Publij Ouidij [illegible]onis Sulmonensis Metamorphoseos Librorum. XV. opus au[illegible] ꝛrecognitum.

¶ Uniuersi operis Elenchus.

¶ Ipsius [illegible] luculenter [illegible].

¶ [illegible] Raphaelis Regij Narrationes que vt [illegible] Lector facile: perspicueq; cognoscere poteris, tali signo ☞ designantur.

¶ [illegible] reuerēdi patris magistri Petri [illegible] philosophi: poete: ac theologi: ordinis predicatorum [illegible] ꝛ signo tali ⁎ signantur.

¶ Subtilissima Lactan[illegible] Argumenta in omneis eiusdem operis fabulas.

¶ Perpulchre in vnoquoq; libro [illegible] materiam illorum facile designantes.

¶ [illegible] nes not[illegible] ime p̄stanti[illegible] [illegible] aribus a[illegible] non in[illegible].

¶ Iaco[illegible]	tali signo P	¶ Ludo[illegible]	tali †
¶ [illegible]apt[illegible]te Pu:	(†)	¶ [illegible]	[illegible]
¶ [illegible]d.	ᛟ	¶ [illegible]	⁝

¶ Cum [illegible]sis Joannis Franc[illegible] poete facundissimi [illegible] in omneis fabulas intertextualiter positis.

¶ Et quia [illegible] Grecarum literarum candor in pretio apud doctos habetur: [illegible].

15 27

¶ [illegible]

¶ P. Ouidii vita et opera.

Ouidius Naso Sulmoni que vrbs est in Pelignis: vt ipse quoque scribit: ex equestri Nasonum familia minerue Quinquatrijs natus est .xiiij. calendas Apriles Hircio et Pansa consulibus: qui bello Antoniano apud Mutinam in pugna ceciderunt. Cum fratre natu maiore clarissimis et grammaticis et rhetoribus Rome operam dedit: ac vt patri magis obtemperaret: quam quod illo studio delectaretur: legibus quidem incumbere cepit. Sed cum pater vita functus esset: ad humaniores musas rediit: celeberrimosque illorum temporum poetas sibi conciliauit Emilium Macrum Veronensem: qui de herbis diligentissime scripsit: ponticum qui Thebaida composuit. Propertium elegiarum. Baccum iamborum scriptorem: et Horatium Flaccum. Vxores tria duxit. quarum duas repudiauit. cum tertia coniunctissime vixit: ex qua duas etiam filias suscepit. Cum vero ad Iuliam Augusti filiam sub Corynne nomine lasciuas de amoribus elegias scripsisse deprehensus foret: in exilium annos quinquaginta natus ab Augusto ipso fuit eiectus: in pontoque relegatus. Ubi cum nouem annos tristissime exegisset: vita functus Tomis: vt Eusebius in cronicis scribit: fuit sepultus. Tametsi autem et ipse alia quedam tacetat tegendi criminis gratia: et plerique aliter putant: illam tamen quam dixi fuisse exilii causam ex his Sidonii poete lepidissimis versibus aperte demonstratur.

Et te carmina per libidinosa
Notum naso tenet Tomosque missum
Quondam cesaree nimis puelle.
Falso nomine subditum Corynne.

Opera ouidiana.

¶ Multa nobis fecunditatis ingenii sui monumenta reliquit partim in exilio. partim Rome conscripta. Nam in exilio et de Tristibus: et de Ponto: et in Ibin: et de morte Drusi ad Liuie consolationem: et duodecim fastorum libros: quorum sex tantum extant: qui nuper omnes inuenti ferantur. et Germanici triumphum composuit. De piscibus opusculum inchoatum reliquit. Ante uero quam exularet: iam artem amandi emiserat. Amoris remedium: suos amores ad Corynnam amatorias Heroidum epistolas. Medeam tragediam: que vt scribit Fabius: Quintilianus ostendere videtur: quantum vir ille prestare potuerit: si ingenio suo temperare quam indulgere maluisset. Metamorphosin: quam subita relegatione perturbatus emendare non potuit: id quod ipse his carminibus perspicue testatum reliquit.

Orba parente suo quicunque volumina tangis.
His saltem vestra detur in vrbe locus.
Quoque magis faueas: non sunt hec edita ab illo.
Sed quasi de domini funere rapta sui.
Quicquid in his igitur vitii rude carmen habebit.
Emendaturus: si licuisset: eram.

...19 o-

¶ Metamorphosis autem vt aliquid de operis eiusque inscriptione dicamus: transformatio: transfiguratioque interpretari potest. Quamuis enim et alia cognitu ...que iocunda hoc in opere narrentur: illo tamen omnia tendunt quecunque metamorphoseis explicantur: ...sequuntur. Carmine autem heroi... ...etiam: ac in quinde... ...i: quam vt villa i... ...tineat: ...ui-

¶ Vita Ouidii ex eius operibus collecta.

Publius Ouidius Naso clarus parentibus: ex ordine equestri fuit procreatus: quod eundem quarto tristium sic scribentem. — Ouidius nobilis genere natus est.

Si quid et a patuis vsque est vetus ordinis heres.
Non sum fortune munere factus eques.

Quod etiam in ponto confirmauit

Si genus excuties equites ab origine prima
Usque per innumeros inueniemus auos.

Ouidii patria

Patriam habuit Sulmonensem riuis et fontibus affluentem: ab vrbe per nonaginta milia passuum distantem ipso dicente in tristibus

Sulmo mihi patria est: gelidis vberrimus vndis. — Sulmo
Millia qui nouies distat ab vrbe decem.

Et in fastis

Sulmonis gelidi patrie germanice nostre
Me miserum scythico quam procul illa loco est.

Sulmonis ciuitatis conditor

Condidit autem ciuitatem ipsam. comes quidam enee nomine solemus. vnde fastorum quarto postquam Eneam nominauerat inquit

Huius erat solemus phrygia comes vnus ab Ida:
A quo sulmonis menia nomen habent.

Regiuncula autem in qua condita fuit pelignum vocabatur: multorum fontium venis scaturiens: ideo secundo de amoribus ita cecinit

Hoc quoque composui peligni natus aquosis.

Et iterum in tristibus

Me pars sulmo tenet peligni tertia ruris:

Et rursus in fine amorum

Mantua vergilio gaudet: verona catullo.
Pelignae gentis gloria dicar ego.

Patrimonium ouidii

Patrimonium vero eius satis amplum constat extitisse: vt liquide ab eodem in ponto declaratur

Non meus amissos animus desiderat agros:
Ruraque peligni conspicienda solo.
Nec que pomiferis positos in collibus hortos
Spectat flaminie claudia iuncta vie.

Domus ouidii.

Habuit autem domum non longe a capitolio. vnde .i. trist.

Hanc ego suspiciens et ab hac capitolia cernens.
Que nostro frustra iuncta fuere lari.

Frater ouidii. Natalis ouidii

Habuit autem fratrem vnicum nomine Lucium: se nimirum etate maiorem septem mensibus procreatum: et quod mirum est: ambo sub quarto decimo calendas apriles secunda die ex quinque festis minerue in lucem: licet annus vnus natiuitatibus interuisset peruenerunt. vnde quarto tristium

Nec stirps prima fui genito sum fratre creatus:
Qui tribus ante quater mensibus ortus erat.
Lucifer amborum natalibus affuit idem:
Una celebrata est per duo liba dies.
Hec est armifere de festis quinque minerue
Que fieri pugna prima cruenta solet.

Quo consule natus ouidius

Ipse autem Ouidius minor natu eo anno ortus est: quo hircius et pansa consules romani in bello mutinensi periere. vnde de tristibus

Editus hinc ego sum. nec non vt tempora noris
Tum cecidit fato consul vterque pari.

De studio Ouidii

Etate post modum consentiente grammatice cum frater natu maiore operam dedit: ac frater exinde oratorie facultatis studio incumbebat. Ouidius uero natura iubente furtim et poetice marie adherebat quod pater ocius cognoscens: illum a proposito sepissime reuocare coactus est: asserens huiusmodi scientiam ...llas opes parare consueuisse. Unde monitus na... soluta componere tentabat. At se etiam in... ...agistra clausulas sepissime sponte sua fi... ...um ab ambobus fratribus sumpta virili

Ouidius ad poeseos artem natura inclinatus.

pta virili toga. Lucius cum vigesimum annuz ageret viã vniuerse carnis ingressus est. Que omnia quarto tristium in hunc modum declarant.

Protinus excolimur teneri curaq; parentis.
 Imus ad insignes vrbis ab arte viros.
Frater ad eloquium viridi tendebat ab euo
 Fortia verboꝝ natus ad arma fori.
At mihi iam puero celestia sacra placebant:
 Inq; suuz furtim musa trahebat opus.
Sepe pater dixit studium quid inutile tentas.
 Meonides nullas ipse reliquit opes.

Patria dignitas ouidij.

Motus eram dictis totoq; helicone relicto
 Scribere conabar verba soluta modis.
Sponte sua carmẽ numeros veniebat ad aptos
 Et quod tentabam dicere: versus erat.
Interea tacito passu labentibus annis:
 Liberior fratri sumpta mihiq; toga est.
Induiturq; humeris cum lato purpura clauo:
 Et studium nobis quod fuit ante manet.
Iamq; decem frater vite geminauerat annos
 Cum perit. & cepi parte carere mei.

De cõtemporaneis poetiꝫ ouidij.

Primam habuit dignitatem apud triumuiratum: maximas dignitates aspernando: corpus siquidem patiens ad labores cum haberet, ambitionis etiam sollicitudine minime vexabatur. vnde quarto tristium

Cepimus & tenere primos etatis honores
 Deq; viris quondam pars tribus vna fuit.
Curia restabat: claui mensura coacta est.
 Maius erat nostris viribus illud onus.
Nec patiens corpus: nec mens fuit apta labori
 Sollicitẽq; fugax ambitionis eram.

Cum autem ocia libenter amaret: poetis omnibus illius tẽporis familiarissime vtebatur. Macro scilicet Propertio: Horatioq; ac etiam Tibullo. Gallo insuper & Vergilio: quem tantum se vidisse profitetur. vnde subiunxit.

Macer
Propertius
Ponticus
Battus
Horatius
Vergili⁹.
Tibullus
Gallus

Et petere aonie suadebant tuta sorores
 Ocia iudicio semper amata meo.
Temporis illius colui fouiq; poetas
 Quotq; aderant vates rebar adesse deos.
Sepe suas volucres legit iam grandior euo
 Queq; nacet serpens q̃ iuuet herba macer.
Sepe suos solitus recitare propertius ignes:
 Iure sodalitij qui mihi iunctus erat
Ponticus heroo: battus quoq; clarus iambis
 Dulcia conuictus membra fuere meis.
Detinuit nostras numerosus horatius aures,
 Cum ferit ausonia carmina culta lyra.
Vergilium vidi tantum: nec auara tibullo
 Tempus amicitie fata dedere mee.
Successorq; fuit tibi galle propertius illi
 Quartus ab his serie temporis ille fui.

Ouidius iudex & centũ iudicib⁹ orator.

Oratoris etiam officium iuuenis sepissime apud iudices egit: nec non etiam iudex fuit ipso dicente tristium secundo

Nec male commissa est nobis fortuna reorum
 Usq; decem decies inspicienda viris.
Res quoq; priuatas statui sine crimine iudex:
 Deq; mea passa est pars quoq; vita fide.

Benignitas ouidij

Fuit etiam adeo natura benignus: vt nullum poetarum ante quinquagesimum annum habuerit detractorem ipso dicente circa finem quarti tristium

Nec qui detractat presentia liuor iniquus
 Ullum de nostris dente momordit opus.

Mores ouidij.

Moribus preterea fuit excultissimis. Nam imprimis vini parcissimus: tum etiam detestandum puerorum vitium maxime horrebat: ac penitus omni labe carere videbatur. Nam inquit in ponticis versibus

Non hec in modico contraxi damna lyeo
 Sis mihi q̃ pure bene bibantur aque:

Ex secundo de arte

Odi concubitus qui non vtrinq; resoluunt:
 Hoc est cur pueri tangor amore minus.

Ex quarto de ponto

Uita prior vitio caret & sine labe peracta est.

Habuit insuper poeta noster pelignus tres vxores: quarum prima citissime cauit. Secundam sine tamen crimine repudiauit. Tertiam ex nobili maximorum familia vsq; ad vltimum fidelissimã renuit dicente quarto tristium

Uxores ouidij.

Pene mihi puero. nec digna nec vtilis vxor
 Est data: que tempus per breue nupta fuit.
Illi successit quamuis sine crimine coniux.
 Non tamen in nostro firma futura toro.
Ultima que mecum seros permansit in annos
 Sustinuit coniux exulis esse viri.

Filiam vnicam bis noctui dedit: ex qua nepotes constat sibi contigisse. vnde subiũxit

Filia ouidij.

Filia me mea bis prima fecũda iuuenta
 Sed non ex vno coniuge fecit auum.

Pater etiam ex tertio tristium cum plures filios habuisse: cuius verba sunt hec.

Plures filios habuit.

Utq; sit exiguum pene quod coniuge chara:
 Quod careo patria pignoribusq; meis.

Cum autem esset Ouidius annorum quinquaginta: ira principis octauiani ad exinos relegatus est ipso dicente in tristibus

Ouidij exiliũ ãno sue vite quiquagesimo.

Postq̃ meos ortus pisea vicius oliua.
 Abstuleram decies premia victor eques.
Cum maris euxini positos ad leua tomitas
 Querere me lesi principis ira iuber.

Ipso accedente in exilium arctophilax occidere cosmice videbatur. Quare constat recessum suuz tertio nonas martias extitisse. Quod testatur ipse primo tristium ita scribens.

Recessus ouidij tertio nonas martias.

Tingitur oceano custos erimanthidos vrse
 Equoreasq; suo sydere turbat aquas.
Nos tamẽ ionium non nostra scindimus equor
 Sponte: sed audaces cogimur esse metu.

Venit igitur tandem in scythiam poeta ipse, infelicissimus: in miletoq; sic octauiano iubente sedem suam collocauit. Quod patet ex tristibus ibi videlicet. Deniq; quo scythia est propero: quo mittimur inq̃.

Ubi miletũ ouidi⁹ exilij sedẽ posuit.

Et ibidem

Ab quibus adueniat miletidos hospes ad vrbẽ:
 Offensi quo me contulit ira dei.

Quibus omnibus eius infortunijs omnes mouere debemus: tum propter eius innocentiam & igenij acrimoniam tum etiam maxime quod in locis barbaris bonis moribus ac humanitate carentibus vitam ducere coactus erat. Que omnia perpulchre idem poeta ad Rufinum primo ponti ita describit.

Cã exilij.

Orbis in extremi iaceo desertus harenis
 Fert ibi perpetuas obruta terra niues.
Non ager hic pomum: non dulces educat vuas:
 Non salices ripa robora monte virẽt.
Neue fretum laudes terra magis equora semp
 Uentorum rabie solibus orba tument.
Quocunq; aspicies campi cultore carentes.
 Uastaq; que nemo vendicet: arua iacent.
Hostis adest dextra leuaq; a parte timendus;
 Uicinoq; metu terret vtrumq; latus.
Altera bistonias pars est sensura sagittas
 Altera iarmatica spicula missa manu.

Causam exilij variam iuisse cõperimus. Nonnulli enim confessus [illegible] carmina artis peperisse. [illegible] potius extitisse. Q[illegible] familiarissimus [illegible] ro phebo se [illegible] o a ducentem [illegible] tem octauiani [illegible] st: sua illorum [illegible] exulẽ eẽ factũ [illegible] omnino

Carmen & error ouidij vñ exilium.

omnino non carere veritate. quorum sententiarũ iz plurimos versus adducere possem: atñ paucis cõtentus ero. Ex. iiij. igitur de ponto hoc elicitur.
Carmina nil possunt: nocuerunt carmina quondã
Primaq; tam misere causa fuere fuge.
Et secundo eiusdem
Neue roges: que sit stultam quam scripsim⁹ artẽ:
Innocuas nobis hec vetat esse manus.
Et quid preterea peccarim querere noli:
Ut pateat culpa sola sub arte mea.
Et parum infra subiungit
Naso parum prudens artem dum tradit amandi
Doctrine pretium triste magister habet.
Et tertio eiusdem ad amorem
Nec satis hoc fuerat: stultus quoq; carmina feci:
Artibus vt posses non rudis esse meis
Pro quibus exilium misero mihi tradita merces
Id quoq; in extremis ꝛ sine pace locis.
Quarto de tristium inquit
Aut timor: aut error: nobis prius obfuit error.
In tertio de eiusdem dixerat
Iustis quod crimen viderunt lumina plector:
Peccatumq; oculos est habuisse meum
Non equidem totam possum defendere culpam:
Sed partem nostri criminis error habet.
Insuper de ponto hec carmina Ouid. ꝯ in somnis amor ipse respondit
Utq; hec sic vtinam defendere cetera possem
Scis aliud: quod te leserit esse magis.
Et secundo de tristibus clarius loquens de errore carmina posuit
Cur aliquid vidi: cur noxia lumina feci:
Cur imprudenti cognita culpa mihi est:
Iustius Acteon vidit sine veste Dianam.
Preda fuit canibus non minus ipse suis.

Ouidi⁹ de adulterio culpatus.

Fatetur autem ipse Oui. in tristi. li. ij. errorẽ ꝛ carmen: ꝛ aliud nescio quid exilium sibi peperisse. lz carmen per multos annos nihil sibi nocuisse manifestum sit. Sed error carminis peccatũ iam antiquitate sopitum reminisci fecit. vnde illud Ouidianum iustitum secundo
Perdiderint cum me duo crimina carmen ꝛ error.
Alterius facti culpa silenda mihi.

Descript. Ouidij.

Et eodem loco
Carmina que edideram cum te delicta notantem
Preterit totiens irrequietus eques.
Ergo que iuueni mihi non nocitura putaui.
Scripta parum puerum tunc nocuere senem.
Suspicionem autem tertie cause qua de adulterio cum vxores Octauiani culpabatur: nobis afferre possunt duo illa carmina in secundo ponti in hunc modum significantia.
Femina sed princeps in qua fortuna videre.
Se probat: ꝛ certe crimina falsa tulit.

Carmĩa ð amore.

Que autem passus fuerit in exilio silentio pertrãsibimus cum longissimũ id futurũ esse cognoscaz. Quinq; siquidem libros de tristib⁹: et quatuor de ponto euoluere opus esset: si singula enucleare cõtenderẽ quare moderãdum orationi iudicaui: cuius finem faciam si prius libellos ab eo cõpositos breuiter ꝛ succincte nominare. Imprimis cum iuuenis adhuc esset: passim se falso captum amore fingẽdo carmina plurima ꝛ precipue de amorib⁹ composuit: eo ita dicente secundo [illegible]
Ad leue rursus opus [illegible]
Et falso moui pe[illegible]

Ep'le heroidum.

Antea siquid[illegible]
stilo ele[illegible]
stium [illegible]
Carmi[illegible]
B[illegible]

[illegible] ganos: in tria dumtaxat sibi placuit redegisse: vt de primo amorum
Qui modo Nasonis fueramus quinq; libelli
Tres sumus: hoc illi pretulit auctor opus.

De somno; de cuculo, ð aurora, ð medicamine faciei, de pulice, de nuce, ꝛ de philomela.

Reperiunt preterea plurima ꝛ multa carmina ab eodem: vt mihi persuadeo pene puero cõposita vt de somno: cuculo: aurora: medicamine faciei: pulice: nuce ꝛ philomela. quoꝝ cum maior pars pueri le aliquid sonare videatur: nusq; eum comperio fecisse mentionẽ: de limace autem: ꝛ quatuor humoribus: ꝛ ludo scacorum: ꝛ de vetula ausim nequaq; sua extitisse propter affirmare. Traduxit elegiam illam a sapho Greca compositam quod facillime persuaderi potest: cum hic versus
Est in te facies sunt apti lusibus anni.

Sapph⁹ Ouidij.

Et in predicta elegia ꝛ in libro amorum reperiaẽ.

Duo libri ð remedio amoris.

Cum autem videret Gaculum: Propertium: Tibullum de amorib⁹ decãtasse non dubitauit ꝛ ipse vt aliquid nouum pre ceteris cõposuisse videret: treis libros de arte cõponere quos edidit. In quibus cũ ad solutius scriberet: monuit pudicos a lectione talis libelli desistere. Unde. ij. tristiũ eadez carmina que in principio artis, posuerat in hunc modum replicauit
Neue quibus scribam possis dubitare libellis
Quatuor has versus e tribus vnus habet.
Este procul vitte tenues insigne pudoris
Queq; tegis medio instita longa pedes.
Nil nisi legitimum concessaq; furta canemus:
Inq; meo nullum carmine crimen erit.
Post longa autem tempora: vt crimini: qð sibi ob editam artez imponebaẽ mederi posset: remedia philosopho digna: ad id morbi subiunxit: vt patet in primo prenominati libri.
Ad mea decepti iuuenes precepta venite:
Quos suus ex omni parte fefellit amor.
Discite sanari: per quem didicistis amare.
Una manus vobis vulnus opemq; ferat.

Fastoꝝ libri. xij.

Fastorum libros duodecim: ante exilium constructos: ꝛ cum esset exilium ad Cesarem Germanicũ inscriptos edidit: lz vetustate omnia corrodẽte sex vltimis caream⁹ qui tamen nunc inueniri ferũtur
Tragicis etiam nonnunq; operam dedit. Mutatas preterea formas hominum: non satis elimatas: igni cum recederet Roma semianimis dederat. Quod liquide patet ex tristium secundo.
Sex ego fastorum scripsi totidemq; libellos:
Cumq; suo finem mense libellus habet.
Augurari tamen possumus hos libros in exilio esse cõpositos ex his carminib⁹ in iiij de fastis.
Sulmonis gelidi patrie germanice nostre
Me miserum Scythico q̃ procul illa solo est.
Eo age: tam longas: sed supprime Musa q̃relas.
Non tibi sunt mesta sacra canenda lira.

Metamorphoseos libri. xv.

De tragedia autem ꝛ metamorphosi ita in. secundo de tristibus: subiunxit
Et dedimus tragicis scriptum regale cothurnis.
Queq; grauis debet: verba cothurnus habet:
Dictaq; sunt nobis q̃uis manus vltima cepto
Defuit: in facies corpora versa nouas.

Tragedias scripsit Ouidius.

Et in primo eiusdem
Carmina mutatas hominum dicentia formas
Infelix domini quod fuga rupit opus.
Hec ego discedens sicut bona multa meorum
Ipse mea posuit mestus in igne manu.
Et subdens inquit
Uel quod eram musas vt crimina nostra perosus
Uel quod adhuc crescens ꝛ rude carmen erat.
[illegible] aliter res atq; crediderat euenit Nã vti fe[illegible]
[illegible] iam apud multos series illorum habebaẽ.

Metamorphosin ouidius recedẽs ĩ ignẽ posuit.

[illegible] rea cum sibi exuli nunciatum esset: hos
[illegible] primo testium reppert preponendos
[illegible] a suis cultorib⁹ cupidissime expo-

Hos

Ex eius operibus collecta.

Hos quoqȝ sex versus in prima fronte libelli
Si preponendos esse putabis: habe.
Orba parente suo quicunqȝ volumina cernis:
His saltem vestra detur in vrbe locus.
Metamorphosis nō emēdata. Quoqȝ magis faueas: non sunt hec edita ab ipso:
Sed quasi de domini funere rapta sui.
Quicquid in his igitur vitij rude carmē habebit.
Emendaturus si licuisset eram.
Epithalamicū carmen. Edidit preterea epithalamicū carmē ꝓnunciauit
Maximo amicissimo ducente vxorē: vt ipse primo
ponti ostendit
Ille ego qui dixi vestras hymeneon ad ignes:
Et cecini fausto carmina digna toro.
Quinqȝ libri de tristibus. Scripsit et exul cum in itinere et cum esset apud tomitas quinqȝ libellos de tristib' epistolis ad amicos sine tamen nomine inscriptis. Verū audacior factus cum libellos quatuor de ponto ederet: nuncare non dubitarit ibi si quidem nomina quibuscūqȝ amicis imposuit: vt in de ponto scribit.
Inuenies quis non sit miserabilis index.
Libri quatuor d pōto. Non minus hoc illo triste quod ante fuit.
Rebus idem est: titulo differt: et epistola cui sit:
Non occultato nomine missa docet.
Et in tristibus
Vos quoqȝ pectoribus nostris heretis amici
Dicere quod cupio nomine quemqȝ suo.
Sed timor officium cautus compescit: et illos
In nostro poni carmine nolle puto.
Iterum in ponto.
Nec liber vt fieret: sed vti sua cuiqȝ daretur
Litera: propositum curaqȝ nostra fuit.
Postmodo collectas vtcunqȝ sine ordine iunxi:
Hoc opus electum ne mihi forte putes.
Triūph' cesaris. Triumphum autē Cesaris quo carenius: scripsit elegantissime: et adeo ad omnia natum ingenium habebat: vt etiam apud tomitas geticum libellū de Cesaris laudibus cōponeret. Unde. iiij. ponticorum carminum ad Ruffinū scribens illa elegia.
Libell' geticus. Hec tibi non vanam protamita verba salutem. Id quod sextimus declarat et in fine subdit
Vtqȝ suo faueas mandat Ruffine libello.
Iu vestras venit si tamen ille manus.
Est opus exiguum nostrisqȝ paratibus impar
Quale tamen cunqȝ est: vt tueare rogo.
De getico autem libello in quarto eiusdez inquit
Ah pudet: et getico scripsi sermone libellum
Structaqȝ sunt nostris barbara verba modis.
Materiam queris laudes de Cesare dixi.
Cum autem sexto anno sui exilij spes cum solita deleruisset: ad vxorem suā scripsit: vt ossa sua post mortem saltem Romam reportarent. Hoc. iij. tristium demonstrat: cum legimus ad vxorem.
Ossa tamen facito parua referantur in vrna:
Sic ego non etiam mortuus exulero.
Ouidij epitaphiū. Iussit et eidem vt hoc epitaphium ab eo compositum marmoreo tumulo inscribendum curaret.
Quosqȝ legat versus oculo properante viator.
Grandibus in tumuli marmore cede notis.
Hic ego qui iaceo tenerorum lusor amorum:
Ingenio perij Naso poeta meo.
At tibi qui transis: ne sit graue quisquis amasti
Dicere Nasonis molliter ossa cubent.

FINIS.

Prefatio Raphaelis Regij in Metamor. Ouidij.

Ad illustrissimũ Mãtue principẽ Frãciscũ Gonzagã Raphaelis Regij Enarrationũ in Ouidij Metamorphosin Prefatio.

Cogitãti mihi iucũdissime princeps: cui potissimũ meas in Ouidij metamorphosin enarratiões dicarẽ: tu in primis occurristi: q̃ hoc tuo ꝗ̃uiscũq; munere dign⁹ eẽ viderer. Tãt⁹ ẽ ei cũ aliarũ virtutũ: tũ singlarĩ se ppe diuie liberalitatĩ tue splẽdor: vt ab oĩb⁹ celebrari imortalitatiq; ↄsecrari mereatĩ. Excellẽti nãq; ṽtuti ex phorũ oĩũ sñia laus: honor ⁊ gl'ia debet. Tu ṽo nihil pclari⁹ honorificẽtiusq; eẽ existimas q̃ diuitias ⁊ opes: qb⁹ idies magĩ magisq; abũdas: ad magnificẽtiã benignitatẽq; ↄferre. Hic ei ⁊ merito q̃dẽ fit: vt n solũ strẽnuissimi q̃q; milites ad te certatim ↄfugiãt: s; cũ alij Italie pncipes te colãt ⁊ admirẽt: tũ grauissim⁹ sapiẽtissimusq; venetorũ senat⁹ te sibi q̃cũq; officij gñe deuinciat: idiesq; hẽat cariorẽ. Ex ista nãq; liberalitate facile cognoscit eã tibi igenitã eẽ ai magnitudinẽ vt ⁊ alia expetas ⁊ pclara sis gestur⁹: ⁊ viã ad imortalẽ gl'iã affectes. Oẽs siq̃dẽ ip ai: tue ṽtutes i te sic resulgẽt: vt Sciptõi illi maiori q̃ iñ ⁊.xx ãnos nat⁹ ipator aduers⁹ penos in hispãiã a seatu ppłoq; rõa. fuerit miss⁹: merito sis eq̃pãd⁹. vt ei corpis excellẽtẽ formã: ĩ eq̃ iptobignãr tãrũ ĩ pncipe robur omittam⁹: q̃stus i assiduis exercitiis. laborẽ. ipicul' fortit. puidẽdo ↄsiliũ. i agẽdo idustriã. i ↄficiẽdo celeritatẽ n magnopere admirer. Tu nulla pluuia. null' niuib⁹. nullo estu ab ãte lucã vs vẽati oĩb⁹ deterrerĩ. Tu sũma oĩb⁹ ĩ reb⁹ tẽperãtia: fide: iustitia eã vna oĩũ voce ꝑdicarĩ. Tu singlari facilitate sic aĩos ⁊ cuiusq; militũ ad te amãdũ allicĩ: vt si pnceps: s; par ĩsimis eẽ videarĩ. Tu deniq; artĩ militarĩ sciaz ita pcallueris: vt pclarĩ ipatorib⁹ cũ ab aliis oĩb⁹: tũ a Ioãne frãcisco pascalico sapiẽtissimo eloq̃ntissimoq; sẽatore alerib⁹ ẽẽ cẽseatĩ. tãetsi ãt pbe scio te maiorib⁹ distringi negotiis. q̃: vt huic opi legẽdo vacare possis: m̃ si q̃d ociĩ tibi vnq̃ supererit: ↄpl'a in illo iuenies sic enarrõib⁹ nr̃is illustrata: vt facile pcipi possint q̃ tuũ aiũ mariorẽ oblectabũt. Nihil ẽ ei q̃d ad rei militarĩ pitiã gl'iãq; ptineat: cui⁹ illustria exẽpla i Ouidij metamorphosi n hẽant. Nã clarissima q̃q; n bella mõ. vcũẽt ꝑlia vt strategemata. vt ducũ colloq̃a ptermitã: illo ṽborũ lepore illa elegãtia describũt: vt pletisq; tibi iterlegẽdũ iteresse videarĩ. Iã ciuil' viuẽdi rões vn̄ facili⁹ sũmam⁹: auctorẽ iuenies aemnẽ. Ex q̃o e m̃ q̃ statĩ i opis initio ꝑe mũdi origine. Gigãtũ ad. celi⁹ deos: ĩ eritate aliorũq; ipietate narrãt. apte colligim⁹ deũ mũdi ipi⁹ opificẽ fabricatorẽq; fuisse: ac eũ in primis colẽdũ atq; venerãdũ. Eorũ ṽo q̃ deo aduersanť oĩa opa inania eẽ ac vana: ↄtraq; eos q̃ pie iusteq; viuãt: sic vbiq; tutos eẽ vt dei ip̃i⁹ auxilio nũq̃ destituãť. Quid nãq; lycaonis in lupũ trãsmutatio nobis: aliud oñdat: q̃ teterrimis latronib⁹ grauissima queq; a deo supplicia eẽ ꝑpata. Quid Deucaliõis ⁊ Pyrrhe liberatio ab illo diluuio q̃ tot⁹ terrarũ orbis sere inũdat⁹. nõne summã in pios iustiseq; ac religiõis cultores pre se fert dei benignitatẽ? Quid de Daphnes in laurũ semp virẽtẽ trãsfiguratiõe: aliũ nobis sigñari putãdũ est q̃ ṽginib⁹ pudoris sui solicitã gerẽtib⁹ curã imortalẽ gl'iã eẽ ꝑpatã? Quid Phetõtĩ casus nõne filios oẽs admonet ne vnq̃ parẽtũ cõsilia ꝑceptaq; ↄtẽnãt? Reliq̃ ṽo nõ min⁹ lepide q̃ vtiliter de ṽtutũ vitiorũ q̃ exẽplis descripta nõne ↄtẽtiosis phorũ disputationib⁹ hũane vite cõmodiora sũt iudicãda. Iã pclara Heroũ gesta ↄtinne elegãterq; in hoc pulcherrimo operũ enarrata: nõne ꝑs pncipib⁹ q̃ de hũano gñe mereãť imortalẽ gl'iã ꝑpositã eẽ testãť. Quis porro vir magnanim⁹ ad magna gerẽda nõ excitet: q̃ legat cũ alios heroas: q̃ plures sũt q̃dẽ. q̃ vt obiter possint nũerari. tũ Herculẽ illũ nõ mõ eminẽtissimi cuiusq; poete carminib⁹ celebratũ: s; in deorũ q̃z nũerũ publico olim ↄsensu fuisse trãslatũ. Quis artẽ militarẽ ad cui⁹ gl'iã te natũ eẽ idies magĩ magisq; reipsa declaras: nõ ãplectat: q̃ pscorũ iperatorũ ṽtutẽ ⁊ triũphos ab Ouidio lepidissime decãtatos recognoscat. S; q̃d de Metamorphosi mlta. Exẽplar mihi: vt semel dicã toti⁹ hũane ⁊ ciuilis vite eẽ vr. Adeo plane copiose: q̃cũq; nõ eruditũ mõ. verũ dicẽdi q̃z ⁊ agẽdi pitũ efficere pñt a facũdissimo poeta explicãť. Nec iniuria Greci q̃uis se oĩb⁹ aliis nationib⁹ disciplinas tradidisse: ac nulli⁹ ipsi auxilio ꝑsus idigere videri velint: hoc tñ op⁹ ꝑpť maximã rerũ cognitu pulcherrimã copiã: e nr̃a ligua i suã oĩ studio scꝑ: ãdũ ṽtẽdũq; curarũt: vt ꝑq̃ mirãdũ sit hacten⁹ i tãta scriptorũ turba citra vllã accuratã expositionẽ apõ nr̃os ita iacuisse: vt a paucis admodũ plegereť: cũ ꝑsertim ⁊ variã plerisq; in locis exposcat eruditionẽ: ⁊ ꝑmis adolescẽtib⁹ laudaturũ artiũ studio destinatĩ sit ꝑlegẽdũ. Nõ solũ ei veteres historie: q̃ ꝑpť antiq̃tatẽ fabularũ loco hñr: ex vetustissimis auctorib⁹ collecte elegãter ab Oui. describũť: s; ita ⁊ geographie: ⁊ astrologie: ⁊ musice ⁊ artis oratorie: ⁊ moralis naturalisq; phie rõ exp̃mit: vt cui Ouidij Metamorphosis bñ ꝑcepta sit: facillimũ ad oẽs disciplinas aditũ hitur⁹: neq; difficultatĩ q̃dq̃ i vllo fere poeticorũ operũ iuctur⁹ eẽ videať. Quicq̃d ei pclar⁹ Muse⁹: Orphe⁹: Lin⁹: Homer⁹: Tyrthe⁹: Homer⁹: Panisi⁹: Antimach⁹. Arat⁹: Pirãdos: Nicãder: Euphoriõ: Theocrit⁹: Apollõi⁹ q̃ argonautica scripsit. Calimach⁹: Phiietas: Mimerm⁹: Pindar⁹: Stesich⁹: Alceus: Simonides: Ibic⁹: Bacchilides: Anacreõ: Alcmã: Sapho: Corynna: Archiloc⁹: Ananias: Hiponax: Ariõ: Tespis: Phrinic⁹: Eschil⁹: Sophocles: Euripides: Ion: Ache⁹: Cratin⁹: Eupolis: Pherecrates: Aristophanes: Menãder: Philemõ: Philistiõ: Pherecydes: Herodot⁹: Diodor⁹. aliiq; ꝑsci ⁊ poete ⁊ historici litterarũ monumẽtis ↄmẽdarũt: id oẽ Oui. in suã Metamor. trãstulisse vr. Quare ⁊ morib⁹ adolescẽtũ ⁊ studiis recti⁹ ↄsuluissent: q̃ ṽbosas nup in opa q̃dã fasciculos a q̃ vt puerĩ sint exponẽda: ꝑceptisq; facilia: ↄmẽtatiões certatim emiserũt: si Metamorphosin suscepissẽt enarrãdã cũ ꝑserti vl' elegie i qb⁹ amores describũť: nedũ poemata in qb⁹ turpia dictu affectãt: ex Quintil. sñia minime sint puerĩ ꝑlegẽde ne tenelle adhuc mẽtes illo lq̃nẽť affectu: q̃ disciplinarũ studiis maria hostĩ a sapiẽtissimo q̃z phõ eẽ iudicať. ac ne q̃s me temere ab ista oĩũ fere etatĩ nr̃e grãmaticorũ ꝑsuasiõe dissẽtire mireť: libet Quĩtiliã in ip̃i⁹ ṽbis q̃ puerĩ sũt ꝑlegẽda: ad ṽbũ describer ꝑceptũ. Cetera (iq̃t) admõitiõe magna egẽt ꝑmis vt tenere mẽtes tracturęq; alti⁹ q̃cq̃d rudib⁹ ⁊ oĩũ ignarĩ iñ leda re ñ mõ q̃ diserta. s; vl' magĩ q̃ hõesta sũt discãt. Ideoq; optie istitutũ ẽ. vt ab home. atq; Uerg. lectio icipet: q̃q; ad itelligẽdas eorũ ṽtutes firmiori iudicio op⁹ esset. S; huic rei supest tp̃s. nec ei sel' legẽť. iteri ⁊ sublimitate heroici carmis aius assurgat: ⁊ ex magnitudine rerũ sp̃m ducat ⁊ optimis ibuať. Utiles tragedie aliũt ⁊ lyrici: si tñ i his auctores mõ: s; ẽt ptes opis elegerĩ. nã ⁊ greci licẽter mlta: ⁊ Horatiũ in q̃busdã nolim iterptari. Elegia ṽo vtiq; amat ⁊ ẽd ecalysilabos q̃b⁹ sũt ↄmota sotadeorũ (nã d sotadeis ne admodũ q̃dẽ ẽ) admoneãť si fieri pt: sin min⁹ ad firmi⁹ etatĩ robur referũẽť. Hec q̃ntilia. ex qb⁹ facile colligit eos adolescẽtũ ⁊ studiis ⁊ morib⁹ plimũ obesse: q̃ ea q̃ nec puerĩ sũt ꝑlegãda: nec vlla idigẽt enarratiõe: ita exponũt vt lsãtib⁹ cibon nutricũ more mãdere velle videãť. ꝑinde atq; si puerĩ discẽtib⁹ ⁊ ñ pueros docẽtib⁹ istiusmodi ↄmẽta scriberẽť. Qđ si illis librorũ penuria laboraret: studiosis iuuentib⁹ velle ↄsulere videri possẽt. nũc in tãta fertilitate: q̃d op⁹ ẽ illa i auctorũ marginib⁹ iectare: q̃ vnusq̃sq; vl' vltra primas litteras ꝑgress⁹: d vno libro in aliũ facile trãscriber possit. Huc accedit q̃ ista ãbitiõe plurima cogerẽdi fere officij sui ↄmẽtatores isti (vt eo q̃z ṽbo vtar) obliuiscũť vt plerasq; obscuriora auctorũ sẽsa: id q̃d i primis aliq̃d expõere volẽti ẽ necessariũ: neq̃q̃ enodẽť: q̃d turpissimũ ẽ loca: ꝑpuata ñ solũ ñ corrigãť: s; vt sũt corrupta: vt legãť ⁊ exponãť: cũ grãmatici vl' primũ sit op⁹ emẽdate legere: ⁊ q̃ difficiliora videãť ita expõere vt facile pcipi possit. nũc isti lusĩ ieptiis oĩa ↄlũdẽtes: dũ ↄmẽta sua nihil nõ vi gare oĩb⁹ q; ifatorib⁹ tritũ ac pẽtt⁹ sup uacuã ↄtinẽtia: accuratĩ ꝑstãtũ grãmaticorũ enarratiõib⁹ iferãť: ac poti⁹ afferãť: totiq; librorũ margies inanib⁹ nugĩ ipleãť: pclare sibi expositorĩ offõ functi eẽ vĩr: cũ q̃ alia ꝑlpiena sũt: ṽborũ mltitudie obscureť: ⁊ q̃ difficultatĩ aliq̃d plarerũt: aut puerse exponãť: aut silẽtio inuoluãť. q' si q̃d illorũ operũ q̃ ñdũ a q̃q̃ fuerit enarrata: isti (nalb⁹ pcovinẽtiũ) suscipẽt exponẽdũ: neq; sua laude fraudãdi forẽt: q̃ tũ iudicio doctriaq; valeãt facile possẽt oñtare. nũc ṽo in tãta librorũ copia iis dũtaxat q̃ ab aliis recte elegãterq; illustrata fuerũt vl' variã q̃dã adiicẽtes: q̃d a aliis assequũť: q' se ñ ipsos mõ: s; vanos q̃z ac futiles apte ꝑsitẽť: ⁊ dũ ipsi ĩ eruditi videri voluẽr([...] vĩr) igiti docti vĩr. Ego ṽo ab istorũ ãbitiõe lõge alien⁹: pauca admodũ q̃ necessaria videbãť i metamor. exp[...] curauit ↄpl'a loca q̃ falsorũ correctorũ tẽeritate fuerãt ꝑpuata: corrigereť: ⁊ q̃ ieptiarũ pessie d tã egregi[...] sluerãt sepata ↄnectereť: itaq; oĩa dispõereť: vt reddita sibi eẽ metamor: ip̃a videat. neq; diuti⁹ ivari[...] vbi ꝑfti poetã sicvni additũ eẽ aiaduerti vt ne ad alia q̃dã alludat. Si nãq; oĩa q̃cũq; d[...] diis ⁊ heroib⁹ ãtiq̃s scribũť ꝑseq̃ libuisset: sinĩ opi iuẽt⁹ ñ fuisset. neq; ꝑficias eo ñnulla ab Oui[...] t exponẽdũ fuisse ꝑfessi: tũ ꝑscarũ fabularũ aliq̃d ignorare ẽ ṽtute grãmatici a Fab. hẽať [...] Oui. sectat⁹ eẽ vr: vt mihi venia facile dãda sit: si q̃dã inenarrata reliq̃. Ui ei nihil a[...] fuerĩ: ꝑmissa oĩ studio sint suffecisse: ⁊ ↄmẽtatiões suas q̃. x iã ãnos vl' ep̃l'a iactat[...] ten⁹ nẽs in Oui. meta. q̃cq̃ expõnis emisit ignarte q̃dã fabl'e in cã fuisse vĩr [...] adolescẽtib⁹ eloq̃ntie studio ꝑstiarĩ a ꝑleg

pere idignu esse videbat. Quobrem tamen abest ut me huiusce lucubrationis peniteat: ut uel maxime letet Oui. met. poeticarum operum inme hactenus fere neglectam: mea potissimum opa sic fuisse illustratam. ut facile et a mediocriter doctis percipi et ab optimis quibusq ingeniis una cum noie tuo celebrari possit. Sed ne modum excedat epistola: tam poete vitam et que que libro Metamorphoseos continean: exponam quo facilius que quis cognoscere cupiet: circa longe inquisitionis laborem inueniatur. Uale rarissimum seculi nostri liberalitatis exemplum. Venetiis nonis Septembribus. M cccclxiij.

¶ Petrus Lauinius Lingonensis. Doctissimo Jurisconsulto: dno Laudio longinico Illustrissimi, insignis Matisconensis ecclesie presulis generosissimo nepoti in fabularum Metamorph. Ouidij tropologicas enarrationes prefatio.

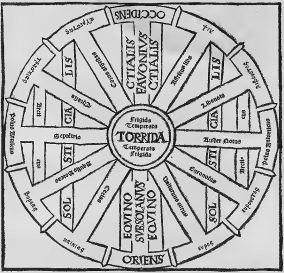
Horrendus ille tenebrarum princeps. priusq dei oipotentis gloriam celi enarrassent: et terra diu ad patrum pia vota parturiens. aliqn germinasset saluatorem Illustrissime ac obseruantissime dne: multiplices laqueos peculiari versutia disponens de posteritate ipsius primi parentis transgressione peccato obnoxiam sic oppresserat. ut in regno animarum seuissimam tyrannidem exerceret: et mundi huius dns tunc et haberetur et esset. Itaq innumeras falsem di artes ingenita calliditate commentus. cordaq mortalium expectatione rerum futurarum sollicita horrendis eisdem oraculorum ambagibus. pernitiosa quadam supstitionum caligine deorum dearumq nephandissimam culturam: ut uiui veri dei notitiam aboleret ingerebat. Illinc delphica illa in umbilico terrarum oracula. poetarum carminibus celebrata. et dodonee quercus. Hinc antrum euboicum et tecta nasamonia callidissimi hostis maligno spu resonabant. Sed ac totiens gre xps iesus et dei verbum: per quod facta sunt oia. primi parentis flebilem casum miseratus: et ut hoiem perditum variisq errorum ambagibus seductum ad celestia regna reuocaret. in terris coicato idiomate deus et homo apparuit. qui errorum discussa caligine. mundo ignorantie tenebris obsesso veritatem aperuit. et ad illud summum beatitudinis nostre obiectum iter ostendens leges tulit: quibus homines ad celestem patriam deduceret. Uitiorum siquidem acerrimus obiurgator. ad virtutum excellentiam verbo et exemplo exhortator eorum etiam que ad bene beateq viuendum conducere visa sunt preceptor. Deniq missis in orbem uniuersum discipulis deorum dearumq euangelii pmulgatione ritus nephandissimos exprobrans. ad eterne felicitatis premia viam patefecit. Ueritatem itaq orthodoxe fidei a deo reuelatam. miraculorum (ab illius diuturna procede dependentium. que testis falsitatis esse non pont) coruscatione approbatam martyrum sanguine roboratam: doctorum irreprehensibili elucidatione declaratam. rationi consentaneam accepimus. Est igitur fidei veritas amplectenda explodenda deorum sylua quos delusa venerabatur antiquitas. Si que tamen gentilis fidei nostre consentanea scripsere. ex Augustini sententia ab eis ut iniustis possessoribus sunt auferenda: ac in usum nostrum conuertenda. Quamuis enim fide certiores reddamur de diuinis: et longe maiorem rerum notitiam prestemus (ea siquidem que humana rone inuestigari possunt) falsitati subiecta sepenumero videmus (quod eruditissimorum virorum contraria in primis testatur opinio) fidei pro splendor. illa cognoscimus (que prima et ineffabilis veritas supra humanam ronem nobis reuelare dignata est. Nihilominus quem fas et ab hoste doceri. Pauli gentium doctoris: ac diuini hieronymi quem scibile nullum latuit. Aureiq quoq Augustini: ut egregium illud ac laboriosum opus de ciuitate dei testatur exemplo: nonunq etiam inter declamandum doctrinis gentilium uti licet: quod ita declamatoribus agendum censeo: ut ad auditorum utilitatem vitiorum obiurgationem virtutum quoq commendationem trahantur: et sibi summopere caueant ne eorum qui se Aonij fontis liquoribus ora proluisse gloriant fiant fabula. Accidit enim sepissime: ut hi quos poeseos fabule carminum legea pterreunt et si non ad roborandam veritatem nihilominus ad ostendendum verum non repugnare. poetas gentiliumq dicta citantes non possint a viro humanitatis studia callente sine stomacho et risu audiri. Poetarum igitur fabule et carmina sunt aliqn in testimonium adducenda. Non enim credendum est poetas sub fabulis nihil veritatis occultasse. Nunc siquidem phisica ro. nunc tropologica. nunc allegorica latitat. Neque quod theologi (que sepissime metaphora. psopopeia tropologia diuinos libros visos esse Ezechielis danielisq visionibus ac illius aquile volantis reuelatione quam greci apocalipsim vocant testantibus. scripterunt) figuram vocauere. poeta fictionem aut fabulam nuncupat. Proprium ei poete est insitato quodam verborum atq figurarum contextu. velamento fabuloso atq decenti veritatem contegere: ac sub noua decentiq figura recitare: ut et preclara hoim ingenia inquirenda veritate exerceantur: et auditorum animi peregrina et inaudita inuentione delectentur: aut enim prodesse volunt Aut delectare poete. phia quippe veritatem querit. Theologia in venit: veri xpiani reipublice cultores possident poesis iuncta eloquentie viribus exornat. Que oia in hoc preclaro volumine admiranda ingenii acrimonia consecutus est Ouidius. Nam virtutes celebrat heroum admiranda gesta describens: actus heroicos prestantissimorum virorum commendat Quum etiam fieri ex hoibus aut beluas scripsit: aut lapides: aut plantas: quid aliud voluit nisi ronabiles homines. quos summus olim opifex ad suam imaginem interfectu vigentes effinxerat: relicto naturali ronali lumine (quo solo ceteris animantibus prestamus) per abrupta queq vitiorum effrenatis concupiscentie motibus atq carnis illecebris ipulsos: brutorum more camis desyderia sectanda ea ceteri bruta quorum vitam imitarent. Quid enim interest inter in bestiam transformari: aut sub hoie animum gerere belue. Hoc cantabat psaltes ille cytharedus Dauid. Nam cum in honore esset non intellexit: comparatus est iumentis insipientibus: et similis factus est illis. Fugienda igitur esse summopere vitia in beluas hoies transformantia cecinit Ouidius. Admirando etiam artificio pelignus vates auditores alliciens delectat: Nam tanta venustate ad fabulas recitandas varias introducit psonas: ut una fabula ex alia pendere videant. Preclaris deniq adinuentionibus et rebus scitu dignissimis opus exornans: nulla unq rerum difficultate: nullo obrutus pondere superatur. Nam celum terras: et equora describit: reges armat. in bella: virgines sertis et floribus insignit actus hoim pro qualitate designat: irritat. torpentes: desides animat temerarios deprimit. Uirtutum elegantia insignes honoribus et premiis donans: ceteros eorum exemplo ad virtutem allicit: egregios quosq meritis extollit laudibus. Non quempiam debita commendatione defraudat. Et nonunq se veritatis a deo exhibet amatorem et presertim. in nonnullis nre fidei consentaneis: primaria. s mundi origine: hois ad dei. imaginem productione: etatis auree (quam innocentie statum diximus) descriptione: diluuij inundatione: gigantum prelio: aliarum quoq multarum rerum elaboratissima recitatione: ut mihi paucis mutatis Priscus ille legislator Moses de scripturis sanctis disserens videatur. Unde augurari possumus aut Pythagoram qui memphiticos vates adijt. aut Platonem qui et inter ceteras orbis prouincias etiam egyptum ob diuinarum humanarumq rerum ampliorem notitiam penetrauit: libros Mosaicos septuaginta interpretum traductione ab hebrea in grecam linguam: ut Ptolomei Philadelphi satisfieret desyderio versos legisse ex diuinis quoq illis nonnulla suis operibus inseruisse: que (aut etiam ipsi libri Mosaici) ad eruditissimi ingeniosissimiq poete Ouidij notitiam peruenire potuerunt. Igitur et si mihi in hoc sacri ieiunij quadragenarij tpe: apud vetustissimam allobrogum urbem: que Eusebio teste prius diena nunc viena nuncupatur: diurna ad populum declamationis sollicitudine occupato otium nihil erarium tamen subfuratus mihiipsi: aliquantulam tpis morulam ut tue celsitudini virorum doctissime ac eloquentissime: non denegem oia que prestari a me queant. Feci itaq quod tanto pere efflagitas non minus libenter quam diligenter. Preclarissima siquidem in fabulas Metamorphoseos Ouidij eruditissimi eloquentissimiq viri Lactantij Firmiani Cocii argumenta cum breuitate tum eloquio admirandas: que leges et si pro tpis penuria non pleges: nihilominus a tante auctoritatis viro nihil non dignum lectione pcessisse intelliges: utpote sola a nostris precipue declamatoribus uno legitur intuitu: fabularum allegoriam non nunq addens huic opi inserenda indicaui. Tu autem generosissime ac obseruantissime dne: cui Ouidij Metamorphosin: utcunq ad xpi mysterium traductam iucundam fore firmissime confido: quam cum tibi quippiam otij relictum fuerit cum champerodo nostro viro et doctissimo et eloquentissimo perleges. Opus vero nostrum cui triumphus apostolorum de deis expulsis titulus est: et si multorum doctorum iudicio emittendum veniat: mens tamen sola cum amplius maturuerit. Horatij consilio suadentis ne precipitetur editio. in tuas manus quam emendatissimum veniet: quod nunc offerimus leto ut soles vultu suscipe. Obsecrans ut illustrissimo ac obseruantissimo presuli nostro Matisconensi: preclarissimarum virtutum lucidissimo sydere patruo tuo cui (ob eius in me maxima beneficia) me totum debeo facias commendatum. Uale ex Uienna anno a salutiferi partus virginei. M. D. x. vj. cal. Martij.

Spiritum stygeorum in humanum genus insidie.
Oracula de hica.
Dodone quercus.
Deus ob primi parentis casum homo factus.
Fidei orthodoxe veritas.
Que humana rone inueniuntur sepe sunt falsitati admixta.
Paulus.
Hierony.
Augusti.
doctrinis gentium etiam declamatoribus diuini verbi uti licet.
Tropologia utuntur diui libri.
Poetis conuenit aut prodesse aut delectare.
Phia.
Theologia fictio poesis.
Quid Ouidius de hominum in beluas transformatione intellexerit.
Regius propheta.
Dauid
Ouidius.
Delectat.
Mira Ouidij laus.
Ouidius pentatheucum moysi aut legit aut eorum qui viderant libros legit.
Lactantius in fabulas Ouidij argumenta scripsit.
Aplorum triumphus de deis expulsis.
Horatij consilium.

Argumētū Lactā.in.j.fabula.j.libri.ꝛ Pꝛefatio Quintiani.

¶ Eiusdem Reuerendi patris magistri Petri Lauinij philosophi/poete/ac theologi/ordinis predicatorum/ad lectorem Epigramma.

Carmina Nasonis fugias lasciua poete:
Et que precipue nomen amoris habent.
Si qua tamen fuerint virtutis perlege:non sunt
Carmina iudicijs hec reprobanda meis.
Uitat apis taxum non flores mella legendo:
Omnes esto legas:sola probanda tene.
Dum canit in varias homines migrasse figuras
Quam sint peccati damna timenda refert.
Fabula quos doceat ficta velamine mores.
Quod damnet vitium:dat tropus ecce tibi. Uale.

¶ Preclarissima in fabulas Metamorphoseos Ouidij doctissimi eloquentissimiq; viri Lactantij Firmiani Coeli argumenta.

¶ Prime Fabule primi Libri argumentum.

Lactātiꝰ. ¶ Chaos:vt Hesiodi indicat volumē:qd deoꝝ originē cōtinet:fuit initio quedā rerū cōfusio:q postea in suas spēcies distributa est:vt leuissima corporū ether igneus:ꝛ huic infra aer frigidus:ꝛ cetera sydera in sublimi parte pagerēt:per que solis splēdor ac lune vagaretur.grauissima autē humus liquorq; in ima parte subsiderent.

¶ Jo.Frā.Quintiani Stoe Poete facūdissimi disticha in fabulas.P.Ouidij Nasonis Metamorphoseos.

¶ Pꝛefacio.

Classe per vndosi timida maria ire procellas
Est animus:timide musa faueto rati.
Nanq; humili hac nostra Nasonis musa papyro
Stringitur:atq; suum perbreue capit iter.
Nanq; suo vates terquinq; volumina libro
Inserit:in facies corpora versa nouas.
Grande opus arctatur nostris(mirabile)chartis
Distichon atq; suum fabula queq; gerit.

Publij Ouidij Nasonis Metamorphoseos Liber Primus: cum luculentissimis Enarrationib⁹ Raphaelis Regij: & Petri Lauinij philosophi/poete/ac theologi: & Argumentis elegātissimis Lactantij Firmiani Coeli. et Adnotationibus subtilissimis prestantissimoꝝ virorum Jacobi Crucij: Ludouici Celij: Baptiste Pij: Philippi Beroaldi: Jani Parrhasij: Baptiste Egnatij: et Dio. Gul. ac ingeniosis Distichis Joannis Francis. Quintiani poete facundissimi in omneis fabulas eiusdem Ouidij Nasonis Metamorphoseon nouiter additis.

RAPHA.

Consuetudo heroicarū poetarum.

Raphaelis Regij in primū Metamorphoseon Ouidij iterum Enarrationes.

In noua fert anim⁹. Cōsueuerūt heroici poete in pricipiis statim operū suoꝝ pponere primū/quibus de reb⁹ sint in toto ope tractaturi/deinde inuocare/tertio loco narrare. Quāq̄ Greci fere ppositionē cū inuocatiōe ꝯiūgāt. Eam ꝯsuetudinē Ouidi⁹ quoq̄ in hui⁹ operis initio seruat. Nā & breuissime eade quo⁹ est scriptur⁹ pponit: & deos vt sibi adesse velit/rogat: & narrationē ab ipso mūdi primordio ordit. In noua. Est inqt mihi anim⁹ describēdi mutationes corpoꝝ in nouas figuras. Hac aūt ppositiōe:q̄ summā coꝝ ꝯtinet/q̄ in toto opere tractant: & dociles & attētī lectores efficiunt. Fert anim⁹. cupit. Nā ferre iter alia significata est etiā cupere. Mutatas formas. hoc est corpora in nouas formas: figurasq̄ mutata. Est em̄ hyppallage poetꝭ frequētissima. Nā corpora in nouas formas recti⁹ mutari dicunt/q̄ contra. Elegāter aūt operis inscriptionē exposuit poeta. Nam Metamorphosis trāsformatio: ac forme mutatio interptat. Dij ceptis. deos iuocat: q̄ earū mutationū auctores fuerūt/vt sibi ita fauere velint/vt q̄ a pncipio mūdi vsq̄ ad sua tpa facte sūt mutationes/ppetuo carmine cōplecti possit. Nā vos mutastis & illas. Parēthesis est causam inuocatiōis ꝯtinēs. Cū em̄ dij hmōi mutationū fuerint auctores: facile eas memorie scribētis suppeditare possūt.

Ferre.

Metamorphosis.

Est aūt

*LAVINI.

Platonis memoranda snia.

Reuerendi patris magri Petri Lauinij philosophi: poete: ac theologi in Metamorphosin Ouidij tropologice Enarrationes.

In noua fert anim⁹ mutatas dicere formas. Preclara & veritati cōsentanea Platonis sapiētissimi phi: diuinaꝝ humanarūq̄ rerum cognitiōe admirādi fuit illa snia: qua in Thimeo voluit i minimis etiā reb⁹ diuinū auxiliū iplorari debere: qd veteres illi maiores nri: q̄ in sūma diuinarū rerū caligine versabant: qdplā operis facturi obseruabāt. Ante oia celestē fauorē pcātes eos quos delusi colebāt: deos (Persij testimonio) inuocabāt. Vatib⁹ h̄ mos est cētū sibi poscere voces. Cētū ora: & liguas optare in carmina cētū. Hui⁹ itaq̄ memorādi pcepti & obseruādi instituti non immemor Ouidi⁹: in hui⁹ nūq̄ satis laudati opis initio: ad celestiū numinū auxiliū cōfugit. Dij ceptis aspirate meis. Quid igit nos qui in summa diuine cognitiōis luce versamur in tātarū rerū initio fabularū tropologicas enarratiōe facere debem⁹ presertim cū sciam⁹ deū vnū bonoꝝ oim auctorē nobis atq̄ effectorē esse: nos sine eo aut pficere/aut inchoare nihil inuito illo posse: nihil illo volete no posse. Itaq̄ qm tā maximarū rerū pōderi vires nō sufficiūt. Non ad musas bicipitis Parnassi incolas. Nō ad clariū Apollinē: auxiliū petitur⁹ me ꝯuertā. Sed ad illud celestis aule lucidissimū syd⁹: virginē dei genitricē. nō vt vnda Pegasei fontis: q̄ potati antiqui se in sum *mos poetas

Publij Ouidij Nasonis Metamorphoseos Liber Primus.

In noua fert animus mutatas dicere formas
Corpora: dij ceptis (nam vos mutastis & illas)

RAPH. ¶ Est aũt ordo. Nam & vos mutastis illas/ac si
Emphasis. diceret/vos & nõ alij fuistis auctores hmõi trãsfor
mationũ. Est em̃ emphasis: qua plura innuunt: q̃
Quorũdã error. exprimant. Minime vero impitorꝫ quorũdã exposi-
tio est admittẽda: putãtiũ deos in varias figuras
esse mutatos a poeta significari: eoq; sic esse ordi-
nandum. Nam vos
mutasti; vos & illas.
quoquidẽ modo sen
sus ex elegãti insul-
sus efficeretur. Peri
ret em̃ illa empha-
sis pulchra: que per
illam copulam & /a-
perte demõstratur.
Sed huiusmodi a-
eum sensus ab istis
detractoribus stoli-
bus stolidis/ingenioq; carẽtibus non percipiunt.

Aspirate meis: primaq; ab origine mundi
Ad mea perpetuum deducite tempora carmẽ.

¶ Chaos.

Unus in orbe chaos vultus fuit: vnaq; rerum
Lis: bellum/& cunctis rebus spaca domus.
Ante mare & terras: & quod tegit omnia: celum:
Unus erat toto nature vultus in orbe:
Quem dixere chaos: rudis/indigestaq; moles:

Causam enim assignat poeta: qua merito se deos
inuocasse ostedit: cum ipsi & non alij earũ trãsmu-
tationũ: quas proposuit se esse expositurũ fuerint
auctores. Hac aũt elegãti expositione omnes non
Aspirare. deorum solum: sed aliarũ quoq; rerum transmuta-
tiones cõprehẽdunt. ¶ Et etiam. ¶ Aspirate. spi-
ritum ac fauorẽ immittite. Est autẽ a ventis sum-
pta translatio: qui dum nautũ vela implent: aspi-
rare ppte dicuntur. Vergi. Aspirat primo fortu-
Prima origo mũdi. na labori. ¶ Primaq; ab origine mundi. A prima
mũdi creatione & cõstitutione. Sic aũt a prima ori
gine accipiendũ est: non q̃ secũda fuerit: sed a pri-
ma originis parte: vt dicimus in prima platea: in
prima parte platee. Nam a chao sumit exordiũ:
quod in quattuor ait fuisse transformatũ elemẽta.
Platonem vero ac stoicos sequit: qui sentiunt mun
Mũdus. dum initiũ habuisse: a deoq; genitum fuisse: quod
Aristoteles negat. Mũdus aũt est (vt ait Possido-
nius in Meteoris) qui constat ex celo & terra: & ter-
renis: celestibusq; naturis: siuẽ qui cõstat ex diis &
hominibus: resq; rebus que horum gratia condite
Usq;. sunt. Ab ornatu vero tam Latini mundum q̃ Greci
κοσμον appellarũt: vt Plinius ait. ¶ Ad mea. vs-
q; ad mea tempora. Ills enim prepositio vsq; cum
Deducere. facile subintelligat: elegãter i soluta q̃z oratiõe: nõ
solũ in carmine: solet pretermitti. ¶ Deducite. pro-
ducite: protrahite. Propterea aũt (vt inquit Fabius)
deduci carmina dicuntur: cum scribunt. ¶ Perpe-
tuum. continuũ. sic vt nulla trãsmutatio pretermit-
tatur: alteraq; alteri coniũcta: apteq; cõnectatur.
Id quod facile a diis impetrarat poeta. Ita nãq;
fabulã fabule annectit vt vna ex alia nasci videa-
Chaos. tur. Sed quidaz non minus insulsus q̃ temerari⁹
quarũdam ineptiarũ interpositione ea in maiis
exẽplaribus separare conatus est: que deorum be
nignitate tam elegãter fuerãt copulata. Id vero fla
gitium: quo totum opus inquinabat: in primis cu
randũ tollendũ. ¶ Ante mare & terras. Hec est nar-
ratio: quam a prima mundi origine poeta sic repe
tit: vt describat primã omniũ mutationẽ. Nam ex
Hesiodi sentẽtia: quem potissimũ hoc loco sequi-
tur Ouidius: primũ omnium fuisse chaos ait: hoc
est quandã rerum omniũ sine vlla forma confusio
nem: que materia prima a physicis vocat: ex qua
primũ elementa quattuor: ac totum mundũ effectũ
esse ait: cum antea nihil foret distinctũ: sed omnia
ita essent cõfusa: vt neq; terra ab aere: neq; aer ab
Chaos in quattuor elementa. aquis: neq; aque ab ethere separate essent. Primũ
itaq; describit Ouidi⁹ Chaos ipsum: deinde nar-
rat quẽadmodũ in quattuor elemẽta: etherem: ae-
rem: aquam: terrã fuit cõmutatũ: sicq; discretũ: vt
ether summũ locum propter leuitatẽ apprehende
rit. proximũ aer: aqua tertiũ: in infimũ terra ppter
grauitatẽ detrusa fuerit. ¶ Et quod tegit oĩa ce-
lum. hoc est ante mundi cõstitutionẽ. Nam mũdus
(vt inquit

Plinius) alio noie celum dicitur: omnia
continens. extra qđ nihil prorsus esse potest. Sed
celum proprie est extrema circũferẽtia in qua diui
num omne fixum ac locatũ est. Celum aũt dictum Celum.
est: vt & Varro & Plinius scribũt: quod variis syde
ribus sit celatũ. De mundi aũt origine varie sunt
priscorũ opiniones.
Sed Ouidius (vt di
xi) Hesiodũ sequit:
qui in Theogonia
chaos describit: ex
eoq; oia fluxisse asse
rit. Quãquidẽ opi-
nionẽ secut⁹ est etiã
Euripides Anaxa-
gore physici discipu
lus: vt scribit Diod.
in Menalippo nãq;
tragedia celũ & terrã olim mistã fuisse ait: ex hisq;
separatis singula esse generata. arbores. volu- Uultus.
eres. feras ac mortalium omne gen⁹. ¶ Unus vul
tus: aspectus vnus: nulla penitus varietate disti Natura.
ctus. ¶ Nature: parentis et auctoris omnium re
rum. Natura enim vis est quedam: qua omnia na
scuntur: quam Seneca nihil aliud esse q̃ Deum
sentit. Natura etiam rei cuiusq; proprietas dici-
tur: vt cum dicimus diuersas esse animalium: la-
pidorumue naturas. Pro ingenio quoq; accipit
natura: vt cum rethores aiunt Eloquentiam tri-
bus constare. natura. arte. exercitatione. ¶ Quez
dixere chaos: si esset soluta oratio: qđ etiam ele-
ganter diceret. quale est illud Salustianum. Est
locus i carcere: quod Tullianũ appellat. Chaos
autem απο του Χαινδμ: hoc est ab hiando venit:
vt scribit Sex. Pompeius: qui ex sententia Heso
di ait. Chaos esse confusam quandam ab initio
vnitatem hiantem: parentemq; in profundum: ex
eo quod greci Χαινδμ: nos hiare dicimus. Unde Janus.
Janus detracta aspiratione fuit nominatus: eo
quod fuerit omnium primus: cui primo suppli-
cabant veluti parenti: a quo rerum omnium fa-
ctum putabant initium. Est autem fere indecli-
nabile Chaos: tametsi a nominatiuo greco Cha
us interdum fiat nominatiuus latinus. vt notat
Priscianus. Unde Oui. in. xiiij. libro. ait. Et no-
ctem noctisq; Deos herebõq; chaoq; Cõuocat.
A chao vero omnium rerum principio inchoare Inchoare
debuari videt. ¶ Rudis indigestaq; moles: hoc Moles.
est impolita: indistinctaq; magnitudo et massa.
¶ Nisi pon-
✻ mos poetas euasisse finxerunt: ora perfundat/ LAU.
ac irriget: verum vt aliquantulam dicendi facili-
tatem de fonte prestet vberrimo: quam ita hoc
epigrammate alloquendam duxi.

¶ De beate Marie virginis conceptione.

Arcis olymplace digne celebrare parentis
 Uirgineam matrem: cuncta creata negant.
Est tua laus virgo: nequeunt q̃ vincere laudes
 Astra: licet superent carmina culta tuas.
Crimina te nunq̃ primi tetigere parentis
 Cum preuisa dei mater amica fores.
Ingenij mentisq; parens si pectora sacro
 Arida secundet rore. disertus ero.
Ergo tuo vati faueas: vt numine dicam
 Cum Gabriele tibi: regia mater aue.

¶ Ante mare & terras & qđ tegit oĩa celũ. De mũ-
di primaria origine: a qua celeberrim⁹ poeta Oui
dius sue narrationis sumpsit exordium. Varia est
et poetarꝫ: et philosophorum: et theologorꝫ sentẽ
tia. Et vt a poetis incipiamus in primo diuinarꝫ
institutionũ libro Lactantius tradidit Orpheũ
poetarꝫ vetustissimũ: Deũ verũ & magnum primo
genitum appellasse: eo q̃ ante ipsum nihil sit ge-
nitũ: sed ab eo cũcta sint gñata. Ab Homero nihil

✻ veritatis

¶ Quid in chao.
Si chaos es: pictum quid re domus vna capessit?
Quum fuerint celum/tartara/terra/chaos.

Nec quicꝙ̄ nisi pondus iners: congestaꝗ eodem
Non bene iunctarum discordia semina rerū.
Nullus adhuc mundo prebebat lumina Titan.
Nec noua crescendo reparabat cornua Phebe.
Nec circumfuso pendebat in aere tellus

RAPH. ¶ Nisi pondus iners: pigrū ⁊ imobile: omnisꝗ arte carens. ¶ Congestaꝗ eodē: hoc est semina ⁊ primordia rerū male cōiunctarū inter se dissidentia in eundē locū conducta ⁊ congregata. Semina vero oīm rerū sunt quatuor elemēta: que vt Lucretius ait: materiē ⁊ genitalia corpora e rerum seminar corpora prima appellare solemus. ¶ Nullus adhuc mundo. Quale esset illud primum chaos: apertius ipse declarat: quib⁹ mūdus postea fuit distinct⁹. Nā neꝗ sol inquit vllus erat q̄ lumē funderet: neꝗ vlla luna: q̄ mō cresceret: mō decresceret: nulla terra/nullum mare/nullus aer videbatur: Sed omnia vnum chaos erant. ¶ Nullus titan:

Titan. nullus sol. Nam Diodorus scribit Celū ex pluribus vxoribus suscepisse filios quinꝗ ⁊ quadraginta: ex quibus decē ⁊ septem ex Titea ortos ꝓprio noie singulos. Cōi aūt oēs a matre appellasse Titanas. Sol autez ⁊ Luna: vt Hesiodus ait: Hiperionis Titanis ⁊ Rhee filij fuerunt. Ut vero sol ⁊ Titan e Titanus vocat̄. sic Luna Titanis appel-

Phebe latur. ¶ Noua Phebe: noua luna. Singulis em̄

Reparare q̄busꝗ mēsibus Luna renouari videt̄. Ut aūt Phe-

Cur lune bus ꝓ sole: ita Phebe ꝓ Luna ponit̄. qḋ sit pura ⁊

cornua nitida. Nā φοῖβος purus interpretat̄. ¶ Reparabat: renouabat: instaurabat. Cornua vero lune ascribunt̄ ex aspectu. Illa nāꝗ habere videt̄ primis diebus: q̄bus a coitu solis digressa cōspicit̄. ꝓpter qḋ ad egyptijs Lune: quā Isidē vocāt: bos sacrificat̄. ¶ Nec circūfuso pendebat in aere tellus. hoc est nec terra suis ac ꝓprijs ponderib⁹ sustētata in aere suspēsa erat: quēadmodū nūc esse videtur. Nā terra idcirco mūdi centrū esse dr̄: q: in medio elemētoꝝ oīm est sita. Sola aūt elementoꝝ immobilis ꝑmāsit. ¶ Circūfuso in aere: perite. Nā terra vndiꝗ aerē habere physici demonstrant. Aer aūt παρα το αειν hoc est a spirando deducitur. Nam illius motus ventos generat.

¶ Ponderibus

LAUJ. *veritatis accepimus: qui humana potius q̄ diuina ⁊ bellantes inter se Deos conscripsit. Hesio-

Chaos dus non a deo cōditore: sed a chaos: qḋ est rudis

quid sit. inordinateꝗ materie cōfusa cōgeries: sumpsit exordium. At poetarum facile princeps Uergilius: elegantissimo carmine ⁊ Deū rerum omniū conditorem: ⁊ hanc mundi machinā durationis habuisse principiū Eneidos primo cecinit. Olli subridens hoim sator atꝗ deorum. ⁊ Georgicoꝝ secundo. Non alios prima crescentis origine mundi illuxisse dies aliūue habuisse tenorē. Crediderim: ver illud erat. Ouidius vero in huius operis principio: a Deo quē mūdi fabricatorem: quē reꝝ opificē vocat: mundū fatet̄ instructuz. His quoꝗ non passim mūdi fabricator habendū Aera pmisit. Item illud. Ille opifex rerum mundi melioris origo. Philosophorum etiā de rerum productione ⁊ repugnās ⁊ contraria inter se est optnio. Peripateticus ille Aristoteles: oīm ꝯsensu philosophorū maximus: ⁊ si vnā mentē mūdo p̄esse voluerint: ipsum tn̄ mundū ingenitū: ⁊ oīa a primo p̄ncipio necessario: ⁊ non libere ꝓcessisse arbitratus est. quidaz [illegible] non contēnende auctoritatis theologi: Aristotelem volunt non sensisse mundū oīno non cepisse. sed sue originis emanationis ⁊ nō durationis (cum moto naturali non ceperit) habuisse principiuz. Plato Achademicus mundū hunc perfectum atꝗ mirabilem a Deo fabricatum de-

fendit: quem

fendit: quem Cicero secutus in his libris quos de legibus scripsit Deū consitetur: supremū vocat: ab eo quoꝗ regi mundū argumēta̅t. Omitto qḋ senserit Chrisippus. Quid Zeno. Quid Empedacles. Quid Anaxagoras. Quid Thales Milesius: qui deū ex aqua cuncta formasse voluit: qḋ ceteri philosophi: q̄ ideo errauerunt: q: Deū verū non cognouerunt: cuius cū potētia sit infinita: de nihilo potest aliqḋ facere: qḋ philosophi (Platone excepto) negauerunt. Dimissis itaꝗ philosophiā nihil nobis certitudinis ꝓmittētibus: que sit theologorū de rerū creatione sententia videamus. Discrepās inter se: nō de creatione (quā oēs firmissime credere se fatent̄) sz de dieꝝ in Geneseos exordio positorū distinctione theologoruz est opinio. Preclarissimus siquidē Aurelius doctor Augustinus. Deū oīa simul effinxisse arbitrat̄: nec realez dierū successionē in creaturaꝝ ꝓductione voluit. Summū em̄ opificē: cui⁹ infinita est potentia: nec tēpori/nec euo obnoxia: in instāti cūcta peregisse ꝯtendit. Dies aūt ab illo prisco legislatore Mose positos: allegoricos esse: ⁊ ad intelligētiaꝝ (quas greci angelos: nos nūtios vocamus) cognitionez referēdos censuit. Ut mane ⁊ vespere dierū ad matutinā cognitionē angelorū: que in verbo: ⁊ ad vespertinā: que in ꝓprio genere est/referrent̄. Celsissima illa structure ecclesiastice firmissima diuus Ambrosi⁹: Basilio: Chrisostomo ac alijs plerisꝗ magne auctoritatis theologis doctoribus secuz cōsentientibus: realē dierū distinctionē vt litere geneseos magis ꝯsentaneā esse voluit. Utriꝗ tn̄ opinioni nō repugnātes opus ꝓductionis reꝝ: in creationē: distinctionē: ⁊ ornatū theologi recētiores distinctū esse voluerūt. Que perpulchre Oui-

dius exeq̄tur. Creationē eo ꝟsu insinuans. Unus Creatio

erat toto nature vult⁹ in orbe. Quē dixere chaos.

Distinctionē tetigit cū dixit. Hanc deus ⁊ melior Distinctio.

litē natura diremit. Ornatū ꝓncipio terrā ne non Ornatus.

equalis ad omni parte foret: quē carminib⁹ pluribus vsꝗ ad etatis auree descriptionem ꝓsequit̄: ita vt si diligētissime ipsius cōtextū ihererēs Mosaicos libros paucis mutatis: vt in nostra p̄fatione diximus: legere videaris. ¶ Null⁹ adhuc mūdo. A cōfusione elemētoꝝ in illo antiquo chaos: prima scilicet materia (que elementa ⁊ si non tpe tn̄ origine p̄cessit) incipiens Ouidius: primū ꝓductionis reꝝ opus Creationē sub velamento intellexit. Nam ⁊ si a summo rerū oīm principio: nihil confusum: nihil indigestū: nihil nō elegans: nihil in suo genere nō ꝑfectū (cū opera eius esset perfecta sacra testet̄ historia) ꝓcesserit: nihilominus cū ⁊ lux nondum esset: ⁊ terra aquis cooperta nondū appareret. Nec elementa varia essent ⁊ mixtis ⁊ animantibus ornata futura: distinctionis: ⁊ ornatus comparatione dici poterat ipsa prima rerum facies aliqualiter confusa. Terra siquidem erat inanis: inuisibilis: scilicet cum propter lucis carentiam: cum tenebre essent super faciem abyssi (Ouidio etiam dicente: Lucis egens aer.) tum propter elementum aque ipsam circundans: que distinctionis opere: in ea qua habitamus parte: ob viuentium salutem fuit discooperta. Erat etiam vacua suis habitatoribus et ornamentis nondum repleta. Quod describens Ouidius: et physicam: ⁊ tropologicam innuit rationem. Scribit enim nulli elementoꝝ suam formam fuisse: sed

LXVIJ. * frigida pugnabāt calidis: humētia siccis: sulsqꝫ locis a deo quē meliorē naturā (q̄ optima est) vocat: nōdū erāt distributa. In quatuor itaqꝫ elemēta chaos trāsmutās deus: Dissociata locis cōcordi pace ligauit. Nā cū physice aqua etheri calido: ꝛ sicco: frigiditate ꝛ humiditate repugnet: aeri humido ꝛ calido terra siccitate ꝛ frigiditate sit ꝯtra. Inter etherē summū locū aut leuitatē occupantē: ꝛ aquā grauitatis participatiōe: infimo ac elemētoꝝ ponderosissimo ꝓximā aerē collocauit: vt corpꝰ aereū caliditate cū ethere ꝯueniret: ꝛ humiditate aque colligaret. Terre etiā ꝛ aeri cōtrarijs: vt pacis federa seruarent aquā interposuit. Sua igit cuiqꝫ elemētoꝝ distribuēs deus: chaos ꝯfusionē: discordiā abiecit. Sub hac ēt indigesta elemētoꝝ cōgerie: quālibet malā rēpu. deprehēdere possumus. Quēadmodū elemēta ex illo antiquo chaos educta suisqꝫ locis redditis (grauissimo īfimā: leuissimo supremā: leui ꝛ graui medias orbis sedes occupātibꝰ) ordinatissima ꝛ pulcherrima mūdi machina ꝯsurgit. Ita ex hominū multitudine optima respublica. sapiētibꝰ supmū ceteris mediū ꝛ infimū gradū tenētibꝰ distribuēdo que vnicuiqꝫ ꝯueniunt effici pōt. Si eñ corpis politici vnūquodqꝫ membroꝝ qd suo nō ꝯuenit officio exequat ꝛ vnū alterius locū occupet: nec sua cuiqꝫ seruetur ꝓprietas: vt hoibus leuissimis prudentia scꝫ: ꝛ intellectus acumine adeo vigētibus: vt queqꝫ nature secreta cognoscant: ꝛ etiā diuine grē rore adiuti ad summū vsqꝫ beatitudinis abiectū tandē peruēturi: bñ beateqꝫ viuēdo credātur. Primus det in policia locus. Mediocribꝰ aūt leuitate ꝛ grauitate viris: q̄ ꝛ si prudētia ꝛ intellectu vigeāt: nō tñ vt primi. Medius debet policie gradus. Grauissimis ꝟo ponderosissimisqꝫ hoibus: q̄ corpis impetio ac seruitio vtunt. Infimꝰ reliquēdus est locus. Etiā sicut a deo elemēta in ordinē debitū redacta scripsit Ouidius: ita ab optimo quoqꝫ principe iustitia mediāte: agrestis: incōditaqꝫ hoīm multitudo ad felicitatē politicā vitēqꝫ melioris commoda traducit. Qd optime peragitur: si queliber respublica legibus ꝛ institutis: ciues inter se ꝛ ad principē ordināntibus decoretur.

Pricipes debēt esse virtuosi. Principē aūt amplissimis ꝟtutibꝰ: ꝛ preclarissimis moꝝ elegantia (cū neminē plura ꝛ meliora sciri oporteat q̄ꝫ principē) decēs est exornari: vt sua prudētia: demētia: misericordia: pietate: humanitate: māsuetudine: dilectiōe: beniuolētia: castitate: largitate: munificentia: ac charitate: suosqꝫ recte viuendi exēplo subditi ad bene beateqꝫ viuendū inuitent: ꝛ que reipublice cōducere deprehēderit: diligentissime exequat: atqꝫ vnūquēqꝫ de republica bñ merentē honoribus ꝛ premijs (transgressores penis cohercēdo) ꝓsequat. Hoc voluit ille latine eloquentie parēs Cicero officioꝝ. j. Oino q̄ reipublice ꝓfunt: seruent duo ꝑcepta Platonis. Vnū vt vtilitatē ciuiū sic tueant: vt quecūqꝫ agūt ad eā referāt obliti cōmodoꝝ suoꝝ. Alterū vt totū corpus reipu. curēt. ne dū partē aliquā tueant reliquas deserāt: vt eñ tutela: sic ꝓcuratio reipublice ad eoꝝ vtilitatē q̄ cōmissi sunt: nō ad eoꝝ q̄bus cōmissa est / gerēda est. Qui aūt parti ciuiū cōsu-

discordia in ciuitate res ꝑniciosissima. sunt: partē negligūt: rē ꝑniciosissimā in ciuitatē inducunt seditionē atqꝫ discordiā. Subditi aūt eprincipē reuereant: ꝛ inter se ꝯcordi pacis federe socient. Nā (Cassiodori testimonio) nobilissimi ciuis est patrie sue augmenta cogitare. Qd facile eueniet si ipsi cū principe rēpublicā summa prosequant dilectione: eoꝝ exēplo inducti: qui pro patria labores quoscūqꝫ ac vulnera: ꝛ mortes libētissime exceperunt. vt Horatius Cocles. Mutiꝰ Sceuola. Curtius. Fabritius. Camillus. Marcus Attilius. duo Decij: ꝛ Brutus primus Romanoꝝ cōsul. ꝛ Manlius Torquatus. q̄ etiā ꝓprijs liberis nō pepercerūt. Sciplones. Fabij. Emilij. Zopyrus. Perses. Codrus rex Atheniēsiū. Leonides Spartanus: ꝛ ois illa tuuētus Cannis ꝯsumpta: alijqꝫ multi Romanoꝝ ꝛ aliaꝝ gentiū: quos docēt veterū historie. Sed hac infelici tēpestate dictū ouidij verificatū est. Nullus adhuc mundo prebebat lumina titan. Sol qui titan dicit suo lumine cuncta irradiat: suo splendore cuncta illustrat. Sic ꝛ cuiuslibet reipublice Christiane principes: ꝓlati reipublice moderatores: ꝓclaris ꝟtutibus mundū habēt: mūdanos peccatores sibi subditos: ꝟtutū claritate illuminare debent. Sed ꝓh dolor iā sol ꝯuersus est in tenebras. O infideles viri: nā hi q̄ cū ad dignitates ꝛ ꝓlaturas sublimarent: ꝓmiserāt sibi credito gregi esse in virtutis exemplum: facti sunt in scandaliū ꝛ in ruinā. Principū siquidē multi vtriusqꝫ potestatis (tēporalis scꝫ ꝛ spūalis) quorū actio tantū debet populi actionē transcēdere: q̄tum supeminentꝰ officij dignitate: iam auaritiā: ambitionē: lubricitatē: ceterasqꝫ animi pestes insequentes ad subditos ꝑditionis exēpla trāsmittunt. Quid igit a vicioso principe expectandum? Quid a pastore peccatoꝝ turpitudinibus deturpato sperandū? Quid a subditis sua sorte nō contentis: sed a principatuū atqꝫ dignitatū quas vix deus nouerit anhelātibus fastigia? Reipublice interitus: pacis exiliū. Sine qua q̄d est q̄ nō corruat: dilabat: annihilet. cū qua q̄d est qd non crescat: emineat: efferat? Audite o pacis inimici. que pestis tuū o Assyria regnū demolita est? Discordie. Quis te tā late imperantē inuasit Grecia? Seditio. Quis libertatē vestrā eripuit Persaꝝ ac medoꝝ reges? Inimicitie. Quis lacedemonijos euertit? Odia. Qui Athenēses: Sicioños: Judeos ꝓstrarint? Bella. Quis te o Roma mundi dña: quasi in seruitutē redegit: que orbes etiā remotissimos tuo Marte subegeras? Factiones. Quis Turchis ꝛ barbaris ꝯ fidem Christi arma porrexit? Contēptus ꝛ negligētia pacis. Non pugnat modo Julius ꝛ Pompeius. Nō Scipio ꝓ delēda Carthagine: sed nos aduersus nos ipsos ꝓ fide delenda: discordia etiam odio certamus. O tempora calamitosa. O infelicē tempestatē. Aues nidum cōgerunt. oua fouēt. pullos alūt. nos homines: nos rōnabiles: nos quasi diuinū quiddā habentes: nidū matris nostre fidem catholicā: ecclesiam: pacem: pullos pro quibus Christus nō dubitauit mortis tormentū subire / laceramꝰ: euertimus. O dolendā tēpoꝝ hoꝝ cōditionē: in qua ad paruulā ipsa moruis: tolerare sociꝰ nescit socium: frater fratrē: ꝓximꝰ ꝓximū. Vix reperiēds est etiā eoꝝ: qui se iustos predicāt: absqꝫ discordia cōgregatio. Vbiqꝫ secte: vbiqꝫ factiones: vbiqꝫ voluntatum ꝛ animoꝝ ꝯtrietates. O quantos decepit de se superba presumptio: ꝛ sui ipsius elata opinio. Quid igitur agendum o principes? Refrenate libidines: spernite voluptates: auaritiam coercete: ceterasqꝫ animi labes repellite. Ad gregē vestre fideicōmisso reijciende discordie: odia restringenda: pacis federa (Vergilio teste) amplectenda: dum elegantissime cecinit. Nulla salus bello: pacem te poscimus omnes. Hanc siquidem pacem: hanc concordiam elementa ex illo chaos (Ouidij testimonio) educta ex clementis mixta: planete: stelle: celi sydera: ac ea entia que vitam participant / vegetant scilicet ac sentiunt: fatentur: edocent: predicant. Etenim omnia in numero: pondere et mensura summus opifex constituit. Apud quem tanta est pacis commendatio: vt homo in virgineo vtero factus in eius temporanea natiuitate hoibus bone voluntatis annuntiandā curauerit: pro nobis moriturus testamēto reliquerit. Discipulis morte sua tristibus: vt eos consolaretur: post resurrectionē apparens salutis preludia *fuerint.

Marginal notes (right column): Codrus. — Pax.

LAVR. * fuerint. Par vob. Denique nostram humanitatem sibi hypostatice unitam in celum elatur9: ad pacis federa: quos dilexerat: inuitauerit. Pacem igitur diligite. Antiquum discordie chaos a quibet republica explodite ut premiorum pacis obseruatoribus promissorum: ac a Prudentio poetarum xpianissimo docto et elegantis carmine recitatorum: efficiamini participes. Par plenum virtutis opus: par summa laborum: Par belli tracen pretium est: pretiumque pericli. Sydera pace vigent: consistunt terrea pace: Nil placitum est sine pace deo: nec munus ad aram. Hanc deus et melior litem natura diremit. Distictionem secundum productiorem rerum opus describi *ptutus

RAPH. Ponderibus librata suis: hoc est sua grauitate sustentata sic: ut nulla ex parte sursum versus trudi posset: sed in imo semper sidat. Nec brachia longo. hoc est nec eius oceanus mediterranea maria effecerat: que oceani brachia esse evidens. Porrexerat. extenderat. Longo margine. longa extremitate terrarum. Nam margo vniuscuiusque rei dicitur extremitas. est autem incerti generis nomen. Amphitrite. sic est legendum: non amphitritea: ut quidam asserentes pro Neptuno poni. Nam Amphitrite Oceani fuisse filia ab Hesiodo dicitur: que cum perpetuam vouisset virginitatem. Neptunum qui ipsius maritus esse cupiebat: aspernata ad Atlantem confugit. Missus autem Delphin: qui postea in celum translatus est: ut scribit Hyginus: ei Neptuni nuptias persuasit. Claudianus de Proserpine raptu. Et iam Nerei a Glauco Neptunum gremio complectitur Amphitrite. Ponitur autem pro Oceano vniuersam terram circumeunte. Dicitur autem (ut ait Orion grammaticus) ἀπὸ τοῦ τρέμ: hoc est a terrendo: quod mare nauigantes: ἀμφοτέρωθεν: id ab vtroque latere terreat. Sic erat instabilis tellus. mobilis. Significat autem nullum elementorum in illo chao propriam fuisse naturam. Nulli sua forma manebat. hoc est nullum elementorum propriam habebat figuram atque naturam. Obstabatque aliis aliud. hoc est inter se elementa pugnabant: quia contrarie qualitates in eodem erant subiecto: quod nunc fieri non potest: ut in eodem contraria simul existant. Neque enim idem simul calidum et frigidum: aut molle et durum: aut graue et leue esse potest. Hanc deus. Narrat quemadmodum chaos illud quod hactenus descripsit: in quatuor elementa a deo fuit transmutatum. Itaque distinctum: ut ether omnium leuissimus supremum occupauerit locum. Proximus aeri cesserit. Aqua et terra propter grauitatem in imo resederint.

Deus. Deus autem ex stoicorum sententia: ut eorum interpretatione vtar: quam Diogenes Laertius scripserunt: est animal immortale: rationale: perfectum: siue intellectuale: beatum: a malo omni remotissimum: prouidentia sua mundum: et que sunt in mundo disponens omnia: non tamen esse illi humane forme lineamenta aiunt. Ceterum esse quidem opificem immensi huius operis: sicuti et patrem omnium. Apuleius quoque de deo verius inquit opinio est: que in cogitatione omnium hominum penitus insedit: deum originis non habere auctorem. Deumque esse salutem et perseuerantiam earum: quas effecerit: rerum. Neque vlla res est tam prestantibus viribus que viduata dei auxilio: sui natura contenta sit. Hanc opi*nione vates

IACOBUS. Jacobi Crucij in Metamorphosin Ouidij Adnotationes.

Quaeque erat et tellus: illic et pontus et aer: Sic erat instabilis tellus: innabilis vnda. Versus hi elementorum confusionem pristinam signantes: ita confuse a plerisque omnibus exponebantur: ut mihi non de chao ipso loqui videretur poeta: sed in ipso post chao imergi atque obscurari. Ceterum nos sollicitius sensum ingredientes: indagantesque hunc locum ita emendamus Porphirionis Horatiani interpretis clarissimi authoritate admoniti: carmen hoc citantis. Quaeque fuit tellus. illic et pontus vt aer. Sic erat instabilis tellus: innabilis vnda. Hic enim sensus est.

Ponderibus librata suis: nec brachia longo
Margine terrarum porrexerat Amphitrite.
Quaque erat et tellus: illic et pontus et aer.
Sic erat instabilis tellus: innabilis vnda.
Lucis egens aer: nulli sua forma manebat.
Obstabatque aliis aliud: quia corpore in vno
Frigida pugnabant calidis: humentia siccis:
Mollia cum duris: sine pondere habentia pondus.

Chaos in quatuor elements.
Quanque informe chaos/ tamen omnibus omnia iunxit.
Nam terras: flammis/ aera: iunxit aquis.

Hanc deus et melior litem natura diremit.

Et quam prius que elementa digesta essent: tellus diffusa sparsaque iacebat pro libidine quaquauersum extendebat: instabilis erat: quia in centro non descendebat: ad quem ingenio suo semper cupit deuolui. nec non quia in aere sedebat atque natari haud fane poterat: cum solido corpori minime adiaceret. Physica ei ratione natari aqua non valerent nisi deorsum solidoque adhererent. Hic ergo ordo sit. Tellus quae fuit. i. quaquauersum dispersa est et diffusa. fiatque pausa: et suspendatur oratio. demum inferatur. Illic et pontus. supple fuit: vt: pro vbi: aer erat: subaudiendum propter quod tellus erat instabilis: Undaque inabilis: Ut ergo pro vbi hoc loco accipiendum. Sic enim legit Porphirio illud Horatianum in .ij. odarum enarrans. Vtcumque mecum vos eritis: pro vbicumque. hec enim particula vt pro vbi sepius apud veteres ponebatur quod etiam adnotauit Diomedes Vergi. in .v. enei. Cesio vt forte iuuencia.

(†) Hanc deus et melior litem natura. Aliquorum fuit opinio naturam a deo falso separantium qui quererent quid prius fuerit natura: an deus? Si natura prior est: ergo deus natus est. at quia deus nasci non potuit. Rursus. si deus prior est nata est natura: quia si nasci potuit natura: incipit non esse natura hinc istud. Hanc deus etc. vbi ostendit naturam esse deo potentiorem quasi que ante deum fuerit: et a qua omnia sint orta: quam sinam tetigit et Claudianus in laude quarti consulatus Honorij. Tandem ad ideis primeuus Iuppiter antris Possessi stetit arce poli: famulosque recepit Natura tradente deos. et idem alibi. Iuppiter vt prohibent spatium cum discere vellet Nature: regni nescius ipse sui Armigeros vtrique deos equalibus alis Misit ab eois occiduisque plagis. vnde falluntur illi qui hic exponunt et pro idest: vt sit et expositiue cum secutus sit poeta eos philosophos: qui naturam separarunt vt diximus a deo: voluerunque eam esse potiorem deo: quod et Cicero secutus est in paradoxis his verbis. Tu cum tibi siue deus: siue mater (vt ita dicam) rerum omnium natura dederit animum etc. vbi aperte docet deum et naturam non esse idem. Rerum autem nature patronos fuisse docet Apuleius in prima apologia ad Anaxagoram: Leucippum: Democritum: et Epicurum: nam hoc abnuere existimabantur: solam autem naturam dicebant esse: a qua vt diximus omnia nascerentur. Sed vt tradit Lactantius Firmianus melius Seneca omnium stoicorum acutissimus qui vidit nihil aliud esse naturam quam deum. Ergo inquit deum non laudabimus. cui naturalis est virtus: nec enim illam didicit ex vllo immo laudabimus: Quia enim naturalis illa ei sit sibi illam dedit: quoniam deus ipsa natura est. Cur igitur inquit ortum rerum tribuis nature: ac detrahis deo? Joannes Britannicus. Videtur tamen nonnullis Aristotelem deum a natura naturante seiungere. cum inquit. Deus et natura nihil agunt frustra. quem hic Ouidius imitatus est.

Adnotatio BAPTISTE PY.

RAPH. Hanc opinione vates secuti. presterit ausi sunt omnia Jouis esse plena. Cice. etiam in consolatione: vt scribit Lactantius. Deum hoc modo diffinit. Nec vero deus ipse qui intelligitur a nobis: alio modo intelligi potest: nisi mens so*luta quedam

Raph. Pluia quedā libera ꝛ ſegregata ab omni ꝯcretiōe mortali oia ſentiēs ꝛ oia mouēs. ¶ Et melior natura. meliorē naturā deū vocat: q̄ mēs ꝛ cauſa a Platone appellat. Nā plato quoqꝫ (vt Diogenes Laerti⁹ ait) duo rerū pncipia poſuit/ deū ꝛ materiā: quā informē ꝛ īfinitā eſſe ait. Eāqꝫ in quatuor elemēta ignē/ aerē/ aquā/ terrā a deo: ſi ne mēte fuiſſe ꝯuerſam aſſerit. Hoc idē ꝛ Stoici ſenſerūt: q̄ vnū eſſe deum aiūt: ipſumqꝫ (vt Seneca ſcribit) ꝛ naturam ꝛ mētē ꝛ fatū ꝛ Iouē: multiſqꝫ aliis noīb⁹ appellatū ex īformi materia pmū q̄tuor elementa genuiſſe. Nihil aūt aliud eſt natura (vt idē Seneca ait) q̄ʒ de⁹ ꝛ diuia q̄dā rō toti mūdo et partib⁹ ei⁹ inſerta.

Nam celo terras: et terris abſcidit vndas:
Et liquidum ſpiſſo ſecreuit ab aere celum.
Que poſtq̄ euoluit: cecoqꝫ exemit aceruo:
Diſſociata locis concordi pace ligauit.
Ignes conuexi vis: ꝛ ſine pondere celi
Emicuit: ſummaqꝫ locum ſibi legit in arce.
Proximus eſt aer illi leuitate: locoqꝫ.
Denſior his tellus: elementaqꝫ grandia traxit:
Et preſſa eſt grauitate ſui. circumfluus humor
Ultima poſſedit: ſolidumqꝫ coercuit orbem.

¶ Diremit: diſſoluit. Proprie aūt dirimi dicunt lites ꝛ pl̄ita: cū diſſoluunt: atqꝫ tollunt. Alludere aūt ad id videt Naſo: qđ Empedocles ait ex illa rerū ꝯfuſiōe primū olim litē extitiſſe: mox amicitiā atqꝫ ꝯcordiā: qua oia fuere copulata. ¶ Ab aere ſpiſſo. craſſo: in q̄ ꝛ nubes generant ꝛ pluuie. Liq̄dū aūt celū p ethere poſuit. Nā ether ꝛ puriſſim⁹ eſt ꝛ ab omni pturbatione alien⁹. ¶ Liquidū purū: clarū: lympidū: ab oī corruptiōe remotū. ¶ Secreuit. ſeparauit: atqꝫ diſtinxit. ¶ Que poſtq̄ euoluit. poſteaquā iꝗt de⁹ q̄tuor elemēta explicuit: ac ex illo aceruo qđ chaos dicūt/ eduxit: q̄ʒ uis locis diſiūcta forēt: q̄dā tn̄ ꝯcordia ea copulauit. Nā (vt aiūt phyſici) elemēta ꝑmis q̄tuor q̄litatib⁹ parti iter ſe ꝯueniūt: partim a ſeinuicē diſſidēt. Ignis eni cū ſit calid⁹ ꝛ ſicc⁹ aeri q̄dē caliditate copulat. ab eodē ꝟo ſiccitate: q̄ terre ſſiis eſt/ ſeparat. Aer cuʒ humid⁹ ſit ꝛ calid⁹: humiditate aq̄ rn̄det/ caliditate repugnat. Nā aq̄ humida eſt ꝛ frigida. Et frigitate q̄dem ſibi terrā ꝯciliat: hūiditate ꝟo eādē ab ſe aſteuat. Nā terra frigida eſt ꝛ ſicca. ita hac pace tā cōcordi elemēta int ſe videt fuiſſe copulata. ¶ Ignea vis. periphraſis eſt ethereꝫ atqꝫ ignis: q̄ ſupmū propter leuitatē ſibi locū vēdicauit. ¶ Sūma arce: excelſa ꝛ alta. Nāqꝫ arces in eminētiorib⁹ vrbiū locꝫ exedificari ſolēt. ¶ Legit: elegit. ¶ Proxim⁹ ē aer illi. aer mq̄r ꝛ leuitate ꝛ loco ꝓxie ad ignē etherēqꝫ accedit. Nā aer ſi terre aq̄ve cōparet leuis eſt. Si etheri grauis. ¶ Dēſior his tell⁹. hoc eſt craſſior ꝛ

Elemēta. grauior. ¶ Elemētaqꝫ grādia traxit. hoc ē partes magnas: ꝛ grauiores ex illo aceruo ſecum traxit. Proprie aūt illo ꝟbo traxit vſus eſt poeta. Naʒ vi q̄dā naturali oīa grauia ꝛ pōderoſa deorſū trahūtur. Elemēta ꝟo ꝑ partib⁹ poſuit. Nā elemētū eſt: ex q̄ pmo ꝓceđit q̄ ſiūt: ꝛ in qđ extremū reſoluunt. ¶ Et preſſa eſt grauitate ſui: hoc eſt ob ſuā grauitatem in īfimū locū deſcēdit. ¶ Omne eni graue natura deorſū rēdit. Videt aūt q̄buſdā Ouidi. tertiū ab igne locū terre aſſignare: cū in vltimū detruſaʒ fuiſſe ꝓpter grauitatē: īmobilitatēqꝫ ꝯſtet. Sʒ Ouidi⁹ ſcite recteqꝫ loq̄t. Nō eni īfima loca: ſed vltima terrarū ab aq̄s occupata fuiſſe ait: neqꝫ vulgi opinionē hoc loco ſeq̄t: vt q̄dā aiūt: q̄ aquā vltimū elemētū eſſe putāt: q̄ rotā inūdari terrā ab aqua nō videt. Sʒ aq̄ ideirco ab inūdatiōe toti⁹ terre arcet vt terrenis aīalib⁹ i ꝑmiſqꝫ hoi loca nō deſint. Qđ ſi hoc nō fuiſſet: aq̄ nō mīn⁹ q̄ʒ aer vndiqꝫ totā terrā cōplecteret. Id qđ inuit Oui. cū inq̄t. Solidūqꝫ coercuit orbē: hoc eſt ꝯtinuit ſolidū ꝛ durū terre orbem. Coercere eni eā nō poſſet: niſi vndiqꝫ ipſam complecteret. Mediam naqꝫ omnium elemētorū terram eſſe phyſici: in primiſqꝫ Stoici affirmant. Unde ꝛ mundi centrum eſſe perhibetur.

¶ Sic vbi

¶ Denſior his tellus: elemētaqꝫ grandia traxit. Raco.
Subeſt hic quoqꝫ ſenſus occultior: ꝛ quē pauci agnoſcūt: ꝑ elemēta grādia nos alluuiā materialē intelligim⁹: q̄ hyle Grece dicit: cuius Macrobi⁹ Diogenes: ꝛ Seruius meminerūt: in qua fex eſt elemētorum oīm .i. ignis ſordidior: aer: aq̄ ꝛ terra ſordidi ora. Tell⁹ ergo a poeta grandia elemēta traxiſſe ideo memorat: q̄tenus in eā ſordes ꝛ excremēta elementorū confluxerūt. Cui noſtre ſentētie Lucreti⁹ his verſib⁹ blādit ꝛ aſtipulat. Sic igit terre cōcreto corpore pōd⁹ Cōſtitit atqꝫ ōis mūdi q̄ſi limꝰ in imū Confluxit grauis ꝛ ſubſedit funditꝰ: vt fex. Elemēta ergo grādia pncipia corpulēta: materiaſqꝫ feculētas accipe: q̄ vndiqꝫ ad imā tellurē grauēqꝫ defluxerūt. Elemēta nāqꝫ ꝓ ſeminib⁹ ꝛ principiis apud eundē Lucretiū iuenire eſt. vt hoc carmine. Omnia enim magis hec eleuib⁹ atqꝫ rotūdis Seminib⁹ multoqꝫ minorib⁹ ſunt elementis.

* ptur⁹ Ouidi⁹: ea q̄ ꝛ Geneſeos ī̄re ꝛ dierꝫ a Mo Laus.
ſe poſitorꝫ partitiōi ac mūdi hui⁹ ornatui ꝯuentūt: elegātiſſime diſcripſit. Moſes priſc⁹ ille legiſlator ac pncipij orbis hui⁹ ſpūſctō dictāte veriſſim⁹ relator. Celū ꝛ terrā (quā ianē ꝛ vacuā ſcribit) ac tenebras ſup faciē abyſſi: pme ꝓductionis rerꝫ diei tribuit. qđ Oui. elegātiſſime cecinit: vt ſi Moſis ꝓphetiā cū hui⁹ libri pncipio ꝯferas: videat poeta Pelign⁹: qđ Moſes orōne ſoluta diſcripſerat: carmie referre. Primā ſiq̄dē rerū materiā ſignificās (q̄ noīe celi ꝛ t̄re itelligit) ita cecinit. Un⁹ erat toto nature vult⁹ i orbe: Quē dixere chaos rudis: īdigeſtaqꝫ moles. Lucis q̄ʒ carētiā retulit. Lucꝫ egēs aer. Scđa die firmamētū: celū ſydereū .ſ. i octauū ſtellarꝫ fixatū (q̄ ob earꝫ a nr̄o viſu diſtātiā ſcitillare videt) ꝛ ſeptē errātiū ſtellarꝫ: q̄s planetas vocam⁹ orbis diſtīctū: Moſes deū ꝓduxiſſe: ꝛ glacialē olympū (quē aq̄s ob dyaphneitatē ꝓpietatē aq̄ ſcriptura vocat: phi pmū mobile: theologi celū criſtallinū vocauere) ab aq̄ elemēto diſtinxiſſe tradidit Oui. ꝛ ſydereū celū: ꝛ ab elemētꝫ celi criſtallini diſtictionē: his carminib⁹ poſuit. Sydera ceperūt toto fulgeſcere celo. Et liq̄duʒ ſpiſſo ſecreuit ab ethere celū. Tertie diei aq̄rū ſub celo exiſtētiū i marꝫ ꝯgregationē: diuina aſſignauit hiſtoria: vt terra q̄ a deo odoriferꝫ herbarꝫ florib⁹: virēti graminū decore: ſyluarū venuſtate: fructiferarūqꝫ arborꝫ varietate decorāda erat: appereret. Ouidi. ꝛ terre ptē diſcoꝑtā fuiſſe: ꝛ deū mari littora dediſſe: his carminib⁹ teſtat⁹ eſt. Et terrꝫ abſcidit vndas. Pro ripꝑis littora pulſāt. De terre ꝟo ornatu ita ſubiūxit. Iuſſit ꝛ extēdi cāpos: ſubſidere valles: Frōde tegi ſyluas: lapidoſos ſurgere mōtes. Solis i dierꝫ: ꝛ lune in noctiū illuminationē ꝓductiōes q̄rte diei opi Moſes ꝑbuit. Que Oui. carminū ſeq̄ntiū teſtionio nō latuerūt. Neu regio foret vlla ſuis aīantib⁹ orba. Aſtra tenēt celeſte ſolū: formeqꝫ deorꝫ: ſeptē plāetas itelligit: q̄s vt deos deaſqꝫ coluerūt antiq̄. quorꝫ ſol quē Apollinē: ꝛ luna quā Dianā poete vocauere: pncipatū obtinēt. Quita die ꝛ maria piſciū: ꝛ aera volucrū varijs ſpēb⁹ ornari voluit Moſes. Oui. ꝛ piſcib⁹

*maria

Sic vbi dispositā: quisquis fuit ille Deorum:
Congeriem secuit: sectam q̃ in membra redegit:

¶ Terra.

Quetiris vnde mihi fuerit locus infimus: hoc est/
Quod leuiora meo sunt elementa situ.

Principio terram/ne non equalis ab omni
Parte foret: magni speciem glomerauit in orbis.
Tum freta diffudit: rapidisq̃ tumescere ventis
Jussit: ⁊ ambite circundare littora terre.

¶ Aqua.

Me grauior tellus: ⁊ ab ethere tertius ordo
Est mihi: non ordo est quem dat iners populus.

Raph. ¶ Sic vbi dispositā: hoc loco quatuor descri bit elemēta: ⁊ ex quibus vnūquodq̃ ipsoꝝ est instructū. ¶ Quisq̃s fuit: innuit se ignorare quisnā deoꝝ ille fuerit: qui quatuor elementa distinxit.
Secare. ¶ Secuit: separauit ac diuisit. ¶ In mēbra redegit: in partes diduxit. ¶ Principio terrā: postea q̄ inquit Chaos in quatuor elemēta distinxit: effecit vt vndiq̃ terra foret rotunda varijsq̃ reb⁹ cōstitueret. ¶ Nō eq̄lis: hoc ē vt eq̄lis vndiq̃ esset. Due enī negatiōes affirmationē
Glomerare. cōstituūt. ¶ Glomerauit: effecit in simi
Terre descriptio. litudinē magni globi corpie: que ex omni parte sibi est equalis. Glomerare enī est glomū: globūq̃ (qui vndiq̃ rotundus est) efficere. A glomo autē aut potius glomere (Nam vtroq̃ modo declinatur vt ait Priscianus) glomero verbum deriuatur. ¶ Tū freta diffudit: hoc est maria mediterranea immisit. Nam freta pprie dicunt maria angusta inter duas terras existentia, a feruendo deducta: quos greci prothmos vocant. ¶ Tu-
Tumescere. mescere: inflari. In tempestatem erigi. ¶ Rapidis ventis: rapacibus: oīa secum rapientibus. ¶ Jussit: voluit: vt Terentius. Jubeo cremetē saluere. Jubere autē proprie est imperare. ¶ Ambite terre: vndiq̃ a mari circundate. Littora autē pprie maris dicuntur. Nam litus est (vt Celsus distinit) quousq̃ maximus fluctus a mari puenit. idq̃ M. Tul. ait primū cōstituisse: cū arbiter elect⁹ foret.

¶ Stagna

Lact. Firmamentū altilib⁹ a creatū esse tradidit. Cesserūt nitidis habitādē piscib⁹ vndē. Cepit volucres agitabilis aer. Diei sexte diuinū op⁹ Mose scribēte fuere: variaꝝ specieꝝ vita sensuq̃ vigētiū animātia. Ac hois ad sūmi opificis imaginē: ex limoso corpe (sicut cui⁹ cetera pducta fuerant) spiritu rationali infuso admirāda creatio. Quid o Naso poetaruꝫ ingeniosissime de sexte diei opificio sentis? Quid taces: vt quid frontē demittis? Te ne tuū in hac diuinoꝝ operū cōsummatione deseruit ingeniū? An potius tāta mysteria te latuerunt? Unū explo ratū habeo Deū cuius potestati cūcta subiacent: te vt ceteris gentibus etiā reprobis (Caypha testante) ad veritatis incognite pmulgationē vti potuisse. Multas itaq̃ nostre fidei consentaneas veritates per te vt organū Deus reuelauit. Uide te obsecro admirandū nostre fidei in hois creatione ab Ouidio traditū mysteriuꝫ. Animalia sexto diē creata cecinit eo vsu. Terra fetas cepit. Subiungēs memorabile, dictū intulit. Sanctius his animal mētisq̃ capacius alte. Deerat adhuc: ⁊ qđ dñari in cetera posset. Natus homo est: siue hunc diuino semine fecit Ille opifex reꝝ mundi melioris origo ⁊c. Quid elegātius: q̄d veri⁹ dici potest? Forsitan te mouebit opificis ab eo positi nomen. Promotheū vocat: Japeti filiū: Mineruam in luteum corpus nonnulli spiritū immisisse scribunt: quorsum hec? Diuinatum personaꝝ pluralitatē sub velamento nesciens tetigit Ouidius. Quid Prometheus aliud q̄ puidum prudētemq̃ significat? Quid Minerua ex cerebro Jouis: vt poetis plꝫ nata: aliud q̄ sapientiā eternā denotat. Quid Japetus q̄ potens fuit: nisi eū cuius ptāti cuncta subduntur demōstrat? Promethe⁹ igit hoiem mūdū minorē: dei non dicā imaginē: sed ad imaginē vniuersi colligamentū: substātiā duplicē: mūdi huius dñatorem: recte fecisse intelligitur. q̄ summa prudentia sua ineffabili bonitate oīa in suos fines dirigēs: vt suā bonitatē cōicaret: que spūi sancto tribuitur: hoiem pduxit. Japetus potētia intelligit: que patri in diuinis conceditur. Minerua ex cerebro Jouis nata summa scilicet sapiētia: secunda in diuinis persona: per quā facta sunt omnia (cuꝫ opa trinitatis sint indiuisa ad extra) spiritum immittere etiā dicitur. Uides quid (poetico velamine) veritatis occultaret. Itaq̃ iam ab Ouidio a rerum creatione: distinctione ⁊ ornatu: ad hois ex limo (ad dei imaginem spiritu infuso) pductionē deducti sumus. ¶ Quisquis fuit ille Deoꝝ. Congeriē secuit. Ouidius fatet se ignorasse q̄s deoꝝ ex illo antiquo chaos elemēta secernēs mūdi huius tam pulchrā machinā effecerit. Licet iam supius scripsisset Hanc deus ⁊ litē melior natura diremit. O gentilis tādudum qđ querebas inuenimus. Et ex tuis scriptis que etiā ignorasse cōuinceris: teipsum si viator adhuc esses docere possemus. In vltimo tui huius voluminis libro quid dicis? Prospiciēs prolem sancta de virgine natā. ⁊ alio in opere elegiaco carmine cecinisti Illeq̃ sydereā mundi qui temperat arcē. Exigu⁹ tenero lac bibit ore puer. An furore poetico agitat⁹ hoc scripsisti? cū etiā aliq̄ scripseris. Est deus in nobis agitāte calescim⁹ illo. Uel potius sibyllini libri quos legeras hac tibi tradiderūt? Quisquis fuit ille deoꝝ. non ille pfecto capitolinus Juppiter. nō Apollo. nō turba falsa deoꝝ: sed ille quē ignorasse te fateris. Cui ⁊ ante fidei susceptionem aram dedicans Ariopagita Dionysi⁹ titulū indiderat deo ignoto. Is erat: qui nec auribus percipitur: nec cernit oculis: nec sermone pfertur. Mens eā sola pspicit: sola intuet. Quare mentis acumen erigere operepretiū existimo: vt fulgidum lumē nullis innixū tenebris effulgeat: ⁊ nobis veritatis radius elucescat. Naturali sane cognitioni inherentes/ Deum cognoscim⁹ per singulas mundi particulas vbiq̃ splendescere: suiq̃ a Deo mortalibus notitiam prestare: vt non intelligere modo: sed manibus etiam ipsis (si dicere fas sit) liceat attrectare. Unde ⁊ vas electionis Paulus Romanis ait. Inuisibilia enī a creatura mundi per ea que facta sunt intellecta conspiciuntur: sempiterna quoq̃ eius virtus et diuinitas. Inuisibilia inquit scilicet potentia: sapientia: bonitas: que ppulchre ex creaturis accipi possunt. Certe si rerum magnitudinem speculari voluerimus: facile cognoscemus illud diuinum posse: a quo fluant vniuersa: nō esse limitatum. Unde sapiēs. Uani sunt hoies in quib⁹ nō subest sciētia dei: ⁊ de his q̄ vident bona nō potuerūt intelligere eū qui est: nec operibus attendentes cognouerunt quis esset artifex. Sed aut ignem: aut spiritum: aut citatum aerem: aut gyrū stellaꝝ: aut nimiā aquā: aut solē: aut lunā rectores orbis terraruꝫ deos crediderunt. Quorum si specie delectari deos arbitrati sunt: sciat q̄tū dñator eoꝝ speciosior est. Speciei enī gñator hec oīa cōstituit. Aut si virtutē ⁊ eorum opera mirati sunt: intelligebant ab ipis: quoniam qui hec cōstituit fortior est illis. A magnitudine siq̄dem speciei ⁊ creature poteris

Ille qui sydeream mundi qui temperat arcem
Exiguus tenero lac bibit ore puer.

horum creator videri. Uniuersum quippe mundum suis nō manibus fabricatus est opifex: q̄ ꝛ si lucē habet inaccessibilē homo tū diuini opis inspector ꝛ ipsum oībus rebus adesse: ꝛ vitā ꝛ motū cunctis cōmunicare ꝯspiciet. Nā ꝛ animā corpori presentem: ex motu ꝛ vita (licet inuisibilis sit) cognoscimus. Eodem ꝛ modo Deum speculari ratio suadet: quod et Maronis dicta confirmant.

Principio celum/terras/camposq; liquentes:
Lucentemq; globum lune/Titaniaq; astra
Spiritus intus alit: totosq; infusa per artus.
Mens agitat molem: ꝛ magno se corpore miscet.

Summi etiam omnium opificis sapientiaꝫ facile intueri potuerimus. Si splendidissimuꝫ solis iubar. si nascentis cornua phebe. si Ueneris. si Mercurij: ceterorūq; planetarum: reliquorumq; sydeꝝ ordine suspeximus: diuersorum nāq; diuersi sunt motus. Cuncta enim in numero. pondere ꝛ mēsura/in modo: specie ꝛ ordine sapientissime collocauit: attingens a fine vsq; ad finem fortiter: ꝛ disponens suauiter. Unde patientissimus Iob. Sapiēs est corde ꝛ fortis robore: quis restitit illi ꝛ pacem habuit? Qui transtulit montes ꝛ nescierūt hi: q̄s subuertit in furore suo. Qui precepit soli ꝛ nō oritur: ꝛ stellas claudit quasi sub signaculo. Qui extendit celos solus. ꝛ graditur sup̄ fluctus maris. Qui facit Arcturū: ꝛ Oriona: ꝛ Hyadas: ꝛ interiora austri. Qui facit magna ꝛ incōprehēsibilia ꝛ mirabilia: quorum non est numerus. Deus cuius ire resistere nemo potest: ꝛ sub quo curuantur q̄ portant orbem. Qui extendit aquilonem sup̄ vacuum ꝛ appendit terram super nihil. Qui ligat aquas in nubibus suis: vt non erumpāt pariter deorsuꝫ. Qui tenet vultū solij sui: ꝛ expandit super illud nebulam suam. Terminum circūdedit aq̄s: vsq; dū finiantur lux ꝛ tenebre. Columne celi contremiscunt: ꝛ pauent aduentum eius: in fortitudine illius repēte maria ꝯgregata sūt: ꝛ prudētia illius ꝑcussit superbū. Spūs eius ornauit celos: ꝛ obstetricante eius manu eductus est coluber tortuosus. Utinā nobis facultas daretur: vt alarum adminiculo in sublimem aeris plagam volare possemus. Aut is equus alatus: quem ex Meduseo sanguine ortuꝫ poete fabulantur: nos per ampla aeris spacia deferret. Cerneremus siquidem terre soliditatē: maris diffusionem: fluxum fluminū: aeris amplitudinem: ignis actiuitatem: astrorum cursus: celi rapidam velocitatem. O iucundam visioneꝫ. O dulce spectaculum. Protecto vno eodemq; luminum motu: seriem mundi totius deprehenderemus: ꝛ in sapientissimi artificis laudem essent omnium ora laxanda. At si distincte magis creatorem ex creatura inquirere volueris/Mercurium Trimegistum animaduertas. Hic in tanta hominuꝫ veneratione habitus est: vt ob scientie/sanctitatis/imperijq; magnitudinem: inter deos relatus sit: templaq; illius numini cōstructa sint q̄plurima. Hic inter philosophos primus a physicis et metaphisicis ad diuinorum contemplationem se contulit. Primus de maiestate dei: demonū ordine: ꝛ animorum immortalitate sapientissime disputauit. Nec vt philosophus: sed velut propheta loquitur: canitq; futura. Eum siquidem Lactantius inter vaticinantes annumerat. Inter Sybillas Aurelius aggregat Augustinus. Hic cupiens mortales in dei cognitionē manuducere: ex hominis artificiosa conditione inquit ad Tatium filiū. Age fili/circūspice humani corporis opificiuꝫ: cuius admonitione perdisce. Quis tam pulchre imaginis conditor? Quis oculorum pictor? Quis nares/auresq; formauit? Quis labia distendit oris? Quis neruos tetendit atq; ligauit? Quis irrigauit venas? Quis ossa concessit solida? Quis carnem pellicula tenui circumeuntē contexit? Quis digitos/articulosq; discreuit? Quis fundamenta pedum extendit? Quis perforauit poros/atq; meatus aperuit? Quis splenem coegit atq; compressit? Quis pyramidem impressit cordi figuram? Quis pulmoni sculpsit fistulas? Quis honorāda corporis membra in propatulo esse voluit? Quis obscena in obscuro prorsus abdidit: eaq; ab aspectu cernentium voluit secreta iacere. Unde quod diuine artis opera in vna eademq; materia demonstrantur: singulaq; pulchra/rectaq; dimensa: necnon in proprijs officijs differentia. Quisnam singula finxit? Quis tā pulchre imaginis opifex? An vetus ille Demogorgon? an Falsifer Saturnus? Credēdus ne Iuppiter ista compegit? An Iuno? An prometheus ille Ouidianus ex luto effinxerit? Si secunduꝫ recte rationis dictamen responderimus: id certe dixerimus/ipsuꝫ inuisibilem Deum/prouidentiam ipsam eternam (que promethei nomine designatur) non solum hominem: sed et cuncta esse participantia: propria voluntate fecisse. Etenim cuꝫ statuam aut imaginē/absq; fabro vel pictore fieri nullus asserere audeat: admirandam mundi huius machinam: absq; artifice cōditam arbitrabimur? Minime. Ecce clara ratione deduximus quam sapientissime sit omnipotens Deus cuncta meritus. Nam Aurelio doctore Augustino: in eo quem de ciuitate Dei descripsit libro: volente (exceptis propheticis vocibus) mundus ipse ordinatissima sui mobilitate: ꝛ rerum omniuꝫ pulcherrima specie quodāmodo tacite: ꝛ factum se esse: ꝛ nisi a Deo ineffabiliter atq; inuisibiliter se fieri potuisse proclamat. Bonitas insuper Dei cognoscitur a creatura mundi ab homine: scilicet cui datum est omni communicare creature: quem Ouidius mūdum meliorem vocauit. Nam ꝛ mundus minor dicitur: ꝛ cum quibuscunq; creatis in perfectione participat. Esse habet cum elementis ꝛ elementatis. Uiuere cum plantis. Sentire cum brutis. Intelligere cuꝫ angelis. Incorruptibilitatem cum celo parte meliori anima scilicet: in cuius productione diuina bonitas ei imaginis sue similitudinem imprimendo elucescit: in ceteris etiaꝫ creaturis diuina deprehenditur bonitas. Quemadmodum enim res producuntur in esse per potentiam: per sapientiaꝫ gubernantur ꝛ disponuntur: ita diuina bonitate conseruantur: ꝛ perficiuntur: que quidem diuina bonitas se creature rationali summe communicauit: eius humanitatem sibi hypostatice vniendo: vt idem sit Deus et homo: nō identitate nature: sed suppositi: qui nobis viā ad eterne felicitatis p̄m. a. Lucretio teste ostēdit.

Ueridicis hominū purgauit pectora dictis.
Et finem statuit torpedinis atq; timoris.
Ostenditq; bonum summum quo tendimus oēs
Quid foret: atq; viam mon[illegible] tramite paruo.
Quo possemus ad id recto contendere cursu:

Et non solam ostēdit: sed etiam precessit: ne quis difficultatis gratia iter virtutis horreret. Igitur quem ouidius fatetur se ignorasse: cum scripsit. Quisquis fuit ille deorum: etiam si viueret victori palmam daret/Deumq; omnipotenteꝫ cuncta produxisse fateretur. Sed more hu[illegible] mundi sapientū Paulo teste: euanuit in cogitationibus suis.

*Et cū sub-

† Que sint in celo dextra: q̄ve sinistra: his verbis edisserit Ludouicus Celius Rhodiginus antiquarum lectionum libro primo. Questio autem de mundi partibus aliquid et ipsa contemplationis habet presertim in tanta opinionum diuersitate mire dissidentibus prime note auctoribus. Aduocabitur ergo ad partes cuius etiaꝫ supra cō meminimus. Cleomedes quo veluti antesignato poetice tortuosis istes recti[illegible] restituent se natari. Igit̄ q̄ tanq̄ mūdū esse corporeū liquet: in eo

superna

Hominis pulchra descriptio.

Fir. egidii de Iornini dign. [...]

Adnotatio LUDOUI.

Addidit & fontes & stagna immensa: lacusq;:
Fluminaq; obliquis cinxit decliuia ripis.
Que diuersa locis partim sorbentur ab ipsa
In mare perueniunt partim: campoq; recepta
Liberioris aque pro ripis littora pulsant.
Iussit & extendi campos: subsidere valles:
Fronde tegi syluas: lapidosos surgere montes.

¶ Zone quinq;.

Quinq; sumus zone: media estuo: frigora torquēt
Seus duas: totidem sunt sub vtroq; plage.

Utq; due dextra celum: totidemq; sinistra
Parte secant zone: quinta est ardentior illis:
Sic onus inclusum numero distinxit eodem
Cura dei: totidemq; plage tellure premuntur.
Quarum que media est: non est habitabilis estu.
Nix tegit alta duas: totidem inter vtranq; locauit
Temperiemq; dedit: mista cum frigore flamma.

¶ Aer.

Ignite grauior paulum ethere proximus arci
Aer sum: sedes fulminis & tonitrus.

Imminet his aer / qui quanto est pondere terre

LUDO. Inferna & superna. Antice & Postica. Dextra et sinistra. In celo q̄ sint. Lucani locus.

& superna cōcedamus ppe modū necesse est: atq; item inferna. Sed antiqua quoq; & postica: necnō dextera & sinistra. In globoso mūdo loc⁹ imus intelligitur: qui medius: in quē nutu suo vergāt oia. Supernus vero q̄ vndiq; medio incumbit. Antiqua mūdi dicimus: que ad occiduas orbis partes pro clinant: q̄m illuc adiit mot⁹. Posteriora oriēti relinquūt: qt inde feratur ad occasum. Ex q̄a porro cōsequit liquido: vt dextras habeat Septētrio sinistras Meridias. Ex hac Cleomedis distributione: quā ab Egyptus videt accepisse: sicut in libro de Insider Plutarcho: tollit plane ex Lucani carminib⁹ nubilum: qd̄ etiā si author Sphere illustrare conat⁹ est. nihilominus auidius acrilotis aceto par satisfecit. mihi certe ad hanc diē hesit interpretatio. Agitur ergo de felici Arabia cur⁹ pleraq; portio inter equinoctialem circulum & tropicū Cancri statuit ab Cosmographis.

Stachij locus.

In quib⁹ regionibus solē gestāte Cancro: vmbra plane in meridiē: hoc est in sinistras mūdi partes nutat. Poete versus hij sunt. Ignotū vobis Arabes venistis in orbē. Umbras mirati ne morū non ire sinistras. Ceterū ex hac obseruatione expēdant eruditi locū itē Ouidij ex Metamorphoseos primo. Utq; due dextra celū: totidēq; sinistra. Parte secant zone: quinta est ardētior illis. Qd̄ eo impēsius cōmonuisse volum⁹: vt sciāt iam nūc bonarū literarū studiosi interpretū fiducia nūq̄ esse virā q̄ aurē dormiē dū. Sed redeo vnde sum digressus. M. Uarro. vj lingue Latine fragmēto diuersimode hasce orbis cōstituit partes. Quocirca inquit celum qua tuimur dici templū: eius templi partes quatuor dicuntur: sinistra ab oriente: dextra ad occasu: antica ad meridiem: postica ad septētrionē. Eandem sentētiam amplexatur & Plinius: ait errātis sydera ꝯtrariū mūdo agere cursū .i. leuū semp illo in dextrā precipiti. Hec vero obseruatio ab disciplina ꝓfluxit Thuscorū: sed quā etiā cōprobat Alcinous in libro de Platonis doctrina: qd̄ mirū est. In grecorū monumētis adnotādū nobis est. morē sacrificādi seruatū diu: vt circūcurrerēt aras cursum auspicati ab leuo dextrorsū. Zodiaci quādā imagine cuius moti sit mundo diuersa ad exortū vergens. Mor vero ab dextris leuorsum procurrerēt quo motu celū rotari manifestū. Hāc vero scientissimorū esse heresim: astipulatur magnus autor Galenus: apud quē ita legimus. Pythagoras & Plato. necnon Aristoteles mūdi dextras ad ortū partes esse dixerūt: a quibus sit principium motus sinistras vero occiduas. Empedocles autem dextras quidam in estiuum tropicum: sinistras in hybernū retecit. Et titus Liuius ab vrbe cōdita primo. Augurum scientia dextras ac meridiē partes statuit: ad septētrionem sinistras. Si vero dextra celi pars oriens est: significat vero ipsum hoc grāmaticorum ratio. Secas poetas astruētū dixitq; occidētales fotent:

fotent: hoc est hytice. Nā sees intelligi sinistra occidentalia q;: patet opinor inde efficaciorem quoq; esse ibi solis virtutē. q̄ in occidēte propterea multa quoq; mihi ꝓuenire que in alijs partibus nusq̄ cōperiuntur: cuiusmodi sunt gemme: aromata: & id genus plura: que ampliorē expectūt caloris copiā: vt sunt leones. Tigride: Elephanti: q̄ omnia in his locis: q̄ ad Austrū inuūt: affatim succrescunt. Ex his vero que astruximus: liquere arbitror. Bout etiam le primo: cur Papini⁹ Thebaidos primo orientalea domos dixerit p̄mas. Primeq; occidueq; dom⁹: effusa sub oi Terra atq; vnda die.

RAPH.

¶ Stagna imēsa. marias paludes ¶ Cinxit. circundedit. ¶ Obliquis ripis. nō rectis. Ripe sūt ꝓprie sunt fluminū. Unde riparie hirundines dicte: q̄ in fluuiorū ripis nidos faciūt. ¶ Flumina decliuia: prona ac deorsum labētia. ¶ Que diuersa locis. Fluminū naturā describit. Nā q̄dā ab ipsa sorbētur terra: q̄dā in mare deferūt. ¶ Cāpoq; recepta. cāp⁹ est terre planicies: sed hoc loco ꝓ equore ponitur. ¶ Pro ripis littora pulsant: percutiūt: ac (vt verbo vtar Pliniano) iactitāt. Elegāter aūt littora a ripis distinxit. Littora: nāq; maris: fluminū ripe dicūtur. ¶ Iussit & extēdi cāpos: hoc est terre planicies dilatari. ¶ Sub sydere valles: in imo descēdere. Uallis aūt ea oblōga cōcauitas dicit: que est inter duos mōtes vicinos. Un̄ vallicula diminutiuū deriuat. ¶ Frōde tegi syluas: hoc est arbores in syluis nasci: est eñ Synecdoche. Nā & a parte totū intelligim⁹: & singularē numerū ꝓ plurali accipim⁹. Hāc vero figurā etiā in soluta orone frequēter vsurpam⁹. ¶ Tegi. cooperiri. ¶ Lapidosos surgere montes. hoc est montes saxosos in altū tolli. Mōs eñ nihil est aliud q̄ terre tumor. Un̄ etiā tumores tumuli dicunt. Iussit aūt verbū est subaudiēdū. ¶ Utq; due dextra celū. q̄nq; zonis & circulis celū secat in q̄nq; partes: qb⁹ distinguit etiā terra. Earū due vltime frigore rigēt: mediā sol vrit: relique inter frigus & calorē: extra sunt tēperate: vt in ijs demū animātes habitare possint: q̄rū altera in qua esse dicūt Antipodes nobis penit⁹ ignotā. ¶ Parte dextra: q̄ ad articū vergit polū ptē dextrā vocat poeta: vt sinistrā ad antarcticū. ¶ Zone: cingule: circuli. Zona vero apud grecos significat & partē corporis q̄ cingit: & cingulū ipsum: vt thorax & pectus dr̄ & ipsi⁹ pectoris tegmētū. ¶ Quinta est ardētior illis: quintā poeta mediā vocat: quā idcirco ardētiorē esse ait: q̄ p eā sol decurrit. ¶ Onus inclusum. Periphrasis est terre. Nā terra q̄ est ponderosa quinq; zonis cōtinet atq; distinguit. ¶ Plage. Regiones. Qua in significatione corripitur prima syllaba: que producit cū vulnera significatur. ¶ Estu. feruore: ac nimio calore. Totidē inter vtrāq; locauit. hoc est duas tēperatas inter extremas & mediā collocauit: q̄ idcirco sūt tpate: qt & frigore participāt & calore. ¶ Imminet his aer. Nūc aerē tra

Campus.

Subsidere. Uallis.

Mons.

zona.

Thorax.

plaga.

Aestus.

describit

Pondere aque leuior: tanto est onerosior igne:
Illic et nebulas: illic consistere nubes
Iussit: et humanas motura tonitrua mentes.

¶ Uentorum regiones.
Occiduum Zephiro littus datur Eurus ab ortu
Flat: Scythie est Boreas: dat plaga versa notum.

Et cum fulminibus facientes frigora ventos.
His quoq; nō passim mundi fabricator habēdum
Aera permisit: vix nunc obsistitur illis.
Cum sua quisq; regat diuerso flamina tractu/
Quin lanient mundum: tanta est discordia fratrū.
Eurus ad Auroram: Nabatheq; regna recessit.
Persidaq; et radijs iuga subdita matutinis.
Uesper: et occiduo que littora sole tepescunt:
Proxima sunt zephyro: Scythiā: septēq; triones.
Horrifer inuasit Boreas. contraria tellus
Nubibus assiduis: pluuioq; madescit ab Austro.

¶ Ether.
Me super hec posuit melior natura carentem
Pondere: ob hoc summi sum Iouis alma domus.

Hec superimposuit liquidum: et grauitate carentē
Ethera: nec quicq̄ terrene fecis habentem.

¶ Cui quoq; cessit.
Uix hec facta polus cum sydera mobilis aer:
Cepit aues: pisces: vndaq;: terra feras.

Uix ita limitibus discreuerat omnia certis/

RAPH. ¶ descripsit: vt alia q̄ I eo sūt: cōmemoret. ¶ Tāto ē onerosior: ponderosior grauior. ¶ Illic et nebulas. in illo inq̄t aere et nebule cōsistūt et nubes. Elegāter aūt iter nebulas et nubes differētiā signauit poeta. Nebule eīm dicūtur vapores densi haud longe a terris aquisue recedētes. Nubes aūt vapor est humidus i sublime egressus cuius densitate sol obūbrat. ¶ Et cū fulminibus. Fulmina quoq; inq̄t et vēti frigora adducētes i aere generant. Fulmen aūt ignis est ex concursu vētorū elisus in terrasq; delatus. Fulminum ꝓo multa sūt gn̄a: de q̄bus copiose Plini⁹ scribit. Uēt⁹ aūt est imper⁹ aeris in vnā partē fluētis. Uenti ꝓo principales sunt q̄tuor: quos elegan ter Ouidi⁹ describit. Omnis sane vētus frigidus est natura: quāuis Auster q̄ p torridā zonā trāsit calidus esse videat: ¶ Motura. cōmotura ac terrefactura.

IACO. Fulmen. ¶ Uix ¶ Et cū fulminib⁹ facientes frigora vētos. Fulgura substituimus: tū moti his versibus tertij volumina vbi I hāc sententiā huiusmodi q̄ in aere ꝯcipiunt: ita repetunt. Ego mestissim⁹ altū Ethera cōscēdit vultūq; sequētia traxit Nubila: q̄a nymbo a immistaq; fulgura vētis Addidit et tonitrus: et inuitabile fulmē. tū maxime sensu. Quippe q̄ insulsus foret et fatu⁹: nec maiestati diuini operi respōdēs: si frigora legeres. Nā vēti nō modo fulgura: verūetiā calores estusq; interdū feruētissimos inferunt.

RAPH. ¶ Uix nunc obsistit illis: hoc est cū difficultate resistit violētie vētorū: quāuis vnicuiq; eorū ꝓpria loca fuerint assignata. Qđ si totus aer illis fuisset ꝑmissus: de reb⁹ humanis actū foret. ¶ Sua flamina: suos spiritus. Diuerso tractu: diuersis regionibus. Nā Eurus ab oriēte. Zephirus ab occidēte. Auster a meridie. Boreas a septētrione flare dicūtur. ¶ Quin lanient mundū. Dissipēt ac dilacerent. ¶ Tāta est discordia fratrū: pulchra acclamatio: quali Uerg. quoq; vtit. Tāte molis erat Romanā ꝯdere gētē. Uēti aūt idcirco fratres dicūt: q̄ Aurore et Astrei gygātis filij fuisse fingūtur. ¶ Eurus ad aurorā: quēadmodū singuli e principalib⁹ vētis singulas mūdi ꝑtes sint sortiti: ꝑspicue eleganterq; describit poeta. Notū est aūt mūdū in q̄tuor

Quatuor mūdi partes. partes distingui: in oriētē: occidētē: meridiem: et septētrionē. Eur⁹ aūt απο της εωρεωμ: q̄ ab oriēte flat/ noiat: q̄ latine dr̄ Uulturn⁹/ a ꝑtinēti vulturis

Uulturn⁹. volatu: cui sitia esse videtur ¶ Nabatheaq; regna

Nabatheus. oriētalia. Nabath eīm Ismaelis fili⁹: vt Joseph⁹ i āntiq̄tatib⁹ Iudeorū scribit: vna cū vndecī fratrib⁹

Persia. suis oēm terrā ab Euphrate ad mare rubrum vsq; positā tenuit. Nabatheāq; ꝓuinciam nominauit. Unde

Unde Nabathea regna fuere appellata. ¶ Persidaq;. Persis/ q̄ et Persia dicitur: regio est Indie finitima. Varijs aūt modis oriētē: vnde flat Eur⁹: describit. ¶ Iuga subdita. Mōtes subiectos. ¶ Radijs matutinis. radijs solis orientis. Matura enī eādē esse cū Aurora: q̄ antecedit solē/ perhibetur: vnde matutinus declinat. ¶ Uesper et occidua. Euro con-

Matura.

Zephyr⁹. trarius Zephyrus: quem fauoniū (q̄ satis oib⁹ faueat) latini appellāt: ab occi-

Fauoni⁹. dente flat. ¶ Proxima sunt Zephyro. zephyr⁹ vēt⁹ est occidētalis απο του ζω ηνφερδμ: hoc est a ferēda iaζoib⁹ vita. ¶ Scythia: septēq;

Boreas. triones. Boreas vētus est frigidissim⁹ flās a septētrione: q̄ latine ab impetuo-

Aquilo. so aq̄le volatu Aq̄lo noiat. Boreas autē dictus est (vt scribit Orō) a strepitu quē efficit: vl vt aliq̄ volūt απο της βορας: hoc est a nutrimēto q̄ corpa maxime nutriat: et sana faciat. Scythia autē regio est ad septētrionem

Scythia. sita: a Scytha rege denoiata. ¶ Septē-

Triones. Septem triones. q; triones ꝓprie lingua triones boues dicebātur aratorij. Septē aūt stelle ita in ea parte celi sunt collocate: vt plaustrū cū bobus effingere videant: q̄ et septētriones vocant: et illi regioni septētriōi nomē posuerūt. Nō est aūt

Tmesis. hoc loco Tmesis: vt q̄dā putāt q̄ eā Tmesim imperite vocāt: cū bisyllaba dictio sit: nō trisyllaba. Sūt eīm due dictiōes: q̄ iūcte q̄dē septētriōis nomē efficiūt. ¶ Horrifer: horrorē ac frig⁹ ferēs. ¶ Cōtraria tellus: hoc est meridionalis plaga septētrioni con traria. ¶ Pluuio austro. Auster vēr⁹ est calidus et

Auster. pluuiosus a meridie flās: qui grece dicitur notus. απο της νοτιδος: hoc est ab humiditate. Auster aūt ab hauriēda aqua latine vocat. Qui plura de vētis videre cupit: legat Uitruuiū: et Plinium: et A. Gel. et Senecā de q̄stionib⁹ naturalib⁹: illi nāq; plures vētos cōstituūt: Ceterū Ouidi⁹ Homerū: Uergiliūq; est secut⁹: q̄ singulis regionib⁹ singulos attribuūt vētos. ¶ Hec supimposuit. Aeri inq̄t quo vēti regnāt supimposit⁹ est ether: q̄ et grauitate et omni ꝑturbatione caret. Un̄ Lucanus. Pacē summa tenēt. ¶ Liq̄dū ethera: purū: ab omniq; fece et

Ether. ꝑturbatiōe remotū. Ether aūt qui απο του αιθειν vt quidā putāt: hoc est ab vrēdo. Ut ꝓo scribit Aristo. απο του αει et θεειν. hoc est a semꝑ currēdo: deriuatur. Idē esse cū celo a Cicerone ꝓhibet: in quo igne forme cursus determinatos efficiunt. ¶ Uix ita similib⁹. cū pr̄mū inq̄t elemēta sic fuere distincta: vt luperi⁹ est descriptū: stelle q̄ antea latuerāt: totū celū illustrare ceperūt. ¶ Discreuerat: distin-

Discernere. xerat. Un̄ discreti hoīs a vulgo appellari ceperūt q̄ res diligēter discernere sciūt. De⁹ aūt siue melior

natura

RAPH. ¶ natura subaudiat. ¶ Limitib9 certis. hoc est terminis fixis ac imutabilib9. ¶ Sub ipsa massa. sub ipso aceruo q̄d chaos p̄ci vocarūt. ¶ Pressa sydera. cōp̄ssa ac coercita: ne splēdorē suū emittere
Sydera. possent. Syd9 aūt latinū est nomē: neq; cū y greco scribēdū: vt q̄dam putāt. Est ꝟo sydus id q̄d greci
Sydus. ἀστρον vocāt: hoc est signū ex multis stellis ꝯpositū.
Stella. Stelle em̄ sūt singulares ac sole: neq; cū aliis misse: q̄ ἀστερες a grecis appellant. vt sūt planete. Sydera ꝟo ex plurib9 cōstāt stellis: vt Aries: taurus. Corona vt Macrob9 in sōniū Scipiōis scribit.

Cumque pressa diu massa latuere sub ipsa/
Sydera ceperunt toto fulgescere celo.
Neu regio foret vlla suis animalibus orba
Astra tenent celeste solum: formeq; deorum.
Cesserunt nitidis habitande piscibus vnde.
Terra feras cepit: volucres agitabilis aer.

Neu. ¶ Neu regio. alalib9 ita mūdi partes fuerūt exornate: vt hij ꝛ astra celū tenerēt. Pisces maria sortirent. Fere terras occuparēt. Volucrib9 aer sit assignat9. Neu pro ꝛ ne. ¶ Orba. p̄uata. ¶ Suis alalib9. p̄priis ac ipsi ꝯuenietib9. ¶ Astra tenēt celeste solū. coꝛ̄seq̄t opinionē q̄ aiūt sydera ꝛ deos esse alalia: p̄pter q̄d in diffinitiōe hois mortale apponit: vt a stellis ꝛ diis
Homo. q̄ sūt immortalia distiguat. Est em̄ hō alal rōnale
Solum. mortale. Solū aūt est q̄dq̄d rez aliquā sustinet: vt nauiū: pisciūq; mare d̄r esse solū. hoim ꝟo terra: auiū aer: syderū ac deoꝝ celū. Vn̄ etiā natale soluꝫ
Exul. patriā dicim9: ꝛ exulē q̄ ex p̄ria sit expulsus: q̄si extra solū sit eiect9. ¶ Cesserūt. p̄pe dixit: hoc est in
Cedere. diuisiōe obtigerūt. Cedere nāq; interdū significat in ius alicui9 venire. vt hoc iussu cedit. i. in ius meū trāsit: alr̄ cedere est abire ꝛ locū dare. ¶ Nitidis piscib9. splēdidis ob assiduā lotionē. ¶ Terra feras cepit. i. terra alalia bruta accepit. Fere em̄ q̄uis p̄prie p̄ iis alalib9: q̄ feritatē hn̄t accipiant: vt sūt pardi: leones: vrsi: a poetis tn̄ freq̄nter p̄ oibus
Fera. brutꝫ ponūt. Fere aūt dicte sūt q̄ toto corpore ferā
Volucris. tur. ¶ Volucres. aues a volādo dicte. Volucris in-
Agitabil. terdū est adiectiuū: ꝛ alatū sig̃at ac velox. ¶ Agitabilis aer. mobilis q̄ facile huc atq; illuc ipellit.
LAVJ. ¶ Et cū fulminib9 facientes frigora vētos. Ventos p̄ncipales describit Ouidi9: q̄ Seruiꝫ ꝛ Laerātij testimonio Astrei Titanis ꝛ Aurore fuere filij. hos tradidit Lactāti9 a Junone ob natū Epaphū
Veritas fabule. incitatos in Jouē: quā ob causā ꝛ atrꝫ speluncis abdiri: ꝛ sub Eoli imperio sūt relegati. Pronapides ꝟo in p̄tocosmo litigiū e celo deiectū ad iferos descēdisse ꝯuēns furiis orasse vt vētis q̄escētib9 venena inijcerēt: vt furiis agitati Jouis regna inq̄etarēt: ꝛ omne celū terrāq; ꝯcuterent: ꝛ ea causa sub Eoli imperio cauernis reclusos: scripsit. Physica aūt ra-
Vent9 q̄d. tio poetico tegit velamine: q̄ talis est. Vētos oēs ꝛ ab astrigero celo (quē astreū: vniuersalē causā: mūdū huc inferiorē motu: lumine: ꝛ influētia gubernātē poete vocāt) ꝛ in aurora physici generari voluerūt: q̄ ea hora (nautarū ꝛ auctoritate ꝛ ꝯsuetudine: q̄ eo t̄pe sublatis anchoris: ꝛ naues: ꝛ vitā vētoꝝ flaminib9 velluoloq; mari credūt: ꝛ suam nauigationē vt plurimum incipiūt) oriri consueuerint. Quos in Jouē a Junone armatos ea causa cecinere poete: q̄ e terre (q̄ Juno est) antris emitti: ꝛ in aerem (quē Jouis nole accipim9) cum alibi nequeāt impigi certū sit. Eos aūt sub imperio Eoli speluncis clausos idem fictū est: q̄ Eolides insule: q̄b9 olim p̄fuit Eol9: a quo ꝛ nomē acceperūt: antris sint referte: in q̄b9 notū est vētos generari. Vētus em̄ ex Aristotelis in Meteoris sntia: est vapor sicc9 a terris resolut9: cū aliq̄ virtute celesti cōposit9. Auerrois. Vētū vaporē esse frigidū ꝛ siccū ex terris ꝛ aq̄s per calorē solutū. Dict9 est aūt vētus a vehemētia: que in illo est: qua celū ac terrā ꝯturbat: maria cōcitat. Sub hoc poeseos ventoꝝ velamine allegorico sensu:

eo sensu: pulcherrima ꝯtinetur Geneseos historia. Etem̄ vēti suis flaminib9 terrarū orbē ꝯcutiētes/ ac Jouis regnū ꝑturbātes ꝛ ob eā rem in Eolicis carcerib9 reclusi. Teterrimos illos stygios spūs/ quoꝝ pars in vindices tartaroꝝ flammas. pars in hunc aerē caliginosum ob nostrum exercitiū: vt in carcerem detrusa est: non inepte significare possūt. Astrei ꝛ enri singūtur filij. Demonea ꝛ celo astrigero sunt ꝯcreati ꝛ eius qui astris imperat creatione/ ꝛ si non culpa sunt filij. Job dicente. Affuit etiā Satan inter filios dei. In Aurora quodam splēdore solem preueniente: qui per secla lux non est: ventos volūt generari. Angeli sua malitia reprobi effecti in splendore gratie: qui diem eterne beatitudinis cū fuerint viatores ꝑuentebant: sunt producti: quo splendore gratuito si bene vsi fuissent: illius splēdidissimi solis lux ꝑfectissima: dies noctem non habes/ summū omnium opificis visio beatifica: in eorum intellectu fuisset subsecuta. A Junone (que ꝛ terra est ꝛ diuitiarū dea) od natum Epaphum in Jouē ventos animatos finxerūt. Maligni spiritus illi: ꝛ ab eoꝝ natura que terrea: ꝛ fragilis si diuine comparetur dici potest: ꝛ a sue excellētie diuitiis quas ingrati a deo acceperāt: ob Luciferum natum et productum/ cuius excellentia ceteris prestabat: in deum insurrexisse: etiam Esaie vaticinio dicūtur. Ascendam in celum: similis ero altissimo. Eternam siquidem felicitatem: que soli nature cum sit ipsa felicitas propria est. Ventosi illi spiritus ambitione elati sine meritis habere voluerunt. Appetierunt non nature diuine equalitatem/ cum eos maxima sapientia preditos hoc esse impossibile non lateret: sed perfectam beatitudinem diuina gratia et eorum libero arbitrio ad actum meritorium eliciendum minime concurrente: merito scilicet non precedente: vt sue excellentie debitam voluerunt. Unde explosi e summa celorum arce in tartareas flammas et in hunc aerem caliginosum ceciderunt. Diuisit enim Deus (Mose primo Pentatheucon scribente) lucem a tenebris: angelos bonos a malis. Quibus malignis spiritibus: vt sub ventorum velamine scribit Ouidius: summus opifex Deus libere aera nū permisit suis flaminibus (vt vellēt) perturbare. ¶ His quoq; nū pastim mundi fabricator habendū Aera permisit. Hoies: scilꝫ vitales aeris auras attrahētes pro viribus ꝛ ꝑuersa volūtate infestare. Nisi enim viatores homines in assidua cum demonibus pugna diuino fauore iuuarentur: omnes periclitari necesse esset. Sed pro hdolor nimium vera de infelicissima nostrorū temporum conditione Ouidius intulit. ¶ Vix nunc resistitur illis. quibus: Demonib9 oēs mundi status non tam impugnantibus: immo verius expugnantibus. Ubiq; enim ambitio. Ubiq; auaritia. Ubiq; veneree voluptates. Ubiq; bella. Ubiq; discordie: et (vt paucis multa comprehendam) totus mūdus in maligno positus est. Sensu tropologico Eolus prudentem virum (cum Eolus ꝛ ipse rex prudentissimus extiterit) significat: qui ventos suos regit artibus: in carcere clausos frenat. Passiones: scilicet per ventos denotatos appetitus sensibilia: ꝛ illecebres carnis motas in rationem insurgentes: quos vir prudens freno liberi arbitrij prudentia/ et ratione moderatur/ et regit. ¶ Sed vix resistitur illis. omnes enim carnis mala desyderia spreto rationis regimine sequuntur.

ℭ Fabule tertie primi libri Argumentum.

ℭ Sanctius ꝛc. Separata erat terra a ceteris elementis. Sed homo nondū natus ipsius terre futurus cultor ac dominus. Itaq; Prometheus Iapeti filius terrā ibi mollivit: et ex hac hoiem ad Dei similitudinē ꝛ imaginē finxit cuius facies non prona vt ceterorum animaliū esset: non terrā/ sꝫ celū spectaret erecta.

qui prim⁹ hominē ex limo terre effinxit. Et vt Seruius ꝛ Fulgētius addunt: cum ex luto hominē inanimatū finxisset: miratā eius eximium opus Minervam: eiq; spopōdisse quicquid ex celestib⁹ bonis vellet in perfectionē operis sui: qui cum respōdisset se nescire: nisi videret que apud superos sibi essēt vtilia: ab ea eleuat⁹ in celum est: vbi cum cerneret celestia omnia flāmis animata: vt suo etiā operi flammā immitteret: clam ferulam rotis Phebi admouit: ꝛ ea accensa ignē furatus reportauit in terras: ꝛ pectusculis ficti hominis applicuit: ꝛ sic animatum reddidit: eumq; Pādora vocauit. Quāobrem irati dei eum per Mercuriū Caucaso alligari fecerunt. ꝛ aquile cor ei⁹ dilaniādū perpetua dederūt: hoibus vo (Hesiod teste) morbos immiserūt. Uerius fuit: q cū Prometheo Iapeti patris (eo q natu maior esset) successio deberet: dulcedine studiorū tractus vltro illam Epimetheo fratri relinquēs in Assyriam abiit: ꝛ cū aliquādiu insignes eo euo audiuisset Caldeos in verticem Caucasi secessit: ex quo longa meditatiōe ꝛ experiētia pcepto astrorum cursu: naturisq; fulminū ad Assyrios rediēs: eos astrologiā docuit: ꝛ ciuilib⁹ moribus instituit: vt quos rudes ꝛ tin ferarū viuētes inuenerat: quasi de nouo cōpositos ciuiles effecerit homines. Lactā. ait illum primum simulachrū hominis fecisse. Pli. scribit e silice primum ignem excudisse. Nōnulli scribūt primum cibos igne decoquēdos docuisse: vnde ppter crapulā multi perierunt: ꝛ in varios morbos incidere. que oia fabule locū dederūt. Sub hac Promethei fabula Oui. de pductione hominis ad imaginē ꝛ similitudinē dei: Geneseos texuit historiā: nec res eum fefellit: sed nomē artificis: cuius si interptationem videamus: deo etiam ꝯuenire dephēdem⁹. Promethe⁹ enim prouidū significat: qualē deum optimū maximum esse credim⁹: cuius pudentia cuncta moderat. qui hoiem futurū sue glorie participē ex terre limo effinxit: animā rationalē trinitatis imagine insigniā: eterne beatitudinis capacēq; viueret/ infudit. Cui (teste Lactātio) status rect⁹: sublimis vult⁹ ab artifice deo datus est. Spectare em celum nos deus voluit: vt ipsum (cuius illa sedes est) qm oculis non possum⁹ animo ꝯtēplemur. Hominem igitur ex humo subleuatū (ceterorū animalium pronis in terrā corporib⁹) ad contēplationē sui artificis deus erexit: qd optime igeniosus poeta Ouid. significauit. ℭ Pronaq; cum spectēt aialia cetera terrā. Os homini sublime dedit/ celūq; videre Iussit: ꝛ erectos ad sydera tollere vultus. Hūc vtiq; antropon greci appellauerūt: q sursum spectet. Ipsi ergo sibi renūtiāt: seq; hoiꝫ noīe abdicāt: q nō sursū aspectū sed deorsū. Est aūt pessimū cū rō corporis recte sit: qd est tpale: ipsā vo alꝫ q sit eterna humilē fieri: cū figura ꝛ stat⁹ nihil aliud significāt: nisi mētē hois eo spectare oportere: q vultū ꝛ aim tā rectū esse ꝯbere q corp⁹: vt id ꝛ cui dñari dꝫ imitet. verū holes noīs sui ꝛ rōis obliti: oclos suos ab alto ꝯuicūt: solūq; ꝯigūt: qsi eos peniteat

* holes ꝛ nō

Promethei fabula.

ℭ Hominis origo.

Quod sit fama hominem primum effinxisse Promethea
Te miror: cum sit vir pater Iapetus.

ℭ Sanctius his animal/ mentisq; capacius alte
Deerat adhuc: et quod dominari in cetera posset:
Natus homo est/ siue hunc diuino semine fecit
Ille opifex rerum mundi melioris origo:
Siue recens tellus: seductaq; nuper ab alto
Ethere cognati retinebat semina celi.
Quam satus Iapeto mixtam fluuialibus vndis
Finxit in effigiem moderantū cuncta deorum.
Pronaq; cū spectent animal ia cetera terram:
Os homini sublime dedit: celumq; videre
Iussit: et erectos ad sydera tollere vultus.
Sic modo/ que fuerat rudis/ ꝛ sine imagine tell⁹:
Induit ignotas hominum conuersa figuras.

Raph. ℭ Sāctius his animal. vltimus alaliū hō ex terre limo ad imaginē et similitudinem Dei fuit creat⁹/ siue a Deo totius mūdi opifice qd verū esse cōstat/ siue a Prometheo Iapeti filio: qd poete finxerūt. ℭ Sanctius his aial. Feris: piscib⁹ ꝛ auib⁹: nō dns hoiem sanctiorē/ perfectiorēq; scipiamus. ℭ Altē mentis. pfunde memorie: magniq; ingenij. ℭ Et qd dnari i cetera posset: qd in reliquis iperiū hēret. oia em potestati hois Deus subiecit. ℭ Ille opifex rerū: periphrasis est dei. nā Dns rex oīm est auctor. ℭ Seducta: separata. ℭ Cognati celi: simknati. Nā terra vna cū celo ex illo aceruo qd chaos vocarūt: orta esse perhibet. ℭ Quā satus Iapeto: hoc est Prometheus Iapeti fili⁹. Qui si fuerūt homines/ fallum est hominē primū a Promotheo ex terra cū aq ꝯmixta fuisse formatū. Sꝫ cū fabula sit

Effigies. minime mirandum est si longe a veritate abest. ℭ Finxit: formauit. ℭ In effigiem: in similitudinē ꝛ imaginem. ℭ Moderantū: regētiū ꝛ gubernantiū. ℭ Pronaq; cū spectēt: colligit hominē ad imaginem ꝛ similitudinē dei fuisse creatū: cū em alia animalia curua sint in terrā: hō solus ore sublimi ad celūq; erecto productus est: vt deū ad cuius effigiē creatus est. assidue cōtēplet: ꝛ celū (vnde originē traxit) intueat. Uidetur aūt poeta ex scdo Ciceronis de natura deorū volumine hec sumpsisse. Ita namq; ille est scriptū. Ad hāc pudētiā nature tā diligētē: tāq; solertē q adiūgi multa possunt ex qbus intelligat: quante res hoibus a diis: q̄sq; eximie tribute sint: q primū eos humo excitatos celsos ꝛ rectos cōstituit: vt deorū cognitionē celū intuentes cape possent. Sunt em ex terra hoies: nō vt incole ꝛ habitatores: sed quasi spectatores superarū rerū atq; celestiū: quarū spectaculū ad nullū aliud gen⁹ animantiū ptinet. ℭ Celūq; videre iussit: sic Cicero in legibus. Cum cetera animātia abiecisset ad pastū: solū hoiem erexit ad celi cogni

Modo. tionē. ℭ Sic mō: hoc inquit mō terra: ꝛ ex illa rerū cōgerie nuper educta: ꝛ hoies antea sibi ignotos accepit: ex quorū varijs moribus quatuor distincte sunt etates: que a metallorū noibus fuerūt appellate. ℭ Sic mō: nuper: paulo ante. ℭ Sine imagine: sine forma ꝛ facie. ℭ Induit. accepit. ℭ Cōuersa. in figurā eam quam habet cōmutata.

Lauj. * ℭ Sanctius his animal: mentisq; capaci⁹ alte. Ouidi⁹ pfecto tam mūdo ꝛ vniuersis animalibus figuratis: vt in domum cōpaginatā habitatorē introduceret: eum cui⁹ gratia omnia corpora ereata fuerant: hominē ex luto a Prometheo ad imaginem dei factum describit. Fuit aūt Promethe⁹ Uarro (testimonio) Iapeti ex Asia nympha filius qui prim⁹

Sensus allegoricus.

Antropos

¶ Aurea etas.

Aurea sub primis fulserunt tempora seclis:
Quum segetes nullo terra premente daret.

¶ Aurea prima sata est etas: que vindice nullo
Sponte sua sine lege fidem: rectumqꝫ colebat.
Pena metusqꝫ aberant: nec verba minantia fixo
Aere ligabantur: nec supplex turba timebat
Judicis ora sui: sed erant sine iudice tuti.
Nondum cesa suis: peregrinum vt viseret orbem
Montibus in liquidas pinus descenderat vndas.
Nullaqꝫ mortales preter sua littora norant.
Nondum precipites cingebāt oppida fosse.
Non tuba directi: non eris cornua flexi:

LACT. *hoies ⁊ nō belluas esse natos. O crudeliora feris immanissimis hoium genera pecudum vitam imitantia. ad vosipsos redite: dignitatē vestram animo reuoluite: quāta beneficioꝝ copia anima vestra (cuius imperio ⁊ corporis seruitio viuētes vti deberetis) a summo omniū opifice donata sit/ perpēdite. Ipsi corpus orgāicū mirabili opificio extructū sensibus copulauit. Ipsi celos ⁊ sydera: elemētaqꝫ oia: ⁊ ex illis ꝯposita fuire iussit. Ipsi angelos ad custodiā deputauit. Ipsi leges ⁊ p̄ceptis bene beateqꝫ viuēdi istituit. Et cū nec sic suū creatorē agnosceret: misit vnigenitū filiū suū: qui viā veritatis illā doceret: qui errātē ad vite semitā reduceret: qui deniqꝫ illā sanguine suo p̄cioso tedleret. Quid igit̄ o belluarū more viuētes tā egregiā: tā insignē: tā p̄clarā: tā deniqꝫ deo charā creaturā ad imaginē ⁊ suā similitudinē formatā peccatorū labe deturpatis: ⁊ rebus quorū seruitio vti deberet seruire vestra vite turpitudine cogitis? Expergiscimini aliqñ ⁊ vos hoīes nō belluas a Deo p̄ductos memorate: ad sydera vult⁹ erectos tollite: illic aspirate: totisqꝫ virib⁹ bene beateqꝫ viuēdo tēdite. Sensu tropologico hic. Prometheus quem maiores nostri eximiū sapiētie fuisse doctorē scripsere:
Sensus tropologicus.
diuini verbi declamatorē significare potest: qui sua ⁊ sapiētia ⁊ eloquētia: hoies peccatoꝝ luto deturpatos reformat. Promethe⁹ a Minerua ductus est in celū. Prudēs declamator sapiētia duce ꝑ vite cōuersationē (que celestis esse debet) ⁊ ꝑ speculationē ascēdit in perfectionis locū. A solis rota furatus est ignem: Prometheus. Declamator a Deo omnis sapiētie fonte: qui verus est Sol illumināns oēm hominē venientē in hūc mūdū: cui⁹ eternitatē ꝑ totā nō habētē principiū neqꝫ finē accepimus: doctrine claritatē habet. Hāc flammā Prometheus pectori lutei hoīs adhibēs ipsum animauit. Declamator doctrine sapiētie a Deo accipite: in peccatis sopitā animā excitat: ⁊ declamationibus suis ex luteis hoib⁹ ciuilea facit: moribus: sciētia ⁊ virtutibus insignes: qui tunc viuere dicunt̄ cū ex pectorib⁹ iustis ex bruris rationales efficiunt̄.

LACT. ¶ Fabule quarte primi libri argumentum.

¶ Aurea ⁊c. Ex quo chaos tenebrosum intecta luce discussum est: ⁊ discretis elemētis faciē hāc tam clarā mūdus accepit: deinceps q̄si in etates q̄sdā in secula quatuor distributū est: hoc est aureū ⁊ argēteū: ereū: ⁊ ferreū: quibus pro qualitate sui ascripta sunt nomina. Nā aureū seculū dictū est: q̄ Saturno regnāte omniū rerū erat plena trāquillitas: nō furor seuiebat armoꝝ: nō auaritia hominū fluctibus cōmiscetat vitā: ⁊ cessantib⁹ rastris inarata grauidas fruges terra premebat: otiosa erat ac secura vita mortalib⁹ ac sine vicissitudine tēporū: cōtinuaueris gr̄a fruebantur. Deinde s̄m seculū in argēteū ad aureo colore migrauit: tamē primum ⁊ estus ardētior celo: ⁊ grauiora frigora incubuere mortalib⁹. Tūc meditatis domoꝝ tutiora secreta. Antea enim aut in antris habitabāt: aut incolebāt fruteta syluarū. Semina etiā tū primū sulcis cepere cōmittere: cū iā terra solita hominib⁹ denegaret alimēta. Tertiū seculū successit ereū argento iam duri⁹, cepere homines inuerecūdius viuere. Nā cupiditate habēdi auaritia cū ꝑfidia exorta est: inde mare peruiū factū dū diuitie requirūt̄. Terra quoqꝫ antea cūctis cōis limitib⁹ terminis discreta: ⁊ in venis ei⁹ nō solū frumēta q̄sita sunt: sed metalla iūcta crepuerūt. Quartū seculū ferreū a rigore dictū est: q̄ in tātā rabiē furores erupit: vt ois sceleris cupiditatis excelleret. Nam ab odiosa vita ⁊ insanientis auaritie crassationibus: ad parricidia vsqꝫ peruentum est.

¶ Aurea prima sata est etas. ex varijs hoim moribus quatuor etates effecte videntur/ quib⁹ pro moꝝ q̄litate a metallis noia imposita fuere. Prima nāqꝫ aurea fuit appellata: q̄ optimis morib⁹ illo tpe quo Saturnus regnauit/ homines floruerūt. Secūda argētea: q̄ quo tpe cepit regnare Juppiter/ in vitia hoies inclinare ceperūt. Tertia erea: quā bella occuparūt. Quarta ferrea: q̄ i ea a nullo crudelitatis gn̄e se hoies abstinere ꝯstat. ¶ Que vindice nullo: hoc est punitore ⁊ castigatore. ¶ Rectūqꝫ. honestū ac virtutes. Nec verba minātia. Periphrasis est legū atqꝫ edictoꝝ: que i es incisa: vt ab oib⁹ legi possent: publicis parietib⁹ affigebātur. ¶ Nec supplex turba. nā auree etatis tpe nullus erat iudex: cū oēs essent pares ac sponte recte agerent. Primū aūt capitis iudiciū in Areopago actū fuisse Plini⁹ in septimo naturalis historie narrat. ¶ Ora. faciē ⁊ vultū. ¶ Tuti. securi: ⁊ ab omni iniuria remoti. ¶ Nōdū cesa suis. tūc inqt nemo ad nauigādū naues fabricatus est. Vnusquisqꝫ enim suis locis cōtētus erat. Primus vero Danaus ex Egypto in Greciam aduectus esse naui scribitur. Ante eñ ratibus nauigabatur in rubro mari ab Erythra rege inuētis. Reperiūtur tamē qui Mysos ⁊ Troianos priores illas excogitasse in Hellespōto putēt: cū trāsirēt aduersus Thracas. ¶ Peregrinū orbē. hoc est alienas terras. Totū eñ pro parte ꝑ synecdochen positū est. Nā orbis ꝓ tota ponitur terra. Unde etiā orbē terrarū dicere solemus. Peregrina aūt terra dicit̄ in qua q̄s pagrat qui in ea nō sit natus. Peregrin⁹ nāqꝫ dicitur qui aliena loca peragrat. ¶ Viseret. ad videndū iret. ¶ Pinus. arbor. Speciem eñ ꝓ genere frequenter ponūt poete. Est aūt pinus: q̄ ⁊ picea dicit̄: arbor montana ex qua naues cōficiuntur. ¶ Mortales. Homines. Nōdū precipites: nulla tūc inquit oppida erāt. Primi vero Egypti oppidū Diospolim edificasse narrātur. In grecia autem Cecrops oppidū a se Cecropiā appellauit: que nunc est arx Athenis. Aliqui Argos a Phoroneo rege ante cōditū voluit: quidā ⁊ Sicyonē. Oppidū aūt ab opedāda appellatū esse scribit Pompeius: q̄ in belli periculis oppidanis opē ferat. ¶ Precipites. alte. Unde se quis precipitē dare pōt. ¶ Nō tuba directi. nulla tūc inquit bellica instrumēta in vsu erāt. Nā tubas: buccinas ⁊ cornua: vt Vegetius scribit in exercitu habebāt Romani. Tuba vero que directa est vocat̄. Buccina que in semetipsam ereo circulo flectit̄. Cornu q̄d ex vris agrestib⁹ argēto nexū tēperatū arte: ⁊ spiritu canētis flatu sonitū emittit. Tube aūt erce inuētor omniū primus Piseus Tyrrhenus fuisse a Plinio scribitur. ¶ Non eris cornua flexi. periphrasis est litui. Nā lituus

¶ tuba est

RAPH. — Vindex — Primū capitis iudiciū — Orbis terre — Peregrinus — Visere — Pinus — Oppidū — Preceps — Tuba — Buccia — Cornu — Lituus

Non galee: non ensis erat: sine militis vsu
Mollia secure peragebant otia gentes.
Ipsa quoqꝫ immunis: rastroqꝫ intacta: nec vllis
Saucia vomeribus per se dabat omnia tellus.
Contentiqꝫ cibis nullo cogente creatis
Arbuteos fetus: montanaqꝫ fraga legebant:

IACO. Aurea prima sata est etas: que vindice nullo
Sponte sua sine lege fidem rectūqꝫ colebat.
Pena metusqꝫ aberant: nec verba minantia fixo:
Aere legebātur ꝛc.
¶ Legebantur putam⁹ corrigendū: ꝛ si ligabātur
ab alijs reponatur: existimātib⁹ poetā alludere ad
leges q̄ icise i ereis
tabulis parietibus
affigebantur: vt ait
Seruius: illud Vergi
lij exponēs. Fixit le-
ges p̄tio atqꝫ refixit.
Hic aūt locus pene
tot⁹ videt̄ excerptus
ex monumentis Fa
bij Pictoris: cui⁹ ver
ba hec sunt. Aurea
etas primo ortu generis humani fuit sic dicta: q̄
posterioribus seculis cōparata: eque atqꝫ aurū in
ter metalla effulsit. Deinde subsequitur. Princi-
pes quia iusti erant: ꝛ religionibus dediti: iure ha
biti dij: ꝛ dicti. Nō eñ arbitria illorū ab equo: vel
populus a iure innato discedebāt. nullo tūc vindi
ce: aut metu: sed sua spōte retinebāt fidem ꝛ rectū.
Pudor ipse regebat populos: ꝛ tua principes. Ex
quibus apparet hmōi de aurea etate poetam mu-
tuatum: nō vt vulgus sentit: ab Hesiodo: sed ex Fa
bio Pictore scriptore vetustissimo.

LAVR. ✳ ¶ Aurea prima sata est etas q̄ vindice nullo ꝛc.
Primi humane generatiōis parētis vtriusqꝫ descri
pta p̄ductione etatē aureā (quā innocētie dicere
possum⁹) exequēs Ouid. ꝛ Ade in eo statu dignita
tem ꝛ loci amenitatē ingeniosissime describit. Vide
tur aūt in hac quatuor etatū: p̄ metallor̄ varias
species significatarū elucidatione: ad illud qđ de
statua ab Assyrior̄ rege inter somniādū visa: in p̄
phetico Danielis volumine legim⁹: alludere: cui⁹
caput aureū: pectus ꝛ brachia argētea. Vēter, ꝛ fe-
mora ex ere: tibie ferree referuntur. Caput autem
aureū: primi parētis autem peccatum aptissime
significat ꝯditionē. In ea siquidē aurea etate (que
ab auro metallor̄ pretiosissimo nomē accepit) tan
ta erat Ade a qua sua culpa cecidit dignitas: vt iu
stitie originalis dono gratuito: ꝛ corpus anime: et
anima deo plenissime obediret. Nō potētie sensi-
tiue effect⁹ in rationē insurgeret: nō ignorantie te
nebris obuolut⁹ intellect⁹: in errores induceret: nō
deprauata volūtas: ad malū prona esset. Uita libe
ra: nulla seruitus: dolor nullus: senectus p̄cul: mor
tis anxietas nō apparebat. Preclarissima etenim
Aurelij augustini i eis libris: quos de ciuitate dei
inscripsit snīa. Uiuebat hō in p̄adiso: sicut volebat
q̄diu hoc volebat: qđ de⁹ iusserat. Uiuebat fruēs
deo: ex quo bono bon⁹ erat. Uiuebat sine vlla ege
state: ita semp̄ viuere habens in potestate. Cibus
aderat ne esuriret: pot⁹ ne sitiret: lignū vite ne illū
senecta dissolueret. Nihil corruptiōis in corpore.
Nihil ex corpore. Ullas molestias vllis ei⁹ sensi-
bus ingerebat. Nullus intrinsecus morbus. Nul-
lus ictus metuebatur extrinsecus. Summa in car
ne sanitas: erat in animo tranquillitas. Sicut in
paradiso nullus estus aut frigus: sic in eius habi-
tatore: nulla ex cupiditate vel timore accedebat
bone voluntatis offensio. Nihil omnino triste.
Nihil erat inaniter letū. O vere aureū seculū. O
q̄ felix ꝛ beata illa inocētie etas dici poterat. O in
gratū Adā: q̄ suo arbitrio tāte grē excellētiā perdi
dit. Innocētiā scilicet ꝛ innocētie dona gratuita: q̄
Ouidius īgeniosissimo carmine poetico more teti
git. Aurea prima sata est etas: que vindice nullo:
Spōte sua sine lege fidē: rectūqꝫ colebat. Pena me
tusqꝫ aberant. Quid verius? quid fidei nr̄e magis
cōsentaneū Ethnicus hic de statu innocētie refer
re potuisset? Sūm⁹ siquidē rerū olim opifex hoīem
quē cres-
quē creuit (sacra testāte eloquio) ꝛ grauis dona
uit: ꝛ in manu cōsilij sui: liberi scꝫ arbitrij reliquit:
cui nec scriptis legib⁹ ad bene beateqꝫ viuēdū op⁹
erat. cū ꝛ qđ agendū esset eū sapiētia infusa p̄ditū
nō lateret: ꝛ rect⁹ a deo: sapiētissimi Salomonis te
stimonio: cōdit⁹ fuisset. Doctissime igit̄ Ouidius
cecinit. Sponte sua
sine lege fidem: re-
ctumqꝫ colebat. Lo
cum autē statui na-
ture integre ꝯuenie
tē Moses describēs
dixit. Plantauerat
aūt dñs deus para-
disuꝫ voluptat(hoc
ē deliciar̄: scꝫ ꝛ ame
nissimū/ꝛ fecūdissi-
mū ex ol gñe ligni arborūqꝫ ꝯsitū) a p̄ncipio in quo
primū parentem: vt ex arborū fructib⁹ aleretur: ex
pers qꝫ olim laborum Deo patri summa deuotione
seruiret: posuerat. Cui in soporē immisso ex ei⁹ co-
sta feminam ad ipsius hominis effigiē cōfigura-
uit: vt duo inter se permixti sexus propagare sobo
lem possent: ꝛ oēm terrā multitudine cōplere: qui-
bus mādata dederat: que si obseruassent immor-
tales manerent: transgrediēdo morte afficerētur.
Uiuebāt itaqꝫ ex arborū fructib⁹: Mose scribente.
Ex omni ligno paradisi comede. Huic sententie
Ouidius alludit. ¶ Contētiqꝫ cibis nullo cogēte
creatis. Arbuteos fet⁹ montanaqꝫ fraga legebāt.
Montana fraga: forsitan illud explicare voluit q̄
Moses scripserat. Ecce dedi vobis omnē herbam
afferentē semē super terram: ꝛ vniuersa ligna que
habent in semetipsis semētem generis sui: vt sint
vobis in escam. Moses ꝛ ibi delitiarum horti ae- Genesis primo capitulo.
ris temperiem: ꝛ fontium vbertatem innuit. Flu-
mina egrediebantur de loco voluptatis ad irrigā
dam paradisum. Et locus voluptatis erat ille de
litiarum hortū: ibi nec hyemis horrida glacies:
estatis torride nimius calor: nec insiabilitas a u-
tūni: non enim frigori: nō humiditati: non siccita
ti: non caliditati: obnoxius erat ille locus: sed ibi
cōtinua etiam ex Ouidij sentētia erat temperies.
✳ ¶ Uer erat
☞ tuba est inflexa: ꝛ v̄ga q̄ augures tēplū designa RAPH.
bāt. Nō galee: nō ensis erat: galea tegmē est capi-
tis ferreū. Galeā hō: gladiū q̄ ꝛ ensis dicitur: ꝛ ha Galea.
stam Lacedemonij inuenisse traduntur. ¶ Sine mi
litis vsu: sine militis op̄a: hoc est sine bello ꝛ p̄lijs. Miles.
Primi aūt Afri preliū cōtra Egyptios fecere fusti
bus: quos phalāgas vocant. Miles aūt dictus est
a mille: vt Eutropi⁹ scribit: q̄ cū Romulus initia
mille ex p̄plo delectos armasset. a nūero milites
appellauit. Uel q̄ minime mollis απο του αιθ[illegible]:
vt ait Donat⁹. ¶ Mollia otia. suauia ꝛ delicata ab
effectu: q̄ molles: mites: ac delicatos hoies red-
dūt. ¶ Peragebant: exigebant vsqꝫ ad vite finem.
¶ Ipsa quoqꝫ immunis. Terra inq̄t sine vllo cul- Immunis.
tu oīa victui animaliū necessaria abūde suppedi-
tabat. Immunis: aut a cultura: vt dicimus aliquē
ab officijs ciuilib⁹ immunē: aut sine vllo seminū
munere. Semina eñ q̄ terre committunt̄: munera
in ipsam collata vident̄. ¶ Rastro: ligone. sarculo. Rastrum.
Est eñ instrumētū ad excolēdā terrā accōmodatū.
¶ Saucia. vulnerata. Cū eñ terra p̄scindit̄ ara-
tris: maxima tum vulnera pati videtur. ¶ Nullo
cogēte: nullo colēte agros. Qui eñ agros colit. co
gere ipsos videt̄: vt fruct⁹ emittāt. ¶ Arbuteos fe Arbutus.
tus. fructus arbuti: q̄ est arbor admodū humilis:
poma ferēs rubicūda: paulo fragis maiora: q̄ ar Unedo.
buta ꝛ vnedones vocant̄ ab vno edēdo. Sunt eñ
gustu iniucūda: vt Pli. ait. ¶ Montanaqꝫ fraga.
perite. nā in montibus fraga rubicūda ex herbu- Fragum.
lis colligūtur. Uergilius. Et humi nascētia fraga.
☞ ¶ Cornaqꝫ.

Cornaq; ⁊ in duris herentia mora rubetis:
Et que deciderant patula Jouis arbore glandes.
Ver erat eternum: placidiq; tepentibus auris
Mulcebant zephyri natos sine semine flores.
Mox etiam fruges tellus inarata ferebat:
Nec renouatus ager grauidis canebat aristis.
Flumina iam lactis: iam flumina nectaris ibant.
Flauaq; de viridi stillabant ilice mella.

¶ Argentea etas.

Sub Joue dum populos argenteus orbis adegit/
Saucia terra pati cepit aratra boum.

¶ Postq̃ Saturno tenebrosa in tartara misso:

RAPH. ¶ Cornaq;. Poma sunt rubicunda: que ⁊ pro-
Cornum. pter nucleoꝝ duriciē lapidosa a Vergilio dicunt.
Morum. Lapidosaq; corna. ¶ Mora. Poma que in rubis
nascentia sunt nigra: vnde et nomē. Maurū nāq;
significat nigrū. Que vero in arbore nascunt an re
mortē Thisbes alba fuisse dicūtur. ¶ In duris ru
Rubetum. betis. asperis ⁊ spi-
nosis. Rubetū autē
dicit locus rubis et
spinis cōsitus: vt oli
Rubeta. uetū oliuis. Rubeta
vo est rana psentissi
mi veneni in rube-
tis viuēs: vnde ⁊ no
men accepit. ¶ Et q̄
deciderant. Glandi
bus quoq; inq̄t que
ex quercub⁹ arbori-
bus Joui dicatis ca
debant: vescebātur
illi homines primi.
¶ Ver erat eternū.
nulle tunc inq̄t erāt
uationes temporū:
sed Zephyri assidue flantes: sine vllo semine na-
scentes sic souebant flores: vt ver semper esse vide
retur. Zephyrū aūt in causa esse vt flores nascan-
tur: auctor est Catullus: ⁊ ante illum Hesiodus: cu
Aura. ius versus sic vertit. Aura parit flores tepidi fe-
cunda Fauonii. Nam Zephyrus: vt dixim⁹: La-
tine Fauonius appellat. Aura aūt est tenuissim⁹
venti flatus ab aere acutissimo per coaugmenta-
Mulcere. tionem dicta. ¶ Mulcebant. leniebant: souebant:
vt nimio neq; calore neq; frigore arescerēt. ¶ Mox
Fruges. etiam fruges tellus. Fruges dicunt omnes fruct⁹
quicūq; e terra nascuntur: in quibus poma quoq;
connumerant. Unde ⁊ arbores frugifere a Plinio
vocātur. ¶ Nec renouat⁹ ager. tunc minime opus
erat agros renouare/ cuz singulis quibusq; annis
sine vllo cultu frumēta ferrent. Est aūt noualis pe
Noualis. riphrasis. Nouale enim siue noualia (Utroq; eniz
modo dicitur) aruum est quod alternis annis seri
Canere. tur: vt Plinius scribit. ¶ Canebat. canescebat: ⁊ ca
nus fiebat. Nam agri frumētis maturis quodam
Arista. modo canescere videtur. ¶ Grauidis aristis: ple-
nis granorum spicis. Aristas enim: que sunt par-
tes spice primum arescētes (vnde ⁊ nomē sumpse-
Nectar. runt) pro ipsis spicis posuit. ¶ Jam flumina necta
ris ibant. Nectar: potio deorū est suauissima. Di-
ctum q̄ qui illud bibit in iuuenili etate contineat:
quasi neoctar κατἀντίφρασιν παρα το νεον
και το εχω. quod est iuuenem contineo: ⁊ per syn
copam nectar. Unde ⁊ Hebe dea iuuētæ ipsum mi
Flauus. nistrare fertur. ¶ Flaua mella. a colore dicuntur.
Flauus autem color (vt inquit Gellius) ex viridi
Stillare. albo et ruffo constat. ¶ Stillabant: guttatim ca
debant. ¶ De viridi illice: speciem pro genere po
suit. Nam illicez pro omni arbore accipimus. Ta
metsi ilicem pro quercu videtur potius posuisse.
Nam mellis ros maxime illius arboris frondi-
bus etiam ab Hesiodo insidere perhibetur. Unde
Vergi. Et dure quercus stillabunt roscida mella.
Ilex. Illex autem arbor est glādifera Joui consecrata.
Ea vo enumerat poeta: quibus primi illi homi-
nes vitam felicem viuebant. ¶ Postq̃ Saturno.
Auree etati qua Saturnus regnauit subnectitur
argentea: in qua regnauit Juppiter: que vt aurea
deterior/ sic est enea melior. Primus antez omniū
Juppiter ver illud auree etatis per petuū in qua-
tuor tempora cōmutauit. Ver. estatem. Autumnū.
hyemem. tuncq; primum calores atq; frigora aerē
infestare ceperunt: ideoq; homines antra/ ⁊ spe-
luncas pro domibus habitare: atq; agros colere/
coacti sunt.

LAVR. ¶ Ver erat eternum: placidiq; tepētibus auris
Mulcebant zephyri. natos sine semine flores. Vi-
dete obsecro: quid sibi velit Natos sine semine flo
res? Nostre profecto fidei psentaneam Ouidi⁹ retu
lit sententiā. Mose siquidem scribēte. Protulit ter
ra herbam virentē ⁊ facientē semen iuxta genus
suum. An ex semini-
bus virētes herbas:
semētis floribus. sez
decoratas: terra p-
duxerit? Minie. Il-
lē siquidē herbe per
creationem pceden
tes: priores ex qua-
rum semine nascerē
tur non habuerunt:
cum prime ⁊ florib⁹
⁊ fructu ornate fue-
rint. Natos igit si-
ne semie flores Oui
dius ingeniosissime
scripsit. Flumina et
(vt sacra edocet hi-
storia) egrediebant
de loco voluptatis. Quod Ouidius significare vo
luit eo carmine. Flumina iā lactis: iā flumina ne-
ctaris ibant. Quid aliud dicere voluit nisi illud/
Dabo vobis terram lacte ⁊ melle manantem? Et
vt omnem dulcedinē ac felicitatē illius etatis au
ree vno carmine explicaret: subiunxit. Flauaq; de
viridi stillabant illice mella.

¶ Fabule quinte primi libri Argumentum:

LACT. ¶ Postq̃ ⁊c. Cum Saturno aurei seculi rectore ce
li arce deiecto teneret Juppiter mundum: sic ipse
mundus quatuor/ ac diuersa tempora coartauit
vt ver quod fuerat ante vnum semper ad serenā:
tranquillitatē continuū: in partem anni quartam
⁊ angustissimū coegerit tempus: vt huic succede-
ret ardor estatis: ⁊ tertio sequeretur autumni infi
da temperies: ⁊ post hec totus annus rigida hye
me clauderetur: que quatuor tempora veris exor-
dio qualitatē imitarentur ⁊ ordinem seculoꝝ.

RAPH. ¶ Postq̃ Saturno. hoc est postq̃ mortuus est
Saturnus. Nam illi mitti in tartara dicuntur qui
Saturn⁹. moriunt. Saturnus vo Urani ⁊ Veste fili⁹ auxilio
Titanū fr̃ et⁹ cum Joue filio impiū orbis occupā-
te pgressus ab illoq; Crete regno pulsus ad Janū
Italie regē pfugit: a quo benigne suscept⁹ ⁊ in par
tem regni admissus: vrbem pdidit in iis locis: vbi
nunc est Roma: quā de suo noie Saturniā appel-
Saturnia lauit. Loca sane edita vocari Saturnia in Sicilia
presertim ⁊ Italia Diodor⁹ scribit. Eo q̄ Satur-
nus vrbiū, arces locaq; muniriora apud omnes oc
cuparit. Saturn⁹ aūt est appellat⁹: vt Cicero scri
bit: q̄ saturet annis. ex se eū natos idcirco come
disse fingit: q̄ psumit etas tempoꝝ spatia: annisq;
pteritis insaturabilr explet. Saturno aūt Jan⁹ q̄
cū eo regnauit: cū subito nō cōparauisset: Satur-
nalia exco-

LAVR. ¶ Postq̃ Saturno tenebrosa in tartara misso
⁊c. Ab igeniosissimo poetarū Ouidio suo more sta
tus innocētie pditione elucidata ad ipsi⁹ primi pa
Saturni fabula. rētis ⁊ flebilē casum: ⁊ a delitiarū horto expulsio-
nem trāsiturus poeta intulit. Postq̃ Saturno te-
nebrosa in tartara misso. Sub Joue mūdus erat.
Saturni siquidē fabuloso velamine Ade contegit
historia. Fuit aūt Saturn⁹ (Lactātio in libro diui
narū institutionū testimonio) celi ⁊ Veste fili⁹: qui
Opim sororē veteres iunxere pnubio: ex qua plu-
res suscepit filios: quos aliqui scrūt oēs deuorasse
⁊ e uestigio euomuisse. Nōnulli seruatū Jouem
Opis fraude: ⁊ illi loco eius addunt lapidem pre-
sentatū: quasi illū peperisset Opis. Scribunt pre-
terea Jouem ⁊ patri virilia falce abscidisse: ⁊ eum

a regno

✳ a regno pulsũ apud inferos relegasse. Sunt insuper qui illum senem: mestũ: sordidũ: capite obuolutũ. inertem segnem: ⁊ armatũ falce: cum dracone caudam propriã dentibus mordẽte describãt. Veritas fuit Saturnũ cum potentissimus Cretensiũ rex esset ad retinendã parentũ suorum memoriã: ⁊ vt suam originẽ amplitaret: ei nomina celi terreqꝫ indidisse: cum aliis vocabulis prius vocarent. Patri siquidem Urano: matri Veste nomen fuit. Hic Saturnus Opim sororem conjugẽ habuit. Titan eius frater qui natu maior erat: quũ regnare vellet: Vesta mater eorũ ⁊ sorores: Ceres atqꝫ Opis: Saturno persuaserũt: vt de regno fratri non cederet. Titan qui adeo elegãti facie: vt Saturnꝰ non erat: quum ⁊ matrẽ ⁊ sorores dare operã videret: vt Saturnꝰ regnaret ꝯcessit vt is ea lege regnum possideret: vt si quis liberoꝝ virilis sexus ei nasceretur: non eum educaret. Id ea ratione faciebat vt ad suos gnatos regnũ rediret. Saturno igitur filium qui primũ natus est necauerũt. Deinde nati sunt gemini. Juppiter: atqꝫ Juno: tum Junonẽ Saturno in ꝯspectum dedere: Jouem clam abscõdũt: ac Veste educandum Saturno ignorante tradiderunt Neptunum Saturno Opis parit: eumqꝫ ne occideretur abscõdit. Alio partu geminos Opis peperit: Plutonem: ⁊ Glaucam: filiam Glaucã Saturno ostendũt: Plutonem celant atqꝫ abscondũt. Titan postq̃ eum non latuit Saturno filios procreatos atqꝫ educatos esse: filii qui Titanes vocãtur secum ductis: fratrẽ suum Saturnũ atqꝫ Opem cõprehendit: eosqꝫ in vincula ꝯiecit. Juppiter cum parẽtes carceribꝰ mãcipatos intellexisset: cũ magno Cretensiũ exercitu Titanes expugnauit: parentes vinculis absoluit: ac patri regnum restituit. Cum autem Juppiter parentes a Titanibus captos liberasset. Saturnus sorte cõperit: se a Joue filio regno pellendũ: eam ob rem ad euitandã sortem Joui insidias: vt illum occideret/ tetẽdit. Qđ cum Juppiter cõperisset arma in patrem sumpsit: eumqꝫ nequisset resistere Saturnus: ⁊ superatꝰ atqꝫ victus vbiqꝫ persequeret a filio ad vltimum in Italiã venit. Et a Jano benigne susceptus: Italis omnẽ agrorum culturã prius ignotã. ⁊ inconditam hominũ multitudinẽ ad ciuilem cultum traducere studuit. Unde ⁊ viuẽs hominibꝰ agrestibꝰ admirationi fuit: ⁊ mortuo diuinos tribuerũt honores: ⁊ quoniam agriculturã eos docuisset: eius imaginem falce insignitam esse voluerũt. De eo ita meminit Vergilius

Primus ab ethereo venit Saturnus olympo.
Arma Jouis fugiens: ⁊ regnis exul ademptis.
Et genus indocile ac dispersum montibus altis — Latiũ vñ
Composuit legesqꝫ dedit: Latiumqꝫ vocari — dictũ est.
Maluit: his quoniam latuisset tutus in oris.
Aurea que perhibent illo sub rege fuere
Secula: sic placida populos in pace regebat.

Saturnũ aũt apud inferos relegatũ voluit Lactãtius: qm a Joue pulsus in Italiam veniens q̃ Grecia inferior est occasui solis ꝓpinquior. s. apud inferos descẽdisse videtur. Physica autem ratio sub hoc poeseos tecta velamine facile deprehendit: si ea que de Saturno poete fabulant: planete eiusdem nominis tribuerimꝰ. Antiqui Saturnũ mestũ: senem obuolutũ capite: ornatũ falce: draconẽ tenentem: ac filium ei virilia amputãtẽ: ⁊ a regno expellentem scripserũt. Saturni sydus ⁊ fusci aspectꝰ: ⁊ frigide siccequꝫ cõplexionis: motus quoqꝫ retrogradi per falcẽ designati (quem ceteris planetis ꝫ si altior tardius tamen triginta. s. annoꝝ spatio zodiacum lustrãdo perficit) esse dicitur. Est etiã Saturnus in Capricorno ⁊ Aquario frigiditatis. pluuiarum: grandinũ: tempestatũ: pestis: tristitiarũ: merorum: afflictionũ: destructionũ: ceterarũqꝫ calamitatum miseris mortalibꝰ inuisarum in sua exaltatione: ⁊ ꝑsertim in Cancro significatiuꝰ. Cuius maliciam Juppiter inferior planeta beniuolus plerũqꝫ tẽperat ⁊ ab exaltatione ⁊ influẽtia bellicit: ⁊ eiꝰ metuendũ effectũ impedit: ⁊ eam ob rem ⁊ virilia ei abscissa ⁊ a regno pulsum a Joue veteres voluerunt. Homines aũt sub eius influẽtia geniti. complexione melãcholici. vt in pluribꝰ sunt auari/ maliciosi/ inuidi/ ingenio valẽtes/ seductores/ in periculis audaces/ ꝯuersationis pauce/ superbi/ simulatores/ tractatores/ ⁊ cogitationis q̃plurime / atqꝫ ꝓfundi ꝯsilij/ tardi ad iram: sed irreuocabiles fere bonũ nemini cupiẽtes: ꝓpulsatoresqꝫ locorum. Est ꝑterea Saturnus operis ad agriculturã pertinentis. ⁊ villium officioꝝ significator: que omnia locum fabule dederũt. Saturnus etiam Ciceronis sentẽtia tempus significat. Saturnꝰ siquidem eo q̃ saturetur annis appellatꝰ est. Quatuor Saturni liberi: ⁊ quatuor anni partes. ⁊ quatuor elemẽta typi obnoxia denotẽt. Juppiter ⁊ ignem calidũ ⁊ siccũ: ⁊ estatẽ significat. Juno aerem humidũ ⁊ calidũ. ant veris temperẽ repsentat. Aquã frigidã ⁊ humidã: ac autũnum dat intelligere Neptunꝰ. Terram siccam ⁊ frigidã: ac eiusdem cõplexionis hyemem a Plutone accipimꝰ. Natos etiam Saturnꝰ deuorasse fingit. Tempus edax omnia consumit: quicq̃d em̃ in tẽpore nascitur: tempore finit: ⁊ olim sicut vestimẽtũ: vt psaltes ille cytharedus Dauid cecinit: veterascũt. Consumit siquidẽ etas tẽporis spatia: annisqꝫ ꝑteritis insatiabiliter explet. Ouidiũ ꝑclarissimo testimonio. Cuncta fluunt: nihil est quod toto persistet in orbe. Item illud. Labit occulte: fallitqꝫ volubilis etas. Vergiliꝰ deniqꝫ. Sed fugit interea fugit irreuocabile tẽpus. Annũ etiam quo tempus efficit. dracone caudã mordẽte. quem tenet Saturnꝰ: vt ipsius anni reuolutionẽ explicarent significari veteres dixerũt. Sensu allegorico. Saturnus primũ parẽtẽ non incõgrue significat. Saturnꝰ siquidẽ celi ⁊ terre fuit filius. Adam primus humane generationis parẽs. ⁊ ex limo terre. ⁊ ab eo qui celis imperat (Mose scribẽte) factus est. Sub Saturno aurea fuere secula. Innocẽtie felicitas sub Adam ante diuini ꝑcepti transgressionẽ floruit. Saturnꝰ Opem omnibꝰ opem ferentẽ vxorem duxit. Adam matrem cunctoꝝ viuẽtiũ Euam coniugẽ habuit. Saturnus draconẽ manu tenere describit. Callidus ille antiquꝰ hostis Ade ⁊ innocentie ⁊ future felicitati inuidẽs: omnes fallacias ⁊ sibi peculiares versutias: ad eum decipiendũ tetendit. Serpẽtis siquidẽ imagine callidus veterator latitans: vt Ade immortalitatẽ auferret: primo mulierẽ illexit dolo: vt vetitũ cibum sumeret: ⁊ per eam ipsi quoqꝫ homini ꝑsuasit: vt dei legem preuaricaretur: ⁊ ꝑceptum transcẽderet. quod fuerat: vt ex arbore vna: que fuit in medio paradisi nõ gustaret. A regno per filium expulsus est Saturnꝰ. Adã apere demeritorio: ab eius ratione ⁊ voluntate (vt proles a parentibꝰ) ⁊ illicito ⁊ imperato: innocẽtiã in qua ꝯditus erat/ perdidit: ⁊ a deliciarũ horto in hanc lachrymarũ vallem est electus. Deuorasse filios Saturnꝰ fingitur. Adam ⁊ omnẽ filioꝝ posteritatẽ eterne morti obnoxiã reddidisse: ⁊ iustitiam originalẽ sua culpa ꝑdidisse dr. Oẽz ẽt posteritatẽ ei deuorãdã sua culpa ꝑbuisse scribitur. de q̃ dictũ est. Aduersariꝰ vester diabolꝰ tanq̃ leo rugiẽs circuit querẽs quem deuoret. A faucibꝰ deniqꝫ tartareis humanũ genus deuorabat: cum etiam sancti Christũ ꝑcedentes ad stygios amnes: lymbũ scilꝫ descẽderẽt. Regnũ Saturni Juppiter eius filius occupauit. Ecclesiastica reipublice (que regnũ: et ob animein corpus: ⁊ ꝑlatoꝝ in subditos imperiũ recte dicitur) potiꝰ in Abele q̃ in Adam inchoauit. Nam ⁊ si primo innocẽs ⁊ plenus gratia Adã fuerit. nihilominꝰ qm̃ sua inobediẽtia genus humanum originali peccato infectũ fuit. Ne ⁊ gratie et

✳peccati

Saturnꝰ ⁊ ipse annũ significat.

Sensus allegoricꝰ.

Saturnꝰ filios deuorauit.

RAPH. Saturnalia. Ynalis excogitauit:ac primũ terrã omnẽ ditioni sue parentẽ. Saturnatã nominauit. Aram deinde illi et sacra tanq̃ Deo condidit:que Saturnalia vocauit:obseruare igitur eum iussit maiestate religionis quasi vite melioris auctorẽ. Simulachrum eius indicio est:cui falcem insigne messis adiecit. Hec et multo plura de Saturno Macrobius. Eorũ sũt sequtũ opinionẽ poeta qui aiunt Saturnum a Joue

Sub Joue mundus erat:subitq3 argentea ples
Auro deterior:fuluo pretiosior ere:
Juppiter antiqui, contraxit tempora veris:

filio regno fuisse pulsum:et apud inferos relegatum. ¶Tenebrosa in tartara: tenebrarum plena.
Tartar⁹. Tartarus locus est apud inferos profundissim⁹. Dictus παρα το συντεταρραχθαι quod in ipso conturbata et confusa sint omnia. Innuit autẽ Saturnum regem fuisse Crete:eoq3 mortuũ et ad inferos detrusum. ¶Sub Joue mundus erat: sub imperio Jauis:qui filius Saturni et Opis fuisse:ac eodẽ partu cum Junone editus phibetur. A nymphis autẽ educatus cum adoleuisset:contra Titanas ob captos parentes bellum gessit:illosq3 libe
Juppiter rauit. Patrẽ deinde quẽ vite sue insidias tetendisse cõperit:regno expulit.ad iferosq3 relegauit. Juppiter autem dictus est(vt scribit Cicero)quasi iuuans pater:quem conuersis casibus appellamus a iuuando Jouem. A poetis pater Diuum hominumq3 dicitur:a maioribus autem nostris optimus maximus:et quidẽ ante optim⁹: idest beneficentissim⁹ q̃ maxim⁹:quia maius est certeq3 gratius prodesse hominib⁹.q̃ opes magnas habere. Est autem ordo. Juppiter contraxit tẽpora antiq̃
Cõtrahere. veris:postq̃ sub Joue mũdus erat:Saturno misso in tartara tenebrosa. ¶Contraxit:abbreuiauit. ¶Antiqui veris illius perpetui:quo aurea etas est gausa.
LXUIJ. *peccati eadẽ origo diceretur.nec etiã ecclesia a peccatore videret habuisse initiũ:eũ esse nõ decuit sed Abelem(iusto etiã Christi testimonio) ipsius ecclesie principiũ. Saturno plures liberos attribuerunt poete. Jouẽ scilicet Neptunũ/ Plutonem ac Junonẽ. Adam(Mose scribẽte)genuit filios et filias et preterrim Abelem:quem Jouis nomine intelligere possumus. Jouem siquidem celorũ Deũ veteres finxerunt. Nos ecclesie(que etiã celi noie recte significatur:cum ad celorũ felicitatẽ nobis a Christo pmeritam deducat)Abelem dicim⁹ principiũ. Saturnus Neptunũ:quẽ deũ maris poete cecinerunt:genuit. Adam Seth filiũ habuit: quez perpulchre Neptuni noie accipimus. Nam quẽadmodũ mari veliuolo.ubi varij.merces diuersorum quaq3 aromatũ.specieaad vite humane conuersationem necessarie/per varias orbis partes deferuntur. Ita per Seth multe veritates ad salutem necessarie.vt cultus diuinus/ mediatoris fides(Dauidis sententia. Patres nostri narrauerunt nobis)peruenerunt. Plutonem tartarorum regem Saturni filiũ poete scripserunt. Adam ciuitatis Babylonice:confusionis scilicet(vt testat Augustinus)Cayn structorem genuit. Duo siquidem fratres:duas ciuitates edificauerunt. Abel dei. Cayn diaboli. Saturnus Jouem fugiens apud Italos latuit. Adam vt peccauit pudere eũ nuditatis sue cepit.abscõditq3 se quod antea non solebat(etiam Mose scribente)a facie Dei. Apud inferos Ouidij testimonio Saturn⁹ relegat⁹ est. Adam et ad inferos moriens descendit:et a tartareis ergastulis:nec ipse nec ei⁹ posteritas:nisi diuini verbi incarnatiõe liberati potuit. Sensu tro-
Sensus tropologicus pologico. Saturnus cuiuslibet reipublice malum presidentem:qui nec prelati nec regis nomine dignus est:sed tyrannus recte vocaretur/significat. Nam tales in malicia inueterati:et a recto rationis etiam recte curuati:falce exactionib⁹ scilicet subditos et affligunt ac torquent: eorum quoq3 bona depredantur :qui etiam natos non incongrue comedere dicuntur:cum et eos quos filiorum more souere deberent:suo malo exemplo ad perditionem deducant:et eorum substantiam diripiant. Pessimis vt plurimum officialibus et domesticis tales abundant:dracone dentibus caudam mordente significatis. Quibus etiam Ops in vxorem traditur: quia omnea subditorum diuitias suis et exactionib⁹ et fallacijs exhauriunt. Juppiter autem tales sepe a sede deijcit. Deus scilicet:aut aliquis subditorum: vel etiam ipse populus in vitiosos principes insurgens:quorũ virilia amputare dicitur:et in mare proijcere.tota siquidez vite preterite voluptas aufertur cum regno priuantur:et in amaritudinez iusto Dei iudicio conuertitur.extrema enim gaudij luctus occupat : et risus dolori miscebitur. ¶Subijt argentea proles. Ea etate cui ab argento auro deteriore:ceteris autem metallis meliore nomen inditum est:humane corruptionis statum post primi parentis lapsum describit Ouidius. Tribus siquidem metallis.argento/ere/et ferro: nature corrupte.quemadmodum ab auro integre conditionem accipimus. Igitur vt ab aurea etate innocentia scilicet:sua culpa primus parens excidit. Summus omniuz opifex Deus(Mose referẽte)sententia in peccatores data.hominez vt victũ sibi labore cõquireret de paradiso eiecit.ac varijs et anime et corporis penis(eius temeritatem arguena)subiecit. Justitie siquidem originalis excellẽtiam primus parens peccando perdidit.animam originali posteritati sibi actuali culpa sedauit. Plerisq3 spiritualibus bonis se priuatum intellexit. Contrariorũ actionem in corpore proprio experimento didicit. Laboriosam vite sustentationẽ accepit. Moriendi deniq3 necessitatem incurrit. Cognouit etiam Adam sua inobedientia: se a deliciarum amenissimo horto expulsum. Animalium quibus innocens et dominabatur : et nomina cuiq3 nature conuenientia indiderat:cum non lateat prodidisse imperium:seruitutis iugo se cum prole treiectum. Deniq3 cum non preterijt peccatum suuz in proprij generis paruulis:cum solia originalis noxe reatu ex hac luce decedentibus:et in vtriusq3 sexus cunctis infidelibus:ac ad eterna supplicia damnatis:omnibus puniendũ. O reprobandã humanã superbiã. O ingratissimũ Adã. O infelicem ac miserã Ade posteritatẽ. Oẽ siquidẽ hoim gen⁹ passibile/miserum/plenũ luctu/calamitatib⁹/laboribus/angustijs/amaritudinib⁹/ifirmitatib⁹/molestijs/curis/perturbationibus/varijs fedritatibus:et erubescentia Ade inobediẽtia damnauit. Quidnã O infelices Ade filij in hac et lachrymarũ valle et a patria exilio:pter gemit⁹ et suspiria expectamus: Unũ obsecro in humanũ genus tãte incõmodorum varietates irrruerũt: O admirãde terrũ cõditor. O creaturarũ plentissime pater.non adeo varia penarũ acerbitate Adam cum posteritate:nisi tuum preceptum transgressus fuisset:punire voluisses. Nec estimandum est(vt Augustinus scribit)illud leue ac paruum fuisse commissum : quia in esca factum est.non quidez mala nec noxia/nisi quia prohibita. Nec enim quidq̃ mali Deus in ista tãte felicitatis paradiso:crearet atq3 plãtaret. Sed obediẽtia cõmendata est in pcepto:que virtus in creatura rationali mater quodãmodo est:
Obedientia mr̃ virtutum. omniũ custosq3 virturũ:quandoquidem sic facta est:vt ei subditam esse sit vtile: perniciosam autez suam:non eius a quo creata est.facere voluntatẽ.

 *Hoc itaq3

RAPH. Quatuor anni ptes. Estas. Autūnus. Hyems.

¶ Perqʒ hyemes: Anni q̄tuor enumerat ptes. Uer/estatē/autūnū/hyemē. Hyems est (vt Stoici diffiniunt) aer supra terrā algidus ob Solis in anteriora processum. ¶ Estusqʒ: estatē. Est autem estas imminens terre aer calefactus Solis cursu ad septētrionē versus. ¶ Et ineq̄les autūnos. lete. Nā autūn⁹ modo frigorib⁹ ɔtrahitur: modo calorib⁹ diffunditur: ideircoqʒ morbosus habetur. Fit vero autūn⁹ Solis recursu a nobis ad ea loca vbi stant austri. Autūn⁹ aūt dict⁹ est (vt ait Pōpeius) q̄ eū maxie collectis fructibus: hoīm opes augent. ¶ Et breue ver: illi⁹

Perqʒ hyemes: estusqʒ ⁊ inequales autumnos:
Et breue ver spatijs exegit quattuor annum.
Tum primum siccis aer feruoribus vstus
Canduit: ⁊ ventis glacies astricta pependit.
Tum primū subiere domos: domus antra fuerūt.
Et densi frutices: ⁊ iuncte cortice virge.
Semina tum primum longis Cerealia sulcis
Obruta sunt: pressiqʒ iugo gemuere iuuenci.

perpetui comparatione ver breue dicitur. Est aūt ver aeris tēperies q̄n suo ad nos cursu Sol agit. ¶ Exegit: digessit. ¶ Quatuor spacijs: q̄tuor mēsurꝭ tēporū. singule nāqʒ anni partes ex tribus mēsibus cōstāt. ¶ Cādunt: candens ⁊ igneus est visus ꝓpter nimiū estū. ¶ Glacies astricta: constricta: ⁊ congelata. ¶ Uētis non omnib⁹: sed Borea alijsqʒ frigidis. Uentorū nāqʒ frigore aqua in glaciē constringitur. ¶ Pependit. ab arborib⁹: speluncarūqʒ tegminibus est intelligēdū. ¶ Domus antra fuerunt: Antrū latine spelunca dicitur. ¶ Et densi frutices: inter arbores ⁊ herbas frutices medij eē dicuntur. Nam ⁊ minores arboribus sunt: nec hyeme vt herbe arescunt. ¶ Semina tum primū: tūc primū inquit homines ceperunt ⁊ arare ⁊ seminare. ¶ Cerealia: semina: frumēta: Nam Ceres pria omniū frumenta hoibus ostēdit: cū antea glande vescerētur. ¶ Pressiqʒ iugo: boues iugare ⁊ arare cepit Byges Athenensis vt alij Triptolemus.

Candere.

Antrum

Fruticem

Cerealia emin.

IACO.

P ¶ Tum primū subiere domos (dom⁹ antra fuerunt) Et densi frutices: ⁊ iūcte cortice virge. Uersus hos ita putamus ordinādos. Tū primū ⁊ dēsi frutices ⁊ virge iuncte cortice subiere domos: parētesis est: domus antra fuerunt, ⁊ hic erit sensus: Tū primū frutices ⁊ virge veluti tibicines ⁊ fulture domos sustinuere ⁊ quasi succolantes subiere. Ante enī, pro domibus speluncas primitus mortales icoluere: vt scribunt Plinius ⁊ Lucretius. In hanc vero nostrā sniam Seneca verba adscripsimus ad Luciliū ita loquentis. Furce vtrinqʒ suspēse fulciabāt casam spissatis ramalibus: ac fronde cōgesta: ⁊ in ꝓcliue disposita decursus imbrib⁹ q̄uis magnis erat. Fabius quoqʒ Pictor hoc scriptū reliquit. Domus illis nō extructe non ornate luxuriaqʒ insignes erāt splendide. sed vel cripte: aut viminū tuguria ⁊ caua arborꝫ ligna erant.

LAVI.

✱ Hoc itaqʒ de vno cibi genere non edendo: vbi aliorū tanta copia subiacebat: tam leue preceptū ad obseruandū: tam breue ad memorie retinendū vbi p̄sertim nondū voluptati cupiditas resistebat quod de pena trāsgressionis postea subsecutū est: tanto maiore iniustitia violatū est: quanto facilius posset obseruātia custodiri. Non igitur admiremini: si egre tulerit se contēni Deus. q̄ immensus magnus/gloriosus/sapiētissimus/omnipotens/colendus/adorandus/reuerendus/ac timēdus/ maxima prio parenti ⁊ cōferre disposuerat (si rectus stetisset) ⁊ iam magna contulerat beneficia. Animaduertat rationalis homo quid est diuinuꝫ preterire preceptum. Ingratissimus siquidem Adam cum posteris ⁊ Mosi ⁊ Ouidij sententia: penis mulctatus est. Moses enim Adam ⁊ a paradiso erectum: ⁊ ad victum labore conquirendum/ damnatum scripsit. In sudore vultus tui vesceris pane

pane tuo. Ouidium id genus pene non latuit. Semina tum primū longis Cerealia sulcis Obruta sunt: pressiqʒ iugo gemuere iuuenci. Primi parentes post transgressionem ⁊ frigori ⁊ calori ceterisqʒ (quas experimur) miserijs fuere obnoxij. Ouidius ⁊ excessiuum estatis calorem: ⁊ hyemis horride intemperieꝫ: do morꝫ quoqʒ necessitateꝫ declarauit. Tum primū siccis aer feruoribus vst⁹ Canduit ⁊ ventus glacies astricta pendit. Tuꝫ primū subiere domos: domus antra fuerūt: Et densi frutices: ⁊ iūcte cortice virge. ¶ Perqʒ hyemes estusqʒ ⁊ inequales autumnos. Anni partibus quatuor labentis mundi: hominum precipuas viuendi rationes allegoris intelligere possumus. Uere siquidem parte anni temperatiore: eam nature humane integritatē qua ante parentis prothoplasti flebilem casum florebat accipimus: cum et temperatissima eo in statu (carne spiritui Deo tunc plene obediēti subiecta) esset virtusqʒ hominis conditio Et loci (vt in horto delitiarum) tunc foret amenissima habitatio. Estate ceteris anni partibus calidiore hominum generationem: ignibus cecis adeo estuantē vt prodigiose Ueneris naturam mentis libidinosum incendium: aquis diluuij (omnis siquidem caro Mosi sententia viam suam corruperat) Deus extinxerit. Omnia itaqʒ animantia que mouebantur super terram (paucis admodum exceptis ac in arca Noe saluatis) inundationum voragine deleta sunt. Autumno tertia anni parte hyemi proximiore: qua maxime hominum opes: coactis agrorum fructibus augētur. felicissima senescente mūdo verbi incarnati tempora significantur: cuꝫ virga de radice Jesse egressa: suauissimi odoris florem produxerit: ⁊ fructum omnem delectamentuꝫ in se habentem arbor (non ea cuius letifero fructu Adam ceciderat: sed salutifere crucis memorādum lignum) tulerit: quo quidem ligno Deus homo factus: duxit tartareo celebres ex hoste triumphos. fructum quoqʒ plurimum ex hoste deuicto (vt trophea) referens celestes aule diuitias animabus ex tartareis vinculis absolutis adduxerit. Jam in hyemem ⁊ vltimam ⁊ frigidiorem anni partem vergimur. Jam ea que in seruiorum fine eternum verbum caro factum ventura predixerat/experimur. Abundabit iniquitas: refrigescet charitas multorum. In nouissimis siquidem diebus (Pauli testimonio) instabunt tempora periculosa: ⁊ erunt homines seipsos amantes/cupidi/elati/superbi/blasphemi/parentibus non obedientes. ingrati/scelesti/sine affectione/sine pace criminatores. incontinentes/immites/sine benignitate. proditores/proterui/tumidi/⁊ voluptatū amatores magis q̄ Dei habentes speciem quidē pietatis. virtutē aūt eius abnegātes. Et hos deuita. Quid verius de hac infelicissima ac sceleratissimorum nostrorum temporum (quam experimur) calamitate referre poterat apostolus? prudentis lectoris relinquimus iudicio O perditissimos hominum mores O nimium frigiditati obnoxia tempora. Nullus siquidem charitati relict⁹ est locus: Sceleribus omnia obediunt. omnia viciorum corda peccatum occupat. ¶ Tertia post illam successit ahenea proles Seuior ingenijs. ⁊ ad horrida prōptior ⁊c. Tertie etatis que ab ere argento viliore nomen accepit: aggressus descri-

✱ptionem

LAUI. ⁂ priorem Ouid. ait. Tertia post illam successit ahenea proles Seuior ingeniis. Post prothoplasti parētis flebilē casum nature corrupte vitio crescebāt anime morbi crescētib⁹ annis. Hinc fratricidia: hinc bella: hinc libidines: et carnis spurcitie: cum ipsi⁹ humani generis incremento (etiā Mose referente) pullulabāt. Et eni ex Adā et Eua (q̄ Hieronymi ad Eustochiū testimonio in deliciarum horto / paradiso. s. virgo fuit / post tunicas siqdē pelliceas sumpsit initiū nuptiarū) Cayn anno vite ipsius Ade decimoqnto natus est: et soror eius Calmana. Exacto terq̄nq; annoꝝ spacio a Cayn natiuitate nati sūt Ade: Abel et ei⁹ soror Delbora. Cayn aūt prim⁹ natus est: vt daret intelligi toti⁹ humani generis masse in Adā dānatio: ipsiusq; nature humane in primis parētibus corruptio. Si qd aūt vas ex eo sāctificationis efficit. nō humane nature sed diuine misericordie est ascribēdum.

est: vt soluat diphthōgus / et quattuor syllabarū sit dictio: ne troche⁹ in versu heroico esse dephendat in quarta pserti sede a qua est alien⁹: aut successerat (vt est scriptū in vetustis codicib⁹) est legendum. Sic eni significat poeta ereā etatē parū durasse. ¶ Seuior ingeniis. durior: asperior q̄ argētea foret. ¶ Horrida arma. horrorem incutiētia. ¶ De duro est vltima ferro: vltima etas in qua nos quoq; versamur a ferro metallorum durissimo ꝓpter feros mores est appellata. Nam relictis virtutib⁹ illi⁹ etatis hoies vitia ita sunt amplexi: vt oēm honestū terras dereliqsse videat. ¶ Protin⁹ irrupit. cū impetu itrauit. ¶ Vene peioris metalli deterioris. Nam vene nō tm animaliū dicunt: sed etiā metalloꝝ. (Vena) ¶ Fugere pudor: verūq;: fidesq;. per hec oēs virtutes ab hoib⁹ fugisse dicunt ¶ Et vis. violētia (Vis) ¶ Et amor sceleratus habēdi. Auaritie est periphrasis. que idcirco scelerata vocat

¶ Erea etas.

Promptior ad turmas/ Martisq; ad prelia postq̄
Successit proles erea: regna cadunt.

Tertia post illam successit ahenea proles
Seuior ingeniis/ et ad horrida promptior arma/

¶ Ferrea etas.

Ferrea mox etas subiit: subiere cupido/
Insidie/ arma/ doli/ vis/ furor/ ira/ neces.

Non scelerata tamen de duro est vltima ferro.
Protinus irrupit vene peioris in euum
Omne nefas. fugere pudor/ verumq;/ fidesq;/
In quorum subiere locum fraudesq;/ doliq;/
Insidieq;/ et vis/ et amor scelerataa habendi.
Vela dabat ventis: nec adhuc bene nouerat illos
Nauita/ queq; diu steterant in montibus altis/
Fluctibus ignotis insultauere carine/
Communemq; prius: ceu lumina Solis/ et aure/
Cautus humum longo signauit limite mensor.
Nec tantum segetes/ alimentaq; debita diues
Poscebatur humus: sed itum est in viscera terre.
Quasq; recōdiderat: stygiisq; admouerat vmbris:

Anno vite Adā cētesimo trigesimo: Cayn Abelē occidit: cui⁹ centū annis obitū mesti fleuere parētes. Cayn igitur omnium malignissim⁹ et ad lucra (vt scribit Joseph⁹) solūmodo semp intētus superstes fuit. Qui terrā arare prim⁹ cōperit: terminos terre prim⁹ posuit: qd Ouidi⁹ quarte etati: que ferrea: et a feris hominū morib⁹: et a cordis duritia dicta est: tribuit. sed vt Geneseos referam⁹ historiā vtrāq; cum eneā ferrea subsecuta sit cōiungemus. (Cayn primus terrā diuisit.) Terrā ergo omniū prim⁹ a Josephi et Ouidij testimonio prius cōmunē diuidēs Cayn ciuitates muris cinxit. sceleratissimos hoies in vrbes cōuenire coegit. quoꝝ principatū occupans: domesticos ad queq; flagitia suo exēplo induxit. Ciuitatē, Enochā ab Enoch filio suo seniore appellauit. Enoch ꝟo Irad filius fuit: ex quo Mainahel: cui⁹ fili⁹ fuit Mathusael: qui habuit filiū Lamech: cui filij et filie septē et septuaginta fuerūt ex duab⁹ vxorib⁹ ei⁹ nati: Sella et Ada. (Lamech primus bigamus.) Hic prim⁹ Lamech bigamiam introduxit. adulter quoq; cōtra legē dei fuit. in prima siqdē rerū creatione vna vni viro facta est mulier. spiritu etiā diuino plen⁹ Adam dixerat. Erūt duo in carne vna. Filioꝝ Lamech vnus cui nomē (Jobal tentoria pastoꝝ inuenit.) Jobal: qui fuit de Ada: tabernacula fixit: et greges amauit. tētoria ad pascua mutāda inuenit. Tubal cōsanguine⁹ existēs: musicā coluit: et psalteriū cytharāq; laudauit. Tubalcayn: q ex altera nat⁹ est: fortitudine cūctos excellēs. res bellicas decēter exercuit. ferrariā artē p̄m⁹ inuenit effigies hoim: aliarūq; rerū in metallis sculpere in libidinē oculoꝝ docuit. Eo pacto Cayn sobolem per successionem contigit esse nequissimam: et alium alio peiorem existere: qui

RAPH. ☞ ¶ Tertia post illā. Erea etas que et ahenea dicitur: argēteā est subsecuta: cuius homines bellicosi quidem erāt: procul tamē a nefariis scelerib⁹ aberāt. ¶ Ahena proles. aut ahenea ita legendū est: vt

q̄ hominē ad omne scelus impellit: sceleratiq; facit. vn̄ et Phocillides ait. Auaritiā omniū maloꝝ esse matrē. ¶ Vela dabat vētis. nauigabat. Velū autem Icarus inuenit: vt malum et antēnam Dedalus. Probat autem homines ferree etatis auaritie nimium studuisse: cum imperiti nauigandi se tamen ventis: quorum naturam ignorabant: committerent. ¶ Nauita. a naui idē est quod nauta. (Nauita) Ratibus autem primum nauigare homines ceperunt in mari rubro inter insulas: vt in septimo naturalis historie Plinius ait: ab Erythra rege inuentis. Sunt tamen qui putant Mysos et Troianos priores excogitasse in Hellesponto cum trāsirent aduersus Thracas. Nauem vero ex Egypto in Greciam a Danao aduectam scribit eodem in libro naturalis historie Plinius: quemadmodum longa naue Jasonem primum omnium nauigasse: ac onerariam ab Hippio Tyrio fuisse inuentam. Cymbam a Phenicibus. Celocem a Rhodiis. Cercyram a Cypriis. ¶ Queq; diu steterant. erecte fuerant. (Stare) ¶ Insultauere. saltus quosdam dedisse sunt vise. ¶ Communemq; prius. tunc primum inquit terra antea communis diuidi est cepta. ¶ Cautus mensor. callidus et astutus mensurator. (Mensor) Mensuras autem et pondera (Plinio auctore) inuenit Phidon Argiuus: Gellio autem Palamedes. ¶ Longo limite. longo termino. Termini (Limes) enim quibus agri discernuntur: longiores sunt: quo profundius in terram defodiātur. ¶ Nec tantum segetes. non solum inquit fruges coacta est edere terra: sed lapilli quoq; pretiosi et metalla ex eius visceribus sunt effossa. ¶ Sed itum est in viscera terre. in intimas terre partes fodiendo descensum est. ¶ Quasq; recōdiderat: stygiis admouerat. apposuerat. ¶ Stygiis vmbris inferis. Eorum sequitur opinionem: qui aiunt inferos in centro terre esse.

RAPH. Opes. ℣ ¶ Effodiunt opes. lapillos p̄ciosos: aurū ⁊ ar-
gentū opes appellat poeta. Opes aūt dicitur ab
Ope Saturni vxore: qua terra significat: vt Pom-
Irritamētum. peius scribit. ¶ Irritamēta maloꝝ. incitamēta ac
stimuli quidā ad mala perpetrāda. ¶ Iāq3 nocēs
fe. rū. ex eo nāq3 cōficiunt enses: quib⁹ homines in-

Effodiuntur opes: irritamenta malorum.
Iamq3 nocens ferrum: ferroq3 nocentius aurum
Prodierat. prodit bellum: quod pugnat vtroq3.
Sanguineaq3 manu crepitantia concutit arma.
Uiuitur ex rapto. non hospes ab hospite tutus:
Non socer a genero: fratrum quoq3 gratia rara est.
Imminet exitio vir coniugis: illa mariti.
Lurida terribiles miscent aconita nouerce.
Filius ante diem patrios inquirit in annos.
Uicta iacet pietas: ⁊ virgo: cede madentes.
Ultima celestum terras Astrea reliquit.

terimūtur. Ferrum
aūt in Creta Hesio
dus scribit inuent
se eos: qui idei Da
ctyli vocati fuerūt.
¶ Ferroq3 nocēti⁹
aurū. vere. Nā pro
pter aurū adipiscē
dum grauissima q̄-
q3: fedissimaq3 scele
ra cōmittunt. vnde
Uerg. Q uid nō mor
talia pectora cogis
Auri sacra fames?
Auri aūt metalla ⁊
Auri inuētor. cōflaturā Cadmus
Phenix inuenit ad
Pangeū mōtem. vt
alij/ Thoas ⁊ Ea-
clis in Panchaia: aut sol Oceani filius: cui Gelli⁹
medicine quoq3 inuentionem ex melle assignat.
¶ Qd̄ pugnat vtroq3. ⁊ ferro ⁊ auro. Uictoria nāq3
(vt Aristophanes inquit) solet in illis residere ca-
stris: in quib⁹ plus auri/ pecuniarūq3 habet. Pri-
mi aūt Afri aduersus Egyptios prelū fecisse di-
cuntur fustib⁹: quos Phalangas vocari Plin. ait.
¶ Sāguinea manu. sanguinolēta. Bello autez vt
homini ⁊ man⁹ ⁊ sensuz per metonymiā attribuit
poeta. Sic Uergi. Furor impi⁹ intus Seua sedēs
suprema ⁊ centū vinctus Enis Post tergum nodis
fremit horrid⁹ ore cruēto. ¶ Crepitātia. resonan-
tia. ¶ Uiuitur ex rapto. rapina. ¶ Non hospes ab
Hospes. hospite tutus. hospitē tam qui hospitio aliū susci
pit: q̄ꝫ qui suscipit appellam⁹. ¶ Gratia. cōcordia.
Luridum ¶ Lurida. nigra ab effectu: qd̄ nigra corpora eoꝝ:
qui illa comederint: efficiunt. ¶ Aconita. venena.
Aconitū. Nam aconitū herba est maxime venenosa ex spu
ma Cerberi canis primū in cotib⁹ nata: vn̄ ⁊ nomē
accepit. Nam ακονη grece cotem significat: vnde
aconitū est deductū. ¶ Terribiles nouerce: crude
Nouerca. les in priuignos. Nouerca aūt dr (vt scribit Pom-
peius) quā quis liberis sublatis nouā vxorem du
cit: arcēde familie gratia. ¶ Inq̄rit in patrios an
nos. vtrū multos annos pater sit victur⁹ an pau-
cos sortilegos filius ꝯsulit. ¶ Uicta, iacet pietas.
superata inquit ab impietate pietas cōtemnitur.
Pietas. Proprie aūt pietas dr cultus: quē dijs: patrie: pa-
rentib⁹: sanguine ꝯiūctis debem⁹. ¶ Iacet. in nul
lo est pretio ¶ Uirgo Astrea hoc est iustitia: que
Astrea. Astrei gigātis filia fuisse dicitur. ¶ Cede. sangui-
nis effusione. Ab eo enim quod p̄cedit id quod se
quitur est intelligendū. Cedes nāq3 precedit: ⁊ san-
guinis effusio sequitur.
LAUZ. * existere: qui vtriq3 ad bella incōtinētes erant: ⁊
ad latrocinia ꝑperabāt. Si quis eorū segnis esset
ad effundēdū sanguinē. alijs reb⁹ pessimis immi
nebat. ꝯtumeliā faciēs: ⁊ auarus existēs. Que oīa
paucis admodū verbis ingeniosissim⁹ poetarum
Ouidi⁹ tetigit Cayn siquidē terrā prius cōmunē
diuisisse eis carminib⁹ innuit Communēq3 prius
seu lumina solis ⁊ aure. Caut⁹ humū longo signa
uit limite mēsor Illi⁹ etiam infelicissime tēpesta-
tis maligna in excogitādis malis hominū inge-
nia descripsit. Successit ahenea ꝓles Seuior in-
genijs. Uitioꝝ deniq3 incremēta ⁊ ex metallorum
inuētione: ⁊ ad queq3 nefandissima scelera cōmit-
tēda hominū intēta cogitatione subtūxit. Protin⁹
irrupit vene peioris in euum Omne nefas. fugere
pudor:

pudor: verūq3: fidesq3: In quoꝝ subiere locū frau-
desq3: doliq3: Insidieq3: ⁊ vis: ⁊ amor sceleratꝰ habē
di. Sensu allegorico. Trib⁹ vltimis etatib⁹ princi Sēsus allegoricus.
pales ecclesie ꝑsecutiones optime accipere possu
mus. In prima siquidē que tyrānoꝝ fuit martyres
velut argētum tane tribulationib⁹ ⁊ ꝑsecutionib⁹
probati: ⁊ ꝯstātie et
amplissimarū virtu
tum splēdorē emine
runt. Secūda perse
cutiōe ab hereticis
in orthodoxe fidei
documēta insurgē-
tibus: ad hoies ca-
tholicos pestiferū
doctrine vir⁹: vt ab
aqua per eris mine
ralia trāseūte quis
interficiunt pecca-
ti mors emanauit.
Hypocritarū seuis-
simam in ecclesie fi
lios ꝑsecutionē: iā-
dudū hac infelicissi
ma tēpestate inchoa
tam: hoies eē vitia amplexi: ad expiodēdas ab or
be virtutes ꝯiurati vident sub illo ꝑditionis An
tich: i sto hypocritarū principe ꝯsumendā: etas fer
Ferrum. rea significat. Ferrū siquidē ⁊ durū est: ⁊ rubigini
ipsum corrodenti obnoxiū. Hypocrite ⁊ durissimi
ac obstinatissimi animi sub simulata sanctitate cō
probant: ⁊ nefandissimis omniū scelerū sordibus
sint rubigine fedati. Heu nostroꝝ temporꝝ calami
tatē: in qua ꝯsumata hoim videt nequitia: experiū
tur. Hypocriseos aūt hoies labe deturpatos acer
rimis inter declamādū obiurgationib⁹: eternum
verbū caro factū arguēs: huius perditissime scele
ris grauitatē innuit. Nos etiā in eos distichō cecī
nimus. Fallit indoctū ficta sub imagine vulgus.
Mēte Lycaonia fallit omnis homo. ¶ Effodiun-
Auaritia. tur opes irritamēta maloꝝ. Auaritia: quam greci
Philargiria. φιλαργυρίαν vocāt: scelerū omniū parens: atq3
effectrix: ab Ouidio scribit. Effodiunt opes irrita
menta maloꝝ. Auaritia siquidē corpus animūq3
virilē effeminat. nullā dat animo quietem. modo
huc modo illuc agit auarū ⁊ rapit turbinis modo
ꝯpcelle. Cor auari vt mare vētis agitatū fluctuat.
nihil sanctū hz. nil equū. nil iustū. nil charū preter
pecuniā. nō seruat religionē erga dn̄m: nō pietatē
in parētes: nō charitatē in ꝓximos: nō in ceteros
dilectionē: iz turbatis humane societatis officijs.
oia ad questū: oia ad cōmodū suū refert. Nullam
eē iustitiā seruare nullā colere pietatē. nulla eq-
tatis iura tueri: q̄ ardet auaritia: qui hz reb⁹ oīb⁹
pecuniā chariorē. ⁊ eruditissime ⁊ verissime cecinit
Ouid. Uiuit ex rapto non hospes ab hospite tut⁹:
Nō socer a genero: fratrū q̄z gr̄a rara est ⁊ vt pau
cis multa cōprehēderet tādem intulit. Uicta iacet
pietas: ⁊ virgo: cede madētes Ultima celestū ter-
ras astrea reliq̄t Iustitia siq̄dē auaritia ab hoim
societate pulsa est. Nūc experimur heu nimiū verā
esse in iam: qua dictū est. Pecunie obediūt oīa. ve-
nalis iustitia. venalis mulierū pulchritudo. vena-
lis deniq3 facta est nr̄is tꝑib⁹ ecclesia. o pestē tru-
culētissimā. o auaritiā virtutū p̄clarissimarū rui-
naz. q̄d est nō audeat auaritia: q̄d tā nefandū: qd̄
pecunie non ꝑsuadeat cupiditas: o maloꝝ oim ra
dix. o idoloꝝ seruitutē. o cecū habēdi amorē. tu In
dam ab ap̄loꝝ cetu detecisti. o Iuda auarissime ꝓ
xxx. argēteis magistro tuo crucē paras. pro. xxx. ar
gēteis iustū sanguinē ꝓdis. ꝓ pauxillulo p̄tio. pro
luto ⁊ harena dn̄m vēdis. ꝓ creatura creatorē: qui
tibi etiā nō ꝯtēnende auctoritatis doctoꝝ snia: eu
charistiā suis sctissimis manib⁹ tribuit: q̄ te in nu-
* merū apo-

LAUR. ✱ meritum apostolatus ascivit. Qui per vniversum orbē predica mrū: Incarnati verbi euāgelium misit. Videte obsecro que germina: qui fruct⁹ de stirpe nascantur auaritie? Siccine ingrate disciplule tanti beneficij vicē reddis? Siccine toti⁹ mūdi recognoscis auctorē? Excusentur iā iā vel minori saltē culpe subiaceant.

Trassylaus. Eucāpidas. Myrtis. Eurytheus. Trasylor⁹. Aristat⁹. Cinarch⁹. Petrodorus. Onometa et Biparcus. Qui Thessalos. Archades Argiuos. Ellenses. Mesanios. Sicionios. Corinthyos. Megarenses. Thebanos. Euboicos: suas patrias pdiderūt. Illi em̄ in hostium manus: & rem terrenā: & regnādi dedi dere cupidinē Sed impius & sceleratus Judas (O infandū scelus. O inauditū facinus. O rē trage dia dignā) mūdi do[minum] mercatur & prodit: rem proculdubio scelestam: sa

Gigantes;

Causa gigantei Martis fuit arduus ether
Si fuit hec Martis causaq; causa necis.
Neue foret terris securior arduus ether/
Affectasse ferunt regnum celeste gigantes:
Altaq; congestos struxisse ad sydera montes.
Tum pater omnipotens misso perfregit olympum
Fulmine: & excussit subiectum Pelion Osse.

Gigantum sanguis in homines crudeles.

Postera q; soboles audissima sanguinis esse:
Non miror: soboles postera sanguis erat.
Obruta mole sua cum corpora dira iacerent:
Perfusam multo natorum sanguine terram
Immaduisse ferunt/calidumq; animasse cruorē:
Et ne nulla sue stirpis monumenta manerent:
In faciem vertisse hominum: sed & illa propago
Contemptrix superum/seueq; auidissima cedis/
Et violenta fuit: scires e sanguine natam.

cinorosam: monstruosam. Sed nō intellexerat miser iste q̄ ppe ad australē plagā locus se offerebat Acheldemach: vbi erat paulopost (exemplo Aman & Achitophel) suas fauces perstricturus. Non intellexerat qđ de ipso ante prenūtiatū fuerat. Lacū aperuit & effodit eū: & incidit in foueam quā fecit. Cōuertetur dolor eius in caput ei⁹: & in verticē ei⁹ iniq̄tas ei⁹ descēdet. Audite itaq; igitur o principes. o prelati. o viri q̄ ad stygios amnes duci obijcite: mūdum & q̄ mūdi sunt ingēti animo cōtēnite: non hic perpetuo manendum/alia querenda est vita. vbi diuitie. vbi voluptatis perfecta fruitio. vbi diuinitatis ab intellectu clara visio.

RAPH. ✱ Neue foret terris. Gigātes vastissimorum corporū homines terre filij sine patre pedes serpētinos habētes nō cōtēti cedib⁹ terras sed asse: in tantum furorē venerūt: vt e celo Jouē depellere sint conati. Montes em̄ montibus imponētes viā sibi munierāt: qua Jouē celo detraherēt. Sed Juppiter fulminibus & gigātes interemit: & mōtes in varias orbis partes disiecit. Qui ḡo montiū ceciderūt in mare insule sunt facte: vt Duris ait. Qui autem in terrā permāsere montes. E terra aūt gigātū sanguine madefacta nati ferunt homines sanguinarij ac cedibus maxime gaudētes. Gigantes aūt (vt scribit Macro.) quid aliud credendum est fuisse q̄ hominū quādā impiā gentē Deos negantem: & ideo estimatā Deum pellere de celesti sede voluisse. Gigantes aūt dicti sunt παρα το εκ της γης ιεναι hoc est ex eo qđ ex terra exierint. vt scribit Orpheus in. viij. sacri sermōis ους καλεουσι γιγαντας επωνυμον εν μακαρεσιν, ουνηρα γης εγενοντο και αιματος ουρανιου Illud nō est ignorādū Lyciā fuisse appellatam gigantiā: & gigātes illā habitātes. Arduus ether: altum celū.

Affectare ✱ Affectasse: proprie dixit. Nā affectare significat aliquid nimiū appetere. qđ assequi nō possis repugnāte natura Olympum. mons est Macedonie.

Olympus Olympus altissimus: interdū tamē pro ipso celo ponit: quasi ολολαμπης hoc est totus lucens propter astra quibus illustratur. Unde Olympius Juppiter

Juppiter fuit denominatus. Sex aūt Olympi esse perhibent. Macedonie. Thessalie in quo etiam Olympia fuisse celebrata Appollodorus ait. Mysie. Cilicie. Elidis. Archadie. ✱ Excussit. quatiendo deiecit. ✱ Pelion Osse. montes sunt Thessalie notissimi. ✱ Obruta mole sua: oppressa sua vastitate: magnitudine ac pōdere. ✱ Dira corpora: crudelia a deo rū ira missa. Unde & dire furie dicuntur. ✱ Natorum sangui. nam gigātes terre filij fuisse dicuntur. ✱ Calidū animasse cruorē. hoc est aiaz calido cruori immisisse. ✱ Et ne nulla. & vt aliqua memoria sue prolis maneret ac restaret. Duas em̄ negationes affirmationē cōuertere certū est. ✱ Monumēta sue stirpis. Memoria sue prolis. Monumētū em̄ dicitur quidq̄d ad posteritatis memoriā cōficitur. Stirps aūt cū prolē significat: feminini est generis: cū radicē trū

Excussere. Pelion Osse.

Animare

Monumentum.

Stirps

cive significat incerti. Verg. Imo de stirpe recisuz. Horat. Stirpesq; raptas & pecus & domos. ✱ In faciē hoim: in figurā humanā: ac deniq; in hoies nō in simias: vt quidā putāt: id qđ facile ex ijs que inferuntur colligi pōt. Neq; em̄ simile aut deorum sunt cōtēptrices: aut cedis auidissime: aut violente. Quare intelligamus terrā gigātū sanguine madefactā/in homines crudeles: gigātumq; similes fuisse cōuersam. ✱ Sed & illa ppago Cōtēptrix superum. verū inquit etiā illa progenies: que ex sanguine gigantum orta est: impia fuit in deos ad omniq; humanitate: equitateq; aliena. Propago aūt que & propages dicitur: cū vitē vetulā terra obrutam significat: vt ex vna plures fiant: primā pducit syllabam. Verg. Flexos propaginis arcus. Cū vero propaginē demonstrat: eādez corripit. Verg. Si Romana potens Itala virtute ppago. Hinc fit ppagare verbū: qđ significat vitē vetulā supprimere: vt ex vna plures nouelle fiant. Interdum extendere genus ac dilatare significat. ✱ Scires. sci te possea ex auiditate cedis ex gigātum sanguine genitā esse. Est aūt figurata locutio. A tertia nāq; persona ad secūdam eleganter fit transitus.

Propago

Propagare.

✱ ✱ Neue foret terris securior ardu⁹ ether. Affectasse ferunt regnū celeste gigantes. Gigātes vastissimorum corporū homines aliquādo fuisse: et Moses in sacra historia. & Josephus in antiquitatibus scripserūt: ac suis carminibus cecinere poete. Sacre siquidē litere de his altissime stature viris ita testātur. Gigātes erāt in diebus illis super terrā. In Deuteronomio etiā de hoc rege Basan gigante Moses meminit. Fortitudinis cuius (Josephi in quarto antiquitatū libro sentētia) & magnitudinis sunt experti: qui lectum eius viderunt in ciuitate Rabbata regni Ammanitidū factū ex ferro: quatuor cubitorū latitudinē habētē: longitudinem duplicē: & vno cubito fortiorē. Gigātis etiā illi⁹: de quo regi⁹ psaltes David in balearis saxoso verbere funde & baculo triūphauit: corpoream magnitudinē (sacro teste eloquio) sex cubitorum & palmi vnius fuisse notissimū est. Aurelius etiā da

LAUR. Fabulosū non est gigātes fuisse.

Goliath.

Lauj. Actor Augustin' in decimoquīto libro de ciuitate dei. de gigãtum procerltate ita scripsit. De corporũ magnitudine: plerosq; incredulos nudata per vetustatẽ. siue per vim fluminũ variosq; casus sepulchra conuincunt: vbi apparuerũt vel vnde ceciderunt: incredibilis magnitudinis ossa mortuorum. Vidi ipse nõ solus: sed aliqui mecũ in Vticensi littore molarem hominis dentem: iã ingentem: vt si in nostrorũ dentium modulos minutim cõcideretur: centum nobis videretur facere potuisse. Sed illũ gigantis alicuius fuisse crediderim'. Nam pter qd erant omnium multo maiora q̃ nostra tunc corpora gigãtes longe ceteris antelbãt. Sicut alijs deinde nostrisq; temporibus (rari quidẽ) sed nũq̃ ferme defuerunt: qui modum aliorum plurimum excederẽt. Plinius quoq; secũdus vir doctissim' (Augustino referẽte) quãto magis magisq; preterit seculi excursus: minora corpora naturam ferre testatur. Quod etiam Homerum cõmemorat sepe carmine fuisse conquestum: non hec velut poetica figmẽta deridẽs: sed ita historicam fidẽ: tanq̃ miraculorũ naturalium scriptor assumẽs. Vergilius deniq; corporũ magnitudines: priscorũ temporum etate longe ampliores. q̃ sint nostra tẽpestate (cũ de ingenti lapide: quẽ in agrorum limite infixum Turnus pugnans rapuit / scriberet) fuisse voluit. Saxum antiquũ ingens campo qui forte iacebat Limes agro positus / litem vt discerneret aruis. Vix illud lecti bis sex ceruice subirẽt. Qualia nũc hominũ producit corpora tellus. Ille manu raptũ trepida torquebat in hostem. Significauit Vergi. maiora tunc corpora q̃ nũc solere tellurem produc ere. De horum aũt procere magnitudinis hominũ origine / poetarum ꝛ doctorũ varia est in primis opinio. Poetarũ ingeniosissimus Pelignus vates: ex Titanorum sanguine a Joue interfectorũ ꝛ terra natos testari videtur. Alij Titani ꝛ terre filios dixerũt nõnulli a terra sine patre genitos scripserunt. Josephus in antiquitatibus iudaicis ita testatus est. Multi angeli Dei mulieribus coeuntes iniuriosos filios genuerũt: qui omne banũ despicientes pter cõfidentiã fortitudinis. similia his qui dicti sunt a grecis gigãtes perpetrare traduntur: Cui opinioni Lactãtius ꝛ Eusebius de preparatione euãgelij lib. vij. assipulari videnẗ. per angelos Dei Demones incubos ꝛ succubos intelligi volẽtes. Preclarissimi autẽ Aurelij Augustini in elaboratissimo de ciuitate Dei opere testimonio. Multi se experti vel ab expertis audisse confirmãt Syluanos ꝛ Faunos (quos vulg' incubos vocat) improbos sepe extitisse mulieribus: ꝛ earũ expetisse cõcubitũ atq; peregisse. Unde hoc negare impudentie videtur: si tamẽ ex Demonum concubitu nõnulli aliquãdo nascãtur. Non hoc ex semine ab eis aut a corporib' assumptis deriso. Sed semine alicu' hois a Demone ad hoc accepto pcedit. Nõnũq̃ eñ Demon: qui est succubus ad virum. fit incubus ad mulierẽ: ꝛ semen acceptum ad hominis generationẽ: sicut ꝛ aliarũ rerũ femina ad aliquarũ rerũ generatione (vt testatur Augustinus tertio libro de trinitate) assumit. Homo aũt eo modo genit' nõ Demonis: sed hominis: a quo semen eũ acceptũ dicitur filius. Qd etiã de gigan

Gen. vj. tũ origine Moses scripsit. Vidẽtes filij Dei filias hominũ q̃ essent pulchre acceperunt sibi vxores. Postq̃ ingressi sunt filij Dei ad filias hominũ: ille eq; genuerũt. isti fuerũt potẽtes a seculo viri famosi. Augustini determinatione sic accipiẽdũ est non illos ita fuisse Dei angelos (quo noĩe etiã aliquãdo sacro testãte eloquio hoies vocati sunt) vt homines nõ essent / sicut quidã arbitrãtur: sed hoies pcul dubio fuisse scriptura ipsa sine vlla ambiguitate (vt vult Augustinus) declarat. Filios autem Dei: filios Seth accipere possumus. hoies siqdez ex Seth genitt Dei dicti sunt filij. cũ ob legitimos Deo impẽsos honores: tum ob iussitte virtutisq; ornamẽta: ꝛ vite sanctimoniã ac simplicitatem: in qua aliquãdiu vixerũt: priusq̃ filiabus hominũ / ex Cayn scz descendẽtiũ: lasciuie ꝛ lubricitati deditissimis cõiugio: qd Seth ex dei volũtate phibuerat / iungerentur. Hos aũt gigãtes vt fabulam referamus: ꝛ corporũ pceritate: ꝛ pedibus serpentinis admirãdos adeo furijs agitatos scripsere poete: vt Jouẽ e celo pellere conarenẗ. Montes siqdẽ montibus imponẽtes: viã sibi parare videbantur: qua Jouẽ celo traherẽt. Impetũ igitur Typhoeo duce in Jouẽ aliosq; Deos faciẽtes: eos adeo terruere: vt eos in Egyptum vsq; fugere coegerint. vbi se Typhei metu in varia animalia: vt in quinto huius opis libro scribit Ouidius: cõuerterunt. Mutati sunt igiẗ Dij in varia animalia. Juppiter in arietẽ. Apollo in coruũ. Bacchus in caprã. Diana in Felẽ. Juno in vaccã. Venus in piscẽ. Mercurius in Ibin. Inde factũ est: vt Egyptij multa animalia: p dijs colãt. Quorũ ceritatem Juuenalis ꝛ Fulgẽtius tñ irridẽs ait. Quis nescit Volusi Bithynice qualia demẽs Egypt' portẽta colat. Tãdẽ Juppiter gigãtes ꝛ fulminib' interemit ꝛ ad inferos detrusit: vt in. vj. Eneidos meminit Verg. Hic genus antiquũ terre Titania pubes Fulmine deiecti: fundo voluitur in imo. Typheũ Juppiter fulmine pstrauit: ꝛ ad ei' opprimẽdã supbiam corpori (vt voluit Ouidius) trinacriã: Vasta gigãteis iniecta est insula mẽbris. Vergiliu pro sentẽtia Inarinẽ imposuit. Tũ sonitu pchyte alta tremit. durũq; cubile Inarine Jouis imperijs imposta:

Gigãtum fabula.

Trinacria. Inarine insula. Historia.

Typheo. Terrã aũt gigãtũ sanguine madefactã in homines: aut parẽtibus dissimiles: fuisse euersam voluit Ouidi'. Historia fuit: Jouẽ Cretẽsem: duo insignia bella gessisse. Primũ cũ Titanis: vt parẽtes vinculis detẽtos liberaret. Alterũ cũ parẽte suo Saturno: mortẽ ei' moliẽte: ꝛ nõnullorum testimonio apud Phlegrã Thessalie locũ cõfictũ est. Gigãtes aũt montes mõtibus imposuisse dicti sunt cũ ꝛ arces in montib' ꝛ turres erigãt pugnãtes: vt celsi: regnũ scz occupẽt: que omnia tandem a victore deijciũtur: vt a Joue factum est: qui cum a Titanis esset bello lacessit' ꝛ montẽ occupasset: a montis ꝛ alto ꝛ eminẽti loco: insurgẽtes ab inferiori loco hostes facile repellebat. Inde fabule datus est locus: vt Dij superiores dicerenẗ: inferiores pro terrigene. Et q: de humillimis ad summa reptabant: pedes serpẽtinos habuisse dicti sunt. Qd deniq; metu Typhei in Egyptũ mutatis formis aufugerint Dij. Sẽsus physicus talis esse põt. Nã p Thypheo: qui terre fuit fili': terra ipsa intelligẽda est: ꝛ potissime ea pars: que a Gallis sub septẽtriõe (Gallia qppe ois: Cesaris in cõmẽtarijs testimonio: sub septẽtrione est) incolitur: a qua dij Sol scz p quẽ (vt Macrobio placet in libro Saturnaliorũ) reliqua Deorũ multitudo intelligẽda est: tũc fugiũt qñ ab equinoctio autũnali pus antarticũ polũ Sol declinare incipit: q tũc elõgaẗ a terra: a regione nostra scz: qui septẽtrionales sumus: ꝛ in austrũ tẽdẽs seu regiones australes: videtur tẽdere i Egyptũ. De' aũt formas mutasse ab Ouidio scriptũ est: vt rerũ p ipsos Deos designatarũ: varias sub animalium figura pprietates explicaret. Juppiter ergo in arietẽ mutatus: planete fui sois naturã demonstrat. Aries siquidẽ est aial et mãsuetũ ꝛ benignũ: neminẽ si in quiete sua pmittatur infestũ. Preterea vtile plurimũ. Nã ad plẽ pcreãdã maximo pecudũ gregi sufficit: ꝛ nõ solũ vir gregis est: sed dux etiã: si eñ absit pastor: ipẽ se pastorẽ pecori preuium offert: illudq; itinere recto reducit in caulas: q Joui cõuenit. Est eñ planeta benignus ꝛ mitis: nisi cõiunctiõe alteri' deprauet. Est etiã vtilis: quia maturos fetus mulierũ mo

Sensus physicus.

Juppiter in arietẽ.

LXXI. *net ad exitũ ⁊ emittit in lucem: omnesq̃ iuuat
vt ipsum nomen sonat: sic ⁊ dux gregis. Rex scili-
cet ⁊ dominus deorum: vt delusa credidit antiqui
tas. Solem in coruum ea causa feruum fingere ve
teres. Nam cornua quandam vim presagiendi a
Gentilibus habere creditus est: ⁊ quia sol diuina-
tionis (Vergilio teste. Sol tibi signa dabit: solem
quis dicere falsum Audeat.) dictus est deus: erdẽ
coruum ꝯsecrauere quia (vt dicit Fulgẽtius) solus
inter aues habet .lxiiij. vocis mutationes: quaꝫ ob
causam auguribus antiquis erat in augurijs captã
dis auis gratissima. Bacchus in caprã mutatus:
vinum immoderate sumptũ dat intelligi. Vinum
siquidẽ homines potatos: ⁊ alidos vt capras: ⁊ pe
tulcos ac lasciuos reddit. Vini etiam vapores ad
cerebrũ ascendẽtes ⁊ rationẽ obnubilanti: vnde ho
mines calore vuci animosiores efficiant: ⁊ ad sub
limiora ac celsiora queq̃ hyrcino more contendãt.
Luna in felem mutata fingit: vt eius motus velo-
citas designet. Juno aũt in candidã vaccam ideo
mutatã voluere: quia vacca fertile sit animal. Ter
ra etiam / quam Junonis nomine nõnunq̃ intelli
gunt: fertilis sit ⁊ candida: cum niuibus hyeme te
gitur. Quod Venus piscis effecta sit: sua humidi
tas: seu quod humiditate vigeat Venus / ostendi-
tur. Mercurius aũt ibi factus dicitur: eo q̃ Cyconia
socialis auis sit: ⁊ e quo Mercurij ꝯuenientia cum
omnibus designat: ⁊ vil serpẽtũ hostis Cyconia est:
sic astutiarũ dissipator Mercurius. Hac gigantho-
machia sensu allegorico: multiplex sacratũ littera-
Sensus al- rum deprehendi potest historia. Perpulchre siqui-
legoricus. dem superbos illos spiritus gigãtes in Joueꝫ in-
surgẽtes significãt. Fuere enim homines Titani
⁊ terre filij. Angeli ⁊ ab eo: qui sol dicitur: ⁊ qui ter
ris imperat: ceteris creaturis: vt gigantes ceteris
hominibus excellẽtiores altitudinis nature sint crea
ti. Duce Typhoeo in Jouem impetũ gigãtes fece
re. Angeli superbi a Lucifero incitati: eius peruerse
volũtati assentiẽdo adherẽtes: eternam felicitatẽ
sine meritis ꝯsequi voluerũt. Ascendã in celum: ⁊
similis ero altissimo. Gigãtes a Joue fulmine de-
iecti ad inferos detrusi sunt. Tiphoeo duri Etnaꝫ
iniectã voluit Oui. Lucifero in vincula a summo
omnium rerum opifice ꝯiecto: non solum etna sed
orbis vniuersus suppositus est: cum inferi in cẽtro
terre (ꝓphete testimonio. Eripuit animã meaꝫ de
inferno) inferiori asserant. Nihil est enim centro in-
ferius. ⁊ dominus inter declamãdũ dixit: q̃ filius ho
minis futurus esset tribus diebus ⁊ tribus noctibus in
corde terre. Centrum aũt ita est in medio terre: vt
cor in medio corporis: licet enim omnia grauia ad cen-
trum grauitatis naturali inclinatione tendant: et
terre soliditas ꝯcauitatẽ naturaliter nõ patiatur.
nihilominus diuina potẽtia est ibi concauitas: cum
theologorum ⁊ poetarum sententia ignis corporeus
apud inferos existat: quo superbi angeli omnes
post tremendi iudicij diem (nõnulli siquidẽ in hoc
aere caliginoso ad iudiciũ vsq̃: vt in carcerẽ sunt
relegati) ⁊ infelices dãnati homines cum corpore
⁊ anima cruciabunt. In infima igitur ⁊ abiectissi-
ma nature loca. superbi spiritus deiecti: ꝯuenien-
tissimam sue superbie penã acceperũt: vt qui supra
ceteros sese extollere tentabãt: infra ceteros iace-
rent. Fulminatos aũt demones sub gigantum no
mine ingeniosissime scripsit Ouid. cum sacra etiã
euãgelij doctrina de Luciferi casu loquẽs intule-
Luce.x. rit. Videbã Satanã sicut fulgur de celo cadentẽ.
Gigantibus etiam Jouem celo pellere volentibus.
primi humani generis parẽtes: quibus Moses assi
lidum ⁊ mendacẽ in serpẽte latitãtem Luciferum
sua peculiari versutia vt eos ab innocẽtia deijce-
ret: dixisse scripsit. Eritis sicut dij scientes bonum ⁊
malum. Elatus aũt Adam (vt Augustino placet)
suasioni serpẽtis obediẽs preceptũ contẽpsit: eius
q̃ menti

q̃ menti insuit amor quidam proprie potestatis ⁊
quedã de se superba ꝑsumptio. non incongrue igi
tur in deum. quẽadmodũ gigãtes in Jouem insur
rexisse dicunt. cum gigãtes cum dijs pugnare (Ci
ce. teste) aliud non sit q̃ nature repugnare. Quid
autem obsecro magis nature repugnat: q̃ creato-
ri a quo natura depẽdet non obedire: q̃ naturali
rationis lumine spreto affectui sensibili morem ge
rere? Que omnia primi parẽtes non solum Mosi /
sed Ouidij sententia perpetrasse ferunt. Moses. Gene.iij.
Eritis sicut dij scientes bonũ ⁊ malum quod Oui
dium non latuit. Affectasse ferunt regnum celeste
gigãtes: Ex gigãteo deniq̃ parẽte superbo scilꝫ ⁊
peccatore peccatrix omnis est posteritas. Ex terra
gigantũ sanguine madefacta: progeniẽ parentibus
non dissimilẽ ortam fuisse voluit Oui. Obruta mo
le: sua cum corpora dira iacerẽt Perfusam multo
natorum sanguine terram Immaduisse ferũt: calidũ
q̃ animasse cruorẽ ⁊c. Primus parens peccator fa
ctus ⁊ totam posteritatẽ peccato obnoxiam reddi
dit: ⁊ Cayn fratricidã genuit. cuius successio cun-
ctis sceleribus: ac si ex sanguine peccato scilꝫ ortum
trahẽs non degenerasset a radice (vt ingeniosissi-
mus poeta noster describit Oui.) fuit dedita. Sed
⁊ illa propago Contemptrix superũ: seueq̃ auidis
sima cedis Et violẽta fuit: scires e sanguine natã.
Gigãtes etiam robustissimũ illum venatorẽ nõ fe
rarum sed hoim impulsorem ⁊ extinctorẽ cui (Mosi
sentẽtia) Membroth nomẽ erat: ⁊ eam impiã gen-
tem: que turrim: cuius edificatio in celũ altitudi-
nem molis extolleret in deum erigendã excogita-
uit: significãt. Temeritatẽ huius gigantis Mem-
broth ex Cham descẽdẽtis: ac sociorum. Josephus vir
doctissimus in primo libro antiquitatũ his verbis
reprehendit. Fecit homines esse elatos ad iniuriaꝫ
dei ⁊ contemptũ Mẽbroth filius Cham filij Noe:
qui cum esset audacior ⁊ manu fortissimus suade-
bat eis: vt non deo ascriberẽt: quia hominibus per
illum felicitas eueniret: sed q̃ eis propria virtute
preberet: ⁊ cognatos generis sui ad causam tyran
nidis adduxit / solus ipse ꝑsumens homines a dei
timore reuocare: ⁊ spem suam in ꝓpria virtute re-
ponere: vlcisciq̃ se demẽtes in deum putabãt in-
terminantẽ ferre diluuiũ terre. Ob quam causam
turrim altiorẽ edificandã suadebat: vbi aque non
possent ascẽdere. Multitudo autem prona erat: vt
Membroth ꝓceptionibus obediret: graue putantes
seruitiũ obsequi deo: ⁊ turrim edificabãt: in nullo
sua studia deserẽtes Sumebat ergo altitudo faci
litatem: ⁊ plusq̃ speta re quis posset: multis mani
bus fabricata crescebat. Latitudo tamen ita erat
fortissima: vt prope eam respicientibus: longitudo Gene.xi.
videretur imminui. Edificabant autem ex latere
cocto colligato ex bitumine: ne forte penetraretur
ac solueretur aquis. Sic illos insaniẽtes deus in-
tendens: exterminare omnes non decreuit: quo-
modo nec aliis dudũ perditis formidabãt: sed dis
cordiam illis immisit diuersarum linguaruꝫ: cum
prius omnes homines vnius vocis existerent: vt
per multas absonasq̃ voces intellectu carere po-
tuissent. Locus autem in quo turrim edificabant:
nunc Babylon prius Sennaar vocatur: dicta pro
pter confusionem: quam circa locutionem suam
tunc habuerunt. Hebrei nanq̃ Abel confusionem
appellabant. Sic illis conspiratio dissoluta est:
cum quisq̃ ab eo quem non intelligebat ascende-
ret: nec se nisi ei cum quo loqui poterat / aggrega-
ret. Et per linguas diuise sunt gentes: disperseq̃
per terras. que tandem in vnitatem fidei: ab apo-
stolis variis linguis (vt notabiliter scribit euan-
gelista Lucas in Actibus apostolorum in capite
secundo) loquentibus / congregate sunt. Hanc au-
tem Membroth gigantomachiam ⁊ turris erectio
nem pulchre describit Ouidius noster: montes si-

 *: quidem

L.XVI. Quidem montibus gigantes imposuisse voluit: Nembroth et socij lateres lateribus addebant: vel etiam tunc montes montib' imposuisse dicti sunt: vel etiam tunc fontes fontibus imposuisse dicti sunt: rum superbū superbo: elatū alsio (Mose scribente. Venite faciamus nobis ciuitatē et turrē cuius culmen ptingat ad celum) ad turris ɔstructionem aggregauerint. Gigantes fulmine ictos testatus est Ouid. Ira dei que fulmine magis timēda est: Nēbroth eiusq; socios fulminauit: cum eorum linguas in sue temeritatis penam ɔfudit. In diuersas orbis partes Jouem montes deiecisse veteres tradiderūt. Sūmus omniū opifex deus occulto quodā iudicio: hanc eiatā gentem: rectissime per montes in altum se tollētes designatā dispersit. Et gigantū sanguine ortā progeniē deorū contemptricē dixit Oui. Ex Nēbroth ac ei' socijs i varias orbis partes separatis nati sunt idolorū cultores: q maxime deū contēnere dicti sunt: cū honorē

Sēsus tropologic'. deo debitū impēderēt creature. Sensu tropologico gigantes (quos Macrobij testimonio: qd aliud credendū est fuisse q̄ hoim impiā gentē deos negantē: et ideo existimatā deū pellere de celesti sede voluisse) vtrūq; vtriusq; reipublice Christiane supbū/et ambitioni deditū principē non incongrue repñsentant. Principū siquidē nōnulli dñandi cupiditate irretiti: mōtes mōtibus tūc imponere dicūtur: cū pprijs nō contēti: et finitimis et remotis nōnunq̄ bella inferunt: et principatū principatui coniūgentes: subditorū bona diripiunt: sibi q̄ oia licere arbitrant: qui deū ignorare facile cōuincūtur: cū aliā vitā a mūdana esse nō credāt: et deū sue impietatis punitorē nō expectēt. Nā si crederent: tantorum scelerum turpitudine animam nō fedarent. Quis enim sua eloquentia explicaret: quātum Christiani sanguinis ea regnandi libidine fusum sit: quot virgines Deo sacrate fuere ludibrio: quot veteres ciuitates dirupte. Quid bella cōmodi pariāt: sacrorum locorum ostēdunt ruine. Nō tam turci pro delēda religione christiana bella mouent. Principum Christianorum discordie (proh Deum atq; hominū fidem) quātum Christi reipublice exterminio fuerint nostra infelici tempestate experimur. O crudeles tyrānos. O gentez eccam. O truculentā ambitionem. Quid enim est adeo inhumanū: adeo sceleratum: adeo execrandum: q̄ in eos ferarum more seuire: pro quibus Christus homo factus sanguinem non dubitauit effundere? O effrenatam hominum superbiaz. O giganteos mores. O cecum habendi amorem: qui nec viduis parcere: nec pupillos fouere: nec viros sacratos revereri: holea ceteris preesse spretis iustitie legib' volētes inducit. Hec imperādi superbia: societates sanctissimas dirimit. Bella inter homines excitat: arces munitissimas euertit: vrbes quāplurimas et domos diruit: hec cuiusq; status quietem peruertit: varijs furijs vexat pectora: nec rebus mediocribus homines sinit esse contentos. Hec prima inter gentes dominia: hec imperia excogitauit: respublicas peruertit: nec tamen animus dominandi vlla rerum mundanarum copia satiatus quiescit. Nam quemadmodum Gigantes montes montibus imponebant: sic hi regnandi gloria illecti dominium dominio: principatum principatui aggregant: quos tandem vt diuine legis contemptores. Deus Optimus Maximus a terreni status eminentia: ad inferos: vt de gigantibus fabulantur poete: detrusit. Ecclesiastice deniq; reipublice sacrorum virorum nonnulli giganteos mores imitāt montes montibus imponunt: cum dignitatem dignitati: beneficium beneficio: episcopatum episcopatui: abbatiam prioratui aggregant: vt longo clientum: ac famulorum agmina stipati procedant: vt eis sumptuosa sint conuiuia: epule magnificentissime: varia vndiq; quesitorum ferculorum genera: pocula exquisita: vasorū aureorū et argenteorū copia: vestium crebra mutatio: palatia ingētia: peregrinis marmorib': parijs colūnis: elaboratis testudinib': lapidib' et politis: et variarū imaginum celatura insculptis: extructa. Ut hi supbi gigātes nature fragili repugnātes: aliam hac excepta vitam non credere conuincant. Mutāt siquidē quadrata rotūdis: vt maiorum monumēta delētes suam et non pdecessorū posteris memoriā relinquāt. Nihil aūt de animarum cura eorum fidei cōmissa solliciti: solū redditus ɔrunt: tam non de subditorū moribus: patronū luarū ecclesiarū nomine: apud eos est: sed de censibus questio. Ut illud Satyrici poete eis optime ɔueniat. Protin' ad censum: de morib' vltima fiet Questio. Ad eam siquidē hac infelici temporū conditione deuētum est dementiā: vt eos mūdus celebriori fama extollat: ampliori laudū cumulo prosequatur: quos plurib' dignitatib' (et si cum anime periculo) abūdare didicerit. Qui cum seipsos regere negeāt: quo pacto ceteros dirigāt exprimur. O perdita tēpora. O corruptos mores. O inanes hominū cogitationes. O rem sceleratissimā: eos q̄ ceteris dati sunt in ductores: in magistros: in speculum: adeo omniū scelerū labe deturpati: vt iam his quib' deberent esse in exemplū: facti sint et in ruinam et in scādalū: Quis nunc de te obsecro o homūtio: ex ceno et luto cōposite: apud tibi subditos sermo habet? Te omnia aliū possidere. Te in hoc exilio hortos deliciarū (vt alterā paradisū) p[illegible]tare. Edes superbissimas: deductis terra pelagoq; marmoribus erigere. Tecta magnifica inaurare. Edium culmina mobilib', ad ventorū arbitriū vexillis decorare. Picturis et venatorijs et lenonū: meretriciisq; lasciuijs pruriētib' parietes vestire: ecōtra dei edes negligere. Nec de tua: nec de eorū salute sollicitū esse: eos potius in Scyllā et Charibdin q̄ ad portū deducere. De corporeis voluptatibus et luxu: non de animarū salute curam gerere. In domib' ornatissimis morā trahere: Christi sponsā ecclesiā situm ducere. Hec de te vulgus pdicat. an euangeliū Christi et apostolorū doctrina te illa facere: de quib' populus (et longe ante eos de') queritur: docuerūt? An talia sanctorū patrū fuerūt ecclesiasticis viuēdi instituta? An talē viuēdi normā prebuerūt? O te miserū: o infelicem: dic queso vbi gestiū legeris aliquē: cuius vitam ita viuens sequeris: sanctorū cathalogo ascriptū? Quem obsecro vniuersalis ecclesia populis venerādū approbauit: in cōpassibilib' dignitatib' insignitum: cui titulus (quo tantū extolleris) fuerit episcopi et abbatis? In Eusebio Cesariensi plerunq; me legisse memini: episcopi et martyris: epi et ɔfessoris: abbatis et ɔfessoris: virum aūt episcopi et abbatis nō feliuicē cōpatientib' ecclesiasticis dignitatib': nec doctor pater Hieronym': nec venerabilis Beda: et plerāq; sacrorū virorū gesta sanctissima ɔscripserint: inter sanctos retulerūt. Eam ob rez maiores nostri ad celestes thesauros anhelātes: mūdi huius diuitias magno animo ɔtēpserunt: non assentationib': non ambitione: non arte: non largitionibus: non simulatione magistratus in ecclesia dei et prelaturas aucupantur: sed vocati a deo tanq̄ Aaron ad aliorum curam: non tanq̄ ad auri rapinam: sed ad opus sibi a diuina prouidentia delegatum: ad labores: ad ministerium: ad sollicitudines: ad martyrium deniq; ascendebāt: vt gregem dominicum summa vigilantia custodirēt: et repromissam iustitie coronam acciperent. Horū igitur vestigia o prelati: o ecclesiastici: qui sequimini giganteos mores iam (rogo vos) relinquite: ne tandem fulmine tacti scelerum vestrorū meritas luatis penas.

¶ Fabule sexte libri primi Argumentum.
LACT. ¶ Que pater ⁊c. De gigãtũ sanguine natis q̄ sacri
lega mẽte versari sint: Lycaonis testat̃ exemplũ: q̄
tyrãnus Archadie cũ aduenas hospites tractã
ret: etiã Iouẽ in se accẽdit iratũ. Nã Iuppiter hu
mani sceleris impatiẽs in deos q̄rimonia delata:
hoĩs specie simula
ta ad Lycaonis re
giam venit: cui Ly
caon tanq̃ mortali
ꝑparãs mortẽ: pri⁹
humana mẽbra de
uoranda: velut ho
spiti ob humanitate

¶ Que pater vt summa vidit Saturnius arce:
Ingemit: ⁊ facto nondum vulgata recenti
Feda Lycaonie referens conuiuia mense:
Ingentes animos/dignas Ioue concipit iras/

appõsuit. Que postq̃ Iuppiter sensit: non eum pe
nitus interemit. ne supplicij amitteret sensum: sed
in lupi feri eum formã ꝯuertit: qui ⁊ mores in ra
biem: ⁊ nomẽ Lycaonis in appellatiõnẽ seruaret.
Non ꝯtẽtus fuit Iuppiter ceteros hoĩes vni⁹ Ly
caonis terrere supplicio: nisi in gen⁹ omne seuiret.
Inde deniq̃ tãtã iussit aquarũ copiã redũdare: vt
optis diluuio mõtib⁹ cũcti hoĩes interirẽt.
RAPH. ☞ ¶ Que pater vt summa. Iuppiter cum eorum
hominũ crudelitatẽ: qui e sanguine gigãtum nati
erãt foret ꝯtẽplatus: ac in primis tetrã Lycaonis
Arcadie regis feritatẽ secum ipse cogitauisset: nõ
min⁹ indoluit: q̃ est in vniuersum genus humanũ
indignat⁹. Quare diis omnib⁹ ꝯgregatis: ⁊ ꝯsiliũ
suum de ꝑdendo genere humano: ⁊ quã ob Lycao
ne mala passus sit / exponit: ac quẽadmodũ Lycao
nem ipsum Archadie regẽ crudelissimũ: rapacissi
mũq̃ in lupũ cõmutauit. ¶ Ut vidit postq̃ vidit ⁊
cõtẽplatus est. ¶ Sũma arce. a summo celi verti
ce. ¶ Facto recẽti. causa est cur nondũ vulgata es
sent teterrima Lycaonis ꝯuiuia: ꝓpter scelus nã
q̃ paulo ante cõmissũ nondũ erãt cognita Lycao
nis ꝯuiuia Ioui apposita. ¶ Referens. animo re
uoluẽs. ¶ Feda ꝯuiuia. tetra ⁊ crudelia. Nam Ly
caon Pelasgi filius hospitio susceptos: non solum
interficiebat: sed etiã cõuiuis comedẽdos appone
bat. Quod quidẽ cum Iuppiter cognouisset: vbi q̃
eius domũ ingressus factas insidias cõperisset: et
Lycaõ in lupum. domũ incẽdit: ⁊ Lycaonẽ in lupũ animal rapacissi
mũ ꝯuertit. Qđ quidẽ idcirco fictũ est: q̃ Lycaon
(vt Pausanias ait) in aram Lycei Iouis infantez
imposuit: atq̃ immolauit: ⁊ sanguinẽ libauit: atq̃
e uestigio in lupum mutat⁹ fuisse memorat̃. Fuit ⁊
alius Lycaon Priami fili⁹: Pyndari pater: qui ab
Achille fuit interfect⁹. Sane Lycaon απο τον λυ
κον: q̃ lupo significabat: denominat⁹ videt̃. ¶ In
gẽtes animos. maximos indignationes.
LACT. * ¶ Que pater vt summa vidit Saturnius arce.
Describit⁹ diluuiũ Ouidius Lycaonis fabulam
(quam nos vt Geneseos sequamur historiã Cayn
fratricidã intelligim⁹) in deorũ ꝯcilio a Ioue reci
tatã ꝑmisit. Hic aũt Cretẽsis Iuppiter eius nois
terti⁹: in quem gesta a ceteris eiusdẽ nois reuoca
ta sunt: Saturni regis ex Ope vxore filius. Anno
xxij. principat⁹ Mosi: patre e regno expulso in Cre
tea insula (a qua cognomẽ accepit) regnare cepit.
Hic cum Iunone sorore eodẽ partu edit⁹ fuit: quã
mox a matre in Idam montẽ Cretẽsem (vt autem
Seruio placet in Dicteũ mõtem) alẽdus trãsmis
sus est. Ibidẽq̃ curetib⁹ religiosis cõmẽdat⁹. Ua
rie tamen de ipsi⁹ enutritione ferunt̃ sentẽtie: sed
omnes in hunc ꝯuenire videnẽ q̃ melle tm̃ fuerit
nutrit⁹. Aliis ꝟo placet eum nymphis alendũ da
tum: inter quas Melissei Cretensiũ regis due sue
re filie / Amalthea: ⁊ Melissa: que caprino lacte at
q̃ melle Iouẽ nutrierũt. Qui cum adoleuisset (ob
captos parẽtes) cum Titania bellũ habuit ⁊ parẽ
tes liberauit. Haud multo post etiã patrez regno
expulit: eo q̃ cõperisset ipsum sue vite insidiari. Et
hinc bellũ cum gigãtib⁹ ꝯfectũ fuisse: quos supera
tos mon

tos montib⁹ supposuit. Deniq̃ orbe subacto: impe
rium cũ fratrib⁹ partiri voluit. Dato Plutoni fra
tri infernorũ dñio: ⁊ Neptuno maria: sibi olympo
reseruato: q̃ dñia ad diuersas orbis partes: in qui
bus regnauerũt: referunt̃. Olympus siquidẽ (quo
etiã nomine celũ appellam⁹) mons est: ⁊ ita de re
liquis. Cum igitur
Iuppiter rex poten
tissim⁹ fact⁹ fuisset:
vt erat vir admodũ
gloriẽ cupid⁹: ⁊ plu
rimũ ambire cepit:
⁊ nõ min⁹ astutia q̃
virib⁹ ⁊ laudes hu
manas: ⁊ diuinos honores sibi acq̃rere ꝓcurauit.
Unde ⁊ tẽpla plurimis in locis sibiipsi ꝯstruxit: ac
suo nomini dicauit. Et eam ob rem in quãcũq̃ re
gionẽ accessisset: ⁊ reges principesq̃ populorũ ho
spitio ⁊ amicitia sibi copulabat. ⁊ eum ab eisdẽ di
grederet̃: inter cetera imperabat: sibi templũ edi
ficari. Atq̃ ita hac astutia factum est: vt Iuppiter
hic sibi diuinũ honorẽ in grecis acquisierit cũ qua
dam religione cõnexum. Plurimi ⁊ enim reges ei
dem obsequi volẽtes: ob nominis sui gratiã etiaz
annuos ritus ⁊ festa celebrabãt. Et hoc modo Iup
piter hic per orbẽ terre sui cult⁹ religionẽ dissemi
nauit: ⁊ exemplũ ceteris ad hoc imitandũ dedit: ⁊
quantũcũq̃ circa honores ambitiosus esset: libidi
nibusq̃ intẽperãter deseruiret: multa tamẽ huma
ne vite vtilia adinuenit: ac mala plurima sustulit
et inter cetera ab hominũ morib⁹ ꝯsuetudinẽ hu
manas carnes comedẽdi: quib⁹ illo tꝑe vescebã
tur: amouit. Eum quippe aiunt corporis robore et
animi virtutib⁹ valuisse ac summopere studuisse:
vt ⁊ impij punirent̃: ⁊ probi summis afficerent̃ be
neficiis. Et quãq̃ ꝓpter eius singularẽ corporis ⁊
mẽbrorũ elegãtiã rex celestis ab omnibus diceret̃:
nihilomin⁹ adeo puellarũ exarsit amore: ⁊ p̃sertiz
Europe: vt post eam mugire taurorũ more coact⁹
fuerit: atq̃ ita habent quez p̃clara gesta sup astra
extulerãt: femina brutis cõparasse visa est. Deniq̃
cum terrarũ orbem quinquies circuisset: ⁊ omnib⁹
amicis atq̃ cognatis suis imperia diuisisset: leges
moresq̃ hominũ cõposuisset: ac alia multa benefe
cisset: quib⁹ quidẽ immortalem gloriã: memoriãq̃
sempiternã adept⁹ est: etatẽq̃ turpissime actã in
Creta vitã cum morte cõmutauit: ⁊ inter deos (vt
deiussa credidit antiq̃tas) relat⁹ est: cuius fun⁹ Cu
retes curarũt. Cretẽses itaq̃ suum Iouẽ postmo
dum asserẽtes: sepulchrũ eidẽ magnificũ extruxe
runt: qđ apud se diu ostẽderunt. Mirari aũt satis
nequeo illius rudis antiq̃tatis insaniã: vt quez ex
homine natũ: passibilẽ atq̃ mortalẽ experimento
didicissent: non solũ deum: sed ⁊ omniũ deorũ pa
trem atq̃ ꝓgenitorẽ crederẽt: An ne obsecro ante
Iouẽ aliquis fuit: qui preclarã mũdi huius machi
nam ꝯderet: Absit vt ante Iouẽ nihil fuisse arbi
tremur: cuz ⁊ aduersariorũ validissimo testimonio
Iuppiter initiũ habuerit (Saturni siquidẽ ⁊ Opis
eum testant̃ filiũ) deus aũt optim⁹ maxim⁹: si ꝑfe
ctus est: quia aũt ꝑfect⁹ est: eum esse eternũ ⁊ vnũ
necesse est: vt ⁊ a nullo dependeat: ⁊ in eo sint oia.
Iuppiter aũt quẽ patrẽ hominũq̃ deorũ ⁊ celi re
gem veteres voluere in throno eburneo sedere: ac
dextra manu sceptrũ ex ebore ꝯfectũ tenere: ⁊ alte
ra manu fulmina in gigãtes sub pedib⁹ cõpressos
mittere fingit̃. Huic aquilã puerũ pulcherrimum
Sẽsus allegoricus. vncis pedib⁹ rapientẽ tribuũt: cuius ⁊ quercũ ar
borẽ fuisse ꝯtendũt poete. Sũmũ oim rerũ opificẽ
deum hic Iuppiter pulchre significat. Ueteres Io
uem patrẽ hominũq̃ deorũ dixere. Deus optim⁹
maxim⁹ est: quem aquile volãtis reuelatione regẽ
regũ: ⁊ dñm dominantiũ vocatũ didicim⁹. Iuppi
ter in throno eburneo sedere: ac gigãtes fulmina
* re descri

KAPH. ¶ Conciliumq; vocat. Consilium & multitudo
dicitur ad consulendum congregata:et ratio fa-
ciende alicuius rei aut non faciende:vt seruitium
Concilium. et seruos/et seruitutem ipsam significat. Conci-
Consiliũ. lium vero multitudinẽ tantum significat ad con-
sultandum congregatam. ¶ Est via sublimis. La-
cteum circulum de-
scribit:p quẽ ad re-
giã Jouis iter dijs
esse ait. Eum ṽo cir
culũ greci galaxiã
vocãt ἀπὸ τοῦ γα-
λακτος: hoc est a
lacte:vnde & latini

Conciliumq; vocat. tenuit mora nulla vocatos.

¶ Lacteus circulus.

Nomi uot empyreo que sum via candida celo
Lactea:bis iter est qua Jouis ad solium.

Est via sublimis celo manifesta sereno:

lacteũ appellarũt:nam cãdidus esse videtur. De
quo si quis plura videre cupit:legat Macrobi. in
somniũ Scipionis. ¶ Celo manifesta sereno:sci-
te. Nam (vt inqt Macro.) lacteus circulus vn⁹ ex
omnib⁹ oculis nostris conspicit̃:alij nãq; sola per-
cipiuntur cogitatione.

C.XIIJ. ✱re describit. Deus & in throno sedet (dixit qui
sedebat in throno) & supbos quosq;:ac peccatores
obstinatos. diffinitoria dãnationis snia (vt fulmi-
ne) nisi peniteãt it ad amnes stigios & colchitidas
vndas detrudet. Joui puerũ dilectũ rapientẽ aq-
lam:sibi quoq; fulmina ministrãtẽ veteres tribue-
re. Deus homo factus. dilectissimũ illum & cãdore
virgineo pulcherrimũ adolescẽtẽ:quẽ de nuptiis
nubere volentẽ vocauit Christus Joannẽ Zebe-
dei filiũ:quem Ezechiel admirat⁹ ait. Aquila grã
dis:magnarũ alarũ:longo membrorũ ductu:plena
plumis & varietate:venit ad lybanũ & tulit medul
lam cedri:eo psecutus est amore:vt mysteriorũ sin
gulariũ:que in terris dum ɔuersaret̃ operatus est
consciũ fecerit:archanorũ participẽ habuerit:vnũ
elegerit:quo secreta celestia ceteris abũdãti⁹ mor
talib⁹ reuelauerit. Qui scite Joui deo omnipotẽti
scilz fulmina in gigantes ministrasse d::cum quor
euãgelij verba scripsit:tot in hereticos:qui gigan
tes ob animi elationẽ (cum sapere velint pluſq̃ o-
porteat sapere) dici possunt fulmina transmiserit.
Aquila etiam doctorẽ quẽlibet catholice verita-
tis defensorem:ac errores in fidei orthodoxe docu
menta insurgẽtes:sua & doctrina & facundia extir
pantẽ intelligere possum⁹:quorũ facile princeps li
terarũ peritia:linguarũ variarũ cognitione:pre-
claroq; dicendi genere:ac suauissimo eloquio fuit
eruditissimus:eloquẽtissimusq; ille senex Hiero-
nymus. Aquila etiam Jouis alite:quẽlibet animã
fidelẽ celos geminis alis recta scilz volũtate & dei
gratia:que ad meritũ ɔcurrere necesse ascendentẽ
significat. Nec hoc prophetã latuit. Accipiẽt pen-
nas:vt aquile volabũt & non deficiẽt. Joui denicq;
poete quercũ arborẽ attributã volũt:quia ei⁹ fru-
ctu prime etatis homines pascerent̃:& ideo visum
est eam arborẽ rite illius dici:ad quẽ spectat edu-
care homines:quos ipse pducit:seu quorum gerit
imperiũ:que summum omnium opifici rectissime
conueniũt. ¶ Conciliũq; vocat. tenuit mora nulla
vocatos. Ouidius multa Joui in his carminibus
ingeniosissime tribuit:que Deo optimo maximo
cõcedimus. deus enim hunc ordinẽ creaturis in-
didit:vt infima entia medijs:media supremis pfi
ciantur:vt Dionysius Areopagita libro de celesti
hierarchia scripsit. Angelis siquidem:quibus re-
uelationes in illa eterni consilij aula fiunt:a deo
tunc vocari dicunt̃:cum & eis ministeria peragẽda
cõmittuntur:& in eis diuina reuelantur mysteria.
Reuelationes siquidem supremis a deo immedia
te fiunt:a supremis per medios:ad infimos ange
lorum ordines perueniunt. Licet etiam ipse sum-
mus opifex omnia per seipsum possit:nihilomin⁹
multa angelis peragenda committit:vt linguarũ
confusionem. sodomitarum euersionem:& diluuij
(de quo

(de quo agimus) executionem. Igitur cũ diluuio
humanũ genus perdendũ describere vellet Oui-
dius intuiit. Conciliumq; vocat. tenuit mora nul-
la vocatos. In gratia siquidem & confirmati sunt
angeli & deiformes:diuineq; voluntati ita coniun
cti:vt aliud quam Deus vult voluntate delibera
ta velle nõ possint.
recte igitur subiun
xit Publius noster
Na. Ouidius Te-
nuit mora nulla vo
catos. Est via sub-
limis celo manife-
sta sereno: Lactea
nomen habet:candore notabilis ipso: Hac iter est
superis ad magni tecta tonantis: Regalemq; do-
mum. Viam ad eternam beatitudinẽ rectissimam
theologi innocentiam ex prophete testimonio po
suere. Regius siquidem psaltes Dauid viam ad
celos inquirens interrogat in Psalmo trigesimo-
secundo Quis ascendet in montem domini:aut
quis stabit in loco sancto eius? Questio satisfa-
ciens verissime subiunxit. Innocens manibus/et
mundo corde. Hanc ad celestis aule premia in-
nocentie viam Ouidius tetigit. Est via sublimis
celo manifesta sereno Lactea nomen habet:can-
dore notabilis ipso. Quid sibi vult hic Ethnicus
in tanta verborum expressione noster Ouidius?
Si enim verborum vim animaduertimus: mul-
ta nostre fidei consentanea reperire poterimus.
¶ Est via sublimis. Altissima nanq; [illegible]
virtutis (qua iter est ad celum) via:infallibilis ve-
ritatis testimonio. Arcta est via que ducit ad vi-
tam:& pauci ingrediuntur per eam:nihilominus &
si difficilis celo tamen manifesta sereno. Quid enĩ
homini s̃m recte rationis dictamen viuenti:vir-
tute ad quam natura inclinati sumus manifestius
esse potest? Celo igitur sereno:intellectu pruden-
tia regulato:non dictaminis erronei obnubila tio
ne obtenebrato: virtus est manifestissima. Nam
quemadmodum in luce omnia facillime cogno-
scuntur:in tenebris autem nec videmus:nec quo
ambulamus:cognoscimus. Ita virtutes que ar-
ma lucis a beatissimo Paulo in sua sancta episto-
la ad Romanos in tertiodecimo capite/vocantur:
intellectũ eleuant in splendorẽ lucis eterne. Sunt
enim virtutes lux quedam spiritualis:& formali-
ter & effectiue ipsius anime. cum virtuoso omnia
in luce clarescant: Ouidij testimonio. Lactea no-
men habet:candore notabilis ipso. Hac iter est su
peris ad magni tecta tonantis:& recte. Nihil siq̃-
dem coinquinatum intrabit in regnum celorum:
Ambulant enim albis stolis amicti Apoca. xxi. te-
stante. Ambulabunt mecum in albis / quia digni
sunt. Plebs habitat diuersa locis. In eterna felici
tate:licet idem sit beatifice visionis obiectum:ni-
hilominus secundum abũdãtiorẽ charitatis per-
fectionem:que non erit equalis in omnibus:& lu-
men glorie: vnus altero clarius Deum videbit.
Et etiam in celesti patria accidentale quoddam
premium:aureole nomine designatum:non cuili-
bet meritorio operi. sed excellenti dumtaxat & pri
uilegiato debitum. Ouidius. et si in tantam inge-
nij eleuationem se raptum non cognouerit:hoc ta
men suis verbis spiritussanctus nobis aperuit.
Plebs habitat diuersa locis. Et consonum vide-
tur:quod Christus (euangelica referente) cum de
beatitudine loqueret̃:dixisse fertur. In domo pa-
tris mei mansiones multe sunt Joannis. xiiij. capi
te. Certior ipse loco. Summa & incomprehensibi-
lis illa dei omnipotentis maiestas cuius nutui
omnia obediũt (Oui. teste. Terram:mare. sydera
mouit) in summo entiũ culmie posita per essentiã
beata sola est eiũ sua felicitas:sua beatitudo:cete
✱ris partici-

Lactea nomen habet: candore notabilis ipso:
Hac iter est superis ad magni tecta tonantis:
Regalemq3 domum. dextra: leuaq3 Deorum
Atria nobilium valuis celebrantur apertis.
Plebs habitat diuersa locis: a fronte potentes
Celicole: clariq3 suos posuere penates.
Hic locus est: quem si verbis audacia detur:
Haud timeam magni dixisse palatia celi.
Ergo vbi marmoreo superi sedere recessu:
Celsior ipse loco: sceptroq3 innixus eburno
Terrificam capitis concussit terq3: quaterq3
Cesariem: cum qua terram: mare: sydera mouit.
Talibus inde modis ora indignantia soluit.
Non ego pro mundi regno magis anxius illa
Tempestate fui: qua centum quisq3 parabat
Inijcere anguipedum captiuo brachia celo.
Nam quanq3 ferus hostis erat: tamē illud ab vno
Corpore: & ex vna pendebat origine bellum
Nunc mihi qua totum Nereus circumsonat orbē:

RAPH. ☞ ℂ Cādore notabilis ipso: notatu & visu facilis ob suū cādorē. ℂ Magni Tonātis: periphrasis est
Dij nobiles. Jouis. ℂ Deorum nobiliū: hoc est clarorū qui maiores gentiū dij appellantur (vt inquit Macrobi⁹) Sūt autē duodecim nūero. Et noīa quidē mulierū sex. Juno / Vesta / Minerua / Ceres / Diana / Venus. Utrorū autem noīe totidē. Juppiter / Mars / Mercuri⁹ / Neptun⁹ / Vulcanus / Apollo. ℂ Atria aule ℂ Celebrant: frequentātur. ℂ Valuis apertis Januis patentib⁹.
Value. Value autem dicte sunt: q dū aperiuntur i se reuoluūtur.
Fores. Fores hō pprie dicunt: q foras aperiuntur. ℂ Plebs habitat diuersa locis: plebē vocat multitudinē Deorum minorū. ℂ A frōte: in frōte iacte i circuii potētiores idē Dij habitāt: ibiq3 edes suas collocauere.
Jouis ratio. Videt aūt Ouidi⁹ al[...] [...]tinz Romanū i quo imperatore cū pricipibus habitabāt. Si verbis audacia detur: hoc est si id asserere auderē. ℂ Palatia magni celi. hoc est regiā celi. Palatiū nanq3
Palatiuz. vnus est ex collibus Romanis: in quo magnifice imperatorum edes conspiciebant. Inde factū est: vt amplissimas quasq3 edes vulg⁹ palatia vocet. ℂ Marmoreo recessu: in interiore ediū parte marmoribus incrustata. ℂ Celsior ipse loco: sublimior ceteris: vt reges sedere consueuerunt. ℂ Sceptroq3 innix⁹ eburno: sceptro ex ebore cōfecto inherens. Ex quo colligim⁹ reges quoq3 apud antiquos non sedentes: vt fere nunc fit: ab ineptis & artis oratorie imperitis: sed stantes pricipib⁹ ac populis orōnes habuisse. Sceptrū aūt baculus est: q prisci reges vtebantur: qualibus nunc pontifices nostri inniti solent. Sceptruz vero in primis Joui attribuitur: vt qui rex sit hoim atq3 Deorū. Sceptruz autem dictum est παρα το σκηπτεσθαι: hoc est ab innitendo: q illi stantes reges innitantur litere interpositione. ℂ Terrificam Cesariez. terrorem incutientē. ℂ Concussit ter quaterq3: sepius cōmouit atq3 agitauit. Hoc aūt habitu signi
Sceptrū. ficat Jouē fuisse iratū. Crebra enī concussio capitis indignationē significat. ℂ Cum qua magnam Jouis ostendit potentiam: qui vna cum capitis motu vniuersum mundum cognouit. ℂ Talibus modis: hoc modo iratus atq3 indignat⁹ Juppiter est locutus. ℂ Non ego pro mundi regno: hac oratione Juppiter ondit genus humanum dignum esse quod perdatur: cum dij quoq3 ipsi minime ab illi⁹ insidijs sint tuti. Nā Lycaon ipsum Jouē Deorū hominūq3 parentē interficere conatus est. Attentos autē simul & beniuolos deos reddit: et rei magnitudinem ostendens & animū suū pro salute eorum anxiū atq3 sollicitū esse demōstrās. ℂ Nō ego pro mundi regno: de mundi regno Juppiter cū gi
Anguipedes. gantibus grauissimum bellum gessit: eosq3 tandē in Phlegreis campis superauit: & ad inferos detrusit: vt paulo ante diximus. ℂ Quisq3 anguipeduz: quisq3 gigantum. Nam anguipedes dicti sunt: gigantes q anguinos pedes habere viderentur: vt in quinto Fastorum Ouidius ipse narrat. Quod significat (vt scribit Macro.) nihil eos rectum: nihil supernum cogitasse: totius vite eorum gressu atq3 processu in inferna mergente. ℂ Centum brachia: centum man⁹. Unde & gigātes cētimani a centū manibus vocantur. Al
Cētimani. ludere autē poeta videt ad Briareuz gigantem & Cotiū & Gigen illius fratres: quos Hesiod⁹ in Theogonia singulos centum manus habuisse ait. ℂ Celo captiuo: q captiuum reddere cupiebant. ℂ Nam quanq3. rationez assignat Juppiter cur magis nunc sit sollicitus: q cuz gigātes celo manus inijcere conati sunt. Nam quāuis inquit gigātes viri essent fortissimi: mihi tamen bellum minime cum toto hominuz genere suscipiē dum fuit: sed cum vna solum gigantū pgenie. ℂ Ab vno corpore: ad vna hominum congregatione. Nam corpus interdum p
Corpus. multitudinis congregatione ponitur. ℂ Et ex vna origine: exponit id quod ab vno corpore dixit. Ab vna enī gigantū progenie Joui bellū fuit indictū.
Gigantuz origo. De gigantum autem origine varie sunt priscorum opiniones. Alij nanq3 illos Titani & Terre filios fuisse scribunt. Alij ex sanguine Titanorum a Joue interfectorū & terra natos esse aiunt. Joseph⁹ vero in antiquitatibus Judaicis contēdit eos ex coitu Demonum cum mulieribus fuisse procreatos: cui quidem opinioni & Lactantius & sacra historia astipulari videtur. ℂ Nunc mihi qua totū. nunc inquit non vnum hominum corpus: sed totū genus humanum prorsus mihi est perdendum.
Nereus. ℂ Qua: quatenus & quousq3. ℂ Nereus: Deus est marinus: sed pro Oceano ponitur: qui vniuersam circumit terram. ℂ Circumsonat: circumstrepit fluctibus.
LAUJ. * Iis participatione beatis: quod innuere videtur Ouidius: cum Jouem summum locum in celesti palatio tenere describit. Celsior ipse loco. Nō ego pro mundi regno. Deus varias ad beatitudinem creaturas: Angelum scilicet & hominem ordinarat. Preuaricator Angelus cecidit. Homo etiaz sua culpa corruit. Malignus autē angelus veniā nō meruit. Homo vero & si penituerit: attamen⁹ eius posteritas sua iniquitate Deū ad iracundiā adeo prouocauit: vt Moses eum dixisse referat. Me. peni: et fecisse hominē quem creaui. itaq3 humanū genus aquis diluuij paucis exceptis deleuit. Ouid. & Dei iracūdiā retulit. Dignas Joue excepit iras: & qd Moses de deo scripserat. Delebo hoiez quē creaui a facie terre: nō tacuit. Nūc mihi qua totū Nereus circūsonat orbē Perdēdū ē mortale gen⁹ imedicabile vuln⁹ Ense recidēdū ē. In extremi iudicij vniuersalis die separabit Deus malos de medio iustorum.

*ℂ Sunt

Perdendū est mortale genus. per flumina iuro
Infera: sub terras stygio labentia luco.
Cuncta prius tentanda: sed immedicabile vulnꝰ
Ense recidendum est: ne pars syncera trahatur.
Sunt mihi Semidei: sunt rustica numina Fauni:
Et nymphe: Satyriq̄: ⁊ monticole Siluani:

Raph. KT ¶ Per flumina iura Infera: ꝑ Stygē paludez iurat mortale genus totū esse ꝑdendū. Stygis sūt numē Dii fallere metuebāt: vt ait Vergilius. Dii cuius iurare timēt: ⁊ fallere numē. ¶ Stygio luco: nemori Stygi paludi imminēti. ¶ Cuncta prius tē-ptāda: oia inquit prius sunt experiēda q̄ genꝰ humanū perdat. Sed mali tñ sunt ꝑdēdi: ne boni periclitent. ¶ Sed imedicabile vulnus: hac similitudine colligit vniuersū genꝰ hūanū esse ꝑdendū: cū totū sit corruptū. Ut em corporis partes corrupte solēt ꝑcedi: ne reliquū corpus putrescat: sic genus humanū est ꝑdendū ne Satyri: Nymphe: ac Fauni hominū sceleribꝰ inquinent atq̄ infestent. ¶ Imme-

Syncerū. dicabile. insanabile. ¶ Pars syncera: integra ac sana ⁊ incorrupta. ¶ Trahat in putredinē e corruptionē ducatur. Argumētat autē Iuppiter ab vtili ⁊ honesto. ¶ Sūt mihi semidei: quā sit ea pars syncera: cui timet Iuppiter ab humano gñe: exponit.

Semidei. ¶ Semidei heroes alio noie vocant. maiores em hoibus: ac Diis minores fuisse vident.

Satyri. Siluani ¶ Fauni/ Satyri/ Siluani. Dii habiti sunt rusticani.

Nympharū noia. ¶ Et nymphe: nymphar̄ varia sunt nomina. Alie nāq̄ dicūt Nereides que mare incolūt. Alie Naiades: q̄ fontes. Alie Napee q̄ saltus ⁊ syluas. Alie Oreades: que mōtes. Alie Dryades. Alie Hamadryades: q̄ in syluis habitare: vnaq̄ cū arboribꝰ nasci moriq̄ dicūt: αμα nāq̄ simul ⁊ Δρυς Δρυος arborez ⁊ quercū significat.

Lauj. *¶ Sunt mihi semidei: Deus vt suā sapientiam non solum variarū creaturar̄ ꝓductione: sed eodē hoim gñe demōstraret: variis hominibꝰ diuersa gratiar̄ dona vnus atq̄ idē dominus diues in sibus distribuit. Nā quidā dedit apostolos: q̄sdaz autē ꝓphetas: alios vero euāgelistas: alios autē pastores ⁊ doctores ad cōsumationem sanctor̄: in opus ministerii: in edificatione corporis Christi. donec occurramus oēs in vnitatē fidei: ⁊ agnitionis filii dei. Ouidius sub nominū velamēto hanc dei ꝑclaram familiā ingeniosissime cōprehendit: cum Iouē dixisse retulit. Sunt mihi semidei sunt rustica numina Fauni. Semidei siquidē patriarche/ Prophete/ Apostoli/ ⁊ martyres ob virtutis heroice excellentiā dicti sunt. Amplissimar̄ etem virtutū ꝑfectionē amplexi: Maiores reliq̄s hoibꝰ (cū eor̄ cōmunē viuendi modū superarent) Deo tñ minores fuisse videntur: ⁊ si ei simillimi existerent/ vita nō quidē eor̄ potius celestis q̄ mundana: propter virtutū ornamēta dici poterat. Uirtus siquidē est q̄ bonū facit habentē: ⁊ opus eius reddit bonū. Hec est que facit hoiem laude dignum. Uirtuti ei (Philosophi testimonio) debetur laus. Hec est q̄ (vt Aristoteli in ethicis placet) facit hominē Deū. Homines dicuntur Dii propter virtutis excellentiam. Nec hoc prophetam preteriit cū

Uirtus. dixit. Ego dixi Dii estis. Uirtus deniq̄ omnes filios Dei (vt aquile volanti sue Euangeliste historie capite primo placuit) efficit. Dedit eis potestatem filios Dei fieri. Non incongrue igitur Deum dixisse cecinit Ouidius. Sunt mihi semidei: sunt rustica numina Fauni. Rustica etiam numina Faunos: monticolasq̄ Siluanos / Ioui ascripsit Ouidius. Nos Deos bonorum omnium largitori: eos sanctissimos ruricolas: in cenobiis longe ob hominum mundanorū conuersatione erectis: bene beateq̄ viuentes. Et anachoritas syluifere heremi: rupiumq̄ desertarum incolas tribuimus. De quibus Paulus scripsit. Circuierunt in melotes in pellibꝰ caprinis egētes: angustiati afflicti q̄bus dignus nō erat mūdꝰ. In solitudibꝰ errātes: in montibus ⁊ speluncis: ⁊ in cauernis terre: ⁊ hi oēs testimonio fidei ꝓbati inuēti sunt. De eis etiā pulchre Hieronymꝰ ad Paulinū ꝑsbyter̄ ita scribit. Habet vnūquodq̄ ꝓpositū principes suos. Romani duces imitāt Camillos/ Fabricios/ Regulos/ Scipiones/ Philosophi ꝓponūt sibi Pythagorā Socratē/ Platonē/ Aristotelez. Poete emulant Homerū. Uergiliū/ Menandrū/ Terētiū. Historici Tucydidē/ Sallustiū/ Herodotū/ Liuiū. Oratores Lysiā/ Gracchos/ Demosthenē/ Tulliū: ⁊ vt ad nr̄a veniamꝰ Epi ⁊ ꝑsbyteri hēant ad exēplū apostolicos viros quorū honorē possidētes hēre nitant ⁊ meritū. Nos autē habeamus ꝓpositi nostri principes: Paulū et Antonium/ Iulianū/ Hylarionem/ Machariuz. Et vt ad scripturarū auctoritatem redeam/ Noster princeps est Helias. noster Helyseus / nostri duces filii prophetarū: qui habitabant in agris ⁊ solitudine: ⁊ faciebant sibi tabernacula prope fluenta Iordanis: quos Ouidius ad Dei familiā pertinere voluit. Sunt rustica numina Fauni. ¶ Et nymphe Satyriq̄ ⁊c. Descripta Iouis optimi maximi pro parte familia. Ouid. tell[illegible]rus intulit. Et nymphe Satyriq̄. Rabanus Satyros homunciones vncis naribus et ⁊ cornua in frontibus habere: pedesq̄ caprarum similes tradidit. Ex his vnius Hiero. vnū meminit: a beato Antonio ꝑ solitudines heremi Thebaidos sanctissimū vir̄ Paulū heremiticā agentē vitā exq̄rēte visum: atq̄ ab eodē interrogatū/ rn̄disse: se mortalem ⁊ ex accolis heremi vnum ex his: quos ceca superstitione delusa gentilitas Faunos: satyrosq̄ appellauit. Alii syluestres hoies putāt. Nonnulli Demōes incubos in hac homūtionū specie: aut latitātes: aut sub eadē in humani gñis ꝑniciē apparētes (vt in errorē hoies inducāt) arbitrant. Satyros siquidē antiq̄ nemor̄ vocauere Deos: ⁊ vt auctor est Rabanꝰ: voce nō signo futura ostēdebāt. Ab his apud Romanos satyricū carmē nomē accepit. Est autē satyra carmē maledicū: ⁊ ad carpēda hoiz vitia cōpositū. Olī ꝑo carmē qd̄ vario poemate cōstabat Satyra vocabat. Satyri igit q̄s Ioui tribuit Ouid. diuine legis doctores: acerrimis obiurgatiōibus ⁊ ꝑceptor̄ dei cōtēptores: ac nefandissia scelera: tū recte viuēdi exēplo: tū diuini ꝟbi gladio irruētes denotāt. Qui variis sacrar̄ lrar̄ auctoritatibꝰ suas ad ꝟtutē exhortatiōes vallatas ac firmatas (vt decet Satyrā diuerso poemate) ꝓdūt. Nymphas autē sacras ꝟgines. quarū principalē Dei genitrix merito sibi vēdicat: eē nō ābigimꝰ. qbꝰ ⁊ Nereides ⁊ Napeas (lz alia sint et nymphar̄ nola) cōiugemꝰ: ne reliq̄ sexus muliebris turbā silētio ꝑteriisse videamur. Nereides: mare incolentes. Mulieres viris iūctas coniugio (ob matrimonii maris nole designatas angustias) denotāt. Naiades q̄s lētiū veteres dixere puellas decore isignes ꝟgines q̄ gr̄e fontē siti ꝑpetuo extinguētē carnis triūpho ꝑ fontē denotato acq̄sitā: cū i fōte aq̄ clara ⁊ nō turbida scaturiat: ex ꝟginitas lutee carnis labe (si ꝑfecta sit nō polluat) significāt. Napeis deniq̄ q̄ saltꝰ ⁊ syluas incolūt viduas hoiz cōsortio ꝓuectas: oiq̄ maritor̄ solatio destitutas: soli autē deo (vt eas decet) amore inherētes: intelligere possumꝰ: q̄s Oui. Ioui eē cure subiūxit. Sunt mihi semidei ⁊c. Et nymphe. Deo aūt oipotēti esse gratissimas q̄s dubitet: cū scriptū sit. Qui diligit cordis mūditiā diliget a dño.

*¶ Quos

De satyris opiniones

Satyricū carmē.

Napee

Quos quoniam celi nondum dignamur honore:
Quas dedimus:certe terras habitare sinamus.
An satis o superi tutos fore creditis illos:
Cum mihi:qui fulmen:qui vos habeoqz:regoqz:
Struxerit insidias notus feritate Lycaon?
Confremuere omnes:studiisqz ardentib⁹ ausum
Talia deposcunt. Sic:cum manus impia seuit
Sāguine Cesareo Romanū extinguere nomen:
Attonitum tanto subite terrore ruine
Humanum genus est:totusqz perhorruit orbis.
Nec tibi grata minus pietas Auguste tuorum:
Quam fuit illa Joui:qui postq̄ voce:manuqz
Murmura compressit:tenuere silentia cuncti.
Substitit vt clamor pressus grauitate regentis:
Juppiter hoc iterum sermone silentia rupit:
Jlle quidem penas (curam hanc dimittite) soluit.
Quod tamen admissum:que sit vindicta docebo.
Contigerat nostras infamia temporis aures:
Quam cupiens falsam:summo delabor olympo:

¶ Juppiter in hominem.
Erranti humana sub imagine tecta Lycaon
Seua Joui:humanis prebuit atqz dapes.

Et Deus humana lustro sub imagine terras.

καρη: ¶ Quos qm̄ celi. Occurrit tacite obiectioni. Posset em̄ qs dicere. Si times a genere humano semideis ꝛ nymphis ꝛ diis rusticis:trāsferas ipsos in celū:ac genus humanū inter se debacchari pmittas. Sic em̄ sua stultitia satis supqz punief. At inqt Juppiter nōdū illos cēleo dignos:qui in celū recipiāt. ¶ Dignamur. dignos cēsemus. Sic Uergi. Haud equidez tali me dignor honore. ¶ An satis o supi. hoc argumento a maiori sūpto colligit gen⁹ humanuz oino esse pdenduz. Nā si mihi inqt cui impiū est deoꝝ ꝛ hominū isidias struere Lycaon feritate sua notissim⁹ est ausus:quo mō dij minore:ab hūano genere poterūt esse tuti? ¶ Habeoqz rego qz. hoc est ꝯtineo et guberno. G:ecū autez verbū expssit. Nā ἔχω ꝛ habeo ꝛ ꝯtineo significat. ¶ Not⁹. [illegible] famosus

Lycaon. sua feritate Lycaō aūt Pelasgi filiꝰ Lycosurā vrbē in Lyceo monte edificauit:Jouēqz Lyceuz appellauit:ꝛ Lycea certamen in Joūis Lycei honorē instituit:vt Pausa. scribit:ac infantē in Jouis ara prim⁹ oim immolauit Uñ locus fabule dat⁹ videf. ¶ Confremuere oēs simul oēs fremuere ꝛ murmurauere facinoris immanitate cōmoti. ¶ Studiis ardētib⁹. inflāmatis volūtatib⁹. ¶ Deposcūt. ad penā subaudiēdū est. ¶ Sic cū man⁹ impia seuit. In Augusti gratiā hec ab Ouidio referunf. Ut inqt totū genus humanū Julij Cesaris indigna cede cōmotū est:qua in senatu ab ingratis impiisqz ciuib⁹ fuit affect⁹. Sic dij auditis Joui structis insidiis inflāmati sunt. Tametsi de ꝯiurationib⁹ ꝛ insidiis contra Augustū Cesarē structis hec mihi dicta poti⁹ esse videnf. Sic em̄ ꝛ Joui ꝛ deoꝝ indignatiōi pulcherrime accōmodaf hec similitudo. Nā vt Juppiter a Lycaone:cui⁹ insidiāte:nō fuit interfect⁹ ita ne August⁹ quidē a ꝯiuratoꝝ quoqz fuit oppssus Cum alij aūt multi variis tēporib⁹:vt scribit Suetoni⁹:in Augustū ꝯiurarūt. tum Teleph⁹ mulieris seruus nomēclator. Js em̄ quasi debita sibi fato dn̄atione ꝛ ipsuz ꝛ senatū aggredi destinauerat. Quondā etiā iuxta cubiculū ei⁹ lixa quidā ex illyrico exercitu ianitorib⁹ decepti noctu dephensus est:cultro venatorio cinct⁹. Inopia ne mētis an simulata demētia incertū. Nihil em̄ exprimi qōne potuit. De insidiis aūt Aug. structis poti⁹ esse intelligēdū q̄ de Julij Cesaris cede facile ex ipsi⁹ Ouidij verbis pcipi pōt:cum inqt. ¶ Nec tibi grata min⁹ pietas Auguste tuoꝝ:Quā fuit illa Joui. Hoc ꝟo ab istis scalfornis si quo ingenio/iudicio ue forēt:notandū erat. Mihi certe prius expositor:

Manus. vt de Julij Ces. cede intelligam⁹/nō pbaf ¶ Manus impia. implo ꝯiuratoꝝ multitudo. Nā sexaginta ꝛ ampli⁹. C. Cassio. M. qz ꝛ Decio Bruto pncipib⁹:vt refert Sueto. in Juliū Cesarē ꝯiurarūt: eūqz in senatu trib⁹ ꝛ viginti;vulnerib⁹ trucidarūt. ¶ Seuit ex tiguere. seuit vt extigueret:poetica em̄ locutio est. ¶ Sāguine Cesareo. Julij Cesaris cede:siue poti⁹ Aug. qui Julij Cesaris fili⁹ fuit adoptiuus. ¶ Attonitū. stupefactū. ¶ Romanū no. qd Juli⁹ Cesa. Augustusqz fili⁹ ei⁹ gestis suis clarissimū reddiderat. ¶ Nec tibi grata minus pietas. nō min⁹ inquit pietas ppli Roma. q̄ tuos insidiatores vltus est:tibi grata fuit:q̄ Joui deoꝝ idignatio:quā ꝯceperūt:cū audissent insidias Joui ipsi a Lycaone fuisse structas. ¶ Qui postq̄ voce manuqz. gestū exprimit eoꝝ qui silētiū indicūt. ¶ Cōpressit. compescuit. ¶ Substitit vt clamor. postq̄ cessauit clamor Jouis autoritate cohibit⁹.

Silētium rumpere. ¶ Silētia rupit. locut⁹ est. Sic Uergi. Quid me alta silentia cogis rumpere? ¶ Jlle qdē. Lycaō inqt ille feritate cōspicu⁹ penas dedit.

Soluere penas. Nā soluere penas est pati penas ꝛ sustinere ¶ Curā hāc dimittite. ipz deposcendi ad penā. Est autem parē:thesis.

¶ Qd tñ admissum. Cui⁹ inqt dederit penas Lycaon. volo vos tñ docere ꝛ peccatum qd admisit:ꝛ penā qua fuit affect⁹. ¶ Cōtigerat nostras. Narrat Juppiter quēadmodū inqsitur⁹ holm scelera e celo descēdit in terras:susceptaqz humana figura orbē terrarū peragrarit:ac tādem ad Lycaonē Arcadie regē hospites crudelissime interficiētem puenerit:quez in lupū idcirco se ait cōmutasse:qd se qz interficere conat⁹ est ¶ Jnfamia tpis. ignominia seculi:quo teterrima queqz scelera cōmittebanf. ¶ Quā cupiēs falsaz. de⁹ em̄ vult oēs hoies bonos esse. ¶ Lustro. perago:circueo. Als lustrare est purgare ꝛ illustrare. Lustrare.

LAUS. *¶ Quos qm̄ celi nōdū dignamur honore. patriarche:pphete:ac iust⁹ priscoꝝ patrū ꝛ legis naturalis,ꝛ scripte cer⁹. Et si dei beniuolētiā ꝛ amicitiā bn̄ bteqz viuēdo sibi ꝯciliasset(in g̃ra siqdē decedebat)nihilomin⁹ añ diuini ꝟbi icarnationē:ꝛ(q̄ fuit redēptiōis gñis hūani ptiū)et⁹ passionē:celū satisfactiōis pōdere grauat⁹ neqbat ascēdere:sz iterea tartareoꝝ ergastuloꝝ supmo(cui nomē lymb⁹ est) clausi a celo exulea pmi parētz lapsu detinebaf. id Oui inuit. Quosqm̄ celi nōdū dignamur honore: ac si oim opifex de⁹ diceret. Primi parētz casu:humanū gen⁹ iymbo detēt⁹:felicitatz eterne pmia,cōseq nō pōt:nisi eterni ꝟbi filij mei vnigeniti passione:cui⁹ nōdū tpa aduenit(Paulo siqdē teste. Cuz venit plenitudo tpis misit de⁹ filiū suū)iterea lymbum carcerē terrenū habitāt. vnde subiūxit Oui. Quas dedim⁹:certe ꝑras habitare sinam⁹. ¶ Sūmo delabor olympo:Eade⁹ hūana lustro sub imagine terras. Si iuxta Philonis sniaz:que terrena

*sunt cum

RAPH.
¶ Longa mora est Enumerare, lōga mora esset inquit si enumerare vellē ꝙtum vbiq3 sceleris inuenerim. ¶ Noxe. culpe. sceleris.
Noxa.
Noxa enim et culpā & scelus & maleficiū significat. Unde noxius declinari videt. Sane noxa interdū etiā penaz si-
Noxe dedere.
gnificat. Unde apud iurisꝯsultos. Noxe dedere: hoc est penā tradere⁹ ob dānū illatuz.
Noxales actione.
Unde & noxales actiones ab iisdē appellant: q ex noxa/ atq3 maleficio seruoꝝ aduersus d̄nos istituunt. ¶ Minor vero. eo quod verū erat. Maiora nāq3 scelera: et plura ab Joue dep̄hēsa fuere ꝙ ferebant.

Longa mora est: quantum noxe sit vbiq3 repertū:
Enumerare minor fuit ipsa infamia vero.
Menala transieram latebris horrenda ferarum:
Et cum Cyllene gelidi pineta lycei:
Arcados hinc sedes: & inhospita tecta tyranni
Ingredior: traherent cū sera crepuscula noctem.
Signa dedi venisse Deum: vulgusq3 precari

Menalus
¶ Menala trāsierā. Describit iter quo ad Lycaonē puenit. Menal⁹ aūt & vrbs & mōs est Arcadie celeberrim⁹ a Menalo Arcadis filio denoiat⁹. ¶ Latebris. latibulis.
Cyllene.
¶ Et cū Cyllene.
Cyllenius.
Cyllene mons Arcadie Mercurio dicat⁹. Uñ etiā Cyllenius appellat.
Pineta.
¶ Pineta. loca pinis ꝯsita: vt oliueta.
Lyceus.
¶ Lycei. mons est Arcadie Lyceus Pani sacer. ¶ Et inhospita. inhospitalia. ¶ Arcados tyranni. Lycaonis Arcadie regis. Cuz aūt Lycaon multo ante Troica tpa fuerit: mirādū est cur poeta sub psona p̄sertim Jouis ipsum tyrannū vocat: cum hoc nomē ne Homeri quidē aut Hesiodi temporib⁹ (vt scribit Aristophanes grāmatic⁹) in vsu fuerit. Nusq3 enī in ipsoꝝ priorūue scriptoꝝ ope-
Tyrānus.
ribus inuenit tyrānus. Reges nanq3 appellabant omnes: qui ipe Archilochi iamboꝝ scriptoris (vt Hippias sophista testat) Tyrāni ceperūt appellari. Homer⁹ quidē Echetū crudelissimū hominum interfectorē nūcupat regē. Tyrānus āt dict⁹ est: vel a Tyrrhenis (vt quidā putāt) qui olim predones crudelissimi fuere. Vel απο του τυρειν τους λαους: hoc est a domādis populis quib⁹ insidias ac dolos struūt. Aristoteles āt in Cumeoꝝ repu.
Esymnetes.
honesto vocabulo Esymnetas prius fuisse vocatos. qui postea Tyranni appellari ceperūt. Nam Esymnetes dr̄ honesti laudator. Sed Oui. ex ꝯsuetudine suoꝝ tempoꝝ locut⁹ est. Sane Tyrannus apud priscos etiaz pro bono principe accipiebat. Uergi. Pars mihi pacis erit dextrā tetigisse tyrāni. Usus deinde obtinuit: vt pro eo demū poneret
Arcas.
qui dominatu crudeliter abuteret. Arcas sane et propriū filij Calist⁹ nomē est & gētile: vnde Arca-
Arcadia.
dius & Arcadic⁹ deriuat. Arcadia āt ab Arcade Calist⁹ filio denoīata esse videt. Nam antea tum Parrhasia: tum Lycaonia: tum Gigātis: tum Azania: tum Pania (vt inqt Stephan⁹: qui de vrbib⁹ & vicis diligētissime scripsit) vocabat. ¶ Traherent cum sera crepuscula noctē. hoc est cum aduesperasceret.
Crepusculum.
¶ Traherēt. adducerēt. ¶ Sera crepuscula crepusculū dr̄ dubia lux.
Creperus
Nam creperus dubiū significat.
Decrepiti
Unde & decrepiti senes dicunt quorū vita i dubio est ꝯstituta. ¶ Signa dedi. hoc est significaui me esse deū. ¶ Preca. colere ac venerari.

LAUJ.
* sunt cum difficultate cognoscim⁹: quo ingenio: qua mēte: qua dicendi copia: quo rationis acumine apphenderet: quibusue verbis consequi diuine incarnationis eiusq3 & eterne & ex tempore natiuitatis: ab Ouidio his versibus ꝯclusum: Summo delabor olympo: Et deus humana lustro sub imagine terras. poterim⁹ mysteriū: omnē siquidē metam: omnēq3 terminū humane rationis excedit diuini operis magnitudo. Eterni siquidē verbi natiuitas non solū s̄m diuinitatē de patre: sed etiam s̄m carnē de matre: facultatē hūani trāscēdit eloquij. Nulla nēpe hūani ingenij acrimōia capit p̄rez sibi coeq̄lē ac coetnū eādē nūero naturā cōtcādo ñ liū gēuisse. Cuinā obsecro p̄hantiū psuaderi potest salua virginitatis integritate virginē pere potuisse: q̄s adeo lynceis oculis nature secreta penetrauit: vt duas disparatas s̄bas remanētib⁹ vtriusq3 ppetatib⁹ in vnā ꝯuenisse psonā accipiat: nisi ei hec fides credat: sermo nō explicat. nec effect⁹ diuini operis ratiocinatio humana discutiat. Rōnib⁹ siquidē naturalib⁹ inestigādis ñ insistēdū ē. ex diui Pauli snia sic monētis. Uidete ne q̄s vos decipiat p philosophiā & inanē fallaciā s̄z traditōēz hoīz s̄z elemēta mūdi: ñ s̄z xp̄z. omissis ḡ terenis hui⁹ phie autorib⁹. incarnatōis diui mysteriū (qd tetigit Oui.) ex aplico pcepto i captiuitatē redigētes oēm itellectū i obsequiū xp̄i: put sacre scripture: q̄b⁹ falsū subesse ñ pt (cū infallibili innitant veritati) nos edocēt: aggrediamur. Coetnū igit p̄ri diui hūanū gen⁹ i tartarea vincula: ob p̄mi parētis flebilē casū detrusū redieret de⁹: dei fili⁹ d̄ sepitno & igēito p̄re: vnigēit⁹ sēpitn⁹ p modū itellect⁹ pcedēs manēsq3 i nā dei: & icōmutabilit hñs: ñ alid ēē ꝙ p̄r s̄ui nām sine sue d̄trimēto maiestatis accepit. In vtraq3 siqdē nā: idē ē dei fili⁹ nr̄a suscipiēs & ppa ñ amittēs i hoīe hoīez renouās: i se imutabilit p̄seuerās. vtriq3 siqdē nature sue ppetates retinēt. tāta ē vnitatis s̄cā copula: vt qcqd dei ē dei: ñ sit ab hūanitate diuisū. qcqd aūt ē hoīs ñ sit a diuitate diuisū. Deitas q̄ppe q̄ illi cū p̄re cōis ē nullū d̄trimētū ol potēite subiit. nec dei formā s̄ui forma violauit: qr sūmaz sēpitna essētia: q se ad humani gñis icliauit salutē: nos qdē i suā gliā trāsfulit: s̄z qd erat ēē ñ desiit. vñ cū vnigēit⁹ dei miorē se p̄re ꝯfitet: cui se dr̄ eq̄lē: v̄itatē i se nature vtriusq3 demōstrat vt hūanā pbet iparitas: & diuinā d̄clarat eq̄litas. Maiestati igit filij dei corpea natiuitas nihil abstulit: nihil ꝯtulit: qr s̄bā icōmutabilē: nec minui potuit nec augeri qd ei Jo. ait. v̄bū caro scm̄ ē. ñ hoc q̄dē sigt: q i carnē sit dei nā mutata: s̄z q a v̄bo i vnitatē psone sit caro suscepta: i cui⁹ vtiq3 noie tot⁹ hō accipit: cū q itra v̄gia viscera: icōspū secūdata: & nūq3 v̄ginitate caritura: tā isepabilit dei fili⁹ ē vnit⁹: vt q erat itēporalit d̄ essētia p̄ris genit⁹: ipse fit tpalit d̄ vtero v̄ginis nat⁹. Impletū ē i fine sctoꝝ qd fuerat añ tpa ab ētno p̄stitutū. Prīarchaꝝ etiā pmissiōes: pphaꝝ oracla: sctoꝝ patrū: sibyllaꝝ q̄z ac poetaꝝ vaticinia: q xp̄z vētuꝝ cecinerāt: sūt adīpleta. Anno siqdē ipij C. Aug. xlij. orbe vniuerso lōge lateq3 pacato. Olympiadis āo. cxciij. āno. iij. cū a p̄mena mūdi origie: q̄nq3 milliū ducētorūq3 fere ānoꝝ curricula effluxissēt. Noxq3 mediū i suo cursu iter teneret i bethleē iude. q ples dauidis Joseph cū maria sibi d̄spōsata vxore p̄gnāte. cēsū nomēq3 treno p̄ncipi datur⁹ venerat. inuiolato hymine. deū & holez mr̄ & v̄go enixa ē. ñ qdē i edib⁹ p̄egris marmorib⁹ erectis nō aurea velabāt aulea domos. ñ aureis laqarib⁹ lichni pēdebāt. ñ lauro v̄glea colūne vestiebāt. ñ cytharas. ñ gētalla naubulia. ñ tibias ñ organa: illic resonare audias i ortu regis regū: ñ cultū regū reqras. nisi q̄spiā dixerit. illd plepe soliū. nisi diuersoriū aliqs aulā regiā vocauerit. ñ rex vbi militoꝝ freqntia: vbi lōg⁹ militū ordo: vbi pncipū assistētiū corona: an ne maria & ioseph: vbi musici modulate susurrātis ꝯcēt⁹ v̄lātes: an asinū iudēiē: bouēq3 mugiēiē: cytharedos & tibicines dixerim⁹? eligūis fio cū psūdā v̄bi icarnati hūilitatē ītueor. o imēsa diuie charitatis āplitudo. o psūda bonitas O M. q3. dei. Sic ei dilexit mūdū vt filiū suū vnigenitū daret. Peccauim⁹ oēs: cecidimusq3 i captiuitatem iferne voraginis: ipse āo pientissim⁹ de⁹: vt nos

* tartareis

RAPH. ☞ Pia vota. piorum preces. Mox ait experiar. primo inquit Lycaon priorū vota: qui me venerabantur: irridere cepit deinde periculū facere de mea diuinitate cogitauit. Discrimine apto. manifesto periculo: hoc est experiētia. Nec erit dubitabile verū. nemo inquit poterit dubitare an Deus sit. an mortalis. Si enī Deus erit: interfici nō poterit: Sin homo fuerit facile perimet.

Opinus. Nec opina. inopinata. Nec contētus eo: nec satis inquit et visuz est me velle perdere: nisi etiā mihi in cenam carnes hūanas partim elixas: partim tostas apposuisset. De gente Molossa.

Molossi. Molossi ppli sunt Epyri: a quib⁹ bello victis Lycaō obsides acceperat: quorum vnum iugulauit: vt ipsum ioui apponeret epulandū. Resoluit. aperuit. Semineces artus. semimortua mēbra z adhuc palpitātia. Molli aqs. coqt et mollia reddit. Quos simul imposuit mēsis: postq̄ ait hūanerile carnes mihi apposite fuerīt: ego statim edes Lycaonis icēdio corripui dignas q̄ in tā crudelē dn̄m euerterē tur. Ceterū ipse territus in syluas aufugit: z in lupū feritati sue maxime cōueniēs animal fuit cōmutatus. Vindice flāma. vltrice. Tecta. domū: a parte enī totū intelligimus. Dignos penates. qui incēderentur: cum tā sceleratū dn̄m pati possent. Territ⁹ incēdio. edilū pterritus.

Exululare. Exululat: valde vlulat. Jam enim in lupū fuerat cōuersus. Nā vlulare: qđ facti eiū est vbū: lupoꝝ est pprium. Ab ipso Colligit os rabiē: q: inqt loqui nō poterat in rabiē act⁹ est: quā ab hoibus in pecudes trāstulit. Et nūc quoq3. quēadmodū cū erat homo. In villos abeunt vestes. i. pilos inqt vestes mutate fuerūt: Brachia aūt in crura. Sicq3 Lycaon in lupū fuit puersus. Qđ quidē idcirco fingit: q: Lycaon auaritie dedītus ex rapto tāq̄ lupus viuebat. Auari nāq3 lupis qui nūq̄ satiant pecudū cede: quā simillimi esse videntur. Hoies aūt in lupos cōuerti: rursusq3 restitui sibi falsuz esse cōtēdit Plini⁹. Vn̄ tamē ista vulgo infixa sit fama: in tātū vt in maledictis versipelles habeant: ostēdit cū inquit. Euātes inter auctores Grecie non sprer⁹ tradit Archadas scribere ex gente Antei cuiusdā sorte familia electum ad stagnum quoddā regionis ei⁹ duci: vestituq3 in quercu suspēso tranare: atq3 abire in deserta trāsfigurariq3 in lupū: z cū ceteris eiusdē generis cōgregari p ānos nouē. Quo tpe si hoīe se abstinuerit reuerti: ad idē stagnū: z cū tranauerit: effigiā recipe: ac pristinū habitū: addito nouē annoꝝ senio. Addit quoq3 Fabius eandem recipere vestem. Hec vero Plinius fabulosa esse putat. Et veteris. adhuc

Versipellis.

De Lycaone.

Estote hinc procul hospitas Lycaon
Hic est: qui necat hospites Lycaon.

Ceperat: irridet primo pia vota Lycaon.
Mox ait/experiar Deus hic discrimine aperto:
An sit mortalis: nec erit dubitabile verum.
Nocte grauem somno: nec opina perdere morte
Me parat. hec illi placet experientia veri.
Nec contentus eo est: missi de gente Molossa
Obsidis vnius iugulum mucrone resoluit.
Atq3 ita semineces partim feruentibus artus
Mollit aquis partim subiecto torruit igni.
Quos simul imposuit mēsis: ego vindice flamma
In dominum dignos euerti tecta penates.

Lycaon in lupum.

Sum lupus Archadie cui paruit inclyta tellus
Hospitis hoc pretium est: quod dedit hospitio.

Territus ipse fugit: nactusq3 silentia ruris
Exululat: frustraq3 loqui conatur. ab ipso
Colligit os rabiem: solitēq3 cupidine cedis
Vtitur in pecudes: z nunc quoq3 sanguine gaudet.
In villos abeunt vestes: in crura lacerti.
Fit lupus: z veteris seruat vestigia forme.
Canicies eadem est: eadem violentia vultus.
Idem oculi lucent: eadem feritatis imago est.

inquit

inquit signa pristine forme retinet. Nam candem z caniciem z vultus violentiam habet. Oculi preterea ipsi vt prius lucent: ac demum eandem feritatem: quam etiam prius exercet.

Xtartareis ergastulis liberaret: mortis vinculis absolueret: nos perditos redimeret: nos per abrupta queq3 vitiorum collabētes: z per vitiorū deserta errantes: ad virtutes et ouile dn̄icū reuocaret: misit nō angelum: nō archāgelū: nō patriarchā: non prophetam: non deniq3 quēpiam creaturā: sed verbū qđ eternaliter semel locutus est: vt caro factū: carnales hoies ab eterne mortis vinculis eriperet. O ineffabile sacramentum. O inauditum spectaculum. O stupendum z admirabile prodigium. O nullis ātea seculis visa miseratio. Nā etsi in orbis productione: incomprehēsibilis Dei potētia innotuerit in reruz ordinatissima gubernatione: inenarrabilis sapientia: le mortalibus reuelauerit: in eius temporali natiuitate ineffabilis benignitas/ humanitasq3 (vt vult apostolus) apparuit. O q̄ felix z beata dici potest hec etas nostra. O fortunata tempora. O vere aureum seculum: in quo verbi incarnari experimur dulcedinem. O cunctis gentibus desyderatum saluatorem: qui seipsum venisse sub humana carne miraculis testatus est. Quod Ouidius non suo ingeniꝫ acumine: sed spiritusancto eum (vt Caypham) monente cecinit. Et Deus humana lustro sub imagine terras: et post pauca subiunxit. Signa dedi venisse Deum. quid eleganius: quid verius: quid deniq3 fidei nostre magis consentaneum dici poterat: vel deniq3 salubrius: sed quid in his moror. Irridet primo pia vota Lycaon. Lycaonem Archadie regem: Titanis et terre fuisse filium dicunt poete. seu ob regium splēdorem: seu ob insigne aliquod facinus: seu (quod magis credendum est) quia sceleratissimus homo extitit et Deorum spretor: atq3 vilipensor: siquidem plurimum Titanes fuisse legimus: cuius tamen ab Ouidio refertur fabula. Cum ascendisset in celum clamor: quoniam omnia male agerentur in terris: voluit Juppiter experiri presentia: z forma hominis sumpta: deuenit in regiam Lycaonis: egitq3 vt aduerterent populi: quia Deus esset in terris: qui cum sacris operam darent a Lycaone sunt omnes irrisi. Qui tamen vt experiretur nunquid vt dicebatur hospes suus Juppiter esset: cō spirassetq3 in nocturnam eius necem: nec peregisse potuisset: ad aliud facinus repente intendit animū: et occiso ex obsidib⁹ molossoꝝ vno/ vndis partim: ptimq3 prunis excoqui iussit: z illū comedēdū

LAUS. Lycaonis fabula.

☞ Ioui

 *Joui apposuit. Qui cū cognouisset scel⁹/ꝑ reulet
ꝗ cibum/ignē in regiam Lycaonis iniecit: ⁊ abijt.
Lycaon aūt territus abijt in syluas: ⁊ in lupū ver
sus. morē rapine pristinū seruare cepit in greges
seuiēs sanguinis auiditate. Historie veritas fuit.
Sensus historicus Molossi. Olim cum inter Epyros(ex quibus aliqui postea
a Molosso Pyrrhi filio Molossi dicti sunt)⁊ Pelas
gos(qui postea Archades)esset ꝯtrouersia: de qua
cū in cōcordiā iā esset: perijt Lycaon qui tūc pre
erat Pelasgia: vt sibi in robur inite ꝯcordie dare
saltem obses vnus ab Epyris: eo ꝙ ab eis fuisset
p̄mit⁹ exorta discordia. Cui a Molossis vsq ad
certū tēpus iuuenis vn⁹ ex nobilioribus ꝯcessus est.
Qui cū nō remitteret in, termino a Lycaone: ꝑ le
gatos gētis sue reqsitus est. Lycaon aūt: seu qꝛ su
perbe reqsitus videret: seu ob aliā causaꝫ turbat⁹:
eo qđ pessim⁹ esset homo: ⁊ elati animi/respondit
legatis: se in sequēti die obsidē redditurū: iussitq
in mane sequēti secū in cōuiuio essent: ⁊ clā obside
occiso: atq decocto: legatis aliisq cōuiuātib⁹ ius
sit apponi. Erat forte iter eos epulās iuuenis. Ly
sania: is ꝗ postea Juppiter dictus est: homo ea tē
pestate apud Archades existimatiōis ꝑmaxime:
qui cū mēbra humana nouisset: ciectis mēsis tur
Sensus tropologicus. batus atrocitate facinoris ꝓsilijt in publicum: ⁊ in
Lycaonē sibi fauētib⁹ popularib⁹ oīb⁹: euestigio
cōspirauit: ⁊ cōgregatis virib⁹ eū traxit in pugnā:
Sensus allegoric⁹ superatūq regno ꝑuauit. Lycaon aūt detectus:
exul: ⁊ inops cū paucis fugit in syluas ⁊ cepit itine
rātib⁹ insidiari ⁊ raptu viuere: qđ fabule locū de
dit: ꝙ in lupū versus sit. Nā si recte volum⁹ inspi
cere nulli dubiū esse debet: quācito ad auaritiam:
⁊ rapinā mētē apponim⁹: humanitate exuta: lupū
euestigio induamus: atq tādiu perseueram⁹ in lu
pum: quādiu talis appetitus ꝑseuerat in nobis:
humana tātū reseruata effigie. Fabuloso Lycao
nis velamēto/varie sacrarū scripturarū allegori
co sensu tegunt historie. Sceleratissimus siquidē
Lycaō: ꝗ Joui hoīem accisum epulādū apposuit.
Nefandissimū illū fratricidā Cayn denotat. Qui
summi omniū rerū opificis ante ꝯspectū(omnia
siquidē ⁊ nuda sunt: ⁊ aperta corā oculis ei⁹)Abe
lem fratrē: velut Deum ad execrandas Lycaonis
inuitaret epulas: iterfecit. Fuit aūt hic Cayn oim
cupidissimus in primis: ac inuidia plenus: ⁊ ecnō
⁊ aliene felicitatis impatiētissim⁹: quāobrē fratrē
suum inimicū Abelē peremit. Cōuenerūt quippe
simul deo sacrificare. Cayn eñ de agricultura sua
sacrificiū offerebat. Abel ꝟo lac ⁊ gregū suorū pri
mogenita ardētissime. Deus aūt(vt Josephus in
primo antiquitatū libro testatur)agnū eo in sacri
ficio sibi oblatum fuisse: plurimū delectatus est: ⁊
maxime ꝙ spōtaneis: ⁊ naturaliter ortis fructib⁹
honoratus esset: ꝙ in sacrificijs fratris sui Cayn:
cuius auaritia fructus quos offerebat: reperisset.
Quapropter Cayn ipse nō minime indignat⁹: eo
qđ frater suus fuisset ei ꝑpositus: eum turpiter
peremit: necatumq ꝑ orinus abscōdit: ex hoc cre
dens latere reatū: sed Deus ipse: qui etiā abscon
dita cordis nostri apertissime nouit. ipsum fratri
cidam repēte ad se vocatū acriter increpauit: di
cēs eū esse fratris sui interēptorē nequissimū: quē
euestigio maledixit. At ipse Cayn ex dei sententia
effectus ꝓfugus: ⁊ vagus in Indiā a facie dei com
migrauit. eoq loci genere humano postmodum
multiplicato. pro mali sui incremēto suos ad latro
cinia inuitauit ⁊ docuit. Nā opes multas quosd
vixit(vt Josephus in primo antiqtatū auctor est)
ex latrocinijs ⁊ rapinis semꝑ aggregare studuit.
Hominū simplicitatē ex inuētione pōderū ⁊ men
surarū(homines in calliditatē ⁊ corruptionē com
pellens)permutauit. Cūq Cayn senio cōfect⁹ fuis
set: ⁊ inter frutecta(tāq alter Lycaon)aliquando
lessus sederet: a pronepote suo Lamech: qui ⁊ ipse
iam

iā senectutis vitio cecus effect⁹ fuerat: interfect⁹
fuit. Nā Lamech ipse dū venationi insisteret pue
ri ductoris suasu: credēs Cayn esse feram: eum sa
gitta occidit. Lamech ꝟo cū se Cayn ꝓauum in
terfecisse deprehēdisset. ira succēsus ipsum puerū
postea interfecit. Unde ipse apud Mosen ita suis
Genesis quarto. vxoribus loquēs introducitur. Audite vocē meā
vxores Lamech: auscultate sermonē meū: qm̄ occi
di virum in vulnus meū: ⁊ adolescētulum in liuo
rem meū: septuplū vltio dabitur de Cayn. De La
mech ꝟo septuagies septies. Cayn igit̄ Lycaone
nō incongrue significatum scripsit sub velamento
Ouidius. Moses Cayn maledictū a Deo voluit.
Maledict⁹ eris super terrā: ⁊ paucis interpositis
subiunxit. Uagus ⁊ profugus eris sup terram. hoc
Ouidius tetigit eo carmine. Territus ille fugit:
nactusq silentia ruris Exululat. Lycaonis etiam
fictione populū Judaici in Christum seuitiam acci
pere possumus. In vltima siquidē etate inclinata
iam die: ⁊ appropinquāte mūdi termino ex popu
lo Judaico ſm corpulātem substātiā: ⁊ si nō ſm ra
tionē seminalem: descendens in mundo homo fa
ctus apparuit. Ouidius Jouem regiam Lycaonis
eadem tempestate ingressum voluit. Inhospita
tecta tyranni ingredior: traherent cum sera crepu
scula noctē Christus miracula fecit: quibus suam
deitatem efficacissime probauit. Nam plurima di
uerso miracula gessit in orbe. Signaq venisse te
stificata deum. Miracula siquidē(que facultatem
cuiusq nature create excedunt)solo eius imperio
cui omnia obediunt(quod nullus [illegible]
re potuit)operatus est. Uñ ad Lycaonios Judeos
verba faciēs ⁊ eoꝝ duritiā increpās: ait. Si opera
nō fecisset in eis que nemo alius fecit peccatū non
haberent. Ouidius eadem fere verba referēs di
xit. Signa dedi venisse Deum. Prophete siqui
dem testimonio. Deus in terris visus est: ⁊ cū ho
minibus cōuersatus est. Judei Christi diuinitatē
sepissime experimento cognoscere(licet eius ope
ra ipsum verum manifestissime probarent) Euan
gelista referēte noluerūt. Dic nobis in qua pote
state hec facis: ⁊ illud Alij signū de celo querebāt.
Ouidius fabuloso velamine populū Judaicuꝫ de
Christo loquētem introducens ait. Mox ait expe
riar Deus hic discrimine aperto An sit mortalis.
Eternū verbū carne sub humana latitans: ⁊ si Ju
deos p̄sens verbo ⁊ exemplo ad virtutem: excel
lentiā: ⁊ fidei veritatē euocare voluerit. nihilomi
nus nec Scribe: nec Pharisei: nec iudeoꝝ maiores
(paucis exceptis)eius ꝟbis assensum prebentes:
vitaꝫ in melius cōmutarūt. De turba aūt(vt Euā
gelista Joānes auctor est)multi crediderūt in eū.
Ouidij carmine eadem manifesta sunt. Uulgusq
precari ceperat: irridet primo pia vota Lycaon.
Mox ait experiar Quid huic(de quo nūc loqmur)
fidei nostre mysterio magis ꝯsentaneū referre po
terat Ouidius? Quē eñ fideliū latet(que scriptu
rarū sanctarū notitiam habeat)Judeoꝝ maiores
de Christo dixisse? Quomodo hic literas scit cum
nō didicerit. Et alibi legimus. Nōne hic est filius
fabri: ⁊ vnde huic hec omnia? recte igitur Ouidius
scripsit. Irridet primo pia vota Lycaon. Judaic⁹
scꝫ populus ⁊ eorum presertim maiores per Ly
caonem regia potestate insignitum: designati. Ex
periri etiā satagebāt manifeste Christi deitatē
Judei(cum eū montis vertice precipitē dare ⁊ la
pidibus opprimere)voluerūt Unde subiūxit Oui
dius. Mox ait experiar Deus hic discrimine aper
to An sit mortalis. Judei Christum in horto oran
tem noctis tempestate ab eis captum: ⁊ vinculis
irretitum: vt eum morti traderent: ad varios iudi
ces deduxerunt. Ouidij verba hec innuere videnť.
Nocte grauem somno: nec opina perdere morte
Me parat. Nocte grauem somno. Anima siquidē
*Christi

LAUI. *Christi instante passionis tēpore Euangelistę testimonio. Tristis erat vsq̃ ad mortem: somno (sacro testante eloquio) designatam. Aut etiam eos apostolos intellige: de q̃bus scriptū est. Erāt autem oculi eorum grauati. Iudea Deum inter eos humana sub carne conuersante inuidia excecati peremerūt. vñ in hodiernum vsq̃ diē effecti sunt fugitiui: profugi: ꝑ orbem vniuersum more lupoꝝ vagabūdi. Prophete testimonio dicentis. Disperdā eos de gente in gentem. Ouidius populi iudaici dispersionem describēs cecinit. Territus ille fugit: nactusq̃ silentia rurꝭ Exululat Lycaon deniq̃ Herodē innocentes (vt Christuꝭ ꝑimeret) interficiētē significare pōt.

Occidit vna domus: sed non domus vna perire
Digna fuit: qua terra patet: fera regnat Erynnis.
In facinus iurare putes: dent ocyus omnes
Quas meruere pati (sic stat sententia) penas
Dicta Iouis pars voce probāt: stimulosq̃ fremēti
Adiiciunt: alii partes assensibus implent.
Est tamen humani generis iactura dolori
Omnibus: ꝛ que sit terre mortalibus orbe
Forma futura rogant. quis sit laturus in aras
Thura ferisne paret populandas tradere terras.
Talia querentes (sibi enī fore cetera cure)
Rex superum trepidare vetat: sobolemq̃ priori
Dissimilem populo promittit origine mira.

Occidit vna domus: sed non dom⁹ vna perire Digna fuit Diluuiū (quo paucis exceptis omnia super terraꝫ viuentia aquarū inundatione deleta sunt) descripturus Ouidius tam seueri in peccatores iudicii causas ꝑmittens cecinit. Qua terra patet: fera regnat Erynnis. In facin⁹ iurasse putes. Non solum enī Mosi: sed ꝛ Ouidii sentētia in peccatoꝝ punitionē diluuiū factū esse constat. Deus siquidem optimus maximus vniuersali exterminio nunq̃ genus humanū punire voluisset: nisi peccatorum non ferenda turpitudo: nisi hominum peccantiū effrenata multitudo. nisi delictorū que homines ad malignādū inuitat impunitas: nisi ad scelera vsq̃ quaq̃ perpetranda: mortaliū hominū inclinata esset: ꝛ dedita intētio. Nisi deniq̃ diuinā vltionē in se prouocaret hoim peccatis deditissimoꝝ obstinatio. Que sanctissim⁹ legislator ille Moses: luce clarius (cum diluuium diuino furore in libidinosi incendiū extinctionem: a summo omniū reꝝ opifice immissū, describeret) innuit. Uidens aūt Deus q̄ multa malitia hoim esset in terra: ꝛ multa cogitatio cordis intēta esset ad malū: omni tēpore penituit eum q̄ hoiem fecisset in terra. Ouidius paucis admodū ꝟbis id explicauit. Qua terra patet: fera regnat Erynnis. In facinus iurasse putes. Quid Ouidius Mosi et verissime ꝛ catholice sententie magis cōsentaneū scribere potuisset: Tāta siquidē ea tēpestate erat mortaliū libido: vt ad iracundiā: ꝛ ad delendū genus humanū prouocaretur Deus. Cū enī videret orbē terrarū malitia ꝛ sceleribꝰ oppletū statuit hominū genus diluuio perdere: ad multitudinē nihilominus hominum reparandā: Noe patriarchaꝫ sanctissimum vnum delegit: qui corruptis oibus singulare iustitie superérat exēpliū. Hic cū quingētorū esset annorū archā ex ꝑcepto diuino fabricauit: quā ipse cū cōiuge: tribusq̃ filiis: ac totidē nuribus ingressus (cum aqua montes operuisset altissimos) ex tāta clade superstes fuit. Factū est autē diluuiū (vt auctor est Lactantius) ad perdendā tollēdāq̃ ex orbe terrarū maliciā. Nefanda siquidē malignitas vniuersum genus hoim tunc ꝛ Mosi: ꝛ Ouidii sentētia occupauerat. Moses siquideꝫ scripsit Deū Noe ita allocutū fuisse. Finis vniuerse carnis (hoim scilicet ꝟm carnis petulantiā viuētiū) venit corā me. Ouidius eo tpe malitiaꝫ hoim fuisse ꝑmaximā nō tacuit. In facin⁹ iurasse putes.

Causa diluuii.

Noe.

*Filii

Fabule septime libri primi Argumentum. LACT.

Occidit vna ꝛc. Iuppiter propter audaciā Lycaonis: ceterorumq̃ mortaliū: qui sceleribus suis etiā Deorū potentiā tentabāt: itaq̃ orbē terrarū perfusis imbribus inundauit. Et cū duo pietate ceteros mortales antecessissent. Deucalion Promethei fili⁹ ac Pyrrha eadē soror atq̃ coniunx e Parnaso monte proluuiē imbriū effugissent: sorte monitu Themidis: qui eo tempore Antistes terre fuisse traditur: a Deo veniam acceperūt per preces generādę prolis: ita vt lapides post tergum iacerent: ex quibus homines nascebātur: ꝛ a Deucalione missi in viros vertebantur. A Pyrrha autem in feminas.

RAPH. Occidit vna domus: posteaquā Iuppiter exemplo Lycaonis ostendit: quā terris sceleribus infecti sint homines: concludit totum genus humanum penitus esse perdendum. Sicq̃ poeta fabulam cū fabula: ac mutationem cuꝫ mutatione connectit. Narraturus enī quemadmodaꝫ lapides a Deucalione ꝛ Pyrrha post terga iacti partiꝫ in mares: partim in feminas fuere conuersi: ante describit diluuium: quo genus humanum fuit extinctum. Sed nō domus vna perire Digna fuit: omnes inquit hominum domus sunt euertende exterminande non vna sola. Ubiq̃ enī nefanda scelera ꝑpetrantur. Fera regnat Erynnis: Feritas/ impietas/ inhumanitas. Erynnis enim dicitur furia infernalis: discordia: bello: cōtētioneq̃ gaudens. Sunt autem Erinnyes Dee vltrices illorum: qui sunt impii erga parētes dicte vt Etymologici scribunt παρὰ τὸ ἐν τῇ ἔρᾳ ναίειν q̄ in terra habitēt hominum scelera speculantes. In facinus iurasse putes: posses inquit putare omnes homines se mala omnia perpetraturos iurasse. Facin⁹: scelus: quamuis in bonā quoq̃ accipiatur partē. Dēt ocyus omnes Quas meruere pati penas. hoc est cito ac repente omnes puniantur. Dare et persoluere penas dicuntur: qui puniuntur. Sic stat sententia: talis est inquit sententia mea: vt omnes perdantur. Stat. fixa est ꝛ immota. Est autem parenthesis. Dicta Iouis pars voce probant: omnes inquit Dii Iouis sententiam partim verbis: partim nutu approbauerunt. Assensib⁹ implent: nutibus ꝛ manibus se Ioui assentire significant. Iactura dolori: perditio. Orbe terre: priuate. Rogant: interrogāt Iouem. Quis sit laturus in aras Thura: qui sit Diis sacrificaturus. Populandas terras: vastandas: ac depredandas. Sibi enim fore cetera cure: subaudiendum est aut verbum: quod eleganter in huiusmodi pretermittitur locutione. Est autem parenthesis. Rex superum trepidare vetat: Iuppiter. Origine mira: quia lapides vt paulo post narrabit: in homines fuere cōuersi: quod quidem maxime mirandum est.

LAUI. *Filii siquidem Seth cum filiab⁹ Cayn lasciuie deditissimus matrimonia: quod eis prohibitum fuerat/ inierunt: q̃ in eum libidinosi pruritus furorem exarserunt: vt viris supergresse prodigiose Ueneris incendio naturam mentirentur. Uiri de-

Erynnis.

Facinus.

Dare penas.

Stare

Populari

c *niq̃ ad

Atque ad eam insaniam deuenerunt: vt in alterutrum turpitudinem operantes: naturalem vsum femine reliquerint. Nefandissima igitur carnis peccata in dies nouorum scelerum excogitata malitia augebantur: totius humani generis fedata multitudine: sanctissimo duntaxat patriarcha Noe cum vxore et filijs eorumque coniugibus excepto, in horrendas quasque sese libidinis spurcitia coinquinate. Ut pientissimus Deus tandem ad iracundiam: execrando carnis fetore prouocatus inflammatissimum libidinis ardorem diluuio extinxerit. Priusque tamen id ageret innate clementie summus opifex non oblitus: longo annorum centum spacio comminatorie intimandum diluuium: vt homines formidine pene peccata deserentes peniterent: curauit lento itaque gradu ad horrendorum criminum omnitionem procedens. Noe qui in eius oculis (Mose referente) gratiam inuenerat vite sanctimonia: et doctrine ac verborum elegantia admirandum: ad reuocandos a carnis lascivia: et ad virtutis excellentiam deducendos peccatores declamatorem elegit. Qui cum declamationis officium diligentissime exequeretur: comminareturque Deum humanum genus diluuio: nisi peniteret velle delere. Et irrisus est: et a sceleratissimis peccatoribus eius verba deliramenta visa sunt: ei quoque se mortem illaturos comminati sunt. Quapropter decreuit Deus tantam carnis spurcitiam inundationum voragine perdere. Summi igitur omnium rerum opificis iussu Noe cum vxore sua tribusque filijs Sem: Cham: et Japhet: ac eorum vxoribus/cumque omnium animalium que mouebantur super terram masculorum femelli specie archam Dei precepto fabricatam ingressus est. De quo et Berosus Chaldaice desloratorum historie: et Josephus in antiquitatibus meminerunt.

Berosus. Josephus

Itaque secundum Domini preceptum Noe in archam cum animalium et volucrum indiuiduis ad procreandam diuersarum specierum prolem necessarijs que et diuina voluntate et angelorum ministerio ad archam adducta sunt ingressus est. O horrendum post ingressum Noe in archam mundi huius spectaculum. O ineuitabilem omnipotentis Dei furorem. O tremendam summi omnium opificis in peccatores iracundiam. O Dei ineuitabilem sententiam. O formidandam iudiciorum diuinorum seueritatem. Factus est repente solito nebulosior aer: ventus stridere cepit: et ignibus crebris Ether micans homines terrebat. Exalatio in nube clausa: et ad eius latera impulsa: in violenta nubis fractione: sono vehementi mortales perterrefaciens eos/qui paulo ante declamanti: et eam venturam calamitatem comminanti Noe iustissimo insultauerunt: adeo attonitos reddebat: quid acturi essent ignorarent. Hymbribus siquidem largissimis profluentibus: mortis ineuitabilia sibi imminere pericula videbant. Uidisses terram aquis opperiri: sua fluuios littora perdere. Uidisses homines eo tempore trementes pallescere. Uidisses manducantes cibum dentibus contritum ruminare: nec posse cibum pre animi angustia deglutire. Uidisses eos qui paulo ante et choreas ducebant: et ludentibus pedibus ad organorum sonitum et mouebant: et saltitabant: ingenti pauore adeo perterritos: vt exangues et feminees apparerent. O quantus luctus omnium mox insonuit. O quot querelis aera repledant: quot lamenta: dum breui spacio excrescentes aque rapere ceperunt corpora mergendorum. Uidebat pater submergi filium, videbat frater fratrem: et ipse necandus clamabat ad sydera. Heu heu ecce perimus in aquis. Filius patrem aut matrem forte precabatur. O genitor. O mater: misero mihi fer opem. Adiuua me natum tuum pereuntem. At pater succurrere poterat. O me miserum. O me infelicem et ego tecum pereo. Uix (vt arbitrari possumus) dies pertransijt: quin hominum et animalium maior pars aquis diluuij perierit. Si qui autem in montibus erant suffocati tandem sunt et ipsi: pluit siquidem quadraginta diebus et quadraginta noctibus: et aque excrescentes omnia montium cacumina superarunt. Expergiscimini ergo o peccatores polluti. o carnales/o lasciui/o sacrilegi/o incestuosi/o libidinibus spurcissimis fedati. et Deum discite et venerari et timere. Libidinum pruritigines deponite: abijcite voluptates. Ad mentem hoc tremendum diluuij iudicium reuocate: quo consumpta est omnis caro: que mouebatur super terram: non tantum hominum: sed etiam (exceptis illis animalibus et volucribus que introierunt in archam) omnium volucrum animantium: bestiarum omniumque reptilium: que reptant super terram: vniuersi homines perierunt: et cuncta animantia in quibus spiraculum vite erat Mosi testimonio: extincta sunt. Pisces autem diluuio non perierunt ad hominum nefandissima scelera: que et in aere et in terra (non autem in aqua) perpetrata fuerant detestanda. Hoc tremendum in mundum lasciuientem Dei iudicium ingeniosissime describit Ouidius: vt rem ipsam ante oculos admiranda verborum serie ponat/Jouem etiam potius aqua quam igne sceleratissimos peccatores: ipsumque genus humanum lasciuijs deditum: delere voluisse: licet Jouem non lateret: igne tandem omnia corripi debere. Esse quoque in fatis reminiscitur affore tempus. Quo mare/quo tellus/correptaque regia celi Ardeat. Unde hic genitus: adueniente vniuersalis iudicij tempore mundi [illegible] nem (ignis siquidem prophete regij testimonio ante ipsum precedet) intelligere potuit. Josephus in antiquitatibus retulit Adam de duobus iudicijs prophetasse. Peccatores quoque in priore aqua: in posteriore igne puniendos: et eam ob rem tradit Josephus Tubal artem musices inuentam ne periret in duabus columnis in quilibet totam scripsisse. Una columnarum erat marmorea: ne diruere tur diluuio. Altera latericia ne solueret incendio. Adam igitur diluuium predixit: sed quid ad Ouidium? An Geneseos historiam vidit? An Platonem qui Egyptum petierat: et Mercurij trimegisti volumina (non autem legem: nondum in grecam linguam septuaginta interpretum labore versam: cum hoc teste Augustino temporum dissonantia tur) in quibus multa fidei nostre consentanea habebantur: legerat de diluuio et extremo iudicio disserentem. perlegerit non temere diffinio: arbitror tamen Ouidium Sibyllarum vaticinia: que multa fidei nostre sacramenta predixerant: non latuisse. Quis etiam prohibet Romanos principes vniuerso orbi imperantes: legem Judeorum ve victarie trophea Romam detulisse: et eam Ouidium perlegisse potuisse? cum tamdudum Ptolemei Philadelphi suasu greca facta fuisset. Quonam pacto se rei veritas habeat: me ignorare ingenue fateor. Unum nihilominus exploratum habeo: Ouidium vtrunque iudicium tetigisse. Diluuium siquidem quod pulcherrime describit/innuit. Pena placet diuersa genus mortale sub vndis Perdere: extremum etiam iudicium cum non preterijsse probauit. Esse quoque in fatis reminiscitur affore tempus: Quo mare/quo tellus/correptaque regia celi Ardeat. Quare autem summus omnium opifex Deus: potius aquarum diluuio lasciuientem mundum quam igne punierit. Respondere possumus. Deum immisisse diluuium: vt petulce carnis libidinosum incendium aquarum frigiditate extinguens peccatores deleret. Mundum vero iudicaturus ignem in peccatorum punitionem inflammabit: vt auaritie deditissimos ea tempestate homines: et charitatis igne vacuos refrigesceret: siquidem charitas multorum igne conflagrationis puniat: vt quos auaritia frigidos effecerat: ignis in penam succendat.

Joseph⁹.

Plato

Sibylle.

¶ Jamque erat. statim inquit Juppiter fulminibus genus humanū perdidisset: nisi veritus esset ne celum quoque terrarū incēdio cōflagraret: cum præsertim in fatis meminerit esse: vt aliquā totus mundus igne absumatur. Quare non fulminibus sed aquarum inūdatione genus humanū pdere decreuit. ¶ Jamque. statimque. ¶ Sed timuit ne (forte) facer ether. sacrū celum. ¶ Tot ab ignibus. quot opus esset ad totā terrā cōburendā. ¶ Cōciperet. cōtraheret. ¶ Totus axis. totū celū. Synegdoche est: axis enim q pars est celi: pro toto ponitur celo. Nā axis pprie illud est plaustri lignum circa qd rote vertunt: ad cuius similitudinē axis i mūdi sphera vocatur: circa cuius cacumina sphera ipsa rotatur: quibus cōtigui sūt duo poli: qui et vertices dicunt: quibus veluti cardinibus (vt [illegible]) maxime sphere nititur: arcticus et antarcticus: siue borealis et australis. ¶ Esse quoque in fatis. in dispositione fatorū. Alia ratio est qua deterritus est ab incēdio Juppiter: ne id eueniret: quod in fatis esse sciebat: ne videlicet totus mūdus conflagraret. Est autē fatū: vt Stoici aiūt cōnexa rerū series: per quā mundus administratur. ¶ Affore. aducturum esse. ¶ Et mūdi moles. machina mūdi. ¶ Operosa. multi opis. ¶ Laboret. in labore et periculo propter incendiū futura sit. Hoc autem maxime cū dogmate Christiano cōuenit. Nos enim credimus mundū in nouissimo die cōflagraturum. ¶ Tela reponunt. fulmina a Cyclopibus confecta. Cyclopes enim Joui fulmina cōfecisse dicunt. Fuerūt aūt populi Sicilie: vnum in media fronte oculū habētes. ¶ Pena diuersa. cōtraria. Diluuiū enim incēdio cōtrariū est. ¶ Nimbos. pluuias. ¶ Demittere. deorsum mittere. ¶ Protinus Eolijs. statim inquit Juppiter clausis in spelūca iis vētis: qui inducunt serenitatē: austrū pluuia gaudentē emisit. ¶ In Eolijs antris. in Eoli speluncis. Notus est autem Eolū Jouis ex Acesta filium regē esse vētorū: quā vt hoc loco sit exponendū. Quod quidē idcirco fictum est: quod (vt Plinius ait) Eolus vētorū rationē inuenit. Cum enim septē insularū iuxta fretū Siculum: que ab illo Eolie fuerūt cognominate: princeps esset: ac ex nebulis et fumo Hiere insule ardentis ventos prediceret futuros: creditus est illos in sua habere potestate. ¶ Flamina. a flando venti flamina dicunt. ¶ Madidis Notus euolat alis. eleganter Austri vēti describit effigiem: sic enim apud priscos pingebatur. Ale aūt vētis assignantur propter velocitatē. ¶ Tectus vultū. hoc est tectū vultū habens. Est aūt poetica synegdoche. ¶ Picea caligine. nigris nubibus. Nam Auster nubilosus est vētus. ¶ Barba grauis. plena. ¶ Nimbis. pluuiis. ¶ Unda. aqua. ¶ Rorāt. stillant in roris similitudinē. ¶ Utque manu late. postquā inquit Notus manibus nebulas cōpressit: maxime pluuie esse ceperunt. ¶ Fit fragor. strepitus propter rerum fractarum. ¶ Densi nimbi. crebre pluuie. ¶ Cōcipit Iris aquas. Iris nūtia Junonis a poetis fert. Interdū autē etiā Jouis. Est etiā versicolor ille arcus: q fit in aere (vt scribunt physici) ex reflexione radiorum solis lune vel in nubibus pluuie tempore. Dicta est autem Iris παρα το ειρω: qd est dico: quia futurorū pnūcia. Fluuius est etiā Iris: necnō herba quā Plinius optimam in Illyrico nasci scribit. ¶ Sternunt segetes. Frumenta in agris extentia in terram ab aquis deiiciuntur. Seges autē dr frumētū nōdū demessum. Sternere vero interdū in terrā deiicere: interdū significat cooperire: vt cū dicimus sternere mensam. ¶ Vota deplorata: Spes valde ploratas. Vota aūt vocat frumēta multis votis et precibus expetita. ¶ Colonis. agricolis. ¶ Irritus. vanus ac sine vllo fructu. ¶ Ceruleus frater. periphrasis Neptuni. ¶ Auxiliaribus vndis. auxiliū afferētibus ad perdendū genus humanū. ¶ Auxiliares aūt milites pprie dicunt: qui a sociis in auxilium mittuntur. ¶ Conuo. hic amnes. deos fluuiorum. Amnis enim fluuius dr ab ambiēdo: vt Varro ait: qd oia flumina circuēunt. Unde eū cornuta pingunt. ¶ Tyranni sui. regis sui. Tyrānus nāque apud antiquos in bonū quoque accipiebat partē: vt paulo ante scripsimus. ¶ Hortamine. hortatu: exhortatione. ¶ Aperite domos. fontes: qui fluuiorum domus esse videntur. ¶ Mole. obstaculo. ¶ Fluminibus. fluxibus. ¶ Totas habenas. trāslatio ab equis sumpta: qui habenis inhibent. ¶ Defrena. effrenato: ac sine vllo retinaculo.

Jamque erat in totas sparsurus fulmina terras:
Sed timuit: ne forte sacer tot ab ignibus ether
Conciperet flammas: totusque ardesceret axis.
Esse quoque in fatis reminiscitur affore tempus:
Quo mare: quo tellus / correptaque regia celi
Ardeat: et mundi moles operosa laboret.
Tela reponuntur manibus fabricata Cyclopum.

¶ Diluuium.

Deucalioneo tellus fuit obruta ponto
Et stetit in pratis piscis: in arce rates.

Pena placet diuersa: genus mortale sub vndis
Perdere / et ex omni nimbos demittere celo.
Protinus Eoliis Aquilonem claudit in antris:
Et quecunque fugant inductas flamina nubes.
Emittitque Notum. madidis Notus euolat alis
Terribilem picea tectus caligine vultum.
Barba grauis nimbis. canis fluit vnda capillis.
Fronte sedent nebule. rorant penneque / sinusque.
Utque manu late pendentia nubila pressit:
Fit fragor / et densi funduntur ab ethere nimbi.
Nuncia Junonis varios induta colores
Concipit Iris aquas: alimentaque nubibus affert.
Sternuntur segetes: et deplorata colonis
Vota iacent: longique perit labor irritus anni:
Nec celo contenta suo est Jouis ira: sed illum
Ceruleus frater iuuat auxiliaribus vndis.
Conuocat hic amnes: qui postque tecta tyranni
Intrauere sui: non est hortamine longo
Nunc ait vtendum: vires effundite vestras.
Sic opus est: aperite domos: ac mole remota
Fluminibus vestris totas immittite habenas.
Jusserat. Hi redeunt: ac fontibus ora relaxant:
Et defrenato voluuntur in equora cursu.

Axis. Fatum. Operosi. Cyclopes. Diuersū. Demittere. Eolus. Eolie insule.

Flamen. Auster. Rotare. Fragor. Iris. Seges. Uotum. Auxiliar. Amnis. Tyrannus.

Ipse.

Raph. Tridens. ¶ Ipse. Neptunꝰ. ¶ Tridēte suo. vt Ioui fulmen: sic Neptuno tridēs attribuit: quo dū pcutit terrā: semp fit terremotꝰ. ¶ Expatiata. late sparsa. ¶ Penetralia cū suis sacris. hoc est penetralia cum diis penatibꝰ. Nam penetralia (vt Sex. Pōpeius scribit) sunt penatiū deoꝝ sacraria. ¶ Rapiūt. vi abstrahūt. (Penetralia.)

maeret agiles capre. ¶ Gramē. herbā. Speciē pro genere posuit. ¶ Deformes phoce. turpes ꝛ vaste. Phoce a latinis vituli marini appellant. ¶ Nereides. nymphe sunt marine a Nereo patre appellate. ¶ Delphines. delphin ꝛ delphinus a gentiuo greco delphinos fit noīatiuꝰ latinꝰ. ¶ Incursant. (Phoce. Nereides.)

Ipse tridente suo terram percussit: at illa
Intremuit: motuqꝫ vias patefecit aquarum.
Expatiata ruunt per apertos flumina campos:
Cumqꝫ satis arbusta simul/pecudesqꝫ/virosqꝫ/
Tectaqꝫ/cumqꝫ suis rapiunt penetralia sacris.
Si qua domus mansit: potuitqꝫ resistere tanto
Indeiecta malo: culmen tamen altior huius
Unda tegit. pressęqꝫ latent sub gurgite turres.
Iamqꝫ mare ꝛ tellus nullum discrimen habebant.
Omnia pontus erat: deerant quoqꝫ littora ponto.
Occupat hic collem: cymba sedet alter adunca:
Et ducit remos illic: vbi nuper ararat.
Ille super segetes. aut merse culmina ville
Nauigat/hic summa piscem deprendit in vlmo.
Figitur in viridi (sic sors tulit) anchora prato:
Aut subiecta tegunt curue vineta carine:
Et modo qua graciles gramen carpsere capelle:
Nunc ibi deformes ponunt sua corpora phoce.
Mirantur sub aqua lucos/vrbesqꝫ/domosqꝫ
Nereides: syluasqꝫ tenent delphines: ꝛ altis
Incursant ramis: agitataqꝫ robora pulsant.
Nat lupus inter oues: fuluos vehit vnda leones.
Unda vehit tigres: nec vires fulminis apro:
Crura nec ablato prosunt velocia ceruo.
Quesitisqꝫ diu terris vbi sistere possit:
In mare lassatis volucris vaga decidit alis.
Obruerat tumulos immensa licentia ponti:
Pulsabantqꝫ noui montana cacumina fluctus.
Maxima pars vnda rapit̄. quibus vnda pepercit/
Illos longa domant inopi ieiunia victu.
Separat Aonios acteis Phocis ab aruis
Terra ferax: dum terra fuit: sed tempore in illo
Pars maris/ꝛ latus subitarum campus aquaꝝ.

¶ Parnasus.

Nubila verticibus superō: genus ipse superstes
Seruaui: humanum dum foret vnda solum.

¶ Si qua domꝰ mā sit. ordo est. Si qua domꝰ remāsit inde iecta. ¶ Indeiecta. nō deiecta in terrā. ¶ Culmē tū. culmē est tecti summitas a culmo dictum: qꝺ culmo āt̄iqꝰ domꝰ tegerent. ¶ Presse. submerse. ¶ Sub gurgite. sub mari: est autē tapinosis. Nā gurgitē: ꝙ ppe locus est in flumine pfundior pro mari posuit poeta. Sic Verg. Apparēt rari nātes in gurgite vasto. Inde fit ṽbū ingurgitoꝰ qꝺ ꝛ deuoro ꝛ repleo significat. vñ Macro. in saturnalibꝰ scribit Fabiū ciuē Romanum virū triūphalem a deuorato patrimonio gurgitē fuisse cognoiatum. ¶ Nullū discrimē. nullam discretionē ac differētiā. Aliqñ discrimen periculū significat. ¶ Omīa pōtus erat. omnia mare occupauerat. Pōtus aūt pprie id mare est qꝺ Euxinum appellat̄. Sed pro quocunqꝫ mari frequēter ponitur. Pontꝰ ṽo dicitꝰ ꝥαρὰ τὸ πονεῖσθαι: ꝙ in mari maxime laborat̄. Pontꝰ etiā prouincia est Asie: Bithynie finitima: Euxinoqꝫ adiacēs: vñ ponticꝰ deriuat̄. ¶ Occupat hic collem. aliꝰ inqt ex hominibꝰ in mōtē confugiebat: aliꝰ i cymbam. Propterea autē occupari dicunt̄ loca possessoribꝰ vacua. ¶ Cymba adūca. peritę. nā cymbe ꝛ prorā ꝛ puppim aduncas habēt. ¶ Et ducit remos. remigat. ¶ Ville. villa pprie dr̄ domꝰ in agro. ¶ Sūma in vlmo. sic Hora. hoc idē diluuiū describēs. Piscium ꝛ summa pecus hesit in vlmo: ¶ Sic sors tulit. sic casu euenit. est autem parēthesis. ¶ Anchora. anchora dicit̄ a latinis aspirat̄: ꝙuis apud grecos aspiratiōe careat. est aūt anchora instrumētū ferreum: qꝺ ad cōtinendas naues in mare iaci cōsueuit. Unde anchorarij funes dicunt̄: quibꝰ anchore ligant̄. ¶ Uineta. loca dicunt̄ vitibꝰ cōsita. ¶ Et modo. paulo ante. ¶ Graciles capelle. macre ꝛ

(Culmen. Gurges. Ingurgito. Discrimē. Pontus. Occupare. Uilla. Anchora. Anchorarij funes. Uineta.)

frequēter incurrūt. ¶ Agitata. impulsa. ¶ Robora. ligna ac truncos. ¶ Pulsāt. pcutiūt. ¶ Nat. natat. Est aūt perꝙ lasciua ꝛ lepidissima descriptio. quā quidē Seneca rephēdit: ꝙ in re tristi ludere poeta videt̄. ¶ Unda vehit tig. Tigris fera est tincultēta mirāde velocitatis in Armenia Indiaqꝫ nascēs. Tigris etiā est fluuiꝰ Armenie: a velocitate qua decurrit sic appellatꝰ. Nā Tigris lingua Persica sagittā significat. ¶ Ubi sistere possit. in qu[illegible] firmare possit. Sistere autē est stare facere. Idē ṽo cum sto verbo pteritum hꝫ ꝛ supinū. ¶ Uolucris vaga. hirūdinis est periphrasis. Nā hirūdines vagos maxime volatꝰ habēt. ¶ Nec vires fulminis apro prosunt: tanto impetu apri venatores aggrediunt̄: vt vires fulmini similes habere dicant̄. ¶ Ablato: ceruo. abrepto ab vndis. ¶ Lassatis alis. defatigatis ac fessis. ¶ Obruerat tumulos. cooperuerat mōtes. Obruere nāqꝫ est aqua terraue operire. Tumuli ṽo montes dicuntur a tumore. ¶ Pulsabant. pcutiebāt. ¶ Noui fluctus. magne vnde ꝛ inusitate. ¶ Mōtana cacumina. montium summitates.

(Tigris. Sistere. Obruere. Tumuli.)

¶ Maxima pars. hominū subaudit̄. ¶ Quibꝰ vnda pepcit hoc est qui submersi nō fuerūt fame periere. ¶ Separat Aonios. Topographia ꝛ loci descriptio. Montē em̄ Parnasum describit: in cuius cacumē sua altitudine ab vndis tutū Deucalīō ꝛ Pyrrha se receperūt. ¶ Phocis. regio est iter Beotiā ꝛ Atticā a Phoco denoīata: in qua mons Parnasus duobꝰ colībꝰ eminens ꝯspicit̄. ¶ Ab acteis aruis. ab Attica regione. Naꝫ Attica apte vel ab Acteo rege: vel a littore quod ἀκτὴ dicit̄ fuit appellata. Est enim maritima regio: ac fere littus esse videtur. ¶ Terra ferax. fertilis.

(Topographia. Attica.)

¶ Mons

Mons ibi verticibus petit arduus astra duobus
Nomine Parnasus: superatq; cacumine nubes.

Deucalion.

Nen deus ipse vocor: quum sim Joue maior in vndis
Mollia submersi: saxa ego viuifico.

Hic vbi Deucalion (nam cetera texeral equor)
Cum consorte tori parua rate vectus adhesit/
Coricidas nymphas/ ꝛ numina montis adorat:
Fatidicamq; Themin/ que tunc oracula tenebat.

RAPH. Mons nomine Parnasus. mons est Phocidis: a Parnaso antiquissimo vate cognominatus: vnde Parnasius: Parnasiacus. Parnasias: Parnasis ꝛ Parnaseus deriuātur. Prius aūt Larnasos
Phocis. Parnasus fuit appellatus: ꝙ illuc Deucalionis archa: que grece λάρναξ dicit fuerit appulsa. Petit astra. tendit in altū sydera versus. Duobus verticib⁹: duobus cacuminibus. quorū alterum Tithoreū: alterū Hyampeū appellat Herodotus: quāuis Seruius: nisi est deprauatus: Heliconē et
Helicon. Cytheron Cytheronē putet: quos Beotie montes esse constat longe a Parnaso distātes. Parnasus autē totus ꝛ Apollini ꝛ Musis ꝛ Baccho est cōsecrat⁹. Hic vbi deucalion. Deucalion Promethei fili⁹ vir integer ac pius vna cū Pyrrha vxore diluuio inualescēte ad cacumē Parnasi cōfugit: vbi post finitū diluuium Themidē cōsuluerunt: quomodo genus humanū reparare possent: quib⁹ Themis respondit. id posse reparari: si antique matris ossa post terga iecissent: que Deucalion lapides esse cōiectauit. Nam lapides ossa terre videnī esse: que omniū est mater. Qui igitur lapides a Deucalione fuerunt post terga iacti in mares. Qui a Pyrrha in feminas fuere cōuersi. Hoc autē idcirco fictū est: ꝙ (vt scribit Eusebius in Chronicis) regnāte Athenis Cecrope maxima aquarum illuuies maiorē partē populorū Thessalie absumpsit: paucis fuga in montes liberatis maxime in monte Parnaso: in cuius circuitu Deucalion tunc regno potiebat: qui tūc ad se ratibus cōfugientes (vt narrat Justin⁹) suscepit: ac p summa Parnasi
Hic vbi Id quod iuga fouit: ac idcirco genus humanū ab illo fuisse reparatū aiūt. Hic vbi: elegāter hic ꝛ vbi ita iūguntur: vt id ꝛ qḋ/ cū vbi ꝛ qḋ grāmatice locutioni satis esse videātur: vt cū dicimus. Tibi morē gessi id qḋ fratri sum pollicitus. nam qḋ sum pollicitus satis esset. Nā cetera. parēthesis est. Reliqua in quit loca mare occupauerat. Cū ꝯsorte tori. hoc
Corycum est vxore. Nam vxor lecti mariti cōsors est. Co-
Corycides nymphe. rycidas nymphas. Corycū antrū est Parnasi nymphis sacrū. Unde Corycides nymphe dicūtur. Est autē forma patronymica p possessiua. Est etiam
Corycus. Corycus Cilicie ꝛ vrbs ꝛ mōs ꝛ antrū: vbi optimū nascitur Crocū. Est preterea Corycus (vt Stephanus scribit) mons Jonie altissimus: ꝛ portus: ꝛ insula: est ꝛ promontoriū Crete ꝛ portus Ethiopie Corycia appellatus. Et numina montis. Apollini/ Baccho/ ꝛ musis Parnasus dicit esse cōsecra-
Themis. tus. Fatidicāq; Themin. Themin archana fatorū predicētē. Themis aūt filia celi ꝛ terre fuisse scribitur: quā Juppiter nuptias suas fugiētem in Macedonia assecutus cōpressit. Mineruāq; sustulit. Dea ꝟo fuit: q (vt inquit Sex. Pōpe.) precipiebat hoīb⁹: vt a Dijs peterēt id qḋ fas esset: vñ. etiā nomē accepit. Nā θέμις apud grecos fas ac iustū significat. Nā Themis ἀπὸ τοῦ θεσμοῦ hoc est a lege dicta est. Habet autē apud grecos triplicē genitiuū Themidos: Themitos ꝛ Themistos.
LAU. Deucalionis fabula ✱ Hic vbi Deucalion (nā cetera texerat equor.) Deucalion Promethei fili⁹ fuit: cui adulto Epimitheus patruus Pyrrhā filiā iunxit coniugio: cūq; ipsi duo tātūmodo (quia optime restituissent) vecti scz parua rate in Parnassi montis Phocidis cacumina (nā cetera diluuij tempore texerat equor) Themidis oraculo iussi lapides post tergum iecerunt. Inq; breui spatio superorum numine saxa; Missa viri manibus faciē traxere virorū. Et de femineo reparata est femina tactu. Ueritas tamē
Sēsus historicus. alia est. Nā vt Justinus libro secūdo scribit. Amphitcanis Athenarū regis tēporib⁹: aquarū illuuies maiorē grecie partē assumpsit: supfuere quos refugia montiū ceperūt: aut qui ad regē Thessalie Deucalionē ratib⁹ euecti sunt: a quo propterea humanū genus cōditū dicitur. Sunt qui dicāt ad diluuiū Deucalionis tpe. factū terrizos hoies: ꝛ ad supréma vsq; montiū effugisse: atq; cauernas ꝛ antra vna cū mulieribus suis expectaturos finē inundationis: traſſe: ꝛ ad hos Deucalionē ꝛ Pyrrhā cessantibus aqs: in mesto atq; supplici habitu accessisse: ꝛ Deucalionē hoībus: ꝛ Pyrrhā mulierib⁹ nō absq; labore maximo suasisse: aquas cessasse: nec amplius fore timēdum: ꝛ ita eos e verticibus montiū: atq; saxeis antris (vt lapides facimus) educētes in habitationes ꝛ tecta reduxerūt. Hic Deucalion opti-
Sēsus allegoricus. me patriarchā Noe: in diluuij inundatione arche beneficio: cū vxore filijsq; suis ac eorū cōiugib⁹ saluatum significat Moses Noe sanctimonia virtutesq; cōmēdās dixit. Noe vir iustus atq; perfect⁹ fuit in generationib⁹ suis cū Deo ambulauit. Diuino etiā testimonio (Mose referēte) laudat⁹ fuit. Te enim vidi iustū corā me. Ouidi Deucalionis (quē Noe intelligim⁹) virtutū excellētiā vitęq; rectitudinē recēsuit. Non illo melior quisq; nec amātior equi Uir fuit. Moses solum superstitem fuisse Noe: ꝛ eos qui cū eo erāt in archa (ceteris deletis) voluit. Remāsit aūt solus Noe: ꝛ qui cū eo erāt in archa. Ouid. eadē de Deucalione retulit. Juppiter vt liquidis stagnare paludib⁹ orbē. Et superesse virū de tot modo milibus vnū. Et superesse videt Moses Deū Noe sanctissimi adhuc in archā moram trahētes recordatū scripsit. Recordat⁹ est autem Deus Noe/ cunctorūq; animātiū ꝛ omniū iumentorū que erāt cū eo in archa: ꝛ adduxit spiritū
Gen. viij. sup terrā: ꝛ imminute sunt aque: ꝛ clausi sunt fontes abyssi: ꝛ catharacte celi: ꝛ phibite sunt pluuie de celo. Que oia Ouidiū minime latuerūt Juppiter vt liquidis stagnare paludibus orbem: ꝛ post paucas subiunxit Nubila disiecit: nimbisq; Aquilone remotis. Et celo terras ostēdit: ꝛ ethera terris. De aquarū aūt imminutione cecinit. Jam mare litus habet: plenos capit alueus amnes Flumina subsidunt ꝛc. Moses dicit. Apparuerūt cacumina montiū. Ouid. idē scripsit. Collesq; exire videntur Surgit humus: crescūt loca decrescētibus
Gen. viij. vndis. Moses a refactā terrā ꝛ mūdū sibi redditū testatus est. Aperiēs Noe tectū arche inspexit: viditq; ꝙ exsiccata esset supficies terre Ouidius nec id tacuit. Postq; diē lōgā nudata cacumina sylue Ostēdūt: limūq; tenēt in fronde relictū. Redditus orbis erat. Moses Noe egressū de archa. Deo holocausta altari extructo obtulisse dixit. Edificauit
Gen. viij. autē Noe altare dño: ꝛ tollēs de cūctis pecoribus ꝛ volucribus mūdis obtulit holocausta sup altare. Ouidius Deucalionē Pyrrhe vxori dixisse fertur. Nūc genus in nobis restat mortale duobus. Sic visum est superis hominūq; exēpla manem⁹. Dixerat: ꝛ flebāt: placuit celeste precari Numen: ꝛ auxiliū p sacras querere sortes: ꝛ cetera in eādem sententiam adorationis modū ritu gētili pulchre describētis carmina. Ouidius deniq; ex lapidib⁹

Non illo melior quisq̄/nec amantior equi
Uir fuit: aut illa reuerentior vlla Deorum.
Juppiter vt liquidis stagnare paludibus orbem:
Et superesse virum de tot modo millibus vnum:
Et superesse videt de tot modo millibus vnam:
Innocuos ambos: cultores numinis ambos:
Nubila disiecit: nimbisq; Aquilone remotis:
Et celo terras ostendit: ⁊ ethera terris.
Nec maris ira manet: positoq; tricuspide telo
Mulcet aquas rector pelagi/supraq; profundum
Extantem/atq; humeros innato murice tectum
Ceruleum Tritona vocat/conchaq; sonanti
Inspirare iubet/fluctusq;/⁊ flumina signo
Jam reuocare dato. caua buccina sumitur illi
Tortilis in latum: que turbine crescit ab imo.
Buccina/que in medio concepit vbi era ponto:
Littora voce replet sub vtroq; iacentia Phebo.
Tum quoq; vt ora dei madida rorantia barba
Contigit: ⁊ cecinit iussos inflata recessus:
Omnibus audita est telluris: ⁊ equoris vndis.
Et quibus est vndis audita coercuit omnes.
Jā mare littus habet. plenos capit alueus amnes
Flumina subsidunt: collesq; exire videntur.
Surgit humus. crescūt loca decrescētibus vndis.
Postq; diem longam nudata cacumina sylue
Ostendunt: limumq; tenent in fronde relictum.
Redditus orbis erat: quem postq̄ vidit apertum:
Et desolatas agere alta silentia terras:

LAUI. ☞ post tergū a Deucalione proiectis: durissimos homines ortos voluit. Ex Noe Cham filius post tergū patris maledictione piect⁹ ois⁹ est: ⁊ ab eo sc̄dē iulisq; fratribus durissime ceruicis hoīes: obstinatissimiq; animi exorti sunt: vt documēta darent qua essent origine nati. Sensu tropologico Deucalion quēlibet declamatoiē: saxeos ⁊ cordis obstinatissimi homines peccatores sua et vite sanctimonia: et eloquētia ad penitentiā inducētē significant. (Sēsus tropologicus multiplex.) Hoīes etiam ex lapidibus ortos pauperes ⁊ ignobiles: qui de rustica/agrestiq; gēte ⁊ plebeis: ad honores et dignitates euocantur: ⁊ de ignobilib⁹ nobiles nō virtute: sed pecunia a principib⁹ nobiles reddunt/itelligere possumus. Quos Deucalion (Deus scz) post tergū proijcit: cū de eoꝝ salute sit timēdū. Naz vt plurimū ad queq; facinora: ⁊ presertim ad superbiā ⁊ auaritiā (quosq; dispiciētes) proni sunt. Deucalione etiā prudētē/religiosumq; viruz significare potest. nā talē volēte diluuiū vitioꝝ euadere necesse est montem cōtēplationis ⁊ doctrine cōscēdere: vt diuine maiestatis immensitate cognita Deum timeat: ⁊ sua deprehēsa fragilitate humilietur nec superbiat. Hic Themidis templū: vt que cōtēplando didicerit populis pponat: debet ingredi: ⁊ lapides (carnales scz motus) deponere: q in homines: in motus scz rationales: ⁊ recto rationis dictamine regulatos sunt conuertendi.

RAPH. ☞ ¶ Non illo melior quisq;. hec eo pertinent vt ostendat poeta Deucalionē ⁊ Pyrrham ob pietatem in Deos: merito fuisse incolumes cōseruatos. ¶ Juppiter vt liquidis stagnare. postea q̄ inquit Juppiter vidit totū orbē terrarū sic aquis esse obrutū: vt stagnū esse videret: ac ex hominib⁹ solos Deucalionē ⁊ Pyrrhā supesse: reducta serenitate diluuiū: ita decrescere cepit: vt terre ceperint apparere. (Stagnare) ¶ Stagnare. Stagnū ⁊ lacū esse effectum. Stagnare em̄ pprie dicunt terre aquis nō defluētibus coopte. Stagna siquidē paludes lacunesq; lame vocant. ¶ Supesse. supuiuere. ¶ Innocuos. insontes: innocētes. ¶ Nubila disiecit. nubes dissipauit. (Aquilo.) ¶ Nimbis Aqlone remotis. ab Aqlone depulsis. Est em̄ Aquilo ventus nubila expellēs: ac serenitatē inducēs. ¶ Et celo terras ostēdit. eleganter nā ita aquis tegebantur: vt aeri occulte essent terre. ¶ Celo. aeri. ¶ Ira maris. tēpestas. ¶ Manet. pmanet: pstat: perseuerat. ¶ Tri cuspide telo. periphrasis est tridētis: tres em̄ cuspides habet: vnde ⁊ tridēs dict⁹ est. (Tridens) ¶ Mulcet aquas. mitigat mare tumidū atq; iratū. ¶ Rector pelagi. Neptunus maris Deus. Pelagus aūt est mare pfunduz dictū: qd ppe terrā sit κατ αντιφρασιν. (Pelagus) Nam ex πελαγος: quod est prope: ⁊ γη terra compositum esse videt. Lōge siquidē a terra recessit. ¶ Innato murice. ingētis muricibus. singularis enim pro plurali frequēter ponitur ⁊ ecōtra. Est autem murex cōcha: ex cuius sanguine purpureus pficit color. (Murex) ¶ Tectū humeros. synecdoche poetica. Tectos enim et coopertos humeros habentem intelligimus. ¶ Ceruleum Tritona. Ceruleū mare pprie dr: ⁊ qd quid colorē habet maris. (Ceruleū) Triton aūt fert esse [illegible] ptuni [illegible] vt receptui canat. fluuiosq; in suos fontes reuocet. (Triton) ¶ Conchaq; sonāti. sonāti dixit: ad differētiaz concharū nō sonātiū. Quis qdam sonāti putēt esse legēduz: qd in exēplarib⁹ nō habet. Tritō autez p tuba cōcha lōgiore vtit. Re vera aūt inueniūtur Tritones cōchis canētes (vt Plinius refert.) ¶ Signo dato. facto signo: vt redeant. ¶ Caua buccina. describit cōchā qua p tuba vti solet Triton. ¶ Tortilis in latum: retorta in latitudinem. ¶ Que turbine crescit ab imo. que ab ore angusto incipit: ⁊ in amplū desinit ad turbinis similitudinez. ¶ Buccina que in medio. elegans anadiplosis: q̄ buccine laus exprimitur. Cum enim inflatur: omnia littora resonāt. (Hiperbole) Cōcepit vbi aera: postq̄ inflari cepit. ¶ Sub vtroq; Phebo: Sole ⁊ oriente: ⁊ occidente. Est autem hyperbole poetica: ab oriente enim ad occidentē tube illius sonitum audiri affirmat: quod omnem excedit veritatem. ¶ Tum quoq; vt ora dei: hoc est postq̄ ori Tritonis fuit admota. ¶ Rorantia. stillantia. ¶ Jussos recessus. regressus fluuiorum a Neptuno imperatos. ¶ Coercuit. inhibuit: ⁊ continuit. (Coercere) ¶ Jam mare littus habet: quo paulo ante carebat. ¶ Subsidunt. diminuuntur: ⁊ minus profunda fiunt. ¶ Postq; diem longam. tempus. ¶ Nudata cacumina: folijs priuata atq; spoliata. ¶ Redditus orbis erat. hoc est sibiipsi ordi restitutus esse videbatur. ¶ Desolatas terras. hoc est destitutas ab hominibus: et ab animantibus.

☞ Lachrymis

O soror o coniunx o femina sola superstes:
Quam commune mihi genus ⁊ patruelis origo:
Deinde torus iunxit: nunc ipsa pericula iungunt
Terrarum: quascunqꝫ vident occasus: ⁊ ortus:
Nos duo turba sumus. possedit cetera pontus
Hec quoqꝫ adhuc vite non est fiducia nostre
Certa satis: terrent etiam nunc nubila mentem.
Quis tibi: si sine me fatis erepta fuisses.
Nunc animus miseranda foret? quo sola timorem
Ferre modo posses? quo consolante dolores?
Nāqꝫ ego (crede mihi) si te quoqꝫ pontus hēret:
Te sequerer coniunx: ⁊ me quoqꝫ pontus haberet.
O vtinam possem populos reparare paternis
Artibus: atqꝫ animas formate fundere terre.
Nunc genus in nobis restat mortale duobus.
Sic visū est superis: hominūqꝫ exempla manem⁹
Dixerat: ⁊ flebant. placuit celeste precari
Numen: ⁊ auxilium per sacras querere sortes.
Nulla mora est: adeunt pariter Cephisidas vndas

Epiph. ¶ Lachrymis obortis. repente natis. ¶ O soror o coniūx o femina sola superstes. pathetica est oratio: ⁊ affect⁹ plena: qua Deucalio̅ maximopere sibi Pyrrhā deuincit. ¶ Et patruelis origo. Deucalion ⁊ Pyrrha patrueles fuerunt: nam Iapetus duos sustulisse filios d̄r: Promotheū: qui Deucalionē: ⁊ Epimetheū qui Pyrrhā genuit. ¶ Deinde tor⁹. lectus nuptie. ¶ Erepta. liberata ab hoc diluuio. ¶ Miseranda. misericordia digna. ¶ Paternis artib⁹. nā Prometheꝰ: vt super⁹ iam diximꝰ: terram in imaginem hominis figurauit: eiqꝫ animā ex igne eductā immisit. ¶ Infundere. immittere ¶ Genus mortale. genus humanum. ¶ Sic visum est superis. parenthesis est: qua vti solem⁹/ cum causam alicuius rei assignare ne [illegible] ¶ Hominū [illegible] manem⁹. exēpla pro exēplaribus posuit. Exemplum est enī qd̄ aut sequamur aut vitemus. Exēplar autē est ex quo aliud simile faciam⁹. ¶ Per sacras sortes. per sacra oracula ⁊ deorum respōsa. ¶ Cephisidas vndas. Cephisus fluu⁹ est ad Parnasi radice: vnde patronymicū finxit poeta. Est etiam Cephisis palus in quam Cephisus ipse ingreditur. ¶ Et nondū liquidas. nondū puras ac lympidas: sed limo turbidas. ¶ Sed iam vada nota secantes. sed iam alueos suos tenētes: neqꝫ enī ripis egrediebantur. Secare namqꝫ interdū incidere: interdū tenere significat. Unde sectas philosophorum dictas esse Seruius ait: quod' p̄positum teneant. Vergili⁹. Ille viam secat ad naues. ¶ Inde vbi libatos irrorauere liquores. antiq̄ tēpla ingressuri: deosqꝫ precaturi: id quod nos quoqꝫ facimus: prius se aqua aspergebāt ⁊ lauabant: quam consuetudinē Deucalion ⁊ Pyrrha dijs supplicaturi seruarunt. ¶ Irrorauere. inspsere. ¶ Libatos liquores. haustas aquas. ¶ Ad delubra. ad templa. Nam delubrum modo simulacrū deī: modo templum significat. Delubrum quidem (vt ait Festus) proprie est lignum delibratū: quo' antiqui pro simulachro vtebantur. ¶ Sacre' dee. Themistis. ¶ Quorum fastigia. summitates. naꝫ fastigiū est altitudo ac summitas cuiuscūqꝫ operis. ¶ Turpi musco: muscus herbula est minutissima in locis humidis nascens. ¶ Squallebant. squallida ⁊ deturpata erant. ¶ Stabātqꝫ sine ignibus are: altaria sine sacrificijs erant. ¶ Ut templi tetigere gradus. modum adorandi pulchre describit. ¶ Procubit. procidit. ¶ Pronus. supplex. ¶ Remollescunt. mollia ⁊ mitia fiunt. ¶ Precibus iustis. precib⁹ iustorum hominum. ¶ Dic Themi Themis celi et terre filia fuisse ab Hesiodo fingitur: que ante Apollinem (vt Strabo ait) in Parnaso oracula' reddebat. Hanc fuisse deam: que iuberet homines id petere quod fas esset: ac potius eandēꝫ esse: quod fas Pompeius scribit. Themis etiam mater fuit Euandri: que Carmentis quoqꝫ vocata est. vt legitur

Fastigiū.

situr apud Plutarchū. Est autem vocatiuus grecus Themi. ¶ Mersis rebus. deletis ⁊ oppressis/ ac obrutis. ¶ Sortemqꝫ dedit. oraculum ⁊ responsum quod subijcitur. ¶ Et velate caput. operite/ ac tegite. ¶ Cinctasqꝫ resoluite vestes. hoc est discingite vestes vestras: que sunt cincte. ¶ Obstupuere diu. per longum tempus stupētes fuere admirati quidnaꝫ sibi vellet tale rñsum. ¶ Rupit silentia voce locuta est. ¶ Pauido ore. p ipsa pauida. Est enim hypallage ¶ Pauetqꝫ. quia timet. Causa est nāqꝫ qua Pyrrha mentio vait videri venaꝫ rogare. ¶ Maternas vmbras matris anim m. ¶ Repetunt. mēte reuoluunt. ¶ Cecis latebris. obscuris velaminibus. ¶ Uoluntant. cogitāt. ¶ Inde Promethides. Deucalion Promethei filius. Prometheus autēꝫ dictus est quod preuideat cōsilia: quasi προμηθεύς mutatione ε in η. μῆδεα nāqꝫ consilia dicunt. Unde etiam pro prudēte accipit. Epimetheus pro imprudente: qui posteaquā aliquid mali passus est cōsilium capit. ¶ Epimethida Pyrrham Epimethei filiam. ¶ Mulcet. mitigat ac fouet. ¶ Sollertia. ingenium: prudentia. Proprie autem acumen ingenij ac velocitas sollertia dicitur. ¶ Nullum nefas. nullam impietatem.
¶ Suadent. mandant: iubent. tametsi suadere proprie hortari significat. ¶ Magna parens terra est. recte oraculum interpretatus est Deucalion. Nam terra merito magna parens dicitur: cum animata omnia/ atqꝫ inanimata ex ea nascantur.
¶ Coniugis augurio. mariti vaticinio.
¶ Titania. Pyrrha Iapeti Titanis neptis.
¶ Diffidunt. non credunt.
¶ Sed quid temptare nocebit. aliꝫ subaudistur.
¶ Uelantqꝫ caput. tegunt: cooperiunt.
¶ Sua post vestigia. post sua terga. Uestigia autem pedum signa dicuntur: sed frequenter pro ipsis pedibus ponuntur. Uestigia.
¶ Mittunt. iaciunt.
¶ Quis hoc credat. Parenthesis cum interrogatione admirationis plena: qua id quod incredibile est: verisimile fieri videtur. Cum enim id prisci testentur: nobis quoqꝫ est credendum.
¶ Uetustas. antiquitas. que maxime est auctoritatis. Hoc autem idcirco fingitur: qꝫ Deucalion rex Thessalie post diluuium: quo tota Grecia fuit inundata: rudes homines ac feros moribus ac legibus instruxit: quibus duritiem omnem ac feritatem deposuere.
¶ Molliriqꝫ. mollia fieri. ¶ Ducere formam. accipere formam ⁊ figuram humanam.
¶ Mitior. mollior.
¶ Ut quedam. quandam quidem inquit formam habere videbantur saxa illa: sed' non humanam aperte pre se ferebant figuram. Talem autem habebant: qualem statue marmoree inchoate.

¶ Sed

RAPH. ☞ ¶ Sed vti. sed tanquam. ¶ Non exacta. exculta: pfecta. ¶ Rudibus signis. Impolitis inelaboratisq; statuis. Signa enim etiam statuas significant. ¶ Que tamen ex illis terrene inquit partes lapidū molles & humide in corpus fuere cōuerse. Solide vero & dure in ossa. Vene autem in venas: nam & lapides venas suas habent. ¶ Corporis. carnis. Corpus enim proprie viuentiū dicitur. Caro mortuorum. ¶ Superorum numine deorū voluntate. ¶ Traxere. cōcepere. ¶ Faciem traxere virorum. figuram matiū accepere. ¶ Experiensq; laborum. patiens laborum ac penarum. Sic Vergi. Deucalion vacuū lapides iactauit in orbē: vnde homines nati durū genus &c. ¶ Et documenta damus. experimenta. Alias documenta sunt exempla (vt inquit Varro) que docendi causa dicuntur. ¶ Qua simus origine nati. quam originem simus sortiti Cum enim tam patientes laborum simus: facile ostendimus nos de lapidibus esse generatos.

¶ Fabule octaue primi libri Argumentum.

LACT. ¶ Cetera diuersis tellus animalia formis &c. Post cathaclismō factū edidit terra Pythonē serpētem specie ignota mortalib9. Hunc Apollo sagittis interemit: & ne eius aboleret nomē instituit ludos & certamina: que iā in his ludis ostēdit. Unde etiam Apollo Pythius est appellatus: ludiq; Pythii sunt nominati.

RAPH. ☞ ¶ Cetera diuersis. reliqua inquit animalia ex terra humida & sole calefacta orta sunt id quod fieri

Et nondū liquidas: sed iam vada nota secantes.
Inde vbi libatos irrorauere liquores
Vestibus & capiti: flectunt vestigia sacre
Ad delubra Dee: quorum fastigia turpi
Squallebant musco: stabantq; sine ignibus are.
Ut templi tetigere gradus: procumbit vterq;
Pronus humi: gelidoq; pauens dedit oscula saxo.
Atq; ita: si precibus: dixerunt: numina iustis
Victa remollescunt. si flectitur ira Deorum:
Dic Themi: qua generis dānum reparabile nostri
Arte sit: & mersis fer opem mitissima rebus.
Mota Dea est: sortemq; dedit: discedite templo:
Et velate caput: cinctasq; resoluite vestes:
Ossaq; post tergum magne iactate parentis.
Obstupuere diu: rupitq; silentia voce
Pyrrha prior: iussisq; Dee parere recusat.
Detq; sibi veniam pauido rogat ore pauetq;
Ledere iactatis maternas ossibus vmbras.
Interea repetunt cecis obscura latebris
Verba date sortis secum: inter seq; volutant.
Inde Promethides placidis Epimethida dictis/
Mulcet: & aut fallax ait/ est sollertia nobis:
Aut pia sunt/ nullumq; nefas oracula suadent.
Magna parens terra est: lapides in corpore terre:
Ossa reor dici: iacere hos post terga iubemur.
Coniugis augurio quamquam Titania mota est/
Spes tamen in dubio est: & adhuc celestib9 ambo
Diffidunt monitis. sed quid tentare nocebit?
Discedunt/ velantq; caput: tunicasq; recingunt:
Et iussos lapides sua post vestigia mittunt.

¶ Lapides in homines.

Fecimus humanum lapides genus: ossa parentis
Prescia quos magne diperat esse themis.

Saxa (quis hoc credat/ nisi sit pro teste vetustas?)
Ponere duriciem cepere/ suumq; rigorem/
Molliriq; mora/ mollitaq; ducere formam.
Mox vbi creuerunt/ naturaq; mitior illis
Contigit/ vt quedam/ sic non manifesta videri:
Forma potest hominis/ sed vti de marmore cepta/
Non exacta satis: rudibusq; simillima signis.
Que tamen ex illis aliquo pars humida succo/
Et terrena fuit/ versa est in corporis vsum:
Quod solidū est: flectiq; nequit/ mutatur in ossa:
Que modo vena fuit: sub eodem nomine mansit:
Inq; breui spatio superorum numine saxa
Missa viri manibus faciem traxere virorum:
Et de femineo reparata est femina iactu:
Inde genus durum sumus/ experiensq; laborum:
Et documenta damus/ qua simus origine nati.

fieri posse facile Egyptus est documento. Nam post Nili inundationē aliae de in varias animalium figuras cōmutantur. Hec autem idcirco a poeta interseruntur: vt commodius Daphnes in laur9 metamorphosin cū superiore cōnectat. ¶ Unde polita. hūide. ¶ Estu. feruore. ¶ Viuaci solo. terra vitā subministranti. ¶ Ceu matris in aluo. tanquam in vtero matris. ¶ Cepere. concepere cōtraxere. ¶ Faciem aliquā. formā a figurā. ¶ Septēfluus Nilus: exemplo declarat reliqua animalia ex terra spōte fuisse orta. Nil9 autem fluuius singulis quibusq; annis Egyptum inundans: reddit non solum frumentorū: sed variorum quoq; animaliū eam reddit. Septēfluus idcirco dicit' q septē hostiis in mare erūpit: quorum nomina hec a Diodoro memorantur. Pellusiacum: quod ad orientem vergit: Tanticum: Medensium: Phaniticum: Sebenneticum: Bolbiticum: Canopicū. Nili autem ortus adeo est incertus: vt ipsū astopon: idest ortam e tenebris aquā vocent. Sane Nil9 variis nominibus fuit appellat9. Nam primum a cursus velocitate pfunditateq; aquarum Aquila fuit vocat9. Deinde ab Egypto rege Egyptus: tum a Nilo rege Nilus. Tametsi quidam asserūt Nilum quasi neeilū dictum esse [illegible] qd est iuuenis & nou9: quia singulis quibusq; annis renouari videt': cum totam Egyptum inundat. ¶ Alueo. syneresis est duarum vocalium in vnam. ¶ Ethereo sydere. igneo sole. ¶ Modo cepta. tantūmodo

De Nilo.

Rapio.

[…] do inchoata: Sed in vetustis exemplaribus legit̄ modo nata: recte quidem: vt intelligam⁹ nuper et paulo ante nata. Ibi autem est distinguendum: vt inde sequens incipiat sensus. ¶ Per ipsum nascēdi spacium: quedam imperfecta: hoc est propter breue nascēdi tēpus imperfecta videntur quedam. Est autem Dyalǝon. ¶ Quippe vbi temperiē. ex humore et calore s̄m physicos sit omnis generatio. ¶ Cūq₃ sit ignis aque pugnax: q̄uis inq̄t ignis aque sit emulus: calor tn̄ cum humore ɔmixt⁹ oīa generat. ¶ Et discors ɔcordia. acute dictum q̄uis la fatue videat. Nam calor [et humor separati] pugnāt et discordes sunt. Iūcti atq₃ mixti concordes ad agendū atq₃ generādum videnť. ¶ Fetib. partub⁹. ¶ Lutulēta. lutosa. ¶ Recanduit. calefacta fuit. ¶ Reddidit. representauit ac restituit. ¶ Illa quidem nollet. q̄sisse subaudiēdū. ¶ Sed te quoq₃ maxime Python Tum genuit: Pythonē maximū serpentem ex terra satum esse: ab Apolline q₃ fuisse interfectum narrat: a quo ei Pythius Apollo fuit cognominat⁹. et Pythij ludi ad ppetuam rei memoriā fuere instituti. In q̄bus q̄ vicisset esculea corōa (anteq̄ laurus esset) coronabatur. Est autem apostrophe ad serpētē. Python autē non solum in masculino/ sed etiā feminino genere vsurpatur. Hic h̄o serpens Latonam instictu Iunonis stimulasse ac fere per totū orbem terrarū persecutus fuisse anteq̄ Apollinem et Dianā pareret: in dyalogo irīdis et Neptūi a Luciano memoratur. Pytho h̄o est vrbs Phocidis: que alio nomine Delphi vocatur παρα το σηπεσθαι: hoc est a corrūpēdo: quod illic Python serpens fuerit corruptus et in saniem resolut⁹. Pythō quoq₃ est (vt Solinus scribit) in Asia campus patētissim⁹: quo primo quoq₃ aduētus sui tēpore ciconie aduolant. Porro Pythopolis duarū est vrbiū nomen: quarum altera Mysie: altera Carie est. ¶ Tantū spatij de monte tenebras. exclamatio est. q̄ magnitudo serpentis declarať. ¶ Tenebras. occupabas. ¶ Hunc deus arcitenens. Apollo qui cū arcu et pharetra pingebatur. ¶ Capreisq₃ fugacib⁹ vsus: Capree capre sunt siluestres q₃ velocissime. ¶ Exhausta pharetra. euacuata. Pharetra autem sagittarum est repositorium: dicta παρα το φερειν τα τιτρωσκοντα: hoc est a ferendis iis que vulnerant. ¶ Per vulnera nigra veneno. Hypallage est. Nigrum enim venenū per vulnera effusū intelligim⁹. ¶ Hic iuuenum quicunq₃ manu pedibusue: quisquis inq̄t Pythia vicisset aut pugnis: aut cursu: aut curru esculea corona donabať. ¶ Rotaue. vel curru [...] a parte totū intelligamus. ¶ Esculee frondis honorē. coronam ex frōdibus esculi ɔfectā. Nam escul⁹ arbor est glādifera: dicta q̄ prisci ex illi⁹ fructu escā sumerēt. ¶ Nondum laur⁹ erat con cine mutationē sequētē cum i superioribus ɔnectit. Assignans eni causam cur Pythiorū victores esculeā coronā acciperent: laurum

De Pythone.

Esculus.

¶ Animalium origo.
Humano cur non viuunt animalia sensu?
Hec non Deucalion: limus at hec genuit.

¶ Cetera diuersis tellus animalia formis
Sponte sua peperit: postq̄ vetus humor ab igne
Percaluit solis/ cenumq₃/ vdeq₃ paludes
Intumuere estu: fecundaq₃ semina rerum
Viuaci nutrita solo: ceu matris in aluo
Creuerunt: faciemq₃ aliquam cepere morando.
Sicvbi deseruit madidos septemfluus agros
Nilus: et antiquo sua flumina reddidit alueo:
Ethereo recens exarsit sydere limus/
Plurima cultores versis animalia glebis
Inueniūt/ et in his quedam modo cepta per ipsum
Nascendi spatium/ quedam imperfecta/ suisq₃
Trunca vident humeris/ et eodem corpore sepe
Altera pars viuit: rudis est pars altera tellus.
Quippe vbi temperiē sumpsere humorq₃: calorq₃:
Concipiunt/ et ab his oriuntur cuncta duobus.
Cūq₃ sit ignis aque pugnax: vapor humidus oēs
Res creat: et discors concordia fetibus apta est.
Ergo vbi diluuio tellus lutulenta recenti
Solibus ethereis: altoq₃ recanduit estu:
Edidit innumeras species: partimq₃ figuras
Reddidit antiquas: partim noua mōstro creauit.

¶ Python serpens.
Me Pythona manus strauit Phebea sagittis
Cum video ludos Pythia: non perij.

Illa quidem nollet: sed te quoq₃ maxime Python
Tum genuit: populisq₃ nouis incognite serpens
Terror eras: tantum spatij de monte tenebas.

¶ Ad Apollinem.
Prostrauere tue tumidum Pythona sagitte:
Te volucris vicit leuis sagitta dei.

Hunc Deus arcitenens: et nunq̄ talibus armis
Ante nisi in damis: capreisq₃ fugacibus vsus:
Mille grauem telis exhausta pene pharetra
Perdidit effuso per vulnera nigra veneno.
Neue operis famam posset delere vetustas:
Instituit sacros celebri certamine ludos
Pythia perdomite serpentis nomine dictos.
His iuuenum quicunq₃ manu: pedibusue: rotaue
Vicerat: esculee capiebat frondis honorem.
Nondum Laurus erat: longoq₃ decentia crine
Tempora cingebat de qualibet arbore Phebus.
¶ Prim⁹ amor Phebi Daphne Peneia: quem non
Sors ignara dedit: sed seua cupidinis ira.
Delius hunc nuper victo serpente superbus
Viderat adducto flectentem cornua neruo:
Quidq₃ tibi lasciue puer cum fortibus armis?
Dixerat: ista decent humeros gestamina nostros:

[catchword:] quę

RAPH. (qua postea qui vicissent fuere coronati) nondum fuisse ait: sicq̄ describit quemadmodũ Daphne Penei fluuij filia ab Apolline fuit amata: qua cum nec p̄ce: nec p̄tio potiri posset: ad vim sese conuertit. Ipsa v° fuga sibi ꝯsulēs: cum in eo esset vt caperet: patrē rogauit: vt sibi auxilium ferret. Ille v° p̄cib° filie mot° eam in arborē sui nois cōmutauit. Daphne em̄ laur° interp̄taṫ: dicta quasi Δαφωνη: qꝺ cū vriṫ q̄si vocē emittat. Strepit em̄ cū ardet: vt etiā Theocrit° testaṫ. Est etiā Daphne (vt Stra. ait) Antiochie vicinũ ꝛ amenitate celebrē nem°. xxx. stadioꝝ ābitu: q̄ in loco Antiochēsiũ cōuētus agitabaṫ. Appellatũ est aũt a Daphne Ladonis filia: vt Arrian° scribit. Dionysi° v° sacrũ tēplo locũ eũ vocauit. ¶ Decētia tpa. pulchrũ caput vt a parte totũ p̄ synegdochē intelligam°. ¶ Longo et ine. longis capillis. Ita nãq̄ Apollo pingebaṫ. ¶ Pheb°. Pheb° aũt est Apollini epithetō: soliq̄ p̄priũ: significat enim putum.

¶ Fabule none primi libri Argumentum.

LACT. ¶ Prim° amor ꝛc. Daphne Penei fluminis filia: cū olim virginũ: q̄ in Thessalia essent speciosissima haberet: adeo q̄d e vt eos pulchritudie sua caperet. Apollo cū eā ꝯspexisset forma eius expalluit. Quā cū neq̄ pollicitis: neq̄ p̄cib° adire potuisset: vim vt inferret/instituit: ꝛ illa cursu ꝯspectũ ei° effugere cupiēs: patrē inuocauit: vt virginitati sue: quā sibi ꝯmiserat: ferret auxiliũ. quā ille auditis p̄cib° filie deoꝝ vt vim effugeret: in laurum cōuertit.

RAPH. ¶ Peneia. Penei fluuij filia. posse siua em̄ frequēter p̄ patronymicis: ꝛ ꝯtra p̄ possessiuis patronymica ponuṫ. Aphtoni° v° Daphnē Ladonis filiā fuisse ait. ¶ Sors ignara. fortuna ipsa: q̄ nulliũ rerũ hꝫ delectũ. ¶ Sꝫ seua cupidis ira. sed magna dei amoris idignatio. cupido nãq̄ masculini gñis deũ significat amoris. femini v° cupiditatē. duos v° cupidines esse Plato i Symposio scribit. alteꝝ celeste ꝛ diuinũ: alterũ vulgarē atq̄ plebeiũ. Id qꝺ Oui. in fastis secut° esse vr̄: cū inq̄t. Alma faue dixi geminoꝝ m̄r amoꝝ. Greci cupidinē Erota vocāt. Vn̄ heroes denoiatos esse Plato ait i cratylo. De° aũt q̄ amori ꝯtri° est: amorēq̄ dissoluit: Anteros vocaṫ: q̄ (vt Cice. in iij. de natu deo. scribit) ex Venere nat° est ꝛ Marte. De Cupidinis aũt parētib° varie sũt āntiquoꝝ opiniones. Alij nãq̄ ipsũ Iouis ꝛ Veneris filiũ esse aiũt. Sapho aũt celi ꝛ terre. Simonides Martis ꝛ Veneris. Ibyc° ꝛ Hesiod° ex chao Cupidinē natũ esse scribũt. Orpheus ex Saturno eū esse natũ. ¶ Deli° hũc nup. qũo i amorē Daphnes Apollo icidecit: poeta describit ita ꝑspicue: vt nulla fere op° sit expōne. Deli°: Apollo a Delo insula cognoiat°: in q̄ vna cū Diana nat° esse p̄hibeṫ. ¶ Adducto neruo. gestũ exp̄mit sagittarioꝝ.

LAVI. * ¶ Ergo vbi diluuio tell° lutulēta recēti. Apollinē Iouis ꝛ Latone filiũ veteres diuinitatis ꝛ sapiē deũ dixere: ꝛ medicine artis reptorē. Hũc volũt Cyclopes interemisse: ꝛ eā ob rē aliquādiu p̄uatũ diuinitate armēta Admeti regis Thessalie pauisse. Pythonē etiā serpētē: tria capita. leoninũ: lupinũ ꝛ caninũ hñtē occidisse voluere. Insup cũ illi Mercuri° cytharā dono dedisset: cũ heliconiis musis p̄esse: vt eo. s. tāgēte: muse canerēt: cũ imberbē: nũc iuuenē: nũc senē: tripode aurea capite tectũ hñtē: ac vna manu arcũ ꝛ sagittas: altera cytharā tenente finxere: laurũ etiā arborē musis choreā ducētibus vmbrā faciētē: ꝛ coruũ ei sacrauere: hui° d̄scriptio nis poetice si sensũ excerpe voluei m°: nōnũq̄ hominē vt fuit: aliqñ solē itelligam°, necesse ē. Fuit ergo h̄ Apollo Iouis scđi: ex Latona fili°: quē volũt apud Archades regnasse: eis q̄z nouas leges adinuenisse: ꝛ ob seueritatē nimiā legũ: a subditis regno pulsũ fuisse: ꝛ ad Admetũ regē Thessalie ꝯfugisse: atq̄ ex ꝯcessiōe Admeti: q̄busdā sec° Amphrisũ flumen p̄ptis impasse: q̄ locũ fabule dederũt: q̄ ob occisos Cyclopes diuinitate p̄uat°: Admeti pauerit armēta. Hic p̄m° fuit q̄ vires herbaꝝ nouerit: ꝛ ad morbos hoīs curādos eaꝝ virtutes adaptauerit: ꝛ ob eā rē nō solũ medic° habit° est sꝫ de°: cũ egrotātiũ plurimi ex suis remedijs sanitatē ꝯseq̄rent. Et qm̄ pulsuũ hoīm ꝯcordiā repisset: illi a Mercurio numeroꝝ a iq̄ mēsurarũ p̄ncipe cytharā ꝯcessam dicũt: volētes intelligere vt i p̄ diuersas voces ex fidib° tactis surgētes (si a pito cytharedo fꝫ artis regulas tāgant) vna efficiṫ suauissima vocũ cōcordia: sic ex diuersis pulsuũ motib°: si rite ordinati sũt: dep̄hēdiṫ i corpore eucratico humoꝝ ꝯcordia. Qm̄ etiā visis egritudinũ signis multis mortē: multis sanitatē p̄dicere: illi diuinatiōis deitas est attributa. Illi insup eadē rōne laur° ꝛ coru° dicati sũt. Cũ si lauri frōdes dormiētis capiti alligenṫ sōnia eoꝝ visuũ v° a p̄dicēt. Sic ꝛ coru° hꝫ e trium. vocũ mutatiōes dixere qb° optimi augures futura se dep̄hēdere asserebāt: q̄ Apollini ad diuinationē d̄signādā tribuiṫ. Sapie ēt de° est habit° p̄p̄ ꝯsilia salubria q̄ circa morbos dabat poscētib°. Musis aũt Apollinē p̄esse Stra. li. x. enunciat. Nā Apollinē musaꝝ ducē appellat: q̄ musas v°gines secũ duxisse tradit apprime erudit°: qb° tũ p̄p̄ cāt° suauitatē: q̄ bonis artib° erudite erāt: oblectabaṫ. vt scribit Diod. li. v. Inter eas aũt nouē fuisse v°gines: cũ canere solitas: tũ in aliis eruditas: q̄s deide greci appellauerũt musas. Has Apollinē docuisse dicũt: ex qua re music° est noiat°. Solē ēt Apollo d̄notat: quē iuuenē dixerũt: q: semp iuuenis q̄si oi die nou° [illegible] Nihilomin° variaꝝ etatũ nũq̄ īduit ꝯoiez. Oriens siq̄dē (qꝺ iuuenũ est) rubet. Mediũ aũt vt celi arcē ꝯscēdit: calorē itēsiũ gñat: ꝛ splēdorē ꝯspicuũ exhibet: est ēt tũc ī lumīs vigore quēadmodũ hoies ꝑfecte etatis ipe ī fortitudie. Vespe aũt senis ꝑsonā suscipe vr̄: q: pallid° ob intervisũ nr̄z ꝛ ip̄z iterpositos vapores apperet vt plurimũ solet. ꝛ ad occasũ (vt senes ad mortē) tēdit. Arcũ ꝛ sagittas tenere d̄r: causat siq̄dē ab ei° ī nube rorida: suo aspectui aduersa radioꝝ splēdorib° ī modũ arc° Iridē. Lyra canere ꝛ musis p̄esse ēt voluere. Siq̄dē eũ celestis armonie p̄ncipē: ꝛ inṫ nouē sparũ circuitiōes varias tāq̄ inter. musas notitia ꝛ d̄mōstrari eorũdē modulos exigēte dixere. Tripodē ī modũ corone: vt solē calorē: splēdorē: ac vigorē d̄signare capite īsignitũ scripsere. Hũc Pythōis serpētis iterēptorē volũt. q̄ Pythō fidē aufereēs iterp̄taṫ: q̄ ablatio fidei tũc de media tolliṫ: cũ veritatis claritas referaṫ: qꝺ p̄ solis lumē efficiṫ. Sapie deniq̄ sol dict° est De°: q: lumie sua virtāda demōstrat ac ēt sapiētie est imitāda. Sēsu allegorico. Apollo x̄p̄z solē iustitie sig̃at. Apollo iuuenis describiṫ. Christũ iuuenē ꝛ ob deitatis eternitatē: ꝛ ī p̄fectissima dispōne ꝑmanētiā: ob q̄z puritatis ꝛ sctitatis d̄corē d̄re possum°. Apollo hꝫ tripodē. Christ° aiaz: corp°: ꝛ deitatē. Apollini Cytharā veteres p̄buere. Christo crucis venerabile lignũ in q̄ ei° corp° sctissimis (vt neruũ ī cythara) clauis extēsũ fuit tribuim°: q̄ ꝛ a miseriis pcti releuamur: ac tribulatiōib° agitati (vt cythara tristes) hylares efficimur. Nihil siq̄dē adeo acerbũ est: adeo molestũ: adeo itollerabile: qꝺ equo aio nō tolleret: si ad memoriā Christi passio reuoceṫ. Arcu ꝛ sagittis Apollinē armatũ volũt. Christ° iustitie seueritatē in reprobi ꝛ obstiatis sagitta d̄nationis trāsfixis ostēdit. Apollo Pythonē s̄pētē sagitta interfecit. Christ° serpētē illũ ātiquũ Luciferũ crucis sagitta deuicit: q̄ tot mos° s̄pēs tria capita supbiā leoninũ: auaritiā lupinũ: inuidiā caninũ d̄signātia: hēbat qb° Adā aggress° ip̄z ab inocētie statu deiecerat. Tria ei capita luciferi malos āgelos q̄ ex triplici hierarchia secũ corruerũt itelligeṫ possum°. apolli. ix muse assistũt x̄p̄o. ix ordines āgeloꝝ. apollo sapie dict° ē de° x̄p̄s ē eterna ꝛ vera p̄ris sapia: d̄ q̄ scriptũ est. Ego sapia ex ore altissimi p̄dij p̄imogenita an̄ oēz creaturā.

¶ Tot ita-

Raph. Sternere

℣ ¶ Tot iugera: Iugera terre dr: quātū par boū in die vno exarare pōt. ¶ Strauim⁹: pstrauim⁹: interfecim⁹. Sterni em̄ ſtātia dñr cū i terrā ɔÿciuntur. ¶ Tumidū: inflatū: ſupbia elatum. ¶ Nescio quos amores: cum quodā cōtēptu hec dñr: ac ſi diceret leues/molles/atq3 viris negligēdos. ¶ Irri

ptiarum: qui ⁊ Hymeneus: ac pro nuptijs ipſis ponitur. ¶ Tedas iugales nuptias: a parte enim totā intelligimus. Nouis enim nuptijs quinq3 faces accense preferebantur: vt ſcribit Plutarchus in problematis. Teda autē arbor eſt: ex qua optime conficiuntur faces. ¶ Verecundo rubore: pudico: ⁊ a verecundia prouenitē.

Qui dare certa fere: dare vulnera possum⁹ hosti:
Qui modo pestifero tot iugera ventre prementē:
Strauim⁹ innumeris tumidū Pythona sagittis.
Tu face nescio quos esto contentus amores
Irritare tua: nec laudes assere nostras.
Filius huic Veneris: figat tuus omnia Phebe:
Te meus arcus: ait: quantoq3 animalia cedunt
Cuncta deo: tanto minor est tua gloria nostra.
Dixit: ⁊ eliso percussia aere pennis
Impiger vmbrosa Parnasi constitit arce:
Deq3 sagittifera prompsit duo tela pharetra
Diuersorum operum: fugat hoc: facit illud amorē:
Quod facit: auratum est: ⁊ cuspide fulget acuta:
Qd̄ fugat: obtusuz est: ⁊ habet sub arūdine plūbū.
Hoc deus in nympha Peneide fixit: at illo
Lesit Apollineas traiecta per ossa medullas.
Protinus alter amat: fugit altera nomen amātis:
Syluarum latebris/captiuarumq3 ferarum
Exuuiis gaudens/innupteq3 emula Phebes:
Vitta coercebat positos sine lege capillos.
Multi illam petiere: illa auersata petentes/
Impatiens/expersq3 viri nemora auia lustrat:
Nec quid Hymē/qd̄ amor/q̄ sint cōnubia curat.
Sepe pater dixit: generum mihi filia debes:
Sepe pater dixit: debes mihi nata nepotes.
Illa velut crimen tedas exosa iugales/
Pulchra verecundo suffundens ora rubore:
Inq3 patris blandis herens ceruice lacertis/
Da mihi perpetua genitor carissime dixit
Virginitate frui: dedit hoc pater ante Diane.
Ille quidē obsequitur: sed te decor iste/ qd̄ optas
Esse vetat: votoq3 tuo tua forma repugnat.

¶ Ad Daphnen.

Siste gradum Daphne: fugis hunc? cui tempora cinget
Frons tua: namq3 tuis laurus eris precibus.

Phebus amat/visesq3 cupit connubia Daphnes.
Quodq3 cupit/sperat: suaq3 illum oracula fallūt.
Atq3 leues stipule demptis adolentur aristis:
Vt facibus sepes ardent/quas forte viator
Vel nimis admouit/vel iam sub luce reliquit:

tare: prouocare: stimulare. Per simplex r autē ſcribitur.

Irritare. Nā irritare per duplex r ſignificat vanū ⁊ irritū facere. ¶ Tua ſagitta: tibi cōueniēte. Fax autē cupidini attribuit: qua iuuenū animi amore inflāmantur. ¶ Nec assere: arroga: vēdica. ¶ Filius huic Vene. cupido. ¶ Figat tu⁹ ꝫ ꝫiūctio ſubintelligenda videt. Licet iqt tuus arcus omnia aīalia figat: meū tñ tu effugere nō poteris. Sicq3 gl'ia tua tanto minor eſt q̄ nostra: quāto aīalia infra deo sunt inferiora. ¶ Eliso aere. impulso. ¶ Percussis pēnis: alis. Nā allatus cupido pingit. ¶ Arce: cacumine: vertice. ¶ Prōpsit: deprompsit: excepit. ¶ Diuersorum operum: ɔtrarioꝝ effectuū.

Fugare. ¶ Fugat. fugire facit ⁊ ɔpellit. ¶ Obtusuz: sine cuspide.

Hoc. Illud. ¶ Hoc obtuso: ad ppinquius em̄ hoc pnomē refertur illud ad longinqui⁹. ¶ Traiecta p ossa: trāsfixa p ossa trāſeūte ſagitta. ¶ Exuuijs: pellibus. Exuuie dñr ſpolia non solū q̄ hoib⁹ detrahuntur: ſed etiam q̄ alijs aīalibus. Exuuie autē ferarū pelles dicuntur. ¶ Captiuaꝝ: captarum. ¶ Innupteq3 emula Phebes: imitatrix Diane: q̄ perpetua gaudet virginitate. ¶ Vitta coerce. quo mō Daphne Diane eſſet imitatrix exponit: nam neq3 ornatu capitis gaudebat: ⁊ viros omnes aſpnabat.

¶ Blādis lacertis: pro ipſa blanda. Sic Ver. Sceleratā intorserit haſtam: pro ipſe ſceleratus. Eſt enim hypallage: q̄ frequēter poete vtūtur. ¶ Dedit hoc pater ante Diane exemplo persuade re nitit prī Daphne: vt ſe virginem viuere permittat. Nam ⁊ Iuppiter concessit Diane filie: vt ppetua frueretur virginitate. ¶ Pater. Iuppiter. ¶ Ille quidem obsequitur: Peneus pater morem gerit tibi: inquit Ouidi⁹. Eſt autem apoſtrophe ⁊ cōuersio ſermonis ad puellaꝫ. ¶ Decor iſte: pulchritudo iſta tua excellens. ¶ Tuo voto: tue cupiditati. ¶ Fallunt: decipiunt. Id em̄ ſpabat: quod minime eſt aſſecutus. ¶ Vtq3 leues ſtipule: duplici ſimilitudie ⁊ ſtipulaꝝ ⁊ ſepiū ardētiū oñdit poeta q̄ vehemēti amore Daphnē pſequeret Apollo.

Adolere. ¶ Adolentur: ardēt: comburuntur. ¶ Demptis ariſtis: ablatis ſpicis. Partem enim pro toto poſuit. Ariſte nāq3 partes sunt ſpice acutiſſime: ſic dicte q̄ primum areſcāt. Vt facibus ſepes ardent: ſepes ex arbuſtis conſtāt: quibus ab ingreſſu agroꝝ viatores arcētur. ¶ Quas forte. viator: viator a via: ſiue poti⁹ a vio qd̄ niſi i ɔpoſitiōe i vſu ē: vt obuio: deuio deriuat atq3 is ppe dr q̄ it aliqd̄ la ſcipit pagēdū.

Viator. Tā eſt apd̄ Romanos ij viatores dicebāt: q̄ magr̄at⁹ ex agrꝭ i vrbē euocabāt: vt Plī ſcribit. ¶ Vel nimis adm. vl' nimis ppe ſepes poſuit. ¶ Sub luce: circa lucē diei aduenietē. Solēt ei viatores noctu faces ſecū ferre q̄s aduenietē luce iuxta ſepes reliquūt.

Vitta tegmen eſt capitis muliebre. ¶ Sine lege: ſine ordine. ¶ Auerſata: aſpernata. ¶ Luſtrat: peragrat: circuiuit. ¶ Nec quid Hymen. Hymen

Hymen. proprie eſt cartilago quedam in vulua virginis: que in primo coitu frangi dicitur. Pro deo quoq3 nuptiarum

℣ ¶ In flammas

Sic deus in flammas abiit: sic pectore toto
Uritur: et sterilem sperando nutrit amorem.
Spectat inornatos collo pendere capillos:
Ecquid si comantur: ait: videt igne micantes
Syderibus similes oculos: videt oscula: que non
Est vidisse satis: laudat/ digitosq/ manusq/
Brachiaq: et nudos media plus parte lacertos.
Si qua latent: meliora putat. fugit ocyor aura
Illa levi: neq ad hec revocantis verba resistit:
Nympha precor Peneia mane. nõ insequor hostis
Nympha mane. sic agna lupum/ sic cerva leonẽ/
Sic aquilã penna fugiunt trepidante columbe:
Hostes queq suos. amor est mihi causa sequendi.
Me miserum ne prona cadas/ indignave ledi
Crura notent sentes: et sim tibi causa doloris.
Aspera qua properas loca sunt. moderatius: oro:
Curre/ fugãq inhibe: moderatius insequar ipse.
Cui placeas inquire tamen. non incola montis/
Non ego sum pastor/ non hic armenta/ gregesq
Horridus observo. nescis temeraria/ nescis

Naph. ¶ In flãmas abiit: accẽsus et inflãmat⁹ est amore Daphnes. ¶ Sterilẽ amorẽ: vanũ: ex quo nullã voluptatem est habiturus. ¶ Ecqd si comant ait?
Ecquid. Ecqd dictio est interrogãtis: pc scribit. ¶ Comãn
Comare. tur: ornẽtur/ ac si diceret. Si ornarẽt capilli: multi
pẽcẽtiores essent. ¶ Micãtes: fulgentes. ¶ Videt
Osculum. oscula: parua ora: nõ basia. Est enĩ ab ore diminutiuum: Os autẽ paruũ maxie ingnẽ cõmẽdat. ¶ Que nõ est vidisse satis. illam enĩ etiã osculari cupiebat. ¶ Laudat: digitosq: morẽ exprimit elegantiũ amatorũ q oia amicarũ suarũ membra laudare solẽt. ¶ Et nudos lacertos: mulierũ Romanarũ habitum describit: q nunc quoq multis est i vsu. ¶ Si qua latent meliora putat: nõ de pudẽdis (vt inquit Fabius) est itelligẽdũ: sz de his oib⁹ corporis ptibus: q veste occultã
Resistere. tur. ¶ Neq rñsistit: neq ɔsistit: neq remoratur cursum. Alias resistere repugnare est et adversari. ¶ Revocãtis: Apollinis. ¶ Nympha pcor.
Hac oratione Apollo conatur⁹ Daphnẽ persuadere ne se fugiat: sed in suos deueniat amplexus. ¶ Nympha mane: elegãs repetitio amatorie orationi maxime conveniens. ¶ Sic agna lupũ: his similitudib⁹ ondit Apollo se vt hostẽ a Daphne vitari: cum ipsam amore captus sequatur. Est autem hyppozeugma. Fugit enim verbũ est subaudiendum. Lupũ vero vt hostes oves natura: et cervi leões. ac deniq omnia aialia bruta suos quoq fugiũt hostes. ¶ Penna trepidãte: cũ quodã timo
Aquila re: pperãtib⁹ alis. Aquila vero ab aquilo: hoc est fusco et sub nigro colore est dicta quãuis quidẽ ab acute vidẽdo illã denoiatã velint: vt scribit Pompeius. ¶ Me miserũ ne prona cadas. ex arte se solicitũ esse significat de salute puelle: qua potiri cupiebat. ¶ Notent sentes: pugnant ac lacerent spi
Sentes. ne. Sentes enim numero plurali spine dicuntur. ¶ Moderantius curre: modestius: lentius. ¶ Fugamq inhibere: contine fugã: noli fugere. ¶ Hor
Armentũ ridus observo: incultus custodio. ¶ Armenta gregesq. Armentum id genus pecoris appellatur (vt ait Sextus Pompeius) quod est idoneum ad op⁹
Grex. armorũ. Grex vero fit ex capris/ porcis/ ovibusve et similibus: etiam ex bobus: vt grex sit generalius nomen/ Armentum specialius. Cicero in Philippicis. Cecidit grecea armentorum. ¶ Mihi Delphica tellus: artificiose et potentiam et genus et preclara inventa commemorat Apollo: vt ad se amãdum Daphnem alliciat. Horum nanq singulis muliebres animi maxime capiuntur. ¶ Delphica
Delphi. tellus: Delphi vrbs est Phocidis ad Parnasum: vbi templum Apollinis et opibus et certis oraculis clarissimum fuit: vnde oracula Delphica sunt dicta. Delphi autem fuere cognominati: q Apollo Delphini similis illuc navigavit. Delphis autem est

est adytum ex quinq lapidibus extructum opus Agamedis et Trophanij. ¶ Et Claros: vrbs est Claros
Lycie Colophoni propinqua Apollini dicata. Unde et Clarius cognominatur. Illic nanq est Apollinis oraculum a Manto Tiresie filia cõstitutũ/ vel a Claro quodam Heroe: a quo etiam fuit appellata: vt Theopõp⁹ air. Nearch⁹ aũtẽ scribit Clarã sorte Apollini cõtigisse: atq a sorte: hoc ẽ ἀπο του κληρου ɔnoiatã fuisse. alij vero aiũt Clarã fuisse appellatã: q illic Neptunus et Mars fuerũt sortiti. Alij a lachrymis Mantus quã pẽn rebat patriã relĩqsse dictã esse Clarõ putãt ɔmutationẽ λ.ι.ρ Nã κλαλος lachrymam significat. Fõs certe apud clarõ ex Mãtus lachrymis ferẽ scaturisse. ¶ Et Tene
Tenedos dos: Tenedos insula est ad Hellespõtũ vna [illegible] bus: que prius Leucophrys fuit appellata. A Tẽne autẽ Tenedos est dicta: quasi τενονεος: hoc ẽ tene solũ. Unde Tenedi⁹ derivat. Est etiã Tenedos
Patara vrbs Lycie vel (vt alij asserũt) Pãphilie: quaz sub tutela sua eẽ Apollo ait. ¶ Patarea regia: Patara vrbs ẽ Lycie a Pataro Apollinis et Lycie filio appellata: in qua Apollo maxie colebat. Unde et Patareus fuit cognoiatus. Alexãder aũt scribit: vt Stephan⁹ refert. Salaciã puellã ex Ophionide sacra Apollini afferẽtẽ in Pataris: in via deposito vase quievisse. Illa vero erãt pẽmata. lyre/ arcus/ et sagitte: qb⁹ infantes ludũt. Uẽto aũt flãte Patarã hoc ẽ cistã in mare fuisse delatã. Puellã aũt flẽtẽ domũ rediisse. ac Patarã ad Lyciorũ Cheronesum advectam fuisse. Quẽdam aũt ex ɔfugis a Salacia in Patarã incidisse: et q in illa erãt pẽmata ɔbusisse: ac Cheronesum Apollini cõsecrasse: totãq illã regionẽ a Patara vase: Patara ɔnoiasse. Patara autẽ grece iterptat cista. Unde patareus et patarei⁹ declinant. ¶ Iuppiter ẽ genitor: Apollo nãq Iovis et Latona fili⁹ fuisse phibet. ¶ Per me qd eritq. Apollo se deũ esse vaticinatiõis significat. ¶ Per me cõcordant carmina nervis hoc est musices et harmonie ego sum inventor. ¶ Carmia: cãtilene. ¶ Nervis: chordis. ¶ Certa qdẽ nostra est: se peritũ quidẽ esse sagittariũ profitet. Sed cupidinẽ a q est ɔcussus: peritiorẽ esse ait. ¶ In vacuo pectore: libero amoris affectu. ¶ Opiferq opẽ ferẽs et auxi
Opifer lij. Opifex vero opus faciens. Nã Apollo a grecis
Opifex tum ἀκεσιος: tũ ἀλεξικακος vocatur: q et morbis medicina et in malis opem ferat. Unde a latinis
Hei. opifex fuit cognoiat⁹. ¶ Hei mihi: dolet Apollo q nullã inveniat medicinã: q amorẽ levet. Hei aũt dolentis est iteriectio: q cũ dativo copulat. ¶ Timido cursu: Hypallage ẽ: ipsa ei timida itelligit. ¶ Tũc quoq visa decẽs: cũ iqt curreret Daphne visa est de
Corpus. cora et pulchra. ¶ Corpa: corporis mẽbra et carnes.
Caro. Corpus enĩ viventium. Caro dicitur mortuorum.

¶ Uibrabant

Quē fugias/ideoq; fugis. mihi Delphica tellus:
Et Claros/ et Tenedos/ Patareaq; regia seruit/
Juppiter est genitor. per me quod eritq;/fuitq;/
Estq; patet. per me concordant carmina neruis.
Certa quidē nostra est: nostra tamen vna sagitta
Certior: in vacuo que vulnera pectore fecit.
Inuentum medicina meum est/opiferq; per orbē
Dicor: et herbarum subiecta potentia nobis.
Hei mihi/ q nullis amor est medicabilis herbis:
Nec prosunt domino/ que prosunt omnibus artes.
Plura locuturum timido Peneia cursu
Fugit: cumq; ipso verba imperfecta reliquit.
Tunc quoq; visa decens: nudabant corpora venti:
Obuiaq; aduersas vibrabant flamina vestes:
Et leuis impulsos retro dabat aura capillos.
Aucta fuga forma est: sed enim non sustinet vltra
Perdere blanditias iuuenis Deus: vtq; monebat
Ipse amor/ admisso sequitur vestigia passu.
Ut canis in vacuo leporem cum gallicus aruo
Uidit: et hic predam pedibus petit: ille salutem:
Alter inhesuro similis/ iamiamq; tenere
Sperat/ et extenso stringit vestigia rostro:
Alter in ambiguo est/ an sit comprensus: et ipsis
Morsibus eripitur: tangentiaq; ora relinquit:
Sic Deus/ et virgo est: hic spe celer/ illa timore.
Qui tamen insequitur pennis adiutus amoris/
Ocyor est/ requiemq; negat/ tergoq; fugacis
Imminet/ et crinem sparsum ceruicibus afflat.
Uiribus absumptis expalluit illa/ citeq;
Uicta labore fuge: spectans Peneidas vndas:
Fer pater inquit opem. si flumina numen habetis.
Qua nimium placui: tellus ait hisce: vel istam:
Que facit vt ledar: mutando perde figuram
Uix prece finita torpor grauis occupat artus:
Mollia cinguntur tenui precordia libro:
In frondes crines: in ramos brachia crescunt.
Pes modo tam velox pigris radicibus heret.
Ora cacumen habent: remanet nitor vnus in illa.
Hanc quoq; Pheb⁹ amat: positaq; ī stipite dextra
Sentit adhuc trepidare nouo sub cortice pectus:
Complexusq; suis ramos vt membra lacertis.
Oscula dat ligno: refugit tamen oscula lignum.
Cui deus: at quoniam cōiunx mea non potes esse.
Arbor eris certe dixit mea. semper habebunt
Te coma: te cythare: te nostre Laure pharetre.
Tu ducibus letis aderis: cum leta triumphum
Uox canet: et longas visent Capitolia pompas.
Postibus augustis eadem fidissima custos

RRPH. ¶ Uibrabāt. vē tilabāt. agitabant. ¶ Retro dabat. retro vertebat. ¶ Iuuenis de⁹. causa est cur nō sustineret vltra blādiri. Iddirco enī diuti⁹ sustinere nō poterat: q iuuenis erat. Perdere. ¶ Perdere blanditias. proijcere blanda verba. ¶ Admisso passu. velocib⁹ passibus. ¶ Ut canis in vacuo. pulchra similitudine declarat et daphnes fugientes et Apollinis insequētis velocitatē. ¶ Canis gallic⁹. qui nunc leporarius vulgo appellat. ¶ In vacuo aruo. i. aruo demesso. ¶ Pedib⁹. pedū velocitate. Strigere. ¶ Stringit vestigia. radit pedes leporis. Sic Uerg. Stringentez ripas: et amena loca secantē. ¶ Extenso rostro. porrecto ore. ¶ Fugacis. fugientis puelle. ¶ Crinē sparsum ceruicib⁹. capillos per collum sparsos. ¶ Afflat. flatu et spiritu attingit. ¶ Cite fuge. velocis cursus. ¶ Si flumina numen habetis. diuinitatē ac succurrēdi facultatem. ¶ Qua nimiū placui. tellus hisce: tellurē rogat vt se vel absorbeat: vl in aliam trāsmutet figuram. ¶ Qua. in qua. ¶ Hisce. aperire: vt me accipias. Hiscere. Hiscere significat loqui. ¶ Perde. destrue. ¶ Torpor grauis. magn⁹ stupor. ¶ Mollia pcordia. Precordia pcordia (vt ait Plinius) membrane sunt exta separātes ab interiore viscerū parte: sic dicta q cordi ptendantur. Liber. ¶ Tenui libro: tenui cortice et subtili. ¶ Mō: paulo ante. ¶ Pigris radicib⁹. lētis: immobilib⁹. significat autem pedes in radices fuisse cōuersos. ¶ Ora cacumē habent. hoc est os et facies daphnes in cacumē et summitatem lauri

lauri fuere cōuersa. ¶ Nitor vnus. sol⁹ splendor. sola pulchritudo. ¶ Hāc q; Phebus amat. arborem subaudiam⁹: Nam laur⁹ Apollini dicata esse perhibetur. Laurus. Phebus. Pheb⁹ autem epithetō est Apollinis: purūq; significat. Sol enī ab omni fece est alienus. ¶ In stipite. in trūco. ¶ Trepidare. palpitare. ¶ Cui deus. ordo est. Cui deus dixit. ¶ Semper habebūt te coma. elegāter ea enumerat que lauro ornant. Nā et come et cithare et pharetre lauro cingebantur. Cithara aūt dicta est παρὰ τὸ κινεῖν hoc est a mouendo: q se audiētes in amorē moueat. ¶ Tu ducib⁹ letis. imperatores triumphātes lauream gestabant coronā. ¶ Leta vox. militū qui canētes Io triumphe imperatorē sequebātur triumphātē. ¶ Lōgas pompas. captiuor ac rerum omniū ptiosarū in bello captarū: simulacror preterea vrbium expugnatarū. Hec enī oia in triūpho gestabantur. ¶ Uisent. videbūt. ¶ Capitolia. scite. Nam triūphantes in Capitolium vsq; ascēdebāt Capitolino Joui sacrificaturi. Nam laur⁹ (vt scribit Pli.) triumphis pprie dicatur: vl gratissima domibus. Janitrix Cesarum pontificumq; : q sola et domos exornat et ante limina excubat. Eadē pacifera est: vt quā ptendi etiā inter armatos hostes quietis sit indiciū: Romanis pcipue letitie victoriarūq; nuntia. Addit literis et militum lanceis/ pilisq; Fasces imperatorum decorat: ex his in gremio Jouis optimi maximi deponitur: quoties letitiam victoria no-

Quam

RAPH. ... uam attulit. Que nō qz ꝑpetuo viret: nec quia pacifera est ꝑferēda vtiqz myrta volée est: sed quia spect altissima in monte Parnaso: ideoqz etiā grata. Apollini assuetis eo dona mittere iam z regib⁹ teste L. Bruto Fortassis etiā in argumentū. quoniam ibi libertatē publicā is meruisset, lauriferaz tellurē illam osculatus ex responso. Et quia manu satarum receptarūqz in domos fulmine sola non icit. Ob has causas equidē crediderīz honorē eis habitū in triūphis potī⁹ q̄ quia suffimentum sit cedis z purgatio, vt tradit Massuri⁹. Uni⁹ aūt arboꝝ latina ligua nomen imponit viris. Ante fores stabis. aū ianuas pendebis. Nam in vestibulo editū imperatoris corōe ex lauro z quercu ītā suspendebant: vt querna ī medio foret vestibulo suspēsa: lōgeqz subtīgit. Mediāqz tuebere quercum. i. quernā coronam: que ob seruatos ciues z ciuica dicebat z Cesari in vestibulo dicabatur.

Quercus aūt est arboꝝ glandifera dicta: q̄ id gen⁹ arboris graue sit ac durū: tum etiā in ingentē eua dat amplitudinē: vt tradit Sex. Pompeius. Quer queram enim grauē z magnā quidā dici putant. Querquera item frigida interp̄tat z eum tremore febris. Utqz meum intonsis. Apollo z comat⁹ z imberbis pingit: quo significat sol z radios habere z nunq̄ senescere. Perpetuos honores frondis. Periphrasis est folioꝝ. Laurus enim nūq̄ folia abiicit. Finierat Pean. Apollo Pean dicitur ἀπὸ τοῦ παίειν: hoc est a feriēdo. Nam indignatus sagittis ferit. Iuue. Parce precor Pean z tu depone sagittas. Nil pueri factū/ipsam ꝯfigite matrem Amphion clamat. Pean quoqz hymnus dicitur in Apollinē cōposit⁹. Uerg. Letum Peana canentes. Laurea. laurus: laurea quoqz dr corona ex lauro ꝯfecta. Cacumē. summitatē. Caput em̄ visa est cōmouere: qđ erat cacumen.

Ante fores stabis: mediamqz tuebere quercum
Utqz meum intonsis caput est iuuenile capillis:
Tu quoqz perpetuos semp' gere frondis honores.
Finierat Pean: factis modo laurea ramis
Annuit: vtqz caput visa est agitasse cacumen.

Ad Peneum z Inachum.

Quid, Penee gemis? patrii gemis Inache luctu?
Uacca Io est: Daphne laurus: ob hoc gemimus.

Est nem⁹ Emonie: prerupta qđ vndiqz claudit
Sylua: vocant Tempe: per que Peneus ab imo
Effusus Pindo spumosis voluitur vndis:
Delectuqz graui tenues agitantia fumos
Nubila conducit: summisqz aspergine syluis
Insluit: z sonitu plus q̄ vicina fatigat.
Hec domus: hec sedes: hec sunt penetralia magni
Amnis. in his residens facto de cautibus antro
Undis iura dabat. nymphisqz colentibus vndas.
Conueniunt illuc popularia flumina primum
Nescia gratentur: consolentur ne parentem.
Populifer Sperchius: z irrequietus Enipeus:

Fabule decime libri primi Argumētum.

LACT. Est nemus zc. Io Inachi amnis filia cum equales sua specie ꝑcederet ab Ioue adamata est: que admotis ꝑcibus desyderium expleuit: z ne puella Iunonis iram incideret: a cōpressore in vaccaz est trāsfigurata: cuius fallaciā Iuno cuz intellexisset: petit eam a Ioue: velut mun⁹ sibi daret vaccam: quia speciosissima erat ceteris armētis: q̄ in Peloponeso essent. Iuppiter ꝓ ne si negasset ꝓderet: puellā tribuit ꝯfestim. Iuno aūt ne ā pli⁹ eius pellex cum Ioue ꝯcūberet Argū Arestoris filiū centū oculos habentē ei ꝓposuit Quem Mercuri⁹ p̄ris iussu interemit: z a casu eius Argiphonos est cognominat⁹. Iuno Argū quem ob custodiā ille occiderat in volucrē pauonē trāsformauit: z receptum in suam tutelā pennis insignib⁹ (quib⁹ amissa lumina indicaret) ornauit.

RAPH. Est nemus Emonie. Tempe amenissimam Emonie vallē describit poeta: quo cōmodi⁹ Io ve z Inachi amnis filie metamorphosin in iuuencam cum superiore connectat. Nam iuxta Tempe, est spelūca Penei fluuij Daphnes patris: ad quē consolandum omnes vicini amnes cōuenerunt: preter Inachum: qui amissam filiam lugebat: Io nāqz Inachi amnis filia, ab Ioue primuz compressa: deinde Iunone superueniēte in iuuēcam fuit ꝯuersa. Uerum Iuno in quod erat suspicata: Iouez rogauit: vt sibi tam pulchram donaret iuuēcam. Et ꝓ tādem dono acceptē Argum cētuz oculis preditū custodē apposuit Sz Iuppiter amice misericordia motus Mercurio mandauit: vt Argū interficeret: quez Iuno cū vidisset occisum in pauonem cōuertit centūqz ipsius oculos caude apposuit. Est nemus Emonie. Topographia est. Tempe nāqz describit vallē Thessalie amenissimaz. Emonie. Thessalie. Emonia enim Thessalia dicit ab Emone Chlori Pelasgi filio: Thessali autem patre. Uocant Tempe. Tempe (vt dixi) nemus est Thessalie quinqz milibus passuum in longitudinē tendens adeo amenum: vt amenissima queqz loca Tempe vocentur. vt Seruius scribit. Prerupta sylua. alta. Per que Pene⁹. per media Tempe labitur Peneus fluuius: qui claritate cunctos Thessalie fluuios antecedens: iuxta Gomphos nascitur in radicibus Pindi montis/ interqz Ossam z Olympum nemorosa cōualle defluit quingentis stadiis dimidio eius spatio nauigabilis. In eo cursu vocantur Tempe. vt Plinius tradit quinqz milium longitudine z ferme sex latitudine vltra visum hominis attollentibus se dextra leuaqz leuiter connexis iugis: intus sua luce viridante. Allabitur Peneus calculo amenus viridi circa ripas gramine. Canorus auium ꝯcentu. Delectuqz graui. vehemēti cursu. Summisqz aspergine syluis Insluit: hoc est insluere videt per altas syluas aspergine humidarū nebularuz: que ex illius vndis excitantur. Et sonitu plusq̄ vicina fatigat. non solum inquit vicinos: sed lōge quoqz stantes strepitum illius sentiunt. Hec sunt penetralia. loca domus secretiora: in quibus diis penatibus sacrificabatur penetralia dicebant. Antro. spelunca. Dictum est autem antrum παρὰ τὸ ἄντω: quod est supplico: quia in antris primi homines diis supplicabant: putātes in illis sacra esse. De cautibus. de lapidibus. Cautes autem z cotes dicūtur. Dabat. reddebat. Ius enim proprie reddi dicitur. Gratentur. gratulentur Peneo: q̄ Daphne filia in laurum fuit ꝯuersa: an consolentur q̄ filiam amisit. Popularia flumina. vicina ac ex eodem populo. Alibi popularis gratus populo dicitur. Populifer Sperchius. populos arbores ferens. Sperchius autem fluuius est Thessalie: qui ex Pelio monte ortus in Maliacuz labitur sinum. Et dictus/q̄ sit velocissimi cursus. Nam

Emonia

Apidanusq; senex/lenisq; Amphrisus/ et Eas:
Moxq; amnes alij/qui/qua tulit impetus illos:
In mare deducunt fessas erroribus vndas.
Inachus vnus abest/immoq; reconditus antro
Fletibus auget aquas/nataq; miserrimus Io
Luget vt amissam/nescit vita ne fruatur/
An sit apud manes: sed quam non inuenit vsq;:
Esse putat nusq;/atq; animo peiora veretur.

¶ Io in vaccam.

Inachida omnipotens compressit: at impia coniux
Fecit: vt aptarent per stabula alta boues.

Uiderat a patrio redeuntem Juppiter illam
Flumine: et o virgo Joue digna/tuoq; beatum
Nescio quem factura toro/pete dixerat vmbras:
Aut horu memorum: aut horum et mostrauerat ambas/
Dum calet: et medio Sol est altissimus orbe/
Quod si sola times latebras intrare ferarum/
Preside tuta Deo nemorum secreta subibis/
Nec de plebe Deo/sed qui celestia magna
Sceptra manu teneo: sed qui vaga fulmina mitto/
Ne fuge me (fugiebat enim) iam pascua lerne:
Concitaq; arboribus Lycea reliquerat arua/

SPERCH. [illegible]ius. Nam ϖαρα τα σπερχειν deducitur: quod festinare significat. ¶ Enipeus. Enipeus fluuius est Thessalie ex Othrymonte in Apidanu defluens. απο τησ ενιπης et a minis denominatus. Nam per loca agrestia et inculta labitur: que semper mala minari videtur. ¶ Eridanusq; senex. Sic quidem

Eridan⁹. legitur: sz corrupte (Ut mihi quide videtur) Cuz enim posuerit fluuios populares Thessalie: cosq; conuenisse ad Peneu: cuius filia Daphne in lauruz fuerat conuersa: non video qua ratione Eridanu Gallie Cisalpine fluuium: qui alio nomine dicitur Padus admisceat. Tametsi Eridan⁹ (vt Pausanias ait) Attice quoq; sit fluuius: qui in Ilissuz emittit: apud quez Orithya rapta fuisse fertur: sed cuz is quoq; Peneo no sit popularis: poete proposito minus conuenire videt. Quare Apidanus legatur ne inept⁹ esse Ouidi. Coarguat. Est

Apidan⁹. enim Apidanus Thessalie fluuius: que idcirco poeta sene appellat: quod tarde admodu fluit

Amphrysus. donec Enipeum admittat. ¶ Lenisq; Amphrysus: hic quoq; fluuius est Thessalie leniter fluens: iuxta que Admeti regis armenta pauit Apollo. Unde Lucanus libro sexto. Et flumine puro Irrigat Amphrysus famulantis pascua Phebi. ¶ Et Eas. fluuius est Epy-

Eas. Inachus. ri iuxta muros Dyrachii labes. ¶ Inachus vnus abest. Inachus fluuius est Achaie ab Inacho rege dict⁹. Eius filia Io cu deprehedisset Juppiter spatiantem copressit: ac ne id a Junone agnosceretur: ipsam mutauit in iuuecam. Meres itaq; Inachus propter amissam filiam se domi continebat. ¶ Nataq; miserrimus Io Luget vt amissam: Io accusatiuus est grecus. Na Io Ius grece declinatur: vt Calypso Calypsus: quauis Ionis et Calypsonis quidam latine malint declinare. Qua quide declinatione Fabius no admittit. ¶ An sit apud manes. an sit mortua. Illi em apud manes esse dicuntur. qui obiere. Manes aut anime sunt mortuorum: quibus honoris gratia Deorum vocabulum additu est. Dij naq; manes dicutur: vt scribit Apuleius de Demonio Socratis. Martianus Foelix Capella in nuptijs philologie tradit manes tam bonos esse: q; truces in quos eu potestate habeat.

Manes. Pluto: merito Summanus vocat: quasi Manium summus. Manes autez dicti sunt vel a Mano: qd bonu apud priscos significabat. Unde immanis malus: crudelisq; dicitur: vel a manado (vt ait Pompeius) q; eos per oia manare putabat. ¶ Sed quam

Usquam Nusquam. no inuenit vsq;: hoc est qua nullo in loco inuenire pot: ea in reru natura no esse putat. Usq; autem et nusq; aduerbia tam in loco q; ad locu significant. Usq; aut in aliquo loco ita significat: vt fere semper cu negatione ponat in oratione. ¶ Atq; animo peiora veret. mortua em ea esse putabat. ¶ Uiderat a patrio

a patrio. hic incipit describere queadmodu Juppiter in Ius amore incidit. ¶ A patrio flumine. ab Inacho Achaie fluuio. ¶ Tuo toro. tuo lecto: ac tuis nuptijs. Torus aut et pro lecto et pro sede ponit: a tortis herbis dict⁹. Unde citra aspiratione scribi debet. quauis fere in exeplaribus cu aspiratione

Torus. scriptu legatur. Torus etia eminentiorem significat pulpam. Unde Torosus inuen⁹ a Persio vocatur. Uerg. iij. georgico. Luxuriatq; toris animosum pectus. ¶ Ambas vmbras. dextras et sinistras. Hoc autem ex poete persona dicitur. Exponit em poeta q; vmbras dixerit Juppit Inachi filie petendas. ¶ Du calet. donec calor est. Hortatur autez puellam Juppiter: vt meridiei estum fugiat. ¶ Latebras ferarum. syluas in quibus occultantur fere. ¶ Sed qui celestia magna. sed qui celi imperium habeo. Significat autem se esse Jone maximu Deorum: q; facilius illi persuadeat: vt sibi morem gerere velit. ¶ Uaga fulmina. hoc est no in rectum: sed in obliquu ecitia. Fulmina enim in obliquum ferun-

Lerna. tur. ¶ Jam pascua Lerne. Lerna palus est Argiuorum in qua habitauit Hydra serpens ab Hercule interfecta. ¶ Lycea arua. Lycea qdez fere in

Lyncea arua. exeplarib⁹ legitur: preterq; in vetustis quibusda. In illis naq; Lyncea recte scriptu est. Nam Lynceus Egypti filius (vt in temporibus Eusebius narrat) Hypermestre maritus/interfecto Danao patruo et socero Argis regnauit. Unde Lycea arua denominata pro Argiuis sunt accipienda: hic autem legendum esse et Geographie ratio et historie fides (vt taceam quod in Lyceo prima syllaba corripitur) apertissime declarant. Tametsi hactenus Lycea lectum sit a Lyceo Archadie monte Pali dicate. Huic autem lectioni Pausanias quoq; in Argolidis descriptione astipulatur: qui ait eam regionem. Unde Lynceus facula signi-

Io in iuuencam. ficauit Hypermestre / se in locum tutum venisse: primum Lynceam: deinde Lyrceam a Lyrco natho Abantis filio: qui illam habitauit fuisse denominatam.

CELT. † ¶ Eridanus esse hoc in loco legendum his verbis contendit Ludouicus Celtus antiquarum lectionu decimotertio de soli pba faciens. Certe ab insigni claritate nobili epuhero ab Homero illustratur et Sophocle. Helios Phaeto. i. sol⁹ Phaeto q; et solis filius: sicuti commeminit Pausanias quoq;: quem et Eridanum antea vocatum nouimus: que et fluminis est appellatio in Italia: Thessalia: Attica: vt putat Cecilius: Minutian⁹: Apuleius. Unde eorum retegitur vanitas a quibus carnem interpolatur Ouidianum. Eridani in Attica Hillsum in fluentis meminit Pausanias quoq;.

¶ Occuluit.

RAPH. ☞ ℭ Occuluit. occultauit. ℭ Tenuit fugā. cohibuit fugā: illāqꝫ fugiētē retinuit. ℭ Rapuitqꝫ pudorē: hoc ē illā stuprauit erubescēdiqꝫ cāz eripuit. Argo. Argus Arestoris filius. Argus vanis fabricator/centū habuisse oculos fingitur: quorū semp octo τ nonaginta vigilabant: bini ℈o solū dormiebāt.

Cum Deus inducta latas caligine terras
Occuluit: tenuitqꝫ fugam: rapuitqꝫ pudorem.
Interea medios Juno despexit in agros/
Et noctis faciem nebulas fecisse volucres
Sub nitido mirata die/non fluminis illas
Esse: nec humenti sensit tellure remitti:
Atqꝫ suus coniunx vbi sit: circūspicit: vt que
Deprensi totiens bene nosset furta mariti.
Quem postq̄ celo non repperit: aut ego fallor:
Aut ego ledor ait. delapsaqꝫ ab ethere summo
Constitit in terris: nebulasqꝫ recedere iussit.
Coniugis aduentum presenserat: inqꝫ nitentem
Inachidos vultus mutauerat ille iuuencam.
Bos quoqꝫ formosa est/speciem Saturnia vacce
Quāq̄ inuita/probat: necnon τ cuius: τ vnde:
Quoue sit armento: veri quali nescia querit.
Juppiter e terra genitam mentitur vt auctor
Desinat inquiri: petit hanc Saturnia munus:
Quid faciat? crudele suos abdicere amores.
Non dare/suspectum: pudor est qui suadeat illud:
Hinc dissuadet amor. victus pudor esset amore/
Sed leue si munus socie/generisqꝫ/toriqꝫ
Vacca negaretur/poterat non vacca videri.
Pellice donata non protinus exuit omnem
Diua metum: timuitqꝫ Jouem/τ fuit anxia furti.

ℭ Ad Argum.

Arge boues pascis? fuge pascua: lumina centum
Clauduntur: sola pro boue cesus eris.

Donec Arestoride seruādam tradidit Argo.
Centūluminibus cinctum caput Argus habebat:
Inde suis vicibus capiebant bina quietem:
Cetera seruabant/atqꝫ in statione manebant.
Constiterat quocūqꝫ loco: spectabat ad Jo/
Ante oculos Jo/quāuis aduersus/habebat:
Luce sinit pasci/cum Sol tellure sub alta est:
Claudit/τ indigno circūdat vincula collo.
Frondibus arboris/τ amara pascitur herba.
Proqꝫ toro terre/non semper gramen habenti
Incubat infelix: limosaqꝫ flumina potat.
Illa etiam supplex Argo cum brachia vellet
Tendere: non habuit que brachia tenderet Argo.
Et conata queri mugitus edidit ore.
Pertimuitqꝫ sonos: propriaqꝫ exterrita voce est.
Venit τ ad patrias/vbi ludere sepe solebat:
Inachidas ripas/nouaqꝫ vt conspexit in vnda
Cornua/pertimuit/seseque exterrita fugit.
Naiades ignorant: ignorat τ Inachus ipse:

In tenebris nāqꝫ minus vnūquēqꝫ pudet Veneri indulgere.
Despicere.
ℭ Despexit. deorsū aspexit. Alibi despicere ɔtēnere ē. ℭ Nebulas volucres: quas vt aues volare vident. ℭ Sub nitido die. sereno. ℭ Non fluminis illas esse. Physici aiunt nebulas aut a fluuijs: aut a vaporib⁹ terregnari. ℭ Vt q̄. vtpote q̄.
Furtum.
ℭ Furta. stupra. ℭ Bos quoqꝫ formosa est: Jo inquit: vt virgo erat formosa: sic in iuuencaz quoqꝫ versa pulchra videbatur. ℭ Speciē: pulchritudinē. ℭ Probat. laudat. ℭ Cui⁹. sit verbuz subaudit. ℭ Et vnde. venerit.
Armentū
ℭ Quoue sit armēto. armētū id gen⁹ pecoris dr (vt tradit Sext⁹ pompei⁹) qd est idoneū ad opus armor. Quāq̄ Varro ab armādo dicitur videat: quasi armētū tertia lr̃a detracta. ℭ Vt auctor desinat inquiri. vt dn̄s vacce a Junone nō inuestigetur. ℭ Abducere. abdicare: alienare. τ ab se amouere. ℭ Nō dare suspectū: nō tradere inq̄t petitā vaccā Junoni suspecta res eēt/cogeretqꝫ Junonē aliq̄d mali suspicari. ℭ Qui suadeat illud: dare. ℭ Hinc. ab illa Junoni tradenda. ℭ Socie generisqꝫ toriqꝫ. Nam Juno τ soror esse et vxor Jouis fingit: qd p aere ponit: q̄ leuitate etheri: qui idē est cū Joue: similis esse/subijciqꝫ videt. Nā ether aere superior est. ℭ Pellice: cōcubina. Nā pellex dr q̄ cū eo viro cui vxor est se miscet. Greci illam παλλακα vocant. ℭ Et fuit anxia furti: hoc est fuit sollicita ne sibi furto auferret. ℭ Arestoride Argo

ℭ Capiebant quietē. dormiebāt. ℭ Seruabāt. custodiebant. ℭ Atqꝫ in statione manebat. hoc est vigilabant. Translatio est a militibus sumpta: qui in statione: tunc manere dicūtur: cū diligēter excubias agūt. ℭ Spectabat a Jo. accusatiu⁹ est grecus. Nō em̄ permittit se declinare Jo Jonis: vt Dido Didonis. ℭ Quāuis aduersus. Quia in aliā partē vultū aduersus haberet. ℭ Luce sinit pasci. tēpore inquit dici. eā pascere permittit Argus. Nocte ℈o ad presepe eam ligans in stabulis claudit. ℭ Indigno collo. ceruici vincula nō merenti: propter mollitiem: atqꝫ pulchritudinem. ℭ Amara herba. ipsi filie Inachi amara: nō vaccie q̄b⁹ est suauis. ℭ Incubat terre: cubat in terra: et iacet. ℭ Gramen. herbā τ stramen. ℭ Limosa. lutosa ac ceno infecta. ℭ Tēdere: porrigere. ℭ Brachia. manus iunctas: vt illum ad misericordiam cōmoueret. ℭ Et conata queri. lamentari. ℭ Mugit⁹ edidit ore. mugire verbum est fa-
Mugire
cticium a sono vocis boum deductū. Mugire nāqꝫ proprie boues dicunt. ℭ Edidit. emisit. ℭ Inachidas ripas. Inachias patronymicum p possessiuo positum. ℭ Noua cornua: sibi nouiter nata. ℭ Fugit. fugere conata est. Neqꝫ em̄ seipsam fugere poterat. ℭ Naiades
Naiades
ignorant. non agnoscunt sororem. Naiades autē proprie sunt fontium: τ fluuiorum nymphe: dicte παρα το ναω τ fluo: q: circa fluen

ta vers

RAPH. ¶ta vsant. ¶ Admirātib⁹. pr̄i ⁊ nymphis. ¶ Lā dit: ligit. ¶ O: et orare vellet. ¶ Casus: ifortunia. ¶ Lr̄a p vbis: loco vbo꜔ lq̄t lr̄a quā pedib⁹ i pul uere vacca effecit: idicauit pr̄i filiā. Bouis ei pes i i o lr̄as exp̄mere videt: q̄s cū vidisset Inach⁹: eam eē filiā cognouit. ¶ Duxit: effecit. Ducī aūt p̄pe dr̄r lr̄e cū fiunt. Un̄ ēt lr̄a꜔ duct⁹ a Fabio appellant. ¶ In dicū triste: significationē mestā ab effectu q̄d merore affecit patrē. Grauit nāq̄ pater dolebat filiā in iuuencā fuisse trāsmutatā: q̄ si mortua eēt. ¶ Peregit. effecit. ¶ Me miserum. O lubintelligatur: quod frequēter in exclamatiōib⁹ omittit̄ leuiorib⁹. ¶ Pendens in cornibus ⁊ ceruice. hoc ē cornua ⁊ ceruicē āplectēs. Iuuēce autē magnitudo significat: a cui⁹ cornib⁹ ⁊ ceruice Inach⁹ illa āplectēs pēder videbat. ¶ Ingemīat: exclamatiōnē illā o me miserū duplicat. ¶ Tu ne es q̄sita p oēs. ordo est. Tu ne es nata filia mihi p oēs terras q̄sita? ¶ Tu nō inuēta reptā es: signat dr̄ām iter inuenire ⁊ repire poeta. Inuenim⁹ et q̄rētes reperimus casu. ¶ Luctus erat leuior: si non reperta esses. Grauī⁹ enim fert pater: q̄ in vaccā filia sit cōuersa: q̄ si mortua esset. ¶ Nec mutua nr̄is Dicta refers: hoc ē nec vicissi mihi respōdes. ¶ Q̄d vnū. q̄d solū facere potes. ¶ Thalamos: tedasq̄: hoc est nuptias. Nā ⁊ thalamus sponsi: sponsēq̄ p̄prie significat: cū cereū ⁊ quasq̄ faces noue nupte p̄ferebant. ¶ De grege nunc tibi vir: marit⁹ inquit de armēto tibi est habēdus vn̄ filios vitulos tollas. Iuuēcarū nāq̄ mariti iuuēci sunt. ¶ Nec finire licet: nec possū inquit morte tātis dolorib⁹ iponere finē: cū deus sim imortalis. ¶ Sed nocet esse Deū: Deo quoq̄ elegāter dr̄. Dij aūt ita sunt imortales: vt ne sibi q̄dē mortē cōsciscere possint. ¶ Preclusaq̄ ianua leti: mortis. Quoniā inq̄t sum Deus tantos dolores morte finire non possum. Uerū semp me in luctu esse oportet. Dij eni ἀθάνατοι sunt atq̄ imortales. ¶ Extēdit: p̄ducit: prolongat. ¶ Stellatus Argus: q̄d ei⁹ oculi ad silitudinē stella꜔ micarēt. ¶ Abstrahit: violēter abducit. ¶ Ipse procul: ipse inq̄t Argus in propinquū montē ascendit: vnde sedens in omnes partes ıpectabat. ¶ Procul. prope. ¶ Occupat: celeriter ascēdit. ¶ Cacu. verticē ⁊ summitatē.

Que sit: at illa patrē sequitur: sequiturq̄ sorores:
Et patitur tangi: seq̄ admirantibus offert.
Decerptas senior porrexerat Inachus herbas.
Illa manus lambit: patriisq̄ dat oscula palmis
Nec retinet lachrymas: ⁊ si modo verba supersint.
Oret opem/nomenq̄ suum/casusq̄ loquatur:
Littera, pro verbis/quam pes in puluere duxit:
Corporis indicium mutati triste peregit.
Me miserū/exclamat pater Inach⁹: inq̄ gemētis
Cornibus: ⁊ niuee pendens ceruice iuuence
Me miserum/ingeminat/tu ne es quesita per oēs
Nata mihi terras? tu non inuenta: reperta es.
Luctus erat leuior: retices/; nec mutua nostris
Dicta refers: alto tantum suspiria ducis
Pectore: q̄dq̄ vnū potes: ad mea verba remugis.
At tibi ego ignarus thalamos/tedasq̄ parabā:
Spesq̄ fuit generi mihi prima: secunda nepotū.
De grege nunc tibi vir: ⁊ de grege natus habēd⁹.
Nec finire licet tantos mihi morte dolores:
Sed nocet esse Deum: preclusaq̄ ianua leti
Eternum nostros luctus extendit in euum.
Talia dicenti stellatus summouet Argus/
Ereptamq̄ patri diuersa in pascua natam
Abstrahit: ipse procul montis sublime cacumen
Occupat vnde sedēs partes speculatur in omnes.

¶ Mercurius in hominem.
Insomnem domuit calamo Cyllenius Argum:
Atq̄ harpe factus pastor Aristoriden.

¶ Nec superū rector mala tāta Phoronidos vltra
Ferre potest: natumq̄ vocat/quem lucida partu
Pleias enixa est: letoq̄ det/imperat/Argum.
Parua mora est alas pedibus/virgamq̄ potentē
Somniferam sumpsisse manu/tegimēq̄ capillis
Hec vbi disposuit patria Ioue natus ab arce:
Desilit in terras/illic tegimenq̄ remouit/
Et posuit pennas: tantum modo virga retēta est:
Hac agit: vt pastor per deuia rura capellas
Dum vehit adductas/⁊ structis cantat auenis.

¶ Fabule .x. primi libri argumentū. ¶ Nec superū ⁊c. Iuppiter mittit Mercuriū in habitu pastoris ad Argū supradictū iterficiendum.

LACT.

¶ Phoronidos: Phoronei neptis. Phorone⁹ nāq̄ Inachi pr̄ fuit. Narrat autē quēadmodum Argus a Mercurio fuit iterfect⁹: eiusq̄ oculi cau de pauōis fuerunt a Iunone apposīti. ¶ Natumq̄ vocat Mercurium. Nā Mercuri⁹ Iouis fuit fili⁹ ex Maia vna ex pleiadib⁹. q̄ septē Athlātis filie fuere: nō ex Electra: sed ex Pleione nympha suscepte: vū ⁊ Pleiades sunt nomīate, in sydera trāslate: ac i numero tauri collocate/ Uergilie a latinis vocantur: q̄ veris tempore oriantur. ¶ Lucida Pleias: Maia pleadū splēdidissima. ¶ Leto det: interficiat. ¶ Parua mora est sumpsisse: figura ē poetica. ¶ Alas pedibus: hoc est talaria alata: q̄ idcirco Mercurio attribuunt: q̄d planeta꜔ rū olm sit velocissimus. ¶ Uirgā somniferā: Caduceū dicit: de q̄ Uergi. Tū virgam capit. hac animas ille euocat orco pallētes: alias sub tristia tartara mittit. Dat somnos adimitq̄ luiamorte resignat. ¶ Tegimēq̄ capillis: petasū ⁊ pileū. ¶ Ioue nat⁹: Mercuri⁹ Iouis filius ex Maia. Obiter autē Mercuriū quoq̄ Metamorphosin in pastorē poeta describit. ¶ Et posuit pēnas. hoc est deposuit talaria alata. Per deuia rura: per inuias syluas. ¶ Dū vehit adductas: dū iq̄t ducit capellas ꝯgregatas. Tāetsi vehi p̄pe dicant̄ q̄ geruntur. ¶ Structis auenis: tibia quā ex auenis cōstruxerat: est autē auena gen⁹ frumēti notius q̄ vt sit exponendum: ex cuius calamis tibie etiamnum a rusticis conficiuntur.

RAPH. Phorone⁹

Mercuri⁹

Inuenire Reperire

Thalam⁹

Voce noue captus custos Junonius artis/
Quisquis es hoc poteris mecum considere saxo
Argus ait:neqz enim pecori fecundior vllo
Herba loco est:aptamqz vides pastoribus vmbrā.
Sedit Atlantiades:& euntem multa loquendo
Detinuit sermone diem:iunctisqz canendo
Vincere arundinibus seruantia lumina temptat.
Ille tamen pugnat molles euincere somnos:
Et quamuis sopor est oculorum parte receptus:
Parte tamen vigilat:querit quoqz (nāqz reperta
Fistula nuper erat) qua sit ratione reperta.

Syrinx in harundinem.
Quam deus Archadie vehementer amauit/ harundo est
Syrinx:que nomen fistula facta gerit.

Tum deus Archadie gelidis in montibus inquit
Inter Hamadryadas celeberrima Nonacrinas
Naias vna fuit.nymphe Syringa vocabant.
Non semel & Satyros eluserat illa sequentes:
Et quoscunqz deos/vmbrosaqz sylua/feraxqz
Rus habet/Ortygiam studiis/ipsamqz colebat
Virginitate deam:ritu quoqz cincta Diane
Falleret/& posset credi Latonia:si non
Corneus huic arcus/si non foret aureus illi.
Sic quoqz fallebat.redeuntem colle Lyceo
Pan videt hanc:pinuqz caput precinctus acuta
Talia verba refert:tibi nubere nympha volentis
Votis cede dei. restabat plura referre/
Et precibus spretis fugisse per auia nympham:
Donec harenosi placidum Ladonis ad amnem
Venerat:hic illam cursum impedientibus vndis/
Ut se mutarent liquidas orasse sorores:

RAPH. Voce:sono. Noue ar. Tibie noui::a Mer. inuēte. Custos Ju. Argus a Junōe custos Jo iuuac cā cōuerse appositus. Hoc saxo:hoc monte. Utrūqz enim frequēter pro altero ponit a poetis. Fecūdior. vberior. Pastoribus otio & quieti pastorū. Atlantiades:Mercurius nepos Atlātis ex Maia. Jūctis arūdinibus: sono tibie. Vincere superare:in somnū īducere. Temptat: conat. Seruātia lumina:oculos obseruātes atqz custodiētes vaccā. Ille tn̄ quāuis suaues sōnos a Mercurio īmissos repellere conat. Nanqz reperta fistula nuper erat. Parēthesis est cām cōtinēs inquisitionis Argi. Tā cōcinne autē fabulā fabule cōnectit Poeta:vt cū multas simul cōferat trāsfiguratiōes minime tn̄ a proposito dilcedat. Exponit ei quēadmodū Syrinx nympha Ladōis fluuij filia ardēter a Pane deo amata:ne virginitatē amitteret:in arūdinē apud Ladonē fluuiū fuit cōmutata: ex q̄ Pan ad mitigādos amoris ardores sibi fistulā composuit. Unde Verg. Pan primus calamos cera cōiūgere plures Instituit.

Fabule .xij. primi lib. argumētū.

LACT. Tū De⁹ &c. Syrinx nympharū Naiadū: q̄ circa montes Archadie vagabant: speciosissima pdit fuisse. Quā cū Pan Mercurij filius adamasset:& eā ipse q̄reret: cū ad amnem Ladona Archadie compulisset ne vi castitatē deponere cogeret: sororū auxilio in arūdinē cōuersa est: ex q̄ fistula ē cōposita: q̄ noie ei⁹ syrinx nūcupat: cui⁹ cātu Arg⁹ in somnos cōpulsus ē:q̄ facili⁹ eū Mercuri⁹ interficere posset.

RAPH. Arcadia. Tū de⁹ iq̄t:āūc Mercuri⁹ narrat cepit. Arcadie gelidis in mōtib⁹. Arcadia regio ē Achaie cōterminata ab Arcade Jouis & Calistus filio denominata. Varijs ei nolb⁹ āntea fuit appellata. Nā & Pelasgia & Parrhasia fuit vocata. Sūt q̄ illā & Gigātida & Azaniā & Paniā appellarint. Inter Ha. No. nymphas arcadicas. Nonacris nanqz vrbs fuit Arcadie dicta a Nonacri Lycaonis vxore:vt Pausanias ait. Unde Nonacrine nymphe sunt appellate. Hamadryades aūt nymphe dicūt:q̄ vna cū arborib⁹ & oriunt & occidūt:vnde ēt Hamadryades sunt dicte:αμα ei sil ΔΡΥΣ ΔΡΥΟΣ arbor apud veteres grecos dicebat:quāuis nūc pro quercu ponatur. Naias vna fuit. Naiades fluminū ac fontium sunt nymphe:απο του ναειν:hoc ē fluendo dicte.

Nymphar ū

Nympharū ei alie sunt fluminū:q̄ Naiades (vt dixi) vocant. Alie nemorū syluarūqz:q̄ Dryades/Napee/Hamadryades. Alie mōtiū q̄ Oreades απο του ορους hoc est a mōte cognoiant. Nymphe Syrin. vo. ab illi⁹ noie tibia a grecis syrix appellatur. Tāetsi Herodian⁹ nomē eē lacītiū ait: a sono ipi⁹ fictū. Nā se.& Sa. ep⁹ inqt & Satyros & reliqs syluarū deos elusit. Dianā ei imitabat: virginitatēqz seruare decreuerat. Satyri aūt Dij eē syluestres credīti sunt: q̄d hmōi aialia i desertis solū pertim ethiopie inueniunt. Et q̄scūqz Deos: Siluanos:Faunos ac Panes ait. Hos nāqz syluarū ac nemorū deos āntiqtas putabat. Ortygiā Deā:hoc ē Dianā. Ortygia nanqz īsula ē q̄ alio nomie Delos frequētius vocat: sic dicta (vt ait Solin⁹) q̄ in ea pmū sunt vise coturnices. q̄s greci ortygias vocāt. Phanodic⁹ ūo i Deliacis & Nicāder i Aitolicis narrat quēadmodū ex Ortygia q̄ est i Etolia:& Delos Ortygia fuit appellata: et vrbs apud Ephesum:& insula Sicilie adiacens. Oēs nāqz he vocāt Ortygie ab Etolie Ortygia. Unde in varia loca colonie deducte fuerūt. Neqz aūt Delos ex eo ortygia dicta ē.q̄ a steria Latōe soror i ortygiā:hoc ē coturnicē fuit trāsmutata. Ritu Diane: more Diane. Latonia: Diana Latone filia. Sic q̄qz fallebat: quāuis iqt syrix corneū habeat arcū: Diana tn̄ eē videbat: adeo illi silis erat. Pā videt hāc. Pā de⁹ ē pastorū & nemorū. Pinu acuta:corona ex pinu cōtexta. Pin⁹ ei Pani deo dicata fert:vn̄ ēt ea coronat. Votis cede: cupiditati obseqre. Tibi nubere volētis:te vxorē ducere cupiētis. Est ei ακυρολογια poetis cōcessa. Ver. Hūc ego si potuit tm̄ sperare dolorē. Nā vitij pp̄e nubere mulieres dicūt. Facile tn̄ adducor:vt putē illū totū sensū subdititiū eē:cū & i q̄buldā vetustis exēplarib⁹ nō inueniat:& i alijs varie legat. Nā i quibusdā ūba:i alijs pla sūt descripta. Sic igit mihi placet eē legēdū:vt tot⁹ ille sēs⁹ expugnat:ac ūba si pla scribāt hoc mō. Talia ūba refert:restabat ūba referre. Ut itelligam⁹ ūba panos ad syriga a Mer. nō fuisse relata:q̄ cū vidisset argū sōno oppssū: stati vocē cohibuit:ipmqz iterfecit. Et p̄.s.ea q̄.m. narrāda d̄ syrige restabāt. per a.p loca iuia. L. ad am. lado fluui⁹ ē Arcadie icnitissim⁹. L. i. lo. Naiadas.

Nympharū nomia.

Ortygia.

Pan.

Ladon.

RAPH. ☞ naiadas. ¶ Ca pa. cãnas i paludib⁹ nascẽtes. ¶ Dũ ibi s. ibi i calamo suspirat syrix. ¶ Hoc mi. ɔsi. volo inqt Pan hoc ɔciliũ mihi tecũ eẽ cõe. vt ei tu i arũdie qrer; ita ego hac eadẽ arũdie meos so labor ardores. ¶ Disparib⁹. ineqlib⁹. ¶ Cõpagine. ɔiũctione. Cõpago aũt ⁊ cõpages in eadẽ dĩ si gnificatiõe. ¶ No. est: Isidis dee nomẽ accepit vigiliasq; ẽ appellata. ☞ ¶ Pro. ex. isfãmata ẽtra. nã ⁊ Jo vaccã idigta ẽ iũo: cui⁹ cãz arg⁹ fuerat interfect⁹. ɋ̃ re illi furorẽ imisit. q̃ p totũ frãx orbẽ acta est. Cũ aũt ad Niliũ puenisset: miseratiõe iouis pristinã recupauit figurã: deaq; effecta isis fuit appellata. ¶ Nec tẽ. dist. ire. RAPH.

Panaq; cum prensam sibi iam Syringa putaret:
Corpore pro nymphe calamos tenuisse palustres:
Dumq; ibi suspirat: motos in arundine ventos
Effecisse sonum tenuem. similemq; querenti:
Arte noua: vocisq; Deum dulcedine captum:
Hoc mihi consilium tecum dixisse manebit.
Atq; ita disparibus calamis compagine cere
Inter se iunctis: nomen tenuisse puelle.
Talia dicturus vidit Cyllenius omnes
Succubuisse oculos: adopertaq; lumina somno:
Supprimit extemplo vocem: firmatq; soporem
Languida permulcens medicata lumina virga.
Nec mora: falcato nutantem vulnerat ense:
Qua collo est confine caput: saxoq; cruentum
Deiicit: ⁊ maculat preruptam sanguine rupem.

¶ Pauo de oculis Argi.
Quid gemitis volucres stellantibus vndiq; genus:
Olim hec cauda mihi non erat: Argus erat.

Arge iaces: quodq; in tot lumina lumen habebas:
Extinctum est: centumq; oculos nox occupat vna.
Excipit hos: volucrisq; sue Saturnia pennis
Collocat: ⁊ gemmis caudam stellantibus implet.
¶ Protinus exarsit: nec tempora distulit ire/
Horriferamq; oculis: animoq; obiecit Erinnyn:
Pellicis argolice: stimulosq; in pectore cecos
Condidit: ⁊ profugam per totum terruit orbem.
Ultimus immenso restabas Nile labori:
Quem simulat tetigit: positisq; in margine ripe
Procubuit genibus: resupinoq; ardua collo:
Quos potuit solos tendens ad sydera vultus:
Et gemitu: ⁊ lachrymis: ⁊ luctisono mugitu
Cũ Joue visa queri est: finemq; orare malorum.
Coniugis ille sue complexus colla lacertis:
Finiat vt penas tandem: rogat: inque futurum
Pone metus. inquit: nunquam tibi causa doloris
Hec erit: ⁊ stygias iubet hoc audire paludes.

¶ Jo in pristinam figuram.
Ut perit custos: stimulos dedit impta Juno:
Et tandem precibus fio puella Jouis.

Ut lenita dea est: vultus capit illa priores:
Fitq; quod ante fuit: fugiunt de corpore sete:
Cornua decrescunt: fit luminis arctior orbis:
Contrahitur rictus: redeunt humeriq;: manusq;:
Ungulaq; in quinos dilapsa assumitur vngues.

Cõpago. Cõpages. puel. Greci nãq; fistulã Syrigã vocãt. Cyllenĩ⁹. ¶ Cyllenĩ⁹. Mercuri⁹ a Cyllene Arcadie mõte: in q̃ nat⁹ fuisse memoratur. ¶ Succ. victos fuisse. ¶ La. lu. oculos somno occupatos. ¶ Medi. vir. Caducei est periphrasis. ¶ Fal. en. i. falcẽ modũ recuruo gladio: q̃ grec; harpe vocatur. ¶ Nutã. caput ɔcutiẽtẽ: vt dormitãtes faciunt. ¶ Qua col. ẽ ɔfi. ca. q̃ caput contigit cuz collo. ¶ In tot lu. in cẽtũ ocu. Lumen. Lumẽ nãq; et oculũ ⁊ lucẽ sigt. Est autẽ ἀρχαϊσμός. nũc eñ i tot luminib⁹ dicim⁹. ¶ Oc cu. opp̃mit. ¶ Una nox. vna obscuritas ⁊ mors: vna eñ oẽs extiĉti sũt. ¶ Exci. ex capite argi capit Excipere. Excipe aũt; mõ suscipe cadẽtia sigt. ⁊ Ꝭbs dictata cũ scribũt: mõ excludere ⁊ ab aliis separe. Uñ exceptiões apud iurisɔsul. ⁊ oratores dĩr exclusiões: qb⁹ id excludit q̃ i intẽtionẽ ab actore ẽ deductũ. Interdũ excipe ẽ isidiis aliquẽ cape. Uer. Excipit Excipule. icat: ũ. vñ excipule deriuãt: qb⁹ pisces capiũtur. ¶ Satur. Juno saturni filia. est ei antonomosia. Appellatio nãq; p nomine posita est. ¶ Colloc. apponit. ¶ Sue vo. pẽ periphrasis ẽ pauonis. Pauo: Nã pauões sab tutela Jũonis eẽ dĩr. ¶ Stellãtib⁹. more stellarũ fulgẽtib⁹.

LACT. ¶ Fabule. xiiij. primi lib. argumẽtũ. ¶ Proti. exarsit ⁊c. Jo supradicta cũ furiis exagitata orbẽ terrarũ pcurrisset/ nouissime i egyptũ ɔlata: ac placata iunone a Joue in pristinã figurã reuersa est: Isi-

hoc ẽ nec vindictã in aliud distulit tẽp⁹. ¶ Hor. eryn. horrẽdã furiã. Erinnyes ei furie dĩr iferna-ies ¶ Pel arg. iouis inachi argiuorũ fiuiũ filie. Arges Ab argis nãq; clarissia vrbe pelopõe est: cui⁹ rex fuit inach⁹: argolic⁹ declinat. ¶ Sti. ce. furores occltos ¶ Cõdidit. abscondidit. ¶ Prof. porro fugatã. ¶ Resta. ni. apostrophe ad niliũ qui fluui⁹ ẽ egypti/ a nilo rege noiatus: vt Diod. ait. nã antes tritõ vocabat vt scr. Hernipp⁹. ¶ Quez si. ⁊c te. ad quẽ postq̃ puenit. ¶ Tẽdẽs ad sy. vul. tẽdẽs qdẽ i nouis ppe legit exẽplarib⁹: s; i vetustis recte scriptũ est tollẽs ¶ Luctisono mu. luctũ sonãte et referẽte. ¶ Et styg. iu. hoc au. palu. hoc ẽ p paludẽ stygẽ iurauit: cui⁹ nomẽ dĩ fallere nõ audebãt. vt iter scri ¶ Ut le. dea est postq̃ iuno fuit mitigata ¶ Fit q; qd añ fuit. hoc ẽ humane restituit figure. ¶ Fu. s. celerit cadũt. Sete. ¶ Sete. pili duriores. ¶ Decre. diminuũt ¶ Fit lu. arc. or hoc ẽ oculorũ orbes strictiores fiunt. ¶ Cõtrahi. ric. os diminuit. ¶ Rede. hũc. ma. hoc est Arms: armi i humeros: pedesq; ãteriores i manus ɔuersi fuerunt. Humeri. Qui nãq; i aliis aialib⁹ armi: i hoie humeri vocant. vt Pli. ait. ¶ Ungu. dilap. diuisa. ¶ In q̃nos vngues. iter vnguẽ Unguis. ⁊ vngulã differẽtia Ungula. signat. Ungula nãq; est aut solidã: vt eq̃rũ: aut bifida: vt boũ. Ungues Ꝭo sũt multi fidi: vt hoiz ⁊ leonũ. Neq; eñ vngues hoiz sũt tñ (vt ipi ti putãt) s; aliorũ quoq; aialium.

☞ ¶ De

Raph. ℞ ¶ De boue nil supest. ꝯ bouis figura nil ꝯstat. ¶ Nymphe. Jo nympha Jnachi filia. Est ei nti casus nymphe: eoq; sine diphthōgo ē scribēdū. ¶ Et timide ꝟba itermis. retē. hoc est cū timore iteꝝ loq conat. Uerba itermissa. ꝟba diu omissa. Nā itermittere est ad tps omittere atq; dponere. ¶ Retētat. iteꝝ tēptat: experiturq; an loq possit. ¶ Nūc dea. nūc inqt Jo p dea Jside colit ab Egyptiis ī lineas vestes gestātib⁹. Jsidis nāq; sacerdotes linea vestib⁹ vtebāt. Jsidē ꝟo Egyptij (vt trad. Diodo.) lunā esse putāt vt Osiridē solē: interꝑtantq; antiq: sūpto noīe ab eterno ꝛ antiq illi⁹ ortu. Addūt illi cornua ꝑꝑ aspectū: sic ei vtriq tpe ꝑmis dieb⁹ apparet: iū qz bos illi ab egyptiis sacrificat. qdā āt istā dē Jouis egypti re gis filiā fuisse: eādē q3 cū cerere eē: q ab osiride sī evxor: accepta. multa ꝯuierit ad vsuz vite hūane. Pria ei triticūz hordeū: q ptl⁹ icognita hoib⁹ casu int cetas herbas oriebāt: luenisse ferk. Legea q3 istdē statuisse ferūt: qb⁹ iustitia eq3 olb⁹ ꝑuaret: vi atq; iniuria ilore pene subiatis. Ita c ꝯ cā p̄fecti greci Jsidē legiferā appellarūt: tāq; primā legūiuētricē. osiride aūt marito int̄fecto iurasse dr Jsis se nlli aliū nupturā: ac iusto deīceps ipe rio regnasse: būficiisq; i pplos ois alios reges supasse: ac post obitū deoꝝ honores cōsecutā. ꝛ in Uulcani tēplo apd mēphī sepultā fuisse. Asserāt āt egyptij id q serepoete oēs testāt. Jsidē pluria īuenisse ad morbos medicamēta medicīeq3 arti multū ꝯtulisse: ac i deoꝝ q3 nūeꝝ relatā gauderē holz cultu: icq; coꝝ valitudie ꝑcipue ꝯsari. q̄nēt i sōnis palā iis opitulari: qs cēsuerit dignos. Et q illi⁹ monitiꝫ obtēperērēt ꝑter oplonē curari: ēt qrū medici salutē dsparit. Usu q3 aut alia q̄ppiā corpis pte dbilia illi⁹ dee numē iplorātes ipsi nā restitui valitudīē. Signa ꝟo hoꝝ eē dnt: n̄ grecas fabellas: s3 opa. Per totū nāq; fraꝝ orbē Jsidē coli ꝑꝑ manifestas illi⁹ morboꝝ curatiōes. Hec ꝛ iniᷓo plura d iside Diod. ceteꝝ. Oui. grecoꝝ figmēta sectat. ¶ Hic Epa. epaphi ac phaethōtiꝫ iurgia idcirco dscri. poeta: vt ꝯmodi⁹ ꝛ libꝝ scdz cū ꝑmorꝫ mutatōez soꝛꝝ phaethōtiꝫ tpi⁹ i pplos cū supiore trāsformatiōe ꝯnecrat. Epaph⁹ ei iouis ꝛ Jus fili⁹ i alcatiōe phaethōtē ñ eē apollis filiū dixit: q ꝯtūelia phaethōtē idignat⁹ clymenē mrē3 rogauit vt sibi veꝝ ōnderet gēitorē. Jlla apollinē eē asseuerauit: vtq; se ad apollis regiā ꝯferret. ac ab ipso sciscitaret hortata ē. eo cū vēisset: phaethō accepit se apollinis filiū eē. a q hortat⁹. vt qdqd vellet peteret: se ei nihil negatuꝝ: ipetrauit sēpre: vt sol currū vnū diē ꝯgeret. Cū ꝟo ñ terras mō: s3 celū q3 icēpit⁹ eq̄ sollis guber nādi ꝯbureret: iouiꝫ fulmie i padū fluuiūꝫ ꝑcipitat⁹ ē. Hui⁹ ꝟo sororesq siuē is chrymis ñ iponerēt deoꝝ miseratiōe in ppļos arbores earū q3 lachrymeī electꝝ ꝯuerse ferūt. ¶ Hic epa. ex hoc iqt epaph⁹ iouis fili⁹ eē credit⁹ qd Jo mr ei⁹ ab egyptiis tāq; dea coiebat ¶ Phae. apollis ꝛ clymenes nymphe fuisse filius dr. Uñ ꝛ splēdēs iterꝑtat φαεθων. est ēt solis epitheto apd Home. l. v. iliados ηελιος φαεθων. Est aūt nomē trisyllabū ñ bisyllabū (vt qdā putāt) ꝑcipientes cū ae diphthōgo esse scribēdum. ¶ Nō tu. Jna. Epaph⁹ Jnachi nepos. ¶ Et tu. ad cly. m a. Clymene nympha fuisse ferk Oceani ꝛ Tethyos filia: ex q apollo sustulit phaethōtē. ¶ En ego liber ille fe. indignat phaethō: q cū alar liberꝛ ferox in r̄ndēd a esse ꝯsueuerit: nihil tūc Epaphi ꝯuitiis r̄nderit. Et p̄iꝯcula ē idignātiū ꝑ ꝑa ¶ Refel. ꝯfutari. ¶ Ede not. oñde signū. ¶ Me. asse. ce. hoc est me tua dfensiōe celo ascribe: me ꝯfēde ac ꝑsta deū esse. ¶ Et ipsi. litteri. ¶ Merop. ca. ꝑuiꝯ meropꝫ viri: nā clymene post phaethōtē ex apolline susceptū Meropi nupsit: Meropes sane hoies ab Home. dnt a vocū diuersitate μεριζω nāq; diuido: a φονος dr: siue q distictā hēāt vocē a vocib⁹ brutoꝝ aialiū. meropes ēt fūt aues apib⁹ ifeste: vñ ēt apiastre vocāk: q apes comedāt. Uers. i geor merops: aliaeq; volucres. ¶ Te. so. nuptias suaꝝ sororūq; q̄s mr̄i cure eē sciebat. ¶ Di. cri. obiecti criminis. ¶ Per iu hoc. p hūc sol splēdorē. nā iubar ꝑꝑe sigt luciferꝝ stellā q iubas luc3 effūdat. Uer. Jt portiꝫ iubare exorto dlecta iuuēt⁹. A lucifero āt ois splēdor iubar appellak. Sol āt dict⁹ ē (vt Cic. ꝑl3) q vn⁹ sit ꝛ ñ plures: qdeq; tātā claritatē sol⁹ obtieat. ¶ Insi. ornatū: clarū. vñ isignia dnt signa ꝛ ornamēta ꝟtute adepta. ¶ Rad. coru. fulgētib⁹: micātib⁹. Radi⁹ āt nō solū fulgoꝛ micās dr: s3 virga q3: q geometree li

Intermittere.

Jsidis sacerdotes.

Phaethō

Clymene.

Merops.

Meropes

Jubar.

Sol.

Insigne.

Insignia.

Radius.

De boue nil super est: forme nisi candor in illa/
Officioq; pedum nymphe contenta duorum
Erigitur: metuitq; loqui/ ne more iuuence
Mugiat/ ꝛ timide verba intermissa retemptat.

¶ Jsis dea.

Jnachidos fronti sunt cornua: cornua quare
Est id: forma dee quod fuit ante bouis.

Nunc Dea linigera colitur celeberrima turba.

¶ Epaphus Phaethon.

Si puerum enixa est Epaphum Junonia pellex
Jo: sole satum quid Phaethonta negat?

Hinc Epaphus magni genitus de semine tandem
Creditur esse Jouis: perq; vrbes iuncta parenti
Templa tenet/ fuit huic animis equalis/ ꝛ annis
Sole sat⁹ Phaethon/ quē quondā magna loquētē:
Nec sibi cedentem/ Pheboq; parente superbum
Non tulit Jnachides/ matriq; ait omnia demens
Credis: ꝛ es tumidus genitoris imagine falsi.
Erubuit Phaethon: iramq; pudore repressit:
Et tulit ad Clymenen Epaphi conuicia matrem.
Quoq; magis doleas genitrix ait/ en ego liber
Jlle ferox/ tacui/ pudet hec opprobria nobis
Et dici potuisse/ ꝛ non potuisse refelli.
At tu/ si modo sum celesti stirpe creatus:
Ede notam tanti generis: meq; assere celo.
Dixit/ ꝛ implicuit materno brachia collo.
Perq; suum/ Meropisq; caput/ tedasq; sororum
Traderet/ orauit veri sibi signa parentis.

¶ Ad Clymenen.

Quid iuras Clymene: Phaethon non credulus: altus
Non inhiet (teneas) patria adire domos.

Ambiguū est Clymene ꝑcib⁹ Phaethōtis/ an ira
Mota magis dicti sibi criminis: vtraq; celo
Brachia porrexit/ spectansq; ad lumina Solis
Per iubar hoc inquit radiis insigne coruscis
Nate tibi iuro/ quod nos auditq; videtq;/

lla phae-

Hoc te/quē spectas:hoc te/qui temperat orbem:
Sole satum:si ficta loquor:neget ipse videndum
Se mihi/sitq͡z oculis lux ista nouissima nostris.
Nec longus patrios labor est tibi nosse penates:
Unde oritur terre domus est contermina nostre:
Si modo fert animus:gradere:ꝛ scitabere ab ipo.
Emicat exemplo letus post talia matris
Dicta sue Phaethon.ꝛ concipit ethera mente.
Ethiopasq͡z suos/positosq͡z sub ignibus Indos/
Sydereis trāsit patriosq͡z adit impiger ortus.

RAPH. Cuneas signāt. Uers. Descripsit radio totū q̄ gētib⁹ orbē. Est ēt instrm̄ textoꝝ. Uers. Excussi manibus radij. Est ꝛ istrm̄ q̄ mēsure equant: qđ etiā hostoriū dr. Plau. Dij deq͡z oēs tātā vobis letitiā: tot gaudia sine radio cumuletis. Est etiā radi⁹ oliue gen⁹ oblōge: de q̄ Uers. Nec pingues vnā in faciē nascunt̄ oliue: Arcades ꝛ radij ꝛ amara pausia bacca. Rote q͡z radios hr̄e dicūtur. C Qđ nos audit q͡z videt q͡z: hoc ex snia Homeri dictū ē vt. Nā vt scribit Plini⁹. Sol fert̄ medi⁹ planetarū amplissime magnitudine: septāte: nec tēpoꝝ mō terrarū q͡z: s͡z syderū ēt ipoꝝ celiq͡z rector. Hunc mūdi esse toti⁹ aīm ac plani⁹ mētē. Hūc pncipale nature regimē: ac numē credere decet opa ei⁹ estimātes. Hic lumē reb⁹ ministrat: auferts͡z tenebras. Hic reliq̄ sydera occultat. Hic vices temporum: annūq͡z semp renascentē ex vsu nature tēperat. Hic celi tristitiā discutit: atq͡z etiā nubila humani animi serenat. Hic suū lumen ceteris quoq͡z syderibus fenerat/preclarus/ eximius/omnia intuens/omnia etiā exaudiēs: vt principi literarū Homero placuisse in vno eo video. C Temperat. regit ac gubernat: nam solis calore omnia temperātur. C Si ficta loquor. hoc est si mentior: ꝛ falsa dico. Omne enim fictum falsum est. Fictum est enim quod nō est factū: sed fieri potuit: falsum autem vanū ꝛ fictum differunt: vt scribit Donatus: Nam falsum est fictum mendacium simile veritati. Uanum nec possibile: nec verisimile. Fictum totum sine vero: sed verisimile. Falsum loqui mendacis est. Fictum callidi. Uanum stulti. Falsum loqui culpe est. Fictum virtutis. Uanum vecordie. Falsis decipimur. Fictis delectamur. Uana cōtēnimus. C Neget ipse videndū Se mihi: aspiciēdum. Optat autem Clymene vt moriatur: si mentitur Phaethonti. C Sitq͡z lux ista nouissima: hoc lumē solis vltimū sit mihi. C Nec longus patrios: nec longo inquit tibi labore opus est: vt cognoscas ꝛ videas patris tui domū. C Nosse. cognoscendi. Est enim constructio greca: nam greci infinitiis pro gerūdijs vtūtur. C Patrios penates. patris tui edes. C Cōtermina: cōfinis. C Nostre terre. Ethiopie. Ethiopia nāq͡z Indie: vnde Sol oriri videtur: finitima est. C Si modo fert anim⁹. hoc est si modo ad hoc te inclinat animus: vt eas ad patris edes videndas. C Et scitabere inuestigabis. Scitari nāq͡z est rogare: vt scitam⁹. C Emicat. exijt. C Et cōcipit ethera mēte: hoc ē oīa magna sibi promittit. Nā etherē q͡z se penetrare posse sperabat. C Ethiopiasq͡z suos. e qb⁹ Phaethō erat vn⁹. Ethiopes aūt ab Ethiope Uulcani filio: q̄ Ethiopiam a nole suo appellauit (vt i vi. narrat Plinius) fuere cognolati: Quis aliȷ qđ vstā habeāt faciē putēt: dictos παρὰ τὸ αἴθω: qđ est vro ꝛ ὤψ ὦπος facies. C Sub ignib⁹ sydereis. sub feruorib⁹ solis. Indi appellāt sūt orlēt͡z ab Indo fluuio cognolati.

Scitari. Ethiopes. Indi.

LAUI. * C Magister Petrus Lauinius lectori salutem. C Hactenus (ad diluuiū vsq͡z) in Ouidij Metamorphosin ꝛ declamādo ꝛ ea que declamatorē decent: hoc quadragenarij ieiunij tempore apud Uiennā exercendo: enarratiūculas nostras cōtinuare potui. Nūc instātib⁹ paschalib⁹ solēnis: tāt͡z vndiq͡z agitat⁹ sū occupationib⁹: vt vix mihi supsit respirādi tps. Festināntib⁹ aūt ad libri cōplemētū impssorib⁹: cū eoꝝ intētionē cognouissem siqdē poti⁹ sue q̄ reipublice vtilitati cōsulere volētes. nōnullos codices meos q̄s eis legēdos: ea lege vt ad me redirēt priusq̄ iprimerēt/publicarūt: eos igit̄ emēdādi suit mihi denegata facultas. Int̄ ei declamādū q̄ tumultuarie nocturnis vigilijs excerpserē/imprimere curarūt. Si tn̄ vnq̄ ad manus nr̄as Metamorphosis Ouidij redierit: de integro op⁹ renouātes ad finē vsq͡z Deo volēte deducemus. Uale.

C Fabule prime secūdi libri Argumētum.

LACT. C Regia solis erat ꝛc. Clymene Oceani ꝛ Tethyos filia: cū Phaethōtē ex sole cōceptū genuisset: ꝛ i adultā pduxisset etatē: monuit prez vt cognoscere t. Qui lfelicē pgress⁹ ad orlētē solē puenit: agnitusq͡z est ab eo cōnubij idicio: accēsusq͡z agitādi cur-

LACT. ms amoreq́ȝ quē q̄tuor equi⁹: Pyrous: Eous: Ethon ac Phlegō p orbē assueuerāt trahere: diu p̄o peti tū currū accepit: ꝛ a ministris horis iūctū ꝯcēdit. Monitꝫ itaq́ȝ istruct⁹ p̄ris p iter ignotū cū eq̄s obniti nequisset: eq̄ ꝛ ignoto agitatore ꝯterriti mūdi pximā partē petierūt. Quāobrē cū cūcta mortaliū ardore subito cōflagrātia icēderet: a Joue q̄ opē iplorātes peterēt: ne orbis terrarū ꝯflagraret/phaethō flamie ict⁹: ꝛ in terrā p̄cipitat⁹ est: atq́ȝ ita iuerati eq̄ vinculis: agnito itinere ad suā statione reuersi sunt.

Regale balene aūt belue sūt marine māxie: q̄ ꝫ cete dr̄r ꝛ pistrices: vt Sext⁹ ait. ¶ Suis lacertis. brachijs. Nā Egeon cētū brachia fingit̄ habuisse. ¶ Egeona. Egeō gigas fuit: vt scri. Hesio. Celi ꝛ terre fili⁹ Eumel⁹ aūt in Titanomachia ait Egeonē terre ꝛ pōti filiū fuisse: in mariq́ȝ hītasse: ac ide Titanib⁹ opē tulisse. — Balena. Egeon.

¶ P. Ouidij Naso. Metamorpho. Liber Secūs.

Regia solis erat sublimib⁹ alta colūnis
Clara micante auro/flāmasq́ȝ micante Pyropo:
Cui⁹ ebur nitidū fastigia summa tegebat:
Argēti bifores radiabāt lumine value.
Materiam superabat opus: nam Mulciber illic
Equora celarat medias cingentia terras:
Terrarūq́ȝ orbem/celūq́ȝ/quod imminet orbi.
Ceruleos habet vnda deos: Tritona canorum/
Protheaq́ȝ ambiguum: balenarumq́ȝ prementem
Egeona suis immania terga lacertis:
Doridaq́ȝ/ꝛ natas: quarum pars nare videtur:
Pars in mole sedens virides siccare capillos:
Pisce vehi quedam: facies non omnibus vna:
Non diuersa tamen/qualem decet esse sororum.
Terra viros: vrbesq́ȝ gerit/syluasq́ȝ ferasq́ȝ/
Fluminaq́ȝ/ ꝛ nymphas/ꝛ cetera numina ruris.
Hec super imposita est celi fulgentis imago/
Signa sex foribus dextris: totidemq́ȝ sinistris.
Quo simul accliuo Clymenia limite proles
Venit: ꝛ intrauit dubitati tecta parentis:
Protinus ad patrios sua fert vestigia vultus:
Consistitq́ȝ procul (neq́ȝ enim propiora ferebat
Lumina) purpurea velatus veste sedebat
In solio Phebus claris lucente smaragdis.
A dextra: leuaq́ȝ dies: ꝛ mensis: ꝛ annus:
Seculaq́ȝ: ꝛ posite spatiis equalibus hore.

¶ RAPHAELIS Enarrationes. Regia solis erat. Secūdū librum auspicat̄ Ouidi⁹ a descriptione edis solis: ad q̄s p̄uenerat Phaethō a Clymene m̄re exhortat⁹: vt ip̄m rogaret Apollinē: an sibi p̄r eēt. Cōtinnetur hui⁹ libri initiū cū p̄oris fine ꝯnectit. Vr̄ aūt Oui. regiā solis describere ad imitatione palatij Romani vel capitolij. Nā magnificētissimū q̄bq́ȝ in hac descriptiōe edificiū mēte ꝯcepit. ¶ Regia. domus regia q̄ basilica cepta est dici. ¶ Clara. lucida: illustria. ¶ Micāte. splēdente. ¶ Pyropo. Pyrop⁹ vr̄ is eē lapill⁹: quē nos carbūculū appellam⁹. Pyrop⁹ nāq́ȝ dr̄ q̄ ignis habeat aspectū: πυρ nāq́ȝ ignē ὤπα aspectū greci dicūt. ¶ Cui⁹ ebur nitidū. splendidū. Tecta aūt regie solis eburnea fuisse ait: ꝛ fores argēteas. ¶ Bifores value. duplices. Value aūt dicte sūt q̄ i se voluāt. ¶ Materiā supabat op⁹. p̄tiosissime materie. p̄tiosior ars fuit adhibita. In valuis nāq́ȝ argēteis q̄tuor elemēta cū aīalib⁹ suis a Vulcano fuerāt sculpta. Vr̄ autē Ouid. Homerū imitari i Achillis clypei a Vulcano fabricati descriptiōe. ¶ Mulciber. Vulcanus a molliēdo ferro dict⁹ est Mulciber. Nā mulcere est mollire: vt Pōpei⁹ scribit. ¶ Celarat. sculpserat. ¶ Equora cingētia terras. piphrasis est Oceani. ¶ Celūq́ȝ. aerē q̄ terrarū orbē cōplectit̄. ¶ Tritona canorū. Tritō (vt iā diximus) tubicē est Neptuni cui⁹ ꝛ Salacie nymphe fili⁹ esse fert̄: sic dictus: q̄ primū in Tritōide Libye palude visus esse dicat̄. Tritō etiā fluui⁹ est Libye marin⁹: vt scribit Herodo. Tritonidē paludem efficiēs. ¶ Protheaq́ȝ ambiguū. Prothe⁹ de⁹ est marin⁹: pastor pecorū Neptuni: q̄ idcirco ambiguus dr̄: q̄ in varias figuras se cōmutare fingat̄: vt difficile videatur q̄d sit agnoscere. Modo nāq́ȝ fit vrsus. mō leo. mō aqua. mō ignis. Vñ Horat. Quo teneam vult⁹ mutātem Prothea nodo. ¶ Immania t̄ga balenaꝝ. maria. Balene

Quam opinionē hoc loco Oui. seq̄ vr̄. Alij putāt Egeonē belluā esse marinā. Tatte⁹ aūt inq̄t illū fuisse gigātē: fugisseq́ȝ ex euboea: ac i phrygiā puenisse: ibiq́ȝ mortuū esse. Cono p̄o i Herculea scri. Egeonē a Neptuno fuisse deuictū: in mariq́ȝ submersū. Briare⁹ aūt ꝛ Egeō ꝛ Gigē idē eē fert̄. Homer⁹ sane eūdē eē Briareū ꝛ Egeona in p̄mo Iliados ait: sed Briareum a Dijs / Egeona ab hoīb⁹ dici: cētimanūq́ȝ eē scribit. Ab Egeone p̄o mare Egeū q̄dā arbit̄ fuisse cognoiatū. ¶ Doridaq́ȝ ꝛ na. Doris nympha fuit Oceāi ꝛ Tethyos filia: ac Nerei vxor: ex qua maria nympharū multitudo est nata. Doris iterdū p ip̄o ponit̄ mari. Verg. Doris amara suā nō intermisceat vndā. ¶ Pars i mole. i magno aliq̄ scopulo. ¶ Terra viros. Ita inq̄t t̄ra erat sculpta: vt ꝛ vrbes ꝛ flumina: ꝛ sylue: ꝛ nymphe: ꝛ fere ei iesse viderēt. ¶ Signa sex. Zodiac⁹ q̄ȝ circul⁹ ita erat sculpt⁹: vt sex signa i dextris: totidēq́ȝ i sinistris ꝯspicerēt. ¶ Quo sil̄ ac ve. ad quā regiā inq̄t cū p arduū limitē Phaethō ascēdisset: ꝯ̄ primū se ꝯtulit ad patrē. ¶ Simul. postq̄ȝ. ¶ Dubitati pa. de q̄ dubitabat. ¶ Protin⁹ ad pa. ꝯ̄ p̄mū i ꝯspectu p̄ris fuit. ¶ Accliuo li. arduo. Regiā ei sol i editiore loco eē verisile vr̄. Neq́ȝ ei ppiora ferebat lumina: rō ē cāȝ ꝯtinēs cur ppi⁹ nō accederet. Neq́ȝ eīm inq̄t ferre poterat splēdorē sol ppinq̄orē. ¶ Purpurea ve. ꝛ habitū apollinis ꝛ soliū describit ita ꝯspicue: vt nulla expositio sit adhibēda: cū splēdare sol oīa lucida sint ꝛ apta: neq́ȝ vllo alio lumine indigere videant̄. ¶ In solio. soliū dr̄ q̄si solidū: q̄ ex vno ligno cōficeret̄. Est autem soliū ppriè regaū sedes. ¶ Clarꝫ smaragdis. smaragd⁹ gēma est viridis: ꝛ clare splēdēs. ¶ A dextra. leuaq́ȝ dies: comites: assessoresq́ȝ solis describit: q̄ ip̄ȝ nūq̄ȝ relinquūt. Sol em ꝛ diei ꝛ mēsis ꝛ anni ꝛ oīm tēporū est auctor. ¶ Seculaq́ȝ. seculū spatiū dr̄ annoꝝ cētū. Et posite spatijs eq̄lib⁹ hore. hora iterdū q̄rtā ptē anni siḡ: q̄ q̄dē mō q̄tuor sūt āni hore: q̄s ēt poeta describit. Inter dū diei ptē duodecimā. Sūt ei. xij. diei hore eq̄lr a se inuicē distātes. Dcā ē āt hora: vt̄ παρα το αρα; — Solium. Smaragdus. Seculum. Hora.

Regia. Pyropus. Regie solis descriptio. Value. Mulciber. Celare. Triton. Prothe⁹.

¶ q̄ est

Uerqz nouum stabat cinctum florente corona:
Stabat nuda estas: & spicea serta gerebat:
Stabat & autumnus calcatis sordidus uuis:
Et glacialis hyems canos hirsuta capillos:
Inde loco medius rerum nouitate pauentem.
Sol oculis iuuenem: quibus aspicit omnia: vidit:
Queqz vie tibi causa? quid hac ait arce petisti
Progenies Phaethon haud inficiarda parenti?
Ille refert. o lux immensi publica mundi
Phebe pater. si das vsum mihi nominis huius:
Nec falsa Clymene culpam sub imagine celat:
Pignora da genitor. per que tua vera propago
Credar: & hunc animis errorem detrahe nostris:
Dixerat/ at genitor circum caput omne micãtes
Deposuit radios: propiusqz accedere iussit.
Amplexuqz dato: nec tu meus esse negari
Dignus es: & Clymene veros ait edidit ortus.
Quoqz minus dubites. qd vis. pete mun⁹: & illud
Me tribuente feres: promissi testis adesto
Diis iuranda palus oculis incognita nostris:
Uix bene desierat: currus petit ille paternos:
Inqz diem alipedum ius: & moderamen quorũ.
Penituit iurasse patrem: qui terqz: quaterqz
Concutiens illustre caput: temeraria dixit
Uox mea facta tua est: vtinam promissa liceret
Non dare: confiteor solum hoc tibi nate negarem.
Dissuadere licet: non est tua tuta voluntas.
Magna petis Phaethon: & que non viribus istis
Munera conueniunt: nec tam puerilibus annis.
Sors tua mortalis: non est mortale: quod optas.
Plus etiam: q̃ quod superis contingere fas est:
Nescius affectas. placeat sibi quisqz licebit:
Non tamen ignifero quisq̃ consistere in axe
Me valet excepto: vasti quoqz rector olympi:
Qui fera terribili iaculatur fulmina dextra:
Non aget hos currus. & quid Ioue mai⁹ habetur?
Ardua prima via est: & qua vix mane recentes
Enituntur equi: medio est altissima celo:
Unde mare & terras ipsi mihi sepe videre
Fit timor: & pauida trepidat formidine pectus.
Ultima prona via est: & eget moderamine certo.
Tunc etiam que me subiectis excipit vndis:
Ne ferar in preceps: Tethys solet ipsa vereri.

ΩΡΑΙ. Et qd est custodio q̃ ꝑprius ipsa diligẽt custodiat: vel παρα το οριζω q̃ spatia tpis diffiniat: vel ab horo (ait Macrob.) q̃ lingua Egyptiorũ sol dr. Hora q̃z apud grecos pulchritudinẽ signi. vñ ωραιος dr pulcher. Hore et fuit dee celi ianuã custodiẽtes: vt Home. canit Hora q̃z est dea Quirini ꝯiux: q̃ (vt in xiiij. poeta canit) vna cũ illo colit. ¶ Uerqz no. stabat. q̃tuor anni ꝑtes

Quatuor anni partes. ita describit: vt singulis suã attribuat ꝓprietatẽ. Uere nãqz oriunt flores: ex qb⁹ corõe ꝯficiũt. Estas nuda pingit ꝓpter estũ: q̃ frumẽta maturescũt. Autũno vindemia assignatur. Hyẽs frigorib⁹ glacieqz ifestat. ¶ Spicea ferta. corõas spiceas.

Sertum. Sertũ ei corona dr: a ferẽdis floribus appellatum. ¶ Haud inficiãda.

Inficiari. negãda. Nã inficiari & inficias ire negare est Uñ ꝯiectuarialis stat⁹ a qbusdã inficialis dr: q̃ is eo factũ negat. ¶ Ille refert. rñdet. ¶ Usum hui⁹ nois. vt tua ꝓgenies dicar. ¶ Pignora da. signa & documẽta ꝓsta. ¶ Detrahe. deme: eripe. ¶ Hũc errorẽ. hanc dubitatiões. ¶ Edidit. dixit: asserit: vulgauit. ¶ Ueros or. verã originẽ. Ex me nãqz ꝟe es ort⁹. ¶ Quoqz mi. du. ac vt min⁹ iq̃t ð hac re dubites: pete qdq̃d vis & hẽbis ¶ Diis iu. pal⁹.

Styx. Styx pal⁹ ẽ iferorũ ꝑ quã dij iurare timẽt. vt Uer. inq̃t. απο του στυγους: hoc est a merore dctã. Fuisse autẽ filia Oceani & Tethyos ab Hesiodo scribit: q̃ a Pallãte gigãte cõpressa Uictoriã pepit: q̃ qz in bello gigãteo a Ioue stetit: illi grãz referẽs: ꝯcessit: ne cui deorũ ꝑ matrẽ ipsi⁹ peierare liceret: ac si q̃s pelerasset: ꝑ cẽtũ ãnos diuinitate ꝑuaret. ¶ Ocu. ico. no. scit hoc a naturali sũpsit rõne. Nã styx tristitia est: q̃ letitie: q̃ semp dij fruunt: ꝯria ẽ. Fieri ãt ñ põt: vt q̃ semp leti sũt & ac ꝓptea imortales: tristitiã sentiãt. ¶ Uix bñ si. temerariũ ac

ferocẽ: nimiũqz in cupiditatib⁹ ardẽtẽ muliebre fuisse Phaethontẽ. ¶ Inqz diẽ. ꝑ vnũ diẽ ¶ Ius & moderamẽ. ꝑtãtẽ & regimẽ. ¶ Alipedũ. alas in pedibus hñtiũ: hoc est velocissimorũ. ¶ Terqz q̃terqz

Alipedes

Côcutiẽs. sepi⁹. Côcussio aũt capitis ꝑ ꝑnitẽz: aliqñ significat idignationẽ. ¶ Teme. dixit. mea inq̃t ꝓmissa temeraria incõsultaqz sũt facta ꝓpt tuã petitionẽ: nũqz. eñ tibi me olã ꝯcessiũ q̃ petisses pollicit⁹ essẽ: si putassem te talia petituꝝ. ¶ Tua vo. est ab. ti casus. hoc est ꝓpt tuã postulatione ¶ Ut ꝓmis. lice. vtinã inq̃t possem tibi ꝓmissa negare ¶ Uirib. istis. exiguis & mortalib⁹ ¶ Sors tua. ꝯditio tua. ¶ Nõ est mortale. curr⁹ nãqz sol ẽ icorruptibil Ad impossibili aũt & difficili dissuadet pheb⁹ ¶ Pl⁹ et q̃ qd supe. hoc ẽ pl⁹ et cupis q̃ dis ipsis adipisci cõcedat. ¶ Affectas. cũ affectu q̃dã vehemẽti appetis ¶ Placet si. q. li. q̃uis inq̃t vnusqsqz deorũ multũ sibi arrogẽt me tñ excepto: null⁹ eorũ ĩ sol currn cõmode poterit ꝯsistere: ne ipse qdẽ iuppiter: q̃ ml hil mai⁹: nihilqz potẽti⁹ hr. ¶ Ignite. i axe. i curru ignẽ solẽ ferẽte. Axis aũt lignũ est illd circa qd rote curr⁹ vertunt. ¶ Et qd Io. ma. hr. ac si dic. nihil. ¶ Ar. p. v. ẽ. cã ꝯenũerat q̃ b⁹ oñdit difficillimũ esse curr⁹ sol. gubernatõez. ¶ Re. istaurati. itegri viribus⁹: vt q̃ ꝑ noctẽ q̃euerunt. Sz vulgi ãr loq̃t opinionẽ: q̃ putat solẽ q̃s tpĩqz solẽ noctu q̃escer. ¶ Paui. for. ab effectu. q̃ pauidos timidosqz reddat ¶ Mo. regimie ac tẽꝑamẽto ¶ Tũc ẽt q̃ me. hoc q̃z loco vulgi seq̃t opionez. Lõge nãqz ab oceano sp est sol: nec vnq̃ mergit: q̃uis vulgo videat. Tethys aũt oceani ẽ vxor: q̃ solẽ occidẽtẽ excipe vr. Dicta est aũt tethys: qd sit τιθη et nutrix cũ alioꝝ: tũz deoꝝ. Est eñ domina humiditatis qua oĩa alũtur.

Affectare.

Axis.

Recens.

Tethys.

Raph. Vertigo.

¶ Assidua vertigine. revolutiõe & õuersiõe. ¶ Torq̃t. õuertit. Sydera nãq; fixa vna cũ celo vertũt. Planete ẽo õtra celi motũ nitũtur. vñ infert. ¶ Nitor in aduersũ celũ nãq; ab oriẽte i occidentẽ voluit. secũq; trahit & solem & reliq̃s plãetas. Sol ẽo vna cũ aliis planetis suo ac naturali motu õ celi õuersionẽ nitit. hoc est cũ q̃dã nisu & conatu mouetur. ¶ Nec me q̃ cetera vincit Impet⁹: nec ipet⁹ inq̃t & rapidissima celi rotatio: q̃ oĩa secũ alia trahit: me põt ihibere. q̃ min⁹ meũ naturalẽ motũ pficiã: Sz h' e min⁹ verũ est se vr̃. Nã alij planete õ mũdi rotatiõnẽ nitũt: vt dixim⁹. Cur ẽ Apollo se solũ ait ab ipetu celi nõ supari. An & ad deterrẽdũ a pposito suo Phaethõtẽ: & q̃ alij planete cũ retrogradi sũt nihil õ mũdũ nitunt. Quãuis aũt luna nunq̃ retrocedere cogat: iterdũ tñ citi⁹: iterdũ tardi⁹ mouet. Sol ẽo semper eq̃li motu ferri vr̃. eoq; se solũ a celi rotatione nõ supari gliat. ¶ Rapido orbi. celo veloci. Signa nãq; zodiaci sol pirant õt mũdo õri⁹. ¶ Poteris ne rotatis Obui⁹ ire polis. hoc est poteris ne sic resistere rotatiõi ac celerrime õuersiõi: q̃ fit circa polos: ne ab ipsa secũ traharis: vt ei õrari⁹ pgas? Sũt autẽ duo poli in celo: circa q̃s mũd⁹ õrit. vñ & poli dicti sũt παρα το πολειν: id est õrtẽdo: q' circũ illos vertit celũ. ¶ Ne te citus auferat axis. ne õrice & polo rapidissimo ipar sic ab ipso auferaris secũ: vt ne tui q̃dẽ cõpos sis futur⁹. ¶ Forsitã & lucos illic. fortassis in q̃t tibi psuadeas illic eẽ & vrbes & deorũ tẽpla: sz hoꝝ nihil est

pignora certa peto

Adde, quod assidua rapitur vertigine celum?
Syderaq; alta trahit: celeriq; volumine torquet:
Nitor in aduersum: nec me: qui cetera: vincit
Impetus: & rapido contrarius euehor orbi.
Finge datos currus: quid ages? poteris ne rotatis
Obuius ire polis: ne te citus auferat axis?
Forsitan, & lucos illic / vrbesq; Deorum
Concipias animo: delubraq; ditia donis
Esse: per insidias iter est / formasq; ferarum.
Utq; viam teneas / nulloq; errore traharis:
Per tamen aduersi gradieris cornua tauri:
Emoniosq; arcus / violentiq; ora leonis /
Seuuq; circuit curuantem brachia longo
Scorpion: atq; aliter curuantẽ brachia cancrum.
Nec tibi quadrupedes animosos ignibus illis:
Quos in pectore habẽt: quos ore: & narib⁹ efflant:
In promptu regere est: vix me patiũtur: vbi acres
Incaluere animi: ceruixq; repugnat habenis.
At tu funesti ne sim tibi muneris auctor:
Nate caue: dum resq; sint: tua corrige vota.
Scilicet nostro genitum te sanguine credas:
Pignora petis: do pignora certa timendo.
Et patrio pater esse metu probor: aspice vultus
Ecce meos / vtinamq; oculos in pectore posses
Inserere / & patrias intus deprendere curas.
Deniq; quidquid habet diues: circũspice: mund⁹:
Deq; tot: ac tantis / celi / terreq; / mariq;:
Posce bonis aliquid: nullam patiere repulsam.
Deprecor hoc vnum: quod vero nomine pena:
Nõ honor est. penã Phaethon pro munere poscis.
Quid mea colla tenes blandis ignare lacertis?
Ne dubita: dabitur: stygias iurauimus vndas:
Quodcunq; optaris: sed tu sapientius opta.
Finierat monitus: dictis tamen ille repugnat:
Propositumq; premit: flagratq; cupidine currus.
Ergo qua licuit genitor cunctatus ad altos
Deducit iuuenem: Uulcania munera: currus.
Aureus axis erat: temo aureus: aurea summe
Curuatura rote: radiorum argenteus ordo.
Per iuga chrysolithi: positeq; ex ordine gemme
Clara repercusso reddebant lumina Phebo.
Dumq; ea magnanim⁹ Phaethon miratur: opusq;
Perspicit: ecce vigil nitido patefecit ab ortu
Purpureas Aurora fores: & plena rosarum
Atria. diffugiunt stelle: quarum agmina cogit
Lucifer: & celi statione nouissimus exit.
Tum pater vt terras: mundumq; rubescere vidit:
Cornuaq; extreme velut euanescere Lune:

iterq; tibi est faciẽdũ p isidias: ac ferarũ figuras. ¶ Utq; viã teneas. hoc ẽ vt õcedã te viã tenere ac scire: nullũq; i errore casurũ: te tñ p tauri cornua ire oportebit. ¶ Per cor. aduer. tau. oppositi. nã versus oriẽtẽ spectat. Taur⁹ aũt int astra dr̃ õstitut⁹ q' Europã icolumẽ ex phenicia trãsuexit in Cretã: vt Euripides ait. ¶ Emoniosq; arc⁹. sagittariũ. Chirõ ei Saturni i equũ mutati ex Phyllira fili⁹ Thessal⁹ Hippocẽtaur⁹: & q̃ Esculapiũ Achillẽq; educauit i sydera fuit trãslat⁹ Quidã tñ (vt iq̃t Igin⁹) hac dẽ cã Chirinẽ eẽ negauerũt: q' nemo Cẽtaur⁹ sagittis sit vsus. Est aũt eq̃nis crurib⁹ dformatus: caudãq; satyri hz: scribũt ẽo q̃dã hũc esse crotũ noie Euphemes musarũ nutricis filiũ: eũq; in mõte Helicone habitasse vna cũ musis studioq; vẽationis fuisse dlectatũ. Musas aũt ab ioue petiisse. vt i celũ referret. iouẽ ei crura eq̃na fecisse q' equo multũ vsus foret. sagittas p igenio adiũxisse: caudã satyri in corpore fixisse: q' nõ min⁹ hac muse: q̃ Liber pater Satyris sit delectatus. Ceterũ Oui. eoꝝ sequit opinionẽ: qui Chironẽ fuisse centaurũ aiũt. Enumerat aũt signa zodiaci terribiliora aspectu pheb⁹: q̃ facili⁹ ab iproba cupiditate regẽdi currũ solis filiũ dterreat. ¶ Lõgo circuitu. multũ ei spatij scorpi⁹ suis brachiis cõphẽdit. Nã (vt scribit Igi.) scorpi⁹ ppt magnitudinẽ mẽbroꝝ in duo signa diuidit: q̃rũ vni⁹ effigiẽ nr̃i librã dixerũt. Scorpi⁹ aũt idcirco i celũ trãslat⁹ eẽ fingit: q' ciũ cũ venaret iactare ausus ẽ se oia

Taurus.

Chiron.

Scorpius.

iterq;

¶ q̃cũq;

Iungere equos Titan velocibus imperat horis.
Iussa dee celeres peragunt: ignemq; vomentes
Ambrosie succo saturos presepibus altis
Quadrupedes ducunt/ adduntq; sonantia frena.
Tum pater ora sui sacro medicamine nati
Contigit/ & rapide fecit patientia flamme:
Imposuitq; come radios: presagaq; luctus
Pectore sollicito repetens suspiria/ dixit:
Si potes his saltem monitis parere parentis/
Parce puer stimulis/ & fortius vtere loris.
Sponte sua properãt: labor est inhibere volantes.
Nec tibi directos placeat via quinq; per arcus.
Sectus in obliquum est lato curuamine limes/
Zonarumq; trium contentus fine/ polumq;
Effugit australẽ/ iunctamq; Aquilonib⁹ Arcton:
Hac sit iter. manifesta rote vestigia cernes.
Utq; ferant equos & celum/ & terra calores/
Nec preme: nec summum molire per ethera currũ.
Altius egressus celestia signa cremabis:
Inferius terras: medio tutissimus ibis.
Neu te dexterior tortum declinet ad anguem:
Neue sinisterior pressam rota ducat ad aram:
Inter vtrunq; tene/ Fortune cetera mando:
Que iuuet: & melius/ q̃ tu tibi consulat/ opto.

¶ Phaethontis casus.

Uenus erom Phaethon: quid profuit: igne trisulco
Si perij: regeret dum mea lora manus.

Dum loquor: hesperio positas in littore metas
Humida nox tetigit. non est mora libera nobis.
Poscimur: & fulget tenebris Aurora fugatis.
Corripe lora manu/ vel si mutabile pectus
Est tibi: consiliis/ non curribus vtere nostris
Dum potes: & solidis etiam nunc sedibus astas/
Dumq; male optatos nondũ premis inscius axes.
Que tutus spectes: sine/ me dare lumina terris.
Occupat ille leuem iuuenili corpore currum/
Statq; sup: manibusq; datas cõtingere habenas
Gaudet/ & inuito grates agit ille parenti.
Interea volucres Pyroeis/ Eous & Ethon
Solis equi/ quartusq; Phlegõ hinnitibus auras
Flãmiferis implent: pedibusq; repagula pulsant.
Que postq̃ Tethys fatorum ignara nepotis/
Reppulit. & facta est immensi copia celi:
Corripuere viam/ pedibusq; per aera motis
Obstantes scindunt nebulas/ pennisq; leuati
Pretereunt ortos iisdem de partibus Euros.
Sed leue pondus erat/ nec q̃d cognoscere possent
Solis equi/ solitaq; iugum grauitate carebat.
Utq; labant curue iusto sine pondere naues/

RAPH. ... q̃cunq; ex terris oriret: iterficere valere. Quare terram indignatã scorpiũ maximũ emisisse: q̃ illũ iterficere conaret. Ionẽ aũt virtuti eius adm ratum scorpionũ iter astra collocasse: vt spẽs ei⁹ hoĩb⁹ documẽto esset: ne q̃s eoꝝ aliq̃ re sibi ɔfideret: diã nẽ aũt ꝓpter studiũ Orionis: petiisse a Ioue: vt idẽ sibi bñficiũ daret petenti: qđ ĩre vltro tribuisset: Orionẽq; i celũ accipet. ita igit fuit ɔstitutũ. vt cũ scorpi⁹ orit: Orion occidat. Sane scorpi⁹ ẽ aĩal terrestre & marinũ & celeste signũ: dicit⁹ παρα το σκορπιζωντον ιον: a spgẽdo veneno. ¶ Atq; aliter brachia: nã q; scorpij a p̃ncipio stati, recuruant: cãcri ṽo iuxta sũmitatẽ flectunt: eoq; minus spatij cõpleetũtur.

Cancer. Cãcer aũt Iunonis bñficio inter astra collocat⁹ fert: q; cũ hercules ɔtra hydriã lerneã ɔstitisset: ex palude pedẽ ei⁹ mordic⁹ arripuit. q̃re herculẽ ꝓmotũ eũ iterfecisse. Iunonem ṽo inter sydera collocasse. ¶ In ꝓmptu est. facile ẽ. ¶ Ut me pa. me q̃ suz & de⁹ & pit⁹ et ipsis equis nor⁹.

Funestus ¶ Funesti. ꝑnitiosi mortiferi. ¶ Dũq; res sinit. permittit: hoc est dum potes. ¶ Tua vota. tuos appetit⁹. ¶ Inserere. immittere. ¶ Deprẽdere. ɔp̃hẽdere.

Depcaris ¶ Dep̃cor hoc vnũ. p̃cib⁹ hoc vnũ ne faciã recuso. Interdũ dep̃cari est valde p̃cari ¶ Stygias iu tautm⁹ vndas. cã ẽ cur iudatur⁹ ¶ Propositũq; p̃mit. retinet ꝓpositũ ¶ Flagratq; cupidie currus. ardet cupiditate regẽdi curr⁹ p̃ni. ¶ Ergo q̃ licuit. q̃ten⁹ & q̃usq; potuit

Curr⁹ solis. ¶ Aure⁹ axis erat. currũ solis eleganter describit poeta.

¶ Chry-

Chrysolithus. ¶ Chrysolithi. lapides ꝑtiosi aureũ habẽtes colorẽ. Uñ & nomen sortiti sunt: χρυσος em̃ aurũ: λιθος lapis dicit. ¶ Patefecit. aperuit. Aurora aũt an sol ortũ acrẽ illustrare: sicq; fores ediũ sua rum apire videt.

SUID. ¶ Claudian⁹ in consulatu Honorij Ethouẽ aurore nũtiũ his ṽsib⁹ eẽ scribit. Quinetiã velox aurore nũti⁹ ethõ. Qui fugat hĩnitu stellas roseoq; domat. Lucifero quoties equitẽ secernit ab astr; Inuidet iq; tuis mauult spuma re lupacis.

IACO. ¶ Aure⁹ axis erat temo aure⁹: aurea sũme Curuatura rote: radioꝝ argente⁹ ordo. His ṽsib⁹ Cæ eozelia ẽ ꝑfectõez deoꝛis corrupta sen tẽtia: cũ eo ip̃o deceret oro. q̃ illã voluit auctor eornare: q̃ sit aut nimio timore: vt ẽ illđ. Iuppiter o p̃ns: celi q̃ sydera torq̃s. ore tuo dicendus loq̃r: aut nimio cultu & ornatu: vt in exẽplo p̃nti. quẽ locũ obseruauit Diomedes.

RAPH. ¶ Et plena rosarũ Atria. ad id alludit qđ Home. aurorã rhododactylõ vocat: hoc est digitos rosis ornatos hñtez.

Rose. Auroræ nãq; rosas ãnq̃s dicauit. ¶ Diffugi. stelle. hoc q̃zex fnia vulgari dr. Neq; ei stelle diffugere p̃nt: cũ sint fixe. s; adueniẽte aurora fulgere d̃sinũt ¶ Cogit. ɔgregat & añ se agit.

Lucifer. Lucifer em̃ qui Grece φωσφορος dr: vl tim⁹ est q̃ d̃sinat fulgere sole oriẽte: ꝑ̃ul q; incipit lucere illo accidẽte: sicq; hesper⁹ vocat: Ueneri aũt hec stella dicata eẽ ꝑhibet. ¶ Dũq; rubescere. adũẽtu ei aurore celũ rubescere vr.

Aurora. Uñ & aurora ab auro dcã perhibet ¶ Euanescere. dissolui accipi-

Euanescere.

-re. Lu-

Perqz mare instabiles nimia leuitate feruntur:
Sic onere in sueto vacuos dat in aere saltus:
Succutiturqz alte: similisqz est currus inani.
Quod simulac sensere: ruunt tritumqz relinquunt
Quadriiuges spatiũ: necquo prius: ordine currũt.
Ipse pauet: nec qua cõmissas flectat habenas:
Nec scit: qua sit iter: nec: si sciat: imperet illis.
Tum primum radiis gelidi caluere triones:
Et vetito frustra temptarunt equore tingi.
Queqz polo posita est glaciali proxima serpens
Frigore pigra prius: nec formidabilis vlli
Incaluit: sumpsitqz nouas feruoribus iras.
Te quoqz turbatum memorant fugisse Boote:
Quamuis tardus eras, ꝛ te tua plaustra tenebãt.

RAPH. Pre. Luna est ꝗ cõueniẽte sole desinit splẽdere. ¶ Velocib⁹ horis. agilib⁹ ac cito ꝑtereũtib⁹. Hore aũt idcirco solis equoꝝ curã habere finguntur: ꝙ et **Ambrosia** cursu solis oriũtur. ¶ Ambrosie succo. Ambrosia herba est suauissima: q̃ dij vescũtur: ꝗꝙ imortales efficiũtur. Ambrosia nãqz imortalitas interpretatur. ¶ Cõtigit: punxit vt feruori resistere possent. ¶ Sacro medicamine. diuino. holb⁹ ignoto/ et occulto. ¶ Radios. coronaz radios emittẽtem: quã ipse gestare cõsueuit. ¶ Presaga. ꝑnũtia. ¶ Parce stimulis. noli vti calcarib⁹ ꝛ flagellis ad ipellẽdos eq̃s: verũ stude ipsos forti⁹ loris ꝛ frenis cohibere: atqz retinere volũtates pori⁹ ꝗ̃ currẽtes. ¶ Nec tibi directos. q̃ iter Phaethonti sit tenẽdum Pheb⁹ ostẽdit. Nõ ei inq̃t ibit ꝑ q̃nqz circulos recte ẽ eũdũ: sed ꝑ zodiacũ: q̃ ꝛ obliqu⁹ ꝛ fines triũ zonarũ nõ egreditur: neutrũ enim poloꝝ attigit. ¶ Quinqz ꝑ arc⁹. **Circuli celi.** q̃nqz circulos q̃ ꝛ zone dicũtur. Celũ ei i q̃nqz circulos eq̃les distãtes diuisũ ẽ arcticũ: ãtarcticũ: tropicũ cãcri: tropicũ capcorni: eq̃noctiõalẽ: q̃rũ eq̃noctialẽ **Zodiac⁹.** est medi⁹. Zodiac⁹ aũt obliqu⁹ est circul⁹ q̃ eq̃noctialẽ secat: ad tropicũqz cãcri ac capcorni vsqz ꝑuenit. Nec ad circulos arcticũ antarcticũqz ꝓcedit. ¶ Sect⁹ i obliquũ. ꝑiphrasis est zodiaci: q̃ est obliqu⁹ circul⁹ (vt diximus) ꝛ oĩz latissim⁹: vt q̃ ad tropicũ vsqz cãcri ꝛ capcorni ꝑueniat. ¶ Australẽ polũ. q̃ etiã antarctic⁹ dr: ꝙ arctico opponitur. ¶ Iũctãqz **Arctos.** Aq̃lonib⁹ Arcton. hoc est polũ arcticũ. vñ flãt Aq̃lones vẽti. Arctos aũt vrsa dr: q̃ in ea parte celi extstẽs polo nomẽ dedit. Nã Iuppiter Calisto Lycaonis filiã a Iunone i vrsa cõmutatã: vna cũ Arcade filio in sydera retulit: ad polũqz collocauit: q̃ ab arcto arctic⁹ fuit denolat⁹. ¶ Vtqz ferãt. admonet itẽ Pheb⁹ Phaethõtẽ ne depili⁹: altiusue currũ agat ne aut terras aut celũ cõburat: mediũ aũt ipsi esse tenẽdũ. ¶ Necꝑme. deꝑme in ꝑtẽ iferiorẽ. ¶ Molitre. ipelle. ¶ Neu te dexterior: caue inq̃t ne aut nimiũ ad septẽtrionẽ ꝟsus vbi est anguis/ rapiaris: aut ad meridiẽ/ vbi est deoꝝ ara. Inter hec aũt tibi est iter tenẽdum. ¶ Declinet. inclinet: deuehat. ¶ Ad anguẽ tortũ. ad serpẽtẽ qui ad polũ arcticũ tortuosus iacet. Hic aũt serpẽs dr aurea hesꝑidũ mala custodisse: ꝛ ab Hercule interfect⁹: a Iunone inter sydera collocat⁹ fuisse. Nõnulli tñ dicũt hũc dracõnẽ a gigãtib⁹ Minerue obiectũ esse cum eos oppugnaret: Mineruã ꝟo arreptũ draconẽ ꝯtortũ ad sydera iecisse: ꝛ ad ipm celi axẽ fixisse. Itaqz adhuc ipm iplicato corpore videri: vt nuꝑ ad sydera **Ara.** plaũ. ¶ Ad arã. ad polũ antarcticũ. Ara eñ in q̃ pmũ dij existimant sacra ꝯiurationẽ fecisse ꝯtra Titanas in celũ dr trãslata: ac iuxta polũ antarcticũ collocata. Cõfecta aũt a Cyclopib⁹ fuisse fingitur. Inde hoies dñr instituisse: vt cũ aliquã rẽ efficere cogitarẽt pri⁹ sacrificare debeãt. ¶ Inter vtrũqz tene. iter vtrũqz spatiũ inq̃t currũ ꝯtine atqz coerce. ¶ Hesꝑio litore. Atlãtico: q̃ cũ vox ꝑuenerit relinquat terras necesse est. ¶ Non est mora libera nobis. nõ est integrũ nobis morari. ¶ Poscimur. ad illustrãdũ mũdũ. ¶ Et solidis etiã nũc sedib⁹ astas. hoc est dũ in terra adhuc moraris. ¶ Dũqz male optatos.

optatos. dum inq̃t curr⁹: quos in tuũ malũ optasti ignarus non ascẽdisti. ¶ Sine me. ꝑmitte me terras luce illustrare. ¶ Occupat. celeriter: agiliterqz ascẽdit. ¶ Interea volucres Pyrois. currus solis a quatuor trahitur alatis equis: quib⁹ noĩa ab effectu **Solis eq̃.** fuere imposita. Pyrois enim (qui corrupte Pyrous fere legit) dr quasi ignit⁹. Nam πυρ est ignis. Pyrois autem legẽdũ esse penultima breui: ꝛ antiqua exẽplaria: et qui hoc opus e Latino in Grecũ vertit: nobis sunt documẽto. Declinat eñ **Pyrois.** Pyrois Pyroẽtis: vt Simois Simoẽtis. Valeri⁹ Flacc⁹. Et formidãtem patrio pyroẽta dolores. Pyrois aũt etiã martis stella ab astrologis vocatur. Eous **Eous.** ab Aurora dicitur ἠώς enim est Aurora. Ethon vẽrs in**Ethon.** terpretatur: atqz Phle**Phlegon.** gon: eo ꝙ ore ꝛ naribus ignẽ emittere fingantur. Ethõ q̃dẽ etiã fortis ꝛ bellicosus dr: ꝛ colori igne⁹ qui in eq̃s maxie ꝓbatur. ¶ Hinitib⁹ auras Flãmiferis. ex ore ei flãmas efflare dñr. ¶ Repag. obstacula. Repagula nãqz sũt (vt ait Põp.) q̃ patefaciẽdi gr̃a ita figitur: vt ꝯtrio oppagãtur: hec ꝛ repages dñr. **Repagla.** ¶ Tethys. Oceani vxor et Clymenes mr̃: apud quã sol ꝓnoctare creditur. ¶ Fatoꝝ nepotis. eoꝝ q̃ fato euẽtura erãt Phaethõti nepoti. ¶ Copia. ꝑtãs. ¶ Immẽsi celi. infiniti: ꝯꝑuis ꝑipatetici finitũ esse videatur. ¶ Corripuere viã. velociter currere ceperũt. ¶ Pennis. alis. ¶ Leuati. sublati. ¶ Iisdẽ de partib⁹. ꝺ. oriẽte. ¶ Vtqz labãt curue. hac similitudine a nauib⁹ sũpta ostẽdit poeta currũ sol' icõposite: ac sine vllo ordie tractũ fuisse: cũ vacu⁹ esse eq̃s videretur. ¶ Succutitqz alte. sursũ **Succutiture.** valde quatitur. ¶ Inani. vacuo. ¶ Simulac. postq̃. ¶ Ruũt. cũ ipetu currũt ¶ Quadriiu. q̃tuor eq̃ vnr **Quadriiuges.** iugo alligati q̃driiuges. dñr. ¶ Tri. spa. tritã viã. ¶ Nec q̃ pri⁹. currãt sup. ¶ Nec qua cõmissas. scit supp. ¶ Cõmissas habenas. traditas ab Apolline lora ¶ Imperet. imꝑare posset. ¶ Gelidi triones. septẽtriones frigidi: vt pote ad q̃s sol ꝓꝑi⁹ aliãs nũq̃ accessit. Tũc aũt ꝑmũ calescere ceperũt: q: solis curr⁹ illuc vsqz ad eq̃s: q̃s cohibere Phaethõ nõ poterat: fuit ꝑtract⁹. Triones aũt ꝑsca lingua boues **Triones.** dicebantur. Sũt aũt septẽ stelle ad polũ arcticũ ita disposite: vt plaustrũ efficere videantur. ¶ Et vetito eq̃re. Septẽtriones enim nũq̃ occidũt: ideoqz se mari afacere nõ pñt. Iuno ei (vt ipse narrat Oui.) hoc a Thety Oceani vxore ipetrauit: ne duas vrsas: q̃ sũt ad polũ arcticũ: in mare descẽdere ꝑmitteret. ¶ Queqz polo. iuxta polũ arcticũ serpẽs est maxima: q̃ duas cõplectitur vrsas. vñ Vergili. Circũ ꝑqz duas in morẽ fluminis arctos. Arctos Oceani metuẽteo equore tingi. ¶ Boote. apostrophe ꝛ cõ**Bootes.**uersio sermonis ad Bootẽ q̃ plaustrũ agere videtur. Bootes enim latine dr bubulc⁹. Idem est aũt qui arctophylax: ꝙ vrse custos adhibit⁹ esse videtur. ¶ Et te tua plaustra tenebãt. retinebãt: retardabãt: remorabantur. Plaustrũ aũt (qđ ꝛ plostrũ dr) syd⁹ est ce**Plaustrũ.**leste: qđ idẽ cũ maiore vrsa esse putatur. Septẽ nãqz sunt stelle ita disposite: vt due que pariles ꝛ maxime vno in loco videntur pro bobus haberentur. Relique ꝟo quinqz figurã plaustri simularẽt. Vñ etiaz a grecis ἅμαξα dicitur.

Raph. ¶ Terras penit⁹/penitusq₃ iacẽtes: hoc ẽ val de depressas ac lõge a se remotas. ¶ Per tãtũ lumen: in tãto lumine. ¶ Jam Meropis dici cupiẽs filius subintelligat. Merops em̃ Clymenes fuit maritus: q̃q̃ Meropes hoĩes dicantur apud Homerũ: q divisas habeãt voces: q̃ in significatione hic q̃q₃ accipi põt: ac si diceret cupiẽs tã hoĩs fili⁹: magis q̃ dei appellari. Merops autẽ ...

currunt. ¶ Sine lege: sine ordine. ¶ Alto sub ethere: sub alto celo. ¶ Incursant: currendo appropinquant. ¶ Inferiusq₃ suis merito Luna admiratur Solis equos infra suos currere: cũ Sol multo q̃ Luna sit altior. Poete autem quadrigas quidem Soli attribuũt. Lune vero bigas. Lucifero ⁊ Aurore singulos eq̃s.

Ut vero terras despexit ab ethere summo
Infelix Phaethõ: penitus: penitusq₃ iacentes
Palluit: ⁊ subito genua intremuere timore:
Suntq₃ oculis tenebre per tantum lumen oborte.
Et iam mallet equos nunq̃ tetigisse paternos:
Jam cognosse genus piget: ⁊ valuisse rogando:
Jam Meropis dici cupiens/ita fertur: vt acta
Precipiti pinus Borea/cui cuncta remisit
Frena suus rector/quam dijs/votisq₃ reliquit.
Quid faciat: multum celi post terga relictum
Ante oculos plus est: animo metitur vtrumq₃/
Et modo/quos illi fas tum contingere non est:
Prospicit occasus/interdum respicit ortus.
Quidq₃ agat ignar⁹ stupet/⁊ nec frena remittit:
Nec retinere valet/nec nomina novit equorum.
Sparsa quoq₃ in vario passim miracula celo/
Vastarumq₃ videt trepidus simulachra ferarum.
Est locus in geminos vbi brachia concauat arcus
Scorpius/⁊ cauda/flexisq₃ vtrinq₃ lacertis
Porrigit in spatium signorum membra duorum.
Hunc puer vt nigri madidum sudore veneni
Vulnera curuata minitantem cuspide vidit:
Mentis inopa: gelida formidine lora remisit.
Que postq̃ summo tetigere iacentia tergo:
Expatiantur equi/nulloq₃ inhibente per auras
Ignote regionis eunt: quaq₃ impetus egit:
Hac sine lege ruunt/altoq₃ sub ethere fixis
Incursant stellis/rapiuntq₃ per auia currum.
Et modo summa petũt/modo per decliua: viasq₃
Precipites spatio terre propiore feruntur:
Inferiusq₃ suis fraternos currere Luna
Admiratur equos: combustaq₃ nubila fumant.
Corripitur flammis vt queq₃ altissima tellus
Fissaq₃ agit rimas: ⁊ succis aret ademptis.
Pabula canescunt: cum frondibus vritur arbor:
Materiamq₃ suo prebet seges arida damno.
Parua queror: magne pereunt cũ menib⁹ vrbes:
Cumq₃ suis totas populis incendia gentes
In cinerem vertunt: sylue cum montibus ardent:
Ardet Athos: Taurusq₃ Cilix: ⁊ Tmolus: ⁊ Oete
Et tum sicca prius celeberrima fontibus Ida:
Virgineusq₃ Helicon: ⁊ nõdum Eagrius Emus.

Merops. ... Merops autẽ ωαρα το μειρειν την οπα: q hõ vocẽ habeat divisaz ⁊ articulatã: ⁊ q̃ in syllabas dissolui possit. ¶ Ut acta: q̃ preceps Phaethõ traheret pulchra similitudie ostendit. ¶ Plin⁹ nauis ex pino ɔfecta: Est em̃ metonymia. ¶ Cũcta frena: oĩa retinacula. ¶ Precipiti Borea: rapido ⁊ ĩpetuoso. ¶ Fas nõ ẽ: nõ põt. ¶ Prospicit porro ⁊ longe ɔspicit. ¶ Miracula: mõstra. ¶ Vario celo: varijs signis disticto. ¶ Passim: vbiq₃. ¶ Trepid⁹: perturbat⁹. Ja em̃ trepidus dr (vt Põpe. ait) cui ɔturbatio τρεπει mẽtem fecit. ¶ Vastaꝶ ferarũ: maxiaꝶ. vt leonis. ¶ Est locus: Scorpiũ describit: ad quẽ cũ ɔuenisset Phaethõ adeo territ⁹ ẽ: vt frena e manib⁹ ceciderit: qd q̃decũ eq̃ sensissent: ɔ totũ fere celum discurrerũt. ¶ Cõcanat: flectit. ¶ In geminos arcus: ĩ duos flexes arc⁹. ¶ Duoꝶ signoꝶ. alterũ nãq₃ brachijs: alteꝶ cauda facit. Nã scorpij chele librã ɔtinere videtur: scorpiuz ꝓo ipz cauda recurua designat. ¶ Hũc puer vt nigri: postq̃ inq̃t Phaethon puer vidit scorpiuz sudantẽ: atq₃ cauda ictus minitãtẽ: tãto timore affectus est: vt frena remiserit. ¶ Curuata cuspide: cauda reflexa. ¶ Gelida formidine: frigido timore: ab effectu q hoĩes frigidos reddat: vt pallida mors. ¶ Lora: habenas frenoꝶ. ¶ Expatiant equi: late ⁊ extra spatia excurrunt.

Prospicere. Trepid⁹. Scorpi⁹. Expatiari.

¶ Succis: ademptis: humorib⁹ exsiccatis. ¶ Canescunt: cana ⁊ arida fiunt. ¶ Ardet Athos: altissimos q̃sq₃ montes enumerat: qui primi conflagrare ceperunt. Athos mons est Thracie altissim⁹: quem nunc montem sanctũ vocãt: ab athosigãte: cui iniectus fuisse dr appellat⁹. ¶ Taurusq₃ Cilix. Taur⁹ Cilicie mõs ẽ: vt ipse quoq₃ poeta inq̃t. ¶ Et Tmolus: Tmolus qui et Tymol⁹ a Stephano scribit. ⁊ fluuius ⁊ mons est Cilicie: melle/vino/et croceo abundans. vnde Vergilius libro Georgicorum primo. Nonne vides croceos vt tmol⁹ odores. ¶ Oete mõs est Thessalie Oeta: Herculis morte rogo ⁊ sepulchro nobilis. ¶ Ida mons Phrygie celeberrim⁹ quẽ ad imitationeꝫ Homeri πολυπιδακα eam vocãt a fontium frequentia: fontibus celeberrimã vocat qui tamen omnes tũc erãt exsiccati. Dicta est Ida vel ab Ida regionis regina: vt ex sentẽtia Characis Stephanus ait: vel ab Ida Cretensi: vt contra Verg. Unde ɔfect⁹ Teucer Scamãdri ⁊ Idee nymphe fili⁹ regionẽ ĩ Phrygia occupatã ab se teucriã vocauit. Duas ãt eẽ Idas: alterã ĩ Phrygia: alteraz in Creta: notissimũ ẽ. ¶ Virgineusq₃ Helicõ: Mõs ẽ Beotie Helicõ: quẽ idcirco virgineũ Ouid. appellat: q₃ musis est ɔsecrat⁹. ¶ Et nondũ Eagrius Em⁹: Emus mons Thracie altissim⁹ ĩ q̃ Orphe⁹ Eagri fluuij filius dicit a menadibus

Athos. Taurus. Tmolus. Oete. Ide. Helicon. Emus.

KAPN. Etna. menadib⁹ fuisse discerpt⁹: a quo etiā Agrius fuit appellat⁹. Etna mōs Sicilie Etna: semp ardēs. Vñ & nomē (vt quidā putāt) ἀπὸ τοῦ αἴθειν hoc est ab ardēdo: mutatiōe θ in τ vt alij scribūt. Dicta est aūt Etna ab Etna Briarei Cyclopis filia: Sicaniq; sorore q̄ a Vulcano & Cerere arbitra de finib⁹ electa secūdū Cererē in tam tulisse fert. Est & Sicilie vrbs Etna: q̄ etiā Adranū vocatur: quā fluui⁹ eiusdem nois pterlabit vt Mela scribit.

Parnas⁹. Parnasusq; biceps: Mōs Phocidis in duos frtices diuisus: vt i prio ip se Ouidi⁹ scripsit.

Eryx. Et Eryx. mōs est Sicilie Veneri Erycie sacer.

Cynthus. Et Cynth⁹. mōs ē Deli: vñ Cynthi⁹ Apollo vocat.

Othrys: Et Othrys: mōs ē Thessalie.

Mimas. Mimasq; mōs ē minoris Asie Mimas haud lōge distās a Colophone: ppetuis niuib⁹ obrut⁹: a Mimāte gigante denolatus.

Rhodope. Rhodope mons Thracie niuosus: a Rhodope puella i quē cōmutata fuit dictus: vt ipse scribit Ouidi⁹. vt aliī a Rhodope Strymonis filia: ex qua Neptun⁹ Athogigātē suscepisse fert: qui & ipe mōti nomē dedit. Est & Jonie vrbs Rhodope: vt Stephan⁹ Byzātī⁹ de vrbib⁹ & vicis ait.

Didyma. Dyndima mōs ē Phrygie matri deorū sacer. Vñ ipa mater deorū Didymene fuit appellata.

Ardet in immensum geminatis ignibus Etna
Parnasusq; biceps: & Eryx: & Cynthus: & Othrys
Et tādem niuibus Rhodope caritura: Mimasq;
Didymaq; & Mycale: natusq; ad sacra Citherō:
Nec psunt Scythie sua frigora: Caucasus ardet:
Ossaq; cum Pindo: maiorq; ambobus Olymp⁹:
Erieq; alpes: & nubifer Apenninus.
Tum vero Phaethō cunctis e partibus orbem
Aspicit accensum: nec tantos sustinet estus:
Feruentesq; auras velut e fornace profunda
Ore trahit: cursusq; suos candescere sentit:
Et neq; iam cineres: electatamq; fauillam
Ferre potest: calidoq; inuoluitur vndiq; fumo
Quoq; eat: aut vbi sit: picea caligine tectus
Nescit: & arbitrio volucrum raptatur equorum.

Ethiopes nigri.
Urit dum Phaethon solum calore:
Fiunt Ethiopes nigri colore.

Sanguine dum credūt in corpora summa vocato
Ethiopū populos nigrum traxisse colorem:
Tum facta est Libye raptis humoribus estu
Arida tum nymphe passis: fontesq; lacusq;
Defleuere comis: querit Beotia Dircen:
Argos Amymonen: Ephyre Pyrenidas vndas
Nec sortita loco distantes flumina ripas
Tuta manent: mediis Tanais fumauit in vndis
Peneusq; senex: Teuthrantheusq; Caycus:
Et celer Ismenos cum Phocaico Erymantho:
Arsurusq; iterū Xanthus: flauusq; Lycormas
Quiq; recuruatis ludit Meander in vndis:

ignitū. Inuoluitur: implicatur. Caliginε picea: id ē crassa vt si picea eēt. Sāguine tū credūt: in istrāscursu: in trāsformationē Ethiopū exponit poeta. Ethiopes nāq; cū āτes cādidi essent: tūc nigri fuerūt effecti: videtur autē Ouid. innuere Ethiopas fuisse dictos: q̄ sint facie combusta. Nā αἴθω vro & ὤψ facies qsi plt.

Ethiopes. Ethiopas ab Ethiope Vulcani filio dictos narret.

Libye; Tū facta est Lybie. Regio est Africe aridissima: sic dicta q̄ ἀεὶ ὑετός: hoc ē q̄ sine pluuia: vt Seruius scribit; vt vero Diodorus a Libya nympha/ Epaphi vxore. Passis: erectis: exsiccatis. Tū nymphe: quēadmodū mōtes cōflagrarūt ita et fontes: lacusq; eo incēdio exsiccati fuerūt. Passis comis: sparsis. id qd in merore fieri consueuit.

Dirce. Amymone. Querit Beotia. Beotie fons e Dirce notissim⁹. Argos Amy. Amymone fons ē apud Argos: ab Amymone Danai Argiuorū regis filia: quē cōuersa fuisse dicit⁹ appellat⁹.

Pyrene; Ephyre. Pyrenidas vndas: Pyrene fons ē Acrocorynthi: q̄ vrbs pri⁹ Ephyre fuit appellata. Dict⁹ ē aūt a Pyrene muliere in quē ob fletū: q̄ filiorū morte affecta est fingit fuisse ɔuersa. Nec sortita: nō solū fontes exaruere: sed etiā amnes latissimi sunt exsiccati.

Tanais. Tanais fluui⁹

Dindymene. Mycale. Citheron. Et Mycale mōs ē & vrbs Carie Mycale: vñ Mycalesius gētile nomē deriuat: vt Herodot⁹ & Didymus scribūt. Natusq; ad sacra Citherō: mōs est Beotie Baccho dicat⁹: ad cui⁹ orgia celebrāda natus eē videt. Nec psūt Scythie. Scythia regio

Scythia. Caucas⁹. Ossa. Pindus. est ad septētrionē frigidissima a Scytha Herculi filio cognominata. Caucasus ardet: mōs ē Scythie Promethei relegatiōe notissim⁹. Ossaq; cū Pindo & Olympus montes Thessalie altissimi.

Olymp⁹. Maior ābob⁹: altior. Nebulas ei & vētos excedere putat. vñ Lucanus. Nubes excessit Olymp⁹ Lege deū. Verticē illius accole celū vocāt. Vñ factū est vt poete Olympū p celo ponāt. Olympus autē multorū mōtiū nomē est Nā & Arcadie & Elidis & Cilicie & Mysie & Macedonie & Thessalie mōs ē Olymp⁹. in q̄ ludi olympici Eleis sixes celebrari solebāt.

Alpes. Apēnin⁹. Candere. Erieq; alpes: mōtes sunt altissimi Italiā a Gallia Germaniaq; dfendētes. Apēnin⁹ mōs est lōgissimus Italiā diuidēs. Currus suos: sibi tantopere expetitos. Candescere: ignescere & īflāmari. Nā cādere pprie ē ferrum ignitum

est Scythie maxim⁹ Europam ab Asia diuidens.

Peneus. Peneusq; senex: fluui⁹ est Thessalie: vt in pmo vidimus.

Caycus. Teuthrania. Teuthrātheusq; Caycus. Caycus fluuius est Mysie Teuthrātiam irrigans regionē. Vñ & Teuthrātheus cognoiat. Teuthrania autē vrbs Mysie a Teuthrante qui ex Auge Telephū suscepit appellata. Unde nomen gentile Teuthranius & Teuthrātius declinatur.

Ismenus. Erymanthus. Xanthus, Lycormas. Et celer Ismenos: fluuius est Beotie: ab Ismeno Pelagi filio denolatus. Cum Phocaico Erymantho. Erymanthus Phocidis est fluuius & Arcadie mons. Arsurusq; iterū Xanthus: fluuius est Troie: qui olim tēpore belli Troiani iterū inflammatus est pcib⁹ Veneris in Achillem: vt in Iliade narrat Homerus. Flauusq; Lycormas: fluui⁹ est Etholie flauas voluēs harenas: de quo etiam Seneca. Flauus rapido fonte Lycormas: hinc Euenus postea ab Eueno qui se in eum precipitauit fuit appellatus.

Meāder; Quiq; rec. Meander fluuius est Phrygie: qui adeo sinuosis labitur fluxibus: vt interdū in fontem reuerti velle videatur.

Mysdo=

Mygdoniusq; Melas/ et tenareus Eurotas.
Arsit et Euphrates Babylonius/ arsit Orontes:
Thermodoonq; citus: Gangesq;: et Phasis: et Hister.
Estuat Alpheus: ripe Sperchiades ardent.
Quodq; suo Tagus amne vehit: fluit ignibus aurum.
Et que Meonias celebrarant carmine ripas
Fluminee volucres medio caluere Caystro.
Nilus in extremum fugit perterritus orbem:
Occuluitq; caput: quod adhuc latet: hostia septem
Puluerulenta vacant. septem sine flumine valles.
Sors eadem Ismarios Hebrum cum Strymone siccat/
Hesperiosq; amnes Rhenum/ Rhodanumq;/ Padumq;
Cuiq; fuit rerum permissa potentia Tybrim.
Dissilit omne solum/ penetratq; in tartara rimis
Lumen/ et infernum terret cum coniuge regem.
Et mare contrahitur: sicceq; est campus harene.
Quod modo pontus erat: quosq; altum texerat equor:
Existunt montes: et sparsas cycladas augent.
Ima petunt pisces/ nec se super ethera curui
Tollere consuetas audent delphines in auras.
Corpora phocarum summo resupina profundo
Exanimata iacent. ipsum quoq; Nerea fama est/
Doridaq;/ et natas tepidis latuisse sub vndis.
Ter Neptunus aquis cum toruo brachia vultu
Exerere ausus erat: ter non tulit aeris ignes.
Alma tamen tellus/ vt erat circundata ponto
Inter aquas pelagi/ contractosq; vndiq; fontes/
Qui se condiderant in opace viscera matris:
Sustulit omniferos collo tenus arida vultus/
Opposuitq; manum fronti/ magnoq; tremore
Omnia concutiens paulum subsedit/ et infra

Raph. ¶ Mygdonius Melas. fluuius est Mygdonie: qui oues nigras efficere dicitur. Vnde et nomen accepit. μελας enim dicitur niger. ¶ Et Tenarieus Eurotas. fluuius est Laconie iuxta Tenarum promontorium in mare exiens. Tenarieus autem est legendum: vt quatuor syllabarum sit: et in diphthongum desinat: ne iambus (quem non admittit versus heroicus) in quarta sede positus esse videatur. Est enim Tenarus et promontorium et vrbs et portus Laconie a Tenaro Icari filio dictus. Siue a Tenaro Gerestii fratre/ ac Iouis filio: qui vna cum Calabro fratre templum Neptuno apud Tenarum ipsum edificauit: quod Tenarum vocatur. ¶ Arsit et Euphrates. fluuius est maioris Armenie maximus: qui Babylonem in duas diuidens partes in mare rubrum descendit. ¶ Arsit Orontes. fluuius est Syrie ex Lybano monte decurrens: qui Typhon prius dictus est: a Typhone gigante illic fulminato. vt Stra. narrat. Orontis autem nomen ab eo accepit: quod eum primus illum ponte iunxit. ¶ Thermodoonq; citus. fluuius est Scythie: iuxta quem Amazones olim habitauere. Is (vt ait Metrodo.) Arares quoq; vocatur. ¶ Ganges fluuius est Indie notissimus. ¶ Et phasis fluuius est Colchorum: vnde Phasiani sunt dicti. ¶ Et Hister. fluuius est Pannonie qui et Danubius dicitur. ¶ Alpheus. fluuius Elidis iuxta Pisam vrbem decurrens: qui absorptus a terra subter mare in fontem Arethusam apud Syracusas influit. vnde Vergi. iii. enei. sic scribit. Alpheum vt fama est huc Elidis amnem Occultas egisse vias subter mare: qui nunc ore Arethusa tuo Siculis confunditur vndis. ¶ Ripe Sperchiades. Sperchius fluuius Thessalie velocissimus: qui in Meliacum exit sinum. ¶ Quodq; suo Tagus. fluuius Hispanie aureas vehens harenas: que tunc incendio liquescebant. Tres autem sunt fluuii aureas ducentes harenas. Pactolus: Hermus: Tagus. ¶ Et que Meo. ripas. Lydie fluuiorum. Nam Lydia a Meone fluuio Meonia fuit appellata. ¶ Medio Cayst. Cayster fluuius est Asie preter Asiam palude labens. vnde Vergi. Geor. i. scribit. Iam varias pelagi volucres. et que Asia circum Dulcibus in pratis rimantur stagnis Caystri. Cayster autem dictus putatur απο του καιεσθαι: hoc est amburi: quoniam propinquus sit κατακεκαυμενη que pars est Asie pretorrida et deuste situs: nulla preter vitem arbore: sed vino prestantissimo: quod Pli. Catacecaumenem ex hac origine denominauit. ¶ Fluminee vo. Cygni flumina incolentes. ¶ Nilus. fluuius est Egypti cuius origo ignoratur. Idcirco et tunc caput occuluisse et nunc quoq; latere ait. ¶ [illegible] vacua sunt aqua. ¶ Septem fluuii. val. septem inquit Nili hostia valles. Isma. eadem inquit sorte Hebrus ac Strymon Thracie fluuii siccantur. ¶ Hesperiosq; amnes occidentales. Nam Rhenus fluuius est Galliam a Germania diuidens. Rhodanus Galliae fluuius. Padus Italie: qui etiam Eridanus vocatur. Vergi. Fluuiorum rex Eridanus. ¶ Tybrim. Thybris fluuius est Tuscie per mediam Romam labens. Tybris autem dictus est a fluuio Sicilie qui preterlabitur Syracusas: qua Theocrito Thybris vocatur. Tametsi quidam Thybrim illum appellent. Vnde profecti Siculi ripis Albule occupatis in perpetuam memoriam pro Albula Thybrim nominarunt. Ver. Ver. Amisit itaq; vetus Albula nomen. Vero a Thuscorum rege Thybri fluuium fuisse denominatum canit. Asperq; immani corpore Thybrim. a quo post itali fluuium cognomine Tybrim diximus. ¶ Infer. re. Plutonem cum Proserpina vxore. ¶ Existunt mon. extant: apparent: ac extra aquas stant. Existere. ¶ Et spar. cycl. au. Cyclades insule sunt Egei in orbem disposite. Vnde et Cyclades sunt dicte κυκλος quasi circulus dicitur. Scopuli enim qui tunc e mari extabant: cycladum numerum augebant. Cyclades ¶ Nec se sup ethera curui. tunc inquit Delphines non audebant in aerem se iactare propter nimium ardorem: quod natura facere consueuerunt. ¶ Corpa Pho. Phoce vituli dicuntur marini: quod boum imitantur mugitum. Phoce. ¶ Exanimata. perturbata: aut certe exania et mortua. ¶ Ipsum quoq; Nerea. Nereus deus marinus Doridam vxorem habens: ex qua magnam nympharum multitudinem sustulit. Nereus. ¶ Exerere aquis. emittere: extollere ex aquis. ¶ Ignes aeris. feruores aeris et estus. ¶ Alma tamen tel. Alma ab alendo dicitur: proprium quoq; est terre epitheton. Nam omnia alit ac nutrit animantia. Alma. Tellus dea ipsius esse dicitur terre: nam terra ipsum est elementum. Tellus. Terre. ¶ Vt erat cir. ponto. Oceano. Pontus enim interdum ipsalis nomen est et signat Euxinum. Interdum generaliter cum pro mari accipitur. Telluris querele. ¶ Contra. vndiq; fon. ex omni loco congregatos atq; coactos: ob nimium et estum fontes omnes in ima fere refugerant: ne penitus exsiccarentur. Pontus. ¶ Sustu. omniferos. elegans prosopopeia quam ire inanimate rei et personam sermonem attribuit poeta. Omniferos. omnia ferentes et producentes. ¶ Col. te. vsq; ad collum. ¶ Paulum subse. paulum terremotu depressa esse videtur. quod fieri nequit: cum mundi

Nil sit centrum

Quam solet esse: fuit/ sacraqꝫ ita voce locuta est.

¶ Ad Tellurem querentem.

Quid quereris Tellus coram Ioue? vana querela est.
Nam te non vrunt fulmina/ sed Phaethon.

Si placet hoc/ meruiqꝫ: quid o tua fulmina cessant
Summe Deum? liceat perriture viribus ignis:
Igne perire tuo: clademqꝫ auctore leuare.
Vix equidem fauces hec ipsa in verba resoluo.
(Presserat ora vapor) tostos en aspice crines:
Inqꝫ oculis fumum. volitant super ora fauille.
Hos ne mihi fructus? hunc fertilitatis honorem:
Officiiqꝫ refers: quod adunci vulnera aratri.
Rastrorumqꝫ fero: totoqꝫ exerceor anno?
Quod pecori frondes: alimentaqꝫ mitia fruges
Humano generi: vobis quoqꝫ thura ministro?
Sed tamen exitium fac me meruisse: quid vnde?
Quid meruit frater? cur illi tradita sorte
Equora decrescunt: et ab ethere longius absunt/
Quod si nec fratris: nec te mea gratia tangit:
At celi miserere tui: circunspice: vtrinqꝫ
Fumat vterqꝫ polus: quos si violauerit ignis:
Atria vestra ruent. Atlas en ipse laborat:
Vixqꝫ suis humeris candentem sustinet axem.
Si freta: si terre pereunt: si regia celi
In chaos antiquum confundimur: eripe flammis:
Si quid adhuc superest: et rerum consule summe.
Dixerat hec tellus: neqꝫ enim tolerare vaporem
Vlterius potuit: nec dicere plura: suumqꝫ
Rettulit os in se: propioraqꝫ manibus antra.
At pater omnipotens superos testatus: et ipsum
Qui dederat currus: nisi opem ferat: omnia fato
Interitura graui: summam petit arduus arcem:
Unde solet nubes latis inducere terris:
Unde mouet tonitrus: vibrataqꝫ fulmina iactat.
Sed neqꝫ quas posset terris inducere nubes
Tunc habuit: nec quos celo demitteret imbres.
Intonat: et dextra libratum fulmen ab aure
Misit in aurigam: pariterqꝫ: animaqꝫ: rotisqꝫ
Expulit: et seuis compescuit ignibus ignes.
Consternuntur equi: et saltu in contraria facto
Colla iugo eripiunt: abruptaqꝫ lora relinquunt.
Illic frena iacent: illic temone reuulsus
Axis: in hac radii fractarum parte rotarum:
Sparsaqꝫ sunt late laceri vestigia currus.
At phaethon rutilos flamma populante capillos:
Voluitur in preceps: longoqꝫ per aera tractu
Fertur: vt interdum de celo stella sereno:
Et si non cecidit: potuit cecidisse videri.
Quem procul a patria diuerso maximus orbe
Excipit Eridanus: fumantiaqꝫ abluit ora.

RAPH.

☞ Est terrũ: et vndiqꝫ equaliter celo distet. ¶ Si placet hoc meruiqꝫ. Telluris conquestio est ad Iouem: sic aperta et clara: vt nullam fere admittat expositionem. ¶ Tuo igne. tuo fulmine. ¶ Cladẽqꝫ auctore leuare. leuẽ facere. pro quo verbo imperiti alleuiare vtunt. Ille n. calamitates minus egre acleui9 ferunt: quorum auctores magni sunt atqꝫ potentes. ¶ Vix eq̃dem. cum difficultate inquit hec paucula eloqui possum. ¶ Presse. ora pauor. parenthesis poetica: quam terre querelis isserit. ¶ Ra-

Rastra.

strorũqꝫ fero rastra instrumenta sunt rustica. quib9 agri colunt. ¶ Exerceor. defatigor. ¶ Vobis quoqꝫ thura ministro. thure in sacrificiis non modo nos: sed prisci

Thus.

quoqꝫ vtebãt. Thus aũt ἀπὸ τοῦ θύειν: hoc est a sacrificando deriuat. Est em̃ vocabulũ grecũ: nõ latinũ (vt q̃dã scribũt) q̃ a tũdẽdo putãt deduci: cũ a grecis θυς dicatur. ¶ Quid meruit frater Neptun9 cui sorte in mũdi diuisiõe maria obtigerunt. ¶ Fumat vterqꝫ polus. duob9 polis: q̃ et vertices dicunt: celũ sustinet: q̃ si fuerint cõbusti: casurũ est

Atlas.

celũ. ¶ Atlas en ipse labo. Atlas mõs est Mauritanie: q̃ celũ ideo sustinere fingit. qd Atlas q̃ i illũ montẽ fert trãsmutat9: prim9 oĩm astrologica scrutari cepit. ¶ Cãdentẽ axẽ. ardẽtẽ polum. ¶ Et rerũ ↄsule summe. hoc est vide ne rerũ sũma pereat: ac genera rerũ pdant. ¶ Propioraqꝫ manib9. antra. hoc est speluca a inferis propiora. Sũt em̃ ma-

Manes.

nes aie mortuorũ a mano: qd bonũ ãtiq̃ dicebãt κατ᾽ ἀντίφρασιν appellati. ¶ At pr oĩpotẽs supos testat9. Iuppiter inq̃ cũ i testimoniũ et alios deos et ipm̃ Apollinẽ adduxisset totũ mũdũ incẽdio periturũ nisi auxiliũ ferat: Phaethõtẽ fulmine pcussit: ac incẽdiũ fulmine cõpescuit. ¶ Et ipsũ Qui dederat currus. Apollinem. ¶ Unde. ex qua arce. ¶ Inducere nu. immittere nebulas ¶ Latis terris. late patentib9 terris. ¶ Misit in aurigã. Phaethõtẽ currus solis aurigã et rectorem. ¶ Cõsternunt equi terrent. ¶ Ille teo. reuul. Axis.

Axis.

axis lignũ illud est: circa qd rote curr9 vertũt. ¶ Vestigia. signa et ptes. ¶ Laceri curr9. lacerati/ atqꝫ dissipati ¶ Flãma pplo ante igne cõburẽte. Tunc em̃ ignis ppulari aliq̃d dr quando cõburit. ¶ Voluit in pceps. hoc est in caput cadit. ¶ Vt interdũ de serio. pulchra similitudine casũ Phaethõtis demõstrat: scite sũt scribit. Nam q̃uis stelle iterdũ cadere videant: tñ nũquã cadũt. ¶ Quẽ pcul a pria. lõge ei Italia: Padusqꝫ ab Ethiopia distat.

Eridan9.

¶ Eridan9. Eridanus fluuius est Italie: qui alio noĩe dr Padus.

¶ Fabule secũde lib. ii. Argumẽtũ.

LACT.

¶ Naiades Hesperie ac sorores Phaethõtis Phaethusa: Lãpetie: Phebe casum fratris deflent: deorũ misericordia in arbores populeas mutate sunt.

RAPH.

☞ ¶ Naiades: hesperie. nymphe Italice ac occidẽtales.

Naiades

Naiades aũt dicũtur ὡπὸ τοῦ νάω: qd est fluo: q̃ in fluẽtis habitẽt. ¶ Trifida flãma. fulmine quod ita pingebat: vt trifidũ et in tres partes fissum videretur. Ut enim tridens Neptuno: sic trifidum fulmen attribuitur Ioui.

☞ ¶ Si-

RAPH. ☞ ¶Signãt quoq carmine saxum. Cippo & sepulchri saxo epitaphiũ inscribũt. ¶Hic sit⁹ est positus & sepult⁹. Est aũt epitaphiũ in Phaethõtem. ¶Nõ tenuit. tenere nõ potuit. ¶Magnis tamen excidit ausis: hoc est magnis tamẽ aggredi ausus est: qđ quidã abũde pulchrum atq magnificũ est:

¶E quib⁹ Phaetusa sororũ. Phaetusa filia fuit solis: ex Neera nympha. Est aũt quadrisyllabũ nomẽ: nõ trisyllabũ: vt qdã putãt. Interpretat Phaetusa splẽdẽs. ¶Terre pcũbere. se in terrã psternere. ¶Diriguisse pedes. rigidos & duros esse factos. ¶Cãdida Lampetie. Phaethusę soror: q̃ fulgẽs transferri potest: λαμπω enim fulgeo dicitur. Phaetusa

Lãpetie.

¶Naiades Hesperie trifida fumantia flamma
Corpora dãt tumulo/signãt quoq carmine saxũ.
Hic situs est Phaethon currus auriga paterni/
Quem si non tenuit/magnis tamen excidit ausis.
At pater obductos luctu miserabilis egro
Condiderat vultus: & si modo credimus/vnum
Isse diem sine sole ferunt: incendia lumen
Prebebant: aliquisq malo fuit vsus in illo.

¶Sorores Phaethontis.

Flebat apud tumulum Clymene Phaethontis; & ipse
Fleuimus: Electrum nunc damus arboree.

At Clymene postq̃ dixit: quecũq fuerunt
In tantis dicenda malis/lugubris/& amnes/
Et laniata sinus totum recensuit orbem/
Exanimes artus primo: mox ossa requirens.
Reperit ossa tamen peregrina condita terra/
Incubuitq loco/nomenq in marmore lectum
Perfudit lachrymis/& aperto pectore fouit.

¶Phaethontiades lachrymant.

Non dux victor ouans cingat sua tempora fronde
Populea: lachrymant quod Phaethontiades.

Nec minus Heliades lugent: & inania morti
Munera dant lachrymas: & cęse pectora palmis
Non auditurum miseas Phaethonta querelas
Nocte/dieq vocant: asternunturq sepulchro.
Luna quater iunctis impleraт cornibus orbem:
Ille more suo (nam morem fecerat vsus)
Plangorem dederant/e quibus Phaetusa sororũ
Maxima cum vellet terre procumbere/questa est
Diriguisse pedes: ad quam conata venire
Candida Lampetie/subita radice retenta est.
Tertia cum crinem manibus laniare pararet:
Auellit frondes. hec stipite crura teneri:
Illa dolet fieri longos sua brachia ramos:
Dumq ea mirantur: complectitur inguina cortex:
Perq gradus vterũ: pectusq hũerosq/manusq
Ambit: & extabant tantum ora vocantia matrem.
Quid faciat mater? nisi quo trahit impetus illaz:
Huc eat/atq illuc/& dum licet oscula iungat?
Non satis est: trũcis auellere corpora temptat:
Et teneros manibus ramos abrumpit: at inde
Sanguinee manant tanq̃ de vulnere gutte.
Parce precor mater: quecũq est saucia: clamat.
Parce precor: nostrum laceratur in arbore corpus.
Iamq vale: cortex in verbera nouissima venit.
¶Inde fluunt lachryme: stillataq sole rigescunt
De ramis electa nouis: que lucidus amnis

vt Plini⁹ ait. ¶At pr. Apollo. ¶Miserabilis. miserãdus. ¶Egro luctu. ab effectu luctus dicitur eger: q egros & mestos reddat. ¶Obductos. velatos coopertos. ¶Aliquis vsus. aliqua vtilitas. ¶Lugubris. pullis vestib⁹: que luctui cõueniũt induta. ¶Et amens: exanimata: perturbata. ¶Totũ pcensuit orbẽ: peragrauit totũ terrarũ orbem. ¶Exanimes artus primo. cadauer filij & mẽbra mortua primũ querẽs. ¶Mox. deinde. ¶Cõdita. sepulta. ¶Incubuitq loco: sepulchro se pstrauit. ¶Aperto pectore. nudo. ¶Nec minus Heliades. Solis filie Heliades Heliades dicuntur ἀπο του ἡλιου: hoc est a sole: que etiã a fratre Phaethõtiades fuerunt appellate. Earũ nõia sunt. Phaethusa. Lampetia. Phebe: que cũ fratrem p q̃tuor mẽses assidue fleuissent: tãdẽ Iouis misericordia in populos arbores: vel (vt alij volunt) & in pinus Apollonius in Argos. Lachryme & ipsarũ in electra et succina cõuerse fuerũt. ¶Et cęse pectora palmis. cedẽtes & percutiẽtes pectora. Est enim synecdoche poetica. ¶Asternũturq sepulchro. hoc est strate sup sepulchro iacẽt. ¶Luna quater iũctis. hoc est q̃tuor mẽses transierant. Nã singulis q̃buisq mẽsib⁹ Luna repletur. ¶Nã morẽ fecerat vsus. parẽthesis est: q̃ significatur ex assiduo vsu cõsuetudinẽ plãgẽdi Phaethõtis sororibus fuisse factaz. ¶E qui=

¶Subita radice. subito nata. ¶Laniare. lacerare. ¶Inguina. pudẽda. ¶Ambit. circundat. ¶Extabant. extra corticez stabant. ¶Manãt. destuũt. ¶Saucia. vulnerata. ¶Iamq vale. verbum est vale: quo recedentes salutamus. ¶Cortex in verba nouissima venit. hoc ẽ cortex os obducẽs verba Heliadum vltimo occupauit.

¶Fabule tertie secũdi libri argumentum.

¶Inde fluunt &c. Lachryme earum. vt Hesiodus & Euripides indicant: in electrum conuerse sunt/ se fuisse dicunt. LACT.

☞ ¶Inde fluunt. ab illis arboribus. Hoc quidem Ouidius: sed vt Apollonius in Argonauticon. iiij. narrat. Galli tacent nõ ex Heliadũ: sed ex Apollinis lachrymis electrum esse natum: quãdo pp̃ter Esculapij necem dolore affectus ad Hyperboreos abijt patris increpationem non ferens: aut quando propter Cyclopes interfectos Admeto regi seruire coactus est. ¶Rigescunt: rigida ac dura sunt. ¶Electra. que latine succina dicuntur: quãuis nusquam circa Padum inueniantur. Electrum est etiam genus metalli: ex auro ac quinta argenti portione constantis: vt scribit Plinius in trigesimo tertio naturalis historie libro. cuius natura est ad lucernarum lumina clarius argento lucere. RAPH.

Heliades

Electrum

☞ ¶Nus

RAPH. ☞ ¶ Nuribus latinis. Italis mulieribus.

¶ Fabule quarte secundi libri argumentum.

LACT. ¶ Affuit rc. Cygnus Stheneli filius materno gñe Phaethonti proximus: cũ Liguris incoleret ĩ in ripa Eridani amnis: quã quidã Padũ vocãt: cũ vidisset corpus Phaethõtis a sororibus eius abiui: pari calamitate est percussus: plus enim iuste deflẽdo ꝓpinqui interitũ. Deorum volũtate in volucrẽ Cygnũ abijt: qui perosus celestẽ ignem paludes ac flumina quibus ĩsenesceret est secutus. Hec Phanocles in cupidibus auctor.

¶ Squallidus rc. Iuppiter cũ reliquas torrẽtis ignis ꝓsequeret: vt laborãtibus opẽ ferret mortalibus: cum circa mõtes Archadie: vbi genitus existimat: vagaret: in Calistos Lycaonis filie incidit amorẽ. Cui cum preces de explemẽto desyderij sui admonuisset/ frustratasqꝫ voces suas intellexisset: astu eam subijt: in Dianẽ nãqꝫ sexum se relecta ac fatigate ornatus pharetra: sagittisqꝫ velut Diana occurrit: ac veste pariter posita ergo Ioue expta est. Neqꝫ idõ a Iunone imereti delictũ remissũ est. Nã ꝯfestĩ pellicatu eius icẽsa: ne ãplius pulchritudie ꝯiugẽ caperet ĩ vrsaz eã trãsfiguravit: quã a Ioue cũ Arcade filio: quẽ erat enixa iter sydera collocat: a grecis sũt helice: a nr̃is septẽtrio nũcupat. et a Thety ĩ Oceano ob Iunonis irã iter Cetera sydera liqre nõ tingit: vt auctor Hesio. indicat: vel a lu. Sꝫ lucet in astris Calysto: renouatqꝫ suos sine fructibus ignes. LACT.

Excipit/ ĩ nuribus mittit gestanda latinis.

¶ Cygnus in olorem.

Rex ego Cygnus eram: tumulum Phaethontis adiui:
Qui modo sum diuum numine factus olor.

¶ Affuit huic monstro proles Stheneleia Cygnus/
Qui tibi materno quãuis a sanguine iunctus/
Mente tamen Phaethon propior fuit. ille relicto:
(Naz Ligurũ populos/ ĩ magnas rexerat vrbes)
Imperio ripas virides/ amnemqꝫ querelis
Eridanum implerat/ syluamqꝫ sororibus auctam.
Cum vox est tenuata viro/ caneqꝫ capillos
Dissimulant plume/ collumqꝫ a pectore longe
Porrigitur/ digitosqꝫ ligat iunctura rubentes.
Penna latus velat. tenet os sine acumine rostrum
Fit noua Cygnus auis: nec se celoqꝫ/ Iouiqꝫ
Credit: vt iniuste missi memor ignis ab illo.
Stagna petit: patulosqꝫ lacus/ ignemqꝫ perosus:
Que colat/ elegit/ contraria flumina flammis.
¶ Squallidus interea genitor phaethõtis ĩ expers
Ipse sui decoris/ qualis cum deficit orbi/
Esse solet: lucemqꝫ odit: seque ipse/ diemqꝫ/
Datqꝫ animum in luctus: ĩ luctibus adijcit iram:
Officiumqꝫ negat mundo. satis inquit ab eui
Sors mea principijs fuit irrequieta/ pigetqꝫ
Actorum sine fine mihi: sine honore laborum.
Quilibet alter agat portantes lumina currus.
Si nemo est/ omnesqꝫ dij non posse fatentur:
Ipse agat/ vt saltem dum nostras tẽtat habenas:
Orbatura patres aliquando fulmina ponat.
Tunc sciet ignipedum vires expertus equorum
Non meruisse necem/ qui non bene rexerit illos.
Talia dicentem circũstant omnia solem.
Numina: neu velit tenebras inducere rebus.
Supplice voce rogãt. missos quoqꝫ Iuppiter ignes
Excusat: precibusqꝫ minas regaliter addit.
Colligit amentes: ĩ adhuc terrore pauentes
Phebus equos/ stimuloqꝫ dolẽns: ĩ verbere seuit/
Seuit enim/ natumqꝫ obiectat: ĩ imputat illis.

RAPH. Cygnus. ☞ ¶ Affuit huic monstro. Cygnus Stheneli filius: rex Liguria phaethõti: ĩ sanguine materno ĩ sũma beniuolẽtia deuinctus: cum relicta Liguria ad Padi ripas venisset: multũqꝫ amici casũ defleset: in auẽ sui nominis fuit cõmutatus: ãqꝫ ignes perosa aquas sibi elegit icolẽdas. ¶ Affuit. interfuit. ¶ Huic mõstro. quo Heliades in populos arbores: ipsarũ autẽ lachryme in electra fuere cõuerse. Monstrũ. Monstrum autẽ a mõstrãdo dicit: siue a monendo (vt Lito placet) quasi monestrũ qꝫ nos futurorum moneat. Sed aliqñ pro miraculo ponit: vt hoc loco. ¶ Proles Stheneleia. ꝓgenies Stheneli. ¶ Nã Li. po. Liguria. Liguria Italie regio est iter amnes Varũ ĩ Macrã sita/ Thuscie cõtermina: cuius caput Genua est: vnde Ligusticora fuit cognominata. Liguria aũt a ligustro Phaethõtis filio fert cognominata. Illius incole Ligures appellãt. ¶ Cũ vox est te. tenuis ac gracilis facta. ¶ Caneqꝫ capillos Dissimulant plume. capilli inquit cani in plumas itidẽ canas fuere cõuersi. ¶ Porrigit. plongat. ¶ Iunctura copulatio: nã cygnorum digiti ĩ rubẽt: ĩ quadã cartilagine iũgunt. ¶ Tenet os si. acu. ro. Os inqt in rostrũ obtusum: ac sine vllo acumine fuit cõuersum. ¶ Nec se celoqꝫ Iouiqꝫ Credit: hoc est nec se aeri: etherique cõmittit. Hoc aũt idcirco fingit: qꝫ cygni nunqꝫ altius volant. ¶ Missi ing. iacti fluminis. ¶ Ignemqꝫ pe. odio ignem habens. Cygnus in olorem.

¶ Fabule quinte secundi libri Argumentum.

RAPH. ☞ ¶ Squallidus interea ge. merorẽ describit Phebi: quẽ ex Phaethõtis filij morte ꝯcepat: ꝙ cõtinuus trãsfiguratione Calysto ĩ Arcadis in vrsas exponat. ¶ Et expers sui decoris: sine parte sui splẽdoris ĩ ornatus. ¶ Qualis cũ deficit orbi: tũc enim obscurus esse vr: cũ illius lumẽ terris aufert. ¶ Datqꝫ animũ in luctus. luctibus idulget ¶ Officiũqꝫ negat. ait se nolle mũdo bñficiũ pstare ipsuz illustrãdo. ¶ Satis inqt ab eui. ita cõqritur Phebus: vt Iouẽ in inuidiã odiũqꝫ trahat. ¶ Ipse agat inuidiose. ac si diceret qꝫ tã potẽs: terribilisqꝫ est. ¶ Tẽtat. tenet: retinet. Est enim a teneo deriuatũ: eo qꝫ p n scribit. Nã tẽpto: qꝫ experiri sigt a tẽnẽdo ꝺducit vr. ¶ Orbatura. filijs priuatura. Orbare nãqꝫ est aliq re chara (vt sũt filij atqꝫ oculi) priuare. Vñ orbi oclis: filijsue: aut parẽtibus priuati dñr. ¶ Tũc sciet igni. ordo ẽ ĩ sẽsus. Tũc Iuppiter expertus vires ignipedũ ĩ velociũ equorum sciet eũ: qꝫ illos bñ nõ rexerit mortẽ nõ meruisse. ¶ Missos ignes. missa fulmina ĩ phaethõtẽ. ¶ Regalr. iperiose: ac eo iure qꝫ hñt reges. ¶ Verbere. flagello ĩ scutica. ¶ Seuit. furit: ac seuitiã in eqꝫs nihil mali me-

Tentare. Tẽptare.

Orbare orbi.

Apollinis querele.

Rapp. ¶ Triios exercet. ¶ At pater oipotēs: hec idcirco a poeta q̄ amodū Calistus z Arcadis mutationez in sydera cū supiore metamorphosi cōnectat. ¶ Explorat: diligēter q̄rit. Uñ exploratores q̄ hostiū cōsilia scrutant. ¶ Impēsior: maior. ¶ Sue Arcadie a se amate. Siue ꝓpter Maiā: q̄ in Cyllene ipsius

Explorare.

tegmē est capitis vitta: q̄ mulieres cōtinēt capillos. ¶ Alba: nō varioꝝ colorū: q̄b⁹ lasciue ꝟgines delectant. ¶ Neglectos capillos: ipexos: inornatos. ¶ Coercebat: cōstrigebat. ¶ Miles erat Phebes: Diane: q̄ eadē cū Luna ē putat. ¶ Nec Menalō attigit vlla. Menalus mōs Arcadie celeberrim⁹ z

Menalus

Arcadie mōte Mercuriū peperit: siue ad illud poeta alludit: q̄d Arcades nō min⁹ q̄ Cretenses apd se natū eē Ioue cōtēdunt: vt z in Hymno Callimach⁹ in Iouē: z Pausanias i Arcadicis scribūt. Uñ z Lusi⁹ Arcadie fluui⁹ dictus ē q̄ i eo Iuppiter īfās lot⁹ ē. ¶ In ꝟgine Nonacrina. Uirginē Nonacrinā appellat Calistonē Lycaōis filiā quā cū vidisset Iuppiter: ita excellenti ei⁹ pulchritudie captus est: vt cū blanditijs ea potiri non posset: se finxerit eē Dianā: cui⁹ Calisto fidissima comes erat. Hac igit arte cōpssa ab Ioue cum Arcadē pepisset: in vitaz ab Iūnōe: ne itez Ioui placeret: cōuersa ē. Eā ꝑo cuz fili⁹ Arcas iā adultus i venatiōe ferire vellet: miseratione Iouis ābo i sydera fuerūt translati: ac iuxta poluz q̄ ab ipis Arctic⁹ fuit cognoiat⁹/ collocati. Q̄d q̄dem cū Iuno aiaduertisset: Tethim nutricem rogauit: ne vnq̄ ꝑmitteret eas i mare descēdere. Iōq̄ septētriōes nūq̄ occidere dicūt. Sane Hyginus varias ꝑcoꝝ de Calistus mutatiōe ꝓfert opiniōes: q̄s si q̄s ad hui⁹ fabule expositionē aliq̄d cōferre putabit illic iumat/ licebit. ¶ In ꝟgine Nonacrina: Nonacris et vrbs z mōs ē Arcadie: vñ Nonacrin⁹ declinat. ¶ Hesit: fixus est. ¶ Accepti

Lusius.

Nonacris ignis.

At pater omnipotens ingentia menia celi
Circuit: z ne quid labefactum viribus ignis
Corruat/ explorat. que postq̄ firma/ suiq̄
Roboris esse videt: terras/ hominumq̄ labores
Perspicit Arcadie tamen est impensior illi
Cura sue: fontesq̄: z nondum audentia labi
Flumina restituit. dat terre gramina: frondes
Arboribus: lesasq̄ iubet reuirescere syluas.
Dum redit: itq̄ frequens/ in virgine Nonacrina
Hesit/ z accepti caluere sub ossibus ignes.
Non erat huius opus lanam mollire trahendo:
Nec positas variare comas: sed fibula vestem:
Uitta coercebat neglectos alba capillos.
Et modo leue manu iaculū/ modo sumpserat arcū
Miles erat Phebes. nec Menalon attigit vlla
Gratior hac Triuie. Sed nulla potentia lōga est.
Ulterius spatium modo Sol altus habebat:
Cum subit illa nemus/ quod nulla ceciderat etas
Exuit hic humero pharetram/ lentosq̄ retendit
Arcus: inq̄ solo quod texerat herba: iacebat:
Et pictam posita pharetram ceruice premebat.

¶ Iuppiter in Dianam.
Heu fuge Calisto: non sunt hec oscula Phebes:
Sed faciem indutus Iuppiter est Triuie.

Iuppiter vt vidit fessam: z custode vacantem:
Hoc certe furtum coniunx mea nesciet: inquit/
Aut si resciuerit: sunt oh sunt iurgia tanti?
Protinus induitur faciem: cultumq̄ Diane.
Atq̄ ait/ o comitum virgo pars vna mearum:
In quibus es venata iugis: de cespite virgo
Se leuat/ z salue numen me iudice dixit/
Audiat ipse licet/ maius Ioue: ridet: z audit/
Et sibi preferri se gaudet/ z oscula iungit
Nec moderata satis: nec sic a virgine danda.
Qua venata foret sylua narrare parantem
Impedit amplexu: nec se sine crimine prodit.
Illa quidem contra/ quantū modo femina posset:
Aspiceres vtinam Saturnia: mitior esses.
Illa quidem pugnat: sed que superare puella?

vrbs clarissima a Menalo Lycaonis filio cōdita. ¶ Triuie Diane: q̄ in triuijs coli consueuerit. ¶ Sed nul. po lon: est inis gnalis: q̄ in dies verior eē ꝓbatur. ¶ Ulteri⁹ spa. meridiē iā ptrāsisse significat. Sol eñ vlteri⁹ mediū spaciū celi tunc tenere dr: cū maiorē ps diei ptertuit. ¶ Q̄d nul. ce. etas: inuit nem⁹ illd vmbrosissimū/ opacissimūq̄ fuisse vt cui⁹ arbores nullo vnq̄ tpe fuerant cese. ¶ Nulla etas. nulli⁹ etatis hoies. Cōtinēs eñ ꝓ cōtēto ꝑ metonymiā frequēter ponit a poetis. ¶ Exuit hic: depositi illic z in illo more pharetrā. Est eñ aduerbiū ꝓ odverbio positum. ¶ Lētosq̄ retē. arflexibiles arcus remisit. Arcus eñ nisi retēdant/ molles efficiūtur: vt ipe i epistola inq̄t. Si nūq̄ cesses tēder molles erit. Re āt ꝑpositio sepenumero mutat ꝟba cū q̄b⁹ cōponit in cōtrariā significationē: vt tego/ retego. signo/ resigno: tēdo/ retēdo. ¶ Fessā: lassā z defatigatā. ¶ Hoc fur. hoc stuprū. Furta nanq̄ ēe stupra dnt: q̄d furtim cōmittāt. ¶ Sūt oh: sunt iurgia tāti: ac si diceret iurgia neq̄ q̄ tāti sunt estimanda: vt me voluptate hui⁹ potiēde ꝟginis puet: oh āt hoc loco cōtēnētis ē interiectio. ¶ Protinus id. faciē: Iouis trāsmutationē i Dianā obit exponit poeta. ¶ Cultū: habitū: ornatū.

Re:

Furtum:

ignes: amores cōcepti. Ignis eñ frequēter ꝓ amore ponit a poetis: vt nāq̄ ligna cōburūtur igne. sic iuuenū corda amore dr ardere. ¶ Caluere: inflammati fuere. ¶ Lanā mollire: filare: ac subigere lanā. ¶ Uariare: varijs colorib⁹ ornare. Id q̄d lasciue ꝟgines maxime facere solēt. ¶ Sed fibula: cingulū. A pte nāq̄ intelligim⁹ totum. ¶ Uitta alba: tegmen

Uitta.

¶ In q̄b⁹ iu. in q̄b⁹ mōtib⁹. ¶ De ces. vir. se le. de t̄ra iq̄t Calisto surgit. Cespes āt t̄ra ē cū ꝓpa herba auulsa. ¶ Nec sic a vir. dā. lasciuiora nāq̄ erāt: q̄ vt ꝟgi cōuēiret. ¶ Impedit am. iplicat āplectēdo. ¶ Nec se sine cri. ꝓdit: hoc ē nec se manifestat sine vi puelle illatu. ¶ Illa q̄dē z: pugnat subsudiat/ i. repugnat. ¶ Aspiceres vtinā Saturnia:

Cespes.

hec per

Quisue Ioue poterat: superũ petit ethera victor
Iuppiter: huic odio nemus est/ ⁊ conscia sylua:
Unde pedem referens/ pene est oblita pharetram
Tollere cum telis/ ⁊ quem suspenderat arcum.
Ecce suo comita choro Dictynna per altum
Menalon ingrediens/ ⁊ cede superba ferarum
Aspicit hanc/ visamqꝫ vocat: clamata refugit:
Et timuit primo/ ne Iuppiter esset in illa.
Sed postꝙ̃ pariter nymphas incedere vidit/
Sensit abesse dolos: numerumqꝫ accessit ad harũ
Heu ꝙ̃ difficile est crimen non prodere vultu;
Uix oculos attollit humo: nec: vt ante solebat:
Iuncta Dee lateri: nec toto est agmine prima.
Sed silet: ⁊ lesi dat signa rubore pudoris.
Et: nisi quod virgo est: poterat sentire Diana
Mille notis culpam. nymphe sensisse feruntur.
Orbe resurgebant Lunaria cornua nono
Cum Dea venatu fraternis languida flammis
Nacta nemus gelidum: de quo cũ murmure labẽs
Ibat ⁊ attritas versabat riuus harenas.
Ut loca laudauit. summas pede contigit vndas
His quoqꝫ laudatis: procul est ait arbiter omnis.
Nuda superfusis tingamus corpora lymphis.
Parrhasis erubuit: cuncte velamina ponunt.
Una moras querit. dubitanti vestis adempta est:
Qua posita nudo patuit cum corpore crimen.
Attonite: manibusqꝫ iterum celare volenti
I procul hinc dixit: nec sacros pollue fontes
Cynthia deqꝫ suo iussit secedere cetu.
Senserat hoc olim magni matrona Tonantis:
Distuleratqꝫ graues in idonea tempora penas.
Causa more nulla est: ⁊ iam puer Archas (idipm̃
Indoluit Iuno) fuerat de pellice natus.
Quo simul obuertit seuam cum lumine mentem:
Scilicet hoc etiam restabat adultera: dixit:
Ut fecunda fores: fieretqꝫ iniuria partu
Nota: Iouisqꝫ mei testatum dedecus esset.
Haud impune feres: adimam tibi nanqꝫ figuraꝫ:
Qua tibi/ quaqꝫ places nostro importuna marito.

¶ Calisto in vrsam.

Hospite deluso lupus est pater ipse Lycaon
Ast ego quod pressit: Iuppiter vrsa fui.

Dixit/ ⁊ arreptam prensis a fronte capillis
Strauit humi pronam. tendebat brachia supplex.
Brachia ceperunt nigris horrescere villis:
Curuariqꝫ manus: ⁊ aduncos crescere in vngues:
Officioqꝫ pedum fungi: laudataqꝫ quondam
Ora Iouis lato fieri deformia rictu
Neue preces animos/ ⁊ verba precantia flectant:

Raph.
¶ Hec ꝑ parẽthesĩ Iunõi a poeta dñr in Calisť ↄ̃fessionẽ. ¶ Uictor: voti cõpos effectus ¶ Et conscia sylua: stupri ab Ioue illati. ¶ Uñ pedẽ referẽs. ex q̃ sylua recedẽs.

Uictor

Ecce.
¶ Ecce suo: hec pticula ecce subitũ aliqd: repẽtinũqꝫ malũ apd Ciceronem: Uergiliumqꝫ significat: apud alios etiam bonũ aliquãdo designat.

Dictynna
¶ Dictynna: Diana διαπο του Δικτυνου: hoc ẽ areti bꝰ. Cuiꝰ nois a Solio taľ cã assignať. Britomare nympha cũ ꝟgitatẽ suã Diane vouisset: se ĩ mare ꝑcipitauit: ne a Minoe Crete rege violareť. Cũ ꝯo ob hoc seua pestis Cretã inuasisset: rñso accepto/ ꝟgĩe cadauer retibꝰ e mari extraxerunt: eãqꝫ Dictynnã appellauerũt: ac Diane e dẽ extruxerunt: q̃ a noĩe ꝟgis Dictynna fuit appellata. ¶ Heu ꝙ̃ difficile ẽ. s̃nia loco accommodata.

Prodere.
¶ Prodere: detegere: manifestare. Prodi autẽ ꝓpe arcana dñr. ¶ Uix oculos: elegãter mores pudice ꝟginis violate effingit poeta. ¶ Mille notis: signis. Numerus el finitꝰ ꝓ infinito fere a poetis vsurpatur. ¶ Orbe nono: mẽse no. Luna ei singuľ q̃busqꝫ mẽsibꝰ suuz reparat orbẽ. ¶ Cũ dea venatu: sic q̃dẽ fere legiť: sed i vetusto exẽplari. venatrix rectꝰ mihi scriptũ esse videť: vt sit Diane ꝑiphrasis. ¶ Fraternis lãguida flãmis: defessa feruoribꝰ Solis sui fratris. Nã Diana (vt diximꝰ) eadẽ est cũ Luna: q̃ Soli ꝓhibetur soror esse. ¶ Uersabat: voluebat. ¶ Attritas: ob continuum fluxuz. ¶ Ut loca laudauit. postꝙ̃ loca laudauit Diana ꝙ pulchra cẽtꝫ amena: aquas pedibus tetigit. ¶ Tingamꝰ: madefaciamus: lauemus. ¶ Arbiter omnis: testis nemo adest. ¶ Parrhasis. Calisto a Parrhasia vrbe Arcadie: que a Parrhaso vno ex Lycaonis filijs cognominata fuit: Parrhasis vocatur. ¶ Uelamina ponunt: vestes deponunt ¶ Una moras querit: sola Calisto vestem deponere non curat. ¶ Adempta est: vi detracta ab alijs Diane comitibus. ¶ Uterum vteri tumorem. Grauida enim erat ac partui propinqua.

Parrasis.

¶ Cynthia: Diana a Cynthio Deli mõte ¶ Secedere: abire ⁊ recedere. ¶ Id ipsum indoluit Iuno: hec parenthesis Iunonis indignationis causam ostendit. Nõ enim tam doluit Iuno: ꝙ a Ioue stuprata foret ꝙ̃ ꝙ puerum peperisset. ¶ De pellice: Calistone: vt latine nomen grecuz declinemus.

Cynthia;

¶ Quo simuľ obuertit: postꝙ̃ inquit cõuertit ⁊ oculos ⁊ animum in Arcadeꝫ e Calistone natum excãdescere verbis cepit. ¶ Quo i. quẽ puerum. ¶ Simul: postꝙ̃. ¶ Scilicet hoc etiam: affectui seruit ⁊ indignationi hoc aduerbium scilicet. Fere autem Iuno indignata loqui fingitur a poetis. ¶ Ut fecunda fores: ꝑperires. Fecũde enim dicũtur que concipiunt. ¶ Testatum: tanꝙ̃ matrimonio approbatum. ¶ Haud impune feres: non abibis impunita.

Scilicet:

¶ Strauit: prostrauit: proiecit in terram. ¶ Horrescere: horrida ⁊ aspera fieri. ¶ Deformia: turpia. ¶ Lato rictu: amplo oris foramine et spatio.

Posse loqui eripitur.vox iracunda/minaxq3/
Plenaq3 terroris rauco de gutture fertur.
Mens antiqua manet:facta quoq3 mansit in vrsa.
Assiduoq3 suos,gemitu testata dolores/
Qualescunq3 manus ad celum/ꝛ sydera tollit:
Ingratumq3 Jouem nequeat cum dicere:sentit.
Ah quotiens sola non ausa quiescere sylua/
Ante domum/quondamq3 suis errauit in agris.
Ah quotiens per saxa canum latratibus acta est:
Venatrixq3 metu venantum territa fugit.
Sepe feris latuit visis:oblita quid esset:
Ursaq3 conspectos in montibus horruit vrsos:
Pertimuitq3 lupos/quamuis pater esset in illis.
Ecce Lycaonie proles ignara parentis
Arcas adest ter quinq3 ferens natalibus annos.
Dumq3 feras sequitur:dum saltus eligit aptos/
Nexilibusq3 plagis syluas Erymanthidos ambit
Incidit in matrem:que restitit Arcade viso:
Et cognoscenti similis fuit ille refugit:
Immotosq3 oculos in se sine fine tenentem
Nescius extimuit/propiusq3 accedere fugit.

RAPH. ¶ Posse loqui.facultas loquēdi. ¶ Mens antiqua pristin⁹ anim⁹. ¶ Manet.in vetustis exemplarib⁹ non manet:sed tamen recte scriptū esse videtur. ¶ Qualescūq3 man⁹.nam vrsi priorib⁹ pedibus manuū vice fungunt:eosq3 erigūt. ¶ Ah quotiēs sola.pristinā mentē Calistoni remāsisse multis colligit argumētis:neq3 ei se esse vrsam esse putabat. Miseret aūt calamitatis illi⁹ poeta. ¶ Sola sylua.dserta:ꝛ ab hoībus non habitata. ¶ Oblita quid esset.oblita se esse vrsam. ¶ Horruit.cū quodā horrore timuit. ¶ Quāuis pater esset in illis. Lycaonē enim Calistonis patrem in lupū fuisse zuersum in pmo narrauit poeta. ¶ Ecce Lycaonie ples. Arcas Jouis filius ex Calistone:cum.xv. annoꝝ esset:matri i vrsam zuerse interuenandū obuiauit:quam quidē cū ferire vellet matrē esse ignorās:Jouis miseratiōe ad sydera vna cū matre sublatus arctophylax(vt scribit Hygin⁹)fuit appellat⁹.Inde autem:pol⁹ arctic⁹ nomen accepit Nam αρκτος vrsa interpretatur.Id ꝟo cum Juno aīaduertisset:Tethym Oceani vxorē rogauit:ne vnq̄ eas in mare descēdere pmitteret:a eca de causa septētriones nunq̄ occidere possunt.Elegāter aūt Ouidi⁹ filij mutationē cum matris trāsfiguratione znectit.Ab hoc aūt Arcade qui post Nyctimū fratrem regnauit:regio pro Pelasgia Arcadia:ꝛ Arcades pro Pelasgis appellati fuerūt:vt Pausanias ait. ¶ Ter quinq3 ferēs natalib⁹ annos:hoc est annos quindecim natus.Natale aūt:qui ꝛ natalis dicit:dies est quo quisq3 nascitur.Vergi.Meus est natalis Iola.Ab Ouidio aūt discrepat Pausanias:qui Arcadem ꝛ nympham vxorē duxisse nomine Erato:ꝛ ex ea tres filios sustulisse scribit:Azana:Aphidāta:ꝛ Elatū:ante quos Autolaus nothus ipsi nat⁹ fert. ¶ Saltus aptos.syluas venationi accōmodatas.Salt⁹ nāq3 a saliēdo deducit:q fere in illis saltus edant. Unde saltuarij saltuū q̄ agroꝝ custodes vocantur. ¶ Nexilibusq3 plagis retib⁹ znexis.Multis enim nodis retia nectunt.Plaga antē prima breui rete significat.Longa ꝟo vuln⁹ designat. ¶ Erymanthidos.mōtis Erymāthi:qui est in arcadia. ¶ Ambit.circūdat.circuit. ¶ Et cognoscēti similis fuit. ita inquit restitit Calisto:vt Arcadē filium cognoscere videretur. ¶ Nescius.ignarus esse matrem. ¶ Que restitit.stetit vt ipsum expectaret. ¶ Propiusq3 accedere fugit noluit.recusauit.

¶ Fabule sexte secundi libri Argumentum.

LACT. ¶ Vulnifico ꝛc.Calisto supradicta cum filio Arcade in syderibus a Joue translati sunt.Nūc habes

Distichō Quitiani. Quitiani Distichō. ¶ Calistor Archas in sydera.
Ursa fui:fixurus erat mea pectora telo.
Archas:nan finxit:sydera at ambo sumus.

¶ Vulnifico telo.vulnus inferēti iaculo. ¶ Arcuit omnipotēs.arguit quidem legit:sed arcuit:hoc est vetuit ꝛ phibuit sensui magis zuenire videtur:vetuit nāq3 Juppiter ne Arcas telum dirigeret in matrē.Pausanias autē scribit Callisto in vrsam mutatā,in gratiā Junonis a Diana sagittis fuisse confixā:ac Mercuriū ab Joue missum:qui puerū quē Calisto in vtero gerebat/seruaret.ipsamq3 Calisto factā esse stellā:que maior vrsa ꝛ αμαξα vocat. RAPH. ¶ Nefas q3.hoc est parricidium:qđ Arcas ignarus perpetraturus erat/abstulit. Plerūq3 aūt poete duo diuersa vno verbo significant. Nam sustulit significat ꝛ in altum tulit.qua in significatione ad ipsos refert:ꝛ abstulit ꝛ remouit:que significatio nefas respicit. ¶ Per inania. per aerem qui inane quoq3 dicitur:q vacuus esse videatur. ¶ Vicinaq3 sydera fecit maior nāq3 vrsa ꝛ arctophylas vicina sunt:ac propinqua sydera:que eadem esse cū plaustro ꝛ septētrionibus perhibētur. Nam arctophylax idem est cū Boote:q ꝛ vrsam sequi ac custodire:ꝛ plaustrū agere videt. ¶ Intumuit. indignata est. ¶ Ad canā Thetym:Thetys celi ꝛ Veste filia fuisse dr:vxor Oceani:ac Jūonis nutrix:multorūq3 deorū mater.Pro mari aūt quēadmodū ꝛ Ocean⁹ accipit.Tethys ꝟo Tethyos declinari notū est Cū Thetis p Achillis matre:aliter ꝛ scribat ꝛ declinet.Nā pma aspirat⁹ꝛ scđa i latinū h3 ꝛ Thetidis in gtō facit. ¶ Quoꝝ reuerētia mouit.Oceanus ꝛ Tethys magno in honore fūt apđ oēs deos:q antiqssimi fūt. ¶ Pro me:loco mei. ¶ Mētiar.mētiri dicar. ¶ Mea vulnera.meos dolores ꝛ cruciatus. ¶ Illic vbi circul⁹ axē.hoc est ad polū septētrionalē:vbi ē vltim⁹ ac breuissim⁹ circul⁹. Arctic⁹ cū ꝛ antarctic⁹ circuli zvlti fūt ꝛ aliorū breuissimi. ¶ Est ꝟo cur qs.irōia idignatōis plēa. ¶ Offē.zre.tieat me lesā. ¶ O ego q̄tū egi:irōicos hec a Jūone dr:ac si diceret:pa & ac poti⁹ nihil egi. ¶ Esse hoīe3 vetui ondit Juno:se nocē de pdesse. ¶ Sōti.nocētib⁹:pelicibusq3 meis. ¶ Vidicet ātiquā faciē.Juppit:quē Juno irata n̄ noiat:subaudiat.Optat āt Juno:vt calisto i hūanā faciē poti⁹ vidicet:ꝛ reuocet.q̄ iter sydera zstituat. Vidicare āt asserere ē ꝛ reuocare.In ātiquā ꝟo faciē i soluta diceremus orone. Vidicare. ¶ Qđ i aū phoro.fe.ordo ē.qđ aū i phoronide fecit. ¶ Phoro.i Jo phoro.nepte.q̄ cū i vaccā(vt vidim⁹)Junōis metu fuisset zuersa:hūane forme tādē a Joue fuit restituta. ¶ Cur n̄ expulsa ducit Ju.pulch̄is ironia q̄ id zcedere videmur:qđ iuxta nolum⁹.sicđ:do apđ Ver.li.iiij. ¶ Duxit:vxorē subaudiam⁹. ¶ Tāgit. zmouet. ¶ Alū.nā Jūo a tethy fuit educata ¶ Gurgi.ceru.a mari nigro:ꝑfūdo.ē ei taplosis magne rei hūilis expositio:nā gurguē q̄ fluuioꝝ est.pro I segre Italicā vērꝫ post ignē ꝑ vndas.

¶ Vulnifico fuerat fixurus pectora telo:
Arguit omnipotens/pariterq3/ipsosq3/nefasq3
Sustulit/z celeri raptos per inania vento
Imposuit celo/vicinaq3 sydera fecit.
Intumuit Juno/postq̄ inter sydera pellex
Fulsit/z ad canam descendit in equore Tethym.
Oceanumq3 senem/quorum reuerentia mouit
Sepe deos: causamq3 vie scitantibus inquit.
Queritis ethereis quare regina deorum
Sedibus hic adsim. pro me tenet altera celum.
Mentiar: obscurum nisi nox cum fecerit orbem:
Nuper honoratas summo mea vulnera celo
Videritis stellas illic: vbi circulus axem
Vltimus extremo/spacioq3 breuissimus ambit.
Est vero cur quis Junonem: ledere nolit:
Offensamq3 tremat: que prosum sola nocendo:
O ego quantum egi. q̄ vasta potentia nostra est.
Esse hominem vetui: facta est dea. sic ego penas
Sontibus impono: sic est mea magna potestas.
Vindicet antiquam faciem: vultusq3 ferinos
Detrahat/argolica quod in ante Phoronide fecit
Cur non expulsa ducit Junone/meoq3
Collocat in thalamo/socerumq3 Lycaona sumat.
At vos si lese tangit comtemptus alumne:
Gurgite ceruleo septem prohibete triones:
Syderaq3 in celum stupri mercede recepta
Pellite: ne puro tingatur in equore pellex.
Dii maris annuerant. habili Saturnia curru
Ingreditur liquidum pauonibus aera pictis:

¶ Coruus niger e candido.
Judicio cupiit qui ab Apolline premia coruus
Hec sunt q̄ niger est: qui color albus erat.

¶ Tam nuper pictis ceso pauonibus Argo:
Quam tu nuper eras: cum candidus ante fuisses:
Corue loquax subito nigrantes versus in alas.
Nam fuit hec quondam niueis argentea pennis
Ales: vt equaret totas sine labe columbas:
Nec seruaturis vigili capitolia voce
Cederet anseribus: nec amanti flumina cygno.
Lingua fuit damno lingua faciente loquaci/
Qui color albus erat/nunc est contrarius albo.

¶ Coronis in cornicem.
Virgo ope Palladis cornix quum facta Coronis
Cur huic nulla dee gratia: lingua fuit.

¶ Pulchrior in tota/q̄ Larissea Coronis
Non fuit Emonia. placuit tibi Delphice certe
Vel dum casta fuit: vel inobseruata: sed ales
Sensit adulterium Phebeius: vtq3 latentem
Detegeret culpam non exorabilis index

RAPH. ☞ Oceano posuit poeta. ¶ Prohibete. arcete. ¶ Septētriões. maiorē vrsa3 cum Arctophilace. ¶ Ne puro tīgat̄ ī eq̄re pellex: ne Callisto pellex z ꝯcubina iouis in purum mare descēdens illud inquinet / et fedet. ¶ Dij maris annuerāt. Oceanus z Tethys nutu ꝓmiserāt se ꝓhibituros ne septētriões ī mare. dścēdāt. ¶ Ingredit. itrat. ¶ Liq̄dū aera. tenuē ac purū. ¶ Pauonib9 pictis. varijs colorib9 distīctis. Curr9 aūt Junonis a pauonib9 trahi putat̄.

¶ Fabule. vij. & viij. libri Argumētū.

LACT. ¶ Tā nuꝑ pictis ceso zc. Coru9 volucris initio nature cādidis pēnis plumat9 fuit: s3 q2 Coronidā Coronei filiā idicauerat Apollini ī adulterio morari. ita ꝓpt̄ acerbissimū iudiciū flagrati3 dei sagittis ꝯfixa est. Ex eo ille niger ex cādido fact9. Ex hac z apolline nascit̄ Esculapi9 quē pt̄ excisovtero matris cū ea rogo eēt iposita: abstulit is ad chironē a pr̄e in Pelium delat9 est mōtē: vt ab eo incremētū simulq3 sciam acciperet medēdi.

RAPH. ☞ ¶ Tā nuꝑ pic. hec ad cōnexionem mutatiōis seq̄ntis a parte faciēdā iserūt.

Coruus ex albo niger. ¶ Ceso Argo. interfecto Argo cui9 oculi caude pauonis a Junone fuerūt apposit: vt ī pmo narrauit poeta ¶ Quā tu nuꝑ eras. Coru9 initio q̄dē fuit cādidus: s3 cū ei9 idicio Apollo cognouisset coronida amicā cū alio q̄dā iuuene rē hr̄e eāq3 sagittis interfecisset: puerūq3 Esculapiū ex eiꝰ vtero extraxisset: pn̄a dū ei9 coruū idicē sibi aliq̄d ꝓmij sperātē ex albo nigꝝ effecit ¶ Corue loq̄x. apostrophe ad coruū: q̄ fugat poeta illū sue loq̄ci-

tati3 merito penas dedisse. ¶ Argētea. alba: vt ē argētū. ¶ Sine labe. sine macula. ¶ Nec seruaturis. alludit ad id qd̄ Liui9 in p̄ma decade narrat: Cū eñ Galli Senones olim obledissēt capitoliū: noctuq3 ascēdissent: clāgore anserū (cū canes minime sentirēt) excitati custodes eos deturbauerūt. Quare z anseres ī magno honore habiti: z canes fuere crucifixi. ¶ Nūc ē ꝯtrariꝰ albo. niger: qui color albo est opposit9.

¶ Fabule. viij. & ix. libri Argumētū.

¶ Pulchrior ī tota. LACT. Coronis Coronei filia refert coruo: ne ī ditiū Apollini faceret: cū igit̄ Minerua Erichthoniū Vulcani filiū qd̄ ex ꝯplexu ī terrā ceciderat/sustulisset: z comitib9 suis Pādroso: Herse: Aglauroq3 filiis cistula iclusū custodiendū tradidisset: monuissetq3 ne q̄s ōino id cōspiceret. Corōis supradicta nobilissima virginū custodib9 cistulā iurātā z ispectā dracone repisset: diuulgauit. ꝗ ob rē dea a se alienauit. q̄ cū solitudie ī littore oblectaret̄: Neptun9 ꝑcul ꝯspecta Venere ei9 icaluit: cū vi3 afferret: ab eadē dea ꝓpt̄ virginitatē tenaciter custoditā ī auē cornicē cōuersa est: ita vt tēplo dei admoneret̄.

RAPH. ☞ ¶ Quā Laris. coronis. due fuerūt Coronides: q̄rū altera ab Apolline: altera a Neptūo fuit adamata. Larissea ex Larissa Thessalie vrbe. ¶ In tota Emōia. Thessalia. ¶ Inobseruata. incustodita. ¶ Ales Phebei9. coru9 ab Apolline Coronodi custos adhibitus. ¶ Nō exorabilis index. q̄ nullis p̄cibus potuit flecti: ne id q̄d viderat idicaret. Coronides due.

☞ ¶ Teu

Raptv. ℂTēdebat iter.ibat. ℂGarrula cornix.narraturus poeta quēadmodum Coronia Phocaica in cornicē fuit mutata elegāter (vt solet) fabulā fabule cōnectit. Cornicē aūt ipsam inducit coruū admonētem: vt taceat: ac quid sibi euenerit: q̄ linguam cohibere nesciuit: narrantē. Coronis enī filia fuit

Coronis.

Ad dominum tendebat iter: quem garrula motis
Consequitur pennis: scitetur vt omnia cornix:
Auditaq̄ vie causa: non vtile carpis
Inquit iter: ne sperne mee presagia lingue.
Quid fuerim: quid simq̄/vide: meritūq̄ require:

ℂErichthonius.
Qui sine matre fuit soboles Vulcania Pallas
Anguipedem cista clausit Erichthonium.

Inuenies nocuisse fidem. nam tempore quodam
Pallas Erichthonium prolem sine matre creatā
Clauserat Acteo texta de vimine cista.
Virginibusq̄ tribus gemino de Cecrope natis
Seruandam dederat: sed inconfessa quid esset:
Et legem dederat sua ne. secreta viderent.
Abdita fronde leui densa speculabar ab vlmo:
Quid facerent. commissa due sine fraude tuentur
Pādrosos: atq̄ Herse. timidas vocat vna sorores
Aglauros: nodosq̄ manu diducit. ꝛ intus
Infantemq̄ vident: apporrectumq̄ draconem.
Acta dee refero: pro quo mihi gratia talis
Redditur/vt dicar tutela pulsa Minerue.
Et ponar post noctis auem. mea pena volucres
Admonuisse potest: ne voce pericula querant.
At puto non vltro: nec quicq̄ tale rogantem
Me petiit: licet hoc ex ipsa Pallade queras.
Quāuis irata est: non hoc irata negabit.

Coronei Phocidos regis: que a Neptuno adamata: ne violaretur ope Palladis in cornicem fuit cōuersa: ac Palladis ipsius comes effecta. Ceterū cum Palladi nūtiasset. Cecropis filias cistā in qua Erichthoniū ex semine Vulcani natū ipsa Pallas clauserat/contra dee mandatum aperuisse: a comitatu Minerue fuit repulsa. ℂScitetur.

Scitari.

roget vt sciat. ℂPresagia: predictiōes. ℂQuid fuerim. comes nāq̄ fui Minerue. ℂQuid sim. nūc a comitatu Minerue repulsa cōrēnor. Nā ipse quodā Vulcanus (vt narrat Lactātius) cum Diis arma fecisset. eiq̄ Juppiter optionē dedisset premij: quod vellet postulādi. Jurassetq̄ p stygem paludē se nihil negaturū: Minerue nuptias postulauit. Qđ quidē Juppiter astrictus religiōe cū negare nō posset. Palladē admonuit: vt clautdo fabro repugnaret: ac pudicitiā defenderet. Vulcanus igit̄ cū Palladi tāq̄ vxori sibi a Joue tradite: quā blādiciis potiri non poterat: vim inferret: eaq̄ reluctaret. forte semē ipsius i terrā cecidit: ex quo quidē e terra nat⁹ est Erichthonius Vulcani sine matre filius: pedes habēs anguinos: quos vt tegeret: prim⁹ currū excogitasse dicitur. Erichthonius aūt ita terre interpretat̄ ἔρις nāq̄ lis siue cōtētio: χθὼν terra appellat̄. ℂSine matre. nā ex solo Vulcani semine: qđ in terrā cecidit natus est.

Erichthonius.

ℂActeo. Attico. nā Attica (vt scribit Pausanias) prius Actea ab Acteo: q̄ prim⁹ Athenis regnasse fert̄. Deinde Attica ab Attide Cranei regis filia

Actea.

fuit cognominata. ℂGemino de Cecrope. Cecrops idcirco geminus ac biformis dr̄: q̄ ex parte homo: ex parte serpēs fuisse vulgat⁹ est. ℂQuod quidem idcirco fictū fuisse Demosthenes ait: q̄ ꝛ prudētia in cōsiliis summa esset: ꝛ in rebus agendis virib⁹ ꝛ audacia vteret̄. Ut aūt refert Justin⁹: matrimonium ac nuptias (hoc est maris ꝛ femine cōiunctionē) primus institu⁹t. Is aūt ex Sai vrbe Egypti Athenas pfect⁹. Actei qui primus in Attica regnauit filiā duxit vxorē: eiq̄ in regno successit. Unde Athenienses Cecropide vocantur. Ei tres filie fuerūt Pandrosos: Herse: Aglauros: quibus nomina indidit ab his: quib⁹ fruges maxime alūtur. Pandrosos enī ꝛ Herse a rore. Aglauros

Cecrops.

Pandrosos.
Herse.
Aglauros

ẖo

ẖo ἀπὸ τοῦ ἀγλαΐζειν ἐν ἀγροῖς: hoc est stabulando in agris videt̄ appellata. Nec ignoro me: vt est in exēplaribus deprauatū. Aglauron legisse et expoluisse. Nuper ẖo animaduerti Agraulon ea de causa quam scripsi: fuisse nominatam. Quare Agraulos vbicūq̄ Aglauros hactenus lectū est: mihi videt̄ esse reponēdum: ne a grecis scriptorib⁹. vnde lum admonitus dissentire coarguamur: tāetsi Pausanias in Attice descriptiōe illā Aglauron mendose (vt puto) vocat. ℂSed inconfessa qđ esset: sic quidē in impressis legitur exemplaribus: sed corrupte: cū vna carmini syllaba desit. Quare hec particula enim est ascribenda: vt legatur. Sed enim inconfessa: vt est in libris antiquis scriptum. ℂInconfessa. non cōfessa: non elocuta. ℂEt legē dederat. mādauerat. ℂAbdita. abscondita. ℂSpeculabar. obseruabam. Proprie autē dixit: nā speculari est ex edito ꝛ alto loco obseruare.

Speculari.

ℂTuētur. defendūt: custodiūt ac seruāt. ℂPādrosos atq̄ Herse. a rore hec nomina sumpta fuisse videntur. Nā Pandrosos a πᾶν: quod totū significat: ꝛ δρόσος qui est ros: cōponi videtur. Herse autem ros interpretatur. Cecropis autem filie fuerūt/vt Pausanias quoq̄ narrat: nō solū Ouidi⁹: quarū fratrē fuisse Erichthonium ait: q̄ viuo adhuc patre vita excessit. Tāetsi ipsum ex mortali gentiū negāt: cui Vulcanū terrāq̄ parentes assignāt. Ab Ouidio aūt nō nihil dissentit Pausanias. Narrat enī Aglauri lucū eē Athenis cui quidē ꝛ Herse ꝛ Pādroso sororib⁹ Mineruam Erichthoniū in cista depositum dedisse: vetuisseq̄ ne depositū viderēt: Pādrosū longe in officio fuisse: idcircoq̄ ei ↄtiguū tēplo Minerue edē fuisse. Reliquas vero duas (qm̄ cistā resignassent) visu Erichthonio furere cepisse: ꝛ ex arce qua maxime p̄ceps lo⁹ erat se deiecisse. ℂUna Aglauros. sola Aglauros. ℂDiducit. dissoluit ac separat. ℂApporrectūq̄ draconē appositū dracone sibi videre visi sunt: qua Erichthonius serpentinos habebat pedes. ℂActa Dee refero. gesta a Cecropis filiabus Minerue nūtio. ℂEt ponar post noctis auē. noctuam que solū noctu volat. ℂVoce. lingua: loquacitate.

Noctua.

ℂAt puto non vltro. occurrit tacite obiectioni Cornix. Posset enim quis dicere idcirco fuisse repulsā: quia Minerue nunq̄ fuisset grata. Se igitur ita Minerue placuisse ait: vt sponte fuerit ab ipsa comes petita. At puto non vltro: interrogatiue cū quādam obiectione legatur: quam ita soluit: vt dicat ici ex ipsa Minerua queri posse.

ℂNā me

RAPH. Phocis. ☞ ¶ Nã me Phocaica. Phocis regio est Grecie finitima Attice: Unde Phocaicus declinat. ¶ Ut soleo. nũc Cornix sacra: nã cornices lentis passib⁹ gradiũtur. ¶ Spa

pris lectũ. ¶ A cetis. aurib⁹ subaudistur. Omnes nãqz aues noctuã psequũtur. ¶ Reuocamina. reuocationes. ¶ Spernimus. ptẽnim⁹: nõ accipim⁹.

Nam me Pho caica clarus tellure Coroneus
(Nota loquor) genuit: fueramqz ego regia virgo:
Diuitibusqz procis (ne me contemne) petebar.
Forma mihi nocuit. nam cum per littora lentis
Passibus/ vt soleo: summa spatiarer harena:
Uidit: ꝛ incaluit pelagi Deus: vtqz precando
Tempora cum blandis absumpsit inania verbis:
Uim parat: ꝛ sequitur/ fugio/ densumqz relinquo
Littus: ꝛ in molli nequidq̃ lassor harena.
Inde Deos/ hominesqz voco: nec contigit vllum
Uox mea mortalem. mota est pro virgine virgo:
Auxiliumqz tulit. tendebam brachia celo.
Brachia ceperunt leuibus nigrescere pennis.
Reiicere ex humeris vestem molibar: at illa
Pluma erat: inqz cutem radices fixerat imas
Plangere nuda meis conabar pectora palmis:
Sed neqz iam palmas/ nec pectora nuda gerebã.
Currebam: nec/ vt ante pedes retinebat harena:
Sed summa tollebar humo. mox acta per auras
Euehor: ꝛ data sum comes inculpata Minerue.
Quid tamen hoc prodest: si diro facta volucris
Crimine Nyctimene nostro successit honori?

¶ Nyctimene in noctuam.

Persida per tenebras volitet cur noctua miror:
Hec si concubuit cum patre Nyctimene?

¶ An/ que per totam res est notissima Lesbon:
Non audita vbi est: patrium temerasse cubile
Nyctymenen? auis illa quidem: sed conscia culpe
Conspectum/ lucemqz fugit: tenebrisqz pudorem
Celat: ꝛ a cunctis expellitur ethere toto.
Talia dicenti tibi/ ait/ reuocamina coruus
Sint precor ista malo: nos vanũ spernimus omen.
Nec ceptum dimittit iter: dominoqz iacentem
Cum iuuene Emonio vidisse Corouida narrat.
Laurea delapsa est audito crimine amantis:
Et pariter vultusqz deo/ plectrumqz/ colorqz
Excidit. vtqz animus tumida feruebat ab ira
Arma assueta capit: flexumqz a cornibus arcum
Tendit: ꝛ illa suo toties cum pectore iuncta
Indeuitato traiecit pectora telo.
Icta dedit gemitum/ tractoqz a vulnere ferro
Candida puniceo perfudit membra cruore:
Et dixit: potui penas tibi Phebe dedisse:
Sed peperisse prius. duo nunc moriemur in vna.
Hactenus/ ꝛ pariter vitam cum sanguine fudit/
Corpus inane anime frigus letale secutum est.
Penitet heu sero pene crudelis amantem:

Spatiari ¶ Spatiarer. ambularem. Naz spatiari est voluptatis causa ambulare. ¶ Densum littus. durum ꝛ solidum. ¶ Ne quid q̃ lassor frustra defatigor. neqz enim effugere poteram. ¶ Nec contigit vllum. tetigit: commouit. ¶ Mota est pro virgine virgo. Pallas perpetua gaudẽs virginitate. ¶ Tollebar. extollebar: leuabar.

Coronis ĩ cornicem. ¶ Comes inculpata: omni culpa ꝛ crimie vacãs. ¶ Quid tamen hoc pdest: hec ad cõmodam se quẽtis fabule cõnexionem referuntur. Quid inqt pdest in culpatã ac sine vllo crimine Minerue comitẽ fuisse: eum Nyctimene ob incestũ cuz patre admissum in auẽ noctuã cõuersa mihi preferatur. Nyctimene enim Nyctei regis Lesbi filia patris amore capta: clam se ei pro vxore subiecit: propter quod in noctuam conuersa: sibi nefandi sacrilegy cõscia reliquarum auium cõspectum fugit.

¶ Fabule none secundi libri Argumentum.

LACT. ¶ An que per totã res ẽ notissima Lesbon ꝛc. Nyctimene Nyctei filia virgo Lesbia nimia libidine effrenata i patris cubile se implicuit. Ideoqz aduersantib⁹ dijs ob admissum scelꝯ in noctuã. Quod scelus ipa. nocturno tempore occultat: ꝛ in luce visa ab omnibus volucribus petitur obnoxia.

RAPH. Lesbos. ☞ ¶ Per totã Lesbon. Lesbos insula est Aget a cõditore denominata: vnde Lesbi⁹ Lesbousqz declinãtur. ¶ Temerasse. violasse. ¶ Patrium cubile. etc.

¶ Uanum. nihil nocturũ. ¶ Domino. Apollini. ¶ Cum iuuene Emonio. Thessalio. Emonia nanqz Thessalia dicta est ab Emone Chlori filio. Thessali autem patre/ a quo Thessalia fuit appellata.

Emonia; Emonia q̃qz vrbs Arcadie ab Emone Lycaonis filio denolata: vt Pausanias scribit. ¶ Uidisse narrat. se vt subintelligam⁹ sensus exposcit.

Laurea; ¶ Laurea corona ex lauro confecta. ¶ Audito crimine amantis. amice a q̃ se amari putabat.

Uultus; ¶ Uultusqz. hylaritas ac leticia vultus. Nã vultus pro animi affectu mutatur: vt modo leticiam: modo mestitiam pre se ferat.

Plectrum ¶ Plectrumqz. plectrum instrumẽtum est quo Cithara pulsat ἀπὸ τοῦ πλήττειν hoc est a percutiendo declinatum. ¶ Colorqz. nam ex rubicundo pallidus est effectus: id quod indignantibus euenire solet. ¶ Tumida ab ira. ab effectu quod hominem tumescere cogat. ¶ Arma assueta: arcum et sagittas. ¶ Tendit. intendit. ¶ Indeuitato. qd̃ nullo pacto potest euitari. ¶ Icta dedit gemitum. percussa Coronis ingemuit. ¶ Puniceo cruore. rubro sanguine. ¶ Potui penas tibi Phebe dedisse: hoc est potui abs te puniri. ¶ Duo nunc moriemur. ꝛ ego ꝛ infans in vtero cõceptus. ¶ Hactenus. locuta est Coronis supplealur. ¶ Corpus inane anime. vacuum anima ꝛ mortuũ

Sero. ¶ Sero. Post ea quam nullum remedium poterat adhiberi.

☞ ¶ Erat

RAPH. ¶Exarsit.ira excanduerit. ¶Odit auẽ.coruũ. ¶Crimẽ Coronidis ꝯcubitũ cũ Emonio iuuene. ¶Inaniter.vane:frustra. ¶Neqȝ eñ celestia tingi Ora lȝ lachrymis:parẽthesis q̄ significat:cur lachrymas ĩ Apollo nõ emiserit. Neqȝ eñ inq̄t dij pñt flere. ¶Haud aliť.hac similitudine ostẽdit quã grauiter gemuerit Apollo. Libratꝰ ab aure:pendẽtis. Gestum ṽo exp̄mit lanij vitulos iterficiẽtis. gestũ eñ exprimit ꝛ etiã vitulos interficiẽtis. Malleũ eñ auricule dextre admouẽtes ictũ vitulo infligũt. ¶Ingratos. puelle mortue nihil placẽtes. ¶Iniustaqȝ busta peregit.iniquas pfecit exeq̃as. Nam iniuste illã pemisse sibi apollo videbat. Bustũ aũt pprie dr locꝰ in quo cadauer est ꝛ cõbustum:ꝛ sepultũ: q̄si bñ vstum. Busta quoqȝ pro sepulchris ponitur. A busto bustuarij gladiatores dicuntur:qui in honorem defuncti añ bustũ ꝛ sepultũ decertant. ¶Non tulit.nõ est passus. ¶Sed natũ.esculapiũ. ¶Gemini Chironis. chiron filiꝰ fuit Saturni ex Phylira oceani filia:cum qua in equũ ꝯuersus cõcubuit:Chironẽqȝ cẽtauruȝ sustulit:ppt qd geminꝰ dicitur. Nam ex parte anteriori homo:ex posteriori equus videbatur. Quãq̄ Suidas in Thessalicis narrat Chironẽ: vt alios cẽtauros:Ixionis filiũ fuisse. Iustissimꝰ aũt cẽtaurorũ fuit:vxorẽqȝ habuit nõe chariclo. ¶Nõ false lingue. veri idici. ¶Inter aues albas vetuit. hoc est coruũ ex albo nigrũ effecit.

¶Fabule .ix. secũdi libri Argumentum.

LACT. ¶Semifer interea ꝛc Ocyroe Chirõis ꝛ Charicle filia:ꝯtẽptis pr̃is artibꝰ vesanã futura precinuit. Infanti Esculapio p̄dixit: q̄ medicina mortuos ad supos eductꝰ esset:

Seqȝ q̄ audierit:q̄ sic exarserit:odit.
Odit auem:per quam crimen/causamqȝ dolendi
Scire coactus erat:necnon arcumqȝ/manumqȝ
Odit:cumqȝ manu temeraria, tela/sagittas.
Collapsamqȝ souet:seraqȝ ope vincere fata
Nititur:ꝛ medicas exercet,inaniter artes.
Que postq̄ frustra tentata/rogumqȝ parari
Vidit:ꝛ arsuros supremis ignibus artus:
Tum vero gemitus(neqȝ enim celestia tingi
Ora licet lachrymis)alto de corde petitos
Edidit:haud aliter/q̄ cum spectante iuuenca
Lactentis vituli dextra libratus ab aure
Tempora discussit claro caua malleus ictu.
Ut tamen ingratos in pectora fudit odores:
Et dedit amplexus:iniustaqȝ busta peregit:

¶Esculapius.

A patris vt periit mater percussa sagittis
Ad Chirona tulit me pater Emonium.

Non tulit in cineres labi sua Phebus eosdem
Semina:sed natum flammis/vteroqȝ parentis
Eripuit:geminiqȝ tulit Chironis in antrum/
Sperantemqȝ sibi non false:semina lingue/
Inter aues albas vetuit consistere coruum.

¶Ocyroe in equam.

Diuorum Ocyroem reserantem archana propagem
Phillyridę:ira deum maxima fecit equam.

¶Semifer interea diuine stirpis alumno
Letus erat:mixtoqȝ oneri gaudebat honore.
Ecce venit rutilis humeros protecta capillis
Filia Centauri:quam quondam nympha Caici
Fluminis in rapidi ripis enixa vocauit
Ocyroen.non hec artes contenta paternas
Edidicisse fuit:fatorum arcana canebat.
Ergo vbi vaticinos concepit mente furores:
Incaluitqȝ deo:quem clausum pectore habebat:
Aspicit infantem:totiqȝ salutifer orbi
Cresce puer.dixit.tibi se mortalia sepe
Corpora debebũt.animas tibi reddere adẽptas:
Fas erit:idqȝ semel. Dis indignantibus ausus
Posse dare hoc iterum flamma prohiberis auita.
Eqȝ deo corpus fies exangue:Deusqȝ/
Qui modo corpus eras/ꝛ bis tua fata nouabis.
Tu quoqȝ chare pater non iam mortalis:ꝛ euis

set:ab auo fulminis ictum experturũ:patrẽ quoqȝ Chirona sagittis cruciãdũ cupidũqȝ mortẽ ex deo mortaliũ numerũ inniciturũ. Que cũ esset elocuta i eque cessit figurã:ne aduersantibꝰ fatis plura ederet:quam p̄dicta Apollinis sinerent.

¶Semifer interea. Chiron semiferꝰ. ¶Diuine stirpis alumno, Esculapio Apollinis filio ¶Ecce venit rutilis. Ocyroe Chironis ex nympha quadaȝ Caici fluuij filia:cum fatorum arcana reseraret: Jouis ira in equã fuit conuersa. ¶Humeros protecta. hũeros habẽs ptectos ꝛ cooptos: est eñ poetica synecdoche ¶Caici fluuius est Mysie Caicus per Phrygiã labens. ¶Ocyroẽ. velox fluxꝰ Ocyroe dr: ὠκὺς nanqȝ velox: ῥοή fluxus. Sic aũt fuit appellata:q̄ in ripis Caici fluminis rapacissimi fuit nata. Fuit etiã Ocyroe nympha Oceani ꝛ Tethyos filia: vt scribit Hesiodus i theogonia. ¶Canebat.. predicebat. ¶Vaticinos furores.vaticinandi ac futura p̄dicẽdi impetus. ¶Incaluitqȝ deo.spiritu diuino ¶Totiqȝ salutifer orbi. Esculapiꝰ nãqȝ adeo p̄stãs medicina fuit:vt etiaȝ Hippolytũ ab inferis renocarit:ppter quod ab Joue fulmine fuit extinctus ac postea deꝰ est effectus. ¶Flãma auita.fulmine aui Jouis. ¶Corpꝰ exan. sine sanguine:mortuum. ¶Et bis tua fa.noua tuam vitã bis rẽouabis ¶Tu quoqȝ chare pater. patri quoqȝ Chironi Ocyroe exitium predicit.

JACO. ¶Ut tñ ingratos i pectora fudit amores. Et dedit ãplexꝰ iniustaqȝ busta pegit Forte p busta iniustas exeq̃as puas: q̄les ex tpales solẽt esse:ꝛ q̄s tũc fors ipsa,dabat potes accipe. iniustꝰ eñ puũ iterdũ signifi:sicut ꝯ Cice. in stas inimicitias magnas appellauit.

Chirõ

Omnibus vt maneas nascendi lege creatus/
Posse mori cupies tum. cum cruciabere dire
Sanguine serpentis per saucia membra recepto.
Teqz ex eterno patientem numina mortis
Efficient: triplicesqz Dee tua fila resoluent.
Restabat fatis aliquid. suspirat ab imis
Pectoribus: lachrymeqz genis labuntur oborte:
Atqz ita/preuertunt me/inquit/mea fata: vetorqz
Plura loqui/vocisqz mee precluditur vsus.
Non fuerant artes tanti: que numinis iram
Contraxere mihi. mallem nescisse futura.
Iam mihi subduci facies humana videtur:
Iam cibus herba placet: iam latis currere campis
Impetus est. in equam/cognataqz pectora vertor.
Tota tamen quare? pater est mihi nempe biformis
Talia dicenti pars est extrema querele
Intellecta parum: confusaqz verba fuerunt.
Mox nec verba quidem: nec eque sonus ille videtur/
Sed simulantis equam: paruoqz in tempore certos
Edidit hinnitus: et brachia mouit in herbas.
Tum digiti coeunt: et quinos alligat vngues
Perpetuo cornu leuis vngula. crescit et oris/
Et colli spatium longe pars maxima palle
Cauda fit: vtqz vagi crines per colla iacebant:
In dextras abiere iubas: pariterqz nouata est
Et vox/et facies: nomen quoqz monstra dederunt.

Apollo in pastorem.

Sensit Apollineum carmen Messania Tellus
Cum foret Admeti pastor Apollo gregis.

Flebat: opemqz tuam frustra Phillyrius heros
Delphice poscebat. nam nec rescindere magni
Iussa Iouis poteras: nec/si rescindere posses
Tunc aderas: Elim: Messeniaqz arua colebas.
Illud erat tempus: quo te pastoria pellis
Texit: onusqz fuit baculus siluestris oliue:
Alterius/dispar septenis Fistula cannis.
Dumqz amor est cure: dum te tua Fistula mulcet:
Incustodite Pylios memorantur in agros
Processisse boues. videt has Atlantide Maia
Natus: et arte sua syluis occultat abactas.

Battus in lapidem.

Battus quam merito lapis fit index
A quo proditus est nepos Atlantis.

Senserat hoc furtum nemo: nisi notus in illo
Rure senex. Battum vicinia tota vocabat.
Diuitis hic saltus/herbosaqz pascua Nelei/
Nobiliumqz greges custos seruabat equarum.
Hunc timuit: blandaqz manu seduxit: et illi
Quisquis es hospes/ait/si forte armenta requiret
Hec aliquis: vidisse nega. neu gratia facto

RAPH. Chiron qui non modo centauros: sed ceteros quoqz homines iustitia & superasse: cum Herculem hospitio suscepisset: sagittas que hydre sanguine unctas manibus tractaret: vna earum e manibus lapsa pedem ipsius percussit: quo tantis doloribus affecit: vt nona die miserationem deorum astra fuerit sublatus: vt Ouidius in fastis refert. Nona dies aderat cum tu iustissime Chiron/ Bis septem stellis corpore cinctus eras. Dire serpentis. hydre: que centum capita habet: ab Hercule fuit interfecta: eius sanguine Herculis sagitte tincte insanabilia vulnera inferebant. Teqz ex eterno. ex immortali te mortalem dii efficient. Triplices Dee. Parce que tres dicuntur esse (Parce.) Clotho: Lachesis et Atropos. id est quorum filis vnicuique vita esse dicitur: donec fila frangant. Restabat fatis aliquid. hoc est de fatorum arcanis: quod referre instituerat ocyroe aliquid restabat dicendum. Preuertunt me. occupant et impediunt. nam paratum erat vt verteret in equam. Non fuerant artes tanti. artes id est vaticinandi et futura predicendi mihi tanti faciende non fuerunt: vt ira deorum humanam amitterem figuram. Subduci. auferri. Impetus est currere. cupiditas mihi est currendi. Est enim figura loquendi greca. Latis campis. per spatiosos campos. Cognata pectora. propter patrem qui centaurus erat. Tota. id est integre: mirabatur Ocyroe se totam in equam converti: cum pater Chiron vtramqz gerat formam et hominis et equi. Et brachia mouit in herbas. inuit brachia et pedes anteriores fuisse commutata. Coeunt. coniunguntur. Perpetuo continuo. Nomen quoqz monstra dederunt: nam ἵππο hoc est equa fuit appellata.

(Ocyroe in equam.)

Fabule .xii. libri Argumentum.

LACT. Flebat: opemqz &c. Apollo Iouis et Lathone filius cum pecus Admeti Pheritis filii pasceret: fistule cantu solitudinem peragens: boues eius in agro Pylie regionis progresse sunt: quas Mercurius auertit: et in sylua occuluit. Quod cum Battus Nelei filius eas pascens vidisset: Mercurius vero ne iudicium proderet ex armentis formosissimam vaccam ei concessit. At ille dissedenti affirmauit: lapidem prius quem vidisset celerius quam se quicquam indicaturum. Deus vero vt mortalis fidem experiret: paulopost mutata figura ad eundem reuersus est: simulauitqz se amissas boues querere: et premium promisit si demonstrasset: at ille cum sub quo monte pascerentur ostendisset/mercurius perfidia eius offensus in lapidem eum mutauit: qui ab euentu index circa Pylum vocatur.

RAPH. Flebat: opemqz tuam mutationem Batti in lapidem idest superiori fabule poeta annectit. nam Apollo cum ob pulsatos interfectosqz Cyclopas diuinitate priuatus Admeti regis Thessalie armenta in pastorali habitu pasceret: Mercurius boues que longius forte processerant: furto abactas in sylua occultauit Battoqz cuidam equarum custodi: qui vnus viderat: mandauit ne cuiquam illud furtum indicaret. Quod quidem vt libentius faceret: vaccam ei pulcherrimam dono dedit. Battus vero ei pollicitus est se nunquam alicui vaccas illas indicaturum. Mercurius vt hominis experiret fidem: suscepta alia figura ad eum paulopost redijt: rogans an vaccas quasdam illac transeuntes vidisset: pollicens eique si indicaret se vaccam cum tauro daturum. Quod cum accepisset Battus: sub quo monte

Fabu- / Ac hoc

Nulla rependatur: nitidam cape premia vaccam.
Et dedit: accepta: voces has reddidit hospes:
Tutus eas: lapis iste prius tua furta loquetur;

Mercurius in aliam formam.
Exul ob expulsos cum Phebus ab arce Cyclopas
Alta: se ob Battum mutat Atlantiades?

Et lapidem ostendit. simulat Joue natus abire.
Mox redit: et versa pariter cum voce figura/
Rustice vidisti si quas hoc limite/ dixit/
Ire boues: fer opem: furtoque silentia deme.
Juncta suo pariter dabitur tibi femina Tauro:
At senior postquam est merces geminata: sub illis
Montibus inquit: erant: et erant sub montibus illis.
Risit Atlantiades: et me mihi perfide prodis:
Me mihi prodis: ait: periuraque pectora vertit
In durum silicem: qui nunc quoque dicitur index.
Inque nihil merito vetus est infamia saxo.
Hinc se sustulerat paribus Caducifer alis:
Munychiosque volans agros: gratamque Minerue
Despiciebat humum: cultique arbusta Lycei.
Illa forte die caste de more puelle
Vertice supposito festas in Palladis arces
Pura coronatis portabant sacra canistris.
Inde reuertentes Deus aspicit ales: iterque
Non agit in rectum: sed in orbem curuat eundem.
Ut volucris visis rapidissima miluus extis:
Dum timet: et densi circunstant sacra ministri:
Flectitur in gyrum: nec longius audet abire:
Spemque suam motis auidus circumuolat alis:
Sic super Acteas agilis Cyllenius arces
Inclinat cursus: et easdem circinat auras.
Quanto splendidior quam cetera sydera fulget
Lucifer: et quanto/ quam Lucifer aurea Phebe:
Tanto virginibus prestantior omnibus Herse
Ibat: eratque decus pompe/ comitumque suarum.
Obstupuit forma Joue natus: et ethere pendens
Non secus exarsit/ quam cum balearica plumbum
Funda iacit: volat illud: et incandescit eundo:
Et quos non habuit: sub nubibus inuenit ignes.
Vertit iter: celoque petit diuersa relicto:
Nec se dissimulat. tanta est fiducia forme:
Que quamquam iusta est: cura tamen adiuuat illam/
Permulcetque comas: chlamydemque vt pendeat apte
Collocat: vt lymbus/ totumque appareat aurum.
Ut teres in dextra/ qua somnos ducit: et arcet
Virga sit: vt tersis niteant talaria plantis.
Pars secreta domus ebore/ et testudine cultos
Tres habuit thalamos: quorum tu Pandrose dextrum
Aglauros leuum/ medium possederat Herse.

RAPH. Ubi boues pascerent/ indicauit: quam ob perfidiam cum Mercurius in lapidem: qui index dicitur conmutauit. Philyrius heros. Chiron saturni et Philyre nymphe filius: a qua Philyrenes gens Scythica denominati fuerunt.

Rescidere. Rescidere. mutare: rumpere. Rescindi proprie testamenta dicuntur: cum rumpuntur: atque irrita fiunt. Jussa iouis. quod Ocyroe in equam conuertit.

Elis. Elis. vrbs est Peloponnesi Elis: ab Eleo Tantali filio appellata: vt quidam voluit: vt alii ab Eleo Neptuni filio. Sunt enim qui απο του ηλιου dictam Elin voluit. Nam sub tutela solis fuit. vnde et Augeas ipsius filius illic regnauit. Altera est Arcadie. tertia Hispanie. ab Elide homo Eleus possessiuum deriuatur. Verg. iii. geor. Hic vel ad Elei metas et maxima campi Sudabit spatia.

Messena. Messenia arua: Messena et regio et vrbs fuit Peloponnesi Pylo propinqua: iuxta quam Amphrysus labitur. Est etiam Messene vrbs Sicilie. vnde Messenius deriuatur. Illud erat tempus. apollinis metamorphosin in pastorem in transcursu poeta describit. Quod te pastoris pellis texit: quod veste pastorali ex pellibus confecta indutus fuisti. Dispar fistula. inequalia: tibi ex septem cannis inequalibus confecta. Alterius. sinistre. Nam dextre onus erat baculus. Mulcet. solatur: delectat.

Pylios. Pylios in agros. Pylos vrbs est Messanie. que et Coryphasion fuit appellata. vnde Pylius: Pyleus: a Pylo deriuatur. Atlantide Maia Natus. Mercurius Maie filius.

Abigere. Abactas. abductas. proprie autem abigi dicuntur armenta. Unde et abigei dicuntur pecorum fures.

Abigei.

Neleus. Nelei. pater Nestoris fuit Neleus rex Pyli. Est autem synesis

Resis duarum vocalium in vnam. Sic Verg. Et furias Aiacis Oilei. Seduxit. seorsum duxit. interdum significat decepit. Nec nulla gratia. et vt aliqua gratia facto tuo referatur. Rependatur. referatur. Joue natus. Mercurius Jouis et Maie filius. Et versa pariter cum voce figura. hoc est vna cum voce mutata figura ne agnosceretur. Furtoque silentia deme. hoc est furtum indica. Atlantiades. Mercurius nepos Atlantis ex Maia. Me mihi. repetitio eiusdem dicti. irato conueniens. Index. lapis ex quo vtimur ad aurum: argentumque probandum. Nihil merito. lapis ei nihil mali commisit.

Fabule. xii. ii. libri Argumentum.

LACT. Hinc se et cetera. Athenis virgines presolenne sacrificium canistris Minerue fuerunt pigmenta: inter quas a mercurio eminens specie conspecta est Herse Cecropis filia. atque aggressus sororem eius Aglauron: precatusque vt se Herse sorori sue iungeret: ac illa cum promissio aurum cum poposcisset: Minerua grauiter offensa est auaritia eius: ob quam custodiam est tradita sororibus et custodiendam aduersum sui predictum rapuisset: inuidie nouissime ipsauit: et eam sorori Herse exacerbauit: diuque cruciatam saxo mutauit.

RAPH. Hic se sustul. Aglauri filie Cecropis Athenarum regis mutationem in saxum supiori transformationi poeta connectit. Mercurius enim post Battum in lapidem conuersum: forte iter virgines athenienses sacra Minerue celebrantes vidit Hersen Cecropia filiam omnium formosissimam quam cum aliter potiri non posset. aglauron illius sororem rogauit vt sibi opem ferret. Ea operam suam pollicetur: dum sibi pecunia tribuatur.

RAPH. ☞ Fbuat. Id cũ rescivisset Pallas ob cistã q̃z aptã irata: in q̃ Erichthoniũ clauserat: et invidiã immi sit: q̃ impedita cũ Mercurio repugnaret: ne Herse amata frueret: in saxũ ab eo fuit cõversa. ¶ Caducifer. Mercuri' caduceũ ferẽs. Est eñ caduce' virga Mercurij: qua pax significabat. Uñ caduceator le- gat' dr̃ pacẽ petẽs: vt scribit Põpe. Cato. Caduceatori nemo hõ nocet ¶ Munychios agros. Atticos. Munychia nãq̃z pmõtoriũ est pyrei portus Attice: a Munychodiera q̃ illic edificauit tẽpluz Munychie, Diane. ¶ Gratã humũ Minerue piphrasis est Attice tre: q̃ Minerue grattissima ẽ. nã (vt Pausa. ait) tota vrbs Athenaꝝ, ⁊ ager Minerue est sacer. Lz eñ alios q̃z deos colere istituerit. Palladẽ tñ venerant cui' simulacrũ q̃d i arce est ꝯsecratũ d̃ celo fert cecidisse. ¶ Arbusta. arbores. ¶ Culti Lycei. exculti Aristotelicis disputatiõib'. Nã Lyceũ ẽ gymnasiũ Athenis: i q̃ deãbulãs Aristoteles de phia disserebat. Lyceũ a Lyco Pãdionis filio (vt fert. pausa.) appellatũ: a q̃ q̃dẽ ⁊ Lycea regio q̃dã Athenis fuit dicta: vt Stepha. ait. Sine diphthõgo ãt ae scribat Lyceuz: ne mons Archadie Lyce' esse videat: qui cum ae diphthõgo notatur.

Caduce'. — Caduceator. — Munychia — Palladiũ. — Lyceion. — Lyceus.

Que tenuit levum: venientem prima notavit
Mercurium: nomenq̃z Dei scitarier ausa est:
Et causam adventus: cui sic respondit Atlantis/
Pleiorisq̃z nepos: ego sum qui iussa per auras
Verba patris porto. pater est mihi Juppiter ipse.
Nec fingam causas: tu tantum fida sorori
Esse velis: prolisq̃z mee matertera dici.
Herse causa vie est. faveas/oramus amanti.
Aspicit hunc oculis, iisdem: quibus abdita nuper
Viderat Aglauros flave secreta Minerve:
Proq̃z ministerio magni sibi ponderis aurum
Postulat: interea tectis excedere cogit.
Vertit ad hanc torvi Dea bellica luminis orbes:
Et tanto penitus traxit suspiria motu:
Ut pariter pectus/positumq̃z in pectore forti
Egida concuteret: subit hanc arcana profana
Detexisse manu tum: cum sine matre creatam
Lemniacam stirpem contra, data federa vidit:
Ingratamq̃z Deo fore iam: ingratamq̃z sorori:
Et ditem sumpto: quod avara poposcerat: auro.

¶ Invidie domus.

Sum domus invidie Phebei luminis expers
Ventorum ⁊ nullis pervia flaminibus.

Protinus Invidie nigro squallentia tabo
Tecta petit: domus est imis, in vallibus antri
Abdita: Sole carens: non ulli pervia vento:
Tristis: ⁊ ignavi plenissima frigoris: ⁊ que

¶ Nõ sec' exarsit. nõ alit amore ẽ inflãmat'. ¶ Balearica fũda: q̃ Balearium insulaꝝ icole mariê vtunt. Baleares aũt isule sũt due Hispãie adiacẽtes: q̃rũ icole optimi sũt fũditores. ¶ Plũbũ. ꝓ glãbeã pilaz. ¶ Incãdescit. ignescit: liq̃scit ¶ Vertit iter. ꝯvertit ⁊ mutat iter Mercuri'. Cũ ei ẽẽt, i celũ itur' i terras descẽdit. ¶ Celo relicto. q̃ iter ꝯvolatũ direxerat. ¶ Nec se dissimulat: nec se occultat eẽ mercuriũ. ¶ Tãta est fiducia forme. a eclamatio ẽ cãz ꝯtinẽs cur se nõ dissimularet Mercur. Adeo nãq̃ formosus erat, vt nulla occultatiõe op' foret ¶ Que q̃q̃ iusta ẽ: fiducia forme ⁊ pulchritudis subsudiat. ¶ Permulcetq̃ comas pectit capillos ¶ Chlamydẽ Collocat. ita iq̃t cõponit chlamydẽ: vt apte ex oĩ ꝑte pẽdeat. Chlamys aũt aliis vestib' supimponebat ¶ Ut lymbo. hoc est vt lymb' aure' tot' appeat. Est ei ἐνδιάδυο. i. vnũ in duo diuisuz quã figurã imperiti endiadin vocant. Cũ ẽdiadis nec greca nec latia vox sit. ¶ Ut teres: recta. ẽ aũt caducei piphrasis: q̃ Mercuri' dat sõnos: adimitq̃z ⁊ lumia morte resignat. vt etiã Verg canit. ¶ Tersis plãtis. pulchris pedib'. ¶ Talaria. talaria dr̃ sũt Mercurij alata calciamẽta.

Baleares — Chlamys — Talaria.

JACO. ⁊ JANUS. ☞ ¶ Munychiosq̃z volãs agros/gratãq̃z Minerue Despectabat humũ: cultiq̃z arbusta Lycei. De Lyceo archadie celeberrio hoc loco sẽtire bñ ñ potes lz q̃t ei poeta d̃ loc̃ Attico solo accũbẽtib'. d̃ gymnasio igit ꝓpe Athẽas malui m' itelligere: cui' Cicero: Geli' ⁊ Diogenes mẽtionẽ faciũt. Jucũdissimus ei secess' fuit vbi ãbulãs Aristoteles disputabat. Strabo aũt ꝓpe Athẽas Lyceũ ponit Achademiã: ⁊ phoꝝ hortos appellatq̃z aũt ũata Lyco Pãdiõis filio: a q̃ Lycij q̃z i Asia denoiati fuere.

RAPH. ☞ ¶ Coronatis canistris. Canephoria ea sacra vocata sũt: q̃ i canistris ferrẽt virgines ẽt Canephore dicebãt. ¶ De' ales. Mercuri' cit'. Oĩz nãq̃z planetaꝝ velocissim' est: celerrimeq̃z suũ ꝯficit cursuz. ¶ Ut volucris. hac similitudie poeta oñdit: q̃ mõ i orbẽ Mercuri' volaret: vt diuti' aspectu Herses amate frueret. ¶ Milui'. apis est rapax: q̃ in gyrũ volat. ¶ Rapidissima. rapacissima. ¶ Dũ tiet. ministros exta custodiẽtes. ¶ In gyꝝ. i orbẽ ⁊ circuitũ. ¶ Sup Acteas arces. Athenieses. Acte nãq̃z Attica est: q̃ fere tota sit i ἐπ' ἀκτῇ nãq̃z litt' iterptat. ¶ Inciiat curs' ꝯuertit volat'. ¶ Circinat. circũdat Est aũt circin' istrumẽtũ q̃ circuli apte ꝯficiũt. ¶ Quãto splẽdidior. q̃ta pulchritudie fuerit Herse a Mercurio amata apte his cõparatiõib' poeta ostẽdit.

Miluius. — Gyrus. — Acte. — Circinus.

¶ Pars se.do. iteriorẽ ꝑtẽ dom' Cecropis dscribit: i q̃ thalãi filioꝝ erãt. ¶ Ebo. ⁊ testu. ñ solũ eboreis: lz ẽt testudinũ crustis thalami ornabãt q̃uis testudo edificiũ q̃z ꝯcameratũ significet q̃ i significatiõe si acciptam' eburneã testudinẽ itelligem' ¶ Atlã. pleio. ae. mercuri'. pleiõe ãt vxor atlãtis fuisse mẽorat. vñ pleiades fuere cognoiate. ¶ Jup. ip. q̃ rex ẽ ⁊ deoꝝ ⁊ holz. ¶ Abdita. secreta. erichthoniũ i cista clausũ: ⁊ vt vidim'. ¶ Inter te. exce. co. literim iq̃t dũ suꝝ afferret: coegit mercu. aglauros excedere: ⁊ exire domo. ¶ Dea bel. pallas q̃ ⁊ bellona dr̃. ¶ Torui lu. or. torvos oculos q̃les iratis eẽ solẽt. ¶ Egi. ꝯcu. Eg' mũimẽtũ ẽ pectoris ereũ a Vulcano fabricatũ: his i medio Gorgõis caput: q̃ ⁊ pallas ⁊ iuppit' vti solẽt. ¶ Sub. i mẽtẽ vẽit. ¶ Hãc. aglaurõ. ¶ Prof. ma. ipta: scelesta. ¶ Sine mr̃e. q̃d (vt paulosñ dicẽm') erichthoni' ex solo semie vulcani: q̃d i trã cecidit cũ vl cũ pallade coire vellet nat' est ¶ Lẽnia stir. erichthoniũ vulcãi filiũ q̃ i lẽnũ isulã e celo cecidit ¶ Ing. deo d. ob petitã pecũiã. ¶ Ing. so q̃ ãtea rtita illã merc. ꝯstituebat. ¶ Protti. iui. ꝓmũ iuidie domũ dscribit poeta: velde iuidẽtiã ipsã Inuidia ab iudẽtia differt: lz tu hẽs in dictiõariis. ¶ Nig tabo. nigro sanie. Diptotõ ãt ẽ nomẽ ⁊ duoꝝ casuũ. Nã tabi ⁊ tabo solũ ueniũt. ¶ Antri spelũce. ¶ Abdi. abscõditu. ¶ I. f. ab effcũ q̃ ignauos ⁊ pigros efficiat.

Testudo — Pleione. — Egis.

¶ Non ☞ ¶ Bells

Bello met. vira. Periphrasis est Palladis: q a latinis Bellona vocat: q in bello marte sit timēda. Neq3 em̄ succ. te. Fas ha. hoc est Palladi vt q̄ est Dea: nō licet Inuidie domū igredi. Extrema cu. vltima cuspidis parte. Pallas nāq3 hastā gestare memorat. Vipeas carnes: vipaꝝ q̄ sic q vi pariāt: sunt appellate. gnificet deā Inuidie aspectū diutius ferre nō potuisse. Et impressa tellurem reppulit ha. hoc ex vulgari opinione dr. Neq3 em̄ tellus cū sit imobilis repelli potest: q̄uis vulgo videatur. Obliquo lumine: obliquis oculis: qualibus inuidi aspicere successus aliorū solent. Successorumq3 Miner.

Igne vacet semper: caligine semper abundet.
Huc vbi peruenit bello metuenda virago:
Constitit ante domum (neq3 em̄ succedere tectis
Fas habet) ꝛ postes extrema cuspide pulsat.
Concusse patuere fores: videt intus edentem
Vipereas carnes vitiorum alimenta suorum
Inuidiam visaq3 oculos auertit: at illa
Surgit humo pigre: semesarumq3 reliquit
Corpora serpentum: passuq3 incedit inerti.
Vtq3 Deam vidit / formaq3 / armisq3 decoram:
Ingemuit: vultumq3 Dee ad suspiria duxit.

Inuidie descriptio.

Pallor: dens: macies: dolor: venenum
Hec sunt inuidie timenda signa.

Pallor in ore sedet: macies in corpore toto:
Nusq̄ recta acies: liuent rubigine dentes:
Pectora felle virent: lingua est suffusa veneno:
Risus abest: nisi quem visi fecere dolores:
Nec fruitur somno vigilantib᷒ excita curis:
Sed videt ingratos: intabescitq3 videndo
Successus hominum: carpitq3 ꝛ capitur vna:
Suppliciumq3 suum est: q̄uis tamen oderit illam
Talibus affata est breuiter Tritonia dictis:
Infice tabe tua natarum Cecropia vnam
Sic opus est: Aglauros ea est. haud plura locuta
Fugit: ꝛ impressa tellurem reppulit hasta.
Illa deam obliquo fugientem lumine cernens
Murmura parua dedit: successorumq3 Minerue
Indoluit: baculumq3 capit: quem spinea tortum
Vincula cingebant: adopertaq3 nubibus atris
Quacunq3 ingreditur / florentia proterit arua:
Exuritq3 herbas ꝛ summa papauera carpit:
Afflatuq3 suo populos / vrbesq3 / domosq3
Polluit: ꝛ tandem Tritonida conspicit arcem
Ingeniis / opibusq3 / ꝛ festa pace virentem
Vixq3 tenet lachrymas: q2 nil lachrymabile cernit
Sed postq̄ thalamos intrauit Cecrope nate:
Iussa facit: pectusq3 manu ferrugine tincta
Tangit: ꝛ hamatis precordia sentibus implet:
Inspiratq3 nocens virus: piceumq3 per ossa
Dissipat: ꝛ medio spargit pulmone venenum.
Neue mali cause spatium per latius errent:
Germanam ante oculos / fortunatumq3 sororis
Coniugium / pulchraq3 deum sub imagine ponit.
Cunctaq3 magna facit: quibus irritata dolore

Inuidiā: elegāti phantasia inuidie ꝛ corpus ꝛ figurā humanā ꝛ actiōes attribuit. Ea n̄o ois describit q̄ inuidis inesse solent. Visaq3 oculos auertit: a visa inq̄t iuidia Pallas oculos auertit: ne diutius illā spectaret. Corpora: carnes. Vultūq3 dee ad suspiria duxit: ordo ē ꝛ sēsus: ꝛ ad vultū dee suspiria traxit. Cū ei vultuz dee vidisset hilarē Inuidia dolore affecta suspirauit. Nusq̄ recta acies oculoꝝ itelligatur. Inuidi nāq3 nō recto: se obliq̄ vtūtur visu. Liuēt: liuidi ꝛ nigri sunt. Suffusa pfusa: infecta. Nisi quē visi fecere dolores: nō ipsi᷒: s3 alioꝝ. Inuidi nāq3 ꝛ alienis malis gaudēt: ꝛ bonis dolēt. Nec fruit sōno: nec dormire pōt. Excita cōcita: stimulata. Vigilātib᷒ curis: ad effectu cure vigilantes: q holes vigilare cogāt: neq3 dormire patiāt. S3 videt gratos. non gratos se sibi displicentes. Intabescit: paulati ꝯsumit. Carpitq3 carpit vna: s lēt ꝛ ledit ꝛ leditur. Suppliciūq3 suū est: hoc ē sibiipsi est suppliciū. Inuidus ei sēpꝫ semp rodit: paulatiq3 ꝯsumit. Q̄uuis m̄ordo ē q̄uis oderit illā: talibus tn̄ ē allocuta. Tritonia pallas: a Tritonide palude: apud quā primū apparuisse fingit. Tritonia fuit cognoiata. Infice tabe tua: hoc eveneno tuo iq̄ra ac ibue. Breuē ār idcirco Palladi attribuit orōnē poeta: vt significet

Indoluit archaismos est. hoc est antiqua locutio. Nūc em̄ successib᷒ dolere dicimus. Successus autem vt euentus ꝛ similia in plurali numero secunde quoq3 est declinatiōis nō solū quarte. Proterit: pster nit. Ea autē describit poeta: que otulit inuidorum efficere credunt. Tritonida arcem: Athenarū: arcē Palladi dicatā. Posuit autem patronymicum pro possessiuo. Ingeniis: propter multitudinē prestantissimorum ꝛ artificū ꝛ oratorū ꝛ philosophorum hoc dicit. Et festa pace: ab effectu. Naz tēpore pacis festa celebrātur. Virentē: florentē. Ferrugine ferri erugo ferrugo vocatur. Precordia: vene sunt cordi p̄iacentes p̄cordia: que curatum sedes esse dicuntur. Hamatis sentib᷒: scentura spinis: q̄lis est ham᷒. Est āt nomē pticipio sile hamat᷒: vt galeatus. Piceuz: nigrum. Neue mali cāe: hoc ē ne cāe dolorꝭ logi᷒ absint: efficit vt felicitatē sororis semper añ oculos cū maximo dolore ꝛ cruciatu habere videat. Cecropis: Aglauros Cecropis filia: ē ei nomē patronymicū feminīnū. Mordetur: eruciat. Liquit: liq̄scit: atq3 vt nix ad Solē ꝯsumit. Lēta tabe. corruptiōe q̄ paulati fit. Incerto sole: debili ac paꝝ vehemēti sole. Lent tēpore: exiguo calore. Iactis te: frustra dicēti. est enim iactare interdū ianiter loq. Vergil. Talia iactanti. interdū3 ostentare.

Archaismos. Successus. Ferrugo. Precordia. Hamatus. Tritonia. Iactare.

Cecropis occulto mordetur: et anxia nocte/
Anxia luce gemit: lentaq; miserrima tabe
Liquitur: vt glacies incerto saucia Sole:
Felicisq; bonis aliter non vritur Herses
Quam cum spinosis ignis supponitur herbis:
Que neq; dant flammas: leniq; tepore cremantur.
Sepe mori voluit: ne quicquam tale videret:
Sepe velut crimen rigido narrare parenti.
Deniq; in aduerso venientem limine sedit
Exclusura deum: cui blandimenta/ precesq;/
Verbaq; iactanti/ mitissima desine/ dixit.
Hinc ego me non sum nisi te motura repulso.
Stemus ait pacto velox Cyllennius isto:
Celatasq; fores virga patefecit: at illi

Aglauros in saxum.

Cecropis Aglauros tabem sum passa Minerue
Quodq; iatum Maia iussi ego: facta lapis.

Surgere conanti partes quascunq; sedendo
Flectitur: ignaua nequeunt grauitate moueri.
Illa quidem pugnat recto se attollere trunco:
Sed genuum iunctura riget: frigusq; per vngues
Labitur: et pallent amisso sanguine vene:
Vtq; malum late solet immedicabile cancer
Serpere: et illesas vitiatis addere partes
Sic letalis hyems paulatim in pectora venit:
Vitalesq; vias/ et respiramina clausit.
Nec conata loqui est/ nec si conata fuisset:
Vocis habebat iter: saxum iam colla tenebat:
Oraq; duruerant/ signumq; exangue sedebat.
Nec lapis albus erat: sua mens infecerat illam.

Juppiter in taurum.

Armata omnipotens manus est cui fulmine tauri
Indutus formam vexit Agenorida.

Has vbi verborum penas: mentisq; prophane
Cepit Atlantiades/ dictas a Pallade terras
Linquit et ingreditur iactatis ethera pennis.
Seuocat hunc genitor: nec causam fassus amoris
Fide minister ait iussorum nate meorum
Pelle moram: subitoq; celer delabere cursu:
Queq; tuam matrem tellus a parte sinistra
Suspicit: indigene Sidonida nomine dicunt:
Hanc pete quodq; procul montano gramine pasci
Armentum regale vides: ad littora verte.
Dixit/ et expulsi iamdudum monte iuuenci
Littora iussa petunt vbi magni filia regis

RAPH. Desine dixit: me rogare subaudias. Velox Cyllenius: Mercurius a Cyllene Arcadie monte. Isto pacto: vt te hic non moueas: nisi me repulso Nunq; autem me hic repellere poteris. Tu igitur hic semper maneas. Celatas: sculptas atq; pictas. Ignaua grauitate: scite epitheton dixit. Nam est etiam grauitas honesta. Partes quas cunq;. In prepositio subaudias: vt in quascunq; flectit intelligamus. Describit autem quemadmodum Aglauros in saxum iuit commutata: ac limini ianue: vbi sederat ita affixa: vt nunq; surgere potuerit. Illa quidem pugnat. contendit: conatur. Se attollere: se erigere. Recto trunco: erecto pectore.

Truncus Nam truncus est pars corporis que est intra collum et coxas. Riget:

Rigere rigida ac dura est facta.

Cancer Malum cancer Morbus est cancer quod greci Carcinoma vocant: paulatim corpus rodens. Sic letalis hyems: mortiferum frigus. Respiramina: pulmonis respirationes. Signum exangue: statua sine sanguine et mortua. In statuam namq; lapideam Aglauros fuit conuersa. Sua mens

Inficere infecerat illam. Inuidorum namq; corpora fusca nigra: quemadmodum et mens nigra esse solet et nocens. Infecerat. maculauerat.

Fabule. xiiij. ij. libri argumentum.

LACT. Has vbi etc. Cum Mercurius iussu patris in Phenicem transgressus esset: vt armenta illius regionis ad littus compelleret Juppiter in taurum conuersus est. Cum se iuuencis Agenoris regis immiscuisset: et in amore sui spaciantes in harena virgines consistere coegisset: ac paulatim singulas alludens: nouissime Europam Agenoris filiam: cuius amore compulsus auerterat figuram: illudentem sibi ergo per mare in insulam Cretam detulit: ibiq; concubitu eius fructus est.

RAPH. Mentisq; prophanes sacris ac religione remote. Dictas a Pallade terras Linquit. Periphrasis est Athenarum. Nam

Athene Athene απο της αθηνας. hoc est a Pallade dicuntur. Seuocat hunc genitor. Juppiter Europe Agenoris Phenicum regis filie amore captus Mercurio ab Attico redeunti mandat: vt se quam primum in Phenicia conferat regisq; armenta ad littus compellat: ibi namq; cum aliis virginibus Europam spatiari videat. Id vero cum effecisset Mercurius omni deposita maiestate Juppiter in taurum se conuertit: cuius dorsum post multas blanditias Europa ascendere ausa/ in Cretam per mare ab ipso Joue est aduecta. quod quidem idcirco fingitur: quia Cretenses (vt historici tradunt) Europam ex Phenicia raptam in Cretam asportauerunt naui: cuius insigne taurus erat. Seuocat: seorsum vocat.

Delabi Delabere: deorsum labere atq; descendere. De namq; prepositio in compositione interdum auget: vt Deamo te Syre apud Terentium. Interdum significat deorsum/ vt deuoluo: demitto: decurro: et similia. Queq; tuam matrem tellus: Periphrasis est Phenicie que a parte sinistra septentrionem versus subiicitur Pleiadibus: quarum vna est Maia Mercurii mater.

Suspicere. Suspicit: sursum aspicit. Interdum suspicere mirari significat.

Indegene. Indegene: indegenitur: incole.

Sidon. Sidonida: Sidoniam. Patronymica namq; forma pro possessiua: ac potius propria est vsus poeta. Nam Sidon vrbs est Phenicie. Unde Phenicia/ ipsa Sidonia vocatur. Dixit et expulsi: mira celeritate: ac dicto citius Jouis mandata: executus est Mercurius. Iamdudum: quam primum. Virginibus Tyriis: Tyrus

Tyrus a Tyro Phenicis filio dicta: et insu-

Is a

Raptus.

Juppiter i taurum.

Sceptrū.

Ella & vrbs & phenicie Sidoni vicia. ¶ Nō bñ ꝯueniūt. nō decet inqt grauē virū amori idulgere: quā ob cām ie in Taurū Juppiter cōuertit: vt ꝯmodi⁹ virgie amata potiret. ¶ Sceptri grauitate relicta. deposita regni ꝗuitate. Sceptrū eīn ē isigne regni. Nā ē baculus q̄ stātes iherēt reges Vñ ēt sceptrū dictū est παρα το σκηπτεσθαι: qd sigat iherere. ¶ Ille pater rectorqz deū. ēphasis est. plus eīn qz eloquat sigat. hoc ē: ille potētissim⁹ q oib⁹ pest: q oiz est causa. ¶ Trisulcis ignib⁹. fulminib⁹: quoꝝ triplex ē effect⁹. aiflāt eīn scindūt & vrunt. ¶ Colla toris extāt. pulcherrimū describit taurū i quē Juppiter ē mutat⁹. ¶ Toris. pulpis. ¶ Extāt. eminēt. ¶ Palearia. pelles crassiores ab harmio: collo qz boū pēdētes palearia dnr. ¶ Nec formi. lumē. nec truces iq it erāt oculi tauri illi⁹ ¶ Ageno re nata. piphrasis ē Europe Agēoris filie. Agenor āt Phenicis fuit fili⁹ a fortitudie dict⁹. nā Agenor fort ꝯiterptat qsi αγαν την ηνορεην hoc ē valde fortitudie vtēs. ¶ Sz q̄uis mitē. elegāter puelle naturā exprimit. Timide nāqz solēt esse puelle. ¶ Et dū veniat. donec fruat spata ꝯcubit⁹ voluptate. ¶ Vix ab vix cetera differt: cū difficultate iqt ꝯcubitū differre pōt i aliud tps. ¶ Et nūc allu. ad ludētē puellā ludit. Ut eīn arridere est ad ridentē ridere / ac alludere est ad ludentē ludere. Jnt̄dū alludere est obscur aliqd sigare ¶ Impedi. ligāda. ¶ Fal. vesti simulatos pedes: ñ ei erāt tauri pedes: sz falsi atqz sicti. ¶ Sēsiz. paulati. ¶ Me. p e. pō. eqr ab eq ðriuatū tā ð cāpo qz ð mari ðr. p mari āt pōit eqtoꝝ vētē ñ ē ꝯmotuz. ¶ Pa. hec. tiet. ꝟgio āt nāz exp̄sit. nāꝟgies na sūt timide. ¶ Abla. asportata a Joue i taurū cōuerso. ¶ Resp. retro aspicit. Oclos ei ad litt⁹ ꝯuertebat ¶ Et dex. cor. te. archaismos ē. nā cornū posuit p cornu metti cā pscoꝝ imitatiōe. Itē i. v. Oppositoqz gēu curuauit flexile cornū. ¶ Dorso. tergo. ¶ Sinu. flectūt: curuēt: tumescūt i sinus. ¶ Fla. vēto.

Ludere virginibus Tyriis comitata solebat.
Non bene conueniunt/nec vna sede morantur
Maiestas/ et amor: sceptri grauitate relicta
Ille pater/rectorque Deum/cui dextra trisulcis
Ignibus armata est: qui nutu concutit orbem/
Induitur faciem Tauri: mixtusque iuuencis
Mugit: et in teneris formosus obambulat herbis.
Quippe color niuis est: quam nec vestigia duri
Calcauere pedis: nec soluit aquaticus Auster.
Colla toris extant/ armis palearia pendent.
Cornua parua quidem: sed que contendere posses
Facta manu/ puraque magis perlucida gemma:
Nulle in fronte mine: nec formidabile lumen.
Pacem vultus habet: miratur Agenore nata:
Quod tam formosus/ quod prelia nulla minetur:
Sed quamuis mitem metuit contingere primo:
Mox adit: et flores ad candida porrigit ora:
Gaudet amans/ et dum veniat sperata voluptas:
Oscula dat manibus/ vix ab: vix cetera differt.
Et nunc alludit: viridique exultat in herba:
Nunc latus in fuluis niueum deponit harenis:
Paulatimque metu dempto/ modo pectora prebet
Virginea palpanda manu/ modo cornua sertis
Impedienda nouis. ausa est quoque regia virgo/
Nescia quem premeret/ tergo considere Tauri.
Tum Deus a terra/ siccoque a littore sensim
Falsa pedum primo vestigia ponit in vndis:
Inde abit vlterius/ mediique per equora ponti
Fert predam. pauet hec: littusque ablata relictum
Respicit: et dextra cornu tenet/ altera dorso
Imposita est. tenues sinuantur flamine vestes.

Alludere. Arridere.

Equor.

Vergi. At pri⁹ ignotū ferro qz scidim⁹ equor.

Luca ait etiā i mascullo ghe vsurpat i vij. cū ait: Corn⁹ tibi cura sinistri.

¶ Fabu-

Pallearia

Europa. Agenor.

Europa in cretā.

¶ Fabule prime tertii libri Argumentum.

LACT. ¶ Iamq3 &c. Agenor rapta Europa: fratres eius ad requirendā sororē dimisit: ita vt nisi eam reperissent ad se ne reuerterent: imperat. Cilix diuersas petit regiones / nouissime constituit Ciliciā. Nec minus Phenix a noīe Phenicē. Cadmus vero desperata spe visendi parētis Apollinis oraculū ingreditur. sciscitās in quibus partibus orbis consisteret. Accepta itaq3 sorte vt vaccā a grege secretā q̄ lune signū in latere haberet / ageret: & vbi fessa procubuisset ibi statueret vrbē: parēs precepto in eā terrā deuenit: q̄ postea a boue Beotia ē dicta. Hic cū ad fōtē Martis socios aquatū misisset: & cū etiā ipse illuc uenisset vt vidit a dracone socios cōsumptos: serpērē interfecit: & dētes eius Minerue monitu humo sparsit: ex quo armatorum multitudo progignit: q̄ inter se domestico bello confligit: ita vt ex ea quinq3 relinquerent: qui Minerue voluntate creandi populi qui Thebis cōsyderent principes essent: quorum noīa hec produntur fuisse: Ethiō: Ideus: Cromius: Pelorus: Hyperenō Cadmo socii condende vrbis additi sunt.

¶ P. Ouidii Metamorpho. Liber Tertius.

¶ Ad Cadmum.

Cadme quid affectas perquirere facta tonantis?
Non genere humano vult minor esse tonans.

Iamq3 deus posita fallacis imagine tauri:
Se confessus erat: dicteaq3 rura tenebat:
Cū pater ignarus raptā perquirere Cadmo
Imperat: & penā: si nō inuenerit: addit
Exiliū / facto pius: & sceleratus eodem.
Orbe pererrato (quis enim deprendere posset
Furta Iouis?) profugus: patriamq3 parentis
Uitat Agenorides: Phebiq3 oracula supplex
Consulit: & que sit tellus habitanda requirit.
Bos tibi Phebus ait solis occurret in aruis
Nullum passa iugum: curuiq3 immunis aratri:
Hac duce carpe vias: & qua requieuerit herba
Menia fac condas. Beotiaq3 illa vocato.
Uix bene castalio Cadmus descenderat antro:
Incustoditam lente videt ire iuuencam:
Nullum seruitii signum ceruice gerentem:

dixit ex q̄ Phenicē & Isea: q̄ Egypto nupsit: & Mellam q̄ Danao: postea ex Argiope Nili fluuii filia Cadmū suscepit. ¶ Facto pius & sceleratus eodē: pius quidē ōrendo filiā fuit Agenor. sceleratus aūt filio exiliū indicēdo. ¶ Orbe perrato peruagato. est autem participiū contra grāmaticeȝ ronē formatū. In soluta nāq3 orone diceret postq3 per totū terrarū orbem errauit. ¶ Quis eni deprēdere posset. parēthesis causam continēs cur Cadmus i patriā nō redierit: neq3 eni Europā sororem a Ioue raptā inuenire potuit: cū Iouis furta nō possint ab hoīe dephēdi. ¶ Uitat Agenorides. Cadmus Agenoris filius: Agenor aūt fortis: contumax: superbus interpretatur. ¶ Solis. desertis. ¶ Immunia. expers. q̄ nūq3 traxerit aratrū. ¶ Carpe vias. vade: perge. ¶ Beotiaq3 illa voca. hoc est ἀπὸ τῆς βοὸς illa denoiato. Debebe nāq3 que Thebe ἀπὸ τῆς θήβης: q̄ bos & vacca lingua Syra di funt appellate: vt etymologici aiūt: intelligēdū est. Nō aūt be regione q̄ Beotia fuit cognoiata ἀπὸ τῆς βοὸς: vt Castor ait: Apollinis oraculo ita mādante. Tametsi qdā (vt refert Stephanus) a Beoto Itoni filio Deucalionis & Pyrrhe abnepote: Nicocrates aūt a Beoto Neptuni & Arnes filio Beotiā denoiatā velint. Beoton vero appellarūt pastores: q̄ in boū paternarū stercoribus puer volutaret: vt Euphorio scribit. Sȝ Oui. vt dixi: eorum sequit opinionē: qui a boue Cadmi ducē cognominatā volūt. Sola vero Beotia ex oībus grecie regionibus ad tria maria fines dispositos prestares habet. Alii nāq3 Peloponesum: Siculūq3 et Adriaticū sinū respiciūt. Alii ad Egyptū Cypriūq3 & alias insulas sunt cōuersi. Alii Euripū ac Macedanie: Thessaliecq3 mare spectāt. Betia qdē legit: sȝ cū greci per οι & ω βοιωτίαν scribāt: mirā cur alios Beotiā q3 nō per oe scribere: cū pferti & syllabe qualitas: & carmīs rō grecorum exposcat orthographiā: q̄re cū oe diphthōgo Beotiā a nobis q3 cōtēderi eē scribēdū. Hec b Beotia dicta sint: quia b vrbe sententia i poeta: q̄ vt ἀπὸ τῆς θήβης (vt dixi) hoc ē a boue q̄ lingua Syra θήβα vocat: nisi malimus dīe poetā ad id alludere: qd Beotie Thebe a boue fuerūt dnoiate. Sūt in q̄ Thebas a Thebe Promethei filia dictas velit. Cetera Oui. eorum inīt auctoritate vt: q̄ a boue θήβα lingua Syra b. sentiūt eē dnoiatas. Illud obiter admoneri eu q̄ vulgo Boetius vocat: virum of doctrīe gñe pstātē: Boethū a noīe psci phi q̄ auxiliator transferri pōt esse appellādū. Cadmus aūt (vt Stra. scribit.) arcē Cadmeā edificauit: cui Thebe ab ipsius poster: Amphione & Zetho adiecte fuerūt. ¶ Castalio antro. spelūca delphici oraculi: Castalius fons est Parnasi musis sacer: a virgine Castalia dictus: q̄ cū Apolline se amātē fugeret: e mōte cadēs i fōtē sut nois fuit cōmutata. ¶ Nullū. s. i. hoc ē q̄ nullū iugū passa erat. Seruitiū aūt interdū seruitutē: interdū seruorum multitudinē significat.

Agenor.

Immūis.

Thebe.

Beotia.

Boethius

Castalius.

¶ RAPHAELIS Enarrationes.

Iamq3 deus posita. Hanc quoq3 libris tam cōtinue cū superiore cōnectit poeta: vt mutationē dentiū Martii serpētis in viros armatos ex priore fabula educere videat. Agenor nanq3 Europe pater amissam filiā putās: Cadmo mādauit: vt aut eam inueniret: aut domū non rediret. Cadmus vero cū fere totū terrarū orbeȝ peragrasset / neq3 sororē vsq3 inuenitret: Apollineȝ cōsuluit: vbi cōmode habitare posset. Cui Apollo rñdit vt vaccā sibi oblatā seqret: ac vbi ea quiesceret vrbē edificaret: nomēq3 a boue ipsi imponeret. Cadmus igit tēplo egressus vaccā est cōsectatus: que cum fessa procubuisset: locū esse cōdēde vrbi sibi assignatū cognouit. Ioui igit sacrificaturus ad hauriēdas aquas e vicino fonte socios misit. Ipsi vero a dracone correpti cū nō redirēt: Cadmus ipse profectus & vastū draconē interfecit: & partē dentiū illius a Marte & Pallade acceptā: nam altera pars Ete Colchorum regi tradita est. iussu Martis ipsius: vt Pherecydes narrat: vt vero Oui. Palladis admonitiōe seminauit: ac terra obruit: ex qua statim homines armati sunt nati: qui se inuicē oēs preter quinq3 iterfecerūt. ¶ Fallacis tauri. falsi & simulati. ¶ Se cōfessus erat. se manifestarat Iouē esse. ¶ Dictea rura. Cretēsia. nam Dicte mons est Crete a Dicte nympha cognominatus. vt quidā aiūt. Siue qd illic Iuppiter sit partus παρὰ τὸ τίκτω qd est pario. Unī & in ipso Iouis imberbis statua fuisse dicitur. Alii scribūt ἀπὸ τοῦ δικτύων. a retibus Dicteum & Dicteon dici. Est aūt & Libye promontoriuȝ Dicte. ¶ Cum pater. Agenor vt quidā: vt alii Phenix. Pherecides vero de Cadmi geneologia sic scribit. Agenor Neptuni filius Dāno Beli filiā vxoreȝ duxit:

Cadmus.

Dicte.

RAPM. ¶ Presso gres. repressos tardo ne anteiret sequatur vaccam. ¶ Legit. transit. ¶ Vestigia. signa pedum vacce. ¶ Iam vada Cephisi. Fluuius est Beotie Cephisus: a quo Cephisis palus et fit et appellatur. ¶ Panopes arua. Panope vrbs fuit Phocidis a Draconte illo necati sunt. ¶ Urna. vas est hauriende aque accommodatum ab vrinando dictum: quod in puteis submergatur. ¶ Ceruleus serpens. niger: et propter hoc horrendus. ¶ Effluxere vnde manibus ministrorum timore Draconis illis aqua excidit. Est enim metonymia: continens pro contento.

Cephisus. Panope. Urna.

Subsequitur: pressoque legit vestigia gressu:
Auctoremque vie Phebum taciturnus adorat.
Iam vada Cephisi: Panopesque euaserat arua:
Bos stetit: et tollens speciosam cornibus altis
Ad celum frontem/ mugitibus impulit auras:
Atque ita respiciens comites sua terga sequentes
Procubuit: tenerasque latus submisit in herba.
Cadmus agit grates: peregrineque oscula terre
Figit: et ignotos montes: agrosque salutat.
Sacra Ioui facturus erat: iubet ire ministros:
Et petere e viuis libandas fontibus vndas.
Sylua vetus stabat nulla violata securi.

¶ Serpens Martius.

Ignea cui fuerant fera lumina: lingua trisulca:
Serpentem hasta grauis vicit Agenoride.

Et specus in medio virgis ac vimine densus/
Efficiens humilem lapidum compagibus arcum
Uberibus fecundus aquis: vbi conditus antro
Martius anguis erat: cristis presignis: et auro:
Igne micant oculi: corpus tumet omne veneno:
Tresque micant lingue: triplici stant ordine dentes
Quem postquam Tyria lucum de gente profecti
Infausto tetigere gradu/ demissaque in vndas
Urna dedit sonitum/ longo caput extulit antro
Ceruleus serpens: horrendaque sibila misit.
Effluxere vnde manibus/ sanguisque reliquit
Corpus/ et attonitos subitus tremor occupat artus.
Ille volubilibus/ squamosos nexibus orbes
Torquet/ et immenso saltu sinuatur in arcum.
At media plus parte leues erectus in auras
Despicit omne nemus/ tantoque est corpore/ quanto
Si totum spectes: geminas qui separat Arctos.
Nec mora Phenicas: siue illi tela parabant:
Siue fugam/ siue ipse timor prohibebat vtrunque:
Occupat hos morsu: longis complexibus illos:
Hos necat afflatu: funesta hos tabe veneni.
Fecerat exiguas iam sol altissimus vmbras.
Que mora sit sociis miratur Agenore natus:
Uestigatque viros: tegimen direpta leoni
Pellis erat: telum splendenti lancea ferro:
Et iaculum/ teloque animus prestantior omni.
Ut nemus intrauit: letataque corpora vidit:
Uictoremque supra spatiosi corporis hostem/
Tristia sanguinea lambentem vulnera lingua:
Aut vltor vestre fidissima corpora mortis/
Aut comes inquit ero: dixit: dextraque molarem

a Panopea Phoci filio appellata. Unde Panopeus trisyllabum gentile nomen. ¶ Stetit. substitit. ¶ Mugitibus impulit auras. mugitus in aere emisit. ¶ Comites. Cadmum cum sociis. ¶ Agit grates. Apollini. ¶ Sylua vetus stabat. erecta erat. ¶ Nulla violata securi. que nunquam fuerat cesa. ¶ Humilem arcum: depressum. ¶ Ubi conditus antro. absconditus in spelunca. Antrum autem dictum est παρὰ τὸ ἄντω quod est supplico: quoniam Deos in speluncis colebant: putantes illas esse sacras. ¶ Martius anguis. Marti dicatus: ac bellicosus. ¶ Cristis et auro: figura est ἓν διὰ δυοῖν: hoc est cristis aureis. Horrendum autem describit draconem. ¶ Presignis. insignis. notabilis. ¶ Igne micant oculi. robore oculi fulgent. ¶ Tumet. inflatum est: et repletum. ¶ Tresque micant lingue. serpentibus longissimam ac et vnicam linguam esse Plinius scribit. eoque trea linguas habere videntur. ¶ Micant. saliunt et celeriter mouentur. ¶ Stant. horrent. ¶ Tyria de gente profecti. Cadmi socii qui de Phenicia: vbi est Tyrus: venerant. Est autem Tyrus insula cum vrbe Phenicie adiacens: a Tyro Phenicis filio denominata. Tyrus quoque est et Laconie et maris rubri insula: quam tamen Artemidorus Tylon vel vocat. Est etiam vrbs et Indie et Lydie et Pisidie. Unde nomen gentile Tyrius: et possessiuum Tyriacus deriuatur: vt a Rhodo Rhodiacus. ¶ Infausto gradu. infelici passu omnes enim a Dra

Antrum. Serpentis descriptio. Tyrus.

¶ Sanguisque reliquit corpus. ministros expalluisse metu serpentis poeta significat. ¶ Nexibus. nodis. ¶ Orbes spiras. quas serpentes cauda efficiunt. ¶ Sinuatur. contrahitur: curuatur: flectitur. ¶ Tantoque est corpore. tam magnus inquit erat ille serpens: quantus est is qui inter duas vrsas in celo spectatur. Est autem tantus vt fluuius esse videatur. vt Uergilius scribit Maximus hic flexu sinuoso elabitur anguis. Circum perque duas in morem fluminis Arctos. Arctos Oceani metuentes equore tingi. ¶ Geminas Arctos. duas et similes vrsas. ¶ Phenicas. Cadmi comites Phenices aqualis missos. Est enim grecus accusatiuus. ¶ Funesta tabe veneni: mortifera veneni corruptione et sanie. ¶ Fecerat exiguas: tam inquit meridies erat: exigue enim in meridie solent esse vmbre quo tempore sol est altissimus. ¶ Uestigat. per vestigia inquirit. ¶ Letata. leto data: extincta. Nomen est participio simile: a leto (quod mortem significat) declinatum. ¶ Spatiosi corporis. vastissimi. ¶ Sanguinea lingua. rubra et sanguine infecta. ¶ Aut vltor. aut inquit Cadmus vestram mortem vlciscar o fidissimi socii aut vna vobiscum moriar. ¶ Fidissima corpora. o fidissimorum sociorum cadauera. ¶ Molarem. lapidem tam magnum: vt ex eo mola confici possit. Molares enim lapides dicuntur ex quibus mole conficiuntur.

Uestigare. Letatus. Molaris.

¶ Magno

Sustulit: et magnum magno conamine misit.
Illius impulsu cum turribus ardua celsis
Menia mota forent: serpens sine vulnere mansit.
Loriceqz modo squammis defensus: et atre
Duritia pellis/validos cute repellit ictus.
At non duritia iaculum quoqz vicit eadem/
Quod medio lente spine curuamine fixum
Constitit/et totum descendit in ilia ferrum.
Ille dolore ferox caput in sua terga retorsit:
Vulneraqz aspexit: fixumqz hastile momordit.
Idqz vbi vi multa partem labefecit in omnem:
Vix tergo eripuit: ferrum tamen ossibus hesit.
Tum vero postq̄ solitas accessit ad iras
Causa recens plenis tumuerunt guttura venis:
Spumaqz pestiferos circūfluit albida rictus:
Terraqz rasa sonat squammis/quiqz halitus exit
Ore niger stygio vitiatas inficit herbas:
Ipse modo immēsum spiris facientibus orbem
Cingitur: interdum longa trabe rectior extat:
Impete nunc vasto ceu concitus imbribus amnis
Fertur/et obstantes perturbat pectore syluas.
Cedit Agenorides paulum spolioqz leonis
Sustinet incursum: instantiaqz ora retardat
Cuspide pretenta: furit ille: et inania duro
Vulnera dat ferro/figitqz in acumine dentes.
Iamqz venenifero sanguis manare palato
Ceperat/et viridea aspergine tinxerat herbas:
Sed leue vulnus erat: quia se retrahebat ab ictu:
Lesaqz colla dabat retro: plagamqz sedere
Cedendo arcebat/nec longius ire sinebat.
Donec Agenorides coniectum in guttura ferrum
Usqz sequens pressit/dum retro quercus eunti
Obstitit/et fixa est pariter cum robore ceruix.
Pondere serpentis curuata est arbor: et ime
Parte flagellari gemuit sua robora caude.
Dum spatium victor victi consyderat hostis:
Vox subito audita ē: necqz erat cognoscere promptū
Unde: sed audita est: quid Agenore nate peremptū
Serpentum spectas? et tu spectabere serpens.
Ille diu pauidus pariter cum voce colorem
Perdiderat: gelidoqz come terrore rigebant.
Ecce viri fautrix superas delapsa per auras
Pallas adest: motteqz iubet supponere terre
Vipereos dentes: populi incrementa futuri.

¶ Draconis dentes in homines armatos.
Nuper qui fuerant feri draconis.
Facti nunc galeata turba dicens:

Paret/et impresso sulcum patefecit aratro.
Spargit humi iussos mortalia semina dentes:

RAPH. ¶ Magno conamine. magno impetu. ¶ Illius impulsu. q̄ vastus: q̄ que dura pelle fuerit ille serpēs apte ex hac hyperbole colligitur: simul etiam q̄ validus robustusqz/ac presenti animo foret Cadmus facile cognoscitur. Qui em̄ motarē lapidē e terra tollit: tātoqz conatu iacit: vt turris cōcuti possit: is nimirū maximis virib⁹ esse iudicandus. Emphasis est igit hoc loco per quā plus intelligit q̄ dicatur. ¶ Validos ictus. valide et fortit illatos. ¶ Vicit. repulit. ¶ Tunc em̄ iacula vinci dicūtur cū repellunt. ¶ Lēte spine. flexibil' dorsi. ¶ In ilia. in intestina. ¶ Labefecit. labare fecit ¶ Ferrū tamē ossibus hesit. iaculi inquit ferrū ossib⁹ infixū remāsit. ¶ Solitas ad iras: ad cōsuetā rabiē. ¶ Accessit. adiūcta fuit. ¶ Causa recēs. vulnus a Cadmo illatum. ¶ Albida. alba. ¶ Pestiferos rictus. venenata ora.

Rictus. Rictus aūt pprie ferarū est: vt rostrum suū ¶ Ore stygio.

Stygius. venenato: qualis ē styx inferoꝝ palus. ¶ Inficit. maculat: polluit: inquinat. ¶ Ipse modo imēsum: interdū inquit inspirat et in maximū orbē contrahit: interdū in lōgitudinē se extēdit. Eleganter aūt (vt oia) serpētis vulnerati naturā effingit poeta.

Impete. ¶ Impete. p impetu: metri cā interdum poete ipete vtunt. ¶ Fert. ruit. ¶ Perturbat. prosternit. ¶ Spolioqz leonis. pelle leonis. ¶ Cuspide p̄tēta. obiecto iaculi ferro. ¶ In acumine. i cuspide. ¶ Manare. fluere. ¶ Aspergine. aspersione sanguinis. ¶ Dabat retro. trahebat retro. ¶ Plagāqz sedere. hoc est cedēdo plagā i corpus descēdere non permittebat. ¶ Lōgius ire. alti⁹ descēdere in corp⁹. ¶ Usqz sequēs pssit: vsqz sequēs infecit: donec quercus obstitit illi retro se a vulnere trahenti. ¶ Cu robore. cum querc⁹ stipite. ¶ Pōdere serpētis. ex hac quoqz emphasi quātus fuerit ille serpēs colligit: cui⁹ pōdere quercus stipes fuerit curuat⁹. ¶ Gemuit. doluit. Rei autem inanimate sensum tribuit poeta. ¶ Sua robora. sua truncū. ¶ Flagellari. pcuti ac verberari. ¶ Spatiū. magnitudinē. ¶ Prōptū. facile. ¶ Un̄ a quo emissa fuerit subaudit. ¶ Et tu spectabere serpens. nā Cadm⁹ relicta spyrge vrore. Hermioneqz Martis et Veneris filia accepta: ab Amphione et Zetho fuit expulsus regno: et cum ad Illyrios confugisset: ad sene: tutēqz puenisset: in serpētē dicit fuisse cōuersus. ¶ Rigebāt. horrebāt. ¶ Ecce viri fautrix: repētinū Palladis aduentū illa ptecula ecce signt. At Ouidi⁹ qdē Palladis iussu dentes serpētis a Cadmo ait fuisse seminatos. Lysimachus vero Marte iubente narrat seminatos fuisse. Pherecides aūt scribit Martem ac Palladem serpentis illi⁹ dētis i duas ptes eqles diuisisse alterāqz Cadmo: alteram Ete tradidisse: Cadmūqz illos seminasse: ex q̄bus hoies armati sint nati. ¶ Mote terre. arate. ¶ Vipereos dētes. serpētis dētes. ¶ Mortalia semina. hominum semina nō frugū. Nā hoies armati ex istis dentibus orti fingūtur. Apollonius aūt Rhodium

Serpētis dentes in homines armatos.

Sequitur

RAPH. qui in secūdo Argonauticō scribit e dētib⁹ serpentis a Cadmo satis complures armatos hoīes natos esse. Nam Lysimachus atq; Heliante⁹ narrāt quinq; solū homines armatos ex dētib⁹ serpētis a Cadmo seminatis exhortos esse: quoꝝ noīa hec eē ferunt. Udeus Chthoni⁹: Pelor: Hiperenor: Echiō. ¶Inde fide mai⁹: deīde lqt glebe illius arare terre moueri cepe- rūt: qđ oēm exupat fidē. ¶Fide maius quod est mai⁹ quā vt sit credendum. ¶Priaq; de sulcis acies apparuit haste: pře inqt haste exorte sunt. Est aūt figurata locutio atq; poetica Si ei eēt psa oro/haste apparuerūt diceret. Conus. ¶Tegmia mox capituz: pphrasis est galeaꝝ. ¶Picto cono: crista picta varijs pēnarꝝ colorib⁹. ¶Existūt: extāt: eminēt: extra terraz stant. ¶Clypeata: scutataꝝ: nomē pticipio sīle. ¶Sic vbi: pchra sīlitudie declarat q̄ mō paulati viri illi armati sint nati. Sic iqt nati sunt: vt videāt signa ⁊ imagies surgere. cū aulea parietib⁹ affiguntur. Aulea. ¶Aulea: ab aula Attali regis: vbi pmū iuēta sunt/fuere vocata. ¶Festis theatris: i qb⁹ ludi ac dies festi celebrātur. ¶Theatra āt cū ludi fiebāt auleis ainabāt. Dare leto Plangere ¶Dederat leto: iterfecerat. ¶Subiti fres: subito nati. ¶Plangebat percutiebat. Nā cadētes terraz feriūt. ¶Quinq; suptitib⁹: supuiuētib⁹. Oēs nāq; viri illi armati mutuis vulnerib⁹ ceciderūt: pter hos quinq; Udeū: Chthoniū: Pelorē: Hyperenorē: ⁊ Echionē: quos q̄dem Cadmus socios vrbis cōdēde habuit. Hi vo etiā σπαρτοι: hoc ē semiati fuerūt appellati: q̄q; Hippias Delius scribat Spartos quandaz esse gentē. ¶Sidonius hospes: Cadmus Phenix. Sidon. Nā Sidon vrbs est Phenicie: vnde Sidonius driuat. ¶Jussam vrbē. Thebas: Beotias. ¶Phebeis sortib⁹: Apollinis oraculis.

¶Jā sta. the. hec ideirco narrāt: vt Acteōis in ceruū trāsformatio cōcinnius cū supiare fabula iūgat. Thebe aūt fuerūt appellate vt a Theba: que lingua Syra (vt dixim⁹) bouē significat: vl a Thebe Egypti vrbe āplissima: vñ Agenorē Cadmi pa-trē: cū Phenice fratre euenisse: ⁊ apd Tyrū ⁊ Sydanē regnasse/auctor ē Eusebi⁹. Fuit etiam Thebe vrbs Lycie patrie Andromaches Hectoris vxoris: d q̄ Oui di⁹ ipe libro d Tristib⁹ prio. Nec citi ciere min⁹ q̄ cū thebana cruētū Hectoris thessalico vidit ob hoste trahi. Alia q̄q; est vrbs hoc noīe in Lucania: vt scrib. Pli. iiij. na. hi. ¶Stabāt: erecte: ⁊ edificateq; erāt. ¶Soceri tibi mars q; venusq;: vxorem nāq; Hermionē duxit Cadm⁹ Martis Venerisq; filiam. Hermione. ¶Huc adde gen⁹: ppenię. ¶De zuge tāta: quanta est Hermione Martis ⁊ Veneris filia: de q̄ Statius in Thebaidos libro scđo. Hermione q̄dē etiā Menelai ⁊ Helena filia noīat. q̄ vo q̄dā martis ⁊ vene. filiā ñ hermio. sz harmaniā putārē voc tatē Martiani Capelle affectatz lepo rib⁹ decepti sunt. ¶Tot natos natasq;: ex Hermione q̄dē filias quatuor. Semelen: Agauē: Autonoē: Inō ⁊ Padorū Cadm⁹ sustulisse memoratur. quos vo alios filios susceperit nusq; ma mini me legisse. ¶Et pignora chara nepotes: hi fuerūt Bacch⁹ ex Semele ⁊ Jove: Pentheus ex Agaue ⁊ Echione: Acteon ex Autonoe et Aristheo: Learcus ex Melicerta ex Ino ⁊ athamāte. Actean. ¶Sed scilicet vltima semp sentētia est Solonis philosophi: qua Cresi Indorū regis diuitias sugillauit. Cum enim Cresus se felicem esse iactaret: neminem ante supremuz diē recte felicez dici posse Solon admonuit. Cui⁹ sententie quidē Cresus memor: cū a Syro Persarum rege foret captus rogoq; impositus Solonem appellauit: dicens. O Solon Solon: ac si diceret q̄ vera mihi dixisti. Syrus vero cum eam accepisset sententiam: Cresum non solum liberauit: sed etiā in maximo honore habuit. ¶Prima nepos: Acteō Aristee: ⁊ Autonoes filius venando fessus: cum apacum quereret locum: forte ad fontem peruenit vbi se Diana nuda cum comitibus abluebat: que irata eum statim in ceruum mutauit: ne cui vnq;

Inde (fide maius) glebe cepere moueri:
Primaq; de sulcis acies apparuit haste:
Tegmina mox capitum picto nutantia cono:
Mox humeri/pectusq;/onerataq; brachia telis
Existunt: crescitq; seges clypeata virorum.
Sic vbi tolluntur festis aulea theatris
Surgere signa solent: primumq; ostendere vult⁹:
Cetera paulatim/placidoq; educta tenore
Tota patent: imoq; pedes in margine ponunt.
Territus hoste nouo Cadm⁹ cape arma parabat
Ne cape de populo/quem terra creauerat: vnus
Exclamat: nec te ciuilibus insere bellis.
Atq; ita terrigenis rigido de fratribus vnum
Cōminus ense ferit: iaculo cadit eminus ipse.
Hic quoq; qui dederat leto: non longius illo
Viuit ⁊ expirat/modo quas acceperat auras:
Exemploq; pari furit omnis turba: suoq;
Marte cadunt subiti per mutua vulnera fratres:
Jamq; breuis vite spatium sortita iuuentus
Sanguineam tepido plangebat pectore matrez:
Quinq; superstitibus: quorum fuit vnus Echion:
Jis sua iecit humi monitu Tritonidis arma:
Fraterneq; fidem pacis petiit/deditq;.
Hos operis comites habuit Sidonius hospes
Cum posuit iussam Phebeis sortibus vrbem.

¶Acteon in ceruum:
Nudate Acteon vidit sacra pectora Phebes
Factus ob hoc ceruus: nunc vbi: preda canū est.

¶Jam stabāt Thebe. poteras iā Cadme videri
Exilio felix. soceri tibi Marsq; Venusq;
Contigerant: huc adde genus de coniuge tanta:
Tot natos/natasq; ⁊ pignora chara nepotes:
Hos quoq; iā iuuenes. Sed scilicet vltima semp

¶Fabule secunde tertij libri argumentum.
LACT. ¶Jā stabāt Thebe: poteras ⁊c. Diana cū in valle Gargaphie estiuo tpe fatigata ex assidua venatiōe: se ad fontē pluerei. Acteō Aristei ⁊ Autonoes fili⁹ eūdē locū petēs ad refrigerādū se ⁊ canes q̄s exercuerat feras psequēs in cōspectu Dee incidit. q̄ ne eloq̄ posset: habit⁹ ei⁹ in ceruū ab ea cōuersus est: ita vt p fera iacerat⁹ a suis canibus sit.

¶Jam ... e ¶ Nā

a se Dianā nudā fuisse visā iactare posset. hoc ꝓ.ideirco fictū est: q: Acteon venationi admodū fuit deditus: totūq; patrimoniū canes alēdo consumpsit. Summā aūt fabule primū describit poeta: deinde diffusius oia aperit. ¶ Aliena cornua: ceruina. ¶ Fortune crimen: casu nāq; ofidit Dianā. ¶ Cede sanguine quod eni antecedit p eo quod sequitur positū est. ¶ Cōtraxerat: corripuerat: abbreuiauerat ¶ Meta vtraq;: oriente & occidente. ¶ Iuuenis hy. Thebanus. Hyātes eni populi sunt Beotie qui & Hyātii appellant. Hyātia etiaz vrbs ē locoꝝ: vnde Hyantius derinatur. Qui vero a fonte qui nusquā inuenitur: vel ab Hya Atlantis filio hoc nomen deducunt: non minus inepti sunt q̄ qui id putāt esse aduerbium cōparatiuum ab hyāte participio deriuatum. ¶ Lina madent retia sunt madefacta. Est autem metonymia. Lina enim ex quibus retia conficiuntur p ipsis retibus ponuntur. ¶ Fortunamq; dies habuit satis: prosperam subaudiamus. ¶ Croceis rotis: croceo & pulchro curru. Aperte hanc totum per synecdochen accipimus. ¶ Propositum repetemus opus: eras inquit Acteon adueniente Aurora ad venationem redibimus. ¶ Distat idem: spatium subaudiatur. Ut intelligamus Solem ab vtraq; terra equali spatio distare: atq; abesse ab oriente & occidente: per qđ significat meridiez esse. ¶ Utraq; terra orientali & occidentali. ¶ Uaporibus: feruoribus. ¶ Sistite opus presens: stare facite: hoc est pienit operi finem imponite. ¶ Intermittuntq; laborem: vsq; in diem sequentem venandi laborez deponunt. ¶ Uallis erat: Topographia est & vallis descriptio: quo se Diana per meridiem cū suis comitibus conferre solebat. ¶ Picea: picea arbor est montana. ¶ Acuta cupressu: id acutum tendente. ¶ Suc

cincte: agilis & industrie. ¶ Cura: amor & voluptas. Erat enim amenissima vallis. ¶ Nemorale: nemoribus tectū. ¶ Pumice viuo: naturali. Pumex autem lapis est leuis: cauernosus: poliendis rebus accommodatus Unde pumicare: quod est pumice polire, declinatur. ¶ Et leuibus toffis: toffus lapis est cauernosus. ¶ Duxerat. effecerat. ¶ Natiuum. naturalem. ¶ Tenui vnda: exigua aqua. ¶ Succinctus: circundatus. ¶ Patulos hiatus: patētes ripas. hiare enim videtur ripe: vt fluuii alueum efficiant. ¶ Dea syluaꝝ: Diana. ¶ Perfundere: madefacere. ¶ Retentos: remissos: a retēdēdo. ¶ Altera de. altera inquit accepit pallam vestem a Diana depositā ¶ Uincla: calceos & cothurnos. ¶ Ismenis Croca. Ismeni fluuii filia. Describit autem officia comitum Diane. ¶ Quāuis erat ipso in soluta oratione obuia esset diceret. ¶ Laticem: aquaz: a latēdo: q in terre venis lateat. ¶ Niphe q; lotrix interpretari potest Niphe ἀπὸ τοῦ νίπτειν hoc est a lauādo. ¶ Hyalq; ἀπὸ τῆς ὕης: hoc est a pluuia videtur hyale deriuari. ¶ Rhanisq;: rhanis aspersio & gutta vocat ἀπὸ τοῦ ῥαίνειν: hoc est ab aspergendo. ¶ Et Psecas: stilla minor psecas trāsfertur: Psecades eni minute dicuntur cuiusq; rei partes. ¶ Et Phiala est quidē hauriendis in fundendisq; aquis accommodatū παρὰ τὸ πιεῖν: a bibēdo deductū mutatiōe tenuis cōsonantis in crassam: sed hoc loco pro nympha ponitur q̄ Diane corpus aqua perfundebat. ¶ Titania: Diana Cei Titani neptis: que eadem esse cum Luna putatur: que quidem vt sol Titan: sic Titania Titanisq; iterdū a poetis vocat. ¶ Ecce ne. C a. Acteō. Ecce aūt pticula fere aliqđ repētinū significat. ¶ Dilata par. la. dilata parte venationis in diem sequentem.

Expectanda dies homini est: dicique beatus
Ante obitum nemo: supremaq; funera debet.
Prima nepos inter res tot tibi Cadme secundas
Causa fuit luctus: alienaq; cornua fronti
Addita: vosq; canes satiati sanguine herili.
At bene si queras/ fortune crimen in illo/
Non scelus inuenies: qđ eni scelus error habebat?
Mons erat infectus variarum cede ferarum:
Iamq; dies medius rerum contraxerat vmbras:
Et Sol ex equo meta distabat vtraq;:
Cum iuuenis placido per deuia lustra vagantes
Participes operum compellat Hyantius ore:
Lina madent comites: ferrumq; cruore ferarum:
Fortunamq; dies habuit satis: altera lucem
Cum croceis inuecta rotis Aurora reducet
Propositū repetemus opus: nūc Phebus vtraq;
Distat idem terra: finditq; vaporibus arua.
Sistite opus presens: nodosaq; tollite lina:
Iussa viri faciunt intermittuntq; laborem:
Uallis erat piceis/ & acuta densa cupressu:
Nomine Gargaphie/ succincte cura Diane/
Cuius in extremo est antrum nemorale recessu:
Arte laboratum nulla: simulauerat artem
Ingenio natura suo. nam pumice viuo:
Et leuibus toffis natiuum duxerat arcum.
Fons sonat a dextra tenui perlucidus vnda
Margine gramineo patulos, succinctus hiatus.
Hic dea syluarum venatu, fessa solebat
Uirgineos artus liquido perfundere rore.
Quo postq̄ subiit/ nympharum tradidit vni
Armigere iaculuz/ pharetramq;/ arcusq; retētos.
Altera deposite subiecit brachia palle.
Uincla due pedibus demunt. nam doctior illis
Ismenis Crocale sparsos per colla capillos
Colligit in nodum: q̄uis erit ipsa solutis.
Excipiunt laticem Nipheq;: Hyaleq;: Rhānisq;:
Et Psecas: & Phiale: funduntq; capacibus vrnis.
Dumq; ibi perluitur solita Titania lympha:
Ecce nepos Cadmi dilata parte laborum

Marginalia: Pumex. Toffus. Hyantes. Perfundere. Retēdere. Diane comites. Later. Psecades. Phiale. Sistere. Intermittere. Gargaphie vall. Picea. Titanis.

Sic

Per nemus ignotum non certis passibus errans
Peruenit in lucum: sic illum fata ferebant:
Qui simul intrauit rorantia fontibus antra:
Sicut erant nude: viso sua pectora nymphe
Percussere viro: subitisque vlulatibus omne
Imple uere nemus: circunfuseque Dianam
Corporibus texere suis: tamen altior illis
Ipsa dea est. colloque tenus supereminet omnes.
Qui color infectis aduersi Solis ab ictu
Nubibus esse solet: aut purpuree Aurore:
Is fuit in vultu vise sine veste Diane:
Que quamquam comitum turba est stipata suarum
In latus obliquum tamen astitit: oraque retro
Flexit: et vt vellet promptas habuisse sagittas:
Quas habuit: sic hausit aquas: vultumque virilem
Perfudit: spargensque comas vltricibus vndis:
Addidit hec cladis prenuntia verba future:
Nunc tibi, me posito, visam velamine narres:
Si poteris narrare licet: nec plura minata
Dat sparso capiti viuacis cornua cerui:
Dat spatium collo: summasque cacuminat aures:
Cum pedibusque manus: cum longis brachia mutat
Cruribus: et velat maculoso vellere corpus.
Additus et pauor est. fugit Autoneius heros:
Et se tam celerem cursu miratur in ipso.
Ut vero vultus: et cornua vidit in vnda:
Me miserum dicturus erat: vox nulla secuta est
Ingemuit. vox illa fuit: lachrymeque per ora
Non sua fluxerunt. mens tantum pristina mansit.
Quid faciat: repetat ne domum: et regalia tecta:
An lateat siluis: pudor hoc: timor impedit illud:
Dum dubitat: videre canes: primusque Melampus:
Ichnobatesque sagax latratu signa dederunt:
Gnosius Ichnobates: Spartana gente Melampus
Inde ruunt alii rapida velocius aura
Pamphagus: et Dorceus: et Oribasus arcades omnes:
Nebrophonosque valens: et trux cum Lelape Theron:
Et pedibus Pterelas: et naribus vtilis Agre:

ΑΡΠΗ. ¶ Sic illum fata trahebant: sic dicere solemus cum causam rei assignare nescimus. ¶ Qui simul intrauit: postquam ingressus est. ¶ Rorantia. madentia. ¶ Qui color infectis. Diane colorem maxime rubicundum fuisse ostendit. ¶ Infectis. tinctis. ¶ Inficere enim tingere est: vnde infectores dicuntur tinctores. ¶ In latus obliquum astitit hoc est se in latus conuertit: vt facilius pudenda occultaret ¶ O. r. fl. vt Act. respiceret ¶ Et sic hausit. tanta inquit ira et indignatione Diana hausit et accepit aquas quibus Acteonem perfunderet: quanta sagittas promptas ac paratas habere voluisset. ¶ Addidit. dixit. ¶ Nunc tibi. ironia quae videtur id permittere Diana: cuius prorsus adimit faciendi facultatem. Illum namque in ceruum conuertit: qui loqui non potest. est autem ordo et sensus. Nunc licet narres me visam tibi sine velamine: hoc est nudam. ¶ Si poteris narrare. ac si diceret nunquam narrare poteris. ¶ Sparso capiti. resperso aquis. ¶ Viuacis cerui. diu viuentis: quadringentos namque annos ceruos viuere dicunt. ¶ Dat spatium collo. longum efficit collum. ¶ Cacuminat. acutas reddit. Est autem verbum a poeta fictum. ¶ Maculoso. vellere. vario pilo. ¶ Additus et pauor est. scite. Ceruus enim timidissimum animal est. ¶ Autoneius heros. Acteon Autonoes filius. ¶ Non sua. sed cerui. ¶ Mens tantum pristina mansit in Acteone nihil aliud hominis quam mens remansit. ¶ Pudor: hoc. ne domum redeat. Vsus autem est poeta horum pronominum elegantia. Hoc namque ad propinquius. illud ad longinquius solet referri. ¶ Primusque Melampus. canes Acteonis enumerat: quibus etiam nomina apta venatoriis canibus imposuit. Melampus dicitur quod pedes nigros habet. μελας namque niger ποὺς ποδος pes dicitur. ¶ Ichnobatesque sagax. Ichnobates dicitur per vestigia vadens. ἴχνος enim dicitur vestigium βαίνω vado. ¶ Sagax. odoratus et acrem odorandi vim habens. ¶ Gnosius. Cretensis. Gnosos enim Crete vrbs fuit clarissima. ¶ Spartana. lacona. cretenses sunt et lacones canes aptissimi sunt venationibus. ¶ Pamphaga. omnia comedens. παν enim totum significat: φαγω comedo. ¶ Dor. acute videns δερκω enim video. ¶ Orib. montes ascendens: ορος enim mons

Hic habes dedictionibus grecis permulta.

montes βαίνω ascendo. ¶ Neb. vo. inulos. hoc est ceruorum catulos interficiens: νεβρος enim inuleum significat. φονευω interficio. ¶ Trux Theron: terribilis aspectu. Theron autem dixerimus: ac feras persequens: θηρ enim fera dicitur. ¶ Lelape. a velocitate atque impetu sic est appellata. Nam λελαπε λαιλαψ turbinem significat. ¶ Et pedibus pterelas. alatus siue alis impulsus pterelas transferri potest: πτερον ala: ελαυνω impellere significat: quamuis in exemplaribus corrupte pterelas legatur. ¶ Agre. venatio interpretatur αγρα. ¶ Hyleus. siluestris: ὕλη namque syluam significat. ¶ Nape. quia saltibus assueta: ναπη enim vallis dicitur et planicies. ¶ Pemenis. pastoralis. ποιμην namque pastorem significat. ¶ Harpya. rapax: Harpyiarum filius: que aues sunt rapacissime. ¶ Sicyonius Ladon: a flumine Arcadie nomen sumpsit [illegible]. Nam a fluminibus etiam nunc canes itidem cognominant. Sicyonius autem ab vrbe Peloponnesi Sicyone: que et Mecon et Telchinia est dicta. ¶ Substricta. constricta et parua. ¶ Et Dromas. currens: Δρομος enim cursum significat. ¶ Canache. καναχη strepitum significat. vnde nomen cani fuit inditum: quod eius latratu omnia resonarent. ¶ Sticteque: hec a colorum varietate nomen sumpsit. Nam στικτη distincta varius maculis dici potest: απο του στιζειν id est distinguendo. ¶ Tigris. Tigridi similis: que est fera velocissima. ¶ Et Alce. fortis Alce περ [illegible] pernitiosissime quam plinius. Septentrio fert et equorum greges ferorum sicut asinorum Asia et Africa. Preterea Alcen procerius aurium et ceruicis distinguat iumento similem αλκη etiam robur: potentiaque dicitur. ¶ Leucon: albus a colore λευκος enim album significat. ¶ Et villis Asbolus: hoc est pilis nigris. asbolus autem a colore est dictus ασβολος enim fuliginem significat: eo quod niger villis ac fuliginosis esset. ¶ Aello: a procella quod esset impetuosus. Ella namque turbinem significat et procellam. ¶ Thous. velox dicitur et impetuosus tametsi Thoos foenitam rectius legeret. Sunt enim Thoes (vt scribit Plinius) luporum genus procerius longitudine: breuitate crurum dissimile velox saltu venatu viuens. innocuum

 homi-

Sicyonius:

Hyleusqꝫ ferox nuper percussus ab apro:
Deqꝫ lupo concepta Nape: pecudesqꝫ secuta
Pemenis: ꝛ natis comitata Harpyia duobus.
Et substricta gerens Sicyonius ilia Ladon/
Et Dromas: ꝛ Canache: Sticteqꝫ: ꝛ Tigris: ꝛ Alce.
Et niueis Leucon: ꝛ villis Asbolus atris:
Preualidusqꝫ Lacon/ ꝛ cursu fortis Ello
Et Thous: ꝛ Cyprio velox cum fratre Lycisca:
Et nigram medio frõtem distinctus ab albo
Harpalos: ꝛ Melaneus: hirsutaqꝫ corpore Lachne
Et patre Dicteo: sed matre Laconide nati
Labros: ꝛ Aglaodos: ꝛ acute vocis Hylactor:
Quosqꝫ referre mora est. ea turba cupidine prede
Per rupes: scopulosqꝫ: adituqꝫ carentia saxa:
Quaqꝫ est difficilis: quaqꝫ est via nulla: sequuntur
Ille fugit: per que fuerat loca sepe secutus.
Heu famulos fugit ille suos. clamare libebat
Acteon ego sum: dominum cognoscite vestrum:
Uerba animo desunt. resonat latratibus ether.
Prima Melanchetes in tergo vulnera fecit.
Proxia Theridamas. Oresitrophus hesit i harmo.
Tardius exierant: sed per compendia montis
Precipitata via est. dominum retinentibus illis
Cetera turba coit: confertqꝫ in corpore dentes.
Jam loca vulneribus desunt. gemit. ille: sonumqꝫ
Et si non hominis: quem non tamen edere possit
Ceruus: habet/ mestisqꝫ replet iuga nota querelis
Et genibus pronis supplex/ similisqꝫ roganti
Circumfert tacitos/ tanqꝫ sua brachia/ vultus.
At comites rapidum solitis hortatibus agmen
Jgnari instigant: oculisqꝫ Acteona querunt.
Et velut absentem certatim Acteona clamant.
Ad nomen caput ille refert. ꝛ abesse queruntur
Nec capere oblate segnem spectacula prede
Uellet abesse quidem. sed adest/ velletqꝫ videre
Non etiam sentire canum fera facta suorum.
Undiqꝫ circunstant: mersisqꝫ in corpore rostris:
Dilacerant falsi dominum sub imagine cerui
Nec nisi/ finita per plurima vulnera vita
Jra pharetrate fertur satiata Diane.

¶ De Semele.

Uos miseros Semele quibus est deplcta: Lyeum
Non pariet: pariet fulmine cum tonitru.

¶ Rumor in ambiguo est. aliis violentior equo
Uisa Dea est. alij laudant: dignamqꝫ seuera
Uirginitate vocant. pars inuenit vtraqꝫ causas.
Sola Jouis coniunx non tam culpetne. probetne
Eloquitur: quã clade domus ab Agenore ducte
Gaudet/ ꝛ a Tyria collectum pellice transfert

RAPH. hoc homini: habitũ nõ colorẽ mutat. p hyemes hyrti. estate nudi. ¶ Lycisca. canis ex lupo nata. Lycisca dr. q̃si quasi lupa. Est em̃ diminutiuũ a lupe: qui grece dicit λυκος. ¶ Harpalos: rapax αρπαζω namqꝫ rapio signat. ¶ Melaneus. niger. ¶ Hirsutaqꝫ corpe Lachne: nomẽ de verbo expsit. Lachne em̃ villorũ dẽsitas vocat. ¶ Dicteo. Cretẽsi. ¶ Labros. hoc qꝫ nomen cani ꝯuenientẽ est: vehemẽs em̃ ipetuosusqꝫ trãsfert. ¶ Et Aglaodos. splendidos ac nitẽtes hñs dentes interptatur αγλαος nãqꝫ splẽdid⁹: οδους dẽs dr: quã mihi poti⁹ vr legẽdũ eẽ Agriod⁹: q̃ agresti / ac feroci dẽte interptari põt αγριος nãqꝫ agrestis: feroxqꝫ dr. ¶ Hylactor. latrator: nã υλακτω latro signt. ¶ Sepe secut⁹. canes suos subaudimus. ¶ Melanchetes. iubã ꝛ pilos hñs nigros: χαιτη nãqꝫ iuba dr. ¶ Theridamas. feras domãs. Nã θηρ τηρο fera dr: δαμαζω domo. ¶ Oresitroph⁹. i mõtib⁹ nutritus: ορος em̃ mõtẽ: τρεφω signt nutrio. ¶ Precipitata via ẽ pcipiti cursu pacta. ¶ Per cõpẽdia mõtis. p compẽdiosa ꝛ breuia mõtis itinera. ¶ Quẽ ñ tñ edere posit Ceru⁹. hoc ẽ nec hois vocẽ: nec cerui hz: sz dissimilẽ emittebat sonũ / ac q̃relas. ¶ Juga nota. cognitos sibi mõtes. ¶ Circũfert tacitos: hoc ẽ p manib⁹ ꝛ brachiis: q̃ i crura fuerãt ꝯuersa: vult⁹ ac faciem circũferebat. ¶ At comites. Acteonis socij. ¶ Agmẽ. canũ multitudinẽ ¶ Ad nomẽ caput ille refert. retrahit: attollit: cũ rñdere ñ posset. Est aũt parenthesis. ¶ In corpe. i carne. ¶ Rostris.

Hylactor.

stris. ovid⁹. nõm rostra pprie aulũ bñr. p similitudinẽ fro etiã naulũ. ¶ Falsi cerui. ficti ac simulati. ¶ Pharetra. pharetra armate. Est em̃ nomẽ participio simile. Pharetra est aũt sagittarũ repositoriũ.

¶ Fabule. iij. tertij libri argumẽtum.

LACT. ¶ Rumor in ambiguo est. aliis violentior equo ꝛc. Juno suspecta Semeles Cadmi: ꝛ Hermione filiã cũ hẽret qꝫ cũ Joue ꝯcubuisset. In anũ ꝯuersa est: vt se fallacia siue inuidia cuiusqꝫ vlcisceretur: ad eam venit: psuadetqꝫ ei: ne alio Jouem apparatu recipiat ad cubile q̃ solit⁹ sit appere Junoni. Quo vt illi⁹ auctoritas grauis ꝑplacide ipsi⁹ ꝯcubit⁹ insignis esset. Qđ cũ impetrasset a cupiẽte de⁹ istruct⁹ tonitribus ac fulminibus domũ Semeles ingressus est. tecta ei⁹ decepte optatꝫ flãmis adurit: liberũqꝫ ꝯceptũ vtero grauide incẽdio eripit: ac femore insuit suo: postea ꝯpletꝫ mẽsib⁹ nymphis: q̃ Nisã mõtẽ Indie pfreq̃ntarẽt: cum tradidit nutriẽdum.

RAPH. ¶ Rumor i ambiguo est. q̃rit inq̃t vtrum Diana iuste Acteonẽ ea pena affecerit. Ac multi q̃dẽ dñt eã fuisse nimiũ crudelẽ: alij re ere ꝯsuluisse virginitati sue asserunt. ¶ Uiolẽtior. crudelior. ¶ Causas. argumẽta. qb⁹ vtraqꝫ ps suã defendat opinionẽ. Hec aũt idcirco a poeta referunt: vt seq̃ntẽ fabulã cum superiore trãsformatiõe apti⁹ ꝯiũgat. ¶ Eloquit. verbis exp̃mit. ¶ A tyria pellice. ab Europa. quã e Phenicia Juppiter rapuit. Pellex aũt ꝓprie dr que cũ aliarũ maritis rem habet.

In generis socios odium. subit ecce priori
Causa recens: grauidãq; dolet de semine magni
Esse Iouis Semelen. tum linguã ad iurgia soluit
Profeci quid enim toties per iurgia dixit:
Ipsa petenda mihi est: ipsam si maxima Juno
Rite vocor: perdam. si me gemmantia dextra
Sceptra tenere decet: si sum regina Iouisq;:
Et soror/ et coniunx: certe soror/ at puto furto est
Contenta: et thalami breuis est iniuria nostri.
Concipit. id deerat: manifestaq; crimina pleno
Fert vtero: et mater: quod vix mihi contigit vni/
De Ioue vult fieri: tanta est fiducia forme.
Fallat eam faxo: nec sim Saturnia: si non
Ab ioue mersa suo stygias penetrarit ad vndas.

¶ Juno in vetulam.

Quid credis falsum Semele quem est passa tonantem?
Hec vetula est Juno: non anus est Beroe.

Surgit ab his solio: fuluaq; recondita nube
Limen adit Semeles: nec nubes ante remouit/
Quam simulauit anũ: posuitq; ad tẽpora canos/
Sulcauitq; cutem rugis: et curua trementi
Membra tulit gressu: vocem quoq; fecit anilem.
Ipsaq; erat Beroe Semeles Epidauria nutrix.
Ergo vbi captato sermone/ diuq; loquendo
Ad nomen venere Iouis: suspirat: et opto
Juppiter/ vt sit/ ait. metuo tamen omnia. multi
Nomine diuorum thalamos inire pudicos.
Nec tamen esse Iouẽ satis est. det pignus amoris:
Si modo verus is est: quãtusq;/ et qualis ab alta
Junone excipitur: tantus/ talisq; rogato
Det tibi complexus: suaq; ante insignia sumat.
Talibus ignaram Juno Cadmeida dictis
Formarat/ rogat illa Iouem sine nomine munus.
Cui deus elige ait: nullam patiere repulsam.
Quoq; magis credas: stygij quoq; conscia sunto
Numina torrentis. timor/ et deus ille deorum est.
Leta malo/ nimiumq; potens/ perituraq; amãtis
Obsequio Semele/ qualem Saturnia dixit
Te solet amplecti/ Veneris cum fedus initis.
Da mihi te talem. voluit deus ora loquentis
Opprimere: exierat iam vox properata sub auras:
Ingemuit: neq; enim non hec optasse: nec ille
Non iurasse potest: ergo mestissimus altum
Ethera conscendit: vultumq; sequentia traxit
Nubila: quis nimbos/ immixtaq; fulgura ventis
Addidit/ et tonitrus: et ineuitabile fulmen.
Qua tamen vsq; potest viris sibi demere tentat.
Nec quo centimanum deiecerat igne Typhoea:

¶ In socios generis. in cognatos. ¶ Subit ecce priori Causa recẽs. fabulã narrare incipit: que talis est. Juno cum resciuisset Semelem ex Ioue concepisse: eã perdere decreuit: cõuersa igitur in Beroem Semeles ipsius nutricem ei persuadet: ne aliter Iouem in amplexꝰ admittat: q̃ si secũ eo modo: quo cũ Junone solet cõcubere promittat: vt an sit Juppiter aperte cognoscat. Qđ quidem cũ ipetrasset: neq; vim tãte maiestatis/ fulminumq; tolerare posset/ extincta est. Puerũ ꝑo nõdum maturum ceso matris vtero Juppiter excepit: ac femori suo insutum: donec mẽses nouẽ cõplerẽtur fouit. postea vero nymphis tradidit nutriendum. vnde et Dythyrambus fuit appellatꝰ: qđ διαδυοθυρων: hoc est per duas ianuas/ et Semeles vterum et Iouis femur trãsierit. ¶ Subit. succedit. ¶ Semeles. Cadmi filia fuit Semele et Hermiones: q̃ ex Ioue Bacchũ generauit. ¶ Per iurgia. ꝑ obiurgatiões. ¶ Certe soror. hoc ita a Junone infertur: ac si cõiunx esse desierit: cũ Juppiter alias amet. Sic q̃z apud Senecã ipsa loquitur. Soror Tonantis: hoc enim solum mihi. ¶ Qđ vix mihi cõtigit vni. vt de Ioue conceperim. Vulcanum enim ex Ioue suscepit Juno: tãetsi Hesiodus dicat Vulcanũ ex sola Junone fuisse natũ. ¶ Tãta est fiducia forme. acclamatio ex maxima prouenies idignatiõe. ¶ Fallat eã faxo. efficiã inquit vt Juppiter illã decipiat. ¶ Nec sim Saturnia: nec merear Saturni filia vocari. ¶ Ab

¶ Ab Ioue suo. ab Ioue tam sibi charo. ¶ Mersa. ꝑdita. ¶ Penetrarit. descẽderit. ¶ Surgit ab his: post hec dicta. ¶ Quã simulauit anũ. Junonis trãsfigurationẽ in vetulã describit. ¶ Epidauria nutrix. Epidaurus vrbs est Achaie Esculapij tẽplo nobilis in Saronici sinus intima recessu sita. q̃ ãtea Epitaurus fuit appellata. ¶ Sua insignia. q̃bus ab alijs dijs separatur. Fulmina aũt dicit. naz fulmẽ Iouis est isigne. ¶ Cadmeida. Semen Cadmi filiã. ¶ Ignaraz. nesciã se decipi a Junone. ¶ Formarat. informarat. instruxerat. ¶ Stygij torrentis. Stygis paludis. ¶ Timor deorũ. nã Dij (vt inquit Vergilius) ꝑ stygez iurare timẽt ne forte peierãtes diuinitate puẽt. ¶ Opprimere. obstruere: obturare ne petitionẽ finẽ iponere posset. ¶ Vox ꝓperata. celeriter ꝓlata. Et nescit vox emissa reuerti: vt Horat. ait. ¶ Neq; enĩ nõ hec optasse: hoc est fieri nõ põt: vt et Semele nõ petierit ea/ q̃ petijt: et Juppiter nõ ꝓmiserit ea q̃ se iã prestiturũ iurauit. Preterita enĩ vt nõ fuerint: nulla rõne effici põt. ¶ Qua tñ vsq; põt: in quãtum inq̃t põt Juppiter suas vires diminuit ¶ Cẽtimanũ Typhoea. Typhoeus (q̃ et Typhũ dr) filiꝰ terre fuisse ab Hesiodo scribit. Stesichorus aũt illũ a sola Junone genitum sit iniuriarũ Iouis recordata) Gigas fuit violẽtissimꝰ cẽtũ habẽs manꝰ: quẽ Juppit fulmie strauit eiq; inarimẽ mõtẽ imposuit. Est aũt trisyllabũ nomẽ: nec vnq; o et e vocales in vnã syllabã nisi figurate iũgũt. vltima

Epidaurus.

Typhoeus.

Nunc armatur eo. nimium feritatis in illo est.
Est aliud leuius fulmen: cui dextra Cyclopum
Seuitie/flammeqꝫ minus/minus addidit ire.
Tela secunda vocāt superi. capit illa: domumqꝫ
Intrat Agenoream. corpus mortale tumultus
Non tulit ethereos: donisqꝫ iugalibus arsit.

Bacchi origo.

Ut tua decessit formidine mater Bacche
Raptus ex vtero: te tulit inde femur.

Imperfectus adhuc infans genitricis ab aluo
Eripitur: patrioqꝫ tener (si credere dignum est)
Insuitur femori: maternaqꝫ tempora complet.
Furtim illum primis Ino matertera cunis
Educat. inde datum nymphe Nyseides antris
Occuluere suis: lactisqꝫ alimenta dedere.
Dumqꝫ ea per terras fatali lege geruntur:
Tutaqꝫ bis geniti sunt incunabula Bacchi/
Forte Iouem memorant diffusum nectare: curas
Se posuisse graues: vacuaqꝫ agitasse remissos
Cum Iunone iocos/ & maior vestra profecto est:
Quam que contingit maribus: dixisse voluptas.
Illa negat. placuit que sit sententia docti
Querere Tiresie. Venus huic erat vtraqꝫ nota.

Tiresis in feminam.

Femina qui vir eras icta serpente bacillo
. Quum fis teresia & num scelus: an meritum?

Nam duo magnorum viridi coeuntia sylua
Corpora serpentum baculi violauerat ictu:
Deqꝫ viro factus (mirabile) femina septem

RAPH. Ima eñ est diphthōgꝰ nō' secūdꝫ: vt qdā putāt. Id qđ apte accusatiuus in a desinēs ostēdit. Nullum eñ nomē secūde declinatiōis accusatiuū in a finit: nisi i ntō eius diphthōgū habeat. Feritatꝫ. violētie. Est aliud leuius fulmē: duo inqt sunt fulminū genera: violētiꝰ & minus violētū: qđ fm superi vocāt. Illud enim violentum primum vocatur. Videtur mihi Ouidiꝰ ad id alludere: qđ de fulminibus physici scribūt: vt refert Pli. in ij. Naturalis historie. Fulminum duo esse gñа: alia nāqꝫ fatidica vocari: que ex alto statutisqꝫ de causis: & ex suis venīāt syderibus: alia ꝟo bruta & vana: vt q̄ nulla veniāt rōne nature. his percuti mōtes. his maria. omnesqꝫ alios irritos iaciꝰ fieri. Donis iuga. cōiugalibus/ q̄ p cōiunctiōe et coitu petierat. Imperfectꝰ ifans. qui postea Bacchꝰ fuit appellatꝰ. Femori. Iouis subaudiatur. Femora autē sunt coxarū summitates: vbi coxe ipse iūgunt. Materna tēpora: hoc ē mēsea nouē: quibꝰ in vtero a matribꝰ gestātur infantes. Ino matertera. Ino Cadmi fuit filia ac Semeles soror/ q̄ Bacchum ex Iouis femore eductū clā Iunone nutriuit. Nyseides. a Nysa Citherōis vertice Nysiades dicte sunt nymphe: que Bacchū nutriuerūt. Unde Dionysos ἀπὸ τοῦ Διὸς & Nysa Bacchus appellatus. Quāuis Diodorus Siculus indicet a Nysa felicis Arabie vrbe dici. Sed perq̄ absurdū est Bacchū adhuc infantem ex Beotia in Arabiam educandū fuisse trāslatū: cū tot nymphe presertim in vicinorū montium antris essent. Verū (vt Diodorus ipse refert) tres fuerunt Dionysi: ac priorū gesta posteriori: qui ex Semele & Ioue fertur natus/ fuerunt ascripta. Primus nāqꝫ fuit Indus vini/ multorumqꝫ adinuētor: quibus maxime hominum vita exculta est. Unde & imortalitate fuit donatus. Secundum ferunt ex Ioue Proserpinaqꝫ genitum/ vel Cerere: vt aliȷ̄ sentiunt/ quem primū tradūt boues ad aratrū iūxisse/ propter quod statuis illius cornua adiȷ̄ciebātur. Tertius ex Ioue & Semele natus/ cui Ouidius priorum quoqꝫ attribuit gesta: queqꝫ nymphis Nysam habitantibus commendatum fuisse ait. Sunt autem decem vrbes hoc nomine appellate/ ac Baccho omnes dicate: quarum prima est in Helycone. Secūda in Thracia. Tertia in Caria. Quarta in Arabia. Quinta in Egypto. Sexta in Naxo. Septima in Iudia. Octaua in monte Caucaso. Nona in Lybia.

Duo fulminū gñа

Femora.

Ino.

Dionysos.

Nysa.

Decima in Euboea: vbi vno die ferunt vitem & florere/ & vuam maturescere. Antris suis. proprijs speluncis. Antra nāqꝫ montium: precipueqꝫ Heliconis nymphis sunt dicata. Antrū autē illud in quo Bacchus fertur educatus Dythyrites vocatur. Vñ & Bacchus Dythyrambus fuit appellatus: eo qđ Διθύρας: hoc est duas ianuas antrum habuerit: vt quidam e grecis narrant.

Antrum.

Fabule quarte tertij libri argumentum.

LACT. Dumqꝫ ea per terras fatali lege geruntur &c. Iuppiter cū Iunone iocosis omissis oibus iurgijs referēs in cōiunctione maiorē capere feminas q̄ viros voluptatē. Tiresiā iudicē adeūdū censuit: qui vtrāqꝫ naturam maris ac femine fuerat expertus. Nā quodā tpe cū serpētes ꝯcubitu herētes bacculo pcussisset: in mulierē ꝟsus fuerat/ ac rursus primo vere eadē vsus rōne/ ac tactu in virū cesserat. Qui cū Iouis sentētiā tutatꝰ esset: dānata Iuno iniuriā in iracūdiā vertit: ac Tiresiā luminibꝰ orbauit. Pro qua iniuria: qđ maiꝰ esset: Iuppiter futurorū esciētiā tribuit.

RAPH. Dūqꝫ ea per terras. narraturus Tiresie mutationē in feminā primum: deinde rursus in marē: quedā interserit quibus fabule elegāter cōnectūtur. Bis geniti Bacchi: primū nāqꝫ ex vtero Semeleaꝰ. deinde ex femore Iouis natꝰ est Bacchꝰ. Vñ etiā Dythyrābus est dictꝰ: quia Διαδυοθυρων: hoc est p duas ianuas (vt diximus) exiuit: & p vterū Semeles: & p femur Iouis. Nectare. vino suaui. Est enim nectar Deorꝫ potio suauissima. Cū vacua Iunone otiosa & ira carēte. Docti Tiresie. periti illiꝰ q̄stionis. Tiresias eñ Thebanus Eueris filius: et idcirco Euerides a Callimacho & Theocrito dictꝰ cū forte duos angues coeūtes virga pcussisset: in feminā fuit cōuersus: ac septē annos in eo sexu durasse fert. Rursusqꝫ cū eosdē serpētes verberasset: in pristinū sexū reuersus est. Qđ quidē nequis omnino fabulosum putet: legat & Pliniū in septimo Naturalis historie. & Diuum Augustinum de cōiugiȷ̄s veteris ac noue legis: qui asserūt quibusdā id accidisse. Ceterū Tiresias ab Ioue Iunoneqꝫ cōtēdētibus vtrꝰ maior in coitu voluptas sit maris an femine: iudex electꝰ maiorē esse femine voluptatē affirmauit. Qua sñia Iuno irata/ illū obcecauit. Iuppiter ꝟo p oculis ademptis ei futurorū pscientiā cōcessit. Mirabile. dictu subauditꝰ. est autē parenthesis: qua significat vix id credi posse.

Dythyrābus.

Nectar.

Ut au-

Egerat autumnos. octauo rursus eosdem

¶ Tiresia in virum.
Septem qui mulier fuit per annos:
Et factus quoqꝫ vir draconis ictu.

Vidit: ⁊ est vestre si tanta potentia plage
Dixit: vt auctoris sortem in contraria mutet:
Nunc quoqꝫ vos feriam. percussis anguibus iisdē
Forma prior redit: genitiuaqꝫ venit imago.

¶ Tiresia obeccatus.
Judice me omnipotens fuerit ꝙ victor: ademit
Lumina Juno: dedit scire futura tonans.

Arbiter hic igitur sumptus de lite iocosa
Dicta Jouis firmat: grauius Saturnia iusto/
Nec pro materia fertur doluisse: suiqꝫ
Judicis eterna damnauit lumina nocte.
At pater omnipotens (neqꝫ enim licet irrita cuiq̃
Facta dei fecisse deo) pro lumine adempto
Scire futura dedit: penamqꝫ leuauit honore
¶ Ille per Aonias fama celeberrimus vrbes
Irreprehensa dabat populo responsa petenti.
Prima fidem/ vocisqꝫ date temptamina sumpsit
Cerula Liriope: quam quondam flumine curuo
Implicuit. clausiqꝫ suis Cephisus in vndis
Vim tulit: enixa est vtero pulcherrima pleno
Infantem nymphe iam tunc qui posset amari.
Narcissumqꝫ vocat: de quo consultus/ an esset
Tempora mature visurus longa senecte:
Fatidicus vates/ si se non nouerit: inquit.
Vana diu visa est vox auguris. exitus illam
Resqꝫ probat: letiqꝫ genus/ nouitasqꝫ furoris.
Nam quater ad quinos vnum Cephisius annos
Addiderat: poteratqꝫ puer/ iuuenisqꝫ videri.
Multi illum iuuenes/ multe cupiere puelle:
Sed fuit in tenera tam dura superbia forma:
Nulli illum iuuenes/ nulle tetigere puelle.

¶ Echo in voce.
Echo nympha fuit Juno quia furta tonantis
Occului fecit vox breuis vt fiere.

Aspicit hunc trepidos agitantem in retia ceruos
Vocalis nymphe: que nec reticere loquenti/
Nec prior ipsa loqui didicit resonabilis Echo.
Corpus adhuc Echo/ non vox erat: ⁊ tamen vsum
Garrula non alium/ ꝙ nunc habet: oris habebat:

RAPH. ¶ Ut auctoris sortē. naturā ⁊ sexum. ¶ Auctoris. effectoris vestre plage. ¶ Genitiua. natiua: quā in natiuitate habuit Tiresias: mas aūt natus est. ¶ Arbiter. iudex. ¶ Nec ꝓ materia. nec sm̄ materie ac rei qualitatē. Res em̄ iocosa erat: ideoqꝫ Juno Tiresie sniam egre ferre nō debebat. ¶ Sui iudicis lumina. Tiresie iudicis electi oculos. ¶ Eterna nocte. ꝑpetua cecitate Sic q̄dē Oui. Callimach⁹ vo Tyresiaꝫ excecatū fuisse ait: eo ꝙ Palladē nudā in balnris viderit. ¶ Neqꝫ em̄ lꝫ. parēthesis est causaꝫ cōtinēs q̄re Juppiter Tiresie oculos non restituerit. Nō em̄ inq̄t lꝫ cuiq̄ deo alteri⁹ dei q̄libet parui facta rescindere. ¶ Leua. leuē fecit.

¶ Fabule. v. iiij. libri Argumētū.

LACT. ¶ Ille ꝑ aonios ⁊c. Lyriope nympha ex amne Cephiso procreauit Narcissuꝫ: cui Tiresias Seueri fili⁹ ola ꝓspa iñso pollicit⁹ est: si pulchritudinis sue nullā habuisset notitiā. Hūc igit̄ echo cū diligeret: neqꝫ illa viā potiūdi inueniret: cura: ⁊ sollicitudīe iuuenisquē extremis vocibus ꝓseq̄bat̄ fugiētē extabuit: eiusqꝫ reliq̄e corporis in lapidē ꝯuerse sunt. Q8 ei incidit Junonis ira: q: garrulitate sua eā sepe esset moratam Juppiter in mōtib⁹ ꝓse quēs nymphas manifesto dep̄hēdi posset. Fert̄ Echo filia Junonis ob deformitatē montib⁹ recōdita: neqꝫ ei⁹ ꝑter vocē inspici posse: q̄ tamen post obitum auditur.

RAPH. ¶ Ille per Aonias. Beotias. Aonia ei pars est Beotie mōtana ab Aone rege cognolata.

Aonia. Hec aūt iſerunt: vt cōmodi⁹ fabule consignant. ¶ Irrepꝛēhēsa. vera: q̄ nihil poterant reprehendi. ¶ Vocisqꝫ date. cōcesse artis ¶ Vaticinādi. ¶ Temptamina. experimēta ¶ Cerula Liriope. Narcissi in florem eiusdem nominis mutationem referre incipit poeta. Nam Liriope nympha Oceani ac Tethyos

Liriope. thyos filia a Cephiso fluuio cōpressa Narcissū peperit: quē Tiresias ꝯsultus a matre: ad maturā senectutē ꝑuēturū: si se nō nosset/ ꝑdixit Jd vo cum ambiguū videret/ exitu tādē fuit cōprobatū. Narcissus em̄ oim formosissim⁹ adulescēs: cū oēs sperneret amātes: seqꝫ ipse in fonte vidisset: ita ipsius exarsit amore: vt paulatim fuerit cōsumpt⁹. Eius vo cadauer cuꝫ nymphe rogo iponere vellēt ipsum in florē cōmutatū animaduertūt quē a iuuenis noīe Narcissuꝫ vocarūt.

Narciss⁹:

Cepisus. Cephis⁹ (vt dixim⁹) fluui⁹ est Beotie adiacens paludi. q̄ ab ipso cephisis appellat̄. Hoc aūt loco ꝓ deo fluminis ipsi⁹ accipitur. ¶ Nymphe cū sit nominatiui casus sine diphthōgo scribat̄. ¶ Iā tum. ab infātia vsqꝫ maximā p̄e se ferebat pulchritudineꝫ Narcissus ¶ Si nō nouerit. hoc ē si nū q̄ suā pulchritudinē cogueru. ¶ Vana diu visa est vox auguris. i. stulta et falsa. ¶ Nā quater ad q̄nos. hoc est vnuꝫ ⁊ viginti annos nat⁹ erat. ¶ Puer. ꝓpter pulchritudinem. ¶ Juuenis. ꝓpter magnitudinē. Erat em̄ magnus ⁊ formosissim⁹: q̄ q̄dē rara est felicitas. ¶ Aspicit hunc. fabula interponit de Echo nympha cōpositā: cui ꝓmū hoc ira Junonis euenit vt vltimas tātū de vocib⁹ audit̄ referret. Deide cū a narcisso: cui⁹ amore ardebat: spreta esset: i lapidē ita fuit ꝯuersa: vt vox sine corpore remāserit in mōtib⁹ vltia vbo. auditoꝝ reperēs ¶ Resonabilis Echo. verbum de verbo exp̄sit. Nam Echo dici potest resonantia. ¶ Corp⁹ adhuc Echo nondū inq̄t corpꝰ Echus in lapidem erat commutatum. Nunc em̄ sola vox sentit̄. ¶ Et tamen vsuꝫ q̄uis inquit Echo nympha esset corpore ꝑdita: aliū tamen vsum lingue quam nunc habeat: non habebat: nam vltimas solū voces referebat.

Echo:

¶ Fecerat

Reddere de multis vt verba nouissima posset.
Fecerat hoc Juno: quia cum deprendere posset
Sub Joue sepe suo nymphas in monte iacentes:
Illa deam longo prudens sermone tenebat:
Dum fugerent nymphe: postq̃ Saturnia sensit:
Huius ait lingue: qua sum delusa: potestas
Parua tibi dabitur: vocisq̃ breuissimus vsus.
Req̃ minas firmat. tamen hec in fine loquendi
Ingeminat voces: auditaq̃ verba reportat.
Ergo vbi Narcissum per deuia rura vagantem
Vidit ꝛ incaluit: sequitur vestigia furtim.
Quoq̃ magis sequitur: flamma propiore calescit.
Non aliter q̃ cum summis circumlita tedis
Admotas rapiunt viuacia sulfura flammas.
O quoties voluit blandis accedere dictis:
Et molles adhibere preces: natura repugnat:
Nec sinit incipiat. sed quod sinit: illa parata est
Expectare sonos: ad quos sua verba remittat.
Forte puer comitum seductus ab agmine fido
Dixerat: hic quis adest: ꝛ adest responderat Echo:
Hic stupet atq̃ aciem partes dimisit in omnes:
Voce veni magna clamat. vocat illa vocantem.
Respicit: ꝛ rursus nullo veniente: quid inquit
Me fugis: ꝛ totidem quod dixit verba recepit.
Perstat: ꝛ alterne deceptus imagine vocis:
Huc coeamus ait: nulliq̃ libentius vnq̃
Responsura sono: coeamus rettulit Echo.
Et verbis fauet ipsa suis: egressaq̃ silua
Ibat: vt iniiceret sperato brachia collo.
Ille fugit: fugiensq̃ manus complexibus aufert:
Ante ait: emoriar: q̃ sit tibi copia nostri.
Rettulit illa nihil: nisi sit tibi copia nostri.
Spreta latet siluis: pudibundaq̃ frondibus ora
Protegit: ꝛ solis ex illo viuit in antris.
Sed tamen heret amor: crescitq̃ dolore repulse:
Et tenuant vigiles corpus miserabile cure:

Echo in lapidem.

Vocalis nymphe fueram resonabilis Echo
Narcissum volui sum lapis erubuit.

Adducitq̃ cutem macies: ꝛ in aera succus
Corporis omnis abit. vox tantum: atq̃ ossa supersunt
Vox manet. ossa ferunt lapidis traxisse figuram.
Inde latet siluis: nulloq̃ in monte videtur.
Omnibus auditur: sonus est qui viuit in illa.
Sic hanc: sic alias vndis: aut montibus ortas
Luserat hic nymphas: sic cetus ante viriles
Inde manus aliquis despectus ad ethera tollens
Sic amet ipse licet: sic non potiatur amato:
Dixerat. assensit precibus Rhamnusia iustis

RAPH. Fecerat hoc Juno. vñ id incommodi hũerit Echo: vt nouissima solũ v̾ba referret: exponit poeta. Juno igitur fuit i causa vidẽs sepi⁹ illi⁹ nugꝫ deiu saz eẽ: acipeditã ne Jouẽ cũ nymphis coeũtẽ deph̃ẽderet. Sub Joue suo iacentes. cũ Joue marito suo coeuntes. Postq̃ Saturnia sẽsit. qδ subaudiat. Sic em̃ i soluta orõe loq̃mur. Qδ postea quã Juno Saturni filia sensit et cognouit. Re q̃ minas firmat: re ipa ꝛ effectu minas exeq̃tur. Reportat. repetit ꝛ refert. Per deuia rura. p̃ inuias syluas.

Incalescere. Incaluit. amore illi⁹ capta fuit. Amore nãq̃ incalescere aliquẽ: vt inflãmari ꝛ ardere dicim⁹. Circũlita. circũposita. Est aũt periphrasis sulfurator lignor. Viuacia sulfura. q̃ difficile corrũpũt. Hac aũt similitudĩe oñdit Echo quo ꝓpinq̄or narcisso erat: eo magis amore inflãmatã eẽ. O q̃ties voluit. hac iteriectiõe significat vehementia amoris q̃ Echo Narcissũ ꝓseq̃bat. Accedere. adire. Blãdis dictis. v̾bis blãditiarũ plenis: q̃bus amatores vti consueuerunt. Molles p̃ces. ab effectu p̃ces dicunt molles: q̃ illi hoies mites: mansuetiq̃ reddũt. Natura repugnat. neq̃ em̃ prior loq̃ poterat sic volẽte Junone: sꝫ vltima tm̃ v̾ba referebat. Nec sinit incipiat. hoc ẽ illã icipere nõ ꝑmittit. Seductus. separat⁹: aũt deceptus. Comitũ ab agmine fido. hypallage est. Ab agmine em̃ ꝛ turba fidor comitũ Narcissum itelligim⁹ recessisse. Aciẽ. oculor sub audiam⁹. Recepit. accepit: audiuit. Alterne vocis. alterne

Coire: ternasit emisse ꝓmũ a Narciso: deĩde ab Echo. Huc coeamus. ꝯueniam⁹ huc in hũc locũ: sꝫ Echo eãdẽ quidẽ vocẽ refert: sed nõ eãdẽ significationẽ. Coire nãq̃ ꝛ ꝯuenire ꝛ ꝯcũbere significat: q̃ in significatiõe ab echo fuit repetitũ: vt ꝓpter q̃ sequit: oñdũt. Et v̾bis fauet ipa suis. hoc ẽ sua v̾ba re ipa cõprobat ꝛ ꝯfirmat. Quã sit tibi cop. nr̃i. q̃ me potiri possis ꝛ i tua ptãte h̃re. Proteg. occultat. alibi ab̃scedit. Sol i ãtris. d̾sertis speluncis. Heret. remanet. Tenuãt. extenuãt ꝛ macilẽtũ reddũt. Vigiles cure. ab effectu: q̃ hoies dormire nõ sinant. Adducit. ꝯstrĩt: diminuit. Ois succus tota sanguis. Supsunt. restãt. Ossa ferũt lapid. traxisse figurã. i. ossa ferũt i lapides fuisse ꝯuersa. Inde latet syluis. ex eo in q̃ tpe: q̃ ossa i lapides fuerũt cõmutata: sic latet in sylua Echo: vt ab oib⁹ q̃dẽ audiat: sꝫ a nullo videat. Sonus est q̃ viuit i illa. scite dixit. nã Echo nihil aliud est q̃ son⁹: a q̃ et d̾ducta ẽ. nã echo απο του εχου q̃ est son⁹ deriuat. Echo.

Fa. vi. iij. li. arg. LACT.
Sic hãc ꝛc. Narcissũ tũc supradictũ ob nimiã crudelitatẽ: quã i Echo exhibuerat: Nemesis vltrix fastidiẽtiũ i amorẽ sui ipalit: vt ñ mlore flãma ille exureret. Qui cũ ex assidua venatiõe fatigat⁹ fꝫ fontẽ in opaco ꝓcubuisset ꝛ hauriẽs aquã imaginẽ sui ꝯspexisset: ꝛ diuti⁹ ibi ꝯmoraret. nouissime tabuit ita vt vita ꝑuaret: ex cui⁹ reliq̃is flos extitit: quẽ Naiades nymphe flẽtes casũ fr̃is Narcissi nomen ei⁹ adnotauerũt.

RAPH. Luserat. illuserat. Sic cet⁹ an̄ viri

Fons erat illimis nitidis argenteus vndis:
Quem neqꝫ pastores:neqꝫ paste monte capelle
Contigerant. aliudue pecus: quẽ nulla volucris:
Nec fera turbarat:nec lapsus ab arbore ramus.
Gramen erat circa:quod proximus humor alebat:
Siluaqꝫ Sole locum passura tepescere nullo.
Hic puer:⁊ studio venandi lassus:⁊ estu
Procubuit:faciemqꝫ loci:fontemqꝫ secutus.
Dumqꝫ sitim sedare cupit:sitis altera creuit.
Dumqꝫ bibit visae correptus imagine forme
Spẽ sine corpe amat:corp⁹ putat esse qđ vmbra ẽ.
Ac stupet ipse sibi:vultuqꝫ immotus eodem
Heret:vt e pario formatum marmore signum.
Spectat humi positus geminum ceu lumina syd⁹:
Et dignos Baccho digitos:⁊ Apolline crines:
Impubesqꝫ genas:⁊ eburnea colla:decusqꝫ
Oris:⁊ in niueo mixtum candore ruborem.
Cunctaqꝫ miratur: quibus est mirabilis ipse.
Se cupit imprudens:⁊ qui probat:ipse probatur:
Dumqꝫ petit:petitur:pariterqꝫ accendit:⁊ ardet.
Irrita fallaci quoties dedit oscula fonti.
In medias quoties visum captantia collum
Brachia mersit aquas:nec se deprendit in illis.
Quid videat:nescit. sed quod videt vritur illo:
Atqꝫ oculos idem:qui decipit:incitat error.

¶ Ad Narcissum.

Quod petis o Narcisse tuum est:quam poscis imago
Est tua:discedas flos eris hic croceus.

Credule quid frustra simulachra fugacia captas?
Quod petis est nusq̃. qđ amas:auertere:perdes.
Ista repercusse. quã cernis. imaginis vmbra est.
Nil habet ista sui:tecum venitqꝫ:manetqꝫ.
Tecum discedet:si tu discedere possis.
Non illum Cereris:non illum cura quietis
Abstrahere inde potest:sed opaca fusus in herba
Spectat inexpleto mendacem lumine formam.
Perqꝫ oculos perit ille suos:paulumqꝫ leuatus
Ad circunstantes tendens sua brachia siluas:
Ecquis Io silue crudelius inquit amauit?
Scitis enim:⁊ multis latebra opportuna fuistis:
Ecquem:cum vestre tot agantur secula vite:
Qui sic tabuerit longo meministis in euo?
Et placet:⁊ video:sed quod videoqꝫ:placetqꝫ.
Non tamen inuenio. tantus tenet error amantem.
Quoqꝫ magis doleã. nõ nos mare separat ingẽs:
Nec via:nec montes:nec clausis menia portis.
Exigua prohibemur aqua. cupit ipse teneri.
Nã quoties liquidis porreximus oscula lymphis:
Hic toties ad me resupino nititur ore.

RBPH. ☞ viriles. sic inqt añ dũ eẽt puer multos viros ei⁹ amore capto alluserat narciss⁹. ¶ Inde. ex illa Narcissi superbia. ¶ Aliqs despect⁹. q̃dã ɔtẽpt⁹. ¶ Sic amet ipse lz. vtinã in qt ipse Narciss⁹ sic amare possit: vt nunq̃ amato potiatur. ¶ Rhãnusia Nemesis Rhãnusia a Rhãnũte pago ⁊ regiõe Attice: vbi celeberrimo tẽplo colebat dicta: q̃ aduers⁹ superbos marie iexorabilis eẽ narrat: cui⁹ q̃dẽ statue capiti corona iposita erat (vt scri. Pausa.) in qua ⁊ cerui ⁊ softie parua isignia ɔtinebantur. In manuũ altera tam⁹ fraxine⁹: in dextera phiala: l q̃ Ethiopes effecti e- tãt. Statua aũt illa q̃ magnitudie ⁊ pulchritudie pfecta eẽ: Phidie opib⁹ ɔtẽdebat. ñ mĩn⁹ Rhãnũs celebat: q̃ marathõ pilo ɔ Persas cammisso. Sic aũt Nemesis Rhãnusia dicta est: vt Diana Ephesia. Uen⁹ cytherea. Nemesin ꝓo Oceani ⁊ Thetyos filiã fuisse Pausa. scribit. Hui⁹ dee simulachrũ i capitolio q̃dẽ erat (vt scri. Pli.) q̃uis nomẽ latinũ nõ sit. ¶ Fõs erat illimis. fontẽ amenissimũ describit poeta. Illimis. ¶ Illimis. sine limo. ¶ Argẽteus. vt argẽtũ nitid⁹ ⁊ splẽdid⁹. ¶ Gramẽ. herba. ¶ Syluaqꝫ sole locũ passura. sylua (aut silua) inqt adeo dẽsa fõti iminebat: vt solis radiy neq̃q̃ ad fõtẽ penetrare possent. ¶ Sole nullo. nullo solis calore. ¶ Et estu. solis feruore. ¶ Procub. i faciem iacuit: id q̃ lassi i herbosis loc facere solẽt ¶ Faciẽ loci. amenissimũ loci sitũ. ¶ Sitꝫ alia. Amor. cupiditas altera / hoc est amor. Nihil el aliud est amor. q̃ cupiditas portundi re amata. ¶ Dũq̃ bibit

bibit. q̃ p q̃ accipiẽda vr̃ vt exponat. qr dũ bibit. ¶ Spẽ sine corpe amat. hoc min⁹ recte dictũ esse vr̃. Qñ ei spes est sine corpe. Spes aũt p spẽ ⁊ vmbra posita esse vr̃: lz forsitan hũc iocũ poeta si ii cuisset erat emẽdatur⁹. Uerũ sic q̃z defendi põt. Sperabat eñi se eo potiturũ: qđ tãgi nõ pt. ¶ Ac stupet ipse sibi: sua ipsi⁹ pulchritudine stupet Narcissus. ¶ Signum. statua. ¶ Pario marmore. Paros. Paros isula ẽ Egei candidissimo marmore nobil. ¶ Spectat humi positus. narcissi singula mẽbra describit: q̃ meli⁹ ipsi⁹ pulchritudinẽ osñdat. Ordo ẽ aũt. Spectat lumina et oculos ceu geminũ syd⁹: q̃ silitudie pulcherrimos Narcisso oculos fuisse poeta demõstrat. ¶ Impubes genas. iberbes: ac sine vlla ꝑsus lanugine. ¶ Eburnea colla. cãdida sic: vt eburnea viderent. ¶ Pariterqꝫ accendit ⁊ ardet. hoc ẽ vna ɔ vrit ⁊ vritur. In hac ꝓo descriptione valde poeta lasciuit. ¶ Irrita oscu. vana. Nihil eñi p̃ter aquã tãgebat. ¶ Captãtia. captare ⁊ cõprehẽdere conãtia. neqꝫ ei captabant. ¶ Incitat. stimulat ad amãdũ. ¶ Credule qđ frustra. miserat õe q̃dã Credulus. poeta mot⁹ vr̃ ɔuertere smonẽ ad narcissũ. Credul⁹ aũt dr̃ q̃ facile ⁊ nimiũ credit. ¶ Simulachra fugacia cap. imaginẽ fugiẽtẽ. ¶ Quod petis est nusq̃. ac si diceret: nihil est id qđ cupis. Scđz aũt eoꝝ loqt opinionẽ q̃ corpa solũ esse putãt. ¶ Qđ amas auertere pdes. hoc ẽ auerte a fõte vultũ tuũ: quẽ amas ⁊ ipsũ stari amittes. Est ei spatiui modi auertere. Admonere eñ eũ vr̃: vt vultũ auer-

☞ tat.

RAPH. ¶ tat: sicq; cognosceret se vmbram amare. ¶ Repeti. ab aq̄ remisse ¶ Nil h3 i. sui. ista loq̄t imago quē cernis nil hz ppriū sz tota a te pēdet ¶ Cerere cibi. ¶ Quietis sōni. ¶ Opaca her. vmbrosa. ¶ Inexpl. lu. oculis q̄ n̄ poterāt satiari ¶ Mēda. for. falsā adolescētis figurā.

Ecquis, ¶ Ecq̄s o sil. exclamatō ē cū īterrogatōe hois vehemēt affecti. est āt sola dictō ecq̄s r p c scribit n̄ p t vt fere i exēplarib⁹ ē dēpuatū. Io. Io vo dolētis hoc loco ē īterectio: alibi bacchātiū gaudētiū. ¶ Sci. ei. penthesis ē: q̄ oñdit narcis⁹ se merito silua rogat an aliquē sic tabescere viderint ¶ Et mul. la. op. fui. hoc ē multis amātib⁹ latebras pbuisti vt 3mo de suis amorib⁹ frui possēt. ¶ Oppor. cō moda. ¶ Ecquē cū vre. ordo est. Ecquē meministis i lōgo euo q̄ sic tabuerit r paulati 3sūpt⁹ sit ¶ Tot se. silue ei mtra secla viuūt Sel3 ār cētū āno. spatiū dr ¶ Tabue. paulati 3sūpt⁹ sit. Tabescere nāq; ē paulati deficere r absūi. Tabe āt dr i natura q̄ humor corruptio ē q̄ corpa ad extremā maciē deducit. ¶ Tāt⁹ r3 er a. acclamatio ē q̄ se in maxia misia 3stitutū eē oñdit narci. cū quē amat: inuenire n̄ possit. ¶ Nec m. me

Menia. nia a muniēdo dr: r ea sūt ppe q̄ vrbē cingūt q̄q̄r puata edificia significēt ¶ Tene. āplecti. ¶ Relu. ore. sursū verso ore. ¶ Puer vni. sing ne mine ei aliū tāta pulchritudie pditū esse putabat. ¶ Petit⁹. expetit⁹: exoptat⁹. ¶ Fugi. fastidias. ¶ Aspnere. renuas ¶ Fero patior r tolero. ¶ Ino. me co. fe. stulte dictū eē vr. Oximorō āt a grecis vocat: q̄ 3tius sapiētū videat: acut⁹ tñ est sēs⁹. copia ei inopē fecit, Narcis. q̄ q̄ i seipō erat: potiri r frui nō poterat.

Votum. ¶ Vo. no. cupiditas noua r inusitata: vt q̄ quia amat: lōge ab a se cupiat abeē. ¶ Stipe. supsūt. restat. ¶ Prio i euo. in pma etate mee pte. Adolescēs ei adhuc erat narcis. ¶ Nec mi. m. gr. ē. nec mihi loq̄t molesta ē mors q̄ppe q̄ mea doloribus finē sit ipositura ¶ Diut. el. diuti⁹ viueret. ¶ Nūc d. p. vna. nec. ¶ Ad eā. fa. ad eādē imaginē. faciem ei intēdit p toti⁹ corpis forma: intēdit p imagine ponit ¶ Ma. fa. lia. n⁹ r omēs ¶ Mo. la. turbato fōte lac⁹

Posse putes tangi/minimū est qd amātib⁹ obstat.
Quisquis es huc exi. quid me puer vnice fallis:
Quoue petitus abis: certe nec forma/nec etas
Est mea quā fugias: r amarūt me quoq; nymphe.
Spem mihi nescio quam/vultu promittis amico.
Cumq; ego porrexi tibi brachia/porrigis vltro.
Cum risi: arrides. lachrymas quoq; sepe notaui
Me lachrymāte tuas/nutu quoq; signa remittis:
Et quantum motu formosi suspicor oris:
Uerba refers aures non peruenientia nostras:
Iste ego sum: sensi. nec me mea fallit imago:
Uror amore mei/flammas moueoq; feroq;.
Quid faciā: roger/anne rogē: qd deinde negabo:
Quod cupio: mecum est. inopem me copia fecit:
Otinam a nostro secedere corpore possem.
Uotū iam amātie nouū est. vellē/ qd amam⁹: abesset.
Iamq; dolor vires adimit: nec tempora vite
Longa mee superant: primoq; extinguor in euo.
Nec mihi mors grauis est posituro morte dolores.
Hic qui diligitur: vellem diuturnior esset.
Nunc duo concordes anima moriemur in vna.
Dixit: r ad faciem rediit male sanus eandem:
Et lachrymis turbauit aquas: obscuraq; moto
Reddita forma lacu est: quam cum vidisset abire:
Quo refugis: remane: nec me crudelis amantem
Desere: clamauit. liceat quod tangere non est:
Aspicere: r misero prebere alimenta furori.
Dumq; dolet: summo vestem diduxit ab ore:
Nudaq; marmoreis percussit pectora palmis.
Pectora traxerunt tenuem percussa ruborem.
Non aliter/q̄ poma solent: que candida parte:
Parte rubent/aut vt variis solet vua racemis
Ducere purpureum nondum matura colorem.
Que simul aspexit liquefacta rursus in vnda:
Non tulit vlterius. sed vt intabescere flaue
Igne leui cere/matutineq; pruine
Sole tepente solent: sic attenuatus amore
Liquitur: r tecto paulatim carpitur igni:
Et neq; iam color est mixto candere rubori:
Nec vigor/r vires/r que modo visa placebant:
Nec corpus remanet: quondā qd amauerat Echo:
Que tamen vt vidit: q̄uis irata: memorq;
Indoluit: quotiesq; puer miserabilis heheu
Dixerat: hec resonis iterabat vocibus heheu.

Facies. ei dr etiā fons tece ptaculū. fōs q̄3 vas est i q̄ vue calcant. Tibul. Et pleno pingnia musta lacu. ¶ Li. qd tā. n̄ ē asp. hoc ē pmitte me aspicere id qd tāgere ipossibile ē. nā hoc verbū est cū īfinito tū etū sigt possibile ē. ¶ Mise furo. ab effectu miser dr furor q̄ miseros hoies faciat q̄ illo vexātur. Miseri aūt sūt q̄ amāt vt Plau. q̄3 in asina. testat. ¶ Diduxit. diuisit. ¶ Ab ore sūmo. sic q̄dē legit. Sz ab ora summa forsitā ab Oui. fuit scriptū: vt a supiore extrēitate vestē fuisse deductā intelligam⁹. Naz ora vniuscuiusq; rei (nō solū terrarū) extremitas appellatur. ¶ Marmoreis pal. manib⁹ vt parium marmor candidis. ¶ Pectora traxerūt 3ceperūt. ¶ Tenuē percussa ruborē. exiguum. Duplici aūt similitudine q̄lis esset rubor ille ostendit. ¶ Liq̄facta in vnda. liq̄da aqua. ¶ Nō tulit vlteri⁹ i dolorē vlteri⁹ ferre non potuit ¶ Intabescere. paulati liquefieri et absumi. ¶ Matutine pruine. pruina ros est cōgelatus ¶ Attenuat⁹. extenuat⁹: macer fact⁹. ¶ Liquit. liquescit: ac paulatim cōsumitur. ¶ Et tecto carpit igni. occulto amore cruciat. Tale est illud Uer. Et ceco carpitur igni. ¶ Et vires. non aduerbiu3 subaudiat: vt intelligam⁹ r vires non remanent. Est enim hypozeugma. ¶ Quamuis irata memorq; se a Narcisso fuisse spretam. Est aūt ordo. Que tñ idoluit vt vidit q̄uis irata eēt. ¶ Miserabilis. miserandus: ac misericordia dignus.

Pruina.

¶ Plā

RAPH. ❡Plāgoris:percussionis. ❡Locus:Echo que in illo erat loco. Cōtinēs et ꝑ cōtētoꝑ metonymiā positū ē. ❡Sūmisit:deposuit. ❡Planxere sorores
Naiades Naiades:fleuere nymphe fontiū ꝛ fluminū: q̄ sorores videnť esse. Naiades enī fontiū ac fluuioꝝ nymphe dnr. ἀπο του ναειν:hoc est a fluēdo. ❡Et sectos fratri iposuere capillos:id ei in luctu mulieres facere solebāt.
Feretruȝ. ❡Feretrū.capulū q̄ cadauera efferuntur. ❡Quassasqȝ faces. scissas. Faces nāqȝ cadauerib⁹ pferebanť. ❡Croceū florem Narcissum florē coloꝛib⁹ depīgit. Nā croceus cuȝ sit folijs cādidis cīgiť. Est aūt idē cū lilio: vt ait Theophrast⁹ in libro de plantis.
LACT. ❡Fabule. vij. iij. libri argumentū.
❡Cognita res vatis ꝛc. Pētheus Echionis ꝛ Agaues fili⁹ i ɔtēptū trahēs ꝑdicta Tiresie auguris:cū i aduentu Liberi thebani hedera redimiti ꝑcederēt:ac sacra suscipērēt: ꝓhibet suos
Narcissus ī florem. Pēthe⁹ parere monitis:quod negaret ex Semele Bacchū deū ꝑditū. Cōfestī itaqȝ famulis īpat: vt in cōspectū suum Liberū vinctū attrahāt. At ille vt vesanitētē eluderet ꝓ lus Acetē ducit vict⁹ ꝛ custodia clauditur.
RAPH. ❡Cognita res exponitur⁹ quēadmodū Tyrrheni q̄dā naute Bacchuȝ cōtēnentes in Delphinos mutati fuerūt:ꝛ alia q̄dā:ꝛ Pēthei regis Thebanꝝ īpietatē ꝛ cedē narrat:vt fabule melī⁹ cōstigant. ❡Per Acheides vrbes: Achaicas. Est enī forma patronymica ꝑ possessiua.
Acheia Acheia regio est grecie Peloponneso cōtermina. Secūda
Penthe⁹, ꝓ huius nōis syllaba cū diphthōgo e est scribenda. ❡Echionides Pēthe⁹: Pētheus Echionis et Agaues fuit filius:qui dū Bacchum cōtemneret: eiusqȝ sacra i Citherone spectaret:a matre alijsqȝ Bacchis putantibus ipm̄ esse aprū fuit dilacerat⁹ Pentheus autē ἀπο του πενθους:hoc est a luctu fuit cognominatus ❡Uerba presaga:que futura significabant. ❡Cladē lucis adempte:cecitatem. ❡Obijcit:exprobrat. ❡Quā non procul auguror esse.hoc est quam puto atqȝ vaticinor prope esse. ❡Nouus liber:innuit poeta aliū quoqȝ Bacchuȝ veterem ꝛ āntiquum fuisse. Nam(vt scribit Diodorus)quidam vnum duntaxat:alij tres Dionysios ꝛ Bacchos fuisse putant:sua cuiqȝ gesta attribuē
Bacchi tres. tes:ac primum Indum fuisse aiunt:cum exercitu orbem peragrās ꝛ vitem plantare:ꝛ ex vua vinū torculari exprimere omniū primus mortales docuit pluraqȝ alia ad vsum hominū excogitata esse
Cumqȝ suos manibus percusserat ille lacertos:
Hec quoqȝ redebat sonitum plangoris eundem.
Ultima vox solitam fuit hec spectantis in vndam.
Heu frustra dilecte puer. totidemqȝ remisit
Uerba locus:dictoqȝ vale:vale inquit ꝛ Echo.
Ille caput viridi fessum summisit in herba:
Lumina mors clausit domini mirantia formam.
Tum quoqȝ se:postꝙ̄ est inferna sede receptus:
In stygia spectabat aqua. planxere sorores
Naiades/ꝛ sectos fratri imposuere capillos.
Planxerūt Dryades. plangētibus assonat Echo.
Iamqȝ rogū/quassasqȝ faces/feretrūqȝ parabāt/
Nusꝙ̄ corpus erat. croceum pro corpore florem
Inueniunt foliis medium cingentibus albis.

❡Ad Penthea,
Lumina Echionide defossa qd obijcis/heuheu
Lumina ꝙ̄ felix si tibi adenta forent.

❡Cognita res vatis meritā per Acheides vrbes
Attulerat famam:nomenqȝ erat auguris ingens.
Spernit Echionides tamen hunc ex omnib⁹ vn⁹
Contemptor superū Pentheus presagaqȝ ridet
Uerba senis:tenebrasqȝ:ꝛ cladem lucis adempte
Obiicit. ille mouens albentia tempora canis
Quam felix esses:si tu quoqȝ luminis huius
Orbus ait/fieres:nec Bacchica sacra videres.
Namqȝ dies aderit:quam non procul auguror esse
Qua nouus huc veniet proles Semeleia liber:
Quem nisi templorum fueris dignatus honore
Mille lacer spargere locis ꝛ sanguine syluas
Fedabis:matremqȝ tuam/matrisqȝ sorores.
Et veniet. neqȝ enim dignabere numen honore.
Meqȝ sub his tenebris nimium vidisse quereris
Talia dicentem perturbat Echione natus.
Dicta fides sequitur:responsaqȝ vatis aguntur.
Liber adest:festisqȝ fremunt vlulatibus agri.

eerūt vt pro Deo coleretur. Secunduȝ ex Ioue ꝛ Proserpina:vel(vt alij lēnūt) ex Cerere genitum ferunt:qui primus boues ad arādū iūxisse narratur: quā ob rē illius statue cornua apponebantur. Tertium ex Ioue ꝛ Semele Cadmi filia natuȝ aiūt: qui specie decorus inter mulieruȝ choreas summa cū voluptate nutritus fuit:atqȝ educat⁹. Feminarum deinde: quas thyrsis armauit exercitu congregato orbē terraruȝ peragrauit:eos/ q̄ pte iussēqȝ viuerēt/ sacra mysteriaqȝ docēs. Festos preterea vbiqȝ dies publice celebrari:choreasqȝ agi ꝛ musicā exercere artē instituit. Postremo sedatis iter omnes nationes vt belqȝ discordijs:bellisqȝ vbiqȝ sublatis pacem omnib⁹ largitus est. Quosdaȝ vero ob superbiam impietatemqȝ ipm̄ contemnentes iacientesqȝ bacchas ꝑpter incontinentiā ꝛ libidinem ab ipso circūduct. Cerimonias ꝓ ac mysteria sꝫ corruptelā exteraꝝ mulierū adinuēta: merita pena affecit:quoꝝ in primis fuit Pētheus. Hec ꝛ multo plura Diodorus de Baccho. Ouidius vero que ab alijs duob⁹ quoqȝ gesta fuere Baccho soli Iouis Semeles ꝛ filio attribuere videtur. ❡Matrisqȝ sorores: Ino ꝛ Autonoe. He nanqȝ vna cum Agaue matre Pentheum dilacerarunt. ❡Perturbat:interpellat:impedit ne plura loquatur. ❡Aguntur:peraguntur:perficiuntur. ❡Liber adest:Bacchus aduenit:qui idcirco Liber dicitur:ꝙ curis mentem liberet merum. Orgia autem ꝛ Bacchi sacra tam eleganter describit vt facile ab omnibus percipi possint. Liber
❡Festis:vlulatibus clamoribus. Qui enim Bacchi sacra celebrabant in furorem acti tympanorum:tubarum strepitu ita clamabant vt vlulare viderentur.

❡Ignota

RAPH. ¶ Ignotis ad sacra: quib⁹ alias nūq̄ interfuerāt. ¶ Quis fu. ang. hac oratiōe Pētheus conatur deterrere Thebanos a sacrificiis Bacchi celebrādis. Idcirco aūt eos et āguigenas et ꝓlē Mauortiā vocat: q̄ a Draconis dētib⁹: q̄ in tutela Martis erat: originē ducāt. per quod quidē significat eos nullū cū mollib⁹ viris vino ac libidini deditis ꝯmerciū habere debere. ¶ Attollit: aufert. ¶ Era ne tm: erea vasa. ¶ Aere repul. sepi⁹ ferreis baculis percussa. ¶ Et adunc. sunt cū ꝑpostrio subaudiat: aut pro gtō ablatiu⁹ est posit⁹. ¶ Et ma. frau. magice artes dr̄: que carminib⁹ ac venefiis mētes hoīm ꝑuertūt: efficiūtq; vt eē videāt q̄ nō sūt. A magis āt q̄ lingua Persaꝝ sapiētes dicūt sūt dr̄iuate. Zoroastres ꝯo ip̄e pm⁹ magice vanitati inuentor: fuisse dicit. ¶ Strictis telis: nudis ensib⁹. ¶ Agmina: acies: exercitus. ¶ Terruerit: āt subaudiat: est hāt a maiori ad min⁹ argumētū. ¶ Obscenisq; gre. turpia ac libidine corrupta mēritu do. ¶ Et ina. tym. vin. tympanū instrumētū ex pellib⁹ ꝯfectū: q̄ Bacche i sacris Bacchi vtebāt. Dr̄ciū ē aūt tympanū παρα το τυπτω: qd̄ est ꝑcussio m ifē additiōe. ¶ Vos ne se. mi. sermonē ꝯuertit ad socios cadmi q̄ vna cū ip̄o Phenicīā: patriāq; relinq̄ntes tādē ꝑ varia ꝑicula i Beotiā ꝑuenerūt. ¶ A Ty. Tyros insula ē Phenicie adiacēs: a Tyro Phenicis filio dicta. Est etiā Tyros Laconie vrbs et insula i mari rubro. Est ꝑterea vrbs Indie Tyros atq; Lydie. ¶ Vos ne ac. er. sensus ē vos ne mirer o iuuenes: q̄rū erat et robustiorē mag; decet arma q̄ thyrsos tenere. Est āt ordo. Vos ne mirer o iuuenes: q̄rū acriorē etatē ꝓpiorēq; mee decebat tenere arma. ¶ Nō t. thyrsi haste erāt pāpinis ornate: q̄s bacchi sacerdo. gestabāt. vñ et bacch⁹. thyrsiger vocat. ait Sen. i medea. cādida thyrsigeri ples. ¶ Qua stir. ac si dīcet origīnē vos

Magice artes.

Zoroastres.

Tympanum.

Tyros

nē vos ducere a Martio serpēte memētote: q̄ soi⁹ mltos iterfecit: vt sōtē suū tutaret. ¶ Ille de. le. for. argumētū ē a maiori. Est āt ātithesō: molles ei fortib⁹ opponunt. ¶ Dedit le. iterfecit. ¶ Viri. istra sūt bellica a torq̄ēdis lapidib⁹ aliisq; missilib⁹ dicta. ¶ Sine. cri. sine culpa. ¶ Sors q̄. hoc ē sors nr̄a lamentatione q̄dē digna foret: nō vituperatiōe. ¶ Nō c. non occultāda ꝑꝑ vituꝑatōez. ¶ Sz m. m. c. hoc ē s; capill⁹ vnguēto delibut⁹. Myrrha gen⁹ est aromatis q̄ vnguēta cōmēdāt. Hitū āt bacchi ita; dscri. vt mollissim⁹ videat ¶ Et p. prsicolo. arioꝝ coloꝝ. ¶ Q. e. stari sine vlla mora. Mīat Pentheu⁹ se Bacchū ita eē torturū: vt eū fateri sit coacturus: et quē hēat verū pr̄ez et cur ea sacra ꝯfinxerit. ¶ Conficta. Cōminiscr nāq; ꝯfingere ē: vñ ꝯmētū ꝑ cōfictiōe apd̄ Teren. ¶ An sat. Acri. exēplo ꝓbat bacchū facile posse r̄pelli. nā Acrisi⁹ rex argiuoꝝ bacco clausit vrbis portas: neq; illi⁹ sacra admittere voluit. Acrisi⁹ āt abātis argiuoꝝ reg; fili⁹ fuit ac pr̄ Danaes a Ioue amate. Hic cū a Preto fratre regno fuisset expuls⁹ a pseo nepote fuit restitut⁹: a q̄ tn̄ postea iuito (dū luderet disco) fuit iterēpt⁹: vt i leḡn. li. ait Oui. ¶ Ad. Bacchū aduenā cōtēptus gr̄a appellat Pētheus. Neq; ei eū Semeles et Iouis filiū eē credit ¶ Cū to. the. cū oībus thebanis Cōtinēs ei ꝑ ꝯtēto ꝑ metonymiā sepenūero ponit. Est āt iterrogatiue cū magna idignatiōe legēdū. ¶ F. h. i. parēthesis est: q̄ dclarat poeta q̄b⁹ mādauerit pēthe⁹: vt victū adduceret Bacchū. ¶ H. a. cadm⁹ ¶ H. Atha. eoli fili⁹ fuit athamas cadmi gener. ¶ Acri. ꝑuior. ꝯtūacior ¶ Mod. seniorꝝ admonitiōes.

Actutum.

Atq; ille cōmētū placent.

Cōminisci.

Acrisius;

Turba ruit: mixteq; viris matresq;/ nurusq;/
Vulgusq; et proceres ignota ad sacra feruntur
Quis furor anguigene proles Mauortia vestras
Attollit mentes: Pentheus ait/ era ne tantum
Aere repulsa valent: et adunco tibia cornu:
Et magice fraudes/ vt quos non bellicus ensis:
Non tuba terruerit: non strictis agmina telis:
Feminee voces/ et mota insania vino/
Obscenisq; greges/ et inania tympana vincant
Vos ne senes mirer: qui longa per equora vecti
A Tyro hac profugos posuistis sede penates:
Nunc sinitis sine Marte capi: vos ne acrior etas
O iuuenes/ propiorq; mee/ quos arma tenere
Non thyrsos/ galeaq; tegi: non fronde decebat:
Este precor memores/ qua sitis stirpe creati.
Illiusq; animos/ qui multos perdidit vnus:
Sumite serpentis. pro fontibus ille/ lacuq;
Interiit. at vos pro fama vincite vestra.
Ille dedit leto fortes. vos vincite molles
Et patrium retinete decus: si fata vetabunt
Stare diu Thebas: vtinam tormenta: viriq;
Menia diruerent: ignis/ ferrumq; sonaret.
Essemus miseri sine crimine: sorsq; querenda:
Non celanda foret: lachrymeq; pudore carerent.
At nunc a puero Thebe capientur inermi:
Quem neq; bella iuuant: nec tela: nec vsus equorum
Sed madidus Mirrha crinis/ mollesq; corone/
Purpuraq;/ et pictis intextum vestibus aurum.
Quē quidem ego actutū/ modo vos assistite: cogā
Assumptumq; patrem/ cōmentaq; sacra fateri.
An satis Acrisio est animi contemnere vanum
Numen et Argolicas venienti claudere portas:
Penthea terrebit cum totis aduena Thebis:
Ite citi (famulis hoc imperat) ite: ducemq;
Attrahite huc vinctum. iussis mora segnis abesto.
Hūc auus/ hunc Athamas: hūc cetera turba suorum
Corripiunt dictis: frustraq; inhibere laborant.
Acrior admonitu est: irritaturq; retenta:
Et crescit rabies: moderaminaq; ipsa nocebant.
Sic ego torrentem: qua nil obstabat eunti:
Lenius: et modico strepitu decurrere vidi:

¶ S. e. ꝑtera similitudie dclarat pēthei aduers⁹ sētoꝝ admoni. ꝑtulatē vt ei iq̄t torrētes violētiores fiūt vbi aliqd ipīs obstet: sic pēthei furor mōitis; senioꝝ ꝙmag; crescebat. Torrēs dr̄ fluui⁹ q̄ estate siccat.

¶ Ob-

At quacunqȝ trabes/obstructaqȝ saxa tenebant:
Spumeus/ꝛ feruens/ꝛ ab obice senior ibat.
Ecce cruentati redeunt:ꝛ Bacchus vbi esset:
Querenti domino/Bacchum vidisse negarunt.
Hunc dixere tamen comitem/famulumqȝ sacrorū
Cepimus/ꝛ tradunt manibus post terga ligatis/
Sacra dei quondam Tyrrhena gente secutum.
Aspicit hūc Penthe⁹ oculis.quos ira tremēdos
Fecerat:ꝛ ꝙꝙ vix pene tempora differt:
Operiture/tuaqȝ aliis documenta dature
Morte/ait:ede tuum nomen:nomenqȝ, parentum/
Et patriam/morisqȝ noui cur sacra frequentes.
Ille metu vacuus nomen mihi dixit Acetes:
Patria Meonia est.humili de plebe parentes.
Non mihi que duri colerent pater arua iuuenci/
Lanigerosqȝ greges:non vlla armenta reliquit.
Pauper ꝛ ipse fuit/linoqȝ solebat/ꝛ hamis
Decipere/ꝛ calamo salientes ducere pisces/
Ars illi sua census erat.cum traderet artem:
Accipe quas habeo studii successor/ꝛ heres
Dixit opes:moriensqȝ mihi nil ille reliquit/
Preter aquas.vnum hoc possū appellare paternū
Mox ego:ne scopulis hererem semper in iisdem
Addidici regimen dextra moderante carine
Flectere:ꝛ Olenie sydus pluuiale capelle:
Taygetenqȝ:Hyadasqȝ oculis:Arctonqȝ notaui:
Uentorumqȝ domos:ꝛ portus puppibus aptos.
Forte petens Delon Chie telluris ad oras
Applicor:ꝛ dextris adducor littora remis:
Doqȝ leues saltus:vdeqȝ immitor harene.
Nox vbi consumpta est:Aurora rubescere primo
Ceperat:exurgo:laticesqȝ inferre recentes
Admoneo:monstroqȝ viam:que ducit ad vndas.
Ipse quid aura mihi tumulo promittat ab alto
Prospicio:comitesqȝ voco:repetoqȝ carinam.
Adsumus en inquit sociorum primus Opheltes.
Utqȝ putat predam deserto nactus in agro.
Uirginea puerum ducit per littora forma.
Ille mero.somnoqȝ grauis titubare videtur:
Uixqȝ sequi.specto cultum:faciemqȝ.gradumqȝ:
Nil ibi quod credi posset mortale videbam:
Et sensi:ꝛ dixi sociis.quod numen in isto
Corpore sit dubito.sed corpore numē in isto est.
Quisquis es o faueas:nostrisqȝ laboribus adsis:
His quoqȝ dea veniam.pro nobis mitte precari
Dictys ait:quo non alius conscendere summas
Ocyor antennas:prenhensoqȝ rudente relabi.
Hoc Libys:hoc flauus prore tutela Melanthus.

RAPH. ☞ Obstruc. opposita. Obice.obiectione. Senior. violentior. Ecce cruētati redeūt.famuli ad Bacchum cōphēdēdum missi sanguinolēti sūt reuersi.Quosdā ei ex Bacchi comitibus vulnerauerant.
Tyrrhēa. Querēti dño.tyrāno. Tyrrhena gēte.Thusca. nam Tyrrheni ppli sunt Italie:q̄ et Thusci dn̄r:ꝛ Tyrrhenia q̄ Thuscia vocat.
Fabule. viii. ix.x.ꝛ.xi.tertij libri Argumētū.
LACT. Aspicit hūc Pentheus ꝛc.acetes supra dict⁹ Liberi comes cui⁹ sub imagie de⁹ latuerat:eludēs pēthea idicat regi.q̄s ita exigeret:nomen genusqȝ artis sue:ꝛ quāta vis appuerit in Libero:q̄ tpe petēs Naxō i Tyrrhenos icideret:ab his eni ppt eximiā pulchritudinē capt⁹ p pda iposit⁹ nauigio est. Qui vt vidit i aliā se duci regionē: armamēta nauis i feras ac serpētes cōuertit Quo pdigio exterriti Tyrrheni in pelag⁹ se pcipitauere:ac i delphinos aues se mutauere. Post hec iterū custodia clauditur:que cū spōte dei patuisset: ꝛ vīcla a manib⁹ defluxissēt i mōtē Cytherons digreditur ibiqȝ Agauē matrē ei⁹ alienatā furore adiuuātib⁹ sororib⁹ Ino ꝛ Autonoe impellit:vt sacra preteres sua interimat manu.
RAPH. ☞ Differt. profert:ptrahit ac plōgat. Significat aūt Pēthe⁹ maxio agitari furore:vt q̄ sub ito de imerito sumere suppliciū vellet. Documēta . exēpla Moriturus.nā Bacchus ea cū pmū ab Indis cū triumpho reuertēs inuehebat sacra. Frequētes. celebres ꝛ colas. Patria Meonia ē.Lydia:ac potius Thuscia. Lydij nāqȝ duce Tyrrheo Atyos filio penuria frugū laborantes (vt narrat Herodot⁹)coloniā in Italiā, deduxerūt. Nō mihi q̄ duri.cur sacra Bacchi sit secut⁹ Acetes exponit id qđ vltio loco a tyranno fuerat rogatus. Lino.retib⁹ q̄ ex lino pficiūt. Significat aūt patrē sibi fuisse piscatorē. Ars illi sua cēs⁹ erat.hoc est nullis aliis diuitiis pr̄ me⁹ ꝙ arte. cēsebat:atqȝ iter capite cēsos numerabat:q̄ nullū.pci⁹ pr̄imoniū habebant. Studij.artis ꝛ istitutū. Preter aq̄s.i q̄bus piscarer. Et Olenie capelle:Amalthee capra dicit: q̄ Ionē aluisse fert: ac ppterea i celū sublata iter sydera cū geminis hedis fuit collocata:i cui⁹ ortu ꝛ occasu marie pluuie solēt eē Olenos aūt (vt inquit Igin⁹) vrbs ē Beotie:vt aliij Achaie:i q̄ Amalthea nutrita merito Olenia vocat capella.vn̄ Oui.i fast.q̄nto. Nascit Olēte signū pluuiale capelle. Eaꝗ enumerat Acetes:q̄ru maxime piti eē dēbēt nautū gubernatores. Taygetē:vna est ex Pleiadib⁹ Taygete:p quā totū pleiadū (q̄ latie Uergiliae dn̄r) sydus ostēdit. Fuit etiā Taygeta Agenoris filia. Un̄ Tayget⁹ Laconie mons:q̄ ꝛ Taygetas dr: fuit appellatus. Hyadas. Latine Sucule q̄dē dn̄r.nō απο του υως:idest a sub⁹:vt pusci illi Romani pat̄ greci sermōis adhuc periti putauerūt. sz απο του υειν hoc est a pluēdo hyades sunt appellare:qđ ortu ꝛ occasu pluuias inducāt. Sūt aūt stelle i frōte tauri collocate. Arctō:vrsam: p quā septētriones q̄nūqȝ occidūt figit.
☞ Ues

Capite cē li.

amalthes

Hyadas

RAPH. ¶ Uētorūq; domos hoc est quatuor mūdi partes· vñ flare dicunt vēti. oriētē: occidentē: meridiē: septētrionē. Nā Eurus in oriēte. Zephyr⁹ in occidēte. Auster ad meridiē. Boreas ad septētrionem domos habere in primo a poeta narrant. ¶ Chie telluris ad oras. ad litt⁹ Chii insule. Est eñ chios auaritiā. ¶ Non tñ hāc. hypallage est: vt intelligam⁹. Non patiar sacrū pōdus ⁊ numē hac naue violari: qđ certe fieret: si vi veheret. ¶ Pars hic mi hi maxima iuris. maxima inqt pars hui⁹ nauis est mea. ¶ Hic. in hac naue. ¶ Inq; aditu obsisto. in ipso inquit igressu resisto: ne in nauē īducat puer.

Hoc probat Alcimedon: ⁊ qui requiemq; modūq;
Uoce dabat remis animorum hortator Epopeus.
Hoc omnes alij. prede tam cupido est.
Non tamen hanc sacro violari pondere pinum
Perpetiar dixi. pars hic mihi maxima iuris.
Inq; aditu obsisto. furit audacissimus omni
De numero Lycabas: qui thusca pulsus ab vrbe
Exilium dira penam pro cede luebat.
Is mihi dum resto: iuuenili guttura pugno
Rupit: ⁊ excussum misisset in equora: si non
Hesissem: quis amens in fune retentus.
Impia turba probat factum. tū deniq; Bacchus
(Bacchus enim fuerat) veluti clamore solutus
Sit sopor: aque mero redeant in pectora sensus.
Quid facitis? quis clamor ait? qua ducite naute
Huc ope perueni? quo me deferre paratis?
Pone metum Proreus: ⁊ quos contingere portus
Ede velis dixit: terra sistere petita
Naxon ait Liber cursus aduertite vestros.

¶ Bacchus in puerum.
Naute vt polliciti estis ire Naxon
Non est hic puer est sacer Lyeus.

Illa mihi domus est. vobis erit hospita tellus.
Per mare fallaces: perq; omnia numina iurant:
Sic fore: meq; iubent picte dare vela carinne.
Dextera Naxos erat: dextra mihi lintea danti:
Quid facis o demens? qs te furor inqt Opheltes?
Pro se quisq; timet. leuam pete maxima nutu
Pars mihi significat. pars qđ velit: aure susurrat.
Obstupuit: capiatq; aliquis moderamina dixit.
Meq; ministerio scelerisq; artisq; remoui.
Increpora cūctis: totumq; immurmurat agmen.
E quibus Ethalion te, scilicet omnis in vno
Nostra salus posita est: ait: ⁊ subit ipse: meumq;
Explet opus: Naxoq; petit diuersa relicta.
Tum Deus illudens tanq̄ modo deniq; fraudem
Senserit: e puppi pontum prospectat aduncas:
Et flenti similis. non hec mihi littora naute

Chios. clarissima Ionū insularū eiusdē noīs: vnde a Chio oceani filio cognoīata. Uel a niue: q̄ Χιων grece dr: vel a Chione nympha. Est etiā vrbs Carie Chios: ⁊ Cheronesi: ⁊ Euboee. Sane sciendū primā syllabam in primitiuo corripi: ⁊ deriuatiuo ꝓo produci. ¶ Adducor litora. elegāter nomini detracta prepositio verbo est adiecta. ¶ Latices recētes. recētē aquam. ¶ Inferre. in nauē. ¶ Admōeo. socios subaudiam⁹. ¶ Ut ꝙ putat qr falledat Opheltes: ideo putasse eum inqt poeta. Nam fere q̄ putare dicunt: decipiūtur. De hymno aūt Homeri in Bacchū hec omnia Ouidi⁹ sumpsisse videt: que de Bacchō in puerum mutato hoc loco scribunt. ¶ Titubare videt. vacillare mero: somnoq; simulabat se bacch⁹: ne a nautis de⁹ esse cognosceretur. Tametsi bacch⁹ temulent⁹: ⁊ oscitās: ac a somno lāguētib⁹ oculis fere fingatur. ¶ Utq; sequi: posse subaudiatur. Ut inqt videbat eos se qui posse: qui ipsuz ducebāt. ¶ Gra dūq;. gressū ¶ Nil ibi qđ credi posset: ex cultu: facie: ⁊ ingressu cōtectat Acetes puerū illū non mortalē: sed deum esse. ¶ Adsis auxilio sis. ¶ His quoq; de veniam. parcas iis q̄ te huc tāq̄ predam attraxerunt. ¶ Pro nobis mitte p̄cari.

Purate.

¶ Dira p cede. propter crudelē occisionem. Homicidium nanq; perpetrarat. ¶ Dū resto. dū resisto. ¶ Excussum. impulsum. ¶ Amens. turbat⁹. ¶ Impia tur. sociorū. ¶ Probat factum. approbat ⁊ laudat percussionē ⁊ iniuriā mihi illatā ¶ Bacch⁹ eñ fuerat parēthesis est exponēs puerum illū non predā sed Bacchū fuisse. ¶ Ueluti clamo. solut⁹ Sit sopor. tāq̄ inquit somn⁹ Bacchi clamore ⁊ strepitu nautarū solutus foret. ¶ Aque mero. hoc ē post ebrietatem. ¶ Qua ope. cui⁹ opera. ¶ Pone metū Prote⁹. aut ē nomē ꝓpriū vni⁹ ex Tyrrhenis nautis: aut eū significat/q̄ p̄re pest. ¶ Sistere. exponeris ⁊ collocaberis. ¶ Naxon ait Liber: Naxos insula est Eget Cycladū clarissima. que ⁊ Dionysias dctā fuit: vt inqt Solin⁹: vel qđ hospita Baccho fuerit: q̄ Dionysius cognoiat: vł qđ vint fertilitate alias Cycladas vicat. vñ vergil. Bacchatāq; iugis Naxō: dicta est aūt Naxos (vt qdā scribūt) a Naxo earū duce: qui illā tenuerūt: vł a Naxo Endymionis filio. Euphoriō ꝓo παρα το ναξαι qđ est sacrificare. Asclepiades q̄dez narrat Naxias mulieres ex oib⁹ solas. viij. mēsiū pueros pere: vł q̄ ⁊ bacch⁹ ipe cū. viij. mēsiū eēt nat⁹ ferī: vł q̄ iuna bacchō recōcilia

Proteus.

Naxos.

Mulieres Naxie.

Antenne. Acetis socij putātes se puerū non Bacchū cepisse: non modo noluēt ipsum p̄carī: vt sibi det veniaz: sed Acetis quoq; p̄ces egre ferūt. Quare Bacchū irridētes atq; ꝯtēnētes in delphinos oēs fuerunt ꝯuersi. ¶ Antēnas sūmas. antēnarū summitates. Sunt aūt antēne ligna vnde vela depēdēt. ¶ Rudāte. fune n zutico. ¶ Relabi. descēdere. ¶ Prede tam ceca cupido est. acclamatio in cecam sociorū auaritiā.

ta: hoc mīere narias mlieres marie bacchi sacrā dītas: sit ꝓsecuta: vł q̄ ibi fōs ē ex q̄ certo ānī tpe vinū fluit suauissimū: cui⁹ haustu pt⁹ accelerat⁹ est ēt naxos vrbs sicilie. sāe isula alia q̄z nolb⁹ appellat. nā (ait pli.) illā ⁊ strōgylē ⁊ dīā ⁊ siciliā miorē ⁊ callipolivocitāt. ¶ Aduer. ꝯuertite. ¶ Quis te f. verat vł sīte ꝓbū subitelligat ¶ Pro se q̄s. ti. vnusq̄sq; iqt p se ē sollicit⁹ ne naxō ꝯuehat. ¶ Mo. gubernacla. ¶ Sce. qr de⁹ ꝓ pmissa fallebat.

Promisistis ait.non hec mihi terra rogata est.
Quo merui penam facto/que gloria vestra est:
Si puerum iuuenes/si multi fallitis vnum:
Jādudū flebā.lachrimas manus impia nostras.
Ridet:ꝛ impellit properātibus equora remis:
Per tibi nunc ipsum (neq̨ enim presentior illo
Est deus) adiuro tanto tibi vera referre/
Quam veri maiora fide.stetit equore puppis:
Haud aliter:ꝙ si siccum nauale teneret.
Illi admirātes remorum in verbere perstant:
Velaq̨ deducunt:geminaq̨ ope currere tentant.
Impediunt hedere remos/nexuq̨ recuruo
Serpunt:ꝛ grauidis distinguunt vela corymbis.
Ipse racemiferis frontem circūdatus vuis
Pampineis agitat velatam frondibus hastam.
Quem circa tigres/simulacraq̨ inania lyncum/
Pictarumq̨ iacent fera corpora pantherarum.

Naute in Delphinis.

Quātus Echionide Nyseus narrauit Acetes
Inq̨ altum nautas desiluisse fretum.

Exiliere viri/siue hoc insania fecit:
Siue timor.primusq̨ Medon nigrescere cepit:
Corpore depresso/ꝛ spine curuamine flecti
Incipit.huic Lycabas in que miracula dixit
Verteris:ꝛ lati rictus:ꝛ panda loquenti/
Naris erat:squammaq̨ cutis durata trahebat.
At Libys/obstātes dum vult obuertere remos:
In spatium resilire manus breue vidit:ꝛ illas
Jam non esse manus:iam pinnas posse vocari.
Alter ad intortos cupiens dare brachia funes/
Brachia non habuit/trūcoq̨ repandus in vndas
Corpore desiluit:falcata nouissima cauda est:
Qualia dimidie sinuantur cornua Lune.
Undiq̨ dant saltus:multaq̨ aspergine rorat:
Emerguntq̨ iterum/redeūtq̨ sub equora rursus:
Inq̨ chori ludunt speciem:lasciuaq̨ iactant
Corpora:ꝛ acceptū patulis mare naribus efflant.
De modo viginti (tot enim ratis illa ferebat)
Restabam solus/pauidus/gelidusq̨ trementi
Corpore.vixq̨ meum firmat deus:excute dicens
Corde metum:Chiamq̨ tene.delatus in illam
Accessi sacris:bachetaq̨ sacra frequento.
Prebuimus longis Pentheus ambagibus aures
Inquit:vt ira mora vires obsumere posset.
Precipitem famuli rapite hunc:cruciataq̨ duris
Corpora tormentis stygie dimittite morti.
Protinus abstractus solidis Tyrrhenus Acetes
Clauditur in tectis:ꝛ dum crudelia iusse.
Instrumenta necis/ferrūq̨ ignesq̨ parantur:

Raph. ☞ ¶ Te scꝫ:ironia qua significat Ethalion se quoq̨ scire nauē gubernare. ¶ Scilicet.certe ac sere semp illusionē significat.Verg. Scꝫ hic superis labor est. ¶ Tāꝙ mō deniq̨:tāꝙ nūc solū ꝛ n̄ antea:cū tn̄ a ꝑncipio se decipi cognouerit. ¶ Nō hec mihi littora naute.pulchra illusio:qua significat Bacchus se valde timere:cū eos oēs preter vnū Acetem sit in delphinos ꝯuersurus. ¶ Iamdudū flebā.iā a ꝑncipio ꝗrelaꝝ Bacchi Acetes inqt lachrymas ꝯtinere nō poterā. ¶ Manus ipia.multitudo impioꝝ. ¶ Presentior.magis ꝓpitius ꝛ qui magis precibus ac votis adsit.ex affectu hoc dictū est.vnicuiq̨ em̄ de⁹ quē colit maximus vr̄. ¶ Quā veri maiora fides:sensus ē.iuro me tibi relaturū vera:ꝙuis fide maiora:ꝛ ꝙ vt credi possint:videant. ¶ Stetit eq̄re puppis.nauis inqt immota permansit in mari. ¶ Remorum in verbere.in remigio ꝑseuerāt. ¶ Velaq̨ deducūt.dissoluunt vela:quā do remis nihil ꝓficiebāt. ¶ Gemina ope.duplici auxilio ꝛ remorum ꝛ veloꝝ. Distinguūt.variāt ꝛ pingunt. ¶ Impediūt hedere remos:ne moueri possent.Hedere autem:que est Baccho dicata:in est vis que mentes i furorē agitat sine vino ebrietatē inducit:vt in Problematis Plutarchus ait.Hedere igit sic remos impediebāt vt nautas in furore agerēt.Bacchus ꝛ ipse ꝛ eius sacerdotes hedera coronabantur:quo ad libidinem promptiores redderētur.Vn̄ ta grecis κιττος vocatur απο του κιττ ειν:vt scribit Eustathius:qd signi ꝑnum in libidinem ferri. ¶ Corymbis.vue hederarum⁹ corymbi dr̄. ¶ Vuis racemiferis:vitib⁹ racemos ferētibus. Vuas em̄ ꝓ vitib⁹ posuit. ¶ Agitat cōcutit.ad terrorem nautis incutiēdū. ¶ Hastā velatam.thyrsī est periphrasis.Thyrsus nanq̨ hasta est pampinis velata ꝛ cooperta. ¶ Quē circa tigres.anastrophe est.Circa em̄ ꝓpositio ante ferenda postponit.tigres aūt ꝛ lynces fere sunt baccho dicate:quas idcirco nautarū oculis obiecisse Bacchus est visus:vt earū aspectu territi in mare desilirēt ¶ Pictaꝝ pātherarū.fera est pāthera pellē habēs variis maculis distictā. ¶ Exiliere viri extra nauez in mare intelligam⁹:in Delphinos autem fuere transmutati:q̄ aīm pisctum sunt velocissimi.Libus his est contra naturā aquatilium mobilis:ꝓ voce gemit⁹ humano similis:dorsum repādū:rostrū simum.Qua de causa noīe Simōis delectant.Mulcentur ꝛ sono et cantu:puerorū amore capiunt hoiem em̄ nō expauescūt. ¶ Nigrescere.q: in delphinem mutabat. Delphinū ꝫo pellis nigrescit. ¶ Spine curuamine.dorsi curuatiōe. ¶ Lati rict⁹.lata ora. ¶ Pāda.sima recurua. ¶ Trahebat.pauatim.suscipiebat squāmā. ¶ Obuertere ꝯuertere. ¶ Resilire.retrocedere:ꝛ abbreuiari. ¶ Pinnas.q̄ brāchie a grecis dr̄/qb⁹ pisces natār. ¶ Dare brachia ad itortos funes.:brachiis ꝛ manibus funes tortos ꝯphēdere. ¶ Repandus.incuruus. ¶ Trūco cor.Brachys mutilato.
☞ ¶ Fals

Corymbi.

Thyrsus.

Delphinorum natura.

Pinne.

Sponte sua patuisse fores: lapsasq; lacertis
Sponte sua fama est: nullo soluente cathenas.
Perstat Echionides. nec iam iubet ire. sed ipse
Vadit: vbi festus facienda ad sacra Citheron
Cantibus/ & clara bacchantum voce sonabat.
Ut fremit acer equus: cum bellicus ere canoro
Signa dedit tubicen: pugneq; assumit amorem:
Penthea sic ictus longis vlulatibus ether
Mouit: & audito clamore recanduit ira.

¶ Pentheus laceratus.
Penthea quid lacerat mater? lacerantq; sorores
Non aprum violant: penthea sed feriunt.

Monte fere medio est cingentibus vltima syluis
Purus ab arboribus spectabilis vndiq; campus.
Hic oculis illum cernentem sacra profanis
Prima videt: prima est insano concita cursu:
Prima suum misso violauit Penthea Thyrso
Mater: & o gemine clamauit adeste Sorores.
Ille Aper: in nostris errat qui maximus agris:
Ille mihi feriendus Aper. ruit omnis in vnum
Turba furēs: cuncte coeunt: trepidūq; sequūtur,
Iam trepidum: iam verba minus violēta loquētē/
Iam se damnantem/ iam se peccasse fatentem.
Saucius ille tamen fer opem matertera dixit
Autonoe. moueant animos Acteonis vmbre.
Illa quis Acteon nescit: dextramq; precantis
Abstulit. Inoo lacerata est altera raptu.
Ille etiam matri cum brachia tendere vellet/
Non habet infelix que matri brachia tendat:
Trunca sed ostēdens deiectis vulnera membris/
Aspice mater ait. visis vlulauit Agaue
Collaq; iactauit: crinemq; per aera mouit.
Auulsumq; caput digitis complexa cruentis
Clamat: Io comites opus hoc victoria nostra est.
Non citius frondes autūni frigore tactas:
Iamq; male herentes alta rapit arbore ventus:
Quam sunt mēbra viri manib⁹ direpta nefandis.
Talibus exemplis monite noua sacra frequentāt,
Thuraq; dant: sanctasq; colunt Ismenides aras.

Raph. ¶ Falcata. in falcis similitudinem figurata. ¶ Sinuantur. curuātur. ¶ Multa aspergine. multa respersiōe. Delphinū lusus naturāq; describit. Nā (vt Plinius ait) mira est inter delphinos societas. Et inter se nāq; ludūt: & minores natu semper aliqs grādior cōmitat: vt custos: visiq; sūt mortuū portare ne lacerarentur a beluis. Capti deniq; quātū possunt opitulantur. ¶ Inq; chori ludūt speciē. in similitudinē multitudinis hominū ludētiū. Chorus em dicit cōuēt⁹ saltātiū & canētiū απο της χαρας: hoc est a gaudio: vt Plato scribit. ¶ Vixq; meū firmat: cum difficultate inquit meū corp⁹ cōfirmat Bacchus: vt tremete cessaret. ¶ Chorus. Chtā. ylulā subaudiam⁹. Est em adiectiuū. ¶ Accessit sacris. adiunctus sum Bacchi sacris. ¶ Longis ambagibus. lōgis nugis. ¶ Solidis in tectis. in carcere nulla ex parte peruio: ac preter q̄ ianuā ingressum nō habēti. ¶ Perstat Echionidas. Pentheus Echionis fili⁹. ¶ Festus Citheron: mons est (vt diximus) Beotie Citheron Baccho dicatus: ad faciēdasq; sacra accōmodatus. ¶ Bacchantum. Bacchi sacra celebrantum. ¶ Sonabat. resonabat: strepebat. ¶ Ut fremit acer equus. Pentheum equo bellicoso similem esse ait. ¶ Aere canoro. periphrasis est tube. ¶ Signa. pugnandi. ¶ Ictus ether. aer impulsus & percussus. ¶ Longis vlulatibus. magnis bacchātū clamorib⁹. ¶ Mouit. ad iram cōcitauit. ¶ Recanduit. iterū ad iflamata. ¶ Mōte medio. in medio Citherone. ¶ Vltima: extremas montis ptes. ¶ Pu. ab ar. carēs arboribus. ¶ Spectabilis vndiq;. q̄ vndiq; & ex omni parte poterat spectari. ¶ Oculis profanis. nō initiatis. nō sacris. Est autem hypallage. Illum enim profanum intelligimus. profanis vero sacra Bacchi spectare non licebat. Unde & Orgia dicta sunt Orgia. απο του ειργειν: hoc est a prohibendo & arcēdo: q illinc profani: ac illis nō initiati arcerētur. quāetsi quidam απο του οργαζειν: hoc est a locis arboribus cōcitis & humidis: in quibus celebrabantur orgia denominata esse putēt. ¶ Prima est insano. repetitio hec eo pertinet. vt ostendat. Pentheum ira Bacchi potissimum a matre cepisse lacerari. ¶ Mater. Agaue. ¶ O gemine sorores. Ino & Autonoe. ¶ Adeste. aduenite. ¶ Ille aper. Pēthe⁹ matri Bacchi furore correpte aper esse videbat. ¶ Trepidum. timidum ac trepide fugientem: qui pauloante tam superb⁹ atq; cōtumax erat. ¶ Autonae matertera. soror nāq; agaues erat Autonoe: materq; Acteonis. ¶ Umbre. manes Acteonis: quem a canibus dilaceratū pauloāte legimus. ¶ Illa quis Acteō nescit. Bacche nanq; furore numinis correpte oīa obliuiscebātur: neq; suos ab aliis dignoscebant. ¶ Inoo raptu. recissione ab Ino facta. Nā Ino alterā Pēthei manum abscidit: ab Ino enim Inous deriuatur. ¶ Trūca vulnera. sic quidem corrupte legitur. Nam vulnere scripsit Ouidius: vt trūca ad brachia referamus. ¶ Deiectis membris. recisis membris: et in terram proiectis. ¶ Vlulauit. clamorem vlulatui luporum similem emisit. Vlulatus.

¶ Fabule prime quarti libri argumentum.

LACT. ¶ At non Alcithoe Mineias &c. Thebis cum Tiresias Seneri filius diem festū sacrorum Liberi edidisset. Alcithoe Minei filia eiusdem ciuitatis in eodem permansit iudicio: quo Pētheus cum sororibus: que lane potius operande studio q̄ sacrorum adesse volunt: itaq; rogata est: vt inter opus lanificij referrent fabulas quibus oblectarent assuetum laborem: dubitabat an de Babylonia que in piscem conuersa sit: an de filia que cessit in columbam: an de Naide nympha que similiter cessit in piscem: an etiam de ea arbore: cuius poma albi coloris in sanguinem cesserunt.

¶ At non

RAPHAELis Enarrationes.

C P. O. Na. Metamorphoseos Liber Quartus.

AT non Alcithoe Mineias orgẽia censet
Accipiẽda dei. sz adhuc tẽeraria bacchũ
Progeniẽ negat eẽ Iouis: sociasq̃ sorores
Impietatis hз. festũ celebrare sacerdos
Immunes operum famulas/dominasq̃ suorum
Pectora pelle tegi/crinales soluere vittas/
Serta comis/manibus frõdentes sumere thyrsos
Iusserat: ꝛ seuam lesi fore numinis iram
Vaticinatus erant. parent matresq̃: nurusq̃/
Telasq̃/ꝛ Calathos/infectaq̃ pensa reponunt:
Thuraq̃ dãt: bacchũq̃ vocãt: bromiũq̃/Lyeũq̃/
Ignigenãq̃/satumq̃ iterum/solumq̃ bimatrem.
Additur his Nyseus: indetonsusq̃ Thyoneus:

AT nõ Alcithoe. At particula est qua ꝯtinue liber libro ꝯnectit. Sic Verg. At regina graui iãdudũ saucia cura. Alie q̃dẽ inq̃t oẽs Thebane mulieres sacra Bacchi celebrabãt: sed Alcithoe q̃dã ducta temeritate ea spnebat: Bacchũq̃ Iouis filiũ minime esse p̃dicabat. Ac q̃ tpe sacra bacchi ab aliis celebrabãtur: ipa lanificio vna cũ sororibꝰ ꝛ ãcillis operã dabat. Earũ vo vna ad leuandũ laborẽ reliq̃s hortatur: vt fabularũ aliq̃d vicissim narrẽt. Hac autẽ phãtasia multas describit fabulas poeta: ac Mineidas tãdẽ in vespertiliões ꝯuersas fuisse narrat. C Mineias. Minei filia: est enĩ nomen patronymicũ. C Orgia. dñr a grecis oĩa sacra: sz ꝓp̃e sacra Liberi p̃ris: q̃ i Thracia p̃mum ab Orpheo istituta: a quo (vt tradit Diodo.) etiã Orphica fuerũt cognoiata. Deide (vt scri. Lactãtiꝰ) in Greciã ab eodẽ Orpheo inducta: ꝛ in mõte Beotie Thebis (vbi Liber natꝰ est) vicino p̃mum celebrata: q̃ cũ frequẽter cithare cãtu ꝑsonaret/Citherõ fuit appellatꝰ. Illa aũt p̃mũ solis mulieribꝰ mẽstrua patiẽtibꝰ celebrari statuit: q̃ eas illo potissimũ tpe a viris separaret. Postea aliis q̃z mulieribꝰ: vt illa celebrarẽt fuit ꝑmissũ. C Sz adhuc. sz etiã inq̃t post tã grauia de Pẽtheo sumpta supplicio negat Bacchũ Iouis eẽ filiũ. C Socias imple. nã ꝛ sorores sacra Bacchi sp̃nebãt. C Festũ celebrare sacerdos. aut Tiresias/aut q̃s aliꝰ sacerdos. C Immunes operũ. ab opationibus liberas. Baccharũ aũt habitꝰ describit. Nã ꝛ ferarũ pellibus induebant: ꝛ crinibꝰ solutis coronas imponebãt: ꝛ thyrsos manibꝰ iactabãt. C Calathos. cistas ac fusoꝝ/lanęq̃ repositoria. Calathꝰ aũt ꝓp̃e vas in q̃d τα καλλα απατιθεται: hoc est in q̃d lane tincte reponunt: vñ ꝛ nomẽ. Abusiue aũt alioꝝ q̃z est repositoriũ. C Infecta pẽsa. lanas colo impositas: sz nõdũ filatas: vł infecta. i. tincta purpura/aliis ue coloribꝰ. nã inficere tīgere est: vñ infectores dñr tinctores. Pẽsũ aũt lana dr a colo pẽdẽs. C Thuraq̃ d. sacrificãt. C Bacchumq̃ vocãt. nota Bacchi enũerat: q̃bus a Bacchis inuocabat. Bacchꝰ ãt dicꝰ est απο του βακχευειν: hoc ẽ ab insaniẽdo: q ꝛ ipse ꝛ eiꝰ comites furere viderẽt. C Bromiꝰ. απο του βρεμειν hoc ẽ a fremẽdo. C Lyeꝰ. απο του λυειν: hoc est a soluẽdo: q curas soluat vinũ: vñ ẽt Liber a nřis fuit appellatꝰ: q aĩm a curz liberet. vł vt alij volunt απο της λυσεως: hoc ẽ a solutiõe feture. q: i femore Iouis maturꝰ lsana ferẽ fuisse illutus. C Ignigenãq̃. q ex fulminis igne genitꝰ sit. Latinũ aũt ꝓ greco noie posuit. Pyrigenes ei grece dr. C Satũq̃ iteꝝ. bis satũ. p̃mũ i vẽtre Semeles: deide i femore Iouis. C Bimatrẽ. q̃d duas mřes hũisse vr̃ ꝛ Semelẽ (vt diximꝰ) ꝛ Iouis femur. Idcircoq̃ ẽt Dythyrãbos fuit appellatꝰ: q Διαθυροθυρων hoc est ꝑ duas ianuas trãsierit: ꝛ vteꝝ Semeles ꝛ Iouis femur. Bacchꝰ aũt eo fingit Iouis femini isutꝰ (vt narrat Pli. i. vi. na. histo.) q ex Mysa Indie ex mons verꝰ Baccho dr eẽ sacer nã mugon femẽ trãsferẽ. C Addit his Nyseꝰ: vł a Nysa Citheronis vertice: vbi cũ a nymphis nutritũ fuisse iã diximꝰ: vł a Nysa Indie vrbe clarissima nyseꝰ Liber p̃r ẽ appellatꝰ. Huic ꝯo opiniõi accedere vr̃ ꝛ Põponiꝰ Mela. Sic ei in geographia scribit. Vrbiũ q̃s incolũt Indi sũt aũt plurie: Nysa ꝛ clarissimae maxima mõtiũ: Meros Ioui sacer famã hic p̃cipuã hñt. In illa genitũ/in huiꝰ specu Liberũ arbitrãt eẽ nutritũ. Vñ grecã au[illegible]

Nomina Bacchi.
Mineias.
Orgia.
Citherõ
Calathus
Nyseus

croribꝰ/vt

Et cum Leneo genialis consitor vuę:
Nyctelius/ Eleusq́ parens/ & Iacchus/ & Euan.
Et que preterea per Graias plurima gentes
Nomia Liber habes. tibi enim incōsumpta iuuēta:
Tu puer eternus: tu formosissimus alto
Conspiceris celo. tibi/ cum sine cornibus astas
Virgineum caput est. Oriens tibi victus ad vsq́
Decolor extremo qua cingitur India Gange.
Penthea tu venerande/ bipenniferumq́ Lycurgū
Sacrilegos mactas: Tyrrenaq́ mittis in equor
Corpora tu biiugum pictis insignia frenis
Colla premis lyncū: Bacche/ Satyriq́ sequūtur,
Quiq́ senex ferula titubantes ebrius artus
Sustinet: & pando non fortiter heret Asello.
Quacunq́ ingrederis clamor iuuenilis: & vna
Feminee voces: impulsaq́ tympana palmis/
Concauaq́ era sonant/ longoq́ foramine buxus.
Placatus/ mitisq́ rogant Ismenides: adsis:
Iussaq́ sacra colunt. sole Mineides intus/
Intempestiua turbantes festa Minerua/

Raph. Hectoribus: vt senior Iouis iussū diceret: aut materia suggessit: aut error. Hec; Mela. Ceterum vt scribit Dio. plures fuerūt Bacchi quorum olim gesta i vnū ꝯ poetis ꝯferunt. ¶ In detōsusq́. Thyoneus: indetōsus, id ē comatus. Sic enim pingebat. Thyoneus ꝯo dictus ē Bacchus ἀπὸ τοῦ θύω: qd ē sacrifico/ impetum

Thyone. Thyades. facio: occido/ excito festino. vñ ēt Thyades Bacche dñr: siue potius a Thyone matre: q̄ Semele siue nutrice fuit denominatus. ¶ Et cū Leneo ἀπὸ τοῦ ληνοῦ hoc ē a lacu torcularis Leneus dr Bacchus. ¶ Genial vue:

Leneus Genialis. Genius. genio et voluptati accōmodate. Genius ei deus ē voluptatis vñ genialis dr voluptuosus. Vini aūt inuētor: iure ꝓpter potus voluptatē tū q: corpus reddit validius grata supra modum mortalibus fuisse ꝓhibet. ¶ Cōsitor: primus ei vini vsū hoībus ōndit. ¶ Nyctelius: q noctu illius

Nyctelius. sacra celebrarētur ἀπὸ τῆς νυκτός: hoc est a nocte.

Eleleus. ¶ Eleleusq́ pa. Eleleus dictus ē Bacchus ob hac voce ἐλελεῦ q̄ ꝓcedentes ad orgia celebranda: ad cōferēdāq́ pugnā vtebant. Est ei hortātis aduerbiū. Vinū autē hortat ac reddit hoiem ad oīa aggrediēda audacē. Vñ Hora. Quid nō ebrietas designat: opta recludit: Spes iubet esse ratas: ad ꝓlia trudit inermē: Sollicitis animis onus eximit addocet artes: Fecūdi calices quē nō fecere disertū: Cōtracta quē nō in paupertate solutū: ¶ Iacchus

Iacchus. Euan. ἀπὸ τῆς ἰαχῆς: hoc est a clamore. ¶ Euā vox ē bacchātiū: q̄ Bacchus ipe significat. ¶ Et q̄ preterea: aliis q̄q́ multis cognoīb⁹ Bacchū inuocari ait poeta. Nā Euhylus/ Bryseus/ Bassareusq́ appellatur. ¶ Tibi ei incon. iuuēta: hymnū scribit i Bacchū: q in ipius sacris canebat. ¶ Tu puer etern⁹:

Cur cornua baccho. exponit quēadmodū iuuēta Baccho sit incōsumpta. Nūq́ eī senescit: eoq́ & puer pingebat & nud⁹: q ebrij & pueris similes sunt: & oīa reuelāt. ¶ Tu for. al. Cōspi. ce. Liber pr̄ (vt scribit Macro.) Sol ab antiq̄s esse credit⁹ est. quā sniam Ver. q̄q́ Geor. primo sequi videt: cum inq̄t. Vos o clarissima mūdi Lumina labentem celo q̄ ducitis annū Liber & alma Ceres. Oim ꝯo syderum Solē pulcherrimū esse cōstat. ¶ Tibi cū si. cor. as. Virgineū caput est: cornua idcirco attribuūt Baccho: vt scribit Ser. Pōpeius: q hoīes nimio vino truces fiūt: modice ꝯo sumpto hylares ac mansueti: quales sunt ꝯgines efficiunt: eoq́ sine cornib⁹ bacchi caput ꝯgineū esse fingitur. Dio. ꝯo ait cornua idcirco fuisse Baccho attributa: q primus oim boues ad iugū iunxerit: quorum opa iacta semina fruges emiserūt. ¶ Oriēs tibi victus adusq́: Liber pater (vt historici: in primisq́ Diodo. scribūt) ꝓmus olim cū exercitu i quo mulieres quoq́ erāt furētes: i Indiā igressus fuisse eāq́ subegisse: ac gentē nullis vnq̄ hoim obnoxiā ac sola quiete cōtentā: sedib⁹: libidinibusq́ vexasse ac polluisse: ideoq́ magnificētissimū triūphū reportasse

reportasse fert. ¶ Ad vsq́: ἀνατροφή vsq́ ad extptē. ¶ Qua decolor India, id ē nigra & mali colo-

Decolor Ganges. ris. ¶ Extremo Gāge: fluuius ē Indie vltimus Ganges vñ Gāgetic⁹ sinus est cognoīat⁹. ¶ Bipēniferūq́ Lycurgū: securē ferētē. q̄ vites scidebat. Nā

Lycurgus. Lycurg⁹ iste rex fuit Thracie: q̄ cū in ꝯtēptū Bacchi vites securi succideret. sibiꝓi crura āputauit. Diod. narrat Bacchū ex Asia i Europā traīiturū cum Lycurgo thracū rege societatē iīsse. Cū ꝯo feminas ꝓmū in Thraciā velut ad amicos traiecisset: mādasse Lycurgū suis militib⁹ vt Bacchū aggrederēt: ꝓmq́ ac pellices oēs obtrūcarent. De his certior fact⁹: Liber pr̄ a q̄dā idigena thrope nole: cū nōdū milites trāsfretasset: amicorum ꝓsidio occulte ad exercitū rediit. Lycurg⁹ pellices aggress⁹ oēs iēmisse dr. At Bacch⁹ exercitu traiecto: Thracē pugna supatū captūq́ oculis ꝓuauit: illi⁹ domesticis cruci affixis: Tharopiꝯo beneficij memor thracū iperiū ꝯcessit: ac ritū orgia celebrādi tradidit. Fuit ēt Lycurg⁹ Lacedemoniorum rex q̄ ipsis leges cōdidit. Ali⁹ itē fuit Nemee regiōis rex: cui⁹ fili⁹ ab Hipsipyle Thoātis regis filia educat⁹ fert. ¶ Sacrilegos: sacrorū tuorum violatores. Nā (vt refert Dio.) bacch⁹ orbē terrarum sacrilegis ac deorum ꝯtemptorib⁹ purgauit. ¶ Tyrrhenaq́ cor. Tyrrhenorum nautarum: vt i sup̄iore libro poeta narrauit. ¶ Tu biiug. lyn. biiugarum.

Lynces. Nā lynces liberi p̄ris currū trahere dñr. Sūt aūt fere pellē maculis distīctā hñtes. Vñ Verg. Quid lynces bacchi varie: Comitatū aūt bacchi & Statius elegāter describit: cū iqt. Effrene dextra leuaq́ sequūt lynces: & vda mero lābūt retiacula tigres. Post exultātes spolia armētalis portāt: Semineceśq́ lupos: scissasq́ mimallonea vrsas. Nec comitatus iners: sunt illic Ira/ furorq́: Et met⁹ & ꝟt⁹: & nūq̄ sobrius ardor: Succiduiq́ grad⁹ & castra simillima regni. Curiosus cetera videat q̄ sequunt.

Satyri. ¶ Sat. q́ leq. Satyri (vt inq̄t Pli.) nihil aliud hoīs q̄ figurā hñt. In Ethiopia nascūt aduncis narib⁹: aspa cornib⁹ frōte: pedeꝯ capnos hñtes. Illorum saltatiōe ac iocis & risu plurimū oblectabat bacch⁹.

Silenus. ¶ Quiq́ se. ꝓ periphrasis ē Silenī: q bacchi fuit pedagog⁹ atq́ educator: eiq́ plurimū ad ꝟtutē & gl̄iam reliq́ bellicas ꝓfuit. Silen⁹ āt a Sileno Nyseorū rege originē duxit: q̄ circa lumbos caudā habuit.

Ferula. Quā & posteri ei⁹ oēs gestasse ferūt. ¶ Fe. ꝟgultū est leuissimū: q̄ senes int ābulādū ēt nūc vti solēt. ¶ P. curuo. ¶ Asel. nāq́ vehit silen⁹ Bac. sequēs. ¶ C. e. s. cymbala erea. ¶ Lō. q́ f. b. piphra. ē tibie: q ex buxo fieri solet. ¶ Sole. Mi. q̄dā furore bacc. vt poeta i laudes bacchi ꝯferēdas excurrisse: q̄re nūc ad mineidas illi⁹ ꝯtēptrices ꝯfert orōnē. ¶ Intra domū clause: cū alie oēs se i Citherone ꝯtulisset. ¶ In. M. lanificio tpi nō ꝯueniēti, est aūt metonymia

RAPH. Nymphis:hā mierua lāificiū inētricē p ipo lāificio posuit. ¶Aut la.d.aut subtegmē filāt inq̄t:aut stamen/aut texunt. ¶Dū ces.al.ociant festa Bacchi celebrātes. ¶Cōmēta.ficta. ¶Leuem⁹.leue faciamus. ¶In mediū.in cōe:τ voluptatē cōem. ¶Aures va.ociosas. ¶Illa q̄dē mul. pulchra phātasia legēdū est:vt in plerisq̄ codicib⁹ est deprauatum. ¶An magis.vt sum.Semiramis Dercetis dee filia miro quodāmodo a colūbis coagulato lacte e primis pastoꝝ mapalib⁹ rupto nutrita fuit:vñ et Semiramis fuit appellata.nā Syrioꝝ lingua Semiramides vocant colūbe:q̄s Syri vt deas colūt.

Aut ducunt lanas:aut stamina pollice versant:
Aut herent tele:famulasq̄ laboribus vrgent.
E quibus vna leui deducens pollice filum/
Dum cessant alie:commentaq̄ sacra frequentant:
Nos quoq̄/quas Pallas melior dea detinet:inq̄t:
Utile opus manuum vario sermone leuemus.
Perq̄ vices aliquid/quod tempora longa videri
Nō sinat:in medium vacuas referamus ad aures.
Dicta probāt:primamq̄ iubent narrare sorores.
Illa quid e multis referat:nam plurima norat:
Cogitat:τ dubia est de te Babylonia narret

¶Dercetis in piscem.

Dicteria in piscem Babylonia Derceti versa
Est id quod Syrij piscibus abstineant.

¶Derceti:quā versa squammis velantibus artus
Stagna Palestini credunt coluisse figura.

¶Semiramis in columbam.

Dicor τ ambiguum est volucris quod Roma columbas
Has Syra quas dicit lingua Semiramides.

An magis vt sumptis illius filia pennis
Extremos altis in turribus egerit annos.

¶Nais in piscem.

Nais vt in nitidos vertit iuuenilia pisces
Membra hominum:passa est hec quoq̄ Nais idem.

Nais an vt cantu/nimiumq̄ potentibus herbis
Uerterit in tacitos iuuenilia corpora pisces:

¶Mora ex albis nigra.

Candida que quondam fueramus:poma deorum
Munere:nunc Thysbes nigra tumus precibus.

Donec idem passa est.an que poma alba ferebat:
Ut nunc nigra ferat contactu sanguinis arbor.
Hec placet:hec quoniam vulgaris fabula non est.
Talibus orsa modis/lana sua fila sequente.
¶Pyram⁹ τ Thisbe iuuenum pulcherrim⁹ alter:
Altera/quas oriens habuit:prelata puellis/

ad oples narrādas igreditr trāsformatōnes poeta.Ac easq̄ dē q̄ a poetis attigūt pleni⁹:q̄s vo obscure sūt.minusq̄ celebrate breuissime percurrit:cū eaꝝ visus nullus sit lutur⁹.

¶Fabule.ij.iiij. libri argumētū.

LACT. ¶Derceti:quā versa τc. Docet an de Babylonia Derceti filia dicat:que in piscē cōuersa erat.

RAPH. ¶Dirce Babylonia.Dirce q̄dē fere i exēplarib⁹ legitur:egoq̄ hacten⁹ sic putaui esse legēdū.Nūc vo τ annotatione Hermolai Barbari viri in primis docti:cui⁹ morte maximā iacturā nup disciplie oēs fecere/τ q̄d ita i vetustis codicib⁹ scriptū est.Derceti existio eē legēdū.Nā Dercetis q̄ τ ΔερκετὼΑtcesis vocat/et a barbaris Atergatis:dea ē eadē cū rhea:quā Syri pisciū abstinētia colūt.vñ et nomen:vt Athene⁹ auctor est:q̄si ἀτεργατίδος hoc ē syroꝝ ligua sine piscib⁹.Cornut⁹ vo scribit etiā colūba ve⁹tari mēsis:q̄si duobus elemētis nature maximis parci:iubēte numine aeris τ aq̄.Diodo.aūt lib.iij.Iuxta Ascalonē:in q̄ut lacus est vbi templum insignis dee:quam Syri vocāt Dercetū:hoc est Δερκετοῦ mulierbu⁹fa de:reliquū vo corp⁹ figura piscis:cui⁹ filia Semiramis a colūbis educata sit.τ ob id sacras gētiues eas esse.Uerū Dercetis etiā Athar a Strabone vocat:cui q̄dā Uen⁹ obuia facta amorē cuiusdā formosi adolescētis sibi sacrificātis iniecit:ex quo q̄dē cū filiā dea suscepisset:sui erroris pudore ducta adolescētē ab se remouit.Filiā vo in loca q̄dam deserta τ saxosa:in q̄b⁹ plurime erant colūbe exposuit.Illa vo quasi diuino nutu ab auib⁹ fuit enutrita.At dea pudore:doloreq̄ cōpulsa cū se in stagnū abiecisset.in piscē fuit cōuersa.vñ τ Syri:et piscib⁹ illi⁹ stagni abstinēt:τ tēplū iuxta lacū ipm

Palestini. illi dee:quā Dercetū vocāt facie hois:reliq̄s corpora partib⁹ piscis/edificarūt. ¶Palestini. Palestini aūt ppl'i sūt Syrie/Arabie cōtermini a Palestina vrbe/regiōeq̄ dicti.Stagnū sane illud in q̄d se Dercetis abiecisse fert:est iuxta Ascalonē Syrie vrbē:vt Diod.scri. ¶Col. habitasse:neq̄ mutasse legē

semiramis vo post maxia bella cōfecta:babylonēq̄ edificatā/cū isidias sibi a filio strui cōperisset:oī iuria illi remissa cōplectis oib⁹ mādauit vt filio tāq̄ regi parerēt/e vestigioq̄ euanuit ad deos(vt creditū ē)trāslata. Quidā fabulant illā i colūbā.fuisse cōuersā:q̄rū opinionē etiā Oui.seq̄t. Cōplurib⁹ eni colūbis domū igressis τ illā cū reliq̄s auolasse putāt.Quo factū ē:vt Syri colūbam vt deā coleāt:imortalē reginā arbitrati. Impauit autē Semiramis vniuerse Asie pter Indos:viχitq̄ annos duos τ lx.cū.xlij.regnasset. ¶Nais an vt cātu:q̄nā hec fuerit nais mihi parū est cōpertū.Nympha q̄dā q̄ carminib⁹ τ herbis iuuenes q̄sdā se clamorib⁹ ifestātes in mutos pisces trāsmutauit:ac tādē ipsa q̄z facta est piscis. ¶An q̄ po.al.Mori arboris ē piphrasis.Mor⁹ eni arbor poma pmūq̄ q̄dē alba:deide nigra Pyrami ac Thisbes sāguine effecta ferre cepit.Nā Pyram⁹ iuuenis:τ thisbe puella cū domos cōtiguas hērēt se mutuo amare ceperūt:cū aūt se cōplecti alr̄ n̄ possēt:egredi vrbē ad cōstitutū locū decreuerūt.q̄ q̄dē cū prior puenisset thisbe:leena ista ferā leūte pērefacta i āntrū vicinū cōfugit.Pyram⁹ dei de adueniēs cū velū:q̄d fugiēti thisbe e capite deciderat:cruētatū repisset:eā putās a ferā fuisse laceratā:gladio quē secū hēbat sub moro arbore incubuit:cui⁹ sāguie q̄dē mora effecta fuer̄ nigra:cū antea cādida fuissēt.Thisbe āt ex ātro egressa:cū pyramū vlnere cōfectū vidisset:eodē se gladio cōfodit. sane pyram⁹ n̄ solū viri ēpp:iū sz ēt fluuij nomē q̄ p āgustias tauri mōtis i ciliciā sfert thisbe q̄z castellū τ vrb ē nomē vñ thisbe⁹ dcliat. ¶Fa.in iiij.li.arg.

¶Pyram⁹ τ thi.τc.Pyram⁹ τ thisbe vrb babylōne quā semiramis regia muro cīxerat:τ etate τ forma pares cū i ppīq̄ hitatēt:rima pariete pr colloq̄i τ amoꝝ initia iter se pignerati sūt cōstitueruntq̄ vt a matutio ad monumētū nini regꝭ sub arbore moꝝ cōuenirēt ad amorē.τ cū celeri⁹ sub lucē Thisbe nacta occasionē ad destinatū locum venisset cōspecta leene exterrita adiacto amictu in syluam refugit. LACT.

LACT. Ai fera recenti preda cũ ad fontem vicinum tumulo sitiẽs decurreret: relictã veste cruẽto ore lacerauit. Post cuiꝰ discessuz Pyramus cũ ad eundẽ venisset locum: ⁊ amictum sanguine aspersum inuenisset: existimans a fera consumptam: ferro se sub arbore interfecit. Deide Thisbe deposito metu: cũ ad eundẽ fuisset reuersa locũ: et cõperisset se causaz mortis adolescẽtis extitisse. Ne diutiꝰ dolori superesset: eodẽ ferro se traiecit: quoꝝ cruore morꝰ arbor aspsa. q̃ spectaculi fuerat inspectrix: poma q̃ gerebat alba in cõsciuz vertit colorem.

stis id vitiũ nulli notatũ p lõga secula. Quid nõ sentit amor: parẽthesis est ratione cõtinẽs: cur amantes primi rimã illã notarit. Inq; vices fuerat: hoc est vicissim suspirauerãt. Quãtum erat ac si dicerent minimũ erat: vt pmitteres nos toto corpore copulari. Uel ad oscula danda pateres hoc ẽ saltẽ aptri tm̃ beberes: vt nos inuicẽ osculari possemus. Uel saltez.

RAPH. Cõtiguas: se inuicem tangẽtes.

Semiramis. Semiramis: Nini Assyrioꝝ regis vxor fuit: magno militet anĩo: q̃ mortuo marito sexũ mẽtita ac se filiũ esse simulãs successit: ac vtiriũ gestoꝝ glĩa supa ret: iter ea q̃ pclara gessit/ Babylonẽ vrbẽ cõdidit: cuiꝰ menia habitu trecẽta stadia ⁊ sexagita cõplectabant: frequẽtibus turribꝰ ac magnis ornata: vt Diodorus ac fere histo rici ⁊ greci ⁊ latini scribũt. Altã vrbẽ ad muroꝝ ac edificiorũ magnificẽtiã respexit: qua facile alias vrbes Babylon superabat. Coctilibus muris: latericijs ⁊ coctis lapidibus constructis.

Amoris gradus. Primosq; gradꝰ: pmos amoris gradus visum ⁊ colloquiũ: eẽ ꝯstat. reliq̃ pro sunt tractꝰ: oscula ꝯcubitꝰ. Tede iure nuptiaꝝ ac legitio iure. Sz vetuere patres: faiue q̃dẽ hoc eẽ dictũ videtur. Si eñ vetuere quõ vetare nõ potuerũt? Uerũ acute simul ⁊ lepide ẽ dictũ. Uetuerunt eñ ne nuptiarum iure coirẽt: phibere autem non potuerunt ne animis affectuq; copularentur.

Rima. Tenui rima. sub tili: parua scissura. Duxerat: contraxerat. Id vitium nulli: illa inquit rima a nullo vnq̃ fuerat animaduersa. Notatum animaduersum. Est aũt ordo. O amãtes primi vidistis id

Contiguas habuere domos: vbi dicitur altam
Coctilibus muris cinxisse Semiramis vrbem.
Notitiam primosq; gradus vicinia fecit.
Tempore creuit amor. tede quoq; iure coissent:
Sed vetuere patres: quod non potuere vetare
Ex equo captis ardebant mentibus ambo.
Conscius omnis abest. nutu signisq; loquuntur.
Quoq; magis tegitur: tanto magis estuat ignis.
Fissus erat tenui rima/ quam duxerat olim/
Cum fieret paries: domui communis vtriq;.
Id vitium nulli per secula longa notatum/
(Quid non sentit amor?) primi vidistis amãtes:
Et vocis fecistis iter/ tuteq; per illud
Murmure blanditie minimo transire solebant.
Sepe vbi constiterant hinc Thisbe: Pyramꝰ illic
Inq; vices fuerat captatus anhelitus oris:
Inuide dicebant: paries quid amãtibus obstas?
Quantũ erat vt sineres toto nos corpore iungi?
Aut hoc si nimiũ est: vel ad oscula danda pateres:
Nec sumus ingrati tibi nos debere fatemur:
Quod datus est verbis ad amicas transitꝰ aures.
Talia diuersa nequicq̃ sede locuti
Sub noctem dixere vale: partiq; dedere
Oscula quisq; sue non peruenientia contra.
Postera nocturnos Aurora remouerat ignes
Solq; pruinosas radiis siccauerat herbas:
Ad solitum coiere locum. tum murmure paruo
Multa prius questi/ statuunt sub nocte silenti
Fallere custodes/ foribusq; excedere tentent:
Cũq; domo exierint: vrbis quoq; tecta relinquãt
Neue sit errandum lato spatiantibus aruo
Conueniant ad busta Nini: lateantq; sub vmbra
Arboris: arbor ibi niueis vberrima pomis
Ardua morus erat gelido contermina fonti
Pacta placent: ⁊ lux tarde discedere visa
Precipitatur aquis: ⁊ aquis nox exit ab iisdem
Callida per tenebras versato cardine Thisbe
Egreditur: fallitq; suos: adopertaq; vultum
Peruenit ad tumulum: dictaq; sub arbore sedit.
Audacem faciebat amor: venit ecce recenti

Sub noctem: circa noctem: aduenıente nocte. Non peruenientia contra: hoc est que ad alteram partẽ non perueniebãt. Nocturnos ignes: stellas q̃ Aurora adueniẽte auferri videntur. Pruinosas: pruina obrutas. Est aũt pruina ros cõgelatus. Coiere: conuenire. — Pruina

Multa prius q̃stisti: de parẽtibꝰ suis. Nocte silenti: media: q̃ ⁊ intẽpesta dr qd eo tpe oia sileãt aialia. Fallere custodes: scipe ianuarũ custodes: q̃ ianitores vocãt. Foribꝰ domibꝰ: a pte eñ totũ itelligimꝰ. Excedere: exire. Tecta: domus.

Spatiari. Spatiãtibꝰ: i magno agri spatio obãbulãtibꝰ. Nã spatiari nihil aliud est (vt ait Macrob.) q̃ i spatio lati itinerꝫ obambulare.

Bustum. Ad busta Nini. ad sepulchrũ Nini Assyrioꝝ regis. Bustũ aũt pprie dr locꝰ vbi cadauera ꝯburebant.

Morus. Ardua: alta. Morus: Morꝰ ãt arbor ẽ qui (vt scribit Plin.) sero iino germiatu floret: nec nisi exacto frigore germinat: ob id dicta sapiẽtissima arboꝝ. Tarde. affectũ exprimit amantiũ. qbꝰ dies maxie longus videt: i cuiꝰ noctẽ cõuenire statuerãt. Precipitat aqs. laqa Oceani: ex opinioẽ ãt vulgi hec dñr. Neq; eñ sol aquas dscẽdit. Et aqs nox exit ab iisdẽ: vbi eñ sol occidit: ide nox videtur oriri. Uersato: reuoluto: hoc est apta ianua. Adoptaq; vultũ: vultũ cooptũ hñs/ ne cui forte obuiaret/ agnosceret. Dictaq; sub arbore: ꝯstituta;

Raph. ¶ Finis. ¶ Audacē faciebat amor: causam reddit cur tā audax esset puella. vt noctu sola in agro resideret. ¶ Venit ecce recēti. Ecce aduerbiū semp̄ fere aliqd repētini/insperatiqȝ mali sigt. Ut Vergi. Ecce aūt gemini a Tenedo trāquilla p alta. hoc aūt & Ascon⁹ notat: q̄ ait hoc ppriū esse Ciceronis: vt in rebus improuisis hac particula Ecce/vtatur. miā. E ferro nāqȝ enses cōficiunt. ¶ Emicat. exilit. ¶ Nō aliter q̄ cū. pulchra similitudine ostēdit poeta q̄ alte ex Pyrami vulnere sanguis exiliret. ¶ Quam cum vitiato fistula plumbo: fistula per quam aqua deducitur: ex plumbo fere fieri cōsueuit: dicta q fistule & tibie similis sit. ¶ Uitiato plūbo. corrupto: fracto. Fistula.

Ecce

Cede Leena boum spumantes oblita rictus
Depositura sitim vicini fontis in vnda.
Quā procul ad Lune radios Babylonia Thisbe
Vidit: & obscurum timido pede fugit in antrum.
Dumqȝ fugit/tergo velamina lapsa reliquit.
Ut Lea feua sitim multa compescuit vnda:
Dum redit in syluas/inuentos forte sine ipsa
Ore cruentato/tenues laniauit amictus.
Serius egressus vestigia vidit in alto
Puluere certa fere: totoqȝ expalluit ore
Pyramus. vt vero vestem quoqȝ sanguine tinctaȝ
Repperit: vna duos inquit nox perdet amantes.
E quibus illa fuit longa dignissima vita:
Nostra nocens anima est. ego te miserāda peremi:
In loca plena metus/qui iussi nocte venires:
Nec prior huc veni. nostrum diuellite corpus:
Et scelerata fero consumite viscera morsu:
O quicūqȝ sub hac habitatis rupe leones.
Sed timidi est optare necem: velamina Thisbes
Tollit: & ad pācte secum fert arboris vmbram.
Utqȝ dedit note lachrymas/dedit oscula vesti:
Accipe nūc inquit nostri quoqȝ sanguinis haust⁹/
Quoqȝ erat accinctus/demisit in ilia ferrum.
Nec mora/feruenti moriens e vulnere traxit:
Et iacuit resupinus humo. cruor emicat alte
Non aliter q̄ cū vitiato fistula plumbo
Scinditur/& tenui stridēte foramine/longas
Eiaculatur aquas: atqȝ ictibus aera rumpit.
Arborei fetus aspergine cedis/in atram
Uertuntur faciem/madefactaqȝ sanguine radix
Purpureo tinxit pendentia mora colore.
Ecce metu nondum posito: ne fallat amantem
Illa redit: iuuenemqȝ oculis/animoqȝ requirit.
Quātaqȝ vitarit narrare pericula gestit.
Utqȝ locum: & visam cognoscit in arbore formam/
Sic facit incertam pomi color: heret an hec sit.
Dum dubitat: tremebunda videt pulsare cruētum
Membra solum: retroqȝ pedem tulit: oraqȝ Buxo
Pallidiora gerens/exhorruit equoris instar:
Quod fremit: exigua cum summū stringitur aura.
Sed postq̄ remorata suos cognouit amores:
Percurit indignos claro plangore lacertos:
Et laniata comas/amplexaqȝ corpus amatum/

¶ Oblita rict⁹. hoc est ora spumātia sāguine bouȝ infecta habēs. ¶ Depositura sitim. hoc est potatura in vicino fōte. ¶ Timido pede. trepidis pedib⁹ ac festinātib⁹. Ut enī trepidū p timido: sic timidū p trepido elegāter ponit. ¶ Ut lea. postq̄ leena/vtroqȝ enī dicit modo. ¶ Cōpescuit. placauit. ¶ Laniauit. lacerauit. ¶ Serius egressus. sero tarde qdē sigt: sed ita/vt post amissā opportunitatē aliqd fere ponat. ¶ Amict⁹. velū. ¶ Vestem. velū. ¶ E q̄b⁹ illa. Thisbe. quā idcirco vitā dignissimā fuisse ait Pyram⁹: qr & pmissis fuerit: & lōge an̄ se ad cōstitutū locū vēnit. ¶ Nostra nocēs aīa est: aīam p vita sepenumera accipi notum est. ¶ Ego te miserāda peremi. se necis Thisbes. quā a leena dilaniatam putabat/Pyram⁹ cām fuisse profitet. ¶ Peremi. necaui/cū maximo sit affectu hec a Pyramo referuntur. ¶ In loca plena metus. causaȝ assignat Pyram⁹ cur ipse interiecit Thisben. ¶ Qui iussi. qr ego iussi. Est enī relatiuū cām exprimēs. ¶ Nostrū diuellite corpus. apostrophe ad leones a quibus Pyramus dilaceratā putabat Thisbē. ¶ Sub hac rupe. sub hoc saxo/in hac spelūca. Propiqua enī spelūca erat in quā refugerat Thisbe. ¶ Sȝ timidi est optare necē cū sibi vir fortis eam cōsciscat. ¶ Pacte arboris. cōstitute ¶ Ferri. ensem p metonymiam

Sero.

Anima.

¶ Eiaculat. longe eijcit. ¶ Atqȝ ictib⁹ aera rūpit: aq̄ emissione aerē penetrat ¶ Arborei fet⁹. mora arboris illi⁹ fructus. ¶ Aspergine cedis: sanguis aspsione. ¶ In atrā faciē. in nigrā figurā. ¶ Madefactaqȝ. q̄ copula hoc loco p qr ē accipiēda Cāȝ enī assignat cur mora ex albis purpureos fuerint effecta. ¶ Gestit. cupit. ¶ Utqȝ locū. postq̄ locū inqt/& visaȝ arboris figurā Thisbe, cognoscit: tamē colore moroȝ/q̄ ex albis rubicūda fuerant effecta: reddit incerta. ¶ Pomi color: fructus mori arboris color ex albo in rubicūdum trāsmutatus. Pomum enī generale nomē est omniū fructuū: quicūqȝ in arborib⁹ nascunt/siue molles/siue duros cortices habeāt: q̄uis qdā aliter sentiant. ¶ Heret. dubitat an illa sit arbor sub qua pauloāte sederat. ¶ Tremebunda. palpitantia. ¶ Pulsare. pcutere. Modū enī mortuus erat Pyram⁹. ¶ Retroqȝ pedē tulit. retrocessit. ¶ Exhorruit. turbata est. ¶ Equoris instar. ad similitudinē maris. Instar aūt indeclinabile nomē est: ac interdū ad similitudinē. interdū significat ad equiparationē/quāuis sine prepositione ponatur. Vers. Instar montis equū diuina Palladis arte Edificāt ¶ Qd. fremit. strepit. ¶ Cū summū stringitur. qn̄ in supficie traditur/ac leuiter a vēto attigit. ¶ Clara plangore. magna eiulatu.

Pomum.

Instar.

☞ ¶ In-

KAPH. ¶ In gelidis vultib9. in frigida facie Pyrami morientis. ¶ Suppleuit. impleuit. ¶ Quis te mihi casus ademit. eripuit. Sunt aũt querele maxime amãti cõuenientes. ¶ Erexit. extulit/aperuit. ¶ Recõdidit. iterũ cõdidit/& occultauit/& clausit. ¶ Vestemque suã. verũ suũ quo decept9 Pyram9 seipsum interfecerat. ¶ Ebur vacuum ense: idest eburneã vaginã ense carẽtẽ. ¶ Tua te manus. inquit/amorque: teipsum/inquit/ ob amorẽ quo me prosequebaris interfecisti. ¶ In vnum. ad hoc vnũ: vt meipsam interfictã. ¶ In vulnera. ad vulnera mihi ipsi inferẽda. ¶ Reuelli. separari. ¶ Certus amor. verus. ¶ Nõ inuideatis. nõ prohibeatis nostris votis inuidentes. ¶ Compont. cõdi/ac simul sepeliri. ¶ Pullos. nigros. ¶ Monumenta memoriam. ¶ Gemini cruoris. sanguinis duorum et Pyrami et Thisbes. ¶ Aptato mucrone. apposita cuspide. ¶ Sublimum pectus. ad infimam pectoris partem. ¶ Ferro. ensi: quo seipsum pauloante transfixerat Pyramus. ¶ Vota. preces. ¶ Tetigere. cõmouere. ¶ Permaturuit. perfecte maturuit. ¶ Quodque rogis superest. cinis et ossa rogis superesse solent.

¶ Fabule quarte quarti libri argumentum.

LACT. ¶ Desierat &c. Sol prelatã Leucothoẽ ex Eurynome/& Orchamo Achemenie principe origine Beli genitam/ Climene Arcadi Circe matri/ & Clytie: quarũ pulchritudine ante sollicitũ animũ egerat: dilexit. Et cupiẽs vt in antedictis cupiditatẽ sedare: in speciẽ matris puelle Eurynomes cõuersus virginẽ deceptã dolo violauit. Cur adulterio Clytie incensa: quã nõdũ saciatus erat sol: parẽti puelle indicauit. Quã ille cum terre defodisset: violator admissi misericordiam exhibens deducto solo: cui subiecta fuerat: per ea virgã tinctã nectare: quã gratissima deis/hominibusque esset/extulit: quã thurea appellatur: & hoc Hesiodus indicat.

KAPH. ¶ Desierat. loqui subauditur & Alcithoe. Finẽ enim sue narrationi imposuerat. ¶ Vocẽ tenuere. siluerũt. ¶ Leucothoe. soror Alcithoes.

Vulnera suppleuit lachrymis: fletumque cruori
Miscuit: & gelidis in vultibus oscula figens/
Pyrame clamauit: quis te mihi casus ademit:
Pyrame responde. tua te charissima Thisbe
Nominat. exaudi: vultusque attolle iacentes
Ad nomen Thisbes oculos iam morte grauatos.
Pyramus erexit: visaque recondidit illa.
Que postque vestemque suam cognouit: & ense
Vidit ebur vacuum: tua te manus (inquit) amorque
Perdidit infelix. est & mihi fortis in vnum
Hec manus. est & amor. dabit hic in vulnera vires.
Persequar extinctum: letique miserrima dicar
Causa/comesque tui: quique a me morte reuelli
Heu/sola poteras: poteris nec morte reuelli.
His tamen amborum verbis estote rogati
O multum miserique mei/illiusque parentes:
Ut quos certus amor/quos ora nouissima iunxit:
Componi tumulo non inuideatis eodem.
At tu que ramis Arbor miserabile corpus
Nunc tegis vnius: mox es tectura duorum:
Signa tene cedis: pullosque/& luctibus aptos
Semper habe fetus: gemini monumenta cruoris.

¶ Pyramus & Thisbe.

Quos non iunxit amor: iunxit rogus: arsit vterque
Et ve grandis amor fecit vtrunque mori.

Dixit/& aptato pectus mucrone sub imum
Incubuit ferro: quod adhuc a cede tepebat.
Vota tamen tetigere deos: tetigere parentes:
Nam color in pomo est/ vbi permaturuit: ater.
Quodque rogis superest: vna requescit in vrna.
¶ Desierat: mediumque fuit breue tẽpus: & orsa est
Dicere Leucothoe: vocem tenuere sorores.
Hunc quoque sydera qui temperat omnia luce
Cepit amor solem. Solis referamus amores.

¶ Ad Apollinem de adulterio Veneris cũ Marte.

Inuide cur Venerem cum Marte ostẽdis Apollo:
Indicij penas inuide Apollo dabis.

Primus adulteriũ Veneris cum Marte putatur
Hic vidisse deus. videt hic deus omnia primus.
Indoluit facto: Junonigeneque marito
Furta tori/furtique locum monstrauit. at illi
Et mens/& quod opus fabrilis dextra tenebat:
Excidit: extemplo graciles ex ere cathenas/

Vocem tenere. Leucothoe.

Anteque narret quẽadmodũ Leucothoe. Orchami regis Achemenie/et Eurynomes filia in arborẽ thuris fuerit cõuersa: exponit adulteriũ Martis cũ Venere. Sol enim Martẽ olim cũ Venere coeũtẽ Vulcano ei9 marito idicauit: quã indignat9 retib9 tenuissimis eum bile circũdedit/ quib9 coeũtẽ Martẽ cum Venere ita cõprehendit: vt nullo pacto distungi possent. Patefacto deinde cubiculo oim deorum oculis spectãdo subiecit: quare Ven9 indignata Soli Leucothoes amorẽ immisit: quẽ vt cõmodius ea potiretur/ se in matris Eurynomes figurã cõuerterit. Cũ vero Orchamus pater eã violatam esse inditio Clytie Solis amice cognouisset: ipsam defodit in terrã. Sol vero amicã miserat9: eã in thuris arborẽ cõmutauit. ¶ Hic quasi diceret/ nõ solũ mortales capiũtur amore: sed dij quoque/ & quidẽ clarissimi. ¶ Videt hic de9 oia prim9: cã est cur sol putetur oim prim9 Martis adulteriũ cũ venere vidisse. Quare hec particula nam subaudienda est. Hic autẽ sensus ex Homero sumpt9 esse videtur: vt Plinius quoque in ii. Naturalis historie libr. testatur: eũ ait solẽ cõmendans. Hic suũ lumẽ ceteris quoque syderib9 fenerat/preclar9/eximi9/ oia intuẽs/oia etiã exaudiẽs: vt principi litterarum Homero placuisse in vno eo video. Hoc vero in duodecimo Odisse scribit Homerus. ¶ Junonigene. ex Junõe genito/Vulcanum enim solum Juno ex Joue suscepit. ¶ Furta. stupra/& adulteria/quod furtim fiant. ¶ Gracies. tenues atque subtiles.

Retiaq; & laqueos/ que lumina fallere possent/
Elimat: non illud opus tenuissima vincant
Stamina: non summo que pendet Aranea tigno.
Utq; leues tactus: momentaq; parua sequantur
Efficit: & lecto circundata collocat apte.
Ut venere torum coniunx: & adulter in vnum:
Arte viri vinclisq; noua ratione paratis:
In mediis ambo deprensi amplexibus herent.
Lemnius extemplo valuas patefecit eburnas:
Admisitq; deos. illi iacuere ligati
Turpiter. atq; aliquis de diis non tristibus: optat
Sic fieri turpis. Superi risere: diuq;
Hec fuit in toto notissima fabula celo.
Exigit indicii memorem Cythereia penam.
Inq; vices illum: tectos qui lesit amores:
Ledit amore pari. quid nunc Hyperione nate
Forma: colorq; tibi: radiataq; lumina prosunt?
Nempe tuis omnes qui terras ignibus vris:
Ureris igne nouo: quiq; omnia cernere debes:
Leucothoen spectas: & virgine figis in vna:
Quos mundo debes: oculos. modo surgis Eoo
Temperius celo: modo serius incidis vndis:
Spectandiq; mora brumales porrigis horas.
Deficis interdum: vitiumq; in lumina mentis
Transit: & obscurus mortalia pectora terres.
Nec tibi: quod Lune terris propioris imago
Obstiterit: palles. facit hunc amor ipse colorem:
Diligis hanc vnam. nec te Clymeneq; Rhodosq;:
Nec tenet Eee genitrix pulcherrima Circes:
Queq; tuos Clytie quamuis despecta petebat
Concubitus: ipsoq; illo graue vulnus habebat
Tempore. Leucothoe multarum obliuia fecit
Gentis odorifere: quam formosissima partu
Edidit Eurynome: sed postq; filia creuit:
Quam mater cunctas: tam matrem filia vicit
Rexit Achemenias vrbes pater Orchamus: isq;
Septimus a prisco numeratur origine Belo.
Axe sub hesperio sunt pascua Solis equorum:
Ambrosiam pro gramine habent. ea fessa diurnis
Membra ministeriis nutrit: reparatq; labori.
Dumq; ibi quadrupedes celestia pabula carpunt:

Rapit. ☞ Que lu. falle. pos. que oculos decipere valerent. Elimat. efficit lima. Ara. tela aranearum. Utq; le. ta. significat retia ea ita mollia fuisse ac flexibilia/ vt ne si tangerent. quidem sentiri possent: ac facile reb' oib' cederent. Parua mo. parua obstacula: vt parum resistere viderent. Deprensi. in re prohibita inuenti. nam deprehendit proprie qui in re minus honesta dicit. Lemnius. vulcan' qui cum deformis natus esset: Junonis & Jouem auxilio esset: vt ipse in. i. Iliados narrat: ab ioue ipso e celo fuit in Lemnum insulam precipitat': vbi q; a Sintiis fuit except'. Admisitq; deos. aduocauit deos ad spectaculum Veneris & Martis: qui ita ligati in lecto iacebant: vt se dissoluere non possent. Atq; aliquis de diis eum fuisse Mercurium ferunt. Cythereia. Ven' a Cytheris insula dicta: ad quam primum e mari nata concha peruenisse dicit. Memorem penam. aut hypallage est memor Cythereia aut quam in memoria habebat. vt Vergi. Seue memorem Junonis ob iram. Inq; vi. vicissim/ e Zeto. Hyperione nate. Sol Hyperionis Titanis/ ex Thia: vt scribit Hesio. vt vero in hymnis Home. ex Eury anassa sorore: filius fuit simul cum luna & aurora vnde Hyperionides quoq; sol ipse & Hyperion nomine patris interdum a poetis vocat. Est autem apostrophe ad solem. Igne nouo. amore insitato. Temperi'. tempestiu'. Est autem aduerbium comparatiuum: quod a tempero declinari vr. Modo se. ici. vn. interdum inquit: tardi' occidis. Eoo celo. orientali vnde orit aurora: que grece ηως dr. Porrigis. producis. Brumales horas. hyemales dies: qui solent esse breuiores. Uitiu mentis. egritudo ac passio cordis: qua fere amantes pallent. Transit in lumina. pallida namq; videbant. Nec tibi quod lune. causam eclypsis solis exponit. Nam tunc deficere vr: cum luna ei subiicit luna: vero infima est planetarum. Clymene. Phaethontis mater.

mater. Rhodos. insula est Lycie adiacens. Soli adeo grata vt semp (quamuis nebuloso aere) aliq diei hora eius radii videant: vt scri. Pli. Rhodos aut απο του ροδου: hoc est a rosa propter pulchritudinem (vt quidam scribunt) fuit appellata Nam pri' & Ophiosa: & a serenitate etherea vocabat. Diodo. vero ait Rhodon insulam a Rhodo puella Neptuni filia ex quadam Telchinum sorore: qua primi insulam tenuerunt: fuisse appellatam. Nec te Eee. Perse mater fuit Circes. qua Eea: ab Ea vrbe Colchorum. nomen vt Ser. scribit a vocib' compositis in bruta animalia conuertebat: fuit appellata. Ea vero non solum Colchorum est vrbs ab Eeta Medee patre edificata: sed alia quoq; est Thessalie: est etiam Macedonie secunda Ea: vt Stepha. scribit. vnde Ee' eea declinat. Clytie. nympha fuit que apollinem amauit. Graue vuln'. magnum dolorem: quia sibi Leuchotoem prelatam videbat. Gentis odo rife. odores ferentis. hoc est arabice. Formosis. Euryno pulcherris. Eurynome autem (vt scri. in theogonia Hesio.) nympha fuit Oceani & tethyos filia: vxorq; Orchami achemeniorum regis. alia fuit apollinis filia que ethalioni marito adrastum Argiuorum regem atq; eriphylem pepit. Achemenias. persicas. nam achemenii: persae: et parthi. populi sunt finitimi. A pri. belo. a primo Belo qui abantem genuit. abas acrisium: acrisi' danaem: danae perseum: perse' bachemonem. bachemon achemenem: a quo achemenia est appellata. Achemenes vero Orchamum. Axe sub hespe. solis equorum pascua describit/ que sunt in occidente ambrosiam serentia: cui' pastu sol equi per noctem reparant ad diurnos labores tolerandos. Axe sub. h. sub celo occidentali. Duo namq; sunt axes (ait Ser.) quorum vnus vertex & poli dicitur: arctic' siue borealis: qui a nob sp videtur: alter antarctic' siue not' & australis qui nunq; a nob videri potest. Axem quoq; pro celo posuit. Est autem proprie axis (ait Apu.) directio quedam a polis velut a cardinib' profecta. diuisorque & discriminator mundi orbem terre in medietate consistens.

Rhodos.
Lemnius
Cythereia.
Hyperion.
Temperi'.
Brumas.
Perses Eea.
eurynome
Achemenes
Beli genealogia.
Pascua equorum solis.
Axes celi

Ambrosia

Noxq; vicē peragit:thalamos de⁹ intrat amatos
Versus in Eurynomes faciem genitricis:ꝛ inter
Bis sex Leucothoen famulas ad lumina cernit
Leuia versato ducentem stamina fuso.
Ergo vbi/ceu mater chare dedit oscula nate:
Res ait arcana est.famule discedite:neve
Eripite arbitrium matri secreta loquendi.
Paruerant:thalamoq; Deus sine teste relictus.
Ille ego sum dixit:qui longum metior annum:
Omnia qui video:per quem videt omnia tellus:
Mūdi ocul⁹.mihi crede/places.pauet illa:metuq;
Et colus/ꝛ fusi/digitis cecidere remissis.
Ipse timor decuit.nec longius ille moratus
In veram rediit speciem/solitumq; nitorem.
At virgo/quamuis inopino territa visu:
Victa nitore dei/posita vim passa querela est.

¶Leucothoe in arborem.
Quem vatasum Eurymonem me pressit Apollo:sepulta
Viua fui:sed nunc thus fero Leucothoe.

Inuidit Clytie.neq; enim moderatus in illam
Solis amor fuerat:stimulataq; pellicis ira
Vulgat adulterium:diffamatumq; parenti
Indicat.ille ferox/immansuetusq; precantem/
Tendentemq; manus ad lumina Solis/ꝛ ille
Vim tulit/inuite dicentem/defodit alta
Crud⁹ humo:tumulumq; sup̄ grauis addit harene.
Dissipat hunc radiis Hyperione natus:iterq;
Dat tibi:quo possis defossos promere vultus.
Nec tu iam poteras enectum pondere terre
Tollere nympha caput:corpusq; exāgue iacebas.
Nil illo fertur volucrum moderator equorum
Post Phaethonteos vidisse dolentius ignes.
Ille quidem gelidos radiorum viribus artus
Si queat/in viuum tentat reuocare calorem.
Sed quoniam tantis fatum conatibus obstat:
Multaq; prequestus:tanges tamen ethera dixit.
Protinus imbutum celesti nectare corpus
Deliquit:terramq; suo madefecit odore.
Virgaq; per glebas sensim radicibus actis
Thurea surrexit:tumulumq; cacumine rupit.

¶Clytie in Heliotropium.
Ora nouem ieiuna dies ad amantis ocellos
Flectebam:hoc facto facta ego flos Clytie.

¶At Clytien/q̄uis amor excusare dolorem/
Indiciumq; dolor poterat:non amplius auctor
Lucis adit:Venerisq; modum sibi fecit in illa.*
Tabuit ex illo dementer amoribus vsa
Nympharum impatiens:ꝛ sub Ioue nocte/dieq;
Sedit humo nuda/nudis incompta capillis.
Perq; nouem luces expers vndeq;/cibiq;

RAPH. Ambrosia. ☞ Ambrosia ħo q̄ immortalitas iterp̄tatur cib⁹ ē deoꝝ q̄ eī eq̄ solꝭ pascūtur. Est aūt herba quā Dioscorides Artemisiā eē ait. ¶Thalamos.amice Leucothoes cubiculū. ¶Ducētē.deducētē:filātē. ¶Leuia.stamī.mollia. ¶Arbitriū.facultatem. ¶Qui lon.met.an.scie.Nā ex loꝭ trāsitu p̄ xij.zodiaci signa annus colligit. Colus. ¶Et col⁹ instrumētū est cui appēdunt stamina filāda.Est aūt ꝛ scbe ꝛ q̄rte declinatiōis. ¶Et fusi.hoꝝ inuētor Closter Arachnes fili⁹ a Plinio fuisse narrat. ¶Nitore.pulchritudie:splēdore. ¶Neq; eīm mode rat⁹.cur inuideret Clytie causam assignat.Nimi⁹ ei erat solis amor in Leucothoē. ¶Diffamatū.vulgatū. ¶Et ille.manu solē idicat patri Leucothoe. ¶Crud⁹.crudelis. ¶Iterq; dat tibi.efficit tibi viā q̄ faciē efferre possis.est āt apostrophe ad leucothoen:quā nymphā p̄pter etatē et pulchritudinē vocat poeta. ¶Enectum.necatum:obrutum. ¶Exāgue.mortuū:sine sanguie. ¶Volucrū moderator equoꝝ.periphrasis est Apollinis:q̄ moderator ꝛ rector est velocissimoꝝ equoꝝ ac volātiū:post⁹ q̄ currētiū:vt plene i scdo vidim⁹. ¶Post phaetōtheos ignes post fulmina:q̄bus Phaethō fuit absūpt⁹. ¶Gelidos art⁹.mortua mēbra. Id ei qd̄ seq̄t p̄ eo qd̄ p̄cedit ꝛ ꝯ sepe nūero ponit a poetꝭ. ¶Renoc reducere. ¶Fatuꝫ.fata necessitas. ¶Nectare odorato.suauissimi odorꝭ liq̄re.Est eīm nectar deoꝝ potio:vt iā se pi⁹ diximꝰ. ¶Tanges tū eth.dī q̄uis inq̄t Apollo te ad vitā reuocare nō possim:ad celū tū p̄uenies.Nā thuris fumus ad deos vsq; i celū p̄uenire credit. ¶Deliquit.molle ꝛ liq̄dū factū est:a deliq̄sco p̄teritū. ¶Sensim.paulatī. ¶Cacumine.i sūmitate. ¶Tumuluꝫ.harene aggerē. Deliq̄re.

¶Fabule.v.liḃ. iiij argumētū.

LACT. ¶At Clytiē ꝛc. Clytie nympha supradicta ob iniuriā ante dilecta ab amatore/deserta:ita extenuata visceribꝰ est:vt in herbā ꝯuerteret:q̄ p̄mū ꝯseruās amorē eiusdem dei Heliotropiū diceret:cursūq; seruaret eiusdē dei.

RAPH. ☞ ¶At Clytiē ꝛc. clytie nympha a sole derelicta:cū nouē dies sine vllo cibo/ac potu exegisset:tādē deoꝝ miseratiōe in herbā Heliotropiū ꝯuersa fingit/q̄ nūc q̄z p̄stini amorꝭ memor ꝯtinue folia ad solē ꝯtit.vñ eiꝰ nomē accepit.Naz Heliotropiū dī sol ꝯuersio ἥλιος nāq; sol:τροπὴ ꝯuersio dr̄. ¶Quāuis amor excu.do. amore eīm quo Apollinē p̄seq̄bat:dolebat Clytie sibi aliā p̄ferri.Dolore aūt coacta indicauit p̄ri Leucothoea cū sole ꝯcubituꝫ. ¶Auctor lucis.periphrasis est solis q̄ lucis est effector. ¶Mod.finē. ¶Tabuit ex illo.ex eo ꝭ q̄ tp̄e q̄ a sole fuit derelicta tabescere cepit Clytie:ꝯmercīū q; aliaꝝ nympharū fugere. ¶Tabuit.paulatī ꝯsūpta est. ¶Sub Io.sub dio/ad aerem. ¶Nouē luces.nouem dies. ¶Flecteb.ꝯtrebat. ¶Hesisse.affixa fuisse terre:sic vt surgere n̄ posset. ¶Lurid⁹.fusc⁹. ¶Vertit ad solez.ad nomen herbe:que heliotropiū dicitur:alludit. ¶Suū:a se amatū. ¶Mutata.in heliotropiū herbam conuersa. Heliotropium.

¶Fabu

Rore mero: lachrymisq; suis: ieiunia pavit.
Nec se movit humo. tantum spectabat euntis
Ora dei: vultusq; suos flectebat ad illum.
Membra ferunt hesisse solo: partemq; coloris
Luridus exangues pallor convertit in herbas.
Est in parte rubor: violeq; simillimus ora
Flos tegit. illa suum: quamvis radice tenetur:
Vertitur ad Solem: mutataq; servat amorem.

¶ Daphnis in saxum.
Daphnis pastor eras: te pellicis ira redegit
In saxum: tante sunt sub amore faces.

¶ Dixerat: & factum mirabile ceperat aures.
Pars fieri potuisse negant. pars omnia veros
Posse deos memorant. sed nõ est Bacchus in illis.
Poscitur Alcithoe. postq̃ siluere sorores.
Que radio stantis percurrens stamina tele/
Vulgatos taceo dixit pastoris amores
Daphnidis Idei: quem Nymphe pellicis ira
Contulit in saxum. tantus dolor urit amantes.

¶ Scython modo vir modo femina.
Dum vir es Scython te candida forte puella
Detinet: hoc factus femina num facies?

¶ Nec loquar: ut quondam nature iure novato
Ambiguus fuerit modo vir: modo femina/ Scythõ.

¶ Celmus in adamantem.
Dum puer omnipotens puero charissimus: & tunc
Fidus eras: non nunc Celme id es: at adamas.

¶ Te quoq; nũc Adamas/ quõdã fidissime parvo
Celme Iovi/ largoq; satos Curetas ab imbri:

¶ Crocos & Smilax in flores.
Que Crocon insano Smilax ardebat amore
Est flos: qui spreuit Smila capassus idem est.

¶ Et Crocon in parvos versũ cũ Smilace flores:

¶ Salmacis fons.
Hinc procul o iuvenes: teririci procul este: remollit
Salmacis unius: fons iuvenis precibus.

¶ Pretereo: dulciq; animos novitate tenebo:
Unde sit infamis: quare male fortibus undis
Salmacis enervet: tactosq; remolliat artus:
Discite. causa latet. vis est notissima fontis.

¶ Hermaphroditus.
Sexus uterq; mihi est: qui nomino: Hermaphroditus
Nomine quiq; gero quis sit uterq; paris.

Mercurio puerum diva & Cythereide natum
Naiades Ideis enutriuere sub antris.
Cuius erat facies: in qua materq; paterq;
Cognosci possent. nomen quoq; traxit ab illis.
Is tria cum primum fecit quinquennia: montes
Deseruit patrios: Idaq; altrice relicta
Ignotis errare locis: ignota videre
Flumina gaudebat. studio minuente laborem.
Ille etiam Lycias urbes: Lyciciq; propinquos
Caras adit. videt hic stagnum lucentis ad imum
Usq; solum lymphe. non illic canna palustris:
Nec steriles ulve: nec acuta cuspide iunci:

¶ Fabu. vi iiij. libri argumẽtũ.

LACT. ¶ Dixerat: & fac. &c. s dicit q̃ de Daphnide Ideo pastore dictura q̃ q̃ fidẽ cõiugũ nõ p̃stiterit: abierit in saxum.

RAPH. ¶ Cepat. occupaverat. delectarat. ¶ Poscit Alcithoe. rogat ut aliqd fabularũ narret ¶ Que radio. navicula instrumẽtũ est ligneũ quo utunt textores. ¶ Stãtis tele pẽdentis. ¶ Daphn. idei. Daphnia: cuius iteri tũ Verg. quoq; post Theocritũ deflet/ Mercurij filius fuisse memorat: is a nympha noie thalia (ut q̃dã scribũt) adamatus ita est: ut pellicem verita & rivalẽ in saxũ illũ trãsmutarit: q̃uis theocritus illum amore tabuisse canat: id q̃d Ovi. q̃z alibi innuere videt. cuz inquit. Pallidus in lẽta Nai de Daphnis erat. ¶ Idei. Phrygij vel Cretẽsis. nam Ida mõs est & Phrygie & Crete. ¶ Contulit. cõvertit. Has aũt fabulas q̃ vir unq̃ apud aliquẽ p̃starũ poetaz inveniunt/ breviter percurrit poeta: videas illas nullo fere in usu futuras. ¶ Tantus dolor urit amãtes. acclamatiõ est in amantiũ zelotypiã Tãtus inq̃t dolor amãtes cruciat: ut sepenũero amatos perdãt.

¶ Fabu. vij. iiij. libri argumẽtũ.

LACT. ¶ Nec loq̃r ut quõdã &c. Nũc de Scythone: q. ex viro i feminã cesserat.

RAPH. ¶ Nec loquar. Scythõ q̃ iã ex mare i feminã mũdo q̃dãmõ iuit cõmutatus. Id autem fieri posse Pli. quoq; est auctor.

¶ Fab viij iiij. libri argumẽtũ.

LACT. ¶ Te quoq; nũc &c. Neq; ẽt casus relaturus Celmi aut adamãtis: Curetũq;: q̃ ex imbribus sunt procreati.

¶ Te

RAPH. ¶ Te q̃z nũc &c. Celmus (q & Celmes vocat/ vt) unus fuit ex Ideis dactylis. ut inquit Sophocles in satyris tragedijs scribit illũ Cybele idignata in durissimũ terri genus trãsmutavit/ nutritius fuit Iovis: cui dum parvus erat: fuit admoduz gratus. Posteaq̃ v̄o Iuppiter deoz imperiũ est adeptus: ipz i adamãtẽ cõvertit: qui vulgasset Iovẽ fuisse mortalẽ ut q̃dã aiũt. ¶ Largo. sat Cure. ab imbri. hãc Curetum metamorphosiz nuiq̃ me apud antiq̃ores legisse memini. Quidã v̄o ex neotericis aiũt Curetas: & Iovi dus p̃pter religionis cõtẽptũ fuisse deletos: & ex fũgis ne ipsa religio penitus deleretur: fuisse repertas. Sed cu istã nullius auctoritate mĩsatur: ex cõmodo sua illa finxisse videnẽ. Stra. q̃dẽ cũ multa & varia de Curetibus scribat: nulla p̃rsus de hac illoz Metamorphosi facit mentionẽ: sed ex sua q̃rũdaz eosdẽ esse ait Curetes & Corybãtes & Caberos & Ideos dactylos & Telchines: q̃ sacra & Iovis in Creta: & matris deũ in Phrygia cũ armoz tumultuosa agitatione: cũq; strepitu ac cymbaloruz: tympanorũq; sonitu: necnõ tibijs ac vociferatiõibus celebrarẽt. Alij aũt ex Creta: alij ex Eubea: nõnulli ex Etholia originez duxisse scribũt. Diomedes q̃dẽ grãmaticus lõge aliã ab ea: quã obiter attigit Ovi. Curetũ originẽ refert/ his q̃dẽ v̄bis. Aiũt Opẽ in Idã Cretẽsem delatã ex fugatã cũ puerperij tẽps instaret: p̃rimã mõtis partẽ manibus app̃hẽdisse: atq; ita partu solutã. Ex imp̃ssione v̄o palmaruz Curetas p̃dijsse: q̃s ab effectu Greci no

minis

Perspicuus liquor est. stagni tamen vltima viuo
Cespite cinguntur: semperqꝫ virentibus herbis:

¶Salmacis nympha.
Hermaphroditus erat: volui nolebat: amabam
Hic expers Veneris: denqꝫ corpus idem.

Nympha colit: sed nec venatibus apta: nec arcus
Flectere que soleat: nec que contendere cursu:
Solaqꝫ Naiadum. celeri non nota Diane.
Sepe suas illi (fama est) dixisse sorores:
Salmaci vel iaculum: vel pictas sume pharetras:
Et tua cum duris. venatibus ocia misce:
Nec iaculum sumit: nec pictas illa pharetras:
Nec sua cum duris venatibus. ocia miscet:
Sed modo fonte suo formosos perluit artus:
Sepe Cytheriaco deducit pectine crines:
Et quid se deceat: spectatas consulit vndas.
Nunc perlucenti circundata corpus amictu
Mollibus aut foliis: aut mollibus incubat herbis.
Sepe legit flores: ꝛ tunc quoqꝫ forte legebat:
Cum puerum vidit: visumqꝫ optauit habere.
Nec tamen ante adit: ꝛ si properabat adire:
Quam se composuit. ꝙ circunspexit amictus.
Et finxit vultum: ꝛ meruit formosa videri.
Tunc sic orsa loqui: puer o dignissime credi
Esse deus. seu tu deus es: potes esse Cupido:
Siue es mortalis: qui te genuere beati.
Et mater felix: ꝛ fortunata profecto
Si qua tibi soror est: ꝛ que dedit vbera nutrix.
Sed longe cunctis: longeqꝫ beatior illa est:
Si qua tibi sponsa. est. si quam dignabere teda.

RAPH. ☞ minis dactylos: idest digitos: ꝛ Ideos a monte nominauerũt: vt a pupulis oculoꝝ: quas Greci κορας appellãt: vel a galearũ cono Curetes hec Diomedes. Sed alle quoqꝫ Curetũ afferunt etymologie. Nã (vt Stra. ait) alij απο της κουρας: idest a tõsura/ Curetas appellatos scribũt: ꝙ detõsi essent. alij a Curio monte Pleutoni imminẽte. alij απο του κορου: idest a puellis: ꝙ lõgas stolas vt puelle gestarent. Curetes oim pilmi armatã saltatione inuenisse dicũtur: cũ clypeis eneis ꝯcurrẽtes/ ludenteqꝫ/ ꝛ clamore/ ꝛ eris tinnitu nõ pmiserũt Iouis infantꝫ vagitũ/ quem educãdũ susceperãt: ad Saturnuꝫ puenire. Hec tam multa de Curetibus nihil tamẽ ostẽdũt quo modo ab imbre fuerit orti.

¶Fabu. ix. iiij. libri argumẽtũ.

LACT. ¶Et Crocon ꝛc. vel de Croco aut Smilace/ que in florem versi sunt.

RAPH. ☞ ¶Et Crocõ ꝛc. Crocos adolescens fuit: quem Smilax virgo cum amaret/ neqꝫ frui posset/ ambo in flores cõuersi fuerũt. vñ smilacee: croceeqꝫ corone dicunt. Sane smilax (vt scribit Galen⁹) etiã sine s littera interdũ enũtiatur.

¶Fabule x. iiij. libri argumẽtũ.

LACT. ¶Preterea ꝛc. Refert quoqꝫ Salmacidẽ fontẽ Carie: cuius liquore cõtacti in mollicie versi desigurent. Mercuri⁹ cuꝫ ex Venere: qui duplici figura Hermaphrodit⁹ vocat/ genuisset: eumqꝫ Naiades nymphe in Ida mõte educauissẽt: relictꝫ sedib⁹ in Cariã venit. Hic ꝯspicato fonte opacissimi solis/ ac plucẽtis aq̃ cursum ꝯtinuit: quo diuti⁹ eo loco morãte Salmacis Naiadũ/ dũ flores legit: ꝯspicatꝫ vestigiis diligere cepit/ q̃ paulatim circa mõtẽ Monacrinũ morat⁹/ duꝫ blãditiis lit̃es/ ꝓcibusqꝫ tenet nymphe: fonte se mersit: ac ꝯfesti cõplexu Naiadis inhesit: nec añ ab ea dimissus est/ ꝙ a diis ipetrasset: in vnã vt ce- derer speciẽ: data itaqꝫ venia: Hermaphrodit⁹ postꝙ se aiaduertit nec virũ: nec feminã factũ: a; parẽtib⁹ impetrauit: ne infamis lo⁹ esset: vt q̃cũqꝫ eius fontis aq̃ ꝯtact⁹ esset: pinde vt ipse mollesceret.

RAPH. ☞ ¶Vñ sit ꝛc. salmacꝫ fõs ẽ carie: quẽ q̃ igrediũt effeiati ac molles egrediũt hui⁹ãt rei cãꝫ poeta refert i hermaphroditi ꝓcesq̃ parẽtes rogauit vt quẽadmodũ ꝯꝑ: sic alij q̃ꝫ fõtẽ illũ itrãtes mollescerẽt. Nã hermaphrodit⁹ mercurij ac venerꝫ fili⁹ fuit formosissim⁹: q̃ cũ in fõtẽ salmacidis nymphe ingressus foret: ita a nympha fuit colligat⁹/ vt ex duob⁹ corporib⁹ vnum fieret/ vtrũqꝫ habens sexum. Unde etiã nunc Hermaphroditi vtroqꝫ prediti sunt sexu. ¶Eneruet. neruos ac vires eripiat/ effeminet. ¶Remolliat. molles ac effeminatos efficiat. ¶Diuus Cythereide. Venere. ¶Sub Ideis antris. in speluncis Ide mõtis Phrygie. ¶Cuius erat facies. formosissimuꝫ fuisse Hermaphroditũ significat: cum similẽ eum fuisse parẽtibus dicat. ¶Nomẽ quoqꝫ traxit ab illis. nam Hermaphrodit⁹ απο του ερμου: hoc est a Mercurio: ꝛ αφροδιτης Venere fuit appellatus. ¶Studio. cupiditate/ ꝛ animi inclinatione. ¶Lycias vrbes. Lycia/ Lydia/ et Caria prouincie sunt finitime. ¶Caras adit. Cares populi sunt Carie. Est aũt accusatiu⁹ Grec⁹. Car eñ Caros declinat in masculino: in feminis aũt Caleras: Carre ꝓ vrbs est Mesopotamie Crassi cede nobilis: a Carra Syrie fluuio denominata. ¶Videt ꝫ stagnũ fontis Salmacidis descriptio. ¶Viuo Cespite. naturali ꝛra. ¶Nympha colit. habitat. Idem aũt cum fonte nomẽ hꝫ. Salmacis eñ nympha (vt scribit Sext⁹ Pompeius) celi ꝛ terre filia mollissima fertur fuisse causa fontis Halicarnassi aq̃ appellãde Salmacidis quam qui bibisset/ vitio impudicitie mollesceret: ob eam causam/ quod eius aditus angustatus parietibus occasionem largiatur iuuenibus petulantibus puerorum/ puellarumqꝫ violãdarũ: quia non patet effugiũ. vñ Ennius Salmacidas spolia sine sanguine ꝛ sudore. Os in molles atqꝫ effeminatoꝫ dictũ corrupte legitur in. j. de offi. Cice. Ineptequꝫ ab iis/ q̃ in illud op⁹ cõmẽtaria scripserũt/ exponit: vt in quadã disputatiõe nostra/ que circũfert copiosi⁹ diximus. Tametsi nunc recte legat ex nostra disputatiõe emẽdatum. ¶Duris venatib⁹. laboriosis venationibus. ¶Cytheriaco. pulchro: qualis Venerem deceret. Aut certe Cythoriaco legẽdũ est: a Cythoro monte buxis abũdãte: ex quo ligno pulchri pectines cõficiunt. ¶Perlucẽti amictu. plucida veste. Significat aũt hãc nymphã mollissimã fuisse. ¶Incubat. recubat/ iacet. ¶Composuit. ornauit. ¶Et finxit vultum. sumpsit vultum blandum amãtiqꝫ aptũ. ¶Si quam dignabere teda: siquam tuis nuptiis dignam existimabis.

Cares;

Salmacis

¶Hic tibi.

Rapp. ¶ Hic tibi: siue aliqua est: si aliqua sponsam habes: mecum velis hoc loco furti coire. Sin vero nō habes: me velis accipias vxorē. ¶ Ab his. post hec. ¶ Hic color: his similitudib' poeta declarat: qualis esset Hermaphroditi pueri color: postea q̃ audita nymphe oratione erubuit. ¶ Aprica: soli exposita. arbores aūt soli exposite rubicūdiora poma ferre solēt. ¶ Aut ebori tincto. minio ac purpureo colore picto. ¶ Aut sub rubenti candore Lune. hoc ē lune eclypsi patienti. tūc eī rubescere vr̄. ¶ Cū frustra resonāt: frustra pstrepūt: nihil ei lune deficiēti prosūt. Quōdam vulg' putet carmia veneficarū ere eorum vasorū tinnitib' ipediri: ne eclypsim lune inducāt. Vn̄ Juuenalis loquacitatē mulierū carpens inquit. Una laboranti poterit succurrere lune. ¶ Era: eres vasa. ¶ Auxiliaria: auxiliū lune afferentia: ne veneficarū deficiat carmibus ¶ Sororia oscula: casta τ pudica: q̃lia sorores decēt. Est aūt adiectiuū nomē soror' a sorore declinatū: neq̃ eū significat: q̃ alicui' sororē duxit vxorē: vt q̃dā putāt. Sororius ¶ Eburnea: cādida vt ebur. ¶ Desinis an fugio. aut desine inq̃t: aut ego hic fugiā: ac tibi soli ista loca filquā. ¶ Extimuit: ne fugeret. ¶ Gradu verso: uerso gressu τ passu. Frutices. ¶ Fruticum sylua: frutices medij sunt inter arbores τ herbas. ¶ Ut vacuus: vtpote ociosus: τ a lijs curis solutus. ¶ Et obseruat': nō vis'a quoq̃: nō notatus. ¶ Alludētibus: q̄ alludere sibi blādiri q̃ videbāt. ¶ Mollia velamina: molles vestes ac tenues. ¶ Flagrāt quoq̃ lumina nymphe: hoc ē oculi q̃q̃ nymphe Salmacidos flagrare videbāt. Nā ēt oculis pdebat quāta potissim pueri cupiditate teneret: id qđ amore capitis fere viu venire solet ¶ Nō aliter: sic inquit oculi nymphe flagrare videbāt ac splēdere: vt Solis radij

radij sereno aere: cū ipsis speculū opponit. Nā tūc splēdidissimi videtur τ ignē cōtrahūt. ¶ Puro orbe. nebulis carēte τ sereno aere. ¶ Ille cauis velox. natantiū morē exprimit. Ingressus est em̄ aquas manibus cauis corpus sibi percutiūt. ¶ Liquidis: puris. ¶ Signa: statuas. ¶ Tegat: coperiat. Sic enim operta pulchriora videntur. ¶ Luctātis oscula carpit: ab illo reluctante. est enim hypallage. ¶ Inuita: pro illi inuito ac nolenti: altera hypallage. ¶ Nitentem cōtra: repugnantem: reluctantem. ¶ Implicat vt serpens: his similitudinibus ostēdit q̃ arctum: strictūq̃ teneat Salmacis Hermaphroditum. ¶ Regis ales: aquila: que idcirco in Jouis tutela esse dicitur: q̃ ex auibus sola numq̃ fulmie tāgatur. Aquila Est autem serpentibus infestissima: a quibus sepenumero ita implicatur: vt in terram vna cum illis decidat. ¶ Spaciātes: spatiose τ late se iactātes. ¶ Polypus: piscis est mire magnitudis polypus multos habēs pedes: vn̄ etiā nomen accepit. Nā πολυς mult' πους ποδος pes dicit. Polypus. Hic insidiatur piscatoribus: q̄s si ceperit: oibus pedib' q̄ flagella vocat poeta/ sic stringit: vt nullo pacto effugere possit. Est ēt morbus a similitudie pisc' dict' nares maxie infestās: de q̄ Hora Baldinū polypus agne. :: ¶ Deprēsum polypus hostē. Cōtinet ex oī demissis pte flagellis. Hoc verū significat zchiltus a Polypo pisce cōplexu crinium detineri frāgiq̃. solita est eni Polypus quod vel mediocriter eru dits perspicuum est piscis sanguine carens: qui inter mollia numeratur: cui pediculi sunt octoni: a quorum multitudine nomē inuenit: quos Plinius modo crines: modo cirros appellat: quoniam instar sunt capillamentorum. Ouidius :: flagella HERO:

Hic tibi: siue aliqua est: mea sit furtiua voluptas.
Seu nulla est: ego sim/ thalamumq̃ ineamus eundē.
Nais ab his tacuit: pueri rubor ora notauit.
Nescit quid sit amor: sed τ erubuisse decebat.
Hic color aprica pendentibus arbore pomis:
Aut ebori tincto est: aut sub candore rubenti
Cum frustra resonant era auxiliaria Lune.
Poscenti nymphe sine fine sororia saltem
Oscula: iamq̃ manus ad eburnea colla ferenti:
Desinis: an fugio: tecumq̃ ait ista relinquo:
Salmacis extimuit: locaq̃ hec tibi libera trado
Hospes ait. simulatq̃ gradu discedere verso.
Tum quoq̃ respiciens: fruticumq̃ recondita sylua
Delituit: flexoq̃ genu summisit. at ille
Scilicet vt vacuus: τ inobseruatus in herbis
Huc it/ τ hinc illuc: τ in alludentibus vndis
Summa pedum/ taloq̃ tenus vestigia tingit
Nec mora/ temperie blandarum captus aquarū/
Mollia de tenero velamina corpore ponit.
Tum vero stupuit/ nudeq̃ cupidine forme
Salmacis exarsit. flagrant quoq̃ lumina nymphe.
Non aliter: q̃ cum puro nitidissimus orbe
Opposita speculi refertur imagine Phebus
Vixq̃ moram patitur/ vix iam sua gaudia differt:
Jam cupit amplecti: iam se male continet amens.
Ille cauis velox applauso corpore palmis
Desilit in latices: alternaq̃ brachia iactans
In liquidis translucet aquis: vt eburnea si quis
Signa tegat: claro vel candida lilia vitro.
Vicinus τ meus est exclamat Nais: τ omni
Veste procul iacta mediis immittitur vndis:
Pugnantemq̃ tenet/ luctantiaq̃ oscula carpit:
Subiectatq̃ manus: inuitaq̃ pectora tangit
Et nunc hac iuueni/ nunc circunfunditur illac
Deniq̃ nitentem contra: elabiq̃ volentem
Implicat vt serpens/ quam regia sustinet ales/
Sublimemq̃ rapit pendens caput/ illa pedesq̃
Alligat: τ cauda spatiantes implicat alas.
Utq̃ solent hedere longos intexere truncos:
Utve sub equoribus deprensum Polypus hostem
Continet ex omni demissis parte flagellis.

BERO. flagella vocat: q̃b⁹ cõplectũt cõchilia: quarũ carne vescunt: & ita exponens hostẽ p cõchilis: cõchisue: q̃s peculiariter Polypi venant: & flagellis hoc est crinib⁹ siue cirris (ita em̃ eorũ pediculi noiant) cõplectunt: vt auelli nõ queãt: sunt em̃ auidissimi cõcharũ q̃ ad tactũ cõprimunt pcidẽtes brachia polyporũ. Cauẽt ergo polypi insidiasq; conchis aptã: ipositoq; lapillo indiscuneatas grassant: extrahũtq; carnes. Idẽ Plini⁹ auctor ẽ polypũ l aq̃ luctari cõplexu ad hoiem cõficiendũ eũq; sorbere acceptabulis ac numerosa suctu distrahere: vbi acceptabula significãt caliculi quib⁹ peculiariter pdita sunt illa pisciũ gña que mollia nũcupãtur.

dicte ex improuiso dle numinis vocibus tibiarum & tympanorũ sono exterrite sunt: q̃ in cõspectu nõ viderẽt: & vt aĩaduertere telas: istrumẽtaq; sua in hederã ac vites repẽte mutata: & locũ assuetũ ferarũ repletũ: noctẽq; offuscã timẽtib⁹ l volucres cõuerse sunt: que vespertiliones vocantur.

RAPH. ☞ Perstat: in pposito perseuerat. Atlantiades: nepos atlãtis. Nã Atlas Maiã genuit: Maia Mercuriũ: Mercuri⁹ Hermaphroditũ. Ita dij iubeatis: sic dij velitis. Didu. separet. (Diducere) Suos: pprios et ppitios. Cõdu. cõiũgat. Paritq; adolescere. & simul crescere. (Adolescere.) Est aũt ab istis adoleb⁹ sũpta similitudo. Coiere: coniuncta fuerunt. Neut. nec puer: nec puella. Et vtrũq;: q: sexũ vtrũq; habebat. Ergo vbi: nũc assignat cãm id q̃d in narratiõis pricipio pollicita ẽ Alcithoe: cur Salmacidis fontẽ igredientes molles: effeminatiq; reddant. Quo vir. i q̃s vir nõ mollis: sed fortis & cõstãs descẽderat: & ingressus fuerat. Semimarẽ: semiuirũ & effeminatũ. Mollita: mollia facta. Vene. igressus fuerit. Biformis: qui & maris et femine formã referebat: q̃les Hermaphroditi hñt. Incerto. ignoto mortalibus.

Fabule. xi. q̃rti lib. argumentum.

Perstat Atlantiades/sperataq; gaudia nymphe
Denegat. illa premit: demissaq; corpore toto
Sicut inherebat: pugnes licet improbe dixit:
Non tamen effugies. ita Dij iubeatis: & istum
Nulla dies a me: nec me diducat ab isto.
Uota suos habuere deos. nam mixta duorum
Corpora iunguntur: faciesq; inducitur illis
Una: velut si quis conducat cortice ramos:
Crescendo iungi/pariterq; adolescere cernat.
Sic vbi complexu coierunt membra tenaci/
Nec duo sunt: sed forma duplex: nec femina dici:
Nec puer vt possit: neutrumq; & vtrumq; videtur.
Ergo vbi se liquidas: quo vir descenderat: vndas
Semimarem fecisse videt: mollitaq; illis
Membra: manus tendens/sed iam nõ voce virili/
Hermaphroditus ait: nato date munera vestro
Et pater: & genitrix/amborum nomen habenti.
Quisquis in hos fontes vir venerit: exeat inde
Semiuir: & tactis subito mollescat in vndis.
Motus vterq; parens/nati rata verba biformis
Fecit: & incerto fontem medicamine tinxit.

Tele in vites & hederas.

Quid non hus redolet Mineides ara Lyei?
Cum fiunt vites stamina: tela hedere.

Finis erat dictis: & adhuc Mineia proles
Urget opus: spernitq; Deum: festumq; profanat:
Tympana cum subito non apparentia raucis
Obstrepuere sonis: & adunco tibia cornu:
Tinnulaq; era sonant: & olent myrrheq;/ crociq;/
Resq; fide maior: cepere virescere tele:
Inq; hedere faciem pendens frondescere vestis.
Pars abit in vites: & que modo fila fuerunt:
Palmite mutantur: de stamine pampinus exit.
Purpura fulgorem pictis accommodat vuis.
Iamq; dies exactus erat: tempusq; subibat:
Quod tu nec tenebras: nec posses dicere lucem:
Sed cum luce tamen dubie confinia noctis.
Tecta repente quati: pinguesq; ardere videntur
Lampades/& rutilis collucent ignibus edes.
Falsaq; seuarum simulachra vlulare ferarum.
Fumida iamdudum latitant per tecta sorores:
Diuerseq; locis ignes: ac lumina vitant.

RAPH. ☞ Finis erat dictis. Alcithoe vna cũ sororibus post finitas fabulas in Bacchi: cui⁹ sacra cõtẽnebãt: in vespertiliones aues fuerũt cõuerse: ac earũ domus incẽsa. Mineia proles: Minei filie. Urget op⁹. operi instat. Profanat: polluit: profanum ac non sacrum efficit. Profanũ em̃ opponitur sacro. (Profanare.) Tinula: tinientia ac resonãtia. Tinnire ppe dicũtur era percussa. vnde etiã Titinabula sũt appellata. (Tinnire.) Myrrheq;: crociq; illis eĩ odoribu⁹ Bacchus ad eas fuerat ingressus: q̃uis non videret. Resq; fide maior: hoc ẽ maior q̃ cui fides dbeat adhiberi. Multas ãt i trãscursu metamorphosis poeta dixit sic aperte vt nulla idigeant expositione. Fulgorẽ: rubõrẽ. Pictis vuis: acinis variorũ colorũ. Iãq; dies exact⁹ erat: iã inq̃t dies erat pteritus. Qd nec tenebras: crepusculi descriptio est. nam crepusculum dubia lux dicitur. (Crepusculum.) Pingues lampades: faces ex pigui & resinam ferenti teda confecte: non autem propter oleum pingues. Lampas em̃ generale est vocabulum omnium eorum que accensa luceat. (Lampas.) Falsa simulachra: imagines a Baccho conficte. Ululare: aut videntur sudaudiendum. aut vlulabant intelligendum. Ferarum. Tygrium & Lyncum que fere Bacchi currum trahere dicuntur. Fumida tecta: fumosa: fumo plena. Diuerseq; locis separate: vt q̃ in diuersa domus loca fugerãt. Uitant: fugiunt perterrite: ne inueniantur.

LACT. Finis erat dictis. Mineides Thebane sorores fuisse pducunt: q̃rũ solertissime Leucothoe & Leuconoe: q̃ Liberi sacris in cõtẽptũ deuocauerit Minerue lanificio ad dicte

☞ Me-

RAPH. ☞ Membrana: cartilago quae membrana charta esse videtur. Tenuesque. hoc est brachia in alas fuere conversa. Veterem figuram. pristinam et humanam formam. Non illas pluma levavit Mineides inquit plumae levitate non fuerunt in aerem sublatae/sed translucentibus et cartilagineis alis: Vespertiliones enim sunt implumes. Pro corpore. pro corporis magnitudine. Seroque tenent a vespere nomen: vespertiliones enim a vespere dicuntur. Quemadmodum a Graecis νυκτερίδες: quia nocte volant appellantur. Vesper autem (quod et serum dicitur) est ultima pars diei: eoque serus vesper etiam appellatur. Ver. Nescis quid serus vesper vehat.

Fabule .xii. .iiii. libri Argumentum.

LACT. Tum vero etc. Juno graviter ferens: quod Ino Liberi altrix sororibus punitis cum duobus remaneret liberis in vita contemptrix numinis sui per Tenarum promontorium Peloponnesi ferarum sequens iter ad Erinnyes ultrices impiorum descendit: petitque ab eis ut Athamanta cum coniuge Ino adversos numinis sui ulciscerentur: quarum una impio parens deae/relicta regia Ditis ad superos egressa est: ut Athamantis regiam contigit in sinu eius ac coniugis angues ac virus: quo sensus eorum alienarent/iniecit. quamobrem insaniens ille Learchum filium in venatione pro fera interfecit. Ino autem Melicertam ex scopulo secum in profundum praecipitavit. quod Veneris precibus pro nepote habitis a Neptuno pelagi rectore in deorum cessere numerum: itaut Melicerta Palemon: ipsa Ino Leucothoe inter marinos deos nuncuparentur.

RAPH. ☞ Tum vero totis. Ino Bacchi nutrix ac matertera: uxorque Athamantis in odium Junonis incidit: quod ubique Bacchi vires laudibus extollebat: cum et alumni et mariti et filiorum felicitate nimium superba videretur. Hanc igitur Juno ut affligeret ad inferos descendens unam e furiis excitavit: quae Athamanta in tantum furorem coniecit: ut Clearchum filium interfecerit. Ino autem mariti furorem fugiens e scopulo se una cum Melicerta altera filio in mare praecipitavit. Qui Veneris precibus a Neptuno excepti et Ino in Leucothoen deam: quae Matuta et Melicerta in Palemonem: qui latine Portunus dicitur fuere commutati. Matertera. Ino enim Semeles fuit soror quae Bacchum tanquam filium nutrivit: atque educavit. De tot sororibus expers Una doloris erat: sola dolore carebat. Aliae namque sorores filios amiserant: Agave Pentheum Autonoe Acteonem. Nisi quem fecere sorores. ex infortunis namque sororum dolorem capiebat Ino: alias felix haberi poterat. Natis. filiis: Clearcho et Melicerta. Hi namque Inus et Athamantis filii fuere. Nam alios quoque filios Athamas habuit: sed ex aliis uxoribus Ex Nephale (sive ut Herodotus ait ex Themisthone: ut declinatione latina utar) suscepit Stheneum: Erythrium: Leuconem: Peum: novissimos autem Phryxum et Hellen: qui propter Inus novercae insidias patriam relinquere coacti sunt. Thalamo Athamantis: nuptiis Athamantis Thebanorum principis ac Eoli regis ventorum filii. Sublimes animos. elatos ac superbos. Alumni Bacchi quem aluerat. Alumnus autem semper in passivam accipit significationem: quamvis quidam Laurentio Valle contradicere pulchrum putant. ☞ Tantus

Vespertilio.
Non habet penna levat sed avem membrana: perosa est
Quae lucem: et sylvas odit: amatque domos.

Dumque petunt tenebras: parvos membrana per artus
Porrigitur: tenuesque includunt brachia pennae.
Nec qua perdiderint veterem ratione figuram/
Scire sinunt tenebrae. non illas pluma levavit:
Sustinuere tamen se perlucentibus alis.
Conataeque loqui/minimam pro corpore vocem
Emittunt: peraguntque leves stridore querelas
Tectaque non silvas celebrant. lucemque perosae
Nocte volant: seroque tenent a vespere nomen.

Ino in deam.
Ino odium sum passa de Junonis: et alto
Me misi scopulo: sum dea non perii.

Tum vero totis Bacchi memorabile Thebis
Numen erat: magnasque novi matertera vires
Narrat ubique Dei: deque tot sororibus expers
Una doloris erat: nisi quem fecere sorores.
Aspicit hanc natis/thalamoque Athamantis habentem
Sublimes animos: et alumni numine Juno:
Non tulit: et secum/potuit de pellice natus
Vertere Meonios: pelagoque immergere nautas:
Et laceranda suae nati dare viscera matri:
Et triplices operire novis Mineidas alis/
Nil poterit Juno: nisi inultos flere dolores?
Idque mihi satis est. haec una potentia nostra est.
Ipse docet quid agam/fas est et ab hoste doceri.
Quidque furor valeat Penthea caede: satisque/
Ac super ostendit/cur non stimuletur: eatque
Per cognata suis exempla furoribus Ino?

Inferorum urbs.
Sunt ibi mille aditus: ibi multa silentia: et umbrae:
Et semper Ditis ianua aperta domus.

Est via declivis funesta nubila taxo:
Ducit ad infernas per multa silentia sedes.
Styx nebulas exhalat iners: umbraeque recentes
Descendunt illac: simulachraque functa sepulchris.
Pallor: hyemsque tenent late loca senta: novique/
Qua sit iter manes: stygiam quod ducat ad urbem:
Ignorant: ubi sit nigri fera regia Ditis.
Mille capax aditus/et apertas undique portas
Urbs habet: utque fretum de tota flumina terra:
Sic omnes animas: locus accipit ille: nec ulli
Exiguus populo est: turbamve accedere sentit.
Errant exangues sine corpore/et ossibus umbrae.
Parsque forum celebrant: pars imi tecta tyranni:
Pars aliquas artes antiquae imitamina vitae
Exercent: aliam partem sua poena coercet.
Sustinet ire illuc caelesti sede relicta
(Tantum odiis/iraeque dabat) Saturnia Juno.

Ino.

Alumnus

Xapp. ¶Tāles ea in actiua q̄z mentiri ꝯtēdūt: sz decipiunt spē recti. ¶Numie. diuinitate. ¶Nō tulit. tolerare nō potuit. ¶Et secū locuta est subaudiaf. ¶De pellice nat⁹. Bacchus Semeles fili⁹. ¶Meonios nautas. Tyrrhēos q: Meonta erāt orīūdi. ¶Uertere. ꝯuertere in Delphinos: vt paulo āte vidim⁹.

vocat carcer iferoꝝ. Nōnullos ꝟo ex iis q̄ i eo erāt elabāt: enūcrat poeta. ¶Uisce. pbe. Tit. la. Tity⁹ iouis ⁊ elare filie orchomei fili⁹ fuit: q̄ tn̄ ex tellure nat⁹ fingit vt q̄d iūonis metu elara Guida frā subie rit ilicoꝗ pueꝝ entra sit i specu deorie q̄ ad illa (ait stra.) elara fuit ꝺnolat⁹ vl ꝗ vastissi q̄ꝗꝛ imāiissime

Quo simul intrauit: sacroq̄ꝫ a corpore pressum

¶Ad Cerberum.

Cerbere terna tibi cur guttura? maximus hydre
Frater eram: ⁊ stygie terno ego claustro domus.

Intremuit limen: tria Cerberus extulit ora:

¶Eumenides.

Tres sumus Eumenides: quibus est crinita colubris
Ceruix: vt nomen non sumus Eumenides.

Et tres latratus simul edidit. illa sorores
Nocte vocat genitas graue/⁊ implacabile numen.
Carceris ante fores clausas adamante sedebant:
Deq̄ꝫ suis atros pectebant crinibus angues:
Quam simul agnorunt inter caliginis vmbras
Surrexere Dee. sedes scelerata vocatur.

¶Tityus.

Delia vim passa est: me oppressit Delius arcu
Nunc prebent auibus viscera nostra dapes.

Uiscera prebebat Tityus lanianda: nouemq̄ꝫ

¶Tantalus.

Lingua dapes nocuere: tenent me tartara: labris
Tango vndam sitiens: poma hadeo esuriens.

Iugeribus distractus erat. tibi Tantale nul le
Deprendunt aque: queq̄ꝫ imminet/effugit arbor.

¶Ad Sisyphum.

Sisyphe te extinxit Theseus: cum Sisyphe saxum
Te grauat: an iusta est vindicia tra dei.

Aut petis/aut vrges ruiturum Sisyphe saxum.

¶Ixion.

Cui licuit nebulam infandis amplectier vlnis
Ixis celeri voluitur orbe rote.

Uoluitur Ixion: ⁊ se sequiturq̄ꝫ/fugitq̄ꝫ.

¶Belides.

Belides extinctis adeunt patruelibus orcum:
Quasq̄ꝫ petunt apte perdere semper aquas.

Molitiq̄ꝫ suis letum patruelibus ause
Assidue repetunt/quas perdunt: Belides vndas.
Quos omnes facie postq̄ꝫ Saturnia torua
Uidit: ⁊ ante omnes Ixiona: rursus ab illo

¶Et lacerāda. pētheū significat: q̄ (vt vidim⁹) sub apri forma a mr̄e: mr̄terisq̄ꝫ fuit dilaceratus. ¶Triplices. i. tres. ¶Nouis alis. q̄ ante a nūq̄ꝫ visę fuerit. Nā ex solis cartilagine ac mēbrana cōstāt. ¶Nil poterit Iuno. maria cū idignatōe hec a iūone ꝯferūt ¶In. d. iuidiosos. Sic aūt est ie gēdū nō multos: vt fere corrupte legit. ¶Pēthea cede. pēthei occisiōe. Est aūt possessiuū trisyllabū: cui⁹ penultima apud Grecos cū ei diphthōgo scribit: q̄q̄dē i e vel in i longam a nobis ꝯuerti solet: q̄uis antiq̄ eadem et diphthōgo vterent. ¶Cur nō stimulet. in furorez agat Ino sororꝫ exēplo. ¶Est via decliuis. viā q̄ ducit ad iferos primū declerī bit: deinde, ipsas sedes isernas. ¶Nu: vmbrosa: obscura. ¶Fu. t. ferail/ac pestifera. nā tax⁹ est arbor marie venēosa: vñ toxica suere denaiata. vt Pli. scrib. ¶Ducit ad ifer. deest q̄. Sic Uer. Urbs antiq̄ fuit: Tyrij tenuere coloni. deest quā. ¶Styx iers. i̇ modit. paludes ei q̄ n mouēt ⁊ nebulas ⁊ tetrū emittūt odorē

Taxus.

¶Tibi tā n. tātal⁹ iouis ex plote nympha fili⁹ fuit: q̄ i medio fluuij mētoren⁹ sz cū biber mittit ollabūt aq̄: hz et flagrātis pōa ad os vsq̄ꝫ ꝺmissa q̄ cū cupit comesse subterfugiūt. ¶Aut vrges sisy. sisyph⁹ Eoli fuit fili⁹ q̄ cū Isthmū latrocinijs īfestaret: a theseo iterfect⁹ ea pēa apd̄ iferos dānat⁹ ē vt ex ima valle saxū ad mōtꝫ ꝟtice nūq̄ꝫ vrger ꝺsistat: nisi cū i valle ꝺscēdit: ad saxū dilapsū iterꝫ i mōtꝫ cacumē ipellēdū. Hoc aūt figmēto ꝺnotāt āmbitiosi: q̄ q̄uis sepi⁹ i petēdis magistratib⁹ rpulsā ferāt ab ābiēdo tn̄ nūq̄ꝫ ꝺsistūt ¶Uo. ix. phlegie fili⁹ fuit ixiō: ait Euripi. vt ꝟo pherecydes ait ethōis. is cū diā eionei filiā vxorē ducere cuperet: mitla se daturū mūera socero pollicit⁹ est. ad que q̄dē accipiēda cū iret Eione⁹: barathrū effodiens

hoiesq̄ꝫ suitiui⁹ ꝫre filijꝫ ē fingit. ⁊ tity⁹ falsse ꝓhibet ades magn⁹ vt. ix. iugera suo corpe occuparet ꝗ cū latōe: siue (vt Eupho. scri.) diane vi i ferr̄ vellet: sagitt̄⁹ apollis ad iferos ꝺtrus⁹: ea pēa fuit dānat⁹ vt vultures cor ei⁹ nūq̄ꝫ exedere cessēt:

Tali pena plecti q̄i auari q̄ partis pecunijs par rita vti possunt.

Sisyph⁹.

Ixion.

¶Si. sū. se. hoc ē sic q̄rū corpa sepūchra sortitis sūt nā q̄rū cadauera isepulta iacerēt: ns trāsire stygē paludē n̄dabat: ꝫ picoꝝ opionē. ¶Sēta. sēticosa: spiosa. Sētes ei spine dn̄r. ¶Stygiā vrbē. ifernā. ¶Fera regia. crudet aura. ¶Nigri ditꝫ. plutōis. ¶Mille cap. magnitudinē vrb iferne sigt ¶Nec vlli ext. p. ē. vllu m̄ltitudini q̄uātalibet sit. Nec nāq̄ꝫ locū n̄ occupāt: cū sint icorp̄e. ¶Parsq̄ꝫ fo. ce. id sequit q̄d iq̄t i. vt. Uerg. nā vnusq̄sq̄ꝫ apd̄ iferos iisdē studiis dlectaf: q̄b⁹ dū viueret: tenedaf. Nōnulli ꝗ apd̄ iferos sūt causidici: alij aulici: alij artifices: alij i carcere ꝺtinēt. ¶Imi t. iferni regꝫ plutōis. ¶Tm oditis. parēthesis ē acclamatiōē ꝯtinēs. Adeo iq̄t iūo ab ira: odioq̄ꝫ verabat. ¶Simul. postq̄ꝫ ¶Cerbe. canꝫ ē triceps iferoꝝ custos. ¶Soro. no. ge. furias. eumēides nāq̄ꝫ noctꝫ ⁊ acherōtꝫ filie fuisse dn̄r sūt aūt tres: tisiphōe: alecto: ⁊ megera. ¶G: a. ⁊ im. nu. molestū: ⁊ q̄d nulli p̄cib⁹ placari p̄t. ¶Adamāte. adamas adeo dur⁹ ē lapꝫ: vt nulla alia re q̄ꝫ hircio sāguie frāgi possit. ¶Se. sce. vo. sceleratoꝝ sedes vocat

Senta.
Sentes.

Eumenides.

Ixion: igniq̄ꝫ replēs: ignis subtilib⁹: tenuiq̄ꝫ puluere illud operuit: i q̄d cū eione⁹ cecidisset: extict⁹ est. tāto scelere admisso ixiō rabie corept⁹ ē: necq̄ꝫ ipz neq̄ꝫ deoꝝ neq̄ꝫ hoiz purgarꝫ volebat ꝗꝓm⁹ oiz hoiez sāliuitate sibi ꝯiūctū necasset. tādē ꝟo iuppiter misert⁹ illū purgauit. q̄ scto iunonē amare cepit: ꝺ ssu proq̄ꝫ ipellauit. cui iuppiter nebulā iūoni sileꝫ obiecit. deide ad iferos ꝺtrus⁹ ad rote fuit alligat⁹ vl spvoluaf. ¶Bel. beli neptes. nā bel⁹ duos hūit filios danaū ⁊ egyptū. p q̄ ipiti dn̄r egyptū. ia. 50 danai filias totidē suis filijs ꝺspōsauit. sz dana⁹ cū apollis oraclo didicissz. ie q̄nq̄ꝫ ab vno filioꝝ egypti suo gn̄o occisū iri: filiab⁹ mādauit vt p̄ia nocte q̄ꝫ suos maritos occiderēt. q̄ q̄dē oēs p̄ter vnā hypmestrā natu mimā: q̄ lino spōso pepcit: a q̄ postea dana⁹ fuit iſfect⁹: p̄ri sūt obsecute. q̄re ea pēa apd̄ iferos sūt dānate vt cribrꝫ aquā haurit nūq̄ꝫ ꝺsistāt ¶Le. mortē: ⁊ lēdo ꝗ n̄ ē ivsu ꝗ morsois dicat. ¶Pa. ex duob⁹ frib⁹ nati p̄rueles dn̄r. ¶Et āñ o ix. q: ab eo affecta iniuria fuerat: cū ꝺ stupro fuit iꝑpelitata ¶Rur. ad il. ¶G post illū,

Belides.
Belus.

Raphi. ¶ post illū. ¶ Cur hic e fratribus: nā Sisyphus & Athamas fratres fuere: filijq Eoli. ¶ Cū ɔiuge. cū vxore sua Ino. ¶ Spreuit. ɔtempsit. ¶ Et exponit causas odij: q̄ psequit Athamātē. ¶ Quid q velit. exponit etiā quid velit furias facere. ¶ Staret. erectus foret. sed euerteretur. ¶ Et in facinus: in scelus. ¶ Traherēt Athamāta furores: hoc ē vt Athamas furiosus effect⁹ aliq̄d mali ppetraret. ¶ Imperiū. pmissa: decorū seruat poeta: nā iratoꝝ cōfusa semp est oratio. ¶ Tisiphōe. vna est ex tribus inferni furijs: que homicidas maxime punit: vñ etiā nomē accepit παρα το τισειν τους φονεας: q homicidas vlciscat dicta est. ¶ Obstātes colubros: serpētes os impedientes: ne loq̄ posset. Furie nāq serpētes p crinib⁹ habere finguntur. ¶ Longis ambagibus. lōgis verboꝝ circuitionib⁹: lōga oratiōe. ¶ Roratis. inspersis. ¶ Lustrauit. purgauit ab inferorum contactu. ¶ Thaumantias Iris. Thaumātis & Electre filia fuit. Iris: tāetsi Cice. et Macrobi⁹ απο του θαυματος: id est ab admiratione dictam putent. Non solum autē Thaumantias: sed etiam Thaumantis declinatur. ¶ Importuna. molesta. ¶ Fluido cruore. corrupto sanguine. Tisiphones autem apparatuꝫ: habituq perspicue describitur. ¶ Luctus comitatur. scite hi comites attribuūtur Tisiphōe furie. nā & luctus & pauoris & insanie causa/esse mortalib⁹ Tisiphone videtur. ¶ Limine. Athamantis. ¶ Postes Eoli. tanque Athamantis/ Eoli nepotꝫ. ¶ Pallorq fores infecit aceruas: aduētu inquiꝫ Tisiphōes fores acerue pallide fuerunt effecte: ex quo maxima vis veneni furie illius significatur. ¶ Fores aceruas. ex acere confectas. Acer nanq arbor est operum elegantia & subtilitate citro secunda: vt Plinius scribit. Plura eius sunt genera: que qui videre cupit ex Plinij decimosexto volumine repetat licet. ¶ Solq locum fugit: aduentu Tisiphones Sol quoq fugatus est. ¶ Infelix. infelices faciens. Sic Vergili⁹. Sis felix/nostrumq leues quecūq laborē. ¶ Erinnys. Tysiphone furia. Sunt aūt Erinnyes dee inferne vltrices/cum aliorꝫ scelerum / tum impietatis in parentes: dicte παρα τω ερευναειν: q̄ in terra habitēt hominum facta speculantes. ¶ Saniemq vomunt. venenū ex ore emittunt. ¶ Linguisq coruscant. linguas vibrant. Est enim trifida & lōgissima serpentibus lingua: quā tanta celeritate mouent: vt tres habere linguas videantur. ¶ Graues animos. difficiles: anxios. ¶ Vulnera. morsus. ¶ Diros ictus. graues affectus & perturbationes. Ictus autē proprie scorpionuꝫ dicuntur: quāuis & serpentum. ¶ Et virus Echidne. hydre serpētꝫ. Echidna ēo latine vipera dicitur. ¶ Erroresq vagos errandi/vagandiq cupiditatem. Proprio autem epitheto vagos errores poeta vocauit. ¶ Cicuta. herba est presentissimi veneni. ¶ Furiale. i. furorē agēs. ¶ Mouit. in furorem commouit. ¶ Ignes. venti & facis agitatione commotos. ¶ Cōsequitur igni. assequitur sic: vt continenter igneus orbis videret. ¶ Sic victrix. voti compos.

Sisyphon aspiciens/cur hic de fratribus inquit
Perpetuas patitur penas? Athamanta superbum
Regia diues habet: qui me cum coniuge semper
Spreuit? & exponit causas odijq/viceq.
Quidq velit: quod vellet erat: ne regia Cadmi
Staret: & in facinus traherēt Athamāta furores:
Imperium/promissa/preces confundit in vnum:
Sollicitatq deas. sic hec Iunone locuta/
Tisiphone canos/vt erat turbata: capillos
Mouit: & obstantes reiecit ab ore colubros:
Atq ita: non longis opus est ambagibus inquit.
Facta puta/quecūq iubes. inamabile regnum.
Desere: teq refer celi melioris ad auras.
Leta redit Iuno/quam celum intrare parentem
Roratis lustrauit aquis Thaumantias Iris.
Nec mora Tisiphone madefactā sanguine sumit
Importuna facem: fluidoq cruore rubentem
Induitur pallam: tortoq incingitur angue:
Egrediturq domo. luctus comitatur euntem/
Et pauor/& terror/trepidoq insania vultu.
Limine constiterat. postes tremuisse feruntur
Eolij: pallorq fores infecit aceruas.
Solq locum fugit. monstris exterrita coniunx.
Territus est Athamas: tectoq exire parabant.
Obstitit infelix: auditumq obsedit Erinnys.
Nexaq vipereis distendens brachia nodis
Cesariem excussit: mote sonuere colubre.
Parsq iacent humeris: pars circumpectora lapse
Sibila dant: saniemq vomūt/linguisq coruscāt.
Inde duos medijs abrupit crinibus angues:
Pestiferaq manu raptos immisit. at illi
Inoosq sinus/Athamanteosq pererrant:
Inspirantq graues animos: nec vulnera mēbris
Vlla ferunt. mens est: que diros sentiat ictus.
Attulerat secum liquidi quoq monstra veneni
Oris Cerberei spumas: & virus Echidne/
Erroresq vagos/cecosq obliuia mentis/
Et scelus/& lachrymas/rabiemq & cedis amorē/
Omnia trita simul: que sanguine mixta recenti
Coxerat ere cauo viridi versata cicuta.
Dumq pauent illi/vertit furiale venenum
Pectus in amborum: precordiaq intima mouit.
Tum face iactata per eundem sepius orbem/
Consequitur motos velociter ignibus ignes.
Sic victrix/iussiq potens ad inania magni

Marginalia: Tisiphōe. Lustrare. Thaumā tias. Acer. Infelix. Erinnys. Echidna. Cicuta.

Regna redit Ditis: sumptūq; recingitur anguē.

¶ Tesrchi mors.

Ah demens Athamas non est lea torus propago
Quem perimis demens cerne Tearchus erit.

Protinus Eolides media furibundus in aula
Clamat Io comites: his retia tendite syluis.
Hic modo cum gemina visa est mihi prole leena:
Utq; fere: sequitur vestigia coniugis amens:
Deq; sinu matris ridētem: & parua Clearchum
Brachia tendentem rapit: & bis: terq; per auras
More rotat funde: rigidoq; infantia saxo
Discutit ora ferox. tum deniq; concita mater/
Seu dolor hoc fecit: seu sparsi causa veneni
Exululat: sparsisq; fugit male sana capillis.

¶ Melicerta.

Qui e saxo Melicerta decidisti.
Es factus deus equoris Palemon.

Teq; ferens paruum nudis Melicerta lacertis/
Euoe Bacche sonat/ Bacchi sub nomine Iuno
Risit: & hos vsus prestet tibi dixit: alumnus.
Imminet equoribus scopulus: pars ima cauatur
Fluctibus: & tectas defendit ab imbribus vndas/
Summa riget: frontēq; in apertū porrigit equor.
Occupat hunc (vires insania fecerat) I[illegible]o:
Seq; super pontum nullo tardata timore
Mittit: onusq; suum: percussa recanduit vnda.
¶ At Venus immerite neptis miserata labores/
Sic patruo blandita suo est. o numen aquarum/
Proxima cui celo cessit Neptune potestas:
Magna quidem posco: sed tu miserere meorum:
Iactari quos cernis in Ionio immenso:
Et diis adde tuis. aliqua & mihi gratia ponto est.

¶ Veneris origo.

Falciferum fama est secuisse virilia patri
Ex quorum: & spuma sanguine creta Venus.

Si tamen in medio quondam concreta profundo
Spuma fui: gratumq; manet mihi nomen ab illa.
Annuit oranti Neptunus: & abstulit illis:
Quod mortale fuit: maiestatemq; verendam
Imposuit: nomenq; simul/ faciemq; nouauit.
Leucotheaq; deum cum matre Palemona dixit.

¶ Comites Inis in lapides & aues.

Sidonie comitum conuitia non tulit Inis
Iuno: sed in lapidea vertit & in volucres.

¶ Sidonie comites quantum valuere secute

RAPH. ¶ Sūptūq; re. an. serpētē quo cincta erat Tisiphone resolum. ¶ Furibūdus. furiosus. ¶ Io co. vox est & Baccātiū & furentiū. ¶ Et parua Clear. Athamas ex Ino Clearchū & Melicertā filios susceperat. Ex Nephele ṽo Phrixū & Hellen t, vt alibi plenius diximus. ¶ Rotat. circūducit. ¶ Rigido sa. duro & aspero. ¶ Discutit. disiicit: illidit: destringit, quatiendo. ¶ Infantia ora. īfantiū caput. ¶ Sparsi venent. a Tisiphone. ¶ Exululat. clamores horrendos emittit. ¶ Male sa. insana & furiosa.

Euoe. ¶ Euoe Bacche. vox est bacchātium εvoι que bene tibi significat. Vñ & ipse Bacchus Euius cognominat: & Euhius cū aspiratione. nā quem alij grecorū εvσιον vocant. Posteriores Iscos littere aspiratione reponētes εvιον appellāt. ¶ Sonat. clamat. ¶ Hos vs. hāc vtilitatē: vt furias & insanias. ¶ Imminet. promontoriū describit. Vñ se Ino cū Melicerta filio precipitauit. Id autē promontoriū moluris petra a Pausania vocatur. ¶ Sūma riget. aspera et inculta est. ¶ In apertum equor. in latū mare. ¶ Occupat. celeriter ascendit. ¶ Vires insa. fe. parenthesis. qua res verisimilis efficit. ¶ Onusq; suū. Melicertā filiū: quē fugiēs secū asportauerat. ¶ Recāduit: cādida & alba facta ē propter spumā: quā cōcitatū mare emittere solet. Cādere. Tāctū cādere pprie dicatur ferrum ignitum.

¶ Fabule. xiij. quarti libri argumentum.

LACT. ¶ At Venus &c. Refert quoq; venerem petiisse a Neptuno de Ino & Melicerta vt in numerū Deorū referat. Sigt em Venus se in vndis esse creatā: quo facilius mouerit Neptunum.

RAPH. ¶ Nept. Inus que Hermiones filie Veneris filia fuit. ¶ Suo pa. Neptuno: q̄ frater est Iouis: cuius tertia Venus esse filia dr. Quattuor em Veneres fuisse. Cice. in libris de Natura Deorū scribit: quarū primā/ quē magna Venus appellat/ celi et diei filiam fuisse. Secūdā ex maris spuma natā. Tertiam Iouis & Diones filiā. Quartā Syrie & Cyprie. ¶ Proxima. nā Ioui celū i mūdi diuisiōe/ Neptuno fra cū mari optigit. ¶ In io. im. Ioniū mare grecia alluēs iter Egeū & Tyrrhenū pelagus situ. Tāctū nō desūt: q̄ scribūt illd cū Adriatico sinu copulari. Dictū est aūt ab Ionio quōdā viro Illyrico: vt scribit Theopōpus. Alij vero ad errorē Ious in vaccā mutate Ioniū putāt esse declinatū. Est autē spōdaicus v̄sus: neq; vltimus vocalis admittit collisionem. Hec ṽo cōpositio maxie iplorāri auxiliū est accōmodata. ¶ Tuis. marinis. ¶ Aliq̄ ēt mi. hoc est ego q̄z aliq̄d gr̄e i mari hr̄e debeo: cū i mari ex spuma sim nata: inde q; appellata. Obiter aūt Oui. aliā q̄z trāsformatione exponit nā scda Venus (vt diximus) ex maris spuma ac sanguine Celi testiculorū procreata fingit. Saturnus em Celo prīmus falce virilia abscidisse: eaq; i mare pcipitasse narrat: ex q̄rū sanguine & maris spuma Venus cōcretā ceperit exhibet: vñ ēt aphrodite απο του αφρου hoc est a spuma vocat. ¶ Nomēq; sil. faciemq; nouauit: hoc ē figurā & nomē Inus: & Melicerte cōmutauit. Nā Ino Leucothea grece: latine Matuta fuit appellata. Melicerta ṽo a grecis Palemon: a nr̄is Portunus fuit nūcupatus: Leucothea ṽo dicta est απο του θει δια λευκου πεδιου hoc est a currēdo p Leucō campū Megaridis: vt Eustachius i Homerū ait. Myrsinus ait nō solū Ino Leucotheā vocari: sz ēt Nereidas Leucotheis appellat. ¶ Maiestatēq; ve. ipo. sigt illos effectos fuisse Deos. Nā maiestas q̄s maioribus dicta ē ppria ē deorū.

Ionium mare.
Veneris origo.
Leucothea.
Matuta.
Palemon Portunus.
Maiestas.
Veneres quatuor.

¶ Fabule. xiiij. quarti libri argumentum.

LACT. ¶ Sidonie &c. Comites Inus: q̄ desyderio regine affecte

LACT. affecte casu3 ei⁹ merētes ōfleuerāt: ob eandē ira3 Junonis cū precipitare se destinassent: ne pari honore a Neptuno excipi possent: in saxa z aues effecit vt trāsfigurarentur.

RAPH. ☞ ¶ Sidonie comites: matrone Thebane Jno fugientē secute: cū ex vestigijs pcepissēt eā se i mare pcipitasse Junoni inuidiā facere ceperūt. Quare Juno irata eas partim in saxa: parti in aues commutauit. ¶ Primo saxo: i pri ma pmōtorū pte. ¶ Nec dubium de morte rate: nā eam mortuā cū filio putauerūt. ¶ Cadmeida: Cadmeiam patronymicū p possessiuo. ¶ Deplāxere: defleuere / palmis pectora plāgentes: atq3 percutientes. ¶ Couitia: cōtumelias. ¶ Monumēta memoriā. ¶ Solito plāgore. cōsueta pcussiōe. ¶ Riguisse: duros: factos eē. ¶ Hesit: permāsit. ¶ Que nunc quoq3 gurgite in illo: i pelagi nosis est: Gurgite3 em̄ p sinu maris posuit poeta: gurgites em̄ fluminū pprie dr̄. ¶ Distringūt: radunt: leuiter attigūt. ¶ Cadmeides: thebane a cadmo duce sic dicte.

Saxes:

¶ Fabula. xv. ḡrti libri argumentū.

LACT: ¶ Nescit Agenorides 7c. Cadm⁹ Agenoris fili⁹ postq̄3 lspector fuerat suarū calamitatū i exitu neptiu3 perosus Theba3 sedes / cu3 Hermiōe Martis z Ueneris filia cantuge sua i Jllyrios pfugit: ibi petita venia a Deis in speciē draconis cōuersus: q̄ initio cā maloꝝ suoru3 fuisset: vota expleta sunt: in dracones versi sunt.

RAPH. ☞ ¶ Nescit Agenori. Cadm⁹ varijs tuoꝝ infortunijs vexat⁹ Thebas vna cū Hermione vxore dreliq̄t: seq3 i Jllyriū cōtulit: vbi cū vxore in serpentem fuit cōuersus. Qd q̄dē idcirco fingit: q2

Signa pedum: primo videre nouissima saxo:
Nec dubium de morte rate / Cadmeida palmis
Deplanxere domum: scissis cum veste capillis.
Utq3 parum iuste / nimiumq3 in pellice seue
Inuidiam fecere dee. conuitia Juno
Non tulit: z faciam vos ipsas maxima dixit
Seuitie monimenta dee: res dicta secuta est.
Nam que precipue fuerat pia. persequar inquit
In freta reginam: saltumq3 datura: moueri
Haud vsq̄3 potuit: scopuloq3 affixa cohesit.
Altera dum solito tentat plangore ferire
Pectora: tentatos sensit riguisse lacertos.
Illa manus / vt forte tetenderat in maris vndas:
Saxea facta manus in easdem porrigit vndas.
Huius vt arreptum laniabat vertice crinem:
Duratos subito digitos in crine videres.
Quo queq3 in gestu deprensa est: hesit in illo:
Pars volucres facte: q̄ nunc quoq3 gurgite in illo
Equora distringunt summis Cadmeides alis.

¶ Cadmus cum vxore in serpentes.
Cadmus in Jllyricis fit serpens finibus (vi foro)
Id dum miratur fit draco z harmonia.

¶ Nescit Agenorides natā / paruumq3 nepotem
Equoris esse deos. luctu / serieq3 malorum
Uictus / z ostentis que plurima viderat: exit
Conditor vrbe sua: tanq̄3 fortuna locorum /
Non sua se premeret: longisq3 erroribus actus
Contigit Jllyricos profuga cum coniuge fines.
Jamq3 malis: annisq3 graues dum pria retractāt
Facta domus: relegunt q3 suos sermone labores:
Num sacer ille mea traiectus cuspide serpens
Cadmus ait fuerat tum: cum Sidone profectus
Uipereos sparsi per humum noua semina dentes:
Quem si cura deum tam certa vindicat ira:
Ipse precor serpens in longam porrigar aluum:
Dixit: z vt serpens in longam tenditur aluum:
Durateq3 cuti squammas increscere sentit:
Nigraq3 ceruleis variari corpora guttis.
In pectus cadit pronus: commixtaq3 in vnum
Paulatim tereti tenuantur acumine crura.
Brachia iam restant. que restant brachia tendit.
Et lachrymis per adhuc humana fluentibus ora:

scribit: vbi cum Hermione vxore miserrimam exegit vitam: versusq3 i anguem idcirco fingitur vna cum vxore: q2 cum ab elegantibus z cultis morib⁹ in barbaros z inconditos declinasset. ¶ Serieq3 maloru3. continuatione infortuniorum. ¶ Ostentis. mōstris. ¶ Premeret: vexaret. ¶ Contigit illyricos fines: i illyriū puenit. Est aūt illyriū regio Epyro finitima ab Jllyrio Polyphemi filio cognominata vt scribit Appia. ¶ Graues: pleni: onerati. ¶ Du3 pria retractāt: cōmemorāt sue dom⁹ pmordia. ¶ Relegūtq3 suos sermōe labores: colligunt: in memoriā reducūt. ¶ Nū sacer ille: dubitat Cadm⁹ ille serpēs quem ad fontem interfecit: alicui Deorum fuerit cōsecratus: qui sibi maloꝝ causa fuerit. ¶ Quē si cura Deum vindicat: hoc est pro cuius cede si Dij vindictā de me sumūt: vtinam ego quoq3 serpens efficiar: vt ab istis liberer malis. Eleganter autē dicimus vindico inimicos / z pr̄is cedē: p eo: qd̄ ē punio inimicos: z p cede patris vīdicta3 sumo. ¶ Tā certa ira: vt me nūq̄3 mal vexare sint cessaturi. ¶ Porrigar: pducar: plōger. ¶ In lōgā aluū in longum ventrē. Aluus enim est in quam confluunt sordes. Uenter ꝑo ē: qui extat z apparet. Juuenalis. Mōtant quoq3 ventē adest abdomine tardus. Uterus autem est in quo mulieres concipiunt. ¶ Durateq3 cuti squammas; nam cutis et pellis serpentū its squammis asperat vt piscium. ¶ Ceruleis gutt3: maculis subuiridibus: q̄lis est maris color. ¶ Cōmixtaq3 i vnū ɔsula in vnū. ¶ Tenuantur: tenuis / ac subtilia efficiūtur. ¶ Tereti: oblongo atq3 rotūdo. ¶ Tēdit: extendit ad vxo

Illyriū:

Aluus:
Uenter:

Uterus

Cadmus cū tā esset senex ab Amphione z Zetho regno pulsus: siue (vt alij scribūt) quia Linū interfecisset pfugus ad Jllyrios se cōtulit: vt Palephat⁹ scribit:

rem. ¶ In partes est fissa duas: serpentes bifidā: siue (vt Plinius ait) trisulca3 / videntur habere linguam. ¶ Nec verba loquenti Sufficiunt: nec par

Accede o coniunx/accede miserrima dixit.
Dumqz aliquid superest de me:me tange:manumqz
Accipe dũ manus est:dũ non totũ occupat ãguis.
Ille quidem/vult plura loqui:sed lingua repente
In partes est fissa duas.nec verba loquenti
Sufficiunt:quotiesqz aliquos parat edere quest⁹:
Sibilat.hanc illi vocem natura reliquit.
Nuda manu feriens exclamat pectora coniunx:
Cadme mane:teqz infelix his exue monstris,
Cadme q̃d hoc:vbi pes:vbi sũt hũeriqz/manusqz
Et color/⁊ facies:⁊ dũ loquor omnia:cur non
Me quoqz celestes in eundem vertitis anguem:
Dixerat:ille sue lambebat coniugis ora.
Inqz sinus charos:veluti cognosceret:ibat.
Et dabat amplexus:assuetaqz colla petebat
Quisqs adest(aderant comites)terretur.at illis
Lubrica perlucent cristati colla draconis.
Et subito duo sunt:iunctoqz volumine serpunt:
Donec in appositi nemoris subiere latebras
Nuncquoqz nec fugiunt hoiez:nec vulnere ledũt:
Quidqz prius fuerint:placidi meminere dracões.
¶Sed tamen ambobus verse solatia forme
Magna nepos dederat:quem debellata colebat
India:quem positis celebrabat Acheia templis.
Solus Abantiades ab origine cretus eadem

RAPH. Sufficere ¶Tes inquit lingue subministrãt ṽba Cadmo loq volẽti. Sufficere nãqz hoc loco est trãsitiuũ:⁊ subministrare significat. ¶Aliquos questus:aliquas Questus. Questus. querelas. Qua in significatiõe citra diphthongũ scribetur. Questus em̃ cũ diph:hõgo turpe significat lucrũ. ¶Sibilat:sibilare verbũ est factitium a vocis sono declinatũ. Natura ãt serpẽtes sibilant. ¶His mõstris. ppãe dixit Nã mõstra sũt:q̃ pter naturaz fiunt: a monendo dicta:q̃si Monstra. mõestra.qz nos deorũ volũtatẽ admonẽãt:vt Põpei⁹ scribit. ¶Et dũ loquor:aia:ordo ẽ ⁊ sens⁹. Et vbi sunt oia mẽbra/dũ loquor:Mirat em̃ Hermione: q̃ nihil membrorũ Cadmi videbat. ¶Aderãt comites: parẽthesis:qr significat comites salte interfuisse illi trãsformatiãi. ¶Cristati draconis: cristas i capita hñtis. Draco. Draco autem απο του Δερκεσται: hoc est a vidẽdo dclinat. Est em̃ acutissimi visus. ¶Iũctoqz volumine:iũcta resolutione. ¶Donec in appositi:donec se in côtiguo nemore occultauerunt. ¶Appositi:iuxta positi:ac vicini. ¶Nũc qqz nec fugiũt hoiez:ãguiũ describit naturã: q̃ hoiem nec fugiunt nec offendũt:suntqz Esculapio sacri.

¶Fabule.xvi.quarti libri argumentum.

LACT. ¶Sed tamen ⁊c. Perseus Iouis ⁊ Danaes filius missus a Polydecte ad Meduse caput perferẽdũ: que aspectu suo oculos in silicẽ cõuertere solebat: Minerua adiutrice euicit ppositũ laborẽ:⁊ intercepto Phorcidũ lumine:q̃ inuicẽ custodias Gorgonũ alebãt aspectũ caput Meduse retulit. E sanguine aũt qui Perseo per Africã iter faciẽte stillauerat:genus serpentũ est pcreatũ. Utero aũt eiusdem Meduse Pegasus cũ pẽnis exijt.

RAPH. ¶Sz tñ ã.hec idcirco apoeta narrãtvr cõclnaq̃s expositur⁹ ẽ trãsfiguratiões:cũ poribus:9nectãt. Nã Acrisius rex Argiuoz ⁊ orgia Bacchi spernebat:⁊ Perseũ sibi nepotẽ Iouis esse filiũ nõ credebat. Sic igitur ad Persei gesta enarrãda descẽdit poeta. ¶Nepos. Baechus /qui ex India deuicta gloriosissimũ reportanerat triũphũ. ¶Debellata: Acheia. dello deuicta. ¶Acheia·Grecia. Nã Acheia pars Achei. est Grecie.vñ Achei p Grecis accipiuntur. Sane Acheia cũ diphthõgo a grecis scribit. Sic aũt esse scribendũ Acher inde ducti facile ostẽdunt. ¶Positis teplis:edificatio. ¶Solus Abãtiades:Acrisi⁹ Acrisius (vt in libro temporũ scribit Eusebius)Abãtis Argiuorum regis fuit filius:paterqz Danaes:ex qua Perseũ Iuppiter suscepit. Is a Preto fratre puls⁹ regno a Perseo nepote fuit restitutus:a quo tandem

dem inuito cum disco luderet/fuit interemptus: Pherecydes autez narrat(vt scribit Apollonij argonauticon expositor) Acrisio nupsisse Eurydicẽ Lacedemonis filiã:ex qua cum Danaen sustulisset:an marem de illa esset suscepturus oraculum interrogauit. Cui Apollo nullũ quidẽ ipi filiũ futurũ esse respõdit. Fore autem vt ab eo quẽ filia genuisset/interficiatur. Domum itaqz reuersus thalamum ereum in media edium aula sub terra fabricandum curauit:in quo Danaen cum nutrice inclusaz ita seruabat ne quis ad illã vir ingredi posset. Iuppiter vero puelle amore captus in auri guttas cõuersus ex tecto per impluuium defluens a ṽgine sinu fuit exceptus. Seipsum aũt cũ apperuisset puellam compressit/ex qua Perseus est natus qui a matre et nutrice clam Acrisio fuit educatus. Cum vero iam ad tertiuz:quartumue etatis annum puer peruenisset: vocem illius ludentis Acrisius audiuit. Ad se igitur Danae cũ nutrice accersita/ hanc quidẽ interimit. Danaen vero cum puero ad Iouis Ercij aram deducit: ipsamqz sol⁹ interrogat/vñ sibi puer sit natus. Illa ṽo ex Ioue rñdit. Hoc Acris⁹ cũ adduci nõ posset/vt crederet: in arcã vna cum puero illã imposuit:cũqz eã clausisset/in mare piecit. Ea ṽo ad Seriphum insulã delata/a Dictye Peristhenis filio/q̃ forte tum piscabat:rete fuit extracta:quã quidẽ cũ precibus Danaes aperuisset ac q̃nã eẽnt sciuisset ipsos ⁊ domũ dduxit:⁊ vt cognatos accipit. Dictys ei atqz Polydectes Androthoes filie Castoris ⁊ Peristhẽis filij fuert. Peristhenis ãt pr̃ fuit Damastor fili⁹ Nauplij:quẽ ex Amymõe suscepit Neptun⁹:vt i prio Pherecydes idez scribit. Cũ ṽo accepisset Acris⁹ Polydecten Seriphi regẽ ostẽso Gorgonis capite in saxũ fuisse ꝯmutatũ Argis metu aufugit/ad Pelagosqz Larissaz puenit. Qõ q̃dẽ postqz Perseus cognouit ad illuz in patriã dducẽdũ est pfectus. Sed cũ in iuuenes quosdã disco certãtes incidisset/ipse quoqz discuz iecit in aerem:qui resiliẽs Acrisij pedẽ ita percussit:vt ibi vitã cum morte cõmutarit. Ita fatũ vitare non potuit. Perseus vero vna cũ Larisseis ante vrbẽ ipsi vt Heroi sepulchrũ magnificũ erexit. ¶Abantiades Abãtis filius. Abãtes quoqz ppli Abantes Abantis sunt Euboee:a quibus etiã Abantis fuit appellata:siue ab Abãte Argei filio vel Neptuni ⁊ Arethuse. ¶Ab origine eadẽ:qr ⁊ ipse ab Ioue originẽ ducebat. Nã Belus Iouis fuit fili⁹/is ṽo pr̃ fuit Abantis:cuius filiũ Acrisium fuisse diximus.

Acriſius ſupereſt: qui menibus arceat vrbis
Argolice: contraqꝫ deum ferat arma: genuſque
Non putat eſſe Deū. neqꝫ enim Jouis eē putabat
Perſea: quem pluuio Danae cōceperat auro.
Mox tamen Acriſium (tanta eſt preſentia veri)
Tam violaſſe deum: ꝙ non agnoſſe nepotem:
Penitet. impoſitus iam celo eſt alter: ꝛ alter
Uiperei referens ſpolium memorabile monſtri
Era carpebat tenerum ſtridentibus alis.

¶Gutte Meduſe in ſerpentes.
Oris vt anguigeri ceciderunt aere gutte
In Libyen: Libye facta colubrifera eſt.

Cumqꝫ ſuper Libycas victor penderet harenas
Gorgonei capitis gutte cecidere cruente:
Quas humꝰ exceptas varios animauit i angues:
Unde frequens illa eſt: infeſtaqꝫ terra colubris.
¶Jnde per immenſum ventis diſcordibus actus
Nunc huc: nunc illuc exemplo nubis aquoſe
Fertur: ꝛ ex alto ſeductas ethere longe
Deſpectat terras: totumqꝫ ſuperuolat orbem.
Ter gelidas Arctos: ter Cancri brachia vidit:
Sepe ſub occaſus: ſepe eſt ablatus in ortus:
Jamqꝫ cadente die veritus ſe credere nocti
Conſtitit Heſperio regis Atlantis in orbe:
Exiguamqꝫ petit requiem: dum Lucifer ignes
Euocet Aurore: curſuſqꝫ Aurora diurnos.
Hic hominum cunctis ingenti corpore pſtans

RAPH. ¶Neqꝫ eum Jouis eſſe putabat Perſea filium ſubintelligamꝰ vel genꝰ. Perſeꝰ autē Jouis ex Danae Acriſij fuit filiꝰ. Js cum adoleuiſſet (vt ſcribit
Perseus. Joānes grāmaticꝰ) Palladis (vt alij) Polydectis regis Seriphi iuſſu ad Gorgones debellādas eſt pfectꝰ: Egide a Pallade ipſa/ ac talaribꝰ/ enſeqꝫ falcato a mercurio acceptis. Meduſe igit caput amputatū/ cū in Greciā referret/ ab Atlante Mauritanie rege ab hoſpitio repulſus/ Gorgōis capite oſtēſo ipm in mōtem eiuſdē nois cōmutauit: Andromedam deide virginē Cephei regis ac Caſſiepe filiā monſtro marino crimie matris obiectā/ ea cōditiōe liberauit: vt ſibi vxor traderetur. ſed cū iam nuptias celebraret: ac Phineꝰ Cephei frater/ cui Andromeda antea ꝙ obiiceret monſtro/ fuerat deſponſata: ſibi eam vi auferre conaret: ꝛ multos ex illiꝰ ſociis interfecit: ꝛ Gorgonis capite oſtenſo Phineū ipm cū reliqs in ſaxa ꝯuertit. Ac demū in Greciā reuerſus Pretū Acriſij fratrē/ qui regno auū expulerat/ i lapidē trāſformauit: Acriſiūqꝫ auū in regnū reduxit: ac Polydectē Seriphi regem vna cū multis aliis in ſaxa cōuertit. Jpſe vo in Orientem profectus Perſiam/ Perſaſqꝫ de nomine ſuo appellauit. Tandem inde reuerſus: cum Acriſium auum inuitus diſco iaciēs intere miſſet: ipſe cum Andromeda vxore ac Cepheo ſocero/ et Caſſiepia ſocru/ in celum fuit trāſlatꝰ/ atqꝫ inter ſydera collocatꝰ. ¶Quem plu.
Danae. Danae ꝯce au Danae Acriſij filia/ que in turri ita ꝯcluſa erat a patre: qui acceꝑat ſe nepotis manibꝰ periturū: vt nullus vir ad eā accedere poſſet: a Joue in auri guttas trāſmutato fuit cōpreſſa. Quod cum reſciuiſſet Acriſꝰ/ egre ferēs illā in arca impoſitā in mare ꝓiici iuſſit. Ea vo arca a Dictye piſcatore Seriphio (vt Sir a. narrat) ad Polydecten Seriphi regē fuit delata: q̄ ꝯ̄uis Danaē cogere nō potuerit/ vt ſibi nuberet/ Perſeū tn̄ infantem educauit. ¶Pluuio au. nam Juppiter in auri guttas ꝯuerſus in Danaes gremiū pluiſſe fingit. ¶Tāta eſt pſ̄tia veri. acclamatio hec interpoſita ſignificat maximā eſſe veritatis potētiā. ¶Pſ̄tia. potētia. ¶Penitet. quia ꝛ Perſeū Joue digna geſſiſſe accipiebat: ꝛ Bacchū in numerū deoꝝ iā eſſe relatū videbat. ¶Jmpo. iā ce. eſt alter. Bacchꝰ in numerū deoꝝ relatꝰ. ¶Uipei mō. ſpo. capitis Meduſe eſt ꝑiphraſis Naꝫ Phorcꝰ Phorce nymphe
Phorcus. ac Neptuni filiꝰ/ Corſiceqꝫ ꝛ Sardinie rex (vt ſcri. Uar.) cū ab Atlāte ꝑlio nauali cōmiſſo victus. ꝛ in mari ſubmerſꝰ/ Neptūi pr̄is bn̄ficio deꝰ marinꝰ eſſe effe-

ct effectꝰ: ex Ceto ꝯiuge tres ſuſtulit filias eximia pulchritudie: Euryalā: Stheno: ꝛ Meduſā: ꝛ (vt nō nulli volūt) Scyllā: q̄s Pōp. Mela ſcri. Gorgadas
Gorgones. inſulas Ethiopici mar. tenuiſſe: vn̄ Gorgōes videt appellate. Naꝫ natu maxia fuit meduſa: q̄ cū q̄dā die ſola i littore vagaret/ a Neptūo fuit adamata vt eā vī i tēplo Palladis q̄ ꝯfugerat violarit q̄re Pallas idignata/ ꝛ crines eiꝰ q̄bꝰ maxie Neptuno placuerat i angues ꝯuertit: ꝛ effecit vt q̄ſ cūqꝫ aſpexiſſet i lapides cōmutaret. Hāc vo Perſeꝰ (vt iā diximꝰ) ope Palladis a q̄ ſcutū chryſtallinū ꝛ mercurij: a q̄ talaria ꝛ falcatū ēſe acceꝑat/ iteremit. Qd̄ q̄dē idcirco fictū vr̄: ꝙ Perſeꝰ illiꝰ ſupate opibꝰ pclara multa geſſit. Nam Atlātē Mauritanie regē/ a Africā/ ꝛ totā Greciā/ ꝑteqꝫ Aſie ſubegit. ¶Memora. memoratu dignū ¶Aera carpebat tenerū. hoc eſt ꝑ aera penetratu facilē volabat. ¶Cūqꝫ ſup Liby. guttas ſāguis ex meduſe capite cadētes i terrā libyā varios i ſerpētes ꝯuerſas ſa iſſe narrat poeta. qd̄ iō fictū vr̄: qꝛ Libya ſerpētibꝰ venenoſis abūdat. ¶Gorg. ca. meduſei. Gorgones eīn (vt diximꝰ) tres fuere ſorores: q̄rum meduſe natu maxie a pſeo caput fuit āputatū. ¶Colu. ſpētibꝰ. ¶Fa. xvij. in. li. argu.
LACT. ¶Jnde p ꝛc. Atlas iapeti ꝛ pleiōes filiꝰ a themide q̄ ītio ānſtes deoꝝ erat: rn̄ſū acceꝑit: ne q̄nē hoſpitio ex ꝓgē̄ie iouis reciꝑet: ſi vllet bortū i q̄ pōa aurea erāt cuſtoditū hr̄e. ꝙ ob rāz cū pſeo fatigato ex aſſiduo curſu r̄qeſcēdi hoſpitiū negauiſſz cūqꝫ viribꝰ ꝓpelleret: ille elatū caput gorgo. et obiecit: q̄ viſo i mōtē ei nole ē ſiꝰ cui ꝛ vltio africe locꝫ mūdꝰ iiectꝰ ē.
RAPH. ¶Jn. ꝑ i. ꝑ iſinitū ac iane: q̄ ē aer. ¶Sed ſeꝑatas. ¶Deſp. deorſū ſpectat ¶To. ſu. or. hoc ē ſupia totū terraꝝ orbē ferē. ¶Ge. ar. gelidos ſeptētriōes: ad q̄s nūq̄ ſol accedit. ¶Jā. ca. die. occidēte ſole. ¶Cre. ꝯmittere. ¶Jn he. or. i occidētali orbī pte. nā
Hesperꝰ. Heſperꝰ ſtella ē q̄ veſpi i occidēte appet: vn̄ heſpiꝰ
Hesperis. orbī hiſpāia ꝛ italia ſcdū heſpia vocat ſic ātecine igredit trāſſormatione atlātis regis mauritāie porē tiſſimi i mōtē: ad quē cū pueniſſet pſeꝰ rogauit vt ſe hoſpitio ſuſciꝑet: dōec illuceſceret dies. cete ꝝ atlas oracl̄o admōitꝰ vt ſibi a iouis filiis cauēt: ne regno ab aliq̄ coꝝ ꝑuaret: illū ſupbe admodū r̄pulit. q̄re pſeꝰ idignꝰ capite meduſe r̄uelato eū i mōtē trāſformauit: q̄ celū ſuſtier dr̄. qd̄ idcirco fictū ē vr̄ ꝙ pſeꝰ ſupate meduſe opibꝰ ſterꝰ atlātis r̄gnū inuaſit: eūqꝫ i mōte ꝯfugē coegit. celū āt hūeris ſuſtiē ſingit atlas ꝙ ꝑmꝰ oiū (vt ait plī.) aſtrologiā īuenit: ꝛ ꝙ mōs ipe ita ē altꝰ vt celū ꝯtigere videat. ſane apud atlātes vocabāt ſtatue: q̄ columnas humeris ſuſtinebāt.

RAPH. ☞ ¶ Ignes au. lumina aurore: q̄ semp an̄ solē ferk. ¶ Cur. diur. diei ꝛ sol curſ⁹. nā aurora ꝛ diē/ꝛ solē adducere vr̄. ¶ Iapetio. At. fuit. Atlas Iapeti gigātiꝫ ꝛ Libye nymphe fili⁹ fuit: ꝗꝗ d̄ mr̄e paꝝ int̄ scriptores ꝯuenīat. Alij nāqꝫ Clymenes/alij Asie fuisse filiū ferūt. Nos/vo Pit. ieq̄mur. q̄ eū Libye filiū lerioit fuisse. veꝝ alij q̄z fuerūt clari Atlātes: q̄rū vn⁹ i arcadia r̄gnauit pr̄ Maie Mercurij matris: alter in Hetruria pr̄ Electre Corytī vxoris. Iapetonides aūt nō a Iapeto: sed a Iapetione (vtroqꝫ eī modo dr̄) deduci vr̄. Hesiod⁹ κιπετιονι Δηπαν των περιμηδεα ατλαντι. Cōstat ꝯo hoc nomē ex syllabꝫ septē: hoc est duob⁹ dactylis et syllaba. ¶ Vlti. tel. Mauritanta cū reliq̄ occidēte. ¶ Qui. so. anhe. fessis ac ꝺ̄fatigatis. Eq̄ nāqꝫ sol ab Oceano Atlātico excipi videnk. ¶ Vici. nul. nu lli vicini/iq̄t: q̄cꝗ agroꝝ hēbant q̄d exararēt. Oia nāqꝫ ab Atlāte posidebāt: p q̄d significaꝫ fuisse locupletissim⁹. ¶ Vetu. sor. āti q̄ oraculi. ¶ The. par. q̄ i mōte parnaso tē plū hr̄ vt l. j. vidim⁹.

SVLP. ☞ ¶ Themis hāc Parnasia sortē. themis dea fuit i maximo honore apud romanos. hanc deā futuroꝝ p̄scientis Ioui ātistare ceteros. auctor est Lucia. cui⁹ oracli sedes fuit in Parnaso mōte: vt i p̄mo vsū ē. Hesio. i theogo. scribit Themin Iouis ꝯiugē fuisse ex q̄ nate sūt iustitia: lex ꝛ pax. huiꝰ ēt fit mētio a Lact. i j. lib. diuina. isti.

RAPH. ☞ ¶ Ch. t. hāc gliā Titul⁹ āt a tuitādo d̄r: qꝫ sua cuiqꝫ gesta opaqꝫ multi tueank.

Pomaria ¶ Poma hortos arborib⁹ ꝯsitos: ꝗꝗ pomaria ꝓp̄e sint pomoꝝ repositoria.

Iapetionides Atlas fuit. vltima tellus
Rege sub hoc: ꝛ pontus erat. qui Solis anhelis
Equora subdit equis: ꝛ fessos excipit axes.
Mille greges illi: totidem armenta per herbas
Errabant: ꝛ humum vicinis nulla premebat.
Arboree frondes auro radiante nitentes
Ex auro ramos: ex auro poma ferebant.
Hospes ait Perseus illi: seu gloria tangit
Te generis magni: generis mihi Iuppiter auctor:
Siue es mirator rerum. mirabere nostras.
Hospitium: requiemqꝫ peto. memor ille vetuste
Sortꝫ erat. dederat Themis hāc Parnasia sortē.
Tempus Atla veniet: tua quo spoliabitur auro
Arbor: ꝛ hunc prede titulum Ioue natus habebit.
Id metuens solidis pomaria clauserat Atlas
Montibus: ꝛ vasto dederat seruanda draconi:
Arcebatqꝫ suis externos finibus omnes.
Huic quoqꝫ vade procul ne longe gloria rerum:
Quas mentiris ait: longe tibi Iuppiter absit.
Vimqꝫ minis addit: manibusqꝫ expellere tentat
Cunctantem: ꝛ placidis miscentem fortia dictis.
Viribus inferior: quis enim par esset Atlantis
Viribus? at quoniam parui tibi gloria nostra est:
Accipe munus ait: leuaqꝫ a parte Meduse
Ipse retrouersus squallentia protulit ora.

¶ Atlas in montem.

Factus Atlas vilo mons Gorgonis ore cruente
Dum metuit sortes quas dedit alma Themis.

Quāt⁹ erat mons fact⁹ Atlas. nam barba: comeqꝫ
In siluas abeunt. iuga sunt humeriqꝫ: manusqꝫ.
Qd̄ caput ante fuit: summo est in monte cacumē.
Ossa lapis fiunt. tum partes altus in omnes
Creuit in immensum. sic dij statuistis: ꝛ omne
Cum tot syderibus celum requieuit in illo.
¶ Clauserat Hippotades eterno carcere ventos:
Admonitorqꝫ operum celo clarissimus alto
Lucifer ortus erat. pennis ligat ille resumptis
Parte ab vtraqꝫ pedes: teloqꝫ accingitur vnco:

¶ Quāt⁹ era mōs fact⁹ Atlas. tāt⁹ subāudi dīx: vt sit ordo ꝛ sēs⁹. atlas iacē⁹ fuit tā⁹ mōs: q̄t⁹ vir erat. Tā apte aūt Atlātꝫ trāsmutatiōnē ꝺ̄scribit poeta vt nullā lucidiorē admittat enarrationē. ¶ Iuga sūt humeriqꝫ/manusqꝫ: iugū nō tā ē arduitas mōtꝫ ꝛ supiuitas (vt q̄dā putāt) q̄ lūma mōtis ip̄i⁹ planities: p q̄ā trāsit⁹ vt hoīb⁹ pr̄z. dictū q̄ ille mōs potissimū iūgat. Nā iugū a iūgēdo ꝺ̄ciuskr: multaqꝫ sigt. Et lignū nāqꝫ illd̄ q̄ boues iūgūtur: ꝛ eq̄ iugū vocatur: ꝛ transtrū appellaē iugū q̄ nauē iūgat: ꝯiūctā teneat. ¶ Sic dij sta. voluistꝫ. cui⁹ ēt rei rōnē assignare n̄ possum⁹: ad deoꝝ porētiā referre solem⁹. ¶ Et oē celū toto. Oē el p toto freq̄nē ponit a poetꝫ.

Iuga

¶ Fab. xviij. iiij: iidat argumētū.

LACT. ¶ Clause. ꝛc. ꝑse⁹ p ethiopiā iter faciēs possꝗ Andromedā pp supbiā mr̄is q̄ se nymphaꝝ pichritudini p̄tulerat saxo alligatā ac marine bellue obiectā vidit capt⁹ ipē ei⁹ exarsit. pactusqꝫ a cepheo ꝛ Cassiope a parētib⁹ ꝑgis vt sibi m̄rimonio eā darent: sꝫ beluā ifemisset: votiqꝫ ꝯpos ē fact⁹: īfecto igit mōstro cupiēs te ꝺ̄scere: ne caput gorgōis lederet: virgulas alectas i littor subiecit: ꝛ hec supīn duruerūt ita vt adeptꝫ radicib⁹ sāguīei colorꝫ mari vt arbusculas nascerēt: nomēqꝫ hīent coralliū.

RAPH. ☞ ¶ Clause. Hip. eol⁹ hippote nepos nā eol⁹ Iouis fuit fili⁹ ex aceste Hippote Troiani filia. Ia idcirco rex ventoꝝ eē phibek: qꝫ (vt scribit Varro) cū apd̄ nouē Sicilie insulas italie ꝓpīq̄s Iliacis tpib⁹ regnaret: ex ꝯsurgētib⁹ nebulis ita futures ventos p̄dicebat: vt in sua p̄tāte eos a rudib⁹ habere crederek. Pli. autem ipsorum ventoꝝ ratiōnē inuenisse scribit. ¶ Eterno carcere. semper duraturo. ¶ Admonitorqꝫ operum. qui homines operum suorum admonet. Nam oriente Lucifero (quia ferenda luce a Grecis quoqꝫ vocatur φωσφορος) ad opera quisqꝫ fere sua: ꝛ artes exercendas surgere solet. ¶ Pennis re. talaribus: que per noctem deposuerat: iterum assumptis. ¶ Telo vnco, ense falcato.

Poma āt hec ab hercle ꝛ ip̄o iouꝫ filio ablata fuisse notissimū ē. ¶ Ne lō glo. re. recedat: q̄t: p cui a nr̄o regno: ne a nob̄ opp̄ss⁹ idcirco sit: gliā tuā falsā eē: ꝛ a iouis gn̄e lōge abesse. ¶ Par esset i [illegible] fficere posset. vt el atlas oīꝫ maxim⁹ ita valētissim⁹ erat. ¶ At q̄. pa. at q̄m iq̄t nr̄a glīā pui facis: accipe mun⁹ tibi ꝯueniēs. ¶ Ip̄e ret. caute ne ꝛ ip̄e [illegible] ꝯuerteret. ¶ Protu. extulit: ꝛ ostēdit aliā. ¶ Squallen. ora. liuida ꝛ pallescētē medule faciē.

¶ Quā-

¶ Cephelꝫ

Et liquidum motis talaribus aera findit.
Gentibus innumeris circũq/ infraq relictis
Ethiopum populos/ Cepheiaq conspicit arua.
Illic immeritam materne pendere lingue
Andromedam penas iniustus iusserat Hammon.
Quam simul ad duras religatam brachia cautes
Vidit Abantiades: nisi q leuis aura capillos
Mouerat: ꝛ tepido manabant lumina fletu:
Marmoreũ ratus esset opus. trahit inscius ignes:
Et stupet: ꝛ visę correptus imagine formę
Pene suas quatere est oblitus in aere pennas.
Ut stetit: o dixit non istis digna cathenis/
Sed quibus inter se cupidi iunguntur amantes/
Pande requirenti nomen terreq/ tuumq/
Et cur vincla geras. primo silet illa: nec audet
Appellare virum virgo: manibusq modestos
Celasset vultus/ si non religata fuisset.
Lumina/ qd potuit: lachrymis impleuit obortis.
Sepius instanti/ sua ne delicta fateri
Nolle videretur: nomen terreq/ suũq/
Quãtaq materne fuerit fiducia formę
Indicat: ꝛ nondum memoratis omnibus vnda
Insonuit: veniensq immenso bellua ponto
Eminet: ꝛ latum sub pectore possidet equor.
Conclamat virgo. genitor lugubris/ ꝛ vna
Mater adest: ambo miseri/ sed iustius illa.
Nec secum auxilium: sed dignos tempore fletus/
Plangoremq ferunt: vinctoq in corpore adherẽt
Tum sic hospes ait: lachrymarum longa manere
Tpa vos poterũt: ad opẽ breuis hora ferẽdã est.
Hanc ego si peterem Perseus Ioue natus/ ꝛ illa/
Quam clausam impleuit fecũdo Iuppiter auro:
Gorgonis anguicome Perseus superator/ ꝛ alis
Ethereas ausus iactatis ire per auras:
Preferrer cunctis certe gener. addere tantis
Dotibus/ ꝛ meritũ (faueant modo numina) tento.
Ut mea sit seruata mea virtute paciscor.
Accipiunt legem. quis enim dubitaret? ꝛ orant.
Promittuntq super regnum dotale parentes.
Ecce velut nauis prefixo concita rostro
Sulcat aquas iuuenum sudãtibus acta lacertis:

Raph. Cepheus. ¶ Cepheia arua. Cephei regna. Cepheus em (vt ex snia Euripidis scribit Igin⁹) Phenicis fuit filius/ rexq Ethiopũ/ ꝛ Cassiepes marit⁹/ ac Andromede pater: q̃ Andromedã filiã ꝑpter vxoris superbiã monstro marino obijcere fuerat coactus. Cũ em Cassiepe mater se Nereidib⁹ pulchriorem esse iactaret: et Nereidibus ipsarũ motus Neptun⁹ belluã marinã imisit: q̃ Ethiopiã vastaret. Quare cõsulit⁹ Iuppiter Hãmon: qua rõne Nereides placari possent: rñdit Cephei/ Cassiepesq ꝑgentẽ monstro esse obijciendã. Andromedã igit cũ ad scopulũ religatã Perseus vidisset: ea cõditione se illã liberaturũ pater⁹ est: vt sibi vxor ꝑmitteret. Ceterũ Phine⁹ Cephei frater: cui ante q̃ monstra exponeretur: Andromeda fuerat dispõsata: cũ vi eã Perseo eripere conaret: multis interfectis/ reliquos in se ruẽtes Perse⁹ ipse Meduse capite detecto in lapides cõmutauit. ¶ Materne lingua. nã Cassiepe de pulchritudine cũ Nereidib⁹ cõtẽdere fuerat ausa. ¶ Iniustus Hã. ini quus Iuppiter i ea snia ferẽda. Neq ei iustũ est: vt filij pro parẽtib⁹ penas pẽdãt. Hãmon. Hãmon aũt harenari⁹ interpretat. Nã in Libye harenis tẽplo celeberrimo sub imagie arietis Iuppiter colebat. Quãq scribat Dio. ex quorũdã sẽtẽtia: Hãmonẽ Libye regẽ fuisse: vxoremq cepisse Rheam celi filiã/ Saturni/ aliorũq Titanũ sororẽ. ¶ Ad du. cau. ad asperos scopulos Cautes aũt dicimus o in au diphthongum soluta. ¶ Abãtiades. Abãtis nepos Perseus. ¶ Tepido fletu. tepidis lachrymis. ¶ Manabãt. stillabãt. ¶ Marmoreũ opus. marmoream statuã. ¶ Trahit in sci. ign. hoc est ignarus quenã esset amore ipsius carpitur. ¶ Quatere. mouere: cõcutere. ¶ Illis cathenis. istis vinculis

lis ferrea. ¶ Sed quib⁹ inter se. sed vinculis mutui amoris. ¶ Pãde. dic/ ꝛ manifesta. ¶ Terreq. vrbis ꝛ patrie. Sic Verg. Nũc stãt sine nomine terre. ¶ Requirẽti mihi rogãti. ¶ Primo sil il. decorũ probe/ pudiceq mulieris seruat poeta: que loqui cũ viro puderet. ¶ Appellare vi. loq cũ viro. ¶ Virgo. causa est/ cur virum alloqui nõ auderet / virgo nanq erat. ¶ Eminet. extat/ alta ẽ. ¶ Et la. sub pe. possidet eqr. Emphasis est: qua bellue magnitudo mõstratur. Que em latum equor bellua pectore premebat: nisi maxima esse poterat. Sic Vergili⁹ equi Pallãter magnitudinẽ ostẽdit/ cũ inqt. Demissum lapsi ꝑ funẽ. ¶ Genitor lugubris. pullis vestib⁹ indutus. ¶ Vinctoq in corpore adherẽt: hoc ẽ ligatã Andromedã cõplectunt. ¶ Manere. expectare. ¶ Ad opẽ ferendã. ad auxiliũ Andromede ferendum. ¶ Hãc ego si peterẽ. merito Perseus dotes suas ꝛ virtutes ꝛ facta apd ignotos exponit: quo facili⁹ id qd cupit/ accipiat. ¶ Et meritũ ẽt bñficiũ. ¶ Faueãt modo numina dũmõ dij mihi sint auxilio. ¶ Paciscor in pactionẽ dduco: ¶ Ut mea sit. vxor subaudiat. ¶ Accipiũt legẽ cditionẽ/ quam ipsis tulerat Perse⁹/ vt sua esset si ipsam sua virtute seruasset. ¶ Quis em dubitaret? parẽthesis cũ iterrogatione cãm cõtinẽs/ cur Andromede parẽtes acceperint lalẽ cõditionẽ. ¶ Et orãt promittũtq super. ordo est sẽsus. Et insup Andromede parẽtes rogãt: vt filiã rogare velit: regnũq suũ illi i dotẽ ꝑmittũt. ¶ Ecce velut nauis hac similitudine ꝛ magnitudo ꝛ impet⁹ bellue illi⁹ marine declaratur. ¶ Nauis rostro ꝑfixo. nauis rostrata. ¶ Cõcita. cõcitata in cursum. ¶ Acta. impulsa. ¶ Sulcat aq̃s. diuidit ac separat aquas. ¶ Iuuenũ sudãtib⁹ lacertis. hy

pallgas

Hypallage est. Nā sucādētiū iuueniū lacertis impelluntur triremes. ¶Quātū balearica torto. tātū inquit bellua distabat a scopulis: quātuz spatiū pilā plūbea funda emissa penetrāsse posset. ¶Medij celi. medij aeris. ¶Pedib⁹ tellure repulsa gestū exprimit ei⁹/q̄ se e terra in aerē tollere velit. Sic paulo ante de Pallade dixit. Et impressa tellurē reppulit hasta. ¶Ardu⁹. alt⁹. ¶Utq̄ Jouis prep. pulchra similitudine poeta ostēdit: q̄ta agilitate monstrū illud marinū Perse⁹ oppresserit. ¶Prepes. ales. est aūt aq̄le periphrasis/q̄ serpētibus maxime infesta est. Prepetes vero maiores dr̄ aues/ quarū ex volatu auguria colliguntur. ¶Uacuo aruo. segetib⁹ carēte. legit̄ et harmo fortsitan melius. ¶Liuētia. pallētia ⁊ nigra. ¶Occupat. corripit. ¶Auidos vngues. hypallage est. Ipse nanq̄ ales auidus intelligit. ¶Squāmigeris ceruicib⁹. in ceruices squāmosas. ¶Misso. emisso/effecto. ¶Per inane. p aerē/ q̄d inane dr̄. q̄ vacuus eē vr̄. ¶Fremētis. ore strepētis/⁊ furētis belue. ¶Inachides. Perse⁹ Argiu⁹. Inachide nāq̄ Argiui dr̄ ab Inacho q̄ prim⁹ apd̄ Argos regnauit/ac fluuiū Achaie Inachū de suo noīe appellauit ¶Curuo ten⁹ hamo. vsq̄ ad capulū: cui ferrū recuruum solet apponi. ¶Circūsona. circū latrāa ¶Ille. pse⁹. ¶Auidos morsus hypallage poete familiaris. Auide nāq̄ belue morsus itelligūtur. ¶Sup obsita. desup tecta atq̄ coopta ꝯchis: ⁊ ostreoꝝ testis. Beluaꝝ eni tergoribus conche/ ostreaq̄ adherere solēt. ¶Falcato ense. recuruo/ ac falci simili. Est eni nomē ꝑticipio siue falcat⁹. ¶Bellua puniceo. Q̄ta fuerit hec bellua facile ex fluctib⁹ quos ore euomebat colligere possum⁹. ¶Ma

¶Maduere graues aspgīē pēne. hoc est pēne alarū Persei ⁊ madide ⁊ graues respsiane fluctuū/q̄s euomebat bellua/sunt effecte. ¶Nec bibulis. multū hūoris ⁊ aq̄ attrahētib⁹. Bibuli nāq̄ dr̄: q̄ multū ac pot⁹ nimiū bibūt. ¶Ultra. viteri⁹. ¶Credere. cōsidere. ¶Stātib⁹ aq̄s. q̄escēte mari. ¶Extat. eminet. extra stat/⁊ appet: vn̄ ēt extare libri dr̄ q̄ īueniūt. ¶Nix⁹ eo. cū iq̄t in vertice ill⁹ scopuli pedes firmasset: sepi⁹ ilis belue ense trāsegit. ¶Littora cuz plaus⁹. clamor: hoc est plaus⁹ ⁊ clamor. Est āt figurata orō. ¶Supas deoꝝ domos. piphrasis ē celi. Hac aūt hypbole magnitudo clamoris plausuq̄ sig̅at. ¶Cassiepe. q̄ ⁊ Cassiepeia dr̄. Hui⁹ fane nois ētia syllaba apd̄ grecos e scribit: q̄nuis apd̄ latinos o vocalē min⁹ recte hēat. Que aūt de Andromede vincul' dcā sūt apd̄ Joppē Palestine vrbē a q̄buſdā añ diluuiū (vt Mela narrat) gesta eē ferūt. ¶Mollit humū folijs: narratur⁹: quēadmodū vge i mari nascētes i coralia fuerīt ꝯuerse: iq̄t eas a Perseo Meduse capiti subiectas idurauisse/lapidesq̄ figurā ꝯtraxisse: q̄d q̄dē. Nereides admirate mltas ipe vgulta capiti Meduse subiecerīt: atq̄ i mare disiecerīt: q̄ q̄diu aq̄ tegūt mollia sūt extracta ad aerē stati rigescūt. Quas q̄dā coraliū Gorgonīā vocāt (vt Plini⁹ ait) q̄ extractū e mari i duriciē lapidis mutet/tāq̄ viso gorgōis capite. ¶Phorcynidos Meduse. Phorci filie/vt dixim⁹. Phorc⁹ sane apd̄ Grecos Phorcys/ Phorcyos ⁊ Phorcynas declinat. Un̄ Phorcynis patronymicū feminīū ē deriuatū. ¶Uirga recēs. ēt q̄re vga facile i coraliū fuit trāsmutata: nā ⁊ recēt euulsa ⁊ hūida erat. ¶Bibula me. hūida nāq̄ dū enim erat sicca. ¶Ui ra. mō. effectū capitis Meduse ꝯtig

Sic fera dimotis impulsu pectoris vndis
Tantum aberat scopulis: quātum balearica torto
Funda potest plumbo medij transmittere celi.
Cum subito iuuenis pedibus tellure repulsa
Arduus in nubes abijt: ⁊ in equore summo
Umbra viri visa est. visam fera seuit in vmbram.
Utq̄ Jouis prepes vacuo cum vidit in aruo
Prebentem Phebo liuentia terga draconem
Occupat aduersum: neu seua retorqueat ora:
Squammigeris auidos figit ceruicibus vngues:
Sic celeri misso preceps per inane volatu
Terga fere pressit: dextroq̄ frementis in harmo
Inachides ferrum curuo tenus abdidit hamo.
Uulnere lesa graui modo se sublimis in auras
Attollit: modo subit aquas: modo more ferocis:
Uersat apri: quem turba canum circūsona terret.
Ille auidos morsus velocibus effugit alis:
Quaq̄ patēt nūc terga cauis super obsita cōchis:
Nunc laterum costas/nunc qua tenuissima cauda
Desinit in piscem: falcato vulnerat ense.
Bellua puniceo mixtos cum sanguine fluctus
Ore vomit. maduere graues aspergine penne.
Nec bibulis vltra Perseus talaribus ausus
Credere/conspexit scopulum: qui vertice summo
Stantibus extat aquis: operitur ab equore moto.
Nixus eo/ rupisq̄ tenens iuga prima sinistra
Ter quater exegit repetita per ilia ferrum.

¶Andromede liberatio:

Liberat Andromedam pactis Danaia proles
Connubijs victo cede dracone maris.

Littora cum plausus/clamor/superasq̄ deorum
Impleuere domos. gaudent/generumq̄ salutāt:
Auxiliumq̄ domus/seruatoremq̄ fatentur
Cassiepe: Cepheusq̄ pater. resoluta cathenis
Incedit virgo, pretiumq̄/et causa laboris.

¶Uirge in coralia.

Coralia immensi fiunt virgulta profundi
Gorgone quid mirum? saxea membra facit.

Ipse manus hausta victrices abluit vnda.
Anguiferumq̄ caput dura ne ledat harena:
Mollit humum folijs: natasq̄ sub equore virgas
Sternit: ⁊ imponit Phorcynidos ora Meduse.
Uirga recens/bibulaq̄ etiam nunc viua medulla
Uim rapuit monstri: tactuq̄ induruit huius:
Precepitq̄ nouum ramis/⁊ fronde rigorem.

Inache.
Inachide
Bibulus.
Extare.
Cassiepe.
Phorcynis.

At pelagi nymphe factum mirabile tentant
Pluribus in virgis: ꝛ idem contingere gaudent:
Seminaq̃ ex illis vt erant iactata per vndas:
Nunc quoq̃ coraliis eadem natura remansit:
Duriciem tacto capiant vt ab aere: quodq̃
Uimen in equore erat. fiat super equora saxum.
¶ Diis tribus ille focos totidem de cespite ponit.
Leuum Mercurio: dextrum tibi Bellica virgo.
Ara Iouis media est. mactatur vacca Minerue.
Alipedi vitulus: taurus tibi summe deorum.

¶ Andromede nuptie.

Perseus: Andromede rapuit connubia: sed non
Leta: quod armauit Phinea raptus amor.

Protinus Andromeden: ꝛ tanti premia facti
Indotata rapit. tedas Hymeneus: amorq̃
Precipiunt. largis satiantur odoribus ignes:
Sertaq̃ dependent tectis: ꝛ vbiq̃: lyreq̃
Tibiaq̃: ꝛ cantus animi felicia leti
Argumenta sonant. reseratis aurea valuis
Atria tota patent: pulchroq̃ instructa paratu
Cepheni proceres ineunt conuiuia regia.
Postq̃ epulis functis generosi munere Bacchi
Diffudere animos: cultusq̃: genusq̃ locorum
Querit Abantiades: querenti protinus vnus
Narrat Lyncides: moresq̃ habitumq̃ virorum:
Que simul edocuit: nunc o fortissime dixit
Fare precor Perseu quanta virtute: quibusq̃
Artibus abstuleris crinita draconibus ora.
Narrat Abantiades gelido sub Atlante iacentē

¶ Meduse cedes.

Perseus anguicomam Phorcynida contudit harpe
Auxilio Alipedis Cecropidumq̃ dee.

Esse locum solide tutum munimine molis:
Cuius in introitu geminas habitasse sorores
Phorcydas vnius sortitas luminis vsum.
Id se solerti: furtim dum traditur: astu
Supposita cepisse manu: perq̃ abdita longe
Deuiaq̃: ꝛ siluis horrentia saxa fragosis
Gorgoneas tetigisse domos: passimq̃ per agros:
Perq̃ vias vidisse hominū simulachra: ferarumq̃
In silicem ex ipsis visa conuersa Medusa.
Se tamen horrende clypei: quem leua gerebat:
Ere repercusso formam aspexisse Meduse.
Dūq̃ grauis somnus colubros: ipsamq̃ tenebat:

¶ Pegasus e sanguine Meduse.

Quam primum anguiferam extinxit Danaeius heros
Pegasus e medio sanguine natus auis.

Eripuisse caput collo: pennisq̃ fugacem
Pegason: ꝛ fratrem matris de sanguine natos.
Addidit ꝛ longi non falsa pericula cursus:
Que freta: quas terras sub se vidisset ab alto:

RAPH. Ita q̃ ꝯ cōspecta ē facta in lapides cō uertebāt. ¶ Perce. accepit. ¶ Nouū rigorē. inusitatā duriciē Antea nāq̃ sub aq̃ molle erat. Qđ q̃dē idcirco fingit: q̃ coralia sub aq̃ mollia sūt: extracta ꝟo durescūt. ¶ At pelagi nymphe. Nereides. ¶ Tētāt. experiūt. ¶ Et idē cōti. gau. hoc ē letāt cū vidēt ꝟgulta i lapidis modū durs fieri. ¶ Nūc q̃z co. corallū (vt scri. Pli.) q̃dā pputāt lapidē vocāt: q̃m sit plurimꝰ ignis illi. ¶ Abꝰ ae. ta. ad aerē em̄ educta lapidescūt ¶ Uimē. ꝟga mollis ꝛ flexibil. ¶ Saxū. p lapide saxū ē positū. Saxa nāq̃ grādiores lapides dñr.

¶ Fabu. xix. liij. libri: Argumētū.

LACT. ¶ Diis tribꝰ ꝛc. medusa Gorgo cū ppter pulchritudinē a plurimis peteref ꝯplugiū Neptūi effugere nō potuit. Queq̃ in templo Minerue cū eo ꝯcubuit pp religionē loci: quā obtriuerat: crines eiꝰ in serpētes ab eadē dea sūt mutati: vt q̃ pestis illis a plīmis ꝑcis eēt: obiecta dformitate obuios i fugā ꝟteret: q̃s ꝟpētes i egide portat pallas vt hostes terreat.

RAPH. ¶ Diis tri. ille. ſo. perseꝰ ob mōstrū illō maxīm debellatū diis grās agere ac sacrificare decreuit Ac pmū tres aras tribꝰ diis: mineruę: mercurio: ac ioui ex cespitibꝰ in littore extruxit: deidē vaccā mierue: vitulū Mercurio: taurū ioui imolauit. ¶ Alipedi. mercurio a. Alipes. alas i pedibꝰ hñti vt qui ꝛ velocissimꝰ sit planetaꝝ: ꝛ cū talaribꝰ alatis pingat. ¶ Indotata. valde dotata. In nāq̃ ꝑpositio vi itēdū hꝫ i: tēsiuā. andromedā ei accepit pseꝰ cū ethiopie regno ꝑ dote. ¶ Te. hy. amor. Pre. amor iq̃t ꝛ Hymeneꝰ nuptias pseo suadēt. A pte nāq̃ totū itelligimꝰ: faces ei q̃ fere ex tedꝫ ꝯficiūt nouꝫ nuptis ad maritos se ꝯferētibꝰ: q̃nq̃ pferebāt. q̃re ꝛ nuptiaꝝ appatū dscribit: ꝛ q̃cūq̃ ī nuptiis fieri ꝯsueuere. hymeneū āt deū fuisse: q̃ in celebrādis nuptiis inuocabat: nēo ē fere q̃ igñret. ¶ Prec. suadēt atq̃ ipāt. ¶ Lar. o. copiosis thuribꝰ ꝛ aliis (vt ita dicā) ꝯdotamētꝫ ¶ Ser. corone a ferēdꝫ floribꝰ appellate. ¶ Ar. signa: idicia ¶ Re. v. aptꝫ foribꝰ ¶ Au. a. aurata: auro ornata. aureū ei dr q̃đ totū ex auro ē. ¶ Ce. pce. cephei ꝑmates ꝛ pncipes nā a Cepheo cephenꝰ ꝛ cepheiꝰ dr: vnaq̃ ꝛ cephelda terrā nicāder ethiopiā vocat ¶ In eūt cō. vadūt ad ꝯuiuia ¶ Ge. bac. nobilꝛ optivini. ¶ Dif. exhilarauere: letificauere. Uinū ei gñosū ai vires excitat: corq̃ letū rddit ¶ Cul tus. genusq̃ locoꝝ mores ꝛ ppl'os locorū. ¶ Querit. rogat ꝛ sciscit ¶ Lyn. aut lyncei filꝰ aut certe ppū ē nomē. ¶ Mores. ad cultꝰ. ¶ Ha. ad genꝰ refert. Habitū p hitatione pa suisse poeta vr. Nā s q̃bꝰ ppl'is illa loca hitarēt: exposuit lyncides. ¶ Abstu. reciderꝫ ¶ Cri. dra. ora hoc ē caput medusę ꝑ crinibꝰ hñs dracōes atq̃ ꝟpētes ¶ Lo. iacē. planū ꝛ spaciosū cāpū ¶ S. mo. solidi muri atq̃ circuitꝰ. ¶ Ge. so. sī duaꝝ sites tres ei fuerīt vt dixiꝰ ¶ Ph. phorci filias q̄ ꝛ phorcinides dñr: vt iā diximꝰ ¶ Uni. lu. soliꝰ ocli. ¶ Id se so narrat se illō vnū lumē ꝑuida astutia rapuisse: dū p vices ab al tera alteri traderet. ¶ Frag. fragore ac strepitu resonātibꝰ ¶ Ex i. hoibꝰ ꝛ ferꝫ.

Aurum ē

Diffundere.

Raph. ❡ Sed tñ ho. tacite rñdet obiectioni. Posset eñ qs dicere: q̃ rõne tu o Perseu viso Medusa in lapidem nõ fuisti ɔuersus: q̃ inq̃t p clypeũ cristallinũ illam dormiẽtẽ aspexi/atq̃ obtruncaui. Se aũt est legẽdum nõ sed vt fere in exẽplarib⁹ est dep. auarã. ❡ Ere repcusso. p es clypei trãslucidũ. ❡ Eripuisse truncasse: recidisse.

rus/ꝛ impetũ facio: q̃ illis munita pallas in hostes ipetũ faciat. Nã cũ alij poete: tũ Vergili⁹ irate Palladi Egidã attribuũt. Egidaq̃ horriferum turbate Palladis arma. ❡ Gorgoneũ crinẽ. Meduse capillos. ❡ In turpes hydr. in tetros serpẽtes. Hydri aũt aq̃rũ serpẽtes dĩr απο του υδατος: hoc est ab aqua. ❡ Nũc q̃z. Pallas inq̃t ad terrẽdos hostium aĩos caput Meduse cũ serpẽtib⁹ i Egida suam trãstulit.

❡ Pennisq̃ fugacẽ Pegason et fratrẽ. Pegasus equ⁹ alatus: ꝛ Chrysaor ensez aureũ in manu tenens/fingunt ex collo Meduse reciso capite statim exiluisse. Quãuis Aratus dicat Pegasuz Neptuni ꝛ Meduse filiũ fuisse. Chrysaora q̃ frẽz Pegasi vocat poeta: q̃uis i exẽplarib⁹ frẽs pluralinũero corrupte legat. Nisi frẽs forte accipiam⁹ serpẽtes ex Meduse sanguine ortos: ita nã q̃ frẽs recte legeretur. ❡ Lon. eur spatiosi volatus. ❡ Ab alto. ab aere. ❡ Pẽnis. alis: q̃ ex pẽnis ɔstãt. ❡ Ante expe. ta. narrationi añq̃

Chrysaor.

Et que iactatis tetigisset fydera pennis.
Ante expectatum tacuit. tamen excipit vnus
Ex numero procerum querens cur vna sororum
Gesserit alternis immixtos crinibus angues.

❡ Meduse capilli in serpentes.
Jn turpes colubros Minerua crines
Mutauit dea Gorgoni Meduse.

Hospes ait: quoniam scitaris digna relatu:
Accipe quesiti causam. clarissima forma:
Multorumq̃ fuit spes inuidiosa procorum
Jlla: nec in tota conspecior vlla capillis
Pars fuit. inueni. qui se vidisse referrent.
Hanc pelagi rector templo vitiasse Minerue
Dicitur. auersa est: ꝛ castos egide vultus
Nata Jouis texit. neue hoc impune fuisset:
Gorgoneum crinem turpes mutauit in hydros
Nũc quoq̃ vt attonitos formidine terreat hostes
Pectore in aduerso quos fecit: sustinet angues.

❡ Fabule prime quinti libri Argumentũ.

❡ Dumq̃ ea Cephenũ ꝛc. Andromedã Cephei ꝛ Cassiopes filiã in Ethiopia expositã bellue marine. Perseus Jouis ꝛ Danaes fili⁹ Meduse Gorgõis caput ferẽs paciscit ɔiugẽ: si eã piculo liberasset. Causa aũt ɔstituẽde exiterat ob Nereidũ irã/quarũ pulchritudini se mater ptulerat. Perfecto igit a Perseo pollicitis cũ fides pmissa a Cepheo esset pstita: ꝛ nuptiaꝛ ɔiugaliũ epulis regalib⁹ pncipes iteressent/Phine⁹ Cephei frater/cui Andromeda desposata fuerat: ɔtumeliã sibi existimãs grauissimam inlictã: q̃ aduene cõsanguine⁹ postposit⁹ esset: vesaẽtium aĩos pugna ɔfudit. Et cum res miserabilis

La cit.

putata ẽ: finẽ iposuit. p qd significat gratissimã oĩbus ɔuiuis fuisse Persei oratiõnẽ. ❡ Una soro. cur Medusa sola ex Gorgonib⁹ immixtos capillis habuerit serpẽtes. ❡ Scitaris. rogas: vt scias. ❡ Dignis rela. digna q̃ referant/atq̃ cõmemorẽt. ❡ Accipe. audi/cognosce. ❡ Quesiti. rei q̃site ꝛ rogate. ❡ Spes inui. inuidie plena. ❡ Multoꝝ procoꝝ amatoꝝ/q̃ illã vxorẽ petebãt. ❡ Cõspectior. pulchrior. capillos eñ pulcherrĩos habuit. ❡ Inueni q̃ se vidisse referrẽt. hoc est audiui hoc ex iis q̃ aiebãt se Medusaz vidisse/anteq̃ a Neptuno viciata foret. ❡ Auersa est. se auertit Pallas: ne videret Neptunum cũ Medusa coeũtẽ. ❡ Et castos Egide vult⁹. Egis thorax ẽ: ꝛ scutũ Palladis dicta nõ απο της αιγος: vt q̃dã puiãt: iz παρα το αιατο: qd est irruo/ꝛ

Egis.

dimicãtiũ ageret in regia: ac multi ex vtraq̃ pte armis: q̃b⁹ casus obtulisset/cecidissẽt: nouissime Perse⁹ pmẽs multitudinẽ aduersarioꝝ ipauit: vt discederẽt ex ɔspectu suo: caputq̃ Gorgõis extulit. q̃ viso Phine⁹ cũ auxiliarijs⁹ diriguit i saxũ. Noia ãt eoꝝ sũt: Thessal⁹: Ampix: Nile⁹. Acõte⁹. aũt Persei miles dũ ɔspicit dimicãs p iprudẽtiã aspectã Gorgõis faciẽ pide i lapidẽ cessit. Itẽ Astyages: Rhet⁹: Ind⁹: Aryx: Phorbas: Amphimedõ: Actorides: Erith⁹: Polimedõ. Abaris: Lycet⁹: Helice: Phlegias: Clyt⁹: Idas: Clymen⁹: Protenor: Hyple⁹: Lyncides: Emathiõ: Cromis: Broteas: Ammõ: Alphit⁹: Jappetides: Petisalus: Lycormas: Pelates: Coryt⁹: Abas: Menale⁹: Dorilas: Halcyone⁹: Clyti⁹: Dan⁹: Ethiõ: Agyrtes: Molphe⁹: Ethemõ. Itẽ i lapides: Thessal⁹: Ampix: Lyncides: Nile⁹: Eryx. nouissie Phine⁹ ꝛ ipe cũ suis socijs diriguit i saxũ.

Dumq̃ ea

C P. O. Na. Metamorphoseos Liber Quintus.

Umq3 ea Cephenū medio Danaei⁹ heros
Agmie ꝯmemorat: fremitu regalia turbe
Atria complentur: nec coniugalia festa
Qui canat/ est clamor: sed qui fera nuntiet arma.
Inq3 repentinos conuiuia versa tumultus
Assimulare freto possis: quod seua quietum
Uentorum rabies motis exasperat vndis.
Primus in his Phineus belli temerarius auctor
Fraxineam quatiens erate cuspidis hastam
En ait: en adsum prerepte coniugis vltor.
Nec mihi te penne: nec falsum versus in aurum
Juppiter eripiet. conanti mittere Cepheus
Quid facis exclamat: que te germane furentem
Mens agit in facin⁹: meritis ne hec gratia tantis
Redditur: hac vitam seruate dote rependis:
Quam tibi nō Perseus: verum si queris: ademit:
Sed graue Nereidū numē: sed corniger Hāmon:
Sed que visceribus veniebat bellua ponti
Exsaturanda meis. illo tibi tempore rapta est:
Quo peritura fuit. nisi si crudelis id ipsum
Exigis vt pereat: luctuq3 leua nostro.
Scilicet haud satis est: ꝙ te spectante reuincta est
Et nullam ꝙ opem patruus: sponsuse tulisti:
Insuper a quoq3 ꝙ sit seruata dolebis:
Premiaq3 eripies: que si tibi magno videntur:
Ex illis scopulis: vbi erant affixa: petisses.
Nunc sine qui petiit: ꝑ quem hec nō orba senectus
Ferre: quod ꝛ meritis: ꝛ voce est pactus: eumq3
Non tibi: sed certe prelatum intellige morti.
Ille nihil contra: sed ꝛ hunc: ꝛ Persea vultu
Alterno spectans petat hunc ignorat: an illum:
Cunctatusq3 breui contortam viribus hastam:
Quantas ira dabat: nequicquam in Persea misit.
Et stetit illa toro: stratis tum deniq3 Perseus
Exsiluit: teloq3 ferox inimica remisso
Pectora rupisset: nisi post altaria Phineus
Isset: ꝛ indignum scelerato profuit ara
Fronte tamen Rheti non irrita cuspis adhesit:
Qui postꝙ̄ cecidit: ferrumq3 ex osse reuulsum est:
Calcitrat: ꝛ positas aspergit sanguine mensas.
Tum vero indomitas ardescit vulgus in iras:
Telaq3 coniiciunt: ꝛ sunt qui Cephea dicant
Cum genero debere mori: sed lumine tecti
Exierat Cepheus testatus iusq3 fidemq3:
Hospitiiq3 deos: ea se prohibente moueri.
Bellica Pallas adest: ꝛ protegit egide fratrem:
Datq3 aīos: erat Ind⁹ Atys: quē flumine Gange

Raph. Dumq3 ea Cephe. In hūc librū cum superiore poeta cōnectit: vt rea e renasci narratioq3 ꝯtinuari videat. Primū aūt tumultū iniq̄ssime a Phineo Cephei fre. cui Andromeda prius ꝙ̄ bellue obiiceret: desponsata fuerat: excitatū describit Deinde ei⁹ cū sociis in lapides mutationē. C Cephenū medio agmie. i. medio cetu Cephenū. Cepheni aūt ꝓprie sūt Ethiopie a Cepheo denoiati: vt ꝛ paulo ante diximus. Cephenes sūt fuci ꝛ vespe dicuntur. C Danaei⁹ heros. Perse⁹ Danaes fili⁹. Est aūt possessiuū nomē q̄uq3 syllabarū nō q̄tuor: vt q̄dā legūt. C Nec ꝯiugalia festa. nuptialia. Non erat inq̄t clamor nuptias ꝯueniens: sed bello ꝛ pugne. C Assimulare. cōparare ac siīls putare. Sane simulare dicim⁹ ꝛ assimulare: non aūt similare vt q̄dā indocti ꝑcipiūt. C Exasperat. asperū ꝛ tēpestuosuz reddit. C Prim⁹ in his Phineus. duo a poetis Phinei celebrant/ Cephei frater: ꝛ q̄ Argonautas hospitio suscepit: de q̄ in. vii. lib. meminit poeta. C Auctor. excitator. C En ait. en adsuz. En aduerbiū fere affectui ꝛ indignationi seruit: que ex illa coduplicatione magis magisq3 declarat. C Pēne. alata talaria. C Falsum aurum. simulatū. non verū. C Conāti mittere. volēti Phineo iacere hastā in Perseum. C In facin⁹. in scel⁹ C Seruate. andromede. C Rependis. remuneras. C Hac dote. vt illū interficias: q̄ Andromedā monstro marino obiectā seruauit. Justū autem: gratūq3 virū Cepheū fuisse poeta ostēdit. C Sz graue Nereidū numē. graue. i. potēs. Nereides aūt nymphe sūt marine: quib⁹ se pulchriorē Cassiepe esse iactaraꝫ. Earū ꝓo ꝑcib⁹ fatigat⁹ Neptun⁹ cetos iimisit quo. Cenephoꝝ agros vastāre ꝯsul⁹ Hammō respōdit Cassiepes ꝑlē monstra esse obiicīēdam. C Sz corniger Hāmon. Juppiter Hammō sub forma arietis cornuti colebatur in Libye desertis: vbi magnificētissimū tēplū illi Bacchus ab India cum exercitu rediēs edificauit: qd̄ cū siti laboraret: obuiū arietē secutus fontē inuenit: quo totus

totus exercit⁹ fuit recreatus Arietē igitur illum iouem esse rat⁹: ꝛ Hāmonem illum ab harenis vocauit: ꝛ sub arietis forma coli voluit: vt Luca. q3 in. ix. testatur: Catōis iter describēs. Uentū erat ad templū Libycis qd̄ gētib⁹ vnū Inculti Garamātes habēt. stat corniger illic Juppiter: vt memorāt sed non vt fulmina vibrās: aut similis nostro: sed tortis cornib⁹ Hāmon. Sic aūt dict⁹ est: ꝙ in harenis colat. Un̄ ꝛ Hāmoniacū genus gumi appellat. C Uisceribꝰ meis. mea filia que ex meis visceribus atq3 corpore ꝯcepta est. C Nisi si crudelis id ipsum Exigis vt pereat. nisi si inquit forte esses crudelis vt exposcas ꝛ optas filiā meā pire. Illa aūt ꝯiūctio Si: eleganter cum nisi copulatur/ cuius sine illa integer sēsus habeat. C Leuabere. leuior fies/ a dolore subitelligat. C Scilicet haud satis. Ironia q̄ Phineo isultat frater Cephe⁹. Cū em̄ ꝛ patruus ꝛ spōsus esset Andromede aliquid certe auxilii afferre debebat: cū ꝓo nihil prorsus tulerit impudētissime eā repetit/ quam tutari nō est ausus. C Affixa. alligata. Una em̄ cum Andromeda regna quoq3 dotalia alligata videbāt. C Petisses. petere/ acceptusq3 ire debuisses. C Nunc sine. nunc inquit permitte eū q̄ meruit/ pactusq3 est illā habere. C Per quē non orba senect⁹. hoc est per quez ego iam senex liberis nō careo. vnica nāq3 filia illi erat andromeda. C Hec sene. hec mea senect⁹. Manu aūt cū hec diceret. canoa tangēs Phineo idicauit. C Et voce. ꝛ verbis. C Certe morti. siquidē Andromeda ꝓcul dubio mortua fuisset nisi a perseo e faucib⁹ bellue illius marine erepta esset. C Ille nihil ꝯ. rūdit subintelligat. C Ignorat. dubitat C Cūctatusq3 breui paūper remorat⁹. C Nequicq̄ frustra. C Stratis. lectis in q̄s⁹ ꝑelet discūbebant. C Remisso. reiecto. Eādez nāq3 hastā in phineū ꝑsereiecit. C Et indignū. ꝛ copula affectui seruit. Indignat em̄ poeta: aū ara in q̄ diis iustissime colūt: scelerato atq3 nefario hominutioni profuerit. C Non irrita. non vana: vt q̄ Rhetū

Tyrnus

Edita Limniace vitreis peperisse sub vndis
Creditur. egregius forma: quam diuite cultu
Augebat bis adhuc octenis integer annis
Indut⁹ Tyriam chlamydem: quam limb⁹ obibat
Aureus: ornabant aurata monilia collum:
Et madidos myrrha curuum crinal capillos:
Ille quidem iaculo quuis distantia misso
Figere doctus erat: sed tendere doctior arcus.
Tū quoqꝫ lenta manu flectentem cornua Perseus
Stipite qui media positus fumabat in ara
Perculit: ⁊ fractis confudit in ossibus ora.
Hunc vbi fedatos iactantem sanguine vultus
Assyrius vidit Lycabas iunctissimus illi
Et comes: ⁊ veri non dissimulator amoris.
Postq̄ exhalantem sub acerbo vulnere vitam
Deplorauit Atyn: quos ille tetenderat arcus
Arripit: ⁊ mecum tibi sint certamina dixit.
Nec longum pueri fato letabere quo plus
Inuidie: q̄ laudis habes. hec omnia nondum
Dixerat: emicuit neruo penetrabile telum:
Vitatumqꝫ tamen sinuosa veste pependit.
Vertit in hunc harpen spectatam cede Meduse
Acrisioniades: adigitqꝫ in pectus. at ille
Iam moriens oculis sub nocte natantibus atra
Circumspexit Atyn: seqꝫ acclinauit ad illum.
Et tulit ad manes iuncte solatia mortis.
Ecce Suenites genitus Methione Phorbas:
Et Libys Amphimedō auidi committere pugnā
Sanguine quo late tellus madefacta tepebat:
Conciderant lapsi. surgentibus obstitit ensis
Alterius costis iugulo Phorbantis adactus.
At non Actoriden Erithum: cui lata bipennis
Telum erat: admoto Perseus petit ense: sed altis
Extantem signis: multeqꝫ in pondere masse
Ingentem manibus tollit cratera duabus:
Infligitqꝫ viro. rutilum vomit ille cruorem:
Et resupinus humum moribundo vertice pulsat.
Inde Semiramio Polydemona sanguine cretū:
Caucaseumqꝫ Abarim: Sperchesiadēqꝫ Lycetū:
Intōsumqꝫ comas Helicen: Phlegiāqꝫ: Clytūqꝫ
Sternit: ⁊ extructos morientum calcat aceruos.
Nec Phineus ausus concurrere cominus hosti:
Intorquet iaculum: quod detulit error in Idam

Raph. Vnū ex Phinei sociis interemit. ¶ Calcitrat. calcib⁹ terrā percutit. ¶ Hospitiiqꝫ deos. Iouē hospitalē: de q̄ Ver. Iuppiter hospitib⁹ nam te dare iura loquunt. Hospites aūt nefas est violari. Eo priscī hospitib⁹ salē in primis apponebāt quē cū vna gustassēt: ita vni⁹ mētē ⁊ amicitie eos debere esse cēsebāt: vt sal in vnā naturā ex terra ⁊ aq̄ cogelat. ¶ Bellica Pallas adest. auxilio est. Quo nanqꝫ pacto vn⁹ Perse⁹ tot in se ruētib⁹ viris sine Palladis auxilio resistere potuisset? ¶ Datqꝫ aios. audaciam addit. ¶ Et ptegit Egide fratrē. ⁊ defendit scuto suo a iaculis hostiū Persēū fratrem suū. Nā Perse⁹ vt Pallas Iouis fuit fili⁹. ¶ Erat Indus Atys. ad drīaz Phrygii a Cybele mr̄e deoꝝ adamati elegāter Indus est apposit⁹. Fuit ēt alt⁹ Atys Cresi Lydoꝝ regis filius. ¶ Limniace nympha fuit Gāgis Indie fluuij filia: videt aūt esse pal⁹ iuxta Gāgem λιμνη nāqꝫ paludē significat ¶ Egregi⁹ forma. excellēs pulchritudie. ¶ Diuite cultu. pciloso ornatu. ¶ Tyriam chlamydē purpureā vestē Nam Tyros vrbs Phenicie purpure officinis maxie celebrabat. Chlamys aūt vestis est militaris: q̄ alius vestib⁹ supimponit παρα το χλιαινω dicta: qd est calefacio: chlamys ⁊ p syncopē chlamys. ¶ Lib⁹. fascia. ¶ Obibat. circuibat. ¶ Aurata. monilia. aurata p aureis posuit. Monilia nāqꝫ colli ornamēta aurea esse solēt: hoc est ex auro sola constātia/ nō aurata ⁊ auro solū ornata. ¶ Myrrha. vnguēto: cui myrrha qz adhibet. ¶ Crinale. ornamētum est crinis: vsi etiā ē denotatū. ¶ Ille q̄dē iaculo. significat eū ⁊ iaculādi ⁊ sagittādi fuisse in primis peritū. ¶ Quāuis distātia. q̄tumuis lōge posita ac remota. ¶ Sz tēdere doctior arc⁹. locutio ē greca: latie ei doctior tēdēdi diceret. ¶ Lēta cornua. flexibilia arcus cornua. ¶ In media ara. q̄ Hymeneo nuptiaꝝ deo extructa erat. ¶ Perculit. percussit. ¶ Et fractis ꝯfudit in ossib⁹ ora. sic q̄dē legit. sed forsitā min⁹ recte. Ablatiuꝰ eni hic fractis ossib⁹ modū significat: cui i ppositio apponi nō solet. Quare mihi illa ⁊ copula ac in ppositio vtraqꝫ i alteri⁹ locū trāsferēda vr: vt legam⁹. Infractis ꝯfudit ⁊ ossib⁹ ora. hoc est valde ac penit⁹ fractis ossib⁹ faciē ita ꝯfudit vt nō agnosceret. ¶ Iactātē. nō ostētātē sed ꝯcutiētē. id qd facere ex vulnere morientes solēt. ¶ Fedatos. sturpatos. ¶ Assyri⁹. Syr⁹. Nā Assyria p̄uicta est eadē cū Syria. vt scri. Herod. q̄ ait eos: q̄s Greci Syros vocāt: a Barbaris Assyrios vocari: q̄uis alij Syriā ab Assyria distinguāt/ ac Syriā Phenicie: Assyriā Babylonie finitimā esse ꝯtēdāt. ¶ Nō dissimulator. nō occultor: sz ostētator. ¶ Exhalātē. ex ore emittētē. ¶ Vitā. aiaz. ¶ Sub ace. vul. ppē acerbū ⁊ asperū vuln⁹. ¶ Deplorauit. defleuit. ¶ Ille. Atys. ¶ Tetēderat. neruo itēdetat: vt i Perseū sagittā emitteret. ¶ Arripit. celeriter rapit. ¶ Et mecum tibi sint certamia. hoc est ⁊ mecū i certamē ꝯcēde ¶ Nec lōgū. nec diu. ¶ Fato. morte. ¶ Quo. ex q̄ fato ¶ Emicu. exiliuit: euolauit ¶ Penetrabile te. piphrasis ē sagitte: que facile penetrat. ¶ Vitatū. declinatū. nam Perse⁹ sagittaz a Lycaba missam vitauit. ¶ Sinuosa veste. sin⁹ ac plicas multas habēte. ¶ Vertit i hūc harpē. harpe ensis est mercurij falcatus (vt diximus) q̄ Perse⁹ Meduse caput amputauit. ¶ Spectatā. approbatā. ¶ Adigit i pect⁹. ipellit: ifigit. Adigit āt ppe ensis vel in pect⁹ cū infigit. ¶ Natātib⁹. errātib⁹ i humore ac lachrymis. ¶ Ad ma. ad iferos ¶ Ecce Sue. ab oppido Ethiopie Suenio. Suenites nomē gētile diducit. Elegāt āt ⁊ priā ⁊ gen⁹ isti⁹ Phorbātis describit poeta: ne q̄s Phorbātā Priami filiū illi pugne iterfuisse putet. Hi aūt oēs q̄s hoc loco poeta enūerat obscuri sunt: nec a q̄q̄ alio scriptore: qd sciā: celebrāt. ¶ Aui. cō. p. cupidi pugnādi: Est figura loquēdi greca. ¶ Surg. surgere volētibus ¶ Adact⁹ ifix⁹. ¶ Ensis. harpe: q̄ illos ple⁹ trāsfixit. ¶ Act. Eri. Actoris filiū. ¶ Sz al. ext. si. eminētē celatura atqꝫ magnitudie ac pōdere craterē describit ¶ Al. sig. alte eminētib⁹ signis celaturis. ¶ Multeqꝫ i pō. ma. hoc est magni pōderis Crat ēt vas ē mēsariū miscēdo cū aq̄ vio accōmodatū παρα το κερω: qd ē misceo dictū. Crata aūt ē accūs grec⁹: vn̄ fit iterdū nūs latin⁹. ¶ Infligit. icit: imittit. ¶ Ru. cr. rubicūdū sāguinē. ¶ Mo. vt. ipse moribūd⁹ capite pcutit terrā ē eni hypallage. ¶ Semi. sāreglo. Semiramis nāqꝫ regia fuit: q̄ ꝯdidit babylonē: vt i supiore libro copiose scripsim⁹ ¶ Po. polydemō multi sci⁹ pt iterptari. ¶ Cau. a Caucaso Scythie mōte. ¶ S. sperchesij cuiusdā filiū.

Expertem frustra belli:z neutra arma secutum.
Ille tuens oculis immitem Phinea toruis/
Quandoquidem in partes ait abstrahor:accipe phineu
Quem fecisti hostem:pensaq₃ hoc vulnere vuln⁹.
Iamq₃ remissurus tractum de corpore telum
Sanguine defecto cecidit colapsus in artus.
Hic quoq₃ Cephenum post regem prim⁹ Odites
Ense iacet Clymeni. Protenora percutit Hypseus.
Hypsea Lyncides. fuit z grandeuus in illis
Emathion equi cultor/timidusq₃ deorum:
Qui quoniam prohibent anni bellare:loquendo
Pugnat:z incessit:scelerataq₃ deuouet arma.
Huic Cromis amplexo tremulis altaria palmis
Decutit ense caput:quod protinus incidit are:
Atq₃ ibi semianimis verba execrantia lingua
Edidit:z medios animam expirauit in ignes.
Hinc gemini fratres Broteasq₃/z cestib⁹ Ammō/
Inuicti/vinci si possent cestibus enses:
Phinea cecidere manu:Cererisq₃ sacerdos
Alphitus albenti velatus tempora vitta.
Tu quoq₃ Iapetide non hos adhibēdus ad vsus:
Sed qui pacis opus citharam cum voce moueres:
Iussus eras celebrare dapes / festumq₃ canēdo.
Quem procul astantem/plectruq₃ imbelle tenētē
Pettalus irridens stygiis cane cetera dixit
Manibus:z leuo mucronem tempore fixit.
Concidit:z digitis morientibus ille retentat
Fila lyre. casuq₃ fuit miserabile carmen.
Nec sinit hunc impune ferus cecidisse Lycormas:
Raptaq₃ de dextro robusta repagula poste
Ossibus illisit medie ceruicis. at ille
Procubuit terre mactati more iuuenci.
Demere tentabat leui quoq₃ robora postis
Cinypheus Pelates. tentanti dextera fixa est
Cuspide Marmaride Coriti/lignoq₃ cohesit.
Herenti latus hausit Abas. nec corruit ille:
Sed retinēte manu moriens de poste pepēdit.
Sternitur z Menelaus Persela castra secutus:
Et Nasamoniaci Dorilas ditissimus agri:
Diues agri Dorilas:quo non possederat alter
Latius aut totidem tollebat farris aceruos.
Huius in obliquo missum stetit inguine ferrum.
Letifer ille locus:quem postq₃ vulneris auctor
Singultantem animam z versantem lumina vidit
Bactrius Halcyone⁹:hocq₃ premis iq̄t / habeto
De tot terre agris: corpusq₃ exangue reliquit.
Torquet in hunc hastam calido de vulnere raptā
Vltor Abantiades: media que nare recepta

¶Expertem fru. belli: frustra se a bello z pugna abstinentē / interfectus nāq₃ fuit. ¶In pres. in factiones. partes em̄ in plurali solū factiones significant: vñ Cicerone partes Pompeij dicimus secutū. ¶Pēsaq₃:pōdera. ¶Hoc vulnere:q̄d tibi sum illatur⁹. ¶Vulnus: quod tu mihi intulisti. ¶Cephenū post re. post Cephenū regē Andromede patrē. ¶Lyncides:Lyncei filius. ¶Et incessit:irritat: prouocat. ¶Deuouet:execratur. ¶Scelerata:in Perseum scelerate ac nefarie sūpta. ¶Decutit. deijcit: detruncat. ¶Incidit are: cecidit in aram. ¶In medios ignes:qui in ara fuerāt excitati. ¶Semianimis lingua:semimortua:moribūda. Accidit autē vt capite reciso interdū lingua loq̄tur/ verbaq₃ vel incōditia emittat. ¶Execrātia: detestantia:blasphemantia. ¶Cestibus Inuicti:insuperabiles. Cestus autem arma sunt pugilū:q̄ ex corio bouis crudo cōficiebātur:cui z plūbū insuebat/ quo validiores ictus inferri possent. Vergil. in quinto Eneidos maxios Erycis cestus describit. In medium geminos immani pōdere cestus Proiecit / q̄b⁹ acer eryx in prelia suetus Ferre manū:duroq₃ intendere brachia tergo: Obstupuere animi/tantoq₃ ingētia septem Terga boū plūbo insuto ferroq₃ rigebāt. Est autem nomen quarte declinationis:nam cestus secunde et citra dephthongum:est Veneris cingulū varijs suturis distinctū: vnde z nomē παρα το κεντειν: quod est pūgere / sumptū est. Nec audiendi quidā/qui a cesuris ipsuz deducunt/cū sit nomē grecū:nec originez latinā agnoscat. ¶Velatas tēpora:velata z tecta tempora habēs. ¶Iapetide:Iapeti filius. ¶Ad hos vsus: bellicos. Citharistē nāq₃ z lyriste a pugnis sunt alieni. ¶Moueres. pulsares. ¶Plectrum. instrumentū est quo lyra pulsatur: απο του πληκτειν:hoc est a percutiendo dictum. ¶Imbelle:imbellibus ac mollibus aptum. ¶Stygijs mani. inferis. Styx enim palus est inferorum notissima. Manes autem inferorum anime dicuntur. ¶Leuo tēpore:sinistra capitis parte. ¶Retētat:iterum tentat;z tangit. ¶Fila lyre: chordas:ante q̄rū inuentionem fila vtebantur. ¶Casuq₃ fuit miserabile carmē:forte inquit lyra emisit carmen triste et morienti conueniens. ¶Repagula:repagula dicuntur asseres:qui clausis ostijs opponūtur. ¶Illisit:lisit. ¶Procubuit: in caput in terram cecidit. ¶Cyniphens Pe. Garamanticus. Cinyps em̄ (vt scribit Herodotus) fluui⁹ est Garamātū:q̄ inter duas Syrtes in mare Lybicū labit. Vñ Cinyphei.iij. Geor. libro apud Vergil. dicuntur hirci. Nec min⁹ interea barbas incanaq₃ menta Cinyphei tondent hirci:setasq₃ comantes. ¶Marmaride Coriti: Marmaces (vt Stephan⁹ refert ex sētētia Hecatei) gēs est Ethiopica: vñ forsitā Marmacides Corit⁹ appellatur. Sed a Marmaro quoq₃ patre: Marmarides dici potest. ¶Leui po. sinistri. ¶Cohesit:affixa fuit. ¶Latus ha. percussit. ¶Et Nasa. Nasamones populi sunt Libye iuxta Syrtes naufragijs (vt scribit Plini⁹) admodum infeste. ¶Latius:latiores campos. ¶Tollebat:capiebat. ¶Farris acer: frumēti cumulos. ¶Singultantem: per singultus animam emittentem. ¶Bactrius Halcyaneus: Bactra nomine tantum pluralis vrbs est: vnde etiam Bactriana regio Indie conterminа fuit appellata. ¶Vltor Abantiades: Perseus. ¶Ceruice exacta ē. per ceruicem electa. ¶In partes ambas: anteriorem z posteriorem z. ¶Librata: vibrata. ¶Fraxinus:hasta fraxinea. Est enī metonymia. ¶Acta:missa. ¶Iaculum Damus ore momordit: hoc est iaculum in os Dami fuit coniectum. ¶Occidit z Celadon Myndesius. Myndesos vrbs est Syrie et Myndones populi sunt Libye. ¶Matre Palestia: regio est Syrie Palestina conterminus Iudee a Palestina vrbe dicta. ¶Sagax videre: sciens preuidere: atq₃ prenunciare

Tre fus

Ceruice exacta est: in partesqz eminet ambas
Dumqz manum: fortuna iuuat: Clytiūqz: Danūqz
Matre satos vna diuerso vulnere sudit.
Nam Clytij per vtrūqz graui librata lacerto
Fraxinus acta femur. iaculū Dan⁹ ore momordit
Occidit & Celadum Mindesius occidit Astreus
Matre Palestina / & dubio genitore creatus.
Ethionqz sagax quondam ventura videre /
Nunc aue deceptus falsa / regisqz Thoactes
Armiger: & ceso genitore infamis Agyrtes.
Plus tamen exhausto superest. nanqz omnib⁹ vnū
Opprimere est animus. coniurata vndiqz pugnāt
Agmina pro causa meritum impugnante / fidēqz
Hac pro parte socer frustra pius / & noua coniunx
Cum genitrice fauent: vlulatuqz atria complent.
Sed sonus armorum superat: gemitusqz cadentū:
Pollutosqz simul multo Bellona penates
Sanguine perfundit: renouataqz prelia miscet:
Circueunt vnum Phineus / & mille secuti.
Phinea tela volant hyberna grandine plura
Preter vtrumqz latus / preterqz / & lumen & aures.
Applicat hic humeros ad magne saxa columne:
Tutaqz terga gerens / aduersaqz in agmina versus
Sustinet instantes: instabat parte sinistra
Chaonius morpheus. dextra Nabathe⁹ Ethemō.
Tigris vt auditis diuersa valle duorum
Extimulata fame mugitibus armentorum
Nescit vtro potius ruat: & ruere ardet vtroqz:
Sic dubius Perseus: dextra leua ne feratur.
Molphea traiecti summouit vulnere cruris.
Contētusqz fuga est. neqz eni dat tēpus Ethemō
Sed furit: & cupiens alto dare vulnera collo
Non circunspectis exactum viribus ensem
Fregit & extrema percussa parte columne
Lamina dissiluit: dominiqz in gutture fixa est.
Non tamen ad letum causas satis illa valentes
Plaga dedit / trepidum perseus: & inertia frustra
Brachia tendentem Cyllenide confodit harpe.
Uerum vbi virtutem turbe succumbere vidit:
Auxilium Perseus / quoniam sic cogitis ipsi:
Dixit / ab hoste petam. vultus auertite vestros:
Si quis amicus adest: & Gorgonis extulit ora.

Cepheni in lapides.

Perses Cepheni procerra dum Marte grauarent
Fecit membra. caput saxea saxificum.

Quere alium: tua / quē moueant miracula: dixit
Thessalus: vtqz manu iaculum letale parabat
Mittere in hoc hesit signum de marmore gestu.
Proxim⁹ huic Ampix animi plenissima magni

Ra ph. Exe futura / augur nāqz erat. Est aūt greca locutio Sagax videre. ¶ Aue falsa: falso augurio / futuraz nāqz mortē puidere nesciuit. Sic Uergil. Sed non augurio potuit depellere pestem. ¶ Regisqz Thoactes Armiger: Phinei fratris regis. ¶ Plus tū exhausto. supest q̄uis tot interfecerit Perseus pl⁹ tū inquit eo quod factuz est / supest cōficiendū. Exhaurire nāqz interdū cōficere significat. vt Uergil. Que bella exhausta canebat. ¶ Nāqz oibus vnū: oibus inquit anim⁹ est vnū Perseum opprimendi. ¶ Pro causa meritū impugnāte: hoc est pro Phineo: qui et meritum Persei / quo Andromedā seruauerat: & fidē ipsi a rege datā ipugnabat. ¶ Hac pro parte: pro fide autem ac merito: & iusta causa pauci admoduz stabāt. ¶ Pollutos: violatos: infectos. ¶ Bellona: pallas dea belli. ¶ Circueunt vnū: circundant Perseū solū. h̄ āt maxia Persei virtus declaratur / q̄ solus tāte multitudi totqz telis resistere potuerit. ¶ Preter vtrūqz latus & dextrū & sinistrum: pterqz & oculos et aures. ¶ Applicat hic humeros: tūc inquit Perse⁹ humeros magne colūne apposuit: vt a tergo tutus in se ruēres hostes repellere posset. ¶ Chaoneus Molphe⁹: Epyrota. Chaonia nanqz ps est Epyri a Chaone Troiano: vt carmine Uergiliano etiā pueris notum est: appellata. Chaoniāqz oēz Troianā a Chaone dixit. ¶ Nabatheus: Nabathea regio ē felicis Arabie: vnde Nabathe⁹ nomē gētile diriuatur: vt latius in primo diximus. ¶ Tigris vt auditis: hac similitudine poeta ostendit Perseuz addubitasse vtrū pri⁹ pcuteret / cum ambo instarent: alter a dextra / alter a sinistra Morpheum an Ethemonem. ¶ Diuersa valle: i diuersa vallis pte. ¶ Utro: in vtram partem. ¶ Summouit repulit. ¶ Traiecti transfixi. ¶ Contētusqz fuga est: satis Perseo fuit Molpheum fugasse: ab altera nanqz parte Ethemō instabat: neqz Perseo interficiendi molphei tempus dabat. ¶ Non circunspectis virib⁹: hypallage est: ipse

ipse enim non circunspectus: hoc est impudens ac temerarius. Circunspectus enim cum nomen est prudens qui oia circunspicit / dicitur. ¶ Exactū: eiectum. ¶ Ualentes causas potentes. ¶ Cyllenide harpe pro Cyllenia. Patronymicum pro possessiuo est positum. Cylleni⁹ aūt Mercurius dicitur a Cyllene Arcadie monte / vbi ex Maia nat⁹ esse fingitur. Uergili⁹ in octauo. Uobis Mercurius pater est / quem candida Maia Cyllene gelido conceptuz vertice fudit. ¶ Uerum vbi virturem: posteaq̄ / inquit Perseus / sensit virtutem sibi igenitā a multitudine superari: cum amicos admonuisset: vt oculos auerterent Gorgonis caput hostibus aperuit. q̄ viso illi euestigio in lapides fuere conuersi. Est autem ordo. Uerum Perseus dixit. ego petam et laxissimam auxilium ab hoste: et Meduse capite: quoniam vos ipsi sic cogitis: hoc est me ad hoc compellitis. Ubi id est postq̄ vidit virtutem succumbere turbe: hoc est a multitudine superari. ¶ Miracula: monstra. ¶ Diriguit rigida & dura facta est. ¶ In hoc signum hesit: hoc est Thessalus in statuam marmoream ita est conuersus: vt iaculum emittere velle videatur. ¶ Signum de marmore: status marmorea. ¶ Hesit: stetit. ¶ Septemplici Nilo. Nilus fluuius est Egypti clarissimus: qui septez hostijs in mare exijt. Unde Uergilius quarto Georgicorum. Diuersa ruens septem discurrit in ora: Usqz coloratis amnis deuectus ab Indis. ¶ Celauerat: sculpserat. ornauerat. ¶ Primordia: principia. ¶ Nostre gentis: nostri generis. ¶ Ad tacitas vmbras: ad animas voce carentes et mutas. ¶ Cecidisse: interfectum fuisse. ¶ A tanto viro: tam generoso. ¶ Suppressa: cohibita: atqz coercita. ¶ Adapertaqz velle: cum enim Perseum alloqueretur Nileus in statuam lapideam: que loqui velle videtur fuit transmutat⁹. ¶ Nec sunt ea peruia verbis. neqz enim verba egre

M⁴ di pos

Pectora Lyncide gladio petit: inq; petendo
Dextera diriguit: nec citra mota: nec vltra est.
At Nileus: qui se genitum septemplice Nilo
Ementitus erat: clypeo quoq; flumina septem
Argento partim: partim celauerat auro:
Aspice ait Persen nostre primordia gentis.
Magna feres tacitas solatia mortis ad vmbras
A tanto cecidisse viro. pars vltima vocis
In medio suppressa sono est: adapertaq; velle
Ora loqui credas. nec sunt ea peruia verbis:
Increpat hos: vitioq; animi non viribus inquit
Gorgoneis torpetis Eryx. incurrite, mecum:
Et psternite humi iuuenē magica arma mouentē
Incursurus erat. tenuit vestigia tellus:
Immotusq; silet: armataq; mansit imago
Hi tamen ex merito penas subiere: sed vnus
Miles erat Persei: pro quo dū pugnat Aconteus:
Gorgone conspecta saxo concreuit oborto.
Quem ratus Astyages etiam nunc viuere: longo
Ense ferit. sonuit tinnitibus ensis acutis.
Dum stupet Astyages: naturam traxit eandem:
Marmoreoq; manet vultus mirantis in ore.
Nomina longa mora est media de plebe virorum
Dicere. bis centum restabant corpora pugne:
Gorgone bis centum riguerunt corpora visa.

¶ Phineus in saxum.
Phinea raptus amor concurrere ad arma coegit
Et saxum anguicome compulit esse caput.

Penitet iniusti tunc deniq; Phinea belli.
Sed quid agat? simulachra videt diuersa figuris:
Agnoscitq; suos: et nomine quemq; vocatum
Poscit opem: credensq; parum sibi proxima tangit
Corpora marmor erant. auertitur: atq; ita supplex:
Confessasq; manus: obliquaq; brachia tendens:
Vincis ait Perseu. remoue tua monstra: tueq;
Saxificos vultus: quecunq; ea: tolle Meduse:
Tolle precor. non nos odium: regniq; cupido
Compulit ad bellum. pro coniuge mouim9 arma.
Causa fuit melior meritis tua. tempore nostra.
Non cessisse piget. nil o fortissime preter
Hanc animam concede mihi: tua cetera sunto.
Talia dicenti neq; eum: quem voce rogabat
Respicere audenti: quod ait timidissime Phineu
Et possum tribuisse: et magnum est munus inerti:
Pone metum tribuam. nullo violabere ferro.
Quin etiam mansura dabo monumenta per euum.
Inq; domo soceri semper spectabere nostri:
Ut mea se sponsi soletur imagine coniux:
Dixit: et in partem Phorcynida transtulit illam:

Ra ph. ¶ Nec sunt ea peruia verbis. neq; em̄ p̄ ea egredi possunt ¶ Vitio animi. quia pusillanimes estis. ¶ Non virib9 Gorgoneis. non vitiis9 capitis Meduse Gorgonis. ¶ Torpetis. pigri/et immobiles estis. ¶ Magica ar. magicos cātus. incātamēta atq; veneficia. ¶ Incursur9 erat. impetū factur9 in Perseū. ¶ Vestigia. pedes. ¶ Immot9. immobilis. Nam in statuā lapideā fuerat conuersus. ¶ Penas subiere. passi sunt. ¶ Oborto saxo. repēte orto. ¶ Tinnitibus acutis. vocib9 et sonis acutis. Tinnire aūt verbū est factitiū a sono/quē pcussa era emittere solent. ¶ Naturā traxit eādē: nā et ipse in statuam marmoreā fuit cōuersus. ¶ Riguerūt. rigida et dura et saxea facta fuerunt. ¶ Tunc deniq;. postq̄ eaquā ipsius socij in marmoreas statuas fuere trāsmutati. ¶ Marmor erant. marmoree statue. ¶ Auertitur. a Persei cōspectu oculos auertit. ¶ Confessasq; manus. man9 victas: quales qui se victi fatent tendere solēt. ¶ Vincis. victor es: hoc est fateor te esse victorē/me autem victum. ¶ Saxificos vult9. ora in saxa homines trāsfigurantia. ¶ Quecūq; ea. sit subaudit. Ignorat aūt Phineus quenā fuerit Medusa. ¶ Pro cōiuge. pro vxore pugnauim9. Que quidem cū honesta sit causa: se dignum venia esse Phineus innuit. Si nāq; odio regni ue cupiditate arma sumpsisset in Perseū/indign9 venia foret. ¶ Tēpore nostra. nam Andromeda antēq̄ Ceto abijcerek (vt diximus) Phineo fuerat despōsata. ¶ Non cessisse piget. me inquit Phine9 penitet tibi Andromedā non reliquisse. Cedere aūt verbum est de iure sumptum: quod quidē elegāter cum datiuo/ ablatiuoq; cōstruitur. vt cedo tibi mea sponsa. ¶ Hanc animā. hāc vitam. ¶ Inerti. bellis ignauo. ¶ Monumenta: signa. ¶ Phorcynida. Medusā Phorci filiam. ¶ Trepido ore. timido vultu. ¶ Obuerte. cōuerterat. ¶ Sua flectere lumina. suos oculos cōuertere: ne Meduse caput videret. ¶ Diriguit. rigida et dura facta ē. ¶ Induruit saxo. in saxū transmutatus: durus est fact9. ¶ Facies obnoxia. subiecte similis.

¶ Fabule .ij. v. libri
Argumentum.

¶ Victor Abantiades et c. Polydectes rex insule Seriphi ad quam Perseus cū Danae mr̄e inclusus arca puenerat: cupiēs allegare arbitriū/vt matre eius potiretur: ad Gorgonis Meduse resecādū caput eum misit: qđ ille Minerua volente ad Polydectē pertulit: inficiātiq; laborem opeeis ostēdit: ac prius ille diriguit: q̄ se vlcisceret.

Ra ph. ¶ Victor Abā. Perse9 votoꝝ cōpos/cum Argos in patriā redusset: Pretū a quo Acrisi9 au9 regno fuerat priuat9/ostēso Meduse capite in lapidē cōuertit: suoq; (iz immerito: quod ipsum cum Danae mr̄e arce impositū in mare proiecisset) regnū restituit. ¶ Cū cōiuge. Andromeda. ¶ Immeriti parētis. pro auo parentem posuit: qui male et de filia Danae: et de Perseo nepote tūc merit9 fuit: cū eos arce impositos mari cōmisit. ¶ Aggredit Pretum. Pret9 Abantis regis Argiuoꝝ fuit fili9: atq; Acrisij frater: cuius filias in vaccas fuisse cōuersas in fabulis tradit. ¶ Fratre: fu. expulso Acrisio. ¶ Acrisio a eas arces. Acrisij regnū. ¶ Male. inique: ac iniuste. ¶ Te tamen o parue. hac apostrophe poeta Polydecten Seriphi regem in odium: inuidiāq; adducit: q̄ Persei neq; virtute: neq; laborib9 quos ꝑpessus est: neq; periculis: quib9 se exposuerat ab ira: odioq; deduci: remouerieq; poterat. Polydectes autē Magnetis fuit filius: vt q̄dā scribūt: vt ꝟo Pherecydes Peristhenis et Androthoes: fraterq; Dictyis: a quo Danaen cum Perseo diximus hospitio fuisse susceptam. Polydectes aūt Danaes amore capt9: vim illi afferre Persei metu non audebat. Conuiuiū igit apparauit: ad quod et alios multos: et in primis Perseū inuitauit. Interrogāte autē Perseo qua in re conuiuiū premiū: symbolūq; constitueretur. Polydecte ꝟo in equo asserēte: imo in Gorgonis capite Perseus inquit: post symboliū aūt constitutū: et alij sodales: et perlens equū ad Polydecten addu-

Ra ph. adduxerunt/quem aspernat⁹ Gorgonis caput ex promisso reposcebat. Quod quidē nisi fuerit allatū ipsi⁹ matrem accepturū vxorē esse minatur. Perseus igitur tristitia affect⁹ in vltimā insule partem discedit suam deflēs calamitatē. Mercuri⁹ aūt ipsum videns cum fletus causam cognouisset bono animo sis inq̄t. Ego nāq̄ tibi dux ero: ac primum quidem illum duxit ad Phorci vetulas: Pemphredo ac Entoreno: Pallade sic admonēte/ipsisq̄ oculū ꝛ dentem/ quib⁹ vicissim vtebant̄ furat⁹ est. Ille ꝙo cum sensissent clamātes rogabāt: vt sibi ocul⁹: deniq̄ redderetur/ Perseus aūt se redditurū ait si nymphas inferni galeā/talariaq̄ alata. ꝛ perā habētes ostēdūt. Ille ꝙo cum nymphas illas indicasient oculū/ dentēq̄ acceperūt a Perseo/ q̄ ad nymphas vna cū Mercurio ꝓfect⁹: ꝛ calciamēta alata pedib⁹ alligauit: ꝛ peram humeris imposuit: et inferni galeam capiti adaptauit. Volans deinde ad Oceanū ꝑuenit: Pallade/ Mercurioq̄ subsequētib⁹: a quib⁹ admonet̄ oportere ipsum auersum caput Meduse amputare: illa nanq̄ Gorgonū sola mortalis erat. Ad ipsas igit̄ dormiētes cū accessisset/ harpe caput Meduse amputauit: q̄ quidē in perā collecto aufugit. Gorgones ꝙo alie ex citate illū ꝓsequebant̄: sed ꝓpter inferni galeam non videbāt. Perseus igitur in Seriphū reuersus: Polydectes iuber populū congregare/se eni⁹ Gorgonis caput ostēdere velle. Sciebat autē oēs qui vidissent in lapides conuersum iri. Multitudine igitur ꝯgregata Polydect᷑ iussu ex pera caput Gorgonis auersus Perse⁹ excepit. atq̄ ostendit. Quod qui viderūt omnes ac in primis Polydectes/in lapides fuere ꝯuersi. Tūc Pallas caput Gorgonis a Perseo acceptū egidi sue affixit. Mercuri⁹ ꝙo ꝛ perā ꝛ calceos alatos ꝛ inferni galeā nymphis restituit. Tunc ꝙo Perse⁹ Dictyn: a quo benigne accept⁹/educatusq̄ fuerat/ Seriphioꝝ/ qui super fuerāt regē ꝯstituit. Ipse ꝙo: cū matre ꝛ Andromeda Argos est reuersus. Hec Pherecydes: vnde ꝛ Ouid. sumpsisse videt̄. ¶ Te tū o parue. Cuius inquit tot, mirāda gesserit Perseus/ totq̄ in lapides cōuerterit/ tu tū o Polydecta odium mollire/ neduz deponere potes. ¶ Seriphi. insula est vna ex Sporadib⁹ Seriph⁹: vnde Seriphi⁹ nomē; gētile deriuat̄. ¶ Detrectas. diminuis. ¶ Arguis. arguere vi⁹ ꝓbare. ¶ Parcite luminib⁹. nolite respicere. Hec iis dit/ q̄ cū Polydecte aderāt. admonet eni vt oculos auertāt: ne ꝛ ipsi in lapides mutent̄. Quāq̄ Stra. scri. vniuersos Seriphios vna cū Polydecte in lapides fuisse ꝯuersos: idq̄ in vltionē matris a Perseo factū: quia illis adiutoub⁹ Seriphi rex Polydectes nuptias inultā adegisset. Adeo aūt lapidosam esse Seriphū: vt qui ꝯnunciātur: id inspecta obuenisse Gorgone causent̄. Parcere aūt oculis dixit q̄ illos ꝯplet clausos. ¶ Fab. iij. v. ii. Argumentū. ¶ Hactenus ꝛc. Muse cum Parnasi montē petiissent: ad

Ad quam se trepido Phineus obuerterat ore.
Tunc quoq̄ conanti sua flectere lumina ceruix
Diriguit: saxoq̄ oculorum induruit humor.
Sed tamē os timidū: vultusq̄ i marmore supplex:
Summisseq̄ manus: faciesq̄ obnoxia mansit.

¶ Pretus in saxum.

Fit serpentigera lapis Medusa
Pretus qui Acrisium fugarat armis.

¶ Victor Abantiades patrios cū coniuge muros
Intrat: ꝛ immeriti vindex: vltorq̄ parentis
Aggreditur Pretum. nā fratre per arma fugato
Acrisioneas Pretus possiderat arcea.
Sed nec ope armoꝝ: nec quā male ceperat: arce
Torua colubriferi superauit lumina monstri.

¶ Polydectes in saxum.

Te silicem fecit verani Polydecta negabas
Esse necem cuius (sic vaga fama) caput.

Te tamen o parue rector Polydecta Seriphi:
Nec iuuenis virtus per tot spectata labores:
Nec mala mollierant: sed inexorabile durus
Exerces odium: nec iniqua finis in ira est:
Detrectas etiam laudem: fictamq̄ Meduse
Arguis esse necem. dabimus tibi pignora veri:
Parcite luminibus: Perseus ait: oraq̄ regis
Ore Meduseo silicem sine sanguine fecit.
¶ Hactenus aurigene comitem Tritonia fratri
Se dedit. inde: caua circumdata nube Seriphon
Deserit a dextra Cypro: Gyaroq̄ relictis.
Quaq̄ super pontum via visa breuissima. Thebas
Virgineumq̄ Helicona petit: quo monte potita
Constitit: ꝛ doctas sic est affata sorores.
Fama noui fontis nostras peruenit ad aures.

uersis tēpestib⁹ inuitate a Pyreneo: qui Daulida Phocidis vrbē incolebat/ tecta subierūt/ qui pulchritudine captus virginū/ cum reginā claudi impetrasset ad vim inferendā: ne cupiditatē eius experirent̄ in volucres ꝯuersefūt: q̄s ille dū ꝑ ardua mūtiū ꝓseq̄ret̄: plaps⁹ altitudie scopłoꝝ ꝓcipitat⁹ ē ita vt toto corpe eliderer̄ vitāq̄ finiret̄. ¶ Hacten⁹ Aurigene. nullā quidē hoc loco poeta expōit trāsformatōez: sz rē sāe admiradā ꝯscribit q̄ ꝯcini⁹ musaꝝ l aues trāsformatōez ꝯnectat. narrat eī q̄nadmodū pegas⁹ equ⁹ alat⁹ (quē pauloañ dixim⁹) vna cū chrysaore e sāguie colli meduse exiliisse ad heliconē beotie mōtē ꝑuenerit: vbi cū t̄rā pedis vngla ꝑcussiss; illico fōs (q̄ ιππα κρηνη hoc ē caballin⁹ fōs ē appellat⁹) exort⁹ fuisse memorat̄. Ad eū igit̄ vidēdū fūlcio pſeo pallas ꝓfecta ē q̄ a musis accepta q̄ꝓromptissime ad ip̄z fuit ꝯducta ¶ Dex. cy. gyaroq̄ relictis. cypro q̄dē legit̄: sz cū hec insula lōge a gyaro distet: vtpote q̄ sit i mari pāphilio: cū gyarō ē i egeo ꝯficet minus: huic loco ꝯueniret. forsitā aūt ꝓ cypro legēdū ē scyro. nā scyros isula ē vna ex cycladib⁹ gyaro ꝓping q̄ ꝛ ip̄a vna ē ex cycladib⁹: in q̄ mures ferrū roder̄ dñr. idē gyare⁹ nomē gētile trisyllabū decliat̄. mēdū ē apud pli. vbi legit̄ scyros a naxo xiiij. milia passuū hōeri sepulchro venerāda. cū n̄ scyros. lz tos ex inia ēt stra. legēdū sit. q̄dā ꝙo alij legūt cythno. ¶ Vir. he. ꝗ sinib⁹ musis: nymphilos dicatur: ¶ Do. so. ꝑiphrasis ē musarū. nā muse iouis ꝛ mnemosynes filie sūt: q̄ παρα τα μωσθαι: hoc ē ab inq̄rēdo dñr vt iq̄t diod. q̄ ea iq̄rāt: hoiesq̄ doceāt: q̄ ab idoctis igrāt̄. ꝛ q̄ q̄rēdo scia ꝑtat̄; Moue āt fuisse musas iā se esse ꝯtēdāt q̄b⁹ noīa a ꝓpriis ꝯstat: ꝛ si q̄dā tres tm̄ cuiq̄ mūere idita fuere. Clio απο του κλεους: hoc est a gl̄ia: q̄ ex poetaꝝ laudib⁹ orit̄: dicta ē. Euterpe απο του ευτερπους. hoc ē a lucūdo ꝑ voluptatē q̄ ab audītib⁹ ex hōesti ꝑceptiōe sētit̄. Thalia απο του θαλλειν: hoc ē a virēdo: q̄ i lōgū t̄p̄s poetaꝝ gl̄ia virescat. Melpōene απο του μελπεσθαι: hoc ē a modulādo q̄ melodia audiētes maxie ꝯmulceāt̄. Terpsichore απο του τερπειν hoc ē a delectādo: q̄ doctria hoiz animi maxiope dlectāt̄. Erato απο του εραν: hoc est ab amādo: q̄ docti hoies ab oib⁹ amet̄. Polymnia. q̄ cāt⁹ suauitate poetas reddit gl̄ia immortales. Urāia απο του ουρανου hoc ē a celo: q̄ viri eruditi ad celū gl̄ia tollāt̄. Calliope απο του καλλους της οπος hoc ē a pulchritudie vocis: q̄ cāt⁹ suauitate aliosq̄ ñce dē a magni ab audiētib⁹ effict̄: aliq̄ ꝙo aūt duas cē musas: ꝯuatiōes ex musei in la. Antiquoꝝ q̄dē: q̄ vna cū saturno fuerūt nate. Iunioꝝ aūt: q̄ Ioui ꝛ mnemosynes filie fuisse dicūt̄. Haꝝ iueta ꝛ hec fuisse ꝓhibent. Clio nāq̄ historiā inuenisse scribit̄. Thalia agriculturā ꝛ curā que plātis adhibet̄. Euterpe mathematicas artes. Terpsichore eruditionē. Erato saltationē. Polymnia lyram. Melpomene cantum. Urania astrologiā. Calliope poesin.

La cta.

¶ Medusei

Dura Meduseï/ quem prepetis vngula rupit.
Is mihi causa vie. volui mirabile factum
Cernere. vidi ipsum materno sanguine nasci:
Excipit Urania: quecunque est causa videndi
Has tibi diua domos animo gratissima nostro:
Uera tamen fama est: & Pegasus huius origo
Fontis: & ad latices deduxit Pallada sacros.
Que mirata diu factas pedis ictibus vndas
Syluarum lucos circumspicit antiquarum:
Antraque/ & innumeris distinctas floribus herbas/
Felicesque vocat pariter studiique/ locique
Meonidas: quam sic affata est vna sororum.
O nisi te virtus opera ad maiora tulisset:
In partem ventura chori Tritonia nostri:
Uera refers: meritoque probas/ artesque/ locumque/
Et gratam sortem: tute modo simus: habemus:
Sed vetitum est adeo sceleri nihil. omnia terrent
Uirgineas mentes: dirusque ante ora Pyreneus
Uertitur: & nondum me tota mente recepi.
Daulia Threicio/ Phoceaque milite rura
Ceperat ille ferox: iniustaque regna tenebat.
Templa petebamus Parnasia. vidit euntes:
Nostraque fallaci veneratus numina vultu
Meonides (cognorat enim) consistite dixit.
Ne dubitate precor tecto graue sydus/ & imbrem
(Imber erat) vitare meo. subiere minores
Sepe casas superi. dictis & tempore mote/
Annuimusque viro: primasque intrauimus edes/
Desierant imbres/ victoque Aquilonibus Austro
Fusca repurgato fugiebant nubila celo.

¶ Muse in aues.
Dum nymphis cuperet volucres vim inferre Pyreneus
Uidit: & extinctus dum parat arce sequi.

Impetus ire fuit/ claudit sua tecta Pyreneus:
Uimque parat: quam nos sumptis effugimus alis.
Ipse secuturo similis stetit arduus arce:
Quaque via est vobis: erit & mihi dixit eadem.
Seque iacit vecors e summo culmine turris.
Et cadit in vultus: discussisque ossibus oris
Tundit humum moriens scelerato sanguine tinctam.
¶ Musa loquebatur. penne sonuere per auras:
Uoxque salutantum ramis veniebat ab altis.
Suscipit: & lingue querit tam certa loquentes
Unde sonent: hominemque putat Ioue nata locutum
Ales erat: numeroque nouem sua fata querentes

Ra ph. ¶ Medusei pre. volucris & alati equi. ¶ Vidi ipsum ma. san na. ipsum Pegasum. Aderat enim Perseo Pallas cum Medusam obtruncauit. ¶ Excipit Urante: vna est ex nouem musis/ que celestis interpretari pot: ουρανος enim vnde venit/ celum significat. ¶ Et peg. hu. ori. fon. Pegasus equus alatus ex sanguine Meduse natus/ cum Bellerophontem excussisset in celum subuolasse: & inter sydera ab Ioue fertur collocatus fuisse. Eusebius ait/ & ante illum Palephatus ait Bellerophontis nauem Pegasum fuisse. Plinius in. viii. Pegasos pennatos equos/ & cornibus armatos in Ethiopia nasci scribit. Idem in. x. Pegasos equino capite insignes inter aues numerat fabulosas. ¶ Pedis ictibus. percussione pedis. Hec autem narrant vt fabulam sequentem apte conectat cum superioribus. ¶ Felicesque studiique locique. cum subaudienda vt/ vt intelligamus eas studii ac loci musas felices esse. ¶ Meonidas. musas. Meonides autem non a Meonia filiabus deuictis (vt quidam somniarunt) sed a Meonia dicuntur: vt Aonides ab Aonia. Pierides a Pieria. Thespiades a Thespiis fuerunt denominate. Quamquam Myonides prima per y grecam vocalem fortassis rectius scriberetur. Nam Myonia vrbs est Phocidis: de qua Pausanias in primo mentionem facit. ¶ Opa ad ma. ad bellica gesta/ que quidem studiis disciplinarum sunt maiora. ¶ Sed ve. est ad sce. ni. omnia inquit scelerati audent: neque sibi quicque prohibitum esse putant. ¶ Adeo. certe. ¶ Omnia ter. Uirg. mentes. sententia est generalis. virgines enim natura sunt timide. ¶ Dirusque an. ora Pyre. Uertitur: versari videtur. Pyreneus autem vt hinc colligere possumus Thrax fuit tyrannus/ qui Daulida Phocidis vrbem occupauit: vbi cum quodam die. pluuioso musas ad Parnasum euntes vidisset/ vt tecta sua subirent/ dum pluuia cessaret/ inuitauit. Cum vero iam imber cessasset/ museque discedere vellent. Pyrenus impetus clausis foribus illis vim inferre parabat. Sed muse in aues conuerse euolauerunt/ quas cum persequi Pyreneus vellet ex arce se precipitem iaciens caput terre illisit/ sicque expirauit. Pyreneus sane nomen est trisyllabum: non vt quidam putant quadrisyllabum/ nisi pro monte accipiatur/ quo Gallia ab Hispania disterminatur/ tunc enim penultima cum e diphthongo scribitur. ¶ Daulia rura. Daulios agros. Daulia autem que & Daulis dicitur/ vrbs est Phocidis a Daulide nympha: vt scribit Pausanias: appellata. Phocis autem regio est in qua est Parnasus/ vnde Phocenses dicuntur. Phocea vero vrbs est Ionie a Phocis/ qui multe conditores eius secute fuisse dicuntur/ appellata. Eiusdem nominis vrbs est Carie. ¶ Annuimus. consensimus more gessimus. ¶ Primas edes. primas edium partes. ¶ Victo Aqui. Au. Auster que & Notus dicitur pluuias ac nubes. Aquilo vero serenitatem affert. ¶ Imperius ire fuit. voluntas abeundi nobis fuit. Est autem locutio greca a latinis frequenter poetis vsurpata. ¶ Uecors. stultus corde priuatus.

¶ Fabule. iiii. v. libri ar.
La ctã. ¶ Musa &c. Uenus indignata quod & Diana & Proserpina Cereris filia numen suum coniugiaque aspernaretur. Ditem quem territus viribus Typhoei mouerat. Etnam: cui subiectus a Diis erat: cum ab inferis emersisset/ impulit in amorem/ vt Proserpinam circa Etnam flores legentem cum Minerua atque Diana raperet: que capta cum propterea curru fugeret: a Cyane nympha quam dilexerat Anaphis amnis intercedente tardatus est. At ille incensus ira propter moram intercedentis/ relicto sceptro iter stagna discussit vndam: perceptusque mari mersus/ Cyaneque/ que currui obstiterat in liquorem sui nominis vertit: cuius lacus contiguus Arethuse videtur.

Ra ph. ¶ Musa loq. eleganti pharhasia mutas describit Meta. poeta. Musa namque fingit Palladi referre certamen suum cum Pieri filiabus: quod quidem in certamine/ & transformationes deorum in varia alia tempore belli gigantei a Pieri filiabus canitur/ & pena Typhoei gigantis: & Proserpine raptus/ & Cyanes in fontem mutatio: multaque alia que a musis cantantur. Pierus igitur ex Euippe vxore nouem sustulit filias: quarum pulchritudine ac vocalitate mirum superba musas in certamen prouocare causa. Eas vero nympharum iudicio victas/ muse indignate vocalitate erepta in raucas picas conuertere. Minime vero illi sunt audiendi/ qui musas Pierides a deuictis Pieri filiabus denominatas fuisse putant/ cum a Pieria (vt ait Stra.) dicantur. ¶ Uoxque sa. chere. ei quia vero greci salutant/ exprimere videtur pice. ¶ Sua fa. que de sua fortuna conquerentes.

¶ Pel

Institerant ramis imitantes omnia pice.
Miranti sic orsa dee dea. nuper ꝛ iste
Auxerūt volucrum victe certamine turbam.
Pierus has genuit Pelleis diues in aruis.
Peonis Euippe mater fuit: illa potentem
Lucinam nouies/nouies paritura vocauit.
Intumuit numero stolidarum turba sororum.
Perqꝫ tot Emonias/ꝛ per tot Achaidas vrbes
Huc venit: ꝛ tali committit prelia voce.
Desinite indoctum vana dulcedine vulgus
Fallere. nobiscum/si qua est fiducia vobis
Thespiades certate dee: nec voce/nec arte
Vincemur: totidemqꝫ sumus: vel cedite victe
Fonte Meduseo/ꝛ Hyantea Aganippe.
Vel nos Emathiis ad Peonas vsqꝫ niuosos
Cedemus syluis. dirimant certamina nymphe.
Turpe quidem contēdere erat: sed cedere visum
Turpius/electe iurant per flumina nymphe.
Factaqꝫ de viuo pressere sedilia saxo.
Tunc sine sorte prior/que se certare professa est:

Gigantomachia.

Marte giganteo timor ardus regna tonantis
Inuasit: superos ꝛ graue Martis onus.

Bella canit superum: falsoqꝫ in honore gigantes
Ponit: ꝛ extenuat magnorum facta deorum:
Emissumqꝫ ima de sede Typhoea terre
Celitibus fecisse metum: cunctosqꝫ dedisse
Terga fuge. donec fessos Egyptia tellus
Ceperit: ꝛ septem discretus in hostia Nilus.
Huc quoqꝫ terrigenam venisse Typhoea narrat/
Et se mentitis superos celasse figuris:

Juppiter in arietem.

Dum polus Enceladi crudelia membra timeret
Juppiter est factus corniger Encelado.

Duxqꝫ gregis dixit fit Juppiter: vnde recuruis.
Nūc quoqꝫ formatꝰ Libys est cū cornibꝰ Hāmō.

Apollo in ceruum.

Vidit Apollineum corui sub imagine vultum
Egyptus: quatiret cum iuga summa gyges.

Bacchus in caprum.

Cuius debuerant manus fugare
Est factus Bromius caper gigantes.

Delius in coruo: proles Semeleia capro:

Diana in Felē. Juno in vaccā. Venꝰ in piscē ꝛ Mercurius in ibin.

Cynthia fit Feles: Saturnia vacca: Dione
Piscis: Athlantiades ibis: ob Enceladum.

Fele soror Phebi: niuea Saturnia vacca:
Pisce Venus latuit: Cyllenius ibidis alis.
Hactenus ad citharam vocalia mouerat ora.
Poscimur Aonides: sed forsitan otia non sunt:
N.c nostris prebere vacat tibi cantibus aures.
Ne dubita/vestrumqꝫ mihi refer ordine carmen:
Pallas ait. nemorisqꝫ leui consedit in vmbra.

Raph. Pelleis in aruis. Macedonicis agris. Pella nāqꝫ vrbs est Macedonie Alexādri magni natiuitate nobilis. Vn̄ Juuen. Vnꝰ Pelleo iuueni nō sufficit orbis. Peonis Euippe mr̄ su. Peonia pars est Macedonie mōtana: que Emathia quoqꝫ dr̄: patronymicū aūt posuit loco gētilis. Lucinā Juno Lucina: q̄ a parturiētibꝰ mulieribus inuocabat: a luce est appellata: qꝛ in lucem educere infantes sospites credebatur. Perqꝫ tot Emonias. Emonia eadē est cū Thessalia ab Emone rege dicta. Emon autē filius fuit Chlori filij Pelasgi: pr̄ aūt fuit Thessali a q̄ Thessalia fuit cognominata. Achaidas. Achaicas/Grecas. Thespiades cer. Dee: Muse Thespiades dicte sunt nō a Thespia earū matre/ac Meonis vxore: vt q̄dā ex suo cōmodo fingunt: sed a Thespijs vrbe Beotie vbi maxime colebātur: cui opinioni accedere Ouid. vr̄/ cū deas Thespiades eas vocet. Cū quodā em̄ cōtēptu sic eas Pieri filie appellāt/ac si decerēt Thespiēsium Dee/nō aliorum. Fōte Me. Periphrasis est Hippocrenes fontis musis dicati. Et Hyan. Aga. Beotia/nā Hyātes populi sunt Beotie. Aganippe ꝟo fons est Beotie musis sacer. Ad Pe. ni. montanos. Peones nāqꝫ populi sunt Macedonie montani. Dirimāt certamina nymphe. diiudicent inquit vtre nostrū melius cecinerint. Dirimi autem ꝓprie dicūtur bella atqꝫ lites: cū sedant. Per flu. ꝑ stygē paludē. Factaqꝫ de vi. hoc de iure sūptū vr̄. Judices em̄ sniam laturi sedere iubēt. Tūc sine sor. prior. stoliditatem simul ꝛ temeritatem filiarū Pieri notat musa: quarū vna anteqꝫ̄ sorte decerneret/vtre deberēt cantū inchoare/bellū gigāteum canere cepit. Emissum qꝫ Thyphoea. Typhoeꝰ q̄ ꝛ Typhon dr̄ Titani et terre fuit filiꝰ tāta audacia: vt Jouē in pugnā prouocare sit ausus. Quare Juppiter illū fulmine strauit: Trinacrieqꝫ insule subiecit. Sane typhoeꝰ ita trisyllabū est: vt nō e ꝛ o: sed e ꝛ u in diphthōgum copulent. Quidā enim de ortographia scribētes cū oe diphthongo hoc nomē scribendū stulte preciperūt. Donec fessos Egyptia tellus Ceperit: gigantes Titanorum filij (vt primo quoqꝫ diximus) Typhoea duce impetum in Deos fecerunt: ac eos in Egyptū vsqꝫ fugere coegerūt: vbi se Typhoei metu in varia animalia: vt perspicue describit Ouidius conuerterunt: inde factum est: vt Egyptij multa animalia pro Dijs colant. In quorū stultitiam Juuenalis eam scripsit Satyram: cuius est initium. Quis nescit Volusi Bithynice qualia demens Egyptus portenta colat. Duxqꝫ gre periphrasis est arietis. Nam Juppiter se in arietem cū mutauit: cuius rei argumentum est: qd̄ Juppiter Hammon in Libya sub figura arietis colitur. Tametsi aliā huius Metamorphoseos rationē superius descripsimus. Delius in coruo. Apollo se in coruum mutauit/Bacchusqꝫ in caprum. Fele soror Phebi: Diana soror est Apollinis: que se in felem domesticum animal muribus/auibusqꝫ maxime infestum/cōuertit. Cyllenius Ibidis alis. Ibis auis Ciconie similis Egypti peculiaris/immūda/ vt que rostro anum purget. Poscimur Aonides. nos inq̄t muse ad cantādū inuitamur. Significat autem se et prudentes ꝛ modestas esse: que nisi rogate/non surrexerint ad cantandum: id quod impudentes Pieri filie fecerunt: que ne iacta quidem sorte canere ceperūt. Aonides vero muse dicuntur ab Aonia Beotie pte mōtana. Leui vmbra. suaui/ac iucunda. Dedimus summam certaminis vni: hoc est totum certamen vni ex sororibus cōmisimꝰ. Calliope. vna est ex musis: cui a pulchritudine/ac bonitate vocis nomen inditum est. Nam καλλος pulchritudo: et ὀψ vox dicitur. Morem autem citharedorum expressit/qui cithare chordas anteqꝫ̄ verum incipiant cantum tentare solentꝰ. Chorde autem proprie dicuntur musicorum instrumentorum.

Neruis

Re pe. ¶ Querulas: chordis. ¶ Prima Ceres: a laudibus Cereris carmē suū Calliope auspicatur. Ceres autē Saturni & Opis filia fuisse dr: q̄ olim prima agrorū cultū ac frumēta hoibus mōstrauit: legesq̄ adinuenit: qbus hoies ciuiliter viuere ceperūt. Dicta est autem Ceres a gerendis frugibus p̄ra lr̄a ꝑpter affinitatē mutata: vt de natura Deoꝝ Cic. ait. ¶ Alimenta mi. periphrasis est frumēti: ante cuius inuētionez glādibus hoies vescebantur. ¶ Prima de. le. repetitio est q̄ maxime laudationez exornat. Qȝ aūt Ceres p̄mas leges inuenerit: illud quoq̄ argumēto: q̄ Thesmophora a grecis vocat̄: hoc est legifera/ & eius sacra Thesmophoria: que a nostris Cerealia dn̄r. ¶ Uasta gi. Typhoeo gigāti fulmine percusso Juppiter Siciliā insulā super iniecit/ne quando resurgens a celo Deos pellere tentaret. ¶ Trinacris. Sicilia q̄dē Trinacris a poeta: sed ab aliis Trinacris frequētius dicitur: q̄ tria acumina hēat e ꝑmontoria/ Peloꝝ/ Lilybeū/ & Pachynū. Quidā ex antiqua historicis Trinaciā illā vocār: a Trinaco rege denominatā: vt scribit Apollonū enarrator. ¶ Magnis mo. montibus/ponderibus. ¶ Nititur il. q. hoc idcirco fingitur: quia Sicilia terre motu sepenumero quatit̄. ¶ Ausonio pe. Italo/ q̄ppe qui & ad Italiā vergat: & ab ea mille & quingentis passibus distet. Dictus est autem Pelorus a Peloro classis Hannibalis gubernatore: quem interfectum Hannibal cum crederet se in insidias adductum ibi sepeliendū curauit. ¶ Leua pa. tibi: apostrophe ad montē/ qua meridionē exornat. Pachynus vero Sicilie est ꝑmontoriū i Greciam vergens. ¶ Lilybeo crura premuntur. Lilybeus quoq̄ Sicilie est ꝑmōtorium Africam respiciēs. ¶ Degrauat Et. ca. deprimit. Etna vero mōs ē Sicilie altissimus: cuius vertex fere semper flāmas eiectat: est etiaz vrbs Etna a Hierōe rege edificata: vñ Etnei dn̄r. ¶ Sepe re. se pe inquit tentat montes excutere/ quo tempore maximi fiunt terremotꝰ/ per quodquidem significatur vastum Typhoei & robur & corpus. ¶ Luctatur: conatur. ¶ Remoliri: demoliri: decutere: prepositionē posuit pro prepositione. ¶ Rex si. Pluto. Manes silentes dicitur: q̄ mortuis nulla vox sit. ¶ Pateat: aperiatur. ¶ Solū: terra. ¶ Atrorū equo. nigrorū. apud inferos em̄ oia sunt nigra: vtpote apd̄ quos ꝑpetue sunt tenebre. ¶ Ambibat: circuibat. ¶ Fundamina: fundamenta. ¶ Postq̄ ex. sa. est: satis cōpertū est. Hec autē narratur vt cōmodius fabula fabule connectatur. ¶ Labare: vacillare. ¶ Uidet hunc Ery. va. Erycina a Romanis: Siculisq̄ Uenus dicitur/ ab Eryce Ueneris ipsius: ac Bute filio: qui cum in Sicilia regnaret: ac plurimū corporis viribus polleret: hospites vt secuz cestibus decertarent ꝑuocabat. In extructo matri Ueneri tēplo: q̄ Erycina fuit appellata/ cū Hercule ꝯgressus ab eo fuit interfectus. In vertice autez montis/ qui ab eo ipso Eryx cognominatur: dicitur fuisse tumulatus. Narraturus vero poeta Cyanes nymphe transformationem in stagnū: prius Proserpine raptum elegantissime describit. Cū em̄ Pluto deus inferoruz in Sicilia vagaretur: sagitta a Cupidine rogatu Ueneris percussus/ visa Proserpina Cereris filia ita exarsit: vt eam raptam statim curru suo imponeret: atq̄ asportaret. Cuz āo a Cyane nympha retineretur ipse adaperta terra ad inferos cum amica deuectus est. Cyane autē eo dolore fuit affecta: vt paulatim in fontez fuit cōmutata. ¶ Mōte suo: Eryce sibi dicato ¶ Natū vo. filiū alatum: hoc est Cupidinem. ¶ Arma ma. mee: eadē ferme oratione Uenꝰ apud Uergil. Cupidinē filium alloquitur. Nate mee vires/ mea magna potentia solus. ¶ Inq̄ dei pe. in animū Plutonis. ¶ Moliri: ꝑpara. ¶ Triplicis re: quod in tres diuisum ē ꝑtes. Quaruz sup̄ma (hoc ē celū) obtigit Joui. Media (hoc est terra cum mari) Neptuno. Infima ac vltima (hoc est Inferi) Plutoni. ¶ Profers: ꝑducis: amplificas ¶ Agit pater mū. hoc ē etiā ps mūdi i periculo v̄sat: parūq̄ abest q̄n ea a nobis amittat̄ ¶ Et tn̄ in ce. q̄q̄ nō solū iquit iferos ps timur ab amore liberos esse: veꝝ supoꝝ q̄q̄ q̄dā nos spernūt: nr̄aq̄ patiētia fruūtur. ¶ Pallada nō ne vi. q̄bus potissimū ipnat̄ Uenus exponit. Pallas em̄ ac Diana ꝑpetuā vouerāt virginitatē. ¶ Cereris quoq̄ filia Proserpina: q̄ Jouis & Cereris fuit filia.

Musa refert. dedimus summam certaminis vni.
Surgit: & immensos hedera collecta capillos
Calliope querulas pretentat pollice chordas.
Atq̄ hec percussis subiungit carmina neruis.
Prima Ceres vnco glebam dimouit aratro.
Prima dedit leges. Cereris sunt omnia munus.
Illa canenda mihi est. vtinam modo dicere possem
Carmina digna dea. certe est dea carmine digna.

¶ Tipheus.

Ceruicez Etna premit: lilybeum crura: Pelore
Dextra: Pachyne tibi est subdita leua manus:

Uasta giganteis iniecta est insula membris
Trinacris: & magnis subiectum molibus vrget
Ethereas ausum sperare Typhoea sedes.
Nititur ille quidem: tentatq̄ resurgere sepe:
Dextra sed Ausonio manus est subiecta Peloro:
Leua Pachyne tibi: Lilybeo crura premūtur:
Degrauat Etna caput: sub qua resupinꝰ harenas
Eiectat: flammāq̄ fero vomit ore Typhoeus.
Sepe remoliri luctatur pondera terre
Oppidaq̄/ & magnos deuoluere corpore mōtes.
Inde tremit tellus: & rex pauet ipse silentum:
Ne pateat: lateq̄ solum retegatur hiatu:
Immissusq̄ dies trepidantes terreat vmbras.

¶ Proserpine raptus.

Dis Phlegetonteo tellure tremente barathro
Exit: Persephonen predo vagamq̄ rapit.

Hanc metuens cladem tenebrosa sede tyrannus
Exierat: curruq̄ atrorum vectus equorum
Ambibat Sicule cautus fundamina terre
Postq̄ exploratum satis est loca nulla labare/
Depositoq̄ metu videt hunc Erycina vagātem
Monte suo residens: natumq̄ amplexa volucrem
Arma/ manusq̄ mee/ mea nate potentia dixit:
Illa/ quibus superas omnes: cape tela: Cupido
Inq̄ dei pectus celeres molire sagittas:
Cui triplicis cessit fortuna nouissima regni.
Tu superos/ ipsumq̄ Iouem/ tu numina ponti
Uicta domas: ipsumq̄/ regit qui numina terre.
Tartara quid cessant: cur non matrisq̄: tuumq̄
Imperium profers: agitur pars tertia mundi.
Et tamē in celo quoq̄ iam patientia nostra est.
Spernimur: ac mecum vires minuuntur amoris.
Pallada non ne vides: iaculatriceq̄ Dianam
Abscessisse mihi: Cereris quoq̄ filia virgo
Si patiemur erit. nam spes affectat easdem.

h ¶ Pro

Ra ph. ℂ Patruo. plutoni: q Iouis frat Proserpinã sibi vxorẽ copulauit. ℂ Nec q̄ magis audiat arcũ: hoc ẽ nec q̄ facili⁹ ab arcu emittat. Ille nãq; sagitte arcũ audire ꝛ obtẽpare dicũt: q̄ facile ab arcu emittũtur. ℂ Flexile cornũ: ꝑpter cacophoniã cornũ dixit pro cornu. ℂ Oppositoq; ge. gestum exprimit eorum: qui arcus intendunt. ℂ Curuauit. inflexit: vt itẽderat. ℂ Flexile cor. flexilẽ arcũ: ex cornu confectũ. ℂ Inq; cor: in cor de rõ loquẽdi exposcit. ℂ Hamata harũ. sagitta ferro armata ꝛ hamo: q̄ q̃dẽ e corpore difficulter extrahi potest. Est autẽ hamatus nomen pticipio simile vt galeatus. ℂ Ditẽ: Plutonẽ: q̄ a grecis πλουτων: a latinis Dis siue Ditis κατ αντιφρασιν: qui minime sit diues dicitur. Nã πλουτος ꝛ Deus est diuitiaꝝ: ꝛ pro ipsis quoq; diuitijs ponitur. ℂ Haud p. Et. lacũ noĩe Pergusam discribit/ iuxta quẽ Proserpina cũ sibi equalibus puellis flores colligẽs a Plutone illac curru trãseunte rapta fuit. Hũc vero lacũ Claudianus (qui ꝛ ipse raptũ Proserpine descripsit) Pergũ a Siculis appellari ait. Haud ꝓcul inde lacus/ Pergũ dixere Sicani Pãditur. Ita locorũ nõia varie sepenumero a poetis efferũt. ℂ Etneis me Etna vrbe. nã Etna mõs est Sicilie: ꝛ vrbs vt diximus. Quidã vero putant Enneis esse legẽdũ: q Enna q̃q; per duplex n ꝛ sine diphthõgo Sicilie vrbs est mediterranea: iuxta quã cõtendũt Proserpinã fuisse raptã. ℂ Nõ il. plu. Cay. Car. cy. Cayster fluui⁹ est Asie iuxta Asiã paludẽ ac Ephesuz vrbẽ labẽs: quez Cygnis abundare. Verg. quoq; in pri. Georg. testat. Iam varias pelagi volucres: ꝛ que Asia circũ Dulcibus in stagnis rimant̃ prata Caystri. Sic autẽ dict⁹ est q labit̃ ꝑ κεκαυμενην: cõbustã regionẽ. Ab hoc deductur Caystriũ pratũ iuxta Ephesũ ℂ Sylua co: a q̃s: vndiq; sylua lacũ circuit. ℂ Sũmouet. ꝓpellit: penetrare nõ sinit. ℂ Phebeos ig. Solis feruores. ℂ Puellari stu. puelle conueniẽti. ℂ Vsq; a. pro. Iam. Acclamatione hac significat q̃ vehemens ad amãdũ sagitta Cupidis effectus fuerit Pluto. ℂ Ab ora sũ. a supmo libo. ℂ Hec quoq; ia. q amiserat flores. ℂ Raptor a. c. agitat ꝛ cõcitat in cursuz. ℂ Et no. qu. vo. Exhortatur equos noĩa equorũ Plutonis hec esse feruntur. Orphne⁹: q̄ obscurus iterpretari potest ꝛ niger: Ethon q̄ vrẽs. Is autẽ vnus est etiã ex Solis eq̃s. Nycteus qui nocturnus a nocte/ q̄ νυξ grece d̃r: Alastor q̄ infestus ꝛ ꝑsitiosus. Sunt eñ Alastores Demones h[o]ibus pniciosi ꝛ īfesti. ℂ Excutit: cõcutit ℂ Obscura ferru. ferrugineo colore: qui fuscus est ac ferro silis. ℂ Stagna pa. Palici (vt Eschylus in Etnis scribit) Iouis ꝛ Thalee nymphe a Vulcano genite filij fuerunt: vt vero alij/ in q̄bus Silenus scriptor grecus: Vulcani et Etne Oceani filia. Dicti sunt autem Palici απο του παλιν ελθειν: hoc est ab iterũ veniendo in vitam: cum mortui iam essent. Nam cum Thalea nympha a Ioue fuisset cõpressa Iunonis timore optauit: vt sibi terra dehisceret. Qd qũdẽ vbi factũ ẽ: maturi pt⁹ ipsa aduenit: ex terra igitur adaperta: duo simul infantes exiliere: q palici sunt appellati. Nõ autẽ paruuli sci: vt putat Toriel. qui in hoc quoq; sede nimiũ fallitur nam palicos: απο του παλιν: quod est iterũ: ꝛ hiscere verbo latino scribit cõponi: eoq; secunde syllabe a literã pcipit ascribendã. cũ ꝛ nomẽ grecũ ꝓculdubio sit: nec si illo mõ cõponeret: greci vnq̃ huiusmodi verbo vterentur. Iuxta Palicos autẽ fons est Palicine/ q̄ aquã in altuz sex cubitis eiaculari d̃r: q̄ in eundẽ fontẽ iteꝝ reuertat̃. Ius quoq; iurãdũ ibi sanctũ fuisse scribũt. Que eñ quis iurasset ea in tabella scripta in aquã ꝓijciebant: ac si quidez vera fuissent tabella fluitabat/ si quis vero peierasset/ tabella submergebat nec vsq̃ apparebat. In periurio ꝓ deprehensus comburebatur. ℂ Feruẽtia: innuit poeta ibi esse fontes calidarũ aquarum. ℂ Et qua Bacchiade: hoc est originem a Bacchia ducẽtes: Bacchias eñ Dionysij filius Corinthũ habitauit: ab eo autem genus ducentes (vt scribit ꝛ Strabo: et expositor Argonauticon Apollonij) generosissimi corinthioꝝ hẽbant̃ Ceteꝝ expulsi Corintho ꝓpt̃ Acteonis mortẽ dicũt fuisse Melissus eñ p̃r eũ vidisset filiũ a Bacchiadis dilaceratũ: tãq; Isthmia forẽt celebrãda: ascẽdens altari multa in Corinthios est ipreccat⁹: nisi filij cedẽ vindicarẽt: cũq; ea dixisset se precipitẽ ex alto dedit. Quare Corinthij/ ne inultã eã cedẽ relĩquerẽt oraculoq; id iubenti obtẽperarent: Bacchiadas expulerũt. Chersicrates autez vnus Bacchiadũ Cercyram edificauit: cum illinc Colchos eiecisset. Videtur autem poeta innuere Drepanum a Bacchiadis edificatum: quã̃q; et Cercyra Drepane fuerit appellata: q (vt Time⁹ inquit) δρεπανον: hoc est falx illic abscondita est: qua Cronos Urani: hoc est celi pudenda: aut Iuppiter Croni reciderit. ℂ Bimari Corintho. Corinthus idcirco bimaris appellatur: quod in Isthmo Peloponnesi edificata ab altera parte Egeum mare: ab altera Ionium spectet. ℂ Inter inequales port⁹: alter nanq; maior esse alter minor perhibetur. ℂ Posuerunt menia: vrbem Drepanum edificarunt. ℂ Est medium Cyanes: locum describit vbi Cyane nympha Plutonem inhibere voluit: ne Proserpinam asportaret: ceterum a Plutone contempta dolore in fontem sui nominis fuit conuersa: qui Anapi fluuio commixtus iuxta Ortygiam insulam in mare labit̃.

At tu pro socio/ si qua est ea gratia regno:
Iunge deam patruo. dixit Venus. ille pharetram
Soluit: ꝛ arbitrio matris de mille sagittis
Unam sepossuit. sed qua nec acutior vlla/
Nec minus incerta/ nec que magis audiat arcum.
Oppositoq; genu curuauit flexile cornu:
Inq; cor hamata percussit harundine Ditem.
Haud procul Etneis lacus est a menibus altus
Nomine Pergusa. non illo plura Cayster
Carmina cygnorum labentibus audit in vndis
Sylua coronat aquas cingens latus omne: suisq;
Frondibus vt velo phebeos summouet ignes.
Frigora dant rami: varios humus humida flores:
Perpetuum ver est: quo dum Proserpina luco
Ludit: ꝛ aut violas/ aut candida lilia carpit:
Dumq; puellari studio/ calathosq; sinumq;
Implet: ꝛ equales certat superare legendo.
Pene simul visa est: dilectaq;/ raptaq; Diti.
Usq; adeo est ꝓperat⁹ amor. dea territa mesto
Et matrem ꝛ comites: sed matrem sepius ore
Clamat: ꝛ vt summa vestem laniarat ab ora
Collecti flores tunicis cecidere remissis:
Tantaq; simplicitas puerilibus affuit annis:
Hec quoq; virgineum mouit iactura dolorem.
Raptor agit currus: ꝛ nomine quenq; vocando
Exhortatur equos: quorum per colla/ iubasq;
Excutit obscura tinctas ferrugine habenas:
Perq; lacus altos: ꝛ olentia sulfure fertur
Stagna palicorum rupta feruentia terra/
Et qua Bacchiade bimari gens orta Corintho
Inter inequales posuerunt/ menia portus.

ℂ Cyane in stagnum.
Mens vt erat Cyane raptori obstare profundo
Cum nequit in sons est facta gemens Cyane

Est medium Cyanes/ ꝛ Pisee Arethuse/

Quod coit angustis inclusum cornibus equor:
Hic fuit: a cuius stagnum quoq; nomine dictũ est:
Inter Sicelidas Cyane celeberrima nymphas/
Gurgite que medio summa tenus extitit aluo:
Agnouitq; deam. nec longius ibitis inquit.
Non potes inuite Cereris gener esse. roganda/
Non rapienda fuit. quod si componere magnis
Parua mihi fas est: & me dilexit Anapus:
Exorata tamen/nec/vt hec exterrita nupsi.
Dixit: & in partes diuersas brachia tendens
Obstitit: haud vltra tenuit Saturnius iram:
Terribilesq; hortatus equos in gurgitis ima
Contortum valido sceptrum regale lacerto
Condidit. icta viam tellus in tartara fecit:
Et pronos currus medio cratere recepit.
At Cyane/raptamq; deam: contemptaq; fontis
Iura sui merens inconsolabile vulnus
Mente gerit tacita: lachrymisq; absumitur omnis.
Et quarum fuerat magnum modo numen. in illas
Extenuatur aquas. molliri membra videres:
Ossa pati flexus: vngues posuisse rigorem:
Primaq; de tota tenuissima queq; liquescunt:
Cerulei crines: digitiq; & crura: pedesq;
Nam breuis in gelidas membris exilibus vndas
Transitus est. post hec humeri: tergumq;: latusq;:
Pectoraq; in tenues abeunt euanida riuos.
Deniq; pro viuo vitiatas sanguine venas
Lympha subit. restatq; nihil. qđ prendere possis.
¶ Interea pauide nequicq̃ filia matri
Omnibus est terris: omni quesita profundo.
Illam non vdis veniens Aurora capillis
Cessantem vidit: non hesperus. illa duabus
Flammiferas pinus manibus succendit ab Etna
Perq; pruinosas tulit irrequieta tenebras.
Rursus vbi alma dies hebetarat sydera: natam
Solis ab occasu/Solis querebat ad ortus
Fessa labore sitim conceperat: oraq; nulli
Colluerant fontes. contectam stramine vidit
Forte casam: paruasq; fores pulsauit. at inde
Prodit anus: diuamq; videt: lymphamq; roganti
Dulce dedit: testa: quod coxerat ante: polenta.

¶ Puer in Stellionem.
Fessa Ceres sessam risit puer: ira secuta est:
Stellio fit: quare: mista polenta fuit.

Dum bibit illa datum: duri puer oris: & audax

Ra ph. ¶ Tyr. Cyane autem (vt scribit copiose Plutarchus ex sententia Dosithei) puella fuit Syracusana: que ex oraculo & Cyanippũ patrẽ: & seipsaz mactauit: cũ patris desyderiũ ferre nõ posset. Cũ autẽ illi⁹ morte pestis foret sedata Syracusani diuinos honores ei decreuerũt: ac perennẽ & maximũ fontẽ ab eiusdẽ noĩe appellarũt. Est autẽ iuxta Syracusaʒ Proserpine sacer (vt scribit Diod.) q̃ ppe illum rapta fuerit Proserpina: vt etiã Cicero testat. ¶ Et Pisee Arethuse. Arethusa fons est Sicilie iuxta Syracusas vrbẽ: quã idcirco Piseam poeta vocat: q̃ (vt dixim⁹) credit esse Alphe⁹: qui fluui⁹ iuxta Pisam Olympie vrbeʒ labẽs absorbet a terra/ac subter mare fluẽs in Siciliã vsq; Arethusaʒ efferre dr. ¶ Cõponere. cõparare. ¶ Anap⁹. Anap⁹ q̃ & Anapis dr/fluui⁹ est Sicilie: q̃ idcirco Cyanen amare fingit: q̃ iũcti i mare se effudũt. ¶ Saturni⁹. Pluto Saturni fili⁹. ¶ Cõdidit. iecit tãtis virib⁹ vt totũ sceptruʒ occultaret. ¶ Icta viã tellus. naʒ sceptro pcussa ita hiauit: vt facile Plutonis curr⁹ illac ad inferos pertrãsierit. ¶ In tartara. ad inferos. Est em̃ tartar⁹ infim⁹ inferoꝝ locus: & obscurissim⁹: dict⁹ παρα το εκτεταραχθαι: hoc ẽ ex eo: q̃ oĩa in eo pturbata & cõfusa sũt. Mutat autẽ gen⁹/nã in singulari masculinũ est: i plurali neutrũ. ¶ Medio cratere. i mediã voraginẽ. Nã crater nõ solũ vas dr: sed ad ei⁹ similitudinẽ hiat⁹ q̃z terre: vñ flãma pcertim egrediat/crater appellat: vñ Empedoclẽ se in Etne craterẽ pcipitasse legim⁹. ¶ Incõsolabile vuln⁹. maximũ dolorẽ: q̃ nullã cõsolationem admittere posset. ¶ Oĩs. tota. ¶ Ossa pati flexus. ossa fieri flexilia. ¶ Exilib⁹. tenuib⁹ ac paruis. ¶ Euanida. euanescẽtia: resoluta. ¶ Restatq; nihil qđ prẽdere possis. nihil inquit duri de Cyanes corpore fuit relictũ: qđ quisq̃ manib⁹ pꝛẽdere possit.

¶ Fabule. v. quinti libri Argumentũ.

La ctã. ¶ Interea &c. Ceres cũ orbẽ terrarũ pagrasset requirens filiã Proserpinã estu torrida ad casam cuiusdã anus noie Mismes deuenit: petitq; ab ea vt sibi aquã ad colluẽdũ ieiuniũ porrigeret. Que cũ polẽtatam potionẽ ei dedisset: et illa auidi⁹ biberet: puer q̃dam ex eiusdẽ case nomine Stelles pcactus est pse cutus/

cutus/pdicãs auiditatẽ eius in bibẽdo: cuius dea audacia pueri offensa in malis: partẽ potionis in eũ effudit: fecitq; vt in stellionẽ conuerteret: qui potionẽ sparsam polenta ostenderet.

¶ Interea pauide. Ceres Proserpinã filiam querẽs cum desessa siti laboraret: quandã rogauit anum: vt sibi aquã ad hos colluẽdũ exhiberet. Ea cũ mulsũ polẽta cõmixtũ a vetula traditũ bibere cepisset: puer audacior ridere & Cererẽ gule deditam esse iactare ausus est. Quare idignata ceres in faciẽ impudẽtis pueri mulsũ simul & polẽtã expuit: eũq; in stellionẽ aial variis maculis infectũ cõmutauit. ¶ Omni profundo. in omni mari. ¶ Vdis capillis humidis: ppt rorem autẽ nocturnũ auroꝛe hũidos capillos fingit habere. ¶ Ab Etna. ab Etne incẽdio & cratere: vñ & in sacrificiis Cereris: que mysteria & initia vocant: faces accẽsas iactare solebãt: ad imitationẽ ipsi⁹ filiã inquirẽtia. ¶ Flãmiferas pin⁹: Pin⁹ arbor est ex qua optime faces cõficiunt. Duas autẽ integras pin⁹ marias Ceres accẽdit/illisq; p facib⁹ vtebat. Claudian⁹ ꝯo duas cedros ab illa gestatas fuisse scribit. ¶ Hebetarat sydera. lumẽ syderũ retuderat & occultarat. nã aduentente die syderũ fulgor nõ videt. ¶ Oraq; nulli Colluerãt fõtes. hoc est nihil aque biberat. Propẽ autẽ os colluĩ dr: qñ abluit. ¶ Stramie. palea. ¶ Prodit anus. pcedit: egredit. Quenã ꝯo fuerit hec anus poeta quidem reticet: sed Caper in opera Vergiliana scribit fuisse Megniram Celei ancillam: que Cererẽ manu pꝛhensam introduxit. Huic astipulat & Diomedes grãmatic⁹: qui & illud adiicit: puerũ a Cerere in stellionẽ cõuersum Iambã fuisse vocatũ: vnde Iamb⁹ videt esse noiatus. ¶ Dulce dedit. nõ mulsũ: qđ est ditiorũ: sed mustum quo rustici quoq; nõ carẽtẽ puto accipiẽduʒ. ¶ Testa. terreo vase: per qđ significat poeta vetulã eã inopẽ admodũ fuisse. ¶ Polẽta. cum pꝛpositio subintelligat. Polẽta ꝯo cib⁹ est Grecis olim tã familiaris q̃ puis Romanis: vterq; ꝯo cibus est quo rustici precipueq; montani vtuntur. ¶ Duri oris. impudentis. Illi enim duri esse oris dicuntur: qui sunt impudentes.

Constitit ante deam: risitqʒ: auidamqʒ vocauit
Offensa est: neqʒ adhuc epota parte loquentem
Cum liquido mixta perfudit diua polenta
Combibit os maculas: et que modo brachia gessit
Crura gerit. cauda est mutatis addita membris.
Inqʒ breuem formam: ne sit vis magna nocendi
Contrahitur: paruaqʒ minor mensura lacerta est.
Mirantem: flentemqʒ: et tangere monstra pauentē
Fugit anum: latebrasqʒ petit: aptumqʒ colori
Nomen habet variis stellatus corpora guttis.
¶ Quas dea per terras: et quas errauerit vndas
Dicere longa mora est. querenti defuit orbis:
Sicaniam repetit. dumqʒ omnia lustrat eundo:
Uenit et ad Cyanen: ea ni mutata fuisset:
Omnia narrasset: sed et os: et lingua volenti
Dicere non aderant. nec qua loqueretur habebat.
Signa tamen manifesta dedit: notamqʒ parenti
Illo forte loco delapsam in gurgite sacro
Persephones zonam summis ostendit in vndis:
Quam simul agnouit: tanq̄ tum deniqʒ raptam
Scisset: inornatos laniauit diua capillos:
Et repetita suis percussit pectora palmis.
Nescit adhuc vbi sit. terras tamē increpat omnes:
Ingratasqʒ vocat: nec frugum munere dignas:
Trinacriam ante alias: in qua vestigia damni
Repperit. ergo illic seua vertentia glebas
Fregit aratra manu: pariliqʒ irata colonos:
Ruricolasqʒ boues leto dedit: aruaqʒ iussit
Fallere depositum: vitiataqʒ semina fecit.
Fertilitas terre latum vulgata per orbem
Sparsa iacet. primis segetes moriuntur in herbis.
Et modo Sol nimi⁹: nimius modo corripit imber:
Syderaqʒ: et venti nocent: auideqʒ volucres
Semina iacta legunt: lolium: tribuliqʒ fatigant
Triticeas messes: et inexpugnabile gramen.
Tum caput Eleis Alpheias extulit vndis:
Rorantesqʒ comas a fronte remouit ad aures.
Atqʒ ait: o toto quesite virginis orbe:
Et frugum genitrix immensos siste labores:
Ne ve tibi fide violenta irascere terre.
Terra nihil meruit: patuitqʒ inuita rapine.
Nec sum pro patria supplex. huc hospita veni:
Pisa mihi patria est: et ab Elide ducimus ortus.
Sicaniam peregrina colo. sed gratior omni
Hec mihi terra solo est. hos nūc Arethusa penates
Hanc habeo sedem: quam tu mitissima serua.
Mota loco cur sim: tantiqʒ per equoris vndas
Aduehar Ortygiam: veniet narratibus hora

Ra ph. ☞ ¶ Auidā. gulosā. ¶ Epota parte. Epot⁹ mō actiuā: mō passiuā hʒ significationē. vt hoc loco. Sic Juue. Epotaqʒ flumia Medo Prādēte. ¶ Combl. os maculas. Jhit. ¶ Aptū colori Nomē hʒ. stellio vocat⁹ q paruis stellis īsignit⁹ esse videat. Est aūt paruū aīal qd (vt inqt Pli.) rore tm viuit. A stelliōe ṗo stellionatus crimē a iure ɔsultis deductū ē. vt ei stelliōes varij sūt et ṗsicolores: ita impostores atqʒ deceptores: vt vilia videāt p̄tiosa: arte q̄dā ac simulatione mēdaciisqʒ efficiūt. ¶ Stellat⁹ corpa. stellatū hñs corp⁹: et guttis infectū quē stelle videant.
¶ Fabule. vſ. quinti libri Argumentū.

La ctā. ¶ Quas dea ⁊c. Cum Arethusa nympha Sicilie fontis: q̄ humo p̄ssua ab Elida fluit: indicauisset Cereri a Dite raptā Proserpinā: et illa ab Joue impetrasset si fris nuptiis ɔtēta nō esset: sa lege ad inferis duceret eā: si nihil gustasset. Quā ob eām cū iudiciū fieret: Ascalaph⁹ hospes Acherōtis fili⁹ ad iudiciū pm⁹ descēdit: dixitqʒ eā mali punici granū gustasse. Quāobrem in auē bubonē abominandi ominis ɔuersus est. Juppiter aūt ex eq̄ Cereri: fratriqʒ tribuit: vt ptē āni Proserpina apud vir: partē aūt apud matrē ageret.

Ra ph. ☞ ¶ Querēti defuit orb. nā cū totū plustrasset Ceres terrarū orbē vbi q̄reret filiā nihil ei loci restabat/ q̄re in Siciliā est reuersa. ¶ Sicaniam. Siciliam a Sicano rege appellatam. ¶ Nec qua loq. hs. hoc est nec linguā q̄ loq posset habebat. ¶ Persephones zonam. Proserpine cingulū. Quā ei latini Proserpinaz greci Persephonē vocant. ¶ Trinacriā añ alias. trinacria: q̄ et Trinacria vocatur: q tria acra et pmōtoria habeat: cognoiata fer: vt supi⁹ q̄ʒ diximus. Alij a Trinacro rege: cuius meminit sibylla (vt Stepha. refert) sentiūt fuisse dictā. A latinis etiā Triq̄tra: a triāgulari figura noiat. A q̄busdam ṗo grecoꝝ Trinacia ἀπο του τριναχος. tridēte vocatur: q ei sit silis. Multa ṗo loca a rerū silītudine noiant vt Lyncel⁹: Brūdusiū: sardinia. ¶ In q̄ vestigia dāni Reppi: cā ēst cur Siciliā ta p̄mis frugum

gū. muere idignā putet ceres: q: illic mille sue iacture signa iuenit et amisse filie. ¶ Seua manu. magna et robusta. ¶ Pariit leto. simili / ac pari morti. Dare aūt leto et morti iterficere est. ¶ Aruaqʒ iussit Fal. de. hoc est aruis mādauit: ne sibi credita semina redderēt. Depositū aūt dr̄ q̄dq̄d apud aliquē custodie grā collocat. Est ṗo figurata / ac poetica locutio: fallere depositū: p eo qd est fallere hoies nō reddēdo semina credita / atqʒ deposita. ¶ Sparsa iacet. dispersa marcessit ac nullo est i honore: nullūqʒ fructū hoib⁹ p̄bet. ¶ Segetes. frumēta seminata. Elegāter aūt ea oia enumerat: qb⁹ segetes corrūpunt. ¶ Et mō. sol nimi⁹. nimia siccitas a calore solis ɔuentēs. ¶ Nimi⁹ imber. nimia humiditas. Nā imber (vt ait Plin.) in herba tm segetib⁹ est vtil: florētib⁹ aūt frumēto et hordeo nocet. ¶ Syderaqʒ et vēti nocēt. sydera tūc nocere segetib⁹ vident cū rubiginē ɔhūt. Nā rubigo (vt idē scribit Plin.) celeste est frugū: vinearūqʒ malū nullomin⁹ noxiū. Uēti aūt tribus tpib⁹ nocēt frumēto et hordeo: in flore: aut ptin⁹ cū deflorere: vel maturescere incipiētib⁹. ¶ Semina iacta. grana seminata. ¶ Legūt. colligunt et deuorāt. ¶ Loliū tribuliqʒ fatigāt. loliū ac tribuli herbe sūt segetib⁹ infeste. ¶ Fatigāt. laboriosiores efficiūt. ¶ Triticeas messes. tritici segetes. Messis aūt p̄pe dr̄ tps metēdi et colligendi frumēti: ʒ p segete q̄ʒ iterdum accipit: vt hoc loco. ¶ Et inexpugnabile gramen. indomabile: q nulla rōne ita domari pōt: vt nō renascat. Uidet aūt felicis esse piphrasis. Gramē ṗo ne spēa est herbe fere vbiqʒ nascētis: ɔsuls simplicit p herba frequēter gramē accipiat. ¶ Eleis vadis. p subterraneas cauernas ab Elide Olympie vrbe venientib⁹. Tres aūt sunt vrbes hoc noie: vna i Egypto ab Eleo Tātali filio cognoiata: altera i Arcadia: tertia in Hispania: vñ Ele⁹ possessiuū mō trisyllabū: modo Elle⁹ q̄drisyllabū: modo Ehel⁹ q̄nqsyllabū declinat. ¶ Alpheias ex. Arethusa: q̄ Alphei Elidis fluuij filia esse videt. Nā Are

☞ thusa

Tempestiua meis:cum tu curaq̨ leuata/
Et vultus melioris eris.mihi peruia tellus
Prebet iter:subterq̨ imas ablata cauernas
Hic caput attollo:desuetaq̨ sydera cerno.
Ergo dum stygio sub terris gurgite,labor:
Uisa tua est oculis illic Proserpina nostris.
Illa quidem tristis/neq̨ adhuc interrita vultu/
Sed regina tamen:sed opaci maxima mundi:
Sed tamen inferni pollens matrona tyrãnt.
Mater ad auditas stupuit ceu saxea voces:
Attonitaq̨ diu similis fuit:vtq̨ dolore
Pulsa graui grauis est amentia:curribus auras
Exit in ethereas.ibi toto nubila,vultu
Ante Iouem sparsis stetit inuidiosa capillis.
Proq̨ meo veni supplex tibi Iuppiter inquit
Sanguine:proq̨ tuo.si nulla est gratia matris
Nata patrem moueat.neu sit tibi cura precamur
Uilior illius:quod nostro est edita partu.
En quesita diu tandem mihi nata reperta est:
Si reperire vocas amittere certius/aut si
Scire vbi sit reperire vocas.quod rapta feremus:
Dũmodo reddat eam.neq̨ enim predone marito
Filia digna tua est:si iam mea filia non est.
Iuppiter excepit.cõmune est pignus/onusq̨
Nata mihi tecum.sed si modo nomina rebus
Addere vera placet:non hoc iniuria factum:
Uerũ amor est/neq̨ erit nobis gener ille pudori.
Tu modo diua velis/vt desint cetera:quãtum est
Esse Iouis fratrem:quid:q̨ non cetera desunt:
Nec cedit nisi sorte mihi.sed tanta cupido
Si tibi dissidij est:repetet Proserpina celum:
Lege tamen certa:si nullos contigit illic
Ore cibos.nam sic Parcarum federe cautum est.
Dixerat.at Cereri certũ est educere natam.
Non ita fata sinunt.quoniam ieiunia virgo
Soluerat:⁊ cultis dum simplex errat in hortis
Puniceum curua decerpserat arbore pomum/

Raph. Arethusa(vt paulo ante diximus)eadẽ cũ Alpheo esse putatur.Que em̃ apud Pisam in Alpheũ proijciũtur(vt scribit Plini⁹) eadẽ in Sicilia ab Arethusa eijciunt:vñ fabule dat⁹ est loc⁹ Alpheũ Elidis fluuiũ Arethuse nymphe amore captũ/eã in Siciliã vsq̨ fuisse psecutũ. ¶Rorantes co.stillãtes capillos. ¶A fronte re.ad au.a frõte vsq̨ aures repulit. Gestũ antẽ expressit natantium/⁊ sub aqua natãtium:q̃ cũ primũ ex aqua caput extulerint/ capillos a frõte ad aures vsq̨ manib⁹ ambabus repellunt. ¶Immẽsos siste la.hoc est immẽsis desiste laborib⁹ filie querẽde.Est aũt trãsitiuũ sisto:qd significat firmo/ac stare facio. ¶Uiolẽta:idignata.¶Patuit.se aperuit.vt Plutoni vna cũ rapta Proserpina ad inferos pperãti aditũ preberet. ¶Nec sum pro patria supplex: nec tibi p patrie mee excusatiõe supplico. Hec aũt idcirco ait/ ne mẽtiri putet.¶Pisa mihi p̃ria est. Pisa Arcadie appidũ iuxta qd Alpheus fluui⁹ labit: vñ Pise⁹ deriuatur. Pise ꝟo Pisarũ numero tãtũ pluralt vrbs est Hetrurie clarissima:vnde Pisan⁹. ¶Grata loco cur sum.Arethusa/vẽatrix fuit nympha Diane comes: q̃ cũ forte se in Alpheo fluuio lauaret:ita Alpheũ in sui amorẽ pellexit: vt ipsã retinere conat⁹ sit:sed cũ in Siciliã vsq̨ fugiẽtẽ Alphe⁹ secut⁹ esset: implorato Diane auxilio in fontẽ sui nois fingit fuisse conuersa. Quod idcirco(vt diximus)fictũ est:q̨ q̃ iaciuntur in Alpheũ purgamẽta elici ab Arethusa in Sicilia fere est obseruatũ.Sũt aũt mltẽ Arethuse ⁊ vrbes ⁊ fontes. Nã ⁊ Syrie ⁊ Euboee ẽ Arethusa ⁊ Ithace fons.Quãq̨ nõ ignobiles grammatici greci scribãt oẽm fontẽ Arethusaz posse vocari απο του αρεθιμ hoc est ab irrigãdo. ¶Ad urbar Ortygiã: Ortygia duarũ insularũ est nomẽ: quarũ altera est in Egeo/ q̃ ⁊ Delos dr/altera Sicilie adiacet:de qua Uirgi. lib. Eneidos.iij. Sicano pretẽta sinu iacet isula cõtra Plẽmiriũ vndosum nomẽ dixere priores Ortygiã Alpheũ fama est huc Elidis amnem Occultas egisse vias subter mare: qui nunc ore Arethusa tuo Siculis confunditur vndis. Hec ꝟo due insule ab Ortygia vrbe Etolie Ortygie fuerũt denominate(vt Phanedicus ⁊ Nicander scribunt)nõ autẽ a trãsmutatione Asterie Latone,sororis in Ortygiã:hoc est cothurnicẽ:Delos Ortygia fuit appellata : sed q̨ oẽs Ortygie colonie illius/q̃ est in Etolia fuerũt/indeq̨ nomen acceperũt. ¶Hora tempestiua:tempus cõmodum. ¶Leuata.

¶Leuata.liberata.¶Cura.dolore ⁊ sollicitudie.¶Subterq̨ imas ab.ca.per subterraneas vias abducta.¶Hic caput attollo.hic exeo. ¶Desuetaq̨ sydera cer. aspicio hic inquit sydera mihi desueta/⁊ nõ visa tãtisper dũ fui sub terra.¶Sed regina tamẽ.hec a Cereris consolationem referunt:quibus tamẽ ipsa magis est exacerbata. Repetitio aũt illius copule sed ⁊ rem amplificat/ et orationez exornat. Cũ em̃ vnum dicatur plura tamẽ esse videãtur.¶Opaci mũ. vmbrosi inferni.¶Pollẽs ma.potẽs vxor. ¶Dolore pul.gra. percussa affecta magno dolore.¶Nubila. tristis:mesta. ¶Inuidiosa.inuidiam Ioui factura. ¶Nata patrem moueat. Proserpina enim Iouis ex Cerere filia fuit. Conatur autem Ceres Ioui psuadere:ne patiatur filiaz a Plutõe detineri.¶Neu sit tibi cura Uilior illius: neq̨ illius inquit minorẽ curã habeas/q̨ ego ipsaz peperi.¶En quesita diu. En ecce: indignationẽ autem significat.¶Si reperire vocas: ac si diceret: hoc esse potius amittere/ q̃ reperire. ¶Quod rapta feremus:hoc est quod sit rapta equo animo tolerabimus/dũmodo eam pluto nobis reddat.¶Neq̨ enim predone marito. causa est cur Proserpina marito predone non sit digna : quia filia tua est. Predones autem proprie dicuntur/qui in mari latrocinantur / qui a grecis Pyrate vocantur . ¶Sed si modo nomina reb⁹ : sed si inquit nomina vera imponere volumus rebus:⁊ his factis : non iniuriam hoc / sed amorem esse cognoscem⁹.Diffinitiua autem vtitur constitutione ad raptum excusandum. ¶Pudori.dedecori. Pudor est em̃ timor iuste vituperationis. ¶Tu modo diua velis .illũ nobis esse generum. ¶Ut desint cetera . vt dem⁹ omnia alia Plutoni deesse.¶Nec cedit nisi sorte mihi.nec Pluto inquit potentia a quoq̨ superatur/preterquam a me solo:qui mundi partem meliorem quã ipse sortitus sum . Nam mihi celum / inferi illi in mundi diuisione obtigerunt.¶Dissidij.separationis / ac repudij. ¶Celũ.aerem.¶Si nullos contigit illic Ore cibos. hoc est si nihil apud inferos comedit. Qui enim ibi aliquid gustasset:ei illinc redditus non datur. ¶Certum est. decretum est. ¶Ieiunia soluerat:aliqd comederat. ¶Simplex. rerum imperita.¶Puniceum pomum.malum granatum.¶Curua arbore.depressa pomorũ multitudine.

 ¶Presserat

Ra ph. ☞ ¶ Presserat ore suo. comederat. ¶ Solusq; Ascalaphus vidit. Ascalaphus / vt hoc loco narrat Ouidius. Acherontis ex Orphne nympha fuit filius: q cum testatus esset Proserpinam in Plutonis hortis septem grana mali punici comedisse: ab ipsa indignate in Bubonem pessimi ominis auem fuit cõmutatus. ¶ Auernales. ifernales. ¶ Furuis antris. nigris spelũcis. ¶ Et indicio reditum crudelis ademit. delatiõe sua Ascalaphus reditũ Proserpine eripuit: nec illã ad superos redire permisit. ¶ Regina Herebi Proserpina iferorũ regina. Est enim Herebus inferni pes. ¶ Profanũ. execrãdũ. ¶ Phlegethontide lympha Phlegethõtis aq. Est enim Phlegethõ vnus ex inferorum fluuijs ἀπὸ τοῦ φλεγέθειν: hoc est ab ardẽdo cognominatus. Forma aũt patronymica pro possessiua ẽ posita. ¶ Ille sibi ablatus. hoc ẽ sua figura ac forma spoliatus. ¶ Amicit. vestitur coperitur. ¶ Inq; caput crescit. illi in caput crescere dicit / quoniam caput cũ reliq membra grãdius efficit. ¶ Lõgosq; reflectit vngues. Synecdoche poetica. Si enim ẽet soluta orõ lõgi vngues reflectunt diceremus. hoc est reflexi & adũci fiũt. ¶ Feda. turpis aspectu. ¶ Ignauus bubo. vilis ac imbellis. Bubo aũt nomẽ est fictitiũ a voce auis ipsius dictum. ¶ Fed. fit volucris ignauus funestus ominosus. de quo Ouidius in epistola. Et cecinit mestũ deuia carmen auis. Uer. iiij. Eneid. Solaq; culminibus ferali carmie bubo Sepe qri & lõguas in fletũ ducere voces. Plinius lib. x. Bubo funebris & maxime abominatus publicis pcipue auspicijs deserta incolit: nec tm desolata: sz dira etiã & in accessu noctis monstrũ: nec cantu aliquo vocali: sed gemitu. Itaq; in vrbibus aut oino in luce visus dirũ ostẽtũ est.

Sumptaq; pallenti septem de cortice grana
Presserat ore suo: solusq; ex omnibus illud

¶ Ascalaphus in Bubonem.

Obstitit Ascalaphus reditui ad sydera olympi
Persephone: hoc: Bubo sic quoq; Persephone.

Ascalaphus vidit: quẽ quondam dicitur Orphne
Inter auernales haud ignotissima nymphas
Ex Acheronte suo furuis peperisse sub antris.
Uidit / & indicio reditum crudelis ademit.
Ingemuit regina Herebi: testemq; profanum
Fecit auẽ: sparsũq; caput Phlegethõtide lympha
In rostrum: & plumas / & grandia lumina vertit.
Ille sibi ablatus fuluis amicitur in alis:
Inq; caput crescit: longosq; reflectitur vngues:
Uixq; mouet natas per inertia brachia pennas.
Fedaq; fit volucris venturi nuntia luctus
Ignauus bubo: dirum mortalibus omen.

¶ Sirenes in aues.

Sirenes facinat dei volucres
Ut proserpina queretetur vadis.

¶ Hic tamen indicio penam / linguaq; videri
Cõmeruisse potest. vobis Acheloides vnde
Pluma / pedesq; auium / cum virginis ora geratis?
An quia cum legeret flores Proserpina vernos:
In comitum numero mixte Sirenes eratis?
Quam postq̃ toto frustra quesistis in orbe:
Protinus vt vestram sentirent equora curam:
Posse super fluctus alarum insistere remis
Optastis: faciles q; Deos habuistis: & artus
Uidistis vestros subitis flauescere pennis.
Ne tamen ille canor mulcendas natus ad aures:
Tantaq; dos oris lingue deperderet vsum:
Uirginei vultus: & vox humana remansit.
¶ At medius fratrisq; sui / mesteq; sororis
Iuppiter ex equo voluẽtem diuidit annum:
Nunc dea regnorum numen cõmune duorum
Cum matre est totidem / totidẽ cũ cõiuge menses

mana illis remaneret. He iuxta fretũ Siculũ insulas Sirenusas habitãtes tã suauiter canebant: vt nautas illac trãseũtes: aut ad se pellicerẽt: aut sopitos spoliarẽt / atq; submergerẽt. Quare Ulyxes illac trãsiturus admonitus a Circe & sociorum aures cera obturauit / & se a sociis malum alligari iussit. Ille vero indignate se in mare precipitarũt. Earũ aũt prima Parthenope / altera Leucosia / tertia Ligia fuit appellata. Dicũt aũt Sirenes παρὰ τὸ εἴρω: qd est dico pposita a ira: vñ falluntur q illas putãt latine tractas dici: cũ per diphthõgum grecã scribant: nos p y: vt scribit σύρω: qd significat traho. ¶ Acheloides. Acheloi filie. Achelous autem Calydonie fluuius est Oceani (vt in Theogonia scribit Hesiodus) & Tethyos filius. Hic p Deianira cũ Hercule acriter pugnãs tãdem fuit superatus. Achelous quidẽ (vt refert Macro.) apud priscos aqua dicebat. vñ Uerg. lib. Georgi. j. Poculaq; inuẽtis Acheloia miscuit vuis. ¶ Cum virginis ora geratis: cũ faciẽ virginis habeatis. ¶ An quia cum legeret. an particula ẽ interrogatiua / q eleganter vtimur in soluẽdis q̃stionibus: p q̃ ipediti aut cõfusionẽ reponũt. ¶ Protinus vt vestrã: hoc est vt diligẽter in mari quoq; possetis inq̃rere Proserpinã. Alarum remis. alarum remigio & agitatione. ¶ Faciles. benignos / vtpote q vobis ea / q̃ optabatis: cõcesserunt. ¶ Ne tm ille canor. cãm exponit: cur tote in aues nõ fuerit cõmutate. Sirenes sed virgineos vultus retinuerint. ¶ Canor natus. facultas canẽdi igenita / & a natura data. ¶ Ad mulcẽdas aures. delectandas. ¶ Tãtaq; dos oris. si ei tote in aues fuissẽt mutate: tã suauiter cane nõ potuissẽt.

¶ Fabule. vij. v. lib. argumentum.

La cta. ¶ Hic tñr. Sirenes Acheloi & Melpomenes muse filie / cũ Proserpinã raptã requirerent: neq; eam vllo modo possent inuenire / et a deis nouissime ipetrauissent vt verse in volucres nõ tm in terrã: sed etiã in mare reqsitã cõsequi possent: nouissime deuenerũt ad petrã maris: q imminebat proxima pelago / harũ ita factũ fuit qdiu earũ vox audita non esset mortalibus: manerent incolumes. Forte Ulyxes monitu Circes preteruectus est: tum se precipitauerunt.

Ra ph. ☞ ¶ Hic tñ indicio. fabulã fabule (vt solet) elegãter annectit poeta. Nã Sirenes tres fuisse dicũt Acheloi fluuij & Calliopes muse filie / ac Proserpine comites fidissime: quãdiu cũ & ipse p totũ orbẽ terrarũ q̃sissẽt: nec vsq̃ i terris eã reperissẽt. Deos rogarũt: vt alate efficerent: quo cõmodius etiã in aqs pserpinã inq̃rere possent. Quare ita in aues fuere cõuerse: vt facies tñ virginea / vox q; hu

¶ Fabule. viij. v. lib. arg.

La cta. ¶ At medius fratrisq; &c. Iuppiter diuisit annũ: vt Proserpina ptim apud virũ: ptim apud matrẽ moraret: ergo Ceres exigit ab Arethusa: vt sibi originẽ suã exponat: Arethusa Achaidũ nympharũ formosissima cũ ab Alpheo amne pseq̃ret / cuperetq; psequẽtis impetũ effugere: inuocauit Dianã: cuius comes & asseda studij fuerat: vt laboranti inferret auxiliũ: obiectaq; ea nube ne in cõspectũ cupientis posset venire. tellure rupta in insulã Etnã admisit per obscurum iter: & in fontem cognominis sui Ortygiam versam ad superos euocauit / cuius liquore Alphei amnis infunditur.

Ra ph. ☞ ¶ At medius fra. sui. Iuppiter inquit medius inter Plutonẽ fratrẽ & Cererẽ sororẽ: ne eorum alteri displiceret ex equo annum diuisit: vt sex quidẽ menses Proserpina cum matre: totidemq; cũ marito foret. ¶ Ex equo diuidit in duas equales partes distribuit. ¶ Duorum regnorum. & inferi & superi. Quandiu enim est cum matre Proserpina apud superos quã

Dia

Uertitur extemplo facies: et mentis: et oris
Nam mō que poterat Ditiq; mesta videri.
Leta dee frons est. vt Sol: qui tectus aquosis
Nubibus ante fuit: victis e nubibus exit:
Exigit alma Ceres nata secura recepta.
Que tibi causa fuge? cur sis Arethusa sacer fōs?
Conticuere vnde: quarum dea sustulit alto
Fonte caput: viridesq; manu siccata capillos
Fluminis Alphei veteres narrauit amores.

Arethusa in fontem.

Dum nuda Alphei fugiens Arethusa procacis:
Fons est facta tue Phebe sororis ope.

Pars ego nympharum: que sūt in Achaide: dixit
Una fui: nec me studiosius altera saltus
Legit: nec posuit studiosius altera casses.
Sed quamuis forme nunq̄ mihi fama petita est:
Quamuis fortis eram: formose nomē habebā.
Nec mea me facies nimium laudata iuuabat:
Quaq; alie gaudere solent: ego rustica dote
Corporis erubui: crimenq; placere putaui.
Lassa reuertebar: memini Stymphalide silua.
Estus erat: magnusq; labor geminauerat estū.
Inuenio sine vortice aquas: sine murmure eūtes
Perspicuas ad humū: per quas numerabilis alte
Calculus omnis erat. quas tu vix ire putares.
Cana salicta dabant: nutritaq; populus vnda
Sponte sua natas ripis decliuibus vmbras.
Accessi: primumq; pedis vestigia tinxi
Poplite deinde tenus. neq; eo contenta recingor:
Molliaq; impono salici velamina curue.
Nudaq; mergor aquis: quas dum ferioq; trahoq;
Mille modis labens: excussaq; brachia iacto
Nescio quod medio sensi sub gurgite murmur:
Territaq; insisto propiori margine fontis:
Quo properas Arethusa? suis Alpheus ab vndis
Quo properas? iterum rauco mihi dixerat ore.
Sicut eram fugio sine vestibus: altera vestes
Ripa meas habuit: tanto magis instat: et ardet.
Et quia nuda fui: sum visa paratior illi.
Sic ego currebam: sic me ferus ille premebat:
Ut fugere accipitrem penna trepidāte columbe:
Ut solet accipiter trepidas vrgere columbas.
Usq; sub Orchomenon: psophidaq; Cyllenenq;:
Menaliosq; sinus: gelidumq; Erimanthon: et Eli
Currere sustinui: nec me velocior ille
Sed tolerare diu cursus ego viribus impar
Non poteram: longi patiens erat ille laboris.
Per tamen et campos: et opertos arbore montes:
Saxa quoq;: et rupes: et qua via nulla: cucurri

Ne ph. Dictum est Plutonē apud inferos regnare dicitur. Hic aūt idcirco fingitur q̄ luna: q̄ eadē est cū Proserpina tāto tpe in celo lucere: quāto sub terra videt latere. ¶ Uertitur. conuertitur/ac mutatur. ¶ Facies. figura. ¶ Leta dee frons est. et Ceteris et Proserpine letā esse frontem accipere possumus. Ambe nāq; e mestis: ac tristib⁹ lete atq; hilares sunt effecte. De Proserpina tamē p̄cipue esse intelligendū: que subiicit similitudo aperte ostēdit. ¶ Uictis enubib⁹. ex dissolutis nebulis atq; expulsis. Tūc em̄ nubes a sole vinci dicuntur: cum resoluunt atq; expelluntur. ¶ Exigit. exposcit. ¶ Secura sine cura et leta. Cōcinne aūt ingreditur poeta ad exponēdā metamorphosin Arethuse nymphe in eiusdē nominis fontē. Arethusa nāq; (vt ipsa Cereris. filie recuperatione lete rogatu narrat) nympha fuit venatrix / Diane comes: que estu defatigata / depositis vestib⁹ nuda in Alpheū fluuiorū lympidissimum cum descēdisset: forte in Alphei fluminis ipsi⁹ dei amorē incidit. Cū igitur Alpheus nudā eā p̄sequeretur / iamq; assecuturus foret Dianā ipsa rogauit: vt sibi opem ferret. Diana v̄o eā cursu lassam / ita nube texit: vt Alpheus quidē ea potiri non potuerit. Sz cum eam ob nimiū sudorē in aquā esse cōuersam animaduertisset: ipse humana deposita figura eā vsq; in Ortygiā insulaz Sicilie adiacētē per subterraneas cauernas est persecutus. ¶ Sacer fons. oēs fontes nymphis sacri esse dicunt. ¶ Fluminis Elei. periphrasis est Alphei. ¶ In Achai. i. Achaia. ¶ Legit. elegit aptas ad venādum syluas. ¶ Salt⁹. syluas in quib⁹ fere saltāt. ¶ Posuit cas. tetēdit retia: per que significat se venatricē fuisse. ¶ Formose no ha. tamē est subaudiēdum. ¶ Iuuabat. delectabat. ¶ Quaq; ali. gau. so. pulchritudinis inq̄t: qua alie nymphe solent gaudere me pudebat: alicuiq; placere crimen ac flagitium esse putabam. ¶ Stymphalide sil. Stymphalus vrbs est Arcadie / et planicies et fōs: vñ Stymphalus possessiuū et Stymphalis deducunt. ¶ Sine vorti. sine aquarum vertigine. Uortex dicit aqua in se contorta. ¶ Perspicuas ad humū. claras ac lympidas vsq; ad harenā. ¶ Calculus. lapill⁹. ¶ Numerabilis erat. poterat numerari p̄pter aque p̄spicuitatem. ¶ Poplite deinde tenus. hoc est vsq; ad genu. Est em̄ poples genu pars posterior. ¶ Labēs. natās ¶ Mille modo. variis modis. Numer⁹ em̄ finit⁹ pro infinito sepe a poetis ponitur. ¶ Excussa. cōcussa. gestum aūt exp̄mit natātiū qui et cōcutere et iactare brachia solēt. ¶ Propiori mar. p̄pinquiori ripa. Margo em̄ dr vniuscuiusq; rei extremitas. ¶ Suis Al. ab vn. Alphe⁹ fluuius est Elidis: dict⁹ q̄ αλφους. i. impetiginis curet. Hic autez fluui⁹ multa secū in mare flumina refert (vt Pausa. narrat) memoratu digna. ¶ Rauco ore rauca voce. q̄le murmur solet esse fluentiū aquarū. ¶ Altera ve. cū est cur sine vestib⁹ fugeret. in altera nāq; ripa. fuerāt relicte. ¶ Et q̄ nu. fui. hoc lasciuius: q̄ vt heroico carmini cōueniat dictū esse videtur. ¶ Paratior. ad viz p̄stiendā. ¶ Premebat. vrgebat. ¶ Ut fugere accipitrē. solēt subintelligitur: est em̄ hypozeugma. His aūt similitudinib⁹ et Arethuse fugiētis: et Alphei p̄sequētis celeritas declaratur. ¶ Usq; sub Orchomenū. varia enumerat loca: ad q̄ fugiēs peruenit Arethusa. Orchomenos autē vrbs est Beotie fonte musis dicato nobilissima. Thessalie quoq; est et mons et vrbs: ac etiaz Arcadie et Pōti. ¶ Sophidaq;. sic quidē corrupte in exēplaribus legitur. Psophida nāq; ab Ouidio scriptum fuisse facile contenderim. Est enim Psophis variarum vrbium nomen. Nam et Arcadie vrbs est a Psophide Licaonis vel (vt aliq̄ volunt) Erycis filia denominata: et Arcananie: et Achaie: vnde Psophidius deducit. Est et Libye vrbs Psophis: vñ Psophites nomē patriū more gentis declinatur: arx quoq; Zacynthiorū Psophis vocabatur: vt Pausa. att. Cyllenē aūt et Menalon: et Erimanthō Arcadie esse mōtes iā sepi⁹ diximus. Elim v̄o eiusdez Arcadie vrbē ab Eleo Tātali filio appellatā.

Sol erat a tergo: vidi precedere longam
Ante pedes vmbram: nisi si timor illa videbat.
Sed certe sonitusq; pedum terrebat: et ingens
Crinales vittas afflabat anhelitus oris.
Fessa labore fuge fer opem: deprendimur inquam:
Armigere diana tue: cui sepe dedisti
Ferre tuos arcus: inclusaq; tela pharetra.
Mota dea est: sparsisq; ferens e nubibus vnam
Me super iniecit. lustrat caligine tectam
Amnis: et ignarus circum caua nubila querit.
Bisq; locum: quo me dea texerat: inscius ambit:
Et bis Io Arethusa: Io Arethusa vocauit.
Quid mihi tunc animi misere fuit? an ne q; agne
Si qua lupos audit circū stabula alta frementes?
Aut lepori: qui vepre latens hostilia cernit
Ora canum: nullosq; audet dare corpore motus?
Non tamen abscedit: neq; enim vestigia cernit
Longius vlla pedum: seruat nubemq; locumq;
Occupat obsessos sudor mihi frigidus artus:
Ceruleeq; cadunt toto de corpore gutte.
Quaq; pedem moui: manat locus: eq; capillis
Ros cadit: et citius: q̄ nunc tibi fata renarro:
In latices mutor. sed enim cognoscit amatas
Amnis aquas: positoq; viri: quod sumpserat: ore
Vertitur in proprias. vt se mihi misceat: vndas.
Delia rupit humum: ceciq; ego mersa cauernis
Aduehor Ortygiam: que me cognomine diue
Grata mihi superas eduxit prima sub auras.
¶ Hac Arethusa tenus: geminos dea fertilis angues
Curribus admouit: frenisq; coercuit ora
Et medium celi: terreq; per aera vecta est.
Atq; leuem currum Tritonida misit in vrbem
Triptolemo: partimq; rudi data semina iussit
Spargere humo: partim post tēpora lōga recultе.
Iam super Europen sublimis: et Asida terram
Vectus erat iuuenis: Scythicasq; aduertit oras.

¶ Lyncus in feram.

Qui rex Lyncus eram fecit pis Lynca Ceres me:
Quod volui ferro perdere Triptolemum.

Rex ibi Lyncus erat. regis subit ille penates.
Qua veniat: causamq; vie: nomenq; rogatus.
Et patriam. patria est clare mihi dixit Athene.
Triptolemus nomen. veni nec puppe per vndas
Nec pede per terras. patuit mihi peruius ether.
Dona fero Cereris: latos que sparsa per agros
Frugiferas messes: alimentaq; mitia reddant.
Barbarus inuidit: tantiq; vt muneris auctor
Ipse sit: hospitio recipit: somnoq; grauatum
Aggreditur ferro. conantem figere pectus

Ra ph. ☞ ¶ Sol erat a tergo. exponit Arethusa: quō cognouerit sibi Alpheū imminere ac propinquū esse. Sol inquit post terga erat: eoq; an me vmbras iaciebat. ¶ Nisi si timor illa videbat. nisi forte: inquit: perterrita mihi eam vmbram videre videbar. Notandū sūt si coniunctiones interduz cum nisi elegāter copulari quo sensui necessaria nō videat. ¶ Videbat. videre faciebat. timore nāq; oculi sepenumero decipiuntur. ¶ Ingens anhelit⁹. maximus spirit⁹. ¶ Fessa labore fuge. defatigata inquit fugiēdi labore Dianā rogaui vt mihi opitularet. ¶ Deprēdimur. cōprehendimur. Dephendi em̄ proprie dicunt qui mali aliqd cōmittentes inueniuntur. ¶ Armigere tue. pprie dixit: nā armigeri nō oēs milites dicunt (vt vulgus putat) sed qui principib⁹ arma gerūt: in pugnaq; subministrāt. ¶ Ferre. ferendos. verbū em̄ pro participio positū est. Sic Vergil. Magnū dat ferre talentū. ¶ Me superiecit. anastrophe: ppositio em̄ que pponi dz postposita est. ¶ Lustrat. circuit. me inqt nube coopertā Alphe⁹ qrēs circuit. ¶ Ignar⁹. vbi essem. ¶ An ne q; agne. an et ne interdū quidē a poetis copulant: sed freqnti⁹ separatim ponunt. ¶ Qui vepre latēs. occult⁹ in spinis. vepres nāq; spine dicuntur. ¶ Nō tn̄ abscedit Alphe⁹ ¶ Seruat. custodit. ¶ Occupat obses. pulchra phantasia fingit poeta Arethusam in aquā fuisse conuersam. Qui em̄ plus equo sudat: facile in aquā videtur resolui. ¶ Sudor frigid⁹. sudor qui ex nimio labore pueniт calidus esse solet: q̄ho ex nimio timore: frigidus. ¶ In latices. in aq̄s. ¶ Posito ore. deposita figura: ac forma virili. ¶ Delia. Diana vna cum Apolline in insula Delo nata. ¶ Cecis cauernis. occultis terre foraminib⁹. Hoc autem idcirco fingit: quia Alpheum per subterraneas vias (vt dixim⁹) ad Ortygiā vsq; insulā/ vbi Arethusa vocatur puenire fuit obseruatum. ¶ Aduehor Ortygiā. Ortygia et Delos dr̄: q; in ea primū Ortyges fuerint vise: vt qbusdā placet: et insula Sicilie adiacēs. Quidam ho aiūt vtrāq; ab Ortygia oppido Etolie denominatā fuisse: q; illinc pfecti coloni vtrāq; tenuerint. ¶ Cognomine diue. Diane: nam et Delia et Ortygia a deadē insula Diana cognominatur.

¶ Fabule. ix. libri. v.
Argumentum.

¶ Hanc Arethusa rc. Triptolem⁹ a Cerere fruges diuidēdas accepit per terras currūq; draconib⁹ iunctum cū fecisset: nouissime delat⁹ est in Scythiam: et a Lynco rege except⁹ hospitio/ cui cum expofuisset q̄liter a dea esset honorat⁹/ inuidia honoris instinct⁹ dormientē/ vt interficeret aggressus est. dea memor nūtij sui: vt quem dignum habuerat diuini honoris ꝯseruaret/ anteq; occideretur/ hospitem in lyncem feram conuertit. La cū.

Ra ph. ☞ ¶ Hac Arethusa ten⁹. hactenus inquit Arethusa fuit locuta: Lynci aūt Scythie regis metamorphosis in lynca ferā. elegāter cum superiore fabula connectit poeta. Ceres em̄ recepta filia: Arethusaq; audita Athenas aduolauit: currūq; a draconib⁹ alatis vectū Triptolemo donauit: quo frumēti vsuz et agriculturā mortales doceret. Is igit cum ad Scythiā vsq; peruenisset: a Lynco Scytharuz rege hospitio suscept⁹: paulū abfuit quin interficeret. Nā Lync⁹ cū aduētus causam pcepisset. Triptolemi glorie inuidēs eū somno oppsūz aggressus est. Quare Ceres indignata Lyncū in lynces ferā cōmutauit. Hac autē gloria Triptolemum Ceres affecit: q; (vt Pausani. narrat) filie Celei Cererem ipsaz lassam et tristē: q; querēs filiam in puteū noīe floridū: qui in Attica religiōe grata mōstrabat: sedderat: a Nili specie tanq; Argiuaz mulierē ad matrē Meganirā deduxerūt: que dēde illi Triptolemū filiū tradidit educādū. Ceres autez per noctē igne puerū fouebat: vt ipsum efficeret immortalē. Sed mater excitata illū ex igne extraxit: tū dea voto frustrata: vt saltē hoc modo ipm clarissimuz redderet/ ꝯcessit illi currūz suū: quo frumēti sationem prim⁹ omnibus mortalib⁹ indicaret. ¶ Dea fertil. Ceres dea fertilitatis. ¶ In vr

bē. Vrbē

Ra ph. Urbem Tritonida.piphrasis est Athenarum: que ad Athena: hoc est Paladem: que et Tritonia: et Tritonis dicitur co gnolata. ¶ Triptolemo. Triptolemus filius fuit Celei, et Meganire. vel (vt quidam aiunt) Menalines. vel (vt alij) Meio pes: qui (vt Trogus scribit) primus omnium in Attica serendi frumenti ronem monstrauit. Itaque locus fabule datur: quam.in.iiij. fastorum plenissime exequitur poeta. ¶ Rudi humo. inculte terre. ¶ Et Asida terram. Asiaz. ¶ Scythicas oras. ad septentrionem. Scythe namque populi sunt ad septentrionem: quos vulgus Tartaros vocat. ¶ Qua veniat. per que loca: et quo. ¶ Peruius ether. penetrabilis aer. ¶ Dona Cereris. periphrasis est frumenti. ¶ Barbarus inuidit. quia Barbarus inuidia motus est. ¶ Ferro. ense per metonymiam. Ferrum enim ex quo efficitur ensis: pro ipso ponitur ense. ¶ Figere. transfigere. ¶ Lynca. accusatiuus est grecus. Lynx autem fera est maculosa Baccho dicata. ¶ Mopsopium iuuenem. Atheniensem. Attica enim etiam Mopsopia a Mopsopo rege fuit appellata. Naz (vt Stra. refert) Athenarum vrbis varia nomina fuerunt: nam ab Acteone Acticam. ab Attide Cranai filia Attidem et Atticam/ a quo et inquilini Cranai vocantur. Mopsopiam a Mopsopo. Ioniam a filio Zuthi Ione. Possidoniam/ siue Neptuniam a Possidone: siue Neptuno. Athenas ab Athena.i. Minerua: denotatas fuisse aiunt. ¶ Sacros iugales. dracones eidem iugo subiectos.

Euipes noue filie insolentius dum gloriarentur Musas in certamina prouocarunt. cantusque quarum vna carmen exorsa est: quo gigantes aduersus deos contenderint: et quibus Typhoeus terrigena deformitate terruisset deos compulsos in Egyptum: vbi Iuppiter ob metum in arietem versus est. Apollo in coruum: Liber in capram: Diana in felem: Iuno in vaccam: Venus in piscem. Iuncem autem muse cum Cereris laudem cecinissent: et qualiter Typhoeus Etne montis Sicilie subiectus esset. Pierides victe in picas sunt transfigurate.

Lynca Ceres fecit: rursusque per aera iussit
Mopsopium iuuenem sacros agitare iugales.

¶ Pierides in picas.

Nomina Pieridum victricibus addita nymphis:
In picas quarum corpora versa nouem.

¶ Finierat doctos e nobis maxima cantus.
At nymphe vicisse deas Helicona colentes
Concordi dixere sono. conuicia victe
Cum iacerent: quoniam dixi certamine vobis
Supplicium meruisse parum est: maledictaque culpe
Additis: et non est patientia libera nobis
Ibimus in penas: et qua vocat ira: sequemur
Rident Euippedes: spernuntque minantia verba:
Conateque loqui: et magno clamore proteruas
Intentare manus: pennas exire per vngues
Aspexere suos. operiri et brachia plumis.
Alteraque alterius rigido concrescere rostro
Ora videt: volucresque nouas accedere siluis.
Plangere dumque volunt per brachia mota leuate.
Aere pendebant nemorum conuicia pice.
Nunc quoque in alitibus facundia prisca remansit:
Raucaque garrulitas: studiumque immane loquendi.

¶ Finierat doc. Pieri Ra ph. filie nympharum siue a Calliope Musarum prestantissima superate ceperunt nymphas et Musas ipsas conuiciis lacessere: quam rem quidem egre ferentes Muse: eas in picas conuerterunt: quod ingenitam retinuisse videntur loquacitatem. ¶ Deas Helicona colentes. Musas Heliconem habitantes. ¶ Concordi sono. vna omnium sententia. ¶ Maledicta. contumelias: contumelias. ¶ Et non est patientia libera nobis. hoc est quoniam has contumelias pati non possumus. ¶ Ibimus in penas. vos penis ac suppliciis afficiemus. ¶ Rident Euippe. Euippes filie: patronymica namque est forma. legitur etiam Peonides. ¶ Spernunt. contemnunt. ¶ Intentare. in nos frequenter intendere/ quod minantes facere solent. ¶ Concrescere. coalescere. ¶ Accedere. adijcit: adiungi ¶ Plangere dumque volunt. dum inquit pectora sua manibus plangere vellent/ in aera leuate pendere ceperunt. ¶ Nemorum conuicia. que in nemoribus conuicia iactare non desistunt. ¶ Facundia prisca. loquacitas pristina. ¶ Studiumque immane. maxima cupiditas.

¶ Fabule.x. quinti libri Argumentum.

La ct. ¶ Finierat doctos &c. Pieri/ qui Macedoniam possedit/ et Euipes

¶ Fabule

La
cē.

¶Fabule prime sexti libri Argumentum.

¶Preduerat ⁊c. Arachne Lydia Idmonis filia/cui⁹ mater genitu Hipellis studio lanificiȷ famā ꝯsecuta/cū materna īdustria cūctas p̄cessisset in opere faciēdo istis dietibus insolēti⁹ gloriata q̄ mortalē decuit/elocuta est. Mazinerua a qua docta fuerat ad certamē ꝓuocauit. Que in anū versa in hoc ad eā venerat: vt audacie impetū otio futurū cōpesceret. Quā cū vidisset in certamine ꝑmanētē reuersa in suā speciē opere ꝓposito in certamē descēdit: ⁊ singula q̄ sequunt/inseruerunt tele. Tādē puicta Minerua/dehinc Arachne. Sūt eñ q̄dam necessaria posita inter versus/que repsentant opus vtrūq;. se Palladi anteferret: eamq; in certamen ꝓuocare ausa esset/ab ipsa quidē in vetulam conuersa admonetur: vt ab incepto desistat: ac temeritatis sue veniam a dea suppliciter petat. Ceterū Arachne ea admonitione insolentior facta nullo pacto Minerue cedere animum induxit. Quare dea indignata deposita vetule forma: ⁊ in certamen descēdit/⁊ Arachnen superatā in araneā cōmutauit: q̄ pristine artis nō immemor tenuissimas telas nūq̄ cōtexere desistit. Hoc uo in describēdo certamine poeta multas exponit trāsformatiōes. Nā vtraq; telā/quā ꝯficit/variis imaginib⁹ distinguit/q̄s apte poeta delectbit.

¶P. Ouidiȷ Nasonis Metamor. Liber Sextus.

Praebuerat dictis tritonia talib⁹ aures:
Carmināq; aonidū iustāq; pbauerat irā:
Tū secū/laudare parū ē: laudēur ⁊ ipe.
Numia nec spni sine pena nr̄a sinam⁹:
Meonieq; animum fatis intendit Arachnes

¶Arachne.

Quanta cithoriaca fuerit mihi pectine virtus
Dum licuit: minimum monstro ego facta animal.

Quam sibi lanifice non cedere laudibus artis
Audierat. non illa loco/nec origine gentis
Clara: sed arte fuit. pater huic Colophoni⁹ idmō
Phocaico bibulas tingebat murice lanas.
Occiderat mater. sed ⁊ hec de plebe/suoq;
Equa viro fuerat. Lydias tamen illa per vrbes
Quesierat studio nomen memorabile: quamuis
Orta domo parua paruis habitabat hypepis.
Huius vt aspicerent opus admirabile/sepe
Deseruere sui nymphe vineta Tymoli.
Deseruere suas nymphe Pactolides vndas.
Nec factas solum vestes spectare iuuabat:
Tunc quoq; cum fierent: tantus decor affuit arti.
Siue rudem primos lanam glomerabat in orbes
Seu digitis subigebat opus: repetitaq; longo
Uellera mollibat nebulas equantia tractu:
Siue leui teretem versabat pollice fusum:
Seu pingebat acu: scires a Pallade doctam.
Quod tamen ipsa negat: tantaq; offensa magistra
Certet ait mecum. nihil est quod victa recusem.

¶Pallas in vetulam.

Consilium ne sperne dee: tibi fastus arachne est
Non anus est: falsa est: Pallas ⁊ ipsa dea est.

Pallas anum simulat: falsosq; in tempore canos
Addit: ⁊ infirmos baculo quoq; sustinet artus.
Tunc sic orsa loqui: non omnia grandior etas:
Que fugiamus habet. seris venit vsus ab annis.
Consilium ne sperne meum. tibi fama petatur
Inter mortales faciende maxima tele.
Cede dee. veniamq; tuis temeraria dictis
Supplice voce roga. veniam dabit illa roganti.
Aspicit hanc toruis: inceptaq; fila reliquit:
Uixq; manus retinens: confessaq; vultibus iram.

Ra
ph.

Praebue. dict. Certamina musarū cum pieri filiab⁹ cum Pallas audisset: forte et in mētē venit: qua pena ⁊ ipsa Arachnē Lydiā puellā q̄ se Pallade ipsa lanificiȷ peritiorē esse ꝯtēdebat/afficere deberet. Sic sūt ⁊ librū libro: ⁊ fabulam fabule elegāter poeta ꝯnectit. ¶Tritonis. Pallas a Tritonide palude Libye: vbi primū in virginali habitu apparuit (vt Herodo. in.iiij. narrat) Tritōis fuit cognoīata. Uñ aūt Palladem Neptuni ⁊ Tritonidis paludis fuisse filiā: eā sūt aelcto q̄d a patre rephēsum donasse se Ioui/ac Iouē sibi illā filiā asciuisse. Stesichor⁹ sūt pri⁹ asseruit Palladē armatā ex capite Iouis ꝓsiluisse: eoq̄ Tritoniā appellataz: q̄ τριτω caput vocat. Sane Triō palus est ⁊ fluuius Beotie ⁊ Libye: apud quos cum alteruȝ Pallas videt nata: vt scribit Argonauticon enarrator. Uñ ⁊ Tritonia ⁊ Tritogenia vocatur quis q̄dā ἀπο του τρειν hoc est a terrēdo: q aduersaris terrorē incutiat: Tritoniā declinari putent: vel q τριτη.i. tertiaȝ post Apollinē ⁊ Dianā genita sit vel q τριταια.i. tertia die mensis appareat. Eadē eñ cuȝ luna putat. Tertiā io mensis diē τριτομηνιδα vocabāt: qua q̄dē die Pallas nata esse videt. Unde ⁊ festus is dies: vt ipsi⁹ natalis agebatur Athenis: queadmodū Rome quinquatria. ¶Aonidū. musarum. ¶Probauerat. laudauerat. ¶Tum secū. dixit aut locuta est subaudiatur. ¶Laudare parum est. non satis est inquit alios laudare/nisi ⁊ nos laudemur. ¶Meonie. Lydie a Meone rege. ¶Arachnes Arachne Lydia fuit puella Idmonis Colophonii filia lanificiȷ peritissima: q̄ cū se Pal-

¶Lanifice ar. lanificiȷ. ¶Colophoni⁹ Idmō: Colophon: Lydie vrbs est Apollinis oraculo clara. ¶Phocai. mu. Phocaica purpura. Est eñ murex piscis/ex cuius sanguine purpure⁹ ꝯficit color. Phocea aūt ⁊ Ionie et Carie vrbs est a Phocesis Ionice ꝯditores secute dicuntur/appellata. Uñ scripta diphthōgo Phocaic⁹ declinat. ¶Equa par ⁊ eq̄lis. ¶Paruis Hy. Hypepa Lydie vrbs est mōti adiacēs. Uñ etiā nomen fuit inditū: q̄si υπο αιπυος hoc est sub cacumine ⁊ vertice: es dono Ueneris pulcherrimas mulieres dr̄ ferre. ¶Tymoli Tymol⁹: qui ⁊ Tmolus dr̄/mons est Lydie vitibus ꝯsitus. ¶Pactolides. Pactoli Lydie fluuiȷ harenis aureis clarissimi filie. ¶Tūc quoq; cum fit. Sed est subaudiēdum. vt intelligam⁹. Sed tunc q̄z cū fierent spectare iuuabāt. ¶Tātus decor. aeclamatio est i admiratione artis significās. ¶Subigebat. domabat ¶Mollibat. mollia reddebat ¶Lōgo tractu. lōga productione. Lane enim ille sic protrahebātur: vt nebule videri possent. ¶Seu versabat. voluebat: hoc est filabat. ¶Scires. scire posses. ¶Offēsa. idignata. ¶Tāta magistra. quāta est pallas. ¶Nihil est q̄d victa recusem: nullā est inq̄t penā: quā ego victa recusare velim. ¶Pallas anum simulat. Minerue in vetulā metamorphosis aperte describit. ¶Fallos. simulatos. ¶Infirmos ar. membra: que infirma esse fingebat. ¶Grādior etas. senectutis est periphrasis. ¶Usus. peritia rerū. Recte aūt senilē cōmēdat etatē: vt maior sibi fides adhibeat. ¶Cede dee. ne ꝯtendas cum dea. ¶Uirq; ma. re. a verberāda dea subintelligat. ¶Cōfessa irā. preferens ⁊ ostendens indignationē. ¶Uultibus. vultus mutationibus.

Ra ph. ☞ ¶ Obscurā Pallada: sub figura anus latentē. ¶ Re-secuta est: psecuta est: ac respōdit. ¶ Mētis inops: stolida ac demēs. ¶ Cōfecta: exhausta: euacuata omnibus et animi et corporis viribus. ¶ Et vixis. diu no. eaz significat delirare. ¶ Palladaqz exhi. p se tulit ac ostēdit se Palladē esse. ¶ Mygdonidesqz nu. Mygdonia Macedonie pars est et Phrygie a Mygdōe cognoīata: e Phrygia ṽo multe 2uenerāt mulieres vt Arachnes opa spectarēt: q̄ oēs pter vnā Arachnē venerate sunt Deam. ¶ Inuita ora: hypallage ē nā ipsius inuite ora itelligūtur. nolebat eni Arachne pudens videri. ¶ Euanuit: repēte et subito abijt. ¶ Cū primū aurora mouetur: qn̄ primuz Aurora incipit oriri. ¶ Candescere: cādidus fieri. ¶ Perstat in incep. pseuerat in incepta ptinacia: vt cū Pallade cōtendat. ¶ Stolide pal. ipsa stolida, est eni hypallage. ¶ In sua fa. i fine sibi fatorū lege statutū. ¶ Intēdūt dirigūt: ordiunt. ¶ Gracili sta. tenui: subtili. ¶ Tela iugo iuncta est: mirandū vtriusqz ostēdit celeritatē. Iugū aūt ē lignum illud cui stamina appenduntur et alligant. ¶ Secernit: diuidit: distinguit. ¶ Subteg id est qd̄ staminī iserit qd̄ et trama vocat. ¶ Radijs scz. instrumētū est: q̄ textores subtegmē iserūt stamini. Elegāter aūt oīa describit poeta: q̄cūqz in eō ficienda tela fieri solent. ¶ Expediūt: aptāt: accommodāt. ¶ Atqz iter sta. du. periphrasis est subtegminis. Id eni dētibus pectinis inculcat. Est autē pecten textorū instrumentū notius q̄ vt sit describendū. ¶ Cincteqz ad pe. ve. morē textricū exp̄mit / ad pectus ei vsqz vestes subducūt. ¶ Studio: vincēdi cupiditate. ¶ Illic et Ty. purpura inq̄t Tyria nobilissima intexitur. Nā Tyrus Phenicie insula est a Tyro Phenicis filio appellato: vbi oli p̄ciosissima purpura fiebat. ¶ Et te. vm. ex varijs coloribus vmbre cōficiūtur: quo imagines extare videantur: qd̄ in pigēdo difficillimū esse putat. Ab imbre post pluuiā. hac aūt silitudine ostēditur q̄ varija tele ille coloribus distīcte forēt. ¶ Solibus: solis radijs. ¶ Arcus: Iris. ¶ Longū ce. longaz aeris partē. ¶ Trāsitus v. nius inq̄t coloris ad alium transitus oculos decipit. qz cū sint diuersi: ijdē tn̄ eē videntur.

vidēt. ¶ Usqz adeo: qd̄ tāgit idē ē: in tm̄ inq̄t is q̄ alij 2iūgitur color similis ei est: vt idē esse videat: cū tn̄ distet et differat. Est autē acclamatio artificis cōtinens admiratiōnē. ¶ Lentū. au flexibile. ¶ Vetus ar. antiqua fabula. ¶ Deducit: effingit. pprie autem deducūt et fila et carmia dicuntur: et quicquid in longum protrahitur.

Talibus obscuram resecuta est Pallada dictis.
Mentis inops / longaqz venis confecta senecta:
Et nimium vixisse diu nocet. audiat istas:
Si qua tibi nurus est: si qua est tibi filia: voces.
Consilij satis est in me mihi: neue monendo
Profecisse putes: eadem est sententia nobis.
Cur non ipsa venit: cur hec certamina vitat:
Tunc dea venit: ait: formamqz remouit anilem:
Palladaqz exhibuit. venerantur numia nymphe:
Mygdonidesqz nurus. sola est interrita virgo
Sed tamen erubuit: subitusqz inuita notauit
Ora rubor: rursusqz euanuit: vt solet aer
Purpureus fieri: cum primum Aurora mouetur:
Et breue post tempus candescere Solis ab ortu.
Perstat in incepto: stolideqz cupidine palme
In sua fata ruit. neqz enim Ioue nata recusat:
Nec monet vlterius: nec iam certamina differt
Haud mora. consistunt diuersis partibus ambe:
Et gracili geminas intendunt stamine telas.
Tela iugo iuncta est. stamen secernit harundo
Inseritur medium radijs subtegmen acutis:
Quod digiti expediunt: atqz inter stamina ductū
Percusso feriunt insecti pectine dentes.
Utraqz festinat: cincteqz ad pectora vestes
Brachia docta mouent studio fallente laborem.
Illic et Tyrium: que purpura sensit ahenum
Texitur: et tenues parui discriminis vmbre
Qualis ab imbre solet percussus solibus arcus
Inficere ingenti longum curuamine celum:
In quo diuersi niteant cum mille colores:
Transitus ipse tamen spectantia lumina fallit
Usqz adeo quod tāgit idē est. tamē vltima distāt.
Illic et lentum filis immittitur aurum:
Et vetus in tela deducitur argumentum.
Cecropia Pallas scopulum Mauortis in arce
Pingit et antiquam de terre nomine litem
Bis sex celestes medio Ioue sedibus altis
Augusta grauitate sedent. sua quemqz Deorum
Inscribit facies. Iouis est regalis imago.
Stare deum pelagi: longoqz ferire tridente
Aspera saxa facit: medioqz e vulnere saxi
Exiluisse ferum: quo pignore vindicet vrbem.
At sibi dat clypeum: dat acute cuspidis hastem
Dat galeam capiti: defenditur egide pectus:

¶ Certamē Minerue sub vno capite.

¶ Fabule p̄le certamis Minerue argumentum.

¶ Cecropia Pallas et. Minerua incipit: itaqz tele sue intexit contentionē Athenaz inter se Neptunūqz habitā: q̄ lacu falso i arce edito suā possessionē vēdicabat: ipsa oliua a se arbore inuenta. La ct.

☞ ¶ Cecropia arce: Athenēsi / a Cecrope Athenaz rege. ¶ Scopulū ma. Ra ph. uortis: Ariopaguz dicit: q̄ Martis villa interp̄tatur. ἄρειος nanqz Martius πάγος villa dicit. Est aūt Athenis p̄mōtoriū idcirco a Marte cognoiatū: q̄ Halirrhothium Neptuni filium eo in loco interfecit pp̄ter Alcippen eius filiā vt Philochorus scribit in scđo de Attica libro. Telā autē Palladis p̄mū describit poeta: in cuius initio est Ariopagus erat depictus et Dij iudices erāt effecti: qui sentētijs decideret: vtrū Pallas an Neptunus vrbi illic condite nomē imponere deberet. De hoc ei contendebatur. Dij autez sic statuerūt: vt qui rē huius no generis cōmodiorē inuenisset / is vrbi nomē imponeret. Cū igitur Neptunus tridēte pcussisset terrā / equus exiliuit. Pallas ṽo haste cuspide terra pcussa oliuam in luce eduxit. que mortalibus commodior iudicata Palladem victricem effecit.

¶ Augusta grauit: sacra maiestate. Augustū eni de augurio 2secratū. ¶ Sua quēqz deoz. Inscribit facies: hoc ē vnuiqsqz deorum p̄pa effigie figura. ¶ Stare deū Pelagi. Neptunuz inq̄t stāre pingit. ¶ Ferū: equū. ¶ Vindicet: suā ac p̄pria eē affirmet. ¶ At sibi dat clypeuz: Pallas ita seipsam in tela effingit: vt clypeo et egide et hasta et galea armata videatur. Sic enim Minerue simulachrum Athenis erat effigiatum: vt Pausanias scribit. ¶ Egide. tegis munimentum est pectoris Minerue cum capite Meduse: quo in bello potissimuz vtitur.

Ra ph. ☞ ¶ Edere. emittere. ¶ Cū baccis: bacce fructus ꝓprie dicūtur oliue ⁊ similiū arborū: qui ⁊ exigui sunt ⁊ rari: ac s[e]iunctē separati nascunt. ¶ Canētis. q̄ cana ac subalbavidet. Eā autē oliuā: q̄ ex ictu haste Palladi victoriaz peperit arsisse aiunt (vt Pausanias narrat) cū Medoruz incēdio Athene cōflagrarūt: exustāq3 eodē die in duoruz cubitoꝝ pceritatē germinasse. Naz supra quatuor cubitoꝝ āplitudinē Athenis effingebat. ¶ Operis victoria finis: in fine inq̄t tele victoriā suā Pallas effinxit. Est autez verbū qđ elegāter sepenumero pretermittitur: est subaudiendū. ¶ Ut tn̄ exēplis. Quis inquit victoria Palladis operi finē imposuerit. adiecit tn̄ in q̄tuor tele angulis exēpla quorūdā i deos impiorū: ex quib⁹ facile cognoscere posset Arachne / quam penam ⁊ ipsa expectare deberet. ¶ Quod p̄tium. quam penā. ¶ Speret: expectare debeat. ¶ Pro tam furialibus ausis: p tā furiosa temeritate. ¶ Breuib⁹ sigillis: paruis signis.

¶ Pinxit ⁊ Antigonen ⁊c. Item Antigonēn Laomedontis filiā: q̄ cū Joue coisset ob admissum Juno eā trāsfigurauit in Ciconiam. La ct.

☞ ¶ Pinxit ⁊ Anti. Antigone Laomedōtis filia fuit formosissima: q̄ cū se Junone pulchriorē esse iactaret: ab ea in Ciconiā fuit ꝯuersa. ad qđ alludere videt Verg. i p[ri]o Enei. cū iqt. Spreteq3 iniuria forme. Ra ph.

Percussamq3 sua simulat de cuspide terram
Edere cum baccis fetum canentis oliue.
Mirariq3 deos. operis victoria finis.
Ut tamen exemplis intelligat emula laudis /
Quod pretium speret pro tam furialibus ausis.
Quatuor in partes certamina quattuor addit.
Clara colore suo breuibus distincta sigillis.

¶ Hemus ⁊ Rhodope in montes.

Hemus rex fuerā: Rhodope regina: fumus nunc
Odrysii montes: hoc dedit ira deum.

¶ Threiciā Rhodopē habet āgul⁹ vn⁹: ⁊ Hemū:
Nunc gelidas montes / mortalia corpora quōdā:
Numina summorum sibi qui tribuere deorum.

¶ Pygmea in gruem.

Pulchra fui Pygmea: gruem certamine fecit
Me Juno: inde meis bella gero populis.

¶ Altera Pygmee fatum miserabile matris
Pars habet. hanc Juno iussit certamine victam
Esse gruem: populisq3 suis indicere bellum.

¶ Antigone in Ciconiam:

Candida que fueras: iam es facta Ciconia: quondam
Antigone. hoc victe dat Jouis alma soror.

¶ Pinxit ⁊ Antigonen ausam contendere quōdā
Cum magni consorte Jouis. quam regia Juno
In volucrem vertit / nec profuit Ilion illi:
Laomedonue pater: sumptis qui candida pennis
Ipsa sibi plaudat crepitante Ciconia rostro.

¶ Cynare filie in lapides.

Rex saxum o Cynara amplecti te Juno volentem
Fecit: qui fuerant stirps tua chara gradus.

¶ Qui superest solus Cynarā habet āgul⁹ orbū.
Isq3 gradus templi natarum membra suarum
Amplectens: saxoq3 iacens lachrymare videtur.
Circuit extremas oleis pacalibus oras.
Is modus est: operisq3 sua facit arbore finem.

¶ Juppiter in Taurum ⁊ aquilam:

Europa Asterie per florida prata vagentur:
Taurus ero Europe: sic aquila Asterie.

¶ Meonis elusam designat imagine tauri
Europam. verum taurum. freta vera putares.
Ipsa videbatur terras spectare relictas:
Et comites clamare suas: tactumq3 vereri
Assilientis aque: timidasq3 recondere plantas.
¶ Fecit ⁊ Asterien aquila luctante teneri.

¶ Fabule. ii. argumētū.

La ct. ¶ Threiciam ⁊c. Itē Rhodopen Threiciam ⁊ Hemum: qui pari insania ⁊ amore cōiugy Jouis ac Junonis abusi erant: in olbus trāsfigurati sunt.

Ra ph. ☞ ¶ Threiciam Rhodopen. Hemus (vt hinc colligere possum⁹) rex fuit thracie potētissimus: q̄ Rhodopen Strymōis fluuij filiā ex qua Neptun⁹ iā Athogigantē sustulerat / duxit vxorē / qui in tantā arrogātiā elati sunt: vt Hemus se esse Jouē: Rhodope vero Junonem p̄dicarent: ac vt Deos se adorari iuberent: q̄ insolentia Juppiter indignatus in mōtes eos cō mutauit. Rhodope (autez vt Stephan⁹ scribit) etiā Jonie vrbs est: vnde Rhodopeus ⁊ Rhodopetus d[e]riuatur. ¶ Sūmoꝝ deoꝝ. Jouis ⁊ Junonis.

La ct. ¶ Fabule tertie argum. ¶ Altera ⁊c. Pigmea casu ab Junone in gruē v[er]sa ē.

Ra ph. ☞ ¶ Altera pygmee: in secūdo inquit tele angulo depicta erat mutatio Pygmee mulieris in gruez / q̄ se vt pulchritatē Jūoni anteferre ausa foret. ¶ Fatū mise. sortem miserabilem. ¶ Pygmee ma. Pygmee mulieris. Pygmei nanq3 sūt populi (vt scribit Pli.) mōtana Indie incolētes: q̄ꝝ longissimi pedes duos non excedunt. Hi assiduū cum gruibus bellum gerere dicuntur. ¶ Suis pygmeis. a q̄bus ipsa originē ducebat.

¶ Fabule quarta argumentum.

¶ Fabule. v. argumentū. ¶ Qui supe[re]st ⁊c. Cynare reg[is] Assyrioꝝ p[re]terea filias ob isolentiā ab eadē dea i gradus tēpli sui lapidem mutatas: p q̄ exēpla frāgi posset ō Minerue nuie: finēq3 opis sui explicuit. Is modus est: opisq3 sua facit arbore finem. La ct.

☞ ¶ Qui supe[re]st so. Cy. Cynaras Assyrioꝝ rex filias habuit pulcherrimas q̄ se Junōi p[re]ferre ausē fuerūt: q̄re idignata Juno eas in grad⁹ tēpli sui ꝯmutauit: ac patrē grad⁹ ipsos p filiaꝝ corporib⁹ āplectē tē itidē in saxū ꝯmutauit. ¶ Orbū: liberi[s] priuatum. ¶ Jacēs: adherens. ¶ Pacalibus: paciferis: ac pacē significātib⁹. ¶ Modus. finis. ¶ Sua arbore: oliua. Ra ph.

¶ Itē Arachnes certamē sub eodem capite.

¶ Fabule p[ri]e certamis Arachnes argumentuz. ¶ Meonis elusāt Arachne aūt vt videret p opa mādisse contētionē tele intexuit Jouē in tauruz v[er]sum ob Europe amorem. La ct.

☞ ¶ Meōis elu. fabulas in Arachnea tela ꝯpictas exequit poeta: celebres q̄dē ac nōdum expositas copiosi⁹: ignobiles v[er]o ac minus celebratas paucis attigēs. ¶ Meōis Arachne Meōia siue Lydia. Europe v[er]o rapt⁹ i. ii. volumine fuit a poeta plenissime expositr⁹. Juppit aūt idcirco in tauꝝ ꝯuersus Europaz rapuisse fingit: q̄ nauis q̄ ē in Cretā vecta picta tauro fuit insignita. ¶ Timidas re. plā. hypallage poete familiaris. Europa em̄ timida videbat retrahere pedes ab aque tactu. Ra ph.

¶ Fabule. vi. a rgumētū. ¶ Fecit ⁊ Asterien ⁊c. Eādemq3 fecit in aquilam: vt compmmeret Asteriem. La ct.

☞ ¶ Fecit ⁊ Aste. Asterie fuit Cei Titānis filia ac Latōe soror: quā Juppit tā ardēt amauit: vt eā in coihurnicē v[er]sā p aqlā rapuisse dicat. ¶ Fecit ol. Juppit Lede amorē captus in Cygnū mutatus ea potitus est: que ouū ō: peperisse: ex quo Castor / Pollux ⁊ Helena orti eē fingūt. De Lede āt p[at]ria ⁊ parētib⁹ varie sunt āt[i]q̄rū opiniōes. Ibicus nāq3 Pleuroniā: Hellanic⁹ āt Calydoniaz Ra ph.

Ra ph. ☞ filiã fuisse ait. Thespij ꝟo filiã fuisse plerique aũt ex Androdice: Eumelᵘˢ aũt ex Glauco Sisyphi filio/ & Pãtidya natã esse fert. narrans Glaucũ post equas amissas Lacedemona puenisse: ibique rẽ cũ Pantidya habuisse/ que postea Thespio nupserit. Sicque Ledam que glauci fuerit Thespij existimatã appellatãque fuisse. Pherecydes vero ex Laophonte Pleurõnũ filia Ledã & Altheã a Thespio susceptas fuisse tr. Pollucẽ quidem ex Ioue/ Castorem autem ex Tyndaro generatos fert.

La ctã. ¶ Fabule tertie argu. ¶ Fecit olorinis &c. Eundem in olorẽ/ vt Ledã Testi filiam comprimeret.

Ra ph. ☞ ¶ Olorinis. cygneis. Nã olor ẽ/ quẽ greci ac latini quoque cygnũ appellãt.

La ctã. ¶ Fabule quarte argu. ¶ Addidit vt Satyri &c. Eundem in Satyrum/ vt Nycteida Nyctei filiam comprimeret.

Ra ph. ☞ ¶ Addidit vt Sa. ce. ima pul. Iuppiter in Satyrũ cõuersus Antiopiam Nyctei filiã cõpressit/ que geminos Amphionẽ & Zethũ fingitur peperisse. Antiope ꝟo sic a Ioue corrupta. Nyctei patris minas timens Sycionẽ ad Epopeũ cõfugit. Ubi cum Amphionẽ & Zethũ peperisset illos in Citherone exposuit/ cuidamque pastori cõmendauit. Nycteus autẽ propter filie audaciã dolore affectus interijt/ cũ priᵘˢ Lycum fratrem orasset: ne filiam negligeret. Uerum Sicyonẽ pfectᵘˢ illius misereret. Lycus igitur & vrbẽ expugnat & Epopeũ interficit/ & Antiopen captiuã Dirce vxori sue tradit custodiendã. Hec aũt fugit captaque iterũ suis ipsiᵘˢ filijs Amphioni & Zetho traditur: quibᵘˢ pastor ꝗ̃ facta erãt oĩa aperit. Ipsi vero Antiopen quidẽ cõseruant. Dircen ꝟo fero tauro alligãtes discerpserũt. Ac Lycum accersentes tã ꝗ̃ Antiopen tradituri interemissent/ nisi a Mercurio prohibiti fuissent: qui quidẽ ipsum Amphioni & Zetho regno cedere iussit.

La ctã. ¶ Fabule quinte argu. ¶ Amphitryon fuerit &c. Eũdem in Amphitryonẽ: vt Alcmenã Electrionis filiam comprimeret.

Ra ph. ☞ ¶ Amphitryon fuerit. Iup-

¶ Iuppiter in Cygnum & Satyrum.

Si pingant Ledã: & Nycteida pictor Apelles
Cygnus ero volucris: Iuppiter & Satyrus.

¶ Fecit olorinis Ledam recubare sub alis.
¶ Addidit vt Satyri celatus imagine pulchra
Iuppiter implerit gemino Nycteida fetu.

¶ Iuppiter in Amphitryonem.

Alcmene manibus scope posita est
Heu Iuno Amphitryon erit maritus.

¶ Amphitryon fuerit cum te Tirynthia cepit.

¶ Iuppiter in aurum.

Quid iuuat Acrisium Danaen includere turrim?
Si cadet omnipotens aurea gutta pater.

¶ Iuppiter in ignem.

Egine hec facies? coniunx Iouis excute marmor
Iam erit in terris igneus ipse tonans.

¶ Aureus vt Danaen/ Asopida luserit ignis.

¶ Iuppiter in pastorem.

Mnemosynen pastoris amans sub imagine pressit
Iuppiter: o miseros quos face vexat amor.

¶ Iuppiter in serpentem.

Si varius natam pressit Deoida serpens
Rex superum: o patres quid genuisse iuuat?

¶ Mnemosynẽ pastor/ variusque Deoida serpens.

¶ Neptunus in iuuencum.

Uirginis Eolie Neptunus amore iuuenci
Sub forma intrauit rura: gregesque boum

¶ Te quoque mutatum toruo Neptune iuuenco

¶ Neptunus in fluuium.

Equore regnator aque sum factus Enipeus
Hoc potui: est nostrum flumina cuncta mare.

Uirgine in Eolia posuit: visus Enipeus

¶ Neptunus in arietem.

Arietis in falsa Bisaltida imagine pressit
Per fortes rapidi cui data sceptra maris:

Cignis Aloidas aries Bisaltida fallis.

¶ Neptunus in equum.

Sensit equum te flaua Ceres cui fuscina telum est
Et te sensit equum virgo Medusa ferox.

¶ Et te flaua comas frugum, mitissima mater
Sensit equum. te sensit equum crinita colubris

¶ Neptunus in Delphinum.

Me facies et amor fecit Delphina Melantus
Parcite: ꝗ̃ grandes dat Uenus alma faces.

Mater equi volucris. sensit Delphina Melantho.
¶ Omnibus his faciemque suam/ faciemque locorũ

¶ Apollo in pastorem.

Armentum Ameti quid pascis Apollo: Deorum
Unus: ades: non sum: non oleo ambrosiam.

Reddidit. est illic agrestis imagine Phebus.

¶ Apollo in accipitrem et leonem.

Quid non vincit amor: quid non Uenus viget in artes
Accipiter modo sis: cum modo Phebe leo?

Atque modo accipitris pennas/ modo terga leonis

¶ Apollo in pastorem.

Pastor eras cum tu Macareida presseris: et tunc
Fictus eras: non nunc cum tibi cura boum.

Gesserit. vt pastor Macareida luserit Issen.

¶ Baccus in vuam.

Captus amore pater fit virginis: vua lyens
Erigones: gente quem dedit vna neci.

¶ Liber vt Erigonen falsa deceperit vua:

¶ Saturnus in equum.

Quid geminum Chirona negas inimici poetis.
Si subijcit equo Phillyra falcifera.

¶ Ut Saturnus equo geminum Chirona crearit.
¶ Ultima pars tele tenui circũdata limbo

Iuppiter Alcmene amore captus: in Amphitryonẽ illius maritũ cõuersus cũ ea cõcubait. Herculẽque ex eo cõcubitu suscepit. Amphitryon autẽ Alcei Thebani filᵘˢ fuit: ꝗ Alcmenã Electrionis filiã vxorẽ duxit. ¶ Tirynthia. Alcmena: a Tirynthe vrbe dicta nam Tirynthᵘˢ vrbs est Peloponesi/ a Tirynthe Hali filia: que Amphitryonis fuit soror: vnde etiã Hercules Tirynthius appellat.

La ctã. ¶ Fabule. vj. argumẽtũ. ¶ Aureus vt Danaen &c. Eũdẽ in aurũ/ vt Danaẽ Acrisij filiã cõprimeret: vt Asopidẽ in ignẽ. duo sensus isti in vnũ versum continentur.

Ra ph. ☞ ¶ Aureus vt Danaen. Danae Acrisij Arginorũ regis filia a Ioue in aureas guttas mutato compressa/ Perseũ genuisse in quarto narratur. Hoc aũt fingitur: ꝙ Danaen violaturus Iuppiter aureos nũmos largitᵘˢ in sinũ eiᵘˢ infudit. Hec (vt scribit Lactãtiᵘˢ) merces stupri fuit. ¶ Asopida luserit ignis. Eginã Asopi filiã. nã Iuppiter in ignem conuersus Eginam Asopi fluuij filiã pssit: exque ea Eacũ suscepit

La ctã. ¶ Fabule. vij. argumẽtũ. ¶ Mennosynen pastor &c. Eũdẽ in pastorẽ: vt Mennosynẽ cõprimeret: in serpẽtẽ: vt Deoidã: & hi duo sensus in vnũ ꝟsũ veniũt.

Ra ph. ☞ ¶ Uarius Deoida serpens: sic quidem legitur: & ego hanc olim secutus lectionẽ: vt qui aliã nõ viderã: exposui Deoida nympham videri fuisse: que a Ioue in serpẽtẽ verso vitiata sit. Nuper ꝟo in vetusto exemplari animaduerti Deoida sine litera I castigate scriptum esse. Nam deois Proserpina est Cereris filia/ que Δηώ quoque a grecis nominatur: vnde femininum patronymicum Deois declinatur. Ceres autem Δηώ appellata fuit (vt greci tradũt) παρὰ τὸ δηῶ quod significat inuento. Quãdo enim Ceres querens filiã varia loca circuibat/ omnes bene illi ominantes dicebant Δηεις hoc est inuenies. Hinc factum est/ vt Δηώ vocaretur: quãuis alie quoque huius nominis origines ferãtur/ que breuitatis causa videntur pretermittende. Iouem autẽ

☞ In vua-

Ra ph. ☞ In draconē versum cū Proserpina concubuisse in .ij. libro de preparatione euangelica testatur Eusebius/cū inquit(vt eorū verba qui in latinū vertervt vtar) Ceres peperit/educatur puella/Pherephatē nōnulli appellāt cui Juppiter/qui genuit/draco fact⁹ cōiungit̄. Vñ in sacrorū mysteriis Draco in spirā cōuolut⁹ ad factorū memoriā/ac poti⁹ in testimonium tante turpitudinis adhibet̄. Hec Eusebius/ ex quib⁹ apertissime colligit̄ Proserpinā Cereris ⁊ Jouis filiā/quā Ouidius Deoida vocat / ab Joue ipso in serpentem mutato fuisse viciatā. Quare non Deolida/vt est fere in exē plaribus deprauatum:sed Deoida contenderim esse legendum.

Nexilibus flores hederis habet intertextos.
Non illud Pallas:non illud carpere liuor
Possit opus. doluit successu flaua virago.
Et rupit pictas celestia crimina vestes.

¶ Arachnes pena.

Admonuit me Pallas:ego non Pallados iras
Pertimui:⁊ penas quas dedit ars patior.

Utq; Cytoriaco radium de monte tenebat:
Ter/quater Idmonie frontē percussit Arachnes.
Non tulit infelix:laqueoq; animosa ligauit
Guttura. pendentem Pallas miserata leuauit.
Atq; ita. viue quidem. pende tamē improba/dixit:
Lexq; eadem pene/ne sis secura futuri:
Dicta tuo generi/serisq; ne potibus esto.
Postea discedens succis hecateidos herbe
Sparsit:⁊ extemplo tristi medicamine tacte
Defluxere come. cum quis ⁊ naris/⁊ aures.
Fitq; caput minimum:totoq; est corpore parua.
In latere exiles digiti pro cruribus herent.
Cetera venter habet:de quo tamen illa remittit
Stamen:⁊ antiquas exercet aranea telas.

La ctā. ¶ Fabule octaue argu. ¶ Te quoq; mutatum ⁊c. Neptuni etiā cupiditatez inscrit:ita vt doceret eū in iuuēcum esse mutatū / vt Aeoli filiam stupraret. In amnē Enipeuz:vt Aeoliā. In arietē/vt Bisaltidam cōprimeret:hi tres sensus in tribus versibus aliter cadere non possunt.

Ra ph. ☞ ¶ Te quoq; mutatū. Neptuni varias describit trāsfigurationes:nā modo in iuuencū:modo in Enipeū fluuiū:modo in arietem:modo in equū:modo in delphinē cōuersus fuisse narrat̄. ¶ Eolia. Eoli filia. Que ꝟo hoc Eolia ꝟgo fuerit:nō memini me legisse. ¶ Enipeus. fluuius est Thessalie Enipeus: in quem mutatus Neptunus Tyro Salmonei filiā circa fluuiū spatiantem rapuit ex eaq; suscepit Peliā ⁊ Neleū. ¶ Gignis Aloidas. Neptunus in eundem fluuium cōuersus Iphimediā Aloi vxorē cōpressit:ex qua nati sunt Othus ⁊ Ephialtes/qui Aloide a poetis vocantur. Uerg. in .vj. Hic ⁊ Aloidas geminos imanis vidi corpora q̄ manib⁹ magnū rescindere celū aggressi. superisq; Jouē detrudere regnis. ¶ Aries Bisaltida fallis. Neptunus in arietē trāsfiguratus Bisaltidē vitiauit:de qua nil memini me alibi legisse.

¶ Fabule none argumentum.

La ctā. ¶ Et te flaua comas ⁊c. Eūdem in equū volucrē:vt Cererem/⁊ Gorgonem Medusam:ex qua equus Pegasus proditur fuisse. In delphinum/melātho cōprimeret:hi sensus continentur in tribus versibus.

Ra ph. ☞ ¶ Et te flaua comas. Neptunus in equū mutatus cum Cerere ⁊ Medusa cōcubuit. ¶ Frugū mitissima mater. periphrasis est Cereris/ex quo Neptunus Arionē equū e Telesto filiā sustulit:vt Pausanias narrat. Cerea nāq; filiā querens: vt Neptuni suū cōcubitum appetentis insidias fugeret/se in equā mutauit/ac vna cum Oncí equabus in pascua exibat. Quod cū Neptunus resciuisset: in equum ⁊ ipse conuersus illa miniuit. Id ꝟo cum Dea sensisset/adeo⁹ indignata fertur: vt Erinnys fuerit cognominata. Nam ερινύειν Arcades irasci dicunt. ¶ Crinita colubris:pro crinib⁹ colubros/ac serpētes habens. ¶ Mater equi volucris. Medusa mater Pegasi equi alati. ¶ Sēsit del. Melan. Melantho Deucalionis filia fuit(vt Lycophronis interpres scribit)quam Neptunus in delphinum conuersus cognouit/ac filium nomine Delphum suscepit.

→ ¶ Sensit Delphina Melantho. Delphus nomen se dedit Neptuni filius Delphus ex Melantho susceptus filia

filia Deucallonis vt scribit interpres Lycophronis:quā Neptunus in Delphinem mutatus compressit. vnde nato puero nomen:ex eodem Neptunus etiā Pyth in puellam sustulit:que Pythoni nomen vrbi dedit :vt Myclus Neapolitanus autumat. Delphis autem in Beotia est iuxta Parnasum.

¶ Fabule vndecime arg. La ctā.
¶ Liber vt Erigonen ⁊c. Liber pater quoq; in vuā versus/vt Erigonen comprimeret.

Ra ph. ☞ ¶ Est illic agrestis imane Phebus. Apollo diuinitate priuatus propter interfectos Cyclopas Admeti regis Thessalie armenta pauisse fingitur. ¶ Utq; modo accipitris pennas. Apollo interdum in accipitrem/interduz in leonem se commutasse in Arachnes tela videbatur. ¶ Macareida Issen. Macarei filiam/quam Apollo in pastorali habitu viciauit: vt hoc loco poeta narrat.

¶ Fabule duodecie arg. La ctā.
¶ Ut Saturnus equo ⁊c. Saturnus preterea versus in equū:vt Phyliram oceani filiā / ex qua Chirona centaurum videtur procreasse/comprimeret.

Ra ph. ☞ ¶ Ut Saturn⁹ equo. Saturnus cum Phylira Oceani filia concubēs. ne ꝑ titus ne Opis vxoris aduentu deprehēderetur/in equum se cōmutauit/sicq; cētaurū genuit Chironē. Unde Uerg. lib. Georg. iij. Talis ⁊ ipse iubam ceruice effudit equina Coniugis aduētu pernix Saturnus e altum Pelion hinnitu fugiens impleuit acuto. ¶ Geminum Chirona centaurum:qui ab anteriore parte homo/posteriore equus videbatur.

¶ Fabule decimetertie argumentum. La ctā.
¶ Ultima pars tele ⁊c. Postq̄ Arachne ordinata tela cū contumelis a Dea pulsa esset/suspendio se affecit. Sed in vltimo casu propter studium/quo a Dea acceperat in araneam versa: vt opere inutili nullum sui effectum capere posset. Plura ꝟo apud Arachnes poeta retulit fuisse q̄ Minerue: vt hanc scientia artis/que potior est/illam labore contendisse demonstraret.

Ra ph. ☞ ¶ Tenui limbo. subtili fascia. Est enī limbus fascia vltimā vestis partē ambiēs Uerg. Sidoniā picto chlamydē circūdata limbo. ¶ Flaua virago. Pallas formosa. ¶ Celestia crimina. Deoꝝ flagitia. Hoc aūt pretexta Pallas vestes illas merito dilacerasse videt̄. ¶ De monte Cytoriaco. Cytorus mons est Pamphlagonie buxis abūdās:q̄q̄ Cyteriaco corrupte fere legat̄. ¶ Ter q̄ter: sepi⁹. ¶ Idmonie. Idmonis filie. possessiuū enī ꝑ patronymico est positū. ¶ Lexq; eadē pene. eadē inquit pena etiā posteri tui afficiant̄. ¶ Dicta esto. sit statuta. ¶ Hecateidos herbe:ab Hecate Medee matre inuēte/q̄ ꝑma venenosas herbas inuenisse narrat̄:illiusq; Perseū patrē pemisse. Hecate Proserpina dr̄ ⁊ Luna ⁊ Diana. quenā ꝟo Hecates sit herba/nō memini me legisse. Ceterū veneficis apta esse videt̄. ¶ Tristi noxio. ¶ Exiles. tenues subtiles. ¶ Et antiquas exercet aranea telas:hoc est pristinas cōficit telas:q̄ q̄dē ⁊ ipse Aranee dicit̄. Araneꝰ ꝟo masculini generis semper de animali dicitur. Catullus in Furiū. Furi cui neq; seruus est:neq; arca:nec cimex:neq; aranē⁹:neq; ignis. Uerg. quoq; in Culice diminutiuū protulit. Atq; vt Araneoli tenuem formauim⁹ orsum.

¶ Fabu

La ctã. ¶Fabule secunde sexti libri Argumentum.
¶Lydia tota fremit ac Niobe Tantali filia Sipyle Lydie orta ob insolentiã Apollinis ac Diane numen experta est. Nã ex Amphione septẽ filiis: totidẽq; virginib⁹ editis dũ comitata gauderet: τ quodã tpe Mãto Tiresie filia rũso monuisset Thebanos: vt Latone τ liberis ei⁹ ꝑces thura redderẽt: sola extitit: q̃ sacrificio interesse noluerit: predicãs potentiorẽ se numine dee ac liberis eius esse. Itaq; oratione instructa Latona questa cum filiis ꝙ suarũ iniuriarũ non existerent vltores: ꝯfestim ita ꝙ Apollo τ diana tecti nubib⁹ (vt ꝑceperat genitrix) Thebas venerũt: ac Niobes filios cũ in cãpo equis exercerent: sagittis necauerunt. Quorum noĩa hec sũt. Ismeni⁹: Sipyl⁹: Phedius: Tãtalus: Archenor: Damasitõ: Ilione⁹. pater Amphion post necẽ filioꝝ ferro se interfecit. Nec minor violẽtia defuit esse Niobea: ꝙ Diana idigne tulit: nam virgines pari calamitate affecit: vltra nouissime Niobe flens decessit: turbineq; ventoꝝ in patriã Sipylum dilata est: cessitq; in silicẽ volũtate Apollinis τ Diane.

Ra ph. ¶Lydia tota fre. hec ideo a poeta inserũtur: vt cõmodi⁹ Niobes mutationẽ in saxũ cũ superiore fabula ꝯiũgat. Niobe nãq; Tãtali filia cũ ex Amphione marito septẽ filios ac totidẽ filias genuisset: se poti⁹ q̃ Latonã venerandã esse ꝯtẽdebat: ꝓhibebatq; nequis in suo regno Latone sacrificare auderet. Quare idignata Latona Apollinẽ ac Dianã rogauit: ne se tãta iniuria affici paterenẽ. Sũpt; igit̃ arcub⁹ τ sagittʒ ad vnũ oẽs primuʒ Niobes filios iteremerũt: qđ cũ ꝗdẽ Amphiõ cũ ferre ñ posset: seipʒ iterfecit. Niobe ꝟo morte filioꝝ idignata cũ diis maledixisset: τ filias sagittʒ ꝯfectas vidit: τ ipsa in saxũ qđ etiã nũc lachrymare vĩ: fuit cõmutata ¶Añ suos Niobe thalamos: añ suas nuptias. Nã anteq̃ Amphioni traderet Niobe / in Phrygia et Lydia cũ Tãtalo pr̃e / qui illic regnabat / habitauit. vbi facile Arachnẽ cognouit. ¶Meoni Lydiã. Meonia vero dicta est a Meone fluuio / qui ꝑ illã fluit. ¶Sipylũq; cole. Sipylus vrbs est / et mons Phrygie. Unde Sipylenũ marmor cognominatur. ¶Popularis: nõ plebeie / sed que de illius populo fuerat. ¶Mino. humanioribꝰ. ¶Multa da. ani. multa

¶Lydia tota fremit: Phrygieq; per oppida facti
Rumor it: τ magnũ sermonib⁹ occupat orbẽ.
Ante suos Niobe thalamos cognouerat illam:

¶Niobe in marmor.
Contensi Niobe Latonis numina: Phebus
Et soror oppressit pignora: marmor ego.

Tunc cum Meoniam virgo: Sipylumq; colebat.
Nec tamẽ admonita ẽ pena popularis Arachnes.
Cedere celitibus: verbisq; minoribus vti.
Multa dabãt animos. sed enĩ nec coniugis arces
Nec genus amborum: magniq; potentia regni
Sic placuere illi: quamuis ea cuncta placerent:
Ut sua progenies. τ felicissima matrum
Dicta foret Niobe: si non sibi visa fuisset.
Nam fata Tiresia venturi prescia Manto
Per medias fuerat diuino concita motu
Uaticinata vias. Ismenides ite frequentes:
Et date Latone: Latonigenisq; duobus
Cum prece thura pia: lauroq; innectite crinem.
Ore meo Latona iubet. paretur. τ omnes
Thebaides iussis sua tempora frondibus ornant:
Thuraq; dant sanctis: τ verba precãtia flammis.
Ecce venit comitum Niobe celeberrima turba
Uestibus intexto Phrygiis spectabilis auro:
Et quantum ira sinit formosa: mouensq; decoro
Cum capite immissos humerũ ꝑ vtrũq; capillos.
Constitit: vtq; oculos circuntulit alta superbos:
Quis furor auditos inquit preponere visis
Celestes? aut cur colitur Latona per aras?
Numẽ adhuc sine thure meũ ẽ. mihi tãtal⁹ auctor:
Cui licuit soli superorum tangere mensas.
Pleiadũ soror est genitrix mea. maximus Atlas
Est auus: ethereum qui fert ceruicibus axem.
Juppiter alter auus. socero quoq; glorior illo.
Me gentes metuunt Phrygie: me regia Cadmi
Sub domina est: fidibusq; mei commissa mariti
Menia cum populis a meq; viroq; reguntur.
In quancunq; domus aduerti lumina partem:
Immense spectantur opes. accedit eodem
Digna dea facies. huc natas adiice septem
Et totidem iuuenes: τ mox generosq; nurusq;.
Querite nũc habeat quã nostra superbia causam:

ta inq̃t illã reddebãt supbã. ¶Nec ꝯiu. arces. Amphion marit⁹ Niobes rex Thebarũ fuit: cui⁹ vrbis muros arcesq; edificasse ferẽ. Hora. Ferẽ τ Amphiõ Thebane ꝯditor arcis Saxa mouisse sono testudinis: τ ꝑce blãda Ducere q̃ vellet. ¶Nec ge. amboꝝ. nã ab Ioue ambo ducebãt gen⁹. Amphiõ enĩ Iouis ex Antiopa fili⁹ fuisse ðr. Niobe ꝟo Iouis ipsi⁹ neptʒ cũ Tãtali filia fuerit. ¶Nã fata Tire. Mã. Mãto filia fuit Tiresie vatʒ pr̃e artʒ peritissima: a q̃ Mãtua vrbs fuit appellata. ¶Ismeni. Thebane mulieres ab Ismeno fluuio dicte. ¶Da. thu. sacrificate τ rogate. ¶Lato. duo. Apolli τ diãe. ¶Lau. in. cri. caput lauro coronate. ¶Ore meo la. iu ac si diceret. ore meo Latõa loq̃: hocq; vob mãda. ¶Spe. spectatu digna ꝓpẽ vestes auro itextas. ¶Ut ocu. cir. al. su. hypallage ẽ poete familiarʒ. Supba ei oclos altos circũtulisse niobe itelligẽda ẽ. ¶Al. elata. ¶Q. f. au. oro idignatiõis plena niobe decẽt attribuit: vt q̃ adeo erat felicitate elata: vt se latõe auderet ꝓferre. ¶Audi. ce. auditos deos. ¶Uisis. Ista quos ꝯtidie videtʒ Certior enĩ aure arbit est ocul⁹: nimiũ aũt supbe se quoq; deã esse: ac maritum Deum Niobe ait. ¶Numẽ adhuc sine thure meum est: τ copula subaudiatur. ¶Sine thu. sine cultu / sine sacrificio. ¶Mihi tantal. au. pater / Niobe enĩ Tantali filia fuit. ¶Cui licu. soli: cui ex hominibus soli cõcessum fuit epulis Deorum accumbere. ¶Pleiadũ so. est ge. mea: Niobeu matre Taygeta fuit vna ex Pleiadib⁹ Atlãtis filiab⁹ ¶Juppiter al. au. patern⁹ nã Tãtal⁹ Iouis fuit fili⁹ ex Plote. ¶Socero quoq; gl. illo: Amphiõ enĩ filius fuit Iouis: ex Antiopa. ¶Fidibusq; mei cõmissa mariti: Amphiõ tãtũ musica valuisse narratur τ cithara vi saxa illũ seq̃rẽtur quib⁹ olim prim⁹ Thebas vna cum Zeto fratre muniuit: vt Home. quoq; scribit. Pherecydes vero ẽt causam assignat / quia more Amphiõ τ Zeth⁹ muros Thebau cinxerint / Phlegyas. enĩ hostes regnanti Cadmo timebat. Qđ aũt saxa Amphiõis lyrã spõte sint secuta: narrat etiã antimenidas / ac lyrã Amphioni a musis dono natam / Dioscorides ab Apolline / pherecydes a musis traditã fuisse ait. ¶Commissa: cõposita / cõstructa. ¶Aduerti: ꝯuerti. ¶Acc. eodẽ: ad idem adiũgitur.

¶Hec

Quoq; modo auderis genitam Titanida Ceo
Latonam preferre mihi? cui maxima quondam
Exiguam sedem pariture terra negauit:
Nec celo: nec humo: nec aq̄s dea vestra recepta est.
Exul erat mundi: donec miserata vagantem
Hospita tu terris erras. ego dixit in vndis.
Instabilemq; locum delos dedit. illa duorum
Facta parens. vteri para hec est septima nostri.
Sum felix. quis enim neget hoc? felixq; manebo.
Hoc quoq; quis dubitat? tutam me copia fecit.
Maior sum: q̄ cui possit fortuna nocere.
Multaq; vt eripiat: multo mihi plura relinquet.
Excessere metum mea iam bona. fingite demi
Huic aliquid populo natorum posse meorum:
Nō tamen ad numerum redigat spoliata duorum
Ite sacris propere sacris: laurumq; capillis
Ponite. deponunt: & sacra infecta relinquunt.
Quodq; licet: tacito venerantur murmure numen
Latone. turba quantum distabat ab orba:
Indignata dea est: summoq; in vertice Cynthi
Talibus est dictis gemina cum prole locuta.
En ego vestra parens .uobis animosa creatis:
Et nisi Junoni nulli cessura dearum:
An dea sim dubitor: perq; omnia secula cultis
Arceor: o nati nisi vos succurritis: aris.
Nec dolor hic solus: diro conuicia facto
Tantalis adiecit. vosq; est postponere natis
Ausa suis: & me: quod in ipsam recidat: orbam
Dixit: & exhibuit linguam scelerata paternam.
Adiectura preces erat his Latona relatis:
Desine Phebus ait. pene mora longa querela est.
Dixit idem Phebe. celeriq; per aera lapsu,
Contigerant tecti Cadmeida nubibus arcem.
Planus erat: lateq; patens prope menia campus
Assiduis pulsatus equis: vbi turba rotarum:
Duraq; mollierat subiectas vngula glebas
Pars ibi de septem genitis Amphione fortes
Conscendunt in equos: tyrioq; rubentia succo
Terga premūt. auro grauidis moderātur habēis.
E quibus Ismenos: qui matri sarcina quondam
Prima sue fuerat: dum certum flectit in orbem
Quadrupedis cursum. spumantiaq; ora coercet:
Hei mihi conclamat: medioq; in pectore fixa
Tela gerit: frenisq; manu moriente remissis
In latus a dextro paulatim defluit harmo.
Proximus audito sonitu per inane pharetre
Frena dabat Sipylus: veluti cū prescius imbres
Nube fugit visa: pendentiaq; vndiq; rector

Raph. ¶ Genitam Tita. Ceo. Latona fuit filia Cei gigātis: que a Ioue cōpressa Apollinē simul & Dianam cōcepit: quod quidē adeo egre tulisse Juno dicit: vt Pythonē immiserit serpē tem: qui eam per totū terrarū orbē insectaret: nec vsq̄ parere permitteret. Fugiens igit Latona ab Asterie sorore (que & ipsa a Ioue amata primum in Ortygiā: hoc est in cothurnicez: deinde in scopulū mobilē/ atq; instabilē fuit cōuersa) suscepta statim Apollinez simul & Dianam peperit: qui & Pythonem serpentē sagittis confixerunt: & insulam in qua nati erant: immobilem reddiderūt: que quidem postea Delos fuit appellata: q̄ cum diu sub aquis latuisset: tandē apparuisset: seq; ostendisset. Δηλος nanq; manifestus interp̄tatur. ¶ Titanida. neptē Titanū: a quib⁹ gigantes originem traxere. ¶ Maxima quondaz Exiguam. antitheton: hoc est contrariū. Maxima enim exigue opponit. Ira antez Junonis nusq̄ in tota terra locum inuenit Latona: vbi parere posset. ¶ Nec ce. in nullo elementoꝝ Latona locū inuenit: vbi pa rere posset. ¶ Dea vestra. cum quodā cōtēptu hec a Niobe dicunt ¶ Exul erat mūdi. a toto exulabat mūdo. ¶ Instabileq; locū Delos dedit. Delos (vt dixi) q̄ et Ortygia fuit appellata: idcirco instabilis fuisse dicitur: q crebro terremotibus quateretur: donec oraculo admoniti illic cadauera desierunt sepelire. ¶ Ite sacris: discedite a sacris execrandis. vt Verg. Auri sacra fames. ¶ Infecta: non facta: non finita. ¶ Quodq; licet: qd̄ possunt cū Niobe prohibēat. ¶ Turba quantum distabat ab orba: Latōa inquit tantū est indignata: q̄ ipsa Niobe propter liberorum multitudinem ab orbitate aberat: per qd̄ significatur vehementer indignataz fuisse. ¶ Ab orba: a muliere liberis carēte. Orbus enim dicitur aliqua re chara priuat⁹. Unde & oculis & filiis priuati/ orbi vocantur. ¶ Turba: multitudine liberorū. ¶ Sūmoq; in vertice. i alto cacumine. ¶ Cynthi: Cynthus mons est Deli: vnde & Apollo Cynthius & Diana Cynthia vocant. ¶ En ego vestra pa. hac oratione Latona Apollinē simul & Dianam incendit ad vlciscendaz iniuriam a Niobe acceptā. En autem particula est affectus & indignationis plena. ¶ Animosa. magnanima: ac superba. ¶ An dea sim dubitor. licētia poetica dubitor in passiua & voce: & significatione poeta finxit: cū dubito/ vbū sit absolutū. ¶ Cultis aris. exornatis altaribus. ¶ Cōuicia: cōtumeliosa. ¶ Tātalis. Tantali filia: cū quodā aūt cōtemptu Tātalida Niobē Latona appellat: ac si diceret filia Tātali: q̄ ꝓpter impietatez in deos detrusus ad inferos maximis afficit penis. ¶ Orbā Dixit. carentē filiis vocauit. Hoc autem Niobe non dixit: sed duos tantum illā, liberos peperisse: id qd̄ egerrime Latona tulerat: & ideo crimē amplificat. ¶ Pene mora longa q̄rela est: pena inq̄t in longū ꝓtrahitur illis querimoniis. ¶ Liguā paternam. linguā inq̄t Tantali patris pre se tulit: qui deorū arcana vulgauit. ¶ Adiectura p̄ces. cum hec inq̄t Latona retulisset: p̄ces adiectura erat. ¶ Phebe. diana: que eadē esse cum luna ꝑt. ¶ Cadmeida arcē. thebanā arcē a Cadmo extructā. Cadmeis aūt nō soluz arx Thebana vocat: sz interdū pro tota Beotia accipit: vt Thucydides narrat. ¶ Plan⁹ erat. topographia: hoc ē loci descriptio: in quo niobes filii: equos agitare: & se ꝯsueuerāt exercere. ¶ Assiduis eq̄s. assiduo equoꝝ cursu. ¶ Mollierat in puluerez resoluerat. ¶ Tyrio succo. purpura Tyria. significat autem ephippia purpurea fuisse. ¶ Auro grauidis. grauibus auro & ornatis: atq; auratis. ¶ E q̄bus Ismenos. maxim⁹ natorū Amphionis & Niobes Ismenos fuit ab Ismeno Beotie fluuio/ appellatus. ¶ Prima sarcina: primū vteri onus. Nam primogenitus erat. ¶ Quadrupedis: equi. ¶ Defluit: decidit. ¶ Per inane: per aerem. ¶ Sipylus: a Sipylo vrbe cognominatus/ cum sagitte stridorez audisset: fugere cepit/ ceterum Apollinis sagittam vitare nō potuit.

¶ Fit

Carbasa deducit: ne qua leuis effluat aura.
Frena tamen dantem non euitabile telum
Consequitur: summaq; tremens ceruice sagitta
Hesit: ⁊ extabat nudum de gutture ferrum.
Ille vt erat pronus per crura admissa/iubasq;
Voluitur: ⁊ calido tellurem sanguine fedat.
Phedimus infelix: ⁊ auiti nominis heres
Tantalus: vt solito finem imposuere labori:
Transierant ad opus nitide iuuenile palestre:
Et iam contulerant arcto luctantia nexu
Pectora pectoribus: cum tento concita neruo:
Sicut erant iuncti: traiecit vtrunq; sagitta.
Ingemuere simul. simul incuruata dolore
Membra solo posuere. simul suprema iacentes
Lumina versarunt. animam simul exhalarunt.
Aspicit Alphenor: laniataq; pectora plangens
Euolat: vt gelidos complexibus alleuet artus:
Inq; pio cadit officio. nam delius illi
Intima fatifero rupit precordia ferro.
Qđ simul eductũ est: pars est pulmonis in hamis
Eruta: cunq; anima cruor est effusus in auras.
At non intonsum simplex damasichthona vulnus
Afficit. ictus erat qua crus esse incipit: ⁊ qua
Mollia nodosus facit internodia poples.
Dumq; manu tentat trahere exitiabile telum:
Altera per iugulum pennis tenus acta sagitta est.
Expulit hanc sanguis: seq; eiaculatus in altum
Emicat: ⁊ longe terebrata prosilit aura.
Ultimus Ilioneus non profectura precando
Brachia sustulerat. diiq; o communiter omnes
Dixerat: ignarus non omnes esse rogandos:
Parcite. motus erat: cum iam reuocabile telum
Non fuit: arcitenens. minimo tamen occidit ille
Uulnere: non alte percusso corde sagitta.
Fama mali: populiq; dolor: lachrymeq; suorum
Tam subite matrem certam fecere ruine.
Mirantem potuisse: irascentemq; quod ausi
Hoc essent superi. quod tantum iuris haberent.

¶ Amphionis mors.
Uxor erat Niobe: sodelem pia cynthia nostram
Oppressit: ferro viscera nostra fluunt.

Nam pater Amphion ferro per pectus adacto
Finierat moriens pariter cum luce dolorem.
Heu quantum hec Niobe Niobe distabat ab illa:
Que modo Latois populum summouerat aris:
Et mediam tulerat gressus resupina per vrbem
Inuidiosa suis. at nunc miseranda vel hosti
Corporibus gelidis incumbit: ⁊ ordine nullo
Oscula dispensat natos suprema per omnes.

Raph. ¶ Frena dabat. equũ currere pmittebat. ¶ Presciũs. pcognoscẽs futurã tẽpestatẽ. ¶ Sũma ceruice. in colli sũmitate ¶ Extabat. eminebat: extra stabat: per qđ significat colli sagitta fuisse transfixum. ¶ Per crura admissa. propinq̃: iũcta: astricta. ¶ Fedat. maculat: inficit: deturpat. ¶ Solito labori. cõsuete equor̃ agitationi. ¶ Nitide palestre. splẽdide propter oleũ q̃ se luctaturi pungebãt. Palestra aũt latine dr̃ lucta. dicta est aũt a Palestra filia Pandoci in triuio habitãtis: omnesq; aduenientes interficientis: quem quidẽ Mercuri⁹ cũ ad ipsum venisset: interemit admonit⁹ a Palestra. Vñ ⁊ hospitũ habitacula Pãdoceia vocãt. Alij palestram deducunt ἀπὸ τῆς πάλης: hoc est a puluere quo luctator̃ corpora perfundebãtur. Alij ἀπὸ τοῦ παλαίειν: hoc est a versãdo ⁊ obseruãdo aliquã partem corporis aduersarij: q̃ ipsum euertere ac in terrã deiicere possit. ¶ Et iã cõtulerãt. iam incipiebãt luctari cẽperant. ¶ Arcto nexu. stricto amplexu. ¶ Cõcita fugit. emissa: ipulsa. ¶ Traiecit. transfixit. ¶ Lumina versarũt. oculos voluerũt: vt solent morientes. ¶ Exhalarũt. expirauerũt. spõdeus aũt in q̃nto loco positus morã anime a corpore inuite abeũtis significat. ¶ Laniataq; pectora plãgens. hoc est laniãs ⁊ pcutiens pectora sua ob mortem fratruz. ¶ Alleuet. extollat. ¶ Precordia. intestina que cordi pretendũtur. ¶ In hamis. in hamato spiculo. ¶ Fatifero. mortifero. ¶ Cũq; anima. eorũ videt hoc loco poeta sequi opinionẽ: qui sanguinẽ anime sedẽ esse aiũt. ¶ Intonsũ Damasichthona: comatũ. ¶ Afficit. oficit: interficit. ¶ Ict⁹ erat qua crus esse incipit. significat illi⁹ genu fuisse pcussum. Nã a genu crus incipit: ptendit eñ crus a genu vsq; ad talos ex tibia ⁊ sura cõstans: vnde crusculũ fit diminutiuũ. ¶ Internodia poples. internodiũ spatiũ ẽ inter duos nodos situz. Poples aũt posterior genu pars ẽ. Quẽ quidẽ idcirco nodosũ vocat poeta: q̃ totuz genu ex ossib⁹ ⁊ neruis constat. ¶ Tẽtat. conat. ¶ Trahere. extrahere. ¶ Exitiabile. pestiferũ: quod etiã exitiale dr̃. ¶ Pẽnis ten⁹. vsq; ad pẽnas. Tenus aũt positũ quidẽ: ac fere sẽ plurali numero cõiungitur cũ genitiuo copulat. vt Vergi. Ex crurũ tenus a mẽto palearia pendẽt. Cum singulari aũt iũcta ablatiuũ exposcit: vt Capulo tenus abdidit ensem. ¶ Terebrata aura. pforato aere. ¶ Ignar⁹ non oẽs esse rogandos: sola nãq; Latona cuz Apollĩne ⁊ Diana placanda erat. ¶ Motus erat arcitẽ. Apollo inq̃t precibus Ilionei vltimi Niobes filior⁹ est: verũ iam sagittam miserat irreuocabilẽ. ¶ Certã fecere. admonere: quod in soluta oratione certiorem facere dicimus. ¶ Mirantẽ potuisse. deos subintelligamus tot filios suos interficere. ¶ Tantũ iuris. tantum potestatis. ¶ Adacto ferro. impulso gladio. Amphion enim de filior̃ morte certior factus doloris impatiẽs seipsum interfecit. ¶ Cum luce. cuz vita. ¶ Heu quãtum Niobe. miseret poeta Niobes que paulo ante superbissima: nunc abiectissima filiorũ morte videt esse facta. ¶ Dista. differebat. ¶ Latois aris. a Latone altaribus. Nam Latous a Greco nõ λητώ deriuatur. ¶ Resupina. supba: elata. ¶ Inuidiosa. in se inuidiã concitãs. ¶ Vel hosti. etiã inimicis: non solũ amicis. Qđ quidẽ maxime est miserandũ: vnde prouerbiũ in eos qui maxima patiuntur mala a Grecis vsurpatur ἐχθροῖς πάθη: hoc est Niobes passiones. ¶ Gelidis. mortuis. ¶ Lucẽtia. pallẽtie: nigricãtia ppter pcussiones. ¶ Pascere crudelis. Niobe morte filior̃ in furorẽ acta Latone inuidiã facit. Est aũt repetitio eiusdem verbi maxime idignãtib⁹ cõueniẽs. ¶ Cor ferum. cor crudele. ¶ Efferor. ad sepulturã feror. Videbat eñ sibi Niobe vnã cũ filiis efferri. ¶ Victrixq; voti cõpos. Hinc autez stulta Niobes supbia colligit: que ne filior̃ quidez morte in Deos maledicta iactare desinat. ¶ Misere felici. antithethon elegãtẽ maxime reddẽs orationẽ. Hec aũt idcirco Niobe furiosa iactat: q; septẽ ei filia supererãt. ¶ Atris. pullis: ¶ Nigris.

A quibus ad celum liuentia brachia tollens:
Pascere crudelis nostro Latona dolore:
Pascere ait:satiaqꝫ meo tua pectora luctu:
Corqꝫ ferum satia:dixit.per funera septem
Efferor.exulta:victrixqꝫ inimica triumpha.
Cur autem victrix?misere mihi plura supersunt:
Quam tibi felici.post tot quoqꝫ funera vinco.
Dixerat:⁊ sonuit contento neruus ab arcu.
Qui preter Nioben vnam:conterruit omnes.
Illa malo est audax.stabant cum vestibus atris
Ante toros fratrum demisso crine sorores.
E quibus vna trahens herentia viscere tela:
Imposito fratri moribunda relanguit ore.
Altera solari miseram conata parentem
Conticuit subito:duplicataqꝫ vulnere ceco est:
Oraqꝫ compressit:nisi postqꝫ spiritus ibat.
Hec frustra fugiens collabitur.illa sorori
Immoritur.latet hec.illam trepidare videres.
Sexqꝫ datis leto:diuersaqꝫ vulnera passis:
Ultima restabat:quam toto corpore mater:
Tota veste tegens vnam:minimamqꝫ relinque
De multis:minimam posco clamauit:⁊ vnam
Dumqꝫ rogat:pro qua rogat:occidit.orba resedit
Exanimes inter natos:natasqꝫ:virumqꝫ:
Diriguitqꝫ malis.nullos mouet aura capillos.
In vultu color est sine sanguine.lumina mestis
Stant immota genis.nihil est in imagine viuum
Ipsa quoqꝫ interius cum duro lingua palato
Congelat:⁊ vene desistunt posse moueri.
Nec flecti ceruix:nec brachia reddere gestus.
Nec pedes ire potest.intra quoqꝫ viscera saxum est
Flet tamen:⁊ validi circundata turbine venti
In patriam rapta est:vbi fixa cacumine montis
Liquitur:⁊ lachrymis etiã nunc marmora manant.
¶ Tunc vero cuncti manifestam numinis iram
Femina:virqꝫ timent.cultuqꝫ impensius omnes
Magna gemellipare venerantur numina diue.
Utqꝫ fit a facto propiore priora renarrant.

¶ Lycii rustici in ranas.
Cum rane vetustis aquas hausisse palustris
Latonam:quid adhuc carpere nocta opus?

E quibus vnus ait .Lycie quoqꝫ fertilis agris
Non impune deam veteres spreuere coloni.
Res obscura quidem est ignobilitate virorum:
Mira tamen.vidi presens stagnumqꝫ:locumqꝫ
Prodigio notum.nam me iam grandior euo:
Impatiensqꝫ vie genitor deducere lectos
Iusserat inde boues:gentisqꝫ illius eunti
Ipse ducem dederat:cum quod dũ pascua lustro:

Ra ph. ¶ nigris. ¶ Ante toros. ante lectulos fratrũ:in quibus erant compositi.vt efferrent. ¶ Demisso crine. dissoluta capilla:vt fieri in luctu solet. ¶ Uiscere.in visceribꝰ. ¶ Imposito ore fratri.significat eam inter osculãdum fratrẽ periisse. ¶ Duplicata .i. incuruata. ¶ Uulnere ceco . occulto/ qꝺ nõ apparebat. ¶ Oraqꝫ cõpressit.os clausit ¶ Nisi postqꝫ spiritus ibat.hoc est nisi dum spiritũ emittebat:tunc eñ os nõ cõpresserat:sed apertum tenebat. ¶ Illa sorori immoritur.inherẽs subaudiat. ¶ Sexqꝫ leto datis.sex interfectis. ¶ Occidit.mortua est pro qua rogat. ¶ Orba resed. filiis oĩbꝰ priuata:id quod ipsa pauloante obiecerat Latone. ¶ Exanimes iter natos.iter filios mortuos. ¶ Diriguit.rigida ac dura est facta. ¶ Malis.isfortuniis ac liberoꝝ acerbissima morte. ¶ Nullos mouet aura capillos.iam eñ in saxũ fuerat cõmutata. ¶ Mestis genis . gene et merore ⁊ lacrimis sunt tndices. ¶ Cõgelat.frigida et dura fit. ¶ Et vene desistũt posse moueri.posse palpitare desinũt.Carebãt eñ pulsu.Uene aũt p arterias posite videntr.Sunt eñ arterie cõceptacula spiritꝰ:vt vene sanguinis ¶ Ceruix. collũ per synegdochẽ. Est eñ ceruix pars colli posterior. ¶ Intra qꝫ viscera saxumꝰ est.etiã intestina inquit saxea fuerunt effecta. Hoc aũt idcirco fictũ est:qꝛ in liberoꝝ sepulchro Niobe sibi lapideã statuã erexisse narrat. ¶ Flet tamẽ. Quia Niobe in saxũ fuerit trãsformata:flere tñ videt. ¶ Turbine va.vẽ.impetu vehemẽtis vẽti.Est eñim turbo vẽtꝰ cũ fragore violẽtus prima queqꝫ psternẽs. ¶ In pa.ra est.hoc est Sipylũ delata est:vbi etiam nũc flere videt:qꝺ idcirco fingit:quia Sipylenũ marmor sudare phibet. ¶ Liqtur.liquescit. ¶ Manãt is. mittũt lachrymas.

¶ Fabule.iii.sexti libri Argumentũ.

¶ Tũc vero,⁊c.Latona Cei filia:cũ Iunonis ira obꝰ adulteriũ ex Ioue cõceptas
La cia. Apollinẽ ⁊ Dianã,parere nõ posset:⁊ nulla eã errãtẽ regio reciperet:nouissime venit in Lyciã:⁊ cũ ex ardore estꝰ ac lõgitudine vie sitiz sedare

sedare vellet.ab iis q vulnam ⁊ tunc cũ scirpum iacũ legerẽt:phibita est ꝑptꝰ accedere. Quãobrez accensa ira digrediẽs petiit ab iis vt accole nũqꝫ stagno carerẽt.auditis itaqꝫ p̃cibꝰ eiꝰ Iuppiter agricolas in speciem ranarum transfigurauit.
Ra ph. ¶ Tunc vero cũ.narraturꝰ poeta quo modo Latona a qbusdã Lycie rusticis bibere phibita eos in ranas verterit:more suo qdam interserit:quibꝰ cõmodiꝰ fabule iungant. ¶ Gemellipare diue. Latone:q gemellos peperit:Apollinem ⁊ Dianaz. ¶ Utqꝫ fit. ac quẽadmodũ fieri solet. ¶ Renarrãt. cõmemorant Thebani. ¶ Lycie qꝫ fertilis agris. Latona cum Apolline:Dianãqꝫ peperisset:irã Iunonis fugiẽs in Lyciã vsqꝫ vna cũ infantibꝰ puenit:vbi fessa:sitiqꝫ cõfecta cũ bibere e quodã lacu vellet:a rusticis qbusdam pedibꝰ aquã pculcãtibus phibita fuit:q iniuria dea idignata eos oẽs in ranas cõuertit.Lycia aũt est Asie regio finitima Lydie.
¶ Spreuere. cõtẽpserunt. ¶ Nõ impu.nõ sine supplicio:sed cuz maxima pena. Nam in ranas oẽs fuerũt cõuersi. ¶ Ignobilitate vi. rustici nãqꝫ erãt vilissimi. ¶ Prodi.miraculo. ¶ No. nabilẽ. ¶ Impatiẽs vieq vie laborẽ ꝑpter senectutẽ ferre ñ poterat. ¶ Lectos. electos:egregios. ¶ Ducẽ gẽ.illiꝰ:ducẽ Lyciũ. ¶ Lustro.circũeo ad eligendos boues. ¶ Sacroꝝ fauilla. sacrificioꝝ cinere ¶ Stabat.erecta erat ¶ Restitit. substitit.Ex priscoꝝ aũt cõsuetudine nos quoqꝫ lacella pretereũtes deos rogamus:vt nobis sint adiumẽto. ¶ Naiadum:Fauni ne foret.merito dubitat:⁊ rogat cuiusnã dei sit ara:qa est peregrinꝰ:Naiades aũt (vt diximꝰ)nymphe sũt fontiũ:vt ait Hesiodꝰ: παρα το ναω:qꝺ est fluo:q i fluẽtis habitẽt.Faunꝰ vero deꝰ est siluestris:q̃ Pan Grece dr:Mercurii ex Penelope: vt alii scribũt:filiꝰ:vt vero Duris Samius:procoꝝ oĩz vñ ⁊ Pana fuisse appellatum.Quidã celi ⁊ terre filium fuisse contendunt.
¶ Indigene dei: qui nõ aliunde venerit:sed ibi ortus sit/vbi colitur vt homines indigene vocantur
qui

¶ qui non aliunde venerunt: sed in ipsis locis que habitãt, originẽ habuerũt: q̃s greci autochthonas appellãt. ¶ Retulit: rñdit. ¶ Montanũ numẽ: qualis est Faun⁹. ¶ Regia cõiux Juno regis deoꝝ hominũq; vxor. Nã Juno (vt diximus) cũ resciuisset Latonã ex Joue cõcepisse: illã per totũ terraꝝ orbẽ exagitauit, sic vt nullibi consistere posset. ¶ Orbẽ interdixit: cũ interdico verbũ datiuo & ablatiuo iũgat, orbe mihi legẽdũ videt, nõ orbẽ: vt ẽ iere in exẽplarib⁹ deprauatuz. Ut enĩ aqua & igni interdixisse alicui populũ Romanũ dicimus. sic orbe Junonẽ Latone interdixisse poeta elegãter dixit. ¶ Erratica Delos: quam errare istabilẽq; eẽ idcirco poete finxerunt: q: crebro terre motu vexabat: donec ex oraculo Apollinis (vt scripsi) desiuerũt illic cadauera sepelire. ¶ Leuis: cã est. idcirco enĩ nabat: q: leuis erat. ¶ Nabat: fluitabat. Mare enĩ ꝓprie dicũt alia fluitare inanimata. ¶ Cũ Pal. ar. cũ oliua. Significat autẽ illã & palme & oliue innixam peperisse. ¶ Edidit: emisit: peperit. ¶ Inuita no. cõtra volũtatẽ Junonis: q̃ nouerca esse videbat Apollinis & Diane, cũ Jouis sit vxor. Nã Latona Jouis ipsi⁹ vxor esse videt. Tãetsi tres duntaxat vxores Juppiter habuisse ferat, Junonẽ, Cererez. Themin. ex q̃ & Mineruam aiunt sustulisse. ¶ Puerpera: mulier a ptu recẽs puerpera dr. ¶ Iamq; Chimerifere. Chimera mõs Lycie carminib⁹ poetaꝝ notissim⁹. Fingit aũt a poetis fera cẽ pedes hñs serpẽtinos, capre ventrẽ, caput leonis flammas vomẽs: eo q̃ ad montis radices sint serpẽtes i medio capre, leones ad verticez: q̃ Etne mõ ardere dr. Sane Chimerã greci capram vocãt. ¶ Chimerifere: chimeras ferẽtis. id est capras ¶ Ab estu sydereo: a calore solis. Nam sydus q̃uis ꝓprie signũ ex multis stellis ꝯstãs vocet κατ ἐξοχήν tñ iterdũ p Sole ponitur. ¶ Ebiberant: exuxerant. ¶ Lactẽtia, lac emittẽtia. ¶ Mediocris aq̃. nec magne nec parue. ¶ Fruticosa pua, vtpote e fruticib⁹ pascẽtis. Sũt enĩ frutices medij

Ecce lacu medio saxorum nigra fauilla
Ara vetus stabat tremulis circundata cannis.
Restitit: z paruo: faueas mihi murmure dixit
Dux meus: z simili faueas mihi murmure dixi.
Naiadum, Fauni ne foret tamen ara rogabam:
Indigeneue dei, cum talia rettulit hospes.
Non hac o iuuenis montanum numen in ara est.
Illa suam vocat hanc cui quondam regia coniux
Orbem interdixit: quam vix erratica Delos
Errantem accepit tunc: cum leuis insula nabat
Illic incumbens cum Palladis arbore palme,
Edidit inuita geminos Latona nouerca
Hinc quoq; Junonem fugisse puerpera fertur:
Inq; suo portasse sinu duo numina natos.
Iamq; Chimerifere, cũ Sol grauis vreret arua
Finibus in Lycie, longo dea fessa labore
Sydereo siccata sitim collegit ab estu:
Uberaq; ebiberant auidi lactentia nati.
Forte lacum mediocris aque prospexit in imis
Uallibus agrestes illic fruticosa legebant
Uimina cum iuncis: grataq; paludibus vluam.
Accessit: positoq; genu Titania terram
Pressit: vt hauriret gelidos potura liquores.
Rustica turba vetat. dea sic affata vetantes:
Quid phibetis aquas: vsus cõmunis aquarũ est
Nec Solem proprium natura: nec aera fecit:
Nec tenues vndas. ad publica munera veni.
Que tamẽ, vt detis: supplex peto. nõ ego nostros
Abluere hic artus: lassataq; membra parabam:
Sed releuare sitim. caret os humore loquentis
Et fauces arent: vixq; est via vocis in illis.
Haustus aque mihi nectar erit vitamq; fatebor)
Accepisse. simul vitam dederitis in vndis.
Hi quoq; vos moueant: qui nostro brachia tẽdũt
Parua sinu: z casu tendebãt brachia nati.
Quem non blanda dee potuissent verba mouere?
Hi tamen orantem perstant prohibere: minasq;
Ni procul abscedat: conuiciaq; insuper addunt.
Nec satis est: ipsos etiam pedibusq;, manuq;,
Turbauere lacus: imoq; e gurgite mollem
Huc, illuc limum saltu mouere maligno
Distulit ira sitim: neq; enim iam filia Cei
Supplicat indignis: nec dicere sustinet vltra
Uerba minora dea: tollensq; ad sydera palmas:
Eternum stagno (dixit) viuatis in isto.
Eueniunt optata dee: iuuat esse sub vndis:
Et modo tota caua summergere membra palude
Nunc proferre caput summo modo gurgite nare.

medij inter herbas & arbores. ¶ Legebant: colligebãt. ¶ Cũ iũcis. Iũc⁹ herba est palustris sine nodo. ¶ Grataq̃ppa. vl. Ulua herba est in paludib⁹ nascẽs. Uñ etiã paludibus grata ab Ouid. phibet. ¶ Positoq; genu: elegãter gestuz expmit de lacu ore aquaz haurire volẽtiũ. ¶ Rustica turba vetat: rusticorũ multitudo phibet ¶ Usus cõmunis aquaꝝ est: iure gẽtiũ aq̃ oibus hoib⁹ sunt cõmunes. ¶ Nec solẽ ꝓpriũ. ꝓuatũ. ¶ Nec tenues vndas: nec labiles aquas. ¶ Ad publica munera veni: publica sunt que nulli⁹ q̃dẽ sunt: sed oim. ¶ Sed releuare sitim: diminuere & leuẽ facere. ¶ Os loquẽtis: os meũ: q̃ vobiscũ loquor. ¶ Et fauces arẽt: sicce sũt. ¶ Uixq; est via vocis: vix emittere vocem potest. ¶ Haust⁹ aq̃: potus aque mihi loco nectaris ac suauissimus erit. ¶ Simul vitã dederitis i vndis: postq̃ mihi vitã aq̃s instauratis: videt esse hemistichiõ Ennij poete: vñ e ȝde sitis vbi penultima est ꝓducta. ¶ Hi q̃q; vos moueant: infantes enĩ Apollinẽ & Dianã illis ondit, vt saltẽ eorũ etate moueantur. ¶ Tendũt: extẽdũt: porrigunt. ¶ Nostro sinu: e nostro gremio. Prepositiõ est enĩ cũ ptermittunt: subaudiẽde sunt. ¶ Brachia: manus: in quas brachia terminãt: Brachiũ aũt q̃ masculino genere βραχίων effertur a grecis, a breui dictũ est: quod βραχύ vocant Greci. ¶ Hi tamẽ orãtem: pulchre rusticoꝝ ferrat decoꝝ, qui rogati contumacius, superbiusq; se gerunt. ¶ Perstant: pseuerant: & instãt ¶ Conuicia: contumelias. ¶ Mouere: cõmouerũt. ¶ Saltu maligno: hypallage ẽ. ipsi nãq; maligni intelligũt. ¶ Distulit ira sitim: hac ẽ ira fuit causa differẽde ac plõgãde sitis. ¶ Filia Cei: Latona. ¶ Ultra: viteri⁹. ¶ Minora dea: humiliora. q̃ vt dee conuenientia sint ¶ Eternum: semper, & in eternũ. nomen pro aduerbio positum. ¶ Et modo tota. elegãter ranarum & naturam et corpus describit poeta. ¶ Summo gurgite, in summitate gurgitis et stagni.

¶ Turpes

Ra ph. ☞ ¶ Turpes linguas: contumeliosas. ¶ Patulos rict⁹: hiantia ora. ¶ Colla intercepta de medio recisa. nã rane collo carent. ¶ Spina viret: tergũ viride est.

¶ Fabule quarte sexti libri argumentum.

La ct. ☞ ¶ Sic vbi: nescio quis ꝛc. Satyrus nomine Marsias dum cum Apolline tibijs contendit: quas Minerua inuenisse ꝓdit: per audaciã / ꝙ deo cedendum non putaret suspensus a cute est nudat⁹ tergore: quẽ nymphe ac Satyri: ceterique ruris incole ita fletu ꝓsecuti sunt: ꝙ eius cantu cariturí essent: ita vt lachrymis eorũ flumen increuerit: qđ eius nomine in Phrygia Marsias priscis⁹ nostris nuncupari videtur.

Ra ph. ☞ ¶ Sic vbi nescio q̃s: ignobilẽ hac locutione eũ fuisse significat: qui superiorẽ retulit fabulã. ¶ Exitiũ Satyri: calamitosũ exitũ. Marsias autẽ Satyrus fuit tibias inflãdi adeo ꝑitus: vt cũ Apolline certare sit ausus / quẽ superatũ indignat⁹ Apollo pelle atque cute ꝑuauit. Ex eius vero corpore tãtus defluxit sanguis: vt a terra except⁹ in fluuiũ fuerit cõmutatus: q̃ a Satyri nõie Marsias fuit appellatus. Est autẽ Phrygie fluuius in Meãdrũ labẽs. ¶ Reminiscit'. in memoriã reducit / ꝯmemorat. ¶ Latous: Apollo Latone fili⁹. ¶ Tritoniaca harundine: tibia ex harundine Tritoniaca cõfecta / est eñ metanymia. Tritonis aũt pal⁹ est Libye / iuxta quã Pallas ꝟginali habitu apparuisse fertur: vñ Tritonia vocatur. ¶ Affecit pena: puniuit et victus est. ¶ Quid me mihi detrahis? cur mihi meam pellẽ eripis? ¶ Ah nõ est tanti: vt ego hac pena affici debeam. ¶ Micãt: palpitant. ¶ Fibras: fibre venule sũt minores. ¶ Armẽta bucera: hoc ẽ boues valde cornutos: βουκέρως pticula ẽ intẽtiua: κέρας autẽ dicit cornu. ¶ Cõcepit: excepit. ¶ Ripis decliuib⁹: pronis atque inclinatis. ¶ Liquidissim⁹: purissim⁹: lipidissim⁹

La ct. ¶ Fabule quinte sexti libri argumentum.

¶ Talibus ꝛc. Tantalus epulis Iouis cũ interesset: ecũ vellet experiri an futura ꝓspiceret / inuitato ad epulas Pelopẽ nothũ ex filijs interemit: visceraque ei⁹ reliquis dapib⁹ immiscuit. Quo ꝓmerito punitꝰ / misericordia deoꝝ q̃ ꝯuiuij participes fuerãt ptes viscerꝫ Pelopis ꝯposuerũt: ꝛ humer⁹ q̃ deuerat effect⁹ ẽ de ebore. ☞ ¶ Talib⁹ exẽplis hec ad cõtinuã fabulaꝝ ꝯnexionẽ a poeta narrãt. ¶ Ad ꝑsentia: mala ꝛ infortunia Amphionis ꝛ Niobes. ¶ Mater i inuidia est Niobes ei supbia cã fuit mortis liberoꝝ. ¶ Flesse Pelops merito / cũ Niobes fr esset. Pelops ei Tãtali fuit fili⁹ / quẽ coctũ pr̃ Dijs epulãdũ: vt an oia scirẽt experirẽt / cũ apposuisset: oẽs q̃dẽ pter vnã Cererẽ ab eo abstinuerũt: collectisque inuicẽ Pelopis mẽbris euocata a Mercurio aia ei⁹ ab inferis ꝓstine ipm vite restituerũt. Sed cũ ei sinistrũ deesse humeꝝ aduertissẽt / eburneũ affixerũt: sicque Pelops vite integer fuit restitutus. Tãtalus vo ad iferos detrusus siti in aqua ac fame in summa pomoꝝ copia laborat. ¶ Suas vestes: purpureas ac sibi cõuenientes / illis eñ depositis lugubres: ac pullas sũpsit. ¶ Corpore⁹: ex carne: nã corp⁹ ꝓprie viuẽtiũ: caro mortuoꝝ dicit' / a cadẽdo deducta: vt iã sepi⁹ dixim⁹. ¶ Cesa membra. trucidata. ¶ Qui locus est iuguli: periphrasis est humeri nã est medius inter iuguli ꝛ brachij summitatem. ¶ In vsuz: i locũ ꝛ officiũ. ¶ Partis nõ cõparẽtis: hũeri nõ inuẽti. ¶ Illo facto: illo deorum beneficio.

Sepe super ripam stagni consistere: sepe
In gelidos resilire lacus: sed nunc quoque turpes
Litibus exercẽt linguas: pulsoque pudore
Quãuis sint sub aqua: sub aqua maledicere tẽtãt.
Vox quoque iam rauca est: ĩflataque colla tumescũt:
Ipsaque dilatant patulos conuicia rictus /
Terga caput tangunt: colla intercepta videtur:
Spina viret: venter pars maxima corporis / albet:
Limosoque noue saliunt in gurgite rane.

¶ Marsia in fluuium.

Marsia sum fluuius Phrygie: mihi pellis adempta est
Ob me Latous vicit Apollo lyra.

¶ Sic vbi nescio quis Lycia de gente virorum
Rettulit: exitium Satyri reminiscitur alter:
Quem Tritoniaca Latona harundine victum
Affecit pena / quid me mihi detrahis inquit?
Ah piget: ah non est: clamabat / tibia tãti.
Clamanti cutis est summos direpta per artus:
Nec quicq̃ nisi vulnus erat: cruor vndique manat:
Detectique ꝑstent nerui: trepideque sine vlla
Pelle micant vene. Salientia viscera posses /
Et perlucentes numerare in pectore fibras.
Illum Ruricole syluarum numina Fauni /
Et satyri fratres: ꝛ tunc quoque clarus Olympus /
Et nymphe flerunt: ꝛ quisquis montibus illis:
Lanigerosque greges: armentaque bucera pauit.
Fertilis immaduit: madefactaque terra caducas
Concepit lachrymas: ac venis perbibit imis
Quas vbi fecit aquas: vacuas emisit in auras.
Inde petens rapidum ripis decliuibus equor:
Marsya nomẽ habet: phrygie liq̃dissim⁹ amnis:

¶ Pelopus humerus eburneus.

Saxea facta soror Pelopi mihi eburneus ecce
Est humerus: genitor maxima causa fuit.

¶ Talibus exemplis redit ad presentia dictis
Vulgus: ꝛ extinctum cum stirpe Amphiona luget
Mater in inuidia est. hãc tunc quoque dicitur vn⁹
Flesse Pelops: humeroque suas a pectore: postq̃
Deduxit vestes: ebur ostendisse sinistro.
Concolor huic humerus nascendi tẽpore dextro /
Corporeusque fuit: manibus mox cesa paternis
Membra ferunt iunxisse deos: alijsque repertis:
Qui locus est iuguli medius: summique lacerti
Defuit: impositum est non comparentis in vsum
Partis ebur: factoque Pelops fuit integer illo.
¶ Finitimi proceres coeunt: vrbesque propinque

¶ Fabule sexte septime sexti libri argumentum. La ct.

¶ Finitimi ꝛc. Tereus Martis fili⁹ / Thracum rex cũ auxilia multis regibus ferret: Pandioni quoque Athenis rogãti cũ a ꝓximis ciuitatib⁹ oppugnaretur nõ defuit. Quãobrẽ filiã Prognẽ illi i matrimoniũ dedit: que deportata i mariti regnũ / cũ ex itercapedie sororẽ Philomelã desyderaret: petijt a Tereo vt ꝓficisceretur Athenas: sororẽ sibi ad solẽne sacrificiũ vt adduceret. Qui vt Athenas ꝑuenit: soceri vsus hospitio i Philomele icidit amorẽ: quã secũ digressi⁹ mãdato ꝯiugis duxit i Thraciã: ꝛ stabul' clausit: vt ad eã sine suspitiõe cutusq̃ꝫ septus ꝯmearet: ac ne eloq̃ posset ꝯmissa: liguã trũcauit: ꝛ cõiugi ẽ mẽtit⁹: dixit eñ sororẽ ei⁹ interemisse. At Philomela ea / q̃ lingua prodere nõ poterat / veste intexuit notis irãꝝ: q̃ sorori dedit vni ꝑferẽda: qua ispecta illa: cũ cõiugis libidinẽ: casumque germane cõperisset constituit se sacra celebrare Libero patri: ꝛ more bacchantis ad stabula venit: sororẽque raptã in regiã duxit:

La. ctl. duxit: filium Ityn intere- mit: ⁊ dapib⁹ immiscuit. q̃b⁹ expletis Tereus filiũ cuꝫ desyderaret Ityn: nouissime caput ei⁹ in sinũ abiecerũt: dicẽtes: Int⁹ hẽs quẽ desyderas. Tere⁹ cũ intellexisset scel⁹ scelere vltũ esse ꝯiugẽ: ⁊ sororẽ ꝯiugis dum ꝑsequeret deoꝝ volũtate versi sũt in aues: Progne in hyrũdinẽ: Philomela in luscinia: Tere⁹ in vpupã: Itys in phasianũ.

Na. ph. ☞ ¶ Finitimi ꝓceres coeunt ꝯuenisũt: ꝯgregantur. Hec sũt idcirco narrant vt quas met amorpho. est descriptur⁹: cõmodi⁹ cũ prioribus ꝯnectant. Nã Tereus rex Thraciũ: cuꝫ Athenas obsidione liberasset accepta in vxorẽ Progne Pandionis regis filia in Thraciã rediit: vbi eũ iã filiũ suscepisset: rogatus ab vxore/ vt aut se Athenas deduceret: aut saltem ad se Philomelã sororẽ accerseret: ꝓfectus ipse philomelã q̃dẽ a patre accepit/ sed cuꝫ in Thraciã ꝑuenisset: non solũ ei vim intulit: sed linguaꝫ etiam: ne vulgare scelus posset: amputauit: ac suis stabulis mancipauit. Ceterũ philomela rem tam crudelitate testimuista totum infortuniũ suũ in velo descriptũ sorori indicauit. Progne ꝟo furiis accensa: Bacchi sacra se celebrare simulãs: vna cuꝫ Bacchis ad sororẽ venit: eãꝫ secuꝫ ꝑ̃pinis tectã in vrbẽ adduxit: in cubiculoꝫ suo occultauit. ꝑfectis ꝟo bacchi sacrificiis ꝓgne Ityn commune filiũ interemit: cui⁹ carnes coctas patri appo suit comedẽdas. Cũ ꝟo tere⁹ Ityn filiũ inter cenãdũ frequenter vocaret: philomela cubico exiliẽs caput filij ac pedes i Tereũ ꝯiecit: q̃ stricto ense cũ ambas ꝑseq̃ret: ipse q̃dẽ i vpupã: Itys in phasianũ: ꝓgne in hirũdinẽ: philomelã in lusciniã ꝯuersi fuisse narrantur. ¶ Orauere ire. poetica est locutio: naꝫ orauere vt irent: in soluta oratione diceremus. ¶ Ad so. ad consolationem pelopis: cuius soror Niobe, cum omnibus liberis fuerat extincta. ¶ Argosqꝫ: Argos vrbs ẽ clarissima peloponnesi/ q̃ variis noib⁹ ẽ cognoiata. Nam ⁊ vrbs phoronica/ ⁊ Egialea appellatur/ ⁊ Argos Hippoboton a Hippiũ/ q̃ Neptuni equis pascuꝰ

Orauere suos ire ad solatia reges:
Argosqꝫ: ⁊ Sparte: Pelopeiadesqꝫ Mycene:
Et nondum torue Calydon inuisa Diane
Orchomenosqꝫ ferax: ⁊ nobilis ere Corinthos
Messeneqꝫ ferox: Patreqꝫ/ humilesqꝫ Cleone/
Et Nelea Pylos/ nec adhuc Pitthea Trezen.
Queqꝫ vrbes alie bimari clauduntur ab Isthmo:
Exteriusqꝫ site bimari spectãtur ab Isthmo.
Credere quis posset: sole cessastis Athene.
Obstitit officio bellum: subiectaqꝫ ponto
Barbara Cecropios terrebant agmina muros.

¶ Phylemona Progne: Tereus Itis in aues.
Facta ego que misere pellex Phylemona sororis
Ales sum: Progne. sicqꝫ maritus: Itis.

Threicius Tereus hec auxiliaribus armis
Fuderat: ⁊ clarum vincendo nomen habebat.
Quem sibi Pandion opibusqꝫ/ virisqꝫ potentem:
Et genus a magno ducentem forte Gradiuo:
Connubio Prognes iunxit. non pronuba Iuno:
Non Hymeneus adest/ illi non Gratia lecto.
Eumenides tenuere faces de funere raptas.
Eumenides strauere torum: tectoqꝫ profanus
Incubuit bubo: thalamiqꝫ in culmine sedit.
Hac aue coniuncti Progne/ Tereusqꝫ/ parentes
Hac aue sunt facti. grata est scilicet illis
Thracia: disqꝫ ipsi grates egere: diemqꝫ
Quoqꝫ data est claro Pandione nata Tyranno:
Quoqꝫ erat ortus Itys/ festum iussere vocari.
Usqꝫ adeo latet vtilitas. iam tempora Titan
Quinqꝫ per autumnos repetitis duxerat annis:
Cum blandita viro Progne. si gratia dixit
Ulla mea est: vel me visendam mitte Sorori:
Uel Soror huc veniat. redituram tempore paruo
Promittes socero: magni mihi muneris instar
Germanam vidisse dabis. iubet ille carinas
In freta deduci: veloqꝫ ⁊ remige portus
Cecropios intrat: Pyreaqꝫ littora tangit.
Ut primum Soceri data copia: dextera dextre
Iungitur: infausto committitur omine sermo.
Ceperat aduentus causas mandata referre
Coniugis: ⁊ celeres misse spondere recursus.
Ecce venit diues magnos Philomela paratu/
Diuitior forma: quales audire solemus
Naiadas/ ⁊ dryadas mediis incedere siluis:
Si modo des illis cultus: similesqꝫ paratus.
Non secus exarsit conspecta virgine Tereus:
Quam si quis canis ignem supponat aristis:
Aut frondem/ positasqꝫ cremet fenilibus herbas.
Digna quidem facies: sed ⁊ hunc innata libido

cesa suppeditauit/ Dipsiõ quoqꝫ ꝓp agrũ penuriaꝫ. Ab Argo aũt cõditore vrbẽ dictũ yt scribit Stephanus Grecus auctor i ope qd de vrbibus cõposuit. Undecim vero vrbes hoc noie appellant. Est. n. Argos qd Amphilochicũ dr ia Thessalia. i Cilicia/ que nũc Argiopolis appellat. in Nisyro insula/ vna ex Cycladibus/ iuxta Trezena. i Macedõia. i Scythia qd Argos Oresticũ vocat. in Caria/ Argos pheacũ/ Argos Argolicum/ ac fere ois maritima plãicies Argos, vocat. ¶ Et Sparte: regio Lacõica sparta fuit appellata/ Spartis Cadmi/ hoc est a seminatis a Cadmo/ qui eã tenuisse a Timagora scribunt. ¶ Pelopeiadesqꝫ Mycene. Mycene vrbs est Pelopõnesi/ a Myceneo Spartonis Phoronei fris filio: denominate/ quas Pelops auxisse fert: vñ ⁊ Pelopeiadas vocat eas poeta. ¶ Et nondũ Calydõ: vrbs ẽ Emonis filio cognominata. ¶ Nõdũ inuisa: nõdũ odio habita. Nõdũ. n. Oeneus Calydonie rex in se odio habita. Nondum eñ Oene⁹ Calydonie rex in se Dianã ꝯcitarat: nã cũ diis oib⁹ aliis sacrificasset: dia na irata aprũ imisit: q̃ totã Calydoniam deuastauit. ¶ Orchomenos ferax. fertilis. Orchomenos vrbs ẽ Beotie ⁊ Thessalie: ⁊ Arcadie: ⁊ Põti. Mõs est etiã inter Macedoniã ⁊ Thessaliã noie Orchomenos vt fert. Apollonij enarrator. Ab Orchomeno aũt Iouis ⁊ Hesionea filio nomẽ ⁊ vrbi ⁊ mõti inditũ fuit. ¶ Et nobilis ere Corinthos: clara ereis vasis. q̃ Corinthia vocant. ¶ Messene. ferox. Messene ⁊ vrbs ⁊ regio est Pelopõnesi: altera est in Sicilia: vñ Messeni⁹ possessiuuꝫ declinat. ¶ Patereqꝫ. corrupte trisyllabũ legit/ Patre naꝫqꝫ bisyllabũ vrbs est Achaie: de q̃ hoc loco sẽtit Oui. ¶ humilesqꝫ cleone. vrbs est Arcadie parua. ¶ Et Nelea Pyl. vrbs est in Messenia: in qua regnauit Neleus Nestoris pater. ¶ Nec adhuc Pittheia Trezẽ. Trezen vrbs est Pelopõnesi: a Trezene Pelopis filio q̃ variis noibus est appellata. Nam ⁊ Aphrodisias ⁊ Saronia ⁊ Posidonias ⁊ Apollonias

Ne ⁊ Anta-

Ra ph. Ter⁹ Antania fuit cognolata. Ea ꝗdo pittheiā nōdū fuit se ait/ ꝙ pithe⁹ Ethre mſis Thesei pater nōdū ibi regnauerat. ¶ Ab Isthmo bimari. Isthm⁹ breuis ē terra inter duo maria ꝯstituta. Isthm⁹ ꝗdo Pelopōnesi ⁊ Egeo mari/ ⁊ Jonio alluit. Intra Isthmū aūt sūt Pelopōnesi vrbes: extra ꝗdo Achaie. ¶ Credere q̄a pos. hec interrogatio eo spectat: vt significet Athenienses ⁊ humanissimos: et officiosos maxime fuisse. ¶ Subtectaq̄ pōta. adiecta mari Euxino. Reges ei Asie bellū Atheniēsib⁹ indixerāt. ¶ Threici⁹ Tere⁹. Thraci⁹. Tere⁹ autem filius fuit Martis/ ac Thracie rex: vt diximus. ¶ Fuderat. fregerat: ⁊ in fugā ꝯuerterat. ¶ A magno Gradiuo. a magno Marte. Gradiu⁹ em̄ Mars a latinis dict⁹ est: ꝙ gradatim in bellū eat. ¶ Nō ꝓnuba Juno. nubētibus feliciter puellis Juno ꝓnuba preesse credit. Hinc autē facile colligit: quale futurum sit Terei ⁊ Prognes ꝯiugiū. ¶ Nō Hymene⁹. nuptiarū de⁹. ¶ Nō gr̄a. gr̄e sūt tres dee ꝑpetue Veneris comites: q̄ a Grecis Χαριτες vocant: q̄rū noīa sūt Aglaia: Thalia: Euphrosine ¶ Illi lecto. illis nuptiis/ a parte nāq̄ torū intelligim⁹ ꝑ synegdochē. ¶ Eumenides tenuere faces. furie inquit infernales ꝯtulerūt faces noue nupte: q̄s ꝺ funere rapuerūt. ¶ Profanus bubo. execrād⁹ est nāq̄ auis pessimi ominis bubo. ¶ Hac aue. hoc augurio. ¶ Grata est. s. illis Thracia: metonymia est: Thracia em̄ pro Thracibus posita est. Thracia ꝗdo: que ⁊ Thrace ꝺr: a Thrace Oceani filia est cognolata: cū q̄ Saturnus ꝯcubuit: ac Dolonē sustulit: vn̄ populi eiusdē Thracie Dolonci. ¶ Grata. gratulata. ¶ Dijsq̄ ipsi. Tere⁹ ⁊ Progne grās diis egerūt. ¶ Quaq̄ da. est. quo legendū esse facile ex eo qd̄ infert adiectiuo colligi pōt ¶ Usq̄ adeo ia. vn. acclamatio in hoīm inscitiā loco marie ꝯueniēs. ¶ Jā tpa Ti. hoc est iā q̄nq̄ trāsierāt āni. ¶ Si gra. illa mea est: si q̄d apud te possum. ¶ Magni muneris instar. eq̄paratione magni muneris. Nā instar mō ad similitudinē: mō ad eq̄patione sig̃t: nec recipit ꝑpositionē estq̄ indecliabile nomē. ¶ Cecropios port⁹. Atheniēses. ¶ Pyreeaq̄ littora tāgit. Attica. nā Pyree⁹ ꝓmōtoriū est Attice: vt fert. Ptolo. vn̄ Athenarū port⁹ Pyree⁹ fuit appellatus. ¶ Ut primū soceri data copia. cū primū inq̄t Tereus ad Pādionē socerū fuit admissus: ⁊ dextrā dextre iūxit: ⁊ Prognes mādata referre cepit. ¶ Recursus celeres. veloces redit⁹. ¶ Misse. Philomele. Que q̄dē nōdum fuerat missa: sed si missa fuisset/ celerē pollicebat Tere⁹ reditū.

¶ Magno parat n: ornatu. ¶ Forma. pulchritudie. ¶ Naiadas ⁊ Driadas: nymphas: q̄ formosissime esse vident. ¶ Non sec⁹. quāto Philomele ardore Tere⁹ fuerit inflāmat⁹ apte his similitudinib⁹ declarat. ¶ Canis ari. flauis. ¶ Cremet. cōburat. ¶ Fenilib⁹. fenilia feni dicūtur repositoria. ¶ Digna q̄dē facies. facies inq̄t Philomele digna q̄dē erat amari cuȝ ab aliis oib⁹: tum ꝗdo a Tereo: q̄ marie ingenita libidine in mulieres stimulabat. ¶ Pronumq̄ genus. Thraces em̄ marie in Venerē sunt proni. ¶ Curaȝ. custodiā. ¶ Ingētibus datis. maximis donis. ¶ Et nihil est quod non effrena captus amore Ausit: sententia est generalis: quis ad Tereū ꝓprie referri videtur. ¶ Effreno amore. ab effectu: ꝙ effrenatos ac dissolutos homines reddat. ¶ Nec cap. iam em̄ Terei amor in Philomelā detegebat. ¶ Cupi. ore hypallage est. Ipse em̄ cupid⁹ intelligit ad mādata Prognes ore reuerti. hoc est ad cōmemorāda Prognes mādata. ¶ Et agit sua vo. sub illa. sub simulatione inq̄t Prognes voluntatis sue vota peragere conatur Tereus. ¶ Facundū faciebat amor. facūdus dicitur qui facit verbis quidq̄d vult. ¶ Ulteri⁹ iusto. vltra quā honestū foret. ¶ Proh superi. exclamatio in hominum cecitatem. ¶ Quantum mortalis pectora cece Noctis habent: in quāta rerū omniū inscitia hominum animi versantur. ¶ Ipso molimine: ipsa ꝑparatione. ¶ Contra suā salutem: quia a Tereo: non solum stuprata/ sed etiaȝ lingua fuit priuata. ¶ Precontrectatq̄ videndo: hoc est ante oculis q̄ manibus sibi eam contrectare videt. ¶ Neq̄ enim minus impius esset: nam etiam si pater esset cum filia rem haberet. ¶ Genitor: pater Pandiō. Est autem causa cur fuerit victus: morē em̄ gerit quia pater. ¶ Amborum prece: Terei ⁊ Philomele. ¶ Successisse: feliciter euenisse. ¶ Duabus: sibi ⁊ Progne sorori. ¶ Lugubre. triste ⁊ luctus causa futurū. ¶ Jam labor exigu⁹ Phebo. significat finē diei aduenisse. ¶ Phebo. Apollini. qui interdiu in regēdo solis cursu occupat⁹ esse/ per noctē vero q̄escere vulgo videt. Est ergo sensus ex opinione vulgari ꝯcept⁹. ¶ Equiq̄ pulsabāt. equi inq̄t solis iam puenerāt in occidētalē celi partē. ¶ Spatiū. partē. ¶ Decliuis olympi. celi deorsum vergētis: quo cum peruenerint equi solis in Oceanum descendere videntur. ¶ Regales epule mensis: et Bacchus ⁊c. Mira breuitate apparatum cene describit. que apud priscos hora nona fieri solebat

Extimulat: pronumq̄ genus regionibus illis
In Venerem: ⁊ flagrat vitio gentisq̄/ suoq̄.
Impetus est illi comitum corrumpere curam:
Nutricisq̄ fidem: nec non ingentibus ipsam
Sollicitare datis: totumq̄ impendere regnum:
Aut rapere: ⁊ seuo raptam defendere bello.
Et nihil est: quod effreno captus amore
Ausit: nec capiunt inclusas pectore flammas.
Jamq̄ moras male fert/ cupidoq̄ reuertitur ore
Mandata ad Prognes: ⁊ agit sua vota sub illa.
Facundum faciebat amor: quotiesq̄ rogabat
Ulterius iusto: Prognen ita velle ferebat.
Addidit ⁊ lachrymas: tanq̄ mandasset ⁊ illas:
Proh Superi: quantum mortalia pectora cece
Noctis habent: ipso sceleris molimine Tereus
Creditur esse pius: laudemq̄ a crimine sumit.
Quid: ꝙ idē Philomela cupit: patriosq̄ lacertis
Blanda tenens humeros: vt eat visura Sororem:
Perq̄ suam/ contraq̄ suam/ petit illa salutem.
Spectat eam Tereus: precontrectatq̄ videndo:
Osculaq̄: ⁊ collo circundata brachia cernens:
Omnia pro stimulis/ facibusq̄/ ciboq̄/ furoris
Accipit: ⁊ quoties amplectitur illa parentem/
Esse parens vellet: neq̄ enim minus impius esset.
Uincitur amborum genitor prece: gaudet/ agitq̄
Illa patri grates: ⁊ successisse duabus
Id putat infelix: quod erat lugubre duabus.
Jam labor exiguus Phebo restabat: equiq̄
Pulsabant pedibus spatium decliuis olympi.
Regales epule mensis: ⁊ Bacchus in auro
Ponitur: hinc placido dantur sua corpora somno.
At rex Odrysius quamuis secessit ab illa:
Estuat: ⁊ repetens faciem/ motusq̄/ manusq̄/
Qualia vultu fingit: que nondum vidit: ⁊ ignes
Ipse suos nutrit: cura remouente soporem.
Lux erat/ ⁊ generi dextram complexus euntis

Raph. ¶Clebat: quã eãdẽ esse cũ vicesima prima/ cũ ex alijs multis/ tũ Plinij epistolis collegim⁹. ¶Bacch⁹. vinũ. Jnuẽtor enim pro re inuenta frequẽter ponit a poetis: vt illud Terẽtianũ. Sine Cerere et Libero friget venus. ¶At rex Orthysius: sic quidẽ fere legitur/ sed Odrysius p d legẽdũ est. nam Odrysę populi sunt Thracie/ et Odrysa vrbs eorũ/ q̃ et Odrysia dicitur: vñ Odrysias deriuatur. Elegãter aũt amãtum cogitationes describit poeta. ¶Estuat. ardet/ hec autẽ particula. tamẽ est subaudienda. ¶Que nõdum vidit. partes corporis/ q̃ vestib⁹ tecte erãt accipiẽde sunt. ¶Cura remouente soporẽ. amore somnũ repellẽte. ¶Lux erat. dies aduenerat. ¶Generi euntis. recedere cupiẽtis. Terei. ¶Quoniam pia causa coegit plũ nãq est sororẽ sorori mittere videndam. ¶Tuaris. defendas atq custodias. ¶Mihi sollicito. anxio de filię absentia. ¶Lenimẽ. solamẽ. ¶Satis est procul esse sororem. satis est inquit qd Progne longe a me abest. ¶Mandabat. mandata dabat. ¶Dextras vtrasq. et Terei et Philomele. ¶Natãq/ nepotẽq. et Prognẽ et Jtyn. ¶Pro se noie sue/ et suis verbis. ¶Memori ore: memores ipsi. est enim hypallage. ¶Supremũq. et vltimo loco/ inquit/ vix potuit dicere vale. ¶Pleno sing. ore. gestum exprimit pris de filia a se recedẽte. admodũ sollicitũ Jta nãq Pãdion singultib⁹ impediebat: vt vix potuerit dicere vale. ¶Presagia. diuinationes Est enim plaga mali mẽs. ¶Admotumq fre. re. hypallage est/ mari nãq remi/ nõ mare admouet remis. Tũc aũt remi admoueri dñr mari/ cũ remigatur: nauisq remis impellitur. ¶Tellusq re. est ex vulgari hoc dictũ est opinione/ terra nãq/ q̃ est imobilis retropelli a remigãtib⁹ vr. ¶Uicim⁹ excl. barbari/ et ab osculi litte te alieni hois mores exprimant. ¶Barbar⁹. causa ẽ cur vix differret sua gaudia. quia barbarus et a bonis moribus alien⁹. ¶Lumẽ. oculos. ¶Jouis ales. aquila/ q̃/ vt nunq̃ fulmine tãgit/ sub Jouis tutela est pre.

Pandion: comitem lachrymis cõmendat obortis.
Ut volucre ambe/ voluisti tu quoq Tereu/
Hanc ego chare gener: quoniam pia causa coegit:
Do tibi: perq fidem/ cognataq pectora supplex:
Per superos oro: patrio vt tuaris amore.
Et mihi sollicito lenimen dulce senecte
Quãprimũ (oĩs erit nobis mora longa) remittas.
Tu quoq quãprimũ (satis est procul esse sororẽ)
Si pietas vlla est: ad me Philomela redito.
Mandabat: pariterq sue dabat oscula nate:
Et lachryme mites inter mandata cadebant.
Ut fidei pignus/ dextras vtrasq poposcit:
Inter seq datas iunxit: natamq/ nepotemq
Absentes pro se memori rogat ore/ salutent.
Supremumq vale/ pleno singultibus ore
Uix dixit: timuitq sue presagia mentis.
Ut simul imposita est picte Phylomela carine:
Admotumq fretum remis/ tellusq repulsa est:
Uicimus exclamat: mecum mea vota feruntur.
Exultatq/ et vix animo sua gaudia differt
Barbarus: et nusq̃ lumen detorquet ab illa.
Non aliter/ q̃ cum pedibus predator aduncis
Deposuit nido leporem Jouis ales/ ab alto
Nulla fuga est capto. spectat sua premia raptor.
Jamq iter effectum: iamq in sua littora fessis
Puppibus exierant: cum rex/ Pandione natam
In stabula alta trahit/ syluis obscura vetustis.
Atq ibi pallentem/ trepidamq/ et cũcta timẽtem:
Et iam cum lachrymis vbi sit germana rogãtem:
Includit: fassusq nephas/ et virginem/ et vnam
Ui superat: frustra clamato sepe parente:
Sepe sorore sua: magnis super omnia diuis.
Jlla tremit velut agna tremens: que saucia cani
Ore excussa lupi/ nondum sibi tuta videtur.
Atq columba suo madefactis sanguine plumis
Horret adhuc: auidosq timet: qb⁹ heserat: vngues
Mox vbi mens rediit: passos laniata capillos
Lugenti similis: cesis plangore lacertis
Jntendens palmas. o diris Barbare factis.
O crudelis ait: nec te mandata parentis
Cum lachrymis mouere pijs: nec cura sororis:
Nec mea virginitas: nec coniugialia iura.
Omnia turbasti/ pellex ego facta sororis.
Tu geminus coniunx. hostis mihi/ debita pena.
Quin animã hãc (ne qd facin⁹ tibi perfide restet)
Eripis? atq vtinam fecisses ante nefandos
Cõcubitus/ vacuas habuissem criminis vmbras.
Si tamen hoc superi cernunt: si numina diuum

perhibet. ¶Spectat sua pre. ra. ordo est et sensus. Nõ aliter Tereus spectabat Philomelã/ q̃ Jouis ales raptor spectat sua premia. cũ ipse pdator deposuit nido leporẽ adũcis pedibus/ reliqua per parenthesim legunt. ¶Jãq iter esse. cõfectũ/ pfectũ. Jam enim in Thraciã fuerãt aduecti. Tãetsi cũ alij scriptores/ tum Strabo apud Daulida Phocidis vrbẽ/ quã et Dauliã vocatã esse ait: ea omnia que de Tereo/ Progne/ Philomela/ et Jty ferunt/ gesta esse testant/ ibi nãq Tereũ ipm regnasse. Uerũ Ouid. illũ regẽ Thracie fuisse scribit/ illaq oia in Thracia fuisse perpetrata. ¶Pandione natã Philomelam. ¶Fassusq nefas. nefãdũ cõfessus amorẽ. ¶Et virginẽ et vnam Ui superat: maximã hois barbariem ostẽdit poeta/ q̃ sustinuerit virginẽ et solẽ et sibi creditã/ et patrẽ et sororẽ et in primis Deos implorantẽ violare. ¶Illa tremit velut agna pauens. virgineũ timorẽ pulchre his similitudinibus ab oue et columba sumptis poeta expressit. ¶Excussa. eiecta. ¶Cani lupi. epithethon est lupi colori conueniens. Lupi nãq canicie infecti esse videtur. ¶Horret. tremit: quãuis accipitrẽ effugerit. ¶Auidos vngues. auidi accipitris/ qui columbas maxime infestat. ¶Passos laniata capillos Synecdoche poetica/ ipsa sos enim capillos cũ laniasset Philomela intelligit. Lacerare aũt crines ĩ meroribus solent mulieres. ¶Cesis lacertis. pcussis brachijs. ¶Diris factis. nefandis sceleribus. ¶Nec coniugialia iura. nec matrimonij iura: quib⁹ nõ licet cuiq̃ cũ duabus coire sororibus. Coniugialia vero est legẽdũ/ vt lex syllabarũ sit nõ cõiugalia: vt est in exẽplaribus deprauatum. ¶Omnia turbasti. omnia tractat iura et humana: et diuina confudisti. ¶Pellex ego facta sororis. pellex proprie dicitur/ que cum marito alterius concũbit. ¶Tu geminus con. tu duab⁹ es marit⁹/ et mihi et sorori. ¶Debita pena te expectat subeũdã vr. ¶Quin eripis? sed nõ eripis mihi vitam.

¶Ne

Sunt aliquid: si non perierunt omnia mecum:
Quandocunq; mihi penas dabis: ipsa pudore
Proiecto tua facta loquar. si copia detur:
In populos veniam. si syluis clausa tenebor:
Implebo syluas: et conscia saxa mouebo.
Audiat hoc ether: et si deus vllus in illo est.
Talibus ira feri postq̄ commota Tyranni:
Nec minor hac metus est: causa stimulat⁹ vtraq;/
Quo fuit accinctus: vagina liberat ensem:
Arreptamq; coma/ flexis post terga lacertis
Uincla pati cogit. iugulum Philomela parabat:
Spemq; sue mortis viso conceperat ense.
Ille indignantem/ et nomen patris vsq; vocãtem:
Luctantemq; loqui: comprensam forcipe linguam
Abstulit ense fero. radix micat vltima lingue.
Ipsa iacet: terreq; tremens immurmurat atre.
Utq; salire solet mutilate cauda colubre:
Palpitat/ et moriens domine vestigia querit.
Hoc quoq; post facin⁹ (vix ausim credere) fertur
Sepe sua lacerum repetisse libidine corpus.
Sustinet ad Prognen post talia facta reuerti:
Coniuge que viso/ germanam querit. at ille
Dat gemitus fictos/ commentaq; funera narrat.
Et lachryme fecere fidem. velamina Progne
Deripit ex humeris auro fulgentia lato:
Induiturq; atra vestes: et inane sepulchrum
Constituit: falsisq; placula manibus infert:
Et luget/ non sic lugende facta sororis.
Signa deus bis sex acto lustrauerat anno.
Quid faciat Philomela? fugam custodia claudit.
Structa rigent solido stabulorum menia saxo.
Os mutum facti caret indice. grande doloris
Ingenium est: miserisq; venit solertia rebus.
Stamina barbarica suspendit candida tela:
Purpureasq; notas filis intexuit albis/
Indicium sceleris: perfectaq; tradidit vni:
Utq; ferat domine gestu rogat. illa rogata
Pertulit ad Prognen: nec scit quid tradat in illis.
Euoluit vestes seui matrona Tyranni:
Fortuneq; sue carmen miserabile legit:
Et (mirum est potuisse) silet. dolor ora repressit.
Uerbaq; querenti satis indignantia lingue
Defuerant/ nec flere vacat: sed fasq;/ nefasq;
Confusura ruit: peneq; in imagine tota est.
Tempus erat: quo sacra solent trieterica Bacchi
Sithonie celebrare nurus: nox conscia sacris:
Nocte sonat Rhodope tinnitibus eris acuti/
Nocte sua est egressa domo regina: deq;

Raph. ☞ ¶ Neq; facinus: ne aliqd scelus tibi restet in me ppetrãdũ. ¶ Uacuas habuissem criminis vmbras: hoc est crimine caruissem. ¶ Quãdocũq; mihi penas dabis. aliqñ mihi punieris. ¶ Proiecto pudore. abiecto deposito. ¶ Si copia detur. si potero. ¶ Audiat hoc ether. celũ. ¶ Feri Tyrãni. crudelis/ ab omniq; hũanitate alieni. ¶ Nec minor hac metus est: nõ minor est inquit met⁹ ne a Philomela sorori pderet' scel⁹ q̄ ira. ¶ Cã. stimulat⁹, vtraq;. et ira: et timore ipulsus. ¶ Liberat ensem va. e vagina eripit ensem. ¶ Iugulum Philomela parabat: bene institute virginis morem exprimit poeta/ q̄ violata nihil mortẽ recusat: sz vltro iugulũ ensi obyciebat: quo citius interficeretur. ¶ Spẽ sue mor. mortẽ nãq; cupiebat Philomela. ¶ Usq; vo. semp clamãtẽ. ¶ Luctãtẽq; loqui. conantẽ. ¶ Forcipe. forceps instrumẽtũ est fabrile q̄ ferrũ vel ignitũ facile et capitur et tenet'. ¶ Ense fe. ipse ferus et crudelis. est enim hypallage. ¶ Radix mi. palpitat/ moratur. ¶ Ipsa. lingua recisa subaudiatur. ¶ Mutil late co. incise serpẽtis i duas ptes. Mutilati em̄ dicunt'/ qb⁹ aliqd mẽbrũ fuit recisuz. ¶ Palpitat. salit/ frequẽter mouetur. ¶ Hoc quoq; post fa. post extractã linguam. ¶ Lacerũ cor. lingua mutilatũ. ¶ Cõmẽta fu. fictã Philomele mortem. ¶ Et la. fe. fi. hoc est effecerũt lachryme: vt pgne mortem Philomele verã esse crederet. ¶ Atras ve. pullas/ lugubres. ¶ Et ina. se. cadauere vacuũ/ qd greci cenotaphiũ dicũt. ¶ Falsis ma. nõ veris/ cũ nõdũ Philomela mortua foret. ¶ Nõ sic lu. vt mortua non erat lugẽda: sz vt viua erat vindicãda/ et in libertatẽ asserẽda. ¶ Signa de⁹ bis sex. lã inqt duodeciz trãsierãt mẽses. ¶ Deus. Apollo/ q idẽ est cũ sole. ¶ Lustrauerat. illustrauerat/ quo em̄ in signo sol est/ idẽ illustrare videtur: q̄q; circuierat quoq; itelligere possumus. ¶ Quid faci. facere possit. ¶ Custodia. Custodes a Tereo appositi. Sic Uerg. Cernis custodia q̄lis. ¶ Rigẽt. aspera sunt. ita vt iade nisi g ianuam exit⁹ nõ det'. ¶ Menia parietes. ¶ Os mu. fa. ca. indi. os inqt mutũ scelus indicare nõ potest. ¶ Grãde do. ingeniũ est. Hac snia pbabilẽ reddit orationez poeta. ¶ Miserisq; ve. sol. re. in aduersis inquit reb⁹ hoies efficiunt' solertes/ et ingeniosi. Est aũt solertia ingenij pspicacitas/ quã maxime necessariã dialectico Aristo. putat. ¶ Purpureas no. rubras literas. ¶ Indiciũ sce. a Tereo ppetrati. ¶ Uni. ex ancillis. ¶ Euoluit. explicat. ¶ Matrona se. ty. Progne vxor crudelis Terei. Matrone aũt dicũtur principũ/ et dittorũ vxores. ¶ Uestes. velũ a philomela missuz. ¶ Carmẽ for. sue. lrãs idices sui isortunij. ¶ Mirũ est po. silere subaudiat'. est aũt parẽthesis. ¶ Repressit. cõpressit/ cõtinuit. Causas aũt exponit poeta/ quib⁹ mota Progne ne vnũ quidẽ verbuz emisit. ¶ Defuerãt. sic q̄dã legit/ sed defuerũt/ ea figura q̄ Uerg. cecinit. Matri lõga decẽ tulerũt fastidia menses forsitã et Oui. scripsit. Aliq̃ sũt ex istis semidoctis specie recti deceptus Defuerũt in defuerãt facile pmutauit. ¶ Nec fle. va. nec flẽdi tẽpus habet. ¶ Sed fasq; nefasq; Cõf. ru. sed ruit inqt omne ius et humanũ et diuinũ pturbaturz. ¶ Peneq; in ima. to. est. in imaginatiõe penã q̄ mariti ũ afficiat. ¶ Sacra triete. Triẽnalia. q̄ tertio quoq; anno celebrabãt Bacchi sacra. A trib⁹ nanq; annis q̄ ετη grece dicũtur / trieterica fuerũt appellata. ¶ Sithonie nu. Thracie mulieres. Sithonia eni Thracie pars est. ¶ Nox con. sa. Nocte eñi sacra Bacchi celebrabãt. ¶ Aeris acuti. acute sonãtis. ¶ Deq; ritib⁹. scdm ritus sacrorũ Bacchi ¶ Furialia. arma. Bacchica/ q̄bus sacra Bacchi celebrãtes vtebant'. Pulchre aũt Baccharũ habitũ describit. ¶ Ceruina vellera. ceruine pelles. ¶ Leuis ha. que pãpinis ornata thyrsus vocat'. ¶ Bacche tu. aa. surias subaudiẽdũ/ est autez apostrophe ad Bacchum. ¶ Uenit ad sta au. tã. ad illa nãq; pperabat/ coq; vel parua mora ipsi longissima videbatur.

☞ ¶ Euocet

Ne ph. ¶ Euoeqꝫ sonat: vlulabat Bacchantū clamorib⁹. Nā Euoe Euā in sacris Bacchi iactabant ab his q̄ ipm inuocabāt. ¶ Insignia Bacchi: Bacchar̄ ne Menadū habitus. ¶ Abdit: abscondit ne agnosceretur a quoq̄ꝫ. ¶ Horruit: cū q̄dā horrore extimuit cor̄ recordatiōe: q̄ a Tereo opp̄essa fuerat. ¶ Nacta lo. Progne: secretū subaudiam⁹. ¶ Sacror̄ vi. ornamēta sacrificior̄ Bacchi. ¶ Deuelat: reuelat. detegit. ¶ Pellex si. vi. so. causa cur nō audet Philomela aspicere sororē. ¶ Testariqꝫ De. i. testimoniū deos abducere. ¶ Dedecus il. illā ignominiam. ¶ Pro vo. m. fu. manu enim id significabat qđ voce indicare nō poterat. ¶ Ardet: furit. ¶ Corripiens: rep̄hendens. ¶ In oē ne. ad oē nefas p̄petrādū. ¶ Artificē: Tereū tāti sceler̄ auctorē. ¶ Et q̄ ti. mē. pu. minat̄ Progne se Terei inguina / qb⁹ Philomelā violauit / gladio āputaturā. ¶ Pudorē: virginitatē. ¶ Abstulerūt. systole q̄lis illa Vergiliana. Matri lōga decem tulerūt fastidia mēses. ¶ Sōtē aīam. nocētē / sceleratā Terei aīam e corpe expellā. ¶ Magnū ē supplicū. malūue subleuiū sat. ¶ Quid sit ad huc dubi. nondū inq̄t decreui quo malo Tereū affectura sim. ¶ Quid sit: futurū subaudiat̄. ¶ Peragit dū talia Progne: dū talia loq̄tur et minat̄. ¶ Ad matrē veniebat Itys: Itys ꝛ appellatio est q̄ rote currusue circūferētia significat̄ / ꝛ pueri Prognes ꝛ Terei filij nomē q̄r Itylus fuit cognoiatus: qđ signū ꝛ argumētū fuerit calamitatis: q̄ parētib⁹ ipsiꝫ euenit: ιτυλους enī greci signa miserie vocāt. ¶ Quid possit ab illo Admonita est: q̄m alo inq̄t afficere Tereum possit ex Ityli aduētu cognouit: de illo nāqꝫ īterficiēdo cogitatiōe recepit. ¶ Ah q̄. idignatiōni seruiēs est illa iterlectio hoc loco alibi miseratiōi. ¶ Accessit appropinquit. ¶ Matrique salutē Attulit: hoc est matrem salutauit. ¶ Et paruis adduxit colla lacertis: matris colla paruis brachijs circundedit. Est aūt hypallage / collo et adduci brachia dūr potius q̄ e diuerso. ¶ Triste pa. fa. cōez sibi cū Tereo filiū interficere

Ritibus instruitur: furialiqꝫ accipit arma /
Vite caput tegitur: lateri ceruina sinistro
Vellera dependent: humero leuis incubat hasta.
Concita per syluas turba comitante suarum
Terribilis Progne: furiisqꝫ agitata doloris:
Bacche tuas simulat. venit ad stabula auia tādē.
Exululatqꝫ: Euoeqꝫ sonat: portasqꝫ refringit:
Germanamqꝫ rapit: raptęqꝫ insignia Bacchi
Induit: ꝛ vultus hederarum frondibus abdit:
Attonitamqꝫ trahens intra sua menia ducit.
Ut sensit tetigisse domum Philomela nefandam:
Horruit, infelix: totoqꝫ expalluit ore.
Nacta locum Progne sacrorum pignora demit
Oraqꝫ deuelat misere pudibunda sororis:
Amplexumqꝫ petit. sed non attollere contra
Sustinet hec oculos pellex sibi visa sororis:
Deiectoqꝫ in humum vultu iurare volenti:
Testariqꝫ deos: per vim sibi dedecus illud
Illatum: pro voce manus fuit. ardet ꝛ iram
Non capit ipsa suam Progne: fletumqꝫ sororis:
Corripiens: non est lachrymis hoc inquit agendū
Sed ferro: sed si quid habes / quod vincere ferrū
Possit / in omne nefas ego me germana parauí.
Aut ego cum facibus regalia tecta cremabo:
Artificem mediis immittam Terea flammis:
Aut linguam: aut oculos: ꝛ que tibi longa pudorē
Abstulerunt: ferro rapiam: aut per vulnera mille
Sontē animā expellā: magnū est qđcūqꝫ parauí.
Quid sit adhuc dubito. peragit dū talia Progne:
Ad matrem veniebat Itys. quid possit: ab illo
Admonita est: oculisqꝫ tuens immitibus: ah q̄
Es similis patri. dixit. nec plura locuta
Triste parat facinus: tacitaqꝫ exestuat ira.
Ut tamen accessit natus / matriqꝫ salutem
Attulit / ꝛ paruis adduxit colla lacertis:
Mixtaqꝫ blanditiis puerilibus oscula iunxit:
Mota quidem est genitrix: infractaqꝫ cōstitit ira:
Inuitiqꝫ oculi lachrymis maduere coactis.
Sed simul ex nimia mentem pietate labare
Sensit / ab hoc iterum est ad vultus versa sororis:
Inqꝫ vicem spectans ambos / cur admouet inquit
Alter blāditias: rapta silet altera lingua:
Quam vocat hic matrem / cur nō vocat illa sororē:
Cui sis nupta vide Pandione nata / marito.
Degeneras: scelus est pietas in coniuge Tereo.
Nec mora traxit Ityn / veluti Gangetica cerue
Lactentem fetum per syluas Tigris opacas.
Utqꝫ domus alte partem tenuere remotam:

interficere: ꝛ coctū patri epulādū apponere cogitat. ¶ Tacita ira. tecta / occulta uecꝫ enī Itylo se iratā esse ostēdebat. ¶ Mota q̄dē est genitrix: cōmota: q̄r mat̄ erat. Matres nanqꝫ filios natura charos habent. ¶ Infractaqꝫ constitit ira: hoc ē ira quā cōceperat i filiū Progne ip̄i⁹ blanditijs fracta est. Infracta nanqꝫ hoc loco valde ꝛ penit⁹ fracta itelligit̄. ¶ Inuitiqꝫ oculi: ip̄ius inuite oculi. est enī hypallage. ¶ Lachrymis coa. a pietate materna expͥssit. ¶ Labare vacillare: ꝛ ad misericordiā cōmoueri. ¶ Ab hoc: ab huius Ityli aspectu ¶ Inqꝫ vicē: vicissi / cōuicés. ¶ Pādione na. seipsam alloquit̄ Progne: est aūt emphasis. Ac si diceret se natā esse e Pādione viro generosissimo: oīqꝫ v̄tute p̄dito rege. ¶ Cui ma. ac si diceret turpissimo oīmqꝫ nefandissimo. ¶ Degeneras seipsā arguit Progne: qđ a suis generat: si tātū scelus patiat̄ inultū. ¶ In cō. Te. si cēt soluta orō / i cōiugē Tereū diceremꝰ. Pietate iq̄t vti i cōiugē Tereū scel⁹ est. ¶ Nec mo. est subaudiat̄ / hoc ē cū p̄mū asseruit scel⁹ eē pietate in Tereum vti / Ityn traxit i p̄tē dom⁹ secretiorē. ¶ Gangetica n. Indica a Gāge maxio Indie fluuio. ¶ Cerue lac. fe. periphrasis est Ityli. ¶ Vedētē: man⁹ supplicātē ¶ Adheret: adfugit / significat aūt Ityn a mr̄e leter lat⁹ ꝛ pect⁹ suisteꝫ cussū. ¶ Nec ver. vul. magna mr̄is seuitia atqꝫ idignatiō q̄ circa vult⁹ auersionē filiū necare sustinerit. ¶ Ad fata: ad mortē. ¶ Exultat: feruet. partē vero Ityos carnis elixā / partē tostam fuisse ait. ¶ Manāt pe. ta. iteriora edium loca tabo saniē pueri occisi fluunt. ¶ Ignarū Te. cedis filij iscium. ¶ Hic mē. his epul̄ ꝯtinēs ei p ꝯtētū sepensiero a poet̄ ponit̄. ¶ Et pa. mo. sa. Athiniense sacrificiū: his autē versiculis reddit ea q̄ a Progne ꝛ Philomela p̄petrata fuisse narrant̄. ¶ Uni vi. soli marito. ¶ Remouit: amādauit: dimisit. ¶ Solio aut sede auor̄. ¶ Sua vi. suas carnes / nā Itys ex Terei sanguine fuerat ꝯcept⁹. ¶ Tātaqꝫ nox al est: acclamatio ē i hoīs ceecitatē. ¶ Accersi

¶ te: adduo:

Tendentemque manus:et iam sua fata videntem:
Et mater/mater clamantem:et colla petentem:
Ense ferit Progne/lateri qua pectus adheret.
Nec vultum vertit. satis illi ad fata/vel vnum
Vulnus erat. iugulum ferro Philomela resoluit.
Viuaque adhuc:animeque aliquid retinentia mēbra
Dilaniat. pars inde cauis exultat ahenis:
Pars verubus stridet. manant penetralia tabo
His adhibet coniunx ignarum Terea mensis.
Et patrij moris sacrum mentita:quod vni
Fas sit adire viro:comites/famulosque remouit.
Ipse sedens solio Tereus sublimis auito
Vescitur/inque suam sua viscera congerit aluum.
Tantaque nox animi est:Ityn huc accersite/dixit.
Dissimulare nequit crudelia gaudia Progne.
Iamque sue cupiens existere nuntia cladis:
Intus habes:quod poscis ait:circunspicit ille:
Atque vbi sit/querit. querenti/iterumque vocanti
Sicut erat sparsis furiali cede capillis
Prosiluit:Ityosque caput Philomela cruentum
Misit in ora patris/nec tempore maluit vllo
Posse loqui/et meritis testari gaudia dictis.
Thracius ingenti mensas clamore repellit
Vipereasque ciet stygia de valle sorores/
Et modo si posset reserato pectore/diras
Egerere inde dapes:demersaque viscera gestit.
Flet modo:seque vocat bustum miserabile nati.
Nunc sequitur nudo genitas Pandione ferro.
Corpora Cecropidum pennis pendere putares/
Pendebant pennis:quarum petit altera syluas:
Altera tecta subit:neque adhuc de pectore cedis
Excessere note/signataque sanguine pluma est.
Ille dolore suo:penaque cupidine velox
Vertitur in volucrem/cui stant in vertice criste.
Prominet immodicum pro longa cuspide rostrū.
Nomen Epops volucri/facies armata videtur.
¶ Hic dolor ante diem/longeque extrema senecte
Tempora Tartareas Pādiona misit ad vmbras.
Sceptra loci/rerūque capit moderamē Erechtheus
Iustitia dubiū est:validisne potentior armis.
Quattuor ille quidem iuuenes/totidēque crearat
Feminee sortis/sed erat par forma duarum.
E quibus Eolides Cephalus te coniuge felix

¶ Orithyie raptus.

Dum pater extincto Pandione regnat Erechtheus
Orithyia fugis:non:rapit ast Boreas.

Procri fuit/Boree Tereus/Thracesque nocebāt/
Dilectaque diu caruit Deus Orithyia/
Dum rogat/et precibus mauult q̄ viribus vti.

Ra
ph

Ite:aduocate. ¶ Dissimulare ne. occultare n̄ pt. est enī dissimulare fingere id nō esse qd̄ sit. ¶ Crudelia ga. letitiā ex crudeli filij cedē/quē pr̄ vorauerat/pueniētē. ¶ Iāque:statimque ¶ Intus hēs:intra temetipsū hēs. ¶ Ubi sit:Itys subaudiat. ¶ Meritis di. cōuenientib⁹ ꝟbis. ¶ Thracius:Tereus Thracius tyrānus. ¶ Repellit:euertit: ¶ Ciet:vocat. ¶ Vipe. so. furias:q̄ pcrinib⁹ vipas hr̄e dicunt. ¶ De sty. v. ab infer. ¶ Rese. pec. aperto. ¶ Egerere: eijcere. euomere. ¶ Gestit: cupit. ¶ Demersa: imersa viscera filij. ¶ Seque vo. bu. sepulchrū filij/carnes enī illius in stomacho hēbat. ¶ Nūc se. nō pseqt. ¶ Nudo fer. stricto ēse. ¶ Corpa Ce. Atheniēsiū Progne et Philomele. ¶ Pennis: pē. pu. qūs ī aere alt q̄s pēdere putaret:in aues nāque iā fuerāt trāsmutate. ¶ Quarū pe. al. sil. Philomela:q̄ i Lusciniam fuit conuersa. ¶ Altera te. su. Progne q̄ i hirūdinē fuit trāsfigurata. ¶ Note ce. signa cedis. ¶ Signataque sā. plu. ē:pluma iqt ē macul sāguineis insecta et hirūdinū et luscinia rū. ¶ Pene cu. q̄ Prognē/Philomelāque afficeret. Vpupā āt/q̄ a grecis epops appellat/poeta describit. ¶ Cui stant:erecte sunt. ¶ Immodicū:maximum. ¶ Pro lō. cu. p lōgo ense q̄ fugiētes pseqbat. ¶ Facies ar. videt:ita ei pēne circa oculos sunt disposite:vt eos galea fere tectos hēre videat:ideoque toruo est aspectu hec auis. Hec autē oīa i Dauliade:q̄ sup a Cheronēā ē:vbi Tereus regnauit pperata fuisse Thucydides et Pausanias scribūt. Alij Megarēses affirmēt circa fōtes:q̄ Megaridis vocāt illa fuisse gesta. Eorū ꝓo locorū ditionē Tere⁹ amisit:propterea q̄ ipse in Philomelā et Progne/philomelaque aduersus Ityn admiserūt. Vn̄ Megaris sibi ipse mortē ɔsciuit Tereus/cui Megarēses et tumulū stati erexerūt/et singulis q̄busque ānis sacra psoluerūt/in q̄b⁹ calculis p hordeo vtūt. Ibi vpupā auē p̄mū visā asserūt. Mulieres āt Athenas rediisse ingētes et q̄rētes q̄d passe essēt:lachrymisque se miserabilr cōfecisse. Vn̄ earū i lusciniā et hirūdinē trāsfigurationē

rationes ɔfficte fuere:ea occasiōe/q̄ he aues nescio q̄d miserabile et luctui sīle canūt.

¶ Fabule octaue sexti libri argumentum.

¶ Hic do. et c. Aquilo cū Orythiam Erichthei filiam diligeret:neque vllis precibus a parentibus puelle īpetrare potuisset: vt se in affinitatē reciperēt:virib⁹ vsus suis Athenas veniēs puellā raptā in Thraciā ptulit:ibique grauidā fecit et geminos Zetū et Calain pcreauit:q̄rū postea hūerīs ale volucrū increuerūt:per q̄s parētis imagines referrēt. Pādiō q̄que dolore natarū act⁹ caruit vita: regnūque Erichtheus fili⁹ ei⁹ possedit.

¶ Hic dolor ante diem. Pādioni dolore/quē ex filiabus cōceperat/mortuo Erechtheus a Pallade educatus (vt scribit Homerus) et Atheniēsib⁹ rex traditus in regno successit:cuius filiā Orithyiā amauit Boreas Thracie vētus:et rapuit/i Thraciāque asportauit/ex qua filios sustulit Zetē et Calain/q̄ pueri q̄dē sine alis fuerunt/iuuenes vero alati effecti vna cū alijs Argonautis ad vellus aureū rapiēdū sunt pfecti. ¶ Tartareas ad vmbras:ad iferos. Ut āt Pausanias i Attica scribit/Pādion oīns infelix in filiarū educatione fuit: neque earū filij relicti sunt:vlli iniurie vltores:tametsi vt fortunā augeret cum Thrace rege Tereo affinitatē iunxerit: sed nulla est mortalib⁹ euadēdi via:qd̄ a deo futurū est. ¶ Sceptra loci:Athenarū imperium. ¶ Rerum moderamen:regni gubernationem. ¶ Sed erat par forma duarum: e quatuor filiab⁹ duas equales pulchritudine fuisse ait/Procrin/que Cephalo Deionei filio nupsit:et Orithyiā que a Borea vēto dicitur fuisse rapta. Tāetsi Hesagoras i Megaricis scribat non a vento:sed a Borea Strymōis filio Orithyiā fuisse raptā. Cherti⁹ vero narrat Orithyiā flores colligentem iuxta fontes Cephisi fuisse raptam:cui Simonides accedit/q̄ i Naumachia scribit ipsam ex Attica a Borea raptam:et in Thraciā ad Sarpedoniam vsque petrā fuisse perlatam/vbi ex rem cum illa habuisse dicitur. Apollo-

nius

Ra ph. Ventus ꝗ3 Orithyie raptū elegātissime in .i. Argonauticon describit: quē O ui. potissimū sequi videt. ¶ E quibus Eolides Cephal⁹. Cephal⁹ (vt Stra. ait) Deionei fili⁹ q̄ dē fuit q̄ ab Eolo gen⁹ duxisse videt: vñ et Eolides a poeta vocat: vt in oīb⁹: q̄ mihi videre ɔtigit: exēplarib⁹ legit. Sed quo mō ab Eolo ducat origine Cephal⁹ nondū meminit me legisse. ¶ Procri fuit. Procri verbū est Grecus. Ad ipsaȝ em̄ sermonē ɔuertit poeta. ¶ Boree Tere. Thra. no. crudelitas in q̄ Terei ac Thracū Boree ne Orithyiā duceret vxorē nocebāt. Boreas aūt est vēt⁹ q̄ Latine Aqlo vocat / vt in p̄mū plen⁹ scripsim⁹. Boreas etiaȝ Strymonis fuisse fili⁹ narrat. a q̄ rapta fuit Orithyia. Sȝ poete qd̄ fuit hois op⁹: ad vētū trāsferūt. Tametsi q̄dā dicant Orithyiā ex alto ab Aqlone deiectā periisse: indeq3 a poetis fictaȝ fabulā fuisse. ¶ De⁹. Boreas. ¶ Horridus ira. terribilis indignatiōe. Boree aūt naturā describit: est ei vēt⁹ valde impetuosus et violentus. ¶ Et me. di. merito Boreas sese carere Orithyia ɔfessus est q̄ blanditiis: q̄ virib⁹ vti maluerit. ¶ Admoui. apposui. ¶ Quarū me dedecet vsus. qb⁹ mihi turpe est vti. ¶ Celo apto. aere patēti: i quo vēti ɔfligūt. ¶ Tāto mo. lu. tantis virib⁹ resisto. ¶ Ut me. no. p physicorū sniaȝ seqt: q̄ ex collisiōe nubiū et tonitrua aliūt cōmoueri: et fulmia emitti. ¶ Elisi ignes. expulsi. est aūt fulminū piphrasis. ¶ Idē ego cū su. terremot⁹ ex physicoꝝ snia fiūt a vētis in cauernis terre clausis: vñ sine magno impetu exire nō p̄nt. ¶ Sollicito, infesto: ɔturbo. ¶ Excussit pē. ɔcussit alas: ex quarū iactatiōe maximū vētū excitatū fuisse ait. ¶ Puluereā pal. puluerulēā vestē: que elegāter Boree attribuit: q̄d eo vēto flāte maxim⁹ excitatur puluis. ¶ Ignes. amores. ¶ Nec p̄ri. ae. cur. nec pri⁹ desiit volare desiit: q̄ ad Cicones Thracie pp̄los puenisset. ¶ Actea. Atheniēsis Orithyia. ¶ Gelidi ty. Boree vēti: q̄ oim est frigidissimus. ¶ Partuq3 en. genitri proprie mulieres dicitur cū pariūt. ¶ Gemellos. Zeten et Calain: non hos autē solum Boreas ex Orithyia suscepit: sȝ etiā puellas Cheoniā et Zetē: et Cleopatrā: q̄ Phineo nupsit. ¶ Pēnas ge. alas Boree p̄rs. nā vēti cū alis etiā nūc pigunt. ¶ Subnixa. subtecta. ¶ Rutil. ca. flauis crinib⁹. ¶ Implumes. sine plumis et alis. Zetes aūt legēdū est: nō Zet⁹: vt fere in exēplarib⁹ est deprauatū. ¶ Flauescere. flaue fieri lanugine nascēte. ¶ Ergo vbi cō. postq̄ inqt iuuenes effecti sūt: vna cū aliis Argonautiȝ ad raptēdū

rapiēdū vell⁹ aureū nauigauerūt. sȝ vñ Zetes et Calais venerit varie sūt p̄scoꝝ opiniones. Alij nāq3 ex Thracia vt Apolloni⁹. Herodot⁹ ex Daulide. Duris vero et Phanodic⁹ ex Hypboreis ad Iasonē venisse aiūt. Hec aūt ad. vij. lib. iritiū apte cū sexti fine copulādū narrāt. ¶ Cōc. loc ū bdit. ¶ Uel. pellē arietȝ aureā quē phrix⁹ cū ab eo ad Colchos vsq3 icolūis fuissȝ dilatus: Ioui Phrixio: hoc ē fuge fauenti imolauit: ac ei⁹ pellē aurei vellerȝ dicauit. Nā Athamas Eoli filius Cretheiq3 fr (vt scr. Apol.) ex Nephele vxore duos suscepit liberos: Phrixū et hellē. sȝ nephele mortua: Ina filiis nouercā induxit: q̄ vt nouerca poris filios vxoris odio p̄lq̄ cepit. Cūq3 agri illi⁹ lēitamētȝ steriles facti essent: vates iubornauit: q̄ Athamāti referrēt agros n̄ aliq fertiles futuros q̄ filij poris vxorȝ iterficerēt: Cetez Phrix⁹ pcult imminētis admonit⁹ arietē vna cū sorore helle ascēdit q̄ mare igress⁹ cū ad troicū pelag⁹ puēisset: helle i mar cadēs ei nomē dedit. Ide ei hellespont⁹ fuit appellat⁹. Phrix⁹ āt i scythiā vect⁹ ioui phrixio: q̄ ei⁹ ope nouerce isidias fugerat: arietē ip̄m imolauit: vell⁹q3 aureū eidē dicauit: q̄d q̄dē i luco martȝ a puigili dracone: taurisq3 p nares ignē eifiātib⁹ cū custodiret: ab iasōe raptū: atq3 i thessaliā fuit asportatū. Euse. āt i chroñ. ait phrixū idcirco ab ariete vectū esse fingi: q̄ nouercales isidias nauȝ: cui⁹ isigne aries erat fugit. ¶ Cū mi. minye ppli fuerūt thessalie ātiq̄ssimi: a minya orchomēi (vt putat) et hermippes: re v̄a aūt neptūi filio dnoiati. demetri⁹ āt icepsi⁹ ait illos q̄ circa iolcū h̄itarēt minyas fuisse appellatos. apolloni⁹ v̄o oēs argōautas scribit minyas fuisse q̄ plurimi fortissimi q̄ eoꝝ ac i p̄mis ip̄e iasō a minye filiab⁹ duxerēt origiñē. ¶ Pri. ca. p̄ma naue. nā argo p̄ma oīm nauis lōga fuisse p̄hibet. q̄daȝ tñ aliūe danaū ab egypto p̄fecutū, oiȝ p̄mū nauī lōgā ɔstruxisse vñ ētoāalda fuisse dictā. ¶ Fabu. i. lib. vij. argumē. ¶ Iāq3 fre. ɔc. Iasō eisonis fili⁹ miss⁹ a pelio neptūi filio cū p̄cerib⁹ graioꝝ Colchō ad pellē aureā apportādā: adiutricib⁹ iunōe ac mierua vt Eete sol filij ɔtigit reglaȝ plchritudīe sua pculiit medeā a duersi⁹ patērēvt sibi poti⁹ q̄ p̄ri ɔsuleret. q̄ obligatū iasonē coegit vt fidē p̄staret cōiugij erga ie: nā tauros spirātes ignē et dracone custodiētē tēplū sȝ ḡ⁹ auratū venēis atq3 carib⁹ coegit perē iasōi vt p scisso iolo dētes obferēt p̄ pētȝ ex q̄b⁹ ger⁹ armatoꝝ pcrescerēt: inē q̄ vt eis p̄ceptū erat a medea iactato silice coegit eos iter se dimicarē q̄ mutuo bello ɔciderēt: his gestȝ iasō cū medea corithū abiit. Lact.

Ast vbi blanditiis agitur nihil: horridus ira:
Que solita est illi: nimiumq3 domestica vento:
Et merito dixit: quid enim mea tela reliqui?
Seuitiam: et vires: iramq3: animosq3 minaces?
Admouiq3 preces: quarum me dedecet vsus?
Apta mihi vis est. hac tristia nubila pello:
Hac freta concutio: nodosaq3 robora verto:
Induroq3 niues: et terras grandine pulso.
Idem ego cum fratres celo sum nactus aperto:
(Nā mihi campus is est) tanto molimine luctor:
Ut medius nostris concursibus insonet ether:
Exiliantq3 cauis elisi nubibus ignes.
Idem ego cum subii conuexa foramina terre:
Supposuiq3 ferox imis mea terga cauernis:
Sollicito manes: totumq3 tremoribus orbem.
Hac ope debueram thalamos petiisse: socerq3
Nō orandus erat mihi: sed faciendus Erichtheus.
Hec Boreas: aut his non inferiora locutus
Excussit pennas: quarum iactatibus omnis
Afflata est tellus: latumq3 perhorruit equor.
Puluereamq3 trahens per summa cacumina pallā:
Uerrit humum: pauidamq3 metu caligine tectus
Orithyiam amans fuluis complectitur alis.
Dum volat: arserunt agitati fortius ignes.
Nec prius aerii cursus suppressit habenas:
Quam Ciconum tenuit populos: et menia raptor.
Illic et gelidi coniunx Actea Tyranni:
Et genitrix facta est: partuq3 enixa gemellos:
Cetera qui matris: pennas: genitoris habebant.
Nō tamen has. memo: ūt vna cum corpore natas:
Barbaq3 dum rutilis aberat subnixa capillis:
Implumes Calaisq3 puer: Zetesq3 fuerunt.
Mox pariter penne ritu cepere volucrum
Cingere vtrunq3 latus. pariter flauescere male.
Ergo vbi concessit tempus pueriile iuuente:
Uellera cum Minyis nitido radiantia villo:
Per mare non notum prima petiere carina.

¶ P. O. Na. Metamorphoseos Liber septimus.

Iamqꝫ fretum Minye Pagasea puppe secabant:
Perpetuaqꝫ trahēs inopem sub nocte senectam
Visus erat Phineus/iuuenesqꝫ Aquilone creati
Virgineas volucres miseri senis ore fugarant.
Multaqꝫ perpessi claro sub Jasone: tandem
¶ Jason in Colchos.
Quid te Athamantei mouerunt vellera Phrixi
Aesonide: non me vellera: sed Pelias
Contigerant rapidas limosi Phasidos vndas.
Dumqꝫ adeunt regem: Phrixeaqꝫ vellera poscūt:

Ra ph. Iamqꝫ fretū Minye. Narratur^9 poeta quēad modū dētes ab Jasone seminati in hoies armatos fuerūt trāsformati: Apolloniū q̄ Argonautica scripsit potissimū sequit: Argonautarūqꝫ in Colchos pfectionē. Medeeqꝫ amores elegātissime describit. Cū aūt illi^9 Jasonis pegrinationis hec fuisse narrat. Tyro sal monei filia Neptūo pepit Neleū ꝛ Peliā: deinde nupsit Cretheo Eoli filio: cuiqꝫ pepit Esonē: Pheretē: ꝛ Amythaonē. Ac ex Pherete q̄dē nascit Admetus: ex Amythaone Melāpus: ex Esone Jason: q̄ etiā Chironi aled^9. medicināqꝫ docēdus fuit tradit^9 a patre q̄ senio pfect^9: tātisp dū fili^9 cresceret: regnū Thessalie Pelie fratri commēdauit. Ceterū Pelias oraculū ab Apolline accepat: vt sibi ab eo caueret: quē cū solo calceo ad se venientē videret: fore eni vt opa ei^9 esset moritur^9. Jason aūt iā grādior effect^9: cū ad patruū rediret forte in ripa Anauri Thessalie fluuij offendit Junonē vetule similē: q̄ videbat velle q̄dē fluuiū trāsire: sꝫ nō audere. Quo vidēs Jason illā humeris suscipiēs i vlteriorē fluuij ripā trāstulit: altero ex calceis in flumine amisso. Sicqꝫ Jason ad Peliā cū altero calceo puenit: q̄ oraculi recordat^9: veritusqꝫ ne ab ipso: iterficeret: illi mādauit expeditionē in Colchos admodū piculosā ad vell^9 aureū rapiēdū: putās eū aut ab aliq̄ interfectū iri. aut certe in mari/ aliena ne terra peritur. Sꝫ Jason omni collecta Grecie iuuētute: Argoqꝫ naue fabricata: ad Colchos profect^9: ꝛ vell^9 aureū ope Medee regis Eete filie rapuit: ꝛ Medeā ipsam secū in patriā reuexit. ¶ Jāqꝫ fretū Minye: populi sūt Thessalie Minye: a Minya Neptūi filio: q̄ illis imperauit: denoiati. ¶ Pagasea puppe. Argo naue iuxta Pagasas pinōtoriū fabricata. Sic aūt legēdū est: nō Pegasea: vt fere in exēplarib^9 est deprauatū. Pagase eni sūt ꝛ promontoriū ꝛ vrbs Thessalie: dicte απο του πηγνυναι την αργω: hoc est cōpingēda ꝛ fabricanda Argo naue. Demetri^9 aūt Scepsi^9 απο των πηγων. i. a fontib^9: q̄b^9 irrigat loc^9: i quo etiā tēplū est Pagasei Apollinis. ¶ Visus erat Phine^9. Phine^9 Phenicis ꝛ Cassiepee fili^9: siue Agenoris (vt q̄dā putāt) rex fuit Thracie: q̄ (vt Diony. in argonautis narrat) dimissa Cleopatra vxore Harpalicē Scythicā: vt alij Jdeam Dardani Scytharū regis filiā filiis sup induxit nouercā: cui vt gereret morē, pprios filios Oryth ꝛ Carābin pri^9 ex Cleopatra susceptos cum excecasset: ipse q̄ꝫ a diis fuit oculis priuat^9: atqꝫ hac supplicia affect^9: vt ei harpyie sedissime aues escas ꝛ raperēt ꝛ fedarēt quos susceptit hospitio cū aliis Argonautis Zetes ꝛ Calais alati iuuenes vt illi gratiā referrent: strictis ensib^9 ex Thracia vsqꝫ ad Plotas insulas: q̄ postea a cōuersione eorū Strophades fuerūt appellate: psecuti sunt. ¶ Sub nocte cecate. De Phineo cecitatis causa varie fuerūt antiq̄rū opiniōes: q̄dā aiūt phineū fuisse excecatū a sole: q^9 potius lōgeu^9 esse: q̄ videre elegerat: alij q^9 Perseo fuerit isidiat^9: Sophocles aūt q^9 ex Cleopatra filios Orythū ꝛ Carābin a nouerca calūniatos excecarit: Apollonius vero: q^9 olb^9 vulgo vaticinaret: ac deorū mētes aperiret: quo fiebat: vt hoies nihil deorū idigere viderent. Jmperauit aūt Phine^9 vsqꝫ ad Bosporū Thraciū olb^9 Thracib^9/q̄ sūt in Asia. ¶ Virgineas volucres. harpyias: que virgineas facies habebāt ¶ Limosi Pha. Phasis fluui^9 est Colchorū: vñ Phasiant fuere denoiati. ¶ Phrixea vellera. a Phrixo Joui Phrixio ꝯsecrata. ¶ Vellera aurea. quod q̄dē idcirco fictū est (vt Strabo ait) q^9 apud Colchos torrētes dicunt aurū deferre: qd Barbari pforatis tabulis ꝛ lanosis pellib^9 excipiūt: vñ aurei velleris fabula est ꝯficta: q̄ hmōi esse fert. Athamas Eoli fili^9 Crethei frater/ Nephelē duxit vxorē. ex q̄ q̄dē Phrixū ꝛ Hellen sustulit. Nephele vero mortua secūdā duxit vxorē Jno appellatā: q̄ Nepheles filios odio habēs psuasit agricolarū vxoribus: vt semina torrerēt: ne terra fructū vllū emittere posset. Quod q̄dē cū accidisset: Athamas agrorū sterilitatis causaꝫ ignorās: q̄ ꝯsulerēt Apollinē Delphos misit. Jno aūt eos q̄ missi fuerāt donis corrūpēs induxit: vt referrēt deū rñdisse: Phrixū ꝛ Hellē immolādos esse: ita nāqꝫ sterilitatis liberationē futurā. Hoc vero Athamas cū credidisset: Phrixū Helleqꝫ ad arā iugulādos adduxit: sed deorū misericordia aurei velleris arieti impositi p aerē asportati fuerūt. Vñ Helle metu pculsa in Hellespōtū ab ipsa

ne ꝑ denominatū cecidit. ¶ Phrixus ṽo in Colchicā ter-
ph. rā incolumis puenit/ vbi Ioui Phrixio arietē immola-
uit/ q̄ nouerce insidias effugisset. Vxorē aūt duxit Chal
ciopē Eete Colchoꝝ regis filiā/ ex qua eū filios quatuor
sustulisset/ Argon/ Cytissocon/ Melana/ Phrontin/ mor
tuus est. vt Herodotus scribit. vt ṽo Hesiodus ꝛ Acusi-

lios narrāt filios illos ex Iophossa Eete filia suscepit: q̄b᷑ q̄dē ꝛ quintū noīe Presbonen Parmenides addit. Herodotus aūt narrat Athamātis ꝛ Themistus filios fuisse Scheneū: Erythriū: Leuconē: Pentonissimos ṽo Phrixum ꝛ Hellen: hosq̄ ꝓpter Inus nouerce insidias ex patria aufugisse. Hellen aūt circa Pactyen perijsse etiam Hellanicus ait. Inus ṽo ꝛ Athamātis filij fuerunt Clearch᷑ ꝛ Melicerta. De ariete autē velleris aurei varie sunt priscoꝝ opiniones. Alij nāq̄ verū fuisse arietē scribūt. Alij Phrixi ꝛ Helles fuisse pedagogū noīe Criū/ q̄ latine aries vocat: cui᷑ cōsilio Phrixus et Helle nouerce insidias fugerint. Alij aufugisse ipsos in naue: q̄ in pra arietē pictū habuerit opināt. ¶ Voxq̄ dat. Eeta Iasonis aduectu indignat᷑ se q̄dē et vellus aureū ꝑmissurū ꝓmisit: si q̄ ꝓponerentur certamina subiret. Vox ergo dat/ hoc est respōsum dat ab Eeta magnos esse labores in rapiēdo vellere aureo significans. Nam ꝛ tauri ignē narib᷑/ oreq̄ efflātes erāt domandi: iugoq̄ subijciēdi/ ꝛ dētes draconis seminādi: ꝛ impet᷑ gigātū armatoꝝ ex draconis dētib᷑ natoꝝ sustinendus/ ꝛ puigil draco velleris aurei custos sopiēdus. ¶ Magnoꝝ la. magnorū certaminū. ¶ Cōcipit in. Iuno et Pallas (vt in. iij. narrat Apolloni᷑) de Iasone solliciti ꝓpter certamina tā piculosa illi ab Eeta ꝓposita/ Veneri psuaserūt: vt Cupidinē ad Medeam mitteret/ q̄ Iasonis amore ipsam inflāmaret. Opera ergo Veneris ꝛ Cupidinis maximos ardores Medea ꝯtraxit. ¶ Eetias. Medea Eete regis Colchoꝝ filia. Sane Eeta ꝑma cū ae diphthōgo scribit: nō cū oe/ ꝛ e: q̄dā ꝑ ipsiūt: ꝛ fere in exēplarib᷑ est deprauatū. ¶ Et lu. diu. postea q̄ diu amori repugnauit. Elegāter aūt virginis amore capte cogitationes exponit. ¶ Furorē. amoris rabiē. ¶ Frustra Me. re. seipsam Medea alloquit/ adeo aūt amoris imperita vr̄. vt cum Iasonis amore capta sit/ an amet tū addubitet. ¶ Aut ali. cer. aut q̄dē legit/ an fortasse legēdū est/ qua ꝑticula ꝛ dubitātes ꝛ interrogātes ꝛ soluentes vtimur. Cū eni Medea addubitasset/ q̄d illud esset/ an aliq̄d est inq̄t amori siſe/ ac deinde amorē eē ostēdit. ¶ Nā cur ius. pa. colligit ex his Medea se captā eē Iasonis amore/ ꝛ q̄ q̄ mādarat Iasoni Eeta nimiū difficilia factu videbantur/ ꝛ q̄ illū quem pauloante vidisset/ adeo timebat. ¶ Sūt quo. du. ni. nō solū videri/ sꝫ eē quoq̄ nimiū dura/ q̄ Iasoni Eete iussu erāt pagēda asseuerat Medea. Nam ꝛ indomitos tauros ignem ore/ naribusq̄ efflātes iugo subijcere: ꝛ tot holm armatoꝝ īpet᷑ sustinere: ꝛ puigilē draconē debellare/ q̄ imparauerat Eeta: difficillima sunt factu. ¶ Mō de. nūc soli. ¶ Tan ti. tāte solicitudinis. ¶ Excute vir. seipsā Medea alloq̄t tāq̄ alia verba faciat. ¶ Noua vis. magna amoris potentia mihi nūq̄ ante hac expta. ¶ Aliudq̄ C. aliud in amore: aliud rō mihi offēdit. ¶ Video me. cognosco. Hic aūt colligit Medea se nō errare: sꝫ dubia opera amori idulgere. ¶ Quid i ho. cur inq̄t cū sis filia regia: peregrini amore ardes? ¶ Regia. reg. filia. ¶ Thalamos. nuptias. nā thalam᷑ ꝓprie dr̄ spōsi ꝛ spōse cubile/ ꝑ ἀπὸ τὸ θάλλειν/ q̄ spōsus ꝛ spōsa maxime in illo vigeant ꝛ virescāt. ¶ Alieni or. aliene regionis. ¶ In dijs est. in deorū manu ac ꝑtāte. ¶ Quid est cōmisit Iason? q̄d mali fecit. ¶ Nō tā. nō cōmoueat. Lucreti᷑ de deo inquiens. Nec bn̄ ꝓ meritis capit/ nec tāgit ira. ¶ Virt᷑. fortitudo: ꝛ corporis robur. ¶ Vt ce. desint: vt ceteraꝝ esse ꝓcedā. ¶ Mouere. pellicere ad amādū. ¶ Taurorū afflabi. tauros ἀπὸ τὴν οὐρὰν: hoc est ab extēdēda cauda dixit. Oportebat aūt Iasonē tauros ignē narib᷑ efflantes iugo subijcere. bn̄ ṽo amāo solicita esse fingit de piculo amato īpēdētibus. ¶ Concurret q̄ cōfliget cū regꝫ ꝯfliget ab oīb᷑ natis ex dētib᷑ draconis ab ipso seminatis. ¶ Sue sege semētis ab ipso facte. ¶ Auido dra. ¶ Hoc ego si patiar: si draconi obijciat Iason. ¶ Tūc me de tig. na. tūc inq̄t me crudelissimā esse fatebor. Crudeles eū ꝛ de tigride nati: ꝛ ferrū in corde gestare dr̄. ¶ Conscelero. sceleratos efficio. est aūt pulchra ironia: quia sibi talia nō esse faciēda ꝓponit Medea. ¶ Exhortor. incitationib᷑ stimulo. ¶ Terrige-

Voxq̄ datur Minyis magnorum horrēda laborū:

¶ Ad Medeam.

Quod medea scelus moliris? Iasona tauri
 Displacerent: nolo: cur? fertur durus amor.

Concipit interea validos Eetias ignes:
Et luctata diu/ postq̄ ratione furorem
Vincere non poterat: frustra Medea repugnas:
Nescio quis deus obstat ait. mirūq̄ nisi hoc est.
Aut aliquid certe simile huic/ quod amare vocatur.
Nam cur iussa patris nimium mihi dura videtur?
Sunt quoq̄ dura nimis. cur quē modo denique vidi/
Ne pereat/ timeo? que tanti causa timoris?
Excute virgineo conceptas pectore flammas/
Si potes/ infelix. si possem/ sanior essem.
Sed trahit inuitam noua vis: aliudq̄ Cupido/
Mens aliud suadet. video meliora: proboq̄/
Deteriora sequor. quid in hospite regia virgo
Ureris: ꝛ thalamos alieni concipis orbis?
Hec quoq̄ terra pōt: q̄d ames dare. viuat an ille
Occidat in dijs est. viuat tamen: idq̄ precari
Uel sine amore licet. quid enim cōmisit Iason?
Quem nisi crudelem non tangat Iasonis etas?
Et genus ꝛ virtus? quem non/ vt cetera desint/
Forma mouere potest? certe mea pectora mouit.
At nisi opem tulero/ taurorum afflabitur ore:
Concurretq̄ sue segetis tellure creatis
Hostibus. aut auido dabitur fera preda draconi.
Hoc ego si patiar/ tunc me de tigride natam:
Tunc ferrum/ ꝛ scopulos gestare in corde fatebor.
Cur non ꝛ specto pereuntem? oculosq̄ videndo
Conscelero? cur non tauros exhortor in illum?
Terrigenasq̄ feros: insopitumq̄ draconem?
Di meliora velint: q̄q̄ non ista precanda:
Sed faciēda mihi. prodamne ego regna parētis?
Atq̄ ope nescio quis seruabitur aduena nostra?
Ut per me sospes sine me det lintea ventis?
Uirq̄ sit alterius? pene Medea relinquar?
Si facere hoc: aliamue potest preponere nobis/
Occidat ingratus: sed non is vultus in illo.
Non ea nobilitas animo est: ea gratia forme:
Ut timeam fraudem: meritiq̄ obliuia nostri.
Et dabit ante fidem cogamq̄ in federa testes

Esse deos. quid tuta times? accingere: et omnem
Pelle moram: tibi se semper debebit Jason.
Te face solenni iunget sibi: perque Pelasgas
Seruatrix vrbes matrum celebrabere turba.
Ergo ego germanam/ fratremque/ patremque/ deosque/
Et natale solum ventis ablata relinquam?
Nempe pater seuus. nempe est mea Barbara tellus.
Frater adhuc infans. stat mecum vota sororis.
Maximus intra me deus est. non magna relinquam.
Magna sequar. titulum seruate puppis Achiue:
Notitiamque loci melioris: et oppida: quorum
Hic quoque fama viget: cultusque/ artesque virorum:
Quemque ego cum rebus: quas totus possidet orbis/
Esoniden mutasse nolim: quo coniuge felix
Et dijs chara ferar: et vertice sydera tangam.
Quid? quod nescio qui medijs incurrere in vndis
Dicuntur montes? ratibusque inimica Charybdis
Nunc sorbere fretum: nunc reddere/ cinctaque seuis
Scylla rapax canibus Siculo latrare profundo?
Nempe tenens quod amo: gremioque in Jasonis herens
Per freta longa ferar: nihil illum amplexa timebo.
Aut si quid metuam: metuam de coniuge solo.
Coniugium ne putas? speciosaque nomina culpe
Imponis Medea tue? quin aspice quantum
Aggrediare nefas/ et dum licet effuge crimen.
Dixit et ante oculos rectum/ pietasque/ pudorque
Constiterant: et victa dabat iam terga Cupido.
Ibat ad antiquas Hecates Perseidos aras:
Quas nemus vmbrosum/ secretaque sylua tegebat.
Et iam fractus erat: pulsusque resederat ardor.
Cum videt Esoniden extinctaque flamma reluxit.
Et rubuere gene. totoque recanduit ore.
Ut solet a ventis alimenta resumere quaeque
Parua subinducta latuit scintilla fauilla:
Crescere: et in veteres agitata resurgere vires:

Ra ph. ¶ ...natosque fe. homines e terra natos. ¶ Insopitumque dra. puluigilem: qui nunquam sopitur. ¶ Prodam ne. distrahit Medee animus tum ab amore: tum ab honesto: vt viri pcat: ignoret. ¶ Ne scio quis ad. ac si diceret ignotus quidam peregrinus. ¶ Ut per me so. vt ope mea inquit saluus et incolumis me relicta discedat in patriamque suam reuertatur. ¶ Det lin. ve. nauigando recedat. Nam dare lintea et vela ventis est nauigare. ¶ Pene. aut dolori que afficiar ex illius amore: aut supplicio/ quod de me pater sumet. ¶ Occidat. ingratus moriaturque: ingratus. est enim causa quod dignus morte videatur. ¶ Is vultus. talis vultus/ quem greci προσωπον vocant. ¶ Et da. an fi. et antequam illi opem feram iureiurando pmittet me sibi vxorem futuram. Nam dare fidem est sancte aliquid promittere. ¶ Quid tu ti. seipsam reprehendit Medea/ quod ea timeat/ que non sunt metuenda. ¶ Accingere. i. pparare ad opem Jasoni ferendam. ¶ Tibi se semp de. Ja. hoc est Jason semper tuus erit. Jason autem απο της ιασεως hoc est a medicina/ quam a Chirone didicit/ fuit appellatus. ¶ Face so. legitimo matrimonio/ a parte namque totum intelligimus. Quinque autem faces titu Romano nouis nuptijs preferebant. ¶ Seruatrix cele. iuuentutis Grece seruatrix laudibus extolleris. ¶ Ergo ego. hactenus Medea amori est obsecuta. nunc ad honesti cogitationem ita redit/ vt statim illum abijciat. ¶ Ergo affectui seruit hoc loco: et indignationi hec pticula ergo. Indignatur namque Medea quod sororem/ fratrem/ patrem/ ac patriam relinquere possit. ¶ Germanam. Chalciopem hanc vocat Apollonius: Pherecydes vero ait Euenie illi nomen fuisse/ cognominatamque autem Chalciopem et Iophossam. ¶ Fratremque. Absyrtum quem Phaethontem ab Apollonio vocat. ¶ Uentis abla. nauibus auecta / que ventis aguntur. ¶ Reliquam. relinquere possim. est autem cum interrogatione legendum ¶ Nempe pater se. obiectionibus ita respondet Medea: vt colligat omnino Jasonem esse immandum: sibique coniugio copulandum ¶ Nempe. pse-ero. ¶ Stat me. vo. soro. hoc est soror Chalciope mecum sentit. Nam Chalciope quam Phrixo diximus nupsisse/ Jasoni fauebat: propter filios suos/ qui e Colchis in Greciam nauigantes ad paterna bona repetenda iuxta Areciadem insulam naufragium fecerunt/ in quidem aues esse ferunt pennas ferreas iaculantes. Ab argonautis autem illic inuenti in Colchos illis vie duces fuerunt: a quibus deinde in Greciam/ Orthomeniumque reuecti sunt. Chalciope igitur de filiorum salute sollicita Medeam rogauit: vt Jasoni/ filijsque opitularetur. ¶ Maximus De. Cupido. ¶ Titulum gloriam. enumerat autem Medea quibus potitura esset: si Jasonem fuerit secuta: que quidem ipsi maiora

maiora videntur: quam que relinquit. ¶ Loci me. cultioris: ciuilioris. ¶ Fama. gloria. ¶ Uiget. floret. ¶ Cultus. ornatus. ¶ Quem ego. magno amore illi Medea psequitur. quem cum omnibus totius orbis rebus non pmutaret. ¶ Et ver. sy. ta. illum vertice sydera tangere dicuntur/ qui sibi felices videntur. Sic Horat. Quod si me lyricis vatibus inseris. Sublimi feriam sydera vertice. ¶ Quid? quod nescio quem aliam causam assignat Medea qua Jasonem sequendum esse sibi psuadet. Multa namque noua pculosaque se visuram ait: qualia sunt cyanee petre ad Thracium Bosphorum quas inter se concurrere dicunt. ¶ Nescio quem modo. cyaneas petras innuit que et symplegades dicuntur quod concurrere ac concuti videntur. Nam (vt ipse poeta in xv. ait) quo tempore illac Argo transiuit mobiles erant et concurrere videbantur: postea vero immobiles sunt facte. Timuit concursibus Argo Undarum sparsas symplegadas elisarum. Que nunc immote perstant: ventisque resistunt. ¶ Ratibusque ini. Ch. vorago est in freto Siculo naues ad se trahens: atque absorbens. Fertur autem Charybdis vetulam fuisse rapacissimam: que cum boues Herculi esset furata in fretum Siculum proiecta loco nomen dedit. ¶ Nunc reddere. reijcere: reuomere. Nam que absorbet apud Tauromimum Sicilie vrbem reijcere memoratur. ¶ Scylla rapax. Scylla Phorci filia veneris Circes in monstrum conuersa se in fretum Siculum precipitauit: vbi nauibus fingitur insidiari. Sunt autem loca in freto Siculo valde pculosa Scylla et Charybdis: quorum alter Italie. Scylla vero adiacet Sicilie. ¶ Siculo pro. in Siculo freto. ¶ Cincta se. ca. circundata rabidis canibus. Nam illius inguina in canes transmutata feruntur. ¶ Coniugium ne putas: ratione a scelere Medea reuocatur. Se autem ipsa reprehendit: quod faciniori suo honestum matrimonij nomen pretendat. ¶ Speciosa. pulchra: et honesta. ¶ Quin imo. ¶ Aspice: considera. ¶ Dum licet. dum potes. ¶ Rectum. honestum. ¶ Pietas. in parentes: atque patriam amor. ¶ Et victa dabat. iam inquit cupido ab honesto: et pietate victus a Medee mente recedebat. ¶ Ibat ad antiquas Hecates Perseidos aras. Hecate (vt scribit Dionysius. Milesius) filia fuit Persei solis filij. In illis namque locis duo solis filij nati sunt/ Perseus: et Eeta: quorum alter Colchis circa Meotiden paludem imperauit. Perseus vero in Taurica regione regnauit: qui cum grandior natu esset/ vxorem duxit vnam ex incolis nymphis: ex qua Hecatem filiam suscepit: que cum virgo esset et venatrix: prima dicitur pestiferas herbarum radices inuenisse: peritissimaque et venenorum: e eorum que hominibus opitulantur fuisse: propriumque patrem veneno necasse.

Sic iam lenis amor: iam quem languere putares:
Ut vidit iuuenem: specie presentis inarsit.
Et casu solito formosior Esone natus
Illa luce fuit. posses ignoscere amanti.
Spectat: et in vultu veluti tum denique viso:
Lumina fixa tenet. nec se mortalia demens
Ora videre putat: nec se declinat ab illo.
Ut vero cepitque loqui: dextramque prehendit
Hospes: et auxilium summissa voce rogauit:
Promisitque torum. lachrymis ait illa profusis:
Quid faciam: video: nec me ignorantia veri
Decipiet: sed amor. seruabere munere nostro.
Seruatus promissa dato. per sacra triformis
Ille dee: lucoque foret quod numen in illo:
Perque patrem soceri cernentem cuncta futuri.
Euentusque suos: et tanta pericula iurat.
Creditus accepit. cantatas protinus herbas:
Edidicitque vsum: letusque in tecta recessit.
Postera depulerat stellas Aurora micantes:
Conueniunt populi sacrum Mauortis in aruum:
Consistuntque iugis. medio rex ipse resedit
Agmine purpureus: sceptroque insignis eburno

¶ Tauri ignem efflantes.

Ecce iugo Eripides tauros Pegaleus Jason
Suppoluit: iuuenis non fuit: herba fuit.

Ecce adamanteis Vulcanum naribus efflant
Eripedes tauri: tacteque vaporibus herbe
Ardent. vtque solent pleni resonare camini:
Aut, vbi terrena silices fornace soluti.
Concipiunt ignem liquidarum aspergine aquarum:
Pectora sic intus clausas voluentia flammas:
Gutturaque vsta sonant. tamen illis Esone natus
Obuius it: vertere truces venientis ad ora
Terribiles vultus: prefixaque cornua ferro:
Puluereumque solum pede pulsauere bisulco:
Fumificisque locum mugitibus impleuere.
Diriguere metu subito Minye: ille nec vllos
Sensit anhelatus: tantum medicamina possunt:
Pendulaque audaci mulcet palearia dextra:
Suppositosque iugo pondus graue cogit aratri
Ducere: et insuetum ferro proscindere campum.
Mirantur Colchi: Minye clamoribus augent:

¶ Draconis dentes.

Qui modo viperei fueramus lemina dentes:
Nunc armata sumus turba: phalanxque virum.

Adiciuntque animos: galea tum sumit ahena
Vipereos dentes: et aratos spargit in agros.
Semina mollit humus valido precincta veneno:
Et crescunt: fiuntque sati noua corpora dentes.
Atque hominis speciem materna sumit in aluo:
Perque suos intus numeros componitur infans:

Na. re. ¶ A patruo ho eeta i col chos accersita vxor est du cta: ex q̃ et Chalciopē et Me deā suscepit. Apolloniū at seq̄t Oui. q̄ Persei filiā He catē fuisse att. Sed aliq Io uis/aliq Cereris/aliq Aristei Peōis Muse Asterie et Io sis fuisse filiā scrib. hic ho eo arguit eoꝶ error q̄ dicūt Hecaten Perseida i deirco vocari: q Perse i Diane sa crificiis inuocabat ¶ Ad ātiquas aras. ad vetusta tēpla. ¶ Hecates Persei. persei filie. Est et Hecate eadē cū Proserpina et Diana. ¶ Re sederat. requieuerat ¶ Ut so let a vētis. pulchra silitudie ondit poeta: q̄ mō Medea iterū cepit amore Iasōis ar dere. ē aūt ordo. Ut qua scin tilla: q̄ supinducta fauilla so let resūere alimēta a vētis et crescere. ¶ Spē. pulchritu die. ¶ Pñtis. iasōis ¶ Et ca. e forte iq̄t ialon illo die for mosior fuit q̄ cōsueuerat. ¶ Posses igno. amāti. vn⁹ quisq amāti Medee dare ve niā posset. Est eī scda psōa p tertia posita: vl' certe ad lectorē ofo zuersa. ¶ Amā. amore Iasōis capte. ¶ Tū de. tūc solū. Demū eī et de niq iterdū solū: aliqñ tādē signt. ¶ Nec se declīat. nec oculos suos ab illo auertit spectādo. ¶ Submissa vo. ne ab aliis q̄ dicebāt pcipe rēt. ¶ Torū. lectū nuptialē ac nuptias ipas. ¶ Triformis dee. Hecates: q̄ et luna et Diana: et Proserpina, cre dit eē. ¶ Lucoq fo. qd nu. in il. Per ppositio subitelli gat: hoc ē p numē Hecates Persei filie: q̄ i illo luco co lebat. In tēplo aūt Heca tes (vt narrat Apol.) Iasō cū Medea zuenit: ab eaq medicamēta accepit: et q̄ mō aduers⁹ gigātes e dēti bus draconis orituros se ge reret: cognouit. itaq̄ ter oēs Eete spē oib⁹ ppositis cer taminib⁹ superior euasit. ¶ Perq pa. so. p solē Eete patrē: quē sibi socerū Medee zugio cupiebat. ¶ Cernē tem cūcta. oia aspicietē: nā (vt. iq̄t. ilia. ilb att Home.) sol oia et audit et videt. ¶ Et tā pi. quā ta erāt subitur⁹. ¶ Credit⁹. ē loquēdi zsue tudinē hoc ptīcipio vs⁹ poe ta eē vr. Res ei credita ele gant dr. Iasō ho credit⁹ nō ita nisi p cōmisso accipiat q̄ credit⁹ ēt grat⁹ itelligi posit. ¶ Cātatas her. icā tatas. Neq ei Medea He cate inferminor fuit venefi ca. ¶ Sacrū Mar. i ar. i ag rū

erū Martis lucū. In illo nāq vell⁹ aureū sup phago ar bore collocatū a peruigili dracone susbat ¶ Media agmie. media multitudie. ¶ Purpure⁹. purpurat⁹ ac purpura ornat⁹. purpureū eīn dicim⁹ q totū ex purpu ra zstat: purpuratū ho pur pura ornatū. ¶ Adamātes nari. q̄ ne igne q̄dē poterāt domari. Adamas nāq lapis ē q̄ nulla alia re q̄ hir cino sāguie domat: vñ et na men accipit. nā Δαμαζω domo signt: a ho ptīcula ē p uatiua. ¶ Eripedes. ere pe des armatos hñtes. ¶ Pleni ca. plene carbōib⁹ ignitis fornaces. ¶ Silices so pe phrasis ē calcis q̄ fit lapidi b⁹ ita excoctis vt nihil hūoris retineāt i q̄s q̄dē si immittat aq̄ cū q̄dā stridore ignē zci piūt et dissoluūt. ¶ Asp. asp siōe. ¶ Usta zbusta vt p q̄ i gnea flāma trāseat ¶ Tru ces. torui aspectu. ¶ Ad o. ve. ad faciē iasōis venietis. ¶ Pref fer. i sūmitate ferro hñtia fixū ¶ Bisulco pe bi fidis pedib⁹: q̄les boū cē vi dem⁹. ¶ Fumifi. fumū effi cietib⁹. spōdeo āt i q̄nta le de earis ē vs⁹ poeta vt boū mugit⁹ exprimeret. ¶ Dirt. exhorruer: expalluer. ¶ Ul los anhe. vllos sp̄us flāme exeūtis ex ore taurorū. Anhe lat⁹ ām regulā ab ahelādo declinauit q̄uis ahelit⁹ fre quenti⁹ vsurpet. Anhelare aūt est difficulter respirare. ¶ Tm me. pñt. parēthesis acclamationē i herbas me dicas ztinēs: i q̄rū vires in credibiles rei cāz poeta re fert. ¶ Pēdula pa. pelles q̄ a gutture boū pēdēt palea ria dñr. ¶ Ferro p. vome re: exarare. ¶ Mirāt Col. stupeūt rei nouitate. Col chi āt Scythie sūt ppli E gyptiorū coloni: vt Apol. ait et Herod zfirmat q̄ et pudē dorū circūcisiōe memīt et li ni textura et legib⁹ egyptiorū illos vti ait. ¶ Ui. dē. serpē tis illi⁹ dētes quē i tertio poeta narrauit a cadmo fuisse in fectū. nā vt pherecydes nar rat ps illorū dētiū a marte et pallade cadmo tradita fu it: alia aeete colchorū regi vt aū dixim⁹. ¶ Sps. disseīat. ¶ Se fct. ifecta potēti ve neno vt ex q̄b⁹ hoies armati sint nati. ¶ Sati. seminati. ¶ No. cor. magna hoīs ar matorū corpa. ¶ Ut ho. spe. hac silitudine declarat q̄o dētes serpētis figurā zcerint hūanā. ¶ Perq suos nūe ros. p suas oēs particulas.

Nec nisi maturus communes exit in auras:
Sic ubi visceribus gravide telluris imago
Effecta est hominis: feto consurgit in arvo:
Quodqꝫ magis mirũ est: simul edita ꝯcutit arma.
Quos ubi viderunt preacute cuspidis hastas
In caput Emonij iuvenis torquere parantes:
Demisere metu: vultumqꝫ: animumqꝫ Pelasgi.
Ipsa quoqꝫ extimuit: que tutum fecerat illum:
Utqꝫ peti vidit iuvenem tot ab hostibus unum:
Palluit: ꝛ subito sine sanguine frigida sedit.
Neve parum valeant a se data gramina: carmen
Auxiliare canit: secretasqꝫ advocat artes.
Ille gravem medios silicem iaculatus in hostes:
A se depulsum Martem convertit in ipsos.
Terrigene pereunt per mutua vulnera fratres:
Civilisqꝫ cadunt acie. gratantur Achivi:
Victoremqꝫ tenent: avidisqꝫ amplexibus herent.
Tu quoqꝫ victorem complecti Barbara velles.
Obstitit incepto pudor. at complexa fuisses:
Sed te ne faceres: tenuit reverentia fame.
Quod licet: affectu tacito letaris: agisqꝫ
Carminibus grates: ꝛ dijs auctoribus horum.

Draco pervigil.

Quam vigil ipse draco: dum vellera tuta solebant
Esse: laboranti vellere nos potuit.

Pervigilem superest herbis sopire draconem:
Qui crista: linguisqꝫ tribus presignis: ꝛ uncis
Dentibus horrendus: custos erat arboris auree.
Hunc postꝙ̃ sparsit Lethei gramine succi:
Verbaqꝫ ter dixit placidos facientia somnos:
Que mare turbatum: que concita flumina sistunt:
Somnus in ignotos oculos ubi venit: ꝛ auro
Heros Esonius potitur: spolioqꝫ superbus
Muneris auctorem: secum spolia altera portans:
Victor Iolciacos tetigit cum coniuge portus.
Emonie matres pro natis dona receptis:
Grandevique ferunt patres: congestaqꝫ flamma
Thura liquefaciunt: inductaqꝫ cornibus aurum
Victima: vota facit. sed abest gratantibus Eson
Iam propior leto: fessusqꝫ senilibus annis.
Tum sic Esonides. o cui debere salutem
Confiteor coniunx: ꝙ̃ꝙ̃ mihi cuncta dedisti:
Excessitqꝫ fidem meritorum summa tuorum:
Si tn̄ hoc possunt (qd̄ em̄ non carmina possunt?)
Deme meis annis: ꝛ demptos adde parenti.
Nec tenuit lachrymas. mota est pietate rogantis:
Dissimilemqꝫ animum subiit pater Eeta relictus
Non tamen affectus tales confessa: quod inquit
Excidit ore tuo coniunx scelus? ergo ego cuiquã

Ra ph. Consurgit. exoritur. In arvo feto. i. agro fecũ do: q tot armatos peperit. Arma simul edita. simul nata cũ ipsis hoĩb'. Torqre. cũ ipetu mittere. Pelasgi. Minye Thessali. Ipsa. qꝫ Medea. Et subito sine sãguie. q timẽtes pallidi ꝛ frigidi fiũt. Timore nãqꝫ sãguis ad cor a physicis refugere ꝓhibet. Gramina. herbe. Carmẽ auxiliare. icãtatione opitulãtem. Secretas artes magicas artes occultas. Martẽ. bellũ. Civili acie pugna civili Terrigene. ex terra geniti. Gratãt. letãt: gratulãturqꝫ Iasoni victori. Victoreqꝫ tenẽt. ãplectunt: qꝫ victorẽ Affectu tacito. amore occulto Et dijs auctorib' horꝫ. dijs inferis: hecateqꝫ i ꝓmis Pervigilẽ. sẽp vigilãtẽ. Superest. reliquũ ẽ ei q iusserat Eeta. Sopire. i. sõnũ adducere. Eorꝫ aũt seqt opinionẽ Ovi. q aiũt dracone sopito vell' aureũ a Iasone fuisse ablatũ. Pherecydes nãqꝫ draconẽ scribit a Iasone fuisse interfectũ. Herbis. herbarũ virib'. Presignis. isignis. Auree arboris. i. q vell' aureũ suspẽsuz erat. In vhago nãqꝫ arbore suspẽsũ a vasto: ꝛ monstrose magnitudinis dracone custodiebat. Est aũt synereses ꝛ consumẽtatio duarũ vocaliũ in unã syllabã nisi malim' dicere ꝟsũ esse hypmetrũ: cũ ꝑcertiz seqns ꝟsus icipit a vocali. Lethei succi. sõnũ: oblivionẽqꝫ iducẽs. λήθη em̄ vñ Letheus declinat: oblivio dr. Verba faciẽtia. carmia iducẽtia. Sistũt. stare faciũt. Auro. aureo vellere. Fere aũt oẽs aureũ fuisse vell' scribũt. Simõides ꝓ modo albũ: mõ purpureũ illud vocat. Heros esoni'. Iasõ Esonides. Possessivũ em̄ pro ꝑronymico posuit. Muneris auctorẽ. Medeam: q auctor ꝛ cã fuit: ut Iasõ vellere aureo potiret. Victor voti ꝯpos Colchiacos port'. sic qd̄ez fere legit: sicqꝫ legẽdũ esse ego qꝫ oli ꝯcrẽdi: nũc cũ in vetusto exẽplari aiadverterim Iolciacos scriptũ eẽ: facile leã sũ adduct' opinionẽ. ut sẽtiã Colchiacos i Iolciacos eẽ ꝯmutãdũ. Est et Iolcos (q ꝛ Ioolcos dr ab Home.) urbs Thessalie Iasonis ꝑria ab Iolco Amyri fi condita: ut Steph. de urbibus

scri. Vñ Iolci' e Iolcia eius declinat. Tametsi is q hoc egregiũ op' e Latia i Grecã linguã trãstulit: Cecropius turres legat: hoc ẽ κεκροπίους πύργους. sꝫ ꝛ ipse i ꝯpravatũ iciderat exẽpiar. De Iolco ãt meminit et Seneca. An maris vasti domitrix Iolcos.

Fabu. ij. lib. vij. Arg.

Emonie mres ec. Iason postꝙ̃ Medeã abductã parẽtib' in Grecã ducit: ꝛ ꝓmisso ꝯiugio sibi copulauit: multꝫ reb' expt' igeniũ huius petiit parẽtẽ Esonẽ senectute cõfectũ i adolescẽtiaz pduceret. At illa amore nõ dũ ꝯposito quẽ ex iuuẽtute cepat / nihil negãdo et ahenũ ꝯstituit / herbarũqꝫ gña qrũ sciam hẽbat vari aregiõib' qsita icoquẽs: postꝙ̃ aiadvertit stipitẽ q versabat herbas in arborẽ oleã onerată baccis eẽ ꝯversũ: maturatũ ipa existimãs q dispumata aliena i terrã decide rãt / i letissimã herbã eẽ cõversa: Esonẽ interẽptũ medẽtib' herbis imiscuit / ꝛ ut ꝓmiserat ꝯiugi ex senectute i ꝓstinũ rigorẽ sive vigorẽ videt ꝑduxisse.

Ra ph. Emonie mat. Thessale. naꝫ Thessalia variis noib' fuit appellatã. Siqdẽ ꝛ Emonia: ꝛ Pythonia a Pyrrha Deucalionis uxore: fuit cognotata. Hec ꝟa ad copulationẽ seqntꝫ metamor. narrãt. Iasõ em̄ cũ Medea a Colchis revers' cũ Esonẽ prẽz senio ꝯfectũ offendisset / uxorẽ Medeaz rogavit ut sibi adẽptos annos pri appoeret. medea ꝟo mai' ꝙ̃ petebat pollicita variis undiqꝫ herbis collectꝫ unaqꝫ ꝯcoctꝫ Esonẽ iã decrepitũ ad. xl. ãnorꝫ etatẽ revocavit. Dona fert. tẽplis subaudiat: dijs ei sacrificabãt ꝓpt filiorꝫ reditũ Induta aurũ. iduta hñs cornua auro. Victimarꝫ nãqꝫ cornua iaurabãt Vota facit. pagit vota. Gratantib'. grandis agẽtibus. Iã ꝓpior leto. iã morti ꝓpinqu'. Tũc sic Esõides. dixit subaudiat. O cui debere salutẽ. gratũ se ostẽdit eẽ Iasõ: q facili' id qd̄ vult ipetrare posset. Est aũt ordo ꝛ sẽsus. o ꝯiux cui meꝫ fateor debere salutẽ ꝙ̃ꝙ̃ mihi cũcta dedisti e sũma ac magnitudo tuorꝫ meritorꝫ fidẽ supavit: tñ deme mihi annos ꝛ dẽptos appone meo pri si carmina hoc efficere põt: reliq ꝑ parẽthesim lega

La cia. ¶Fabule octaue libri septimi argumentum.
¶Qua. &c. nec minus patrem Corythi paruo condito sepulchro.

Ra ph. ☞ ¶Quaq; pa. qs Corythi pater fuerit: aut vbi sit sepultus non memini me legisse. Sic quidem olim ingenue professus sum. Nunc vero a Lycophronis enarratore admonitus video patrem Corythi Paridem fuisse. Nam Paris ex Enone filium Corytum suscepit: quem mater a Paride relicta ducem itineris exitibus aduersus Troianos Grecis dedit: id quod apud Lycophronem Cassandra futurum esse vaticinatur. Paris autem ipse in Cebrina Troadis vrbe sepultus fuisse scribitur a Strabone.

La cia. ¶Fabule. ix. lib. vij. arg.
¶Et quos &c. Item Meram in figuram canis esse conuersam.

Ra ph. ☞ ¶Et quos mera suo latra. Mera (vt scri. Iginus) Icarii Atheniensis Erigones patris fuit canis/ que Icarum a rusticis occisum suis vlulatibus Erigone indicauit: quorum casum Iuppiter miseratus in astris corpora eorum conformauit. Itaque Icarum Booten: Erigonem virginem: Canem autem sua appellatione & specie Caniculam dixerunt/ quam a Grecis/ quia sub maiorem canem exoritur/ Procyon appellatur.

La cia. ¶Fabule decime libri septimi argumentum.
¶Eurypylique &c. Ab his regionibus digressa Eurypyli vrbem contigisse: in qua Coe matrone in cornutas boues transfigurate sunt: propter effectum quod Veneri formam suam anteposuerunt.

Ra ph. ☞ ¶Eurypylique vr. Eurypylus Herculis fuit filius qui in Co insula regnauit/ augur peritissimus/ de quo Verg. Suspensi Eurypylum scitatum oracula Phebi Mittimus. ¶Qua Coe cornues. Cos insula est Egei a qua Cous deriuatur/ non Ceus. vnde Coe mihi legendum videtur. Mulieres autem Coe cum egre ferrent ab Hercule armenta Geryoni erepta per agros suos fuisse acta Iunoni deam conuiciate. Quare Iuno indignata eas omnes in vaccas transfigurauit. Sane Eurypyli tres fuere a poetis decantati: quorum primus Thelephi filius regioni Theutranie Caico vicine imperauit. alter Ormenii nepos. nam Ormenius duos procreauit filios Amyntorem & Euenorem e quorum altero Phenicem/ ex altero Eurypylum ortos esse Stra. refert. tertius Herculis filius. Eurypyli vero vrbem Con esse accipiendam admonet etiam Home. in Catalogo/ cum inquit. Quique Nisyrum habitabant/ Carpathumque/ Calumque/ Eurypylique vrbem Con/ quique easque Calydnas.

Non exempta foret pene. fugit alta/ superque
Pelion vmbrosum/ Philyreaque tecta/ superque
Othryn: & euentu veteris loca nota Cerambi.
Hic ope nympharum sublatus in aera pennis:
Cum grauis infuso tellus foret obruta ponto:
Deucalioneas effugit inobrutus vndas.
¶Eoliam Pitanen a leua parte reliquit:

¶Draco in saxum.
Est factus draco saxeus: viator
Tutus perge: draco nihil minatur.

Factaque de saxo longi simulachra draconis:

¶Iuuencus in ceruum.
Cornua cum ceruis longissima cornua quare
Non sunt longa tibi cerue? iuuencus eram.

¶Ideumque nemus: quo nati furta/ iuuencum
Occuluit Liber falsi sub imagine Cerui.
¶Quaque pater Corythi parua tumulatus harena:

¶Mera canis.
Mera canis fueram: sum facta canicula signum
Sum quod & Icarus est: sum quoque & Erigone.

¶Et quos Mera nouo latratu terruit agros:

¶Coe mulieres cornute.
Matribus imposuit Cois Saturnia fronti
Cornua: proh miseros quos premit ira deum.

¶Eurypylique vrbem/ qua Coe cornua matres
Gesserunt/ tunc cum discederet Herculis agmen.

¶Telchines omnia visu mutantes.
Telchines: quorum mutauerat omnia visus:
Subdidit equoree Iuppiter ille aque.

¶Phebeamque Rhodon/ & Ialysios Telchinas/
Quorum oculos ipso mutantes omnia visu
Iuppiter exosus/ fraternis subdidit vndis.

¶Puella in columbam.
Non mirum placidam si dat natura columbam
Cui pater Alcidamas casta puella fuit.

¶Transit & antique Carthea menia Cee/
Qua pater Alcidamas placidam de corpore nate
Miraturus erat nasci potuisse columbam.

¶Hyries filius in cygnum.
Cui renuit solitus dare Phyllius omnia taurum
Desilii scopulo. sum modo factus olor.

¶Inde lacus Hyries videt/ & Cygneia Tempe/
Que subitus celebrauit olor. nam Phyllius illic
Imperio pueri/ volucresque/ ferumque leonem
Tradiderat domitos: taurum quoque vincere iussus
Vicerat: & stricto toties iratus amori
Premia poscenti taurum suprema negauit.
Ille indignatus: cupies dare: dixit: & alto

La cia. ¶Fabule vndecime libri septimi argumentum.
¶Phebeamque &c. Dehinc Telchinas Ialysios transgressam quos Iuppiter propter odium magicarum Iunonis subiecit mari.

Ra ph. ☞ ¶Phebeamque Ro. Phebo consecratam. ¶Et Ia. Tel Ialysus vna est ex Rhodi vrbibus. Telchines autem Rhodii populi fuerunt/ qui cum omnia suo aspectu in peius commutarent: ab Ioue fuere submersi. vnde & Rhodos prius Telchinis fuit appellata. Nam Ophiusa primum & Ethrea fuit dicta: deinde Telchinis: eo quod Telchines insulam incoleret/ quos nonnulli fascinatores & maleficos fuisse aiunt/ qui stygiam aquam animalibus & stirpibus pniciei gratia aspergerent. Nonnulli contrarium sentiunt: artibus prestantes a similibus artificiis inuidia haberent: vnde hanc infamiam (vt Stra. refert) sunt assecuti: & primum ex Creta in Cyprum venerunt/ postea in Rhodon: primique ferrum & es in vsu habuisse dicuntur nam etiam Harpen Saturno fecerunt. Telchis quidem vrbs est Ethiopie iuxta Libyam: vnde Telchites/ & Telchinius deducunt. Creta quoque et Sicyon telchinia fuit appellata/ eiusque incole Telchines.

La cia. ¶Fabule. xij. lib. vij. arg.
¶Transit & antique Cartheia &c. Quorum regione relicta Ceam vrbem peruenisse: in qua Alcidamantem scribit ex filia vidisse columbam procreatam esse.

Ra ph. ☞ ¶Antique Cee. Cea insula est/ quam a grecis Cos et Hydrussa vocatur/ auulsa Euboee/ vt scribit Pli. sed Oui. aliam esse a Co insula sentit. Quingentis longa stadiis fuit quondam. mox quatuor fere partibus/ quam ad Beotiam vergebant mari deuoratis. Oppida (vt dixi) quattuor habebat/ Iulida/ Carthea/ Coressiam/ Phocessam: ex quibus duo intercidere Coressa & Phocessa. Ex hac profectam delectationi feminis vestem auctor est Varro. ¶Carchessa me. sic quidem legitur: sed corrupte/ vt mihi videtur: Carthea vero est legendum. Nam Cartheia vna est ex quattuor vrbibus Cee insule a Caritheo ibi mortuo cognominata. Cartheia item vrbs est Iberie.

La cia. ¶Fabule. xiij. lib. vij. ar.
☞ ¶Inde &c. Post hec iam cum Hyries & Cygni Tempe. in quibus locis cum graui amore pueri teneretur: & imperio eius volucres indomitas: ac leonem magnum pati coegisset/ taurumque vicisset: neque ideo labor eius potiendi merces extitisset: indignatus ex precipiti loco cum se odio laborum iaceret: in volucrem olorem conuersus est.

Ra ph. ☞ ¶Inde la. Hyr. Hyrie titulus est Beotie/ de qua Home. in ij.

¶Fabule

Ra ph. ☞ in .ij. Iliados. Est et Hyria regio iuxta Aulidē: et vrbs Isaurie iuxta Seleuciā. est etiā i Iapygia Cretēsiū op°: sed Lacus Hyries iuxta Tēpe esse innuit poeta/ sic dictos a casu Hyries/ q̄ flēdo amissum filiū in fontē sui nominis cōuersa fuit. Nā Phyllius qdā amore filij Hyries capt°/ cū multa imperio pueri peregisset/ et taurū domitū negante. Qd̄ qdē egreferēs puer/ se ex alto monte precipitē dedit: sed miseratiōe deoꝝ in cygnū fuit cōuersus. ¶ Delituit. sic qdē legit/ sed cū deliquescēdo veniat: delicuit per c scribēdū videt: vt intelligamus eā in liquorē fuisse resolutam.

nat°. Est et Cyllene Eliēsiū nauale. ¶ In q̄ cū ma. me. cōcūbiturus erat Menephrōa° qndā poeta: quē cū mr̄e coire n̄ puduit.

¶ Fabule .xviij. libri septimi argumētum.

La ctā. ¶ Cephison ꝛc. Post horum casum vidisse Cephison nepotē eritio deflētē/ q ab Apolline i phocē trāsfigurat° ē.

☞ ¶ Cephisō pro. hinc. Cephisus fluui° est Beotie pterlabēs Delphos: cui° filius ab Apollie i phocā. hoc ē vitulū marinū fuit ꝯuers°.

Desiluit saxo. cuncti cecidisse putabant.

Factus olor niueis pendebat in aere pennis.

¶ Hyrie in lacum.

Progeniem: que cygnus erat cecidisse putabam:
Dum fleo: fio lacus: nomen et est Hyrie.

¶ At genitrix Hyrie seruatum nescia/ flendo

Delicuit: stagnumqꝫ suo de nomine fecit.

¶ Combe in auem.

Cum sit auis Combe: quid adhuc trepidantibus alis
Errat: adhuc prolis vulnera seua timet.

¶ Adiacet his Pleuron: in qua trepidantib° alis

Ophphias effugit natorum vulnera Combe.

¶ Inde Calauree Latoidos aspicit arua:

In volucrem versi cum coniuge conscia regis.

¶ Menephron.

Cyllene infamis merito non dicta Menephron
In qua deperijt: qua prius ortus erat.

¶ Dextera Cyllene est: i qua cū matre Menephrō

Concubiturus erat feuarum more ferarum.

¶ Puer in Phocam.

Fles Cephise nepos tuus est quod Apolline Phocen
Versus in equoream: cui nihil arma Iouis.

¶ Cephison procul hinc deflentem fata nepotis

Respicit in tumidam Phocen ab Apolline versi.

¶ Eumeli filia in auem.

Desinite Eumeli lachrymas mirarier: ipse
Est pater: humene non pater: est volueris.

¶ Eumeliqꝫ domum lugentis in aere natam.

¶ Fungi in homines.

Non genus humanum quod creuerit infima res est
Cum sine e fungis edita membra virum.

¶ Tandem vipereis Ephyren Pirenida pennis

Contigit. hic euo veteres mortalia primo

Corpora vulgarunt pluuialibus edita fungis.

¶ Sed postqꝫ Colchis arsit noua nupta venenis:

Flagrantemqꝫ domum regis male vidit: vtroqꝫ

Sanguine natorum perfunditur impius ensis.

Vltaqꝫ se mater male/ Iasonis effugit arma.

¶ Phineus: Periphas et puella in aues.

Phines Cecropie: et neptem Polyphemonis arces:
Viderunt volucres: teqꝫ fenex Periphas.

Hinc Titaniacis ablata draconibus/ intrat

¶ Fabule .xiiij. lib. vij. ar.

La ctā. ¶ At genitrix ꝛc. Hyrie autē mater ei° flēdo assidue casuꝫ filij sui: in stagnū delicuit misericordia deoꝝ/ qd̄ esset sui nominis.

¶ Fabule .xv. lib. vij. ar.

La ctā. ¶ Adiacet ꝛc. Ab hia digressam Pleurona peruenisse: in qua vrbe Iāde cū Phynei filij occiderētur: deoꝝ misericordia effectum est: vt in auē trāsformaret.

Ra ph. ☞ ¶ Adiacet his Pleuron: in qua° Pleuron Etolie vrbs est: vñ Pleuroni°. ¶ Ophphias Cōbe. Ophphij filia/ q̄ perperā Iābe ab iterprete Greca dicta/ in auē ne a filioꝝ multitudine (ad cētum eni: ferk periisse) vulnerib° ꝯficeret: fuit cōmutata. Hec omniū prima eas in Euboea inuenisse narraf. vñ et Chalcis ἀπὸ τοῦ χαλκοῦ: idest ab ere fuit appellata.

¶ Fabule .xvj. lib. vij. ar.

La ctā. ¶ Inde ꝛc. Ab his Calauream Lathoum regē cum coniuge in volucrem.

Ra ph. ☞ ¶ Inde Calauree Latoidos Calaurea insula est iuxta Cretam a Calauro Neptuni filio declinata. Est etiā vrbs Locroꝝ/ in q̄ maxie Latona colebaf: vnde et Latois vocatur.

Ce li°. † ¶ De Calaurea. q̄ et Casauria Id q̄o sit ad notandum. Calauriā dici insulā Trezenio litori primaꝫ. in q̄ qua se ab Archie manib° veneno Demosthenes redemit: non Calabriā vt modo in Plutarchi Latinis codicib° fere circūferk. Hec eni e° Italie portio. Distinctionē hanc agnoscit Eustachius. Inde apud Ouidiū in Metamorphosi: Inde Calauree Latoidos astat i arua: cū ibi mō legif Cataree.

Ra ph. ☞ ¶ In vo. ver. hic fuisse vr̄ Ceix rex Trachyne/ q̄ cū tēpestate in mari pijsset/ Halcyōeqꝫ ips° vxor Eoli filia flēdo pire vellet: ambo in aues Halcyonides ꝯuersi fuerūt. vp° in .xi. poeta plene describit.

¶ Fabule .xvij. libri septimi argumentum.

La ctā. ¶ Dextera ꝛc. Deide Cyllenē adiisse: hic Menephron ne cū mr̄e cōcūberet: ab Ioue est trāsfigurat° in fere speciē.

Ra ph. ☞ ¶ Dextera Cyl. est. Cyllene mōs est Archadie Mercurij natiuitate notissim°/ a Cyllene nympha cognominatus

¶ Fabule .xix. lib. vij. ar.

La ctā. ¶ Eumeliqꝫ ꝛc. Itera Eumeli domū adisse lugētē filiā in volucrem cessisse.

Ra ph. ☞ ¶ Eumeliqꝫ do. Eumel° fili° fuit Admeti regꝫ Thessalie: cui° filiā in auē cōuersam fuisse ait Ouid.

¶ Fabule .xx. lib. vij. arg.

La ctā. ¶ Tādē ꝛc. Aliqñ et Ephyrē ꝯtigisse veriaꝫ pēnis viperela: in q̄ vrbe primū ex fūgis edita esti mā corpa.

Ra ph. ☞ ¶ Ephyrē Pi. Corinthū i q̄ fōs est Pirene. Scite āt Pirenida adiecit. nā mlte vrbes eodē noie vocātur vt dixim° apud Corinthū q̄o antiq° hoīes ferūtur ex fungis ortos esse.

¶ Fabule .xxi. libri .vij. argumentum.

La ctā. ¶ Sz ꝛc. Indicat Colchis eū parēte Creōte Creusaꝫ cōsumptā venenia arsisse. Nec min° natos a se terēptos Iasone relicto. Inspectis itaqꝫ casib° miseroꝝ venisse etiam Athenas.

Ra ph. ☞ ¶ Sz postqꝫ Col. Medea dolēs Creusā Creōtꝫ Corithioꝝ regꝫ filiā a Iasone sibi fuisse plātā/ q̄ die nuptie celebrabāk/ coronā ex naphta: q̄ igni vel lōgi° postio stati accēdik ꝯfectā: velutꝫ muneri noue nupte misit/ q̄ ex funalib° ignē cōcipiēs cū totā regiā cōburreret/ Medea spectāte Iasone filijs laniatꝫ a draconib° alatis in aerē sublata Athenas aduolauit: vbi Ege° eā nō hospitio solū/ sed et lecto sibi copulauit/ ex q̄ cū iā Medū filiū suscepisset/ Theseus ipsi° qdē Egei fili°/ sꝫ quē pr̄ nōdū viderat Athenas aduenit quem cum et sibi et filio vai de Medea timeret acontitum venenum quod e Cerberi spūa natum esse aiunt/ preparauit: Egeoqꝫ persuasit: vt illi tāqꝫ hosti pberet: id q̄o cū Theseu° forer haustrus: capulo ensis viso agnit° a pr̄e phibit° ē. Quare Medea nubes carminib° excitauit/ qb° tecta vna cū filio medo Thesei gladiū fugiēs i Asiā aduolauit. Vbi (vt Strabo narrat) a qbusdā dr̄ cū Iasōe regnasse: ac vestē tenuissimā: qua vtebak de suo noie Medeā appellasset. Cū eni p rege exiret faciē suā occultabat: huic Medus fili° regni successor regioni nomen ferk imposuisse. ¶ Colchis. Colchicis. ¶ Noua nupta. Creusa Creontis Corinthiorū regis filia ¶ Vlta male. qm̄ cū mr̄ esset/ cōea filios interfecit. ¶ Titaniacis draconib°: q̄ ex Titanū sanguine nati esse dicuntur.

Ra ph. ☞ ¶ Palladias arces. Athenas vbi Phineus·Periphas & Polyphemonis neptis in aues fuere cōuersi. He quo fabule mihi sunt ignote.

¶ Fabule.xxij.libri septimi Argumentum.

La ct. ¶ Innexamq; nouis &c. Item neptem Polyphemonis volucrum explesse numerum.

¶ Fabule.xxiij.vij.libri Argumentum.

Palladias arces: que te iustissime Phineu:
Teq; senex Perípha pariter videre volantes.
¶ Innexamq; nouis neptē Polyphemonis alis.

¶ Medea ad Egeum.

Deseruit coniux: nocuere venena Creuse
Meq; Egeus docte suscipit arce dee.

¶ Excipit hanc Egeus facto damnandus in vno:
Nec satis hospitium est. thalami quoq; federe iungit.
Iamq; aderat Theseus proles ignara parenti:
Qui virtute sua bimarem pacauerat Isthmon.

¶ Aconita e Cerberi spuma.

Cerberus vt spumas viso dispersit olympo.
Cautibus in duris nata aconita sumus.

Huius in exitium miscet Medea: quod olim
Attulerat secum Scythicis Aconiton ab oris.
Illud Echidnee memorant e dentibus ortum
Esse canis. specus est tenebroso cecus hiatu.
Est via decliuis: per quam Tirynthius heros
Restantem: contraq; diem: radiosq; micantes
Obliquantem oculos: nexis adamante cathenis
Cerberon attraxit: arbida qui concitus ira
Impleuit pariter ternis latratibus auras.
Et sparsit virides spumis albentibus agros.
Has concresse putat: nactasq; alimenta feracis:
Fecundiq; soli: vires cepisse nocendi.
Que quia nascuntur dura viuacia caute.
Agrestes Aconita vocant. ea coniugis astu
Ipse parens Egeus nato porrexit: vt hosti.
Sumpserat ignara Theseus data pocula dextra:
Cum pater in capulo gladij cognouit eburno
Signa sui generis: facinusq; excussit ab ore.

¶ Medee fuga.

Effugio hinc: Egeus dederat mea pocula nato:
Qui: (vt volui) noto non perit capulo.

Effugit illa necem nebulis per carmina motis.
¶ At genitor quanq̃ letatur sospite nato:
Attonitus tamen est geniti discrimine: paruo
Committi potuisse nefas: fouet ignibus aras:
Muneribusq; deos implet: feriuntq; secures
Colla torosa boum vinctorum cornua vittis.
Nullus Erechthidis fertur celebratior illo

¶ Excipit hāc Ege⁹ &c. ab

La ct. his nouissime excipit ab Egeo: nec min⁹ fugit sed⁹: int hec Thes⁹ Egei fili⁹ errore & laborib⁹ plen⁹ excipit a patre: cui ptīn⁹ Medea parat venenū: qd aconitū appellāt. Hercules em̄ cū ad inferos descēdisset missus ab Eurystheo vt canē tricipitē ad superos pduceret: postq̄ eū i regionē Pōticā pduxit: territuz & aduertite ex nouitate aeris vomituz pfudisse. Notato itaq; loco spumā ei⁹ i venenū esse puersam: qd Greci aconitū noīant: q: nascit i cautib⁹.

Ra ph. ☞ ¶ Excipit hāc Ege⁹ facto Ege⁹ rex Athenarū cōsuluit oraculū: q̄ mō prolē vt rilē suscipe posset: a quo cū accepisset vt pri⁹ q̄ Athenas reuerteret: cū muliere coieret: ad Pittheū Trezenis regē pfect⁹ et oraculūz cōicauit. Quo cognito Pitthe⁹ ei filiā Ethram a Neptuno vitiataz copulauit. Inde vo Ege⁹ discessurus vxorē iā grauidā ad saxuz solā cū adduxisset: illic calceos: gladiūq; subiecit. Vxori mitteret: q̄ adult⁹ ipse p se reuoluto saxo gladiū & calceos tollēs secū ferret. Hic em̄ Ege⁹ se cogitaturū sperabat an quē Ethra foret paritura: sibi fili⁹ eēt. Theseus igit ex illa nat⁹ Egei quidem fili⁹ putat⁹ est: cū Neptuni foret: vt Isocrates in Helenes laudatiōe ait. Is vo cū adoleuisset indicāte mr̄e & saxum reuoluit: & calceos & gladiuz sustulit: Athenasq; pficiscēs multos latrones Isthmū obsidentes iterfecit: cū vo Athēas puenisset: nō an̄ a pr̄e agnitus est q̄ capulū gladij sui quē saxo pr̄ ipse subiecerat: aspexit. Quo cognito poculū venenatū stimulāte Medea iā porrectū e filij manibus excussit ¶ Facto i vno. in hoc vno facto. q̄ Medeā hospitio suscepit ¶ Proles ignara. ignota legēdū mihi videt: quia fere ignara legat. ¶ Aconitō. herba est psentissimi veneni. Aconitū ἀπὸ τῆς ἀκόνης. hoc est a cote: dictū: q: in cotib⁹ nascat: vt nō solū Plini⁹. sed ipse q̄z scrib. Ouid. ¶ Echidnee canis. Cerberi canis tricipitis. Nā (vt refert Pli. in xxvij. natu. histo.) fabule narrauere aconitū e spumis cerberi canis ortū: extrahēte eū ab inferis Hercule. Ideoq; apud Heracleā Pōticā: vbi monstratur

stratur ei⁹ ad inferos adit⁹ gigni. Euphoriō ait & Herodot⁹ narrāt Cerberū ex inferis ab Hercule extractū atrā bilē euomuisse. ex qua aconitū sit natum. ¶ Spec⁹ est iuxta Heracleā Ponticā: vbi Herculis ad inferos descēsus mōstrat. Nā (vt in .ij. Argonau. Apollo. ait) iuxta Heracleā Ponticā est Acherusias pmōtoriū: ex cui⁹ vasto specu p quē descēdit ad inferos: Acherō orit. ¶ Tirynthi⁹ heros. Hercules a Tyrynthio patria cognoiat⁹. ¶ Restātē. resistētē. ¶ Nexis adamāte cathenis. hoc est ex adamante pfectis: ac p hoc firmissimis. ¶ Ternis latratib⁹. q: tria hz capita. ¶ Que quia nascunt. sic & Pli. Quis aliā q̄z nois originē assignet: his quidē verbis. Nascitur in nudis cautib⁹: q̄s aconas vocāt: & inde aconitū dixere. nullo iuxta ne puluere quidem nutriēte. Hāc aliq rōnez nois attulere. Alij q̄niā vis eadez in morte esset: q̄ cotib⁹ ad ferri aciē deterāda. statimq; admota velocitas sētiret. ¶ Cōiugis astu. vxoris astutia. ¶ Ignara dextra. ipse inscius. ¶ Facinusq; excussit. venenum ab ore filij repulit.

¶ Fabule.xxiiij.vij. libri Argumentum.

¶ At genitor &c. Post hec refert festos dies agētes laudes Thesei: quēadmodū taurū Marathoniū interemisset: vt etiā Procrustem: Cercyonisq; necē: qui trabes opponebat postib⁹ his: vt victi exanimarētur ab eis Scyronē q̄z Neptuni filiū iter facietib⁹ tēdere insidias q̄ post q̄ a Theseo est iterfect⁹: et⁹ fluctib⁹ agitatū pp̄ter crudelitatē scopulo inhesit: vñ Scironides petre sunt noīate ab eius nomine. La ct.

☞ ¶ At genitor &c. Thesei gesta cōmemorat poeta quo cōmodi⁹ metamorphosin Scylle in auē cū supiore fabula cōnectere possit. Ra ph. ¶ Discrimine par. paruo differētia. paulū ei absuit q̄n venenū Thes⁹ hauriret. ¶ Colla toro. crassa/ac pinguia. Nā tor⁹ iterdū p pulpa eminētiore accipit: vt Verg in georgi. ¶ Luxuriatq; toris aīosum pect⁹. Interduz pro sede a tortis herbis. Verg. ij. enei. Inde toro pater Eneas sic orsus ab alto. ¶ Victoꝝ cornua. habētium cornua vittis colligata. ¶ Nullus Erechthidis. Atheniēsibus ab Erechtheo rege dictis. Ea autem festa Theseia: a Theseo vocata fuerunt: qd in illius honorem cum propter alia multa: tum q̄ primus omniū statum popularem Atheniēs constituit: qui tantisper durauit: dum Pisistratus tyrannidem occupauit: vt Pausanius vero scribit.

☞ ¶ Agi-

Illuxisse dies. agitant conuiuia patres:
Et medium vulgus: necnon & carmina: vino
Ingenium faciente: canunt. te maxime Theseu

¶ Thesei gesta.
Taurus: aperq;: Scinis: latro: semiuir: atq; Procustes:
Sciron: Thesea monstra subacta manu.

Mirata est Marathon Cretei sanguine tauri:
Quodq; suam securus erat Cremyona colonus:
Munus: opusq; tuum est. tellus Epidauria per te
Clauigeram vidit Vulcani occumbere prolem.
Vidit & immitem Cephisias ora Procusten.
Cercyonis letum vidit Cerealis Eleusis.
Occidit ille Scinis magnis male viribus vsus:
Qui poterat curuare trabes: & agebat ab alto
Ad terram late sparsuras corpora pinus.
Tutus ad Alchatoen Lelegeia menia limes

¶ Scironis ossa in scopulos.
Scironis scopuli sumus ossa latronis: ab alto
Quem misit Theseus in mare precipitem.

Composito Scirone patet. sparsisq; latronis
Terra negat sedem: sedem negat ossibus vnda:
Que iactata diu fertur durasse vetustas
In scopulos: scopulis nomen Scironis inheret.
Si titulos: annosq; tuos numerare velimus:
Facta prement annos: pro te fortissime vota;
Publica suscipimus: Bacchi tibi sumim⁹ haustus.
Consonat assensu populi: precibusq; fauentum
Regia: nec tota tristis locus vllus in vrbe est.
Nec tamen (vsq; adeo nulla est syncera voluptas:
Sollicitumq; aliquid letis interuenit) Egeus
Gaudia percepit nato secura recepto.
¶ Bella parat Minos: qui quanq̄ milite: quanq̄
Classe valet: patria tamen est firmissimus ira:
Androgeiq; necem iustis vlciscitur armis.
Ante tamen bello vires acquirit amicas:
Quaq; patent adit⁹ volucri freta classe pererrat.
Hinc Anaphen sibi iungit: & Astypaleia regna.
Promissis Anaphen. regna Astypaleia bello.
Hinc humilem Myconen: cretosaq; rura Cimoli:
Florentemq; Cythnō: Scyrō planamq; Seriphō:

¶ Sithonis in monedulam.
Nomen ab effectu que seruo monedula: quondam
(Nanq; auro est Arne predita) virgo fui.

Marmoreamq; Paron: quāq; impia pdidit Arne
Sithonis accepto: quod auara poposcerat: auro:
Mutata est in auem: que nunc quoq; diligit aurū
Nigra pedes: nigris velata monedula pennis.
¶ At nō Olliaros: Didymeq;: & Tenos: & Andros:
Et Gyaros: nitideq; ferax Peparethos oliue
Gnosiacas iuuere rates. latere inde sinistro
Enopiam Minos petit Eacideia regna.

Raph. ¶ Agitant. celebrant. ¶ Vino ingeniū iactēte. sic Hora. Fecūdi calices quē nō fecere disertum? ¶ Te maxime Theseu. carmina refert: q̄ in Thesei laudem canebant. These⁹ ex Egei fili⁹ ex Ethra Pitthei filia tot preclara gessit. vt inter Hercules vn⁹ numerēt. nā & taurū ab Eurystheo immissum Atticā totā vastātē in Marathone iterfecit & varios Grecie latrones sustulit. ¶ Marathō. Marathon aūt cāpus est: & sylua iuxta Athenas a Marathone heroe (vt Pausa. scribit) cognoiate: vn̄ Marathonius declinat. ¶ Cretei tau. Cretēsis. ex Creta eni ab Hercule ad Eurystheū duct⁹ est. Nam Minos (vt ferē) Neptuno sacrificaturus victimā optauit maiestate illi⁹ dignā: cui Neptunus taurū obtulit pulcherrimū. Et cū seruare vellet Minos: irat⁹ Neptun⁹ tauro furorē imisit a q̄ tota fere isula fuit deuastata. Ad eū domādū missus est Hercules: quē vinctū ad Eurystheum duxit. Ab eo ꝯo dimissus: cū Atticā deuastaret: a Theseo fuit iterfect⁹. ¶ Quoq; suam Cremyona. Cremyō vic⁹ est iuxta Corinthū: q̄ diu a Cremyonia sue mre & Calidonij & Erimāthij apro fuit vexat⁹: q̄ a Theseo iterfecta securos illi⁹ loci colonos pstitit. Est et Cremyō vrbs Libye: vn̄ Cremyoni⁹ deriuatur. Cremyō q̄dē a Grecis p duplex m scribit: s; alterū ab Oui. versus gra ptermissū vr̄. ¶ Tell⁹ Epidauria. Epidaur⁹ vrbs est Peloponesi Esculapij tēplo nobil: q̄ (vt Stra. refert) Epitaurus āte a vocabat. ¶ Clauigerā plē Vulcani: periphrasis est Periphitis latronis: q̄ iuxta Epidaurū cū hospites pimeret claua q̄dam: q̄ coryna vocabat: Coryneta⁹ fuit cognoiat⁹. Is a theseo tādem (vt scri. Diodo.) fuit interfect⁹. ¶ Vidit & immitē. Procrustes vt idē scr. Dio. eo in loco terre Attice: qui Curdal⁹ dr̄: latrocinia exercēs: cogebat hospites sup lectū aliquē ascendere: q̄ si lōgiores fuissēt: pars supemi rēs āputabat: q̄ ꝯo breuiores fuissent: pedib⁹ distēdebāt: a q̄ re Procrustes & fuit cognoiat⁹: nā προκρουω vn̄ declinat: significat ipello. Is q̄z a Theseo fuit interfect⁹. ¶ Immitē. crudelē. ¶ Cephissias oris; regio q̄ a Cephiso Beone fluuio alluit. ¶ Cercyonis letū. Cercyō itē latro Arcadie⁹: q̄ apud Eleusinā viatores ad certamen puocabat: victosq; interficiebat: a Theseo fuit interemptus. ¶ Eleusis Eleusis aūt vic⁹ est & vrbs Attice: vbi Cereris est tēplū: a q̄ Cerealis fuit cognoiata. Apō Eleusina aūt Cereris mysteria cognomēto maiora celebrabant: sicut Argis: q̄ & ipē Attice vic⁹ est: minora i honorē Proserpie: i q̄rent gratiā istituta cū maiorib⁹ initiari: q̄ ciuis & idigena nō esset: legib⁹ phiberet. Est etiā Eleusis Alexādrie vicus. in quo Callimach⁹ literas narrat fuisse edoct⁹. ¶ Occidit ille Scinis. Scinis latro fuit Isthmū obsidēs (vt in. v. refert Diod.) q̄ duas pin⁹ flectebat: ac vtrisq; hois brachia alligabat: deide sursum emittēs corp⁹ vi discerptū maximo cruciatu afficiebat: istū q̄z These⁹ interemit. ¶ Tut⁹ ad Alcathoē. Alcathoē esse vr̄ cū Megaris: vrbs media inter Peloponesū/ Atticā & Beotiā: q̄ ab Alcathoo Pelopis filio: q̄ Megareo regi (vt Pausa. scri.) in regno successit: fuit denoiata. Cū eni leo quē Cytheronū appellarūt: Enippū Megarei regi filiū interfecisset: Megare⁹ ipse, & filie nuptias & regni successionē ei pposuit: q̄ leonem Cytheroniū strauisset: Alcatho⁹ ꝯo Pelopis fili⁹. cū ppter cedis Chrysippi fratris suspicionē Megarā cōfugisset: ferā aggressus cū victor euasisset: regnū suscepit: ac inter alia: q̄ gessit/ tēplū edificauit: qd̄ agresti Apollinis & Diane voluit appellari. ¶ Lelegia me. a Lelege edificata. Naz (vt Pausa. narrat) Megarenses aiunt duodeci post Cara Phoronei filium seculis Lelega ex Egypto pfectū regnū obtinuisse: eoq; regnāte se Leleges vocatos fuisse: quod quidē & Strabo significat: cum inqt. Carꝫ cum prius Leleges et insulares essent/ frequentib⁹ Cretensibus: qui Miletū condidere: in cōtinente habitare cepisse. ¶ Composito Scirone. interfecto: sublato. Nam componere interdum finire significat. qui autem necantur finiuntur. Sciron autem latro

fuit:

Posse tue videor spatium transcribere vite/
Non sinat hoc Hecate. nec tu petis equa: sed isto
Quod petis experiar maius dare munus Jason.
Arte mea soceri longum tentabimus euum:
Non annis renouare tuis. modo Diua triformis
Adiuuet: et presens ingentibus annuat ausis.
Tres aberant noctes: vt cornua tota coirent
Efficerentque orbem. postquam plenissima fulsit:
Et solida terras spectauit imagine Luna.
Egreditur tectis vestes induta recinctas:
Nuda pedem. nudos humeris infusa capillos:
Fertque vagos medie per muta silentia noctis
Incomitata gradus. homines: volucresque: ferasque:
Soluerat alta quies. nullo cum murmure serpens
Sopito similis nullo cum murmure serpit:
Immoteque silent frondes. silet humidus aer.
Sydera sola micant: ad que sua brachia tendens
Ter se conuertit: ter sumptis flumine crinem
Irrorauit aquis. ternis et hiatibus ora
Soluit: et in dura summisso poplite terra:
Nox ait arcanis fidissima: queque diurnis
Aurea cum Luna succeditis ignibus astra:
Tuque triceps Hecate: que ceptis conscia nostris:
Adiutrixque venis: cantusque: artesque Magorum:
Queque Magos tellus pollentibus instruis herbis:
Aureque: et venti: montesque: amnesque: lacusque:
Diique omnes nemorum: diique omnes noctis adeste:
Quorum ope cum volui: ripis mirantibus amnes
In fontes rediere suos: concussaque sisto:
Stantia concutio cantu freta: nubila pello:
Nubilaque induco: ventos abigoque: vocoque.
Vipereas rumpo verbis: et carmine fauces:
Viuaque saxa: sua conuulsaque robora terra:
Et siluas moueo: iubeoque tremiscere montes:
Et mugire solum: manesque exire sepulchris.
Te quoque vna traho: quamuis temerata labores
Era tuos minuant: currus quoque carmine nostro
Pallent: ac pallet nostris Aurora venenis.
Vos mihi taurorum flammas hebetastis: et vnco:
Haud patiens oneris collum pressistis aratro.
Vos serpentigenis in se fera bella dedistis:
Custodemque rudem somno sopistis: et aurum
Vindice decepto Graias misistis in vrbes.
Nunc opus est succis: per quos renouata senectus
In florem redeat: primosque recolligat annos
Et dabitis: neque enim micuerunt sydera frustra:
Nec frustra volucrum tractus ceruice draconum
Currus adest: aderat demissus ab ethere currus.

Ra ph. ¶gunt. ¶Dissimulat aliquid impium: quod nulla parentis pietate moueri soliti sunt. ¶Non tamen affectus tales. non tamen inquit scelus teneri patris Ecce pietate confessa est Medea. Ergo ego cuique amanti seruat decorum mulieris: quod amanti annos producere potius quam abbreuiare semper cupit. Quare indignatur Medea: quod Jasonem tam parum ab ipsa se amari putet vt possit ipsi demere annos, quos aliis attribuat. ¶Ergo autem hoc loco affectui et indignationi seruit. Sic Augustus. Ergo ne supremis potuit vox improba verbis. ¶Transcribere. transponere ¶Cuique alteri: quod mihi te sit charior. ¶Nec tu petis equum honesta. ¶Diua triformis. Hecate veneficiorum: carminumque auctor. ¶Presens. propitia. ¶Annuat consentiat. ¶Ut cornua tota coirent. hoc est vt cornua lune tota complerentur: atque coniungerentur: vt plenilunium fieret. ¶Nudos humeris infusa capillos: synecdoche poetica: hoc est per nudos humeros sparsos capillos habens. ¶Soluerat alta quies. intempestam mediamque noctem fuisse ostendit: quo tempore omnia in somnum animalia resoluuntur. ¶Irrorauit. inspersit. ¶Ternisque hiatibus ora Soluit. ter os inquit apuit. ¶Summisso poplite. summissis genibus/ac flexis. ¶Nox ait arcanis fidissima inuocationes hec: que Medee describit poeta venefice maxime conuenientes ¶Diurnis ignibus. soli. ¶Triceps Hecate. luna que eadem esse cum Diana: ac Proserpina dicitur: ideircoque et triceps et triformis vocatur. Sic quidem fere exponitur hic locus: sed videtur poeta tricipitem Hecatem vocasse ad Orphei imitationem: qui in Argonauticis ipsam τρικέφαλον appellat: quod tria habeat capita, equinum dextrum: medium hominis siluestris: sinistrum caninum. Ueneficarum autem dea est Hecate. que ab Apollonio etiam Brimo vocatur, propter dee ex horrorem. ¶Cantus. incantamenta. ¶Adest. auxilio este. ¶Concussaque sisto. agitata stare facio. ¶Stantia freta. maria queta: numquam enim stat mare. ¶Te quoque luna traho. de celo, detraho. Nam venefice finguntur carminibus lunam e celo detrahere. Hoc autem sibi facere videbantur Thessale mulieres olim decepte ab Aglaonice Hegemonis filia: que, cum astrologie perita esset: defectusque lune cognosceret: iactabat se lunam de celo detrahere: eo tempore quo deficiebat Quare in maximas inciderit calamitates tamque impietatis penas luerit: vnde et prouerbium ortum est: luna detrahitur: in eos qui in calamitatibus verentur. ¶Temerata era. percussa erea vasa. Temerare autem significat violare. Uasa vero tum cum pulsantur violari videntur. Creditur autem vulgo luna veneficorum carminibus deficere: quare ad ipsam possint peruenire: tinnitu ereorum vasorum occurritur. ¶Currus quoque tui subaudiantur. Nam et luna currit vt sol vehitur vehiculo. ¶Vos mihi. in gratiam meam. ¶Hebetastis. hebetes reddidistis sic vt comburere non possent. ¶Vos serpentigenis: e dentibus serpentum genitis hominibus. ¶In se. contra seipsos. ¶Rudem somno. sic quidem legitur: exponiturque expertem somni draconem atque peruigilem. Sed cum hoc nomen rudis genitiuo iungatur: aut somni mihi videtur legendum: aut certe rudem in rubrum vertendum: quo quidem modo is qui in Grecam linguam hoc opus conuertit legere videtur: hoc est φοινικοῦν φύλακα vt ad cristas et oculos rubentes referamus. ¶Aurum. aureum vellus ¶Vindice. custode dracone. ¶Volucrum draconum: alatorum: quibus Medea vehebatur.

Quo simul ascendit: frenataq; colla draconum
Permulsit: manibusq; leues agitauit habenas:
Sublimis rapitur: subiectaq; Thessala Tempe
Despicit: ⁊ cretis regionibus applicat angues.
Et quas Ossa tulit: quasq; altus Pelion herbas:
Othrysq;: ⁊ Pindus: ⁊ Pindo maior Olympus:
Perspicit: ⁊ placitas partim radice reuellit:
Partim succidit curuamine falcis ahene.
Multa quoq; apidani placuerunt gramina ripis:
Multa quoq; Amphrysi: nec eras immunis Enipeu:
Necnon peneus: necnon Sperchiades vnde
Contribuere aliquid: iuncosaq; littora Bebes.
Carpsit ⁊ Euboica viuax Anthedone gramen
Nondum vulgatum mutato corpore Glauci.
Nona dies illam curru: pennisq; draconum:
Nonaq; nox omnes lustrantem viderat agros.
Cum rediit: neq; erant tacti nisi odore dracones:
Et tamen annose pellem posuere senecte.
Constitit adueniens citra limen: foresq;
Et tantum celo tegitur: refugitq; viriles
Contactus: statuitq; aras e cespite binas.
Dexteriore Hecates: at leua parte Iuuente.
Has vbi verbenis: siluaq; incinxit agresti:
Haud procul egesta scrobibus tellure duabus
Sacra facit: cultrosq; in guttura velleris atri
Conicit: ⁊ patulas perfundit sanguine fossas.
Tum super inuergens tepidi carchesia lactis:
Alteraq; inuergens liquidi carchesia mellis:
Verba simul fundit: terrenaq; numina poscit:
Umbrarumq; rogat rapta cum coniuge regem:
Ne properent artus anima fraudare senili.
Quos vbi placauit: precibusq; ⁊ murmure lõgo
Esonis effetum proferri corpus ad aras
Iussit: ⁊ in plenos resolutum carmine somnos
Exanimi similem stratis porrexit in herbis.
Hinc ꝑcul Esonidẽ: ꝑcul hinc iubet ire ministros:
Et monet arcanis oculos remouere profanos:
Diffugiunt iussi: sparsis Medea capillis
Bacchantum ritu flagrantes circuit aras:
Multifidasq; faces in fossa sanguinis atra
Tingit: ⁊ infectas geminis accendit in aris.
Terq; senẽ flamma: ter aqua: ter sulfure lustrat.
Interea calido positum medicamen aheno
Feruet: ⁊ exultat: spumisq; tumentibus albet.
Illic Emonia radices valle resectas:
Seminaq;: ⁊ flores: ⁊ succos incoquit atros.
Adiicit extremos lapides oriente petitos:
Et quas Oceani refluum mare lauit harenas.

Raph. ¶ Permul. blãde ptrãctauit. ¶ Sublimis rapit. i altũ aerẽ tollit. ¶ Despicit deorsũ aspicit. ¶ Et cretis. secretis ac semotis: aut certe visis ⁊ aspectis. ¶ Quasq; alt⁹ peliõ. figurate dictũ ẽ. Alt⁹ eñi ad mõtẽ refertur. Sũt aũt mõtes hi omnes Thessalie: de q̃b⁹ multa in superiorib⁹ dixim⁹ libris. ¶ Perspicit. diligẽter inspicit. ¶ Radice. cũ ꝓpositio subaudiat: vt cũ radicib⁹ euulsas herbas intelligamus. ¶ Curua. falcis ahe. falce erea curua. ¶ Multa q̃z Eridani. nõ solũ inq̃t in mõtib⁹: sz etiã i fluuiorũ ripis herbas collegit Medea. Cũ ãt Thessalie fluuios enũeret poeta: ipossibile admodũ ẽ Thessalis i Italiã atticãve (nã vtriusq; fluui⁹ est Eridan⁹) fingit trãsiliss[e] Medea. Quare loco Eridani cõtẽderim Apidani eẽ legẽdũ: cũ p̃sertĩ Apidan⁹ (vt aũ q̃z diximus) notissim⁹ Thessalie sit fluui⁹ ¶ Nec eras immunis Enipeu. apostrophe ad fluuiũ: quẽ immunem: hoc est sine mũere nõ fuisse ait: q2 Medea i illi⁹ q̃q; ripis multas collegit herbas. ¶ Iũcosq; littora phebes sic q̃dã legit: sz corrupte: vt mihi vr. Neq; ei Phebe loc⁹ eẽ i Thessalia: qđ sciã inuenit. Tãetsi q̃dã impite Phebẽ ꝓ Delo insula putẽt accipiẽdã: qđ Pheb⁹ ⁊ Phebes: hoc ẽ Apollinis ⁊ Diane patria esse dicat. Sz cũ Thessalie loca pagrasse Medeã poeta scribat: ie ptra eẽ ista expõ coarguit. Mihi ꝓo loco Phebes plz Bebes legẽdũ: vt q̃ minimũ possum⁹ a similitudine noiz discedam⁹. nã (vt i ix. scri. Stra.) Bebe vrbs thessalie fuit bebeidi lacui adiacẽs. Vr aũt poeta Bebẽ ꝓ Bebeide lacu posuisse: cui⁹ littora iũcosa a iũcorũ multitudie vocat. Huic aũt mee correctiõi ẽt Apoll. iterp̃s ille Grec⁹ astipulat. ¶ Nec nõ Pene⁹. fluui⁹ ẽ thessalie Pene⁹: q̃ ⁊ Araxes fuise vocat⁹: eo qđ Ossã abrũpit ab Olympo: vñ ẽt Araxes Armenie fuit appellat⁹. ¶ Et Euboica Anthe. Anthedõ vrbs ẽ Beotie: ab ãthedõe dictã dz filio: cui⁹ pr fuit Anth⁹ Neptũi fili⁹ ex Alce Abãtis filia. Est ⁊ alia ãthedõ i Phenicia: vñ ãthedoni⁹ ⁊ ãthedonites, decliñat. ¶ Viuax gra. ab effectu q2 vitã ⁊ reddat ⁊ ꝯseruet ¶ Nõdũ vulg. nõdũ vulgo notũ. In trãscursu

trãscursu aũt poeta Glauci q̃z metamorp. tãgit. quã ipse in. xiij. lib. copiose describit. Nã Glauc⁹ cũ esset piscator: aiaduertit pisces tactu cuiusdã herbe in mare resilire: quã q̃dẽ cũ ⁊ ipse gustasset: i mare exiliuit: ac in deũ marinũ ꝯuers⁹ Scyllã vehemẽt amauit. ¶ Nec erãt tacti. aliã q̃z metamorpho. tãgit. Nã dracões illi a lati odore tm̃ herbarũ q̃s Medea collegerat: senectã dposuerũt ¶ Et tm̃ celo tegit. nõ ẽt tecto: sub diuo ãt eã pnoctasse: nec domũ intrasse sigr poeta. ¶ Statu. erexit. ¶ Iuuẽte. iuuentis etatis dee. ¶ Egesta tellur. extracta t̃ra. ¶ Scrobib⁹. fossis. ¶ Velleris atri ouiũ nigrarũ: q̃ Hecate aliisq; diis iferis sũt grate. ¶ Carchesia. vasa sũt ad potãdũ accõmodata. Ver. i. eñ. hic duo rite mero libãs carchesia Baccho. Carchesia etiã dñr sũme nauis mali ptes: ꝑ q̃rũ foramina funes imietũr. ¶ Poscit. iuocat ¶ Umbrarũ regẽ. Plutonẽ ¶ Rapta cũ ꝯiuge. cũ Proserpia i Sicilia a Plutone rapta. ¶ Fraudare. ꝓuare. ¶ Effetũ. virib⁹ euacuatũ ¶ Plenos. ꝑfectos ¶ Porrexit. extẽdit. ¶ Carmie icãtatiõe. ¶ Profanos. nõ initiatos. ¶ Bacchãrũ ritu. Baccharũ more. ¶ Flagrãtes. ardẽtes. ¶ Multifidas. i multas ptes fissas. ¶ Tingit. madefacit. ¶ Terq; senez flãma. ter iq̃t senẽ purgat igne/ aq̃: sulfure hec ei tria purgatiõib⁹ ab ãtiq̃s adhibebãt. ¶ Emonia valle. in vallib⁹ Thessalie. ¶ Extremo oriẽ. ex vltia orientis pte. ¶ Pruinas lu q̃s a luna generãt. Humiditatũ ei auctor ẽ luna. ¶ Et strigis ifa. strix auis ẽ nocturna magno capite: rostro ⁊ vnguib⁹ adũca. vt i. vi fasto. dscri. Oui. Vulg⁹ ãt putat striges nõ eẽ aues sz vetulas q̃ se venesicio q̃dã i aues ꝯuertũt: ifãtesq; dormiẽtes aggrediũt ⁊ eorũ sãguinẽ ita exsugũt vt aut mortui inueniãt i cunis aut diu viuere ñ possit. vñ ⁊ poeta hoc loco strigũ alas ifames ait ⁊ vulg⁹ veneficas oẽs strigas vocat. Sane striges a stridẽdo sũt cognolate: vt facile ex h̃z oui. carminib⁹ ꝯstat. Est ijt strigib⁹ nomẽ: sz nõis hui⁹ cã q̃ horrẽda stridere nocte solẽt ¶ In q̃z viro soliti: lupi ẽt i q̃s se soliti i hoiez ꝯuertere ꝑticule huic medicamẽto

addit

Addidit exceptas Lune de nocte pruinas:
Et Strigis infames/ipsis cū carnibus/alas.
Inq3 virum soliti vultus mutare ferinos
Ambigui prosecta Lupi. nec defuit illis
Squāmea Cinyphei tenuis mēbrana Chelydri:
Viuacisq3 iecur Cerui: quib⁹ insuper addit
Ora/caputq3 nouem Cornicis secula passe.
His & mille aliis: postq̄ sine nomine rebus
Propositum instruxit mortali Barbara munus:

Ramus olliue reuirescit.

Qui modo Palladie fert munera ramus oliue
Siccus erat: viridem Colchidos herba tulit.

Arenti ramo iampridem mitis oliue
Omnia confudit: summisq3 immiscuit ima.
Ecce vetus calido versatus stipes aheno
Fit viridis primo. nec longo tempore frondes
Induit: & subito grauidis oneratur oliuis.

Gutte in flores.

Que gutte fuerant prius cadentes
Nunc flores nurus Esonis probabit.

At quacunq3 cauo spumas eiecit aheno
Ignis: & in terram gutte cecidere calentes/
Vernat humus: floresq3/& mollia pabula surgūt.

Eson e vetulo iuuenis.

Canus eram: iugulor: nimiumq3 potentibus herbis
Me fecit iuuenem: que modo facta nurus.

Que simulac vidit: stricto Medea recludit
Ense senis iugulum: veteremq3 exire cruorem
Passa/replet succis: quos postq̄ combibit Eson/
Aut ore acceptos/aut vulnere: barba/comeq3
Canicie posita nigrum rapuere colorem.
Pulsa fugit macies. abeunt pallorq3/situsq3/
Adiectoq3 caue supplentur corpore ruge:
Membraq3 luxuriant. Eson miratur: & olim
Ante quater denos nunc se reminiscitur annos
Dissimilemq3 animum subiit etate relicta.

Nutrices Bacchi iuuenescunt.

Fata regunt superos: non Colchida: Colchide nymphis
Si iuuenile datur corpus Iacche tuis.

Viderat ex alto tanti miracula monstri
Liber: & admonitus iuuenes nutricibus annos
Posse suis reddi: capit hoc a Colchide munus.
Neue doli cessent: odium cum coniuge falsum
Phasias assimilat: Pelieq3 ad limina supplex
Cōfugit: atq3 illā: quoniā grauis ipse senecta est:
Excipiunt nate/quas tempore callida paruo
Colchis amicitie fallacis imagine cepit.
Dūq3 refert inter meritorū maxima demptos
Esonis esse situs: atq3 hac in parte moratur:
Spes est virginibus Pelia subiecta creatis
Arte suā parili reuirescere posse parentem.
Idq3 petunt iuuenes. pretium sine fine pacisci.
Illa breui spatio silet: & dubitare videtur.
Suspenditq3 animos ficta grauitate/rogantum

Ra|ph. Factum addite fuerit. Prose. i. testia a psecādo & scīdēeo dicta. Alludit āt id qd̄ d̄ supra Pli. iqt hoies i lupos vti/rursusq3 restitui sibi falsū eē existiare d̄bem⁹ aut credere oia q̄ fabulosa tot sēcul̄ cōpim⁹. In tn̄ attdictos fuisse ꝓsipelies. Cinyp. chelyd. serpēt3 Libyci. nā Cinyps fluui⁹ ē lybie q̄ int̄ duas Syrtes in mare Lybicū exit. Chelydri ꝟo testudines aq̄tice dn̄r: nā chelōe testudo vocat̄ & chelys. Vn̄ & cithara chelys appellat̄: qd̄ ex testudie fuerit a Mercurio ɔfecta. Viuacis cerui: diu viuētis. Ceruis eē (vt scrib. Plt.) vita in ɔfesso iōga poss cētū ānos aliq̄b⁹ capti3 cū torq̄b⁹ aureis: q̄s alexād. magn⁹ addiderat: adoptū iā cute in magna obesitate. Nouē scla: tor enī ānos cornices viuere dn̄r. Mortali Esoni: quez ex sene: ac decrepito post⁹ iuuenē Medea erat affectura. Mit. oli. ab effectu: q̄ oie3 oia mitia reddat: siue qd̄ paci dicata ē oliua: q̄ mites ac māsuetos hoies reddit.
Ecce vet⁹: repēte aridū oliue ramū viridē eē factū ōndit. Vet. st. arid⁹ oliue ram⁹. hāc āt i trāscursu metamorphosin signat.
Gra. succo plenis. At q̄cūq3 cauo spumas eiecit aheno. aliā itē metamorphosin d̄scribit poeta: nā gutte spumee vi ignis ex aheno feruēti i trā eiecte i varios flores fuer̄ ɔuerse. Ver. hu. variis optr̄ floribus. tūc ei hum⁹ ꝟnare d̄r cū variis vestitur herbis. Sur. oriūt̄. Rec. apit. Rap. celerit̄ accepe: ɔrexe. Si. sq̄llor: ē ei sit⁹ feda q̄dā lanugo ex hūo ꝑcrea ta i locis. ꝑferti sole carētib⁹. Verg. Per loca senta situ. Inde fit vt corpa illota situ ɔhere dicam⁹: & sq̄llore q̄et pedor vocat̄. Sup. iplēt̄. Adie. cor. adiecta carne ruge tollunt̄. Lu. lasciuiūt: tūc aūt mēbra luxuriare dn̄r: cū valde pinguia atq3 nitida videntur. Es. mi. stupescit. Et olim āñ q̄ter d̄nos: hoc ē se añ q̄dragīta ānos natū fuisse recordat̄: per qd̄ significat Esonē ex d̄crepito sene in vix q̄dragīta ānos natum fuisse ɔuersū. Dissi. aim. nā anim⁹ vna cū etate mutat̄. Ali⁹ ē enī anim⁹ iuuenis: alius viri: alius senis. E. re. ꝑposita senectute.
Fabule

Fab. iii. vii. lib. argu. La|ct. Viderat ex &c. Liber pr̄ vt aiaduertit Esonē senectutē remediis Medee expulisse. petiit/vt ꝑinde nutricib⁹ suis ferret auxiliū: easq3 in adolescētie vigorē rd̄uceret: cui⁹ auctoritate illa ɔpulsa eisdē remediis q̄b⁹ Esonē i ꝑmittas reduxit/Liberoq3 eternū bn̄ficiū d̄dit. Viderat ex alto. Bacchus cū vidisset ex d̄crepito sene iuuenē factū Esonē: Medeā rogauit: vt nymphas q̄s suas nutrices iuuenilib⁹ ānis restitueret: qd̄ facile a Medea ipetrauit. Hoc āt ab Eschylo sūpsisse videt̄ Ouid. Is e i i comedia: q̄ iscribit̄ nutrices Bacchi cū suis viri3 recoctas in uēili etati a medea fuisse restitutas ait.
Su. nu. nymphis: q̄ (vt dixim⁹) ifāte bacchū educarūt. A Colch. a medea.
Fab. iiii. vii. lib. argu. La|ct. Neue &c. Peliades Pelie filie herbi3 ipulse postq̄ viderūt arietē grauatū etate: i agni speciē trāsfiguratū: ɔditiasq3 a medea petere ceperūt: vt pelie parēti ea3 restitueret quā tpis ɔcessione amisisset iuuētutē: qd̄ vt illa accepit: cupiēs inimicū Iasōis data occasiōe punire/ipulit eas/vt parētē iterficerēt: & laceratū i ahenū feruēs dimitterēt: qd̄ vt factū ē curru draconib⁹ iūctū ɔscendit: & ꝑ aera elata ɔspectum ī carū ꝑfugit. R|phi. Neue doli cessēt: medee subtilitas. narrat āt quēadmodū medea senis ɔfectū arietē agnū q̄dē effecit: Peliā ꝟo iteremit. nā medea cū Peliā Iasoni inimicū eē cognosceret: q̄ facili⁹ euz ꝑdere posset: & se a Iasōe odio hēri simulauit & Pelie filias sibi cōciliauit: q̄ eū vidissēt arietē vetulū i agnū ɔuerti: ipsi⁹ a medea petierūt. vt peliā sibi parētē restitueret etati iuuētili. Ipsa ꝟo eis ɔsuasit vt ipsum iterficerent: ac in vase aque pleno coquendū iponerēt: qd̄ q̄dē cū ꝑpetrassēt/ipsa a draconib⁹ in aerē sublata aufugit: Corīthūq3 tādē ꝑuenit. Phasias. a Phasi Colchorū fluuio d̄signata. Quoniam grauis ipse senecta ē: rō cur eā Pelias non exceperit. Cepit sibi ɔciliauit: & d̄cepit. Refert: ɔmemorat. Situs. sq̄llores: & seniū. Subiecta. ilecta. ꝑptie nāq3 spes iicit̄. Parili

 Iliarta

Mox vbi pollicita est:quo sit fiducia maior
Muneris huius ait.qui vestras maximus euo est
Dux gregis inter oues: agnus medicamine fiet.

¶ Aries in agnum.

Olim aries fueram:fodit mea guttura Colchis:
Vixi in aqua:z viuens persequor agnus oues.

Protinus innumeris effetus laniger annis
Attrahitur flexo circum caua tempora cornu:
Cuius vt Emonio marcentia guttura cultro
Fodit:z exiguo maculauit sanguine ferrum/
Mēbra simul pecudis/validosq; venefica succos
Mergit in ere cano/minuunt ea corporis artus:
Cornuaq; exurunt:necnon cum cornibus annos:
Et tener auditur medio balatus aheno.
Nec mora.balatum mirantibus/exilit agnus:
Lasciuitq; fuga:lactentiaq; vbera querit.
Obstupuere sate Pelia:promissaq; postquam
Exhibuere fidem:tum vero impensius instant.
Ter iuga Phebus eq̄s in Hibero flumine mersis
Dempserat:z quarta radiantia nocte micabant
Sydera: cum rapido fallax Eetias igni
Imponit purum laticem/z sine viribus herbas.

¶ Pelie eedes.

Naturam lacerat Peliam manus impia:vt vltra
Viuat:z extinctus perdit vtrumq; pater.

Iamq; neci similis resoluto corpore/regem
Et cum rege/suos custodes somnus habebat:
Quē dederant cantus:magiceq; potentia lingue.
Intrarant iusse cum Colchide limina nate:
Ambierantq; torum.quid nūc dubitatis inertes?
Stringite ait gladios:veterem q; haurite cruorē:
Vt repleam vacuas iuuenili sanguine venas.
In manibus vestris vita est/etasq; parentis.
Si pietas vlla est:nec spes agitatis inanes:
Officium prestare patri.telisq; senectam
Exigite:z saniem coniecto emittite ferro.
His:vt queq; pia est hortatib⁹/impia prima est.
Et ne sit scelerata:facit scelus.haud tamen ictus
Vlla suos spectare potest:oculosq; reflectunt:
Cecaq; dant seuis auerse vulnera dextris.
Ille cruore fluens:subito tamen alleuat artus:
Semilacerq; toro tentat consurgere:z inter
Tot medius gladios pallentia brachia tendens/
Quid facitis nate?quis vos in fata parentis
Armat ait?cecidere illis/animiq;/manusq;.
Plura locuturo/cum verbis guttura Colchis
Abstulit:z calidis laniatum mersit in vndis.

¶ Cerambus in auem.

Deucaliones foret obrutus ipse Cerambus
Tempore nympharum ni celer ales ope

¶ Que nisi pennatis serpentibus isset in auras/

Ra ph. ☞ ¶ Sit arte : pari artificio. ¶ Pretium sine.sine pacisci:ceperit subaudiēdum. ¶ Sine fine: maximum et immensum ¶ Ficta grauitate:simulata rei difficultate. ¶ Regantum. Pelie filiarum. ¶ Dux gregis: aries:qui ouium dux eē videtur ¶ Innumeris annis: quam plurimis annis. ¶ Effetus:viribus euacuatus. ¶ Pecudis arietis.nā pecus omne animal dicitur/ humana effigie carens. ¶ Validos succos:magne potentie succos/ vi quibus interfectus aries non solū vite fuerit restitutus/ sed etiā agnus effectus. ¶ Ea illi.herbarū succi. ¶ Et tener balatus:hoc est teneri agni balatus. Balare autē verbum est factitium / ab ouium voce declinatum. ¶ Lactentia vbera : lacte plena. ¶ Exhibuere fidem: fecere fidem. ¶ Ter iuga: tres inquit trāsierāt dies. Nā phebus demere iuga fingitur equis currū solis trahētibus nocte adueniente. ¶ In Hibero flumine: Hiberus Hispanie est fluuius:quē pro Oceano Atlātico ponere videtur poeta. ¶ Fallax Eetias: Medea fallēdi perita. ¶ Dederāt:effecerāt. ¶ Exigit: expellit. ¶ Et saniē. saniosum sanguinē. ¶ Et ne sit scelerata:adeo acutum est hoc dictū:vt contraria retiere videatur:ne q̄ idē sit scelerata z ipsa nō emittēdo sāguinē p̄ris saniosū:scelus ppetrat ipsum interficiēdo. ¶ Haud tamen ictus: decorum seruat poeta piarū in patrem filiarum:quarū nulla potuit sustinere : vt spectaret vulnera patris. ¶ Ceca vulnera : que ipse filie non videbant. ¶ Abstulit: ademit: recidit. ¶ Colchis: Medea. ¶ Calidis i vndis. archaismos est z antiqua loquendi figura:si ei cēt oro soluta:calidas i vndas diceremus.

¶ Fabule quinte libri septimi argumentum.

La ct. ¶ Que nisi pennatis zc. Medeam fugientē docet Hesiodus Othryn montē Thessalie petiisse:in quē diluuio Deucalionis Cerambus nympharum auxilio pēnis delatus sit: et in mōtē Parnasiū ēadiisse.

Ra ph. ☞ ¶ Que nisi pēnarū:cerābus nympharū ope diluuij tempore in auem conuersus/altissimos Thessalie montes ascendit : sicq; aquarum inundationem vitauit. ¶ Pēnatis:alatis. ¶ Philyrea tecta. Chironis domum.quem Philyra nympha ex Saturno (vt diximus) peperit. ¶ Veteris Cerambi:antiquissimi:quippe qui ante diluuium fuerit. ¶ Obruta:cooperta. ¶ Deucalioneas vndas:diluuiū qd' fuit tpe deucaliōis z Pyrrhe.

¶ Fabule sexte lib. septimi argumentum.

La ct. ¶ Eoliam zc. Hinc pitanē vrbem Eolie relinquentē vidisse draconem in saxum esse transfiguratum.

Ra ph. ☞ ¶ Eoliam Pitanen : Pitane vrbs est Eolica:vnde z Eoliam poeta appellat:non quod ibi Eolus regnarit:vt quidam putant. Ex pitana arcesilaus academicus fuit:qui cum Zenone apud Polemonem didicit. Tradunt apud Pitanam lateres super aquis fluitare. ¶ Factaq; de saxo : Metamorphosin serpētis in lapidem signat. Hic autem videtur esse ille draco:qui spectantibus grecorum ducibus apud Aulidem significauit : decimo tandem anno Troiam esse capiendam : cum enim in arborem ascēdisset:in qua auicularum nidus erat nouem pullos primum: deinde eorum matrem deuorauit. Quod cum vidisset Calchas decimo demum anno Troiam capi posse predixit. Serpēs vero illa ad perpetuam rei memoriam in saxeam Draconis imaginem fuit commutata.

¶ Fabule septime libri septimi argumentum.

La ct. ¶ Ideumq; zc. Deinde Ideum nemus adiisse : in q̄ Liber pr̄ iuuencū trāsfiguratū i ceruī figurā subtraxit.

Ra ph. ☞ ¶ Ideusq; nem⁹: Idas duas eē certū ē. Alterā in Creta : Alterā in Phrygia de phrygia nūc videt poeta sentire. ¶ Quo nati fu. Thyone⁹ bacchi fili⁹ (vt q̄dā aiūt) iuuencū phrygijs pastorib⁹ abegerat/ cū cū pastores psequerentur/ Bacchus Thyoneū quidē in venatorē:iuuencū vero in ceruū cōuertit:qd cū rustici vidissent : a psequendo Thyoneo destiterūt. Thyone⁹ āt bacch⁹ dict⁹ ē a thyone vel mr̄e vel nutrice vel (vt qdā aiūt) παρα το θυειν:hoc est a sacrificando.

Enopiam veteres appellauere. sed ipse
Eacus Eginam genitricis nomine dixit.
Turba ruit: tantaqꝫ virum cognoscere fama
Expetit. occurrunt illi Telamonqꝫ: minorqꝫ.
Quã Telamon: Peleus: ꝛ proles tertia Phocus.
Ipse quoqꝫ egreditur tardus grauitate senili
Eacus: ꝛ que sit veniendi causa requirit.
Admonitus patrij luctus suspirat: ꝛ illi
Dicta refert rector populorum talia centum.
Arma iuues oro pro nato sumpta: pieqꝫ
Pars sis militie. tumulo solatia posco
Huic Asopiades petis irrita: dixit: ꝛ vrbi
Non facienda mee. neqꝫ enim coniunctior vlla
Cecropidis hac est. tellus: ea federa nobis
Tristis abit: stabuntqꝫ tibi tua federa magno:
Dixit. ꝛ vtilius bellum putat esse minari:
Quam gerere: atqꝫ suas ibi preconsumere vires.
Classis ab Enopiis etiam nunc Lyctia muris
Spectari poterat: cum pleno concita velo
Attica puppis adest: ꝛ portus intrat amicos:
Que Cephalum: patrieqꝫ simul mandata ferebat
Eacide iuuenes longo post tempore visum
Agnouere tamen Cephalum: dextrasqꝫ dederunt:
Inqꝫ patris duxere domum: spectabilis heros:
Et veteris retinens etiam nunc pignora forme
Ingreditur: ramumqꝫ tenens popularis oliue:
Ut dextra leuaqꝫ duos etate minores.
Maior habet Clyton: ꝛ Buten Pallante creatos.
Postq̃ congressi primi sua verba tulerunt.
Cecropide: Cephalus peragit mandata: rogatqꝫ
Auxilium: fedusqꝫ refert: ꝛ iura parentum:
Imperiumqꝫ peti totius Acheidos addit.
Sic vbi mandatam iuuit facundia causam:

¶ Ad Eacum.

Eace: cum frustra petat auxiliaria Minos
Arma: dabis frustra: sed tamen hec Cephalo.

Eacus in capulo regni nitente sinistra
Ne petite auxilium: sed sumite dixit Athene.
Nec dubie vires: quas hec habet insula: vestras
Ducite: ꝛ omnis erat rerum status iste mearum.
Robora non desunt. superat mihi miles: ꝛ hosti.
Gratia diis: felix inexcusabile tempus.
Immo ita sit Cephalus. crescat tua ciuibus opto
Urbs ait: aduenięns equidem modo gaudia cepi:
Cum tam pulchra mihi: tam par etate iuuentus
Obuia processit: multos tamen inde requiro:
Quos quondam vidi vestra prius vrbe receptus.
Eacus ingemuit: tristiqꝫ ita voce locutus.
Flebile principium melior fortuna secuta est.

Fa ph. ¶ Fuit qui ea Megaridis loca habitauit: que ab eo Scironia saxa vocant. Is peregrinos illac trãseũtes cogebat seipsos de ꝓcipiti loco iactare: vel deductos supra scopulũ abruptũ ipse calce in mare proiiciebat: Theseꝰ aũt inde illũ in mare deiecit: vñ multos ante ipse deturbauerat: vt ex statua q̃ Athenis i regia spectabat/colligi poterat nã Theseus Scironẽ in mare ꝓiiciẽs effictꝰ erat: vt Pausa refert. ¶ Scopulis nomen Scironis inheret. vt refert Stra. Scirõides petre Atticę finibꝰ imminẽtes ꝓpta mare trãsitũ non relinquẽtes Supra eas gũtvia est in Atticã atqꝫ Megara ab Isthmo ducens. Caurũ ꝗ͂ꝫ vẽtũ ab illis saxis flãtẽ: ꝓcellasqꝫ ciẽtem Scirona Athenienses vocãt. Fingit aũt poeta ossa Scironis i mare ꝓiecti fuisse in scopulos ꝯuersa. ¶ Facta ꝓmẽt ãnos. hoc est gesta tua numero annos superabunt. ¶ Pro te fortissime vota. Theseia significatũq̃ festa in Thesei honorẽ Athenienses instituerũt. ¶ Usqꝫ adeo nulla est. parẽthesis est: sniam loco maxime accommodatã cõtinẽs. Sumpta aũt hec snia esse videtur ex iiij. argonauticõ Apolloniũ vbi Jasonis Medeeqꝫ nuptie in Corcyre antro celebrate describunt. Semper em inqt miseroꝝ hoim leticiis amara aliqua tnest tristitia.

¶ Fabule. xxv. vij. libri Argumentum.

La st. ¶ Bella parat Minos ꝛc. Arne ẽ insulã Sithõ: in q̃ genita esset: hosti athenas oppugnãti capta pulchritudine auri vẽdidisset patriã: ne ꝓ meritꝫ supplicia penderẽt. i voluerẽ monedũ iam est trãsfigurata: q̃ adhuc amore splẽdoris eius tenetur.

¶ Bella parat minos. Minoẽ Jouis filiũ ex Europa regẽ fuisse Crete notiꝰ est: q̃ vt sit exponẽduꝫ. Huic Androgeꝰ filius fuit Athletico certamine clarꝰ q̃ cuꝫ Athenis ex palestra victoriã reportasset: maximã in se inuidiã cõcitauit. Qua ꝓpter insidiis Egei Athenienſiuꝫ regis occisus cum domũ nõ rediret Minos pater aduersus Athenienses bellũ mouit: ipsis ꝛ pestilentiã ꝛ famẽ imꝓcatꝰ/ vt Androgei cedẽ vicissetur

ret: auctores Plutar. ꝛ Diodo. priꝰ aũt q̃ oppugnare cepisset Athenas: varia sibi auxilia cõparauit: q̃sdã insulas expugnauit q̃s enumerat poeta: ac si q̃ in his Metamorphosis fuit facta describit. ¶ Firmissimꝰ. ferocissimꝰ. ¶ Ira patris. patri ꝯuenientẽ ob filij cedẽ. ¶ Justis armis. bello iusto. q̃ppe qđ fuit susceptũ ꝓ filij cede vlciscẽda. ¶ Quacqꝫ potẽt aditꝰ. q̃cũqꝫ nauibꝰ poterat ꝯuenire. ¶ Hinc Anaphen sibi iũgit. Anaphe insula est in Cretico Pelago vna ex Sporadibꝰ: iuxta Therã: q̃ a Membliaro: q̃ vna cũ Cadmo ad q̃rẽdã Europã nauigauit: Membliaros fuit appellatã Deinde. Argonautis a tẽpestate vexatis/ caliginęqꝫ optes: statim Apollinis opere (vt Apollo. in. iiij. narrat) cũ apparuisset Anaphe ἀπὸ τοῦ ἀναφαίνειν fuit cognoiata. ¶ Et hinc Stymphalea regna Stymphalꝰ qđẽ vrbs est Arcadie: sꝫ de hac mihi poeta sentire nõ videt: cuꝫ insulas enumeret sibi a Minoe ꝯciliatas. Forsitã autẽ deprauatꝰ est hic vsus: qui hinc aduerbio eraso: Astypaleia expoſcere vr̃. Est eñ Astypalea insula. vna ex Cycladibꝰ ab Astypalea Ancei mrẽ denoiata. Nã ãtea a Caribꝰ habitata Pyrres ꝓmũ: deide palea: iñ θεῶν τράπεζα: hoc ẽ deoꝝ mensa/ fuit appellata. Est aũt etiã alia eiusdẽ nois cũ vrbe iter Rhodõ ꝛ Cretã. Est ꝛ nomẽ duaꝝ vrbiũ: q̃rũ altera est i. Co insula: altera i Samo: vñ Astypaleeꝰ ꝛ Astypaleata dclinãt. ¶ Hic hu. Myco. Myeone: que et Myconꝰ a Stra. vocat: vna est ex Cycladibꝰ. In ea ꝓa insula dr̃ iacere notissimi gigãtũ ab Hercule lapidibus obruti. Fere aũt Myconij sũt calui. ¶ Cretosaqꝫ rura Tymoli: sic qđẽ corrupte: Cimoli ꝓo ꝓe recte legit. Est eñ Cimoiꝰ: q̃ et Echinusa dr̃: insula in Cretico mari: vna ex Sporadibus: a q̃ terra Cimolia nũcupat: vt Stra. scribit. Ad qđ alludens poeta cretosa cimoli rura appellat. In illa nãqꝫ effodit Creta: q̃ Cimolia dr̃: purgãdis vestibꝰ apta. ¶ Floręteqꝫ Tyron: Cyprõ: hic qꝫ ꝓsus mihi vr̃ esse deprauatꝰ. Cũ eñ poeta enũeret insulas Crete vicinas: q̃s sibi Minos adiũxit/ inagite admodũ Spo

¶ Cradi

Ra
ph. Cycladib' atq Cycladib'
Tyrō: q Phenicie adiacet:
ac Cyprō. q Syrie admisce
ret. Forsitā aūt nō Tyrō ac
Cyprō: sz Cythnō & Scyrō
est legēdū. Cythnos ei isu-
la est Cimolo ꝓpinqua visu
spectabili: a cythno Sancio
dicta. Nā ꝑi illā Merobe
vocabāt & Acis: vt Pli. scri.
Scyros aūt vna est & ipsa
ex Cycladib' p̄la Lycome
dis: Achillis & Deidamye
nuptiis clara. ¶ Planāq
Seriphō. Seriphos vna ē
ex Cycladib' adeo lapido
sa: vt q Seriphus ꝯuicienſ
id inspecta obuēisse Gorgō
causent. Nā vt refert Stra.
illa facta vulgāt q a poetis
ficta fuerūt. Dictyē piscā
torē arcā adduxisse retib'
q Perse' cū m̄re Danae ꝯti
nebat: cū vtrūq p̄r Acrisi'
i mare ꝓiecisset. In illa ꝑo
insula Perse' educat' fuisse
ꝓdit: q cū caput Gorgonis
allatū Seriphiis ondisset:
vniuersos mutasse in lapi
des: idq in m̄ris vltionē fa
ctitasse: qt illis adiutorib'
Seriphi rex Polydectes
nuptiis inuitā adegisset.
¶ Marmoreāq Parō. Pa
ros ēt vna ē ex Cycladib':
p̄mo Plates: deīde Minois
appellata: q lapidē ꝓducit
quē parium vocāt: ad mar
moreas sculpturas aptissi
mū. Ex ea nat' ē Archiloc'
poeta: q corrupte apō Str.
Antiloch' ē script'. ad qd
alludēs Hora. iqt Parios
ego p̄m' iāb' Ostendi La
tio. ¶ Quāqz im. p. Ar. Si.
q̄ā fuerit illa Sithōis pu
ella/ q accepto auro hosti
b' Arnē insulā ꝓdiderit: at
q in monedulā auē aurī:
maxie furacē ꝯuersa fuerit
n̄ memini me legisse. ¶ Si
thonis. Thracia mulier. ē
ei Sithonia Thracie pars
Macedōie finitima: vñ Si
thonie niues apud Vergi.
dñr. ¶ Velata mo. tecta: co
ꝑta. Monedula ꝑo auis ē
graculorū gñe: sic dicta. q
monetulā q mōete & pecu
nie amore capiat. Naz (vt
Pli. scrib) huic soli aui mi
ra igenita ē furacitas auri
& argēti. Sūt aūt cornicib'
sīles: nisi qd sūt nigriores:
qb' pedes & rostra rubēt: q
re n̄ Nigra pedes: sz rubra
forsitā ab Oui. scriptū fuit:
q̄uis nigra i exēplarib' le
gat. ¶ Fabu. xxvj. vij. li
bri Argumentum.
La
ct. ¶ At no Oliaros Didy. &c.
Eac' Iouis & Egine fili' cū
Alopidē insulā ꝯiugis noie
incoleret: & graui pestilētia
Iunonis

Hanc vtinam, vobis possem memorare. sine vllo
Ordine nūc repetā. neu lōga ambage morer vos:
Ossa: cinisq iacent: memori quos mente requiris:
Et quota pars illi rerum periere mearum?
Dira lues populis: ira Iunonis inique
Incidit exose dictus a pellice terras.
Dum visum est mortale malum: tanteq latebat
Causa nocens cladis: pugnatum est arte medēdi.
Exitium superabat opes: victeq iacebant.
Principio celum spissa caligine terras
Pressit: & ignauos inclusit nubibus estus.
Dumq quater plenis expleuit cornibus orbem
Luna: quater plenum tenuata retexuit orbem
Letiferis calidi spirarunt estibus Austri.
Constat & in fontes vitium venisse: lacusq:
Milliaq incultos serpentum multa per agros
Errasse: atq suis fluuios temerasse venenis.
Strage canum primo: volucrūq: auiūq: boumq:
Inq feris, subiti deprensa potentia morbi est.
Concidere infelix validos miratur, arator
Inter opus tauros: medioq recumbere sulco.
Lanigeris gregibus balatus dantibus egros
Sponte sua: laneq cadunt: & corpore tabent.
Acer equus, quondam: magneq in puluere fame
Degenerat palme: veterumq oblitus honorum
Ad presepe gemit morbo moriturus inerti.
Non aper irasci meminit. nec fidere cursu
Cerua: nec armentis incurrere fortibus vrsi.
Omnia languor habet. siluis: agrisq: vrbisq
Corpora feda iacent: vitiantur odoribus aure.
Mira loquar. non illa canes: auideq volucres:
Non cani tetigere lupi. dilapsa liquescunt:
Afflatuq nocent: & agunt contagia late.
Peruenit ad miseros damno grauiore colonos
Pestis: & in magne dominatur menibus vrbis.
Viscera torrentur primo: flammisq fatiscunt.
Indicium rubor est: & ductus anhelitus igni.
Aspera lingua tumet: tepidisq arentia ventis
Ora patent: aureq graues, captantur hiatu.
Non stratum. non vlla pati velamina possunt.
Dura sed in terra ponunt precordia. nec fit
Corp' humo gelidū. sed hum' de corpore feruet.
Nec moderator adest: inq ipsos seua medentes
Erumpit clades: obsuntq auctoribus artes.
Quo propior quisq est: seruitq fidelius egro:
In partem leti citius venit: atq salutis
Spes, abit. finemq vident in funere morbi.
Indulgent animis: & nulla quid vtile cura est.

Iunonis ira ppl'm amisis-
set. p̄cib'z suis a Ioue ipe-
trauit: vt vastata insula: q̄
formice i ea appuissent: for
me i hoīz faciēs dyderatā
multitudinē expleret. neq
imerito: siqdē ex hmōi aia
lib' creuerat: Myrmidōes
sūt appellati. Formice eī
grece Myrmices appellāt.
Porro aūt hos scī' Cepha
lo iscitāti edocet Eacus.
¶ At nō Oliaros Di-
dymeq. insule sūt Eget ex
Cycladib': q Minoi aduer Ra
sus Athenienses auxiliū nō ph.
tulerūt. Oliaros aūt p̄ i nō
p̄ ei āpenultiā scribit. isu
la est vna ex Cycladib' Si
doniorū colonia vt Heracli
des Pontic' scribit. ¶ Didy
meq. Didyme isula est ex
Cycladib' vna: a figura sic
appellata: gemella nāq vr̄
Dydimi ei gemelli dñr: eo
de noie isula est i freto Si-
culo vna ex eoliis. ¶ Et Tē
nos. isula ē vna ex Cycladi
b' Tenos (vt Stra. refert)
vrbē n̄ sane magnā hñs: e ve
rū Neptūi fanū āplissimū i
luco extra muros spectatu
dignū. i eo capacissima di
cūdētiū ꝯuiuarū edificata
sūt triclinia qd signū ē ite-
q̄nie finitimorū m̄titudinē
eo ꝯuenire solitā: q vna ne
ptuno sacrificia celebrarēt
¶ Et Andros. vna ē ex Cy
cladib' Andros. ab Andro
Any filio cognoīata. ¶ Et
Gyaros. Gyaros ēt vna ē
ex Sporadib'. ¶ Natiueq
ferax Pepare. olive. Pepa
rethos isula ē vna ex Cycla
dib' olea abūdās. ¶ Eno.
Minos petit. sic qdē i oīb'
q mihi videt ꝯtigit exēpla
rib' legit. Sz nisi apō stra.
ē mēdū. Enonā legēdū est.
Nā q insula postea Egina
fuit appellata: ab Egina Ea
ci m̄re: quā iuppit (vt Dio.
scri.) ex phliūte raptā i illā
isulā trāstulit: āca Enona
(vt Ste. ēt scri.) appellaba
tur. vñ Enone': Enoneusq
declinat. Deniq apō Greco
rū quēq nō memini me E-
nopia legisse. Fuit āt isula
nobilissima vt q & m̄ris oli
tenuerit ipsiū Eacidarū ori
go fuerit. Sane Egia loc'
est ēt Epidaurie t̄re. ¶ Sz
ipse Eac' Eginā. Eacū Io-
uis fuisse filium cōstat: cui
tres filij fuerūt Telamō/
Pele': Phoc'. ¶ Admoni
tus p̄ri luct'. p̄s ne mestitie
quā d filio ꝯceperat. ¶ Pop.
cētum. nā Creta cētū olim
vrbes habuisse fertur.

¶ Pie

Utile enim nihil est. passim: positoque pudore
Fontibus: et fluuijs: puteisque capacibus herent.
Nec sitis est extincta prius: quam vita/bibendo.
Inde graues morbo nequeunt consurgere: et ipsis
Immoriuntur aquis. aliquis tamen haurit et illas/
Tantaque sunt miseris inuisi tedia lecti.
Prosiliunt: aut: si prohibent consistere vires/
Corpora deuoluunt in humum: fugiuntque penates
Quisque suos. sua cuique domus funesta videtur.
Et quia causa latet/locus est in crimine notus.
Semianimes errare vijs: dum stare valebant:
Aspiceres: flentes alios: terraque iacentes:
Lassaque versantes supremo lumina motu.
Membraque pendentis tendunt ad sydera celi
Hic. illic: vbi mors deprenderat: exhalantes.
Quid mihi tunc animi fuit? aut quid debuit esse?
Ut vitam odissem: et cuperem pars esse meorum.
Quo se cunque acies oculorum flexerat: illic
Uulgus erat stratum: veluti cum putrida motis
Poma cadunt ramis: agitateque ilice glandes.
Templa vides contra gradibus sublimia longis:
Juppiter illa tenet. quis non altaribus illis
Irrita thura dedit? quoties pro coniuge coniunx:
Pro nato genitor/dum verba precantia dixit:
Non exoratis animam finiuit in aris?
Inque manu thuris pars inconsumpta repta est?
Admoti quoties templis: dum vota sacerdos
Concipit: et fundit purum inter cornua vinum:
Haud expectato ceciderunt vulnere tauri?
Ipse ego sacra Joui pro me: patriaque: tribusque
Cum facerem natis: mugitus victima diros
Edidit: et subito collapsa sine ictibus vllis
Exiguo tinxit subiectos sanguine cultros.
Fibra quoque egra notas veri: monitusque deorum
Perdiderat. tristes penetrant ad viscera morbi.
Ante sacros vidi projecta cadauera postes.
Ante ipsas: quo mors foret inuidiosior: aras.
Pars animam laqueo claudunt: mortisque timorem
Morte fugant: vltroque vocant venientia fata.
Corpora missa neci nullis de more feruntur
Funeribus: neque enim capiebant funera porte/
Aut inhumata premunt terras: vt dantur in altos
Indotata rogos: et iam reuerentia nulla est.
Deque rogis pugnant: alienisque ignibus ardent.
Qui lachryment: desunt: indeflecteque vagantur
Natorumque: matrumque anime: iuuenumque: senumque:
Nec locus in tumulos/nec sufficit arbor in ignes.
Attonitus tanto miserarum turbine, rerum

Ra ph. ☞ ¶ Pro nato: pro vlciscē-
dā filij cede. ¶ Pie militie:
q̄ pro filij nece vindicāda su-
scepta est. ¶ Tumulo filij:
sepulchro. ¶ Huic Alopia-
des. Eac⁹ Asopi nepos.
Egina ei Asopi mater filia
fuit Asopi fluuij. ¶ Peri ir-
rita: vana enim illi nō faciē-
da. ¶ Ea federa nobis: sūt
subaudiēdū: vt amici sim⁹
et nos inter nos inuicem⁹. ¶ Tri
stis abit: mest⁹ inquit discessit
Minos: qui q̄ volebat nō ipe-
trauit. ¶ Stabūt ma. consta
būt. ¶ Lyctia: cretensia: a
Lycto Crete vrbe a Lycto
Deucalionis filio cognomina-
ta. ¶ Veteris for. pristine
pulchritudinis. ¶ Nā Cepha
lus (vt et Pausanias scri-
bit) formosissimus fuit.
¶ Pplatis oliue: i Attica
nate, pe pulione grate.
¶ Maior hora cur a dex-
tra leuaque Cliton et Bute
heret. Maiores ei nā i me-
dio minorum incedere solent.
Hic āt Pallas vn⁹ e filijs
Pandionis Athenarum regis
fuit: quattuor ei filij (vt scribit
Strabo) Pandioni fuerūt:
Ege⁹: Lyc⁹: Pallas: Nis⁹.
¶ Peragit mādata: expōit
mādata: q̄ ab Atheniēsi-
bus acceperat. ¶ Fedusque re-
fert: commemorat fed⁹ a suis
maiorib⁹ cū Eginetis percus-
sū. ¶ Impiū: regnū. ¶ To-
tius Acheidos: Achaie et
Grecie. ¶ Petit: appeti a
Minoe. Hoc āt ait: q̄ faci-
lius Eaco persuadeat: vt A-
theniēsib⁹ contra Minoē ferat
auxiliū. ¶ In capulo regni. i.
sceptro. ¶ Athenas: Athe-
nienses, continēs enim pro contento
frequēter ponitur a poetis.
Eaci āt oro maximā pre se
fert in Atheniēses et beniuo
lentiā et benignitatē. ¶ Et
eis eat: veniat vobiscū sub
audiatur. ¶ Robora: vires.
¶ Superat mihi miles et ho
sti hoc est mihi milites super
sūt et adiuuādos amicos:
et ad repellendos hostes.
¶ Gra dijs: sit subaudiatur.
Dijs ei grās agit Eacus.
¶ Felix et inexcusabile tps:
mihi est subintelligatur: hoc
āt: ... elegā-
ter pretermittitur. ¶ Obuia pro
cessit: obuiā venit. ¶ Inde
ex his Hec āt narrant: vt
cernimus ad formicarum Me-
tamorphosin in hoies expo
nēdam descēdat. ¶ Memo
rare: plurib⁹ narrare. ¶ Si
ne vllo ordine: sine vllo pro-
emio ¶ Longa ambage: super-
flua. sone. Describit aūt
poeta formicarum mutatio-
nē in Myrmidonas. Cum
em

em Junonis ira Egine in-
cole pestilentia fuissent ab-
sumpti: Eacus Jouem precem
rogauit: vt aut sibi ppłm
restitueret aut se quoque vita
priuaret. Cū aūt magnā for
micarū multitudinē inuentā
sta quercu vidisset: Jouem
rogauit: vt sibi tot ciues:
quot ille formice erant cōce
deret. Juppiter pro Eaci pre-
cib⁹ motus: quotquot formi-
ce in illa quercu erant: in ho
mines commutauit: quib⁹ Ea-
cus ipse agros diuisit.
¶ Ossa cinisque iacent: mor-
tui sunt. ¶ Et quota pars ae
si diceret/minima. ¶ Di-
ra lues: insanabilis pestis:
cui nihil remediū poterat
afferri. ¶ Erose: odio pse-
quentis. ¶ Dictas terras:
denoiatā insulam. ¶ Nam
Enona insula (vt diximus)
Egina ab Eaco ex matris
noie fuit appellata. ¶ A
pellice Egina: quam Juno
odio pseq̄batur quippe cū qua
Juppiter concubuisset. Elegā-
ter autē: leteque ea oia de-
scribit poeta: q̄ tpe pestis
accidere solēt. ¶ Mortale
malū: hūanū. nō sūt a Ju-
nonis ira missum. ¶ Causas
nocētes: ira Junonis q̄ in cā
erat tante calamitatis.
¶ Pugnatū ē: repugnatū
pesti. ¶ Exitium: clades.
¶ Opes: auxilia. ¶ Pres-
sit: oppressit: occupauit.
¶ Et ignauos estus: ab ef
fectu: ignauos hoies red
dāt: et pigros. ¶ Dūque quater
pientes: per quattuor inqr mēses
Auster venti morbosi spira-
rūt. Luna eni singulis q̄-
busque mēsib⁹ crescit ac de-
crescit. ¶ Tenuata. dimi-
nuta. ¶ Retexuit: dissoluit
¶ Letiferi estib⁹: pestiferis
feruoribus. ¶ Vitiū: aeris
corruptionē. ¶ Temerasse: corrupisse. ¶ Strage ca
nū primo: hec ex pmo Ilia
dos sumpta esse videtur.
nā Homerus pestē in exer
citū grecorum Apollinis irā
immissam describēs asserit
primo canes: mulosque inua
sisse. ¶ Mittatur: quis
mali causam ignorat.
¶ Inter opus: inter aran-
dum. ¶ Recumbere: pro-
cumbere: cadere. ¶ Lani-
geris gregibus: ouibus:
que proprie balare dicun-
tur. Est autem facticium
verbum. ¶ Tabent: putre
scunt et maciente fiunt.
¶ Magneque in puluere fa
me: in certamib⁹ in quib⁹ maxi
m⁹ puluis excitatur. ¶ Dege
nerat: a generositate sua rece
dit. ¶ Palme: victorie.
☞ ¶ Veterū

Juppiter o dixi/ si te non falsa loquuntur
Egine amplexus quondam sub Asopidos isse/
Nec te magne pater nostri pudet esse parentem/
Aut mihi redde meos/ aut me q̄q3 cōde sepulchro.
Ille notam fulgore dedit: tonitruq3 secundo.
Accipio: sintq3 ista precor felicia mentis
Signa tue/ dixi/ que das mihi pignoris omen.

¶Formice in homines.

Quid nunc Myrmidones rosisse sub arbore quercus
Grana negant: cum sint nomine Myrmidones.

Forte fuit iuxta patulis rarissima ramis
Sacra Joui quercus de semine Dodoneo.
Hic nos frugilegas aspeximus agmine longo
Grande onus exiguo formicas ore gerentes:
Rugosoq3 suum seruantes cortice callem.
Dum numerum miror. totidem pater optime dixi
Tu mihi da ciues: et inania menia supple.
Intremuit/ ramisq3 sonum sine flamine motis
Alta dedit quercus. pauido mihi membra timore
Horruerant. stabantq3 come. tamen oscula terre:
Roboribusq3 dedi. nec me sperare fatebar:
Sperabam tamen: atq3 animo mea vota fouebā.
Nox subit: et curis exercita corpora somnus
Occupat. ante oculos eadem mihi querc⁹ adesse:
Et rami totidem/ totidemq3 animalia ramis
Ferre suis visa est: pariterq3 tremiscere motu:
Graniferamq3 agmē subiectis spargere in aruis
Crescere quod subito. maius/ maiusq3 videtur:
Ac se tollere humo/ rectoq3 assistere trunco/
Et maciem: numerūq3 pedum: nigrumq3 colorem
Ponere: et humanam membris inducere formam.
Somnus abit. damno vigilans mea visa: q̄rorq3:
In superis opis esse nihil: at in edibus ingens
Murmur erat: vocesq3 hominū exaudire videbar
Jam mihi desuetas. dū suspicor has quoq3 somni
Esse: venit Telamon properus: foribusq3 reclusis
Speq3: fideq3: pater dixit maiora videbis.
Egredere. egredior/ qualesq3 in imagiē somni
Visus eram vidisse viros/ ex ordine tales
Aspicio: noscoq3 adeunt: regemq3 salutant.
Vota Joui soluo: populisq3 recentibus vrbem
Partior et vacuos priscis cultoribus agros:
Myrmidonasq3 voco: nec origine nomina fraudo.
Corpora vidisti. mores: quos ante gerebant:
Nunc q̄q3 habent. parcū gen⁹ est patiēsq3 laborū:
Quesitiq3 tenax: et quod quesita reseruet.
Hi te ad bella pares annis: animisq3 sequentur:
Cum primum qui te feliciter attulit: Eurus
(Eurus enī3 attulerat) fuerit mutat⁹ in Austros.

Raph. ☞ ¶Ueterr honorū: anti que glorie. ¶Nō ag irasci meminit: prozeugma est. Meminit ei vbū ad duos q̄ sequūt̃ nois tiuos ē refe rēdū. ¶Incurrere: ipetum facere. ¶Oia lāgor habet. oia inq̄t aīalia lāguida et īfirma sunt effecta. ¶Cor pora ieda: cadauera feten tia. ¶Odorib⁹: cadauerū fe torib⁹/ quāq3 odores iere i bonā accipiātur ptē: ac p̄ his q̄ narea delectāt/ ponā tur. ¶Et agūt3 tagia late. corruptiant̃ inq̄t lōge mit tūt. ¶Lāq̄scūt: resoluūtur. ¶Flāmisq3 iatiscūt. hoc ē ardore q̄dā intestino resol uūtur. elegāter aūt oia de scribit poeta/ q̄ peste labo rātib⁹ solēt euenire. ¶In diciū rubor ē: rubor iaciei inq̄t indicat viscera eē īflā mata. ¶Tumet: inflatur. ¶Arētis ora: arida et sicca. ¶Uētis tepidis: austris. ¶Patēt: apta sūt et tenēt. ¶Aure graues: pernicio se. ¶Nō stratum: lectum. ¶Dura p̄cordia: corpa i flata et aspa: vt a pte totū intelligam⁹. Sūt em̄ p̄cor dia (vt Plini⁹ in. xj. natu ralis historie scribit) mem brane tenuissime: q̄bus ex tra hoi ab inferiore viscer pte separātur: sic dicta: q̄ cordi ptendūtur: que greci Phrenas appellāt/ q̄ illis subtilitas mēti accepta fe rat. ¶Moderator: rector: medic⁹. ¶Erūpit: lu adit. ¶Obsuntq3 auctorib⁹ ar tes: medice inq̄t artes suis pfessorib⁹ nocēt. Peste em̄ medici q̄q3 corripiebant. ¶Leti: morti. ¶Finemq3 vidēt i funere morbi. ordo est et sensus: finemq3 morbi in funere et morte vident. ¶Indulgēt animis: hoc ē faciunt quicquid ipsis li bet. ¶Quid vtile: hoc ver bū sit subitelligatur: vt sit sensus: et nulla cura est q̄d sit vtile. ¶Haurit: bibit. ¶Et illas: etiam illas ca dauerībus infectas/ in q̄ bus multi moriebantur. ¶Tantaq3 sunt miseris: adeo autē inquit inuisos habent lectos/ vt ex illis prosiliant. ¶Aut si prohi bent: hoc est si cui sunt tā3 exigue vires: vt stare non possit: atq3 e lecto desilire/ deuoluit se quoquo modo potest in humum. ¶Fune sta: pestifera: mortifera. Funestum etiam dicitur funere inquinatum: ¶In crimine: in culpa. ¶Semi animes: semimortuos.

¶Pendē-

¶Pendentis: impendenā tis: iminentis. ¶Hic/ illic. passim et vbiq3. ¶Exhalan tes: expirātes. ¶Quid a nimi: qualis animus. ¶Ut vitam odissem: qua lem animum habere de buerit Eacus ipse exponit. Talem inquit animū de bui habere/ vt vitam odis sem: ac mortuus esse cupe rem. ¶Flexerat: conuerte rat. ¶Putrida p̄matu ra: matura et corrupta. ¶Contra: e regione. ¶Sublimia: alta. ¶Irrita thura: vana nihilq3 cōfe rentia. ¶Non exoratis: Dys subaudiatur. ¶Ad mati templis: adducti in templa. ¶Dū vota sacer dos concipit: dum sacer dos precatur Deos. ¶Pa rum: vinum: meru3 sine a qua. mero nanq3 in sacrifi ciis quemadmodum et nos prisci vtebantur. ¶Haud expectato vulnere: non ex pectato ictu. ¶Fibra q̄q3 egra: vitiata. Fibras aut victimarum haruspices i spiciebant: quo predicere futura possent. ¶Notas veri: signa quibus verum cognascitur. ¶Monit⁹ ad monitiones Deoꝝ. ¶Tri stes morbi: ab effectu/ q̄ tristitiam pariant morbi/ tristes vocantur. ¶Ad vi scera: ad intestina corrupē da. ¶Ante sacros postes: ante sacras templorum ia nuas. ¶Pars animam la queo claudunt: pars inq̄t se suspendūt et strangulāt. ¶Uenientia iata: venien tem mortem. ¶Feruntur: efferuntur. nam extra vrbē cadauera sepeliebantur. ¶Nullis funerib⁹: nullis exequiaꝝ honoribus. Nā funus est pompa exequia rum/ a funalibus dictum/ que cadaueri preferebantur. Noctu enim mortui ef ferebantur ad sepulturā. ¶Nec3 enim capiebant funera porte: incredibile3 funerum multitudinē fuis se Eacus ostendit/ cum p̄ vrbis portas afferri non possent. ¶Aut inhumata premūt terras: aut insepulta iacēt in terra. ¶Aut dātur in altos In dotata rogos: aut inquit sine vllo sepulture hono re/ in ignes mittuntur. Nam cadauera apud an tiquos cum suis ornamen tis comburebantur. ¶In tumulos: ad sepul chra facienda.

☞ ¶In

Ra ph. ☞ ¶ In ignes.i. rogos extructos: p q̃ significat cadauerũ maximã fuisse multitudinẽ. ¶ Tãto turbine. tãta pturbatiõe: ⁊ inuolutione rerũ. ¶ Falsa. falso. nomen em̃ p aduerbio est positũ. ¶ Loquunt. i. hoies. ¶ Ille sub amplexꝰ quõdã Asopidos Egine: ꝯcubuisse cũ Egia Asopi filia. Hic aũt ꝓluꝫ aliq̃d viꝗ ꝯtrisse videt: qḋ q̃dẽ si opꝰ poeta emẽdasset. facile sustulisset Forsitã aũt sic esset legendum Ille sub amplexꝰ Egine Asopidos oliꝫ. Nã Asopus scḋ ꝫ pducit Sic aũt ꝓluꝫ mẽdis caret. In q̃dã tñ exẽplari sic scriptũ legit Egine amplexꝰ quõdã sub Asopidos ille: q̃ lectio si tibi placet/ accipe. ¶ Asopidos Egine. Asopi filie. Est em̃ Asopꝰ Beotie fluuiꝰ in sinum Corinthiũ labens. ¶ Noiã signũ ¶ Fulgore. fulgoris splẽdore. ¶ Tonitru scḋo. ꝓspo. ¶ Que das mihi pignoris omẽ. q̃ mihi p pignoris signo ostẽdis. ¶ De semie Dodoneo. laꝰ a loco. Dodona em̃ vrbs ẽ Molossidis i Epiro/ iuxta quã fuit sylua Ioui dicata in qua colũbe rñsa dabãt. Dicta est aũt Dodona vel a Dodona vna ex Oceani nymphis: vl a Dodono Iouis ⁊ Europe filio: vl a Dodone fluuio: vt Steph. ait. vñ Dodoniꝰ: Dodonensq3 deriuat. Hinc est puerbiũ. Es Dodoneũ: in eos q̃ nimiũ multa loquũt. ¶ Frugilegas. fruges / ac grana colligẽtes. ¶ Grãde onus exiguo. antithetõ est: grande nãq3 exiguo opponitur. ¶ Rugoso cortice. aspero. ¶ Inania menia. euacuata. hoĩbus vacua. ¶ Sine flamine. sine vento. ¶ Stabãt. erecte erãt. ¶ Mox subit subsequit ¶ Exercita. defatigata. est aũt sniã: generat. ¶ Graniferũ agmẽ. multitudinẽ formicaꝝ grana ferẽtiũ. ¶ Spargere in aruis subiectis. si esset soluta oratio in arua subiecta diceret. ¶ Recto trũco corpe erector pectore. ¶ Mea visa. mea visiõnia. ¶ Speq3 fideq3 maiora. hoc est maiora: q̃ vt sperãda: credendaq3 sint. ¶ Adeũt. accedũt ad me ¶ Vota Ioui soluo. gr̃as Ioui ago ⁊ sacrifico. ¶ Partior. diuido: distribuo. ¶ Myrmidonasq3 voco. ἀπὸ τῶν μυρμήκων: hoc est a formicis q̃dẽ myrmidonas appellatos fuisse ait

¶ Talibus: atq3 aliis longum sermonibus illi
Impleuere diem. lucis pars optima mense:
Est data. nox somnis. iubar: aureus extulerat Sol.
Flabat adhuc Eurus: redituraq3 vela tenebat.
Ad Cephalum, Pallante sati: cui grandior etas:
Ad regem Cephalus: simul ⁊ Pallante creati
Cõueniunt. sed adhuc regem sopor altꝰ habebat.
Excipit Eacides illos in limine Phocus:
Nam Telamon: fraterq3 viros ad bella parabant.
Phocus interius spatium: pulchrosq3 recessus
Cecropidas duxit: cum quis simul ipse resedit.
Aspicit Eoliden: ignota ex arbore factum
Ferre manu iaculum: cuius fuit aurea cuspis.
Pauca prius mediis sermonibus ille locutus:
Sum nemorum studiosus ait: cedisq3 ferine.
Qua tamen a silua teneas hastile recisum
Iamdudum dubito. certe si fraxinus esset:
Fulua colore foret. si cornus: nodus inesset.
Unde sit: ignoro. sed non formosius isto
Uiderunt oculi telum iaculabile nostri.
Excipit Acteis e fratribus alter: ⁊ vsum
Maiorem specie mirabere: dixit: in isto.
Consequitur quodcunq3 petit: fortunaq3 missum
Non regit: ⁊ reuolat nullo referente cruentum.
Tum vero iuuenis Nereius omnia querit.
Cur sit: ⁊ vnde datum. quis tanti muneris auctor.
Que petit: ille refert. ⁊ cetera nota pudore:
Qua tulerit mercede: silet: tactusq3 dolore
Coniugis amisse lachrymis ita fatur obortis.
Hoc me nate dea (quis posse credere) telum
Flere facit: facietq3 diu: si viuere nobis
Fata diu dederint. hoc me cum coniuge chara
Perdidit: hoc vtinam caruissem munere semper.
Procris erat: si forte magis peruenit ad aures
Orithyia tuas: magne soror Orithyie.
Si faciem: moresq3 velis conferre duarum:
Dignior ipsa rapi. p̃r hãc mihi iunxit Erechtheus.
Hanc mihi iunxit amor. felix dicebar: eramq3.
Nõ ita diis visum est. at nunc quoq3 forsitan essem.
Alter agebatur post sacra iugalia mensis:
Cum me cornigeris tendetem retia ceruis
Uertice de summo semper florentis Hymeti
Lutea mane videt pulsis Aurora tenebris:
Inuitumq3 rapit. liceat mihi vera referre
Pace dee: q sit roseo spectabilis ore:
Quod teneat lucis: teneat confinia noctis:
Nectareis q alatur aquis. ego Procrin amabam.
Pectore Procris erat. Procris mihi semper in ore.

se ait poeta: vt q̃ fabule assipulet. Strab. aũt scribit Eginẽtes Myrmidonas dictos: nõ vt in fabulis canit q̃ magna inualescẽte pestilẽtia formice Eaco pcãte i hoĩes ꝯse fuerint: sꝫ q̃ formicarũ more terrã fodientes ad petras eã apportarẽt: vt agri colẽdi materiã haberẽt: ac fossas icolerẽt: ne latericiã facere: atq3 edificare cogerent. ¶ Fraudo priuo. ¶ Pares ãnis. eadẽ nãq3 nocte oẽs nati esse videbant. ¶ Eurꝰ em̃ attulerat. parẽthesis est: expõnẽ ꝯtinẽs a poeta inserta.

¶ Fabule. xxvij. septimi libri Argumentũ.

¶ Talibus ⁊c. Cephalꝰ de donis refert inuicẽ Eaco d Procride cõiuge: ⁊ cur aut vñ telũ gereret: cũ in mõte Himeto Attice regiõis venaret: ab Aurora ob spẽm rapꝰ est: quẽ vt ꝯperit dea Procridis prioris cõiugis implicitũ a se velle diuerti fecit vt mutata spẽ remissus Cephalꝰ Athenas ꝯtẽderet: vt eã pollicitis: muneribusq3 tẽtaret: an pudiciciã purã possit ꝓuare. Plurimis itaq3 rebꝰ ad vsũ feminarũ cõparatis: qbꝰ capi posset: fallacia mẽtẽ elicuit: qḋ vt illa ꝯperit: a marito se esse deceptam: pudore exterrita / vt conspectũ eius vitare posset: altis se recõdidit saltibus. Hic cũ assidue Diane studio feras persequeret: et ambigua vox refrigerãtis Cephali ad eã esset perlata: q̃ ex nimio estu auram se pius inuocaret: nõ immemor pristini amoris/ dum virgultis se recõdit: vt speculareẽ an esset aliqua Aura nomine: cuius ille cupiditate impulsus a se alienaret/ Cephalus pcul speculatus vehementius moueri virgulta: dũ latere feram existimat eo loco reconditã iaculo emisso cõiugem imprudẽs interfecit. Fertur. autem ⁊ telum cum cane ab eadẽ cõiuge Procride Cephalo tributum: cuius vim ob iram Aurore similiter vt fere ab eo percusse maximo cum luctu viri experta est. Le ct.

☞ ¶ Ta

Ra ph. ☞ ¶ Mēse.cene/ꝛniuio. ¶ Jubar . splēdorem blei. ¶ Aureꝰ.Sol:pulcher/ꝫ splēdidꝰ.¶ Cui grādior: etas cū cur filij Pallātis ad Cephalū cōuenerint. Jlle eñi maior natu erat.¶ Ad gez Eacū. ¶ Fraterqꝫ.peleus.¶ Cum qs.q̄buscum. ¶ Eoliden.Cephalū Eoli nepotē.Cephaleꝰ ei Deionei filiꝰ fuit(vt Pausa.ait) Eoli ꝑo nepos.Nā Deioneiꝰ:Salmoneꝰ:ꝛ Cretheꝰ Eoli filij fuisse scribūt:q̄re decipiūt q̄ putāt aliter q̄ Eolidē esse legēdū.¶ Suꝫ nemorꝫ studiosus.hoc e venatiōibꝰ dlectorꝛ ferarꝫ cede.¶ Sylua.arbore: continēs eñ ꝓ ptēto positū est. ¶ Si cornꝰ.nodꝰ iesset:cornꝰus eñ nodosa est arbor. ¶ Uā sit.ex qua arbore fit. ¶ Telū iaculabile.pl[illegible]sis est iaculi.¶ Acteis.Athenīēsibꝰ.¶ Spē.pulchritudine. ¶ Usum.vtilitatē. ¶ Fortunaqꝫ missū.Nō regit:hoc est nulli subiicitur fortune.Frustra eñ nunqꝫ mittit.¶ Juuenis Nereiꝰ. Phocꝰ Nerei nepos:nam Eacꝰ eū ex Psamathe Nerei filia sustulit.¶ Quis auctor.qs fuerit dator tā magni munerꝫ.¶ Jlle refert. Cephalꝰ.¶ Et cetera nota pudore.ordo est ꝛ sensꝰ:ꝛ silet/ac reticet Cephalꝰ ob pudorē cetera q̄ nota erāt: q̄ mercede illud iaculū ab vxore accepit.Neqꝫ eñ refert Cephalꝰ se ob pulchritudinē suā ab vxore accepisse.¶ Tulerit.acceperit. ¶ Tactusqꝫ dolore.cōmotus.¶ Nate dea.Phocus q̄ alloquit Cephalꝰ:filiꝰ fuit eaci ex Psamathe nympha.¶ Quis posset credere.parēthesis est:si q̄ significat non esse credibile Cephalū ob illud iaculū flere qꝫ tāte sit vtilitatꝫ.¶ Procris erat.Procrꝫ Erechthei Atheniēsiū regis filia fuit q̄ cū Cephalo nupsisset Aurore odio:q̄ cephalū i suos amplexꝰ ꝯuertere nequit/ sub forma alieni viri muneribꝰ a Cephalo ipso tētata fidē marito datā fractura videbat. Cū aūt le Cephalus iudicasset:aufugiēs syluas petiit:ac diane comes effecta tādē a Cephalo placata:domūqꝫ reuersa marito ꝛ canē noie Lelapā:ꝛ iaculū admirāde pulchritudinis/ virtutisqꝫ donauit. Cū aūt cuiusdā indicio cōperisset Cephalū cū q̄dam nymphā noie Aura ꝯgredi so-

Sacra tori:coitusqꝫ nouos:thalamosqꝫ recentes:
Primaqꝫ deserti referebam federa lecti.
Mota dea est:ꝛ siste tuas ingrate querelas.
Procrin habe:dixit. q si mea prouida mens est:
Non habuisse voles:meqꝫ illi irata remisit.
Dum redeo:mecumqꝫ dee memorata retracto:
Esse metus cepit:ne iura iugalia coniunx
Non bene seruasset. facies:etasqꝫ:iubebant
Credere adulteriū:prohibebant credere mores.
Sed tamen absueram. sed ꝛ hec erat:vnde redibā:
Criminis exemplum:sed cuncta timemꝰ amantes.
Querere quod doleam statuo:donisqꝫ pudicam
Sollicitare fidem. fauet huic Aurora timori:

¶ Cephalus in aliam figuram.

Sta Procri hic:cuius Pallantis alma figuram
Mutauit:non est aduena:sed Cephalus.

Immutatqꝫ meam (videor sensisse) figuram:
Palladiasqꝫ ineo:non cognoscendus Athenas:
Ingrediorqꝫ domum. culpa domus ipsa carebat:
Castaqꝫ signa dabat:dominoqꝫ erat anxia rapto.
Uix aditus per mille dolos Erechthida factus.
Ut vidi:obstupui:meditataqꝫ pene reliqui
Tentamenta fide. male me:quin vera faterer
Continui. male quin:vt oportuit:oscula ferrem
Tristis erat. sed nulla tamen formosior illa
Esse potest tristi:desyderioqꝫ calebat
Coniugis arrepti. tu collige:qualis in illa
Phoce decor fuerit:quam sic dolor ipse decebat.
Quid referam:quoties tentamina nostra pudici
Repulerint mores?quoties ego dixerit vni
Seruor:vbicunqꝫ est. vni mea gaudia seruo.
Cui non ista fide satis experientia sano
Magna foret?non sum contentus:ꝛ in mea pugno
Uulnera:dum census dare me promitto loquendo
Muneraqꝫ augendo:tandem dubitare coegi.
Exclamo mala. pectora detego. tectus adulter:
Uerus eram coniunx. me perfida teste teneris.

¶ Procris fuga.

Dum nouit Cephalum:cuius modo munera mitem
Reddiderant:fugit per nemora alta dolens.

Illa nihil. tacito tantummodo victa pudore
Insidiosa malo cum coniuge limina fugit.
Offensaqꝫ mei genus omne perosa virorum
Montibus errabat studiis operata diane.
Tum mihi deserto violentior ignis ad ossa
Peruenit. orabam veniam:ꝛ peccasse fatebar.
Et potuisse datis simili succumbere culpe
Me quoqꝫ muneribus:si munera tanta darentur.
Hec mihi confesso lesum prius vlta pudorem
Redditur:ꝛ dulces concordite exigit annos.

di solitā:clā eā in syluas secuta:ab inscio marito eo telo:qꝺ ab ipsa dono acceperat:fuit interfecta.¶ Magne Orithyie. ꝓclare:vt q̄ sua pulchritudie a Borea vēto rapta fuisse fingitur. Orithyia ꝑo ꝯcita in mōtibus interp̄tari pōt.Nā ab hoc dtō ὄρει et θύω:qꝺ est ꝯcito:Orithyia ꝯpōitꝰ o breui i ω, lōgū mutato ¶ Cōferre.cōpare.¶ Digni.ipsa rapi.antepōit Cephalus Procrin Orithyie:cuius ob pulchritudinē Orithyia a Borea vēto rapta fuisse ferat.¶ Ipsa. Procris. sentit eñi Cephalꝰ Procrin fuisse Orithyia elegātiorē atqꝫ formosiorē.¶ Pater hāc mihi iūxit Erechtheꝰ.hāc mihi inq̄t Erechtheꝰ pater vxorē dedit.Erechtheꝰ aūt (vt diximꝰ) Athenarū rex fuit:vn̄ Athenīēses iterdū erechthide vocant.¶ Hāc mihi iūxit amor repetitio est maxie affectui amātis ꝯueniēs ¶ Nō ita dila visuꝫ est.nō ita:dilis placuit: vt essem felix.¶ Post sacra iugalia.post nuptias celebratas.¶ Sēp florētꝫ hymeti.Hymetꝰ mōs est Attice regiōis:thymo semp florēs.vbi ꝛ mel optimū ꝯficit ꝛ pulcherrimū marmor effodit.¶ Lutea Aurora.rubicūda. Cephalꝰ aūt tātis pulchritudie fuisse ferk:vt ab Aurora fuerit rapꝰ atqꝫ asportatꝰ:vt scri.Pausa. Uñ inter alias fictiles statuas:q̄ in regia Athenis visebant:Aurora q̄ꝫ erat Cephalū asportās. ¶ Roseis. pulchro ¶ Spectabilis.digna q̄ spectet.¶ Qꝺ tenebris.nā Aurora media est inter diē ꝛ noctē.¶ Sacra tori.lecti ꝛ nuptiarum. ¶ Prima federa.nā Procri dederat fidē se cū alia muliere nō coiturū.¶ Deserti lecti.dꝫllcte vxoris.¶ Mota dea est.cōmota ꝛ idignata.¶ Siste.ꝯtine.¶ Procri habe.ironice cū q̄dā indignatiōe legēdum:vt illud Uerg.J seqre Italiā vētis. ¶ Ingrate.mihi in amore nō rñdēs:vt q̄ me a q̄ amaris:non redamas ¶ Qꝺ si mea puida mēs est:sꝫ si iqt ꝓuideo futura cupiesnūqꝫ habuisse Procrin.¶ Mecū retrac.mecū cogito.¶ Memorata dee.ꝟba dicta ab Aurore.¶ Esse metꝰ cepit.zelotypꝰ Aurore ita Cephalus est esse tꝰ.¶ Facies:etasqꝫ:iubebāt formosa iqt facies ꝛ iuuēil etas ꝑꝫme

☞ indu-

Dat mihi preterea: tanq̃ si parua dedisset
Dona: canem munus: quem cum sua traderet illi
Cynthia/ currendo superabit dixerat omnes.
Dat simul ꝛ iaculum: manib⁹ quod cernis habere.
Muneris alterius que sit fortuna requiris:
Accipe mirandum: nouitate mouebere facti.
Carmina Naiades non intellecta priorum
Soluunt ingenijs/ ꝛ precipitata iacebat
Immemor ambagum vates obscura suarum
Scilicet alma Themis: nec talia liquit inulta.
Protinus Aonijs immissa est bellua Thebis.
Cessit ꝛ exitio multis. pecorumq̃/ suoq̃
Ruricole pauere feram. vicina iuuentus
Venimus: ꝛ latos indagine cinximus agros.
Illa leui velox/ superabat retia saltu:
Summaq̃ transibat positarum lina plagarum.
Copula detrahitur canibus: quos illa sequētes
Effugit/ ꝛ cetum non segnior alite ludit.
Poscor ꝛ ipse meum consensu Lelapa magno.
(Muneris hoc nomen) iādudum vincula pugnat
Exuere ipse sibi: colloq̃ morantia tendit.
Vix bene missus erat: nec iā poteramus/ vbi esset:
Scire. pedum calidus vestigia puluis habebat.
Ipse oculis ereptus erat. non ocior illo
Hasta: nec expulse contorto verbere glandes:
Nec Gortyniaco calamus leuis exit ab arcu.
Collis apex medij subiectis imminet aruis.
Tollor in hunc: capioq̃ noui spectacula cursus.
Quo modo deprendi: modo se subducere ab ipso
Vulnere visa fera est. nec limite callida recto:
In spatiumq̃ fugit. sed decipit ora sequentis:
Et redit in gyrum: ne sit suus impetus hosti.
Imminet hic. sequiturq̃ parem: similisq̃ tenenti
Non tenet: ꝛ vanos exercet in aere morsus.

Canis ꝛ vulpes in saxa.

Dum sequitur vulpē Lelaps: dum vulnera vulpes
Formidat: fiunt numine saxa deum.

Ad iaculi vertebar opem/ quod dextera librat
Dum mea. dum digitos amentis addere tento:
Lumina deflexi/ reuocataq̃ rursus eodem
Retuleram: ꝛ medio (mirum) duo marmora cāpo
Aspicio. fugere hoc: illud latrare putares.
Scilicet inuictos ambo certamine cursus
Esse deus voluit: si quis deus affuit illis.
Hactenus: ꝛ tacuit: iaculo q̃ crimen in ipso est:
Phocus ait. iaculi sic crimina reddidit ille.
Gaudia principium nostri sunt Phoce doloris.
Illa prius referam. iuuat o meminisse beati

Ra ph. Inducebā/ vt crederē ipsaꝫ adulteriū cōmisisse. Mores aūt casti me illud suspicari nō permittebāt. Unde redibā. a qua veniebā. Criminis exemplū. adulterij. Aurora nāq̃ vnde redibat/ exemplo erat/ q̄ facile mulieres in adulteriū cadāt. Sollicitate. tentare/ infestare. Ineo. itro. Fide. fidei antiquorū more/ vt Verg. Libra die/ somniq̃ pares vbi fecerit horas. Male cōtinui. vix me cōtinui/ vt nō faterer me Cephalū eē. Quin. vt nō: interdū cur non significat. Ut oportuit. vt honestū ꝛ cōueniēs fuit. Calebat. ardebat/ anxia erat. Desyderio. absentia. Cōiugis arepti. mariti/ quem putabat ab Aurora fuisse raptum. Tu collige cōclude: ratiocinare/ id quod Greci συλλογίζειν dicunt. Uni soli cephalo. Cui sano. sapiēti. Fide. p fidei. est em̄ gtūs. Sic Vergilius. Libra die/ somniq̃ pares vbi fecerit horas. In mea vulnera. in meos dolores. Census amplas diuitias. Mala o mala mulier. Pectora detego. me ipsuꝫ inq̄t idico. Tectus: adulter. simulat⁹ inquit erā adulter: sed verus maritus. Perfida. ꝑꝑe/ nā ꝑfidi/ q̄ fidē violāt dicūtur. Illa nihil. vel dixit/ vel rn̄dit/ vel hm̄oi v̄bum est subaudiēdū. Insidiosa limina. in quib⁹ sibi structe insidie fuerāt. Offensa q̄ mei: q̄ me offēdisset. offēsa ei actiue/ offēsio passiue accipi solet. Perosa. odio habēs. Opata. occupata/ dedita. Violentior ignis. amor vehementior. Reddit mihi. ad me redit. Sua Cynthia. sua Diana. Mūerꝫ alternis. canis a Procri vxore donati. Si nūc pūctto est subaudiēda vt intelligat/ si reqr. Exponit aūt mutationeꝫ a fere Themidis idignatione in Thebanū agrū imisse/ ꝛ canis noie Lelapis in saxa. Nā Thebani cū vidissent Naiades/ ac nymphas futura p̄dicere: Themidis dee obscura dantis respōsa tēplū deiecerunt. Illa p̄o idignata ferā imisit vulpē (vt Greci narrāt) q̄ pecora ꝛ agrestes vexaret. ad eā opprimēdā cum alia Grecie iuuētute puenit ꝛ Cephal⁹ cū Lelapa cane

q̄ cū i ferā ineuitabile iaculū foret ꝯiectur⁹/ vtrūq̃ aspexit i saxa ꝯmutatū. Accipe mirādū. audi rē admiratiōe dignā. Naiades. nymphe. Carmina. vaticinia/ p̄dictiones. Soluūt. exponūt. Precipitata. deiecta ꝯtempta. Ambagū. dictorū ambiguorū. Alma Themis. sctā. Nā Themis (vt Pōpei⁹ ait) Dea fuit/ q̄ hoīb⁹ ꝑcipiebat id petere/ qd̄ honestū ꝛ fas esset. vn̄ ꝛ ꝓ eo qd̄ nos fas dicim⁹/ θέμις frequēter ponit a Grecis. Inulta. ipunita. Aonijs Thebis. Aonia em̄ ꝑs est Beotie: scite ꝓo epitheto distīxit. Nā Thebe multarū vrbiū nomē est: vt diximꝰ. Cessit ꝛ exitio multis: ꝑniciosa i multis fuit. Pecorūq̃/ suoq̃: agricole/ inq̄t/ illā ferā ꝛ sua/ ꝛ pecorū morte pauerūt. multos em̄ ex illis deuorauit fera. Indagine. multitudine hoīm inq̄rētū. Sic Verg. Saltusq̃ idagine cingūt. Indagare aūt/ vn̄ indagīnē declinam⁹/ est diligēter inq̄rere. Sūma lina. sūmos funes/ metonymia ē: ex lino em̄ funes ꝯficiunt. Positarū plagarū. tēlorū retiū. Copula. vinculū q̄ canes colligāt. Et cetū. canū multitudinē. Non segnior alite. velox vt auis. Ludit. deludit/ decipit. Innuit aūt poeta vulpem illā ferā fuisse. Vulpes em̄ circūcurrēdo marie canes eludūt. Lelapa a velocitate ꝛ ipetu nomē hoc iditū fuit cani λαῖλαψ em̄ Turbo d̄r/ q̄ vēt⁹ est maxime ipetuosus. Pugnat exuere. conat detrahere. Morātia. remorātia/ retinētia. Tēdit. cōtēdit/ conat. Vix bn̄ miss⁹ erat. quāta fuerit velocitate canis ille/ apte declarat Cephalus/ quē vix dimissuꝫ nō poterāt videre. Missus. dimissus. Vestigia pedū. signa pedū. Habebat. tenebat. Expulse glandes. emisse funda glādes plumbee. Cōtorto verbere. contorta funda. Calam⁹. sagitta ex calamo ꝯfecta. Gortyniaco ab arcu. Cretēsi. Nā Gortyn q̄ ꝛ Gortys d̄r: vrbs est Crete/ a Gorty heroe dcā. Hec et Larissa et Cennia fuit appellata. Apex. vertex. Tollor in hunc. in illum verticem ascēdo. Quo. cursu.

Modo

Ka ph. ☞ ¶ Modo. iterdũ. ¶ De prehẽdi. cõprehẽdi. ¶ Modo se subducere. interduz se subtrahere. ¶ Callida. astuta. ¶ Limite recto. iti nere. ¶ In spatiũ. rectum subaudi iter. ¶ Quo. in quo cursu. ¶ In gyrũ in orbẽ. ¶ Hosti. cani Lelapi. ¶ Imminet. instat. ¶ Uanos morsus. inanes/ q2 feram cõprehẽdere nõ poterat. ¶ Ad iaculi vertebar opẽ. volebã inquit mittere iaculum. ¶ Qd dextera lebat. gestũ exprimit iaculũ emittere volẽtis. ¶ Amẽtis addere. iponere. Amẽta aũt sunt lora/ q̃b9 iacula facilius/ lõgiusq3 emittuntur. ¶ Lumina deflexi. oculos remoui a cane z fera. ¶ Eodẽ. ad eũdẽ locũ. ¶ Mirũ. res miranda. Est ãt ĩteriectio affectui seruiens. ¶ Duo marmora. duo marmorea signa. Sic qui dẽ Ouidi9/ alij aũt scribũt Cephali canẽ in celũ fuisse sublatũ/ sydusq3 effectũ/ quẽ greci Siriũ: latini Caniculã vocãt. ¶ Affuit. auxilio fuit. ¶ Hacten9. locutus est Cephalus subaudis. ¶ Iaculo qd crimen in ipso est? que inquit in iaculo est culpa? Memor enim Phocus eorũ q̃ Cephalus dixerat/ merito ipsum rogat/ cuius mali causa fuerit iaculũ illud/ quo se Cephalus cũ cõiuge p̃ditũ fuisse aiebat. ¶ Reddidit. respõdẽdo exposuit. ¶ Gaudia principiũ. carmen est antithetis exornatũ. Nã gaudiũ dolori opponit. ¶ Referã. narrabo. ¶ Iuuat o meminisse beati Temporis Eacide. sũia est catholica et generalis. ¶ Rite felix. perfecte felix. ¶ Amor socialis. ab effectu qd socios reddat. ¶ Thalamos Iouis. nuptias Iouis. ¶ Uen9 ipsa. q̃ est pulchritudinis Dea z venustatis. ¶ Equales flamme. par amor ¶ Sole fere radijs. matutino/ inquit/ tpe in syluas ad venãdũ ire solebã. Est enim matutini tpis periphrasis. ¶ Cacumina. montiũ summitates. ¶ Iuueniliter. iuuenũ more. ¶ Naribus acres. odori. ¶ Lina nodosa. retia. ¶ Aura fenis. luanto: iucũda. Est autem pulchra anadiplosis eum repetitiõe/ qua significat Cephalus aurã illã sibi gratissimã fuisse. ¶ Releuare estus. leues facere: Solis

Temporis Eacide: quo primos rite per annos
Coniuge eram felix: felix erat illa marito.
Mutua cura duos/ z amor socialis habebat.
Nec Iouis illa meo thalamos preferret amori:
Nec me que caperet: non si Uenus ipsa veniret:
Ulla erat. equales vrebant pectora flamme.
Sole fere radijs feriẽte cacumina primis
Uenatum in syluas iuueniliter ire solebam:
Nec mecum famuli/ nec equi/ nec naribus acres
Ire canes/ nec lina sequi nodosa solebant.
Tutus eram iaculo. sed cum satiata ferine
Dextera cedis erat: repetebam frigus z vmbras/
Et que de gelidis exibat vallibus: auram.
Aura petebatur medio mihi lenis in estu.
Auram expectabam. requies erat illa labori.
Aura (recordor enim) veniam cantare solebam:
Meq3 iuues: intresq3 sinus gratissima nostros.
Utq3 facis: reuelare velis/ quibus vrimur estus.
Forsitan addideram (sic me mea fata trahebant)
Blanditias plures: z tu mihi magna voluptas/
Dicere sum solitus. tu me reficisq3 fouesq3.
Tu facis: vt syluas: vt amem loca sola: meoq3
Spiritus iste tuus semper capiatur ab ore.
Uocibus ambiguis deceptam prebuit aurem
Nescio quis: nomenq3 aure tam sepe vocatum
Esse putat nymphe: nympham mihi credit amari.
Criminis extemplo ficti temerarius index
Procrin adit: linguaq3 refert audita susurra.
Credula res amor est. subito collapsa dolore/
Ut mihi narratur: cecidit: longoq3 refecta.
Tempore se miseram. se fati dixit iniqui.
Deq3 fide questa est: z crimine concita vano
Quod nihil est: metuit. metuit sine corpore nomẽ.
Et dolet infelix veluti de pellice vera.
Sepe tamen dubitat: metuitq3 miserrima falli.
Indicioq3 fidem negat. z nisi viderit ipsa:
Dammatura sui non est delicta mariti.
Postera depulerant Aurore lumina noctem.
Egredior syluasq3 peto: victorq3 per herbas
Aura veni dixi: nostroq3 medere labori.

¶ Procris mors.

Munere me Cephali fudit manus impia nostre:
Causa necis iaculum non fuit: aura fuit.

Et subito gemitus inter mea verba videbar
Nescio quos odisse. veni tamen optima dicens
Fronde leuem rursus strepitum faciente caduca
Sum ratus esse feram: telumq3 volatile misi.
Procris erat. medioq3 tenens in pectore vulnus
Hei mihi conclamat. vox est vbi cognita fide

Solis feruores. ¶ Et tu mihi magna voluptas. he sunt blãditie/ quibus vtebatur Cephalus ad aurã. ¶ Loca sola. deserta. ¶ Uocib9 ambiguis. verbis dubijs/ que tum ad aurã/ tũ ad amicã poterãt referri. ¶ Extẽplo. subito. ¶ Criminis. ficti falsi. ¶ Temerari9. incõsyderat9. ¶ Index. delator/ nã indices p̃prie criminũ dicuntur delatores. ¶ Lingua refert: narrat: exponit. Est autẽ pleonasmos/ lingua enim redũdat. ¶ Susurra. murmura z voces/ quibus auram vocabat. ¶ Credula res amor est. causa est cur Procris subito collapsa ceciderit. Amãtes nãq3 facile omnia credũt. Creduli aũt dicũtur/ qui facile nimium credũt. ¶ Refecta: recreata. ¶ Fati iniqui. infelicis sortis. ¶ Deq3 fide questa est. lamẽtata est/ inquit/ q illi fidẽ datã fregisset. ¶ Cõcita. commota. ¶ Sine corpore. aura nãq3 corpore carere vulgo videtur. ¶ Metuit falli. timet ne decipiatur ab indice. ¶ Indicioq3 fidem negat. fidem inquit delatori z indici nõ adhibet ¶ Syluasq3 peto. in syluas vado. ¶ Uictor. voti cõpos. multas nãq3 confecerat feras. ¶ Mede. succurre. ¶ Nescio quos gemit9. quedam suspiria. ¶ Inter mea verba. inter loquẽdũ. ¶ Fronde caduca: q̃ ab arbore ceciderat. ¶ Telũ volatile. iaculũ velox. ¶ Tenẽs habẽs. ¶ Semianimẽ semimortuã. ¶ Me miserũ interpositio affectui z dolori seruiẽs Flens em̃ hec narrabat Cephalus. ¶ Trahẽtẽ. extrahere conãtem. ¶ Ulnis mollib9. brachijs tenellis. ¶ Sua dona. iaculũ: qd mihi dono dederat. ¶ Inhibere. cohibere. ¶ Iã moribũda. moriens. ¶ Coegit hec se pauca loqui. hoc ẽ vim sibi fecit: vt hec pauca loq̃ret. Sigt autẽ Cephalus illã sic virib9 fuisse defectã: vt sine maxima difficultate loq̃ nõ posset. ¶ Mecleq3 iferos deos intelligit Procris. q morientũ dij esse phibent. ¶ Per si qd merui de te bene. Id subaudis: vt p id oro intelligam9/ si qd gratũ tibi feci. sigt aũt Procris se marito in oib9 more gessisse. Sic Dido apud Uergiliũ. Si bene quid de te merui.

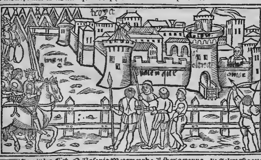
Ra ph. ¶ Perqꝫ manentē amorē pmanentē:pseuerantē. ¶ Causā mortꝫ.ἐξήγησις et expositio. ¶ Incumbere nostris thalamis:nr̄os thalamos occupar̄/aurā autē nymphā eē putabat Procris ¶ Sensi:cognoui. ¶ Labitur:moritur. ¶ Exhalat:expirat. ¶ In nostro ore.archaismos est ꝛ figura loquēdi vetusta. Nūc ei i soluta ꝑsertim orōne/dicere tur i nostrū os. ¶ Secura: pellicis cura liberata. Iaꝫ enim ex Cephalo cognouerat aurā nō eē nymphā vt ipsa putabat:sed lenem vētoꝝ flatū. ¶ Vultu meliore:letiore. ¶ Flentibus: Phoco ꝛ filijs Pallantis. ¶ Duplici cum prole:cum duob⁹ filijs Telamone et Peleo/q̄ mihi tū delectum habuerāt. ¶ Nouoqꝫ milite:cū nouis militib⁹. Est ei synecdoche:nō solū poetꝫ: sed historicis quoqꝫ familiaris.

¶ Fabule prime octaui libri argumentum.

La ct. ¶ Iaꝫ nitidum ꝛc. Minos Iouis ei Europe filius cū

Coniugis:ad vocem preceps/amensqꝫ cucurri.
Semianimē:ꝛ sparsas fedantē sanguine vestes/
Et sua (me miserum) de vulnere dona trahentem
Inuenio:corpusqꝫ meo mihi chari⁹ vlnis
Mollibus attollo:scissaqꝫ a pectore veste
Vulnera seua ligo:conorqꝫ inhibere cruorem:
Neu me morte sua sceleratum deserat:oro.
Viribus illa carens/ꝛ iam moribunda coegit
Hec se pauca loqui. per nostri federa lecti:
Perqꝫ deos supplex oro/superosqꝫ/meosqꝫ/
Per si quid merui de te bene/perqꝫ manentem
Nunc quoqꝫ:cū pereo/cām mihi mortis/amorem:
Ne thalamis Auram patiare incumbere nostris.
Dixit:ꝛ errorem tum deniqꝫ nominis esse
Et sensi/ꝛ docui:sed quid docuisse iuuabat?
Labitur:ꝛ parue;fugiunt cum sanguine vires.
Dumqꝫ aliquid spectare potest:me spectat:ꝛ in me
Infelicem animam:nostroqꝫ exhalat in ore.
Sed vultu meliore mori secura videtur.
Flētib⁹ hec lachrymans heros memorabat:ꝛ ecce
Eacus ingreditur duplici cum prole:nouoqꝫ
Milite:quem Cephalus cū fortib⁹ accipit armis.

propter filium Androgeū interēptū ab Atheniēsib⁹ penas repeteret/Megarā in qua vrbe Nisus regnabat ptinue cū Atheniēsib⁹ accessit:q̄ expugnata anio pceperat occisis ꝑsidijs hostiū victoriā psecutuꝝ. Interque Scylla Nisi filia sepe murū ascēdi delectāsi gr̄a ꝑpter lapidē vocalē/q̄ Apollinis cithare posit⁹ sonuꝫ a dieceratt: vt aiaduertit Minoē asidenteꝫ vtbi cultu regali/bellicisqꝫ reb⁹ iteresse/pulchritudine ei⁹ exarsit:ꝛ cū potiēdi nullaꝫ viā iueniret:vt victorē hostē faceret gloriosuꝫ: crinē purpureū abscidit genitori dormienti:q̄ fata patrie continebantur. Quem cuꝫ referatꝭ portis accepto hoste ad Minoeꝫ pertulisset: ille impiuꝫ facinus aduersatus nouissime eam naufragio recipere voluit: patre iam in auem transfiguratoꝫ:quaꝫ Greci Alieton dicunt:ꝛ persequente filiaꝫ/illa quoqꝫ in volucrem Cirinem transfigurata est.

Ra ph. IAm nitiduꝫ retegēte die. Redituꝫ Cephali cū auxilijs ad Eaco acceptis poeta describens concinne octauum cum septimo libro connectit. Regente autem fere legitur: sed corrupte/vt mihi q̄dē videt. Nā retegēte vt legat̄ꝛ sensus exposcit ꝛ metri ratio ꝛ celeritas:qua Cephalū cū militib⁹ ab Eaco traditis Athenas rediisse poeta ostē

¶ P. O. Nasonis Metamorpho. Liber octauus.

IAm nitidū retegēte diē: noctisqꝫ fugāte
Tpa Lucifero cadit Eur⁹ ꝛ hūida surgūt
Nubila/dāt placidi cursū redeūtib⁹ austri
Eacidis:Cephaloqꝫ/quib⁹ feliciter acti
Ante expectatum portus tenuere petitos.
Interea Minos Lelegeia littora vastat:
Pretentatqꝫ sui vires Mauortis in vrbe
Alcathoe/quā Nisus habet:cui splendidus ostro
Inter honoratos medio de vertice canos
Crinis inherebat magni fiducia regni.

dit. Solent eñ poete rerū nature/quas describunt/ ꝑis compositionē accōmodare/vt si q̄d celeriter factum velint/pedibus vtātur plures syllabas breues habētibus ꝛ ꝯtra. Retegēte igitur legat̄:vt itelligamus aperiēte ꝛ ostēdente. Nam retegere est ōndere atqꝫ aperire:vt diximus. ¶ Noctisqꝫ fugāte:vtrūqꝫ ad altero pēdet. Cū ei retegit dies/nox fugat̄/ꝛ contra. ¶ Lucifero. Lucifer

Sexta resurgebant orientis cornua Lune:
Et pendebat adhuc belli fortuna: diuq3
Inter vtrunq3 volat dubiis victoria pennis.

¶ Turris muri vocales.

Si fit Apollinee vocalis testa conche
Contractu turris: nũ lyra saxa trahet?

Regia turris erat vocalibus addita muris
In quibus auratam proles Latonia, fertur
Deposuisse lyram: saxo sonus eius inhesit.
Sepe illuc solita est ascendere filia Nisi:
Et petere exiguo resonantis saxa lapillo:
Tunc cum pax esset. bello quoq3 sepe solebat
Spectare ex illa rigidi certamina Martis.
Iamq3 mora belli proceru3 quoq3 nomina norat:
Armaq3/ eq̃sq3/ hitusq3/ Cydoneasq3 pharetras.
Nouerat ante alios faciem ducis Europei
Plus etiam: quam nosse sat est. hac iudice Minos
Seu caput abdiderat cristata casside pennis:
In galea formosus erat. seu sumpserat ere
Fulgentem clypeum: clypeum sumpsisse decebat.
Torserat adductis hastilia lenta lacertis/
Laudabat virgo iunctam cum viribus artem.
Impositis calamis patulos sinuauerat arcus:
Sic Phebum sumptis iurabat stare sagittis.
Cum vero faciem dempto nudauerat ere:
Purpureusq3 albi stratis insignia pictis
Terga premebat equi/ spumantiaq3 ora regebat:
Vix sua. vix sane virgo Niseia compos
Mentis erat. felix iaculum: quod tangeret ille:
Queq3 manu premeret: felicia frena vocabat:
Impetus est illi (liceat modo) ferre per agmen
Virgineos hostile gradus. est impetus illi
Turribus e summis in Gnossia mittere corpus
Castra: vel eratas hosti recludere portas:
Vel si quid Minos aliud velit. vtq3 sedebat
Candida Dictei spectans tentoria regis
Leter ait: doleamne geri lachrymabile bellum:
In dubio est. doleo q̃ Minos hostis amanti est.
Sed nisi bella forẽt: nunquã mihi cognitus esset:
Me tamen accepta poterat deponere bellum
Obside: me comitem/ me pacis pignus haberet.
Si que te peperit: talis pulcherrime regum/
Qualis es ipse/ fuit: merito deus arsit in illa.
O ego ter felix: si pennis lapsa per auras
Gnossiaci possem castris insistere regis:
Fassaq3 me: flammasq3 meas/ qua dote rogarem/
Vellet emi. tantum patrias ne posceret arces.
Nam pereant potius sperata cubilia: q̃ sim
Proditione potens. quãuis sepe vtile vinci

Raph. Quã stella ẽ Veneris: quãq3 errãtiũ ĩfima/ terreq3 pxima: vt scribit Cice. i lib. de Nat. deor: q̃ Φωσφορος grece vocat. ¶ Cadit Eurus: stare desinit. ¶ Placidi Austri: lenes/ nõ vehemẽtes. Auster aũt vẽt' est nubilosus. ¶ Cursum: celerẽ nauigationẽ. ¶ Ante expectatũ: anteq3 expectarent. ¶ Port' petitos: Athenienses port': q̃ puenire cupiebãt. ¶ Interea Minos: cũ Megara Minos oppugnaret/ Scylla Nisi regis filia Minois ipi' amore capta: ei patriã pdere decreuit. Pri igit dormiẽti purpureũ capillũ, i q̃ pris salus continebat/ recidit: quẽ cũ ad Minoẽ ptulisset cõuicijs repulsa atq3 cõtẽpta in auẽ Cirin fuit puersa: cũ iã pater Nisus i Haliaetũ auẽ fuisset pmutat'. ¶ Lelegeia littora: Megarensia/ a Lelege Neptuni filio (vt dixim') cõdita a q̃ Megarẽses Leleges fuerũt appellati/ q̃ pmũ Insulares fuerũt: deide i ptinẽtẽ migrarũt: Caresq3 appellati fuerũt: vt Herodotus narrat. ¶ Sui Mauortis: sui belli. ¶ Alcathoe vrbs est q̃ eadẽ eẽ cũ Megaris videt: ab Alcathoo Pelopis filio q̃ Megareo in regno successit/ cognominata. Altera q̃q3 ex Megarẽsiũ arcib' Alcathoe vocatur/ vtpote ab Alcathoo edificata: cui' cũ iaceret fundamẽta/ dijs q̃ vestibulares dñt/ pmus oĩm sacrificasse fert. ¶ Quã Nisus h3 possidet. Nis' ei ex q̃tuor Pãdionis Athenarũ regis filiis vn' fuit: cui (vt Strabo narrat) in regni diuisione a Pãdiõe facta Megara obtigerũt. Nisus etiam Megarẽsiũ est mõs a Niso rege ibi sepulto cognominat'. ¶ Ostro: purpura. ¶ Magni fiducia regni: quãdiu eũ crinẽ illũ haberet/ puari nõ poterat regno. ¶ Sexta resurgebãt: sexto mẽse post ceptã obsidionẽ Megara pdita fuisse ait. ¶ Pẽdebat: suspẽsa erat. ¶ Inter vtrũq3: Minoem & Nisum. ¶ Dubijs pẽnis: dubio euẽtu. Incertus nãq3 semp est belli euẽtus: alatã ãt victoriã effingit poeta/ q̃ mõ huc/ modo illuc volare videtur. ¶ Regia turris erat: turrĩ describit/ cui' muri tũc vocales fuerũt effecti: cũ ibi Apollo operã ad murũ edificandũ

Alcathoo pstiturus auratã deposuit lyrã: nã lyre sonus in parietes trãsiuit. Si quãnãq3 calculo feriat/ haud aliter isonat (vt Pausanias scribit) q̃ cithara pulsata. ¶ Vocalibus: resonantibus: vocem reddẽtib'. ¶ Proles Latonia: Apollo. ¶ Petere: pcutere. ¶ Mora belli: diuturnitate belli. ¶ Procer: ducũ. ¶ Cydoneas: Cretẽses. Cydonia ei vrbs est Crete q̃ pri' Apollonia fuit vocata/ a Cydone Apollinis & Acalidis filie Minois filio cognominata. ¶ Ducis Euro: Minois Iouis & Europe filij. Nam ex Europa Iuppiter tres liberos suscepit/ vt scribit Dio Minõ/ Rhadamãtũ/ Sarpedonẽ. ¶ Plus etiã q̃ nosse sat est: nã eũ etiã amabat. ¶ Abdiderat: occultauerat texerat. ¶ Cristata casside galea cristis ornata: est ei nomẽ pricipio sile. ¶ Torserat: iaculatus fuerat. nã torq̃re est cũ ipetu iacere. vnde etiam tormẽta dicta sunt instrumẽta bellica/ q̃bus lapides iaciuntur. ¶ Adductis lacertis: retroductis. morẽ aũt exprimit iaculantiũ/ q̃ brachia reducere solẽt. ¶ Sinuauerat: curuauerat: cõtraxerat. ¶ Dẽpto ere: deposita galea. ¶ Purpure': purpurat'. ¶ Strati pictis: ephippijs variorũ colorũ. ¶ Terga pmebat eq̃: eq̃tabat. eleganter aũt virginis amore capte mores ĩbsq3 effingit poeta. ¶ Vix sua. hoc ẽ vix i sua erat ptãte. ¶ Liceat modo: modo possit. ¶ Ferre virgineos gradus. idest ire. ¶ Gnossia castra: Cretensia. Gnossus eñ vrbs ẽ Crete. ¶ Recludere: apire. ¶ Eratas portas: ere ferro munitas & tectas. ¶ Vel si quid Minos. significat Scyllã Minoi i oib' q̃cũq3 ipse vellet/ morẽ fuisse gesturã. ¶ Dictei regis: Cretensis. Nam Dicte mons est Crete: vnde Dicteus declinat. ¶ Leter ait: doleamne. cogitatiões Scylle Minois amore capte: tam aperte a poeta describuntur/ vt nullam fere exigãt enarrationez. ¶ In dubio est. mihi subaudiat. ¶ Dubitat ei Scylla/ vtrũ poti' letari bello aduers' patrẽ sumpto an dolere debeat. ¶ Sed nisi bella forent: colligit sibi potius letandũ esse bello/ q̃ dolendũ

Victoris placidi fecit clementia multis.
Justa gerit certe pro nato bella perempto:
Et causaq; valet/causamq; tuentibus armis:
Ut puto:vincemur. qui si manet exitus vrbem:
Cur suus hec illi reseret mea menia Mauors?
Et non noster amor? melius sine cede/moraq;.
Impensaq; sui poterit superare cruoris.
Nam metuo certe:ne quis tua pectora Minos
Vulneret imprudens. quis enim tã durus:vt i te
Dirrigere immitem non inscius audeat hastam?
Cepta placent:r stat sententia tradere mecum
Dotalem patriam:finemq; imponere bello.
Verum velle parum est. aditus custodia seruat:
Claustraq; portarum genitor tenet. hũc ego solũ
Infelix timeo:solus mea vota moratur.
Dij facerent:sine patre forem. sibi quisq; pfecto
Est deus. ignauis precibus fortuna repugnat.
Altera iam dudum succensa Cupidine tanto
Perdere gauderet:quodcunq; obstaret amori.
Et cur vlla foret me fortior? ire per ignes:
Et gladios ausim. nec in hoc tamen ignib' vllis
Aut gladiis opus est. opus est mihi crine paterno.
Ille mihi est auro pretiosior. illa beatam
Purpura me:votiq; mei factura potentem.
Talia dicenti curarum maxima nutrix
Nox interuenit:tenebrisq; audacia creuit.
Prima quies aderat:qua curis fessa diurnis
Pectora somn' hẽt. thalamos taciturna pẽnos
Intrat:r (heu facinus) fatali nata parentem
Crine suum spoliat:predaq; potita nefanda
Fert secũ spolium sceleris:progressaq; porta
Per medios hostes (meriti fiducia tanta est)
Peruenit ad regem:quem sic affata pauentẽ est.
Suasit amor facinus proles ego regia Nisi
Scylla tibi trado patriãq;:meosq; penates.
Premia nulla peto:nisi te. cape pignus amoris
Purpureum crinem:nec me nunc tradere crinẽ:
Sed patrium tibi crede caput. scelerataq; dextra
Munera porrexit. Minos porrecta refugit:
Turbatusq; noui respondit imagine facti.
Dij te summoueant o nostri infamia secli
Orbe suo:tellusq; tibi:pontusq; negetur.
Certe ego non patiar Jouis incunabula Creten:
Qui meus est orbis:tantum contingere mõstrũ.
Dixit. r:vt leges captis iustissimos auctor
Hostibus imposuit:classis retinacula solui
Jussit:r eratas impleri remige puppes.
Scylla freto postq̃ deductas nare carinas:
Nec prestare ducem sceleris sibi premia vidit:

Ra ph. ¶Scylla:nisi eẽt bellum fuisset:nũq; Minoẽ cognouisset. ¶Me obside accepta. obsides dicunt q̃ in federib' impio alteri' ea ↄditiõe tradũt:vt si dator obsidias fide recedat:recipiẽtis sit tue in corp' r vitã illius qui obses tradit' est. ¶Si q̃ te pepit. Europa. ¶Merito de' arsit in illa. hoc est merito Juppiter illã amauit. ¶Ter felix ↄfecte beata. ¶Ternari' eñ numer' est pfect'. ¶Fassaq; meas. ordo est r sensus. Et ego ↄfessa me filiã esse Nisi regis:r amores meos: rogarẽ ipm q̃ dote vellet emi r esse me'. Se aũt oia Minoi traditurã Scylla sir pterq; patris regnum. ¶Tũ patria sne posceret arces. tũ (inq̃t) rogarẽ ne patris regnũ dotẽ postularet. De pditiõe aũt iã incipit cogitare scylla ¶Sperata cubilia. sperati ↄcubitus:qui in lectis r cubilib' fiũt. ¶Quã sim pditione potẽs. quã sim voti cõpos prodẽdo patrẽ. ¶Quãuis sepe vtile vici. labascit scylla:ac de pdẽdo hostib' patre tõcinat. ¶Pro nato. p filio Androgeo. ¶Et causaq; valet. iustiorẽ cãm fouet. ¶Ut puto vincemur. colligit Scylla ex iusta cã: r Minois potẽtia patrem olno victũ iri:eoq; sati' esse:vt sine cede et sanguine Minoi vrbẽ tradat. ¶Su' Mauors. sua potẽtia r vis bellica. ¶Reseret. apiat. ¶Meli' sine cede. iã vtilitatẽ Minois:r salutẽ pcurat Scylla paterne pietatis oblita. ¶Impensa sui cruoris. effusiõe sui sanguinis. ¶Immitem hastã hypallage est:nã ille immitis intelligit. ¶Cepta placẽt. cõsilia subaudiat. ¶Stat snia placet:firmaq; ac cõstãs est snia. ¶Dotalẽ patriã. in dotẽ patriã pdere: vt me accipiat:secũq; auehat. ¶Aditus. portarũ ingressus. ¶Custodia. custodũ turba ¶Claustra portarũ. claues portarũ vrbis. ¶Mea vota. meã cupiditatẽ. ¶Morat. remoratur. ¶Sibi quisq; pfecto Est deus adeo impia est Scylla:r amore ceca:vt deos esse neget. Unũquẽq; aũt sibi deũ esse ac idcirco nullo deor opus esse auxilio: cum vnusquisq; id a seipso petere possit. ¶Ignauis p̃cib'. ignauor q̃ sunt pusillanimes. ¶Succẽsa. inflãmata. ¶Tãto Cupidine. tam magno amore. ¶Perdere. e medio tollere. ¶Et cur vlla foret. esse debeat. Seipsam aũt reprehendit Scylla q alia q̃ se audacior inueniat. ¶Nec in hoc tñ ignib' vllis. a facili argumẽtat Scylla. ¶Heu facinus. exclamatio cũ quodam poete dolore in Scylle impietatẽ:que sustinuerit patrẽ illo crine fraudare:in quo regni fatũ ↄtinebat. ¶Fatali crine. in quo vrbis fata ↄtiebat. ¶Spoliũ sceler. crinẽ purpureũ: quo scelerate nimiũ patrẽ spoliarat. ¶Progressa. egressa ¶Meriti. beneficij. quo Minoẽ pseq̃bat. est aũt parenthesis acclamatione admirationis plenã ptinẽs. ¶Pauentẽ. nouitate rei stupescẽtẽ. ¶Suasit amor faci'. remotiõe criminis in se excusanda vtit Scylla:nã in amorẽ crimẽ refert. ¶Scylla Nisi filia subaudiat. Preceptũ ẽ enĩ vt genitiui noĩbus ppriis hoim iũcti ad patres:maritosue referãtur:vt apud Verg. Hectoris Andromache. r hoc loco Scylla Nisi. Illic enim vxor:hic filia intelligitur. ¶Patriũ caput. paternã vitam. ab illo nãq; crine lata Nisi pẽdebãt. ¶Minos porrecta refugit. Minos tanta fuisse iustitia apud supos fert/ vt apud inferos iudex fuerit ↄstitut'. Pulchre igitur decorũ seruat poeta:quo vbiq; Minoẽ iustũ esse ostẽdit. ¶Imagine. cogitatione. ¶Noui facti iniustitati sceleris ¶Dij te submoueãt. penã r suppliciũ quo olim parricide afficiebant:Scylle Minos impẽcat. In corio nãq; insuebãtur cũ simia:gallo:r serpẽte:ac in mare fluuiũue pijciebant:ne aut celũ aspicere:aut in terra:aquaue ↄdescere possent. vt Ad legem Pompeiam scribũt Jurisconsulti.

Consumptis precibus violentam transit in iram:
Intendensq; manus passis furibunda capillis:
Quo fugis: exclamat: meritorum auctore relicta
O patrie prelate mee: prelate parenti
Quo fugis immitis: cuius victoria nostrum
Et scelus: ⁊ meritum est: nec te data munera: nec te
Noster amor mouit: nec spes omnia in vnum
Te mea congesta est: nam quo deserta reuertar?
In patriam? superata iacet. sed finge manere:
Proditione mea clausa est mihi. patris ad ora:
Que tibi donaui? ciues odere merentem.
Finitimi exemplum metuunt. obstruximus orbem
Terrarum nobis: vt Crete sola pateret.
Hanc quoq; si prohibes: ⁊ nos ingrate relinquis:
Nō genitrix Europa tibi est: sed inhospita Syrtis:
Armenieue tigres: Austroq; agitata Charybdis.
Nec Ioue tu natus: nec mater imagine tauri
Lusa tua est: generis falsa est hec fabula. verum
Et ferus: ⁊ captus nullius amore iuuence
Qui te progenuit: taurus fuit. exige penas
Nise pater. gaudete malis modo prodita nostris
Menia. nam fateor merui: ⁊ sum digna perire.
Sed tamen ex illis aliquis: quos impia lesi:
Me perimat. cur qui vicisti crimine nostro:
Insequeris crimen? scelus hoc patrieq; patriq;.
Officium tibi sit. te vero coniuge digna est:
Que toruum ligno decepit adultera taurum:
Discordemq; vtero fetum tulit. ecquid ad aures
Perueniunt mea dicta tuas? an inania venti
Uerba ferunt: idemq; tuas ingrate carinas?
Iamiam Pasiphaen non est mirabile taurum
Preposuisse tibi. plus tu feritatis habebas.
Me miseram: properare iuuat: diuulsaq; remis
Unda sonat: mecumq; simul mea terra recedit.
Nil agis o frustra meritorum oblite meorum:
Insequar inuitum: puppimq; amplexa recuruam
Per freta longa trahar. vix dixerat. insilit vndis:
Consequiturq; rates faciente Cupidine vires:
Gnosiaceq; heret comes inuidiosa carine:

ℭ Nisus in Halyetum.

Membra purpureo priuauit Scylla capillo:
Est auis: hanc volucrem non Halyetus amo.

Quā pater vt vidit (nam iam pendebat in auras
Et modo factus auis fuluis Halyetus in alis)
Ibat: vt herentem rostro laceraret adunco.

ℭ Scylla Nisi in auem.

Regia que fueram Nisi pulcherrima proles:
Sum volucris nomen Ciris adepta meum.

Illa metu puppim dimisit: ⁊ aura cadentem
Sustinuisse leuis: ne tangeret equora: visa est.
Pluma fuit. plumis in auem mutata vocatur

Ra ph. ℭ Summoueant. repellāt. ℭ Incunabula Iouis. vbi nutritus educatusq; fuit Iuppiter. Incunabula nāq; dicunt lectuli: in quibus infātes quiescūt. ℭ Cretē. Crete insula est, maxia altero latere ad austrū: altero ad septētrionē versa inter ortū: occasūq; porrigit: cētū olim vrbibus clara: vn Hecatompolis a Grecis fuit appellata. Uer. Creta Iouis magni medio iacet insula pōto. Mons Ideus vbi ⁊ gentis cunabula nostre: centū vrbes habitāt magnas vberrima regna. Dicta est aūt Creta: vel a Crete Iouis ⁊ Idee nymphe filio / vel a Crete vna Hesperidum. Non solū aūt Creta: sed aliis quoq; noībus fuit appellata. Nā ⁊ Eria ⁊ Idea ⁊ Chthonia ⁊ Curetis ⁊ Macara: hoc est felix phibet cognoīata. ℭ Qui meus est orbis. tā ampla est Crete insula: vt merito orbis appellari possit. ℭ Tm̄ monstrū. que ꝯ naturā fiūt mōstra vocant. Patrē aūt ꝓditā a filia maxie ꝯ nāz esse vr. ℭ Classis retinacula. q̄ ore dicunt. ℭ Passis capillis. sparsis / dissolutis. ℭ Et scelus. quia prodidit patrē. ℭ Et meritū: q̄a victorē effecit Minoē. ℭ Cōgesta: collata. ℭ Nā quo deserta reuertar: elegās figura ē ⁊ rogat / ⁊ sibi ipsa rn̄det Scylla. Colligit aūt nihil sibi loci eē relictū / quo reuerti possit. ℭ Deserta: abs te derelicta. ℭ Patris ad ora: Que tibi donaui: reuertar ne: inquit / Scylla in conspectū patris / cuius vitam ⁊ fortunam tibi bono dedi? ℭ Finitimi exemplū metuūt: vicini inquit timet / ne mei exēplo filie sue parentes ꝓdāt. ℭ Obstruximus: clausimus. ℭ Ut Crete sola pateret: vt in Creten solam venire possem. ℭ Sed inhospita Syrtis: inhospitalis. Est autem tropus metonymia. Continens em̄ pro contento positum est. Accole nāq; Syrtium feri sunt: ⁊ peregrinis infestissimi. ℭ Austro: vento. specie em̄ ꝓ genere posuit. ℭ Agitata: vexata. ℭ Exige penas. sume penas. ℭ Insequeris. ꝑsequeris. ℭ Officiū. beneficiū ℭ Te vero cōiuge digna est. Pasiphae Minotauro: tauri amore capta opera Dedali in lignea vacca inclusa cū eo coitū sustinuit: ex q̄ ꝯceptus

bitus Minotaurus est natus: qui partim Minoē: partim taurū repñtabat. ℭ Toruū taurū. terribilē aspectu. ℭ Ligno. lignea vacce forma. ℭ Discordē fetū. differētē partū. Nā vir ⁊ taurus videbat Minotaurus. ℭ Ecquid ad aures? an ne laq̄ mea v̄ba audis? Dubitat em̄ Scylla an v̄ba sua ad aures Minois perueniāt. Ecq̄d aūt particula est interrogatiua affectui ⁊ indignatiōi seruiēs. ℭ Iamiā Pasiphaē. anadiplosis et ꝯduplicatio indignāti maxime ꝯueniēs. ℭ Properare iuuat. me inquit delectat festinare. In volucrē nāq; cōuertebat. ℭ Diuulsa. discussa: ꝑcussa. ℭ Mea terra recedit. recedere videt nauibus abeūtibus: hoc autē ex opinione vulgari est dictum. ℭ Insilit vndis. i. in vndas salit ⁊ aq̄s. ℭ Comes inuidiosa. in minoē maximā ꝯcitās inuidiā. ℭ Halyetus. spēs est aquile clarissima oculoꝝ acie Halyetus: vt Pli. scribit: librās ex alto sese: visoq; pisce i mari ꝑceps in eū ruens: ⁊ discussis pectore aq̄s rapiēs. ℭ Ciris. ἀπὸ τοῦ κείρειν hoc est a tondēdo fuit appellata. Que aūt de Niso ⁊ vrbis captiuitate poeta memorant: Megarēses (vt Paus. scri.) vera fuisse negāt. Nolūt em̄ illi assentiri: q̄ vrbē suā Niso regnāte captā fuisse aiant. Sed Megareū Nisi generū in regnū successisse: ⁊ deinceps Alcathoū Megarei filiū asserūt. Uidet̄ q̄dem Alcathous eo tpe ex Elide venisse (inquit) quo Nisus mortuus est: Megarēsibus rebus afflictis: cuius rei argumētum est: q̄d statim murum edificauit: q̄ vetus iam dirutus esset a Cretēsibus. La ct.

ℭ Fabule. ij. libri octaui argumētum.

ℭ Nota Ioui. Mi. rc. Minos victor cū Athenēsibus stipēdiū iposuisset: vt nobilis liberi quotānis ad Labyrinthū a Dedalo factū mitterent: qui Minotauro obiicerētur: quē Pasiphae solis filia Minois vxor eius dē Dedali fabri ope iūcta tauro enixa fuerat. Tertio stipēdio Theseus Egei ⁊ Ethre filius in insulā Cretā deuectus / Ariadne Minois ⁊ Pasiphaes filie q̄ pulchritudine eius exarserat amore periculū capitis effugit. Digrediēs itaq; Athenas

ℭ cū

Ciris. & a tonso est hoc nomen adepta capillo.
¶ Uota Ioui Minos taurorum sanguine centum
Soluit: vt egressus ratibus Curetida terram
Contigit: & spolijs decorata est regia fixis.
Creuerat opprobrium generis: fedumq; patebat
Matris adulterium monstri nouitate biformis.
Destinat hunc Minos thalami remouere pudorẽ/
Multiplicique domo cecis includere tectis.
Dedalus ingenio fabre celeberrimus artis
Ponit opus/turbatq; notas/ & limina flexu
Ducit in errorem variarum ambage viarum.
Nec secus ad liq̃dis Phrygius Meãdros in vndis
Ludit: & ambiguo lapsu refluitq;/fluitq;/
Occurrensq; sibi venturas aspicit vndas:
Et nunc ad fontes: nunc ad mare versus apertum
Incertas exercet aquas: ita Dedalus implet
Innumeras errore vias: vixq; ipse reuerti
Ad limen potuit: tanta est fallacia tecti.

¶ Minotauri mors.

Quem Labyrinthes pauere ambage subacti
Cecropide: Theseus perdit amantis ope.

Quo postq̃ geminam tauri/iuuenisq; figuram
Clausit: & Acteo bis pastum sanguine monstrum
Tertia sors annis domuit repetita nouenis:
Utq; ope virginea nullis iterata priorum
Ianua difficilis filo est inuenta relicto:
Protinus Egides rapta Minoide Diam
Uela dedit: comitemq; suam crudelis in illo
Littore destituit. deserte: & multa querenti/
Amplexusq; & opem Liber tulit: vtq; perenni

¶ Ariadne corona in sydus.

Thesea cecropide sine te videre superbum
Minoi o cuius fixa corona polo est.

Sydere clara, foret: sumptam de fronte coronam
Immisit celo. tenues volat illa per auras.
Dumq; volant gemme: nitidos vertũtur in ignes:
Consistuntq; loco specie remanente corone:
Qui medius/nixiq; genu est: anguemq; tenentis.

¶ Ad Dedalum.

Cum tibi sint penne cur non tibi forma volucris
Dedale? sum volucri more: vir ingenio.

¶ Dedalus interea Creten/longumq; perosus
Exilium/tactusq; loci natalis amore/
Clausus erat pelago. terras licet/inquit: & vndas
Obstruat: at celum certe patet. ibimus illac.
Omnia possideat: non possidet aera Minos:
Dixit: & ignotas animum dimitti in artes:
Naturamq; nouat. nam ponit in ordine pennas
A minima ceptas/longam breuiore sequente:
Ut cliuo creuisse putes. sic rustica quondam
Fistula disparibus paulatim surgit auenis.

La ciã. Ta cũ virgine adductã: vt Diã insulã ↄtigit/ Liberũ p̃rez habuit i. malis: desertã em̃ Theseo sibi copulauit Deus memoria vt amoris existeret: corona in nomine eius inter sydera est.
Ra ph. ¶ Uota Ioui Minos. descripturus quẽadmoduz Ariadne corona in sydus fuit cõuersa. breuiter commemorat ea/ q̃ de Minotauri cede ferunt. Minos enim victor hoc tributo Athenienses pressit/ vt nono quoq; anno: quatuordecim nobiliũ liberi: hoc est septẽ pueri/ ac totidẽ virgines sorte ducti mitterentur in Cretam Minotauro obijciẽdi. Theseus igitur Egei regis filius/ cum sors ad euz peruenisset/ siue (vt Isocrates in Helene laudatione testatur) cũ tãtũ dedecus/ tãtãq; suorũ calamitatẽ ferre non posset/ sponte in Cretã p̃fectus/ Ariadne Minois regis filie amore suo capte auxilio seruatus est. Nã quo modo & Minotaurũ interficeret mõstrauit: & filũ ad ianuã fixo e Labyrintho a Dedalo extructo egrederetur/ ostendit. Quare occiso Minotauro Ariadnen/ vna cum Phedra sorore adducẽs in Diã insulã primum enauigauit/ vbi ab ingrato Ariadna relicta/ cuz se desertã quereretur/ opemq; deorum inuocaret/ Libero patri ita placuit: vt & eã sibi desponsaret: & vt eterna illius amoris memoria esset cuius coronã in celũ misérit/ cuius gẽme in stellas cõuerse sydus corone simile effecerũt. ¶ Taurorum centum: heccatomben significat/ quod erat cẽtum boũ sacrificiũ. ¶ Curetida terrã. Cretensem. nam Curetes antiquissimi Crete populi fuerũt. vñ Curetis Creta fuit cognominata. ¶ Opprobriũ. dedecus/ Minotaurus. Nã Pasiphae Cretes & solis filia ac Minois vxor/ Ueneris impulsu in tauri amorẽ incidit: cui cũ Dedali op̃a se supposuisset/ Minotaurũ peperit: q̃ partim Minoi: parti tauro similis erat. Qua ex re facile Pasiphaes matris adulteriũ fuit dep̃rehẽsuz. Ut aũt scribit Dio. ferunt Minoẽ singulis quibusq; annis solitũ fuisse taurũ oim speciosissimũ Neptuno sacrificare. Cum aũt ei foret taurus forma p̃stãtissimus/ aliũ multo inferiorẽ sacrificauit: quare iratus Minoi Neptunus Pasiphae vxori illius tauri amorẽ iniecit. Palephatus v̄o scribit Pasiphaẽ/ cũ Minos testiculorũ morbo laboraret: formosissimi iuuenis noie tauri amore captaz fuisse/ ex eoq; puerũ suscepisse/ q̃ tãdẽ cũ ferocissimus euasisset/ a Theseo fuerit iterfectus. ¶ Cecis. occultis. ¶ Dedalus ingenio. Dedalus (vt narrat Diodo.) gñe Atheniensis/ ex his vnus q̃ Erechthide vocãtur: adeo p̃clarus fuit Architectus: vt & op̃a q̃dã mirãda effecerit: & statuas q̃ aspicere/ ambulareq; & spirare videbantur effinxerit/ adeo nãq; compositio mẽbrorum apta erat: & suis partibus perfecta: vt oẽs in admirationẽ allice ret. ¶ Ponit. extruit: edificat ¶ Notas. signa: quibus loca facile discernuntur. ¶ Meandros. fluuius est Phrygie Meandros: q̃ sepenumero in se redire vr. Illi similẽ ait Labyrinthũ fuisse. ¶ Ad mare versus apertũ. interdũ inquit ad fontẽ versus redire/ interdũ ad mare spatiosuz versus fluere vr Meandrus. Uersus aũt Quis participiũ plerisq; videatur: hoc loco tamẽ p̃positio est: q̃ eleganter cũ ad/ & in prepositionibus cõnectitur: vt ad forum versus mihi ire in animo est. ¶ Acteo sanguine. Atheniensi. ¶ Tertia sors sorte enim ducebantur: q̃ mittẽdi erãt Tũc aũt Theseus fuit eductus. ¶ Annis nouenis. post nouez annos. ¶ Utq; ope virginea: postea q̃ inquit auxilio virginis Ariadnes e Labyrintho Theseus est egressus: nauẽ cõscẽdit. ¶ Nullis ite. prio. ad quã nemo eorum: qui prius missi fuerãt ab Atheniẽsibus in Cretaz vnq̃ redire potuit. ¶ Rapta Minoia. Ariadna Minois filia abducta. ¶ Diam. insula est Dia vna ex Cycladibus/ haud longe distãs a Creta Ariadne & Bacchi amoribus clarissima: quam et Naxon: & Strongylen: et Dionysiada a vinearũ fertilitate: & Siciliã minorẽ: & Callipolim appellatam fuisse Pli. scribit. Multe quoq; vrbes Die fuerunt vocitare. Est em̃ Dia vrbs Thessalie ab Eaco edificata: est Thracie altera iuxta Athon montem. tertia

Ra ₰ est Euboee: quarta est insula cũ vrbe Peloponeso adiacẽs. quinta est Lusitanie. sexta Italie iuxta Alpes septima Scythie. octaua Carie. nona Bithinie iuxta Pontũ. ¶ Diam. versus siue ad prepositiões: siue pon⁹ vtraq̃ subintelligant. ¶ Destituit. dereliquit. ¶ Sũptã de fronte coronã: illa corona d͛r a Vulcano facta ex auro ꝛ indicis gẽmis: ꝑ quas Theseus existimaᵗ de tenebris Labyrinthi ad lucẽ venisse: q̃ aurũ ꝛ gẽme in obscuro fulgorẽ luminis efficiebãt. Hãc aũt coronã (vt ait Hygin⁹) quo tpe Bacch⁹ ad Minoa venit. Ariadne muneri dedit: qua delectata stupri cõditionẽ nõ recusauit. Sed alie quoq̃ sunt priscoꝝ de hac corona opiniones. ¶ Jn. ni. ignes. in stellas splẽdẽtes. ¶ Spe. sic co. figura. nã illud syd⁹ q̃ est inter ενγονασι et Ophiuchon ob similitudinẽ corona vocaᵗ. ¶ Qui me. ni. ge. corone sydus medium esse, ait / et eius qui ενγονασι a grecis vocaᵗ: hoc est in genibus: ter⁹ / q̃ vocaᵗ ophiuchos: idest anguẽ tenẽs. ¶ Nixiq̃ genu. de hoc varie sunt antiquorũ opiniões: nã Eratosthenes illum Herculẽ esse ait paratũ ad decertãdũ / sinistra manu pellẽ leonis / dextra clauã tenentẽ. Conaᵗ naq̃ interficere draconem Hesperidũ custodẽ: q̃ nũq̃ oculos operuisse somno coact⁹ existimaᵗ / quo magis custos esse demõstreᵗ. Hoꝝ igiᵗ pugnã Juppiter admiratus inter astra constituit. Habet eñ draco caput erectũ / Hercules aũt dextro genu nixus: sinistro pede ꝑ plato / capitis eius dexterã partẽ opprimere conaᵗ: dextera manu sublata vt feriẽs. sinistra ṽo ꝓiecta cũ pelle leonis / vt is q̃ maxime dimicãs appareat. Qui plura de hoc videre cupit Hyginũ legat: varias opiniões referẽtẽ. ¶ Angueq̃ tenẽs. Ophiuchi est interpretatio / q̃ anguẽ tenẽs a nostris vocaᵗ / tenẽs manib⁹ anguẽ mediũ corp⁹ eius implicantẽ. Hũc aliĩ Phorbãta Triope filiũ: aliĩ Esculapiũ: aliĩ Glaucũ Minois filiũ: qui Esculapiĩ opa d͛r reuixisse aiũt. Anguẽ ṽo hac de cã tenere d͛r / q̃ cũ Glaucũ sanare cogereᵗ: cõclusus q̃dã loco

Tum lino medias: ꝛ ceris alligat imas.
Atq̃ ita compositas paruo curuamine flectit:
Ut veras imitetur aues. puer Icharus vna
Stabat: ꝛ ignarus sua se tractare pericla.
Ore renidẽti modo: quas vaga mouerat aura:
Captat plumas: flauam modo pollice ceram
Mollibat: lusuq̃ suo mirabile patris
Impediebat opus. postq̃ manus vltima cepto
Imposita est: geminas opifex librauit in alas
Ipse suum corpus: motaq̃ pependit in aura.
Instruit ꝛ natum: medioq̃ vt limite curras
Icare ait: moneo: ne si demissior ibis:
Unda grauet pennas: si celsior: ignis adurat.
Inter vtrũq̃ vola: nec te spectare Booten:
Aut Helicen iubeo: strictumq̃ Orionis ensem:
Me duce carpe viam. pariter precepta volandi
Tradit: ꝛ ignotas humeris accommodat alas.
Inter opus / monitusq̃ gene maduere seniles:
Et patrie tremuere manus. dedit oscula nato
Non iterum repetenda suo: pennisq̃ leuatus
Ante volat: comitiq̃ timet: velut ales / ab alto
Que teneram prolem produxit in aera nido.
Hortaturq̃ sequi: damnosasq̃ erudit artes:
Et mouet ipse suas: ꝛ nati respicit alas.
Hos aliquis tremula dum captat arũdine pisces /
Aut pastor baculo: stiueq̃ innixus arator
Uidit: ꝛ obstupuit: quiq̃ ethera carpere possent:
Credidit esse deos. ꝛ iam Junonia leua
Parte Samos fuerat: Delosq̃ / Parosq̃ relicte.
Dextra Lebyntos erat: fecũdaq̃ melle Calydne:
Cum puer audaci cepit gaudere volatu:
Deseruitq̃ ducem: celiq̃ cupidine tactus
Altius egit iter: rapidi vicinia Solis
Mollit odoratas pennarum vincula ceras.
Tabuerant cere: nudos quatit ille lacertos:
Remigioq̃ carens non vllas percipit auras.
Oraq̃ cerulea patrium clamantia nomen
Excipiuntur aqua: que nomen traxit ab illo.

¶ Ad Dedalum de Icaro.

Dedale non periit puer Icarus. ipse superstes
Nam dedit Icarijs nomine nomen aquis.

At pater infelix / nec iam pater: Icare dixit /
Icare dixit: vbi es? qua te regione requiram?
Icare dicebat: pennas aspexit in vndis:
Deuouitq̃ suas artes: corpusq̃ sepulchro
Condidit: ꝛ tellus a nomine dicta sepulti.
Hunc miseri tumulo ponentem corpora nati
Garrula ramosa prospexit ab ilice Perdix:
Et plausit pennis: testataq̃ gaudia cantu est.

loco secreto baculũ tenẽs manu cũ q̃d ageret / cogitaret: d͛r ãguis ad baculũ ei⁹ arrepsisse / quẽ, Esculapi⁹ mẽte cõmot⁹ interfecit bacillo fugiẽtẽ sepius feriens. Postea ferᵗ alter ãguis eodẽ venisse ore ferẽs herbã: ꝛ in caput ei⁹ imposuisse: quo facto illico fugisse: q̃re Esculapiũ vsum eadẽ herba Glaucũ ad vitam reuocasse. Itaq̃ anguis / et in Esculapiĩ tutela: ꝛ i astris dicit collocat⁹: qua cõsuetudine ducti reliqui medici anguibus vtuntur.

¶ Fabule iiĩ. lib. viiĩ. arg. Lectũ.

¶ Dedalus interea Creten ꝛc Dedalus Eupalmi filì⁹ supradict⁹ cũ ꝓpter cõmissa Minoem a quo clausus tenebaᵗ fugere vellet / pẽnas sibi ꝛ filio Icaro aptauit / quib⁹ vt volucres ꝓfugerent regis imperiũ. Quoꝝ Icarus / quia preceptis parẽtis obtemperare nequiuit: in insulã maris decidit / que eius nomine Icarea dicta est. Dedalus aũt in Siciliã ad Cocalũ regẽ sepulto filio ꝓfugit / cuius casuz Perdix Calai filius Atheniẽsis pro gaudio tulit. Nã dum is cũ a matre ꝓpter cognationez datus eẽt in disciplinã: q̃ primus fere inuentor fuerat: ob inuidiã ingenij ex muro a Dedalo precipitatus est / cui in malis Minerua decidenti opem tulit: ante eñ q̃ terrã cõtingeret ab ea in volucrẽ est versus: que a nomine eius Perdix vocatur.

₰ ¶ Dedalus interea. Talì pueri Atheniensis trãsmutationẽ in perdicẽ suẽ poeta narratur⁹ / q̃ de volatu Dedali / atq̃ Icari ferũtur / premittit. Nã Dedalus Atheniẽsis Eupalmi filius / cũ Talũ sororis filiũ optime indolis iuuenem per inuidiã / q̃ ꝛ serram / ꝛ circinũ inuenisset / interemisse diceretᵗ: iudiciĩ euẽtum timẽs in Cretam aufugit. eius ṽo opera et Pasiphae in lignea vacca inclusa cum tauro coiuit: ꝛ Ariadna Theseum seruauit. Que cum Minos rescuisset / illum in Labyrinthum vna cum Icaro filio coniecit. Dedalus vero ingenio pollens pẽnas ad se varij generis afferri curauit / ex quibus ꝛ sibi ꝛ filio alas cõfecit: itaq̃ aptauit / vt auium more e Creta euolarint. At Dedalus Rophe.

₰ quidẽ

¶ Talus in perdicem.
Precipitem armigere quem Palladosarce dedisti
Talus: at est perdix: Dedale non periit.

Unica tunc volucris: nec visa prioribus annis:
Factaqz nuper auis: longum tibi dedale crimen.
Nanqz huic tradiderat fatorum ignara docendā
Progeniem germana suam: natalibus actis
Bis puerum senis/animi ad precepta capacis.
Ille etiam medio spinas in pisce notatas
Traxit in exemplum: ferroqz incidit acuto
Perpetuos dentes: et Serre reperit vsum
Primus: et ex vno duo ferrea brachia nodo
Junxit: vt equali spatio distantibus illis
Altera pars staret: pars altera duceret orbem.
Dedalus inuidit: sacraqz ex arce Minerue
Precipitem misit: lapsum mentitus. at illum.
Que fauet ingeniis: excepit Pallas: auemqz
Reddidit: et medio velauit in aere pennis.
Sed vigor ingenii quondam velocis: in alas:
Inqz pedes abiit. nomen: quod et ante: remansit.
Non tamen hec alte volucris sua corpora tollit:
Nec facit in ramis: altoqz cacumine nidos.
Preter humum volitat: ponitqz in sepibus oua:
Antiquiqz memor metuit sublimia casus.
¶ Jamqz fatigatum tellus Etnea tenebat
Dedalon: et sumptis pro supplice Cocalus armis
Mitis habebatur. iam lamentabile Athene
Pendere desierant Thesea laude tributum.
Templa coronantur: bellatricemqz Mineruam
Cū Joue: disqz vocant aliis: quo sanguine voto:
Muneribusqz datis: et aceruis thuris honorant.
Sparserat Argolicas nomen vaga Fama p vrbes
Theseos: et populi: quos diues Achaia cepit:
Huius opem magnis implorauere periclis:
Huius opem Calydon: quis Meleagrō haberet:
Sollicita supplex petiit prece. causa petendi

¶ Aper Calidonius.
Eneu misit aprum Latoidos ira Diane
Quo soboli clades dira futura tue est.

Sus erat infeste famulus: vindexqz diane.
Enea nanqz ferunt plenis successibus anni
Primitias frugum Cereri: sua vina Lyeo:
Palladios flaue latices libasse Minerue.
Ceptus ab agricolis superos peruenit ad omnes
Ambitiosus honor: solas sine thure relictas
Preteritas cessasse ferunt Latoidos aras.
Tangit et ira deos. at non impune feremus:
Queqz inhonorate: non et dicemur inulte:
Inquit: et Eneios vltorem spreta per agros
Misit aprum: quanto maiores herbida tauro
Nō hz Epirus: sed habent Sicula arua minores.

Ra ph. [quidē] quo voluit: incolumis peruenit. Icarus vero patris mādatorum neglector: cum altius q̄ pater euolare gauderet: resolutis calore pennis: in mare cecidit: quod ab eo Icarium ex sententia Ouidii fuit cognominatum. Cum vero Dedalus filium sepeliret: forte perdix noua tūc auis ipm aspiciēs merētē valde est gauisa. Cum eni esset iuuenis ingeniosissim9 atqz serram: circinūqz inuenisset a Dedalo inuidia moto ex Palladis arce deiect9 auxilio ipsi9 Palladis in auē sui nois fuit commutatus. ¶ Loci natalis. patrie in q̄ nat9 erat. ¶ Obstruat. laudat. ¶ At celū certe patet. th aer aptus est. Celū enī frequenter pro aere ponit. ¶ Ola possideat: Lz conīūctio subaudiat. ¶ Naturā qz nouat. rez nouā in natura excogitat. Nam homo qui natura volare non pōt ingenio Dedali apt9 ad volatum effect9 esse. videtur. ¶ Ut cliuo creuisse putes. vt possis eas putare cliuo aliquo creuisse ppter ipsorum inequalitatē. ¶ Tum lino medias. deinde inquit mediā pēnarū partē filis: infimaz vero ceris alligauit Dedalus. ¶ Paruo curuamine flectit. parū inflectit: vt vere auiū ale esse viderētur. ¶ Ore renidēti hylari et leto ridenti. ¶ Mollibat. mollē faciebat ¶ Post q̄ man9 vltima cepto. Imposita est. posteaqz ale cōplete fuerūt. Nā imponere manū vltimaz operi: est opus ipsum finire. ¶ Opifex. artifex Dedal9 ¶ Librauit. suspēdit. ¶ In auras mota. in aere alis agitato. ¶ Instruit et natū. alis subaudiatur: hoc est appo nit etiam filio alas. ¶ Demissior. inferior. ¶ Grauet. graues reddat madefaciēdo. ¶ Inter vtrūqz. et summum et infimū locū hoc est per medium. ¶ Nec te spectare Bootē. Icarū admonet Dedalus: vt se sequat. Neqz eni opus esse vt volatum suū dirigat ad syderū rationem: q̄ naute maxime obseruāt Bootes aūt syd9 est: qui et Arctophylax dicitur: qui agitare plaustrum videt: vñ et a bob9 nomē accepit. Septētriones aūt significat. quos naute potissimū respiciūt. ¶ Aut Hel. helice vero maior est vrsa: sic dicta ab Helice vrbe Arcadie: in qua Calisto nata esse fert. Dicta est aūt Helice (vt Stephan9 ait) vel ab Helica Lycaonis filio: vel ab Helice Jouis vxore. Seu insinis aūt filia. ¶ Strictūqz Oriona ensem. Orio vero απο του ουρου hoc est ab vrina fuit cognoiat9: qd et Jouis et Mercurii vrina fingat nat9: vt in. v. fastoz copiose narrat Oui. Is venator tāta virib9 fuit: vt fere se cessurū iactaret Quare terra per mota scorpionez maximū emisit: qui illū interficere conaretur. Juppiter aūt vtriusqz aim admirat9 et scorpiū spōte: et precibus Diane Orionē in sydera sustulisse narrat. Referunt th et alie de Orione opiniones ab Hygino. Sydus vero Orionis ita figuratur: vt ensem nudū in manu tenere videat. ¶ Dānosas artes. pniciosas: qd exitu pbatuz est. ¶ Tremula arūdine. hamo ab arūdine tremula depēdēte. ¶ Stiuēqz. vel stiue. Que eni copulatiua piūctio p vel disiunctiua: posita est. Stiua aūt manubriū ē aratri quo regit. Uerg. Stiuaqz innixus aratro. ¶ Junonia Samos Junoni dicata. nā ibi Juno et nata et educata et Joui vxor tradita dr. Est aūt insula Carie adiacēs: que pri9 tum Parthenia: tum Dryusa: tū Anemusa: tum Melāphylos fuit appellata. est etiā alia Samos: q̄ et Samothracia dr: qd Thracie adiacent. vñ Uer threiciāqz Samō q̄ nūc Samothracia fert. Delos qz et Paros insule sunt Ege: vt laz sepi9 dixim9. ¶ Dextra Lebyn. erat. Lebyntos insula est vna ex Cycladib9 ¶ Calydne. Calydne qz isula est Cycladū vna mellis ferax. ¶ Mollit molles reddit: et liqfacit. ¶ Odorat. ceras: odorē emittētes. ¶ Cerulea aq. nigro mari: nam in mare Icar9 cecidit. ¶ Que nomē traxit ab illo. nā mare Icariū ab Icaro fuit appellatū: vt sentit Oui. vero alii ab Icaro insula fuit cognolatū. ¶ At pater infelix nec iam pater. pater qz genuerat: nō pater: qz fili9 iam erat mortu9. ¶ Deuouit. detestat9 est ¶ Et tellus a nomine dicta sepulti. Icaros enim insula ab Icaro Dedali filio illic sepulto dicta fuisse videtur. ¶ Hunc miseri tumulo ponentem. Tali pueri Meta

[mor]

Ra ph. Metamorphosin in auē describere incipit poeta. nā Talus (vt & Diodorus & Pausanias scribunt) Dedali sororis filius/cum & rotā figuli: et serrā ferreā: et circinum inuenisset: a Dedalo inuidia moto fuit interfect⁹. Quare Dedal⁹ ab Areopagitis dānat⁹ in Cretam ad Minoē aufugit. ¶ Ponentē tumulo: tumulantem & sepelientē. ¶ Et plausit pennis: et aras ꝯcussit. ¶ Unica: sola: vnicus enim secundo caret: vnus habet secundū. ¶ Longū crimē: magnū. Nā Dedalus eum de palladis arce deiecisse criminatus est. ¶ Fatorū ignara: inscia eorū ꝗ fato filio suo euenire debebant.
¶ Germana: soror Dedali. ¶ Bis senis natalibus actis: exactis duodecim annis. Natus enim erat annos duodecim Talus/cū Dedalo fuit commēdat⁹. ¶ Animi ad precepta capacis: preceptorum capacis in soluta dicerem⁹ oratione. ¶ Ille etiam medio spinas: Talum serte fuisse ait inuentorem ad exēplum illius spine/que est in medio piscium. ¶ Et ex vno duo ferrea brachia nodo: iiiium circini quoqꝫ inuentorem fuisse ait poeta. ¶ At illū Pallas: Pallas que et Minerua dicitꝰ omnium artium inuentrix fuisse perhibetur. ¶ Excepit suscepit. proprie autē excipi cadentia dicuntur. ¶ Uelauit: cooperuit. ¶ Sꝫ vigor ingenij quondā velocis: sed vis: inquit: & acrimonia ingenij Tali pueri i alas & pedes auis transiuit. Perdices enim acerrimi sunt: & volat⁹ & cursus. ¶ Nomen qꝺ & ante remāsit. nā Talus perdix quoqꝫ fuit cognominatus.
¶ Preter humū: iuxta terram.
Pi⁹ (†) ¶ Propter. vl notū est ꝓpriē significat. Lucreti⁹ lib. j. sensit & hūc ꝓpter ferrū celerare ministros. idēqꝫ significat preter.
¶ Fabule quarte octaui libri argumentum.
¶ Iamqꝫ fatigatum &c. Eneus Parthaonis filius: La ct. qui in sacrificio cogendorū fructuū ꝯluro preterierat dianā: Aper ab ea missus est. ꝗ Calydonie agros vastaret. Perseuerante Eneo in ꝯspectu dee: Meleager iussu parētis ꝯuocatis pricipi-

Sāguine/& igne micāt oculi. riget horrida ceruix.
Et sete densis similes hastilibus horrent.
Stantqꝫ velut vallum: velut alta hastilia sete.
Feruida cum rauco latos stridore per armos
Spuma fluit: dentes equantur dentibus Indis:
Fulmen ab ore venit: frondea afflatibus ardent
Is modo crescentes segetes proculcat in herba.
Nunc matura metit fleturi vota Coloni:
Et Cererem in spicis intercipit: area frustra/
Et frustra expectant promissas horrea messes.
Sternuntur grauidi longo cum palmite fetus:
Baccaqꝫ cum ramis semper frondentis oliue.
Seuit & in pecudes. non has pastor: ue: canisue:
Non armenta truces possunt defendere tauri.
Diffugiunt populi. nec sese in menibus vrbis
Esse putant tutos: donec Meleagros/& vna
Lecta manus iuuenum caluere cupidine laudis.
Tyndaride gemini prestantes cestibus alter:
Alter equo: primeqꝫ ratis molitor Iason:
Et cum Pirithoo felix concordia Theseus:
Et duo Thestiade: & proles Aphareia Lynceus:
Leucippusqꝫ ferox: iaculoqꝫ insignis Acastus:
Et velox Idas: & iam non femina Ceneus:
Hippothousqꝫ: Driasqꝫ: & cret⁹ Amyntore phenix:
Actorideqꝫ parens: & missus ab Elide Pelas:
Nec Telamon aberat: magniqꝫ creator Achillis:
Cumqꝫ Pheretiade: & Hyanteo: Iolao
Impiger Eurytion: cursuqꝫ inuictus Echion:
Nariciusqꝫ Lelex: Panopeus: Hyleusqꝫ: feroxqꝫ
Hippasus/& primis etiam nunc Nestor in annis:
Et quos Hippocon antiquis misit Amyclis:
Penelopesqꝫ socer: cum Parrhasio Anceo:
Ampycidesqꝫ sagax: & adhuc a coniuge tutus
Eclides: nemorisqꝫ decus Tegeea Lycei
Uenit Atalante Schenei pulcherrima virgo:
Rasilis huic summam mordebat fibula vestem:
Crinis erat simplex nodum collectus in vnum.
Ex humero pendens resonabat eburnea leuo
Telorum custos: arcum quoqꝫ leua tenebat.
Talis erat cultu: facies quam dicere vere
Uirgineam in puero: puerilem in virgine posses.
Hanc pariter vidit: pariter Calydonius heros
Optauit renuente deo: flammasqꝫ latentes
Hausit: & o felix si quem dignabitur inquit
Ista virum: nec plura sinit tempusqꝫ: pudorqꝫ
Dicere: maius opus magni certaminis vrget.
Silua frequens trabibus: ꝗ nulla ceciderat etas
Incipit a plano: deuexaqꝫ prospicit arua.
Quo postꝗ venere viri: pars retia tendunt:

cipib⁹ Grecie apri venatū ingressus est: cū ꝗbus Atalanta Schenei filia ex Arcadia digressa: que prima aprum vulnerauit: cui⁹ virtutē & speciē mirat⁹ Meleager: interēpto apro exuuias ei cōcessit: ꝗs Plexipp⁹: Toxeus: & Agenor Thestij filij virgini ereptas cū interitu repēderunt. At Althea mater Meleagri/vt fratrū cedē accepit: stipitē fatalē ꝯditū a Parcis: in ꝗ vita Meleagri ꝯtinebatur flāma perussit. Quo ꝯsumpto Meleager extinct⁹ est: vñ sorores ei⁹ flēdo i aues sunt ꝯuerse: ꝗ a fratre Meleagrides cognolantur.
¶ Iāqꝫ satis. narraturus poeta sororū Meleagri ꝯuersionē in aues Meleagridas a fratre vocatas: venationē apri Calydonij prius describit. Ene⁹ eīm Parthaonis filius rex Calydonie: cum decimas frugū dijs oībus preterꝗ Diane ꝯsoluisset: iraꝫ dee in se ꝯcitauit. Maxim⁹ nāqꝫ aper ab ea immissus calydonie agros ita vastabat: vt oīa deserta viderētur. Quare Meleager Cenei patris iussu ꝯuocataꝫ Grecie iuuētutē in apri venationē eduxit: quem cum Atalāta Schenei filia spectosissima prima vulnerasset sagitta: visa est Meleagro digna: cui etate formaqꝫ placebat: que capite pelleqꝫ interēpti apri donaretur. Ceterū Plexipp⁹: Toxeus: & Agenor Thestij filij: fratresqꝫ Althee matris Meleagri egre ferētes feminā viris preponi: cū spolia Atalāte per vim auferre vellēt: a Meleagro fuerunt interfecti. Quo ꝗdeꝫ cū Althea rescíuisset: fratrum cedem vltura: stipitē quem Parce in Meleagri natiuitate in ignē mittentes cecinerāt cum eo Meleagrū ipsum & victurum & periturū: in ignē coniecit. Quo absūpto : Meleager ꝗꝫ cū maximo toti⁹ Calydonie merore interiit. Cuꝫ ꝑo eius sorores flere nūꝗ desinerēt: deorꝫ misericordia in aues a fratris noīe Meleagridas cognoiatas ꝯuerse fuere. Iāqꝫ fatigatum. Dedal⁹ Minois iraꝫ fugiēs ad Cocaluꝫ Sicilie regē ꝯuenit: a quo & tutat⁹ & hospitio susceptus est. ac tandē Minos ipse interfectus. ¶ Thesea laude. the sei virtute. Pro eo enim qꝺ

Ra ph.

Ra ☞ Pcedit id qđ sequit po
ph. sitū est. Uirtutē nāqꝫ laus
ꝯsequi solet. Thesei autez
virtute Minotaur⁹ fuit in=
tersect⁹. Hec ṗo ad conne=
ctēdas fabulas narrātur.
¶ Pēdere tributū. psolue=
re tributū ob cedē Andro=
gei Athemēsib⁹ a Minoe
impositū ¶ Bellatricē Mi
neruā. hec etiam Bellona
vocat. ¶ Uocāt. inuocant.
¶ Uoto sanguine. victima
rum quas vouerāt sangui
ne: si These⁹ victor ex Cre
ta reuerteret. ¶ Diues A=
chais. potēs Grecia. ¶ Im
plorauere. cum lachrymis
petiere. ¶ Hui⁹ opē Caly=
don. Calydon vrbs est Eto
lie a Calydone Endymio=
nis vel Etoli filio appella
ta: vñ Calydoni⁹ declinat.
¶ Sus erat. aper ꝛ quidez
ferocissim⁹. ¶ Plenis suc=
cessib⁹ anni. ob plenā ꝛ pfe
ctā illi⁹ anni fertilitatem.
¶ Primitias frugū. pmas
fruges. prima nāqꝫ frumē
ta matura Cereri dicabā=
tur: vt vina Baccho: oleuz
Minerue. ¶ Palladios la
tices. oleū dicit a Pallade
inuētū. ¶ Cept⁹ ab agrico
lis. Cererē: Bacchū: ꝛ Mi
neruā agricolas vocat poe
ta: q̄ ea inuenerīt qb⁹ a=
griculture opa dat. ¶ Am
bitiosus honor. ab effectu:
q̄ ambitiosos reddat. Ho=
nor aūt deoꝝ sacrificia sūt.
¶ Sine thure. sine sacrifi=
cio. ¶ Latoidos. Diane fi
lie Latone. ¶ Herbida E=
pirus. herbosa. Epirus ṗo
ꝯtinētem significat: sed fre
quēter quidē pro ea ponit
regiōe: q̄ ꝛ Chaonia appel
latur. ¶ Dētib⁹ Indis. ele
phātinis. ¶ Ardēt. ardere
vident. ¶ Grauidi fet⁹. ra=
cemi vua graues. ¶ Cum
palmite. cū frondib⁹ vitiū.
¶ Baccaqꝫ. olee ꝛ fructus
oliue. ¶ Et vna. et simul.
¶ Lecta manus. electa iu
uenū multitudo ¶ Ciue
re. cōmoti fuere. ¶ Tynda
ride gemini. Castor ꝛ Pol=
lux gemelli Tyndari filij/
ac Lede putati: cum essent
Jouis: quorum alter pugil
fuit pclar⁹: Castor aūt do=
mitor equoꝝ ab Homero/
aliisqꝫ poetis fuisse memo
rat. ¶ Cestib⁹. armis qb⁹
pugiles vtunt. ¶ Primeqꝫ
ratis molitor Jason: Argo
nauē cui⁹ extruēde auctor
fuit Jason: primā longarū
nauiū fuisse Oui sentit a=
lij ṗo Danaū earū inuēto
rez fuisse putāt: vt ante q̄z
dixim⁹. ¶ Molitor. fabrica
tor.

Uincula pars adimit canib⁹: pars pressa sequunt
Signa pedū: cupiuntqꝫ suum reperire periculum.
Concaua vallis erat: quo se demittere riui
Assuerant pluuialis aque: tenet ima lacune
Lenta salix: vlueqꝫ leues: iunciqꝫ palustres:
Uiminaqꝫ: ꝛ longe parua sub arundine canne.
Hinc Aper excitus medios violentus in hostes
Fertur: vt excussis elisus nubibus ignis.
Sternitur incursu nemus: ꝛ propulsa fragorem
Silua dat: exclamant iuuenes: protentaqꝫ forti
Tela tenent dextra lato vibrantia ferro.
Ille ruit: spargitqꝫ canes: vt quisqꝫ furenti
Obstat: ꝛ obliquo latrantes dissipat ictu.
Cuspis Echionio primum contorta lacerto
Uana fuit: truncoqꝫ dedit leue vulnus acerno.
Proxima si nimiis mittentis viribus vsa
Non foret: in tergo visa est hesura petito.
Longius it. auctor teli Pagaseius Jason.
Phebe ait Ampycides: si te coluiqꝫ coloqꝫ:
Da mihi: quod petitur: certo contingere telo.
Qua potuit: precib⁹ deus annuit. ictus ab illo est:
Sed sine vulnere aper: ferrumqꝫ Diana volanti
Abstulerat iaculo: lignum sine acumine venit.
Ira feri mota est: nec fulmine lenius arsit.
Emicat ex oculis. spirat quoqꝫ pectore flammas.
Utqꝫ volat moles adducto concita neruo:
Cum petit aut muros: aut plenas milite turres:
In iuuenes certo sic impete vulnificus Sus
Fertur: ꝛ Eupalamon: Pelagonaqꝫ dextra tuētes
Cornua prosternit. socij rapuere iacentes.
At non letiferos effugit Enesimus ictus
Hippocoonte satus. trepidantem, ꝛ terga parantē
Uertere: succiso liquerunt poplite nerui.
Forsitan ꝛ Pylius citra Troiana perisset
Tempora: sed sumpto posita conamine ab hasta
Arboris insiluit: que stabat proxima: ramis
Despexitqꝫ loco tutus: quem fugerat hostem.
Dentibus ille ferox in querno stipite tritis
Imminet exitio: fidensqꝫ recentibus armis
Orithyie magni: rostro femur hausit adunco.
At gemini nondum celestia sydera fratres:
Ambo conspicui: niue candidioribus ambo:
Uectabantur equis: ambo vibrata per auras
Hastarum tremulo quatiebant spicula motu.
Uulnera fecissent: nisi Setiger inter opacas
Nec iaculis isset: nec equo loca peruia siluas
Persequitur Telamon: studioqꝫ incautus eundi
Pronus ab arborea cecidit radice retentus.
Dū leuat hunc Peleus: celerem Tegeea sagittā

tor. ¶ Et cū Pirithoo. The
sei: Pirithoiqꝫ amicitia no
tior est: q̄ vt hoc loco sit ex=
ponēda. Illud notādū esse
videt. Pirithoū apud Gre
cos trisyllabū esse nomen
ac scdam syllabā pduci/q̄
a Latinis corripit quadri
syllabū esse putātib⁹. ¶ Et
duo Thestiade. Thestij fi
lij Toxe⁹ ꝛ Plexipp⁹. ¶ Et
ples Ephyrea Lynce⁹: E=
phyrea qdē legit: vt ab E=
phyre vrbe: q̄ nūc Corinth⁹
dr declinet: sed mihi recte
Aphareia ab eo q̄ hoc op⁹
e Latina in Grecā linguaz
vertit legi videt: vt intelli
gam⁹ Lynceū acutissimi vi
sus hoiem. Apharei filiuz
(vt quidam vero putant: ꝛ
vt certius) fuisse Huic au
tem lectiōi Apolloni⁹ Rho
dius astipulat in primo ar
gonautiton: cū Lynceuz ꝛ
Idam Apharcidas vocat:
quē tam acuti visus fuisse
ait: vt etiā que sub terra es
sent: intueret. ¶ Et cretus
Amyn. Phe. Phenix amyn
toris fili⁹: q̄ impellēte mr̄e
postea q̄ cū pellice illi⁹ rez
habuisset imp̄cationes pa
tris effugiēs ad Peleū pue
nit: a quo (vt narrat Home
rus) hospitio benignissime
suscept⁹ Achillis educādi
instituēdiqꝫ curā suscepit:
vt illi ꝛ dicēdoꝝ ꝛ agēdorū
p̄ceptor esset. Alter etiam
fuit Phenix Agenoris pa=
ter: a quo Phenicia fuit de
nominata. Auē quoqꝫ esse
Phenicem nemo est qui i=
gnorer. ¶ Actorideqꝫ pa=
rens. Menetij est periphra
sis: nam Menetij⁹ Patrocli
q̄ Actorides ab Actore a=
uo dr: fuit pater: vt aperte
in. xi. Ilia. scribit Homer⁹.
¶ Et Hyāteo Iolao. Beo=
lio Hyantes em̄ ppl'i sunt
Beotie: vt dixim⁹.
P ¶ Cumqꝫ Pheretiade et Ias
Hyante Iolao qꝫ particu= co.
la expūgatur nc, claudicet
versus in syllaba. Phere=
tiades enim Grece Phiri=
tiadis dr: ꝛ scribit p ita in
primis duab⁹ syllabis: que
per hoc pducunt: significa
tur aūt Admet⁹ fili⁹ Phe=
retie: cui⁹ meminit Home.
de hoc etiā vide Quintia.
in epigraphiis.
☞ ¶ Naritiusqꝫ Lelex. Ra
Narix vrbs est Locridis: ph.
que ꝛ Naricū ꝛ Narice di
citur: vnde Naricius pos=
sessiuuz declinatur: ab hoc
ṗo Lelege populi Lele=
ges fuere cognoiati ¶ Am
tiqꝫ Amyclis. amycle vrbs
est Lacōie: ab Amycla La

Imposuit neruo: sinuatoque expulit arcu.
Fixa sub aure feri summum distrinxit arundo
Corpus: et exiguo rubefecit sanguine setas:
Nec tamen illa sui successu letior ictus:
Quam Meleager erat. primus vidisse putatur:
Et primus sociis visum ostendisse cruorem:
Et meritum dixisse feres virtutis honorem.
Erubuere viri: seque exhortantur: et addunt
Cum clamore animos: iaciuntque sine ordine tela.
Turba nocet iactis: et quos petit: impedit ictus:
Ecce furens contra sua fata bipennifer Arcas
Discite femineis quid tela virilia prestent
O iuuenes: operique meo concedite dixit:
Ipsa suis licet hunc Latonia protegat armis:
Inuita tamen hunc perimet mea dextra: diana.
Talia magniloquo tumidus memorauerat ore:
Ancipitemque manu tollens vtraque securim:
Institerat digitis primos suspensus in artus.
Occupat audentem. quaque est via proxima leto:
Sūma ferus geminos direxit ad inguina dentes
Concidit Anceus: glomerataque sanguine multo.
Uiscera lapsa fluunt: madefactaque terra cruore est
Ibat in aduersum proles Ixionis hostem
Pirithous: valida quatiens venabula dextra.
Cui procul Egides: o me mihi charior inquit
Pars anime consiste mee. licet eminus esse
Fortibus. Anceo nocuit temeraria virtus.
Dixit: et erata torsit graue cuspide cornu:
Cui bene librato: votique potente futuro
Obstitit Esculea frondosus ab arbore ramus.
Misit et Esonides iaculum: quod casus ab illo
Uertit: et in mentum figit latrantis: et inter
Ilia coniectum: tellure per ilia fixum est.
At manus Enide variat: missisque duabus:
Hasta prior terra: medio stetit altera tergo.
Nec mora. dum seuit: dum corpora versat in orbē:
Stridentemque nouo spumam cū sanguine fundit:
Uulneris auctor adest: hostemque irritat ad iram:
Splendidaque aduersos venabula cōdit in armos.
Gaudia testantur socij clamore secundo:
Uictricemque petunt dextre coniungere dextram:
Immanemque feram multa tellure iacentem
Mirantes spectant: neque adhuc contingere tutum
Esse putant: sed tela tamen sua quisque cruentat.
Ipse pede imposito: caput exitiabile pressit:
Atque ita. sume mei spolium Nonacria iuris
Dixit: et in partem veniat mea gloria tecum.
Protinus exuuias rigidis horrentia setis
Terga dat: et magnis insignia dentibus ora.

Raph. Lacedemonis filio edificata: atque cognominata. Fuerūt etiā Amycle in Italia Lacedemoniorum colonis inter Caietā et Terracinā: q̄ tacēdo perierūt. vn̄ Vergil. eas tacitas appellauit. Tacitis regnauit Amyclis. Amycle etiam est in Creta vrbs et port9. ¶ Penelopes socer. Laertes Ulyssis pater. ¶ Cum Parrhasio Anceo. Arcadico. est em̄ Parrhasia Arcadie vrbs: vt iā dixim9. ¶ Et adhuc a coniuge tut9 Eclides. Amphiaraus Eclei fili9: qui. cū vaticinandi peritissim9 cognouisset a Thebano bello se nō rediturum: in latebras petiit: vt oia vn̄ Eriphyle vxori: quam fidissimā putabat: indicaret. Illa vero ab Argia Adrasti filia monili accepto: qd Uulcan9 hermione pugne dono dederat: maritū Adrasto prodidit: qui Thebanū agrū ingressus vna cū curru: a tellure fuit absorptus. ¶ Tegeea. Arcadica. Nam Tegea vrbs est Arcadie: qd nomē trisyllabū qd̄e est: sed qd de declinat possessiuū: ita q̄tuor syllabarū efficit: vt penultima sit, lōga Est em̄ Tegea in Creta a Talthybio edificata vn̄ Tegeate, dīr. ¶ Venit Atalantis Cenei. hic q̄de legit: sz Atalāte et Schenei mihi recte a Grecis legi videt. Nam Atalāta Schenei filia fuit formosissima: ex q̄ Meleager parthenopeū suscepit. Alt. ia fuit Atalāta Iasij filij Abātis Argiuorū regis filia. De q̄ Proper. Milanion nullos fugiēdo Tulle labores Seuitiā dure cōtudit Iasidos. ¶ Rasilis fibula. rasum cingulū: a parte em̄ totū intelligit. ¶ Telorum custos. pharetre periphrasis. ¶ Calydonius heros. Meleager. ¶ Renuente deo nolēte vt ea potiret. ¶ Flāmasque istētes hausit. occultū amorē cōcepit. ¶ Si quē dignabit Illa viru hoc est si quē ista se. vxore dignū existimabit. Hac aūt exclamatione Meleager significat se Atalante pulchritudinē maximope admirari: ac illi9 amore perire. ¶ Urget. instat: impellit. ¶ Sylua frequēs trabibus. oēia arborib9. est autē topographia et sylue descriptio: quā partim planam: partim montosam esse ait. ¶ Ima lacune. ifimas vallis partes. Lacuna em̄ est aque

aque collectio: q̄ a lamā vocat. ¶ Lenta salix. flexibilis. ¶ Ulue leues. vlua herba est in paludib9 nascēs. ¶ Et lōge paruis sub arundine cāne. arundinē appellare videt poeta cānarum corticē: q̄ et tenuis est et facile areleit: vn̄ arūdinis nomen deductū esse videtur. ¶ Excit9. excitat9. ¶ Fert. tuit. ¶ Ut excussis elis9 nubib9 ignis. periphrasis ē fulminis: qd ex nubiū ꝯcursu cidit. ¶ Sternit lcursu nemus. arbores inq̄t apri illi9 incursu in terrā deiciūtur. Hinc ꝑo colligit: q̄ vastus aper ille: validusque esset: cui9 impetu nem9 prosternebat. ¶ Propulsa impulsa. ¶ Dat fragorē. strepitū facit. Fragor nāque ēz strepit9 rerum fractarum. ¶ Protētaque forti Tela tenēt: gestū exprimit venatorū apros excipiētiū. Protēdere nāque venabula aptis manib9 solēt. ¶ Protenta tela. venabula. ¶ Dissipat. dissicit. ¶ Obliq̄ ictu. apri obliquos ict9 inferunt. ¶ Cuspis. iaculū: a parte totum. ¶ In tergo petito. in tergo apri. ¶ Pegaseus Iason. Thessal9 a pagasis vrbe thessalie: vt dixim9. ¶ Phebe ait Ampycides. Mops9 Ampyci fili9 Apollinis sacerdos et vates clarissimus. ¶ Qua potui. q̄ren9: et inq̄tum potuit ¶ Annuit q̄ dib9. p̄ces exaudiuit. ¶ Ferrūque Diana volātl. q̄ copula hoc loco quia significat. Idcirco nāque sine vulnere fuit aper q Diana ferrum iaculo abstulerat. ¶ Sine acumine. sine cuspide.

¶ Nec

Ra ph. ¶ Nec fulmie leni⁹ ar sit: nec minus ꝙ fulmẽ inflãmatus est aper. ¶ Emicat ex oculis: flãma subito eligit. ¶ Moles maximũ saxũ quãtũ e machinis bellicis emittit. ¶ Cõcita im pulsa. ¶ Neruo adducto: fune baliste adducto.
¶ Certo ipete: ipetu. Metri em̃ gr̃a ipete interdum vtũt poete. ¶ Dextra tuẽtes cornua: dextrũ cornu d fendẽtes. Aciẽ nãqꝫ l aprũ direxerãt: q̃ in dextrũ ⁊ sinistrũ cornu fuerat distributa. ¶ Hippocoõte sat⁹: Hippocoõtis filius. Et terga parantẽ Uertere: fugere volentẽ. ¶ Succiso poplite: reciso crure. Est em̃ poples pars genu posterior: ꝙ post plicet̃ dictuz. ¶ Forsitan ⁊ Pylius: Nestor a Pylo vrbe Messenie cui iperauit. ¶ Citra Troiana tpa: añ Troianũ bellũ. tpa nãqꝫ infelicia ⁊ calamitosaqꝫ fere accipiuntur. ¶ Sũpto conamie: capto ipetu. ¶ Ab hasta posita: fixa. ¶ Insiluit ramis: i ramos. Datiu⁹ pro accusatiuo cũ in ꝓpositione posit⁹. sic Uergil. It clamor celo/ pro in celuz. ¶ Despexitqꝫ tutus loco: deorsum aspexit: lqꝫt aprũ altitudie arboris tutus ⁊ secur⁹. Neqꝫ enim apri arborẽ ascẽdere pñt. ¶ Recẽtib⁹ armis: dẽtibus. ¶ Hausit: aperuit. ꝑcussit. ¶ Rostro adunco: recuruo dente. ¶ Nõdũ celestis sydera: Gemini q̃ vnũ ex zodiaci signis cõstituũt/ Castor ac Pollux erãt. ¶ Uulnera fecissent: vulnerassẽt. ¶ Setiger: aspetas gerens. ¶ Opacas: vmbrosas: arboribus densas. ¶ Studio eũdi: cupiditate currendi. ¶ Leuat: alleuat.: tollit. ¶ Tegeea: Atalãta. ¶ Sinuato arcu: ↄtracto. ¶ Arundo: arũdinea sagitta. ¶ Distrinxit: vulnerauit. ¶ Feres: habebis ¶ Erubuere vt. pudu it inqꝫt viros fortes aprũ a ṽgine pmũ fuisse ꝑcussũ. ¶ Bipẽnifer Ar Anceus Arcadicus bipennẽ ferẽs. Is aũt Anceus (vt scr. Aristomenes) aliter de Anceo Lycurgi ⁊ Antiones fili⁹/ apud Arcades colebatur. Pherecydes ꝯo astipulat̃ Oui. q̃ scribit Anceũ a Calydonio apro ꝑcussum interiisse. Nã Aristomenes aliter de Anceo scribit. Illuz em̃ agriculture amãtẽ fuisse aiũt: cũ ãt vineã plãtaret nimium

Illi letitie est cum munere muneris auctor.
Inuidere alij: totoqꝫ erat agmine murmur.
E quibus ingenti tendentes brachia voce
Pone age: nec titulos intercipe femina nostros:
Thestiade clamant: nec te fiducia forme
Decipiat: ne sit longe tibi captus amore
Auctor: ⁊ huic adimunt munus: ius muneris illi.
Non tulit: ⁊ tumida frendens Mauortius ira/
Discite raptores alieni dixit honoris:
Facta nimia quantum distent. hausitqꝫ nefando
Pectora Plexippi nil tale timentia ferro.
Toxea/ quid faciat dubium: pariterqꝫ volentem
Ulcisci fratrem: fraternaqꝫ fata timentem:
Haud patitur dubitare diu: calidumqꝫ prioris
Cede recalfecit consorti sanguine telum.
Dona Deum templis nato victore ferebat:
Cum videt extinctos fratres Althea referri:
Que plangore dato mestis clamoribus/ vrbem
Implet ⁊ auratas mutauit vestibus atris.
At simul est auctor necis editus: excidit omnis
Luctus: ⁊ a lachrymis in pene versus amorez est.

¶ Stipes in quo Meleagri vita.

Althea Enidem mater dedit ignibus vltrix:
Quod forti Enide lignea vita fuit.

Stipes erat quem cum partus enixa iaceret
Thestias: in flammam triplices posuere sorores:
Staminaqꝫ impresso fatalia pollice nentes
Tempora dixerunt eadem: lignoqꝫ/ tibiqꝫ
O modo nate damus. quo postquã carmine dicto
Excessere dee: flagrantem mater ab igne
Eripuit ramum: sparsitqꝫ liquentibus vndis.
Ille diu fuerat penetralibus abditus imis:
Seruatusqꝫ tuos iuuenis seruauerat annos.
Protulit hunc genitrix: tedasqꝫ ⁊ fragmina poni
Imperat: ⁊ positis inimicos admouet ignes.
Tum conata quater flammis imponere ramum/
Cepta quater tenuit. pugnat materqꝫ/ sororqꝫ:
Et diuersa trahunt vnum duo nomina pectus.
Sepe metu sceleris pallebant ora futuri:
Sepe suum feruens oculis dabat ira ruborem:
Et modo nescio quid similis crudele minanti
Uultus erat: modo quem misereri credere posses.
Cumqꝫ ferus lachrymas animi siccauerat ardor:
Inueniebantur lachryme tamen: vtqꝫ carina/
Quam ventus/ ventoqꝫ rapit contrarius estus
Uim geminam sentit: paretqꝫ incerta duobus
Thestias haud aliter dubiis affectibus errat:
Inqꝫ vices ponit: positamqꝫ resuscitat iram
Incipit esse tamen melior germana parente.

nimiũ graui labore seruos ꝓmebat: quare illorũ q̃dã dixit dñm ex illa vinea ira etũ nũqꝫ ꝑcepturum. Anceus vero posteaqꝫ vua sui te matura letus vindemiabat: seruumqꝫ iussit vinuz sibi fundere: poculũ igitur cũ ori appõeret dictũ illi⁹ in memoriam reuocauit: cui seruus respõdit πελυ μετα ξυπελει κυλικος και Χειλεοσ ακρου. hoc ẽ multũ interest inter calicẽ ⁊ summũ labrũ. His vero dictis q̃dã accurrit nũcians ꝙ maximũ aprũ vineã ingressum illã ꝑuerteret totã. Tũc Anceus pelicẽ cũ abiecisset ad aprũ festinauit. a quo ꝑcussus interijt. Unde natũ est illud ꝓuerbiũ in eos quib⁹ ꝓter spez aliquid euenit: quod sic a greco in latinũ Cato ꝟtit: Multũ interest inter os et offaz. ¶ Cõcedite: locũ date. ¶ Operi meo: virtuti mee. Temerarij aũt iactabũdqꝫ est oratio. ¶ Protegat: defendat. ¶ Perimet. interficiet. ¶ Tumid⁹: elatus: superbus. ¶ Ancipitẽ securim: ex vtraqꝫ parte incidentem: vtrinqꝫ acutam. ¶ Institerat digitis: steterat in digitiz. Gest⁹ aũt exprimitur tollentis securim vt aliquem percutiat. ¶ In pri ar. in prima digitorũ ptes ¶ Occupat: ante aggreditur. ¶ Quaqꝫ est via prima leto. igŭina em̃ ꝑcussa hoĩ mortẽ subito afferũt. ¶ Multo lan. cũ ꝓpositio subaudiatur: vt cũ multo sanguine intelligatur. ¶ Egides: Theseus Egei filius: timebat autem Pirithoo sibi amore cõiũctissimo Theseus ab apro. ¶ Eminus eẽ: lõge abesse. ¶ Temeraria vir. incõsyderata fortitudo. ¶ Graue cornu: grauẽ hastam ex cornu cõfectam. ¶ Torsit: eiecit. ¶ Erata: erea ferru minita. ¶ Uotiqꝫ po. fu. hoc est aprum percussuro. ¶ Esculea ar. esculus arbor est glandifera Joui dicata. ¶ Esonides Jason. Esonis filius. ¶ Uertit: auertit: conuertit. ¶ Et in mẽ. la. Canis partẽ ous, infertorem mentũ improprie poeta vocat: cũ nulli aialiũ pterqꝫ hoĩ mentum: ⁊ masle sint: vt in. xj. naturalis historie Plinius tradit. ¶ Inter tua tua i aliqꝫ aia lib⁹ dñr: q̃ in hoib⁹ ⁊ ouib⁹ lactea appellantur: vt idẽ Plinius scribit.

Ra ph. ☞ ¶ Tellure. in terra. ¶ Bene librato: fortiter iacto. ¶ Enide: Meleagri Enei filij. ¶ Dū se. furit: ¶ Dū cor. dum se rotat. ¶ Auctor vul. Meleager. ¶ Irritat: prouocat. ¶ Petunt: appetūt: cupiunt. ¶ Cruētat: cruore inficit. ¶ Exitiabile: pestiferū. qđ multis exitij causa fuerat. ¶ Nonacria: Atalanta a Nonacri vrbe Arcadie dicta. ¶ Spolium mei iuris: qđ iure ipso mihi debetur. Nā Meleager aprū interfecerat. Spolia vero ꝓprie dicūtur q̄ hostib⁹ detrahūtur. ¶ Exuuias: exuuie q̄ ab exuēdo dicūtur/ nō solū hominū tegmina/ aut vestes sunt. sed pelles quoq; serpentū ⁊ aliorū aīaliū. Vergil. ī Georg. de serpente loquēs. Cū positis nou⁹ exuuijs/ nitidusq; iuuēta. ¶ Terga dat: tergora: ac pellem apri. ¶ Et mag. insi. dēti ora: caput quoq; apri. Atalāte traditum fuisse a Meleagro poeta ait. ¶ Pone: depone. ¶ Nostri. nostrū honorē: nr̄az gloriā. ¶ Femina cū; q̄dā contēptu Atalātā feminā vocāt. ¶ Thestiade: Plexippus: ⁊ Toxeus Thestij filij. ¶ Ne sit longe tibi muneris auctor. idest ne interficiaris. sicq; lōge ab amatore tuo separeris. ¶ Et huic adimūt munus: Atalante inquit munus eripiunt/ ius autē muneris dādi Meleagro. ¶ Nō tulit: nō passus est Atalātā munere fraudari. ¶ Mauortius bellicosus: Marti similis. ¶ Frendēs: fremēs. ¶ Nefando ferro: nefario impio. Nā Plexipp⁹ Meleagri auunculus erat. ¶ Hausit: percussit. ¶ Timentia: timentis/ est enim hypallage. ¶ Toxea quid faciat: ordo est: haud patitur dubitare diu Meleager Toxeū dubiū quid faciat/ volentēq; ⁊ fratrem vlcisci/ ⁊ timentē fraterna fata. ¶ Cōsorti sanguine: fraterno. ¶ Edictus: dict⁹ nūciatus. ¶ In pene amorē. in supplicij cupiditatez vidicte. ¶ Stipes erat: stipitem describit poeta in q̄ Meleagri vita continebatur. ¶ Partus enixa Thestias: Althea Thestij filia puerū enixa ⁊ puerpera. ¶ Triplices sorores: tres parce/ Clotho/ Lachesis/ ⁊ Atropos: q̄s Martianus Capella Deoꝝ scribas esse ait/

Et consanguineas vt sanguine leniat vmbras:
Impietate pia est. nam postq̄ pestifer ignis
Conualuit: rogus iste cremet mea viscera dixit.
Atq; manu dira lignum fatale tenebat:
Ante sepulchrales infelix astitit aras:
Penarumq; dee triplices furialibus inquit/
Eumenides sacris vultus aduertite vestros:
Vlciscor: facioq; nefas. mors/ morte pianda est:
In scelus addendum scelus est: in funera funus:
Per coaceruatos pereat domus impia luctus
An felix Eneus: nato victore fruetur?
Thestius orbus erit? melius lugebitis ambo.
Vos modo fraterni manes/ animeq; recentes
Officium sentite meum: magnoq; paratas
Accipite inferias vteri mala pignora nostri.
Hei mihi quo rapior? fratres ignoscite matri.
Deficiunt ad cepta manus. meruisse fatemur
Illum cur pereat: mortis mihi displicet auctor.
Ergo impune feret: viuusq; ⁊ victor/ ⁊ ipso
Successu tumidus/ regnuz Calydonis habebit?
Vos cinis exiguus/ gelideq; iacebitis vmbre?
Haud equidem patiar. pereat sceleratus. ⁊ ille
Spemq; patris/ regnūq; trahat/ patrieq; ruinā.
Mens vbi materna est? vbi sunt pia vota parētū?
Et quos sustinui bis mensum quinq; labores?
O vtinam primis arsisses ignibus infans:
Idq; ego passa forem: vixisti munere nostro.
Nunc merito moriere tuo: cape premia facti:
Bisq; datam primum partu/ mox stipite rapto/
Redde animaz. vel me fraternis adde sepulchris.
Et cupio: ⁊ nequeo: quid agā? modo vulnera fratrū
Ante oculos mihi sunt: ⁊ tante cedis imago.
Nunc animuz pietas/ maternaq; nomina frāgūt.
Me miseram/ male vincetis: sed vincite fratres:
Dummodo que dedero vobis solatia: vosq;
Ipsa sequar: dixit: dextraq; auersa trementi
Funereum Torrem medios coniecit in ignes.
Aut dedit: aut visus gemitus est ille dedisse
Stipes/ ⁊ inuitis correptus ab ignibus arsit.

¶ Meleagri mors.

Tam cito cur fratrem clades Meleagron ademit?
Si nescis Gorge (nuntio) flamma fuit.

Inscius/ atq; absens flamma Meleagrus ab illa
Vritur. ⁊ cecis torreri viscera sentit
Ignibus/ ac magnos superat virtute dolores.
Quod tamen ignauo cadat/ ⁊ sine sanguine/ leto
Meret: ⁊ Ancei felicia vulnera dicit/
Grandeuumq; patrem/ fratresq;/ piasq; sorores
Cum gemitu/ sociamq; tori vocat ore supremo.

ait: ⁊ sententias Iouis: studio ꝑitatis excipere. Has latini Nonā/ Decimā/ et Mortā vocarūt a part⁹ tēpore. Nam a nono ⁊ decimo mense pueri ſm naturam nascuntur/ eoq; None ⁊ Decime ascribūt. Qui vero añ postue hoc tēpus nascunt: q̄si mōstra Morte attribuunt. Nam septimo mense raro pueri vitales nascuntur: octauo nunq̄: nono sepe: decimo sepius. He vite humane ꝑesse creduntur: eāq; nendo cōtinere. vñ etiā lanifice ⁊ puelle ⁊ sorores a poetis dicunt. Martialis. Lanificas nulli tres exorant puellas Cōtigit/ obseruāt quē statuere diē. Parce autē dicte vt a parcēdo κατ αντιφρασιν: q̄ nulli parcant/ vel a partu vnius littere mutatione: vt Varro scribit: q̄ (vt ait Hesiodus) he nascētibus hominibus bonum malumq; parere ⁊ ꝑstare censeantur. Has Cice. Herebi ⁊ noctis filias fuisse scribit. Tres autē Parce tria sunt fata numero (vt Apuleius ait) cuz ratione tēporis faciētia: Nā Atropos ꝑteriti tēporis est fatum: quod ne deus quidē facere infectū: vñ ⁊ Atropos dicta est q̄ verti mutariq; non possit. Lachesis futuri/ q̄ ipa nete filū ꝑducit απο του λαγχανειν: hoc est a fortiēdo cognoīata. Clotho p̄ntis: q̄ torquēdo fusum colligit filum a Lachesi ꝺductū απο του κλωθειν: qđ est torquere. ¶ Fragmina: fracta ligna: ⁊ scissa. ¶ Pugnat materq;/ sororq; hoc est affectus matris sororisq; in animo Althee inter se contendūt ¶ Et diuersa trahunt: ⁊ in diuersum trahūt. ¶ Vnuz pectus: vnū animū. ¶ Sepe metu sceleris: elegāter describit poeta mulieris animum affectu misericordie simul ⁊ indignationis vexatum. ¶ Feros animi ardor: magna animi indignatio. ¶ Vim geminam: duplicem violentiam ⁊ vēti ⁊ estus maris. ¶ Errat: vagatur aīo ⁊ mēte. ¶ Cōsanguineas vmbras: fratrū animas. ¶ Leniet: mitiget. ¶ Sāguine filij morte. ¶ Impietate pia est: videtur stulte eē̄ dictū. Quonāq; mō quis plus eē̄ possit ipietate? Sz pia videt fuisse Althea fratrū cedez vlciscēdo ipia: filiū necādo

☞ C L ij

Nas ph. ¶ ¶ Lignum fatale. in quo Meleagri fata continebant. ¶ Ante sepulchralea aras que in sepulchris erigebant. ¶ Penarumq; dee triplices. furias infernales/que tres dicunt esse/ Tisiphone/Alecto/ & Megera. Althea ṗo testatur se per nefandū scelus fratrū cedē vlcisci. ¶ Eumenides he furie dicuntur κατ᾽ ἀντίφρασιν q̄ nulli beniuole sint aut mites. ¶ Aduertite. conuertite. ¶ Furialib⁹ sacris: a furore & indignatiōe puenientibus. ¶ Mors. morte piāda est. cedes fratrū morte filij purganda est. ¶ An felix Eneus. cū magna idignatione hec ab Althea dicūr. ¶ Magnoq; paratas inferias. sacrificia magno precio/ & filij sanguine cōparata. Inferie aūt dicuntur sacrificia/que mortuis fiūt. ¶ Uteri mala pignora nostri: ἐξήγησις & expositio inferiarū magno cōparatarū. ¶ Hei mihi quo raptor. retrahit afficio mris a cede filij Althea. ¶ Quo raptor. in qd scelus trahor. ¶ Mortis mihi displicet auctor. nollē inqt Althea ego eē mortis filij auctor. ¶ Ergo impune feret: indignatiōi itecū idulget Althea. Ergo em affectui & idignationi seruit. Sic August⁹ de Uergilij testamēto. Ergo ne supremus potuit vox improba ṗbis Tam dirū mandare nefas. ¶ Spemq; patris. Enei/qui totam spem suā in Meleagro filio collocarat. ¶ Mēs vbi materna est: ad pietatem qua filiū psequit̄ reuocat cogitationē suā Althea: in qua tamē indignatione victa diuti⁹ nō pstat. ¶ Bis quinq; mēsum. decē mēses in vtero matres filios gestare dicūtur: q̄uia vulg⁹ nouē tātūmodo patet. Nō aūt mēses (vt fere in exemplaribus est deprauatum) sed mēsum p mēsiū (vt monet Priscian⁹) est legēdu;. vt decē mēsium labores intelligam⁹. ¶ O vtinā primis arsises ignib⁹ infās. vtinā/inquit / tūc cōbust⁹ fuisses cū eras infans vna cū stipite: quē a Parcis in ignem cōiectū ego ardere passa nō sum. ¶ Tuo merito. tuo delicto. ¶ Facti. peti ac sceleris tui. ¶ Stipite rapto. ex igne erepto torre & titione. ¶ Et cupio. fratres vlcisci subintelligat.

Forsitan & matrem: crescunt ignisq;/ dolorq;/
Languescuntq; iterum. simul est extinctus vterq;:
Inq; leues abijt paulatim spiritus auras:
Paulatim cena prunam velante fauilla.
Alta iacet Calydon. lugent iuuenesq;/ senesq;:
Et vulgus/proceresq; gemunt/scisseq; capillos
Plāgūt ora simul matres Calydonides heu heu.
Puluere caniciem genitor/vultusq; seniles
Fedat humi fusus: spatiosumq; increpat euum.

¶ Altee cedes.

Toxea: Plexippum fratres Meleager ad vndas
Misit: & hunc misit quam manus ipsa necat.

Nam de matre/manus diri sibi conscia facti
Exegit penas: acto per viscera ferro.
Non mihi si centum deus ora sonantia linguis/
Ingeniumq; capax/totumq; Helicona dedisset:
Tristia persequerer miserarum vota sororum.
Immemores decoris/liuentia pectora tundunt:
Dumq; manet corpus: corpus refouētq;/fouētq;/
Oscula dant: ipsi posito dant oscula lecto.
Post cinerē: cineres haustos ad pectora pressent:
Affuseq; iacent tumulo: signata saxo
Nomina complexe lachrymas in nomina fundūt.

¶ Meleagri sorores in aues.

Que nuper fuerant tue sorores
Ende: volucres modo euolabunt.

Quas postq̄ Enee tandem Latonia: clade
Exsatiata domus: preter Gorgenq;/nurumq;
Nobilis Alcimene: natis in corpora pennis
Alleuat: & longas per brachia porrigit alas:
Corneaq; ora facit: versasq; per aera mittit.
¶ Interea Theseus sociati parte laboris
Functus: Erechtheias Tritonidos ibat ad arces.
Clausit iter: fecitq; moras Achelous eunti
Imbre tumens. succede meis ait Inclyte tectis
Cecropide: nec te committe rapacibus vndis.
Ferre trabes solidas/obliquaq; voluere magno
Murmure saxa solent. vidi contermina ripe
Cum gregibus stabula alta trahi: nec fortib⁹ illic
Profuit armentis: nec equis velocibus esse.
Multa quoq; hic Torrēs niuib⁹ de monte solutis
Corpora turbineo iuuenilia vortice mersit.
Tutior est requies: solito dum flumina currant
Limite: dum tenues capiet suus alueus vndas.
Annuit Egides: vtorq; Acheloe: domoq;/
Consilioq; tuo/respondit. & vsus vtroq; est.
Pumice multicauo/nec leuibus atria toffis
Structa subit: molli tellus erat humida Musco.
Summa lacunabant alterno murice conche.
Iamq; duas lucis partes Hyperione menso.

gat. ¶ Et nequeo: nō possum in ignē coijcere torrē pietate qua filiū psequor impedita. ¶ Me miseraz. ibi est. distinguēdum. Est enim exclamatio/qua Althea se ostēdit inuitam in filij pniciē armari. ¶ Male. in malū/ & calamitatem meā. ¶ Dū modo que dedero. de pscicēda sibi quoq; morte iam cogitat Althea. ¶ Funereū. funestū: funerisq; ac mortis Meleagri cām. ¶ Et inuitis ignibus. rei inanimate dat sensum poeta per inde atq; si ignes ipsi Meleagri misererentur. ¶ Uirtute. fortitudine. ¶ Cecis ignibus. occultis quoq; causa latebat. ¶ Ignauo leto. vili morte. ¶ Meret. dolet. ¶ Sociam tori. vxorem. ¶ Lāguescūtq;. decrescūt atq; diminuunt. ¶ Simul extinct⁹ vterq;. & ignis stipitis & Meleager. ¶ In leues auras. eorū sequitur hoc loco opinionē poeta/ qui sentiūt animā auram esse & aerē. ¶ Cana fauilla. albo cinere. ¶ Uelante. tegēte. ¶ Prunā. carbōes. ¶ Alta iacet Calydō. si alta quo modo iacet: an merore ex morte Meleagri cōcepto cecidisse ac iacere videbat/q̄ pauloante virtute ipsius Meleagri alta potensq; erat. ¶ Scisse capillos. scindētes ac lacerātes capillos/id qd in magnis luctib⁹ mulieres facere solēt. Est aūt synecdoche maxime poetis vsitata. ¶ Plāgūt ora. pcutiūt ac genas lacerāt. ¶ Heu heu. mi misis & imitatio ē gemit⁹ emittētiū mulier. ¶ Puluere caniciē. pater inqt Ene⁹ puluere caput/ facieq; deturpat. Hoc em in magnis meroribus fiebat apud priscos. ¶ Acto p viscera ferro. sic q̄dē Ouidi⁹/ Diodorus ṗo scribit Altheā laqueo vitā finisse. ¶ Totū Helicona. oim musarū fauorē. ¶ Liuētia pectora tūdunt. percutiūt pectora/ac liuētia reddūt: & subnigra. ¶ Dumq; manet corpus. cadauer Meleagri. ¶ Ipsi lecto. phere tro in quo Meleagri cadauer cōpositū fuit. ¶ Post cinerē. Postea q̄ Meleagri cadauer in cinerē fuit resolutū. ¶ Haustos. acceptos manibus. ¶ Pressāt. astringūt. Eleganter aūt ea omnia effingit poeta/ que in funeribus fratrum

&a soro

Ra ph. ¶ a fotoribus fieri cōsue uere. ¶ Affusecp. incūben tes/istrate/pstrate. ¶ Nomina saxo. signa. Epitaphium in saxo sculptū/in quo nomē Meleagri erat. ¶ Enele domus. familie Enei. ¶ Latonis. Diana Latone filia. ¶ Nurumqz Nobilis Alcmene. Deianiram Herculis vxorem. ¶ Alleuat. in aerē tollit. ¶ Corneaqz ora facit:hoc est ora in rostra conuertit. ¶ Versasqz in aues cōmutatas / que Meleagrides a Meleagro fratre fuerūt cognominate.

¶ Fabule quinte acta- ui libri argumentum.

La ctā. ¶ Interea Theseus socia ti zc. Theseus apro Calydonio interfecto cū se reciperet Athenas/torrētib9 aquis interpellaretur ab Acheloo amne/qui imbribus intumuerat inuitat9 est: vt suis tectis succederet:dūz flumina vnda subsideret:cuius ille hospitio cū resedisset inter epulationē procul insulas visas ab hospite accepisset nymphas fuisse Naiades:que cum deis sacra redderent: ille ab his preterit9 esset/ motus offensa,in insulas Echinadas eas cōuertit.

Ra Ph. ¶ Interea Theseus. mira phātasia quinqz Naiadum transmutationē in insulas cum superiore fabula poeta connectit. Interfecto nāqz Calydonio Apro Theseus,cū Athenas rediret/forte Achelous fluui9 Etoliā ab Acarnania disterminās: sic intumuerat: vt tut9 trāsitus nō videretur. Inuitat9 igitur These9 a fluminis deo Achelao domū illi9 intrauit tantisper illic futurus: dum tuto transire posset. Cum vero post cenā Theseus in mare prospiciens vidisset insulas quasdaz/ Acheloum rogauit / quot ille isule essent / ac quo nomine appellarentur : cui Achelous respōdit/ Naiades quinqz fuisse illorum locorum accolas:que cum alijs Dijs se sprero sacrificassēt:eas cū locis suis in mare a se indignato fuisse pūolutas/ac in isulas q̄n qz noie Echinadas z suis efluctib9 marinis fuisse discretas. ¶ Sociasi laboris. cōmunicari sibi cū multis alijs. ¶ Erechtheias Tritonidos arces. periphrasis est Athenarum / q̄ z in Palla-

Discubuere toris Theseus/comitesqz laborum:
Hac Ixionides/illa Trezenius heros
Parte Lelex:raris iam sparsus tempora canis:
Quosqz alios parili fuerat dignatus honore
Amnis Acarnanum letissimus hospite tanto.
Protinus appositas nude vestigia nymphe
Instruxere epulis mensas:dapibusqz remotis
In gemma posuere merum.tum maximus heros
Equora prospiciens oculis subiecta:quis inquit
Ille locus:digitoqz ostendit:z insula nomen
Quod gerit illa/doce:q̄q̄ non vna videtur.
Amnis ad hec:nō est inquit/quod cernimus:vnū.
Quinqz iacent terre:spatium discrimina fallit.
Quoqz minus sprete factum mirere Diane:

¶ Naiades in insulas.
Cur nunc equoreis quatiuntur Echinades vndis.
Que fuerāt quondam Naiades:ira fuit.

Naiades he fuerāt:que cum bis quinqz iuuencos
Mactassent:rurisqz deos ad sacra vocassent:
Immemores nostri festas ducere choreas.
Intumui:quātusqz feror cum plurimus vnquam:
Tantus eram:pariterqz animis immanis/z vndis
A syluis;syluas/z ab aruis/arua reuulsi.
Cūqz loco/nymphas memores tū deniqz nostri/
In freta prouolui.fluctus nosterqz/marisqz
Continuam diducit humum:pariterqz reuellit
In totidē:medijs/quot cernis Echinadas vndis.

¶ Perimele in insulam.
Quod videor precibus Perimele lector amantis
Insula:z ipsa mari lugeo:q quatior.

¶ Vt tamē ipse vides:procul en pcul vna recessit.
Insula grata mihi. Perimelen nauita dicit.
Huic ego virgineum dilecte,nomen ademi:
Qd pater Hippodamas egre tulit:inqz profundū
Propulit e scopulo periture corpora nate.
Excepi:nantemqz ferens.o proxima terre
Regna vage dixi sortite.Tridentifer vnde/
In quo desinimus:quo sacri currimus amnes:
Huc ades:atqz audi placidus Neptune precantē.
Huic ego:quam porto/nocui:sis mitis/z equus.
Si pater Hippodamas aut si minus impius esset:
Debuit illius misereri:z ignoscere nobis.
Cui quondam tellus clausa est feritate paterna:
Affer opem:mersaqz precor/feritate paterna
Da Neptune locum:vel sit locus ipsa,licebit.
Hunc quoqz cōplectar.mouit caput equoreus rex:
Concussitqz suis omnes assensibus vndas.
Extimuit nymphe:nabat tamen:ipse natantis
Pectora tangebam trepido salientia motu.
Dumqz ea contrecto:totum durescere sensi
Corpus:z inducta condi precordia terra.
Dum loquor:amplexa est art9 noua terra natātes:

Palladis tutela sunt/z ab Erechtheo rege Erechthete dicuntur. ¶ Feciqz moras Achelous cūn ibre tumēs. Achelous;Oceani z Tethyos filius fuisse ab Hesiodo scribit. Is cū peteret Deianirā Enei Calydonie regis filiā. Herculē in se quertit/a q̄ supat9/ in fluuio iuxta Calydoniā tabēri se occultauit/nomēqz flumini iposuit: qd qdē a Pindo Thessalie monte ortū/Etoliāqz ab Acarnania,distinguit.Sane apud antiqs aq̄ (vt Macrobi9/ Seruiusqz scribunt) gñalr Achelous dicebat. Unde Verg.in.i Geor.Poculaqz ve inuentis Acheloia miscuit vuis.Sane Achelous cū pri9 Thoas fuerit dicr9/ab Acheloo q̄ Alcmeonē ex Thessalia secut9 est/ nomē accepit.Hic z Terpsicore vna musarū Sirenas sustulisse ferē. Videt aūt maxim9 esse oim Grecie fluuioz Achelo9 vnde z oēm aquā veteres Acheloū vocarūt. ¶ Turbineo vortice in modū turbinis se voluēte.Vortex em ppe dr cōuorsa in se aqua.Turbo aūt est vis vētu z insitz quo pueri ludūt/siue illo in terrā incutiētes. ¶ Tutior est reqes. securior est mora. ¶ Nec leuib9 tofis, asperis/ipolit;. Toffus ei lapis est cauernosus.Describit aūt poeta spelūcaz fluminis deo cōuenientem. ¶ Molli Musco. Muscus herba est tenuissima iuxta fontes ac i locis hūidis nascēs. ¶ Sūms lacunabāt. supiores inq̄t spelūce partes in lacunaria distinguebāt cōche alternis muricibus distictae. Nā lacunare est lac9 ac lacunaris facere. ¶ Murice. Murex aūt gen9 est cochlee:vñ fit purpure9 color. ¶ Hyperione. Sole. Hyperion nāqz celi fuit fili9/q̄ ex sorore Solē ferē genuisse: verū p sole fere ponit. ¶ Hac Ixionides. Pirithous Ixionis fili9 ppetu9 Thesei comes. ¶ Nude vestigia nymphe pedes nudos hñtes nymphe. Est em synegdoche. ¶ In gēma i gēmat; poculis. ¶ Spatiū di. breuitas inq̄t spatij discrimina atqz separatiōes insularū ɔfūdit. ¶ Sprete ɔtēpte. ¶ Cū plurim9 vnqz.maxim9. ¶ Diduxit. diuisit. ¶ Medijs q̄t cernis Echinadas vndis. Echinades/q̄ z Echi

Vnē

Et grauis increuit mutatis insula membris.
¶ Amnis ab his tacuit. factum mirabile cunctos
Mouerat: irridet credentes: vtq; deorum
Spretor erat: mentisq; ferox Ixione natus:
Ficta refers: nimiumq; putas Acheloe potentes
Esse deos: dixit: si dant: adimuntq; figuras.
Obstupuere omnes: nec talia dicta probarunt.
Ante omnesq; Lelex animo maturus: et euo:
Sic ait. Immensa est: finemq; potentia celi
Non habet: et quidquid superi voluere peractum est.
Quoq; min⁹ dubites: Tilie contermina Quercus
Collibus est Phrygiis: medio circundata muro.
Ipse locum vidi. nam me Pelopeia Pittheus
Misit in arua: suo quondam regnata parenti:

¶ Oppidum in stagnum.

Hoc stagnum fuit oppidum palustre
Quod non hospitio deos recepit.

Haud procul hic stagnū est. tellus habitabilis olim
Nunc celebres mergis: fulicisq; palustribus vnde.
Juppiter huc specie mortalis: cumq; parente
Venit Atlantiades positis caducifer alis.
Mille domos adiere: locum: requiemq; petentes:
Mille domos clausere sere: tamen vna recepit
Parua quidem stipulis: et canna tecta palustri.
Sed pia Baucis anus: pariliq; etate Philemon
Illa sunt annis iuncti iuuenilibus: illa
Consenuere casa: paupertatemq; ferendo
Effecere leuem: nec iniqua mente ferendam.
Nec refert dominos illic: famulosue requiras.
Tota domus: duo sunt. iidem parentq; iubentq;.
Ergo vbi celicole paruos tetigere penates:
Summissoq; humiles intrarunt vertice postes:
Membra senex posito iussit releuare sedili:
Quod super: iniecit textum rude sedula Baucis:
Inde foco tepidum cinerem dimouit: et ignes
Suscitat hesternos: foliisq; et cortice sicco
Nutrit: et ad flammas anima perducit anili.
Multifidasq; faces: ramaliaq; arida: tecto
Detulit: et minuit: paruoq; admouit aheno.
Quodq; suus coniunx riguo collegerat horto:
Truncat olus foliis. furca leuat ille bicorni
Sordida terga suis nigro pendentia tigno:
Seruatoq; diu, resecat de tergore partem
Exiguam: sectamq; domat feruentibus vndis:
Interea medias fallunt sermonibus horas:
Sentiriq; moram prohibent. erat alueus illic
Fagineus: dura clauo, suspensus ab ansa.
Is tepidis impletur aquis artusq; fouendos
Accipit: in medio torus est de mollibus vluis
Impositus tecto: sponda: pedibusq; salignis.

Ra ph. ☞ ne dicunt: insule sūt ad hostiū Acheloi Etolie fluuiij: q̄ limū assidue inuehēdo illas effecisse v̄r. Dicte sūt aūt Echinades: vel ab Echinis: q̄rum abūdāt: vel (vt scri. Apollo) ab Echio quodā vate.

¶ Fabule sexte. viij. libri Argumentū.

La ca. ¶ Ut tibi et c. Perimele Hypodamātis filia cum ab Acheloo amne per vim esset oppressa: pater eam ob admissum p̄cipitauit in pelagus stuprator expetiit ita/ vt bñficio Neptuni mare eam semotā ab Echinadibus efficeret insulam.

Ra ph. ☞ ¶ Ut tibi et c. Perimele Hippodamātis filia ab Acheloo vim passa e saxo a patre in mare fuit p̄cipitata Achelo⁹ p̄o dei amice salute admodū sollicit⁹ Neptunū rogauit: ne eam submergi pateret: sz ei aut locū p̄beret: aut ipsam locum efficeret: p̄ib⁹ igit̄ acheloi mot⁹ Neptun⁹ eā in insulam haud lōge ab Echinadib⁹ distātē commutauit. ¶ Virgineū nomē ademi. virginitatē eripui. ¶ Propulit. piecit. ¶ In p̄fūdū. in mare altū ¶ Sacri om. oēs fluuij numē habere dicunt̄: vn̄ et sacri nūcupant̄. ¶ Feritate pa crudelitate patris. ¶ Mouit caput eq̄reus rex. Neptun⁹ annuit meis p̄cib⁹. ¶ Saliētia. palpitātia: id q̄d timore p̄cussis accidere solet. ¶ Precordia. pectora hoc loco q̄d cordi p̄tēdant̄. Proprie p̄o p̄cordia dicunt̄ partes cordi p̄iacētes. ¶ Grauis insula. magna. Insula p̄o dr. q̄ sit in Salo: hoc est i mari collocata.

¶ Fabule. vij. octaui libri Argumentum.

La ca. ¶ Amnis et c. Juppiter et Mercuri⁹ in hoim figuras versi in regiōe Phrygie cū alios incolarū expiri a nullo vitro exciperent̄ hospitio: a Philemone et Baucide hospitalissime sūt excepti: et cū maxia volūtate rebus humilib⁹ ad victū et necessariis simplicissimos alios pauperū experti sūt. Ergo vt numē ad vim offēderēt suū: seuocatis senib⁹ in excelsiorē collē: casam eorū i tēplū querterūt: eosq; ipos optatos antistites sacrati loci p̄stiterūt: ita vt cū senectute, soluti essent: in arbores querterēt̄: vt Philemō cederet in Ilicē: Baucis in Tiliā. Oppidū aūt eorū q̄d ceteros ciues inhospitales habuerat aq̄rū multitudine obrutū stagnū factū est.

Ra ph. ☞ ¶ Amni. et c. hec ad cōnectēdas q̄ subiiciunt̄ metamorphosis dixit. Narratur⁹ ei est poeta quēadmodū Juppiter atq; Mercuri⁹ in hoim figuras querti phrygiā pagrarūt: vt hoim benignitatē experirent̄. Cum p̄o nemo ex oppidanis ipsos susciperet hospitio: casam philemōis rustici: atq; pauperis subiere: a q̄ benigne accepti cū se deos esse idicassent: et anserē quē vnicū habebat occidere vetuerūt: et vt secū collē ascēderet cum Baucide vxore admonuerūt. Profecti igit̄ domo cū essent: ecce oppidū illud in lacū videt querlsū: oēsq; domus submersas p̄ter vnicā suā casam: q̄ et ipsa i magnificētissimū tēplū cū fuisset mutata. hortantib⁹ diis vt q̄dq̄d vellēt peterēt: Philemon r̄ndit se velle esse illi⁹ tēpli sacerdotes: ea cōditione: vt nec ipe vxoris: nec vxor viri mortē vnq̄ videret: idq; p̄o facile impetrarūt: nā vna et eadē hora cū ad extremā puenissent senectutē: i arbores: alter q̄rcū: altera tiliam trāsmutati fuerūt. Hec aūt adeo p̄spicue a poeta describūt̄. vt nihil expositiōis idigere videant̄. ¶ Ab his. post hec. ¶ Spretor deorū. contēptor. ¶ Si dant adimūtq; figuras. si possunt et dare et eripe formas reb⁹. ¶ Alo matur⁹ et euo. Lelegē et prudētē et senē et bonū virū fuisse poeta significat. ¶ Immēsa ē. saia pro grauiq; viro maxime puentēs. ¶ Tilie cōtermina. vicina. Tilia aūt arbor est fructū teres: quē a nullo aialiū attingi mirat̄ Plini⁹: foliorūq; et corticis succū dulcē esse ait: ac inter corticē et lignū tenuissimam esse mēbranā: que Philyra vocet̄: q̄ antiq̄ in nectendis coronis vtebant̄. vn̄ Hora. Displicēt nexe Philyra corone ¶ Nā me Pelopeia Pitthe⁹ Misit i arua. Pitthe⁹ Lelegi pater fuit et Ethre Thesei matris. Pelopeia aūt arua nō Peloponesum (vt q̄dam putāt) sed Phrygiā dicit. Nam Pelops Tātali Phrygie regi fili⁹ fuit: qui inde, in Peloponesum venit.

☞ ¶ Sus

Vestib⁹ hunc velant:quas non nisi tempore festo
Sternere consueuerant:sed ⁊ hec vilisq; vetusq;
Vestis erat:lecto non indignanda saligno.
Accubuere dei.mensam succincta:tremensq;
Ponit anus:mense sed erat pes tertius impar:
Testa parem fecit:que postq̄ subdita:cliuum
Sustulit:equatam mentha extersere virenti.
Ponitur hic bicolor syncere bacca Minerue:
Conditaq; in liquida cornu autumnalia fece:
Intybaq;:⁊ radix:⁊ lactis massa coacti:
Ouaq;:non acri leuiter versata fauilla.
Omnia fictilibus.post hec celatus:eodem
Sistitur argento crater:fabricataq; fago
Pocula:que caua sunt flauentibus illita ceris.
Parua mora est:epulasq; foci misere calentes.
Nec longe rursus referuntur vina senecte:
Dantq; locum mensis paulum seducta secundis:
Hic nux.hic mixta est rugosis Caryca palmis:
Prunaq;:⁊ in patulis redolentia mala canistris:
Et de purpureis collecte vitibus vue:
Candidus in medio fauus est.super omnia vult⁹
Accessere boni:nec iners:pauperq; voluntas.
Interea:quoties haustum cratera repleri
Sponte sua:per seq; vident succrescere vina:
Attoniti nouitate:pauent:manibusq; supinis
Concipiūt:Baucisq; preces:timidusq; Philemō.
Et veniam dapibus:nullisq; paratibus orant.
Unicus anser erat minime custodia ville:
Quē diis hospicibus domini mactare parabant.
Ille celer penna:tardos etate:fatigat:
Eluditq; diu:tandemq; est visus:ad ipsos
Confugisse deos.superi vetuere necari:
Diiq; sumus:meritasq; luet vicinia penas
Impia dixerunt:vobis immunibus huius
Esse mali dabitur:modo vestra relinquite tecta:
Ac nostros comitate gradus:⁊ in ardua montis
Ite simul:parent:⁊ diis precuntibus:ambo
Membra leuant baculis:tardiq; senilibus annis
Nituntur longo vestigia ponere cliuo.
Tm̄ aberant summo:quantum semel ire sagitta
Missa ptest.flexere oculos:⁊ mersa palude
Cetera prospiciunt:tantum sua tecta manere.
Dumq; ea mirantur:dum deflent fata suorum:

¶ Casa in templum.

Sum templum:que parua fui casa:dulce tonantis
Hospitium:aligeri:sic ⁊ Atlantiade.

Mersa vident:queruntq; sue pia culmina ville.
Sola loco stabant.dum deflent fata suorum:
Illa vetus dominis:⁊ iam casa parua duobus
Vertitur in templum:furcas subiere columne:

Ra ☞ ¶ Suo parēti.Pelopi. ph. Nā Pitthe⁹ ⁊ Trezen Pelopis filii fuere:vt Strabo narrat. ¶ Fulicis palustribus. Fulice aues sunt notissime in paludib⁹ viuentes ¶ Specie mortalis.humanā in figuram versus. ¶ Atlantiades caducifer. Mercuri⁹ caduceū gerēs. ¶ Sere.ianue.a parte nāq; totū intelligimus.Sera em̄ pars est ianue:in quaz clauis immittit. ¶ Parili etate.pari ⁊ equali. ¶ Tota dom⁹.tota familia. ¶ Iidem parētq;:iubētq;:iidez inq̄t dn̄i sunt ⁊ serui. ¶ Releuare mēbra.leuia facere: que ꝓpter lassitudinē grauia videbant. Sedere em̄ illos iussit Philemō. ¶ Posito sedili. apposita sede. ¶ Qd sup.anastrophe est: prepositio nāq; postposita est. ¶ Aia.spūr flatu. ¶ Et minuit.fregit minuta.parnaq; reddidit. Eleganter aūt poeta rustici pauperis apparatū ⁊ mores describit. ¶ Trūcat olus foliis. minutatim olera cū foliis incidit. ¶ Sordida. fumosa. ¶ De tergore diu seruato.tergū illud sura vetus fuisse innuit poeta ⁊ rancidum. ¶ De tergore.de tergo.frequēter aūt vtrūq; p altero ponitur. ¶ Domat: mollit ⁊ coquit.Significat aūt durissimā fuisse illam carnē.Domari em̄ dicunt q̄ repugnāt. ¶ Alue⁹ faginee⁹.Doliū ex fago ꝯfectū. ¶ Arc⁹ fouēdos.pedes lauādos. Nā hospitib⁹ etiaz nūc quo die acceptunt:pedes lauari solēt. ¶ In medio lecto.sic q̄dā legūt:sz tecto forsitā ꝓ lecto Oui.scriptū reliq̄t:vt intelligam⁹ i media casa torū ⁊ lectū fuisse:nō ex plumis:sz ex vluis palustrib⁹ ꝯfectū. ¶ Saliginis.ex salice factis ¶ Velāt.coopiūt. ¶ Sternere.lecto inicere / et imponere. ¶ Nō indignāda.nō indigna reputāda. ¶ Lecto saligno.ex salice vili ac vulgari arbore ꝯfecto. ¶ Succincta anus.habitū rustice mulieris effingit. ¶ Cliuū, inequalitatē mēse cliuum appellat. ¶ Mētha virēti.mētha suauissimi odoris est herba. ¶ Extersere.emundauere. ¶ Bicolor bacca. periphrasis est oliue:q̄ bicolor dr̄:qd ⁊ viridis est ⁊ nigra. ¶ Syncere Minerue. integre virginis Minerue. ¶ Autūnalia.autūno maturescētia. ¶ Intybaq; ⁊ radix.

Intyba qd ⁊ Cicorium vocat: herba est agrestis. Radix ꝓ spēa est herbe:q̄ ⁊ radicula dr̄.His aūt herbis etiā nūc in acetariis vescimur. ¶ Et lactis massa coacti.periphrasis est casei. ¶ Nō acri fauilla.in igne leui nō vehemēti.Nā oua nisi leniter in cinere calido versent facile rumpuntur. ¶ Oīa fictilib⁹.apponunt: ⁊ in ꝓpositio subaudit. Fictilia aūt sūt vasa terrea a fingēdo dicta. ¶ Eodē argēto.q̄.⁊ fictilis.facile antē inuit craterē q̄z fictilē fuisse. ¶ Sistit.collocat in mēsa. Apparat⁹ aūt mēse rustici eleganter effingit poeta. ¶ Fago.fag⁹ arbor est glādifera:ex cui⁹ ligno vasa ꝯficiūt ¶ Que caua sūt. q̄ in ꝯcauitate inq̄t sūt flaua cera itecta. ¶ Illita. intecta. ¶ Epulas calētes cibos calidos.q̄ em̄ hacten⁹ descripta sunt:frigida comeduntur. ¶ Nec lōge vina senecte.vinū nouū appositū fuisse ait non vet⁹ qd diuites bibere solēt ¶ Paulū seducta.seposita ⁊ remota. ¶ Caryca.fic⁹ est spēs Caryca:a Carya Laconie loco:vbi optime nascunt denoīata:q̄ qz optie sūt sicce: hic plus obtinuit vt carycę ꝓ ficub⁹ siccis accipiātur. ¶ Rugosis palmis.cū fructib⁹ palme rugosis ⁊ siccis: q̄s nūc vulgo dactylos vocāt. ¶ Prunaq;.poma sunt notissima q̄rū variis sūt genera:vt Pli.scribit. ¶ Sup oīa vult⁹.aūt oīa inq̄t boni ⁊ hylares vult⁹ affuerunt. ¶ Haustū cratera.euacuatū vaceū. ¶ Cōcipiūt p̄ces. p̄cari icipiūt. ¶ Diis hospitib⁹. Ioui et Mercurio q̄s hospitio susceperat. ¶ Ille celer pēna tardos.pulchro antitheto exornat hoc carmē. ¶ Impia vicinia.inhospitalea vicini. ¶ Immunibus.exptib⁹. ¶ Hui⁹ mali. hui⁹ calamitatis:q̄ vicios vestros sum⁹ affecturi. ¶ Modo.solū. ¶ Comitate.antiq̄ dixit ꝓ cōitamini ¶ Ite sil.venite nobiscū ¶ Nitūtur lō.hoc est lōgū ⁊ arduū cliuū ascēdere conāt. ¶ Manere.stare:supesse. ¶ Fata sfortunia. ¶ Suoꝝ viciorū. ¶ Pia culmina ipsi pij.ē em̄ hypallage. ¶ Et iam casa pua.⁊ ali casa parua.Case ꝓpe dnr rustice domus. ¶ Fur.sub.co.furce i colūnas suerūt ꝯmutate.In marginalicū philemōis tēpliū casam ꝯuersam fuisse scribit.

☞ ¶ Ado=

Stramina flauescunt: aurataq; tecta videntur:
Celateq; fores: adopertaq; marmore tellus.
Cōcipiunt: Baucisq; preces: timidusq; Philemon:
Talia cum placido Saturnius edidit ore.
Dicite iuste senex: τ femina coniuge iusto
Digna: quid optetis. cum Baucide pauca locutus
Iudicium superis commune Philemon.
Esse sacerdotes: delubraq; vestra tueri
Poscimus: τ quoniam concordes egimus annos:
Auferat hora duos eadem: nec coniugis vnquam
Busta mee videam: neu sim tumulandus ab illa.
Uota fides sequitur. templi tutela fuere:
Donec vita data est. annis: euoq; soluti

¶ Baucis τ Philemon in arbores.

Baucidos vt fuit: τ concorde Philemonis euum
Facti habent frondes robora contiguas.

Ante gradus sacros cum starent forte: locisq;
Narrarent casus: frondere Philemona: Baucis:
Baucida conspexit senior frondere Philemon.
Iamq; super geminos crescente cacumine vultus
Mutua: dum licuit: reddebant dicta: valeq;
O coniunx dixere simul: simul abdita texit
Ora frutex: ostendit adhuc Tyaneius illic
Incola: de gemino vicinos corpore truncos.
¶ Hec mihi non vani: nec erat cur fallere vellent
Narrauere senes: equidem pendentia vidi
Serta super ramos: ponensq; recentia: dixit:
Cura deum dij sint: τ qui coluere: colantur.
Desierat: cunctosq; τ res: τ mouerat auctor
Thesea precipue: quem facta audire volentem
Mira deum: nixus cubito Calydonius amnis
Talibus alloquitur. sunt o fortissime: quorum
Forma semel mota est: τ in hoc renouamine mansit
Sunt quibus in pluras ius est transire figuras.

¶ Proteus in varias formas.

Si modo taurus: aper: serpens: leo: flamma videris
Quam merito Proteu diceris ambiguus.

Ut tibi complexi terram maris incola Proteu.
Nam modo te iuuenē: modo te videre leonem:
Nunc violentus: aper nunc quē tetigisse timerent:
Anguis eras. modo te faciebant cornua taurum.
Sepe lapis poteras: arbor: sepe quoq; videri:
Interdum faciem liquidarum imitatus aquarum
Flumen eras: interdum vndis contrarius ignis
¶ Nec min⁹ Autolyci coniunx Erisichthone nata
Iuris habet. pater huius erat: qui numina diuum
Sperneret: τ nullos aris adoleret honores.
Ille etiam Cereale nemus violasse securi
Dicitur: τ lucos ferro temerasse vetustos.
Stabat in his ingens annoso robore Quercus
Una nemus. vitte mediam: memoresq; tabelle:

Ra ph. ☞ ¶ Adopertaq; marmore tell⁹. solū templi marmore stratū. ¶ Iudiciū cōe. votū cupiditatem: desyderium. ¶ Aperit. indicat: manifestat. ¶ Delubraq; vrā tueri. vestra tēpla custodire. ¶ Cōcordes egim⁹ annos. ꝯcordes vnanimesq; viximus. ¶ Duos. ābos. ¶ Busta. funera. ¶ Tumulād⁹. sepeliēd⁹. ¶ Vota fides sequit: nam Iuppiter vt pollicit⁹ fuerat: id qđ petierāt ꝯcessit. ¶ Tēpli tutela fuere. custodes tēpli ac editui fuerunt ꝯstituti. ¶ Annis euoq; soluti. senio cōfecti. ¶ Ante grad⁹ sacros. ante grad⁹ ianue tēpli. ¶ Narrarent. commemorarent. ¶ Casus loci. ea que loco illi euenerant. ¶ Frondere. frondes emittere. Simul autē ambo in arbores fuere ꝯuersi: Philemon in q̄rcū: Baucis ꝟo in Tiliā. ¶ Crescēte cacumine. vertice capitis. Innuit aūt capillos in frōdes fuisse conuersos. ¶ Dū licuit. donec potuerūt. ¶ Frutex. frutic; τ arboris cortex. ¶ Tyaneius Inco. Tyanis regio est cōtermina Phrygie: vnde Tyanei⁹ declinari videt. ¶ De gemino cor. de duobus corpora Baucidis et Philemonis factos.

¶ Fabule. viij. octaui libri argumentum.

¶ Hec mihi non vani/nec erat τc. Achelo⁹ inter epu-
La ct. las Theseo: quē receperat hospitio enarrās hoa q̄ in alienā figurā vertissent emirāti casus mortaliū etiā qui in plures figuras abierint. refert et Protea Neptuni filiū solitū mō in iuuenē: modo in leonē: interdum in aprum: alias in anguē: τ cetera animalia conuerti quib⁹ insidians posset eludere.

☞ ¶ Nō vani senes. veri nō falsi. Van⁹ em̄ interduz
Ra falsum ac mendacē signifi-
ph. cat: interdū stultum. Iuue. Sic placitū vano: qui vos distinxit Othoni. ¶ Nec era. cur fal vel. hec coniunctio em̄ subintelligat. Est nāq; parēthesis causā cōtinēs cur senes illi nō fuerit mētiti ¶ Equidē pē. vidi: argumētis ꝓbat Lelex ea q̄ narrauit esse vera ¶ Serta. corone. a serēdis florib⁹ dicta. Corone aūt τ in lucis τ in arborib⁹ sacris appendebant ¶ Ponens. apponens. ¶ Cura deū dij sint. hoc est qui curā suscepere deoꝝ: dij efficiant τ q̄ deos coluere ipsi quoq; pro dijs colant. ¶ Desierat. loq̄ Lelex subauditur. ¶ Et res. miranda. ¶ Et auctor. Lelex vir grauis τ fide dign⁹. ¶ Calydoni⁹ amnis. Achelous. ¶ Semel mota est. mutata. ¶ In hoc renouamine. in hac renouatione. ¶ Ius est. facultas τ potestas. ¶ Ut ti. com. ter. ma. inco. Pro. Proteus Oceani τ Tethyos fuit filius: vt in Theogonia Hesio. scri. Hic habuit patriā Pallenen: qua relicta in Carpatho insula regnauit. Fuit aūt vates clarissim⁹ illis temporib⁹: qui se in varias mutabat figuras. De quo Verg. iiii. geor. sic scribit. Est in Carpatho Neptuni gurgite vates Ceruleus Proteus magnus qui piscib⁹ equor. Et iuncto bipedū curru metit equorū. Hic nūc Emathie portus: patriāq; reuisit Pallenen: hūc τ nymphe venerant: τ ipse grādeuus Nereus: nouit nāq; omnia vates: que sint: que fuerit: que mox vētura trahant. τ paulopost. Tū varie eludēt species: atq; ora ferarū. Fiet enim subito sus horrid⁹: atraq; tigris squāmosusq; draco. τ fulua ceruice Leena. aut acrem flāme sonitū dabit: atq; ita vinclis Excidet: aut in aq̄s tenuis dilapsus abibit: τ que sequūt. Proteus aūt idcirco in varias figuras, se cōmutasse fingit: q (vt Diodo. scribit) rex fuit Egypti: quez Egyptij Cetea vocāt: artiū τ in primis astrologie perit⁹. Egyptiis aūt regib⁹ mos erat: vt leonis: aut tauri: aut draconis priorē partē in capite ferrēt insignis principat⁹ i Qnq; ꝟo arborē: qnq; ignē qnq; redolētis vnguenta. Hec aūt τ ad decorē ornatūq; spectabāt: τ stuporē: τ superstitionē quādā aspiciētibus iniciebāt. ¶ Maris cōplex. terrā. nā terra infima est oīm elemētoꝝ: quā ita Ocean⁹ complectit: vt aer Oceanū: aerem ether: etherem celum.

¶ Fabule. ix. octaui libri Argumentum.

¶ Nec minus τc. Mestre Erisichthonis filia Auto- La
lyci vxor cū parētē aiaduer- ct.
tisset: q in Thessalia lucū Cereris deuastasset: grauissimā expiri fame penā ob⁹ reb⁹ ab eo ꝯsumptis: nouissime se q̄z p ancilla vēdit.

Sertaqꝫ:cingebant:voti argumenta potentis.
Sepe sub hac Dryades festas duxere choreas:
Sepe etiam manibus nexis ex ordine:trunci
Circumiere modum:mensuraqꝫ roboris:vlnas
Quinqꝫ ter implebat:nec non ꝛ cetera tantum

¶ Mestra in varias figuras.
Pressisset non longa fames Erisichthona:Mestra
Si vir non fieret:bos:equa:ceruus:auis.

Silua sub hac omnis:quantū fuit herba sub illa.
Non tamen idcirco ferrum Dryopeius illa
Abstinuit:famulosqꝫ iubet succidere sacrum
Robur:ꝛ vt iussos cunctari vidit:ab vno
Edidit hec:rapta sceleratus verba securi.
Non dilecta dee solum:sed,ꝛ ipsa licebit
Sit dea:iam tanget frondente cacumine terram.
Dixit:ꝛ obliquos,dum telum librat in,ictus:
Contremuit:gemitumqꝫ dedit decidua Quercus.
Et pariter frondes.pariter pallescere glandes
Cepere:ac longi pallorem ducere rami.
Cuius vt in trunco fecit manus impia vulnus:
Haud aliter fluxit discusso cortice sanguis:
Quam solet:ante aras ingens vbi victima taurus
Concidit:abrupta cruor e ceruice:profundi.
Obstupuere omnes:aliquisqꝫ ex omnibus:audet
Deterrere nefas:seuamqꝫ inhibere bipennem.
Aspicit hunc:mentisqꝫ pie cape premia dixit
Thessalus:inqꝫ virum conuertit ab arbore ferrū.
Detruncatqꝫ caput:repetitaqꝫ robora cedit.
Editus ꝛ medio sonus est de robore talis.
Nympha sub hoc ego sū:Cereri gratissima:ligno.
Que tibi factorum penas instare tuorum
Vaticinor moriens:nostri solatia leti.
Persequitur scelus ille suum:labefactaqꝫ tandem
Ictibus innumeris:adductaqꝫ funibus arbor
Corruit:ꝛ multam prostrauit pondere siluam.
Attonite Dryades damno:nemorumqꝫ:suoqꝫ:
Omnes germane Cererem cum vestibus atris
Merentes adeunt:penamqꝫ Erisichthonis orant.
Annuit his:capitisqꝫ sui pulcherrima motu
Concussit grauidis oneratos messibus agros.
Moliturqꝫ genus pene miserabile:si non
Ille suis esset nulli miserabilis actis:
Pestifera lacerare fame:que:quatinus ipsi
Nō adeunda dee (neqꝫ enim Cererēqꝫ:Famēqꝫ:
Fata coire sinunt) montani numinis vnam
Talibus agrestem compellat Oreada dictis.

¶ Famis patria.
Ora famis Scythie patria est:vbi nescia tellus
Arboris est:vel que nescit aratra boum.

Est locus extremis Scythie glacialis in oris
Triste solū:sterilis:sine fruge:sine arbore tellus.

La ctā. redidisset:a Neptuno:qui eius virginitatē ademerat petiit:vt ei ferret opē.At ille memor eiꝰ ꝯcubitꝰ cum speciosissima dn̄o tradita esset:vt effugeret eiꝰ seruitutē in piscatorē causa pro cessioris etatis conuertit. Quo euētu in reliq̄s quoqꝫ figuras solita ē mutari:vt p̄tio sui parētē penas pendētē alere posset:cuiꝰ exitꝰ fuit talis:vt varios in fame cibos nouissime visceribus suis epulari cogeret. Nō em̄ sinūt supi siue fata vt Ceres cum Fame coire possit.

Ra ph. ¶ Necminꝰ ꝛc. Metra Erisichthonis filia. Autoliꝰ hō(vt in odys.scri.Homerus)pater fuit Anticlie matris Vlyssis decipiendi ac peierādi sciētia a Mercurio donatus. ¶ Erisichthone nata. Erisichthon Thessalꝰ fuit deoꝝ contēptor:qui cū Cereris nemus ꝯsecratū:ac in eo quercum in qua nympha habitabat succidisset:Hamadryades illoꝝ montiū incole ad Cererē ꝯuenerūt p̄cātes:vt tātā impietatē vlcisceret. Ea hō ꝛ sua ꝛ Hamadryaduꝫ causa mota numinū contēptorē Erisichthonēꝫ nouo pene genere assidua fame cruciare decreuit. Vnā igitur e nymphis ad Famem in vltimā Scythiā misit:q̄ noīe suo ipsā oraret:vt Erisichthonē ita stimularet:vt nullis cibis satiari posset. Cum hō hoc pfecisset Fames/Erisichthō posteaq̄ꝫ totū patrimoniū vētri impēdit:vnicā quoqꝫ filiā nomine Mettā:forma ita prestātē:vt a Neptuno fuerit rapta:vēdere coactus est. Ea hō ne serua fieret:cum Neptunum:cui sciebat se gratā esse rogasset:vt sui misereret illico in piscatorem vetulū eā ipse cōmutauit:cōcessitqꝫ:vt in quascūqꝫ vellet formas se ꝯuertere posset. Sed cū sepius emptores p̄tio fraudasset:iamqꝫ dn̄i oēa ꝯsumpti essent:Erisichthō miebra ꝓpria cum lacerare cepisset:dignū impietate sua exitū est sortitꝰ. ¶ Et nullos aris adoleret honores:nullas diis victimas immolaret. ¶ Nemꝰ Cereale. Cereri consecratū. ¶ Temerasse. violasse. ¶ Annoso robore. stipite vetusto. ¶ Vna nemus.magnitudinē quercꝰ innuit:q̄ tanta erat:vt sola nemꝰ efficere posset. ¶ Me mores

mores tabelle.memoriam eoꝝ ꝯtinētes:qui ope illiꝰ nymphe cō potes voti facti fuissent. ¶ Argumenta.signa ꝛ ꝓbatiōes. ¶ Trunci modū.stipitis magnitudinem. ¶ Circuitere.circūdare. ¶ Necnon ꝛ;cetera tm̄.tāto inq̄t maior reliq̄ sylua erat ea q̄rcus:quāto arbores herbis sunt altiores. ¶ Dryopeiꝰ. Erisichthon. Dryopes ppl̄i sunt Thessalie a Dryope rege dicti.vn̄ et Thessalia Dryopis fuit appellata.Quidā tn̄ ꝯtendūt Triopeium a Triope patre esse legēdū. Tametsi Dryopeus recte legat in oībꝰ exēplaribꝰ:ꝛ ex hac lectione nihil prorsus absurdi sequat:ꝛ signate Dryopeius tāq̄ꝫ barbarꝰ appellat:cū hac de causa paulo post Thessalū quoqꝫ ipsuꝫ vocet. ¶ Illa.ab illa.

Ias nꝰ. ✝ ¶ Non tn̄ idcirco ferrū Dryopeius illa Abstinuit. Nunc nymphas.irata Ceres offendit quarū pitꝰ iniurias pseq̄bat q̄ppe q̄ fame ꝯfecerit Erisichthonēꝫ q̄ eisdē sacras arbores excidisset:vt in hymnis Calimachus innuit.ꝛ hic narrat Oui. vbi nō Dryopeiꝰ Erisichthō,a ppl̄is:vt q̄dā putāt:sꝫ Triopeiꝰ appellatur a patre Triopa:siue potius Triope:qd̄ Hellanico fere placuit:a quo Triops nō Triopa declinat. Hyginiꝰ alios arbitror secutꝰ auctores historiā variauit.

Ra ph. ¶ Sacrū robur.sacraꝫ quercum. ¶ Dedit.edidit:emisit. ¶ Decidua q̄ decidebat. ¶ Ducere.capere:cōtrahere.

Frigus iners/illic habitant pallorqz/tremorqz:
Et ieiuna Fames:ea se in precordia condat
Sacrilegi scelerata iube:nec copia rerum
Uincat eam:speretqz meas certamine vires.
Neue vie spatium te terreat accipe currus/
Accipe quos frenis alte moderere dracones.
Et dedit/illa dato subuecta per aera curru
Deuenit in Scythiam/rigidiqz cacumina montis
(Caucason appellant)serpentum colla leuauit/
Quesitamqz Famem lapidoso vidit in agro
Unguibus/et raris vellentem dentibus herbas.

¶Famis descriptio.

Hirta fames:famis est curis aspera:et ora:famesqz
Pallida:et inculto pallida labra situ.

Hirtus erat crinis:caua lumina pallor in ore:
Labra incana situ:scabriqz rubigine dentes.
Dura cutis:per quam spectari viscera possent.
Ossa sub incuruis extabant arida lumbis.
Uentris erat pro ventre locus.pendere putares
Pectus et a spine tantummodo crate teneri.
Auxerat articulos macies:genuumqz tumebat
Orbis:et immodico prodibant tubere tali.
Hanc procul vt vidit(neqz enim est accedere iuxta
Ausa)refert mandata dee:paulumqz morata/
Quanqz aberat longe:quanqz modo venerat illuc.
Uisa tamen sensisse famem.retroqz dracones
Egit in Emoniam versis sublimis habenis.
Dicta Fames Cereris(quamuis contraria semper
Illius est operi)peragit:perqz aera/vento
Ad iussam delata domum est:et protinus intrat
Sacrilegi thalamos:altoqz sopore solutum
(Noctis enim tempus)geminis amplectitur vlnis:
Seqz viro inspirat:faucesqz/et pectus/et ora
Afflat:et in vacuis peragit ieiunia venis:
Functaqz mandato fecundum deserit orbem:
Inqz domos inopes/assuetaqz vertitur antra
Lenis adhuc somnus placidis Erisichthona pennis
Mulcebat:petit ille dapes sub imagine somni:
Oraqz vana mouet:dentemqz in dente fatigat:
Exercetqz cibo delusum guttur inani:
Proqz epulis tenues nequicquam deuorat auras.
Ut vero est expulsa quies:furit ardor edendi/
Perqz auidas fauces/immensaqz viscera regnat.
Nec mora:quod pontus/quod terra/quod educat aer/
Poscit/et appositis queritur ieiunia mensis.
Inqz epulis/epulas querit:quodqz vrbibus esse:
Quodqz satis poterat populo:non sufficit vni.
Plusqz cupit:quo plura suam demittit in aluum.
Utqz fretum recipit de tota flumina terra:
Nec satiatur aquis:peregrinosqz ebibit amnes:

Raph. ¶Discusso cortice:fracto:apto. ¶Abrupta ceruice:abscisso collo. ¶Profundi:effundi/profluere. ¶Deterrere:terrore dissuadere. ¶Seuam bipennem:crudelem/vtpote que cedebat quercum gementem:siue potius ipse seuus:vt sit hypallage. ¶Thessalus. Erisichthon. ¶Editus e medio de robore:altera harum prepositionum redundat/tantumqz versui/non etiam sensui necessaria videtur. Forsitan vero et loco illius e prepositionis est legendum ac pro etiam accipiendum. ¶Instare:imminere:ac propinquus esse. ¶Persequitur:pagit ¶Adducta:attracta. ¶Prostrauit:in terram deiecit. ¶Attonite Dryades:perterrite arborum nymphe. ¶Uestibus atris:pullis ac nigris luctui conuenientibus. ¶Annuit. nutu consensit atqz promisit. ¶Mollitur:preparat. ¶Miserabilis:misericordia dignus. ¶Lacerare:laniare/cruciare. ¶Quattnus:quoniam. ¶Coire.conuenire.contraria namqz simul esse non possunt.est autem parenthesis causam continens cur Famem Ceres adire non possit. ¶Oreada.nympham montanam.Oreades namqz montium sunt nymphe: ἀπὸ τοῦ ὄρους:hoc est a monte cognominate. ¶Est locus extremis.topographia.et loci maxime Fami conuenientis descriptio: vt qui perpetuis frigoribus sit sterilissimus ¶Sythie glacialis.frigidissime vbi sunt perpetue niues. Scythia autem a Scythe Iouis filio/qui primus arcum et sagittas inuenisse scribitur/fuit denominata. ¶Triste solum:infecunda terra: vt tristes arbores dicimus infructuosas. ¶Sterilis. expositio eius quod dixit Triste solum. ¶Frigus iners:pigrum ab effectu quod pigros faciat et inertes. ¶Pallorqz:tremorqz:hi sunt perpetui frigoris comites. ¶Condat: vt abscondat. ¶In precordia scelerata.hypallage est.Nam scelerati et sacrilegi Erisichthonis precordia iubet a fame occupanda. ¶Uincat:superare possit. ¶Sacrilegi:Erisichthonis.Sacrilegus namqz dicitur/qui sacra violat:atqz furatur. ¶Uie spatium:vie longitudo. ¶Moderere dracones:regas atqz gubernes.Currus autem Cereris a draconibus trahi fingitur. ¶Caucason appellant:Caucasus mons est Scythie omnium altissimus:perpetuisqz niuibus tectus. ¶Quesitamqz famem:ita famem describit poeta:ac si corpus haberet feminaqz esset famelica. ¶Hirtus erat crinis:horridi erant capilli. ¶Labra icana:valde pallida ¶Situ:squalore:illuuie. ¶Scabri:asperi. ¶Extabant:eminebant. ¶Uentris erat pro ventre locus:nihil ventris habebat. ¶Crate spine:ossa spine:et costas a spina ipsa orientes cratem appellat ob similitudinem. ¶Articulos.nodos. ¶Immodico tubere:magno tumore. ¶Neqz ei est accedere iuxta Ausa nympha ne famescere inciperet:non est ausa ad Famem accedere. Est autem parenthesis causam exprimens cur propius ad Famem nympha non accesserit. ¶Refert mandata dee:Cereris mandata exponit. ¶In Emoniam:Thessaliam:que sepius nomina mutauit.Nam et Pelasgicum Argos:et Hellas et Dryopis:et Grecia:et Hellenis a regibus fuit cognominata. ¶Sublimis:alta/per aerem nanqz volabat. ¶Quamuis contraria semper:neqz enim vbi sunt fruges:que sunt opera Cereris/ibi Fames potest esse. Fruges preterea a Cerere inuectas Fames assidue consumit. ¶Ad iussam domum Erisichthonis. ¶Alto sopore:profundo somno. ¶Noctis enim tempus:erat subaudiatur.Est autem parenthesis exponens cur Erisichthon somno solutus esset. ¶Functaqz mandato.cum Cereris mandatum peregisset. ¶Fecundum orbem:frugiferum ¶Uertitur:reuertitur. ¶Mulcebat:fouebat. ¶Sub imagine somni per insomnium.Sibi ei famescere videbatur in somno ¶Oraqz vana mouet:sibi enim frustra mandere videbatur. ¶Inani cibo:vanis/et falsis epulis. ¶Immensa viscera:inexplebilia. ¶Ardor edendi.dira fames ¶Nec mora:subito. ¶Queritur ieiunia:conqueritur se ieiunum esse. ¶Satis esse:sufficere. ¶Plusqz cupit:quanto plura comedebat tanto plura appetebat Erisichthon.

¶Utqz

Atqꝫ rapax ignis non vnquam alimenta recusat:
Innumerasqꝫ faces cremat: ⁊ quo copia maior
Est data: plura petit: turbaqꝫ voracior ipsa est:
Sic epulas omnes Erisichthonis ora profani
Accipiunt: poscuntqꝫ simul. cibus omnis in illo
Causa cibi est: semperqꝫ locus fit inanis edendo.
Jamqꝫ fame patrias/ altiqꝫ voragine ventris
Attenuarat opes: sed inattenuata manebat
Tum quoqꝫ dira fames: implacateqꝫ vigebat
Flamma gule: tandem demisso in viscera censu/
Filia restabat non illo digna parente.
Hanc quoqꝫ vendit inopa. dn̄m generosa recusat:
Et vicina suas tendens super equora palmas/
Eripe me domino: qui rapte premia nobis
Uirginitatis habes/ ait. hec Neptunus habebat:
Qui prece non spreta/ quāuis modo visa sequenti
Esset hero: formamqꝫ nouat: vultumqꝫ virilem
Induit: ⁊ vultus pisces capientibus aptos
Hanc dominus spectans: o qui pendentia paruo
Era cibo celas moderator arundinis inquit/
Sic mare compositum/ sic sit tibi piscis in vnda
Credulus: ⁊ nullos nisi fixus sentiat hamos:
Que modo cum vili turbatis veste capillis
Littore in hoc steterat (naꝫ stantē in littore vidi)
Dic vbi sit: neqꝫ enim vestigia longius extant.
Illa dei munus bene cedere sensit: ⁊ a se
Se queri/ gaudens/ is est resecuta rogantem.
Quisquis es/ ignoscas. in nullam lumina partem
Gurgite ab hoc flexi: studioqꝫ oneratus/ inhesi.
Quoqꝫ min⁹ dubites: sic has deus equoris artes
Adiuuet: vt nemo iamdudum littore in isto:
Me tamen excepto/ nec femina constitit vlla.
Credidit: ⁊ verso dominus pede pressit harenam:
Elususqꝫ abiit: illi sua reddita forma est.
Ast vbi habere suam transformia corpora sensit:
Sepe pater dominis Triopeida tradit: at illa
Nūc Eq̄/ nūc Ales/ mō Bos/ mō Ceruus abibat:
Prebebatqꝫ auido non iusta alimenta parenti.
Uis tamen illa mali postq̄ꝫ consumpserat omnem
Materiam: dederatqꝫ graui noua pabula morbo
Ipse suos artus lacero diuellere morsu
Cepit: ⁊ infelix minuendo corpus alebat.
Quid moror externis: etiam mihi sepe nouandi
Corporis o iuuenes numero finita potestas.
Nā modo q̄ nūc sum/ videor modo flector i anguē:
Armenti modo dux vires in cornua sumo:
Cornua dum sumpsi. nunc para caret altera telo
Frontis: vt ipse vides. gemitus sunt verba secuti.

Ra ph. ☞ ¶ Atqꝫ ferꝫ: duplici similitudine poeta elegāter ostendit/ q̄ꝫ insatiabilis esset Erisichthonis auiditas edendi. ¶ Nec satiat: nec explet. ¶ Cremat: comburit. ¶ Ipsa turba: ipsa rex copia. ¶ Petit: appetit. Quo ei pl'a igni ligna ipontur. eo pl'a absumitur. ¶ Semperqꝫ locus fit inanis edendo: vēter edēdo nō implet sed euacuari pot⁹ videt. ¶ Attenuarat: tenues ac paruas effecerat. ¶ Inattenuatas: nō diminuta. ¶ Flāma gule: ardor edēdi: auiditas. ¶ Demisso in viscera cēsu. ꝯsumpto patrimōio. ¶ Nō illo digna parēte: cū em̄ ipe maxie impius esset/ ea fuit tāta pietate: vt nūqꝫ parentē dīsere re sustinuerit/ qnimmo q̄buscūqꝫ potuit mod⁹ aluerit. ¶ Dominuꝫ generosa recusat: causa cur dn̄m recusaret/ generositas erat. ¶ Rapte ꝟginitatis: erepte. Iā em̄ Neptun⁹ eā viciarat. ¶ Hec Neptun⁹ habebat: expōit poeta id quod puella tacuerat: eā a Neptūo fuisse raptā. ¶ Qui p̄ce nō sp̄ta: exauditꝫ p̄cib⁹. ¶ Mō: pauloāte. ¶ Hero: dn̄o/ cui a p̄re Erisichthone fuerat vēdita. ¶ Pēdētia era: hamos ex ere cōfectos. est em̄ metonymia. ¶ Celas: occultas. ¶ Sic mare ꝯpositū: optādi ē ad uerbiū sic hoc loco. ¶ Nāꝫ stantē in littore vidi: parēthesis est cōtinēs asseuerationē. ¶ Neqꝫ em̄ vestigia lōgius extāt, significat eā lōgi⁹ nō ꝓcessisse/ cū pedū vestigia nō appeāt. ¶ Bene cedere: in bonū sibi cedere. ¶ Sēsit: cognouit: animaduertit. ¶ Resecuta rogātē: his verbꝫ se iterrogāti respōdit. ¶ Onerat⁹: sollicit⁹. ¶ Inhesi: intētus fui. ¶ Sic has deus eq̄ris artes: ambigue dictum: ⁊ artē piscādi: nāqꝫ fraudes q̄bus vtebatur: intelligere possum⁹. ¶ Et verso dn̄o pede p̄ssit harenā: retrocessit per harenā. ¶ Sua forma: ꝟginis p̄p̄ria. ¶ Suā. filia sub audiam⁹. ¶ Trāsformia: q̄ possint transformari in varias figuras. Hoc autē idcirco fictū est q̄ Metra Erisichthonis filia pulchra adeo fuit ⁊ formosa: vt q̄ illā aspicerent: statim amore ipsius caperentur. Cū autē illius temporis homies pecunia nō vterent. alij quidē ex Mestre pro-

tre procis boues: alij eq̄s: alij oues: alij capras ipsi largiebant. Qua q̄dē cum Thessali viderēt: ac vndiqꝫ Erisichthoni victū cernerēt ꝯgregatum: aiebant Metrā patri fuisse ⁊ bouē ⁊ equum ⁊ ouem/ ⁊ quecunqꝫ ea dono accepisset. Sicqꝫ ⁊ fabule loc⁹ est datus/ ⁊ huic ꝓuerbio: quod in leues a Grecis dicitur ματαβαλ τερος μητρας. hoc est mutabilior metra. ¶ Non iusta: iniusta: vtpote per fraudes et dolos quesita. ¶ Uis illa mali: illa morbi violētia. ¶ Noua pabula: nouissimos ⁊ vltimos cibos. ¶ Externis: alienis transformationibus. ¶ O iuuenes: Theseum ⁊ Lelegē alloquitur Achelous. ¶ Nūero finita potestas: in tres ei solū varias figuras se conuertere poterat Achelous: in hominem: in anguem: in taurum. ¶ Telo: cornu quo ab Hercule (vt in sequenti volumine narabit) fuit priuatus. ¶ Gemitus: suspiria/ q̄b⁹ significat se valde effracto cornu dolere.

¶ Fabule prime noni libri argumentum.

La ct. ¶ Que gemitus: truncæqꝫ Deo ⁊c. Deianira Enei filia Etolarum virgo speciosissima cum a multis peteretur pater constituit ei coniugio datutum: qui luctandi causa veniret. Manentibus itaqꝫ numero potentum duobus Achelo flumine ⁊ Hercule: quia reliqui ob metum cesserant: in certamen ꝓcessuꝫ est. Cum ergo Achelous naturalibus modis Herculē eluderet: modo in liquorē: modo in speciem dracōis: nouissime in tauri figuraꝫ cōuersus astitit. Quē Hercules vt āplexus est reincitātē. alternuꝫ cornu quod implicauerat brachijs rapuit extortuꝫ. Quo dolore ille hac difformitate aduersarij virib⁹ cessit. At nymphe Naiades fluminis filie effecerūt: vt id q̄d ereptum capiti erat omnibus copijs autumnalibus replerent: vt apud posteros maximum haberet fructū ⁊ miserationem: itaqꝫ cornucopie effectum est: vt diceretur omnibus temporibus.

☞ ¶ Que

¶ P. O. Nasonis Metamorpho. Liber Nonus.

QUe gemit⁹: trūceq; deo neptūi⁹ heros
Cā rogat frōtꝫ: cū sic Calydonī⁹ ānis
Cepit/ iornatos redimit⁹ arūdīe críes.
Triste petꝫ mun⁹. q̄s em̄ sua p̄lia/ vict⁹
Cōmemorare velit: referā tamen ordine: nec tam
Turpe fuit vinci: q̄ contendisse, decorum:
Magnaq; dat nobis tantus solatia victor.
Nomine si qua suo tandem peruenit ad aures
Deianeira tuas: quondam pulcherrima virgo:
Multorumq; fuit spes inuidiosa Procorum:
Cum quibus vt soceri domus est intrata petiti:

¶ Achelous loquitur.

Eneu te soecerum petimus duo: vtriq; voluptas
Est eadem: ambobus Deianira placet.

Accipe me generum. dixi Parthaone nate.
Dixit & Alcides: alij cessere duobus.
Ille Iouem socerum dare se: famamq; laborum:
Et superata sue referebat iussa nouerce.
Contra ego turpe deum mortali cedere dixi:
Nondū erat ille deus: dominū me cernis aquarū
Cursibus obliquis inter tua regna fluentem:
Nec gener externis hospes tibi, missus ab oris:
Sed popularis ero: & rerum pars vna tuarum.
Tantum ne noceat: quod me nec regia Iuno
Odit: & omnis abest iussorum pena laborum.
Nam quo te iactas Alcmena matre creatum:
Iuppiter aut falsus pater est: aut crimine verus.
Matris adulterio patrem petis. elige fictum
Esse Iouem malis. an te per dedecus ortum.
Talia dicentem iam dudum lumine toruo
Spectat: & accense non fortiter imperat ire:
Verbaq; tot reddit. melior mihi dextera ligua est.
Dum modo pugnando superē: tu vince loquendo.

Re ph.

QUe gemi. &c. Herculis luctā cū Acheloo i hui⁹ voluminis initio ita descri bit poeta: vt & librū libro/ & fabulā fabule elegāter cōnectat / variasq; Acheloi trāsfiguratiōes iter luctādū exponat. Cū em̄ Deianirā Enei Calidonie regꝫ filiā cū multꝫ aliis Hercules: Achelousq; petiissent/ virginis pater decreuit: vt is illa potiret: q̄ i lucte certamine supior esset. Cū igitur alij cessissent: Hercules atq; Achelo⁹ ineūtq; luctā: i q̄ cū alter virtute supior esset: Achelo⁹ ad veras artes decurrit: ac cū se & i anguē: & in taurū frustra mutasset vict⁹: alteroq; cornu mutilat⁹: pudore se i suū fluuiū ɔiecit. Nymphe ꝯo cornu illud suscipiētes omni fructuū genere repleuerūt: cornuq; copie appellauerunt. Hoc ꝯo ide factū esse Strabo est auctor: q̄ cū Achelo⁹ limo q̄ quē ducit: limites sēp ɔfunderet: bella inter Etolos & Acarnanes vicios ciebat. Cūq; arbitri nulli essent/ armis nō iudicio decertabāt. Victoriam ꝯo reportabāt q̄ plus virib⁹ valebāt. Quare cū Hercules fluuiū dānose labētē aggerib⁹ & fossis intra alueū cohibuisset tanq̄ debellasset Acheloū victorie p̄miū reportauit Enei filie Deianire nuptias. Eā quidē Sophocles tragic⁹ hoc modo loquētē īducit. Proc⁹ sane mihi amnis fuerat Achelous:

lous: qui trib⁹ me formis a patre petit: manifest⁹ em̄ incessit taur⁹: aliās tort⁹ varias p̄ nom̄s draco: aliquādo mole valida bouis p̄ se ferēs frōtē. Addūt nōnulli Amalthee cornu capre id esse: qđ Hercules ab Acheloi frōte fractū Eneo dono dedit: ex q̄ q̄dā plertq; talē educūt historiā. Acheloūz em̄ sicut flumina reliq̄ tauro cōparāt ob sonos ipsorū & alueor̄ circūflexiōes: q̄s cornua vocāt. Draconi q̄z ꝓpter obliquatā ipsi⁹ magnitudinē. Herculē q̄z olbus aliud q̄ mortalib⁹ bn̄ficiū Eneo affinitate coniūctū aggerib⁹ & fossis fluuiū ꝓperā. & dānose labētē coercuisse atq; eāq; regionē fertilissimā reddidisse: hoc q̄ Amalthee cornu esse. Hoc ꝯo idē. & Diodo. in. v. bibliothecis scribit. Hercules inq̄t in Calydoniorū gratiā fluuiū Acheloūz in aliū cursū diuertēs plurimos agros ex aque irrigatiōe fertiles ɔstituit: cui⁹ rei & poete q̄dā meminere scribētes cū Acheloo Herculē sub tauri specie: certasse/ q̄ eū in ɔgressu tauri: alterū cornu fregisset: Etolis. illud qđ Amalthee cornu vocāt: dono dedit fructuū omniū vuarū/ malor̄/ aliorūq; eiusmodi pomor̄ copia repletū. Fingūt ꝯo poete Acheloi cornu fossā a fluuio ductā. pomis ꝯo ac malis punicis & racemis mōstrari regionis fertilitatē: quā fluuij humor ɔstet. Amalthee ꝯo cornu durū eē aiūt q̄ ex re operis illi⁹ difficul

tas

Ra
ph.

[illegible]tas significatur.¶Ne-
ptunꝰ heros. Theseꝰ Ne-
ptuni nepos.¶Truce frō-
tis.mutilate.altero em̄ cor-
nu carebat.¶Redimitꝰ cri-
nes.cinctos habẽs crines.
¶Arũdine.corona ex arũ-
dinibꝰ ↄfecta:qbꝰ fere flu-
uioꝝ ripe abũdãt.¶Tãtꝰ
victor.q̄tꝰ Hercules fuit.
¶Note si qua suo tandeꝫ.
narrare incipit Achelous
certamẽ sibi pro Deianire
nuptiis susceptũ.¶Si q̄.
Deianira:qua vacat:neq̄
expolit̃ a sensu:tãtsiq̄ car-
men expler:q̃le illud apud
Vergi.Si qua fata sinant.
¶Tãdẽ aliqñ.Tãdeꝫ em̄
(vt Pōpeiꝰ scribit)interdũ
aliqñ significat:interdũ p
supuacuo ponit̃:iterdũ af-
fectui ꝛ indignatiõi seruit.
vt Cicero.Quousq̄ tãdem
abutere patiẽtia nr̃a Cati-
lina.¶Multoꝝ pcoꝝ pci
bleunt̃ q̄ aliquã vxorẽ pos-
scunt a procãdo declinati.
Nã pcare est poscere:vñ ꝛ
pcaces meretrices ad assi-
due poscẽdo vocant̃.¶Do-
mus est intrata.participiũ
passiuũ ↄ grãmaticẽs rō-
nem formatũ.¶Soceri pe-
titi.appetiti soceri Enei.
¶Parthaone nate. Eneꝰ
rex Etolie Parthaõis fuit
filius.¶Sue nouerce.Iu-
nonis:cuius iussu tot labo-
res adierat.¶Cõtra ego.
ecõtrario.¶Turpe deum
mortali cede dixi.esse sub-
audiat̃.¶Mortali. homi-
ni.nõdum em̄ Hercules in
deoꝝ numerũ fuerat trãs-
latꝰ.¶Dñm me cernis aq̄-
rum.Acheloꝰ nãq̄ fluuius
est iter Arcananiã:Etoliã
q̄ labẽs.¶Popularis.ex
tuo ppl̃o vnius.aliqñ popu-
laris gratũ populo signifi-
cat.¶Tm̄,ne noceat.solũ
modo inq̄t mihi id non no-
ceat rogo:q̄ Iuno deoꝝ re-
gina me nullo odio psequ-
tur:neq̄ mihi vllã irrogat
penã.Ea ꝓo inq̄t Herculi
potius obesse q̄ pdesse de-
bere.¶Nã quo te iactas.
dilemato colligit Acheloꝰ
Iouem:aut falsis Herculis
patrẽ dici:aut esse ignomi-
niosũ:vt qui ex adulterio
illũ genuerit.¶Alcmena
mr̃e.Alcmena electryonis
ꝛ Lysidices filia fuit:vxor-
q̄ Amphitryonis:ex qua
Iuppiter in Amphitryonẽ
ↄuersus Herculẽ suscepit.
¶Elige fictuꝫ esse Iouem
malis.patrẽ subaudiamꝰ.
Est aũt dilematon:in quo
vtrũ ↄceditur reprehendi-
tur.Si enim fictum ac fal-
sum

¶Ad Acheloum.

Clauigerum Alciden toties Acheloe lacessis?
Nam quo te vincet tempore nudus erit.

Cōgrediturq̄ ferox.puduit modo magna locutũ
Cedere:reieci viridem de corpore vestem:
Brachiaq̄ opposui:tenuiq̄ a pectore varas
In statione manus:ꝛ pugne membra paraui.
Ille cauis hausto spargit me puluere palmis:
Inq̄ vicem fulue tactu flauescit harene.
Et modo ceruicem:modo crura micantia captat:
Aut captare putes:omniq̄ a parte lacessit.
Me mea defendit grauitas.frustraq̄ petebar
Haud secus ac moles:quã magno murmure fluctꝰ
Oppugnant.manet illa:suoq̄ est pondere tuta.
Digredimur paulum:rursusq̄ ad bella coimus:
Inq̄ gradu stetimus certi non cedere:eratq̄
Cum pede pes iunctus.totoq̄ ego pectore pronꝰ
Et digitos:digitis:ꝛ frontem:fronte premebam.
Non aliter vidi fortes concurrere tauros:
Cum pretium pugne toto nitidissima saltu
Expetitur coniunx.spectant armenta:pauentq̄
Nescia:que maneat tanti victoria regni.
Ter sine profectu voluit nitentia contra
Reiicere Alcides a se mea pectora:quarto
Excutit amplexus:adductaq̄ brachia soluit.
Impulsumq̄ manu (certum est mihi vera fateri)
Protinus auertit:tergoq̄ onerosus inhesit.
Si qua fides (neq̄ enim ficta mihi gloria voce
Queritur) imposito pressus mihi monte videbar.
Vix tamen inserui sudore fluentia multo
Brachia:vix solui duros a corpore nexus.
Instat anhelanti:prohibetq̄ resumere vires.
Et ceruice mea potitur.tum deniq̄ tellus
Pressa genu nostro est:ꝛ harenas ore momordi.
Inferior virtute:meas diuertor ad artes:

¶Achelous in anguem.

Pectore ab Herculeo dum pectora nostra premuntur
Fio anguis:tamen hoc non valet:immo nocet.

Elaborq̄ viro:longum formatus in anguem:
Qui postq̄ flexos sinuaui corpus in orbes:
Cumq̄ fero moui linguam stridore bisulcam:
Risit:ꝛ illudens nostras Tirynthius artes:
Cunarum labor est angues superare mearum:
Dixit:ꝛ vt vincas:alios Acheloe dracones:
Pars quota Lernee serpens eris vnus Echidne.
Vulneribus fecunda suis erat illa:nec vllum
De centum numero caput est impune recisum:
Quin gemino ceruix herede valentior esset.
Hanc ego ramosam natis e cede colubris:
Crescentemq̄ malo domui:domitamq̄ reduxi.
Quid fore te credis?falsum qui versus in anguẽ

sum patrẽ,sibi esse Iouem
eliget Hercules:inutili ipsũ
erit honori.Sin verũ:ap-
te fatebit̃ se esse natum ex
adulterio.Hoc igit̃ argu-
mento Hercules victus in
pugnam indignatꝰ descen-
dit.¶Pudedecꝰ.per igno-
miniã ex matris adulterio
prouenientẽ.¶Toruo lumi-
ne trucibus oculis:quales
iratis:indignatisq̄ conue-
niũt.¶Viridẽ vestẽ.tales
em̄ fluuioꝝ diis attribuun-
tur.Elegãter aũt eoꝝ ha-
bitum effingit:qui se ppa-
rant lucte.¶Varas manꝰ.
inflexas ꝛ curuas.naꝫ vari
dicunt̃:qui crura habẽt ob-
torta.Vñ ꝛ varices appel-
lant̃ vene in curis inflexe:
vel obtorte:vt Marcellus
tradit.¶In statione.in lo-
co ad resistendum apto.
¶Modo.nup.¶Magna.
supba.¶Ille cauis hau-
sto.luctatori sua inuicẽ cor-
pora puluere aspergebãt:
quo le validiꝰ cõprehẽdere
possent.¶Hausto pulue-
re suscepta harena q̄ ha-
phe vocat̃.¶Captat.car-
pere conat̃.¶Mea graui-
tas.meũ pondus.¶Certi
non cedere.qui decreuera-
mus alteri nõ cedere.Ele-
gãter aũt ea oĩa describit:
que a luctatoribus fieri so-
lent.¶Nõ aliter vidi.hac
similitudine ostẽdit Ache-
lous quãto impetu cũ Her-
cule fuerit ↄgressꝰ.¶Quẽ
mãeat.quẽ expectet.¶Si-
ne plectu.effectu.¶Addu-
cta brachia.circũducta:vin-
cũdata.¶Certũ est mihi.
decreui:inq̄t vera cõfiteri.
¶Si qua fides.est verbis
meis subaudiat̃.¶Ficta
voce.fictis verbis.¶Pres-
sus.oppssus.¶Anhelãti.
difficulter respirãti.¶Et
ceruice mea potit̃.collum
meũ capit.¶Diuertor.cõ-
uertor.¶Meas artes.mi-
hi igenitas:pprias.¶Ela-
borq̄ viro.effugio e mani-
bus Herculis viri fortissi-
mi.¶Sinuaui.ĩflexi.¶Or-
bes.spiras.¶Stridore.si-
bilo.¶Cunaꝝ meaꝝ. mee
infantie.nã cũ in cunis es-
set Hercules duos angues
a Iunone imissos manibꝰ
ꝓhẽsos strãgulauit:vnde
illũ Greci (vt scri.Diodo.)
q̄ opera Iunonis gloriam
foret adeptꝰ:Heraclea di-
xere:hoc est Iunonis glo-
riam:cũ antea Alceus vo-
caretur.Nam ηρα Iuno/
κλεος gloria dicitur.

Arma aliena moues: quem forma precaria celat.
Dixerat: et summo digitorum, vincula collo
Inicit. angebar ceu guttura forcipe pressus:
Pollicibusq; meas pugnabam euellere fauces:

¶ Achelous in Taurum.

Nudus eram: Alcides nudus iuit: Hercule vincor
Et cum dirupit cornua: taurus eram.

Sic quoq; deuicto/restabat tertia tauri
Forma trucis. tauro mutatus membra/rebello:
Induit ille toris a leua parte lacertos:
Admissumq; trahens sequitur: depressaq; dura
Cornua figit humo/meq; alta sternit harena.

¶ Cornu copie.

Non dolui immenso q victus ab Hercule taurus
Cum bona sit cornu Copia tanta meo.

Nec satis hoc fuerat: rigidum fera dextera cornu
Dum tenet/infregit: trūcaq; a fronte reuellit.
Naiades hoc pomis/et odoro flore/repletum
Sacrarunt: diuesq; meo bona copia cornu est.
Dixerat: et nympha ritu succincta Diane.
Una ministrarum fusis vtrinq; capillis
Incessit: totumq; tulit prediuite cornu
Autumnum: et mensas felicia poma secundas.
Lux subit: et primo feriente cacumina sole
Discedūt iuuene: neq; enim dum flumina pacem:
Et placidos habeant lapsus: toteq; resident:
Operiuntur aque. vultus Achelous agrestes.
Et lacerum cornu medijs caput abdidit vndis.
Hunc tamen ablati domuit iactura decoris:
Cetera sospes habet. capitis quoq; frōde saligna.
Aut superimposita celatur arūdine damnum.

¶ Nessus.

Deianira necis causa es: nobis inscia penas
Cum dabitur vestis sanguine tincta viro.

¶ At te Nesse ferox eiusdem virginis ardor
Perdideat/volucri traiectum terga sagitta
Namq; noua repetens patrios cū coniuge muros:
Venerat Eueni rapidas Ioue natus ad vndas.
Uberior solito/nimbis hyemalibus auctus:
Uorticibusq; frequens erat: atq; imperuius āmis.
Intrepidum pro se/curam de coniuge agentem:
Nessus adit: membrisq; valens/scitusq; vadorum
Officioq; meo ripa sistetur in illa
Hec ait Alcide. tu viribus vtere nando
Tradidit Aonius pauidam Calydonida Nesso:
Pallentemq; metu/fluuiumq;/ipsumq; timentē:
Mox vt erat/pharetraq; grauis/spolioq; leonis
(Nā clauam/et curuos trans ripā miserat arcus)
Quando quidem cepi: superentur flumina dixit.
Nec dubitat: nec qua sit clementissimus amnis
Querit et obsequio deferri spernit aquarum.
Iamq; tenes ripam missos cum tolleret arcus/

Ra ph. ☞ ¶ Ut vincas. vt te vinceret 9cedā. ¶ Pars q̄ta. ac si diceret minima. ¶ Lernee Echidne hydre. Lerneā paludē infestātia. nā Hercules scribit iterfecisse hydrā cētū capita habētē ea viuacitate: vt vno reciso duo ꝗpꝛimū subnascerent: eā tādē Hercules do muit ignī. Echidna aūt latine vipera d̄r. ¶ Ramosam. mīta capita veluti ramos hn̄tē. ¶ Gemino herede. duob9 successoribus. nā vno capite reciso/duo renascebant. Uñ ēt Excetra a latinis dicta ē (vt tradit Seruī9) q, vno capite recto duo succrescebant. ¶ Crescētēq; malo do. malo em̄ suo crescere videbat hydra/cū vno capite reciso duo subnascerent. Arte aūt eā domuit Hercules: vt scribit Diodo. Iolao ei mādauit: vt recisā ceruicē face accēsa ne efflueret sāgui anureret. ¶ Forma p̄caria. aliena/quā p̄ce videris esse 9secut9. Precariū em̄ d̄r (vt tradūt iurisconsulti) q ꝑcib9 alicui vtēdū 9cedit/tātisper dū is q̄ 9cessit repetat. ¶ Pugnabā. contēdebā. ¶ Rebello. bellum resumo. ¶ Induit. iniecit. ¶ Trūcaq; a frōte reuellit: hoc est reuelendo cornu trūcā effecit frontē. ¶ Diuesq; meo bōa copia cornu. Acheloi cornu a naiadib9 repletū varijs fructib9 copie fertilitatis Dee fuit dicatū Qd̄ ideirco fingit/vt paulo āte diximus q Hercules in Calydoniorū gratiā fluuiū Acheloū i aliū curiū diuertēs plurimos agros ex aque irrigatione fertiles ꝑfecit: Etolis aūt dono dedisse illud/quod Amalthee cornu vocāt fingit fructiū oim copia repletū. In quinto aūt Fastoꝝ Ouidi9 aliā de Amalthee cornu fabulā refert. Nam Amaltheā/q Ioui lac p̄bebat/alterū e cornib9 in arbore fregisse ait. Qd̄ q̄dā nympha sustulit: cinxitq; recētib9 herbis. Et plenū pomis ad Iouis ora tulit. Ille vbi res celi tenuit: solioq; paterno Sedit/et inuito nil Ioue mai9 erat/ Sydera nutricē/nutricis fertile cornu Fecit/qd̄ dn̄e nūcq; nomen hz. Dio. p̄o de copie cornu aliā q̄z narrat historiā. Hāmonē siq̄dem scribit iuxta Ceraunios mōtes ambulātē cōspectā ꝑginē noie Amaltheā forma pulcherrimā adamasse filiūq; ex ea suscepisse/spē ac robore corporis isignē. Amaltheā ꝑo ꝑpique regioi ꝑfecisse cornu bouis ꝑsīt/ex q̄ occiduū cornu sit noiata. Que q̄dē cū vineis/alijsq; frugiferis arboribus ꝑsita foret/ab Amalthea q; possideretur. Amalthee cornu iuit denominata: vñ optia q̄q; fertilissima tra copie cornu appellari 9sueuit: hoc est κέρας ἀμαλθείας. ¶ Prediuite. plenissimo. ¶ Totū autūnū. oēs autūni fruct9. ¶ Scdas mēsas. p̄me mēse carniū erāt/scde pomoꝝ. ¶ Cacumina. mōtiū vertices et sūmitates. fingūt illos p̄mo mane recessisse. ¶ Operiunt. expectāt ¶ Residant. decrescant. ¶ Uult9 agrestes. deturpatos ob cornu a frōte reuulsum. ¶ Decoris pulchritudinis. ¶ Frōde saligna. salicis ramo. ¶ Capitis dānum. cornu ablatum.

La ctā. ¶ Fabule ꝗ. ix lib. argu. ¶ At te Nesse ferox ꝛc. Post hec victor Hercules cū Deianirā Nesso Cētauro cōmisisset: vt eā Euenū amnē/q̄ initio Licormas erat noiat9/trāsueheret: et ille spē capt9 puelle flexibus errās q̄reret locū cōprimēdi: illa fidem mariti implorāte cū sagittis eum 9fixit: q̄ cū expiraret: vestē Deianire cruētauit: idq; a uitq; remediū fore erga cōiugem deserti amoris: q̄ tū cruor in veneni cessit ꝑtē.

Ra ph. ☞ ¶ At te Nesse ferox. expositurus poeta Liche ministri Herculis mutationē i saxū/Nessi cētauri cedē/Deianireq; Zelotipā describit. Nā Hercules Deianira potit9/cū vino calefact9 Eurynomum puer Architeli filiū ministrātē/pueoq; errore lapsū iter cenādū pugno ictū occidisset mult9/ex Calydonia dolore ꝑculsus vna cū vxore discessit in patriam festinans. Forte autez euenit vt Euenū fluuiuz/qui maxime excreuerat/tuto trāsire posse nō videretur: nisi Nessus cētaurus qui precio viatores trāsmittebat/se Deianiram trāsuecturū pollicit9 foret. Eam igit Hercules cū Nesso cōmisisset/intrepide fluuiuz transnauit. At Nessus puelle pulchritudine capt9 cū eam asportaret: ab Hercule sagitta hydre sanguine tincta

☞ ne tincta

Coniugis agnouit vocem: Nessoqz paranti
Fallere depositum: quo te fiducia clamat
Vana pedum violente rapit: tibi Nesse biformis
Dicimus: exaudi: nec res intercipe nostras.
Si te nulla mei reuerentia mouit: at orbes
Concubitus vetitos/ poterant inhibere paterni.
Haud tamen effugies: quãuis ope fidis equina.
Vulnere non pedibus te consequar. vltima dicta
Re probat/ & missa fugientia terga sagitta
Traiicit: extabat ferrum de pectore aduncum:
Quod simul euulsum est: sanguis per vtrũqz foramẽ
Emicuit/ mixtus Lernei tabe veneni.
Excipit hũc Nessus. neqz enim moriemur inulti:

Ad Deianiram.

Herculis hec tunica est: non irritamen amoris
Mors: mors sub tunica Deianira latet.

Secum ait. & calido velamina tincta cruore
Dat munus rapte: velut irritamen amoris.
Lõga fuit medii mora temporis: actaqz magni
Herculis implerant terras: odium que nouerce.
Victor ab Echalia Ceneo sacra parabat
Vota Ioui: cum fama loquax peruenit ad aures
Deianira tuas/ que veris addere falsa
Gaudet: & e minima sua per mendacia crescit.
Amphitryoniaden Ioles ardore teneri.
Credit amans: Venerisqz noue perterrita fama
Indulsit primo lachrymis/ flendoqz dolorem
Diffudit miseranda suum: mox deinde. quid autẽ
Flemus ait: pellex lachrymis letabitur istis.
Que qm̃ adueniet: pperãdũ/ aliqdqz nouãdũ est:
Dum licet & thalamos nõdũ tenet altera nostros.
Cõquerar an sileã: repetã Calydona: morerne:
Excedam tectis: an si nihil amplius obstem:
Quid si me Meleagre tuam memorez esse sororẽ:
Forte paro facinus: quãtumqz iniuria possit:
Femineusqz dolor/ vulgata pellice testor.
In cursus animus varios abit. omnibus illis
Pretulit imbutam Nesseo sanguine vestem
Mittere: que vires defecto reddat amori.
Ignaroqz Liche quid tradat nescia: luctus
Ipsa suos tradit: blandisqz miserrima verbis
Dona det illa viro/ mandat. capit inscius heros:
Induiturqz humeris Lernee virus Echidne.
Thura dabat primis/ & verba precantia flammis/
Vinaqz marmoreas patera fundebat in aras.
Incaluit vis illa mali: resolutaqz flammis
Herculeos abiit late diffusa per artus.
Dum potuit: solita gemitum virtute repressit.
Victa malis postqz est patientia: repulit aras:

Raph. Nessus letaliter traiectus cũ moreret/ Deianire psuasit tunice sue vim amatoriã inesse/ que Herculẽ ab amore aliarũ mulierũ auocaret: si ea indueretur. Cum autẽ Deianira accepisset Herculẽ amore Iolea Euryti filie esse captũ/ tunicã a Nesso dono datã Liche famulo tradidit dño pferẽdam: eã vero cũ sacrificaturus induisset Hercules/ maximis cruciatib⁹ affectus/ in furorẽqz cõuersus/ Licham ex Ceneo mõte/ vbi Ioui sacrificabat/ in Euboicum mare cõiecit/ qui deorũ miseratione in scopulũ corpori humano similem fuit cõmutat⁹. Ipse vero Hercules arcu sagittisqz Philoctete traditis/ in pyra se cõposuit/ hoícqz deposito in deorũ sedes fuit trãslatus. Eueni. Euenus fluuius est Etolie in Corinthiacũ sinũ labens ab Eueno/ q̃ se in illũ pcipitauit cognominat⁹/ nã antea Lycormas appellabatur. Scitusqz vadorũ. perit⁹ locorũ trãsit⁹ prestãdũ. Sistet. collocabit. Aonius. Theban⁹ Hercules. Aonia enĩ cũ Beotia eadẽ est. pauidã Calydonida: timidã Deianirã Calydoniã. Ipsum. Nessũ. Cẽtaur⁹ enĩ erat. Miserat. iecerat. Fallere depositũ. fraudare Herculẽ deposito/ & Deianira illi cõmissa. Depositũ enĩ dr̃ qdqd alicui tradit̃ custodiendũ. Orbes paterni. rote Ixionis pris tui/ qb⁹ assidue apud inferos vertit̃ ppẽ iterpellatã de stupro Iunonẽ. Ope eqna. velocitate equi. Centauri enĩ eqnos habent pedes. Extabat ferrũ de pectore adũcum: extra stabat. significat aũt tergũ cum pectore fuisse trãsfixũ. Qd simul euulsũ est. q posteqz fuit extractũ. Per vtrũqz foramẽ. & tergi & pectoris. Tabe. sãguie. Et calido velamia ticta cruore. sic qdẽ Oui. Dio. vero inquit Nessum moriturũ cũ iã Deianirã cognouisset: pollicitũ ei fuisse se amoris medicamẽtũ traditurũ/ quo nullã pter se mulierẽ aliã Hercules appeteret. Iussit igit̃ semine qd ex se defluxerat cũ oleo et sanguine e sagitta fluente immixto/ Herculis tunicã tingere. Quo dato consilio cum expirasset/ illa inscio Her-

Hercule/ qd mãdatũ erat: peregit. Irritamẽ. puocationẽ/ ac stimulationẽ.

Fabule. iii. ix. lib arg.

Longa fuit medii &c. Lecta. Eodẽ tpe Hercules in insulã Euboeã Thessalie regnũ Euryti traiecisset Iolẽ filiã ei⁹ dilectã traheret i patriã: prior ꝯiunx Deianira: vt audit animũ vltra se esse mutatũ tunicã sacrificaturo Ioui Liche famulo dedit ei pferẽdã: q̃ ille honorat⁹ vota religionẽqz pararet: eã indut⁹ cũ ad arã accessisset plecans extra flãmã vestis resoluit: & Lerneo veneno ꝯtacta hesit visceríb⁹. In maxio itaqz cruciatu cũ a corpe ei⁹ euelli neqret Lichã acerbissimi misterio reũ plectũ a se Euboico mari mersit: quẽ innoxiũ culpe Tethys vertit in scopulũ conchis/ muricibusqz vestitum.

Raph. Lõga mora. lõgũ interuallũ. Victor ab Echalia. Hercules (vt scri. Diodo.) in Echaliã ꝯtra Euryti liberos ob Iolẽ vxorẽ sibi denegatã exercitũ duxit/ vrbeqz capta Eurytiũ filios Toxeũ/ Melionẽ/ et Pitiũ occidit/ ac Iolẽ captiuã secũ duxit. Ex Euboea vero in mõtẽ noíe Ceneũ pfect⁹/ vt Ioui sacrificaret/ Lichã fuũ ad vxorẽ Deianirã in Trachinã misit: vt sibi vestẽ q̃ i sacris vti ꝯsueuerat/ afferret. Ea cũ a Licha de Ioles amore cõperisset: cupiẽs se maxime oĩm aliarũ ab Hercule amari/ tunicã ex cẽtauri ꝯsilio tinxit/ quã a Licha rei inscio allatã Hercules indut⁹ veneni vi paulatim inualescẽte torqri maximis dolorib⁹ cepit. Quare Lichã / q̃ vestẽ attulerat/ in mare iecit: ac dimisso exercitu i Trachinã venit: morboqz i dies magz inualescẽte Delphos Liciniũ ac Iolaũ misit. Apollinẽ morbi remedia sciscitaturos. Interim Deianira calamitate Herculis stupefacta: cũ tãti mali rãm a se pfectaz sciret/ laqueo vitã finiuit. Apollo aũt iussit Herculẽ cum apparatu bellico in Etã deduci: ibiqz maximã strui pyrã: de reliqs Ioui curã fore. Hercules igitur desperata salute/ i pyrã cũ ascẽdisset/ rogaretqz astantes: vt ignẽ subiicerẽt/ sol⁹ Philoctetes in gratiã sagittarum sibi ab ipso relictarum Pyram succen-

dit/.

Ns ph. ¶ Edit: q̃ue subito fulminib⁹ circũ̃cadentib⁹ excussa est. Echalia vero Euryti patria in Euboea fuit/que ab Hercule fert deleta. nã fuerũt et alie Echalie/vna in Etolia/alia in Messenia/alia in Arcadia/alia in Trachinia. ¶ Ceneo Ioui: Iuppiter Ceneus a Ceneo promontorio Euboee est dictus: vbi ab Echalie expugnatione Hercules reuers⁹ Ioui arã extruxit: principale autem p deriuatiuo posuit poeta. ¶ Et e minima. sic Vergilius. Parua metu primo: mox sese attollit in auras: Ingrediturq solo/ & caput inter nubila condit. ¶ Amphitryoniadẽ: Herculem q Amphitryonis filius putabatur/cum Iouis esset. ¶ Ioles ardore: Iole Euryti filia / quam Hyllo filio Hercules tradidit vxorem. ¶ Credit amans: quia amans. est enim causa cur crederet. ¶ Veneris noue: noui amoris: noue amice. ¶ Indulsit lachry. multum fleuit. ¶ Diffudit: amplificauit. ¶ Mox: deinde: alte cum horũ superfluũ esse videtur. ¶ Conquerar an sileam: dubia est quid faciat fere obeat Deianira. ¶ Moriar ne: maneam ne in edibus Herculis. ¶ Forte facinus: magnũ factũ: de vlciscenda namq pellice cogitat. ¶ Vulgata pellice: in vetusto exemplari iugulata recte legi videtur: & testet. ¶ In cuius varios: & diuersas cogitatiões. sunt autem poete verba. ¶ Pretulit mittere: figurata est locutio: in soluta nãq oratione diceret: pretulit vt mitteret. ¶ Imbutã veste: tunicã infectã. q etiã subucula appellatur. ¶ Defecto amo. deficienti: ac potius q iã defecerat. ¶ Quid tradat ne. ignorabat ei Deianira tunicã/ illam quã Lyche tradidit/ veneno fuisse infectam. ¶ Suos in. suorum iniuriarum causam. ¶ Inscius he. ignarus Hercules vestẽ illã veneno fuisse infectã. ¶ Lernee vi. Ec. idest tunicã veneno hydre infectam. ¶ Dũ pot. donec voluit. ¶ Eten. Eté mõs est Thessalie morte/rogo/ & sepulchro Herculis clarus. ¶ Quondã: aliqñ. ¶ Stridet: feruet. ¶ Lamina: cauta ignita. ¶ Ardente veneno. comburẽte. ¶ Nec mo. est. nec finis doloris imponit. ¶ Sorbẽt: opprimũt: absumũt. ¶ Ceruleus su. niger. ¶ Ambustiq so. ner. combustiq stridẽt nerui. ¶ Ceca ta. occulta corruptione. ¶ Saturnia pascere. hac oratione Hercules maximo odio Iunoni esse ostẽdit eãq & maximã iniustitiã adducit. Est autẽ anadiplosis eius dẽ ybi maxie idignato cõueniẽs. ¶ Ab alto: a celo. ¶ Laboribus: ad labores. ¶ Decet hec dare do. no. nã nouerce solẽt puignorũ mortẽ optare. ¶ Ergo ego fe. indignationi seruit hec dictio ergo. Indignat enĩ Hercules/ q cũ seuissima domuerit mõstra: ipse tñ dira peste domet. Cõmemorat autẽ decẽ & octo p̃elata certamia/ q Eurysthei iussu pfecit. ¶ Busirim do. Busiris Neptuni fuit filius ex Libya suscept⁹/ q cũ in Egypto tyrãnidẽ exerceret: hospitesq ad puocãdã Nili inundationem: inter q̃s Thrasiũ/ a q id fuerat edoctus/ imolaret: ab Hercule aris impositus fuit iugulat⁹. ¶ Seuo: Anteus Libye fuit gigas quĩ

Impleuitq suis nemorosam vocibus Eten.
Nec mora letiferam conatur scindere vestem.
Qua trahitur: trahit illa cutem (fedumq relatu)
Aut heret membris frustra tentata reuelli:
Aut laceros artus/ & grandia detegit ossa.
Ipse cruor/ gelido ceu quondam lamina candens
Tincta lacu/ stridet: coquiturq ardente veneno.
Nec modus est: sorbent auide precordia flamme:
Ceruleusq fluit toto de corpore sudor:
Ambustiq sonant nerui: cecaq medullis
Tabe liquefactis. tollens ad sydera palmas:
Cladibus exclamat Saturnia pascere nostris.
Pascere/ & hanc pestem specta crudelis alto:
Corq ferum satia. vel si miserandus/ & hosti
(Hostis enim tibi sum) diris cruciatibus egram/
Inuisamq animam/ natamq laboribus/ aufer.
Mors mihi mun⁹ erit. decet hec dare dõa nouercã.

¶ Herculis labores.
Thracis equi: stabulum: pastor: leo: poma: volucres:
Ceruus: aper: & taurus: baltheus: hydra: canis.

Ergo ego fedantem peregrino templa cruore
Busirim domui: seuo alimenta parentis
Anteo eripui: nec me Pastoris Hiberi
Forma triplex: nec forma triplex tua Cerbere mouit.
Vos ne manus validi pressistis cornua Tauri:
Vestrũ op⁹ Elis hz: vestrũ Stymphalides vnde:
Partheniũq nemus: vestra virtute relatus
Thermodontiaco celatus Baltheus auro:
Pomaq ab insomni non custodita Dracone:

q oẽs puocabat ad luctã/ victosq iterficiebat. At Hercules cũ illo cõgressus aĩaduertit eũ quoties sterneret/ valẽtiorẽ surgere. Terra enĩ cui⁹ erat fili⁹ vires subministrabat. Eũ igitur Hercules altius sublatũ emittere spiritũ coegit. ¶ Parentis: terre matris. ¶ Pastoris Hiberi: Geryonẽ dicit q tria habuisse corpora dr: in vltimaq Hispania regnasse ac armẽta ab Hercule fuisse p̃datus. ¶ Vos ne manus: taurus quem Pasiphae amauit: e Creta in Peloponnesum ad Eurystheũ ab Hercule fuit adductus. ¶ Vestrũ opus Elis habet: nã Hercules ab expugnatiõe Troie reuersus in Peloponnesum: vt scribit in quinto Diod. Eurytum/ q Augee regis dux erat/ iuxta Cleonas/ vbi nũc est Herculis templum/ necauit: deinde bello aduersus illũ moto occisoq Augea rege/ atq vrbe vi capta Phileo Augee filio regnũ tradidisse. Fuerat enim hic antea a patre puls⁹: q̃m arbiter inter eum & Herculẽ factus / p̃mium Herculi dandum censuisset. ¶ Stymphalides vnde. Stymphalis palus est Arcadie/ ex qua Erasinus fluit. Circa eã aues fuerũt ferreas pennas habentes mirande magnitudinis / que cũ vicinos agros vastarent / ab Hercule partim sagittis cõfixe/ ptim marmo tabule eree sonitu fuerunt expulse. A Stymphalide vero palude i qua natabãt/ Stymphalides fuerunt appellate. Stymphalis aũt pal⁹ a Stymphalo Arcadie vrbe in q erat denoiata fuit. Nã (vt Pausanias scribit) i Stymphalo vrbe fons ẽ paludẽ nõ magnã p hyemẽ efficiẽs. ex q fluui⁹ Stymphalus exit. Sed per estatem nihil stagnãs ab ipso fonte stati fluui⁹ nascit: q ab hiatu terre absorpt⁹ i Argolide mutato sole iterũ apparet. Nã Erasinũ ipsum pro Stymphalo vocãt. Sane Stymphalides Arabũ pri⁹ vocabant: qd ex Arabie desertis i Arcadiã aduolasse ferant. Sed nunc etiã in Arabia Stymphalides aues appellant. ola ex eree ferro pforãtes rostris: veste autẽ cortice & obtinent. ¶ Partheniumq nem⁹: Parthenius mõs est Arcadie/ a parthenia: hoc est a virginib⁹ illic venãtib⁹/ cognoiat⁹: vbi ceruã eximie velocitatis aureis cornib⁹ Hercules cepit. ¶ Relat⁹ balthe⁹: Hercules ab Eurystheo iussus: vt aureũ cigulũ Hippolyte Amazonũ regine ad se afferret/ Amazonas ipsas iuxta Thermodontẽ fluuiũ habitãtes/ vna cũ Theseo debellauit: ideoq regine aureũ cigulũ reportauit. ¶ Thermodõtiaco auro: Thermodon fluuius est Colchorũ/ iuxta quẽ olim Amazones habitarũt. ¶ Pomaq ab isomni: poma Hesperidum ait/ q cũ eẽnt aurea/ a puigili dracone custodiebant. Ea q Eurysthei iussu dracone iterfecto/ Hercules rapuisse fert/ ad Eurystheũq tulisse. M. Varro aurea mala Hesperidũ: capras & oues iterptat/ vt & Diod. quito ait. Oues et vt poma greci μηλα vocãt. Easq a puigili dracone custoditas fingũt/ q (vt Pli. scribit) Hesperidũ horti cicti fuerũt flexuoso maris meatu/ q vilentib⁹ pcul draconis s-

i ¶ Heret

Ra ph. Xberet effigiem: siue (vt Agretas ait) q illam pastor ppter feritatẽ / Dracon luerit appellatus. Apollonius autẽ Draconẽ illam Ladonẽ appellat: quẽ Pisander exterra natũ. Hesiodus vero ex Typhone scribit. Sed Pherecydes in decimo copiosissime hãc historiã narrat / ait et Cũ Juno Joui nupsit / terrã iuxta Oceanum aurea mala: hoc est arbores aureum fructũ ferẽtes / emisisse. q a Dracone Typhonis et Echidne filio cẽtũ capita hñte ac varias voces emittẽte custodirẽt. Nymphas vero Jouis ⁊ Themidis filias habitantes in speluncã iuxta Eridanũ / Herculem admonuisse: vt vi Nereum comprehẽderet / a q disceret quo in loco poma aurea forent. Quod quidẽ cũ percepisset / iter ad illa ingressus / cum Tartessũ peruenisset / in Libyã trãsiit: vbi Anteũ Neptuni filiũ iniuria peregrinos illac transeũtes afficientem interemit. Inde cũ in Egyptũ peruenisset: Busirim Neptuni filium ⁊ Iphidamantẽ ipsius filiũ ⁊ Chalben precorẽ ⁊ alios ministros in ara Jouis: in q ipsi aduenas necabãt / immolauit. Thebas autẽ cũ peruenisset ac per mõtes in exteriorẽ Libyã multas in desertis feras sagittis cõfecit. Cũ autẽ Libiã lustrasset: ad externũ Oceanũ descẽdit: ⁊ cũ a Sole aureum poculum accepisset / in illo trãsiuit in Pergez: ac per Oceanũ nauigans peruenit ad Prometheũ quẽ supplicantẽ miseratus aquilam illius cor exedentẽ sagitta cõfecit. Quo quidẽ p beneficio Prometheus ipsum admonuit / vt ad aurea poma rapienda abiret: verum se ad Atlantem conferret: sibiqꝫ illa ipsum afferre iuberet: ac pro Atlante celũ tantisper sustineret: dum ipse ab Hesperidibus aurea poma afferret. Hec vero Hercules cum audisset / ad Atlantem perrexit: iussitqꝫ sibi tria poma ab Hesperidũ horto afferri. Atlas igitur Herculis humeris cum imposuisset celum ad Hesperidas profectus tria poma accepit: que cum ad Herculẽ attulisset: ne celi onus iterũ subiret: ait se illa ad Eurystheũ allaturũ. Hercules vero a Prometheo pmonitus: onus ipm dolo Atlãti reposuit: iubens illũ sustinere donec ipse perã capiti imponeret. Hoc his Atlas credens poma deposuit in terrã: humerisqꝫ celũ subijt: Hercules poma suscipiẽs Atlãtẽ valere iussit: ac Mycenas ad Eurystheũ illa apportauit. ¶ Nec mihi Cẽtauri: Hercules Centauros Thessalie populos q ex parte anteriori viri ex posteriori equi videbãt: a Pholo susceptus hospitio debellauit. Cum enim Pholus Centaurus vini dolium olim a Baccho donatum / ea conditione: vt tunc vinum proferret: cum Hercules adesset: in honorẽ Herculis ipsum areleuasset. forte odore illius vetustissimi vini propinqui Centauri ebrij effecti in edes Pholi impetũ fecerunt quo perterrefacto: solus Hercules nõ illis modo restitit verum multos quoqꝫ ipsorum interfecit: vt aperte i quinto Bibliothecea volumine scribit Diodorus. ¶ Nec mi. Arcadie vastator aper: synẽresis est duarũ vocaliũ in vnam. Mi enim pro mihi positum est. Nisi potius hypermetrum versum esse dicamus / cum sequens incipiat a vocali

Nec mihi centauri potuere resistere: nec mi
Arcadie vastator aper: nec profuit hydre
Crescere per damnum. geminasqꝫ resumere vires.
Quid: cũ Thracis eqꝫs humano sanguie pingues
Plenaqꝫ corporibus laceris presepia vidi?
Uisaqꝫ deieci: dominumqꝫ / ipsosqꝫ peremi?
His elisa iacet moles Nemeea lacertis.
His Cacus horrendũ Tyberino gurgite mõstrũ:
Hac celum ceruice tuli. defessa iubendo est
Seua Jouis coniux. ego sum indefessus agendo.
Sed noua pestis adest: cui nec virtute resisti /
Nec telis / armisqꝫ potest. pulmonibus errat
Ignis edax imis: perqꝫ omnis pascitur artus.
At valet Eurystheus. ⁊ sunt qui credere possint
Esse Deos: dixit: perqꝫ altam saucius Eten /
Haud aliter graditur / q̃ si venabula taurus
Corpora fixa gerat: factiqꝫ refugeret auctor.
Sepe illum gemitus edentem. sepe trementem:
Sepe retentantem totas infringere vestes:
Sternentemqꝫ trabes / irascentẽqꝫ videres:
Montibus / aut patrio tendentem brachia celo.

¶ Lychas in scopulum.
Coniugis Alcyde tunicam tulit: ira peremit
Herculis atqꝫ Lychas nomine fit scopulus.

Ecce Lycham trepidum / ⁊ latitantẽ rupe cauata

vocali: quo quidez modo nulla erit synẽresis: sed vltima tantum vocalis abijcietur. Maxim⁹ autẽ aper Arcadiã vastans ab Hercule viuus ad Eurystheum fuit allatus: quo viso rex timore perculsus in ereo se vase scribitur abscõdisse. ¶ Nec profuit hydre Crescere per dãnũ: nã reciso vno capite: duo renascebant. ¶ Quid cũ Thracis eqꝫs: Diomedes rex Thracie: q hospites eqꝫs illis lacerãdos obijciebat: ab Hercule vitã ⁊ equis ipis fuit spoliatus. Eos vero ad se adductos Eurystheus Junoni sacrauit: quorũ progenies vsqꝫ ad Alexandrum Macedonem durasse fert. ¶ Thracis: Diomedis Thracie regis. ¶ Moles Nemea. Leo Nemee sylue: qui cum maximus esset ac neqꝫ ferro neqꝫ ere neqꝫ lapide vulnerari posset (vt scribit Diodorus) manib⁹ necessario erat occidend⁹. Jam Nemea sylua maxime verlabatur iuxta montem quem a casu Tritonẽ dixerunt: in cuius radicibus erat spelunca: ad quã bellua diuertebat. Hercules igitur cũ ad locũ accessisset refugientem in speluncam insecutus feram: altero aditus ore obturato / manibus Leonem cõprehensum suffocauit: detractamqꝫ pellem corpori suo munimentum ad futura pericula circundedit. ¶ Elisa: suffocata. ¶ Moles nemea: magnitudinez leonis Nemei innuit: cui⁹ interempti pelle pro veste Hercules vtebatur. Nemea autem sylua est inter Argos ⁊ Cleonas clara / non solum ob leonem ab Hercule superatum: sed etiam ob certamen annuum in honorem Archemori institutum. ¶ His Cacus: carmine Uergiliano notissimus est: ⁊ Cacus ⁊ eius cedes. ¶ Tyberino gurgite: iuxta fluuium Tyberim. ¶ Hac celum ceruice tuli: Hercules cum ad Atlantem Mauritanie regem: qui humeris suis celũ fingitur sustinere: peruenisset: ab eo susceptus est hospitio: rogauitqꝫ: vt dum ipsi alterum humerum celo subijceret: tãtisper ipse honori succederet: libenter est obsecutus. Quod quidem idcirco fictum est: q Hercules ab Atlante Mauritanie rege ⁊ hospitio susceptus fuit: ⁊ Astrologiã doctus. Nã Atlas cũ spheram excogitasset: celum suis humeris gestare putatus est: vt latius scribit Diodor⁹. ¶ At valet Eurysthe⁹: hic fuit Sthenelii Mycenarum regis filius: qui impellẽte Junone Herculem varia pericula adire iussit: hec autem cum maxima lactantur indignatione: ac si diceret Hercules. Ego q virtute mea vniuersum terrarũ orbez monstris purgaui: tantis cõficior cruciatib⁹: Eurysthe⁹ vero omnium iniquissimus: nullaqꝫ virtute preditus bene habet. Nam (vt scribit Diodorus) Eurystheus habẽs Argis regnum: nota Herculis fama ad perficienda certamina arcessit: renuentem iussit Juppiter Eurystheo obtemperare. Is vero Delphos adiens consulto super his Apollinis oraculo responsum accepit / a Dijs mandatum esse: vt Eurysthei iussu duodecim certamina pficeret: quib⁹ confectis immortalitate potiretur. ¶ Et sũt indignationi hoc loco seruit illa ⁊ copula. ¶ Auctor facti: auctor vulnerum: qui venabulis taurum confixit.

¶ Feralis

Aspicit: utq; dolor rabiem collegerat omnem:
Tu ne Licha dixit: feralia dona dedisti?
Tu nemee nocia auctor eris? tremit ille: pavetq;
Pallidus: et timide verba excusantia dicit.
Dicentem/ genibusq; man⁹ adhibere parantem/
Corripit Alcides: et terq;: quaterq; rotatum
Mittit in Euboicas tormento fortius undas.
Ille per aerias pendens induruit auras.
Utq; ferunt imbres gelidis concrescere ventis:
Inde nives fieri: nivibus quoq; molle rotatis
Astringi: et spissa glomerari grandine corpus:
Sic illum validis iactum per inane lacertis:
Exanguemq; metu: nec quicq̄ humoris habētem
In rigidos versum silices prior edidit etas.

Scopulus lyche timendus:

Adsunt saxa Lyche procul hinc fuge nauta: periclum est
Si dominum necuit te tuet atq; ratem.

Nūc quoq; euboico scopul⁹ brevis eminet alte
Gurgite: et humane servat vestigia forme:
Quem quasi sensurum naute calcare verētur.

Hercules in pyra.

Nostra ut Lerneo flagrarunt membra veneno
Fit pyra: conscenda: subdita flamma fuit.

Appellātq; Lichan. at tu Jovis inclyta proles
Arboribus cesis: quas ardua gesserat Ete:
Inq; pyram structis: arcum: pharetramq; capacē:
Regnaq; visuras iterum Troiana sagittas
Ferre iubes Peante satum: quo flāma ministro
Subdita: dumq; avidis cōprēditur ignib⁹ agger:
Congeriem silve Nemeo vellere summam
Sternis: et imposita clave cervice recumbis:
Haud alio vultu: q̄ si conviva iaceres
Inter plena meri redimitus pocula sertis.
Jamq; valens: et in omne latus diffusa sonabat:
Securosq; artus: contemptoremq; petabat
Flamma suum. timuere dei pro vindice terre.
Quos ita (sensit enim) leto Saturnius, ore
Juppiter alloquitur. nostra ē. timor iste: voluptas
O superi: totoq; libens mihi pectore grator:
Quod memoris populi dicor: rectorq;: paterq;:
Et mea progenies vestro quoq; tuta favore est.
Nam q̄q̄ ipsius datis hoc immanibus actis:
Obligor ipse tamen. sed enim ne pectora vano:
Fida metu paveant: Eteas spernite flammas:
Omnia qui vicit: vincet quos cernitis ignes:
Nec nisi materna Vulcanum parte potentem
Sentiet. eternum est a me quod traxit: et expers

Ra ph. Feralia dona. pestifera. Genibusq; manus adhibere parātem: hoc est supplicare parantē. Nam genua misericordie idcirco dicata dicunt: q; ea supplicātes tāgere ꝯsueverūt. Tormēto fortius. validi⁹ q̄ machina bellica. est aūt tormentū instrumētū bellicū a torquēdis saxis: hoc est cum impetu mittendis: appellatū. In euboicas undas. in mare Euboicū. Nam Ceneum ꝓmōtoriū ubi Hercules sacrificatur⁹ peste correpꝰ est: imminet Euboica mari. Induruit. dur⁹ est fact⁹. nam in scopulum fuit cōversus. Utq; ferūt imbres. ut scri. in meteoris Aristoteles: nives ac grādines frigidiorib⁹ vētis ex aq̄ generant. Molle rotatis. molliter in rotūdum coactis. Concrescere. simul crescere: et in unū cogi. Spissa grādine. in dēsam grandinē. Gurgite. mari. per tapinosin.

Fabule quarte. ix. libri Argumentum.

La ct. Appellātq; Lichan &c. Thessalie mon'e ꝯstructo rogo/ ac sagittis traditis Philoctete, Peantis filio: qui eius pyrā struxerat flāmis exust⁹ est: ita ut immortale ius a Jove celo reciperet: et aliqn̄ placata Junone filie eiusdez noie Hebe iūgeret. Deianira autē re audita ipsa se interfecit.

Ra ph. At tu Jovis inclyta proles. Herculis metamorphosin in deū exponit poeta. Sagittas iterū visuras. primū quidem sagitte Herculis Troiana regna videre: cū ipse una' cū Telamone: et Argonautis troiaz expugnavit: deinde cū ob Helene raptū duce Agamēnone fuit deleta. naz cum oraculum accepissent Greci sine sagittis Herculis Troiā capi non posse: missus est Ulyxes q̄ Philoctetē una cūz sagittis, illis ad exercitū Grecoꝝ adduceret. sed vulnere sagitte q̄ in pedē cecidit, impeditus Philoctetes in Lēno diu substitit. Tādem ꝯo a Grecis rogantib⁹ ad exercitūz illū Troiam obsidētem sagittas Herculis apportavit. Ferre. habere. Peante satū. Philoctetē Peantis filiū. Agger. lignorū strues. Quis agger ꝓprie terre accumulatio dicitur. Summam ꝯgeriem silve. hoc est summitatem pyre.

Nemeo vellere. Pelle Nemei leonis. Jāq; valens. vehemens: valida et magna. Securosq; art⁹. mēbra q̄ secura: ac sine ulla erant cura. Pro vindice. pro salute vindicis: ac liberatoris terre toti⁹. Grator. gratulor. Q̄d memoris populi. hoc est grati. Ille enī est grat⁹: qui beneficioꝝ est memor. Et mea ꝓgenies. q̄d intelligat. Letatur enim Juppiter: q; dii sint solliciti de Herculis filii sui salute. Immanib⁹ actis. maximis ipsi⁹ gestis. Obligor ipse iā ego tū me vobis debere fateor. Materna parte. ex parte corporis: q̄d a matre sūpsit. Defunctū terra. liberatū a terra. Celestibus oris. in celū. Nam (ut refert Diodo.) post exustū Herculis rogūz accedente Jolao ut ossa colligeret: cū nullū prorsus repertum foret: crediderūt Herculē fm oraculū in deos translatū: illiq; ut heroi sacra quedā fecerūt. Athenienses' autē Grecoꝝ primi Herculeum ut deū sacrificiis coluerūt: sueq; pietatis erga illū prebētes reliquis exēplū: universam primū Greciā. deinde ceteras gētes ad eius cultū ꝯvertere. Letabile. iersi gradū ac iucūduz. Si q̄s tū. Hercule. si q̄s tātū Junonē taxat Juppiter q̄ semp Herculē odio fuerat ꝓsecuta. Sed meruisse dari sciet. hoc est itelliget meruisse Herculem ut ipsi premia datenē celestia: atq; in numerū deoꝝ reciperetur. Populabile. corruptibile. Mulciber. Vulcanus/ ignis. Jovis vestigia. similitudinē Jovis. Naz ut Juppiter deus est effectus Hercules. Parte sui me. animi immortalitate. Augusta gravi. sacra ac divina Nam augustum dr augurio ꝯsecratū. Quadriiugo curru. triūphali. Innuit cū Herculē cum maxima gloria triumphātum, more in celū fuisse sublatum.

Fa-

Ne-

La C. ¶ Fabule quinte ix. libri argumentum.
¶ Sensit 7c. Alcmena cum ex Joue Herculē conceptū pꝑter Junonē parare non posset: iplorata ab ea partub⁹ p̄sidēs Lucina: quam quidā Jlithyā interpretātur: ad fores regine venit: et cum in terra residēs nexis manib⁹ caneret: ex Junonis volūtate partu laborantes retardaret. Galanthis p̄m nistra ꝯspexit: et p̄ vidētia volū ridēs emētita est Alcmenā partu solutam. At illa imprudēs resolutis manib⁹ Alcmenā cruciatu liberauit: cui⁹ astutiā grauissima pena est ꝯsecuta. Nāq; eam in mustelle figurā ꝯuertit: ita vt ore quo mentita est: pareret.

Ra ph. ¶ Sensit Atlas pon. Herculis in celum recepti. Est aūt emphasis: q̄ innuitur Herculis magnitudo: ¶ Stheneleius Eury. Stheneli filius. Ad id vero alludit poeta ꝙ in .v. scri. Dio. Cum em̄ Eurysthe⁹ cognouisset Hyllum Herculis filium: ac quosdam e fratribus viros euasisse: veritus ne ilis ōēs ad eā ꝑuenissent etatē Mycenarū imperio se priuarent/ Ceyci Thrachine regi/ ad quem post patris mortem confugerant: bellū indixit: nisi Herculis et Lycimni filios/ et Jolaum/ ac omnes Arcades/ qui cum Hercule militassent/ expelleret. Ipsi ꝟo Eurysthei impares viribus/ sponte Trachinā relinquētes/ ab Atheniensibus adiuti: ducib⁹ Jolao Theseo: Hylloq; constitutis: Eurysthei exercitū profligarūt: ipseq; Eurysthe⁹ curru fugiēs ab Hyllo fuit interfect⁹. ¶ In prole. si: esset soluta oratio in prolem diceret: idest cōtra prolē. Nam odio ꝑseq̄bat Hyllum. et reliquos Herculis filios. Hec aūt ꝯ poeta referunt: vt facili⁹ ꝯiectat cum superioribus Galāthidis ministre alcmene mutationem in mustellā. Nā Alcmena cū parere nō posset/ Lucinā deam: que parientibus preesse dr̄ inuocauit: nec ea q̄dē venit Junonis iussu partum impeditura. Cum igit in vetule figurā ꝯuersa ante ianuā Alcmene ita sederet: vt manuum digitis cācellatim iunctis genua teneret: forte Galāthis ministra suspicata eā illis

Atq; immune necis: nullaq; domabile flamma.
Idq; ego defunctum terra: celestibus oris
Accipiam: cunctisq; meum letabile factum
Diis fore confido. siquis tamen Hercule: siquis
Forte deo doliturus erit: data premia nollet:
Sed meruisse dari sciet: inuitusq; probabit.

¶ Hercules in deum.
Me Lerneus edat cruor: et me flamma cremauit:
Sum deus atq; tibi seua nouerca gener.

Assensere dei. coniunx quoq; regia visa est
Cetera non duro: duro tamen vltima vultu
Dicta tulisse Jouis: seq; indoluisse notatam.
Interea quodcunq; fuit populabile flamme:
Mulciber abstulerat. nec cognoscenda remansit
Herculis effigies: nec quicq̄ ab imagine ductum
Matris habet: tantumq; Jouis vestigia seruat.
Atq; nouus serpens posita cum pelle senecta
Luxuriare solet: squammaq; nitere recenti:
Sic vbi mortales Tirynthius exuit artus
Parte sui meliore viget: maiorq; videri
Cepit: et augusta fieri grauitate verendus.
Quem pater omnipotens inter caua nubila raptū
Quadriiugo curru radiantibus intulit astris.
¶ Sēsit Atlas pōd⁹. neq; adhuc Stheneleius iras
Soluerat Eurystheus/ odiumq; in prole paternū
Exercebat atrox. at longis anxia curis

¶ Jlithya in vetulam.
Quam credis vetulam Galanthis esse
Non est: sed dea partuum est: nocebit.

Argolis Alcmene questus vbi ponat aniles:
Cui referat nati testatos orbe labores:
Cuiue suos casus. Jolen habet. Herculis illam
Imperio/ thalamoq; animoq; receperat Hyllus:
Impleratq; vterum generoso semine: cum sic
Incipit Alcmene: faueant vbi numina saltem:
Corripiantq; moras tunc/ cum matura: vocabis
Prepositam timidis parientibus Jlithyam:
Quam mihi difficilem Junonis gratia fecit.
Nanq; laboriferi cum iam natalis adesset
Herculis: et decimum premeretur sydere signum/
Tendebat grauitas vterum mihi: quodq; ferebā
Tantum erat: vt posses auctorem dicere tanti
Ponderis esse Jouem. nec iam tolerare labores
Vlterius poteram: quin nūc quoq; frigidus art⁹.
Dū loquor: horror hz: parsq; est meminisse doloris
Septem ego per noctes. totidem cruciata diebus
Fessa malis: tendensq; ad celum brachia: magno
Lucinam ad nexos partus clamore vocabam.
Illa quidem venit. sed precorrupta: meumq;
Que donare caput Junoni vellet inique.
Atq; meos audit gemitus: subsedit in illa

illo gestu dānē: q̄ illa min⁹ pareret: esse impedimēto: falso ei nuntiauit Alcmenam partu solutā Quod cū dea accepisset: surrexit: statimq; Alcmena Herculē peperit. Ceterū dea indignata se a Galāthide illusam: ꝙ primū illā in mustellam eā ꝯditione ꝯuertit: vt pareret ore quo fuerat ementita. ¶ Atrox. crudelis. q̄ insimeritos Herculis filios ꝑsequebat: ¶ Argolis Alc. Argolica: q̄ post mortē herculis Thebas ꝑfecta: illicq; mortua diuinos meruit honores. ¶ Quest⁹ aniles. q̄rimonias vetule ꝯueniētes. ¶ Testatos la. celebrata atq; cōfessa certamina. ¶ Hyllus. Herculis ex deianira fuit filius. ¶ Matura. partui ꝑpinqua. ¶ Corripiātq; mo. abbreuiēt atq; auferant. ¶ Jlithyam. Jlithya dea est: que parientibus preesse dicitur: quam nostri Lucinā appellant: q in lucem nascentes producat. Hanc filiā Junonis fuisse Diod. ait: cui et Oui. astipulari videt. Alij eandem esse cum ipsa Junone cōtendant. Jlithya ꝟo dicta est: q a parturiētib⁹ vocata ad leuandos dolores veniat. ¶ Quā mi. dif. aduersā. ¶ Junonis gratia. potētia Junonis: q̄ tm̄ gr̄a apud Jlithyā valuit: vt q̄ mihi adesse debebat/ obfuerit. Jouem nanq; appropinquāte partus tempore diis presentibus dixisse ferunt puerū/ qui ea die nasceret/ se regē eē facturū. Quibus verbo cōmota Juno Lucinā filiam iussit cōprimere Alcmene partū/ ac Eurystheā an tēpus in lucē educere. Juppiter vero licet cōsilio frustratus: q̄ ꝑdixerat rā tn̄: et Herculis famā clarā esse volens dixisse Junoni fert/ se quidē ꝑmittere Eurystheū/ vt ꝑdixerat/ regē esse: Herculemq; ei subiici velle/ duodecimq; certamina ab illo ꝑfici/ q̄ Eurystheus mādasset: q̄bus consumatis fieret immortalis. ¶ Laboriferi. duri ac laborū patienti. ¶ Et deci. sig. hoc est cū iam decim⁹ ageret mensis. Duodecim enim sunt Zodiaci signa/ quib⁹ duodecim mēses distinguunt. ¶ Sydere. sole. κατ ἐξοχὴν. ¶ Grauitas. pondus. ¶ Tendebat. distendebat. ¶ Horror. tremor. ¶ Nexos par. impedi

Ante fores ara: dextroque est poplite leuum
Pressa genu: digitisque inter se pectine iunctis
Sustinuit partus: tacita quoque carmina voce
Dixit: & inceptos tenuerunt carmina partus.
Nitor: & ingrato facio conuitia demens
Vana Ioui: cupioque mori: moturaque duros
Verba queror silices: matres Cadmeides adsunt:
Votaque suscipiunt: exhortanturque dolentem.
Vna ministrarum media de plebe Galanthis
Flaua comas/ aderat faciendis strenua iussis.
Officijs dilecta suis. ea sensit iniqua
Nescio quid Iunone geri: dumque exit/ & intrat
Sepe fores: diuam residentem vidit in ara:
Brachiaque in genibus digitis connexa tenentem.
Et quecunque es ait: domine gratare. leuata est
Argolis Alcmene: potiturque puerpera voto.
Exiluit/ iunctasque manus pauefacta/ remisit
Diua potens vteri. vinclis leuior ipsa remissis.

Galanthis in mustellam.

Risi ego Lucinam que sum mustella: frequento
Ipsa domos: & cur? virgo Galanthis eram.

Numine decepto risisse Galanthida fama est.
Ridentem: prensamque ipsis dea seua capillis
Traxit: & e terra corpus releuare volentem
Arcuit: inque pedes mutauit brachia primos.
Strenuitas antiqua manet: nec terga colorem
Amisere suum: forma est diuersa priori.
Que quia mendaci parientem iuuerat ore/
Ore parit: nostrasque domos/ vt & ante frequentat.
Dixit: & admonitu veteris commota ministre
Ingemuit: quam sic nurus est affata loquentem.
Te tamen o genitrix aliena a sanguine vestro.
Rapta mouet facies: quid? si tibi mira sororis
Fata mee referam? quanquam lachrymeque/ dolorque
Impediunt: prohibentque loqui. fuit vnica matri
(Me pater ex alia genuit) notissima forma
Echalidum Dryope: quam virginitate carentem/
Vimque dei passam Delphos/ Delonque tenentis
Excipit Andremon: & habetur coniuge felix.
Est lacus accliuis deuexo margine: formam
Littoris efficiens: summum myrteta coronant.
Venerat huc Dryope fatorum nescia quoque
Indignere magis: nymphis latura coronas:
Inque sinu puerum/ qui nondum impleuerat annum:
Dulce ferebat onus: tepidique ope lactis alebat.
Haud procul a stagno Tyrios imitata colores/
In spem baccarum florebat aquatica Lotos.
Carpserat hinc Dryope: quos oblectamina nato
Porrigeret flores: & idem factura videbar.
(Namque aderam) vidi guttas e flore cruentas.

Ra ph. ☞ tos/ qui solui non poterant. Sed pre. antea Iunone corrupta. Meamque ea. meam vitam. Iunoni inique inimice. Dextroque est po. le. Pressa genu. synecdoche poetica. Tali autem gestu impediri partus etiam Plinius in Naturali historia scribit. his quidem verbis. Assidere grauidis/ vel cum remedium alicui adhibeatur digitis pectinatim inter sese amplexis veneficium est: idque compertum tradunt Alcmena Herculem pariente: peius si circa vnum ambove genua. Item poplites alternis genibus imponi. Ideoque hec in consilijs ducum/ potestatumve fieri vetuere maiores/ velut omnem actum impedientia: vetuere vero etiam sacris votisue simili modo interesse. Pectine. pectinatim ac cancellatim iunctis digitis. Sustinuit. remorata est/ retardauit. Tenuerunt. retinuerunt. Carmina. incantationes. Nitor: enitor vt pariam. Proprie autem niti parientes dicuntur. Vana conuitia: nihil profutura. Verba queror: figurate dictum est. Verba enim queri/ conquerique est in vsu. Cadmeides. Thebane. Diuam: Ilithyam. Gratare. gratulare. Leuata est: soluta est partu & liberata. Potiturque puerpera voto: adepta est id quod cupiebat. Peperit namque vt optabat. Puerpera autem dicitur que nuperrime peperit. Pauefacta. stupefacta. Diua potens vteri. periphrasis est Ilithye. Vinclis remissis. digitis/ qui pectinatim iuncti mihi vt vincula erant impedimento/ resolutis. Arcuit. vetuit e terra surgere Galanthida/ cum vellet. Strenuitas. agilitas. Vt & ante. quemadmodum etiam ante cum puella esset. Frequentat. celebrat. Nam mustele fere in domibus versantur.

La ct. Fabule. vj. noni libri argumentum.

Dixit: & admonitu veteris re. Dryope Euryti filia soror Ioles Andremonis coniunx/ quam ante dilexerat Apollo: cum ad lacum sacratum nymphis dona ferens venisset: & ex arbore Loto ramum decerpsisset: quo paruum filium nomine Amphison/ quem secum tulerat/ oblectaret: in quam Lotum fugiens Priapum erat transfigurata: quia sacre arboris extiterat violatrix trunco hesit infixa. Inter que dum casum sororis Iole refert Alcmene: Iolaus Herculis & Hebes filius in antiquam pueritiam transfusus videtur. Sic enim Iunonis filia rogante coniugi promiserat.

☞ Admonitu. recordatione. Quam sic nurus. Iole Hylli Herculis filij vxor. Ra ph. Rapta. erepta: ablata. Facies. figura. Quid? dices/ faciesue subaudiatur. Mira fata. miranda infortunia. Quanquam lachrymeque. cum hec narraret Iole more mulierum lachrymas emittebat. Eleganter autem poeta seruat decorum mulieris: infortunio sororis magno dolore affecte. Me pater ex alia genuit. hac parenthesi exponit Iole cur Dryope vnica matri filia fuerit. Notissima forma Echalidum. Dryope Euryti filia/ que pulchritudine Apollinem in suos amplexus pellexit/ cum ex Andremone viro iam filium peperisset/ ad lacum quendam vt coronas nymphis dicaret/ peruenit: vbi cum ex Loto arbore florentes ramos: quos puero daret/ decerpsisset: ecce guttas sanguinis ex arbore stillantes aspexit: quare territa cum refugere vellet/ in arborem sensit se transfigurari. Echalidum. Echalie virginum. Est autem patronymica forma pro patria vsus poeta. Dei tenentis Delon. periphrasis est Apollinis. qui & Delphos & Delon in potestate sua habet. Summum. summitatem marginis. Myrteta. myrtus est arbor Veneri dicata: vnde myrtetum locus myrtis consitus dicitur. Huc. pro illuc. Aduerbium enim presentis loci pro aduerbio absentis est positum. Tyrios. purpureos. In spem baccarum. nam bacce ex floribus nascuntur. Sunt autem bacce arborum fructus minutiores/ qui sparsim oriuntur: vt lauri/ oliue/ a quorum similitudine vniones quoque bacce dicuntur. Vnde baccatum dicimus Bac-

Ra ph. gemmis et margaritis ornatum. Vergilius. Colloq; monile baccatuz. ¶Aquatica Lotos. iuxta aquas nascens. Fuit autem Lotos nympha / quam cum insequeretur Priapus: vt eam comprimeret/ miseratione deorum in arborem sui nominis conuersa est: que (vt scribit Herodot') baccas fert dactylis suauiores: ex quibus viuunt/ vinumq; etiam conficiunt populi Libye: q inde Lotophagi vocantur. ¶Tardi agrestes: seri/ vel qui id ante amissam sororem nō admonuerunt. alias tardi tardo ingenio prediti dicuntur. ¶Nunc denicq;: nunc tandem post factam sororis iacturam. ¶Obscena Priapi. inguina Priapi. Priapus autem Bacchi et Veneris filius fuit: q ob eximiam fecunditatem hortorum deus fuit existimatus. Frequenter autem pro pudendis virorum ponitur Priapus. Nā3 vt in quinto scribit Diodorus/ cum prisci inguina virorū occulti' nominare vellēt/ Priapum dicebāt. ¶Iret. ire vellet: neq; enim ire poterat. ¶Oratis. placatis nymphis. ¶Pugnat. nititur: conatur. ¶Nisi summa. nisi partes superiores. Pedes enim iam in radices fuerant conuersi. ¶Lentus cortex. flexibilis. ¶Addiderat nomen. parenthesis est. Indiderat autem rectius legeretur: hoc est imposuerat. Nam Indi nomina proprie dicūt. ¶Rigescere. rigida ac dura fieri. ¶Ducentem. trahentem: suggētem vbera. ¶Lacteus humor periphrasis est lactis. ¶Fati. mortis. Hec autē lachrymans Iole commemorabat. ¶Morabar. retinebam. ¶Genitorq; Eurytus. ¶Tepido ligno. adhuc tepido: vt i qd paulo ante Dryope fuerat transmutata. ¶Affusiq; prostrati. ¶Sue arboris. in quam et filia/ et vxor sua fuerat conuersa. ¶Chara soror. apostrophe, qua Iole significat se casu sororis vehementer dolere. ¶Irrorant. rorismodo stillant in folijs. ¶Dum licet. donec pōt. ¶Questus. q̄relas. ¶Hoc nefas. hoc supplicium. pro eo quod sequitur/ id qd antecedit/ positum est. N[illegible]q; et scelus precedit/ sequitur supplicium. ¶Sine crimine. sine culpa. ¶Innocue. innocentes. ¶Demite. deripite: detrahite. ¶Hoc in stipite. in hoc trunco. ¶Et frutices oēs. arbusculas oēs. Est ei frutex medi' iter arbores et herbas: nā neq; ad arboris magnitudinem peruenit/ neq; per hyemem: vt herba arescit. ¶Dearum. nympharum. ¶Incumbere. inclinare. ¶Mollis liber. cortex: vnde et libri sūt dicti: q in libris/ hoc est arborum corticibus antiqui scribebant. ¶Simul esse: mulier subaudiatur. Nā3 arbor esse non desierat.

Decidere: et tremulo ramos horrore moueri.

¶Lotos in arborem.

Olim nympha fuit: que dicor aquatica lotos:
Quam deus hortorum terruit inguinibus.

Scilicet vt referunt tardi nunc denicq; agrestes.
Lotos in hanc nymphe fugiens obscena Priapi
Contulerat versos seruato nomine vultus.

¶Dryope in arborem.

Te nimium Dryope crudelia fata manebant
Dum nisi decerptis floribus arborea es.

Nescierat soror hoc: que cum perterrita retro
Iret: et oratis vellet discedere nymphis:
Heserunt radice pedes. conuellere pugnat.
Nec quicq̄/ nisi summa mouet. succrescit ab imo:
Totaq; paulatim lentus premit inguina cortex.
Ut vidit: conata manu laniare capillos:
Fronde manū impleuit. frōdes caput oē tegebāt.
At puer Amphisus (nāq; hoc auus Eurytus illi
Addiderat nomen) materna rigescere sensit
Ubera. nec sequitur ducentem lacteus humor.
Spectatrix aderam fati crudelis: opemq;
Non poteram tibi ferre soror: quātūq; valebam
Crescentem trūcum: ramosq; amplexa/ morabar.
Et fateor/ volui sub eodem cortice condi.
Ecce vir Andremō/ genitorq; miserrim'/ adsunt/
Et querunt Dryopen: Dryopen querentibus illis
Ostendi Loton: tepido dant oscula ligno.
Affusiq; sue radicibus arboris herent:
Nil/ nisi iam faciem/ quod nō foret arbor/ habebat
Chara soror. lachryme misero de corpore factis
Irrorant folijs: et dum licet: oraq; prestant
Uocis iter: tales effundit in aera questus.
Si qua fides miseris/ hoc me per numina iuro:
Non meruisse nefas: patior sine crimine penam:
Uiximus innocue. si mentior: arida perdam/
Quas habeo frondes: et cesa securibus/ vrar.
Hunc tamen infantem maternis demite ramis:
Et date nutrici/ nostraq; sub arbore/ sepe
Lac facitote bibat: nostraq; sub arbore ludat.
Cumq; loqui poterit: matrem facitote salutet:
Et tristis dicat: latet hoc in stipite mater:
Stagna tamē timeat: nec carpat ab arbore flores:
Et frutices omnes corpus putet esse dearum.
Chare vale coniunx: et tu germana/ paterq;.
Qui si qua est pietas: ab acute vulnere falcis:
Et pecoris morsu: frondes defendite nostras.
Et quoniam mihi fas ad vos incumbere non est:
Erigite huc artus: et ad oscula nostra venite:
Dum tangi possum: paruumq; attollite natum.
Plura loqui nequeo. nam iam per candida mollis
Colla liber serpit: summoq; cacumine condor.

¶Fabule septime noni libri argumentum. La ctā.

¶Dicq; refert Iole factū mirabile: dicq; &c. Iolaus supradict' cessit in iuuenē.

¶Eurytidos. Ioles Euryti filie. ¶Nā limine constitit alto. Iolaus (vt scribit Solinus) Iphicli Herculis fratris fuit filius: qui cum ad decrepitam peruenisset etatez/ Herculis precib' ab Hebe iuuentuti etati fuit restitutus. Ra ph. ¶Dubia lanugine. que vix videbatur ob tenuitatē. Est enim lanugo barba / que prima ab adolescentibus emitti consueuit.

¶Fabule octaue libri noni argumentum. La ctā.

¶Hoc illi dederat Iunonia muneris Hebe &c. Callirhoe Acheloi amnis filia Alcmeonis coniunx: q̄ materno sanguine aspersus in Acarnaniam se contulerat: vt expiaretur/ coniugium iniit. ex duabus filios edidit. Qui cum per fallaciaz a Phegeo: cuius ante filiaz habuerat/ esset occisus: petit a Ioue liberis suis: vt vltores patris essent animos adijceret: Ergo vt consequi possent: dei voluntate ex pueritia in adolescentes factum est vt cederent.

Ra ph. ¶Iunonia Hebe. Iunonis filia / que Herculi in celum translato nupsit. Nam ferunt Iouem Iunoni psuasisse/ vt Herculē se fingeret genuisse/ matrisq; erga eū deinceps beniuolentiam ostēderet. Cum igitur Iuno lectum ascendisset/ sumptū iuxta corpus Herculez p vestes inferius in terrā demisit verū partuz imitata: sicut etiā nunc in filiorum adoptione obseruāt Barbari.

Iuno

Ex oculis remouete manus. sine munere vestro
Contegit inductus morientia lumina cortex.
Desierat simul ore loqui: simul esse/ diuq̧
Corpore mutato rami caluere recentes.

¶ Iolaus senex in iuuenem.
Quam merito Alcide iuuenia nupserit Hebe
Scit satus Iphiclo: est de sene qui iuuenis.

¶ Dumq̧ refert Iole factum mirabile: dumq̧
Eurytidos lachrymas admoto pollice siccat
Alcmene: flet et ipsa, tamen: conpescuit omnem
Res noua tristitiam. nam limine constitit alto
Pene puer: dubiaq̧ regens lanugine malas
Ora reformatus primos Iolaus in annos.
¶ Hoc illi dederat Iunonia muneris Hebe
Uicta viri precibus: que cum iurare pararet
Dona tributuram post hunc se talia: nulli:
Non est passa Themis. nam iã discordia Thebe
Bella mouẽt/ dixit. Capaneusq̧ nisi ab Ioue vinci
Haud poterit: fientq̧ pares in vulnera fratres.
Subductaq̧ suos manes tellure: videbit
Uiuus adhuc vates: vltusq̧ parente/ parentem
Natus: erit facto pius: et sceleratus eodem:
Attonitusq̧ malis/ exul mentisq̧/ domusq̧/.
Uultib⁹ Eumenidũ: matrisq̧ agitabitur vmbris:
Donec eum coniunx fatale poposcerit aurum:
Cognatumq̧ latus Phegeius hauserit ensis.

¶ Callirhoes pueri in iuuenes.
Quid iurare paras Hebe: ubi fata resistunt.
Nam iuuenes fient Callirhoes pueri.

Tũ demum magno petet hoc Acheloia supplex
Ab Ioue Callirhoe: natis infantibus annos
Addat: neue necem sinat esse vltoris inultam.
Iuppiter his motus: priuigne dona/ nurusq̧/
Precipiet: facietq̧ viros impubibus annis.
¶ Hec vbi faticano venturi prescia dixit
Ore Themis: vano superi sermone fremebant.
Et cur non aliis eadem dare dona liceret:
Murmur erat: queritur veteres Pallãtias annos
Coniugis esse sui: queritur canescere mitem
Iasiona Ceres. repetitum Mulciber euum
Poscit Erichthonio: Uenerem quoq̧ cura futuri
Tangit: et Anchise renouare paciscitur annos.
Cui studeat deus omnis habet: crescitq̧ fauore
Turbida seditio: donec sua Iuppiter ora
Soluit: et o nostri si qua reuerentia: dixit:
Quo ruitis: tantum ne aliquis sibi posse videtur/
Fataque quoq̧ vt superet: fatis Iolaus/ in annos/
Quos egit: rediit. fatis iuuenescere debent
Callirhoe geniti: non ambitione/ nec armis.
Uos etiam/ quoq̧ vt hoc animo meliore feratis:

Raph. ¶ Iunonis igitur opera post hũc parũ Hebe Herculi nupsit. ¶ Uiri. mariti Herculis. nã Hercules in numerũ deorũ relatus: vel Iunone ꝯsentiẽte Hebẽ duxit vxorẽ. ¶ Talia dona. vt quenq̧ iuuenili etati restituat. ¶ Themis. dea est iustitie Themis: et diuinãdi: et religiosis: q̃ nihil sceleris impunitũ esse permittit. ¶ Nã iã discordia Thebe bella mouẽt. Amphiara⁹ Oiclei fili⁹ vates clarissim⁹: cũ̧ se a bello Thebano nõ reuersurũ ꝑuidisset: a Polynice nullis ꝑcib⁹ adduci poterat. vt illi interesset. Quare Polynices aureũ illud monile a Uenere Hermione dono datũ: Eripyle amphiarai vxori: quo belli societatẽ viro ꝑsuaderet: largit⁹ est. Cũ ṽo eo tpe Amphiara⁹: Adrastusq̧ de regno dissentirent: ad Eripyles. Amphiarai vxoris: Adastriq̧ sorori studiũ oĩũ dissensionũ detulerũt. Illa ṽo pro Amphiarao quidẽ sniam tulit: sed vt belli thebis inferẽdi socius: adiutorq̧ esset. Ceterũ amphiaraus existimãs se ab vxore ꝓditũ: Alcmeoni filio mãdauit: vt post suum obituz Eripylẽ necaret. Dum, ṽo Amphiara⁹ quo die primũ Thebas ꝑuenit: vna cum curru et eq̃ terre hiatu fuisset absorpt⁹: Alcmeon mãdati paterni memor matrem interfecit: quo quidẽ facinore in insaniã versus: ac furiis agitat⁹ ad Phegeum Alphesibee patrem cupiẽs purgari ꝯfugit. Alphesibee ṽo cũ monile maternũ dono dedisset eã vxorem duxit: ad Acheloũ deinde ꝓfect⁹ eius filiã Callirhoem adamauit: a qua cum monile illud efflagitaret: ad Alphesibeã rediit: ipm monile repetitur⁹. Ceterũ a Themone et Axione Alphesibee fratrib⁹ fuit interfect⁹. Quos postea Alphesibea ipsa: vt maritũ vlcisceret interemit: id quod aperte scribit Propertius: cũ inquit. Alphesibea suasvlta est ꝓ coniuge fratres: Sãguinis et chari vincula rupit amor. Callirhoe aũt Alcmeonis vxor Iouẽ rogauit: vt filios adhuc impuberes iuuenes efficeret/ quo de patre vltionem suscipere possent: q cum Iuppiter concessisset/ repente e pueris viri effecti fuerunt. ¶ Discordia bella: epitheto belli ẽ ꝓpriũ. Bellũ autẽ Thebanum ab Eteocle et Polynice fratribus susceptum: vel carmine Papinij notissimum est. Nã (vt scribit Diodo.) Eteocles ac polynices Edipi filij/ cũ ad virilem ꝑuenissent etatẽ: cognouissentq̧ Laium priorem Iocaste matris maritum ab Edipo filio ab Apollinis oraculo reuertẽtẽ interfectũ: ac Iocastã matrem ab Edipo filio vxorẽ ductã: seq̧ ex tam funestis ortos nuptiis: vt eius essẽt filij: cui⁹ fratres quoq̧ merito vocarent: Edipũ quidem ipsuz domo egredi ꝓpter dedec⁹ non permiserunt. Regnũ ṽo inter se ea sedere diuiserũt: vt alternis annis imperarẽt. Primusq̧ imperij ann⁹ Eteocli natu maiori cederet. Ceterũ exacto anno: cum regnũ reposcẽti fratri nõ traderet: Polynices ad Adastrũ regem ꝯfugit: cuius filiã nomine Argiã cum vxorẽ accepisset: tãdẽ a socero vndiq̧ ꝯctis auxiliis instruct⁹ ad oppugnãdas Thebas cum sex aliis ducib⁹ Adrasto: Tydeo: Amphiarao: Capaneo: Hippomedõte et Parthenopeo ꝓfect⁹ est. ¶ Capaneusq̧ nisi ab Iouin. Capane⁹ vn⁹ fuit ex septẽ ducib⁹: q̃ Thebas obsederũt: q̃ cũ deorũ ꝯtẽptor esset: scalisq̧ Thebas oppugnare prim⁹ oim cepisset/ tãta mole lapidũ a Thebanis obrut⁹ est (vt scrib. Uegeti⁹) vt fulminib⁹ a Ioue fingat extinct⁹. ¶ Fientq̧ pa. in vul. fra. Eteocles: et Polynices Edipi filij: propter quos bellũ illud Thebanũ fuerat susceptũ: mutuis vulneribus ꝯciderũt. ¶ Subducta tel. subtracta terra. Nã hiatu terre absorpt⁹ ẽ Amphiara⁹. ¶ Ul tus erit. vlciscet. nam Amphiara⁹ se ab vxore ꝓditũ cognoscẽs Alcmeoni filio mãdauit: vt post obitũ suũ Eripylẽ perimeret: qd̃ quidem cuz execut⁹ esset: facti ꝯsciẽtia in insaniã ꝯuersus est. ¶ Nat⁹. fili⁹ Amphiarai Alcmeon: qui patrẽ vlciscẽdo pius: occidendo ṽo matrẽ impi⁹ fuisse iudicat. ¶ Exul mẽtisq̧ demẽs atque furiosus. ¶ Domusque. Nam domo fugiens

hẽ in Ar-

¶ Deos fatis obnoxios.

Fata timent superi superum non plena potestas
Rumpere: si quid erit quodquod tria fata velint.
Me quoq fata regunt: que si mutare valerem:
Nec nostrum seri curuarent Eacon anni:
Perpetuūq eui florem Rhadamanthus haberet
Cum Minoe meo: qui propter amara senecte
Pondera despicitur: nec quo priꝰ: ordine regnat.
Dicta Jouis mouere deos: nec sustinet vllus:
Cum videat fessos Rhadamāthō: ⁊ Eacō: ānis:
Et Minoa queri: qui dum fuit integer eui
Terruerat magnas ipso quoq nomine gentes.
Tunc erat inualidus: Deionideq iuuente
Robore Miletum: Pheboq parente: superbum
Pertimuit: credensq suis insurgere regnis:
Haud tamen est patriis arcere penatibus ausus.
Sponte fugis Milete tua: celeriq carina
Egeas metiris aquas: ⁊ in Aside terrai
Menia constituis: positoris habentia nomen.

¶ Byblis in fontem.

Sum fons Caune tibi cuius data epistola: Byblis:
Nomine Byblis eram: nomine Byblis ero.
Hic tibi: dum sequitur patrie curuamina ripe
Filia Meandri toties redeuntia eodem
Cognita Cyanee prestanti corpore nympha
Byblida cum Cauno prolem, est enixa gemellā.
Byblis in exemplo est. vt ament cōcessa puelle.
Byblis Apollinei correpta cupidine fratris.
Non soror: vt fratrem: nec qua debebat: amauit.
Illa quidem primo: nullos intelligit ignes.
Nec peccare putat: quod sepius oscula iungat:
Quod sua fraterno circundet brachia collo:
Mendaciq diu pietatis fallitur vmbra.
Paulatim declinat amor: visuraq fratrem
Culta venit: nimiumq cupit formosa videri.
Et si qua est illic formosior: inuidet illi.
Sed nondum manifesta sibi est: nullumq sub illo
Igne facit votum. verum tamen estuat intus.
Jam dominū appellat: iā nomina sanguinis odit.
Byblida iam mauult: q̄ se vocet ille sororem.
Spes tamen obscenas animo demittere non est
Ausa suo vigilans: placida resoluta quiete
Sepe videt: q̄ amat. visa est quoq iūgere fratri
Corpus: ⁊ erubuit: quamuis sopita iacebat.
Somnus abit: silet illa diu: repetitq quietis
Ipsa sue speciem: dubiaq ita mente profatur.
Me miseram tacite: quid vult sibi noctis imago?
Quam nolim/rata sit cur hec ego somnia vidi?
Ille quidem est oculis? quamuis formosus iniq̄s.
Et placet: ⁊ possit: si non sit frater/amari
Et me dignus erat. verum nocet esse sororem

Ra ☞ in Arcananiā puenit:
ph. vt parricidium expiaret. ¶ Donec eū cō. Callirhoe Acheloi filia. ¶ Fatale aurum. monile pniciosum: qd qui habebat/ifortunlis vexabat. Id aūt Alcmeon ablatū matri iam Alphesibee tradideret. ¶ Phegeiꝰ ensis. Phegei filio⁊a quibꝰ Alcmeon fuit interemp̄tꝰ. ¶ Hauferit. aperuit vulnerauerit. ¶ Tum demū. tādē post interfectū maritū. ¶ Acheloia sup. callirhoe Acheloi filia Alcmeonis vxor. ¶ Ultoris. i Alcmeonis q patrē fuerat vltꝰ. ¶ Dona priuigne nurusq. Hebes: q̄ ⁊ pulgna: ⁊ nurꝰ Joui erat. Naz Junonis filia fuit sine patre: ⁊ Herculis Jouis filij vxor. ¶ Precptes. antecaplet. ¶ Impubibꝰ annis. puerilibꝰ.

¶ Fabule none. ix. libri Argumentum.

La ¶ Hec vbi ⁊c. Miletꝰ ex in
ct. sula Creta in Asiaz pfectꝰ ibi vrbē sui nois cōstituit: huc ex Meandri filia Byblis ⁊ Caunus: ex his Byblis cū frēz corporali amore potius q̄ plo: pietosq amore diligeret. Nec vesaniaz cupiditatis cōpescere: atq̄ per literas detestādum amorē indicauisset: furiis vesania ipse instinctꝰ patriā pfugie. Quē illa dum vestigiis psequit multas pmēsam gētes: nouissime in Cariā venit: ibiq assiduo merore: ⁊ fletu fatigata cū pcidisset: nympharū Lelegiū misericordia expirātes lachryme in fontē conuerse sunt: qui dn̄e nomine esset insignis.

☞ ¶ Hec vbi fatica. By
Ra blidos in fontem sui nois
ph. Metamorphosin describerus poeta: nonnulla pmittit: quibꝰ eam cōmodiꝰ cuz superiore cōnectat. ¶ Fatica no. fata canenti. ¶ Eadez dona. vt iuuenes fierent. ¶ Pallātias. Aurora Pallantis gigātis filia. ¶ Sui eōiu. Tithoni: qui senis tādem in cicadā fuit conuersus. ¶ Jasonis. flaua Ceres. sic q̄dē fere hactenꝰ corrupte lectū est: qd perquaz mirandū est cum Jasona ⁊ quadrisyllabū sit: ⁊ pimā corripiat syllabā: qd sane haud imperiti q̄dā aiaduertētes Esiona putarunt esse legēdū: quo q̄dē mō nulla vis rōni carminis affert: sz eum nemo priscoꝝ scribat Esionē a Cerere fuisse amatū/cēsuerim Jasiona/qui secu-

satiuꝰ in quinq syllabas excurrit: ita esse legendum: vt illud epithetō flaua penitꝰ eradat. Huic autem lectioni nō: vetustissima solū exēplaria. sed hystorie quoq astipulantur. Tradūt em̄ Jasiū q̄ ⁊ Jasion dr: Jouis: ex Electra filium adeo a Cerere fuisse amatū: vt in eiꝰ gratiā ad nuptias Hermiones ipsiꝰ Jasij sororis maximaz frumēti ac panis copiā attulerit/ac ex eo Plutū pepit: qui cultū vite instituere: pecuniasq coaceruare: ac in vsus custodire oīm primus docuit: cū antea parua cōgregāde: seruādeq pecunie fuisset cura. Heci. vi. bibliotecee lib ne quis me finxisse putet: a Dio. scribūtur. ¶ Poscit Erichthonio. Erichthoniꝰ (vt diximꝰ) ex Vulcani semine in terrā a Pallade ipsum spnēte pedibꝰ deiecto natꝰ est. ¶ Et Anchise annos. Anchises a Venere amatuz: Eneāq ex ea susceptū carmie Vergil. notiꝰ est q̄z hoc loco sit exponēdum. ¶ Cui stu. fauent. ¶ Quo rui. quid sine vlla ratiōe affectatis. Oia aūt fatis gubernari Juppiter cōcludit. ¶ Uos etiā. ordo est: Fata regūt etiā vos ⁊ me q̄z: vt hoc aio meliore feratis. ¶ Nec nostrū curuarēt Eacō: hoc est incuruū senectute redderēt. Tres aūt filios suos iustitia insignes Eacon: Rhadamanthū: ⁊ Minoē diis commemorat Juppiter: q̄ omnes iam cōsenuerāt: neq pstata iuuenescere poterāt ¶ Nec sustinet vltꝰ q̄ri. neq vllꝰ audet cōqueri. ¶ Terruerat magnas gētes. nā Minois imperiū late patebat ¶ Tūc erat inua. cuz ea Juppiter dixit. ¶ Deionideq iuuente Robore Miletum: Miletus solis fuit filiꝰ ac Pasiphaes Minois vxoris frater: qui cū Minoē iā senio cōfectū regno priuare pararet: a Joue deterritꝰ i Asiā spōte aufugit: vbi ⁊ vrbē cōdidit: quā de noie suo Miletū appellauit: ⁊ Cyanem nympham Meādri fluuij filiā cōpressit: ex qua Caunū ⁊ Byblida liberos suscepit sed Byblis cū adoleuisset ita literis amore ardere cepit: vt epistola q̄z eū in amplexꝰ suos pellicere ausa sit. Ceterū Caunꝰ nefandā sororis libidinē detestatꝰ ex patria aufugit: Byblis frē secuta: cū iā ⁊ Cariā ⁊ Lyciā

☞ ⁊ Leles

Ks ph. N⁹: Lelegas peragrasset labore ac lachrymis conse cta: nympharū miseratiōe in fonē sui noīs fuit cōmu tata. ¶ Deionidē. Deionei forsitā filiū: vt vulg⁹ puta bat. Nā Apollinis fuisse filiū poeta testat: tametsi nusq; legi a Deioneo ipsū ducere originem: pterq; q Oui. id innuere videtur: ac varie quidem sūt de Mileto priscoꝝ opiniones. Alij nāq; Euātij ex Micone nati filiū fuisse aiūt: alij Apolli nis ex Area Cleochi filia: qb⁹ astipulat Aristrocitus scribēs Areā Cleochi fuis se filiā: ex qua ⁊ Apolline ge nitū esse infātē: q in Mila ca herbā, fuerit expositus. Susceptū autē a Cleocho fuisse ⁊ a Milace Miletū noiatū. Forsitan aūt Cleo cidē legēdū est: non Delo nidē: vt est in exēplaribus scriptū: sed cum ad virilem puenisset etatē Miletus: a Minoeq; odio haberet: se cessisse primū in Samum: vbi etiā loc⁹ est ab illo Mi let⁹ cognoiat⁹. Dein de cū in Cariā trāsisset: vrbē edi ficasse: atq; a suo noīe Mi letū appellasse. Alij autē scribunt a Sarpedone Jo uis filio Miletū edificatā: ⁊ ab eo: q est in Creta noia tā. Ipsā vo pmū Pityusā sive Asteriā: deinde Ana ctoriū: postea Miletū fuis se vocatā. ¶ Arce. pa. pena tibus. ex Creta ac imperio suo expellere. ¶ Egeas me tiris aquas. Egeum mare transis. ¶ In Aside terra. in Asia terra. Patronymi cū em p positiuo positum est. ¶ Menia pstituis. Oui di. qdē sentit Miletū vrbē a Mileto solis filio pditā ⁊ appellatā. Strabo aūt ex Ephoro sūia scribit duas esse Miletos: veterē ⁊ no uam: ac veterē qdē a Cre tēsib⁹ Sarpedone duce e dificatā: Miletūq; cognoiā tā a Mileto: q est i Creta: cū pri⁹ Leleges eū locū te nerēt. Nouā vo postea a Neleo pditam fuisse iuxta mare: quoꝝ eā port⁹ ha bere. ¶ Filia Meādri. Me ander fluuius est Phrygie adeo flexuosus: vt in seipsū redire videat. ¶ Cognita Cyanee. due nymphe hoc noīe a poetis donant. Alte ra Sicula Proserpie socia: altera Meādri filia. ¶ Est enixa peperit. ¶ Byblida cum Cauno. Byblis etiā Byble a qbusdā vocat: vñ Bybl⁹ Phenicie vrbs oim anti

Dum modo tale nihil vigilans committere tētē:
Sepe licet simili redeat sub imagine somnus.
Testis abest somno nec abest imitata voluptas.
Proh Venus: ⁊ tenera volucer cū matre Cupido
Gaudia quanta tuli? quam me manifesta libido
Contigit? vt iacui totis resoluta medullis?
Ut meminisse iuuat? quā breuis illa voluptas:
Noxq; fuit preceps: ⁊ ceptis inuida nostris.
O ego: si liceat mutato nomine iungi:
Quam bene Caune tuo poteram nur⁹ esse parēti
Quā bene Caune meo poteras gener esse parēti
Omnia Dij facerent: essent communia nobis:
Preter auos: tu me vellem generosior esses.
Nescio quam facies igitur pulcherrime matrem
Hei mihi: que male sū: quos tu: sortita parētes:
Nil nisi frater eris quod obest: id habebim⁹ vnū.
Quid mihi significant ergo mea visa? quod autē
Somnia pōdus habēt? an habēt ⁊ somnia pōd⁹?
Dij melius: dij nempe suas habuere sorores.
Sic Saturn⁹ Opim iunctā sibi sanguine duxit:
Oceanus Tethyn: Junonem rector Olympi.
Sunt superis sua iura. quid ad celestia: ritus
Exigere humanos: diuersaq; federa tento?
Aut nostro vetitus de corde fugabitur ardor:
Aut hoc si nequeo: peream precor ipsa: toroq;
Mortua componar: positeq; det oscula frater.
Et tamen arbitrium querit res ista duorum.
Finge placere mihi: scelus esse videbitur illi.
At non Eolide thalamos timuere sororum.
Unde sed hos noui? cur hec exempla paraui?
Quo feror? obscene pcul hic discedite flamme:
Nec nisi quas fas est: germane frater ametur.
Si tamen ipse mei captus prior esset amore
Forsitan illius possem indulgere furori.
Ergo ego: que fueram non relectura petentem:
Ipsa petam? poteris ne loqui? poteris ne fateri?
Coget amor: potero. vel si pudor ora tenebit:
Littera celatos arcana fatebitur ignes.
Hoc placet. hec dubiam vincit sententia mētē.
In latus erigitur: cubitoq; innixa sinistro
Viderit. insanos (inquit) fateamur amores.
Hei mihi quo labor? quē mēs mea cōcipit ignē?
Et meditata manu componit verba trementi.
Dextra tenet ferrum: vacuam tenet altera cerā.
Incipit: ⁊ dubitat: scribit: dānatq; tabellas.
Et notat: ⁊ delet: mutat: culpatq;: probatq;:
Inq; vicem sumptas ponit: positasq; resumit.
Quid velit ignorat: quicquid factura videtur:
Displicet. in vultu est audacia mixta pudori.

quissima: q a Saturno edificata phibet. ¶ Apol linei fratris. formosi: atq; Apollini similis: siue ab apol line originē ducēti. ¶ Nec q debebat: qtenus. ¶ Mēda ci vmbra fallaci spē. ¶ Pau latim declinat amor. incli nat in nefandā libidinem. ¶ Sed nōdū est manifesta sibi. nōdū inqt se amore ca ptā esse itelligit. ¶ Jā dnm appellat. vt ei amice vocā tur dn̄e. sic amatores dn̄i appellant. ¶ Jam no. san. odit. fratrē ⁊ sororē. ¶ De mittere. immittere: pcipe. ¶ Spes obscenas. coeūdi cū fratre. ¶ Placida reso luta qete. dormiēs. Placi da em quies somnus est. ¶ Visa est qz iūgere fratri Corp⁹. hoc est Byblis dor miēs sibi est visa coire cū fratre: id qd amantib⁹ fere vsu venire solet. ¶ Silet il la diu. stupebat em noua il la voluptate: quā senserat. ¶ Repetit. i. mētē reuocat. ¶ Speciē sue quietis. ima ginē sui somni. ¶ Me mi serā. e legāter virginis amo re capte cogitatiōes: varia osq; affect⁹ effingit poeta. ¶ Tacite noct. in qua oīa tacēt animalia. ¶ Quam uis iniqsis: ptumuis ini micis. Magna est autem pulchritudo / q ab inimi cis quoq; approbetur. ¶ Imitata: simulata / ima ginata. ¶ Proh Venus: hac exclamatione byblis se maximā illo insomnio sensisse voluptatem aper te ostendit. ¶ Tenera: de licata. ¶ Ut: q. ¶ Pre ceps. breuis / ac velociter fugiens. ¶ Mutato nomi ne: sororis subaudiatur. ¶ Hei mihi. cruciatur By blis: q Caunus sibi tantū frater: non etiā marit⁹ sit futur⁹. ¶ Mea visa. mea i somnia. ¶ Dij melius. hūt facilitq; q hoies: q sorores pprias vxores ducūt. ¶ Sic Saturn⁹ Opim. Opis filia fuit celi: que Saturno fra tri nupta multos filios p creauit. ¶ Jūctā sibi sāgui ne psanguineā ⁊ sororem. ¶ Ocean⁹ Tethyn. tethys Celi ⁊ Veste filia Oceano fratri nupsit: eiq; maximā nympharū multitudinem peperit. ¶ Sunt supis sua iura. alia inqt iura dij. alia hoies habēt. ¶ Ad celest. ad celestiū exēplū. ¶ Rit⁹ humanos. hominū mores. ¶ Diuersaq; federa. ad ex emplū diuersoꝝ federū et legū. alia nāq; sunt federa

homi

Scripta soror fuerat:visum est delere sororem:
Uerbaq; correptis incidere talia ceris.
Quam:nisi tu dederis/non est habitura salutem/
Hāc tibi mittit amās.pudet ah:pudet ederꝫ nomē.
Et si quid cupiam:queris:sine nomine:vellem
Posset agi mea causa:meo.nec cognita Byblis
Ante forem:q̄ spes votorum certa fuisset.
Esse quidem lesi poterat tibi pectoris index:
Et color:ꝛ macies:ꝛ vultus:ꝛ humida sepe
Lumina:nec causa suspiria mota patenti:
Et crebri amplexus:ꝛ que:si forte notasti:
Oscula sentiri non esse sororia possent.
Ipsa tamen:quamuis animi graue vuln' habebā:
Quamuis intus erat furor igneus:omnia feci:
(Sunt mihi dij testes) vt tandem sanior essem.
Pugnauiq; diu violenta Cupidinis arma
Effugere infelix:ꝛ plusquam ferre puellam
Posse putes:ego dura tuli.superata fateri
Cogor:opemq; tuam timidis exposcere votis.
Tu seruare potes.tu perdere solus amantem.
Elige vtrum facias.non hec inimica precatur:
Sed que cum tibi sit iunctissima:iunctior esse
Expetit:ꝛ vinclo tecum propiore ligari.
Iura senes norint:ꝛ quid:liceatq;:nefasq;:
Fasq; sit:inquirant:legumq; examina seruent.
Conueniens Uenus est annis temeraria nostris:
Quid liceat nescimus adhuc:ꝛ cuncta licere
Credim':ꝛ sequimur magnorū exempla deorum.
Nec nos aut durus pater:aut reuerentia fame:
Aut timor impediet:tantum absit causa timendi.
Dulcia fraterno sub nomine furta tegemus.
Est mihi libertas tecum secreta loquendi.
Et damus amplexus:ꝛ iungimus oscula coram.
Quantum est quod desit:miserere fatentis amorē:
Et non fassure:nisi cogeret vltimus ardor.
Neue merere:meo subscribi causa sepulchro.
Talia nequicquam perarantem:plena reliquit
Cera manum:summoq; in margine vers' adhesit.
Protinus impressa signat sua crimina gemma:
Quam tinxit lachrymis.lingue defecerat humor.
Deq; suis vnum famulis pudibunda vocauit:
Et paulum blandita:fer has fidissime:nostro
Dixit:ꝛ adiecit (longo post tempore) fratri.
Cum daret:elapse manibus cecidere tabelle.
Omine turbata est.misit tamen:apta minister
Tempora nactus adit:traditq; latentia verba.
Attonitus subita iuuenis Meandrius ira:
Proiicit acceptas:lectas sibi parte:tabellas.
Uixq; manus retinens trepidantis ab ore ministri:

Ra. ꝗ' hominum:alia deoꝝ.
ph. ¶ Uetit' ardor.phibit' ac nefand' amor. ¶ Arbitriū. volūtatē pñtiaꝫ. ¶ At non Eolide:Macareus Eoli filī' cū Canace sorore concubuit:ex eaq; filiū suscepit: q̄ cū a nutrice domo efferret:ipsiuꝫ vagitu pdidit. Quare idignat' Eol' gladiū filie misit:quo p meritꝫ vteret:Macare' fra sufugit. Ad elenādū aūt scelus Byblis plurali nūero vtit: cū Macare' solus ex Eolidis cū sorore coluerit ¶ Uñ sed hos noui:antistrophe est:sed em̄ ꝯiunctio pꝛimū in oratione loci obtinet:se ipsam aūt repꝛehēdit Bybila:qꝺ nefādi amoris exēpla sibi venerint in mētē. ¶ Obscene flāme. turpes amores. ¶ Qus fas est.q̄ lenus lꝫ atq; honestuꝫ est. ¶ Indulgere.obseq. ¶ Ergo ego.affectū ostēdit:hoc loco ergo ¶ Nō relectura. nō repulsura. Distrahitur aūt Byblis in varias cogitatiões:hic ab amore:illic a pudore. ¶ Coget amor potero.si ꝯiunctio subaudiēda est. Si coget amor. Sic Iuue. Grecul' esuriēs in celū iusseris; ibit. ¶ Uiderit. Caun' viderit qd sit actur'. Ceterū nos ei nr̄os amores aplam'. ¶ Mei mihi quo labor:sic e amore e pudore versatur Byblis:vt quid agat eligere nesciat. ¶ Igneꝫ.ardorē furorem. ¶ Meditata. excogitata. ¶ Dextra tenet ferrū.stylum ferreū:quo in tabulis etiānū scribit. Gestū autē scribētis in tabellis exprimit. ¶ Uacuā cerā.in qua nihil erat scriptū. ¶ Et dubitat.puelle amore exestuantis exprimit leuitatē:atq; infirmitatē. ¶ Sūptas. tabellas. ¶ Placuit delere sororē.nā soror nomē est sāguinis:eo q; fratrē iue turpitudinis ipsam admonere putauit. ¶ Incidere.inscribere. ¶ Correptis.celeriter raptis. ¶ Quam/nisi tu dederis:in hac scribēda epistola ita psonaꝫ puelle fratrē e amātis e verentis suscipit poeta:vt optie seruet decoꝝ. Est aūt adeo sicilis:vt e a virgine scripta esse:e nulla expositiōe indigere videat. ¶ Amās.puella amore capta. ¶ Et si qd cupiā q̄ris.vellē inqt posse petere sine noie meo id qꝺ opto si forte q̄ris qd cupiā. ¶ Uotorum . cupiditatis. ¶ Lesi pectoris.animi amore capti. ¶ Et color. pallidus. ¶ Et vult'.mestus. ¶ Sororia:sorori ꝯueniens. Hoc est sororiū significat:nec vnq; substātiuū inuenit sorori' p sororis marito:vt vulg' impitoꝝ putat. ¶ Ipsa tn̄ q̄uis.se inuitā qdē:sed coactā amori succubuisse ait. ¶ Pugnaui effugere.vt effugereꝫ insoluta dictm' ofone. ¶ Uiolēta arma.vim afferentia. Cū q̄dā excusatiōe aūt violēta dicunt:q' viri q̄ꝫ/ac dij ipsi nedū puella succūberet. ¶ Dura patiēs doloꝝ. ¶ Timidis votis.hypallage est. Ego nāq; timida intelligit. ¶ Uinclo propiore modo arctiore:strictiore hoc est coitu. ¶ Iura senes norit. ab etate iudet fratri Byblis:vt nihil de legib' curet ¶ Legum examina. eq̄tatē legū/ac seueritatē. ¶ Uen' temeraria.inconsyderata. ¶ Nec nos aut dur' pater.a commoditate argumentat Byblis. ¶ Aut reueren.fame. periphrasis est. pudoris. ¶ Dulcia furta.suauia stupra.iucundos coit'. ¶ Secreta.secreto:nomē p aduerbio est positū. ¶ Corā: palā in oim ꝯspectu:aut coram pr̄e. Corā em̄ ad certos:palā ad oēs refertur. ¶ Quātū est qꝺ desit:ac si diceret:parū admodū deest ad explēdū amorē nr̄ꝫ. Nā ex q̄nq; lineis amoris: visu:alloq̄o: tactu: osculo: ꝯcubitu:sol' coit' restabat. ¶ Causa.mortis subintelligat. ¶ Perarātē.pscribētem. ¶ Nequicq̄.frustra. Nihil enim psuerūt p̄ces ille quin poti' obfuerunt. ¶ In sūmo margine.in vltima marginis pte. ¶ Adhesit.affix' fuit e scriptus. ¶ Signat.sigillat. ¶ Omine.augurio. ¶ Iuue. Meādrius. Caunus Meandri nepos. ¶ Ab ore.a facie. ¶ Trepidātis.timētis.

dantis ab ore mi...

Dum licet: o vetite scelerate libidinis auctor
Effuge/ait: qui si nostrum tua fata pudorem
Non traherēt tecum: penas mihi morte dedisses.
Ille fugit pauidus: domineqꝫ ferocia Cauni
Dicta refert: palles audita Bybli repulsa.
Et pauet obsessum glaciali frigore corpus.
Mens tamen vt rediit/pariter rediere furores:
Linguaqꝫ vix tales icto dedit aere voces.
Et merito. quid enim temeraria vulneris huius
Indicium feci? quid? que celanda fuerunt:
Tam cito commisi properatis verba tabellis?
Ante erat ambiguis animi sententia dictis
Pretentanda mihi. ne non sequeretur euntem:
Parte aliqua/veli qualis foret aura/notare
Debueram: tutoqꝫ mari decurrere: que nunc
Non exploratis impleui lintea ventis.
Nunc feror in scopulos igitur: submersaqꝫ toto
Obruor Oceano. nec habent mea vela recursus.
Quid? ꝙ ꝛ omnibus certis prohibebar amori
Indulgere meo: tunc/cum mihi ferre iubenti
Excidit: ꝛ fecit spes nostras cera caducas.
Nonne vel illa dies fuerat? vel tota voluptas?
Sed potius mutanda dies? deus ipse monebat.
Signaqꝫ certa dabat. si non male sana fuissem:
Et tamen ipsa loqui: nec me committere cere
Debueram: presensqꝫ meos aperire furores.
Vidisset lachrymas/vultus vidisset amantis.
Plura loqui poteram: ꝙ que cepere tabelle.
In uito potui circundare brachia collo:
Et si reiicerer: potui moritura videri:
Amplectiqꝫ pedes: affusaqꝫ poscere vitam.
Omnia fecissem: quorum si singula/duram
Flectere non poterant: potuissent omnia mentē.
Forsitan ꝛ missi sit quedam culpa ministri.
Non adiit apte. nec legit idonea/credo/
Tempora: nec petiit horamqꝫ: animumqꝫ vacātē.
Hec nocuere mihi. neqꝫ enim de Tigride natus/
Nec rigidos silices/solidumue in pectore ferrum/
Aut adamanta gerit. nec lac bibit ille Leene.
Vincetur: repetendus erit. nec tedia cepti
Vlla mei capiam: dum spiritus iste manebit.
Nam primum: si facta mihi reuocare liceret:
Non cepisse fuit. cepta expugnare/secundum est.
Quippe nec ille potest: vt iam mea vota relinquā/
Non tamen ausorum semper memor esse meorum.
Et quia desierim: leuiter voluisse videbor.
Aut etiam tentasse alium/insidiisqꝫ petisse.
Vel certe non hoc: qui plurimus viget: ꝛ vrit
Pectora nostra Deo: sed victa libidine/credar.

Ra ph. ☞ ¶ Dū licet: dū potes. ¶ Tua fata: tua mors. ¶ Nostrum pudorem: hoc est si tua mors nobis dedecori non esset. ¶ Palles audita Bybli repulsa: apostrophe est poete ad Byblida. ¶ Glaciali frigore: timore. Quod enim sequitur pro eo quod precedit: frequēter per metonymiā ponitur ꝛ contra. ¶ Icto aere: percusso. Nam ex ꝑcussione aeris vox fieri cēset. ¶ Et merito: spernor subaudiendum. Significat autem Byblida diu attonitā fratris repulsa tacuisse: ac tandem in querelas penitentie plenas erupisse. ¶ Indicium feci: indicaui. ¶ Vulnerꝫ huius: amoris: qui corda hominum vulneribus conficere videtur. ¶ Properatis tabellis: festināter scriptꝫ: ac missis. ¶ Ambiguis di. dubiis verbis que in diuersas trahi sentētias possint. ¶ Ne nō sequeretur. vt sequeretur: ex duabus enim negationibus constituitur affirmatio. ¶ Parte aliqua veli: metaphora a nauigantibus sumpta: q̄ anteꝙ pandant vela solēt notare: quales venti sint flaturi. ¶ Qualis foret aura: qualis foret Cauni voluntas. ¶ Toto mari: pro toto legendum esse tuto facile ex sensu ipso apparet: quamuis fere in exemplaribus toto corrupte legatur. ¶ Non exploratis vē tis. nō intellecta Cauni volūtate. Perstat et i metaphora a nauigantib⁹ sumpta. ¶ In scopulos. i maximas anxietates. ¶ Nec habēt. nescit enim vox emissa reuerti: vt inquit Horatius. ¶ Cera: tabella cerata. ¶ Nōne vel illa dies: se arguit Byblis/quod casu tabelle admonita in alium diem nō distulerit literas Cauno mittendas. ¶ Et tamen ipsa loq̄: hic quoqꝫ colligit Byblis se temere ad Caunum fratrem literas dedisse: latiusqꝫ fuisse si ipsa coram suos amores ꝯfessa fuisset. ¶ Cepere: cōtiere potuerīt. ¶ Affusaqꝫ: ꝓfusa: protecta ad pedes Cauni. Id quod fit cum aliquid ardui volum⁹ impetrare. ¶ Sit: esse possit. ¶ Nō adiit apte: decēter: opportune. ¶ Nec legit: elegit. ¶ Credo: vt puto. ¶ Animumqꝫ vacantem: aliis curis vacuū. ¶ Si facta mihi reuocare liceret: hoc est si possem efficere: vt facta essent infecta. ¶ Cepta expugnare: incepta perficere. ¶ Quippe nec ille potest: multꝫ rationibus colligit Byblis melius esse: vt in incepto persistat/ꝙ ab eo desistat. ¶ Relinquam: deponam. ¶ Leuiter: leui amore impulsa. ¶ Qui plurim⁹: maxim⁹: grauissimus. ¶ Hoc Deo: Cupidine. ¶ Deniqꝫ iam nequeo: omnino inquit iam nefanda commisi: neqꝫ ignoscens possū existimari. ¶ Temerata: violata. ¶ Ut nihil adiiciā quamuis nihil iis que iaꝫ commisi adiungam. ¶ In vota: ad vota explenda. ¶ Incerte mentis: instabilis animi. ¶ Committis sepe repelli: committit vt sepe repellatur. ¶ Mox vbi finis abest. deinde inq̄t cum nullus finis imponit Byblidos flagitio: Caun⁹ patriam reliquit. ¶ Inqꝫ peregrina: nam in Caria vrbem edificauit: quaꝫ de nomine suo Caunum appellauit: ꝛ estate ꝛ autumno pestiferā. Discedit autēꝫ ab historia poeta/quo magis verisimilem fabulam reddat: naꝫ Cauni cōditores a Strabone ex Creta venisse scribuntur. ¶ Miletida Byblida. Mileti filiam. ¶ Planxit. percussit. ¶ Sine qua: qua crepia. ¶ Profugi: porro? fugam.

Denique iam nequeo nisi cõmisisse nefandum.
Et scripsi: ⁊ petij: temerata est nostra voluntas
Ut nihil adiiciam: non possum innoxia dixi.
Quod superest: multũ est in vota: in crimina paruũ
Dixit: ⁊ incerte tanta est discordia mentis:
Cum pigeat tentasse: libet tentare: modumque
Exit: ⁊ infelix cõmittit sepe repelli.
Mox vbi finis abest: patriam fugit ille: nefasque/
Inque peregrina ponit noua menia terra.
Tum vero/ mestam tota Miletida mente
Defecisse ferunt. tum vero a pectore vestem
Diripuit: planxitque suos furibunda lacertos.
Iamque palam est demens: inconcessamque fatetur
Spẽ Veneris: sine qua patriam/ inuisosque penates
Deserit: ⁊ profugi sequitur vestigia fratris
Utque tuo mote proles Semeleia Thyrso
Ismarie celebrant repetita triennia Bacche:
Byblida non aliter latos vlulasse per agros
Bubasides videre nurus: quibus illa relictis
Caras/ ⁊ armiferos Lelegas/ Lyciamque pererrat.
Iã Cragon/ ⁊ Limyren/ Xãthique reliquerat vndas
Quodque Chimera iugũ/ mediis in partib⁹ ignem
Pectus ⁊ ora lee/ caudam Serpentis habebat.
Deficiunt sylue: cum tu lassata sequendo
Concidis: ⁊ dura positis tellure capillis
Bybli iaces: frondesque tuo premis ore caducas
Sepe illam nymphe teneris Lelegeides vlnis
Tollere conantur: sepe vt medeatur amori
Precipiunt: surdeque adhibent solatia menti.
Muta iacet: viridesque suis tenet vnguib⁹ herbas
Byblis: ⁊ humectat lachrymarum gramina riuo.
Naiades his venam/ que nunquam arescere posset/
Supposuisse ferunt. quid eniz dare maius hẽbãt?
Protinus/ vt secto picee de cortice gutte:
Utue tenax grauida manat tellure bitumen:
Utque sub aduentum spirantis lene Fauonij
Sole remollescit: que frigore constitit vnda:
Sic lachrymis consumpta suis Phebeia Byblis
Uertitur in fontem: qui nunc quoque vallibus illis
Nomen habet domine: nigraque sub Ilice manat.

Iphis in marẽ.

Femina qui fueram potior tener Iphis Ianche
Est mirũ Inachidos gratia causa fuit.

Fama noui/ centum Creteas forsitan vrbes
Implesset monstri: si non miracula nuper
Iphide mutato Crete propiora tulisset.
Proxima Gnossiaco nã quondam Phestia regno
Progenuit tellus ignotum lumine Lyctum
Ingenua de plebe virum. nec census in illo

Raph. Atque tuo mote: eo furore Byblida agitatã fuisse ait poeta: quo Bacche vexant/ dũ tertio quoque ãno Orgia celebrãt. Proles Semeleia: apostrophe ad Bacchũ. Mote: ꝯcitate. Tuo Thyrso: tuis sacris ꝑ synegdochen. Est namque Thyrsus hasta pãpinis tecta: que in sacris Bacchi iactabat. Ismarie: Thracie. Triẽnia. Trieterica grece dicũtur: eo quod tertio quoque ãno celebrarentur. Bubasides nurus. Carie. Nam Bubasus (vnde Bubasides declinant) Carie regio est. Caras: Carie populos. Et armiferos lelegas. Leleges ppłi sunt Carie bellicosissimi. Iã Cragõ. Crag⁹ mõs est Lycie Apollini sacer: que promõtoria octo habere scribit: ac eiusdẽ nois vrbem. Et Limyrẽ. Limyre oppidũ est Lycie iuxta Cragõ. Xãthique: xanthus et fluuij ⁊ Lycie vrbis marie nomẽ est. Quoque Chimera iugũ. Chimera mõs est Lycie: que vt Etna in Sicilia fumũ ac flãmarũ globos emittit. Id qđ poetis cãm ꝑbuit: vt fingerẽt Chimerã eẽ mõstrũ/ ꝑtẽ anteriorẽ leonis habens flammas euomentẽ: mediũ ac ventrẽ capre: posteriorem draconis. vñ etiã Homer⁹ inquit. Sane Chimera capra interpřat. Quid eni dare mai⁹ hẽbãt: idest poterãt ac si diceret nihil. Protinus vt secto: quomodo in fontẽ fuerit resoluta Byblis triplici similitudine poeta exponit. Picee de cortice: picea arbor est: ex cuius trunco si incidat: resina fluit. Utue tenax bitumen: bitumẽ gen⁹ est picis ex terra nascens. Spirãtis lene: leniter/ nomẽ ꝓ aduerbio. Remollescit iterũ. mollis ac liquida fit: liquescit. Constitit. cõgelata fuit. Phebeia Byblis: Phebi neptis.

Fabule decime lib. noni argumentum:

Lact. Fama noui cẽtum Creteas forsitã vrbes ⁊c. Phestos ad oppidũ in insulam Crete hic Lyctus generose stirpis ac prestantis fidei cũ petijsset a Telethusa coniuge: vt si puellã pareret/ necaret: si autẽ puerũ sobolẽ patrie seruaret: vt vterque cũ ꝓ casu futuro lachrymas dedissent/ mater nequiẽs inferre. man⁹ filie: Isidẽ i malis habuit auxilio: cuius pollicitis illa insantẽ pro puero decepto patre filij opinione nutriuit: itaque cũ etas matura nuptijs lcreuisset: nihil suspicãs pater obstrictus fide cõiugis Ianthem ex Teleste genitam desponsdit: qui iter se dum graui amore ꝑmerentur maxime Iphis hoc enim pater nomine aui eum vocari voluerit: ⁊ trepidante etiam matre ne Iphis diu aduersus virum cum infamia reperiretur: eadem dea fuit auxilio: nam vt totis nuptijs iugari possint Iphi i puerũ trãsfigurauit.

Raph. Fama noui centum: hec ad connectendam Iphidis Metamorphosin in marem a poeta referunt. Nã Lyctus quidam de plebe Telethusam duxit vxorẽ: cui grauide mandauit: vt si matem quidem pareret: educaret sin feminam exponeret. Sollicite igitur ac meste propter viri mandata Telethuse/ Isis dea in somnis apparuit: eamque hortata est vt quicquid pareret: educare nihil dubitaret. se eniz auxilio cum opus esset/ futuram. Quare Telethusa cũ puellam peperisset marem esse mẽtita est marito qui et nomẽ aui iposuit: Iphique appellauit: atque vt masculum educarit: sed cum ad tertiũ ⁊ decimuz etatis annum peruenisset: ei pater Ianthem Teleste cuiusdam vicinam filiam desponsauit. Cum vero dies nuptiarum adesset: Telethusa vna cum Iphide tẽplum Isidis adyt: illiusque implorato auxilio Iphis in marem conuersus/ Ianthe quam frustra ab se amari crediderat/ potitus est. Creteas vrbes: Cretenses: vnde, Miletus Byblidos pater coloniam deduxerat in Asiã. Est aũt Creta insula cẽtũ vrbiũ fama nobilis/ a Creta nympha Hesperidis filia cognominata: vt Dosiades scripsit: vt Anaximãder a rege Curetum. Hec Aeria primũ: deinde Curetis: a Macaros a tẽple celi fuit appellata. Hec ꝑli. Phestia tellus. Phestus vrbs fuit Crete a Minoe edificata: ⁊ Gortynijs deleta. Gnossiaco regno: Gnossos vna fuit ex ꝑstantibus Crete vrbibus.

Que

Nobilitate sua maior: sed vita: fidesque
Inculpata fuit: gravidae qui coniugis aures
Vocibus his monuit: cum iam prope partus adesset.
Que voveam duo sunt: minimo ut relevere dolore:
Utque marem parias. onerosior altera sors est:
Et vires fortuna negat. quod abominor: ergo
Edita forte tuo fuerit si femina partu:
Invitus mando. pietas ignosce: necetur.
Dixerat: et lachrymis vultum lavere profusis
Tam qui mandabat: quam cui mandata dabantur.
Sed tamen usque suum vanis Telethusa maritum
Sollicitat precibus: ne spem sibi ponat in arcto.
Certa sua est Lycto sententia. iamque ferendo
Vix erat illa gravem maturo pondere ventrem:
Cum medio noctis spatio sub imagine somni

Isidis comites.
Inachidos comites sunt Apis: Osiris: Anubis:
Ouis qui digito comprimit Harpocrates.

Inachis ante torum pompa comitata sacrorum
Aut stetit: aut visa est. inerant lunaria fronti
Cornua: cum spicis nitido flaventibus auro:
Et regale decus: cum qua latrator Anubis:
Sanctaque Bubastis: variisque coloribus Apis:
Quique premit vocem: digitoque silentia suadet:
Sistraque erant: nunquamque satis quesitus Osiris:
Plenaque somniferis serpens peregrina venenis.
Tum velut excussam somno: et manifesta videntem
Sic affata dea est. pars o Telethusa mearum
Pone graves curas: mandataque falle mariti.
Nec dubita cum te partu Lucina levarit
Tollere quicquid erit: dea sum auxiliaris: opemque
Exorata fero: nec te coluisse quereris
Ingratum numen. monuit: thalamoque recessit.
Leta toro surgit: purasque ad sydera supplex
Cressa manus tollens: rata sint sua visa precatur.
Ut dolor increvit: seque ipsum pondus in auras
Expulit: et nata est ignaro femina patri.
Iussit ali mater puerum mentita: fidemque
Res habuit. neque erat facti nisi conscia nutrix.
Vota pater soluit: nomenque imponit avitum.
Iphis avus fuerat. gavisa est nomine mater:
Quod commune foret: nec quenquam falleret illo.
Impercepta pia mendacia fraude latebant.
Cultus erat pueri. facies: quam sive puelle:
Sive dares puero: fieret formosus uterque.
Tertius interea decimo successerat annus:
Cum pater Iphi tibi flavam despondet Ianthen
Inter Phestiadas que laudatissima forme
Dote fuit virgo: dicteo nata Teleste.

Ra ph. ¶Que voveam. optem: cupiam. ¶Ut relevere. ut parias. ¶Onerosior altera sors est. feminam non solum enim educare: sed etiam dotem parare oportet. ¶Quod abominor. quod omen dii avertant. ¶Usque semper: continue. ¶In arcto in angusto: ut bene speret deos et non defuturos. ¶Inachis. Io Inachi filia que in vaccam conversa: cum pristine figure foret restituta: ab Egyptiis pro dea fuit culta. Isisque appellata. Huius numinis ornatum et comites describit poeta. ¶Lunaria cornua. cum cornibus namque pingebatur Isis: ut que eadem cum luna esse dicatur. Nam primi homines in Egypto geniti hunc mundi ornatum admirantes / universorumque naturam duos esse deos: et quidem eternos sunt arbitrati solem et lunam: et illum quidem Osiridem: hanc vero Isidem appellarunt: ut Diodorus scribit. Luna autem primis diebus cum crescit cornua habere videtur. Bos quoque ei ab Egyptiis sacrificatur. ¶Et regale decus. diadema. ¶Cum qua latrator Anubis. Mercurius ab Egyptiis colitur sub canis figura: significantibus eum fuisse custodem Osiridis et Isidis: Annubisque appellatur. ¶Sanctaque Bubastis. comes Isidis ut fuisse Bubastis. Eademque cum Diana esse ab Herodoto perhibetur. Sed pro ipsa quoque Iside accipi solet / a Bubasto urbe cognominata. Hec vero ex iis que in columna eius sacris literis scripta tradunt percipi possunt. Ego Isis sum Egypti regina a Mercurio erudita / que ego legibus statui: nullus solvet. Ego sum Osiridis. ego sum prima frugum inventrix. ego sum Ori regis mater. ego sum in astro canis refulgens. mihi Bubasta urbs condita est. gaude: gaude Egypte me nutrix. Hec Dio. ¶Variisque coloribus Apis. bos varias habens maculas in Egypto colebatur in perpetuam memoriam Osiridis frugum: frumentique repertoris. Quinetiam boves rufi immolari permitterent: quod colore Typhoni: qui Osiridem necavit similes viderentur. ¶Quique premit vocem. Harpocratem significat: qui cum digito ad os apposito pingebatur. ¶Sistraque erant. Tympana. ¶Nunquamque satis quesitus osiris. deus est Egyptiorum Isidis maritus / quem singulis quibusque annis Egyptii et amissum maximo cum merore querunt: et inventum maxima cum letitia prosequitur: ut Diodorus: aliique auctores scribunt. ¶Plenaque somniferis: in pompa sacrorum Isidis gestabatur etiam serpens. qui dormire videbatur. ¶Excussam. excitatam. ¶Dea sum auxiliaris. ad id alludit: quod (ut scribit Diodo.) Egyptii asserunt Isidem plurimorum inventricem fuisse ad morbos medicamentorum et medicine artis admodum contulisse: quam immortalitatem quoque potitam gaudere hominum cultu: inque eorum valetudine precipue versari: que etiam in somnis palam eis opitulari: quos censuerit dignos. Signa autem horum esse non Grecas fabulas: sed opera certa. Totum enim ferme orbem hanc deam colere propter manifestas morborum curationes: siquidem in somnis illam non recte valentibus auxilia prebere: et qui eius monitis obtemperent: preter opinionem curari etiam: quorum medici salutem desperarint. ¶Cressa. Cretensis Telethusa. ¶Seque ipsum pondus in auras Expulit. hoc est postquam peperit: pondusque uteri in lucem extulit. ¶Fidemque res habuit. res credita fuit. ¶Quod commune foret. puero et puelle: nam Iphis tam femina quam mas appellari potest. ¶Indecepta mendacia. non percepta: non cognita: non intellecta. Impercepta autem: indeprehensa: ut rectius forsitan legeretur: hoc est non deprehensa: non animadversa. ¶Dicteo Teleste. Cretensi. a Dicte namque monte Crete Dicteus declinatur.

Par etas: par forma fuit: primasq; magistris
Accepere artes elementa etatis ab iisdem.
Hinc amor amborū tetigit rude pectus: & equū
Vulnus vtriq; dedit. sed erat fiducia dispar.
Coniugium: pacteq; expectant tēpora. tede.
Quemq; virū putat esse: suum fore credit Iāthe:
Iphis amat: quo posse frui desperat: & auget
Hoc ipsum flammas: ardetq; in virgine: virgo.
Vixq; tenet lachrymas q̇s me manet exitus ĩqt?
Cognita q̄ nulli. q̄ prodigiosa: nouecq;
Cura tenet Veneris? si Dij mihi parcere vellent:
Perdere debuerant. si non & perdere vellent:
Naturale malum saltem: & de more dedissent.
Nec vaccam vacce. nec equas amor vrit equarū:
Urit oues aries. sequitur sua femina ceruum.
Sic & aues coeunt: interq; animalia cuncta
Femina femineo correpta cupidine nulla est:
Vellem nulla forem. ne non tamen omnia Crete
Monstra ferat: taurum dilexit filia Solis.
Femina nempe marem. meus est furiosior illo:
Si verum profitemur: amor. tamen illa secuta est
Spem Veneris. tamē illa dolis: & imagine vacce
Passa bouem est: & erat qui deciperetur: adulter.
Huc licet ex toto solertia confluat orbe:
Ipse licet reuolet ceratis Dedalus alis:
Quid faciet? num me puerum de virgine doctis
Artibus efficiet? num te mutabit Ianthe?
Quin animum firmas? teq; ipsa recolligis Iphi?
Consiliiq; inopes: & stultos excutis ignes?
Quid sis nata vides: nisi te quoq; decipis ipsam.
Et pete quod fas est: & ama: quod femina debes.
Spes est que capiat. spes est que pascat amorem.
Hanc tibi res adimit. non te custodia charo
Arcet ab amplexu: nec cauti cura mariti:
Non patris asperitas: nec se negat ipsa roganti.
Nec tamen est potienda tibi: nec vt omnia fiant:
Esse potes felix: vt Diiq; hominesq; laborent:
Nunc quoq; votorum pars vlla est vna meorum:
Diiq; mihi faciles: quicquid valuere: dederunt.
Quodq; ego: vult gēitor: socer & vult ipse futur⁹.
At non vult natura: potentior omnibus istis:
Que mihi sola nocet. venit ecce optabile tēpus:
Luxq; iugalis adest: & iam mea fiet Ianthe:
Nec mihi continget. mediis sitiemus in vndis.
Pronuba q̇d Iuno? q̇d ad hec Hymenee venitis
Sacra? quibus q̇ ducat abest. vbi nubimus ambe.
Pressit ab his vocem. nec lenius altera virgo
Estuat: vtq; celer venias Hymenee precatur.

Raph. ¶Tetigit. commouit. ¶Rude pectus. rudē animum: & amādi imperitum. ¶Sz erat fiducia dispar. nā Iphis diffidebat se viri officio fungi posse. Ianthe vo pulchre fidebat se munera mulieris optime obiturā. ¶Pacte tede. pactarū nuptiarū. ¶Quemq; virū esset. Ianthe inqt eū putat esse virum & marem: quem credit suū maritum esse futurum. ¶Et auget hoc ipsum flāmas. qd virgine amata se frui posse desperabat. ¶Ardetq; in virgine virgo. virgo inqt virginis amore inflammatur qd maxime mirādum est. Hinc vo aperte colligitur: hoc nomē virgo apud priscos feminini dūtaxat generis fuisse. ¶Quis me manet exitus. quem inqt exitum meus amor sortietur: cum Iāthe amata frui nō possim. ¶Naturale malum. naturalēq; amorē: non vt virginis. sed viri amore caperet. ¶Vellē nulla forem. hoc est vellem non esse. ¶Ne nō ferat. vt ferat. Crete vo cum sit casus nominādi citra diphthongū scribat. ¶Taurum dilexit filia solis. Pasiphae: cuius fabula sepius iā mihi est enarrata. ¶Solertia. ingenij perspicacitas & acumē. ¶Confluat, conueniat. ¶Quin

¶Quin animum firmas? cur non constantis viris? se ipsam autem alloquit Iphis. ¶Excutis. abiicis repellis. ¶Nisi te quoq; decipis ipsam. nō solū alios: qui ipsam masculū esse credebāt. ¶Et pete quod fas est. & appete inquit qd asse qui possis. ¶Hāc tibi res adimit. necessitas et sexus qualitas tibi hanc eripit: quam vxorē ducere cupis. ¶Nec tamen est potiēda tibi. nec tū illa potca potiri. ¶Nulla est. non est. ¶Lux que iugalis adest: nuptiarū dies. ¶Ubi nubimus ambe. nubere feminarum est propriū. ¶Nec mihi contingēt. quia illa potiri non potero. ¶Ad hec sacra. nuptiarū. nam in nuptiis & Iuno pronuba & Hymeneus inuocabantur. ¶Pressit ab his vocē. post hec inquit siluit. ¶Nec lenius. nec min⁹. ¶Estuat. amore ardet. ¶Altera virgo. Ianthe: que Iphin: cui fuerat desponsata: marem esse credebat. ¶Utq; celer venias. apostrophe ad Hymeneum nuptiarū deum.
¶Omis

Quod petit hec:Telethusa timēs/mō tpa differt:
Nunc ficto languore/moram trahit.omnia sepe/
Uisaqȝ causatur:sed iam consumpserat omnem
Materiam ficti:dilataqȝ tempora tede
Institerant:vnusqȝ dies restabat.at illa
Crinalem capiti vittam/nateqȝ/sibiqȝ
Detrahit/ꝛ passis aram complexa capillis:
Jsi/ Paretonium/Mareoticaqȝ arua/Pharonqȝ
Que colis:ꝛ septem digestum in cornua Nilum:
Fer precor(inquit)opem.nostroqȝ medere timori.
Te dea/te quondam/tuaqȝ hec insignia vidi/
Cunctaqȝ cognoui/sonitum/comitesqȝ/facesqȝ
Sistrorum/memoriqȝ animo tua iussa notaui.
Quod videt hec lucem:ꝙ non ego punior ipsa:
Consiliū/monitūqȝ tuum est. miserere duarum:
Auxilioqȝ iuua.lachryme sunt verba secute.
Uisa Dea est mouisse suas/ꝛ mouerat/aras:
Et templi tremuere fores:imitataqȝ Lunam
Cornua fulserunt/crepuitqȝ sonabile Sistrum.
Non secura quidem:fausto tamen omine:leta
Mater abit templo.sequitur comes Jphis eūtez:
Quam solita est maiore gradu.nec candor in ore
Permanet:ꝛ vires augentur ꝛ acrior ipse est
Uultus:ꝛ incomptis breuior mensura capillis:
Plusqȝ vigoris adest/habuit ꝙ femina.nam que
Femina nuper eras:puer es:date munera tēplis/
Nec timida gaudete fide.dant munera templis/
Addunt ꝛ titulum/titulus breue carmē habebat.
Uota puer soluit:que femina vouerat Jphis.
Postera lux radijs totum patefecerat orbem/
Cū Uenus:ꝛ Juno:sociusqȝ Hymeneꝰ ad ignes
Conueniunt:potiturqȝ sua puer Jphis Janthe.

As ph. ¶Omnia/visaqȝ: auguria ꝛ somnia. ¶Causatur:excusat ac causam esse ait. ¶Ficti.fingēdi. ¶Jsi. Paretoniū.oppida Egypti vbi potissimum colitur Jsis cōmemorat Thelethusa. Nam paretonium Egypti oppidū est:et portus ingens quadraginta fere stadiorum:vt Strabo scribit. ¶Mareoticaqȝ arua.Mareotis lacꝰ est Egypti iuxta Alexādriam:qui antea Arapotea nominabatur.Pharonqȝ Pharos insula est Alexandrie adiacens/ in qua est turris altitudine insignis:quam eodem nomine/quo insula/multis tabulatis excelsam/ꝛ albo lapide mirifice structā Sostratꝰ Gnidius Egypti regum amicus:ob nauigantium salutē exedificauit:vt hoc epigramma in eam scriptum declarat. Sostratus Gnidius Dexiphanis filius Dijs seruatoribus pro nauigātibus. Nam cum ora importuosa ꝛ humilis eēt ꝛ cautes ꝛ breuia mare haberet/signum aliquod necessarium fuit altum/ꝛ clarum: quo nauigantes ad portus ingressum dirigerētur.Jnde factum est vt huiusmodi signa ad portus collocata Phari dicātur. ¶Jn septem cornua.hostia. Nam Nilus septem hostijs egreditur in mare. ¶Tuaqȝ

¶Tuaqȝ hec insignia vidi.in ara namqȝ Jsidis ea omnia simulachra erant/ que per somnum viderat Telethusa. ¶Sonitum. comitesqȝ/facesqȝ: ordo ē. Sonitum Sistrorum.Sistrum namqȝ instrumentū est quod concussum sonitum emittit:vnde et nomē ἀπὸ τοῦ σείειν : hoc est a concutiendo accepit. ¶Quod videt hec lucem. quod hec viuit.Digito autem puellam ostendit. ¶Non secura:non sine cura ꝛ sollicitudine. ¶Fausto omine. felici augurio. ¶Ad ignes. ad sacrificia: que in nuptijs Junoni Hymeneoqȝ/ ac Ueneri celebrabantur.

¶Fabule prime libri decimi argumentum. Le ctā.

¶Jnde per immēsum ꝛc. Orpheus Eurydice interempta ad inferos descendit:ꝛ a Dite impetrauit: vt eam reduceret ad superos lege proposita:si sequentem non respexisset ꝙ ille prestare non potuit. Reuocata igitur ad inferos Orpheus vt ad lucem confugeret: sic dementia stupuisse dicitur:vt canem Cerberum / ꝛ Olenum/et Lethea in lapidem transfiguraret. Postea dolore ac fletu finito ne rursus coniugale desyderium experiretur/pueriliem Uenerem instituit.

Jnde

Publij Ouidij Nasonis Metamor. Liber x.

Inde p immēsum croceo velat⁹ amictu
Ethera digredit: Ciconūq3 hymene⁹ ad oras
Tendit: ⁊ Orpheia neq̄q̄ voce vocat
Affuit ille quidem: sed nec solēnia verba:
Nec letos vultus: nec felix attulit omen.
Fax quoq3 quam tenuit lachrymoso stridula fumo
Usq3 fuit: nullosq3 inuenit motibus ignes.

Eurydice.

Uipera me extinxit: petij stygia: pectine traxit
Me coniunx iterum lex quoq3 rapta trahit.

Exitus auspicio grauior: nam nupta per herbas
Dum noua Naiadum turba comitata vagatur.
Occidit/in talum serpentis dente recepto.

Orpheus.

Orphea vicit amor: Thracis lyra vicit opus eam
Euridice victa coniuge Persephonen.

Quam satis ad superas postq̄ Rhodopei⁹ auras
Defleuit vates: ne non tentaret ⁊ vmbras:
Ad stygia Tenaria est ausus descendere porta:
Perq3 leues pplos: simulachraq3 functa sepulchro
Persephonen adijt: inamenaq3 regna tenentem
Umbraruz dominum: pulsisq3 ad carmina neruis/
Sic ait. o positi sub terra numina mundi:
In quem decidimus quidquid mortale creamur:
Si licet: ⁊ falsi positis ambagibus oris
Uera loqui sinitis: non huc vt opaca viderem
Tartara/descendi: nec vti villosa colubris
Terna Medusei vincirem guttura monstri.
Causa vie est coniunx: in quam calcata/venenum
Uipera diffudit: crescentesq3 abstulit annos.
Posse pati volui: nec me tentasse negabo.
Uicit amor. supera deus hic bene notus in ora est.
An sit ⁊ hic/dubito. sed hic tamen auguror esse:
Famaq3/si veteris non est mentita rapine:
Uos q̄q3 iuxit amor. p ego hec loca plena timoris:
Per Chaos hoc ingens/vastiq3 silentia regni:
Eurydices oro properata retexite fata.
Omnia debentur vobis: paulumq3 morati
Serius aut citius sedem properamus ad vnam.
Tendimus huc omnes. hec est dom⁹ vltima: vosq3
Humani generis longissima regna tenetis.
Hec quoq3 cum iustos matura peregerit annos:
Juris erit vestri: pro munere poscimus vsum.
Quod si fata negant veniā pro cōiuge/certum est
Nole redire mihi/leto gaudete duorum.
Talia dicentem/neruosq3 ad verba mouentem

Tantalus.

Nulla fames: et nulla sitis mihi: iura profundi
Dum lenis Orphee rumperet vua lyre.

Exangues flebant anime/nec Tantalus vndam

Naph.

Inde p immensuz. Totum huc librum vnde cimiq3 partez Orphei gestis carminibusq3 ita dicauit: poeta / vt ab instituto non discedat variasq3 transfigurationes exponat. Nam Orpheus Apollinis/⁊ Calliopes/vel (vt alij scribunt) Eagri fluuij/⁊ Polymnie muse fili⁹ sciētia ac cant⁹ suauitate mortales omnes dicitur superasse: citharāq3 ad similitudinez testudinis a Mercurio confectam / donoq3 Apollini datā a patre accepisse/cuius modulatione non homines solū: sed feras/syluasq3 ac saxa mota fuisse. Is enim (vt scribit Diodorus) doctrine deditus/cum theologie operam impendisset/in Egyptum transijt / plurimarumq3 ibi rerum percepta scientia/Grecorū doctissimus tum in Deorum ceremonijs/tuz in theologia/tuz in poematis/cantuq3 est habitus. Nauigauit insup cū Argonautis: obq3 vxoris amorē ad inferos cum descendisset / a Proserpina suauitate cant⁹ allecta impetrauit: vt defunctā vxorē ab inferis excitaret: nam Eurydice / quam īfausto omine sibi copularat / dum per prata simul cum alijs nymphis vagaretur / a serpēte percussa interijt / tantoq3 dolore maritū affecit maritū / vt nō satis esse duxerit lugere / sz ad inferos quoq3 ad eā repetendam descēdere nihil dubitarit. Eo igit cū peruenisset / tātum carminis suauitate effecit / vt vxorē a Plutone ea acciperet cōditiōe: ne illā prius q̄ ad superos reuersus esset: respiceret: sed Orpheus verit⁹ ne se vxor sequeretur: cū iā fere ad superos peruenisset / eam respexit: que illico ad inferos retracta Orpheū in maximis cruciatibus reliquit. Cū igit desperaret se iterū ea potiri posse omnes aspernatus mulieres dicitur / primusq3 apud Thraces puerorum amorib⁹ indulsisse. Id vo egre ferētes Thracie mulieres sacra Bacchi celebrātes illū cithara canentem: ferasq3 mulcētem discerserūt: cui⁹ caput vna cū cithara in Hebrū proiectum: cum Lesbon vsq3 peruenisset: idq3 serpēs laniare vellet: in saxū ab Apolline dicitur fuisse transformatus. Ad oras Ciconū. Cicones populi sunt Thracie iuxta Hebrū fluuiū habitantes a Cicone Apollinis ⁊ Rhodopes filio dicti. Et Orpheia voce. adiectiuū est Orpheia: vnde etiā penultimā producit: q̄ a Grecis p ei scribitur. Nequicq̄. frustra. Neq3 enim felices ille nuptie fuerūt. Sed nec solēnia verba: qualia hec essent. fauste: felicesq3 he sint nuptie. Fax quoq3 quaz tenuit: quinq3 faces (vt in Problematis scribit Plutarchus) ante nouā nuptā preferri solebāt. Usq3. semper. Rhodopei⁹ vates. Orpheus poeta Thracius. cuius Hymni in plerosq3 Deorum etiānū extant. Rhodope aūt mons ē Thracie altissim⁹. Tenaria porta. Tenarus Laconie pmōtoriū est: i quo specus esse dicitur: p quez ad inferos descenditur. Perq3 leues populos: corporib⁹ carētes. Persephonen. Proserpinam. Umbrarū dñm. Plutonē. O positi: hac oratiōe Orpheus psuadere conat Plutoni atq3 Proserpine: vt sibi Eurydicen vxorem restituāt ac p aliquot adhuc annos viuere apud superos permittant. Mūdi po. sub terra: periphrasis est inferoruz. Opaca Tartara. obscura: tenebrosa. Est enim Tartarus inferorū locus pfundissim⁹. Medusei monstri. Cerberi canis inferoꝝ tricipitis: qui vt Medusa pro capillis: ita p illis colubros ac serpentes habet. Merito aūt se excusat Orphe⁹ ne vt Hercules credatur ad extrahendum Cerberum illuc descendisse. Auguror. conijcio et signis colligo. Auguror autem ⁊ Auguro in eadem significatiōe dicim⁹. Ueteris rapine. nā Pluto Proserpine amore captus eā rapuit. Per chaos hoc ingens. per has immēsas tenebras. Retexite. resoluite: vt ad vitam possit redire. Omnia debent vobis: oia inquit ad vos venire necesse est. Longissima regna. vtpote que nunq̄ sint finē habitura. Peregerit: compleuerit:

¶Ixion.
Cum lyra deformem Rhodopeis flecteret arcum
Ixion stabili mansit in orbe rote.

Captauit refugam stupuitq; Ixionis orbis.

¶Tityus.
Non Tityi carpsere iecur fera nostra volucrum
Orpheus dum peteret cautibus Euridicē.

Nec carpsere iecur volucres: vrnisq; vacarunt

¶Belides.
Quare depositis mirantur Belides vrnis?
Carmina Threicij vatis amena trahunt.

¶Ad Sisyphum.
Sisyphe deposito quare trahis otia saxo?
Vatis Threicij sentio dulce melos.

Belides: inq; tuo sedisti Sisyphe saxo.
Tunc primū lachrymis victarū carmine fama est
Eumenidum maduisse genas: nec regia coniunx
Sustinet oranti: nec qui regit ima/ negare
Eurydicenq; vocant. vmbras erat illa recentes
Inter: ꝛ incessit passu de vulnere tardo.
Hanc simul/ ꝛ legē Rhodopei⁹ accipit Orpheus
Ne flectat retro sua lumina: donec auernas
Exierit valles: aut irrita dona futura.
Carpitur accliuis per muta silentia Trames
Arduus/ obscurus/ caligine densus opaca.
Nec procul abfuerant telluris margine summe.
Hinc ne deficeret metuens/ auidusq; videndi
Flexit amans oculos: ꝛ protinus illa relapsa est:
Brachiaq; intendēs/ prendiq;/ ꝛ prēdere captās:
Nil nisi cedentes infelix arripit auras
Iāq; iterum moriens/ non est de coniuge quicquā
Questa suo. quid enim nisi se quereretur amatā?
Supremumq; vale: quod iam vix auribus ille
Acciperet/ dixit: reuolutaq; rursus eodem est.

¶Pastor in lapidem.
Si viso cane vir lapis trifauce est:
Quid si traxeris Cerberum cathenis?

Nō aliter stupuit gemina nece coniugis Orpheus
Quam tria qui timidus medio portāte cathenas
Colla canis vidit: quem non pauor ante reliquit:
Quam natura prior: saxo per corpus oborto.

¶Olenus ꝛ Lethea in lapides.
Peccarat coniunx voluit peccasse videri
Olenus: ꝛ tandem factus vterq; lapis.

Quiq; in se traxit crimen: voluitq; videri
Olenus esse nocens. tuq; o confisa figura
Infelix Lethea tua: iunctissima quondam
Corpora. nunc lapides/ quos hūida sustinet Idē.
Orantem frustraq; iterum transire volentem
Portitor arguerat: septem tamen ille diebus
Squallidus in ripa Cereris sine murmure sedit:
Cura/ dolorq; animi/ lachrymeq;/ alimēta fuere.
Esse deos Herebi crudeles questus/ in altam
Se recipit Rhodopē: pulsumq; aquilonib⁹ Hemū.

Rs Ph. Ꝝ ¶Iuris vři: potestatis ꝛ ditionis vestre. ¶Pro munere poscimus vsum: vt Eurydice vti/ fruiq; possim. ¶Quod si fata negāt veniam: sed si inquit fata mihi hoc beneficium pro vxore petitum negauerint decreui nolle ad superos redire. ¶Veniam: beneficium. Interdum venia pro pace ponitur. Vergil. Cuncti nam lecti nauibus ibant Orantes veniam. Ceterum qui peccarūt/ veniam petere proprie dicūtur/ cum vt sibi parcatur/ orant. ¶Certum est mihi: decretum est mihi. ¶Talia dicentem. quanta fuerit vis Orphei orationis facile hinc colligitur: q inferos omnes lachrymas emittere coegit. ¶Neruosq;: cithare chordas pulsantem. ¶Nec Tantalus vndam Captauit refugā: Tantalus Paphlagonie rex fuit regionis fertilitate ditissimus/ qui mensis deorum dignatus Iouis arcana prodidit mortalibus Quare ad inferos detrusus: ꝛ inter aquas ori allabentes sitit/ nec pendentibus pomis famem expellere potest. Cum enim, es captare vult a vēto (vt scribit Homerus) dissipātur. ¶Captauit: capere curauit. ¶Stupuitq; Ixionis orbis: Ixion Phlegie: vel (vt quidam scribunt) Antionis ꝛ Melanthus fili⁹/ cum Iunonem de stupro interpellasset: siue (vt Homerus ait) Latonam/ ad inferos damnatus rota assidue circūagitur. ¶Stupuit: immobilis permansit/ vt Orphei carmina audiret. ¶Orbis: rota. ¶Nec carpsere iecur volucres: Tityi subaudiatur. nā Tityus Iouis filius ꝛ Helare qui terre alumnus dicitur quoniam a matre sub specu metu Iunonis fuit educatas/ cum Latonam violare tentasset in nouem iugera distentus iecore suo vultures assidue pascere narrat. ¶Vrnisq; va. Beli neptes. He vero Danai filie fuere quinquaginta/ que totidem patrueles eosdēq; maritos Egypti filios iussu Danai patris suum queq; preter vnam Hypmestraz/ que Lynceo pepercit/ prīa nocte interemere: vñ ad inferos detruse cribris aquam haurire finguntur. Hac autem fabula

fabula Lucretius amore captos significari putat/ qui in re tenuissima diu laborēt. ¶Vacarūt: cessarūt ab vrnis gestandis. ¶Inq; tuo se. Si. sa. Sisyphus Eoli filius cum Isthmum infestaret/ ad inferos trusus saxum in montis cacumen subuoluere cogitur: quod semper in vallem deuoluitur/ quo ambitiosi significantur/ qui quamuis ferant repulsam/ ab ambiendis tamen magistratibus non desistunt. ¶Eumenidum. furiarum. ¶Nec re. co. Proserpina. ¶Nec qui regit ima. Periphrasis est Plutonis. ¶Umbras inter: anastrophe est. ¶Carpitur accliuis: per tramitem arduū Orpheus ab inferis ad superos ascendit. ¶Nec procul. nec longe. ¶Margie: extremitate. ¶Sūme telluris: superne terre. ¶Hic ne deficeret metuens: tunc nequit timēs Orpheus ne Eurydice se desereret/ ad eam oculos conuertit.

Ia n⁹. +¶Nō aliter stupuit gemina nece. Quid hoc Ouidius designet satis indicat verbū timidus ex adagio loco nois positū: qđ apud grecos etiam non stabat: id āt sic in ořonis ordinez venit: nō aliter stupuit Orpheus: q timid⁹ q vidit ꝛc. Scribūt ex grecis nōnulli fuisse adeo meticolosuz vt ad Herculis nomē expauidus phorresceret: q se satz tutū vix crederet etiaz qñ pfūdissimā specū subiret: vñ plato iterdū capite qñ Herculē forte ꝯspicat⁹ eēt obduruit i saxū qđ παρακυπτοντα vetustas appellauit: atq; in pūerbiū formidis ꝛ qdē nimie cōcessit vt in Suide monumētz legimus ꝛ apd Zenobium. Nec te moueat q Suida: Zenobioq; mentionē Cerberi pretermissam quā facit Ouid. Nā potuit Oui. apd alios authores hoc legere: vel ipse cōminisci: vt historie colorē daret. nam portētosuz mendaciū videbat hoiez hois aspectu obriguisse. ideo grecā fabellā romana grauitate tēperauit.

Rs ph. Ꝝ ¶Quā tria q timidus. qūa hic fuerit. nusq; me legisse memini quisquis autē fuit/ cum Cerberū ab Hercule ad superos attractū vidisset/ tāto affectus est tremore/ vt in saxū fuerit cō

Tertius equoreis inclusum piscibus annum
Finierat Titan: omnemq; refugerat Orpheus
Femineam Venerem: seu q; male cesserat illi:
Siue fidem dederat. multas tamē ardor habebat
Iungere se Vati multe doluere repulse.
Ille etiam Thracum populis fuit auctor amorē
In teneros transferre mares: citraq; iuuentam
Etatis breue ver/ꝛ primos carpere flores.
¶Collis erat: collemq; super planissima campi
Area: quam viridem faciebant graminis herbe.
Umbra loco deerat: qua postq̄ parte resedit
Dijs genitus Vates: ꝛ fila sonantia mouit:
Umbra loco venit. non Chaonis abfuit arbor.
Non nemus Heliadū: non frōdib⁹ Esculus altis:
Nec Tilie molles: nec Fagus: ꝛ innuba Laurus/
Et Coryli fragiles: ꝛ Fraxinus vtilis hastis:
Enodisq; abies: curuataq; glandibus Ilex:
Et Platanus genialis: Acerq; coloribus impar:
Amnicoleq; simul Salices: ꝛ aquatica Lotos.
Perpetuoq; virens Buxus: tenuesq; Myrice:
Et bicolor Myrtus: ꝛ baccis cerula Ficus.
Vos quoq; flexibiles Hedere venistis: ꝛ vna
Pampinee vites: ꝛ amicte vitibus Ulmi/
Orniq;/ꝛ Picee: Pomoq; onerata rubenti
Arbutus: ꝛ lente victoris premia Palme/

¶Atys in pinum.

Preceptiidens Cibeles fuit immemor Atys
Cuius non pinus immemor arbor erit.

Et succincta comas/hirsutaq; vertice Pinus
Grata deum matri. siquidem Cybeleius Atys
Exuit hac hominem: truncoq; induruit illo.

¶Cyparissum in Cupressum.

Luctibus ꝛ lachrymis ita consecrata cupressus
Fleuisti vt ceruum cum Cyparissus eras.

Affuit huic turbe metas imitata Cupressus:
Nunc arbor/puer ante deo dilectus ab illo:
Qui citharam neruis: ꝛ neruis temperat arcum.
Namq; sacer nymphis Carthea tenentibus arua
Ingens Ceruus erat: lateq; patentibus/altas
Ipse suo capiti prebebat cornibus vmbras.
Cornua fulgebant auro: demissaq; in harmos
Pendebant tereti gemmata monilia collo.
Bulla super frontem paruis argentea loris
Uincta mouebatur: parilisq; etate nitebant
Auribus ꝛ gemmis/circum caua tempora/bacce.
Isq; metu vacuus: naturaliq; pauore
Deposito celebrare domos: mulcendaq; colla
Quamlibet ignotis manibus prebere solebat.
Sed tamen ante alios Cee pulcherrime gentis
Gratus erat Cyparisse tibi: tu pabula ceruum
Ad noua tu liquidi ducebas fontis ad vndas.

Ra ph. ☞ Erit querfus. ¶Medio collo subaudiat. Nā e tribus Cerberi collis mediū cathenis fuerat ligatum. ¶Quiq; i se traxit crimē: Olen⁹ qdā Lethea dixit vxorē eximia pulchritudie adeo superbā/vt se Deabus pferret. Ceteꝝ dee irate cū de Lethea suppliciū sumere vellēt/Olen⁹ in se culpā vxoris trāsferre ausus vna cū illa in lapidem fuit quers⁹. ¶Hūida ide. fontib⁹ abundās. Nā Ida Phrygia multis fontibus irrigat. ¶Orāte: Orpheū pcātē. ¶Portitor: Charō q portitor inferoꝝ est. ¶Arguerat: incr⁹puerat: sed arguerat fortasse rectius legerēt/vt itelligamus/vetuerat. ¶In ripa: stygi paludis. ¶Cereris sine munere: sine vllo cibo. ¶Quisumq; aqlōib⁹ Hemū: mōtes sunt Thracie Rhodope ꝛ Hem⁹ Boree obnoxij. ¶Annū piscib⁹ eqreis inclusum: hoc est piscib⁹ terminatū. Nā pisces zodiaci vltimū obtinēt locū: annūq; terminānt. Significat igitur tres ānos trāsiuisse post Eurydices mortē: qb⁹ Orpheus nullā tetigerat mulierē. ¶Auctor trāsferre: cōstructio ē greca. Trāsferēdi essi latine diceret.

¶Fabule. ij x. libri argu.

La ct. ¶Collis erat ꝛc. Ad cant⁹ Orphei desyderātis cōsuetudinē ꝯiugis cū plurima animalia capta vocis dulcedine cōuenissent/ꝛ hīs etiā arbores ellicite inter quas stāpēscētib⁹ pinus Cybeles mōtis/qui in Phrygia est/i quā Atys matris deū Custos mutat⁹ ē. Aliiferūt fuisse eū filiū. Aliipastorē.

Ra ph. ☞ ¶Collis erat: locum describit vbi canens Orpheus a Bacchis fuit discerptus. ¶Dijs genitus vates: Orphe⁹ Apollinis ꝛ Calliopes Muse filius. ¶Loco. in locū. Vergil⁹. It clamor celo. ¶Chaōis arbor: quercū dicit. Nā qrcus arbor ē glādifera q̄ in Chaōia Epyri regione a Chaone dicta copiose puenit: vn̄ ipso Geor Vergil. Si vestro munere tellus Chaoniam pingui glādē mutauit arista. Chaon autē frater fuisse Heleni fertur: quem eum Helenus ipse per imprudentiam occidisset/regionem cui imperabat Chaoniam ab illius nomine vocauit/cum antea Molossia appellaretur. Unde Vergilius. Morte Neoptolemi regnorum reddita cessit Pars Heleno. qui Chaonios cognomine campos Chaoniam q; omnē Troiano a Chaone dixit. Plini⁹ aūt, Chaoniam a Chaonibus populis denominatā esse scribit. ¶Non nemus Heliadū: populi in quas sorores Phaethōtis conuersas fuisse in secūdo volumine poeta narrauit. ¶Helladum: Solis filiarū. Helios enī Sol dicitur. ¶Esculus: arbor est hec glādifera Ioui dicata. ¶Et innuba laur⁹ virgo. Daphne enī quā in laurum conuersā legim⁹ nunq̄ nubere voluit. ¶Enodis abies: sine nodis. ¶Et Platanus genialis: genio se voluptati dicata. Folijs enī estate Solem auertit: hyeme ipo admittit: vt Plinius scribit. ¶Acerq;: acer arbor est varijs distincta coloribus: vn̄ aceme mense post citreas in pretio apud priscos fuisse scribuntur. ¶Amnicole salices. iuxta fluuios nascētes. Salix autem arbor est notior: q̄ vt hoc loco sit describenda. ¶Et aquatica Lotos: arbor est Lotos locis humidis gaudens: vnde ꝛ aquatica videtur a poeta: ꝛ fert suauissimū fructum in Africa pcipue: vn̄ Lotophagi populi fuerūt denominati. Est etiā Lotos herba: quā inter pⁱma Deorum voluptata nasci Homerus ait. ¶Tenuesq; myrice: humiles: nō multum crescētes. vnde ꝛ Vergilius in Bucolicis humiles myricas appellat. ¶Et bicolor myrtus: arbor est myrtus Veneri dicata. ¶Baccis: immaturas ficos. Baccas vocat poeta. ¶Pampinee vites: pampinis ꝛ folijs onerate. ¶Orniq; ꝛ picee: arbores sunt montane ornus et picea. Sane hornus cum aspiratione huius anni intelligitur. ¶Arbutus: arboris est species arbutus haud valde crescēs. ¶Pomo rubenti: pomis rubicūdis. ¶Et lente palme: flexibiles. ¶Victoria premia: idcirco palme victoris premia dicuntur/q; victores palma coronantur. Palme enim nunq̄ oneri cedunt/vt qui vincant/hostibus cedere non videntur. ¶Et succincta comas: succinctas et altas

☞ habens

Re ph. ☞ ¶ Habens comas/ et frondes. Nam pinus in vertice solum frondes emittit. ¶ Grata deum matri Cybele. ¶ Siquidem Cybelei Atys: Atys eximie pulchritudine puerum deorum mater: vt in Fastis scribit poeta: sibi casto deuinxit amore: iussitque vt castus viueret: suaque templa tueretur. At ille, mandatorum immemor cum Sagarithide nympha coluit: quare in furias actus seipse primum exeastrauit: deinde cum se interficere vellet: in pinum arborem fuit commutatus.

¶ Fabule. iii. decimi libri Argumentum.

La ct. ¶ Affuit huic turbe etc. Cyparissus Amiclei filius ex insula Cee: hunc Apollo dilexit: et propter ceruum patientem manus: quem per imprudentiam sagitta transfixum interemerat: manus afferentem sibi periculo eripuit: et protinus in arborem genitiui nominis vertit.

Re ph. ☞ ¶ Affuit huic tur. Cyparissus puer fuit formosissimus: Apollini gratus: qui ceruum quem in delitiis habebat: cum imprudens occidisset: tanto est affectus dolore: vt cum mori omnino vellet: in arborem cupressum ab Apolline fuerit commutatus. ¶ Metas imitata. metarum similisque vt cupressi in acutum tendunt. ¶ Ab illo deo. ab Apolline. nam Apollo cum cithara: et arcu pingebatur. ¶ Carches arua. sic quidem scribitur: sed Carthea cum th aspirato legendum videtur. Nam Carthea vna est ex quatuor vrbibus Cee insule: in qua natus est Cyparissus. Principale autem pro dertuo positum est. ¶ Gemmata monilia. torques gemmis exornati. ¶ Bacce. margarite/ vniones. ¶ Cee gentis. Cea insula est Egei: vnde Ceus deriuatur. ¶ Quamlibet ignotis. quantumlibet incognitis. ¶ Solisque vapore. significat solem in cancro fuisse quo tempore maximi excitantur estus. ¶ Frigus ducebat trahebat: capiebat. ¶ Pro materiaque. pro qualitate rei perdite doleret ¶ Egesto sanguine. exhausto: emisso. ¶ Sumptoque rigore accepta duritie. ¶ Sydereum celum. syderibus ornatum. ¶ Lugebilisque alios hoc ex Romana consuetudine dictum est. Nam (vt Seruius scribit) cupressum ramum ante fores domus in qua esset cadauer/ ponebant/ ne quis per imprudentiam ingrediens pollueretur: vn

Tu modo texebas varios per cornua flores:
Nunc eques in tergo residens huc letus et illuc:
Mollia purpureis frenabas ora capistris.
Estus erat: mediusque dies: Solisque vapore
Concaua littorei feruebant brachia Cancri.
Fessus in herbosa posuit sua corpora terra
Ceruus: et arborea frigus ducebat ab vmbra.
Hunc puer imprudens iaculo Cyparissus acuto
Fixit: et vt seuo morientem vulnere vidit:
Velle mori statuit. que non solatia Phebus
Dixit: et vt leuiter. pro materiaque doleret
Admonuit. gemit ille tamen. munusque supremum
Hoc petit a Superis: vt tempore lugeat omni.
Iamque per immensos egesto sanguine fletus:
In viridem verti ceperunt membra colorem.
Et modo qui niuea pendebant fronte capilli:
Horrida cesaries fieri: sumptoque rigore
Sydereum gracili spectare cacumine celum.
Ingemuit. tristisque deus lugebere nobis:
Lugebisque alios: aderisque dolentibus inquit.
¶ Tale nemus Vates attraxerat: inque ferarum
Concilio medius turba: volucrumque sedebat.
Vt satis impulsas tentauit pollice chordas:
Et sensit varios: quamuis diuersa sonarent:
Concordare modos: hoc vocem carmine mouit.
Ab Ioue musa parens (cedunt Iouis omnia regno)
Carmina nostra moue: Iouis est mihi sepe potestas
Dicta: prius cecini plectro grauiore Gigantes:
Sparsaque Phlegreis victricia fulmina campis.
Nunc opus est leuiore lyra: puerosque canamus
Dilectos Superis: inconcessisque puellas
Ignibus attonitas meruisse libidine penam.

¶ Iuppiter in aquilam.

Iliade Ganymedis amor: cui dextra trisulco
Armata est: aquilam fulmine fecit auem.

Rex superum Phrigii quondam Ganymedis amore
Arsit: et inuentum est aliquid: quod Iuppiter esse.
Quam quod erat: mallet. nullo tamen alite verti
Dignatur: nisi que portat sua fulmina terre.
Nec mora. percusso mendacibus aere pennis
Arripit Iliaden: qui nunc quoque pocula miscet:
Inuitaque Ioui nectar Iunone ministrat.

¶ Hiacynthus in florem.

Cuius Phebus amans: Hiacynthi discus ad vmbras
Misit: et hunc florem fecit Apollo gemens.

¶ Te quoque Amyclide posuisset in ethere Phebus:
Tristia si spatium ponendi fata dedissent.
Qua licet eternus tamen es: quatiesque repellit
Ver hyemem: Piscique Aries succedit aquoso:
Tu toties oreris: viridique in cespite flores.
Te meus ante omnes genitor dilexit: et orbe

tur: vnde illam inferis fuisse consecratam dicunt: hoc est lachrymis et luctibus: vel quia cesa nunquam reuirescit. ¶ Dolentibus. morte propinquorum.

¶ Fabule iiii. libri decimi Argumentum.

La ct. ¶ Tale nemus etc. Ganymedes Trois filius prima forma cum ceteris Iliensibus Phrygie preferretur: et assiduus venationibus interesset/ ne infamiam virentis etatis subiret: Iuppiter versus in aquilam ex illo monte eum rapuit in celum: ministrumque fecit.

Re ph. ☞ ¶ Impulsas. percussas. Chorde autem que fides latine dicuntur/ musicorum tantummodo sunt instrumentorum. ¶ Diuersa. diuerse. Nomen enim pro aduerbio positum est. ¶ Varios modos. varios sonos: ex quibus constat harmonia. ¶ A Ioue Musa parens. Calliopem musam sibi matrem inuocat Orpheus. Ex principio autem hymni Orphei in Iouem hec sumpta esse videntur. ¶ Cedunt Iouis omnia regno. omnia inquit Iouis potentie subiiciuntur. Est autem parenthesis causam continens cur ab Ioue sit inchoandum. ¶ Plectro grauiore. sono grauiore: quali bella cantari solent. Est autem plectrum instrumentum musicum: qui Latine pecten appellatur: quo chorde percutiuntur απο του πλήττειν hoc est a percutiendo declinatum. ¶ Gigantes. Gigantomachiam hoc est gigantum pugnam. ¶ Phlegreis campis. vbi fulminibus gigantes fuere confecti. Phlegrei vero campi: et in Thracia: et in Campania: et in Thessalia esse scribuntur. ¶ Leuiore lyra. humiliori sono amoribus conuenienti. ¶ Inconcessis ignibus. nefandis amoribus. Ea autem Orpheus canit in mulierum odium: atque contemptum. ¶ Phrygii Ganyme. Troiani. Nam Ganymedes Trois Dardanorum regis fuit filius qui admiranda pulchritudine Iouem in sui amorem pellexit: a quo in aquilam mutato raptus: ac sibi mense minister adhibitus perhibetur. Quod quidem idcirco fingitur: quia Iuppiter/ aut per legionem Ganymedem rapuit: cuius insigne erat Aquila: aut nauis in qua fuit impositus pictam habuit aquilam: et Lactantius exponit. Euse

☞ bius

In medio positi caruerunt preside Delphi:
Dum deus Eurotā:immunitāq; frequentat
Sparten:nec cithare:nec sunt in honore sagitte.
Immemor ipse sui non retia ferre recusat.
Non tenuisse canes.non per iuga montis iniqui
Ire comes:longaq; alit assuetudine flammas.
Iamq; fere medius Titan venientis:⁊ acte
Noctis erat:spatioq; pari distabat vtrinq;:
Corpora veste leuant:⁊ succo pinguis oliue
Splendescunt:latiq; ineunt certamina disci.
Quem prius aerias libratum Phebus in auras
Misit:⁊ oppositas disiecit pondere nubes.
Recidit in solidam longo post tempore terram
Pondus:⁊ exhibuit iunctam cum viribus artem:
Protinus imprudens:actusq; cupidine lusus
Tollere Tenarides orbem properabat.at illum
Dura repercusso subiecit in aere tellus
In vultus Hyacinthe tuos.expalluit eque
Quam puer ipse deus:collapsosq; excipit artus:
Et modo te refouet:modo tristia vulnera siccat
Nunc animam admotis fugientē sustinet herbis.
Nil prosunt artes.erat immedicabile vulnus.
Ut si quis violas:riguoq; papauera in horto:
Liliaq; infringat fuluis herentia virgis:
Marcida demittant subito caput illa grauatum:
Nec se sustineant:spectentq; cacumine terram:
Sic vultus moriens iacet:⁊ defecta vigore
Ipsa sibi est oneri ceruix:humeroq; recumbit.
Laberis Ebalide prima fraudate iuuenta:
Phebus ait:videoq; tuum mea crimina vulnus.
Tu dolor es:facinusq; meum.mea dextera:leto
Inscribenda tuo est. ego sum tibi funeris auctor.
Que mea culpa tamen:nisi si lusisse:vocari
Culpa potest:nisi culpa potest:⁊ amasse:vocari:
Atq; vtinam pro te vitam:tecumq; liceret
Reddere:quod quoniam fatali lege tenemur:
Semper eris mecum:memoriq; herebis in ore:
Te lyra pulsa manu.te carmina nostra sonabunt.
Flosq; nouus scripto gemitus imitabere nostros.
Tempus ⁊ illud erit:quo se fortissimus heros
Addat in hunc florem:folioq; legatur eodem.
Talia dum vero memorantur Apollinis ore:
Ecce cruor:qui fusus humi signauerat herbas:
Desinit esse cruor:Tyrioq; nitentior ostro
Flos oritur:formamq; capit: quam lilia:si non
Purpureus color hic.argenteus esset in illis.
Nō sat3 hoc Phebo est(is enī fuit auctor honoris)
Ipse suos gemitus foliis inscribit:⁊ hya
Flos habet inscriptum:funestaq; littera ducta est.

Ra ph. bi⁹ ħa in Chronicis ait Ganymedē a Tantalo fuisse raptū:indeq; ortum bellū īter Troē ⁊ Tātalū. Loc⁹ aūt in quo rapt⁹ fuit ἁρπάγια vocat̃ ἀπὸ τοῦ ἁρπάζειν hoc est a rapiēdo:vt Strabo testat̃. Aquariū quidā Ganymedē esse dixerūt:vt scribit Higin⁹. vñ velut aquā fundēs ostēdit.⁊ a Grecis Hydrocoos appellat̃. ¶ Nisi que portat sua fulmina terre. periphrasis est aquile:que fulmina Ioui subministrare dr̃. Hoc aūt idcirco fingit̃/ ꝙ sola ex auib⁹ aquila fulmine non tangit̃. ¶ Iliadē Ily nepotē. ¶ Inuita Iunone cōtra volūtatē Iunonis:q̄ egre ferebat Ganymedē ꝑpter pulchritudinem tantopere ad Ioue amari.

¶ Fabule quinte ꝑ. libri Argumentum.

La ct. ¶ Te quoq; ⁊c. Hyacinth⁹ Amyclides dilect⁹ ab Apolline:cū per iocū in certamen disci venisset:alit⁹ tactum pōdus non pt⁹ despicere potuit:ꝙ capiti sensit iniectū. Quo eliso post obitū ei⁹ cruor:ei⁹ noie in florem inscriptū cessit.

¶ Te quoq; Amyclide:Hyacinth⁹ puer fuit formosissim⁹ ab Apolline simul ⁊ Zephyro vēro; adamat⁹. Qui cū in Apollinis amorē magis inclinaret:od zelotypiā in se Zephyrum armauit. Cū3 igit̃ se disco cum Apolline exerceret. Zephyr⁹ vehemēter flare cepit:discūq; ab Apolline in aerē ꝓiectū ita repercussit in Hyacinthū:vt ipsum interfecerit. Apollo autē ne tam formosi pueri memoria interiret:ipsum i sui nominis florez cōmutauit:in quē etiā Aiax in.xiij. scribitur fuisse ꝯmutat⁹. ¶ Amyclide. Amycle fili. amyclas enim Hyacinthi pater fuit vrbis Amyclarū conditor. Nā Amycle vrbs est Laconie Hyacinthi patria pueri adeo formosi/vt Apollo illi⁹ amore capt⁹ e celo descēdere in terram sustinuerit/quo diuti⁹ pulchritudine ipsius frui posset. Amyclas aūt interdū Amycle ꝑm primam flectit̃ declinatione:interdū Amyclātis ꝑm tertiā.

+ ¶ Neq; nos decipiat Oui. Te quoq; Amyclide posuisset in ethere Pheb⁹. Illic enim non Gentile est nomē:vt pleriq; arbitrantur:sed patronymicū. Nā3 filius Amycle fuit Hyacinthus.ex⁹ in quā Amycle ꝙ patre Daphnē puellā Phylarcus editā scribit.ex matre Diomede:vt addit interpres Mircādri. Sustulit ⁊ Amyclas Leucipū Arsinoes puelle patrē cui tenere cognomētū Coronis accessit.vt de ꝯditorib⁹ Gnidi scribēs ait aristides hec Apollini pepit Esculapiū: eiusq; dei sagittis extincta est Elati filio cui nomē Ischys erat.furtim cohesisse dephensa. Historiā refert Hesiodus ⁊ Artemon.

Ra ph. ¶ Meus geni. Apollo. nā Apollinis ⁊ Calliopes Muse filiū se esse Orphe⁹ ipse testat̃. ¶ In medio or. Delphi vrbs est Phocidis Apollinis oraculo clarissima:q̄ a geographis in medio terrarum orbe esse phibet. ¶ Eurotā. fluuius est Laconie Eurotas. ¶ Immunitā Sparten. sine muris:virtute enī non muris Lacedemoniȷ vrbem suam tutabantur.

¶ Immemor. ipse sui. sue diuinitatis. ¶ Assuetudie. ꝯsuetudine. ¶ Iamq; fere medi⁹ Titan:meridiē fuisse significat. ¶ Acte. preterite noctis. ¶ Utrinq;. ⁊ a pterita et veniente nocte. ¶ Lati disci. nam discus latus est ⁊ rotūdus lapis/ quem in aerē prisci cū quadam arte iaciētes se exercebāt. Dict⁹ est aūt discus ἀπὸ τοῦ δικεῖν:hoc est a iactādo per additionē a litere.

Re ph. ☞ ¶Recidit in solidam longo post tpe. emphasis est/qua intelligam⁹ discū longe in aerē fuisse iactū. Cito nāq; in terrā cecidisset/nisi altū iact⁹ fuisset. ¶Et exhibuit. ostendit. ¶Arte. nā ita emittebat: vt in gyrū se voluēs caderet in terrā ¶Tenarides. Tenari⁹ Hiacynth⁹ Laconi/a Tenaro Laconie promontorio ¶Subiecit. sursum iecit. ¶Et tātum ¶Erat immedicabile vulnus: causa cur nil artes p̄dessent. ¶Ut si quis violas. q̄ facile defecerit Hiacynthus pulchus similitudinibus. poeta ostendit. ¶Defecta. derelicta. ¶Laberis Ebalide apostrophe ad Hiacynthum affectus/& doloris/& querelarū plena. ¶Laberis. moreris. ¶Ebalide. patronymicum p̄ possessiuo positū est. nā Eballa vrbs est Laconie ab Ebalo cōditore appellata. ¶Quod qm̄ fatali lege tenemur: vetamur in vetustis legit exēplaribus/& recte quidē Sic nāq; aperte intelligitur/qd̄ facere p̄hibemur. Dij em̄ cū natura sint immortales/nulla rōne vitā deponere possunt. ¶Scripto. literis. nā in Hiacyntho flore αι syllaba gemitum significās bis inscripta videt. Tāetsi quidem aliter sentiētes/putātesq; hya syllabas in Hiacyntho flore esse īscriptas manifeste decipiant. ¶Fortissimus heros. Aiax Telamonius/vt in tertiodecimo poeta narrat/in Hiacynthū fuit cōuersus. ¶Foliisq; legat eodē: nā ī Hiacynthi folijs (vt dixi) p̄ma syllaba hui⁹ nois αι αι ξ inscripta videt. ¶Et hya. sic quidē fere legit: Atq; legēdū esse quidā precipiūt: sz aperte fallūtur/cū hya litere nullū gemitū pre se ferāt: αι αι vero que vox est aperte gemitus significatiua/legēdū esse facile cōtenderim: q̄uis oīa q̄ quidem mihi videre contigit exēplaria refragent. ¶Funestaq; litera. luctuose litere/quibus in funerib⁹ vtit̄ur. ¶Ducta est. scripta ē. Nam litere cū scribuntur duci p̄prie dicūtur. Hinc autē aperte etiā colligitur αι αι legēdū esse: αι nanq; est vox/qua etiamnum in funeribus et fletibus vti solemus. ¶Hiacynthia. festa in honorē Hiacynthi pueri instituta.

Nec genuisse pudet Spartē Hyacinthū/honorq;
¶Hiacynthia.
Flumina cum rideant Hiacynthia Apollo gemiscis
An fueras viuo lectior hoc iuuene?
Durat in hoc eui. celebrandaq; more priorum
Annua prelata redeunt Hiacynthia pompa.
¶Cerastae in iuuencos.
Sunt cesi quibus aduene: Cerastas
Mutauit Venus in graues iuuencos.
¶At si forte roges fecūdā Amathūta metallis/
An genuisse velit Propoetidas: annuat eque
Atq; illos. gemino quōdam quibus aspera cornu
Frons erat: vnde etiam nomen traxere Cerastae.
Ante fores horum stabat Jouis hospitis ara
Lugubris sceleris: quam si quis sanguine tinctam
Aduena vidisset. mactatos crederet illic
Lactentes vitulos/Amathusiacasq; bidentes.
Hospes erat cesus. sacris offensa nefandis:
Ipsa/suas vrbes/Ophiusiaq; arua parabat
Deserere Alma Ven⁹. sed q̄d loca grata? q̄d vrbes
Peccauere mee? quod dixit crimen in illis?
Exilio penam potius gens impia pendat:
Vel nece: vel siquid medium est: mortisq;/fugeq;.
Idq; quid esse potest. nisi verse pena figure?
Dum dubitat/quo mutet eos: ad cornua/vultum
Flexit: & admonita est: hec illis posse relinqui:
Grādiaq; in toruo s trāsformat membra iuuēcos.
¶Propetides in saxa.
Sunt lapis obscene Propetides: alma Dione
Hoc dedit vt tantum se probet esse deam.
¶Sunt tamen obscene Venerē Propoetides ause
Esse negare deam: pro qua sua numinis ira
Corpora cum forma prime vulgasse feruntur.
Utq; pudor cessit: sanguisq; induruit oris:
In rigidum paruo silicem discrimine verse.
¶Quas quia Pygmalion euuz p̄ crimina agētes
Viderat: offensus vitijs: que plurima menti
Femine natura dedit: sine coniuge celebs
Viuebat: thalamiq; diu consorte carebat.
¶Eburnea statua.
Nomina que Cypros seruat inclyta proles
Quam genuit sculptum Pygmalionis opus.
Interea niueum mira feliciter arte
Sculpsit ebur: formamq; dedit: qua femina nasci
Nulla potest: operisq; sui concepit amorem.
Virginis est vere facies: quam viuere credas/
Et si non obstet reuerentia: velle moueri.
Ars adeo latet: arte sua miratur: & haurit
Pectore Pygmalion simulati corporis ignes.
Sepe manus operi tentantes admouet: an sit
Corpus: an illud ebur: nec adhuc ebur esse fatetur.
Oscula dat: rediq; putat: loquiturq;/tenetq;/
Et credit tactis digitos insidere membris.

¶Fabule sexte decimi libri argumentum. Lectū.
¶At si forte roges fecūdā &c. Amathus oppidum in insula Cypro/cuius incole ob trita cōsuetudine humani generis soliti ara Jouis: que proxima erat Deos aduenas immolare quorum crudelitate Ven⁹ offensa/ se relinquere sedes suas cogeret in boues vertit: q̄ a magnitudine cornuū Cerastae apud salaminios sūt nominati.
Re ph. ☞ ¶At si forte roges. p̄ comparationem ostendit Orpheus pueros formosos & Dijs placuisse/& maximo ornamēto suis fuisse ciuitatibus: puellas īo cōtra & Dijs per quem displicuisse: & maximo suas vrbes dedecore affecisse. Nam Propetides quedā Venerem deam esse negare, ause non minore sunt odio ciuibus suis q̄ Cerastae quidam/qui in ara hospites immolabant/quos vt Venus in iuuencos cōuertit/ita Propetidas et sua corpora primas prostituere coegit/& in saxa cōmutauit. ¶Fecūdā Amathūta. Amathus vrbs est Cypri ere abundans: vnde et Cyprus ipsa Amathusia olim fuit vocata. est etiam vrbs Laconie. Declinatur autem Amath⁹/amathūtis: vt opus opuntis. ¶Annuat. nutu affirmet tā illas velle genuisse: q̄ eos Cerastas: qui hospites immolando maximo sibi dedecori fuerunt. Unde etiam nomen traxere Cerastae κερας: vnde Cerastae declinantur. cornu dicitur: nam in fronte duo cornua habebant: vnde & Cyprus ipsa Cerastis a quibusdam fuit appellata. ¶Jouis hospitij ξενιος a Grecis appellatur: quod hospitiis preest: vnde Vergilius. Juppiter hospitib⁹ nam te dare iura loquuntur. ¶Lugubris sceleris: luctuosi sceleris/quo hospites decepti necabant. ¶Amathusiacas bidentes. Cyprias oues. Nam Cyprus (vt dixi) Amathusia etiam fuit appellata. ¶Ophiusia arua. Cypria alludit autē poeta ad priscum illius insule nomen: Cerastis nanq; etiam cognomina fuit a gn̄e quodam serpentis/ vel q̄ mul

Et metuit:pressos veniat ne liuor in artus.
Et modo blanditias adhibet/modo grata puellis
Munera fert illi conchas:teretesq lapillos:
Et paruas volucres:et flores mille colorum:
Lilia:perpictasq pilas:et ab arbore lapsas
Heliadū lachrymas:ornat quoq vestibus artus.
Dat digitis gemmas:dat longa monilia collo.
Aure leues bacce.redimicula pectore pendent.
Cuncta decent:nec nuda minus formosa videtur.
Collocat hanc stratis concha Sydonide tinctis:
Appellatq tori sociam:acclinataq colla
Mollibus in plumis tanq̃ sensura reponit.
Festa dies Veneris tota celeberrima Cypro
Venerat:et blandis inducte cornibus/aurum
Conciderant icte niuea ceruice iuuence.
Thuraq fumabant:cum munere functus ad aras
Constitit:et timide/si dij dare cuncta potestis:
Sit coniunx opto:non ausus eburnea virgo:
Dicere Pygmalion:similis mea dixit eburne.
Sensit/vt ipsa suis aderat Venus aurea festis:
Vota quid illa velint:et amici numinis omen
Flamma ter accensa est:apicemq per aera duxit.
Ut rediit simulachra sue petit ille puelle:
Incumbensq toro dedit oscula.visa tepere est.
Admouet os iterū manibus quoq pectora tẽtat:
Tentatum mollescit ebur:positoq rigore.
Subsedit digitis:ceditq:vt Hymetia sole
Cera remollescit:tractataq pollice multas
Flectitur in facies:ipsoq fit vtilis vsu.
Dum stupet:et dubie gaudet:falliq veretur/
Rursus amãs:rursusq manu/sua vota retractat:
Corpus erat.saliunt tentate pollice vene.
Tum vero Paphius plenissima concipit heros
Verba:quibus Veneri grates agit:oraq tandem
Ore suo non falsa premit.dataq oscula virgo
Sensit:et erubuit:timidumq ad lumina/lumen
Attollens/pariter cum celo vidit amantem.
Coniugio quod fecit/adest Dea:iamq coactis
Cornibus in plenum nouies Lunaribus orbem:
Illa Paphum genuit:de quo tenet insula nomen.
Editus et ille est:qui si sine prole fuisset/
Inter felices Cinyras potuisset haberi.
Dira canam.procul hinc nate.procul este parẽtes.
Aut mea si vestras mulcebunt carmina mentes:
Desit in hac mihi parte fides.nec credite factum.
Vel si credetis:facti quoq credite penam.
Si tamen admissum sinit hoc Natura videri
Gentibus Ismariis/et nostro gratulor orbi.
Gratulor huic terre:quod abest regionibus illis:

Ra ph. ℣ In cornu:hoc est monstrū frontes habeat. Ophiusia vero serpẽtina possumus interpretari. Gens impia. Cerastarum. Fuga:q exilij. Toruos.truces/terribiles aspectu.

La cã. Fabule.vi.x.lib.argu. Sunt tñ et c. Properides filie Amathūte aspernate Venerē prime i triuio vulgauere corpora ob eiusdē Dee irā: quia pudore induruerant nouissime in lapidē sunt trãsfigurate.

Ra ph. ℣ Sunt tñ obscene. Quis inquit Cerastas in iuuencos conuerterit Venus / Propetides tñ ause sunt eam negare deã esse. Obscene.turpes. Vulgasse.pstituisse. Cessit. recessit. Pro quo.ppter quã rem Numinis ira. Veneris idignatiõe. Sanguisq indurui oris:ita durus est factus:vt nihil erubescerent. Paruo discrimine.parua differẽtia. Lapidee nãq statue videbant Propedtib⁹ similes. Verse fuerãt subaudiat

La cã. Fabule octaue decimi libri argumentum. Quas quia Pygmalion euum per crimina agentes et c. Pygmalion offensus ipudẽtia vulgari Propetidū statuit celebs pmanere.Qui cū signū ṽginale ex ebore fecisset:capt⁹ specie ei⁹ in vecordem incidit amore:et cū tota mẽte ẽsiuit a Deo vt ei⁹ signo/cui⁹ amorē exarsisset:animã infunderet/vt egressus templo domū puenire:cõperit voto se esse donatū coniugij.Itaq letat⁹ arte sua Paphū filiū genuit:q̃ insula Cypro oppidum sui nominis consuluit.

Ra ph. ℣ Quas quia Pygmalion euū. Pygmalion q̃dã flagitijs Propetidū offensus vitã celibē exigere decreuit: sz ex ebore ṽginis simulachrū adeo fabre effinxit /vt perinde atq si viua esset illi⁹ amore caperet.Quare Venerē orauit. vt sibi talē cõcederet vxorē.Venus aũt plusq̃ petebatur/effecit . Nã illi quã in lecto Pygmalion collocauerat/animã īspirauit/nubilẽq etatē donauit:ex insperata igit Pygmaliõ voti cõpos fact⁹ ex ea Paphū sustulit/a quo et insula/et vrbs Paphos fuit appellata. Sine cõiuge celebs.alterū ex altero pendet. Qui enim vxore caret celebs

celebs viuit:qui celibem ducit vitã vxorē nõ habet. Celebs autē dicitur quasi celestē vitã agens. Thalami ɔsorte. vxore. Qua femina nasci Nulla põt. pulcherrimã fuisse illã statuã intelligimus / vt q̃ nea natura quidem posset superari. Et si non obstet reuerentia:acute elegãterq hoc dictum est. Naz virgines bene educate pre pudore in virorū conspectu vix audent se mouere. Ea igit statua nõ q eburnea esset:sed pudore quodaz virginibus insito immobilis videbat . Ars adeo latet.vt viua videretur/nõ ex ebore confecta. Arte sua mirat.statuaz subaudiam⁹. Simulati corpis in-similitudinē virginis effecti. Nec adhuc ebur esse fatet.Quis tangat statuã/eburneãq esse sentiat/sibi tamē eburneã esse persuadere nõ potest/ adeo viua videbat. Insidere . inherere/infigi ac subsidere/sic vt mẽbra digitis cederẽt. Et metuit pressos veniat ne liuor in art⁹:et timet inqt ne mẽbra manu pressa liuorē et nigra q̃dã signa ɔcipiãt . Liuor aũt est illud signū subnigrū qd in corpe pcusso videri solet:cui qm inuidorum color similis est/liuor pro inuidia sepenumero ponitur . Helladum lachrymas.sucrina/q̃ e populis in quas sorores Phaethõtis ɔuersas fuisse narrauit poeta defluere dicuntur. Bacce.vniones Cõcha Sydonide . purpura Tyria . Tota Cypro.p totam Cyprū.Veneri nanq dicata est Cypr⁹ insula Cilicie/ Syrieq obiecta/ quondã nouem regnorum sedes/varijs q̃dē noib⁹ appellata.nã et Atamãtida et Cerastinet Alpeliã et Amathusam et Macarã et Cryptõ et Coltniã plini⁹ scribit fuisse appellatam . Cyprus aũt dicta est a Cypro Cinyre filia/vel a Cypero flore/vel (vt Astynomus scribit) q pri⁹ Cryptos appellata fuit/eo qd sepenumero a mari fuit occultata:deinde ī lrã abiecta Cypros vocata. Blãdis cornib⁹.nõ īfestis/sz mitib⁹. Cornua aũt victimarum inaurari solebãt. Munere.sacrificio. Ad aras. apud altaria. Ven⁹ aurea.pulchra.

℣ Et

Ra phy ¶ Et amici numi. omẽ flãma ter accẽsa est: ordo est: ⁊ flamma ter accẽsa est. ordo est: ⁊ flãma ter accẽsa est omen amici: ⁊ ppitij numinis. ¶ Apicẽ. scintillaz. ¶ Subsi. cedit. ¶ Ut Hymetia cera. Hymet⁹ Attice mõs est optimi mellis fertilissim⁹. ¶ Corp⁹ erat. ppie dixit, nã corpus viuuz pprie vocat: caro sũt mortuas: vt que a cadẽdo sit dicta. ¶ Saliunt. mouentur. ¶ Paphi⁹ heros. Cyprius Pygmalion. ¶ Uerba plenissima. copiosissima: ornatissima. ¶ Ora nõ falsa. veram faciẽ. ¶ De quo tenet insula nomẽ. nam Cyprus dicta est etiam Paphos a Papho Pygmalionis filio.

¶ Fabule .ix. libri argumentum.

La c. ¶ Edit⁹ ⁊c. Myrrha Cynire cẽchreidis filia iracũdia Ueneris: q mater ei⁹ pferretur dee: patrẽ impio dilexit amore: nec viaz potẽdi inueniẽs cogit suspendiuz experiri. Cui⁹ nutrix intra cubile gemẽtis excepit vocem: ⁊ signis cognitis nefarie mortis dum diligẽtius scrutat: causam poscit. Cõfusa ergo puella ei pollicetur se effecturã: vt parẽti sine vlla infamia iũgat: cuius illa oratione in promissum ips differt. At an⁹ dle solẽnt Cereris: quo mater ei⁹ opata a viro secubabat alsinam: noctu deduxit ad inyrã pdicãs forma ei⁹ impulsam sibi se credidisse: q data cupiditate lumen inferri iussit: vt speciez eius notã haberet: cognitusqz filie pater stuprator: coact⁹ ẽ pudore ferro stricto eã insequi que duplici metu; territa in insulam pfugit: ibiqz misericordia eiusdẽ dee in arborẽ. que eius nomẽ indicaret: mutata est.

Ra ph. ¶ Editus ⁊c. Cinyras Pygmalionis, fili⁹ Myrrhã genuit: q̃ nefando pris amore capta nutricis opera cũ eo inscia ꝯcubuit: Adonemqz ꝯcepit: qd cum rescivisset pater: stricto ense filiã psequi cepit: illa ꝓo fugiẽs in Arabiã vsqz peruenit. vbi longo errore fessa deoꝝ miseratiõe in arborẽ sui nominis fuit mutata. ¶ Inter felices. nam Cypriorum rex fuit in primis potens. ¶ Aut mea si vestras. aut inqt si mea carmina vos delectabũt / nolite credere ea fuisse facta que hoc loco scribent. de Myr

Que tantum genuere nefas. sit diues Amomo/
Cinnamaqz: Costumqz suum: sudataqz ligno
Thura ferat floresqz alios Panchaica tellus:
Dum ferat ⁊ Myrrham. tanti noua nõ fuit arbor.
Ipse negat necuisse tibi sua tella Cupido
Myrra: facesqz suas a crimine vindicat isto.
Stipite te Stygio: tumidisqz afflauit Echidnis
E trinus vna soror. scelus est odisse parentem.
Hic amor est odio: maius scelus. vndiqz lecti
Te cupiunt proceres: totqz oriente iuuentus
Ad thalami certamen adest. ex omnibus vnum
Elige Myrrã virum: est non sit ex omnibus vnus.
Illa quidem sentit: fedoqz repunat amori:
Et secum. quo mente fero: quid molior inquit?
Dij precor: ⁊ pietatis: sacrasqz iura parentum:
Hoc prohibete nefas: scelerisqz resistite nostro:
Si tamen hoc scelsus est. sed enim dãnare negat
Hanc Venerem pietas: coeuntqz animalia nullo
Cetero delicto: nec habetur turpe iuuence
Ferre patrem tergo. fit equo sua filia coniunx.
Quasqz creauit: init pecudes caper: ipsaqz cuius
Semine concepta est: ex illo concepit ales.
Felices quibus ista licẽt. humana malignas
Cura dedit leges: ⁊ quod Natarã remittit.
Inuida iura negant. gentes tamen esse feruntur:
In quibus ⁊ nato genitrix: ⁊ nata parenti
Iungitur: ⁊ pietas geminato crescit amore.
Me miseram: q non nasci mihi contigit illic:
Fortunaqz loci ledor. quid in ista reuoluor?
Spe interdicte discedite. dignus amari
Ille: sed vt pater est. ergo si filia magni
Non essem Cinyre: Cinyre concumbere possem.
Nunc qa iã meus est: non est meus. ipsaqz damno
Est mihi proximitas. aliena potentior essem.
Ire, libet procul hinc: patrieqz relinquere fines:
Dũ scelus effugiam. retinet malus ardor amantẽ
Ut presens spectẽ, Cinyram: tangamqz. loquarqz
Osculaqz admoueam: si nil conceditur vltra.
Ultra autem sperare aliquid potes impia virgo?
Et quod confundas: ⁊ iura: ⁊ nomina sentis?
Tu ne eris: ⁊ matris pellex: ⁊ adultera patris?
Tu ne soror nati? genitrixqz vocabere fratris?
Nec metues sacro crinitas angue sorores?
Quas facibus seuis oculos: atqz ora: petentes
Noxia corda vident? at tu dum corpore non es
Passa nefas: animo ne concipe: ne ve potentis
Concubitu vetito Nature pollue fedus.

Myrra Cinyre filia. ¶ Si tñ admissuz. bene dubitat Orphe⁹ an tm sceleris ue re cõmissuz. Nã cõtra naturã esse videt / vt liberi parẽtes flagitiose ac vsqz ad coitũ amẽt. ¶ Gentib⁹ Ismaryis. Tracis. ¶ Nostro orbi. Thracie. Nã Orphe⁹ Trax fuit. ¶ Abest. remora est. ¶ Sit diues amomo. amomũ herba ẽ suauissimi odoris / non in Arabia modo: sz in Põto / Armeniaqz nascẽs / vt Pli⁹ scribit. ¶ Cinnamaqz. Cinnamũ herba est medica / q̃ Arabia foitx ꝯmendat. ¶ Costũqz suũ. cost⁹ frutex est grati odoris in Arabia nascẽs. ¶ Sudata thura. p sudorẽ quodaz modo emissa. Thurifera aũt regio ẽ Sabea. ¶ Pãchaica tellus. Panchea regio apud Sabeos / in qua thurifere arbores nascũt. vñ Vergi.. Totaqz Thuriferis Pãchaia pinguis arenis. ¶ Tãti noua nõ fuit arbor. vt pr̃ cũ filia coire ꝺbuerit. ¶ Uindicat. liberat. ¶ E trib⁹ vna soror. vna ex furijs. Tisiphone / Alectone / aut Megera. ¶ Undiqz lecti pceres. electi principes. ¶ Ad thalami certamẽ. ad nuptias tuas certatim petendas aduenit. ¶ Dũ nõ sit ex oibus vn⁹. hoc est vno pr̃e excepto / quẽuis ex oib⁹ elige. ¶ Si tñ hoc scelus est. Mirrha amore victa dubitabat an sit nefas cum patre coire. ¶ Init pecudes. cũ pecudib⁹ coit. Nã inire cũ accu satiuo iũctum aial significãte coire significat ¶ Felices quibus ista licẽt ex nimio ardore ista puenit exclamatio: qua Myrra ⁊ brutorũ vitã cõmendat / ⁊ ciuilẽ detestat vt difficilẽ ⁊ duraz. ¶ Inuida iura. que hũano generi inuidere videt: ne in ijs que a natura permittunt / frui possit. ¶ Negant. prohibẽt. ¶ Gentes tamen esse feruntur. hi sũt Troglodyte. variqz Ethiopum nationes / qui vxores habent communes / ⁊ brutorum more viuunt. ¶ Spes iterdi. legib⁹ phibite. ¶ Remitti: pmittit.

Raph. N. Cinyre cōcumbere possem. cū Cinyra. Greca enim loquendi est figura. Nūc quia iā meus est. pater. Non est me⁹. non pōt esse me⁹ marit⁹. Est mihi primitas ꝯsanguinitas ipsa mihi obest. Malus ardor. turpis amor. Amātem me subaudiamus. Si nihil ꝯcedit vltra. coitū innuit. hoc est si mihi cum eo cōcūbere non licet. q̄ est vltims amoris linea. Ultra aūt. seipsam increpat Myrrha: q̄ coire cum patre affectat: quo q̄dem modo et iura ꝯsanguinitatis: et noīa ꝯfunderēt. Nam filia id qđ est nefandissimū: et matris pellex esset/ et adultera patris. Esset p̄terea filiorū et soror et mater: qđ penit⁹ ꝯsanguinitatis nomina cōfundit. Sacto angue. erectis anguibus/et viperis. Crinitas sorores. Eumenidas furias. Se aūt ipsā Myrrha rep̄hendit: q̄uis ab alio increpari videat. Uelle puta. tu subintelligam⁹/non patrē: vt q̄dam. Res ipsa. rei turpitudo. Memor moris. iuris et honesti. Similis furor esset in illo. vt qđ iura velint obliuisceret. Noīb⁹ dictis. expositis pro corū noibus. Tepido rore. tepidis lachrymis. Hec credēs. signa subaudiamus. Datis. osculis. Cōsulta. interrogata. Nō intellectā vocē. figurā. q̄ Myrrha se patris amore captā innuerat patri cr̄dēs se illi maritū similē habere velle. Demisit vult⁹. demisit oculos in terrā. Carpit. cruciat. Igne indomito. amore quē domare/ ac vincere nō poterat. Furiosa vota retractat. furiosam cupiditatē cum patre coeūdi resumit: et aio reuoluit. Elegāter aūt vt omnia poeta exp̄mit puelle amore ardētis cogitationes atq; affect⁹. Saucia. pculsa securibus. Trabs ingens. maxima arbor. Hac aūt similitudine ostēdit poeta quanta in ambiguitate foret anim⁹ Myrrhe collocat⁹. Ubi plaga nouissima. q̄n vltim⁹ ictus restat. Quo cadat: in quā partem cadat. anteriorē an posteriorē: dextrā an sinistrā. Uario vulnere. vario affectu. Utroq;. in vtranq; partē. Nec mod⁹. finis/ ac termin⁹. Destinat. deliberat.

Velle puta. res ipsa vetat. pius ille memorq;
Moris: et o vellem similis furor esset in illo.
Dixerat. at Cinyras quem copia digna procorum
Quid faciat dubitare facit: scitatur ab ipsa
Nominibus dictis: cuius velit esse mariti.
Illa silet primo: patriisq; in vultibus herens
Estuat: et tepido suffundit lumina rore.
Virginei Cinyras hec credens esse timoris
Flere vetat: siccatq; genas: atq; oscula iungit.
Myrrha datis nimium gaudet: cōsultaq; qualem
Optet habere virum: similem tibi dixit. at ille
Non intellectam vocem collaudat: et esto
Tam pia semper/ait. pietatis nomine dicto:
Demisit vultus: sceleris sibi conscia virgo.
Noctis erat medium: curasq; et corpora somnus
Solverat: at virgo Cinyreia pervigil igne
Carpitur indomito: furiosaq; vota retractat.
Et modo desperat. modo vult tentare: pudetq;
Et cupit: et quid agat non invenit. utq; securi
Saucia trabs ingens: ubi plaga novissima restat:
Quo cadat in dubio est: omniq; a parte timetur:
Sic animus vario labefactus vulnere nutat
Huc levis: atq; illuc: momentaq; sumit utroq;
Nec mod⁹: et requies: nisi mors reperitur amoris.
Mors placet. erigitur: laqueoq; innectere fauces
Destinat: et zona summo de poste revincta
Chare vale Cinyra: causamq; intellige mortis.
Dixit: et aptabat pallenti vincula collo.
Murmura verborum fidas nutricis ad aures
Pervenisse ferunt limen servantis alumne.
Surgit anus: reseratq; fores: mortisq; parate
Instrumenta videns: spacio conclamat eodem:
Seq; ferit: scinditq; sinus: ereptaq; collo
Vincula dilaniat. tum deniq; flere vacavit:
Tū dare complexus: laqueiq; requirere causam.
Muta silet virgo: terramq; immota tuetur:
Et deprensa dolet tarde conamina mortis.
Instat anus: canosq; suos: et inania nudans
Ubera per cunas: alimentaq; prima precatur:
Ut sibi committat: quicquid dolet: illa rogantem
Aversata gemit. certa est exquirere nutrix.
Nec solam spondere fidem. dic inquit: opemq;
Me sine ferre tibi. non est mea pigra senectus.
Seu furor est: habeo quod carmine sanet et herbis.
Sive aliquis nocuit: magico lustrabere ritu.
Ira deum sive est: sacris placabilis ira.
Quid rear ulterius: certe fortuna domusq;
Sospes ab incursu est: vivit genitrixq; paterq;.
Myrrha patre audito: suspiria duxit ab imo

liberat. Zona. cingula. De summo poste. de sūmitate hostij. Reuincta. religata. Chare vale Cinyra. amatorie Myrrha Cinyrā nomine ꝓprio appellat. Patris em̄ nomē odio habebat: vt quod sibi esse impedimento putabat/ne optato ꝯcubitu potireturt. Pallenti collo. hypallage est. ipsa enim Myrrha pallescēs intelligit. Seruātis. custodiētis. Reserat. aperit. Scinditq; sinus. vestiū subaudiat. Id aūt in magnis dolorib⁹ fieri ꝯsueuit. Tum deniq; flere vacauit. hoc est postea quā vincula dilaniauit: tum tandē flendi tempus habuit nutrix. Muta silet virgo. tacite muta. Tuetur. aspicit id qđ indignantes: dolētesq; facere solēt. Et dep̄ēsa dolet tarde conamina mortis. hoc est Myrrha dolet conat⁹ mortis a nutrice dep̄hēsos fuisse et itellectos. Proprie aūt min⁹ honesta dep̄hēdi dicunt. Ut sibi cōmittat. vt sibi reuelet. Auersata. aspnata cum quadā vultus auersione. Nec solā spondere fidem. nec solam fidem pmittere: sed etiam opē et auxiliū. Me sine. me permitte. Seu furor est. insanus amor. Siue aliquis nocuit. carminib⁹: et incātationib⁹. Lustrabere. purgaberis. Propositiq; tenax. in pposito p̄seuerās anus. Ut ipsi sibi in soluta diceret oratione. Furibūda. furenti similis. Uirginis aūt amantis decorū pulchre seruat poeta. Solēt enim quo vehemētius quid appetunt virgines amore captę: eo magis dissimulare. Instāti. nutrici subaudiatur. Et indicium laquei. hoc est minatur se indicaturā patri. q̄ se suspēdere voluerit Myrrha. Et officiū spondet. auxiliū pmittit. Obortis. subito natis. Et o dixit felicē coniuge matrē. figurata oratione vtit̄ Myrrha: quo honesti⁹ amorē suum in patrem nutrici ꝯfiteatur. Est aūt emphasis: cū ex aliquo dicto latēs aliqđ eruit̄: vt apud Uergi. Non licuit thalami expertē sine crimine vitā Degere more fere. Quā q̄ em̄ (vt scrib. Quintil.) de matrimonio q̄ritur Dido: tn̄ huc erupit eius affect⁹: vt sine thalamis vitā hoīz

Pectore.nec nutrix etiam nunc concipit vllum
Mente nefas.aliquemqꝫ tamē presentit amorem.
Propositiqꝫ tenax:quodcunqꝫ est orat:vt ipsi
Indicet:⁊ gremio lachrymantem tollit anili.
Atqꝫ ita complectens infirmis membra lacertis:
Sēsim⁹(inqt)amas:⁊ in hoc mea(pone timorē)
Sedulitas erit apta tibi.nec sentiet vnquam
Hoc pater.exiliit gremio furibunda:torumqꝫ
Ore premens:discede precor:miseroqꝫ pudori
Parce ait:instanti discede:aut desinet dixit
Querere quid doleā.scelus est:qꝺ scire laboras.
Horret anus:tremulasqꝫ manus/annisqꝫ/metuqꝫ:
Tendit/⁊ ante pedes supplex procumbit alumne.
Et modo blanditur:modo si non conscia fiat:
Terret:⁊ indicium laquei/cepteqꝫ minatur
Mortis:⁊ officium commisso spondet amori.
Extulit illa caput:lachrymisqꝫ impleuit obortis
Pectora nutricis;conataqꝫ sepe fateri:
Sepe tenet vocem:pudibundaqꝫ vestibus ora
Texit:⁊ o/dixit felicem coniuge matrem.
Hactenus:⁊ gemuit:gelidos nutricis in artus/
Ossaqꝫ(sensit enim)penetrat tremor.albaqꝫ toto
Uertice canicies rigidis stetit hirta capillis.
Multaqꝫ vt excuteret diros:si posset/amores/
Addidit.at virgo scit se non falsa moneri
Certa mori tamen est:si non potiatur amore.
Uiue ait hec.potiere tuo.non ausa parente
Dicere/conticuit:promissaqꝫ numine firmat.
Festa pie Cereris celebrabant annua matres/
Illa/quibus niuea velate corpora veste
Primitias frugum dant spicea serta suarum.
Perqꝫ nouem noctes Uenerem/tactusqꝫ viriles
In vetitis numerant.turba Cinyreis in illa
Regis adest coniunx: arcanaqꝫ sacra frequentat.
Ergo legitima vacuus dum coniuge lectus:
Nacta grauem vino Cinyram male sedula nutrix
Nomine mentito veros exponit amores:
Et faciem laudat.quesitis virginis annis:
Par ait est Myrrhe:quā postꝙ̄ adducere iussa est
Utqꝫ domum rediit:gaude mea dixit alumna.
Uicimus:infelix non toto pectore sensit
Letitiam virgo:presagaqꝫ pectora merent.
Sed tamen ⁊ gaudet.tanta est discordia mentis.
Tempus erat/quo cuncta silent:interqꝫ Triones
Flexerat obliquo plaustrum temone Bootes.
Ad facinus venit illa suum.fugit aurea celo
Luna.tegunt nigre latitantis sydera nubes.
Nox caret igne suo.primus tegis Icare vultus:
Erigoneqꝫ pio sacrata parentis amore.

Raph. Ut non putet:sed sciat. Hac ꝯ figura ea significare solem⁹:que si aperte dicerentꝫ minus decerēt:turpiaqꝫ viderentꝫ. ¶Hactenus.locuta est subintelligitur. ¶Et gemuit.gemitū ⁊ suspiriū emisit. ¶Sensit enim.hoc est cognouit nefandū Myrrhe amorē. Est aūt parēthesis causam significans. ¶Stetit hirta.erecta est. ¶Addidit.dixit ¶Excuteret.expelleret:ex alo eiiceret. ¶Diros amores tetros ac turpes.

¶Scit se non falsa moneri.hoc est cognoscit ea que a nutrice dicuntꝫ esse vera. ¶Potiere tuo.hic est distinguendū.nam nutrix nō est ausa dicere parente:impedita pudore. ¶Numine.iureiurādo. ¶Festa pie cereris.thesmophoria a grecis sacra Cereris appellātur:que quidē tāta castitate per decem dies(vt scribit Diodorus) celebrabantur quāta inuenti frumēti donū postulabat. Sacra aūt Cereris cum Proserpine sacrificiis ꝯfudisse videtur poeta.Cereri nāqꝫ sacrificabāt priscis:decēqꝫ dies festos agebāt:cū semen in terrā iactabatꝫ.quib⁹ quidem dieb⁹ cōuiciis inuicē vti ꝯsueuere:vti dee dolor ex filie raptu ꝯceptus:risu ac verboꝝ scurrilitate mitigaretꝫ. Proserpine vero messis tpe sacra faciebant.quo quidē tpe coronas spiceas ex frugū pmitiis dee dicabāt ¶Uelate corpora.velata corpora habētes et tecta. ¶Niuea veste.cādida quali in sacris Cereris vtebantꝫ matrone ad significandā animi puritatem. ¶In vetitis.inter vetita:ac legib⁹ ꝓhibita. ¶Male sedula.ad malum strenua. ¶Quesitis annis:a Cinyra. ¶Par ait est Myrrhe.equalis ⁊ tot annos:quot Myrrha est nata. ¶Uicimus obtinuim⁹ id qꝺ īstāter optas. ¶Presaga pectora.malorū subaudiatꝫ. ¶Tāta est discordia mentis vt simul ⁊ gauderet et mereret Myrrha. Est aūt ꝯclamatio in Myrrhe: leuitatē. ¶Tempus erat.in tēpestā noctē describit ac mediā:que qꝫ cūcta silēt/conticiniū vocatꝫ. ¶Inter Triones stelle sunt ad polum arcticū Triones:qui a numero septētriones vocantꝫ.Sane Triones prisca lingua boues aratoriꝫ dicuntur:quasi teriones:hoc est arāde:verrendeqꝫ terre idonei. Efficiūt aūt sydus plaustro simile:qꝺ Greci αμαξαν:latini septētriones vocat. ¶Bootes.syd⁹ est Bootes:qui ⁊ Arctophilax appellatꝫ. ¶Aurea luna pulchra ⁊ nitida. ¶Sydera latitātia.ne tm̄ scel⁹ aspicerēt. ¶Igne suo.propriis syderum luminibus. ¶Prim⁹ tegis Icare vultus.ne tm̄ scel⁹ aspiceres. Icari aūt Erigonesqꝫ filie historia fuit nobis exposita.nam Erigone in Icarū patrē adeo pia fuit.vt cū eum a rusticio interemptū cōperisset:mori oīno decreuerit:sed miseratione deorum ambo iter sydera fuere collocati.

Ter pedis offensi signo est reuocata. ter omen
Funereus Bubo letali carmine fecit.
It tamē: et tenebre minuunt: noxq; atra pudorē.
Nutricisq; manum leua tenet: altera motu
Cecum iter explorat. thalami iam limina tangit.
Iamq; fores aperit. iam ducitur intus. at illi
Poplite succiduo genua intremuere: fugitq;
Et color: et sanguis: animusq; reliquit euntem.
Quoq; suo ppior sceleri est: magis horret: et ausi
Penitet: et vellet non cognita posse reuerti.
Contantem longeua manu deducit: et alto
Admotam lecto cum traderet: accipe dixit.
Ista tua est Cinyra: deuotaq; pectora iunxit.
Accipit obsceno genitor sua viscera lecto:
Virgineosq; metus leuat: hortaturq; timentum.
Forsitan etatis quoq; nomine/filia dixit.
Dixit: et illa: pater: sceleri ne nomina desint.
Plena patris thalamis excedit: et impia diro
Semina fert vtero: conceptaq; crimina portat.
Postera nox facinus geminat. nec finis in illa est.
Cū tādem Cinyras auidus cognoscere amantē
Post tot concubitus: illato lumine vidit:
Et scelus: et natam: verbisq; dolore retentis
Pendenti nitidum vagina deripit ensem.
Mirrha fugit: tenebrisq; et cece munere noctis
Intercepta neci est: latosq; vagata per agros
Palmiferos Arabas: Pancheaq; rura reliquit:
Perq; nouem errauit redeuntis cornua Lune:
Cum tandem terra requieuit fessa Sabea:
Vixq; vteri portabat onus. tum nescia voti:
Atq; inter: mortisq; metus: et tedia vite:
Est tales complexa preces. O si qua patetis
Numina confessis: merui. nec triste recuso
Supplicium. sed ne violem: viuosq; superstes:
Mortuaq; extinctos: ambobus pellite regnis.
Mutateq; mihi: vitamq;: necemq; negate.
Numen confessis aliquod patet. vltima certe
Vota suos habuere Deos. nam crura loquentis
Terra superuenit: ruptosq; obliqua per vngues
Porrigitur radix: longi firmamina trunci:
Ossaq; robur agunt: mediaq; manente medulla
Sanguis it in succos. in magnos brachia ramos.
In paruos digiti. duratur cortice: pellis.
Iamq; grauem crescens: vterū precinxerat arbor:
Pectoraq; obruerat: collumq; operire parabat.
Non tulit illa moram: venientiq; obuia ligno
Subsedit: mersitq; suos in cortice vultus.
Que quanq̄ amisit veteres cū corpore sensus:

Ra ph. ☞ ¶ Ter pedis offēsi. ter enī cū ad cubiculū prīs duceret: pedes offendit: id qđ eā a tāto scelere reuocare videbat. ¶ Funere⁹ bubo. funest⁹. Est aūt auis pessimi ominis. ¶ Cecum iter. obscuri. Morē aūt exprimit in tenebris ābulātiū. ¶ Iā ducit int⁹. aduerbiū loci p aduerbio ad locū ē positū. Intro enī duci qs dr. ¶ Poplite succiduo. q̄ cadēti similis erat. Elegāter autē exprimit gestū timide virginis aliqđ scelerū aggressure. ¶ Magis horret. vaildi⁹ timet. ¶ Lōgeua nutrix. vetula. ¶ Deuota pectora. detestata: execrata. ¶ Sua viscera. suā filiam: quam ex suis visceribꝰ genuerat. ¶ Etatis noīe. rōne etatis. Nā Cinyras senex erat. ¶ Me noīa. pia et omi veneratione digna subaudiat. ¶ Plena prīs. semine subaudiat: hoc est grauida ex patre facta. ¶ Auidus cognoscere. cupid⁹ cognoscēdi. ¶ Deripit. extrahit. ¶ Intercepta. erepta. ¶ Palmiferos Arabas. apud quos multe palme nascūt. ¶ Pāchea rura. Arabica. Est eī Pāchaia regio Arabie felicis. ¶ Per nouē cornua. per nouem menses. ¶ Terra sabea. Sabei populi sūt Arabie felicis: apd q̄s thus mirrhaq; abunde nascunt. ¶ Nescia voti. qđ euperet ignara. ¶ Est tales cōplexa p̄ces. apphēdit tales p̄ces. ¶ Patetis. ɔfessis: hoc est si exauditis ɔfitētes sua crimina. ¶ Ambob⁹ regnis. et viuorū et mortuorū. ¶ Mutate mihi. transformate. Optat enī vt in aliā trāsmutet figurā sic: vt neq; viuat: neq; moriat. ¶ Vltima vota. vltime preces. ¶ Suos deos. propitios. ¶ Porrigit. ptēdit: plōgatur. ¶ Firmamina. firmamēta atq; fūdamēta. ¶ Ossaq; robur agūt hoc est ossa lignū efficiunt: i lignūq; crassius ɔuertuntur. ¶ In paruos digiti. eunt subaudiat. Est enī prozeugma. ¶ Durat corti. pellis. hoc est pellis in durū corticem cōmutat. ¶ Grauē vterū. grauidū. Nōdū enī pepe rat. ¶ Obruerat. texerat: operuerat. ¶ Non tulit illa morā. hoc est nō potuit expectare: vt cortex collū: caputq; operiret: sed crescēti cortice caput sūmitatē occurrit: faciēq; occultauit. ¶ Cum corpore. cū carne. ¶ Ve-

¶ Veniē. ligno. succrescēti. ¶ Sub. submisit se. ¶ Flet tn̄. hoc ad naturā arboris Myrrhe refert: spōte nāq; sudat. vt scri. Pli. etiā anq̄ incidat: gutte aūt ille q̄ ex arbore cadūt: Stacte vocātur: q̄ in oī Myrrhe genere obtinent p̄ncipatū. Multa āo sūt Myrrhe genera: de qb⁹ copiose Plini⁹ scribit. ¶ Est honor et lachr. p̄tiū.

¶ Fabule decime. xj. libri Argumentū.

¶ At male et c. Ex Myrrhe et Cinyre icesto ɔcubitu ob irā Veneris ɔcept⁹ est infans: versa enī Myrrha in arborē sui nois nascit: quē Adonē cognoiam⁹: quē nō minus Ven⁹ dilexit: q̄ illa patrē Cinyrā dilexerat beneficio Cupidinis. La ct.

☞ ¶ At male ɔce. Adōis ex icesto prīs: ac filie coit⁹ nat⁹: in tātā creuit pulchritu nē: vt ei⁹ amore Ven⁹ capet q̄ cū vt diuti⁹ eē posset: vna cū illo vēatiōib⁹ īdulgebat p̄cepitq; fuga cū aīalū: ferasaūt natura armatas vitabat: Adoniq; vt sibi ab illis caueret admonebat: Ille āo gīe suauitate mot⁹ aprū excipere ausus ab eo fuit intercept⁹. Qđ cū Ven⁹ resciuisset: i purpureū florē illū ɔmutauit. ¶ At male. scelerate. ¶ Exereret egereret. ¶ Tēdit. extēdit: ac distētā reddit. ¶ Humet. madefacit. ¶ Verba puerpera. hoc est puerperio p̄futura. ¶ Arb. agit rimas. scindit atq; aperit. ¶ Onus vi pueruq; viuū. ¶ Lachrymis parētis. periphrasis est myrrhe: q̄ ab arbore stillat guttatimq; cadit vt lachrymare videat. ¶ Liuor q̄z. inuidia. Eximia aūt marie est facies: q̄ ab inuidia q̄q; laudat. ¶ Amorū Cupidinū: q̄ nudi cū pharetrā pingunt. ¶ Mris ignes. amores: furoresq; Myrrhe matris. ¶ Nāq; phare. Cupido pharetra ornat⁹. ¶ Insci⁹. inuit⁹. ¶ Ext ard. extra pēdēti sagitta. ¶ Distri. rasit: vulnerauit. ¶ Alti⁹ spē. alti⁹ q̄ videbat. ¶ Cyt ht. Cythera isula ē cū oppido āte Porphyrusa appellata a pulchritudie mormorū q̄ ibi effodiebant vt Arist. scri. vna ex Cycladib⁹ Veneri dicata: qđ i maritimas ad eā p̄mū cōcha puenisse fert. Dicta est aūt cythera a Cythereo phenicis filio. ¶ Paphō. Cypri sz Cypri quoq; est vrbs Paphos Veneris tēplo nobilis.

¶ Pisco-

Flet tamen: ꝛ tepide manant ex arbore gutte:
Est honor ꝛ lachrymis: stillataqȝ cortice Myrrha
Nomen herile tenet: nulloqȝ tacebitur euo.
¶ At male conceptus sub robore creuerat infans:
Querebatqȝ viam: qua se genitrice relicta
Exereret. media grauidus tumet arbore venter
Tendit onus matrē: neqȝ habēt sua verba dolores.
Nec Lucina potest parientis voce vocari.
Nitenti tamen est similis: curuataqȝ crebros
Dat gemitus arbor: lachrymisqȝ cadētibus humet.
Constitit ad ramos mitis Lucina dolentes
Admouitqȝ manus: ꝛ verba puerpera dixit.
Arbor agit rimas: ꝛ scisso cortice viuum
Reddit onus: vagitqȝ puer: quem mollibus herbis
Naiades impositum lachrymis vnxere parentis.
Laudaret faciem liuor quoqȝ. qualia nanqȝ
Corpora nudorum tabula pinguntur Amorum
Talis erat: sed ne faciat discrimina cultus
Aut huic adde leues: aut illis deme pharetras.
Labitur occulte: fallitqȝ volatilis etas:
Et nihil est annis velocius. ille sorore
Natus/ auoqȝ suo: qui conditus arbore nuper:
Nuper erat genitus: modo formosissimus infans/
Jam iuuenis/ iam vir/ iam se formosior ipso est.
Jam placet ꝛ Veneri: matrisqȝ vlciscitur ignes
Nanqȝ pharetratus dum dat puer oscula matri:
Inscius/ extanti distrinxit arundine pectus.
Lesa manu natum Dea reppulit. altius actum
Vulnus erat specie: primoqȝ fefellerat ipsam
Capta viri forma/ non iam Cythereia curat
Littora: non alto repetit Paphon equore cinctā:
Piscosāqȝ Gnidō: grauidāqȝ Amathūta metallis
Abstinet ꝛ celo: celo prefertur Adonis.
Hūc tenet. huic comes ē/ assuetaqȝ semꝑ in vmbra
Indulgere sibi/ formamqȝ augere colendo/
Per iuga/ per syluas/ dumos/ ꝛ saxa/ vagatur
Nuda genu/ vestem ritu succincta Diane.
Hortaturqȝ canes. tuteqȝ animalia prede/
Aut pronos lepores/ aut celsum in cornua ceruū/
Aut agitat Damas. at fortibus abstinet Apris.
Raptoresqȝ Lupos/ armatosqȝ vnguibus Ursos
Uitat/ ꝛ armenti saturatos cede leones.
Te quoqȝ vt hos timeas si quid prodesse monēdo
Posset/ Adoni monet. fortisqȝ fugacibus esto
Inquit/ in audaces non est audacia tuta.
Parce meo iuuenis temerarius esse periclo.
Neve feras: quibus arma dedit natura/ lacesse.
Stet tibi ne magno tua gloria. non mouet etas

Ra ph. ☞ ¶ Piscosamqȝ Gnidō: Gnidos vrbs est Dorica: vbi Veneris ꝛ templum e simulachrum visebatur a Praxitele sculptum tanta arte: vt quidam illius amore captus sustinuerit intra sacellum per noctem includi/ ac dee simulachrū ita amplectitur spermate quoqȝ inquinaret. ¶ Grauidāqȝ Amathūta: Amathus vrbs fuit Cypri erisodinis abundans: ꝑpter qđ poeta illam metallis grauidā vocat.

Bu. ☞ ¶ Abstinet ꝛ celo. Verg. in gallo. Et formosus oues ad flumina pascit Adonis eumqȝ intellexit Ouidius in epistolis. cum canit. Venerē cyniraqȝ creatū Sustinuit positoq̄ quolibet herba duos. Hic dū venaret ab apro percussus exalat̄us est ꝛ in florē sui nois purpurei coloris conuersus. Unde sunt qui fabulentur Martem propter Zelotypiam Veneris in aprum cōuersum occidisse puerum. de q̄re Aphtonii ex progymnasmatis rhetoricis verba subnectam qui rose pulchritudinem demiratur in plegam Veneris ꝯsideret amabat Adoni dea Mars ipsaꝫ quod dea foret Adonidi Veneri Mars erat deus deam amabat deaqȝ hominem sequebatur par cupido tāetsi genus dispar perimere Adonim Mars Zelotypus tendebat finē putans amoris Adonidis necem ferre Adoni Mars accurrit auxilio/ Venus se sinansen rasas incidit ac se spinis implicauit: ita pedē perforatur: qui vulnere manauerat cruor de se rosam colorauit: sic rosa que prius candida quod nunc cernitur facta. Ex his verbis ꝛ illud Claudiani declaratum ꝛ explanatum in secundo de raptu Proserpie. Sic effata cruoris carꝑit signa sui.

Ra ph. ☞ ¶ Celo ꝑfert Adonis. lepida emphasis / ex qua colligit ꝙ formosus fuerit Adōis. ¶ Nuda genu: sic in vetusto legitur exēplari nō vsqȝ genu: vt fere est in nouis deprauatum: est ei poetica synecdoche.

¶ Succincta vestem: succinctam ꝛ subtractam vsqȝ ad genua vestē habens. ¶ Aut pronos lepores in caput inclinatos: crura nāqȝ anteriora habent breuiora. ¶ Fugacibus: aduersus fugaces feras. ¶ Parce esse. noli eē. ¶ Nec que Venerem mouere: hoc est etas/ forma/ pulchritudo/ quibus ego mota sum: nihil feras mouent.
¶ Animos ferarum: iram ꝛ rabiem ferarum. ¶ Fulmen habent: sic enim omnia preterunt Apri dentibus: vt fulmen illis inesse videatur. ¶ Opportuna: cōmoda. ¶ Et ipsum Adonim: illum enim sedere coegit. ¶ Posita ceruice: reposito capite. ¶ Reclinis. reclinata. ¶ Interserit: interponit.

¶ Fabule vndecime lib. decimi argumentum.

La ct. ¶ Forsitan audieras aliqua certamine cursus ꝛc. Atalanta Schenei filia: cum de coniugio sciscitata esset: ꝛ monita nulli iungetur: quia omnium virginū pernicissima erat petentibus procis legem posuit eius coniugem futurum: qui se cursu pedum antecessisset: quam cum Hippomenes Macharei filius ex progenie Neptuni intēso amore diligeret: nec mortem certaminis expauesceret: Venerem in malis habuit auxilio. Nā ex Damasceno agro ei tria mala aurea donauit / qui est in insula Cypri: vt in cursu ꝓiiceret virgini: futurum enim vt cupiditate eius tardaretur/ dum peteret. Cuius monitis Hippomenes consecutus victoriam/ postea ingratus aduersus Deam cognitus est. Itaqȝ impulsu eiusdē Dee matris Deum lucum transgrediuntur: quē Echion terre filius sacrauerat: non tenuerunt cupiditatem: quin aduersus religionem in sacrato concubuere solo: quam ob causam a Dea in leones sunt conuersi. Unde Deum matri ex illo leones sunt subiecti.

☞ ¶ For

Necque facies:nec que Venerē mouere:Leones:
Setigerosq Sues:oculosq/ animosq ferarum.
Fulmen habent acres in aduncis dentibus Apri.
Impetus est fuluis/ et vasta leonibus ira
Inuisumq3 mihi genus est.que causa roganti/
Dicam ait:et veteris monstrum mirabile culpe.
Sed labor insolitus iam me lassauit:et ecce
Opportuna sua blanditur populus vmbra:
Datq torum cespes,libet hac requiescere tecum
Et requieuit humo:pressitq et gramen:et ipsum
Inq3 sinu iuuenis posita ceruice reclinis
Sic ait:ac mediis interserit oscula verbis.
¶ Forsitan audieras aliquam certamine cursus
Veloces superasse viros.non fabula rumor
Ille fuit.superabat enim:nec dicere possis
Laude pedum/forme ne bono prestantior esset:
Scitanti deus huic de coniuge/ coniuge dixit
Nil opus atalanta tibi.fuge coniugis vsum.
Nectamen effugies:teq ipsa viua carebis.
Territa sorte Dei:per opacas innuba syluas
Viuit:et instantem turbam violenta procorum
Conditione fugat.nec sum potienda:nisi inquit
Victa prius cursu:pedibus contendite mecum.
Premia veloci coniux/thalamiq3 dabuntur.
Mors precium tardis.ea lex certaminis esto.
Illa quidem immitis.sed tanta potentia forme.
Venit ad hanc legem temeraria turba procorum.
Sederat Hippomenes cursus spectator iniqui
Et petitur cuiq̄ per tanta pericula coniunx?
Dixerat ac nimios iuuenum damnarat amores.
Ut faciem et posito corpus velamine vidit/
Qualemcum/vel quale tuum:si femina fias:
Obstupuit:tollensq manus/ignoscite dixit/
Quos modo culpaui.nondum mihi premia nota:
Que peteritis/erant.laudando concipit ignem.
Etne,quis iuuenum currat velocius optat:
Inuidiamq3 timet.sed cur certaminis huius
Intentata mihi fortuna relinquitur? inquit.
Audentes Deus ipse iuuat dum talia secum
Exigit Hippomenes:passu volat alite virgo.
Que quāquam Scythica nō segnius ire sagitta
Aonio visa est iuueni:tamen ille decoris
Mirator magis est/et cursus facit ipse/decorem.
Aura refert ablata citis Talaria plantis:
Tergaq3 iactantur crines per eburnea: queq3
Poplitibus suberant picto genualia limbo:
Inq3 puellari corpus candore/ruborem
Traxerat:haud aliter/q̄ cum super atria velum

Ra ph. ¶ Forsitan audieras: Atalanta Schenei regis filia:cum oraculum de marito consuluisset/ responsum accepit ipsi non opus esse marito.Cum vero et pernicissima et formosissima esset a multis vxor petebat.Ipsa vero ne eos prorsus aspernari videretur/ edixit se nulli alii nupturam / q̄ a quo cursu foret supata. Quod siquidem ipsa superaret/illum iri interfectū. Cum autem iam multos peremisset/Hyppomenes Macharei fili9 ac Neptuni nepos virginis amore capt9 i certamē cū ea descēdit:ac Veneris ope quam inuocauerat/ puellam superauit.Sed cum voti cōpos Veneri nihil gratiaz egisset Hyppomenes/dea irata sic illum in libidinez cōcitauit/vt in sacello matri Deum dicato cum Atalanta concumbere coact9 sit.Quo flagitio materdeū indignata et Hippomenez in leonem et Atalātam in leenam conuertit:atq currui suo subiecit.¶ Aliquā. quandaz in soluta dicere= mus oratione.¶ Nō fabula rumor ille fuit : ille rumor nō fuit falsus.¶ Scitanti:roganti:vt sciret. ¶ Deus.Apollo.¶ Sorte: oraculo/responso.¶ Teq ipsa viua carebis : hoc est tua forma adhuc viua priuaberis . Nam in leenam fuit transfigurata . ¶ Innuba.innupta/ virgo. ¶ Procorum:iuuenū vxorem petentium.¶ Conditione fugat:duram illis proponendo conditionez a pe

tendis suis nuptiis deterret.¶ Potienda: habēda. ¶ Pedibus contēdite mecum:cursu mecum certate ¶ Illa quidem immitis : crudelis.Sed tāta potentia forme:acclamatio qua procorū temeritas excusat. ¶ Et petitur cuiq̄: affectui et indignationi seruit illa particula et.Indignatur enim Hippomenes q̄d quisquam se tanto periculo exponat gratia illi9 habende vxoris.¶ Posito velamine:deposita veste. ¶ Culpaui:accusaui/damnaui.¶ Concipit ignem: in amorez incidit.¶ Et ne quis iuuenū:amore nanq Atalante captus Hippomenes timebat ne quis ante se victor euaderet. ¶ Inuidiāq timet:ne inuidia sibi sit īpedimento/ quo minus Atalanta potiatur/Hippomenes metuit.¶ Passu alite : veloci cursu.¶ Exigit.cogitat. ¶ Scythica sagitta: velocissima.Scythe nanq plurimum sagittādo valent. ¶ Aonio iuueni: Hippomeni Beotio. ¶ Decoris: pulchritudis.¶ Refert:retrofert.Exponit autē poeta/ quomodo cursus ipse Atalante pulchritudinem augeret.¶ Talaria.alata erāt calciamēta ¶ Genualia:genuū tegmina et ornamenta. ¶ Haud aliter.nō aliter inquit candidū Atalante corpus ruborem contraxerat / q̄ cum auleum in dealbatis atriis extentum solet vmbra rubicunda parietes inficere.

¶ Dat

Candida purpureũ similem dat: ꝛ inficit vmbram.
Dũ notat hec hospes: decursa nouissima meta est.
Et tegitur festa victrix Atalanta corona.
Dant gemitum victi: penduntqꝫ ex federe penas.
Nec tamen euentu iuuenum deterritus horum
Constitit in medio: vultuqꝫ in virgine fixo/
Quid facilem titulum superando queris inertes?
Mecum confer ait. seu me fortuna potentem
Fecerit: a tanto non indignabere vinci.
Namqꝫ mihi genitor Machareus: Acheslius illi.
Est Neptunus auus. pronepos ego regis aquarũ.
Nec virtus citra genus est. seu vincar: habebis
Hippomene victo magnum: ꝛ memorabile nomẽ.
Talia dicentem molli Schenecia vultu
Aspicit: ꝛ dubitat superari: an vincere malit.
Atqꝫ ita. quis deus hunc formosis dixit iniquus
Perdere vult: charecqꝫ iubet discrimine vite
Coniugium petere hoc: non sum me iudice tanti.
Nec forma tãgor: poteram tamen hac quoqꝫ tãgi:
Sed ꝙ adhuc puer est. nõ me mouet ipse: sed etas.
Quid: ꝙ inest virtus: ꝛ mens interrita leti?
Quid: ꝙ ab equorea numeratur origine quartus?
Quid: ꝙ amat: tantiqꝫ putat conubia nostra:
Vt pereat: si me sors illi dura negarit
Dũ licet hospes: abi: thalamosqꝫ relinq̃ cruentos.
Coniugium crudele meum est. tibi nubere nulla
Nollet: ꝛ optari potes a sapiente puella.
Cur tamen est mihi cura tui: tot iã ante peremptis?
Viderit. intereat: quoniam tot cede procorum
Admonitus non est: agiturqꝫ in tedia vite.
Occidet hic igitur: voluit quia viuere mecum?
Indignamqꝫ necem pretium patietur amoris?
Non erit inuidie victoria nostra ferenda.
Sed non culpa mea est. vtinam desistere velles.
At quoniam es demens: vtinam velocior esses.
Ah ꝙ̃ virgineus puerili vultus in ore est.
Ah miser Hippomene. nollem tibi visa fuissem.
Viuere dignus eras. ꝙ si felicior essem:
Nec mihi coniugium fata importuna negarent:
Vnus eras: cum quo sociare cubilia vellem.
Dixerat: vtqꝫ rudis: primoqꝫ Cupidine tacta
Quod facit ignorans: amat: ꝛ non sentit amorem.
Iam solitos poscunt cursus: populusqꝫ: paterqꝫ:
Cum me sollicita proles Neptunia voce
Inuocat Hippomenes. Cythereã cõprecor: ausis
Adsit ait nostris: ꝛ quos dedit adiuuet ignes.
Detulit aura preces ad me non inuida blandas:
Motaqꝫ sũ (fateor) nec opis mora longa dabatur.

Ra ph. ¶ Dat. tribuit pariter. ¶ Inficit. efficit ꝛ miniat. ¶ Hospes. Hippomenes. ¶ Decursa. nouissima meta est: ad vltimã metã decursum est. Est aũt participium cõtra grãmatices rationem formatuz decursa. ¶ Penduntqꝫ. persoluũt: dãt. ¶ Ex federe. ex lege. ¶ Facilem titulũ. gloriaz facile partã. ¶ Mecum confer. mecum te cõpone. ¶ Potẽtez. voti cõpotem. ¶ A tanto. a tam generoso. ¶ Namqꝫ mihi genitor. maiores suos recenset Hippomenes: vt sua generositate Atalãte animũ ad se amãdũ pelliciat. a Neptuno nãqꝫ originez ducit. ¶ Nec virtus citra genꝰ est. hoc est a virtute maioꝝ non degenero. ¶ Seu vincar. dilemato colligit Hippomenes Atalãtam secum certare debere. ¶ Schenia. Atalãta Scheneī regis filia. ¶ Molli. vultu miti ac mansueto. ¶ Quis deus formosis iniquꝰ: hoc est quis deꝰ pulchris ꝛ formosis inimicꝰ hunc ꝑdere cupit: iubetqꝫ per chare vite periculũ meas querere nuptias? ¶ Discrimie. periculo. ¶ Non sum me iudice tãti. vt tam formosus iuuẽis debeat ꝑire. ¶ Nec forma tãgor. nec pulchritudine moueor. ¶ Sed ꝙ puer adhuc est. subaudiat tãgor. ¶ Et mẽs interrita leti. que nullo mortis timore terret. ¶ Ab equorea origine. Neptuno equoris deo. ¶ Dum iz hospes abi. dũ potes recede o peregrine. Est autem apostrophe ad Hippomenẽ/ quem ꝛ si amice admonere videt Atalanta: ne secũ currẽdo certet: secum tñ ipsa hec loq̃tur. ¶ Tibi nubere nulla Nollet. hoc est omnis virgo tibi nubeꝛ cupiet. ¶ Viderit. Hippomenes subaudiatur. Hec enim secũ cogitans loquitur Atalanta Hippomenis pulchritudine tacta. ¶ Agiturqꝫ in tedia vite. quia illum viuere tedet. ¶ Occidet hic igiť. nunc Atalãta colligit Hippomenẽ indignuz esse qui pereat. ¶ Nõ erit inuidie. hoc est inuidia victoriã nostram perferre nõ poterit. ¶ Ah ꝙ̃ virgineus. virgini conueniens. Misereť autẽ Hippomenis Atalanta et etate ꝛ pulchritudine illiꝰ mota. ¶ Fata importuna. difficilia/ que exorari non possunt. ¶ Cum quo sociare cubilia vellem: cui nubere vellem. Illi nãqꝫ sociare cubilia dicunť: qui vna dormiunt. ¶ Rudis. imperita amoris. ¶ Primo Cupidine. amore. ¶ Tacta. ꝑcussa. ¶ Proles Neptunia. Hippomenes Neptuni pronepos. ¶ Quos dedit. q̃s mihi iiecit. ¶ Ignes. amores. ¶ Aura non inuida. ventus benignꝰ ꝛ Hippomeni fauens. ¶ Nec opis mora longa dabať. nec longa auxilij mora mihi cõcedebatur: cũ tpm illico oporteret inire cursum.

¶ Damascenus ager.

Sum Damascenus ager ventri sacratus: amanti
Nam nocuit: sed tamen ira dee.

Est ager: indigene Damascenum nomine dicunt:
Telluris Cyprie pars optima. quam mihi prisci
Sacrauere senes: templisque accedere dotem
Hanc iussere meis. medio nitet arbor in aruo
Fulua comas. fuluo ramis crepitantibus auro.
Hinc tria forte: mea veniens: decerpta ferebam
Aurea poma: manu: nullique videnda nisi ipsi:
Hippomenen adii. docuique quis vsus in illis.
Signa tube dederant: cum carcere pronus vterque
Emicat: et summam celeri pede libat harenam.
Posse putes illos sicco freta radere passu:
Et segetis cane stantes percurrere aristas.
Adiiciunt animos iuueni: clamorque: fauorque
Verbaque dicentū. nunc: nunc incumbere tempus.
Hippomene propera. nunc viribus vtere totis
Pelle moram. vinces. dubiū Macharcius heros
Gaudeat: an virgo magis Schenela dictis.
O quoties cum iam posset transire: morata est.
Spectatosque diu vultus inuita reliqui.
Aridus a lasso veniebat anhelitus ore:
Metaque erat longe. tum denique de tribus vnum
Fetibus arboreis proles Neptunia misit.
Obstupuit virgo: nitidique cupidine pomi
Declinat cursus: aurumque volubile tollit.
Preterit Hippomenes. resonāt spectacula plausu.
Illa moram celeri: cessataque tempora cursu
Corrigit: atque iterum iuuenē post terga relinqt.
Et rursus pomi iactu remorata secundi
Consequitur: transitque virum. pars vltima cursus
Restabat. nunc inquit ades dea muneris auctor:
Inque latus campi: quo tardius illa rediret:
Iecit ab obliquo nitidum iuueniliter aurum.
An peteret virgo visa est dubitare: coegi
Tollere: et adieci sublato pondera malo.
Impediique oneris pariter grauitate: moraque.
Neve meus sermo cursu sit tardior ipso:
Preterita est virgo. duxit sua premia victor:
Digna ne cui grates ageret: cui thuris honorem
Ferret Adoni fui? nec grates immemor egit/
Nec mihi thura dedit. subitam cōuertor in iram:
Contemptuque dolens: ne sim spernenda futuris:
Exemplo caueo: meque ipsam exhortor in ambos.
Templa deum matri: que quōdā clarus Echion
Fecerat ex voto: nemorosis abdita syluis
Transibant: et iter longum requiescere suasit.

Ra ph. ¶ Est ager. topographia. hoc ē loci descriptio. Describit enī agrū nomine Damascenū: vnde Venus tria aurea poma: que Hyppomeni tradidit: se sumpsisse ait ¶ Indigene. inde geniti hoīes. ¶ Damasenum nomine dicunt: quem subaudiamus vt intelligamus: quem proprio nomine Damascenū vocant: nam est etiā ager Damascenus a Damasco vrbe Syrie declinatus. ¶ Accedere. adiungi. ¶ Iussere. voluere: decreuere ¶ Niter splēder. ¶ Fulua comas. fuluas et aureas frondes habens. Aurea nāque mala ferebat ¶ Hinc. illic ex agro Damasceno. ¶ Decerpta. accepta. Proprie aūt decerpi et poma et frondes et rose dicunt. ¶ Quis vsus. que vtilitas. ¶ Dederant. fecerant. ¶ Carcere. abusiue pro carceribus. Carcer nāque est locus vbi seruātur noxii a coercēdo dictus. Carceres aūt sunt funes illi qui pretendunt equis cursuris: vt vna oēs emittant. ¶ Pronus vterque Emicat. exiliit. Habitū aūt exprimit potenta velociter currētiū. ¶ Libat. leuiter tāgit ¶ Posse putes illos. hiperbole poetica: qua summa Hyppomenis: Atalāteque velocitas declaratur. Sic Verg. de Camilla. Illa vel intacte segetis per sūma volaret Gramina: nec teneras cursu lesisset aristas. Vel mare per mediū fluctu suspēsa tumēti Ferret iter celeres/nec tingeret equore plantas. ¶ Stātes aristas. erectas. Ariste aūt ab arenda sunt dicte: quod prime in spica arescant ¶ Incūbere tempus. incūbendi. Est enim greca figura. ¶ Macharetus heros. Hyppomenes Machareti filius. ¶ O quoties. hic quoque colligit Venus Atalantā Hyppomenis amore fuisse captam. ¶ Aridus anhelitus. siccus ac difficilis: id qd̄ significat Hyppomenē lassū fuisse. ¶ Metaque erat lōge. ad quam currētes peruenire debebāt ¶ Fetibus arboreis. periphrasis est pomorum. ¶ Aurumque. aureū pomum. ¶ Plausu. eorum qui Hyppomeni fauebāt. ¶ Cessata tempora. quibus ipsa a cursu instituto cessauerat. Est aūt participiū contra grāmatices ratonē audacter a poeta declinatum.

¶ Corrigit. resarcit: repat. ¶ Cursu. velocitate/ cursus. ¶ Remor retēta/ tardata. ¶ Ades. auxilio sis ¶ Dea muneris auctor. Venus: que mihi hoc dedisti munus. ¶ Iecit iuueniliter. fortiter vt iuuenem decebat: per quod innuit eum lōge pomū iecisse. ¶ Impediique. cursum subaudiamus. ¶ Duxit sua pmia victor. Hippomenes mqt victor duxit Atalantam vxorem. ¶ Cui thuris honorē Ferret? cui sacrificaret thure. ¶ Imme. ingratus. ¶ Contemptuque dolens. me esse contemptam egre ferens. ¶ Spernēda. cōtemnēda. ¶ In ambos. contra ambos. Hippomenē et Atalātam. ¶ Clarus Echion. vnus fuit ex Cadmi sociis Echion.

Illic concubitus intempestiua cupido
Occupat Hippomenen/ et a nemine cõcita nostro.
Luminis exigui fuerat prope templa recessus
Spelunce similis/ natiuo punice tectus.
Religione sacer prisca: quo multa sacerdos
Lignea contulerat veterum simulachra deorum.
Hunc init: et vetito temerat sacraria probro:
Sacraque retorserunt oculos: turritaque Mater
An Stygia fontes dubitauit/ mergeret vnda.
Pena leuis visa est. ego, modo leuia/ fulue
Colla/ iube velant. digiti curuantur in vngues.
Ex humeris/ armi fiunt. in pectora, totum
Pondus abit. summe cauda verruntur harene.
Iram vultus habet. pro verbis murmura reddũt:
Pro thalamis/ celebrant syluas. aliisque timendi
Dente premunt domito Cybeleia frena Leones.

Adonis in florem.

Quem dea: puniceus flos est: Uenus arsit Adonis:
Cui fuit ipsa soror mater auusque pater.

Hos tu chare mihi/ cũque his genus omne ferarũ:
Quod non terga/ fuge: sed pugne pectora prebet/
Effuge. ne virtus tua sit damnosa duobus.
Illa quidem monuit/ iunctisque per aera Cygnis
Carpit iter. sed stat monitis contraria virtus.
Forte Suem latebris vestigia, certa secuti
Exiuere canes: syluisque exire parantem
Fixerat obliquo iuuenis Cinyreius ictu.
Protinus excussit pando venabula rostro
Sanguine tincta suo: trepidumque/ et tuta petẽtem
Trux Aper insequitur: totosque sub inguine dẽtes
Abdidit: et fulua moribunda strauit harena.
Uecta leui curru/ medias Cytherea per auras
Cypron Olorinis nondum peruenerat alis.
Agnouit longe gemitum morientis: et albas
Flexit aues illuc/ vtque ethere vidit ab alto:
Exanimem/ inque suo iactantem sanguine corpus:
Desiluit: pariterque sinum/ pariterque capillos.
Rupit: et indignis percussit pectora palmis.
Questaque cum fatis: et non tamen omnia vestri
Iuris erunt: dixit. luctus monimenta manebunt
Semper Adoni mei. repetitaque mortis imago
Annua plangoris peraget simulamina nostri.

Mynthe in herbam.

Persephone fuerat pellex tua perfida Mynthe.
Cui sunt pro penis munera cum redolet.

At cruor in florem mutabitur. an tibi quondam
Femineos artus in Olenres vertere menthas
Persephone licuit: nobis Cinyreius heros
Inuidie mutatus erit: sic fata cruorem

Ra ph. Concita. commota: stimulata. A numine nostro. a nostra potentia. Recessus. locus secessus aptus. Natiuo. naturali. Hunc init. ingreditur/ intrat. Temerat. violat. Probro. scelere. flagitio. Sacra. simulachra deorum. Retorserũt oculos. auerterũt oculos ne tantum scelus viderẽt. Turrita mater. turribus ornata. nam Cybele eadem cum Tellure putatur esse. Sontes nocentes/ Hipponiene/ atque Atalantam. Mergeret stygia vnda. hoc est ad inferos demitteret. Modo leuia. paulo ãte mollia ac sine villis pilis. Fulue iube. hinc leonũ precipua colligitur generositas: vt Plinius ait. Si colla/ harmosque vestiant iube. In pectora totum. Pondus abit: leones enim pectus reliquo corpore crassius habent. Cauda. caudã leonum animi esse indicẽ/ vt aures equorũ Plinius scribit. Nam immota placidum/ mota iratum significat. Uerrũtur. trahũtur. Iram vultus habet. facies leonum pre se fert iram. Trucem nanque habent aspectũ. Cybeleia frena. nam matris Deum currum a leonibus trahi fingunt poete. Cybele autem dicta est a Cybelo mõte Phrygie, ipsi deam matri sacro.

La cti. Fabule duodecime libri decimi argumentum.

Hos tu chare mihi etc. Adonis supradictus monitus a Uenere quã vim fere haberẽt. Igitur is in venatione ab Apro interimitur: cuius cruor eiusdem dee numine in florem purpurei coloris conuersus est.

Ra ph. Quod non terga fuge. quod nõ fugit. Sed pugne pectora prebet: sed repugnat/ ac resistit. Damnosa duobus: et mihi et tibi. Iunctis cygnis currus nanque Ueneris ab oloribus trahi fingitur. Sed stat monitis contraria virtus: sed fortitudo inquit Adonidis Ueneris admonitionibus est aduersa. Suem. aprum Sues autem et apri Ueneri sunt inuisi propter Adonidis cedem. Unde pro

prouerbium apud grecos in eos q̃ rem ingratam alicui faciunt/ αφροδιτην εθυκεν: hoc est Ueneri Suem sacrificauit. Exciuere. excitarunt. Iuuenis Cinyreius. Adonis Cinyre filius. Pãdo rostro. recuruo. Et tuta petentem loca subintelligamus. Trux. Aper terribilis. Abdidit. abscondidit. Moribũdam. morientem. Rupit. dilaniauit: lacerauit.
Et indignis percussit. indigne. Nomen nanque pro aduerbio positum est. Et non tamen: ordo est. et tamen omnia non erunt vestri iuris. Ille autem et copula affectui seruit. Luctus monumenta. signa/ memoria. Est autem apostrophe ad Adonim. Annua simulamina. simulachra. Nam singulis quibusque ãnis Adonia: idest facta in Adonis honorem celebrantur/ in quibus Adonis plangebatur/ ac luctus Ueneris referebatur.

Fabule tertiedecime libri decimi argumentum. La cti.

At cruor etc. Minthe Nympha in herbam mutata Mentham odio Proserpine Cereris filie/ qđ cum Dicteo patre coniuge suo concubuisset.

An tibi quondam. Ra ph.
Mynthe nympha fuit/ quam Plutonis pellicem fabule tradunt extitisse. Eam cum Proserpina dolo circumuenisset/ in hortensem Mentham fuisse transfiguratam/ quam plerique hedyosmõ vocant. Est et mons prope Pylum cognomine Mynthes iuxta quem Plutonis quoque est templum. Nobis erit inuidie. in nos inuidiam concitabit.

Perlucida

Ra ph. ☞ ¶ perlucida bulla. translucida/ que ex aqua nasci so let/ statimqꝫ euanescere. Bulla autem spiritu ꝛ aqua excitatur rotūda figura/ que quoniam cito dissoluitur: verissimum illud sumptum est prouerbium/ quo humane vite breuitas/ fragilitasqꝫ designatur. Homo bulla. Inde fit bullare/ quod est bullas facere. Unde Plinius bullātem vrinam vocat bullas emittentem. Bulla etiam est ornamentum pectoris ingenuorum quidem aureum/ Libertinorum vero Scorteum/ vt copiose Macrobius scribit. ¶ Plena hora. perfecta. ¶ Concolor. eiusdem cum sanguine coloris. Est eñ purpureus. In Anemonem autem Adonim fuisse cōuersum innuere videtur/ cuius flos/ vt inquit Plinius/ nunqꝫ se aperit nisi vēto spirante: vñ ꝛ nomē accepit: ανεμος enim ventus dicitur. ¶ Punica. que et mala granata dicuntur. ¶ Qui prestant omnia venti: s̄m physicaꝫ rationem hoc dictum

Nectare odorato sparsit: qui tactus ab illo
Intumuit: sic vt fuluo perlucida cęlo
Surgere bulla solet: nec plena longior hora
Facta mora est: cū flos de sanguine cōcolor ortus.
Qualem/ que lento celant sub cortice granum
Punica ferre solent. breuis est tamen vsus in illo.
Namqꝫ male herent em: ꝛ nimia leuitate caducum
Excutiunt iidem: qui prestant omnia/ venti.

dictum est. Nam vēti rerum omnium generationis cau sa esse perhibentur.

¶ Fabule prime vndecimi libri argumentum. Le cti.

¶ Carmine dum tali ꝛc. Orpheus Eagri fluminis et Calliopes muse filius/ cum habuisset coniugem nomine Eurydicen: ꝛ eam amisisset/ cum sine ea ab inferis redijsset/ lege accepta a Plutone ad superos ne talem dolorē in altera experiretur: puerilem amorem primus instituit. Quamobcausam Threicie mulieres: insistinere in abditis locis solitudinem agentem propter desyderium coniugis interfecerunt: separatumqꝫ caput eius a reliquo corpore cum lyra in amnem Hebrum precipitauerunt: per quem in mare delatum: ꝛ hic in insulā Lesbum cum hic hesisset in littore: serpensqꝫ morsu sanguinem lamberat: priusqꝫ vultum eius appeteret: ab Apolline Iouis ꝛ Latone filio duratus in lapidē est.

Carmine

Raphaelis Enarrationes.

Carmine dum tali. Orpheus thracias mulieres aspernatus (vt diximus) in se earū odium traxit. Quare cum Bacchi sacra celebrarēt: ipsum in ferarū cetu canentē aspexerūt ac impetu facto dilacerarūt: caputqz ac lyrā in Hebrum fluuiū cōiecerunt: quę ad insulaz Lesbon vsqz dlata cū essent serpens Orphei caput dilaniatur9 ab Apolline in saxum fuit cōuersus. Primum itaqz Orphei cedē poeta dscribit deinde serpētis in saxū trāsmutationez. Threici9 vates: Orphe9 Thraci9. Ducit: delectat. Ducere nāqz interdū significat delectare: vt Noni9 scribit. Cicero de finibus bonoz & malorū. Fabellarūqz auditione ducuntur. Aliosqz ferarū: sensus. Neqz enim fere animos habere dicūtur/nisi poeta ad veritatē potius alludat: vt intelligamus feroruz hoīm alios ab Orpheo fuisse exultos: id qd Horatius apertehis versibus scribit. Siluestres homines sacer: interpresqz deorū Cedibus & victu fedo deterruit Orpheus: Dictus ob hoc lenire tigres: rabidosqz leones. Ecce nurus Ciconum: repētin9 bacchaz impet9 illa particula ecce significat. Cicones autem populi sunt Thracie ad Hebrū habitantes. Tumuli de vertice: de mōtis summitate. Lymphata pectora: furētia. Ferinis velleribus: ferarū pellib9. En ait ea hic est: cōduplicatio idignatiōi cōueniēs: tāetsi hoc aduerbiū en fere idignationi seruiat. Apollinei vatis: Orphei

Ducere. Ecce. Cicones.

Publii Ouidii Nasonis Metamorphoseos Liber Undecimus.

Orphei cedes.

Dum caneret lacerant Edonides Orphea: cuius Mortis non inuenes causa sed Euridice.

Carmine dum tali syluas: animosqz ferarum
Threicius vates: & saxa sequentia ducit.
Ecce nurus Ciconuz tecte: lymphata ferinis
Pectora velleribus/tumuli de vertice/cernunt
Orphea percussis sociantem carmina neruis.
E quibus vna/leues iactato crine per auras
En ait.en hic est nostri contemptor: & hastam
Uatis Apollinei/vocalia misit in ora:
Que foliis presuta: notam sine vulnere fecit.
Alterius telum lapis est: qui missus in ipso
Aere/concentu victus/vocisqz/lyreqz est.
Ac veluti supplex pro tam furialibus ausis
Ante pedes iacuit: sed enim temeraria crescunt
Bella modusqz abiit/insanaqz regnat Erynnis/
Cunctaqz tela forent cantu mollita. sed ingens
Clamor & inflato Berecynthia tibia cornu:
Tympanaqz & plausus/& Bacchei vlulatus
Obstrepere sono citharę. tum denique saxa
Non exaudit rubuerunt sanguine vatis.
Ac primum attonitas etiam nunc voce canentis
Innumeras volucres/anguesqz/agmenqz ferarum
Menades Orphei titulum rapuere theatri.
Inde cruentatis vertuntur in Orphea dextris:
Et coeunt: vt aues.si quando luce vagantem
Noctis auem/cernunt. structoqz vtrinqz theatro
Ut matutina ceruus periturus harena
Predaqz canū est: vatēqz petūt: & fronde virētes
Coniiciunt Thyrsos: non hec in munera factos.
Hę glebas: illę direptos arbore ramos:
Pars torquent silices. neu desint tela furori:
Forte boues presso subigebāt vomere terram:
Nec procul hinc multo fructum sudore parantes:
Dura lacertosi fodiebant arua Coloni:
Agmine qui viso fugiunt: operisqz relinquunt
Arma sui. vacuosqz iacent dispersa per agros
Sarculaqz: Rastriqz graues: longiqz Ligones:
Que postquam rapuere fere: cornuqz minaces
Diuulsere boues: ad vatis fata recurrunt:
Tendentemqz manus: atqz illo tempore primum
Irrita dicentem: nec quidquam voce mouentem

Orphei Apollinis filij. Uocalia ora: prima voce emittentia. Presuta: p̄strata: tecta. Nā haste Baccharuz q̄ thyrsi dicūtur: pāpinis hederaqz coopiebantur. Notam: signum. Ac veluti supplex. tāqz veniā peteret9. Aūpedes, Orphei. Cōcētu: harmonia. Est aūt pulchra poete phātasia/q̄ significatur quanta vis sit musices cantus. Bella. Baccharū furores bella vocat poeta. Insana Erynnis: ab effectu qd furia hoīes īsanos furiososqz reddit. Mollia: mitigata sic: vt Orphea nūqz nocere potuissent. Berecynthia tibia: qua in sacris Cybeles q̄ Berecynthia dr primū vsi fuere. Berecynthus autez phrygię mōs ē & ciuitas matri Deum dicata. Obstrepuere sono cithare. ōtra citharę sonū strepuerunt. Attonitas: stupefactas suauitate cant9 Orphei. Menades: Bacchę ἀπὸ τοῦ μαίνεσθαι: hoc est a furēdo dictę. Titulū: gliaz. Orphei theatri: spectaculi ab Orpheo ōgregati. Est aūt adiectiuū orphei. Alij triūphi legunt: intelligūtqz agmē illd ferarū a Bacchis raptū in titulū & gliaz triūphi de Orpheo acti. Et coeūt: cōgregant/cōueniūt. Noctis auē. noctuam. Structo vtrinqz theatro: spectaculo. Est aūt amphitheatri periphrasis. Matutina harena: hoc est matutino tpe in harena. Qd enim est tpis: attribuit loco. Una autē oēs Bacchas in Orpheū ipetū fecisse his similitudinib9 ōndit poeta. Petūt: aggrediūtur: inuadūt. Hec in munera: ad hos vs9.

Thyrsi. Berecynthus. Orphei cedes.

RAPH. ☞ ¶ Torquent: iaciunt. ¶ Subigebant: arabant. ¶ Lacertosi. magna et valida brachia habentes. ¶ Fructum: frumentum. ¶ Agmine. Baccharum furentium. ¶ Arma. instrumenta. ¶ Diuulsere. dilacerauere. ¶ Fere. crudeles. ¶ Ad Vatis fata: ad Orphei mortem. ¶ Irrita vana verba: que Bacchas nihil commouebant. ¶ Proh Iuppiter. exclamatio poete dolo ris ac commiseratio nis plena. ¶ Exhalata. emissa. ¶ In ventos. eorum sequitur opinionem qui animam ventum esse putant. ¶ Te meste. apostrophe ad Orpheum querimonie ac commiserationis plena. ¶ Obscura carbasa. pullas ac nigras vestes.

ferentem in varias arbores fuere conuerse. ¶ Vate suo: sacrorum nam Orpheus in Bacchum pulcherrios scripserat hymnos. Alludere autem ad id poeta videtur: quod scribit Diodorus. Cerimonias a Dionysio repertas cum ad Orgia quedam Orpheus addidisset, Orpheia a posteris fuisse appellata. ¶ Matres Edonidas: mulieres Thracias. Edones namque populi sunt Thracie. Edones.

¶ Flumen populare: fluuium patrium. Hebrus enim Thracie fluuius est. ¶ Methymnee Lesbi. Methymna vrbs est Lesbi optimo vino insignis / dicta a Methymne Macaris filia ac Lepydni vxore. vnde Methymneus deriuatur. Lesbos autem insula est clarissima: quam nunc Mitylenem a nomine vrbis vocant. Methymna Lesbos.

¶ Ferus anguis: crudelis: qui ictus vatis caput violare sustineret: cuius cantu serpentes quoque sepius delectati essent. ¶ Inhiat: diuellere. appetit ore apto dilacerare. ¶ Hymniferos vultus: quia hymnos in Deorum fere singulos composuerant. ¶ Umbra subit terras: vmbra Orphei inferos petit. Eorum autem opinionem secutus videtur poeta: qui hominem ex tribus constare aiunt / corpore / anima / et vmbra quarum corpus terre, anima celo vmbra inferis redditur. ¶ Hic illic apud inferos ¶ Spatiantur: deambulant.

¶ Fabule secunde xi. lib. argumentum.

LACT. ¶ Non impune etc. Cee matrone que cedi interfuerant Orphei: a Libero vlciscente eum lisi sceleris fuerunt in species varias abiecte.

RAPH. ☞ ¶ Non impune tamen Thracie mulieres que Orphei cedi interfuerunt: omnes a baccho cedem Orphei egre ferente

Sacrilege perimunt: perque os (proh Iuppiter) illud
Auditum saxis: intellectumque ferarum
Sensibus/ in ventos anima exhalata recessit.
Te meste volucres Orpheu. te turba ferarum:
Te rigidi Silices/ tua carmina sepe secute
Fleuerunt sylue. positis te frondibus arbos
Tonsa comas: luxit. lachrymis quoque flumina dicunt
Increuisse suis: obscuraque carbasa pullo
Naiades: et Dryades: passosque habuere capillos.
Membra iacent diuersa locis. caput Hebre: lyramque
Excipis: et (mirum) medio dum labitur amne/
Flebile nescio quid queritur lyra. flebile lingua
Murmurat exanimis. respondent flebile ripe.
Iamque mare inuecte flumen populare relinquunt.
Et Methymnee potiuntur littore Lesbi,

¶ Anguis in saxum.

Anguem Threicium caput per vndas
Phebus lambere congelat volentem.

Hic ferus exposito peregrinis anguis harenis
Obstitit: et sparsos stillanti rore capillos
Lambit: et hymniferos inhiat diuellere vultus.
Tandem Phebus adest: morsusque inferre parantem
Arcet: et in lapidem rictus serpentis apertos,
Congelat: et patulos (vt erant) indurat hiatus.
Umbra subit terras: et que loca viderat ante:
Cuncta recognoscit: querensque per arua piorum
Inuenit Eurydicen: cupidisque amplectitur vlnis.
Hic modo coniunctis spatiantur passibus ambo.
Nunc precedentem sequitur/ nunc preuius anteit:
Eurydicenque suam iam tuto respicit Orpheus.

¶ Thracie in arbores.

Corpora mutauit bacchantum in robora Iacchus:
Quem mouit vatis gratia non pietas.

¶ Non impune tamen scelus hoc sinit esse Lyeus:
Amissoque dolens sacrorum Vate suorum:
Protinus in syluis matres Edonidas omnes:
Que videre nefas: torta radice ligauit.
Quippe pedum digitos: in quantum est quaeque secuta
Traxit: et in solidam detrusit acumine terram.
Utque suum laqueis: quos callidus abdidit auceps:
Crus vbi commisit volucris: sensitque teneri:
Plangitur: ac trepidans astringit vincula motu:
Sic quecunque solo defixa coheserat harum
Externata/ fugam frustra tentabat. at illam
Lenta tenet radix: exultantemque coercet.
Dumque vbi sunt digiti: dum pes vbi querit: et vngues:

¶ Plangitur: percutitur a seipsa. ¶ Ac trepidans: quanto namque magis trepidant: tanto magis vinculo astringunt suos. ¶ Externata: consternata: perterrefacta. ¶ Lenta: flexibilis. ¶ Coercet: continet. ¶ Exultantem: exultare: reuolitare. ¶ Dumque vbi sunt digiti. ordo est. Dum querit: vbi sunt digiti. ¶ Succedere: succresceret. ¶ Merent ortus: hypallage est: id est namque merentes intelligitur. ¶ Et non fallere putando non decipiere si putes. Re enim vera rami erant.

¶ Fabule tertie xi. lib. argumentum.

¶ Nec satis etc. Liber pater Thracia digressus cum Tmolum montem Cilicie comitatus Bacchis peteret/ Silenus eius aufugit: quem Phryges captum ad Midam regem adduxerunt: agnitus ab eo exceptus est / et Libero aduenienti redditur: ob beneficium optandi Deus veniam ei dedit si quid vellet: a se peteret. Ille vt que attigisset: aurum fierent. quod ei inutile fuit. Cui deus peremptum vt restitueretur: sibi fecit: iussit enim vt ad flumen Pactolum peruenteret: ibique se supponeret: et sic redderet in pristinum statum. Unde aurei colorem est. LACT:

☞ ¶ Nec satis hoc Baccho est: Midas rex Phrygie cum Silenum a rusticis captum: sibique ii adductum Baccho reddidisset iussus est a Deo: vt quicquid vellet peteret. Ille petiit vt quicquid corpore suo tangeret: aurum fieret. Id illi concessit Bacchus: quamuis inutile ipsi futurum videbat. Cum vero panis quoque ac vinum ☞ in aurum RAPH. Midas.

Aspicit in teretes lignum succedere suras.
Et conata/femur merenti plangere dextra:
Robora percussit.pectus quoq; robora fiunt.
Robora sunt humeri.longos quoq;/brachia vera
Esse putes ramos:7 non fallere putando.
¶Nec satis hoc Baccho est:ipsos q̄z d̄serit agros/
Cumq; choro meliore/sui vincta Tymoli:
Pactolonq; petit.quamuis non aureus illo
Tempore:nec charis erat inuidiosus harenis.
Hūc assueta cohors Satyri/Bacchęq; frequētāt/
At Silenus abest.titubantem/annisq;:meroq;:
Ruricole cepere Phryges:vinctumq; coronis
Ad regem duxere Midā:cui Thracius Orpheus
Orgia;tradiderat cum Cecropio Eumolpo.
Qui simul agnouit socium:comitemq; sacrorum:
Hospitis aduentu festum genialiter egit
Per bis quinq; dies:7 iunctas ordine;noctes.
Et iam stellarum sublime coegerat agmen
Lucifer vndecimus:Lydos cum letus;in agros
Rex venit:7 iuueni Silenum reddit alumno.

¶Tacta a Mida in aurum.

Si quidquid tetigit Midas fit aurum:
Diues quam merito Midas vocatur.

Huic Deus;optandi gratum:sed inutile fecit
Muneris arbitrium gaudens altore recepto.
Ille male vsurus donis:ait.effice quidquid
Corpore contigero fuluum vertatur in aurum.
Annuit optatis:nociturąq; munera soluit
Liber:7 indoluit quod non meliora petisset.
Letus abit:gaudetq; malo Berecynthius heros.
Pollicitiq; fidem tangendo singula tentat.
Vixq; sibi credens:non alta fronde virentem
Ilice detraxit virgam.virga aurea facta est.
Tollit humo saxum.saxum quoq; palluit auro.
Contigit 7 glebam.contactu gleba potenti
Massa fit.arentes Cereris decerpsit aristas.
Aurea messis erat.dēptum tenet arbore pomum.
Hesperidas donasse putes.si postibus altis
Admouit,digitos:postes radiare videntur.
Ille etiam liquidis palmas vbi lauerat vndis:
Vnda fluens palmis:Danaen eludere posset.
Vix spes ipse suas animo capit:aurea fingens
Omnia.gaudenti mensas posuere ministri
Extructas dapibus.nec toste frugis egentes.
Tum vero:siue ille sua Cerealia dextra
Munera contigerat:Cerealia dona rigebant.
Siue dapes auido conuellere dente parabat:
Lamina fulua:dapes:admoto dente premebat.
Miscuerat puris auctorem.muneris vndis:

Raph. ...t in aurū verterēt: fameq; perire cepisset:tandē cognouit stolid⁹ se rē dānosā petiisse: bacchū itaq; rogauit:vt peccō veniā daret:7 munus datū irritū faceret.Bacch⁹ igitur illi mādauit vt ad fōtez Pactoli pgeret:seq; totū in eo lauaret:qd cum fecisset: vis illa aurū efficiendi q̄dq̄d tāgeret:in fluuiū transiuit:vn etiā harenas aureas efficere memoratur. ¶Ipsos agros. Thracie. ¶Cumq; choro meliore. q̄ fuerāt Thracie ille mulieres:que Orpheū trucidarūt. ¶Sui Tymoli.a se amati.Est em̄ Tymol⁹: q̄ 7 Tmol⁹ d:mōs Lydie optimi vini fertilis:vt i supiori b⁹ q̄z diximus.Neq; ē spōdaic⁹ versus:cū Tymol⁹ etiā trissyllabū sit nomē:nō solū bissyllabū. ¶Pactoloq;:Pactol⁹ fluui⁹ est Lydie aur e- is harenis notissimus. ¶Charis hare p̄tiosis. ¶Frequētant. celebrant. ¶Titubātē. vacillātē. ¶Vinctū.ligatū. ¶Ad regē Midā.Midas Gordii Bubulci fili⁹ Phrygie rex fuit ditissimus:eo q̄ fict⁹ ē oīa q̄cūq; tāgeret i aurū trāsmutare:de q̄ Herodot⁹ in primo multa scribit. ¶Orgia.Bacchi sacrificia. ¶Cum Cecropio Eumolpo.Eumolpus vates fuit Atheniēsis Bacchi sacerdos. ¶Genialiter.voluptuose ac lete. ¶Lucifer vndecim⁹ Lucifer stella est q̄ adueniente die vltia desinit lucere:eoq; a poet; alias stellas cogere: ɔgregareq; dicitur. ¶Coegerat. cōgregauerat. Significat autē vndecimū diem aduenisse. ¶Sublime agmē stellarū sublimiū.i. altarū stellarū multitudinē.est em̄ hypallage. ¶Lydos in agros.in Lydiā. Fm grāmaticos aurem ratione dertus tiui nomē pauciores q̄ primitiuū syllabas hz. ¶Inuenit alumno .i. Baccho. ¶Altore Sileno nutritore. ¶Male vsurus.in suū malū et pniciē.paulū enim absuit q̄n fame periret Midas. ¶Annuit.nutu cōsensit. ¶Soluit.psoluit.p̄stitit. ¶Berecynt. heros.midas phrygi⁹: a Berecyntho Phrygie oppido. ¶Polliciti fidē.pmissi fidē ¶Tentat.expit ¶Nō alta.s; humili Illud ēm aduerbiū.Non hoc loco ad verbuz detraxit referri nō pōt:sed virgā ex nō alta frōde decerptā fuisse ostēdit. ¶Cereris frumēti p metonymiā ¶Hespi. donasse pu.scite.nā hespides hortos habuisse dñr aurea poma ferētes. ¶Rad. fulgere. ¶Danaen elude.pos.elegāter. Iuppitē em i guttas puers⁹ aureas i sinū danaes dscēdit sicq; illa ē potit⁹. ¶Vix spes i. su.aio ca.nō maria q̄q; sibi pollicebat midas ¶Po. apposuere ¶Toste fru piphrasis est panis. ¶Cere.do.panes. ¶Rig. duri fiebāt.q̄ppe q̄ in aurū puertebant. ¶Cōuei.mā dere. ¶Preme.tāgebat ¶Au. mu bacchū p metonymiā p vio. ¶Fusile.liqdū:ac fusū:et liqfactū ¶Diuesq; q̄ auro abūdabat. ¶Miserq; q̄ auro frui n̄ potat. ¶Vō vo. voto pauloāte ɔcupiuerat. ¶Tor. cruciat. ¶Meri qr ppt auaritiā illud a Baccho pecierat. ¶Lene.pr.bacche ¶Spe.dā qd pulchrū bonū vr:cū aliqn dānū sit 7 mali. ¶Mi.de.nu.dij sūt mites 7 facile placāt. ¶Rest.i pstinū statū rduxit. ¶Fa. ob fidē q̄ p se tulerat silenū rstituēdo.

Cur aure e Pactoli harene.

Tymolus

Pactolus

Midas.

Eumolp⁹.

Lucifer.

Rigere.

 ¶Da

Fusile per rictus aurum flultare videres.
Attonitus nouitate mali/diuesq3/miserq3/
Effugere optat opes:ꝛ que modo vouerat/odit.
Copia nulla famem releuat/sitis arida guttur
Urit:ꝛ inuiso meritus torquetur ab auro.
Ad celumq3 manus/ꝛ splendida brachia tollens
Da veniam Lenee pater. peccauimus inquit.
Sed miserere precor:speciosoq3 eripe damno.
Mite deum numen Bacchus peccasse fatentem
Restituit:factiq3 fide/data munera soluit.
Neue male optato maneat circumlitus auro:
Uade ait/ad magnis vicinum Sardib⁹ amnem:
Perq3 iugum ripe labentibus obuius vndis
Carpe viam:donec venias ad fluminis ortus.
Spumigeroq3 tuum fonti:qua plurimus exit:
Subde caput:corpusq3 simul/ simul elue crimen.

¶ Harena Pactoli aurea.

Que modo Pactoli micat aurea harena nephandum
Fuius Mide facinus non fuit ante Phrygis.

Rex iusse succedit aque. vis aurea tinxit
Flumen:ꝛ humano de corpore cessit in amnem.
Nunc quoq3 iam veteris percepto semine vene
Arua rigent/auro madidis pallentia glebis.
¶ Ille perosus opes syluasq3/ꝛ rura colebat/
Panaq3:montanis habitantem semper in antris.
Pingue sed ingenium mansit:nocituraq3 vt ante
Rursus erant domino stulte precordia mentis.
Nam freta prospiciens late riget arduus alto
Tmolus in ascensu:cliuoq3 extensus vtroq3
Sardibus hinc. illinc paruis finitur Hypepis.
Pan ibi dũ teneris iactat sua carmina nymphis:
Et leue cerata modulatur arundine carmen:
Ausus Apollineos pre se contemnere cantus.
Iudice sub Tmolo certamen venit ad impar.
Monte suo senior iudex consedit:ꝛ aurea
Liberat arboribus. quercu coma cerula tantum
Cingitur:ꝛ pendent circum caua tẽpora glandes
Isq3 deum pecoris spectans:in iudice dixit
Nulla mora est. calamis agrestibus insonat ille.
Barbaricoq3 Midan (aderat nam forte canenti)
Carmine deliniit. post hunc sacer ora resoluit.
Tmolus ad os Phebi. vultuz sua sylua secuta est.
Ille caput flauum lauro Parnaside vinctus:
Uerrit humum: Tyrio saturata murice palla.
Distinctamq3 lyram gemmis:ꝛ dentibus Indis
Sustinet a leua. tenuit manus altera plectrum.
Artificis status ipse fuit. tum stamina docto
Pollice sollicitat. quorum dulcedine captus
Pana iubet Tmolus cithare summittere cannas.

RAPH. ¶ Data munera soluit. resoluit:ꝛ irrita fecit ¶ Circũlit⁹. infect⁹. ¶ Male optato. stulte ac perniciose petito.
Sardeis. ¶ Magnis Sardibus. Sardeis vrbs est Lydie Cresi regia. ¶ Cessit. transiuit.

¶ Fabule. iiij. xj. libri Argumẽtũ.

LACT. ¶ Ille perosus ꝛc. Pan cum Tmolum mõtẽ Lydie frequẽtans fistula se oblectaret elatus gloria agrestiũ nymphaꝝ Apollinẽ i certamẽ deuocauit:a iudice ergo Tmolo cuius mons erat. cũ Apollini victoria cẽt adiudicata: Mide regi sup:adicto assidẽti soli displicuit: quã ob causã Apollo ob eãdẽ stultitiã quã ꝛ supra gesserat in Liberi patris voluntate:de⁹ irat⁹ aures ei⁹ asinine vt essent sempiterna effecit:cuius iudiciũ nulli rei facere at. q tñ ferẽ Midas esse mr is magne filius. sic enĩ cuz Hesiodo ꝯsentit Ouidi⁹.

RAPH. ¶ Ille perosus opes. Midas facultate auri efficiundi qdqd tangeret libera t⁹: opesq3 posuis i syluis habitabat: Panaq3 pastoꝝ deũ colebat:qui cũ fistula iuẽta sibi multũ nymphis placere videret:ausus est Apollinẽ in certamẽ prouocare: Tmolo montis deo iudice cõstituto. Cum ꝯo fista ꝑ Apolline iata oĩb⁹ placeret:solus Midas natura ĩt stultitia duct⁹ eã vt iniustã improbauit. Quare Apollo indignat⁹ aurea illius in asininas cõuertit:qb⁹ ipsi⁹ stoliditas indicaret. Lõgiores nãq3 aures ex physicoꝝ sententia vecordiã pre se ferũt. Ceterũ Midas aures asininas tiaris purpureis occultauit: tonsoriq3 mãdauit:ne verbũ cuiquã de illis faceret. Tonſ

ret. Tonsor ꝯo cum reticere nõ posset:i locũ desertũ secessit:ibiq3 souee facte immurmurauit: Midã aures asininas hñe. Deinde louẽ terra repleuit. Arũdines aũt eo i loco nate:vẽtoq3 agitate eadẽ ꝯba:hoc est Midas rex asininas aures hz:i iterebãt. ¶ Perosus opes. odio habẽs:qbus pene fame fuerat ꝯsectus. ¶ Pingue. tardum. ¶ Ut ante. qñ optauit:vt qdqd cõtigeret:aurũ fieret. ¶ Nam freta ꝓspiciẽs. Tmoli mõtis descriptio. ¶ Paruis Hypepis. Hypepa vrbs est Lydie: vt dixim⁹. ¶ Cerata. cera iũcta. ¶ Iudice sub Tmo. tmolus ꝛ mõs ꝛ de⁹ mõtis ipsi⁹ Sc. nã montes vt flumina deos suos habere dicũt. ¶ Et aurea Liberat arborib⁹. ab auribus arbores remouet. ¶ Deliniit. blãditus est ¶ Sacer. Apollo. ¶ Resoluit ora. apuit ora:ꝛ canere cepit. ¶ Tmolus ad os Phebi:se ꝯuertit subaudiendũ. ¶ Ille caput flauum vinct⁹. flauũ caput habens coronatum. ¶ Parnaside. Parnasia:q Parnasus abũdat. Forma nanq3 patronymica ꝑ possessiua ẽ vsus poeta. Apollinis autẽ citharedi habitum describit. ¶ Saturata. ꝯfecta bis tincta. ¶ Tyrio murice. Tyria purpura. Palla aũt vestis ẽ muliebris syrma habẽs:qua ꝛ citharedi vtebantur. ¶ Uerrit humũ. innuit pallã Apollinis syrma habuisse qd per terrã trahebat. Sic Hora. de tibicine loquẽs. Traxitq3 vag⁹ ꝑ pulpita vestẽ ¶ Distinctãq3. ornatã. ¶ Dẽtibus indis. ebore. ¶ Stamina. chordas. ¶ Sollicitat. tãgit:ꝑcutit. ¶ Cannas. tibiã ex cannis confectam.

Hypepa.
Tmolus.
Palla.

¶ Ag

RAPH. ☞ ¶ Arguitur. reprehenditur. ¶ Nec Delius. Apollo. ¶ Aures stolidas: omni carentes iudicio. ¶ Sed trahit in spatiū. protrahit: producit ac longas efficit. ¶ Instabilesq;. mobiles: quales sunt asinine ¶ Et dat posse moueri: concedit facultatē seipsas mouendi. ¶ Lente gradientis: tarde euntis.

eum quod ob salutē virginis pactus erat: ei abnegauit. ¶ Ideoq; ille expugnato Ilio Hesionē abreptam Telamoni: qui socius militie fuerat: copulauit. ☞ ¶ Vultus abit Tmolo. Apollo atq; Neptunus cū Laomedōtē menia Troie edificātē vidissent: in humanā figurā cōuersi/pacto auro se cito opus illud absoluturos recepe- RAPH.
rūt. Menibus vero perfectis cū pmissum aurum reposcerent: a Laomedonte illo fraudati/q iureiurādo se nihil pmisisse affirmauit: tantā pfidiā iniurā esse nō puniserunt. Neptunus eīm z diluuiū immisit: q totus ager Troianus est deuastatus: z Hesionē filiā mōstro marino exponere Laomedontē coegit. Quā quidē cum Hercules illac cū Argonautis trāsiens liberasset: ac pmissis equis a pfido rege fraudaret: ee Troiā expugnauit: z Hesionē captam Telamoni socio donauit. ¶ Nepheleidos Helles. Nephe les filie. Helle nāq; Athamātis: e Nepheles filia fuit: ac soror Phrixi: a q in mari submersa Hellespōtus fuit cognominatus. ¶ Latoius. Apollo Latone filius. ¶ Dextera Sigei. Rhetei: Sigeū z Rheteū pmōtoria sunt Troie notissima. ¶ Ara Panōpheo Tonāti. sic quidē i exēplaribus legit: sz corrupte legi facile Homeri carmine coarguit: nā in. viij. Iliados lib. sic scri. de hac eadē Ara. ενθα πανομφαιω ζηνι ρεζεσκον αχαιοι: hoc est Vbi Panōpheo Ioui sacra faciebant Achiui. Quare hic quoq; Panōpheo legēdū esse: vel refragātibus exēplaribus audacter cōtēderim. Panōpheus aūt Iuppiter dicitus est: vt exponit Eustachius: vel q oim voces audiat: vel q oim voce colat. nā παν omne: ομφη vox dr. ¶ Suscepta magna. icepta grādia. ¶ Stabat opus. erectū erat. ¶ Inficiatur. Helles. Panomphe.us.

¶ Fabule quinte xj. libri argumētū.

LACT. ¶ Ille quidem rc. Refert quoq; deformitatē illius cum veste celaret: vt famulus vidit: neq; eloqui posset eiusdem Det mētem in aures haberet: qui rursus obruta harena stūdines enate: agitateq; vēto deformitatem Mide indicarent.

Iudicium/sanctiq; placet sententia montis
Omnibus. arguitur tamen/atq; iniusta vocatur

¶ Mide aures asini.

Quod visa est iniusta Mide sententia: fecit
Vt pecus Arcadicum Delius aure foret.

Vnius sermone Mide: nec Delius aures
Humanam stolidas patitur retinere figuram.
Sed trahit in spatium: villisq; albētibus implet.
Instabilesq; illas facit: z dat posse moueri.
Cetera sunt hominis: partem dānatur in vnam.
Induiturq; aures lente gradientis Aselli.
¶ Ille quidem celare cupit: turpiq;. pudore/
Tempora purpureis tentat velare Tiaris.
Sed solitus longos ferro resecare capillos
Viderat hoc famulus: qui nec/cum pondere visum
Dedecus auderet: cupiens efferre sub auras:
Nec posset reticere tamen: secedit/humumq;
Effodit: z domini quales aspexerit aures/
Voce refert parua: terreq; immurmurat hauste:
Indiciumq; sue vocis: tellure regesta
Obruit: z scrobibus tacitus discedit opertis.

¶ Canne vocales.

Si sit purpurea vocalis harundo tyara
Obuelate Midam tempora num licuit.

¶ Creber arūdinibus tremulis ibi surgere lucus
Cepit: z vt primum pleno maturuit anno
Prodidit Agricolam. leni nam motus ab Austro
Obruta verba refert. dominiq; coarguit aures.
Vultus abit Tmolo. liquidūq; per aera vectus
Angustum citra pontum Nepheleidos Helles
Laomedonteis Latoius astitit aruis.
Dextera Sigei. Rhetei leua profundi
Ara Panompheo vetus est sacrata Tonanti.
Inde noue primum moliri menia Troie
Laomedonta videt: susceptaq; magna labore
Crescere difficili: nec opes exposcere paruas.

¶ Apollo Neptunus in homines.

Pergama mortali sub imagine Consius Apollo
Si condunt quantum ipeo manifesta deum est.

Cūq; Tridētigero tumidi genitore profundi
Mortalem induitur formam: Phrygieq; Tyrāno
Edificant muros: pacto pro menibus auro.
Stabat opus: pretium rex inficiatur: z addit
Perfidie cumulum: falsis periuria verbis.

RAPH. Tiara. ☞ ¶ Purpureis Tiaris. q z Tyaras dr: tegmē est capitis regū Orientis. ¶ Velare. celare: occultare. ¶ Efferre sub auras. vulgare. ¶ Secedit. in locum secretum vadit. ¶ Voce parua. murmure. ¶ Hauste. effosse. ¶ Regesta. reiecta. ¶ Scrobibus opertis. repleta fouea. ¶ Prodidit agricolā: indicauit eū qui illum effoderat terrā. ¶ Obruta voa. que talia fuerunt. Midas rex asini aures habet. ¶ Dominiq; coarguit aures hoc est Mide regis aures cōuincit esse asininas.

¶ Fabule sexte xj. libri argu.

LACT. ¶ Vultus abit Tmolo. liquidūq; p aera vectus rc. Inter Sygiū. Rheteūq; promontoria: quo loco ara Iouis Panōphei Phrygibus est cōsecrata. Laomedon Capis filius cum Iliū poneret: Apollo z Neptunus in homines versi operas suas estimatas ad extruēdū murū addixerūt. Ita tamen vt Neptunus pfidia regis offēsus in agros eius mare mitteret: oēsq; fructus obrueret: supra quā penā coegit eū Hesionē filiā morti pstruere bellue. Qua liberata ab Hercule rursus in fraude cognitus: eq; gem

RAPH. ☞ Inficiat. negat. Nam inficiari: et inficias ire negare est. ¶ Nostro equoreo. ceio. ¶ Vindicat. liberat. ¶ Dictos. pactos/ promissos: ex Solis equorum semine progenitos. ¶ Bis periura menia. nam primum Apollini atque Neptuno edificatis muris: deinde Herculi pro liberata Hesione pacta premia denegarat. ¶ Nec pars militie Telamon: Telamon Eaci filius ex Hesione Laomedontis filia Teucrum suscepit.

Telamon

¶ Fabule, vij. libri xj. argumentum.

LACT. ¶ Clarus erat diva. nec aui magis ille superbit rc. Proteus cum Thetidi predixisset: si vellet iugalis fieri: quod filium parente suo fortiorem procrearet/ Juppiter inceensus est pulchritudine nymphe/ quod id sibi ne incideret: concubitum eius refugit: et successionem coniugii Peleum nepotem dedit: quem illa refugiens modo in volucrem: modo in arborem interdum in Tigrim conversa concluderet: Peleus Neptunum oravit: ut opem sibi ferret: qui cum Proteo preces eius commendat et ille emergens e mari Peleo mandavit: ut quiescenti Thetidi meridiano calore insidiaretur: eamque vinculis illigatam aggravaret. Ex quo Achilles Grecorum fortissimus natus est.

RAPH. Peleus. ☞ ¶ Nam coniuge Peleus Clarus erat Diva. Peleus Eaci filius ac Telamonis frater: nepos que Jovis solus ex hominibus Deam uxorem ducere meruit. Cum enim Proteus Thetidi predixisset: ipsam esse parituram filium patre maiorem/ Juppiter quamvis eius amore captus: illo quidem abstinuit coniugio: nepoti autem Peleo mandavit: ut illam duceret uxorem.

Non impune feres rector maris inquit: et omnes
Inclinauit aquas ad auare littora Troie:
Inque freti formam/ terras conuertit: opesque
Abstulit Agricolis: et fluctibus obruit agros.
Pena neque hec satis est. regis quoque filia monstro

¶ Hesionis liberatio.

Liberat Hesionem: proles Tirynthia monstro
Obiectam hec fecit muneris ipsa fames.

Poscitur equoreo: quam dura ad saxa reuinctam
Vindicat Alcides. promissaque munera dictos
Poscit equos: tantique operis mercede negata
Bis periura capit superate menia Troie.
Nec pars militie Telamon sine honore recessit.
Hesioneque data potitur: nam coniuge Peleus.

¶ Thetis in varias figuras.

Fit modo que volucris: que tigris: et arbor aquosam
Eacides Thetiden vincere: num poterit?

¶ Clarus erat Diua. nec aui magis: ille superbit
Nomine/ quam soceri. siquidem Jouis esse nepotem
Contigit haud vni. coniunx Dea contigit vni.
Nam senex Thetidi Proteus predixerat vde.
Concipe. mater eris iuuenis: qui fortibus armis
Acta patris vincet: maiorque vocabitur illo.
Ergo ne quicquam mundus Joue maius haberet:
Quamuis haud tepidos sub pectore senserat ignes
Juppiter: equore Thetidis connubia vitat.
Inque sua Eaciden succedere vota nepotem
Jussit: et amplexus in virginis ire marine.
Est sinus Emonie/ curuos falcatus in arcus.
Brachia procurrunt: vbi si foret altior vnda:
Portus erat. summis inductum est equor harenis.
Littus habet solidum: quod nec vestigia seruet:
Nec remoretur iter: nec opertum pendeat alga.
Myrtea sylua subest bicoloribus obsita Baccis.
Est specus in medio: Natura factus/ an arte
Ambiguum. magis arte tamen: quo sepe venire
Frenato delphine sedens Theti nuda solebas.
Illic te Peleus: vt somno victa iacebas:
Occupat: et quoniam precibus tentata repugnas/
Vim parat/ innectens ambobus colla lacertis:
Quod nisi venisses variatis sepe figuris
Ad solitas artes: auso foret ille potitus.
Sed modo tu volucris. volucrem tamen ille tenebat.
Nunc grauis arbor eras: herebat in arbore Peleus.
Tertia forma fuit maculose Tigridis. illa
Territus Eacides a corpore brachia soluit.
Inque Deos pelagi vino super equora fuso:
Et pecoris fibris: et fumo thuris adorat/
Donec Carpatius medio de gurgite Vates
Eacide dixit: thalamis potiere petitis.

rez. Quare Peleus Thetida in speluncam quiescentem frustra est amplexus: nam Dea cum in volucrem: et arborem conuersa a Peleo non dimitteretur: in Tigridem se transfigurauit: cuius feritatis territus Peleus eam dimisit. Admonitus autem a Proteo: vt eam dormientem et vinculis ligaret/ et quamuis in mille varias figuras conuerteretur/ eam ipse detineret/ donec in pristinam redisset formam: illa tandem est potitus ex qua Achillem suscepit. Pulchra autem phantasia varias Thetidis transfigurationes poeta describit. ¶ Neccaui. Jouis. ¶ Quam soceri. Nerei. Nam Thetis Nerei filia fuit. ¶ Siquidem Jouis esse nepotem. nam multis inquit nepotibus esse Jouis contigit. Siquidem vero interdum vna est dictio/ vt hoc loco. interdum due: idque facile ex ipso digno scitur sensu. ¶ Coniunx Dea contigit vni: vxor inquit Dea soli Peleo obuenit. ¶ Vde. humide. nympha enim fuit marina. ¶ Quamuis. quamuis Thetidis amore Juppiter teneretur. ¶ Haud tepidos ignes. vehementes amores. ¶ Connubia. nuptias. ¶ Eaciden. Peleum Eaci filium Jouis ex Egina nepotem. ¶ Est sinus Emonie. Topographia est. Describit ei specum/ in quo Thetis fessa redescere solebat. ¶ Emonie. Thessalie. ¶ Falcatus. in situ dinem falcis figuratus: est autem nomen siue participio a falce declinatum. ¶ Brachia procurrunt. promontoria/ que brachia videntur/ in mare protenduntur. ¶ Seruet. custodiat. ¶ Remoretur. retardet. ¶ Pendeat. suspensum sit.

Siquidem:

Falcatus

☞ CVP

Tu modo: cum gelido sopita quiescit in antro:
Ignaram laqueis/vinclisque innecte tenaci.
Nec te decipiat centum mentita figuras.
Sed preme quidquid erit/dū qd fuit ante reformet.
Dixerat hec Proteus: & condidit equore vultum:
Admisitque suos in verba nouissima fluctus.
Pronus erat Titan: inclinatoque tenebat
Hesperium temone fretum. cum pulchra relicto
Nereis ingreditur consueta cubilia fluctu:

¶ Thetis victa.
Non vicit Thetiden parens Achillis.
Sed vatis monitus fuere posti.

Vix bene virgineos Peleus inuaserat artus:
Illa nouat formas: donec sua membra teneri
Sensit: & in partes diuersas brachia tendit.
Tūc demū ingemuit. neque ait sine numine vincis/
Exhibita estque Thetis. cōfessam amplectit heros:
Et potitur votis: ingentique implet Achille.
¶ Felix & nato: felix & coniuge Peleus.
Et cui si demas iugulati crimina Phoci:
Omnia contigerant. fraterno sanguine sontem:
Expulsumque domo patria: Trachinia tellus
Accipit: hic regnum sine vi. sine cede regebat
Lucifero genitore satus: patriumque nitorem
Ore ferens Ceyx: illo qui tempore mestus:
Dissimilisque sui/fratrem lugebat ademptum.
Quo postquā Eacides fessus/curaque/viaque
Venit: & intrauit paucis comitantibus vrbem:
Quosque greges pecorū: q̄ secum armēta trahebat:
Haud procul a muris sub opaca valle reliquit/
Copia cum facta est adeundi tecta tyranni:
Velamenta manu pretendens supplice/quis sit:
Quoque satus memorat. tantum sua crimina celat:
Mentiturque fuge causam: petit vrbe/vel agro
Se iuuet. hunc contra placido Trachinius ore
Talibus alloquitur. medie quoque commoda plebi
Nostra patent Peleu. nec inhospita regna tenem?.
Adiicis huic animo monimenta potentia: clarum
Nomen/auumque Iouē/ nec tēpora perde precando.
Quod petis omne feres: tuaque hec p parte vocato/
Qualiacunque vides. vtinam meliora videres.
Et flebat. moueat tantos que causa dolores:
Et Peleus/comitesque rogant: quib? ille profatur.

¶ Dedalion in accipitrem.
Ob Chionen Parnaten tuo me vertice misi:
Non pereo: accipiter fio ego & ob Chionen.

Forsitan hanc volucrem: rapto que viuit: & omnes
Terret aues: semper pennas habuisse putetis.
Vir fuit: & tanta est animi constantia: quantum
Acer erat, belloque ferox/ad vimque paratus

RAPH. ☞ ¶ Myrtea sylua subest. hoc ē sylua myrtis cōsita illi adiacet sinui. Sed esse ait illū altū: qd ex physicorum sniā mare q̄ terra alti? est. ¶ Obsita. cōsita. Ppositio nāque p prepositiōe posita est. ¶ Occupa. inuadit. ¶ Ad solitas artes. ad cōsuetas tibi trāsformationes. ¶ Auso. re tētata: & cōcubitu appetito. ¶ Carpathi? vates. Proteus: qui in Carpathio habitat mari: a Carpatho insula dicto ¶ Thalamis petit. nuptiis optata. ¶ Innecte. cōnecte: collige. ¶ Cētū mētita figuras. mutata in cētū falsas figuras. Est aūt numer? finit? pro infinito posit?. ¶ Sed preme. cōprime: ac retine. ¶ Dū quod fuit ante reformet. hoc est dum in pristinā redeat formā. ¶ Su. flu. marinas vndas. ¶ Incli. te. inclinato curru. Partem eī pro toto posuit. Curr? autē solis cum tēdit ad occasum descēdere videtur. ¶ Hesperium fretū. Atlāticū mare: in quod sol cōdi videt. ¶ Consueta cubilia. solitā speluncam. ¶ Relicto fluctu. derelicto mari. ¶ Donec sua mēbra teneri Sēsit. donec se ligatam esse sensit. ¶ Sine numie. sine auxilio numinis alicuius & dei. ¶ Exhibita estque Thetis. i. in figuram Thethidis est conuersa. ¶ Ingenti Achille. semie ex quo magn? Achilles est natus.

LACT. ¶ Fabule. viij. xj. libri Argumētū. ¶ Felix & nato felix &c. Pele? fratre Phoco interēpto profugus Trachina ad Ceycem Luciferi filiū venit: susceptusque ab eo merēte causam meroris ab ipso audiuit: huic Ceyci namque frater erat Dedalion habens filiam

Chionē speciosissimā: que cum ab Apolline & Mercurio amaretur: a Mercurio per quietem compressa est. Item ab Apolline in anum verso: horum altero Autolycum furacissimū: qui ex albis nigra: & ex nigris alba fecit procreatum. Ex Apolline vero Philemona studiosissimū cythare. Hec etiā gloriaz tam qd cuz talibus concubuisset deis diane se pulchritudini pretulisset: itaque dea cōfestim vt debuit procacē eius linguaz sagitta traiecit: atque ex eo vulnere est subito interempta. Qua calamitate Dedallon cum se codē rogo vellet cōsumi: neque eum primi paterent: vt furiis instinct? montē Parnasum petisset: & se precipitasset: antequam radicē montis contingeret: ab Apolline in volucrē accipitrem est conuersus. ☞ ¶ Iugula. phoci. Phocus Eaci filius ex Psamathe nympha a Peleo fuit interfect?. Quare Peleus a patre in exilium eiectus ad Ceycem Trachine regē infelicē Dedalionis fratris casuz lugentē confugit. Nā Dedalion Luciferi filius Chionē filiā habuit: que cū iam ex Mercurio Autolycum: ex Apolline Philemonē genuisset: Diana se formosiorez esse iactauit. Quare dea irata sagittis eā confecit: cuius morte Dedaliō tātū concepit dolorem: vt ex Parnasi vertice se in mare precipitaret. Sed Apollo nō immemor voluptatis: quā de illi? filia ceperat: eū in accipitrē antequam in mare caderet cōmutauit ¶ Omnia cōtigerāt ad felicitatem facientia intelligam? ¶ Trachinia tell?. Trachin q̄ et Trachea dr: vrbs est

RAPH: Phocus:
Ceyx:
Dedalio:

 ☞ Thes

Nomine Dedalion: illo genitore creatus:
Qui vocat Auroram: celoq; nouissimus exit.
Culta mihi pax est. pacis mihi cura tuende/
Coniugiq; fuit. fratri fera bella placebant.
Illius virtus gentes/regesq; subegit:
Que nunc Thisbeas agitat mutata columbas.
Nata erat huic Chione: que dotatissima forma
Mille procis placuit/bis septem nubilis annis.
Forte reuertentes Phebus/Maiaq; creatus:
Ille suis Delphis. hic vertice Cylleneo
Uidere hanc pariter. pariter traxere calorem.

¶ Chione Dedalionis filia.
Persit Atlantiades: me pressit Apollo: Dianam
Culpaui: passa est spicula lingua dee.

Spem Ueneris differt in tempore noctis Apollo.
Non fert ille moras: virgaq; mouente soporem
Uirginis os tangit. tactu iacet illa potenti.
Uimq; Dei patitur. Nox celum sparserat astris.
Phebus anum simulat. prereptaq; gaudia sumit.
Ut sua maturus compleuit tempora venter:
Alipedis de stirpe Dei versuta propago
Nascitur Autolycus/furtū ingeniosus ad omne:
Qui facere assuerat patrie non degener artis
Candida de nigris: et de candentibus atra.
Nascitur e Phebo (namq; est enixa gemellos)
Carmine vocali clarus/citharaq; Philemon.
Quid peperisse duos. et Diis placuisse duobus:
Et forti genitore/et progenitore Tonante
Esse satam prodest: an obest quoq; gloria multis:
Obfuit huic certe. que se preferre Diane
Sustinuit: faciemq; Dee culpauit. at illi
Ira ferox mota est: factisq; placebimus inquit.
Nec mora. curuauit cornu: neruoq; sagittam
Impulit: et meritam traiecit arundine linguam.
Lingua iacet: nec vox/tentataq; verba sequuntur:
Conantemq; loqui/cum sanguine vita reliquit.
Quā miser (o pietas) ego tunc: patrioq; dolorem
Corde tuli. fratriq; pio solatia dixi.
Que pater haud aliter q̄ cautes/murmura ponti
Accipit: et natam delamentatur ademptam.
Ut vero ardentem vidit: quater impetus illi
In medios fuit ire rogos: quater inde repulsus
Concita membra fuge mandat: similisq; iuuenco
Spicula Crabronum pressa ceruice gerenti.
Qua via nulla ruit. iam tum mihi currere visus
Plus homine est: alasq; pedes sumpsisse putares.
Effugit ergo omnes: velox q; cupidine leti
Uertice Parnasi potitur/miseratus Apollo/
Cum se Dedalion saxo misisset ab alto:

Trachin. Trachis.
¶ Thessalie sub Oeta mōte ab Hercule edificata: ἀπὸ τῆς τραχύτητος hoc est ab asperitate dicta: vñ Thracinus deriuat. ¶ Lucifero genitore satus: Ceyx Phosphori h. est Luciferi fuit filius: Halcyōesq; maritus. ¶ Dissimilis sui. nā per se quādā hilaritatē antea ferre consueuerat: q̄ tunc in mesticiā fuerat cōuersa ¶ Ffem adē ptū. Dedalionē in accipitrē cōmutatū. ¶ Uelamēta. ramū oliue dicit q̄ ab externis: q̄ pacē afferebāt gestabat. vñ Uergil. In viij. Eneid. Tum pater Eneas puppi sic fat ab alta: Paciferēq; manu ramū p̄tendit oliue. ¶ Sua crimina. Phoci fratris cedē. ¶ Mētiturq; fuge rām. falsā fuge causam refert. ¶ Medie plebi. infime. ¶ Patent. parata sūt. Hac autē orone Ceyx se in oēs benignissimū esse ostendit ¶ Inhospita. i. hospitalta. ¶ Huic alo. nō alo p se benigno / ac liberali. ¶ Oē irres. habebis: acripies ¶ Meliora feliciora ¶ Peleusq; comitesq; rogant. sic q̄dē corrupte legitur: nec; em rō carminis patit: vtq; copula breuis pducat. Quare illa q; erasa hāc copulā et in ¶ lias principio putant reponendā. ¶ Que raptor luit. rapina. Accipitris autē est piphrasis. ¶ Qui vocat aurorā Luciferi piphrasis. Nā Lucifer et p̄mus stellarū icipit et vltimus lucere desinit ¶ Tuēde. cōseruādr. ¶ Thisbeas columbas. Thisbe vrbs est Beotie a Thisbe Asopi filia cognoiata colūbis abūdās: vñ Thisbeus declinat. Portus ēt et nauale Thisbeorū (vt ait Stephanus ex snia Epaphroditi) columbis plenū

Autolycus.
Philemon.
Thisbe.
Dedalion i auē.

erat. ¶ Agitat. verat: psequit. Accipitres nāq; maxime colūbas infestant. ¶ Nata erat huic Chione. ab exi mio cādore forsitā sic fuit appellata. Nā Chione nix interp̄tat. ¶ Maiaq; creat⁹. Mercurius. ¶ Hic vertice Cylleneo h. Mercuri⁹/ a Cyllene Arcadie mōte: vbi Mercuri⁹ ipse nat⁹ esse fingit. ¶ Parit traxere calorē. vna ambo ceperūt amare ¶ Mouēte soporē. inducēte somnū. ¶ Iacet. in somnū resoluit. ¶ Prerepta gaud. antea a Mercurio rapta. ¶ Alipedis dei. Mercurij: talaria alata in pedib⁹ gestātis. Qd idcirco fingit: q; Mercurius velocissim⁹ est omniū planetarū. ¶ Uersuta. astuta: callida: q̄ nigrū i cādida vertere scat. ¶ Cād da d nigr. hoc de astutis: versutisq; dici solet. ¶ Carmine vocali. cātu sonoro ac suaui. ¶ Progenitore Tonāte. auo Joue qui Luciferi pater est. ¶ Curuauit cornu. flexit arcum ex cornu cōfectū: est enī metonymia. ¶ Arūdine. sagitta ex arūdine et calamo fctā. ¶ Uerba tentata. q̄ rhione emittere conata est. ¶ Sequūtur. linguā subaudiamus. ¶ Quā miser ego tunc. fui subaudiat. Cū q̄dā exclamatiōe aūt hec esse runt: ac si diceret. O q̄tū miser ego tunc fui. ¶ O pietas. exclamatio affectui seruiēs. ¶ Delamētat. valde lamētat: vt deamare valde amare dicimus. ¶ Spicula Crabronū. Crabro volatile est: vt vespa marie iuuēcos infestans. ¶ Alasq; pedes. iā em in accipitrē p̄ticept⁹ erat. ¶ Cupidine leti. cupiditate mortis. ¶ Uertice Parnasi pouit. i. p̄tā

Delamētari.
Crabro.

LAPH. ...cem: ac summitatẽ Parnasi ascendit ¶Ab alto saxo. monte. ¶Subitis alis. subito natis. ¶Ora adunca. rostrũ aducũ. ¶Maiores corpore vires: maiores q̃ vt illi tã paruo corpori cõuenirẽt. ¶Nulli satis equus. rapto enĩ vt vit accipiter. Sexdecim aũt accipitrũ genera esse scribit Pli. q̃ si q̃s nosse cupit/ inde petat. Illud sciẽdum apud priscos accipitres mansuescere nõ ɔsuesse: id qđ facile: cum ex aliis/ q̃ de accipitribus scribunt/ tũ ex his Plinij v̇bis colligi põt. In Thraciae parte sup Amphipolim hoies: atq; accipitres societate q̃dã aucupãt. Hi ex sylvis & arundinet excitãt aues: illi supuolãtes deprimũt: rursus captas aucupes diuidũt cũ his. Traditum est missas in sublime ibi excipe eos: & cũ tp̃s sit capture clãgore: ac volat⁹ genere inuitare ad occasiõez. Deniq; Plinius de mãsuet accipitrib⁹ ne vnũ q̃dẽ v̇bũ facit/ neq; q̃ tacitur⁹ si tpe suo i vsu fuissẽt.

Accipiter

¶Fabulae. ix. libri xi Argumentũ.

LACT. ¶Que dũ Lucifero &c. Auctor pastor armẽtoꝝ: quem Peleus ad Ceyca pduxerat/ indicat a lupo/ cui obsisti neq̃ret/ custodẽ interimi: qui vt intellerit famareo Nereidis id sibi accidere: qđ Phoc⁹ ea etate Eaco genit⁹ a se iterisset/ & id p̃rib⁹ q̃ vltione esset ledãdũ: supplicit ab ea petiit: ne vltra pleq̃ret admissũ/ que aliq̃si Thetis sororis mota p̃cib⁹ ne ampli⁹ fera armẽta petẽs seuiret: in saxi eã figurã vertit.

RAPH. ...¶De ɔsor. suo. fratre suo Dedalione. Lupi aũt q̃ Pelei armenta lacerabat: Metamorphosin in

Fecit auem: & subitis pendentem sustulit alis.
Oraq; adũca dedit: curuos dedit vnguib⁹ hamos
Uirtutem antiquam. maiores corpore vires.
Et nunc Accipiter nulli satis equus/ in omnes
Seuit aues aliisq; dolens fit causa dolendi.
¶Que dum Lucifero genitus miracula narrat
De consorte suo: cursu festinus anhelo
Aduolat armenti custos Phoceus Anetor/
Et Peleu/ Peleu: magne tibi nuntius adsum
Cladis ait: quodcunq; ferat: iubet edere Peleus
Pendet & ipse metu trepidi Thrachinius oris.
Ille refert/ fessos ad littora curua iuuencos
Appuleram medio cum Sol altissimus orbe
Tantum respiceret: quantum superesse videret:
Parsq; boum fuluis genua inclinarat harenis:
Latarumq; iacens campos spectabat aquarum.
Pars gradibus tardis illuc errabat/ & illuc.
Namq; alij: celsoq; extant super equora collo.
Tẽpla mari subsunt: nec marmore clara/ nec auro:
Sed trabibus densis/ lucoq; vmbrosa vetusto.
Nereides/ Nereusq; tenent. hos nauita ponti
Edidit esse deos: dum retia littore siccat.
Iuncta palus huic est; densis obsessa Salictis:
Quam restagnantis fecit maris vnda paludem.
Inde fragore graui strepitus/ loca proxima terret
Bellua vasta lupus: syluisq; palustribus exit/
Oblitus & spumis/ & crasso sanguine rictus
Fulmineus: rubra suffusus lumina flamma.
Qui quanq̃ seuit pariter rabieq; fameq;/
Acrior est rabie: neq; enim ieiunia curat
Cede boum/ diramq; famem finire: sed omne
Uulnerat armentum: sterniq; hostiliter omnes.
Pars quoq; de nobis funesto saucia morsu:
Dum defensamus: leto est data. sanguine littus/
Undaq; prima rubet: demugiteq; paludes.
Sed mora damnosa est: nec res dubitare remittit.
Dum superest aliquid: cuncti coeamus ad arma:
Arma capessamus: coniunctaq; tela feramus.
Dixerat agrestis. nec Pelea damna mouebant.
Sed memor admissi Nereida colligit orbam/
Damna suo inferias extincto mittere Phoco.
Inducere arma viros: violentaq; sumere tela
Rex iubet Oeteus: cum quis simul ipse parabat
Ire. sed Halcyone coniunx excita tumultu
Prosilit: & nondum totos ornata capillos:
Disiicit hos ipsos: colloq; infusa mariti:
Mittat vt auxilium sine se/ verbisq; precatur/
Et lachrymis/ animasq; duas: vt seruet in vna.

lin in saxis subterit poeta. ¶Cursu festin⁹ anhelo. hypallage est. Festino siq̃dẽ cursu illũ anhelãtẽ venisse intelligim⁹. ¶Phoce⁹ Anetor. a Phocide ragiõe Phoce⁹: Phocaeusq; declinatur. ¶Et Peleu Peleu. ɔduplicatio subitũ malũ nũtiãti maxime ɔuenitẽs. ¶Trepi. oris trepide nũtiãtis. ¶Pẽdet. suspẽsus licit⁹ est. ¶Tm̃ respiceret. piphrasis meridiei ¶Cãpos latarũ aq̃rũ equor. ¶Gradib⁹. passib⁹ ¶Tẽpla mari subsunt. adsunt: iuxta mare sunt. ¶Edidit. dixit. ¶Huic. luco subintelligatur. ¶Restagnãtis. effluentis Elegãter autem describit locũ luporũ latebris accõmodatũ ¶Inde. ex ea palude. ¶Oblit⁹. infect⁹. Est aũt synegdoche. Rict⁹ enĩ oblitos rictos habẽs intelligitur. ¶Fulmine⁹. instar fulminis oia psternẽs ¶Funesto morsu. mortali. ¶Saucia. vulnerata. ¶Leto data. iterfecta. ¶Defensam⁹. defendere conam⁹. ¶Demugiteq; paludes. mugitu boũ replete. est aũt par ticipiũ cõtra grammatices rõnem formatũ. ¶Remittit. permittit. ¶Arma capessamus. anadiplosis pulchra exhortationi accõmodata. ¶Agrestis. pastor. ¶Admissi. cõmissi: fraterne cedis. ¶Nereida colligit orbẽ. hoc est ratiocinat Psamathẽ nympham Phoci matrẽ filio liberias mittere. ¶Rex Oete⁹. Ceyx rex Trachinis q̃ ɔterminus est Oete monti. A q̃busdã Etheri⁹ legitur: hoc est sydereus et splẽdidus. ¶Excita. euocata ex intima edium parte ac Gyneceo. Significat aũt Halcyonẽ de viri salute quẽ ve-

Demugitus.

Themẽ

Eacides illi.pulchros regina:plosq3
Pone metus plena est promissi gratia vestri.
Nō placet arma mihi cōtra noua monstra mouere
Numen adorandum pelagi est.erat ardua turris.
Arce locus summa:fessis loca grata carinis.
Ascendunt illuc:stratosq3 in littore tauros
Cum gemitu aspiciunt:vastatoremq3 cruento
Ore ferum:longos infectum sanguine villos.
Inde manus tendens in aperti littoris ponti:
Ceruleam Peleus Psamathen:vt finiat iram
Orat:opemq3 ferat.nec vocibus illa rogantis
Flectitur Eacide.Thetis hanc pro ɔiuge supplex
Accepit veniam sed enim irreuocatus:ab acri
Cede Lupus perstat dulcedine sanguinis asper:

¶Lupus in saxum.

Qui lupus Eacide armentum lacerare solebat
Nunc commutato est corpore marmoreus.

Donec inherentem lacera ceruice iuuence
Marmore mutauit.corpus:pariterq3 colorem:
Omnia seruauit.lapidis color indicat illum
Iam non esse Lupum.iam non debere timeri.
¶Nec tamen hac profugū consistere Pelea terra
Fata sinunt.Magnetas adit vagus exul:ꝛ illic
Sumit ab Emonio purgamina cedis Acasto.
Interea:fratrisq3 sui:fratremq3 secutis
Anxia prodigiis turbatus pectora Ceyx:
Cōsulat vt sacras(hominū oblectamina) sortes.
Ad Clariū parat ire Deum.nam tēpla profanus
Inuia cū Phlegyis faciebat Delphica Phorbas.
Consilii tamen ante sui fidissima.certam
Te facit Halcyone:cui protinus intima frigus
Ossa receperunt:buxoq3 simillimus ora
Pallor obit:lachrymisq3 gene maduere profusis.
Ter conata loqui:ter fletibus ora rigauit.
Singultuq3 pias interrumpente querelas:
Que mea culpa:tuam dixit charissime mentem
Vertit:ubi est:que cura mei prior esse solebat:
Iam potes Halcyone securus abesse relicta:
Iā via longa placet:iam sum tibi charior absens:
At puto per terras iter est:tantumq3 dolebo:
Non etiam metuam:cureq3 timore carebunt:
Equora me terrent:ꝛ ponti tristis imago:
Et laceras nuper tabulas in littore vidi.
Et sepe in tumulis sine corpore:nomina legi:
Neue tuum fallax animum fiducia tangat:
Quod socer Hippotades tibi sit:q̄ carcere fortes
Contineat ventos:ꝛ cum velit equora placet
Cum semel emissi tenuerunt equora venti:
Nil illis vetitum est:incommendataq3 tellus

RAPH. ¶Themē(?)tissime amabat:maxie sollicitā esse.¶In vna. nam Halcyones vitā a Ceycis vita pepēdisse exitus fecit manifestū.Eo nāq3 i mari submerso ipsa quoq3 vitā dolore finiuit.¶Eacides illi.inqt verbū:qd facile subaudit:fuit p̄missū.¶Plena est.perfecta atq3 cumulata.¶Numē Pelagi.Psamathe nympha marina.
Turris. ¶Ardua turris.alta.Turris sūt a terrēdis hostib9 dicta videt.¶Fessis loca grata carinis illaz nāq3 naute aspiciētes in portū naues dirigebant:seq3 terreppinquos esse cognoscebāt.¶Inde.ab illa turri.¶In littora.versus littora.¶Aperti ponti.maris late patētis.
Psamathe. ¶Psamathen.Psamathe nympha fuit Nerei filia ꝛ Phoci mater.¶Eacide rogātis.Pelei p̄cātis.illi nāq3 fuerat irata:eoq3 p̄cib9 illi9 nihil mouebat.¶Sed eni irreuocatus ab acri Cede lupus p̄stat.sed eni lup9 ferox:inqt imperterritus p̄stat in acri cede dulcedine sanguinis allect9.¶Marmore mutauit.i marmor.Thetis aūt subaudit.
Lycon. Locus ꝯo ipse quo lup9 i saxū fuit trās mutat9:Lyciō fuit appellat9 ἀπὸ τοῦ λύκου.i.a lupo.

¶Fabule.x.lib. xi.Argumētū.

LACT. ¶Nec iā hac.p̄fugū ɔsistere ꝛc.Ceyx Luciferi filius:p̄digiis agitat9 Miletū ad oraculū Apollinis:qm Delphos Phorbas cū Phlegyis infestabat:ꝯtēdit:ɔiugiq3 Halcyone Eoli filie tradēti p̄fectionē ob desyderiū affirmauit intra alterū mēsem se reuersuruz:qd vt non posset prestare naufragio vitā amisit.Cui9 aduētū cū illa desyderaret.nō respō

dētem temp9 re bestiatoꝛ i dies grauissimo luctu afficeretur:misericordia Iunonis:quam ipsius precibus fatigabat:per quietē somnus eius filius ad idē ꝯū Morphea imitatorē figuraꝝ miss9 est:cui9 frater a diis Iceon:ꝛ ho[m]ib9 Phetetor appellat:ꝛ qui inuarias figuras haberi solitus est.Item Hipathesus Thrachinā ad Halcyonē dimiserat:que coniugē cōperit interiisse.Excusso ergo sopore lumen inferri iussit.Agnitū ꝯo periisse:nouissime ad littus decurrit:vbi illū dimiserat.Et vt naufragi exanime corpus fluctuari proximo littore ꝯspexit i figurā volucris Eolia cessit:que ab eius noīe vocat.in eandem speciē corpus Ceycis est versum.Ne volucres hyberno tempore per septem dies in mare nidū ponūt:pullosq3 qui calus suoꝝ matorum deplorēt:in littore exponūt.
RAPH. ¶Magn.adit.Magnetes ꝯp̄ti sūt Thessalie eq̄tū domitores clarissimi.
Magnetes. ꝺ qb9 Lucā.l.vi.Et magnetes eq̄s:Minye gēs cognita remis.Magnesia ꝯo est regio thessalie.
Magnesia. Est etiā magnesia vrbs iuxta meādrū ꝛ regio a Magnete dicta.
Acastus. ¶Ab Emon.Aca.Acast9 rex fuit thessalie Pelie filius vt ex Sene.Medea colligit.Is vxorē duxit creteidē:vl(vt q̄dā aiūt)hippolytē:
Creteis. q̄ q̄dē Pelei amore capta ē.Spta aūt illū marito accusauit q̄ se ꝺ stupro intēpellasset.q̄re acast9 Peleū iāq3 ad vēatōez i pelio mōtē ex vrbe eduxit:alliq3 pēt9 i ermē reliq̄t vt a feris iterferet:sz mercuri9 vl chirō(sz aliq̄a)illi ē opitulat9 dditq3 ēsez a vulcano fabricatū q̄ ꝛ feras occur

rētes

Omnis: ⁊ omne fretũ est: celi quoqꝫ nubila vexãt:
Excutiuntqꝫ feris rutilos concursibus ignes.
Quo magis hos noui (nam noui) ⁊ sepe paterna
Parua domo vidi / magis hos reor esse timẽdos.
Quod tua si flecti precibus sententia nullis
Chare potest cõiunx: nimiumqꝫ es certus eundi:
Me quoqꝫ tolle simul. certe iactabimur vna.
Nec nisi / que patiar / metuam: pariterqꝫ feremus
Quidquid erit: pariter sup equora lata feremur
Talibus Eolidis dictis / lachrymisqꝫ mouetur
Sydereꝰ coniunx. neqꝫ eñi minor ignis in ipso est.
Sed neqꝫ proposito Pelagi dimittere cursus:
Nec vult Halcyonen in partem adhibere pericli:
Multaqꝫ respondit timidum solantia pectus.
Non tamen idcirco causam probat. abdidit illis
Hoc quoqꝫ lenimen: quo solo flexit amantem
Longa quidẽ est nobis omnis mora. sed tibi iuro
Per patrios ignes (si me modo fata remittant)
Ante reuersurum: q̄ Luna bis impleat orbem.
His vbi promissis spes est admota recursus:
Protinus eductam naualibus / equore tingi:
Aptariqꝫ suis pinum iubet armamentis.
Qua rursus visa veluti presaga futuri
Horruit Halcyone: lachrymasqꝫ amisit obortas: ⁊
Amplexusqꝫ dedit: tristisqꝫ miserrima tandem
Ore vale / dixit: collapsaqꝫ corpore toto est.
At iuuenes querente moras Ceyce / reducunt
Ordinibus geminis ad fortia pectora remos:
Equaliqꝫ ictu scindunt freta. sustulit illa
Humentes oculos: stantemqꝫ in puppe recurua:
Concussaqꝫ manu dantem sibi signa maritum
Prima videt: redditqꝫ notas. vbi terra recessit
Longius: atqꝫ oculi nequeunt cognoscere vultus:
Dum licet: insequitur fugientem lumine pinum.
Hec q̃qꝫ / vt haud poterat spacio summota videri:
Uela tamen spectat summo fluitantia malo.
Ut nec vela videt: vacuum petit anxia lectum:
Seqꝫ toro ponit. renouat lectusqꝫ / locusqꝫ /
Halcyones lachrymas: ⁊ q̄ pars admonet: absit.
Portubus exierant: ⁊ mouerat aura rudentes:
Obuertit lateri pendentes nauita remos:
Cornuaqꝫ in summa locat arbore: totaqꝫ malo
Carbasa deducit / venientesqꝫ accipit auras.
Aut minus / aut certe mediũ non amplius equor.
Puppe secabatur: longeqꝫ erat vtraqꝫ tellus:
Cum mare sub noctem tumidis albescere cepit
Fluctibus: ⁊ preceps spirare valentius Eurus.
Ardua iamdudum demittere cornua rector

Raph. ☞ Fratres interfecit: ⁊ in vrbem reuersus Acasti vxorem: ipsumqꝫ Acastum (vt quidã aiunt) interemit. ¶ Interea fratrisqꝫ sui Ceyx / Luciferi filius fratris casu admoduz sollicitus ad Clarium oraculum consulendum ire cum vellet: diu ab Halcyone vxore sua retardatus. Cum vero illi promisisset se intra duos menses reuersurum: abire permissus est. Sed in Egeo tempestate deprehẽsus / naufragiũ fecit: nauiqꝫ amissa vna cum socijs submersꝰ: quez vxori pmiserat reditum: prestare nõ potuit. Uxor aũt cũ quotidie pro mariti salute Diis omnibus: Junoniqꝫ i primis solueret: opera illius per somnum admonita est: maritũ in mari perisse. Quare expergefacta ad littus vnde soluerat maritꝰ accessit. ac dũ infortunia sua q̄reretur: cadauer i mari lõgiꝰ accessit: q̄ cuz mariti esse cognouisset ad illudqꝫ p vndas exilire vellet: i auez Halcyonẽ conuersa / ad os mariti aduolauit: q̄ miseratione Deorum pie vxoris oscula sentiens in eiusdẽ generis auez ipse q̄qꝫ fuit trãsfiguratus. Ab his autẽ aulbꝰ piũ. dies Halcyonũ sunt dicti: q̄bus mare quietum est. Naz tẽpore brume nidificant: ac dũ et excludãt pullos et educent / mare omni tẽpestate caret. ¶ Anxia pectora turbatus: synegdoche poetica: hoc est sollicitũ aĩz ⁊ turbatum hñs. ¶ Prodigijs: ista fuit. cuiꝰ filia Diane sagitta subito fuerat interfecta. ¶ Fratremqꝫ secutis: q̄ i accipitrẽ fuerat ɔmutatꝰ. ¶ Hominũ oblectamina: mortaliũ oblectamẽta: nõ infortunioꝝ remedia.

media. ¶ Ad Clarium Deũ: ad oracula Clarij Apollinis: q̄ oli in Lycia fuerũt. Nã Claros vrbs ẽ Lycie apollis oraculo clarissima. ¶ Nã tẽpla Delphica: tacite obiectiõi occurrit. ¶ Profanꝰ phorbas. Phorbas phlegyaꝝ rex fuisse phibet: ac ꝯ Delphos bellum suscepisse. Phlegye autẽ ppli fuerunt Thessalie aduersus Deos impij: q̄ tãdẽ a Neptuno diluuio immisso fuerẽt deleti. ¶ Profanꝰ: sacrilegus: q̄a nulla sacroꝝ curã tãgebat. ¶ Te facit certaz: in soluta õrone certiorẽ diceremus. est aũt apostrophe ad Halcyonẽ. ¶ Cui ptinꝰ intima frigus Ossa receperũt: id est q̄ statim tremere cepit. ¶ Receperũt: ɔceperũt: traxerũt. ¶ Obit occupat. ¶ Rigauit madefecit. Eleganter aũt effingit mores vxoris maritũ efficacit dsmãtis. ¶ Pias q̄relas: a pio amore pueniẽtes lamẽtationes. ¶ Uertit: ɔuertit: cõmutauit. ¶ Securus. sine vlla metu cura. ¶ Tristis imago põit: aspa facies maris. ¶ In tumulis: sepulchris. ¶ Sine corpe: erãt nãqꝫ Cenotaphia: hoc ẽ inania sepulchra. ¶ Hippotades: Eolus Hippote Troiani nepos: filius aũqꝫ fuit Jouis ex Segesta Hippote filia. ¶ Placet: mitigat. ¶ Incõmutata sic q̃dẽ legebat: sed nihil sensui cõuenire videt: Incõmendata pro marie q̄drare: vt intelligamus neqꝫ terrã / neqꝫ mare vẽtis esse cõmẽdata: sz violẽter pturbari atqꝫ vastari. ¶ Excutiuntqꝫ feris ex ɔcursu nubiũ vt scribunt physici fulmina gñantur. ¶ Rutilos ignes: fulmia. ¶ Eolidis: halcyões eoli filie.

Claros. Phorbas. Phlegye. Profanus. Facere certum. Hippotades.

☞ ¶ Insula

Clamat:ꝛ antennis totum subnectite velum.
Hic iubet. impediunt aduerse iussa procelle.
Nec sinit audiri vocem fragor equoris vllam.
Sponte tamen properant. alij subducere remos.
Pars munire latus. pars ventis vela negare.
Egerit hic fluctus: equoꝛq̨ refundit in equoꝛ.
Hic rapit antennas. que dum sine lege geruntur:
Aspera crescit hyems: omniq̨ a parte feroces
Bella gerunt venti: fretaq̨ indignantia miscent.
Ipse pauet: nec se quis sit status/ ipse fatetur
Scire ratis rectoꝛ. nec quid iubeatue: velitue.
Tanta mali moles: tantoq̨ potentioꝛ arte est.
Quippe sonant clamoꝛe viri. stridoꝛe rudentes.
Undarum incursu grauis vnda. tonitribus ether.
Fluctibus erigitur: celumq̨ equare videtur
Pontus:ꝛ inductas aspergine tangere nubes.
Et modo cum fuluas ex imo vertit harenas:
Concoloꝛ est illis. Stygia modo nigrioꝛ vnda:
Sternitur interdum: spumisq̨ sonantibus albet.
Ipsa quoq̨ his agitur vicibꝰ Trachinia puppis.
Et nunc sublimis veluti de vertice montis
Despicere in valles: imumq̨ Acheronta videtur.
Nunc vbi demissam curuum circunstetit equoꝛ:
Suspicere inferno summum de gurgite celum.
Sepe dat ingentem fluctu latus icta: fragoꝛem.
Nec leuius pulsata sonat: q̄ ferreus olim
Cum laceras aries: ballistaue concutit arces.
Utq̨ solent sumptis incursu viribus/ ire
Pectoꝛe in arma feri: protentaq̨ tela leones:
Sic vbi se vētis commiserat vnda cohoꝛtis:
Ibat in arma ratis: multoq̨ erat altioꝛ illis.
Iamq̨ labant cunei: spoliataq̨ tegmine cere
Rima patet: pꝛebetq̨ viam letalibus vndis.
Ecce cadunt largi resolutis nubibus imbꝛes.
Inq̨ fretum credas totum descendere celum.
Inq̨ plagas celi tumefactum scandere pontum.
Uela madent nimbis. ꝛ cum celestibꝰ vndis
Equoꝛce miscentur aque. caret ignibus ether:
Cecaq̨ nox premitur tenebꝛis hyemisq̨: suisq̨:
Discutiunt tamen has: pꝛebentq̨ micantia lumē
Fulmina. fulmineis ardescunt ignibus vnde.
Dat quoq̨ iam saltus intra caua texta carine
Fluctus. ꝛ vt miles numero pꝛestantioꝛ omni
Cum sede assiluit defense mentibus vꝛbis.
Spe potitur tandem. laudisq̨ accensus amoꝛe
Inter mille viros: murum tamen occupat vnus.
Sic vbi pulsarunt celsi latera ardua fluctus:
Uastius insurgens decime ruit impetus vnde.

Raph. ☞ ¶ Ignis amoꝛ. ¶ Propositos pelagi cursus: ppositū ac deliberatā nauigationē. ¶ Non tñ idcirco cām pbat: hoc est nō tñ idcirco coniugi psuadet: vt se discedere permittat: neq̨ discessum suum egre ferat. ¶ Per pꝛiores ignes. p Luciferi splēdorē. ¶ Quā luna bis īpleat oꝛbē: q̄ duo transeant menses. ¶ Recursus: velocis reditꝰ. ¶ Equoꝛe tingi: in equoꝛ deduci. ¶ Pinū. nauē ex pino confectam. ¶ Ueluti presaga: tāq̄ psentiēs malū futurū. ¶ Collapsa coꝛpe toꝛa est: semimoꝛtua in terrā cecidit. ¶ Querente moras Ceyce: lachrymis eñ vxoris motus discedebat inuitus. ¶ Oꝛdinibus geminis: nā bi remis erat. Ad foꝛtioꝛa coꝛpoꝛa: gestū exprimit remigātiū. ¶ Equali ictu: eq̄li pcussiōe. ād eñ exigit ars remigandi. ¶ Ubi terra recessit Longius: hoc ex vulgari sensu dictū est. neq̨ ei terra cū sit imobilis recedere pōt: Quis abeunte naue refugere videat. ¶ Dum licet: dū pōt. ¶ Fluitātia vela: se motantia. ¶ Uacuū lectū: marito carēte. ¶ Que pars absit: nā optima ps lecti aberat maritus. ¶ Poꝛtubus exierāt: e poꝛtu egressi erāt. ¶ Aura: ventus. ¶ Rudētes funes sunt nautici rudētes a strepitu: quē vēto agitati emittunt: dicti. Rudere nāq̨ quod asinoꝛū est pꝛopꝛiū videtur. ¶ Obuertit: conuertit. ¶ La teri: in latꝰ. ¶ Coꝛnua: antennarum. ¶ In summa locat arboꝛe: in summitate arboꝛis collocat a ponit. Id autem fieri solet: cum secū dus flare ceperit vētus. ¶ Carbasa. vela. ¶ Deducit. detra

Rudētes.

hit. ¶ Malo: arboꝛe nauis. ¶ Utraq̨ tellus: et a qua discesserat: et quā petebat Ceyx. ¶ Sub noctem: ppe noctem: signum est autem maxime tempestatis future cum vnde albescere videntur. ¶ Preceps Eurus: violētus. ¶ Ualentius: vehementius ¶ Ardua coꝛnua: alta. ¶ Procelle vētoꝛū īpetꝰ. Est eñ pcella (vt Seruius tradit) vis vēti cū pluuia. dicta q̄ omnia percellat et concutiat. ¶ Fragoꝛ: strepitus. ¶ Pars munire latus: ne aqua ingrediat. ¶ Pars vētis vela negare: vela complicare. ¶ Egerit: eycit. ¶ Equoꝛ: a quā maris. ¶ Refundit: reūcit. ¶ Rapit: celeriter dirahit. ¶ Sine lege: sine oꝛdie. ¶ Ab omni parte: ab oꝛiente ꝛ occidēte: a septentrione ꝛ meridie. ¶ Freta indignantia: tumescentia. ¶ Miscēt: perturbant. ¶ Nec se quis sit status: ipse fatetur Scire ratis rectoꝛ. oꝛdo est et sensus. Et ipse rectoꝛ ꝛ gubernatoꝛ nauis: fatetur se nescire quis: et qualis rerum status: aut qd iubere: velleue debeat. ¶ Tanta mali moles: magnitudo. Est autē acclamatio qua tēpestatis seuitia denunciatur. ¶ Quippe sonant: nāq̨ strepunt. Ea vero omnia describit elegantissime que in magnis tempestatibus euenire solent. ¶ Incursu: impulsu. ¶ Erigitur: extollitur. ¶ Aspergine: aspersione. ¶ Concoloꝛ est illis: eundem cum ipsis harenis habet coloꝛez. ¶ Sternitur interdū: stratū videtur ꝛ equale. ¶ Agitur: agitatur. ¶ His vicibus. mutationibus. ☞ ¶ Despic

Procelle

Achero.

☞ ¶Despicere. deorsū aspicere: interdū ɔtēnere significat. ¶Imū Acheronta infernū. Est enī Acheron vn⁹ ex inferni fluuijs ¶Suspicere. sursuz aspicere. Aliqñ mirari significat ¶Icta latus. in latere ꝑcussa. synegdoche est poetica ¶Pulsata. ꝑcussa. ¶Ferre⁹ aries. instrumētū est bellicū aries: q̄ psci ad diruendos muros vtebant. ¶Ballistaue. ballista q₃ instrumētū est bellicū: quo saxa lōge emittunt. ¶Incursu. ipetu. ¶Protēta. porrecta. ¶Inerma ratis. i nauis istrumēta: armamēta. ¶Multoq₃. multo q̄ꝫ nauis erāt altiores. ¶Cere. pice q₃ qua naues itegūt. ¶Letalib⁹ vndis. mortiferis aquis. ¶Scādere. ascēdere. ¶Caret ignib⁹ eth. syderib⁹ ether carere videbat: q̄ nulla apparebant. ¶Cecaq₃ nox. obscura. ¶Discutiūt. depellunt. ¶Ardescunt. splendescūt. ¶Intra caua texta. itra ɔcauitatē carine. ¶Omni nūero. omni multitudine. ¶Menib⁹. in muros. ¶Spe potitur tādē. hoc est tādem voti sit cōpos: i murū q̄ ascēdit. ¶Decime vnde. maxime atq₃ vastissime. Nā decia q̄q₃ vnda maxima esse videt. vt Ouidi⁹ in primo de tristib⁹ libro testat. cuz inq̄t. Qui venit hic fluct⁹: fluct⁹ supeminet oēs: Posterior nono est vndecimoq₃ prior. Hinc factum est vt decimū: decumanūq₃ p maximo amplissimoq₃ acciperet: vt dcumana porta in castris maxima: vt q̄ ab hostib⁹ foret auersa: z dcumana scuta amplissima: z decumanus in agro limes q̄ lōgissim⁹ z maxim⁹ foret. ¶Vasti⁹. validi⁹. ¶Absistit. desistit.

Suspicere.

Aries.

Ballista.

Decima vnda.

Decumanus.

Nec prius absistit fessam oppugnare carinam:
Quam velut in capte descendat menia nauis.
Pars igitur tentabat adhuc inuadere pinum.
Pars maris int⁹ erat. trepidāt haud segni⁹ omnes:
Quam solet vrbs/aliis murum fodientib⁹ extra:
Atq₃ aliis murum trepidare tenentibus intus.
Deficit ars/animiq₃ cadunt/totidemq₃ videntur
Quot veniūt fluct⁹: ruere/atq₃ irrumpere mortes.
Nō tenet hic lachrymas. stupet hic vocat ille q̄bꝰ tōs
Funera/quos maneant. hic votis numen adorat:
Brachiaq₃ ad celum: q̄ non videt/irrita tollens
Poscit opem. subeunt illi/fraterq₃/parensq₃.
Huic cū pignorib⁹ dom⁹. z quod cuiq₃ relictū est.
Halcyone Ceyca mouet. Ceycis in ore
Nulla nisi Halcyone est: z cum desyderet vnam:
Gaudet abesse tamen. patrie quoq₃ vellet ad oras
Respicere: inq₃ domum supremos vertere vultus:
Verum vbi sit nescit. tanta vertigine pontus
Feruet: z inducta piceis e nubibus vmbra
Omne latet celum/duplicataq₃ noctis imago est.
Frangitur incursu nimbosi turbinis arbor.
Frangitur z regimen: spoliisq₃ animosa superstes
Unda velut victrix: sinuataq₃ despicit vndas.
Nec leuius q̄ si quis Athon/Pindumq₃ reuulsos
Sede sua/totos in apertum euerteret equor:
Precipitata cadit: pariterq₃ z pondere/z ictu/
Mergit in ima ratem. cū q̄ qua pars magna virorū
Gurgite pressa graui: neq₃ in aera reddita/fato
Functa suo est alij partes/z membra carine
Trūca tenēt. tenet ipse manu: qua sceptra solebat
Fragmina nauigij Ceyx. socerumq₃/patremq₃
Inuocat (heu) frustra. sed plurima nantis in ore
Halcyone coniunx illam meminitq₃/refertq₃.
Illius ante oculos/vt agant sua corpora fluctus.
Optat: z exanimis manibus tumuletur amicis.
Dum natat: absentē: quoties sinit hiscere fluctus:
Nominat Halcyonen ipsisq₃ immurmurat vndis.
Ecce super medios fluctus niger arcus aquarum
Frangitur: z rupta mersum caput obruit vnda.
Lucifer obscurus: nec quem cognoscere posses:
Illa nocte fuit. quoniamq₃ excedere celo
Non licuit: densis texit sua nubibus ora.
Eolis interea tantorum ignara malorum
Dinumerat noctes: z iam quas induat ille/
Festinat vestes: iam quas vbi venerit ille:
Ipsa gerat. reditusq₃ sibi promittit inanes.
Omnibus illa quidem superis pia thura ferebat
Ante tamen cunctos Iunonis templa colebat.

stit. ¶Velut in menia. similitudo est a capi; v. dic⁹ supra: significat aūt fluct⁹ partē intra nauē irrupisse. ¶Penū nauez. ¶Trepidāt. timent. ¶Haud segni⁹. nō min⁹. Pulchra aūt simlitudine expmit timorē nautarū a tēpestate dephēsoꝝ. ¶Tenētibus. defendētibus. ¶Deficit ars. tēpestati ars succūbit. ¶Irrūpere. cū impetu itrare. ¶Nō tenet h lachrymas. ali⁹ iqt lachrymat: alius stupet: attonitusq₃ videt. ¶Funera q̄s maneāt. q exequiarū honore non priuent. ¶Hic votis numē adorat. alius inq̄t diis vota facit. ¶Subeūt illi. i mētem veniūt. ¶Cum pignorib⁹. cum liberis. ¶Tāta vertigine. euersione: pturbatione. Est aūt acclamatio qua marinus tēpestas declarat. ¶Piceis e nubibus. nigris: aqua plenis. ¶Incursu. ipetu. ¶Turbinis. venti violentioris. ¶Regimen. gubernaculū. ¶Superstes. superās: supextās. ¶Sinuata. in sinū coacta: cōuoluta. ¶Quā si quis Athon: Pindūue. montes esse Macedonie Athō: z Pindum Thessalie: superi⁹ dixim⁹. ¶Precipitata. ipulsa vētis. ¶Et ictu. ipulsu. ¶In ima. i profundū. ¶Fūcta suo fato. mortua ē. Ex snia aūt stoicorum hoc ait: q̄ oia fato fieri putant. ¶Et mēbra frusta abrupta. ¶Socerū. Eoluz. ¶Patrēq₃. Luciferꝫ. ¶Exanimis. mortuus. ¶Tumulet. sepeliat. ¶Hiscere. os apire. ¶Ecce sup medios. repētini mali fere significatiua est hec pticula ecce. ¶Niger arc⁹. nubes nigra z aq̄rū plena atque filis. ¶Mersuz obruit. hoc est obruit.

Irrūpere.

Stoicorū dogmata.

Ecce.

Proqꝫ viro: qui nullus erat: veniebat ad aras.
Utqꝫ foret sospes coniunx suus: vtqꝫ rediret
Optabat: nullamqꝫ sibi preferret. at illi
Hoc de tot votis poterat contingere solum.
At Dea non vltra pro functo morte rogari
Sustinet: vtqꝫ manus funestas arceat aris:
Iri mee dixit fidissima nuntia vocis
Vise soporiferam Somni velociter aulam.
Extinctiqꝫ iube Ceycis imagine mittat
Somnia ad Halcyonen veros narrantia casus.
Dixerat. induitur velamina mille colorum
Iris: ⁊ arcato celum curuamine signans
Tecta petit iussi sub nube latentia regis.
Est prope Cimerios longo spelunca recessu
Mons cauus. ignaui dom⁹/ ⁊ penetralia Somni.
Quo nunq̄ radiis oriens/ mediusue/ cadensue/
Phebus adire potest. nebule caligine mixte
Exhalantur humo dubie crepuscula lucis.
Non vigil Ales ibi cristati cantibus oris
Euocat Auroram. nec voce silentia rumpunt:
Sollicitiue Canes: Canibusue sagacior Anser.
Non fera/ non pecudes/ non moti flamine rami/
Humaneue sonum reddunt conuitia lingue.
Muta quies habitat. saxo tamen exit ab imo
Riuus aque Lethes: per quē cū murmure/ labens
Inuitat somnos crepitantibus vnda lapillis.
Ante fores antri fecunda papauera florent:
Innumereqꝫ herbe: quarum de lacte/ soporem
Nox legit: ⁊ spargit per opacas humida terras.
Ianua ne verso stridorem cardine reddat:
Nulla domo tota. custos in limine nullus.
In medio torus est Hebeno sublimis in antro
Plumeus. vnicolor. pullo velamine tectus:
Quo cubat ipse Deus membris languore solutis.
Hunc circa passim varias imitantia formas
Somnia vana iacent totidē/ quot messis aristas:
Sylua gerit frondes: eiectat littus harenas.
Quo simul intrauit: manibusqꝫ obstantia/ virgo
Somnia dimouit. vestis fulgore reluxit
Sacra domus: tardaqꝫ Deus grauitate iacentes
Vix oculos tollens/ iterumqꝫ/ iterumqꝫ relabens:
Summaqꝫ percutiens nutanti pectora mento
Excussit tandem sibi se: cubitoqꝫ leuatus
Quid veniat (cognouit enim) scitatur. at illa.
Somne quies rerum/ placidissime somne Deorū
Pax animi/ quem cura fugit. qui corpora duris
Fessa ministeriis mulces: reparasqꝫ labori:
Somnia: que veras equant imitamine formas:

RAPH. ¶Eruit ⁊ submersit. ¶Nō licuit. nō potuit. Neqꝫ enim sydera per noctē celū relinquere possunt: ac ne interdiu quidem ¶uis videantur. ¶Texit. cooperuit: ne videret filiū percuntē. ¶Eolis. Halcyone Eoli filia. ¶Festinat vestes. festinanter fuit a facit. ¶Pia thura ferebat. pie sacrificabat. ¶Qui nullus erat. q̄ nō erat. neqꝫ enim mortui esse dicuntur. ¶Hoc solum. vt nullā aliā ipsi pferret.

Somnij domus. ¶Manus funestas. funere et morte mariti pollutas. ¶Mee vocis. meorum verborum ⁊ mandatorum. ¶Vise. ad videndū vade. Describit autē ⁊ somnum deū: ⁊ somni aulā. ¶Soporiferam aulā. soporē ⁊ somnū afferentē: atqꝫ inducentem. ¶Somni. dei soporis. ¶Arcato. in arcus similitudinem figurato.

Cimerij. ¶Est prope Cimerios. Cimerij (vt Strabo atqꝫ Sext⁹ scribūt) populi fuerūt iuxta Baiahs habitantes subterranea domicilia: vbi sacra Plutonia fiebāt. Dabāturqꝫ ab his respōsa atqꝫ inde faciebāt questū. Cōueniebāt enim aduene aliquid audituri: qui ducebantur in cauernas illas: quas nec oriēs nec occidēs sol aspiciebat: vt scribit in odyssea Homerus. Hi a quodam rege deleti fuerunt: cum oraculi fides parū successisset. Alij scribunt Cimerios populos esse in Asia Amazonib⁹ proximos: qui ex vltimo venerint occidēte.

Somnij descriptio. Iuxta Cimerios Sōni aulam esse fingit poeta: quam vt omnia: vna cū Sōno ⁊ Insomniis elegantissime describit. ¶Ignaui. inertis: pigri. ab effectu q̄ ignauos ⁊ pigros homines reddat. ¶Quo nunquam. pulchra poete phātasia. Solis enim radij somnum auertunt. tenebre autē alliciunt. ¶Exhalātur. emittuntur.

Crepusculum. ¶Dubie lucis. crepusculi est interpretatio. Nam crepusculum est dubia lux. ¶Ales cristati oris. periphrasis est galli. Nihil autem in aula Somni esse poeta ait: quo turbari somnus possit. Omnia vero adesse que sonum ipsū allicere valeant. ¶Unda labens. murmure siquidē aque somni efficiūtur suaues. ¶Canibusqꝫ sagacior anser. id maxime tum fuit compertū: quo tempore Capitoliū a Gallis obsidebatur. Canibus enim quiescentibus anserum clangore excitati custodes Gallos iam Capitolium ingressos: ex arce deturbarunt. ¶Lethes. nomen illi aque conueniens. Lethe nanque obliuio interpretatur. Dormientes autem omnium obliti videntur. ¶Fecunda papauera. multorum seminū fertilia: que somnū maxime inducunt: vnde et soporiferū papauer vocatur. ¶Stridorem reddat. strepitum faciat.

Hebenus. ¶Hebeno ex hebeni nigro ligno confectus. ¶Hebenus autem arbor est Indica: cuius lignum natura est nigrum. Scite vero poeta Somni lectum nigrū esse fingit: pullus nāqꝫ color somnum hominibus allicit. ¶Vix oculos tollens. Eleganter vero gestus describit poeta eorum qui graui

Raph. ...graui somno premuntur. Est autem prosopeia: lei enim corpore carenti corpus attribuit. ¶ Cognouit cū illā venisse subaudiamus. est autem parenthesis. ¶ Cubitoq3 leuat9: innixus. neq3 enim aliter caput poterat sustinere Somnus ¶ Scitatur. rogat. ¶ At illa. respōdit vel simile verbū est subaudiendum. ¶ Somne quies rerū. elegās Somni descriptio. ¶ Quē cura fugit scire: qui enim curis premuntur/dormire nō possunt. ¶ Mulces. fo|ues. ¶ Labori. ad laborem. ¶ Herculeam Trachina. ab Hercule edificatā: excultāq3: vt paulo āte diximus. ¶ Regis. Ceycis. ¶ Simulachra naufraga. simulachra naufragij a ceyce facti. ¶ Fingāt. effingāt. exprimant. ¶ Uim soporis somni violentiā. ¶ At pater e populo. Somno Deo multos esse filios poeta fingit e qb9 tres a noiat: qb9 facultas est se in varias figuras transmutādi. ¶ E pplo. e turba 7 multitudine. ¶ Mille. finitū numerū pro infinito posuit. ¶ Simulatoremq3 figure morphea: Morpheus ἀπὸ τῆς μορφῆς: hoc est a forma dr forme simulator. ¶ Hūc Icelon superi. Icelos similis trāsfertur. quo quidem nomine is eleganter appellatur. qui se oībus animalibus similē exhibere pōt. Icelon autē per l scribendū est. quāuis Icon vulg9 grāmaticorū hactenus legerit. ¶ Mortale Phobetora vulgus. Phobetor terrefactor interpretari potest. Sic autē est legendum: quāuis corrupte Phebetora in exemplarib9 legatur. ¶ Etiam

Herculeam Trachina iube sub imagine regis:
Halcyonen adeāt simulachraq3 naufraga fingāt.
Imperat hoc Iuno postq̄ mandata peregit:
Iris abit: neq3 enim vlterius tollerare soporis
Uim poterat: labiq3 vt somnum sensit in artus:
Effugit: 7 remeat: per quos modo venerat/arcus.

¶ Morpheus somni filius.
Humani generis simulator somne propago
Sum tua: 7 humanas dignus adire domos.

At pater e populo natorum mille suorum
Excitat artificem: simulatoremq3 figure
Morphea: non illo iussos solertius alter
Exprimit incessus: vultumq3/sonumq3 loquēdi.
Adijcit 7 vestes/7 consuetissima queq3
Uerba: sed hic solus homines imitatur. at alter

¶ Phobetor 7 Phantasos somnij filij.
Fit draco: fit volucris: tigris: ita cornu Phobetor
Phantasos 7 tellus: fit lapis arbor aqua.

Fit fera: fit volucris: fit longo corpore serpens.
Hūc Icelon Superi. mortale Phobetora vulgus
Nominat. est etiam diuerse tertius artis
Phātasos. ille in humū/saxūq3/vndāq3/trabēq3/
Queq3 vacant anima: fallaciter omnia transit.
Regibus hi/ducibusq3/suos ostendere vultus
Nocte solent. populos alij/plebemq3 pererrant.
Preterit hos senior. cunctisq3 e fratribus/vnum
Morphea/q̄ peragat Thaumātidos edita: Sōn9
Eligit: 7 rursus molli languore. solutus/
Deposuitq3 caput: stratoq3 recondidit alto.

¶ Morpheus in Ceycen.
Fluctibus equoreis sub imagine misit adeunti.
Morphea Ceycis somnus in Halcyonen.

Ille volat/nullos strepitus facientibus alis
Per tenebras: intraq3 more breue tēpus/in vrbem
Peruenit Emoniam: positisq3 e corpore pennis
In faciem Ceycis abit: sumptaq3 figura
Luridus exanimi similis: sine vestibus vllis
Coniugis ante torum misere stetit. vda videtur
Barba viri: madidisq3 grauis fluere vnda capillis
Tum lecto incumbens fletu super ora profuso
Hec ait. agnoscit Ceyca miserrima coniunx?
An mea mutata est facies nece? respice/nosces:
Inuenies q3 tuo pro coniuge cōiugis vmbram
Nil opis Halcyone nobis tua vota tulerunt.
Occidimus: falso tibi me promittere noli.
Nubilus Egeo deprendit in equore nauem
Auster: 7 ingenti iactatam flamine soluit.
Oraq3 nostra tuum frustra clamantia nomen
Implerunt fluctus: non hec tibi nuntiat auctor
Ambiguus. non ista vagis rumoribus audis.
Ipse ego fata tibi presens mea naufragus edo.

etiā diuerse tertius artis Pantasos. Latini quidē sic legunt: sed minus recte: cum id nomē a grecis nō agnoscatur. Phantasos autē qui imaginator trāsferri pōt: forsitā ab Ouidio fuit script9 φαντάσομαι quā q: vnde Phantasos deriuatur: imaginari significat. Eleganter autem hoc nomine donat: qui hāc hominib9 immittit imaginationem: vt sibi per somnum videantur videre vndā/saxū/trabē/aliudue q̄d inanimatorum. ¶ Uacant. carent. ¶ Thaumantidos edita. Iridis iussa Thaumantis filie. ¶ Somnus. somni Deus. ¶ Molli languore suaui sopore. ¶ Strato. lecto. ¶ In vrbem Emoniam. Trachina. ¶ In faciem Ceycis abit. in figuram Ceycis se conuertit. ¶ Luridus. niger. ¶ Uda. humida. ¶ Tua vota. tue preces. ¶ Falso. vane. ¶ Egeo in equore. Egeum dictum est ab insula quam Egas vocat Homerus Neptuno dicata: i qua neminē sa .est dormire propter phantasmata: vt inquit Nicocrates. Alij dicunt a Neptuno Egeum Pelagus fuisse denominatū. Utenim Pherecydes ait. Is Deus Egeus vocatur. Quod vero Nicocrates ait ab Egeo/qui se in illud mare ex arce Athenaruz precipitauit Egeum esse dictū falsum est. Longe nāq3 a mari distat. Egeum quidē nūc vulgo Archipelagus vocat. ¶ Soluit. dissoluit: resoluit. ¶ Ambiguus. dubius. ¶ Uagis. incertis. ¶ Mea fata. meam mortem: mea infortunia. Egeum.

¶ Lugu-

Surge age: da lachrymas: lugubriaq; idue: nec me
Indeploratum sub inania Tartara mitte.
Adjicit his vocem Morpheus: quam cōiugis illa
Crederet esse sui: fletus quoq; fundere veros
Visus erat: gestumq; manus Ceycis habebat.
Ingemit halcyōe. lachrymas mouet: atq; lacertos
Per somnū/corpusq; petens/amplectitur auras.
Exclamatq; mane. quo te rapis? ibimus vna.
Voce sua/specieq; viri turbata/soporem
Excutit: & primo si sit circūspicit illic:
Qui modo visus erat (nam moti voce ministri
Intulerant lumen) postq̄ non inuenit vsquam:
Percutit ora manu: laniatq; a pectore vestes.
Pectoraq; ipsa ferit: nec crines soluere curans
Scindit: & altrici/que luctus causa/roganti/
Nulla est Halcyone/nulla est ait/occidit vna
Cum Ceyce suo: solantia tollite verba.
Naufragus interijt/vidi/agnouiq; manusq;/
Et discedentem cupiens retinere/tenenti
Umbra fuit: sed & vmbra tamen manifesta: virīq;
Vera mei. non ille quidem: si queris: habebat
Assuetos vultus: nec quo prius ore nitebat.
Pallentem/nudumq;/& adhuc humente capillo
Infelix vidi. stetit hoc miserabilis ipso
Ecce loco: & querit vestigia si qua supersint.
Hoc erat/hoc animo quod diuinante timebam:
Et ne me fugiens ventos sequerere/rogabam.
At certe vellem: quoniam periturus abibas:
Me quoq; duxisses. fuit ah/fuit vtile/tecum
Ire mihi. neq; enim de vite tempore quidq̄
Non simul egissem: nec mors discreta fuisset.
Nunc absens perij/iactor quoq; fluctibus absens.
Et sine me/te pontus habet. crudelior ipso
Sit mihi mens pelago: si vitam ducere nitar
Longius: & tāto pugnam superesse dolori.
Sed neq; pugnabo: nec te miserande relinquam.

RAPH. ¶ Lugubria. vestes luctui cōuenientes. ¶ Inania tartara. vacua/neq; enim anime: vt que sunt incorporee accupāt locum. Tartar⁹. Tartarus aūt locus est apud inferos pfundissim⁹. ¶ Lachrymas mouet. lachrymas amittit. ¶ Mane. expecta. ¶ Quo te rapis. quo fugis. ¶ Excutit. expellit. ¶ Si sit illic: an sit illic vbi visus fuerat marit⁹. ¶ Nam moti voce ministri. hac parenthesi exponit poeta: q̄ modo Halcyone circūspexerit: an illic eēt maritus quem per somnū videre sibi fuerat visa.

JACO. ¶ Et pmo si sit circunspicit illic. Qui modo visus erat: nā moti voce ministri intulerat lumē. Hic quoq; videt alludi ad historiam Cassij Parmēsis: qui. M. Antonij partes secut⁹ existimauit ad se venire hoiē īgētis magnitudinis: coloris nigri: squallidū barba & capillo demisso. Interrogatūq; q̄snaz esset. Rñdisse cacodemona. perterrit⁹ tam tetro visu: & nomine horrēdo: seruos inclamauit. Sciscitatusq; est: si quem talis habitus: aut intrātem cubiculum: aut exeūtē vidissēt. Quib⁹ adfirmātib⁹ neminē illuc accessisse: iterū quieti se dedit: & eadē aīo ei⁹ obseruata est spēs. fugato ergo somno lumē introferri iussit: puerosq; a se, discedere; vetuit. Hec ex Valerio.

RAPH. ¶ Altrici. nutrici. ¶ Nulla est Halcyone: nulla est conduplicatio mulieri grauissimo dolore affecte maxime cōueniens. Ait aūt se nō esse/verum vna cū marito perisse. ¶ Solantia tollite verba. auferte inqt verba cōsolatoria: & nolite me cōsolari. ¶ Assuetos vult⁹. solitos/hoc est hylares & letos. ¶ Nitebat. splēdebat. ¶ Humente. madido. ¶ Et ne me fugeres. apostrophe Halcyones ad maritum querelarū plena. ¶ Fuit ah fuit. anadiplosis dolenti accōmodata. ¶ Neq; enim de vite tempore quidq̄ Non simul egissem. hoc est omne tempus vite mee tecū traduxissem: tecūq; fuissē. ¶ Discreta. separata/diuisa. ¶ Nūc absens perij: se cum Ceyce viro perisse ait Halcyone: quāuis absens fuerit: q̄ suam quoq; animam in Ceycis corpore fuisse vult videri. ¶ Absens. corpore/non animo. ¶ Ducere. producere. ¶ Superesse. superuiuere. ¶ Nunc saltem. postquam tu perijsti. ¶ Litera. epitaphiū. ¶ Prohibet: loqui subaudiam⁹. ¶ Attonito. dolorib⁹ stupefacto. ¶ Mane erat prima pars diei aderat. ¶ Eunrem. recedētem maritum. ¶ Dumq; moratur ibi. ordo est & sensus: & Halcyone vidēt nescio qd corpus longe positum in media aqua. dū q̄ Halcyone ibi moratur: & dum dixit, Vir meus hinc soluit retinacula: & discedens ex hoc littore me osculatus est: & dum reminiscitur acta a Ceyce suis oculis animaduersa: & mare prospicit. ¶ Retinacula. funes/quibus naues ad terram ligantur ac retinētur. ¶ Soluit. Ceyx subaudiatur. ¶ Reminiscitur. in memoriam reuocat Halcyone. ¶ Tuetur. aspicit. ¶ Appulit. ad littus subintelligatur. ¶ Corpus. cadauer. Et si qua est coniunx. heu & misera subaudiatur. ¶ Quo magis. quātomagis. ¶ Tuetur. aspicit. ¶ Hoc minus. tanto minus est compos mētis. ¶ Admotum. appulsū. ¶ Et vna. & simul cum exclamatiōe. ¶ Ad Ceycē. ad Ceycis cadauer. ¶ Moles. murus maximus: quo potius ab vndarū incursu tutus reddebatur. ¶ Que pdelassat. lassos ac debiles reddit antequam in portum perueniant. ¶ Insilit huc. illuc in illam molem manu factam. ¶ Potuisse insilire. ¶ Volabat. iam enim in auem fuerat conuersa. ¶ Stringebat. radebat: leuiter attingebat. ¶ Dilectos artes. amata Ceycis membra. ¶ Tollere. extollere. ¶ Alite. in alites. ¶ Obnoxius. subiectus: deditus. ¶ Per que dies placidos. Halcyones (vt refert Plinius) fetificant bruma: qui dies Halcyonides vocantur: placido mari per eos & nauigabili/Siculo maxime. Faciunt autem septem ante brumam diebus nidos: & totidem sequentibus pariunt. Quibus q̄dē quatuordecim diebus maxime trāquillatur mare: vnde & Halcedonis p trāqllitate a Plauto in Casina accipiunt: cū inqt. Trāqllā est/Halcedonia sunt circa forū. Nā (vt scribit Sextus/Halce

Tartar⁹.

Moles.

Halcyōes

Halcedones

nis) Halcedones a veteribꝰ latinis dicte sunt: q̄ a grecis Halcyones vocant: & Halcedonia dies q̄ Halcyonidea appellantur. Sane Aristoteles in octauo de animalibꝰ Halcyonum duo eē genera ait. Alterum vocale quod arundinibꝰ insidet: alterum mutum paulo maiori corpore. Plinꝰ vero scribit Halcyonem paulo passere esse amplioreꝫ: colore Cyaneo: & subnigro. Dicte sunt Halcyones: vt Ouidius putat ab Halcyone Ceycis vxore: vt alij απο του κῠειν εν τη αλι hoc est a concipiendo in mari. Ut vero Hegesander in cōmētarijs narrat ab Halcyoneo gigante: cuiꝰ filie fuerūt Phostonia: Anche: Methone: Alcippe Palene/ Drimosterie: que post patris mortem se a Canastreo ꝑmontorio in mare precipitarūt. Amphitrite vero ipsas in aues commutauit: quas ab Alcyoneo patre Halcyonas vocarunt. ¶ Per que dies placidos septeꝫ: de numero quidem horum dierum varie sunt antiquorū opiniōes: Simonides naꝫ in Peutathlis vndecim esse ait: quod etiam Aristoteles i libris de aialibus confirmat: Philochorus autē nouem esse scribit: Demagoras vero septem: cuius opinioni Ouidiꝰ adheret. ¶ Incubat halcyone: incubare ꝓprie dicuntur aues dū oua fouēt. Halcyone autem & Halcyon dicitur Halcedo quoqꝫ latine vocatur. Plautꝰ in penulo: Quam mare dulce est: cū ibi Halcedo pullos educit suos. ¶ Pendentibus nidis: Halcyonū nidi admirationem habent: vt refert

Halcyonum nidi

Et tibi nūc saltem veniam comes: inqꝫ sepulchro
Si non vrna: tamen iunget nos littera. si non
Ossibus ossa meis: at nomen nomine tangam
Plura dolor prohibet: verboqꝫ interuenit omni
Plangor: & attonito gemitus a corde trahuntur.
Mane erat. egreditur tectis ad littus: & illum
Mesta locum repetit: de quo spectarat euntem.
Dūqꝫ moratur ibi: dumqꝫ hinc retinacula soluit.
Hoc mihi discedens dedit oscula littore dixit
Dumqꝫ notata oculis reminiscitur acta: fretumqꝫ
Prospicit in liquida spacio distante tuetur
Nescio quid quasi corpꝰ: aqua. primoqꝫ quid illō
Esset: erat dubium. postq̄ paulum appulit vnda:
Et q̄uis aberat: corpus tamen esse liquebat.
Quis foret ignorās: q2 naufragꝰ omine mota est:
Et tanq̄ ignoto lachrymas daret. heu miser inq̄t:
Quisquis es: & si qua est coniunx tibi fluctibꝰ actū
Fit propius corpus: quod quo magis illa tuetur:
Hoc minus & minus est mentis. iam/ iāqꝫ propinq̄
Admotum terre: iam quod cognoscere posset:
Cernit. erat coniunx. ille est exclamat: & vna
Ora/ comas/ vestem lacerat: tendensqꝫ tremētes
Ad Ceyca manus. sic o charissime coniunx?
Sic ad me miserande redis? ait. adiacet vndis
Facta manu moles: que primas equoris vndas
Frangit: & incursus que predelassat aquarum.

¶ Ceyx & Alcyone in aues.

Ceyx rex fueram: maris obruit vnda: gemebat
Alcyone: alati nunc lumus Alcyones.

Insilit huc: mirumqꝫ fuit potuisse. volabat.
Percutiensqꝫ leuem modo natis aera pennis/
Stringebat summas ales miserabilis vndas.
Dumqꝫ volat mesto similem/ plenumqꝫ querele
Ora dedere sonum/ tenui crepitantia rostro.
Ut vero tetigit mutum/ & sine sanguine corpus
Dilectos artus amplexa recentibꝰ alis:
Frigida nequidquam duro dedit oscula rostro.
Senserit hec Ceyx: an vultum motibꝰ vnde
Tollere sit visus: populus dubitabat. at ille
Senserat: & tandem superis miserantibꝰ: ambo
Alite mutantur. fatis obnoxius iisdem.
Tunc quoqꝫ mansit amor: nec cōiugale solutū est
Fedus in alitibus coeunt: fiuntqꝫ parentes:
Perqꝫ dies placidos hyberno tempore septem
Incubat Halcyone pendentibus equore nidis.
Tum via tuta maris. ventos custodit & arcet
Eolus egressu: prestatqꝫ nepotibus equor.

¶ Esacus in mergum.

Precipitem e scopulo sese dedit Esacus alto:
Et quia non perijt mergere semper auet.

fert Plin. Pile figure paululū eminentiores: ore per quaꝫ angusto: grandiuꝫ spongiarum similitudie: intercidi nāqueunt: frangūtur ictu valido: vt spuma arida maris: nec vnde/ confingātur: inuenitur putāt ex spinis aculeatis.
¶ Tū via tuta maris: nam (vt dixímꝰ) per quatuordecim illos dies quibꝰ fetificant Halcyones mare trāquillatur: id quod benignitate Eoli fieri ait poeta: vt commodum nepotibus faciat. nam Halcyone (vt vidimus) Eoli filia fuit. ¶ Prestat. accōmodat/ ac tutū reddit equor Halcyonum pullis.

¶ Fabule. xi vndecimi libri argumentum.

¶ Hos aliquis senior circum freta lata &c. Esacus natus Priami & Alyxothoes Crebenianis filie sub monte Ida furtim editus vrbanum apparatuꝫ cōsultumqꝫ cuꝫ syluis e labori postposuisset: incidit in cōspectum Esperies nymphe: cuius captus pulchritudine dum fugientem persequitur causa interemptus eius extitit. Cōfusa enim timore per ignorantiaꝫ serpentem calce ꝑssit: cuius morsu cōcidit: eius desiderio Esacus ne diutius dolorem sentiret e monte in subiectum pelagus se precipitauit: qui priusq̄ mergeretur in auem cessit. Hec equora amat: nomenqꝫ Mergi tenet: qui ne mergit illo. LACT.

☞ ¶ Hos aliquis senior: Esacus Priami filius ex Alyxothoe nympha cum amore Esperies nymphe captꝰ eā fugiētē psequeret: illa cū fuisset: vt illa periret nā iter fugiēdū a serpente icta interijt: talique dolore Esacon affecit RAPH: Esacus

n ☞ vt

Hos aliquis senior circum freta lata volantes
Spectat: ⁊ ad finem seruatos laudat amores.
Proximus: aut idem/ si fors tulit: hic quoqȝ dixit
Quem mare carpentē: substrictaqȝ crura gerentē
Aspicis/ ostendens spatiosum in guttura Mergū
Regia progenies: ⁊ si descendere ad ipsum
Ordine perpetuo queris/ sunt huius origo
Ilus: ⁊ Assaracus/ raptusqȝ Ioui Ganymedes:
Laomedōqȝ senex: Priamusqȝ nouissima Troie
Tempora sortitus. frater fuit Hectoris iste:
Qui nisi sensisset prima noua fata iuuenta:
Forsitan inferius non Hectore nomen haberet:
Quamuis est illū proles enixa Dymantis:
Esacon vmbrosa furtim peperisse sub Ida
Fertur Alyxothoe gracili conata bicorni.
Oderat hic vrbes: nitidaqȝ remotus ab aula
Secretos montes/ ⁊ inambitiosa colebat
Rura/ nece Iliacos cet⁹/ nisi rarus adibat.
Non agreste tamen: nec inexpugnabile amori
Pectus habēns syluas captatam sepe per omnes
Aspicit Esperien patria Cebrinida ripa
Iniectos humeris siccantem Sole capillos.
Uisa fuit nymphe: veluti perterrita fuluum
Cerua lupum: longeqȝ lacu deprensa relicto
Accipitrem fluuialis Anas: quam Troius heros
Insequitur celeremqȝ metu/ celer vrget amore
Ecce latens herba Coluber fugientis adunco
Dente pedem strinxit: virusqȝ in corpore liquit.
Cum vita suppressa fuga est. amplectitur amens
Exanimem: clamatqȝ/ piget/ piget esse secutum
Sed non hoc timui. nec erat mihi vincere tanti.
Perdidimus miseram nos te duo. vuln⁹ ab āgue:
A me causa data est. ego sum sceleratior illo:
Qui tibi morte mea mortis solatia mittam.
Dixit: ⁊ e scopulo: quem rauca subederat vnda:
Decidit in pontum. Tethis miserata cadentem
Molliter excepit: nantemqȝ per equora pennis
Texit: ⁊ optate non est data copia mortis.
Indignatur amans inuitum viuere cogi:
Obstariqȝ anime misera de sede volenti
Exire: vtqȝ nouas humeris assumpserat alas
Subuolat: atqȝ iterum corp⁹ super equora mittit.
Pluma leuat casus: furit Esacus: inqȝ profunduȝ
Pronus abit: letiqȝ viam sine fine retentat.
Fecit amor maciem. longa internodia crurum.
Longa manet ceruix. caput est a corpore longe.
Equor amat: nomenqȝ manet: quia mergitur illo.

vt moriturus e scopulo se i mare p̄cipitarit. Quē miserata Tethis i mergū trāsmutauit. ille ꝓ͂o idignar⁹ ꝙ mori nō potuerit se mergere nunq̄ desistit vn̄ ⁊ merg⁹ a sepi⁹ se mergēdo a latinis est dict⁹. ¶ Proxim⁹ aut idē si fors tulit: hoc est aliq̄s pxim⁹ aut forte idē senior. ¶ Substricta crura: subtilia. ¶ Sunt hui⁹ origo Ilus ⁊ Assarac⁹/ ⁊ Ganymedes filij fuerūt Trois Traianoꝝ regis. Laomedō ꝓ͂o Ili fuit filius ac Priami pat vt cū ex alijs ꝑmultis: tuȝ ex Homero aperte colligitur.

Ilus Assarac⁹

¶ Proles Dymātis Hecuba: quam Dymātis filiā fuisse scribit Homer⁹. Euripides vero Cissei Thracum regis.

Hecube pater.

¶ Alyxothoe: nympha fuit hec: ex q̄ Priamus Esacū suscepit. ¶ Conata nixa ⁊ herēs. ¶ Gracili bicorni: bicorne istrumētum ē rusticū. ¶ Captatā quā sepe capere tētauerat. ¶ Esperien Cebrinida: Cebrinis fluuij ignobilis filiam (vnde etiam vt Herodianus scribit) Cebrinia vrbs regia Troadis fuit cognominata.

Alyxothoe.

Cebrinis Cebrinia

¶ Lōge lacu relicto scite. nā i lacu capi nō pōt: cū aduolāte accipitre se mergāt vt ysdē illo aucupio delectātur ē notuȝ. ¶ Lacu. gurgite. ¶ Fluuialis anas: fluuios incolens. ¶ Urget: impellit. ¶ Coluber: serpēs. ¶ Strinxit: ꝑcussit. ¶ Uirus: venenuȝ. ¶ Suppssa: repssa. ¶ Nec erat mihi vincere tanti: vt tu perires intelligam⁹. ¶ Nos duo. ego et serpēs. ¶ Subederat: subroserat. ¶ Decidit in pōtū: sic qdē etiā legi pt: sed desilij⁹: vel deiecit forsitan elegan⁹ legeretur: vt intelligam⁹ Esacum ipsum se in mare p̄cipitasse. ¶ Copia mortis. facultas moriēdi. ¶ Misera de sede: de misero corpore. ¶ Subuolat sursuȝ volat. ¶ Super equora: in mare. ¶ Furit idignatur. ¶ Pronus in caput. eleganter autē Mergi naturā poeta describit. ¶ Fecit amor maciem: amor quem morte finire cupiebat/ illum fecit macilentū. ¶ Longa internodia crurū: internodium id dicitur spatiū: quod est inter duos nodos. Nodosa autem crura mergus habere videt. ¶ Nomenqȝ manet: a mergēdo nāque mergus a latinis fuit denominatus.

Internodium

Mergus.

¶ Fabule prime duodecimi libri argumētū.

¶ Nescius assumptū Priamus pater Esacon alis ⁊c. Agamemnō Atrei ⁊ Europes fili⁹ dux Achiuorum cum in Aulide Ioui sacra ministraret: conspexit draconem in arbore: que impendebat are lapsum ad nidum volucris cuius octo pullis consumptis ab eodem serpente nouissime circumuolante matre Aquila conuersus in saxum est. Quorum prodigio Calchas Testoris fili⁹ augur rn̄dit ꝑ nouē ānos in Troadem dimicaturos: decimo autem illo eos polituros. Fertur aūt port⁹ Beotie hic eē: vbi mille naues aduersis tēpestatib⁹ stetissent. Morātib⁹ eī Achiuis rn̄det a Calchā te nō añ classes posse moueri: ꝙ Iphigenīā pater imolasset Que cū ꝑ re cōsidarā esset applicata: iter sacrificanȝ obductis nubibus a Diana rapta est: pro ea supposita Cerua.

LACT.

RAPHAEL Enarrationes.

Esci⁹ assũptis. q̃ tp̃e belli troiani facte sũt metamorphoseis hoc li. fere describit poeta. ac p̃mũ draconis trãsmutatõẽ q̃ pullos cũ m̃re apud aulidẽ spectãtib⁹ grecis deuorauit p̃spicue exponit. Nã cũ mille grecorũ helenã repetẽtiũ naues ad aulidẽ ↄuenissẽt ac ioui sacrificare greci vellẽt: ecce s̃pẽs platanũ are iminẽtẽ ascẽdit: ac p̃mũ pullos octo q̃ adhuc ĩ nido erãt: deinde circũuolãtẽ m̃rẽ deuorauit. q̃d q̃dẽ cũ alij admirarẽt: calchas ex eo collegit bellũ nouẽ ãnos duraturũ: ac d̃cio demũ ãno troiã captũ iri. Ceterũ ser pẽs ille ad p̃petuã rei mẽoriã ĩ saxũ a diis fuit cõmutat⁹. Mes. as. more suo poeta ↄcine ↄ librũ libro ↄnectit: ↄ q̃dã p̃narrat: q̃ cõmodi⁹ (quã dixi) draconis metamor. ĩ saxũ exponat. Tumu. q̃z no. ha. cenotaphio i q̃ nomẽ sine corpe erat ĩscriptũ. Inferias dede. sacrificia fecerat. Nã iferie dĩr ea sacrificia: q̃ iferis ↄ mortuis fiũt. Hec aũt a poeta narrãt vt hũc librũ cũ supiore apti⁹ ↄnectat. Pari. p̃s. p̃i phrasis est. Paris ei d̃fuit exequiis Esaci f̃ris. Nã ĩ greciã ad rapiẽdã helenã nauigarat: quã ven⁹ ipi pollicita erat: cũ iudex elect⁹ sup triũ dearũ pulchritudie iunõis: palladis ↄ veneris p̃ venere ipsã sn laz tulit: vt

Inferie.

Iudicium Paridis.

P. Oui. Nasonis Metamorphoseos Liber. xij.

Esci⁹ assũptis: Priam⁹ p̃r Esacõ alis
Viuere: lugebat: tumulo q̃z nomẽ h̃ntĩ
Inferias dederat cũ f̃rib⁹ hectora ianes:
Defuit officio Paridis presentia tristi:
Post modo qui rapta longum cum cõiuge bellum
Attulit in patriam: coniurateq̃z sequuntur
Mille rates: gentisq̃z simul commune Pelasge.
Nec dilata foret vindicta: nisi equora seui
Inuia fecissent venti: Beotaq̃z tellus
Aulide piscosa/puppes tenuisset ituras.

Serpens in saxum.

Aulidos ad platanum lapis est draco: menia per quem
Vidit Thestorides Troica posse capi.

Hic patrio de more/Ioui cum sacra parassent:
Ut ventus accensis incanduit ignibus ara:
Serpere ceruleum Danai videre draconem
In platanum: ceptis que stabat proxima sacris.
Nidus erat volucrum bis quatuor arbore summa:
Quas simul ↄ matrem/circum sua damna volantẽ
Corripuit serpens: auidaq̃z recondidit aluo.
Obstupuere omnes. at veri prouidus augur
Thestorides vincemus/ait. gaudete Pelasgi
Troia cadet. sed erit nostri mora longa laboris.
Atq̃z nouem volucres in belli digerit annos.
Ille vt erat virides amplexus in arbore ramos:
Fit lapis: ↄ seruat serpentis imagine saxum.
Permanet Aonis Nereus violentus in vndis:

rulit: vt ĩ laudatiõe helenes Isocrates narrat. Orta nãq̃z ĩ ter illas deas ↄtẽtiõe de pulchritudie: alexãder q̃ paris fuit cognoiat⁹ p̃ami fili⁹ iudex fuit ↄstitu⁹/ cui q̃dẽ cũ iuno pollicerer se toti⁹ asie regnũ ↄcessurã pallas d̃ o ip̃z inuictũ in bellis effecturã Venus aũt helenã mulierũ oim pulcherrimã: p venere vt helena potirer iudicauit. Postmõ post ea. Lõ. bel. decẽ nãq̃z ãnos durauit. Cũ cõm. helena. Cõe gẽ. pe. ↄciliũ toti⁹ grecie. Inuia. innauigabilis. Au. p. aulia vrbs est beotie chalcidi finitima ab aulide euonymi filij cephisi filia cognolata. Piscosa. piscib⁹ abũdãte. Tenu. retinuisset: remorata fuisset. Incã. cale facta fuit. Ceru. drac. nigrũ. Que sta. pri. q̃ iminebat sacrificiis cepta. Thesto. calchas thestoris fili⁹. Circũ sua dã. circũ sua pignora: q̃ cũ maximo suo dãno deuorari a dracone videbat. At no. vo. ordo ẽ ↄ sens⁹. atq̃z calchas digerit ↄ distribuit nouẽ volucres ↄ aues in nouem belli annos.

Cõmunis.

Aulis.

Fabule secunde. xij. libri Argumentum.

Perma. ↄc. Iphigenia supradicta Agamẽnonis filia ĩ ceruã: ↄ a diana est ĩ tauricos fines trãslata. LACT.

Perma. aoni. Agamẽnõ ad bellũ troianũ p̃ RAPH.

ficisce:

Iphigenia in ceruam.
Pro cerua ante aras stetit Iphigenia Diane
Cerua non potuitq; Iphigenia mori.

Bellaq; non transfert. & sunt qui parcere Troie
Neptunum credant. quia menia fecerat vrbis.
At non Thestorides. neq; enim nescitue/tacetue/
Sanguine Uirgineo placandam virginis iram
Esse Dee: postquam pietatem publica causa/
Rexq; patrem vicit: castumq; datura cruorem
Flentibus ante aram stetit Iphigenia ministris.
Uicta Dea est: nubemq; oculis obiecit: & inter
Officium/turbamq; sacri/vocemq; precantum/
Supposita fertur mutasse Mycenida cerua.
Ergo vbi qua decuit: lenita est cede Diana:
Et pariter Phebes/pariter maris ira recessit.
Accipiunt ventos a tergo mille carine:
Multaq; perpesse/Phrygia potiuntur harena.

Fame domus.
Arce manent fame rumor: commenta: susurri
Error: credulitas: nulla quiesq;: timor.

Orbe locus medio est inter terrasq;/fretumq;/
Celestesq; plagas triplicis confinia mundi:
Unde quod est vsquam: quamuis regionibus absit:
Inspicitur: penetratq; cauas vox omnis ad aures.
Fama tenet. summamq; domum sibi legit in arce.
Innumerosq; aditus/ac mille foramina tectis
Addidit: & nullis inclusit limina portis.
Nocte/dieq; patet. tota est ex ere sonanti/
Tota fremit: vocesq; refert: iteratq; quod audit.
Nulla quies intus: nullaq; silentia parte.
Nec tamen est clamor: sed parue murmura vocis.
Qualia de pelagi (si quis procul audiat) vndis
Esse solent. qualemue sonum/cum Iuppiter atras
Increpuit nubes: extrema tonitrua reddunt.
Atria turba tenet: veniunt leue vulgus: euntq;:
Mixtaq; cum veris passim commenta vagantur
Millia rumorum: confusaq; verba volutant.
E quibus hi vacuas implent sermonibus aures.
Hi narrata ferunt alio: mensuraq; ficti
Crescit: & auditis aliquid nouus adiicit auctor.
Illic credulitas: illic temerarius error:
Uanaq; letitia est: consternatiq; timores:
Seditioq; recens: dubioq; auctore susurri.
Ipsa quid in celo rerum/pelagoq; geratur:
Et tellure videt: totumq; inquirit in orbem.
Fecerat hec notum: Graias cum milite forti
Aduentare rates. neq; inexpectatus in armis
Hostis adest: prohibentq; aditus: litusq; tuentur

Prothesilai mors.
Primus cum Hectorea facto cadis ictus ab hasta:
Quam merito hoc nomen Prothesilae geris.

RAPH. Proficiscens: cum apud aulidem reliqui greci principes expectaret imprudens diane ceruam occidit. Quare dea irata in tantam tempestatem mare excitauit: vt grecorum classis inde soluere non posset. Cum autem et peste laborarent consultus calchas respondit: diane iram agamenonis sanguine esse placandam. Tandem igitur agamemnonis consensu adducta iphigenia ad aras vt imolaretur: a Diana dicitur fuisse sacerdoti subrepta ac illius loco cerua supposita. Bella non transfert. e grecia ad troiam. Que menia fecerat vt diximus: nam vna cum apolline muros vrbis troie edificauit Neptunus. Neq; enim nesc. ta. hoc est & scit & ait virginis sanguine dianam esse placandam. Uir. dee diane. Publ. causa. publica vtilitas. Rexq; pa. hoc est officium regis pietatem patriam expugnauit.

MYCENE. Myc. iphigeniam myceneam. Mycene sunt vrbs est Peloponnesi: a myceneo spartonis filio: ac phoronei fratre dicta.

Fabule. iii. xii. libri argumentum.

LACT. Ergo vbi &c. Cum fama per orbem gratorum aduentu ad expugnandum Ilium esset in troade classes apparuissent. Primus in congressu bellantium protesilaus hiphicli filius ab hectore est interemptus: & hic nouissime cygnum neptuni filium: qui nullo telo interimi poterat ab achille/ cum diu in certamine victor ille ptestio esset: & frustra in eum tela emmens iaceret: mente to Lycio percussus iterem pro stricto ense per quem precipitatum super saxum eius gutture pressit. Quem pulsum spoliaret armis ab eo: neptunus eius parentem in volucrem eiusdem nominis constituit: ne nomis abolerentur perpetuitas.

RAPH. Ergo vbi. vt cygnum neptuni filium: cuius corpus nulla ex parte poterat vulnerari: metamorphosin cum superiore connectat poeta: multa prenarrat: ac primum fame aulam describit: deinde aduentum grecorum ad litus troianum: tum protesilai cedem: qui primus egredi in litus troianum ausus ab hectore fuit interfectus. Phebes. Diane. A tergo. a puppi Phry. ha. littore troiano. Orbe lo. me. fame edium elegans descriptio. Tri pli. mun. in tris partes diuisi: celum: mare: et terram: siue tribus partibus constantis. celo: aqua & terra. Usq; aliq in loco. Absit. distet. Re. regionum multarum spatio. Fa. t. hitat. Famam autem incorpoream tanquam corpus habentem describit. Le git. elegit. Sum. in ar. in arcis summitate. Innu. adi. innumerabiles & infinitos ingressus. Et nul. inclu. li. port. ianuas edium fame semper ait patere: nec vnquam claudi cum nulle sint. Qualia d pe. qualia inquit esse solent murmura ab vndis pelagi venientia. Increpu. crepare & strepere fecit. Come. ficta. sic Uergi. Tam ficti prauiq; tenax quam nuntia veri. Confu. obscura. que difficulter percipi possint. Ua. au. ociosas. Illic cre. fame comites enumerat poeta. Const. ti. ab effectu quod consternatos atq; perturbatos homines reddant. Sedi. re. nouus tumultus. Sus. murmura. Ipsa quid i ce. fama inquit omnia que cumq; in mundo aguntur videt. In to. or. talis que in toto orbe aguntur. Fe. hec no. vulgauerat. Ho. adest. hostes aduenerunt. Fata. ex fatorum lege. Protesi. ca. protesilaus iphycli fuit filius: ac Laodamie acasti filie maritus: qui grecorum primus in littus troianum egredi ausus ab hectore fuit interfectus.

Napm. Effect⁹. ¶Stāt magno ꝯstāt: q̄r fortissimū viꝝ amiserāt. ¶Fortesq; anime constāt: ꝟbū ē subaudiēdum. ¶Nec cognitus Hector: cōstat magno subaudiatur. est enim ordo ꝛ sensus: ꝛ Hector non cognitus magno cōstat Grecis. Si enim cognitus fuisset facile illum vitasset Protesilaus. ¶Achaica dextera: Grecoꝝ viribus: Quia ad Achillē ꝛ Aiacē alludere videat: q̄ multos ex troianis īterfecerāt. ¶Signata. infecta sanguie subaudiat. ¶Proles Neptunia Cygnus: tandē ad Cygni Metamorphosin id quod a principio libri intendebat poeta puenit. Nam Cygn⁹

Cygnus Neptuni filius. Neptuni filius: q̄d dono patris nullo ferro posset vulnerari: Achillis impetum expectare ausus est: a quo sepi⁹ hasta frustra percussus: cū ferri acies corpore illi⁹ retunderetur: tandē correptus ꝛ strangulatus est. Quem cum Achilles spoliare vellet: arma sine corpore fuisse relicta animaduertit: nam pater Neptunus illum in auem Cygnum iam commutarat. ¶Stabat: erectus erat.

Achilles. ¶Achillis: Achilles autem Pelei et Thetidis fuit fili⁹: dictus vel ἀπὸ τοῦ ἄχος λύειν, hoc ē a soluendo dolore: medicus enim fuit a Chirone medicinam doctus. vel ἀπὸ τοῦ ἄχος Ἰλιεῦσιν ἐπένεγκειν, hoc est ab inferendo Iliensib⁹ dolore. vel ab α priuatiua ꝛ χιλοῦ hoc est cibo. Neq; enim lac gustauit prorsus: sed medullis Ceruorū a Chirone nutritus fuit. Unde cur iquit Euphorion a Myrmidonibus Achilles fuit

Troes: ꝛ hectorea primus fataliter hasta
Protesilae cadis: commissaq; prelia magno
Stant danais: fortesq; aie. nec cognitus. Hector
Nec phryges exiguo quid Achaica dextera possit
Sanguine/ senserunt. ꝛ iam signata rubebant

¶Cygnus in auem.

Cygn⁹ Achillee ferro insuperabilis haste
Factus olor molea saxea dum superat.

Littora: iam leto proles Neptunia Cygnus
Mille viros dederat. iam curru stabat Achillis:
Totaq; Peliace sternebat cuspidis ictu
Agmia: pq; acies: aut Cygnū: aut Hectora q̄rēs:
Congreditur Cygno. decimum dilatus in annuz
Hector erat. tum colla iugo canentia / pressos
Exhortatus equos/ currum direxit in hostem.
Concutiensq; suis vibrantia tela lacertis.
Quisquis es o iuuenis dixit: solamen habeto
Mortis ab Emonio quod sis iugulatus Achille.
Hactenus Eacides. vocē grauis hasta secuta est.
Sed quāq̄ certa nullus fuit error in hasta/
Nil tamen emissi profecit acumine ferri.
Atq; hebeti pectus tantummodo concudit ictu.
Nate dea (nam te fama prenouimus) inquit
Ille: quid a nobis vulnus miraris abesse?
(Mirabatur enim) non hec: quam cernis equinis
Fulua iubis/ cassis nec onus caua parma sinistre
Auxilio mihi sunt. decor est quesit⁹ ab istis.
Mars q̄q; ob hoc capere arma solet. remouebit oē
Tegminis officium. tamen indistrictus abibo.
Est aliquid non esse satum Nereide: sed qui
Nereaq;: ꝛ natas ꝛ totum temperat equor.
Dixit ꝛ hesurum clypei curuamine telum
Misit in Eaciden: quod ꝛ es ꝛ proxima rumpit
Terga nouena boum. decimo tn̄ orbe moratū est.
Excipit hoc heros. rursusq; trementia forti
Tela manu torsit. rursus sine vulnere corpus/
Syncerumq; fuit. nec tertia cuspis apertum/
Et se prebentem valuit distringere Cygnum.
Haud secus exarsit: q̄ circo Taurus aperto
Cum sua terribili petit irritamina cornu
Pheniceas vestes/ elusaq; vulnera sentit.
Num tamen exciderit ferrum/ considerat haste.
Herebat ligno. man⁹ est mea debilis ergo.
Quasq; ait ante habuit vires effudit in vno
Nam certe valuit. vel cum Lyrnesia primum
Menia deleci: vel cum Tenedonq;: suoq;
Eetionias impleui sanguine Thebas.
Uel cum purpureus populari cede Caycus
Fluxit: opusq; mee bis sensit Telephus haste.

fuit nominatus. ¶Peliace cuspidis

Pelias Pelias hasta achillis dicta ē a Pelio monte: ex quo fuerat recisa: vnde Peliacus declinatur. ¶Equos ps. col. ca. hoc est pressa ꝛ onerata iugo colla albentia habentes. est enim sinecdoche maxie huic poete familiaris. ¶Hactenus Eaci. locut⁹ est subaudiatur. ¶Athe. tanquam hebeti ꝛ obtuso. nō autē acuto. ¶Cassis. galea. ¶Caua par. concauum scutum. ¶Decor pulchritudo: ornamentū. ¶Mars quoq; ob hoc propter decorem: vt ornatus videatur: non autē vt ptegatur. ¶Indistrictus. inuulneratus. ¶Est aliq̄d modeste. genus suum ostēdat Cygn⁹ ac matri Achillis ꝯteponit. ¶Nereide: Thetide nympha: Nerei filia. ¶Sed q̄ Nereasq; ex eo subaudiatur. est autem Neptuni ꝑiphrasis. ¶Terga nouena: nouem terga ꝛ pelles. ¶Decimo orbe. decimo tergore. ¶Moratum est: retentū est atq; remoratū. ¶Syncerumq; fuit integrū. ¶Apertum nudatū. ¶Et se prebentem: se haste opponentem. ¶Distringere. vulnerare. ¶Circo apto spacioso. in circo autem venationes exhibebantur. ¶Pheniceas vel purpureas. quibus maxime agresties tauri in harena irritabantur. ¶Elusa. irrita et vana. ¶Ergo. affectui et indignationi seruit hec dictio ergo. Indignat enim Achilles: q̄ Cygnus acuta haste cuspide vulnerari non possit. Cum maxima vero indignatione in dextre sue debilitatem causam refert. ¶Lyrnesia

Menia

Hic quoq; tot cesis / quorum per littus aceruos
Et feci: & video / valuit mea dextra / valetq;.
Dixit. & ante actis veluti male crederet hastam
Misit in aduersum Lycia de plebe Nemeten.
Loricamq; simul: subiectaq; pectora rupit.
Quo plangente / grauez moribũdo pectore terrã:
Extrahit illud idem calido de vulnere telum.
Atq; ait. hec manus est / hac qua mõ vicimus hasta.
Utar in hunc idem. sit in hoc precor exitus idem.
Sic fatur. Cygnumq; petit. nec fraxinus errat:
Inq; humero sonuit non euitata sinistro.
Inde velut muro / solidaq; a caute repulsa est.
Qua tamẽ ictus erat / signatum sanguine Cygnũ
Uiderat: & frustra fuerat gauisus Achilles.
Uulnus erat nullum. sanguis fuit ille Nemete.
Tum vero preceps / curru fremebundus ab alto
Desilit / & nitido securum cominus hostem
Ense petens parmam gladio / galeamq; cauari
Cernit: & in duro ledi quoq; corpore ferrum
Haud tulit vlterius: gladioq; aduersa reducto
Ter: quater ora viri / capulo caua tempora pulsat
Cedentemq; sequens instat / turbatq; / ruitq; /
Attonitoq; negat requiem. pauor occupat illum:
Ante oculosq; natant tenebre: retroq; ferenti
Aduersos passus medio lapis obstitit aruo:
Quem super impulsum resupino corpore Cygnũ
Ui multa vertit: terreq; affixit Achilles.
Tum clypeo genibusq; premẽs precordia duris /
Uincla trahit galee: que presso subdita mento
Elidunt fauces: & respiramen iterq;
Eripiunt anime. victum spoliare parabat.
Arma relicta videt. corpus Deus equoris albam
Contulit in volucrẽ: cuius modo nomen habebat
Hic labor. hec requiem multorum pugna dierum
Attulit: & positis pars vtraq; substitit armis.
Dumq; vigil Phrygios seruat custodia muros:
Et vigil argolicas seruat custodia fossas:
Festa dies aderat: qua Cygni victor Achilles /
Palladam mactate placabat sanguine vacce.
Cuius vt imposuit profecta calentibus aris
Et diis acceptus penetrauit in ethera nidor
Sacra tulere suam. pars est data cetera mensis.
Discubuere toris proceres: & corpora tosta
Carne replent: vinoq; leuant / curasq; / sitimq;.
Non illos cithare / non illos carmina vocum /
Longaq; multifori delectat tibia buxi.
Sed noctem sermone trahunt: virtusq; loquendi
Materia est. pugnam referunt / hostisq; / suamq;

RAPH: Lyrnesius

menia. Lyrnesus vrbs Troadis: quã Greci diripuerũt: vnde Briseida rapuit Achilles. ¶ Solus Echionias: corrupte quidem sic legitur eorum culpa: q sibi omnia permittunt in iis inuertendis: que in priscis exemplaribus descripta non percipiunt. Cuz enim Ouidius quasnã

Eetionee Thebe.

Eetionias Thebas vocaret: minus intelligerent homines & imperiti & temerarij: non solum Eetionias i Echionias inuerterunt: sed hoc quoq; nomen Solus commodo suo asseri pserunt: ignorãtes Echionias Thebas in Beotia esse que pro Grecis contra Troianos steterunt: vt aperte in secundo Iliados narrat Homerus. Quas autem se iactat expugnasse Achilles i Cilicia sunt Eetionie dicte ab Eetione Andromaches patre quem ab Achille interfectũ: Thebenq; vrbez Cilicie excisam fuisse depopulatam apud Homerum Andromache ipsa conque-

Thebe.

ritur. Thebe autez multarum vrbium est nomen: Siquidem & in Egypto et in Beotia & in Cilicia & in Syria et in Ionia iuxta Miletum: & in Attica & i Thessalia Phthiotide & i Italia Thebe fuerunt. Thebe autem Cilicie p Troianis contra Grecos arma sumpserunt. Legitur etiã Eetioneas. ¶ Pur-

Purpureus Caycus

pureus Caycus: fluuius ẽ mysie caycus. quaz regionez Greci deuastarunt: ne Troianis ferre auxiliũ posset. ¶ Cede populari. occisione populi sui ¶ Bis sensit Telephus. Te-

Telephus.

lephus Herculis fuit filius ex Auge nympha qui expositus / a cerua dicitur fuisse educatus: robustiusq; effectus Lyrcijs imperauit. Sẽtiens autẽ pro Troianis ab Achille q̃dem in femore fuit vulneratus: sed a suis protectus mortem effugit. Cuz vero nulla remedia vulneri inuenirentur / Apollo consultus respõdit aliter non posse sanari nisi iterum se Achilli preberet vulnerandum. Quod cum fecisset incolumis euasit: hoc autem Plinius ad naturalez referens rationem ait. Ferri naturam stipticã esse: ideoq; medicos ẽplastris plagarum limaturam ferri adhibere solere. Unde & Achilles inquit doctus a Chirone per decussionem ferri Telephi vulnus dicitur curasse. ¶ Ante actis cedibus. ante factis. ¶ Plangente: percutiente. ¶ Utar in hoc idem: ego idem vtar hasta eadem contra hũc Cygnũ. ¶ Fraxinus: fraxinea hasta. ¶ Non euitata a Cygno: q nihil illa affendebatur. ¶ Solida caute: solido lapide. ¶ Securum: hostem: Cygnum nihil timentem: quia vulnerari non poterat. ¶ Ferruz ledi: retũdi. ¶ Ter quater: sepius. ¶ Cedentẽ. retro subintelligat. ¶ Ruit: eruit. ¶ Tenebre natant: volitant. attonitus enim nihil prospicere poterat. ¶ Quem super: anastrophe est: super quem enĩ in soluta dicimus oratione. ¶ Affixit terre: prostrauit. ¶ Trahit: trahens stringit. ¶ Elidũt: comprimunt. ¶ Cõtulit in volucrẽ: conuertit i volucrẽ nõ nouã: sed i quã Cygnus Stheneli regis Lygurũ filius casu Phaetõtis fine dolens fuerat cõmutatus: vt in secũdo poeta narrauit. ¶ Fabule. iiij. lib.

Inque vices adita/atque exhausta pericula sepe
Cōmemorare iuvat. q̄d enim loqueret Achilles:
Aut quid apud magnū potius loqueret Achillē:
Proxima precipue: domito victoria Cygno
In sermone fuit. visum mirabile cunctis:
Quod iuvenis corpus nullo penetrabile telo:
Invictumque a vulnere erat/ferrumque terebat.
Hoc ipse Eacides hoc mirabantur Achivi.
Cum sic Nestor ait. vestro fuit vnicus evo
Contemptor ferri: nulloque forabilis ictu

¶ Cenis in virum.
Est modo vir Ceneus nullo penetrabilis ictu:
Qui quondam patiens femina Cenis erat.

Cygnus. at ipse olim patientem vulnera mille
Corpore non leso Perrhebum Cenea vidi.
Cenea Perrhebum: qui factis inclytus/Othrin
Incoluit: quoque id mirum magis esset in illo:
Femina natus erat. monstri novitate moventur:
Quisque adest: narretque rogant: q̄s inter Achilles
Dic age (nam cunctis eadē est audire voluntas)
O facunde senex cui prudentia nostri:
Quis fuerit Ceneus. cur in contraria versus.
Qua tibi militia/cuius certamine pugne
Cognitus/a quo sit victus: si victus ab vllo est.
Tum senior. q̄uis obstet mihi tarda vetustas:
Multaque me fugiant primis spectata sub annis:
Plura tamen memini: nec que magis hereat/vlla
Pectore res nostro est/inter belliquae/domusque
Acta tot: ac si quem potuit spaciosa senectus
Spectatorem operum multorum reddere: vixi
Annos bis centum. nunc tertia vivitur etas.
Clara decore fuit proles Elateia Cenis
Tessalidū virgo pulcherrima: perque ꝓpinquas/
Perque tuas vrbes (tibi enim popularis Achille)
Multorum frustra votis optata procorum.
Tentasset Peleus thalamos quoque forsitan illos:
Sed iam aut contigerant illi connubia matris:
Aut fuerant promissa tue. nec Cenis in vllos
Denupsit thalamos: secretaque littora carpens
Equorei vim passa dei est. ita fama ferebat.
Utque nova Veneris Neptunus gaudia cepit:
Sint tua vota licet dixit secura repulse.
Elige quid voveas. eadem quoque fama ferebat.
Magnum/Cenis ait/facit hec iniuria votum:
Tale pati iam posse nihil. da femina ne sim.
Omnia prestiteris. graviore novissima dixit
Verba sono: poteratque viri vox illa videri/
Sicut erat. nam iam voto deus equoris alti
Annuerat: dederatque super: ne saucius vllis

Hu. argumentū.
LACT. ¶ Hic labor ⁊c. Superato aūt Cygno inter epulas Achilles: ceterique Achivi admirarent corporis duriciem: q̄d toties hasta a corpore ei' esset repulsa: q̄ admiratio a Nestore sene doctissimo speciosiore exēplo īfirmat. Retulit ei sua etate Cenim Phiati filiā fuisse: que ꝓpter pulchritudinē a Neptuno ꝯpressa sit. Data venia ob iniuriā: vt in virum mutata nullo telo īterfeci possit. Hinc cū Pirithous Irionis fili' Neptuni interesset: ducta Hippodamia: ⁊ Euryt' inter cētauros scitat' in raptā sonā ipetū fecisset: ceteri ꝓsiluere Lapithe: atque cētauri in nuptias freq̄ntātes. Ideoque cū maxia cedes eēt exorta: plurimique ex vtraque parte ob raptū matronaꝝ ꝯcidissent. ⁊ q̄d inviolabil' ipse restaret ab vniversis: q̄ ex cede reliq̄ fuerūt: novissime ipetu facto: ꝯgestisque in eū arborū trūcis spm̄ reddere coact' est. Tū nō īmemor de' Neptunus a quo speciosū mun' acceperat: supdictū ivolucrē noīs sui trāsfiguravit.

LAPH. ¶ Hic labor. describitur' poeta duplicē Cenei mutationē: nā ex femina in virū: ⁊ ex viro in avē est transfiguratus: sacrificia: cōvivisque grecoꝝ principū: pliumque Lapitharū cū cētauris ī Pirithoi nuptiis ꝑnarrat. ¶ Fossas. castrorū. ¶ Profecta. exta. ¶ Acceptus. gratus.

Nidor. ¶ Nidor. odor: ꝓprie tostarū carniū. ¶ Sacra tulere suaz sacrificia habuere suā portionem. ¶ Toris. in lectis. stratis nāque tribus lectis antiqui discūbebant. ¶ Tosta carne. nam heroes elixis nō vescebāt carnib' ¶ Multifori buxi. multa foramina habēt. hee aūt oblectamēta ociosoꝝ ⁊ delicatorū sunt: nō fortiū atque bellicosorū. ¶ Virtus. fortitudo ¶ Exhausta. expugnata ac supata. ¶ Invictusque a vulnere erat. insupabile atque expers vulneris erat. ¶ Terebat. hebetabat: retundebat. ¶ Forabilis penetrabilis. ¶ Perrhebuz Cenea vidi.

Cenis ¶ Cenis elatei. Lapithe filia fuit: cui neptunus cū vim intulisset: copiam fecit vt quidq̄d vellet: peteret: se eī oino concessurū. Puella: vt vir invulnerabilis efficeret petiit. Id illi benigne ꝓmisit Neptun': Ceneusque vocat' nulli deorum neque sacrificabat: neque supplicabat: sed sue dūtaxat haste: cui etiā peregrinos ad se veniētes sacrificare cogebat. Qua ipietate irā Iovis in se ꝯcitavit. Nā inpugna a Cētauris in nuptiis Pirithoi excitata: multos hostiū cū īterfecisset: neque ipse cuiusq̄ ferro vulnerari posset: a Cētauris tādē ꝯiectis arborib' fuit oppssus: in avēque a Neptuno trāsmutat'.

Perrheb' ¶ Perrhebū. Perrheb' vrbs est Thessalie. vñ Perrheb' ⁊ Perrhebe' nomē gētile declinat: cuius nominis cū prima syllaba sit brevis: duplicato r a poeta ꝓducta est. ¶ In clyt'. ꝑclar'.

Othris ¶ Othriz. mōs est Thessalie Othris notissimus. ¶ Voluntas audi. figura est greca. nam audiēdi latine dicitur. ¶ Cur in ꝯtria versus: ex femina i marē. ¶ Si vict' ab vllo est. bene dubitat Achilles: an ab vllo sit victus Ceneus: cum invulnerabilis esset. ¶ Quāvis obs. mihi ꝯputa indit Nestor: meorū meā senectus

Uulneribus fieri: ferroue occumbere posset.
Munere letus abit: studiisqz virilibus euum
Exigit Atracides: Peneiaqz arua pererrat.

Hippodames nuptie.
Connubio Hippodames non felix adfuit omen:
Cum dederint multos vina: furorqz neci.

Duxerat Hippodamen audaci Ixione natus:
Nubigenasqz feros/ positis: ex ordine mensis/
Arboribus tecto discumbere iusserat antro.
Emonii proceres aderant. aderamus z ipsi.
Festaqz confusa resonabat regia turba.
Ecce canunt Hymeneon: z ignibus atria fumant.
Cinctaqz adest virgo/ matrumqz nurumqz caterua/
Presignis facie. felicem diximus illa
Coniuge Pirithoum: quod pene fefellimus omen.

Lapithe centauri.
Armauit Lapithas pia gratia: vina bimembres
Et tandem pressit gratia viua voce.

Nam tibi seuorum seuissime Centaurorum
Euryte q̄ vino pectus: tam virgine visa
Ardet: z ebrietas geminata libidine regnat.
Protinus euerse turbant conuiuia mense:
Raptaturqz comis per vim noua nupta prehensis
Eurytus Hippodamen. alij / quā quisqz probabat
Aut poterat/ rapiunt: capteqz erat vrbis imago.
Femineo clamore sonat domus. ocyus omnes
Surgimus. z primus: que te vecordia Theseus
Euryte pulsat? ait/ qui me viuente lacessas
Pirithoum: violasqz duos ignarus in vno?
Neue ea magnanim⁹ frustra memorauerit heros/
Summouet instantes: raptamqz furentib⁹ aufert.
Ille nihil contra. neqz enim defendere verbis
Talia facta potest. sed vindicis ora proteruis
Insequitur manibus: generosaqz pectora pulsat.
Forte fuit iuxta signis extantibus asper
Antiquus crater: quem vastum/ vastior ipse
Sustulit Egides: aduersaqz misit in ora.
Sāguinis ille globos pariter: cerebrūqz/ merūqz/
Uulnere/ z ore vomens/ madida resupinus harena
Calcitrat. ardescunt germani cede Bimembres:
Certatimqz omnes vno ore arma/ arma loquūtur.
Uina dabant animos. z prima pocula pugna
Missa volant: fragilesqz cadi/ curuiqz lebetes/
Res epulis quondam/ nunc bello/ z cedibus apte.
Primus Ophionides Amycus penetralia donis
Haud timuit spoliare suis: z primus ab ede
Lampadibus densum rapuit funale coruscis:
Elatumqz alte: veluti qui candida tauri
Rumpere sacrifica molitur colla securi:
Illisit fronti Lapithe Celadontis: z ossa

Raph. Innectus impediat: multorumqz sim oblitus: plura tñ recordor. Pulchre aūt senis decorū seruat: nā z etatē excusat Nestor: z se iactat id qđ senili etati peculiare esse Horat. tradit. Multaqz me lug'āt. multorū sim oblit⁹. Nūc tercia viuitur etas. poetica licētia hoc verbo viuit in passiua: z voce z significatiōe vsus est poeta. Etatē ṽo pro seculo posuit. Nā seculū cētū ānorū spatium cōprehendit. Proles Elatela. elatei filia. Thessalidū: Thessalorū: patronymica nāqz forma p possessiua est posita. Tibi em ppl'aria Achille: ex eodē quo tu o Achille pplo fuit. Multorū frustra votta. nulli em vnqz nubere voluit. Tue mēta: Thessalis. Secretaqz littora carpēs: p secreta littora ambulās. Equorei dei. Neptuni. Ita fama ferebat: sic dicebat ab omnib⁹ Cenim a Neptūo fuisse cōpressā. Sint tua vota licet: hoc ē secure potes oia q̄cūqz vis optare: nullam em feres repulsam. Secura repulse. nullā timēntia repulsā. Quid voueas: qđ optes. Magnū facit hec iniuria votū: hec iniuria inq̄t: qua mihi virginitatē eripuisti: effecit: vt magna petere audeā. Nihil tale. talez violentiam ne pati possiz ꝯcede. Oia p̄stiteris. oia mihi videberis p̄stitisse. Grauiore so. maiore voce. iam enim in marē fuerat conuersa. Mariū enim voces q̄ feminarū solent esse grauiores. Annuerat voto. cōcesserat id qđ cupiebāt. Dederatqz sup: insup cōcesserat. Atracides: Atrax vrbs est Thessa-

Atrax. Thessalie ab Atrace Penei z Bure filio edificata et denominata: vñ Atracides declinatur et Atraci⁹. Patronymicū aūt pro possessiuo ē positū. Peneia arua. p q̄ Peneus labit. Duxerat Hippodamē: Pirithous Ixionis non ex nube: sed ex cōiuge filius Hippodamiā vxorē duxit: ad cui⁹ nuptias cētauros z lapithas qz inuitauit: sed cētauri: in p̄misqz Euryt⁹ vino calēs vim noue nupte afferre cum vellet: maximā excitauit pugnā: in qua cū multi vtrinqz cecidissent: Lapithe tandē superiores euaserūt. Audaci Ixione: q̄ ausus est de stupro interpellare Iunonē: que ei nubē sibi similē obiecit: ex qua cētauri nati esse feruntur: caput q̄dē humanū. reliq̄ ṽo mēbra eq̄na habētes.

Ixion. Quod quidē cū fieri nō possit: idcirco fictū ē (vt Palephatus narrat) q̄ Ixione in Thessalia regnāte taurorū grex in Pello mōte fer⁹ est effect⁹: qb⁹ q̄dez nō solū mōtes infestabant: sz culta q̄z loca deuastabātur. Quare mox Ixion multas pecūias iis ꝓposuit: qui feros illos tauros caperent. Iuuenes igit quidaz ad radices Pelii mōtis habitātes in vico: qui Nephele. i. nubes vocabat: ceperunt ita docere equos vt celeriorem paterent: antea nāqz eq̄tare nesciebāt: verū curribus solū vtebātur. Ita singulos equos cum alcēdissent in tauros impetū fecerūt: iaculisqz vulnerantes tādē interfecerūt. Unde etiā cētauri iuuenes illi fuerūt denominati ἀπὸ τοῦ κεντεῖν τοὺς ταύρους hoc est a stimulandis z vulnerādis bobus.

Centauri.

Nulla

Non cognoscendo confusa reliquit in ore.
Exsiliere oculi: disiectisqz ossibus oris
Acta retro naris: medioqz est fixa palato.
Hunc pede conuulso mense Pelleus acerne
Strauit humi Pelates / deiecto in pectora mento
Cumqz atro mixtos spumantem sanguine dentes
Vulnere tartareas geminato misit ad vmbras.
Proximus vt steterat: spectans altaria vultu.
Fumida terribili: cur non ait vtimur istis?
Cumqz suis Gryneus immanem substulit aram
Ignibus: et medium Lapitharum iecit in agmen.
Oppressitqz duos Brotean / et Orion. Orio
Mater erat Mycale: quam deduxisse canendo
Sepe reluctantis constabat cornua Lune.
Non impune feres: teli modo copia detur:
Dixerat Exadius: teliqz habet instar: in alta
Que fuerant pinu: votiui cornua cerui.
Figitur hinc duplici Gryneus sua lumina ramo:
Eruiturqz oculos: quorum pars cornibus heret.
Pars fluit in barbam: cōcretaqz sanguine pendet.
Ecce rapit mediis flagrantem Rhetus ab aris
Primitium torrem: dextraqz a parte Charaxi
Tempora perfregit fulua protecta capillo.
Correpti rapida: veluti seges arida / flamma
Arserunt crines: et vulnere sanguis inustus
Terribilem stridore sonum dedit: vt dare ferrum
Igne rubens plerunqz solet: quod forcipe curua
Cum faber eduxit: lacubus demittit. at illud
Stridet: et in tepida submersum sibilat vnda.
Saucius hirsutis auidum decrinibus ignem
Excutit: inqz humeros limen tellure reuulsum
Tollit onus plaustri: qd ne permittat in hostem:
Ipsa facit grauitas. socium quoqz saxea moles
Oppressit spatio stantem propiore Cometen.
Gaudia nec retinet Rhetus. sic comprecor inquit
Cetera sit fortis castrorum turba tuorum.
Semicremoqz nouat repetitum stipite vulnus:
Terqz: quaterqz: graui iuncturas verticis ictu
Rupit: et in liquido sederunt ossa cerebro.
Victor ad Euagrū: Corithūqz / Dryāthaqz trāsit.
E quibus vt prima tectus lanugine malas
Procubuit Coritus. puero que gloria fuso
Parta tibi est Euagrus ait? nec dicere Rhetus
Plura sinit: rutilasqz ferox in aperta loquentis
Condidit ora viri: perqz os in pectora flammas.
Te quoqz seue Drya circum caput igne rotato
Insequitur. sed non in te quoqz constitit idem
Exitus: assidue successu cedis ouantem:

Nzph. Nullis quippe tauri pars cētauris inest Figura: vo hominis et equi esse videtur: ex eo q primi ascēdere equos ceperūt. Acceptis aūt ab Ixione pecuniis adeo superbi sunt effecti: vt cum alios multos: tum Ixionē ipsum Lapithis imperantē variis iniuriis afficerent. Ad nuptias ei Pirithoi inuitati: posteaqz ebrii sunt facti: Lapitharum vxores rapere atqz asportare illas eqs iponētes ceperūt. Ita pugna iter centauros et Lapithas exorta est. Cum vo in montes refugerent: caude equorum capita hoim būtagat cernebantur: ex q incredibilis fabula fuit elegāter conficta. ¶ Nubigenasqz feros. centauros feroces ex nube genitos. ¶ Emonii proceres. Thessali pncipes. ¶ Cōfu. turba. variorum populorū. ¶ Cinctaqz adest virgo. circūdata multitudine matronarū. ¶ Qd pene fefellim⁹ omen: pene falsum effecimus pter eaz que secuta est rixā. ¶ Ebrietas geminata. duplicata. ¶ Libidine. appetitu coeundi cum Hippodamia virgine. ¶ Probabat. laudabat. ¶ Sonat. resonat: strepit. ¶ Que vecordia. Theseus partes Pirithoi inscripit: cui amicitia tāta cōiunctus erat: vt inter paris amicorum primi numerent. ¶ Pulsat. vexat. ¶ Lacessas. ad irā puoces. ¶ Vnolasqz duos ignarus in vno. ex puerbio greco de veris amicis: hoc sumptū esse videtur σωματα μεν δυο ψυχη δε μια. hoc est corpora quidē duo: anima vero vna. ¶ Sūmouet. repellit. ¶ Instātes resistētes. ¶ Furētib⁹. centauris. ¶ Sed vindicat: Theset quā nouā nuptā a Centaurorum iniuria liberat. ¶ Extantibus. eminentib⁹. ¶ Crater: venis ¶ Vastū. maximum. ¶ Egides. Theseus Egei filius ¶ Calcitrat. calcib⁹ terram percutit. ¶ Bimēbres. cētauri qui et homines et equi mēbra habebāt. ¶ Arma: arma loquunt. clamant. Est autez μιμησις. et imitatio clamoris centaurorum. ¶ Fragilesa cadi. ex creta cōfecti. ¶ Ophionides Amycus. Ophionis filius. ¶ Penetralia. sacraria. ¶ Dēsum funale. funale quidē hoc loco instrumentū esse videtur lāpadib⁹ sustinendis accōmodatuz. sed vt tradit Ser. funale a funibus dicit: quos ante vsum papyri cera circūdatos prisci hauuere. Unde et funera dicta sūt: q funes incensi mortuis pferebantur. ¶ Lampadib⁹ coruscantib⁹ lucernis coruscātibus et lucentibus. ¶ Sacrifica securi. sacrificiis dicata. ¶ Illisit. intorsit: et eum impetu misit. ¶ In ore nō cognoscēdo. in facie: que propter omniū confusionē cognosci nō poterat. ¶ Disiectis diuisis: dissipatis. ¶ Mēse acerne. ex acere confecte. ¶ Strauit. prostrauit. ¶ Pelleus Pelates. Pella nomē est multarū vrbiū. Funale nam et in Macedonia: et in Thessalia: et in Achaia: et i Syria est Pella: vnde Pelleus deriuatur. Pella Sed Pella Macedonie Alexādri magni patria Bunomos: et Bunomia fuit pri⁹ dicta. Pella autem cognominata est a Pella cōditore. ¶ Spumantem. expuentē: nam spuma eiicientem: ¶ Immanē. maximam.

Qua iuncta est humero ceruix:sude figis obusta.
Ingemuit:duroq; sudem vix osse reuellit
Rhetus.ꝛ ipse suo madefactus sanguine fugit.
Fugit ꝛ Arneus/Lycidasq;:ꝛ saucius harmo
Dexteriore Medon:ꝛ cum Pisenore Caumas:
Quiq; pedum nuper certamine vicerat omnes
Mermeros:accepto tum vulnere tardius ibat.
Et Pholus/ꝛ Meneleus/ꝛ Abas predator apꝛoꝝ/
Quiq; suis frustra bellum dissuaserat augur
Astylos.ille etiam metuenti vulnera Nesso/
Ne fuge.ad Herculeos(inquit)seruaberis arcus.
At nõ Eurynomos/Lycidasq;/ꝛ Areꝰ/ꝛ Imbreꝰ
Effugere necem:quos omnes dextra Dryantis
Perculit aduersos aduersum tu quoq;/quamuis
Terga fuge dederas:vulnus Cenee tulisti.
Nam graue respiciens inter duo lumina ferrum:
Qua naris fronti committitur.accipis ime.
In tanto fremitu cunctis sine fine iacebat
Sopitus venis inexperrectus Aphidas/
Languentiq; manu carchesia mixta tenebat/
Fusus in Ossee villosis pellibus Urse.
Quem procul vt vidit frustra nulla arma mouentẽ:
Inserit amento digitos/miscendaq; dixit
Cũ styge vina bibes Phoꝛbas.nec plura locutus
In iuuenem torsit iaculum/ferrataq; collo
Fraxinus/vt casu iacuit resupinus:adacta est.
Moꝛs caruit sensu:plenoq; e gurgite fluxit.
Inq; toros/inq; ipsa niger carchesia sanguis.
Uidi ego Petreum conãtem tollere terra
Glandiferam quercum:quam dũ cõplexibꝰ ambit.
Et quatit huc/illuc:labefactaq; roboꝛa pulsat:
Lancea Pirithoi costis immissa Petrei
Pectoꝛa cum duro luctantia roboꝛe fixit.
Pirithoi cecidisse Lycum virtute ferebant.
Pirithoi virtute Chꝛomin.sed vterq; minoꝛem
Uictori titulum/q̃ Dictys/Helopsq; dederunt.
Fixus Helops iaculo est:qd peruia tempoꝛa fecit:
Et missum a dextra leuam penetrauit ad aurem.
Dictys ab ancipiti delapsus acumine montis
Dum fugit instantem trepidans Ixione natum
Decidit in preceps:ꝛ pondere coꝛpoꝛis oꝛnum
Ingentem fregit:suaq; induit ilia fracte.
Ultoꝛ adest Phereus:saxumq; e monte reuulsum
Mittere conatur.mittentem stipite querno
Occupat Egides:cubitiq; ingentia fregit
Ossa:nec vlterius dare coꝛpus inutile leto
Aut vacat/aut curat.tergoq; Bianoꝛis alti
Insilit:haud solito quenq̃ poꝛtaret nisi ipsum

[illegible] Ꝗ mã. ¶ Reluctãtis.repugnãtis:resistẽtis. ¶ Canẽdo.incãtãdo. ¶ Figit Gryneꝰ lumina:figurate ꝑ synegdochen poeticã talia dicuntur.nã soluta oꝛatio lumina figũtur exposceret:ꝛ oculi eruunt. ¶ Primitiũ toꝛrem.pꝛincipalem titionẽ. ¶ Dedit.edidit:emisit. ¶ Igne rubens.candẽs. ¶ Eduxit.extraxit ex igne. ¶ Lacubꝰ.i lacus. ¶ Sibilat.sibilare videt. ¶ Onus plaustri.magnitudinẽ saxi ostendit. ¶ Permittat.imittat:iactat. ¶ Ipsa grauitas.ipm pondus. ¶ Saxea moles.saxi magnitudo. ¶ Gaudia nec retinet Rhetꝰ:hoc est pꝛe se fert letitiã d' Comete moꝛte cõceptã. ¶ Semicremo.semicremato. ¶ Terq; quater.sepius.numerꝰ eñ finitꝰ pꝛo infinito est positꝰ. ¶ Verticis.capitis.a parte nãq; per synegdochẽ intelligimꝰ totum. ¶ Sederũt.depsa fuerũt:descẽderunt in cerebrũ.A sidendo nãq; hoc preteritũ venit. ¶ Pꝛima lanugine ꝑma barba. ¶ Tectꝰ malas.tectas ꝛ coopertas habẽs maxillas.est ei synegdoche poetica:vt sepiꝰ diximꝰ Malas sũt pꝛo maxillis posuit poeta:nã male:q̃ homini tñ tribute sunt(vt tradit Plinius) lanugine non vestiũtur.Sunt eñ partes ille:q̃ inter oculos ꝛ buccã in pomi similitudinem eminent:vnde etiã male fuerũt appellate quod malo ꝛ pomo similes esse videantur. ¶ Puero iuso.strato:interfecto.Puerum aũt illum vocat:vt illiꝰ cedis auctorẽ in inuidiaꝫ adducat. ¶ Condidit.coniecit. ¶ Sed non in te quoq; cõstitit idem Exitus: nem

Primitiꝰ toꝛris.

Malis.

nã dryas cẽtauros ipsumq; in pꝛimis Rhetum in fugam conuertit. ¶ Assidue cedis.nam particula sitaue subaudiat.Exponit eñ quomodo idem exitus Euagri ꝛ Dryãtis non fuerit:Dryas enim Rhetuꝫ se persequentẽ vulnerauit:ꝛ in fugã conuertit. ¶ Sude obusta.preusto palo. ¶ Quiq; suis frustra.cẽtauris ¶ Ad Herculeos arcꝰ.nã Nessus:vt in superiore libro poeta exposuit cum Deianire Herculis vxori vim afferre vellet:ab Hercule ipso sagitta hydre veneno tincta transfixꝰ est. ¶ Perculit.percussit. ¶ Cõmittit.coniungit. ¶ Ime:fronti.infime frõtis parti. ¶ Sopitꝰ venis.propter ebrietateꝫ. Que quanta fuerit ex eo ostenditur:q̃ in tãto strepitu doꝛmiebat:nec expergisci poterat ¶ Carchesia. Carchesiuꝫ vas est vinarium. ¶ Urse Ossee.vrse:que in Ossa monte fuerat capta. Ab Ossa nanq; Osseus deriuatur. ¶ Amẽto.loro quo iaculatores vtuntur:vt lõgius hastas emittant. ¶ Cum stige.cum aqua stigis paludis. ¶ Fraxinus ferrata.hasta ex fraxino munita ferro:ac cuspidem ferream habens. ¶ Moꝛs caruit sensu.sopitus enim ac ebrius erat. ¶ Plenoque e gurgite.ventre quem propter magnitudinem gurgitem vocat.Legitur etiam Gutture. ¶ Inque toros.in lectum ex vrse pellem. ¶ Tollere.euellere. ¶ Labefacta roboꝛa.labefactã quercum.Roboꝛa autem legendum est/non coꝛpoꝛa:vt fere in exemplaribꝰ est depꝛauatum.

Nessus.

Carchesium.

Amẽtum.

Opposuitqȝ genu costis: prensemqȝ sinistra
Cesariem retinens vultum/minitantiaqȝ ora.
Robore nodoso/preduraqȝ tempora fregit.
Robore Nedymnum/iaculatoremqȝ Lycotem
Sternit: ⁊ immissa protectum pectora barba
Hippason: ⁊ summis extātem Riphea syluis.
Tereaqȝ Emonijs qui prensos montibus vrsos
Ferre domum viuos: indignantesqȝ solebat.
Haud tulit vtentem pugne successibus vltra
Thesea Demoleon: solidoqȝ reuellere dumo
Annosam pinum magno molimine tentat.
Quod quia non potuit: prefractam misit in hostē.
Sed procul a telo Theseus veniente recessit
Pallados admonitu (credi sic ipse volebat)
Non tamen arbor iners cecidit: nā Crantoris alti
Abscidit iugulo pectusqȝ/humerumqȝ sinistrum.
Armiger ille tui fuerat genitoris Achille:
Quem Dolopum rector bello superat⁹ Amyntor
Eacide dederat pacis pignusqȝ: fidem.
Hunc procul vt fedo disiectum vulnere Peleus/
Vidit: at inferias iuuenum gratissime Crantor
Accipe ait: validoqȝ in Demoleonta lacerto
Fraxineam misit/mentis quoqȝ viribus hastam:
Que laterum cratem perrupit: ⁊ ossibus herens
Intremuit: trahit ille manu sine cuspide lignum.
Id quoqȝ vix sequitur: caspis pulmone retenta est
Ipse dolor vires animo dabat. eger in hostem
Erigitur. pedibusqȝ virum proculcat equinis.
Excipit ille ictus galea: clypeoqȝ sonantes.
Defensatqȝ humeros: pretentaqȝ sustinet arma.
Perqȝ harmos vno duo pectora perforat ictu.
Ante tamen leto dederat Phlegreon/⁊ Hylem
Eminus Iphinoum/collato Marte Daninqȝ.
Additur his Dorylas: qui tempora tecta gerebat
Pelle lupi: seuiqȝ vicem prestantia teli
Cornua dura boum multe rubefacta cruore.
Huic ego (nam vires animus dabat) aspice dixi
Quantum concedant nostro tua cornua ferro.
Et iaculum torsi. quod cum vitare nequiret:
Opposuit dextram passure vulnera fronti.
Affixa est cum fronte manus. fit clamor. at illum
Herentem Peleus/⁊ acerbo vulnere victum
(Stabat enim proprior) mediā ferit ense sub aluū.
Prosilit: terraqȝ ferox sua viscera traxit.
Tractaqȝ calcauit. calcataqȝ rupit: ⁊ illis
Crura quoqȝ impediit: ⁊ inani concidit aluo.
Nec te pugnantem tua Cyllare forma redemit:
Si modo nature formam concedimus illi.

Rapw. ☞ ¶ Costis. per costas. ¶ Luctantis. retinētia. ¶ Pirithoi virtute. forti tudine. repetitione autem in Pirithoi laudē vsus est poeta. ¶ Minorē titulum. minorē gloriā. ¶ Dictys. Centauri namē est: non appellatio. ¶ Quod pinis tempora fecit. qđ per media tempora penetrauit. ¶ Ancipiti acumine. precipiti ⁊ alto mōtis verticē: atqȝ acumine. ¶ Et pondere corporis ornū. quāt⁹ esset Dictys Cētaurus pulchra emphasi demōstratur. Qui enī cadēs maximā ornum frāgit: nō potest nō vastissim⁹ esse. ¶ Sua induit illa fracte: hoc est/suisqȝ illis cooperuit fractam ornū. Dicim⁹ autē induo te vestē ⁊ tibi. ¶ Mittēte. mittere volentem. ¶ Occupat. ante aggreditur. ¶ Inutile. propter brachium fractum. ¶ Vacat. otium habet. ¶ Nisi ipsum. seipsum. ¶ Robore nodoso. claua nodis plena. ¶ Immissa. protensa/longa. ¶ Extantem. eminentem. ¶ Tereaqȝ Emonijs qui ꝑnios mont et. ⁊c. quantis fuerit Thesei virt⁹/magnitudo/fortitudo qȝ Cētaurorū: quos interfecit aperte ostēdit. ¶ Vltra. vlteri⁹ ¶ Magno molimine. magno conatu. ¶ Recessit. refugit. ¶ Credi sic ipse volebat: se a Pallade admonitum fuisse Theseus credi volebat. ¶ Abscindit. auellit. ¶ Amyntor: rex hic Dolopū fuit: ac Phenicis pater. ¶ Pacis pignusqȝ/fidemqȝ: significat Crantorem Peleo obsidē ab Amyntore fuisse datū. ¶ Disiectum. dissipatū. ¶ Mētis quoqȝ viribus. etiā indignatiōe mētis. ¶ Laterū

Dictys. Amyntor.

¶ Laterū cratem. costas que ita composite sunt. vt cratē efficere videantur. ¶ Eger indignat⁹. ⁊ vulnerat⁹. ¶ Erigitur. concitatur. ¶ Proculcat. cōculcat. ¶ Virū Peleū. virtute preditum. ¶ Duo pectora. et equi ⁊ hois. Cētaurus enī fuit. ¶ Collato Marte. cominus ⁊ ense ꝑcutiēs. ¶ Quātū cōcedāt. quāto sint inferiora nr̄o ense. ¶ Torsi. cum impetu ieci. ¶ Herētem. dubitātem. ¶ Sub mediā aluum: circa mediū ventrē. ¶ Terra. ꝑ terram. ¶ Sua viscera. sua intestina. ¶ Impediit. colligauit. ¶ Tua Cyllare forma. tua pulchritudo. Cyllarus autem et Centauri ⁊ equi a Castore domiti nomē est. Vergilius. Domit⁹ Pollucis habenis Cyllarus. ¶ Redimit. seruauit/liberauit a cede. ¶ Illi nature. Centaurorū qui cum sint ex parte equi: ⁊ ex parte homines non videntur esse posse formosi. ¶ Barba erat incipiens. quāta esset pulchritudine Cyllarus Centaurus elegāter poeta describit. ¶ Color aureus. fulu⁹. ¶ Laudatis proxima signis. statuis nō vulgaribus: sed approbatis simillima. ¶ Mēdosa facies. turpis figura. ¶ Sic tergum sessile. latū aptumqȝ ad sedendum. Aliter sessiles lacticas dicimus. Sedentes enim in eis legimus. ¶ Pectora celsa. eminentia/alta. ¶ Toris. propter toros/et eminentes carnes. ¶ Candida cauda. tamē generosissimi equi signa describit poeta. ¶ Petiere. appetiuere. ¶ Sua de gēte. de Centaurorum gn̄e. ¶ Hylonome. syluā depascēs interpretatur.
☞ Nō

Cyllarus. Hylonome.

Barba erat incipiēs. barbe color aureus: aureaq;
Ex humeris medios coma pendebat in harmos.
Gratus in ore vigor. ceruix/humerisq;/manusq;/
Pectoraq; artificum laudatis proxima signis:
Ex qua parte vir est. neq; equi mendosa sub illo
Deteriorq; viro facies. da colla/caputq;
Castore dignus erit. sic tergum sessile/sic sunt
Pectora celsa toris. totus pice nigrior atra/
Candida cauda tn̄. color est quoq; crurib' albus.
Multe illum petiere sua de gente: sed vna
Abstulit Hylome: qua nulla decentior inter
Semiferas altis habitauit femina syluis.
Hec & blādītijs/& amādo/& amare fatendo
Cyllaron vna tenet. cultus quoq; quantus in illis
Esse potest membris: vt sit coma pectine leuis.
Ut modo rore maris: modo se violaue/rosaue
Implicet: interdum canentia lilia gestet.
Bisq; die lapsis Pagasee vertice sylue
Fontibus ora lauet: bis flumine corpora tingat.
Nec nisi que deceant: electarumq; ferarum
Aut humero: aut lateri pretendat vellera leuo.
Par amor est illis. errant in montibus vna.
Antra simul subeunt: & tum Lapiteia tecta
Intrarāt pariter: pariter fera bella gerebant.
Auctor in incerto est: iaculum de parte sinistra
Uenit: & inferius qua collo pectora subsunt
Cyllare te fixit. paruo cor vulnere lesum
Corpore cum toto post tela educta refrixit.
Protinus Hylonome morientes excipit artus.
Impositaq; manu vulnus fouet: oraq; ad ora
Admouet: atq; anime fugienti obsistere tentat.
Ut videt extinctum: dictis/que clamor ad aures
Arcuit ire meas: telo/quod inheserat illi
Incubuit: moriensq; suum complexa maritum est.
Ante oculos stat & ille meos: qui seua leonum
Uinxerat inter se connexis vellera nodis
Pheocomes: hominemq; simul protectus/equumq;
Codice qui misso/quem vix iuga bina mouerent
Iuncta/Phonoleniden a summo vertice fregit.
Fracta volubilitas capitis latissima: perq; os/
Perq; cauas nares/oculos: auresq; cerebrum
Molle fluit: veluti concretum vimine querno
Lac solet: vt liquor rari sub pondere cribri
Manat: & exprimitur per densa foramina spissus.
Ast ego/dum parat hic armis nudare iacentem:
(Scit tuus hoc genitor) gladiū spoliantis in ima
Ilia demisi. Chthenius quoq;/Teleboasq;
Ense iacent nostro. ramum prior ille bifurcum

Hylo. ¶ Pōt. Hylonome. ¶ Abstulit. habuit potita est. ¶ Semiferas. Centauros. ¶ Cultus. ornatus. ¶ Rore maris. rore marino. herba suauis odoris. ¶ Canētia lilia. alba. ¶ Pagasee sylue: vicine Pagasis vrbi Thessalie/que fontibus abūdat: vnde & nomen. πηγη nanq; fōs ē. ¶ Pretēdat. opponat. ¶ Uellera. pelles. ¶ Lateri leuo. sinistro. dextrū eī erat nudū. ¶ Errāt. vagātur. ¶ Auctor in incerto est. auctor ignorat. ¶ Paruo vulnere: scite. Naz ex sententia physicorum cor ne minimū quidē vulnus pati potest. ¶ Refrixit: frigidū factū: & extinctū est. ¶ Arcuit. vetuit: phibuit. ¶ Incubuit telo: icubēs telo se transfixit. ¶ Qđ inheserat illi qđ illi Cyllaro fuerat infixū. ¶ Moriēsq; suū complexa maritū est: hyppallage est. Cōplectās nāq; maritu; mori intelligitur. ¶ Et ille stat. etiam ille stare & esse videtur. ¶ Seua vellera. magnas pelles. ¶ Uinxerat. colligauerat. ¶ Pheocomes. fuscam ac nigram habēs barbā interpretat. φαιος nāq; fuscum significat. ¶ Hominē simul protectus: qui coma & se & hominē protexerat & cooperuerat. Est enim synegdoche poetis maxie familiaris. ¶ Codice. qui misso. stipite trūco. ¶ Phonoleniden. Phonoleni filium. ¶ Fracta volubilitas capitis. rotūditas capitis. ¶ Lac cōcretū. coagulatū. ¶ Manat. fluit. ¶ Hic ce legēdum est. ne iambus fiat/quē nō recepit heroicus versus. Hic enī pnomē corripi nostrus est: q̃d vt sit admonendum. ¶ Nudare. spoliare,

Pheocomes.

re. ¶ Scit tuus hoc genitor. Peleus: nā Achillē alloquitur Nestor. ¶ Ramum bifurcū: stipitē duas in partes diuisum. ¶ Signa vides: cicatricē vulneris accepti indicat Nestor. ¶ Tūc ego debuerā: elegāter senis mores exprimitur. Solēt nāq; senes se laudare. ¶ Nullus: non. Nomē p aduerbio positū est. ¶ Cornū hastā. ex corno confectā. ¶ Quadrupedātes. quatuor pedibus currētis: Cētaurus nanq; erat. ¶ In aduerso vultu. in opposito ore. ¶ Uecte Pelethronius Macare'. Pelethronis Thessalie mōs ē. vñ Pelethronii' declinatur. ¶ Eridupū. grauiter strepēs. Eridup' interptat. ¶ Inguine. inguē & pudēda significat: & morbum maxie pudēda infestātē. ¶ Ampycidē Mopsum. Mopsus vt Apollonij expositor ait: Amphyci titaronis filij fuit filius: vñ et Amphycides vocat. Alter ex Apolline & Manto Tiresie filia natus fuisse dr: & ipe vates venerādus: q̃ vt pōponi' Mella scribit in finib' Pāphilie Phaselli vrbem cōdidit. ¶ Emathij. Thessali. ¶ Leto dederat. interfecerat. ¶ Uariabant. alij nanq; ex capillis albi: alij erant nigri. ¶ Macedoniaq; sarissa. sarisse haste sunt Macedonum: vt pila Romanorū: gessa Gallorum. ¶ Ette Ceniferam. cum magna indignatione hec dicit Latreus: ac si diceret. Nequaquam patiar te meos socios interficere Ceneum autem per contemptū Cenim vocat: ac si adhuc femina esset. ¶ Quo presnia facto. concubitum cum Neptuno

Inguen.

Mopsus.

Sarissa.

Cesserat: hic iaculum. iaculo mihi vulnera fecit
(Signa vides) apparet adhuc vetus inde cicatrix
Tunc ego debueram capienda ad pergama mitti
Tunc poteram magni/ si non superare/ morari
Hectoris arma meis. illo sed tempore nullus:
Aut puer Hector erat. nunc me mea deficit etas
Quid tibi victorem gemini Periphanta Pyreti.
Ampyca quid referam? qui quadrupedanti Oicli
Fixit in adverso cornum sine cuspide vultu.
Vecte Pelethronius Macareus/ in pectus adacto
Stravit Eridupum/ memini/ et venabula condi
Inguine Nessei manibus coniecta Cymeli.
Nec tu credideris tantum cecinisse futura
Ampyciden Mopsum. Mopso iaculante biformis
Occubuit: frustraque loqui tentavit Odites:
Ad mentum lingua: mentoque ad guttura fixo.
Quinque neci Ceneus dederat. Styphelumque/ Bromumque
Antimachumque/ Helimumque/ securiferumque Pyracmon.
Vulnera non memini: numerum/ nomenque notavi.
Provolat Emathii spoliis armatus Alesi:
Quem dederat leto membris et corpore Latreus
Maximus. huic etas inter iuvenemque/ senemque.
Vis iuvenilis erat. variabant tempora cani:
Qui clypeo/ gladioque/ Macedoniaque Sarissa
Conspicuus: faciemque obversus in agmen utrumque
Armaque concussit: certumque equitavit in orbem.
Verbaque tot fudit vacuas animosus in auras.
Et te Ceni feram. nam tu mihi femina semper/
Tu mihi Cenis eris. nec te natalis origo
Commonuit: mentemque subit/ quo premia facto/
Quaque viri falsam speciem mercede parasti.
Quid vel nata/ vide: vel quid sis passa: columque
I cape cum calathis: et stamina pollice torque.
Bella relinque viris. iactanti talia Ceneus
Extentum cursu missa latus eruit hasta:
Qua vir equo commissus erat. furit ille dolore.
Nudaque Pellei iuvenis ferit ora Sarissa.
Non secus hec resilit/ quam tecti a culmine grando:
Aut si quis parvo feriat cava tympana saxo.
Cominus aggreditur: laterique recondere duro
Luctatur gladium. gladio loca pervia non sunt.
Haud tamen effugies: medio iugulaberis ense.
Quandoquidem mucro est hebes/ inquit/ et in latus ensem
Obliquat: longaque amplectitur ilia dextra.
Plaga facit gemitus/ ut corpore marmoris icto:
Fractaque dissiluit percusso lamina collo.
Ut satis illesos miranti prebuit artus:
Nunc age ait Ceneus/ nostro tua corpora ferro

Illi exprobrat. ¶ Quid vel nata vide. nam femina. ¶ Vel quid sis passa. Neptuni namque vim passa es. ¶ Columque. *Colus.* colus instrumentum est quo mulieres filant: notius quam ut sit describendum. ¶ Cum calathis. *Calath⁹.* calathus vas est: quem latini quasillum vocant: reponendis fusis accommodatum. ¶ Iactanti. inaniter clamanti. ¶ Eruit. aperuit. ¶ Commissus: coniunct⁹. ¶ Pellei iuvenis. Cenei a Pella urbe originem ducentis. ¶ Cominus aggreditur. ense invadit Ceneum: id quod nisi propi⁹ accederet facere non poterat. ¶ Duro lateri. impenetrabili. ¶ Lucta. constur. ¶ Mucro est hebes. cuspis est retusa. ¶ Gemi. strepitus. ¶ Ut corpore marmo. icto. tanquam marmore percusso. ¶ Prebu. exhibuit. ¶ Fatiferum. mortiferum. ¶ Cecam manum. occultam: coopertam. ¶ Vulnusque in vulnere fecit: nam cum iam vulnus fecisset: manum versando alia vulnera faciebat. ¶ Inque cruentatus. dyalysis unius dictionis in duas: que et tmesis dicitur. Nam incruentatus integrum est. ¶ Nova res. novum miraculum. ¶ Monychus *Monych⁹* excla. Monych⁹ solide ungule interpretari potest: centaur⁹ autem fuit fortissim⁹. de quo Iuve. Quantas iaculetur Monychus ornos. ¶ Populus supera. figurata locutio ¶ Quam quam ille vir est. valid⁹ atque robust⁹. Est autem correctio superioris dicti. ¶ Segnibus actis. ignavis factis. ¶ Quod fuit ille/ sumus. femine. Nam Ceneus antea femina fuerat. ¶ Animalia fortissima. hominem et equum. ¶ Matre dea. Iunone.

¶ Tantus erat. tam magnanimus. ¶ Iunonis ut alte Spem caperet. postunde subaudiatur. ¶ Semimari. semiviro. ¶ Missis sylvis. iniectis sylvarum arborib⁹. ¶ Elidite. opprimite. exprimite. ¶ Infanis maximis. ¶ Trabem. arborem. ¶ Validum in hostem. potentem: ut qui ferro vulnerari non poterat. ¶ Exemplum *Exemplum* quod fuit. exemplum est quod aut sequimur: aut vitemus. Fuit ergo exemplum Monych⁹ aliis centauris: ut in Ceneum arbores congererent. Hocque est illud quod Iuvenalis innuit: cum ait. Quantas iaculetur Monych⁹ ornos. ¶ Nudus arboris. arboribus in soluta diceretur oratione. ¶ Nec habebat Pelion umbras per μεταληψιν intelligim⁹ pelion montem arborib⁹ spoliatum fuisse ¶ Othrys autem et Pelion *Othrys: Pelion.* montes sunt thessalie notissimi. ¶ Immani cumulo. maximo lignorum congerie. ¶ Obrut⁹. oppressus ¶ Essuat. angitur: anhelat. ¶ Nec habet quas ducat spiritus auras. nec respirare potest. ¶ Deficit interdum. deficere et mori interdum videtur. ¶ Super se. ad aera. ¶ Tollere. erigere. ¶ Evoluere. excutere. ¶ Ecce. hoc adverbio significat se digito ostendere Idam Phrygie montem. ¶ Exitus in dubio est. mors inquit Cenei in dubio est. nam alii mortuum esse contendunt: alii in aquilam transmutatum. ¶ Sylvarum mole. arborum pondere. ¶ Abnuit Ampycides. mopsus negat. ¶ Fulvis pennis. in aquilam Ceneum fuisse conversum innuit poeta. ¶ Lustrantem. circundantem: ¶ Unica. sola: singularis.

¶ Fabule. v. libri

Tentemus: capuloqꝫ tenus demisit in harmos
Ensem fatiferum: cecamqꝫ in viscera mouit:
Versauitqꝫ manum/ vuluusqꝫ in vulnere fecit.
Ecce ruunt vasto trepidi clamore Bimembres.
Telaqꝫ in nunc omnes vnum mittuntqꝫ: feruntqꝫ.
Tela retusa cadunt. manet imperfossus ab omni/
Inqꝫ cruentatus Ceneus Elateius ictu.
Fecerat attonitos noua res. heu dedecus, ingens
Monychus exclamat. populus a superamur, ab vno/
Vixqꝫ viro. ꝙꝙ ille vir est. nos segnibus actis/
Qd fuit ille/ sumus: quid membra immania p̄sūt?
Quid gemine vires? ꝛ quid fortissima rerum
In nobis duplex Natura animalia iunxit?
Nec nos matre Dea, nec nos Ixione natos
Esse reor: qui tantus erat/ Iunonis vt alte
Spem caperet. nos semimari superamur ab hoste
Saxa/ trabesqꝫ super/ totosqꝫ inuoluite montes:
Viuacemqꝫ animam missis elidite siluis.
Sylua premat fauces: ꝛ erit pro vulnere pondus.

¶ Ceneus in aquilam.

Vulneris immunem: modo qui fert tela tonanti
Presserunt trunci Cenea nubigene.

Dixit: ꝛ insanis deiectam viribus Austri
Forte trabem nactus validum coniecit in hostem:
Exemplumqꝫ fuit: paruoqꝫ in tempore nudus
Arboris Othrys erat: nec habebat Pelion vmbras.
Obrutus immani cumulo sub pondere Ceneus
Estuat arboreo: congestaqꝫ robora duris
Fert humeris. sed enim postꝙ super ora/ caputqꝫ
Creuit onus: nec habet quas ducat spiritus auras
Deficit interdum: modo se super/ aera frustra
Tollere conatur: iactasqꝫ euoluere siluas.
Interdumqꝫ mouet/ veluti ꝙ cernimus (ecce)
Ardua si terre quatiatur motibus Ide.
Exitus in dubio est. alii sub inania corpus
Tartara detrusum siluarum mole ferebant.
Abnuit Ampycides: medioqꝫ ex aggere fuluis
Vidit auem pennis liquidas exire sub a[illegible]:
Que mihi tūc primū/ tūc est conspecta [illegible]ris.
Hanc vbi lustrantem leui sua castra vo[illegible]
Mopsus ꝛ ingenti circum clamore sonantem
Aspexit: pariterqꝫ animo est/ oculisqꝫ secutus.
O salue dixit Lapitee gloria gentis.
Maxime vir quōdā: sed auis nūc vnica: Ceneu.
Credita res auctore suo est. dolor addidit iram.
Oppressumqꝫ egre tulimus tot ab hostibus vnū.
Nec prius abstitimus ferro exercere dolorem.
Quam data pars leto: partē fuga/ noxqꝫ remouit
Hec inter Lapithas/ ꝛ semihomines Centauros

dei. rū. argumētū.

LACT. ¶ Credita ꝛc. Periclymenus a Neptuno accepta ptāte. vt se in varias figuras trāsuerteret: cū aduersus herculē dimicasset: ꝛ cū varietate formarū vellet eludere: i aqlā trāsformat⁹ est: quā ille aduolātē sibi ꝛ i altitudinē le aerē esse tētem nouissime sagitta tratecta interemit.

RAPH. ¶ Credita res est. hoc est mopsi vatis auctoritate credit⁹ est Ceneus in aquilā fuisse cōmutatus. ¶ Egre tulimus. indignati sumus. ¶ Abstitim⁹. destitimus. ¶ Exercere dolorē. leuire in centauros ob dolorē de Cenei morte conceptū. ¶ Hec iter Lapythas. hec idcirco a poeta narrant: quo ꝯcinnius Periclymeni Nestoris fris Metamor. iferant. Periclymenus em̄ Nelei fili⁹: cui Neptun⁹ facultatē le in varias figuras trāsformādi ꝯcesserat: cū aqle figurā iuscepisset: ab hercule cū quo pugnabat sagitta trāsfixus iterii. ¶ Triptolem⁹: ita quidē fere in crēplaribus legit: qd grāde sigillū est: cū Triptolemus nusꝙ bello Troiano iterfuisse legat. Tlepolem⁹ igit loco Triptolemi reponat. Furt ei Tlepolem⁹ (vt i. ij. ilia. nar. Ho.) Herculis ꝛ Astioches filius: q cū Licymniū mris germanū iterfecisset cōpata classe: magnaqꝫ comitū multitudie Rhodū ꝯfugit: vbi imperiū adept⁹ cū nouē nauib⁹ vna cum aliis grecie p̄ncipib⁹ ad bellū Troianū est ꝓfect⁹: vbi tādē a Sarpedone fuit iſfect⁹. ¶ Preie. al. p̄missi herculis. ¶ Nō p. nō est pass⁹. ¶ Obliuia acta. obliuionē esse factā. ¶ Herculee laudis. Hercul: est ōm

Pericly-menus.

Tlepolemus.

est enim ꝑiphrasis: ¶ Tristis Pyli⁹. mest⁹ Nestor: qd e le a Tlepolemo notari videbat: ꝛ ea cōmemorare cogebat: ꝙ sibi iuct⁹ cā fuerāt. ¶ Obductos ānis. multitudine ānorū obrutos: atqꝫ oblitos. ¶ Restrigere. renouare. ¶ Offensas, iniurias. quib⁹ me affecit. ¶ Maiora fide. maiora ꝙ̄ credi debeat. ¶ Sꝫ neqꝫ deiphobū. hostes non esse laudādos colligit nestor. Deiphobus autem Priami fuit filius. Polydamas ꝯo vn⁹ e principib⁹ Troianis fuit fortissimus sic vocat⁹ ꝙ multos domaret. ¶ Messenia menia. Messene ꝛ vrbs est ꝛ regio adiacens Arcadie. Est ēt Sicilie vrbs: vñ Messenius deriuat. ¶ Elinqꝫ: Pyliūqꝫ. Elis vrbs est arcadie iuxta olympiā ab Elio Tātali filio cognoiata: vñ Elie⁹ ꝛ Eleus declinant. Pyl⁹ ꝯo Messenie: vnde Pylius: Pyleus: ac Pylion gētilia noia deriuāt. ¶ Bis sex Neleide fuim⁹: duodecim Nelei filii. Neleus aūt Neptuni fuit fili⁹ ꝛ Tyr⁹ nymphe: qui a fratre Pelia domo pulsus Pylon vrbē in Messenia ꝯdidit. Vxorem habuit Chlorim: ex qua tres filios suscepit: Nestorē: Periclimenum: Chromiū. Ex variis autem mulieribus alios nouem: Tauntum: Asterium: Lycaonē: Delmachū: Euribiū: Epileontem: Phrasin: Antimenen ꝛ Alastorē. ¶ Me minus vno. me excepto. ¶ Nelei languit auctor. Neptuni enim Nelei⁹ fuit fili⁹. ¶ Que fulmina curuis. periphrasis est aquile. Ouidius quidē Periclimenū in aqlam ꝯuersū ab hercule fuisse iterfectū ait. Alii ꝯo i muscā

trāſ-

Deiphobus.

Polydamas.

Messene;

Elis;

Pylus;

Prelia Tlepolemus Pylio referente: dolorem
Preteriti Alcide tacito non pertulit ore.
Atq; ait. Herculee mirum est obliuia laudis
Acta tibi senior. certe mihi sepe referre
Nubigenas domitos a se pater ipse solebat.
Tristis ad hec Pylius. quid me meminisse maloꝝ
Cogis? ꝛ obductos annis restringere luctus?
Inq; tuum genitorem odium/offensasq; fateri?
Ille quidem maiora fide quoq; gessit: ꝛ orbem
Impleuit meritis/quod mallem posse negare.
Sed neq; Deiphobū/nec Polydamāta/nec ipm
Hectora laudamus. quis enim laudauerit hostē?
Ille tuus genitor Messenia menia quondam
Strauit: ꝛ immeritas vrbes Elimq;/Pylumq;
Diruit: inq; meos ferrum/flāmasq; penates
Impulit/vtq; alios taceam: quos ille peremit.
Bis sex Neleide fuimus cōspecta iuuentus/
Bis sex Herculeis ceciderunt: me minus vno:
Uiribus/atq; alios vinci potuisse ferendum est.

¶ Periclymenus in varias formas.

Aere cur moritur: cui queq; obnoxia forma:
Est aquila: Alcades causa Periclymenus.

Mira Periclymeni mos est: cui posse figuras
Sumere quas vellet: rursusq; reponere sumptas
Neptunus dederat. Nelei sanguinis auctor.
Hic vbi ne quicq̃ est formas variatus in omnes:
Uertitur in faciem volucris: que fulmina curuis
Ferre solet pedibus Diuum gratissima regi.
Uiribus vsus auis/pennis/rostroq; redūco/
Hamatisq; viri laniauerat vnguibus ora.
Tendit in hūc nimium certos Tirynthius arcus:
Atq; inter nubes sublimia membra ferentem/
Pendentemq; ferit lateri qua iungitur ala.
Nec graue vulnus erat: sed rupti vulnere nerui
Deficiunt: motumq; negant/viresq; volandi.
Decidit in terram non concipientibus auras
Infirmis pennis: ꝛ que leuis heserat ale
Corporis affixi pressa est grauitate sagitta.
Perq; latus summum iugulo est exacta sinistro.
¶ Num videor debere tui preconia rebus
Herculis: o Rhodie ductor pulcherrime classis?
Ne tamen vlterius q̃ fortia facta silendo
Ulciscar fratres: solida est mihi gratia tecum.
Hec postq̃ dulci Neleius edidit ore:
A sermone senis repetito munere Bacchi.
Surrexere toris: nox est data cetera somno.
At Deus equoreas qui cuspide temperat vndas/
In volucrem corpus nati Cygneida versum
Mente dolet patria: seuumq; perosus Achillem

RAPH. ¶ Transmutatū ad monitiōe Palladis clauā ab Hercule fuisse percussum atq; interēptū. ¶ Uiri. Herculis. ¶ Hamatis vnguibus: in modū hami recuruis. Est enī nomen pticipio simile hamatus ab hamo deriuatū. ¶ Nimium affectui ꝛ dolori seruit hoc aduerbium nimium. ¶ Tirynthius. Hercules a Tirynthe Peloponēsi vrbe. Et q̃ leuis heserat ale. ordo est cōnsensus. Et leuis sagitta q̃ heserat/et affixa erat ale pressa: et impulsa fuit grauitate corporis illi affixi: est autem ἀντίθετον. Leuis enī opponit graui. ¶ Exacta. expulsa. ¶ Iugulo sinistro: p sinistrū iugulum. ¶ Fabule sexte libri duodecimi argumentum. ¶ Num videor ꝛc.

Margin: Hamatus. Tirynthius.

LACT. Neptunus grauiter ferēs Cignū filiū suū ab Achille occisum: ꝛ Hectorē defensorē operū: q̃ ipse posuisset/ab Apolline socio laboris perit qm̄ sibi nō daret: vt cōminus cū eo cōgredi posset/ꝛ victor existeret. At ille audula pectibus eius immixtus acie/nullisq; cōspectus arcū Alexādri in Achillē cōuertit vt sagittā in eū dirigere posset: talisq; qd fuit in eius corpe mortale pcussit: et interemit.

RAPH. ¶ Herculis tui. parentis subaudiatur. ¶ O Rhodie ductor pulcherrime classis: ad illud Homeri carmē alludit poeta in scdo Iliados Τληπόλεμος Ἡρακλείδης ἠΰς τε μέγας τε. ἐκ Ῥόδου ἐννέα νῆας ἄγεν Ῥοδίων ἀγερώχων. Hic enī aperte colligitur Tlepolemū Rhodioꝝ ductorē fuisse ꝛ pulchrū et magnū. ¶ Solida grā. firma amicitia.

¶ Neleius. Nestor Nelei filius. ¶ Dulci ore. suaui sermone. Nam (vt ait Homerus) suauior melle ab ore Nestoris oratio pfluebat. ¶ A sermone senis. post sermonē Nestoris. ¶ At Deus equoreas. Neptunus egre ferens Cygnū filiū ab Achille interemptū Apollinē hortatur: ne vlterius ipsum viuere patiatur. Cui Apollo obsequēs in aciē Troianorum descendit. Paridisq; sagittam in Achillē ita direxit: vt illius vulnere interierit. Hec autem idcirco a poeta narrantur: vt cōmodius ꝛ libri sequentis initiū cum huius fine cōnectat: ꝛ Aiacis i florē Metamorphosin huic loco subiugat. Neq; vllā aliam in huius libri fine describit transfigurationem. ¶ Memores iras. quas i memoria habebat. vt illud Uergil. Memorem Iunonis ob iram. ¶ Plusq; ciuiliter. hostiliter. ¶ Tracto bello. protracto producto. ¶ Intonsum Smyn. comatum Apollinē. Nā Smyntheus epitheton est Apollinis ꝓprium a muribus sumptum/qui (vt Strabo ait) Smynthi a Cretensibus vocantur. Hac etiā de causa Smyntheus Apollo fuit cognominatus: qd Teucris e Creta pfectis datū est oraculum: vt ibi sedes collocarent: vbi terrigene ipsos adorirentur. Id autem circa Onaxium fecerunt contigisse. Nā maxima agrestium murium multitudo noctu exorta quicquid armorum: vasorūq; ex corio inuētū est corrosit. Teucri autem ibi manserunt: atq; Idā ab Ida: que est in Creta appellarunt terram plumq; ac simulachrum

Margin: Smyntheus.

Exercet memores plus q̃ ciuiliter iras.
Iamq; fere tracto duo per quinquẽnia bello
Talibus intonsum compellat Smynthea dictis.
O mihi de fratris longe charissime natis:
Irrita qui mecum posuisti menia Troie
Ecquid vbi Asiacas casuras aspicis arces?
Ingemis? aut ecquid tot defendentia muros
Millia cesa doles? Ecquid (ne persequar omnes)
Hectoris vmbra subit circũ sua pergama tracti?
Cum tamen ille ferox/belloq; crudelior ipso
Viuit adhuc operis nostri populator Achilles.
Det mihi se (faxo) triplici quid cuspide possim
Sentiat: ꝛ quoniam concurrere cominus hosti
Non datur: occulta: nec opinum perdere sagitta.
Annuit: atq; animo pariter patruiq;/suoq;/
Delius indulgens nebula velatus: in agmen
Peruenit Iliacum: mediaq; in cede virorum
Rara per ignotos spargentem cernit Achiuos
Tela Parin: fassusq; Deum quid spicula perdis
Sanguine plebis ait? si qua est tibi cura tuorum
Vertere in Eaciden: cesosq; vlciscere fratres.

¶Achillis mors.

Smynthes in Eacide cit facta Tridentifer: ipse
Cit Paridem: atq; Paris vulnerat Eaciden.

Dixit: ꝛ ostẽdens sternentem Troica ferro
Corpora Peliden/artus obuertit in illum:
Certaq; letifera direxit spicula dextra.
Quo Priam⁹ gaudere senex post Hectorea posset
Hoc fuit. Ille igitur tantorum victor Achille
Victus es a timido Graie raptore marite.
At si femineo fuerat tibi Marte cadendum:
Thermodontiaca malles cecidisse bipenni.
Iam timor ille Phrygum/decus/ꝛ tutela pelasgi
Nominis Eacides/caput insuperabile bello
Arserat. armarat deus idem/idemq; cremarat.
Iam cinis est: ꝛ de tam magno restat Achille
Nescio quid: paruã quod non bene compleat vrnã.
At viuit/totum que gloria compleat orbem.
Hec illi mensura viro respondet: ꝛ hec est
Par tibi Pelide: nec inania Tartara sentit.
Ipse etiam/vt cuius fuerit cognoscere possis:
Bella mouet clypeus. deq; armis arma feruntur.
Non ea Tydides/non audet Oileus Aiax:
Non minor Atrides: non bello maior/ꝛ euo
Poscere: non alij. soli Telamone creato/
Laerteq; fuit/tante fiducia laudis.
A se Tantalides onus: inuidiamq; remouit:
Argolicosq; duces mediis consistere castris
Iussit: ꝛ arbitrium litis traiecit in omnes.

N Aph. ¶ chrũ Apollini Smynthio erexerunt. Heraclides ṗo Pōtic⁹ auctorẽ mures ibi circa tẽpus abũdare ꝛ sacros existimari. Simulachrũ ṗoits effigiatũ esse: vt murẽ pedib⁹ ṗmat. Solent autẽ hoies noia a paruis reb⁹ imposita quibusdã lenimẽtis mitigare: nã ꝛ a Cuticib⁹ q̃s Oetei Conopas vocant. Hercules Conopiã apd illos colit: qm̃ ab illis ei⁹ opera liberati fuerũt. Apd Erithreos q̃z Mimuntem habitãtes Specion⁹ colitur: q̃d ipse vitib⁹ vermte infestissim⁹ sit. Nam ex Erithreis alb⁹ apud illos solũ talis bestiola nascitur. Rhodij autẽ Apollinis Erethibij tẽplũ habent in agro suo. Nã rubiginẽ ipsi Erithibiã vocãt. Apud Acoleas q̃ in Asia sunt: mus quidã Pornopion vocat. Beotij ṗo hoc noĩe Culicees vocãt. Sacrificiũ aũt faciũt Apollini Pronopioni: ꝛ multis in locis sut Smynthia hoc est Smynthi Apollinis templa: ꝑcipue tñ in vrbe Chrysa Smynthius Apollo colebat: vbi erat statua a Scopa pario cõfecta: cui⁹ pedib⁹ mus subiect⁹ erat. ¶O mihi de fratris. hac oratiõe Neptunus Apollinẽ hortat/vt Achillẽ Cygni interfectorẽ sagitta perimat. ¶De fr̃is natis: de Iouis fr̃is mei filijs. A beniuolẽtia aũt exordit Neptun⁹. ¶Subit. i. mẽtẽ cũ q̃dã miseratione venit. ¶Populator destructor. Ex ꝑte aũt Achillẽ in odiũ Apollinis neptun⁹ adducit. ¶Det mihi se. cõmittat se mihi ꝛ mari. ¶Tripli ci cuspide. ꝑiphrasis est tridẽtis. ¶Nec opinũ. nõ opinãtẽ. ¶Indulgẽs. obsequẽs. ¶Sanguine plebis plebeios: ac viles interficiẽdo. ¶Post Hectorea. post hectoris cedẽ. ¶Ille igitur tantorum. apostrophe ad Achillem indignationem continẽs. q̃d ab effeminato Paride fuerit interfectus. ¶Graie marite. helene/quã idcirco maritã poeta vocat: q: vir; imitabat. ¶Femineo Marte. imbelli. ¶Thermodõtiaca bipẽni. Amazonica securi. Nã amazones Thermodõtis fluuij accole fuerũt. ¶Armarat de⁹ idẽ: Vulcan⁹ ꝛ arma Achilli Thetidis rogatu ꝑfecit: ꝛ eũ mortuum cõbussit. ¶Nescio q̃d: paruũ q̃d cinetis de tãta Achillis corpe sup est: q̃ ne vrna q̃dẽ implerĩ põt. ¶Hec mẽsura tot⁹ terrarũ orbis mẽsura eẽ vr̃ glie Achillis. A ꝓstãtissimis eñ q̃buscũq; poetis tã Grecis q̃ latinis Achillis gesta fuere celebrata. Sicq; p totũ terrarũ orbẽ vulgata. ¶Nec inania Tartara sentit: nõ q̃ eñ glia morit. ¶Vt cuius fuerit cognoscere possis: ac si diceret fortissimi ac bellicosissimi illũ clypeũ fuisse/p q̃ tãte cõtẽtiões fuere suscepte. ¶Deq; armis arma ferunt: ꝓpter arma Achillis bella excitant. Nã post mortẽ Achillis inter Aiacẽ ꝛ vlyssẽ de armis ipsi⁹ achillis grauissime sunt orte ꝯtẽtiões. ¶Soli Telamone creato. Aiaci Telamonis filio. ¶Laerteq;. Vlyssi. ¶A se Tantalides. Agamẽnon a Tantalo genus ducens. Nã Tantalus Iouis/ Pelops Tantali/ Pelopis Atreus/ Atrei Agamẽnõ: ꝛ Menelaus filij fuisse dicuntur. ¶Traiecit. trãsmisit: trãstulit.

Achillis mors.

Amazões

¶Fabule

¶ Fabule prime. xiij. libri Argumentum.

LACT. ¶ Consedere &c. Achille ab Alexandro occiso arma cum peterent ab Aiace: quis frater patruelis esset / & Ulysse q̄ cōsilio se potiorē ac virtute indicaret / placuit principib⁹ vt vtriusq; res geste in bello perpēderent: & digniori ꝓpositū premiū cū causa ab vniuerso exercitu tribueretur. Cū itaq; in cōspectu oim Aiax virtutes suas quib⁹ Graios iuuisset / retulisset: & Ulysses cōsilia sua quib⁹ eādem rēpublicā iuuisset: duces q̄z adduxisset. nouissime signū Minerue: q̄d iste extulisset ostendit. Quo Graij moti cū an oratione eiusdem ꝑculsi stuperēt ab Aiace arma abiudicata sūt: & Ulyssi data. Qua ille cōtumelia accēsus incubuit ensi / ex cui⁹ cruore flos purpureus similis hyacinthi natus est.

¶ Aiax. Telamo. Pelei fratris filius Achillis patruelis fuit. Que aūt de Aiace scribit poeta a Sophocle sumpsisse videt. ¶ Sigeia litto. Sigeūm & vibs & ꝓmontoriū est Troadis / iuxta q̄d Grecorū classis subducta erat. ¶ Classemq; in littore. stantem subaudiam⁹. ¶ Intēdēsq; manus. ad classem intelligēdū est. Exprimit aūt gestū viri cum indignatiōe loquturi. ¶ Agim⁹ proh Juppiter. Aiacis ꝑsone decorū pulchre seruat / q̄ fortis quidē ac bellicosus fuisse / sed eloquētia parū valuisse / tuz a Grecis / tum a Latinis fingitur poetis. Quare illi orō simplex attribuit: oisq; artificio carēs. Nā in ꝓemio statim cuz magna exclamat indignatiōe: & se ꝑ totā iactat orōnē / que non esse faciēda rhetores oēs ꝑcipiunt. Uersat aūt hec oīs in duplici ꝯlecturali cōstitutione. Cum enim Achillis arma Grecorū prestātissimo & virtute & meritis forent tribuēda: vter horum sit prestātior queritur / Aiax an Ulysses: cum vterq; se dignum illis esse iactaret. Uterq; autem coniecturis & se meruisse / & alterum non meruisse ostēdit. ¶ Proh Juppiter. exclamatio minime principio conuentēs. ¶ Ante rates. a quibus ego solus Hectoris faces repuli / cum alij Greci / in primisq; Ulysses illius viri impetū non sustinētes eas deseruerint. Cum enim Achilles Agamēnoni iratus propter Briseida ereptam intra tentorium se contineret / neq; pugnare vellet / Hector cum delecta Troianorum iuuentute in hostium classem impetum fecit / quam etiam incendisset / nisi Aiacis virtute fuisset repulsus. Omnis igitur Aiacis indignatio / et a loco in quo causa agitur / et ab aduersario oriri videtur. ¶ Et mecum confertur Ulysses. et coniunctio indignationem hoc loco significat.

Sigeum.

¶ Publij Ouidij Nasonis Metamorphoseos Liber Tertiusdecimus.

¶ Contentio Aiacis & Ulyssis.
Eacide arma licet poscant duo: solus vtrumq;
Uexet amor: capient non tamen arma duo.

Consedere duces / & vulgi stante corona
Surgit ad hos clypei dominus septemplicis Aiax.
Utq; erat impatiens ire / Sigeia toruo
Littora prospexit: classemq; in littore vultu:
Intendensq; manus. agimus proh Juppiter inq̄t
Ante rates causam: & mecum confertur Ulysses:
At non Hectoreis dubitauit cedere flammis:

¶ Raphaelis Regij in tertium decimum Metamorphoseos Ouidij librum Enarrationes.

RAPHAE. Consedere duces. Achille sagitta Paridis interēpto: magna inter Aiacē & Ulyssem ꝯtētio orta est / vter ipsorū illi⁹ armis dignior esset. Agamēnon aūt / ne in alteri⁹ odiū incideret: illi⁹ ꝯtētionis iudiciū ad principes Grecorū reiecit / vt ꝑ virtute ac meritis vtriusq; arma alteri adiudicarēt. Jusso igit̄ vtroq; in cōsessu ꝑncipū causam agere nō virtute aut meritis: sed eloquētia / qua plurimū valebat / Ulysses effecit / vt sibi arma adiudicarent. Jllam aūt repulsā Aiax adeo egre tulit / vt primū furiosus sit effect⁹: deinde cū resipuisset / gladio incūbēs seipsū interfecit: sed īādē miseratiōe deorū in hyacinthū florem fuit cōmutat⁹. ¶ Cōsedere duces. ciuilē instituit cōciōnē / in qua principes sedēt: vulg⁹ aūt cogit stare. ¶ Clypei septē. septē boum coriis tecti.

Grecorum concio.

Raph. ℭ Hac a classe. manu ad classem intendit Aiax: licet illam Grecia ostendit. ℭ Fictis. compositis. ℭ Isti. cum magno Ulyssis contemptu hoc dixit. ℭ Quantumque ego Marte feroci: Ꝯ artis precepta vbique et se et sua Aiax non desinit iactare. Omnis enim sui iactatio (vt Fabius Quintil. tradit) est odiosa. ℭ Premia magna. Nam Ulysses literas finxit a Priamo ad Palamedem datas / quibus significare videbatur Priamus se magnum auri pondus misisse / aliudque missurum. Cum vero litere ad Agamenonem fuissent platę / principesque omnes preter Palamedem conuenissent: vix quod illud scelus in Palamedem cadere posse cunctis videretur: Ulysses nihil temere de tanto viro credendum dixit / nisi aurum: quod ille iam per seruos corruptos in illius tentorio defodiendum curauerat / deprehenderetur. Qui igitur missi ad hoc inquirendum fuerant: cum renunciassent inuentum / lapidibus Palamedes a toto exercitu / de quo optime meritus erat / obrutus est. ℭ Naupliad. Palamedes Nauplii filius. Nauplius autem Neptuni et Amymones nymphe filius in Euboea regnauit. ℭ Optima nunc sumat. Ironia indignationis plena: qua Aiax significat Ulyssem nulla ratione armis Achillis esse dignum: se autem esse dignissimum. ℭ Furor ille. insania illa Ulyssis. ℭ Hortator scelerum. hactenus in contemptum / nunc in odium Aiax Ulyssem adducit. ℭ Non te Peantia proles. cum accepissent Greci Troiam sine Herculis sagittis capi non posse: Ulysses missus ad Philoctetem Peantis filium / cui moriens Hercules arcum / sagittasque reliquit / mouendum / Troiamque adducendum: cum forte inter nauigandum sagitta hydre veneno tincta e pharetra cadens Philoctete pedem vulnerasset: eum in Lemno nullo adhibito vulneri remedio reliquit. ℭ Lemnos. Lemnos insula est vna ex Cycladibus Vulcano dicata: que duo oppida habet Ephestiam. et Myrinam: in cuius forum solstitio Athos eiaculatur vmbram: vt Plinius scribit. ℭ Qui nunc (vt memorant) siluestribus abditus antris / Saxa moues gemitu: Laertiadeque precaris &c. Oratorie miserias Philoctete amplificat Aiax / vt maius in odium Ulyssem adducat.

arma achillis a Vulcano fabricata. ℭ Tenuisse. obtinuisse. in contemptum autem Ulyssem contrarium posuit Aiax adducit. ℭ Superbum. gloriosum. ℭ Sit licet hoc ingens: Quis id de quo contendit sit maximum. ℭ Feret. iactabit. ℭ Si virtus in me dubitabilis esset: nimium arroganter hoc est dictum. ℭ Littora Colcha. Colchica. Nam Telamon cum Jasone in Colchos nauigauit: vt plenius superius diximus. ℭ Ubi Eoliden Sisyphon: hoc ad Ulyssis contemptum dictum est. Nam fama erat a Sisypho latrone Isthmum obsidente Anticliam Ulyssis matrem / cum ad Laertem duceretur / fuisse compressam / atque ex eo concubitu Ulyssem ortum. ℭ Hec series. hec stemmata dispositio. ℭ Frater erat. patruelis frater Achilles fuit Aiacis. Nam Peleus et Telamon fratres fuerunt. Patrueles autem fratres dicuntur qui e fratribus nascuntur. ℭ Quid sang. Cretus Sisyph. aperte Aiax originis turpitudinem obiicit Ulyssi. ℭ An quod in ar. prior: Ulysses ne ad bellum Troianum cum aliis Grecie principibus proficisceret vxorem relinquere cogeretur / se insanire simulauit: Palamedes autem vero prudentia valde pollens ad hoc speculandum missus tilli aratrum / atque seminanti filium paruulum obiecit: quem Ulysses aratro sublato nihil offendit. Inuitus itaque ad bellum ductus Palamedem ficta proditione tandem oppressit. ℭ Nullo sub iudice. nullo iudicante. ℭ Ultima que cepit. vltimus profugus ad bellum / vt intelligat quod vltimus cepit arma. ℭ Detrectauit. vitauit. ℭ Solertior. prudentior. ℭ Et sibi inutilior nisi Palamedes esse Ulyssem detexit / cuius fraude tandem vt proditor a cuncto Grecorum exercitu fuit interfectus.

Quas ego sustinui: quas hac a classe fugaui.
Tutius est igitur fictis contendere verbis /
Quam pugnare manu. sed nec mihi dicere promptum.
Nec facere est isti. quantumque ego Marte feroci /
Inque acie valeo: tantum valet iste loquendo.
Nec memoranda tamen vobis mea facta Pelasgi
Esse reor (vidistis enim) sua narret Ulysses:
Que sine teste gerit: quorum nox conscia sola est.
Premia magna peti fateor. sed demit honorem
Emulus Aiaci. non est tenuisse superbum:
Sit licet hoc ingens: quidquid sperauit Ulysses:
Ipse tulit pretium iam nunc certaminis huius:
Qui cum victus erit: mecum certasse feretur.
Atque ego / si virtus in me dubitabilis esset:
Nobilitate potens / essem Telamone creatus /
Menia qui forti Troiana sub Hercule cepit:
Littoraque intrauit Pagasea Colcha carina.
Eacus huic pater est: qui iura silentibus illic
Reddit: vbi Eoliden saxum graue Sisyphon vrget.
Eacon agnouit summus: prolemque fatetur
Juppiter esse suam. sic ab Joue tertius Aiax.
Nec tamen hec series in causam prosit Achiui:
Si mihi cum magno non est communis Achille.
Frater erat. fraterna peto. quid sanguine cretus
Sisyphio: furtisque et fraude simillimus illi
Inferis Eacidis alienę nomina gentis?
An quod in arma prior: nulloque sub indice veni.
Arma neganda mihi: potiorque videbitur illis:
Ultima qui cepit: detractauitque furore
Militiam ficto: donec solertior isto /
Et sibi inutilior / timidi commenta retexit
Naupliades animi: vitataque traxit ad arma.
Optima nunc sumat: qui sumere noluit illa.
Nos inhonorati / et donis patruelibus orbi /
Obtulimus quia nos ad prima pericula: simus?
Atque vtinam / aut verus furor ille: aut creditus esset:
Nec comes hic Phrygias vnquam venisset ad arces
Hortator scelerum. non te Peantia proles
Expositum Lemnos nostro cum crimine haberet.
Qui nunc (vt memorant) siluestribus abditus antris /
Saxa moues gemitu: Laertiadeque precaris

Margin: Nauplius. — Patrueles. — Philoctetes. — Lenos. — Palamedes discedes.

ℭ Troianis

Ajax. ☞ ¶Troianis fatis:Troiano excidio. ¶Sine crimine:pditiōis. ¶Conuicii furoris:dephēsi/de ceci. ¶Nimiū male memor:illa nāqꝫ memoria palamedes optime de grecoꝝ exercitu merit⁹/fuit interfectus. ¶Prefoderat:ante defoderat in tentorio palamedis p suos corruptos:vt dixim⁹. ¶Ergo aut exilio: relinquens philoctetē in lēno tanq̄ exulem. ¶Aut nece:iducēs exercitū ad iapidādum Palamedem. ¶Desertum vt nestora: vt in octauo iliados narrat Homerus. Cum nestor vna cū aliis grecis fulmine iouis territis fugere non posset/q vn⁹ ex ipsius eq̄s foret ab alexādro catapulta vulneratus/facile fuisset ab Hectore oppress⁹/nisi re cognita Diomedes ꝛ clara voce/Ulyssem inclamasset ad opē seni ferendā/ꝛ nihilominus illo fugiente solus ipse Nestorez ab ipetu Hectoris ptexisset/ac i suū currū recepisset. ¶Proditus a focio est: ab Ulysse fuit dereilct⁹ Qui aūt socios i pugna derelinquūt:vt pditores habētur. ¶Trepido:timido Alludit aūt ad vba que diomedi attribuit Homer⁹. Quo fugis inq̄t Ulysses laerte fili? Cur terga vertis? Cur committis vt tanq̄ imbellis ac timidus a tergo vulnereris? Mane hic mecum: mane dū a sene anico trucē hectorē arceamus. ¶Mortalia:res mortalium. hec aūt snia eo ptinet. vt q̄ ferre opez noluit/ea indigere cogatur. ¶En eget auxilio/q̄ non tulit: hoc vndecimo iliados libro sumptum est. Nam (vt ibi scribit homer⁹) cū vlysses Soci hipasi filiū interfecisset: Troianoꝝ turba in illū tā impetū fecit:vt e retroferre/ꝛ suoꝝ auxiliū iplorare sit coactus/cū iā Soci hasta fuisset vulnerat⁹. Aiax igit a menelao admonitus scuto illum accurrens a vi hostiū intrepide ptexit. ¶Uulnusq tuū: nā lat⁹ illi⁹ hasta

Que meruit/(si dii sunt) non vana precoris.
Et nunc ille eadem nobis iuratus in arma
(Heu pars vna ducum) quo successore sagitte
Herculis vtuntur:fractus morboq/fameq/
Uenaturq:aliturq auibus:volucresq petendo
Debita Troianis exercet spicula fatis.
Ille tamen viuit:quia non comitatur Ulyssem.
Uellet ꝛ infelix Palamedes esse relictus.
Uiueret: aut certe letum sine crimine haberet.
Quem/male cōuicti nimium memor iste furoris/
Prodere rem Danaum finxit:fictumq probauit
Crimen:ꝛ ostendit/quod iam prefoderat aurum.
Ergo aut exilio vires subduxit Achiuis:
Aut nece.sic pugnat. sic est metuendus Ulysses.
Qui licet eloquio fidum quoqꝫ Nestora vincat:
Haud tamen efficiet desertum vt Nestora crimen
Esse rear nullum:qui cum imploraret Ulyssem:
Uulnere tardus equi/fessusqꝫ senilibus annis/
Proditus a socio est.non hec mihi crimina fingi.
Scit bene Tydides:qui nomine sepe vocatum
Corripuit:trepidoqꝫ fugam exprobrauit amico.
Aspiciunt oculis Superi mortalia iustis.
En eget auxilio/qui non tulit:vtqꝫ reliquit:
Sic linquendus erat.legem sibi dixerat ipse.
Conclamat socios.adsum:videoqꝫ trementem/
Pallentemqꝫ metu: ꝛ trepidantē morte futura.
Opposui molem clypei:texiqꝫ iacentem/
Seruauiqꝫ animā (nimiuꝫ est hoc laudis) inertē.
Si perstas certare:locum redeamus ad illum.
Redde hostes/vulnusqꝫ tuū: solitumqꝫ timorem
Post clypeumqꝫ late:ꝛ mecum contende sub illo.
At postq̄ eripui:cui standi vulnera vires
Non dederant: nullo tardatus vulnere fugit.
Hector adest:secumqꝫ Deos in prelia ducit:
Quaqꝫ ruit/non tu tantum terreris Ulysse:
Sed fortes etiam.tantum trahit ille timoris.
Hunc ego sanguinee successu cedis ouantem
Eminus ingenti resupinum pondere fudi.
Hunc ego poscentem,cum quo concurreret/vnus
Sustinui/sortemqꝫ meam vouistis Achiui.
Et vestre valuere preces. si queritis huius
Fortunam pugne: non sum superatus ab illo.

hasta,traiecerat Socus. ¶Hector adest:aduenit. ¶Deos:deoꝝ/in primisqꝫ iouis auxiliū. Nam (vt scribit homer⁹) se Iouis filiū esse iactabat hector. ¶Nō tu tm̄:ꝯphasis est. Intelligit eñ qd nō exp̄mit. Nō tm̄ tu/q̄ es olim timidissim⁹ terreris ipetu Hectoris : sed etiam fortes. Est autem apostrophe ꝯtēptus plena. ¶Tm̄ trahit ille timoris : acclamatio ē. ¶Ingēti pōdere: maxio saxo. Nā (vt in .xiiij. Iliados volumine legit) cū hector hastā in aciē iecisset/neqꝫ vulnerasset/aiax ipse sublato maxio saxo pect⁹ illi⁹ ita pcussit: vt cū ingēti armoꝝ strepitu in terrā caderet. ¶Hūc ego poscētē puocamē/Id āt ex vij Iliados libr est notū: ibi nāqꝫ scribitur hector helenivatis exhortatiōe grecos omnes ad singulare certamen puocasse. Ac cū hi nonē grecoꝝ fortissimi agamēnō/Diomedes / duo Aiaces/ Idomene⁹/ Meriones/Eurypyl⁹ euemonis fili⁹/Thoas andremōides/Ulysses nestoris exhortatione/iret se forēt fortiū q̄s ipsoꝝ cuꝫ hectore pugnare deberet: Aiax forte se hectori obiecit: q̄ cū adueniente nocte e pugna eq̄li cū honore discederēt/seinuicē munerib⁹ sunt ꝓsecuti. Nā hector aiaci gladiū: ꝫ aiax hectori baltheū dono dedit. ¶Sortēqꝫ meā vouistis achiui : hoc q̄ꝫ ab homero sumptū esse vr̄/q̄ scribit achiuos sublatis in altū oculis/manibusqꝫ his ꝓcib⁹ ad Iouē vsos fuisse. Iuppit pr̄ da vt Aiacis Telamonii/aut aiacis oilei/aut agamennonis sorti sit loc⁹/atqꝫ ita euenit /vt aiacis id qd maxime optabant/sors proferretur. ¶Uouistis:ergo voto optastis/tametsi nouissis fere legat. ¶Et vestre valuere pces: nā vt optauerāt/sors Aiacis p̄ma ꝓlata est: vt cuꝫ Hectore pugnaret. ¶Nō sum superatus ab illo: pari namqꝫ gloria vterqꝫ ex ea pugna recessit.

Nouē fuit fortissimi grecoꝝ.

Ecce ferunt Troes/ferrumqȝ/ignesqȝ/Iouemqȝ
In Danaas classes. vbi tunc facundus Ulysses:
Nempe ego mille meo protexi pectore puppes
Spem vestri reditus. date pro tot nauibus arma.
Quod si vera mihi licet dicere: queritur istis.
Quã mihi maior honos: cõiunctaqȝ gloria nr̃a est.
Atqȝ Aiax armis: non Aiaci arma petuntur.
Rhesus. Cõferat his Ithacus Rhesuz/imbellẽqȝ dolona/
Priamidenqȝ Helenum rapta cũ Pallade captũ.
Luce nihil gestum est. nihil est Diomede remoto.
Si semel ista datis meritis tam vilibus arma:
Dolon. Diuidite: ⁊ pars sit maior Diomedis in illis.
Quo tñ hec Ithaco: qui clam/qui semper inermis
Rem gerit: ⁊ furtis incautum decipit hostem
Ipse nitor galee claro radiantis ab auro
Insidias prodet: manifestabitqȝ latentem.
Sed neqȝ Dulichius sub Achillis casside vertex
Helenus. Pondera tanta feret: necnon onerosa/grauisqȝ
Pelias hasta potest imbellibus esse lacertis.
Nec clypeus vasti celatus imagine mundi
Conueniet timide: nateqȝ ad furta sinistre.
Debilitaturum quid te petis improbe munus:
Quod tibi si populi donauerit error Achiui:
Cur spolieris erit: non cur metuaris ab hoste.
Et fuga/qua sola cunctos timidissime vincis:
Tarda futura tibi est gestamina tanta trahenti.
Adde quod iste tuus tam raro prelia passus
Integre est clypeus. nostro qui tela ferendo
Mille patet plagis: nouus est successor habẽdus.
Dulichiũ Denique quid verbis opus est: spectemur agendo.
Arma viri fortis medios mittantur in hostes:
Inde iubete peti: ⁊ referentem ornate relatis.
Finierat Telamone satus: vulgiqȝ secutum
Ultima murmur erat: donec Laertius heros
Astitit: atqȝ oculos paulum tellure moratos
Sustulit ad proceres: expectatoqȝ resoluit
Ulyssis oratio. Ora sono. neqȝ abest facundis gratia dictis
Si mea cum vestris valuissent vota Pelasgi:
Non foret ambiguus tanti certaminis heres:
Tuqȝ tuis armis: nos te poteremur Achille.
Quem quoniam non equs mihi/vobisqȝ negarũt
Fata (manuqȝ simul veluti lachrymantia tersit
Lumina) quis magno melius succedit Achilli:
Quã per quẽ magnus Danais successit Achilles:

RAPH. ☞ ¶ Ecce ferunt troes: hoc qz in quintodecimo Iliados describit Homerus. ¶ Iouemqȝ: auxiliuz iouis Hectori fauẽtis. ¶ Nempe ego: solus Aiax alijs Grecoꝝ ducib⁹ pterritis classem ab ignibus hostiũ ptexisse ab Homero quoqȝ scribitur. ¶ Quod si vera licet: arrogãter nimiũ ⁊ artis oratorie pcepta hec quoqȝ dicũtur. ¶ Conferat his ithacus rhesuz: his gestis meis compa ret Ulisses: quẽ cuz quodã ɔtẽptu ithacum Aiax appellat. Rhesus autem rex fuit thracie/qui (vt scribit Homerus) cũ in auxiliũ troianoꝝ cum candidissimis eqs venisset/a Diomede et Ulysse ea ipsa nocte: qua ad troiã puenerat/fuit interẽpt⁹. ¶ Imbellẽqȝ Dolona: Dolõ (vt idem scribit Homerus) Eumedis p̃conis fili⁹/cũ speculator ad castra Grecorũ ab hectore missus esset/a Diomede simul ⁊ Ulysse captus fuit ⁊ interfectus. ¶ Priamidenqȝ Helenũ: Helen⁹ Priami fuit filius: q a Diomede ⁊ Ulysse captus fata troianorum arcana Grecis reuelauit. ¶ Rapta cũ Pallade: cũ palladio/qd Ulysses vna cũ diomede rapuit. ¶ Quo tamen hec ithaco: arma achillis incõmodo Ulyssi futura ostẽdit aiax. ¶ Quo: ad quid/ad quẽ finẽ: petunt aũt verbũ est subaudiẽdũ. ¶ Et furtis dolis/fraudibus/insidijs. ¶ Dulichi⁹ vertex: Ulyssis caput. Nã Dulichiũ insula est ithace vicina. ¶ Necnõ onerosa. ordo est ⁊ sensus. Et pelias hasta nõ potest esse non onerosa ⁊ grauis imbellibus lacertis. ¶ Nec clypeus vasti: in clypeo Achillis (vt scribit Homerus) quatuor elementa sculpta videbãt. ¶ Quod tibi si ppli: hoc quoqȝ contra artis precepta ab Aiace dictũ est. Neqȝ enĩ error iudicib⁹ fuit obijciendus. ¶ Trahenti: proprie dixit. Illa enim trahimus que gestare nõ possum⁹. ¶ Uiri fortis: Achillis. ¶ Uulgiqȝ secutũ vltima murmur erat: nã populus murmure suo Aiacis dicta approbare est visus. ¶ Astitit: surrexit. ¶ Atqȝ oculos paulum tellure moratos. imitatur Homeruz Ouidius/qui Ulyssem stetisse oculis in terram defixis/immotoqȝ sceptro/ptulisqȝ illã eloquentie procellam cũ fundere scribit. ¶ Si mea cum vestris: artificiosissima Ulyssi attribuitur oratio/vt persone decoruz seruetur. Nã Ulysses cũ ab alijs/tum ab Homero iter eloquentissimos numeratur. Quare ⁊ affectus statim in exordio mouet/⁊ sua sine vlla arrogantia amplificat/⁊ ab aduersario obiecta ita refellit: vt illum in maximum adducat contemptum/ac deniqȝ pncipib⁹ psuadeat/se arma achillis q̃ aiax mag' meruisse. Principiũ autem a beneuolentia sumptuz est. Se enĩ cũ alijs Grecis semper optasse att saluũ Achillis/p qd significat se vehemẽter illius morte dolere/qui Grecis oĩbus gratissim⁹ fuisset. ¶ Tuqȝ tuis armis: potereris/ac possideres/⁊ fruereris subaudiat. Est enim hypozeugma. Poteremur autẽ legendũ est/vt sit tertie coniugationis/ita ꝑsu exigẽte. Hec sũt apostrophe ad Achillẽ animos auditorum ad fletum iclinat. ¶ Manuqȝ simul. hec ex persona poete dicuntur. Ex arte autem finxit se flere Ulysses/quo facilius psuaderet se morte achillis graui dolore fuisse affectũ. ¶ Quam per quem magnus Danais: hoc est q̃ is, cuius opa Achilles ad bellum troianum deductus est: is autẽ Ulysses fuit. Nam vt ipse paulo post narrat: cũ thetis mater Achillis cognosceret filium in bello troiano periturum/illum virginis habitu ornatũ Lycomedi Scyri

¶ insule

Kappa.

Ly insule regi vnā cum filiab⁹ ipsius educādū cōmendauit/ vt tantisꝑ apud eū in virgineo habitu lateret/ dū Troia foret deleta. Cū vero sine Achille Troia capi nō posset: nec vsquā inueniret: Ulysses id qđ erat suspicat⁹/ mercibus quibus femine capiunt/ gladiū/ scutūꝗ/ ac galeā immiscēs ad Lycomedē se ↄtulit: vbi mercib⁹ illis expositis Achilles gladiū ac scutū sibi neglegēs tractare cepit: ex q̄ cognit⁹ ad bellū Troianū fuit ꝺduct⁹. ¶ Huic modo ne psit: aduersariū vt hebetē ac ingenio tardū/ oīꝗ facundia carentē i cōtēptū adducit. ¶ Si qua est: ex arte suā eloquētiā extenuat Ulysses/ ne tn̄ se inuidiā/ odiūꝗ auditoꝝ transferat. ¶ Inuidia careat: nā Ayax in inuidiā Ulyssis eloquētiā adducere conat⁹ ē/ cū dixit. Tutius esse fictis ꝟbis cōtendere q̄ manu pugnare. ¶ Bona sua: ꝑpria vel natura data vel idustria cōparata. ¶ Sz eīn q̄ retulit Aiax Esse Jouis pnepos: figurata ꝛ poetica ē hec locutio. In soluta nāꝗ orone seculari no vteremur/ dicere musꝗ Aiax retulit se esse Jouis pnepotem. ¶ Acrisius illi: duo fuerūt nobiles Acrisij ꝛ hic Jouis filius ac Ulyssis auus/ ꝛ alter Abantis Argiuoꝝ regis fili⁹ ac Danes pater. legitur etiam Arcesius. ¶ Neꝗ in his q̄sq̄ dānat⁹ ꝛ exul. Peleum Achillis patrē notat Ulysses / qui Phoco frē iterfecto ab Eaco pre in exilium fuit expulsus. ¶ Est quoꝗ p matrē: Anticlia mater Ulyssis filia fuit primi Sinōis Mercurij filij. ¶ Phthiam/ Scyronꝗ ferantur: Phthiā ad Peleū/ Scyron ad Pyrrum Achillis filiū ex Deidamia ꝛ Lycomedis filia. ¶ Ergo operū quoniā: qm̄ inq̄t qđ est sola inter nr̄m plurib⁹ ac maiorib⁹ meritis Grecoꝝ exercitū affecerit: nō oīa q̄ gessit referre possiz. ¶ Prescia venturi: hinc incipit merita sua

Huic modo ne prosit: quod vt est hebes/ esse videt:
Ne ve mihi noceat: quod vobis semper Achiui
Profuit ingenium: meaꝗ hec facūdia/ si qua est/
Que nunc pro domino/ pro vobis sepe locuta est/
Inuidia careat: bona nec sua quisꝗ recuset.
Nam genus/ ꝛ proauos/ ꝛ que non fecimus ipsi/
Uix ea nostra voco. sed enim quia retulit Aiax.
Esse Jouis pnepos: nr̄i quoꝗ sanguinis auctor
Juppiter est: totidemꝗ gradus distamus ab illo.
Nam mihi Laertes pater est/ Acrisius illi/
Juppiter huic. neꝗ in his quisq̄ dānatus/ ꝛ exul.
Est quoꝗ per matrem Cyllennius addita nobis
Altera nobilitas. deus est in vtroꝗ parente.
Sed neꝗ materno q̄ sum generosior ortu/
Nec mihi q̄ pater est fraterni sanguinis insons:
Proposita arma peto. meritis expendite causam.
Dummodo q̄ fratres Telamō/ Peleusꝗ fuerunt:
Aiacis meritum non sit: nec sanguinis ordo:
Sed virtutis honor spoliis queratur in istis.
Aut si proximitas: primusꝗ requiritur heres:
Est genitor Peleus: est Pyrrhus filius illi:
Quis loc⁹ Aiaci: Phthiam hec/ Scyrōꝗ ferant.
Nec minus est isto Teucer patruelis Achilli.
Non petit ille tamen. num si petat auferat illa:
Ergo operum quoniam nudum certamen habet:
Plura quidem feci: q̄ que comprehendere dictis
In promptu mihi sit. rerum tamen ordine ducar.
Prescia venturi genitrix Nereia leti
Dissimulat cultu natum. ꝛ deceperat omnes:
In quibus Aiacem: sumpte fallacia vestis.
Arma ego femineis animum motura virilem
Mercibus inserui. neꝗ adhuc proiecerat heros
Uirgineos habitus: cū parmam: hastamꝗ tenēti
Nate dea: dixi: tibi se peritura reseruant
Pergama. quid dubitas ingētē euertere Troiā:
Iniecíꝗ manum: fortemꝗ ad fortia misi.
Ergo opera illius/ mea sunt. ego Telephon hasta
Pugnantem domui: victum: orantemꝗ refeci.
Quod Thebe cecidere/ meū est. me credite Lesbon:
Me Tenedō/ Chrysēꝗ/ ꝛ Cillā Apollinis vrbes:
Et Syrum cepisse. mea concussa putate
Procubuisse solo Lyrnessia menia dextra.
Utꝗ alios taceam: qui seuum perdere posset

sua cōmemorare sine vllis arrogātia Ulysses. ¶ Genitrix Nereia: Thetis Nerei filia/ materꝗ Achillis: vt ꝛ Home. ꝛ plerīꝗ poetaꝝ asserunt. Suidas vero: Aristotelea: ꝛ Dionysius Chalcidēsis scribūt Achillē ex Thetide Chirōis filia natū. Deimach⁹ āt ex Phylomela Actoris filia. ¶ Dissimulat cultu natū: hoc est habitu simulat Achilē non esse puerū: sz puellā. ¶ In qb⁹: inter q̄s. ¶ Arma. gladiū: hastā: parmā. ¶ Proiecerat. deposuerat. ¶ Ad fortia. subaudiam⁹ gerēda. ¶ Ergo opa illi⁹ mea sūt. colligit Ulysses oia q̄cūꝗ gessit achilles sibi esse ascribēda. cū illū latitātē dep̄hēderit: ad bellūꝗ Troianū adduxerit. A cā eīn effect⁹ separi nō pt. ¶ Ego Telephō hasta. Teleph⁹ Herculis fili⁹ ex Auge Nympha rex fuit Lycie: q̄ cū resisteret Grecis ab Achille in femore fuit pcussus: ac deinde iterato vulnere: (vt i supiorib⁹ diximus) sanat⁹. ¶ Qđ Thebe cecidere meum est. de Thebis Cicilie patria Andromaches itelligēdū ē. Nā eas diripuit Achilles. ¶ Me credite Lesbō. Lesbos insula est clara Alcei carminib⁹ et Sapphus. ¶ Chrysenꝗ ꝛ Cillā. Chryse vrbs est Troadis p pe Lemnū Apollini sacrata: quā expugnauit Achilles: cū p Troianis sentiret. Sūt tn̄ ꝛ alie vrbes hoc noīe ꝛ loca. Est eīn vrbs i Hellespōto iter Ophryniū: et Abidū. Est ēt pmōtoriū Lesbi i Tenedū vergēs. Est ꝛ Bithynie vrbs ꝛ Carie. Cilla quoꝗ vrbs est Troadis Apollini sacra a Grecis direpta. ¶ Et Syrū. Syros absꝗ c insula est Ionie cū vrbe eiusdē nois. Nā Scyros p e patria ē Lycomedis. Tam ꝛ si Sestō forsitā nō septe legeret. Est eīn Sestus vrbs Hellespōti notissima. ¶ Lyr. me. Lyrnesus vrbs fuit Troadis: vn̄ Briseida rapuit Achilles. ¶ Se. Hect. magnū

Thetis.
De Achilis matre.
Telephus.
Thebe.
Lesbos.
Chryse.
Syrus.
Sestus.
Lyrnesus.

¶ terris

Hectora nempe dedi. per me iacet inclyt⁹ Hector.
Illius hec armis/ quibus est inuentus Achilles:
Arma peto. viuo dederam. post facta reposco.
Ut dolor vnius Danaos peruenit ad omnes:
Aulidaqꝫ Euboicam complerunt mille carine:
Expectata diu, nulla/ aut contraria classi
Flamina sunt: duræqꝫ iubēt Agamemnona sortes
Immeritam seue natam mactare Diane.
Denegat hoc genitor: diuisqꝫ irascitur ipsis:
Atqꝫ in rege tamen/ pater est. ego mite parentis
Ingenium verbis ad publica commoda verti.
Nunc equidem fateor: fassoqꝫ ignoscat Atrides:
Difficilem tenui sub iniquo iudice causam.
Hunc tamen vtilitas populi/ fraterqꝫ/ datiqꝫ/
Sūma mouet sceptri: laudē vt cū sanguine pēset.
Mittor ꝛ ad matrē: que non hortanda/ sed astu
Decipienda fuit. quo si Telamonius isset:
Orba suis essent etiam nunc lintea ventis.
Mittor ꝛ Iliacas audax orator ad arces:
Uisaqꝫ ꝛ intrata est alte mihi curia Troie.
Plenaqꝫ adhuc erat illa viris: interitus egi/
Quam mihi mandarat cōmunis Grecia causam
Accusoqꝫ parin: predamqꝫ/ Helenamqꝫ reposco
Et moueo priamum: Priamoqꝫ Antenora iūctū
At Paris/ ꝛ fratres/ ꝛ qui rapuere sub illo/
Uix tenuere manus (scis hec Menalae) nefādas.
Primaqꝫ lux nostri tecum fuit illa pericli.
Longa referre mora est: que consilioqꝫ manuqꝫ
Utiliter feci spaciosi tempore belli.
Post acies primas/ vrbis se menibus hostes
Continuere diu: nec aperti copia Martis
Ulla fuit. decimo demum pugnauimus anno.
Quid facis interea. qui nil nisi prelia nosti?
Quis tuus vsus erat? nam si mea facta requiris:
Hostibus insidior. fossas munimine cingo:
Consolor socios: vt longi tedia belli.
Mente ferant placida. doceo quo simus alendi:
Armandiqꝫ modo. mittor quo postulat⁹ vsus.
Ecce Iouis monitu deceptus imagine somni
Rex iubet incepti curam dimittere belli.
Ille potest auctore suam defendere vocem
Non sinat hoc Aiax: delēdaqꝫ pergama poscat.
Quodqꝫ potest: pugnet. cur non remorat̄ ituros?
Cur non arma capit: det qͦ vaga turba sequatur.
Non erat hoc nimium/ nūq̄ nisi magna loquenti.
Quid? qꝫ ꝛ ipse fugit: vidi/ puduitqꝫ videre:
Cum tu terga dares: inhonestaqꝫ vela parares.
Nec mora. quid facitis? que vos dementia: dixit.

terribilē. illū ei ex arte ludat vlys. vt ide maior achillis q̄ eū supauit glīa cognoscat. ¶ Uiuo dederā ar. cū ea mercibus iserui. Tūc ei p̄mum arma tractare cepit Achilles. Hic aūt est epilog⁹ ōmi meriti Ulyssis/ quo achillē i bellū misit. ¶ Post fa post mortē. ¶ Ut do. vni⁹. Hī exponit meritū vlysses/ q̄ pbat se armis achillis digniorē eē q̄ Aiax. Nā cū mille grecoꝝ naues ad Aulida ꝯuenissent/ ide tēpestatib⁹ ipediti soluere n̄ poterāt. Quare ꝯsulti vates rn̄derūt: Dianā sanguie filie Agamēnonis esse placādā. nā agamēnō illi⁹ ceruā iprudēs necarat: cū ꝯo pr̄ filiā imolari nollet/ vi eloquētie vlyssis expugnat⁹ ē: vt publicā vtilitatē ꝑuate anteponeret charitati. Missusqꝫ ad Clytēnestrā non minore arte ab ea filiā abduxit: q̄ nisi ꝑfecisset Ulisses: classis Grecoꝝ nūq̄ ab Aulide ꝑfecta fuisset. ¶ Ut dolor vni⁹. postq̄ dolor vni⁹ Menelai: quē ex Helena vxore sibi ablata capiebat: oēs: Grecos cōmouit. ¶ Aulidaqꝫ Euboica. Aulis beotice vrbs ē iuxta chalcidē: portū hn̄s ãplissimū ꝯuētu mille nauiū grecoꝝ nobilissima. ¶ Atqꝫ in rege tn̄ pr̄ est: pr̄ns charitas. ¶ Tenui. obtinui. ¶ Difficilē cāz. ꝓpt̄ iniquū iudicē. nā agamēnō magis ꝑuata charitate q̄ publica vtilitate moueri videbatur. ¶ Sū. ptās ¶ Lau. vt cū sā. pē. glīā. hec aūt oīa ab vlysse fuerūt agamēnoni ꝓmemo. publicata vtilitas: Menela⁹ fr̄/ ac sūma ptās illi data. ¶ Mit. ꝛ Ilia. Ulysses (vt Homē. dz ꝛ scribit) vna cū menelao ad helenā repetēdā orator ad ꝑamū missus est. ¶ Et iir. est. ꝑticipiū ꝯ grāmaticus rō-

ces rōnē poetica licētia formatū. ¶ Plena. adh. e. il. vi. signe nō noctu: sz ītēdit: cū adhuc curia viriz esset plena: itrepide regē priamū adisse. ¶ Predāqꝫ ꝑdā appellat/ q̄ vna cū Helena asportauerat paris. ¶ Pria. ante. iū. nā antenor semꝑ cēsuit Helenā menelao esse reddendaz. ¶ Sub il. i illo tpe. ¶ Spa belli: diuturni: ac lōgi ꝛ i decimū vsqꝫ annum ꝓtracti. ¶ Post a. pri. post p̄ma ꝑlia. ¶ Demuz. solū. ¶ Quis tu. v. e. q̄ tua grecis vtilitas erat. ¶ Ec io. mo. vtilitas erat. ¶ Ec. io uis monitu: aliud cōmemorat in Grecos meritū vlysses. nam (vt Homer. ait in ij. illia. narrat) Iuppiter ꝑ sōnū agamēnonē admonuit vt toto exercitu cū troianis cōfligeret. cetera aliis i cōmētariis: maxie Uerg. ¶ Auctore. iouis auctitate. ¶ Nō sinat hoc Aiax. pulchra ironia q̄ significat vlysses a iacē nulla ꝑditū eloq̄ntia illud ꝓhibuisse nō potuisse. ¶ Det. edat: dicat aliqd: ꝓponat aliqd ꝯsilium q̄ turbs seq̄t. ¶ Nō erat hoc. nimiū: Aiaci inqt magna semꝑ iactāti hoc nimiū non erat. ¶ Quid qꝫ ꝛ ipse fugit fugere voluit. ¶ Inhone. ve. in. ihoneste ac turpiter. nomē enī ꝑ aduerbio positum est. Uela autem legendum est: nō bella. vt fere in exēplaribus ē deꝑuatū. ¶ Quid fa. hec ex ea oratiōe sūpta sūt/ quā Homerus artificiosissimā Ulysi attribuit. ¶ Cōcitat dimittere. vt dimittatz i soluta oꝛone diceret. ¶ Captā Troiā. nō q̄ reuera capta eēt: sz q̄ i eo erat vt facile capi posset. Nam apd̄ Homerum colligit Ulysses futurū esse vt Troia decimo ãno quo volebāt recedere oīo capiat.

Demum

hector
antenor
priamus
paris
& menalao

RAPH. ¶ In q̃:ad q̃. ¶ Dolor ipse disertũ:ex arte eloquẽtiã suã Ulysses i dolorẽ refert:q̃ arrogãtiã vitet/⁊ magis sibi grecos ↄciliet: quoꝝ dedecore se ret:explorarẽ:iq̃rerẽ. ¶ Cuiꝰ eq̃s ꝓtiũ:Dolõ noctu ad speculãdũ q̃d hostes agerẽt missꝰ:eq̃s achillis sibi ꝓ mercede dari:si troiani vincerẽt depoposcit

Concitat o socij captam dimittere troiam
Quidue domũ fertis decimo nisi dedecus anno?
Talibus atq; alijs:in que dolor ipse disertum
Fecerat:auersos profuga de classe reduxi.
Conuocat Atrides socio terrore pauentes:
Nec Telamoniades etiam nunc hiscere quicquã
Audet:et ausus erat reges incessere dictis
Thersites/etiã per me haud impune proterua.
Erigor:⁊ trepidos ciues exhortor in hostes:
Amissamq; mea virtutem voce refundo.
Tempore ab hoc quodcunq; potest fecisse videri
Fortiter iste:meum est.qui dantem terga retraxi.
Deniq; de Danais quis te laudat ve?
At sua Tydides mecum communicat acta.
Me probat:⁊ socio semper confidit Ulysse.
Est aliquid de tot graiorum millibus/vnum
A Diomede legi.nec me sors ire iubebat.
Sed tamen ⁊ spreto noctisq;/hostisq; periclo
Ausum eadem que nos/Phrygia de gẽte Dolona
Interimo:non ante tamen/q̃ cuncta coegi.
Prodere:⁊ edidici quid perfida Troia pararet.
Omnia cognoram:nec quid specularet habebam.
Etiam promissa poteram cum laude reuerti:
Haud contentus eo/petij tentoria Rhesi:
Inq; suis ipsum castris/comitesq; peremi.
Atq; ita captiuo victor/votisq; potitus/
Ingredior curru letos imitande triumphos.
Cuius equos ꝓtiũ pro nocte poposcerat hostis:
Arma negate mihi:fueritq; benignior Aiax.
Quid Licij referam Sarpedonis agmina/ferro
Deuastata meo?cum multo sanguine fudi.
Ceranon Iphitidem/Alastoraq;/Chromiumq;/
Alcandrũq;/Haliũq;/Noemonaq;/Pritaninq;:
Exitioq; dedi cum Pheridamante Thoona/
Et Charopẽ/fatisq; immitibꝰ Eunomon actum:
Quiq; minus celebres nostra sub menibus vrbis
Procubuere manu.sunt ⁊ mihi vulnera ciues
Ipso pulchra loco.nec vanis credite verbis.
Aspicite en (vestemq; manu diduxit) ⁊ hec sunt
Pectora semper (ait) vestris exercita rebus.
At nihil impendit per tot Telamonius annos
Sanguinis in socios:⁊ habet sine vulnere corpus.
Quid tamen hoc refert:si se pro classe Pelasga
Arma tulisse refert contra Troasq;/ Iouemq;?
Confiteorq; tulit.neq; enim benefacta maligne
Detrectare meum est.modo nec cõmunia solus
Occupet:atq; aliquẽ vobis quoq; reddat honorẽ.

marito affectũ dolore fuisse ait. ¶ Profuga de classe:ad fugiẽdũ parata. ¶ Conuocat atrides:agamẽnõ.hoc q̃z de Home.est sũptũ. ¶ Telamõiades.aiax telamõis filiꝰ. ¶ Incessere: prouocare. ¶ Dictis:ↄuitijs:vt ex ij.Ilia.lib patet. ¶ Tersites quo nemo deformior: nec lingua ꝓteruior in grecoꝝ exercitu fuisse ab home.scribit/ cũ agamemnone q̃z ↄuitijs incessisset/ab vlysse sceptro fuit ꝑcussus. ¶ Refundo: i. alios eoꝝ remitto. ¶ Repoꝰ restituo:q̃z uis i q̃uisdã exẽplaribꝰ reposco legat. ¶ Tpe ab h.elegãter colligit vlysses q̃cunq; aiax fortiter fecit postea q̃z cũ eum alijs a fuga reuocauit/sibi esse ascribẽda. ¶ Est aliq̃d:modeste loq̃t vlysses.innuit ãt pulchrũ/ac gl̃iosũ esse a ꝓstãti viro sociũ elegi.Nã Diomedes vnũ ex oĩbꝰ grecoꝝ optimatibꝰ vlyssẽ sociũ delegit ad speculãdũ troianoꝝ castra iturus/vt apte i.x. scribit Homerꝰ. ¶ Nec me sors ire iubebat significat se sponte sociũ Diomedi iuisse ad speculãdũ q̃d hostes i castris agerẽt/q̃ nocte ⁊ Dolonẽ/q̃ ⁊ ipse ad grecorũ castra speculator veniebat/ interemerũt:⁊ thesũ thracie regẽ/ q̃ auxiliũ troianis tulerat / vna cũ comitibꝰ iterfecerũt ac eq̃s cãdidos i sua castra ꝑulcq̃ q̃d q̃z pabuloꝝ troie gustarẽt/abduxerunt: vt ex Homerico/vergilianoq; carmie notissimũ est. ¶ Ausũ eadẽ q̃ nos: nã ⁊ ipse speculator ad castra grecoꝝ fuerat missus. ¶ Perfida troia:ꝑfidi troiani.Est enim metonymia. Nã ↄtinẽs ꝑ cõtẽto positũ ẽ. ¶ Specularer:

Est aũt ordo:Arma mihi eiꝰ viri negate cuiꝰ eq̃s hostis Dolon ꝑ nocturna speculatione poposcerat. Illa vero ironia Ulysses arma achillis ⁊ aiaci negãda ⁊ sibi adiudicãda esse ondit. ¶ Benignior dñi cẽtior/ gratior. Ironicos aũt q̃z dicunt. ¶ Quid Lycij referã Sarpedonis Sarpedon filiꝰ fuit iouis ex Europa ac minois frater. Hic cũ rex eẽt lycie/troianisq; faueret/multis ex eius socijs ab vlysse cesis a patroclo tãdẽ fuit iterfectꝰ. ¶ Cetanõ Iphitidẽ:iphiti filiũ. Fere aũt eos q̃ hoc loco ab Ulysse enumerant:Sarpedonis socios fuisse/et ab Ulysse iterfectos in v.Ilia .scri. Home. ¶ Uestẽq; manu diduxit: remouit a pectore / diuisit.! Hoc aũt ex poete ꝑsona ẽ dictũ. ¶ Quid tñ hoc refert? ac sic diceret nihil.Cõfutat eñ vlysses id q̃d iactauerat aiax se solũ facta troianoꝝ a grecoꝝ classe repulisse. Nã aliũ q̃z inq̃t in ꝓmisq; patroclꝰ/ armis achillis idutus restitit hostibꝰ naues nr̃as incẽdere volẽtibꝰ. ¶ Iouẽq;:iuppiter nãq; hectori/troianisq; fauebat. ¶ Neq; eñ bñfacta maligne:ex arte vlysses q̃ aduersario honeste negate nõ ꝑt/ ita ↄcedit/ vt eũ alijs tñ ea esse cõmunia asseueret. ¶ Maligne detrectare : cũ q̃dã malignitate ⁊ vitupatõe detrahere ¶ Modo ne cõia solus:dũ modo inq̃t Aiax ea que communia ipsi vobiscum sunt/ sibi soli non arroget. Quaquidem oratione Ulysses ⁊ Aiacẽ in inuidiam adducit/et sibi principum Grecorum beniuolentiam conciliat.

Sarpedo

Raph. Actorides — ¶ Repulit Actorides: Patrocl' actoris nepos/ qui armis achillis indutus ab Hectore fuit interfectus. Cũ eñ Achilles Agamẽnoni irat' in aciez aduersus hostes descẽdere nollet: petiy' amice: uz ɔcessit patroclo: vt suis armis indut' troianoꝝ impetũ retardaret. ¶ Troas cũ defensore: Hectore. Ulysses adducit. ¶ Cerula mater: Thetis/ que cũ Hector Patroclo interfecto armis Achillis foret potitus/ rogauit Uulcanum: vt filio suo scutum/ galeam/ tibialia/ ac thoracem decentia fabricaret. Ille vero cum alia/ tum scutum ea arte expoliuit: vt in eo celum cum quatuor elementis spectarentur. — Scutum Achillis.

Reppulit Actorides sub imagine tutus Achillis
Troas ab arsuris cum defensore carinis.
Ausum etiam Hectoreis solum concurrere telis
Se putat/ oblitus regisqꝫ/ ducisqꝫ/ meiqꝫ/
Nonus in officio/ ꝛ prelatus munere sortis.
Sed tamen euentus vestre fortissime pugne
Quis fuit? Hector abit violatus vulnere nullo.
Me miserum/ quanto cogor meminisse dolore
Temporis illius: quo Graium murus Achilles
Procubuit: nec me lachryme/ luctusqꝫ/ timorqꝫ/
Tardarunt: quin corpus humo sublime referrem
His humeris: his inq̃ humeris/ ego corp' achillis
Et simul arma tuli: que nunc quoqꝫ ferre laboro.
Sunt mihi que valeant in talia pondera vires.
Est animus certe vestros sensurus honores.
Scilicet idcirco pro nato cerula mater.
Ambitiosa suo fuit: vt celestia dona
Artis opus tante rudis/ ꝛ sine pectore miles
Indueret? neqꝫ enim clypei celamina nouit.
Oceanum/ ꝛ terras/ cumqꝫ alto sydera celo
Pleiadas/ Hyadasqꝫ/ immunẽqꝫ equoris Arctõ/
Diuersasqꝫ vrbes/ nitidumqꝫ Orionis ensem:
Postulat/ vt capiat que non intelligit arma.
Quid? ꝙ me duri fugientem munera belli
Arguit incepto serum accessisse labori?
Nec se magnanimo maledicere sentit Achilli.
Si simulasse vocas crimen: simulauimus ambo.
Si mora pro culpa est: ego sum maturior illo.
Me pia detinuit coniunx. pia mater Achillem.
Primaqꝫ sunt illi data tempora: cetera vobis
Haud timeo: si iam nequeam defendere crimen
Cum tanto commune viro. deprensus Ulyssis
Ingenio tamen est ille: at non Aiacis/ Ulysses.
Neve in me stolide conuitia fundere lingue

Troianoꝝ nãqꝫ defensor fuit Hector. ¶ Ausum ẽt hectoreis: aiax (vt narrat Homer') cũ hectore singlari certamine pugnauit/ cuz id ei sorte cõtigisset: qua ex pugna vterqꝫ sine vulnere discessit ab altero pnitiosis donatus muneribus. hector qdẽ baltheo quo ligat' circũ Iliu menia fuit tractus. Aiax ẽo gladio/ in quẽ incũbẽs seipm interfecit. ¶ Regis: Agamẽnõis. ¶ Ducis: Menelai. ¶ Et plat' munere sortis colligit Ulysses nõ ɔtute: sed sorte Aiacẽ cũ Hectore ɔtendisse. Cuz eñ nouẽ (vt diximus) se pugnaturos cũ Hectore ꝓfiterent/ cõsilio Nestoris/ factũ est: vt sortez qsqꝫ suã in galeã deyceret/ ac cuius prima educta foret/ is in certamẽ cũ Hectore descẽderet. ¶ Et plat': ante posit' aliis nulla re alia ꝙ̃ sorte. ¶ Sed tñ euent': cũ quadã illisiõe insultat aiaci Ulysses/ ꝗ iactauerat se solũ cũ Hectore singulari certamine cõgredi ausum fuisse. ¶ Fortissime: ironicos est dictum. Qui ibi videris fortissimus/ cuz non sis.
¶ Me miseruz: hec lachrymãs videt ꝓnuntiasse Ulysses.
¶ Quanto dolore: cum prepositio sub audiatur: vt cũ quãto dolore intelligatur. ¶ Graium murus: Grecorum propugnaculũ. Est autem metaphora/ qua maxime Achilles cõmendatur. ¶ Referrem: reportarem corpus humo sublatum. Hoc autem facto se maxime dignũ Achillis armis Ulysses ostendit. ¶ His humeris: indicans humeros suos hec dicit Ulysses. Est autem pulchra anadiplosis/ qua manifeste ab Aiace obiecta diluit. ꝛ se aptum esse ad ea gerenda arma ostẽdit. ¶ Laboro: exopto/ studeo/ enitor. ¶ Sensurus: cogniturus/ intellecturus. ¶ Uestros honores. celaturam armorum summo cum honore mihi a vobis adiudicatorum. ¶ Scilicet idcirco: ironia qua Aiacem in contemptum

Forũ autem artificium non intellectum iri ab Aiace Ulysses ait: cum et ingenio careat/ et omni doctrina. ¶ Sine pectore: ingenio. ¶ Celamina: celaturam ꝛ sculpturam. ¶ Oceanũ et terras: celaturaz clypei dscribit Ouidius ab Homero sumptum. ¶ Pleiadas: Hyadasqꝫ: sic Homerus. πλειάδας θ' ὑάδας τε, τό τε σθένος ὠρίωνος. ¶ Immunẽqꝫ equoris Arcton: arctos minor est vt superius quoqꝫ diximus/ que curr' quoqꝫ (vt Homerus scribit) cognominatur. Solum autem ex omnibus hoc sydus nunquam occidit: ac idcirco ab homero quoqꝫ equoris expers dicitur esse. οἴη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν ὠκεανοῖο: id est Hec autez sola expers lauacrorum Oceani. ¶ Diuersasqꝫ vrbes i scuto Achillis. due. diuerse vrbes a Uulcano (vt narrat Homerus) celate fuerunt: quarum altera pace frui/ altera bello et obsidione premi videtur. Nam in altera nuptie atqꝫ conuiuia celebrantur/ iudiciaqꝫ exercentur: alteraz duo exercitus et quidem inter se dissidentes obsidere videntur. ¶ Quid? ꝙ me duri: sic ab Aiace sibi obiecta refutat Ulysses/ vt illũ in odiũ contemptũqꝫ adducat. Nam obiecta sibi esse cum Achille cõmunia ostendit. ¶ Ego sum maturior illo: ego citius quam Achilles ad bellum veni. ¶ Cum tanto viro: quantus fuit achilles. ¶ Neve in me stolide: Aiacem in contemptum adducit qui tanta sit stultitia: vt ea dixerit: que in iudicium pudorem recidere possint. Nam si inquit mihi turpe est accusasse Palamedem: turpe uidem vobis est eum damnasse. Hec enim duo se inuicem confirmant: ac sub eandem rationem cadunt. vt Cicero tradit. ¶ An falso Palamedem: hoc enthymemate ostendit Ulysses nõ min' principibus Grecis

Celamen — Arctos.

Ulysses — ¶ turpe

RAPH. ¶ Turpe fuisse Palamedē damnare: q̄ sibi accusare. est autem ενθυμημα quo maxime enthymemata exornantur. ¶ Sed neq̄ Naupliades: Palamedes Nausiplij filius. Se autem Ulysses ita purgat: vt ostendat Palamedem in manifesta proditione fuisse deprehensum: id quod principibus q̄ Grecis gratū esse solebat: ne innocētē dānasse iniq̄ viderentur. ¶ Precio. auro: q̄d in tētorio Palamedis fuit deprehēsū: cū illuc opa Ulyssis foret importatū. ¶ Nec peantladē: que de Philoctete sibi sunt obiecta refellit Ulysses: ac se cōsensu principū in Lēno insula illum reliquisse ait. ¶ Esse re⁹ merui: de hoc accusari. ¶ Cōsensistis enī: vt illū in Lēno relinq̄rem curādū. ¶ Feros dolores: acerbos cruciat⁹. ¶ Quē qm̄ vates: i. satis erat. Troiā sine Herculis sagittis q̄ Philoctete tradite fuerāt: capi nō posse. Idcirco q̄ oportebat Philoctetē cū sagittis ipsis bello Troiano interesse. ¶ Meli⁹ Telamoni⁹ ibit: pulchra ironia: q̄ Aiacē deridet Ulysses: vt lertē atq̄ ingenio eloquentiaq̄ carētem. ¶ Eloquioq̄. eloquētia q̄ pri⁹ caret. Aliq̄ arte. aliq̄ fraude: cū tardus sit: z hebes. Hec nāq̄ oia ironice dr̄. ¶ Ante retro Simois fluet: ante rerū natura mutabitur: q̄ nobis Aiacis ingeniū pdesse possit. ¶ Et sine frōdib⁹ arborib⁹. A ptenāq̄ totū itelligimus. ¶ Achaia. Grecia. Meo pectore. mea prudētia. ¶ Solertia: ingeniū acumen. ¶ Sis licet infest⁹. apostrophe ad Philoctetē: qua significat se vlysses eloquētia sua multū Grecoꝝ reb⁹ pdesse posse: ac Philoctetē q̄ libet sibi iratū placaturū: ac secum ad Troianū bellū adducturū pollicet. ¶ Socijs. Grecis. ¶ Regiq̄ Agamemnoni. ¶ Execrere: detesteris. ¶ Meūq̄ deuoueas

ueas sine fine caput: hoc est q̄uis assidue mihi maledicas ita imp̄ceris atq̄ ea oīa facias: q̄ solēt a capitalibus inimicis fieri: z optat: te in eloquētia mea placabo. ¶ Te in aggrediar: verbis z orone: hoc est alloq̄r. ¶ Tāq̄ tuis potiar sagittis: sic ip̄tāte mea tuas sagittas habebo: vt habui z Helenum vatem egregium: et Palladiū q̄d nisi hostib⁹ abstulissē. Troia nū q̄ capi potuisset. Ex arte aūt Ulysses a repetit merita: q̄ exercitui Grecorū gratissima fuerāt. ¶ Faueat. fortuna: b̄ simō subitelligat. ¶ Dardanio vate. periphrasis est. Heleni vatis egregij. Nā Helen⁹ priami fuit fili⁹ vaticinādi arte insignis: vt ex carmine quoq̄ Vergiliano ē notū. Quī ab Ulysse capt⁹ oia Troianoꝝ fata reuelare coactus est. ¶ Retexit: aperuit. ¶ Signū penetrale Phrygie Minerue. Palladiū: q̄d Ulysses vna cū Diomede cesis sūme custodibus arcis rapuit: cū oraculū esset: capi Troiam nō posse q̄diu i ea Palladiū ip̄m seruaret. ¶ Et se mihi cōpat Aiax: affectui: z indignationi seruit illis z copula. ¶ Nēpe capi Troiā: artificiose in cōmemoratiōe Palladij oblati imorat Ulysses: cū sine illo Troia capi nō posset: nec sine maximo piculo Troianis auferri. ¶ Per excubias. p vigilias z custodias hostiū. Ex arte aūt exagerat hoc facinū vlysses: vt ostēdat se autorē fuisse Troie capiūde. ¶ Sua ede: suo tēplo. ¶ Leua. manu sinistra. ¶ Tauroꝝ tergora septē: hoc ē scutū septē corijs boū tectū. ¶ Illa nocte mihi. se rapiendo Palladium Ulysses colligit auctorem fuisse victorie Troiane. ¶ Tydiden meum. Diomedē mihi amicum. ¶ In illo. Palladio a nobis rapto. ¶ Minorem inferiorē. ¶ Sapiēte. eloquē. te Ois. ei elaqués: sapiēs esse exi stimatur

Admiremur eum: vobis quoq̄ digna pudore
Obiicit. an falso Palameden crimine turpe est
Accusasse mihi: vobis damnasse decorum?
Sed neq̄ Naupliades facinus defendere tantū:
Tanq̄ patens valuit: nec vos audistis in illo
Crimina. vidistis: pretioq̄ obiecta patebant.
Nec Peantiaden: q̄ habet Uulcania Lemnos
Esse reus merui: crimen defendite vestrum:
(Consensistis enim) nec me suasisse negabo:
Ut se subtraheret belliq̄: vieq̄ labori:
Tentaretq̄ feros requie lenire dolores.
Paruit: z viuit. non hec sententia tantum est
Fida: sed z felix cum sit: facit esse fidelem.
Quē quoniā vates delenda ad pergama poscunt.
Ne mandate mihi: melius Telamonius ibit.
Eloquioq̄ virum morbis: iraq̄ furentem
Mollicet: aut aliqua perducet callidus arte.
Ante retro Simois fluet: z sine frondibus Ide
Stabit. z auxilium promittet Achaia Troie:
Quam cessante meo pro vestris pectore rebus
Aiacis stolidi Danais solertia prosit.
Sis licet infestus. socijs: regiq̄: mihiq̄
Dure Philoctete: licet execrere: meumq̄
Deuoueas sine fine caput: cupiasq̄ dolenti
Me tibi forte dari: nostrumq̄ haurire cruorem:
Te tamen aggrediar. mecumq̄ reducere nitar:
Utq̄ tui mihi: sic fiat tibi copia nostrum:
Tamq̄ tuis potiar (faueat fortuna) sagittis:
Quam sum Dardanio: quem cepi: vate potitus.
Quam responsa deum: Troianaq̄ fata retexi:
Quam rapui phrygie signum penetrale Minerue
Hostibus e medijs: z se mihi comparat Aiax.
Nempe capi Troiam prohibebant fata sine illo.
Fortis vbi est Aiax: vbi sunt ingentia magni
Uerba viri: cur hic metuit: cur audet Ulysses
Ire per excubias: z se committere nocti:
Perq̄ feros enses: non tantum menia Troum:
Uerumetiam summas arces intrare: suaq̄
Eripere ede deam: raptamq̄ auferre per hostes
Que nisi fecissem: frustra Telamone creatus
Gestasset leua taurorum tergora septem.
Illa nocte mihi Troie victoria parta est:
Pergama tunc vici: cum vinci posse coegi.
Desine Tydiden: vultuq̄: z murmure nobis

Ajax. matur. ¶ Pro classe: pro classis defensione. Indomite dextre: viribus rone carentibus: ac temeritati. ¶ Ipse quoq; hec peteret: arma Achillis. ¶ Moderatior Aiax Oilei filius: qui inter fortes ab Homero numeratur. Ex arte aūt sibi iudices conciliat Ulysse. illos tū a modestia: tū a fortitudine laudādo. ¶ Eury. fe. Eurypyli duo ad bellū Troianū profecti sunt: alter Herculis filius ex Co insula auguris insignis: alter got ois in illis: ois inquit virtus in ingenij acumine cōsistit. ¶ At vos o proceres: artificiose in peroratione Ulysses: & qdā ex prestātiorib⁹ meritis suis cōmemorat: & iudices rogat: vt se habeāt cōmēdatū: sibiq; achillis arma velint adiudicare. ¶ Uigili viro: ei qui pro vobis libēter vigilare cōsueuit. ¶ Tot annorum: decē enī annos pro grecis sollicit⁹ fuerat Ulysses. Hūc titulū: hūc honorē. ¶ Iā labor in fine est:

Eurypyli duo.

Ostentare meum: pars est sua laudis in illo.
Nec tu: cum socia clypeum pro classe tenebas:
Solus eras. tibi turba comes mihi contigit vnus:
Qui nisi pugnacem sciret sapiente minorem
Esse: nec indomite deberi premia dextre:
Ipse quoq; hec peteret: peteret moderatior Aiax:
Eurypylusq; ferox: claroq; Andremone natus.
Nec minus Idomeneus: patriaq; creatus eadem
Meriones. peteret maioris frater Atride.
Quippe manu fortes: nec sunt tibi Marte secundi
Consiliis cessere meis: tibi dextera bello
Utilis: ingeniū est: quod eget moderamine nostro
Tu vires sine mente geris: mihi cura futuri.
Tu pugnare potes: pugnandi, tempora mecum
Eligit Atrides. tu tantum corpore prodes:
Nos animo: quantoq; ratem qui temperat: anteit
Remigis officium: quanto dux milite maior:
Tantum ego te supero: necnon in corpore nostro
Pectora sunt: potiora manu vigor omnis in illis.
At vos o proceres vigili date premia vestro.
Proq; tot annorum curis: quos anxius egi:
Hunc titulum meritis pensandum reddite nostris
Iam labor in fine est: obstantia fata remoui:
Altaq; posse capi faciendo: pergama cepi.
Per spes nunc socias: casuraq; menia Troum:
Perq; deos oro: quos hosti nuper ademi:
Et si quid superest: quod sit sapienter agendum:
Si quid adhuc audax: ex precipitiq; petēdum est:
Si Troie fatis aliquid restare putatis:
Este mei memores: aut si mihi non datis arma:
Huic date. & ostendit signum, fatale Minerue
Mota manus procerum est: & quid facūdia posset:
Nunc patuit: fortisq; viri tulit arma disertus.
Hectora qui solus: qui ferrum: ignemq;: Iouemq;
Sustinuit toties: vnam non sustinet iram.
Inuictumq; virum vicit dolor: arripit ensem:

¶ Aiax in hiacynthum.

Uictor vt arma tulit: nostro necor ense: hiacynthus
Cum sit sanguis habes nomina: nō perij.

Et meus hic certe est. an & hunc sibi poscit Ulysse?
Hoc ait vtendum est in me mihi. quiq; cruore
Sepe phrygum maduit: domi nunc cede madebit

Euemonis fili⁹ ex Ormenio vrbe: q(vt scribit Homer⁹) cū quadraginta nauib⁹ in expeditionē Troianā Agamēnona est secut⁹. Is cū virib⁹ plurimū posset. arma tñ Achillis non poposcit. ¶ Claroq; Andremōe natus: periphrasis Thoantis: Nā (vt in .ii. narrat Homer⁹) Thoas Andremonis filius princeps Etolorū ad bellū Troianū cū quadraginta nauibus est profectus. ¶ Nec minus idomeneus: nec nō etiā Idomeneū aūt Lyctium fuisse: ac Cretēsib⁹ imperasse: in expeditiōe q Troiana vna cū Merione: quo auriga vtebat fortissime se gessisse: & Homeri & Uergilij carminibus notissimū est. ¶ Patria eadē: ambo nāq; Lyctij fuerūt. ¶ Peteret maioris frater Atride: Menelaus Agamēnonis frater. ¶ Nec sunt ti. Mar. se. nec te sunt pugnādo inferiores. ¶ Cōsiliis me. mee prudentie. ¶ Ingeniū qd eget mo. no. sed cōiūctio subintelligatur. Uires enim corporis Aiaci cōcedit Ulysses. Ceterū feroci ingenio quod suo regimine indigeat: aliū pditū esse ait. ¶ Sine mente: sine ingenio: & prudētia. Est autem pulchra comparatio: qua se Ulysses Aiace multo prestantiorē esse ostēdit. ¶ Mihi cura futuri: ego inquit prospicio futura: qd nemo nisi prudētia pollens facere pōt. ¶ Tēperat. regit & gubernat. ¶ Pectora potiora manu: ingenij acumina virib⁹ corpis meliora. ¶ Ui

Thoas.

Idomeneus.

scite: nā finito labori pmiū dbet. ¶ Obstātia fata remoui: ex arte id qd maximū est iterū cōmemorat Ulysses: vt ostēdat se auctorem fuisse: vt Troia capi posset. ¶ Posse capi faciēdo: vt capi posset in soluta dicerer orone. ¶ Perq; deos oro. p Paladē cutus simulachrum Troianis abstulerat. ¶ Si qd adhuc superest restat. ¶ Si qd adhuc audax: in quo cōficiūdo audacia opus sit. ¶ Ex pcipitiiq; petendū: ex periculoso loco sumendum. ¶ Fatis Troie: fatis prohibentibus ne Troia capiatur. ¶ Huic date. digito et manu Palladiū qd Troianis abstulerat Ulysses idicauit. ¶ Mota manus pcerū est commota & persuasa fuit principium Grecorum multitudo Ulyssis oratione. ¶ Et quid facūdia posset. Tunc patuit: tunc inquit manifestū fuit quātum eloquentia valeat in animis hominum flectendis. ¶ Tulit: habuit. Greciamq; Achillis fortissimi viri arma Ulyssi potius ob facundiam q̄ fortitudinem adiudicarūt. ¶ Inuictumq; virū vicit dolor: stulte dictum esse videtur. Quonāq; modo eū dolor vincat: qui vinci non potest? Sed aut ante: aut alio qui est subaudiendum: vt intelligam⁹ alioqui: ante ve inuictum Aiacem a dolore & indignatione fuisse sepatū. ¶ Et me⁹ hic certe est illa & copula maxima significat idignatiōe Aiacē fuisse vexatū

Aiax in hyacinthum.

¶ Tum

Ne quisquam Aiacem possit superare/nisi Aiax.
Dixit: et in pectus tum demum vulnera passum
Qua patuit ferro: letalem condidit ensem.
Nec valuere manus infixum educere ferrum.
Expulit ipse cruor: rubefactaque sanguine tellus
Purpureum viridi genuit de cespite florem:
Qui prius Oebalio fuerat de vulnere natus.
Litera communis medijs puerisque/virisque
Inscripta est folijs hec nominis: illa querele.
Victor ad Hypsipyles priam/clarique Thoantis
Et veterum terras infames cede virorum/
Vela dat: vt referat Tirynthia tela sagittas.
Que postquam ad Graios domino comitante reuexit:
Imposita est sero tandem manus vltima bello.
Troia simul: Priamusque cadunt. Priamela coniux
Perdidit infelix hominis post omnia formam:
Externasque nouo latratu territ auras.
Longus in angustum qua clauditur Hellespontus:
Ilion ardebat: neque adhuc consederat ignis.
Exiguumque senis Priami Iouis ara cruorem
Combiberat: tractisque comis Antistia Phebi
Non profecturas tendebat ad ethera palmas.
Dardanidas matres patriorum signa deorum
Dum licet amplexas/succensaque templa tenentes

RAPH. Tum demum. scilicet solum. Qua patuit. qua vulnus passum fuit. et cessit ierro. Educere. extrahere. De Oebalio vulnere. de sanguine Hyacinthi Oebalij/qui (vt in decimo narrauit poeta) in florem purpureum ab Apolline amatore fuit conuersus. Litera communis. In folijs inquit illius floris in quem Aiax fuit conuersus/ista communis est/ et Hyacinthi pueri greci: et nomini Aiacis. Nam in illo flore (vt in .x. quoque diximus) inscripte videntur he due litere grece αι/que in diphthongum coaugmentate/ et querimonie sunt indices: et in hoc nomine αιαξ prime. Hic sunt illud quoque apte colligitur eos magno pere decipi: qui putant hya in decimo esse legendum/easque literas in flore inscriptas. Illum vero florem post Aiacis mortem primum apud Salaminij asseruit: vt Pausanias scribit. Esse autem album subrubicundum illoque minorem: ac in illis literas inesse/que in Hyacinthia legantur. Hec nominis Aiacis. Illa querele. Hyacinthi qui gemens: ac clamans αι αι extinctus est.

Fabule secunde libri. xiij. Argumentum.

LACT. Victor ad Hypsipyles patriam et c. Ulysses postquam Philoctete sagittas ipso comitante in castra Graiorum pertulit: quibus Ilium captum est: preda diues Hecuba Priami coniunx Ulyssi forte cessit: que nouissime acerbitatibus interitum Astyanactis et Polyxene: que in bustis Achillis fuerat interempta merens: classis Thracie cum esset appulsa/ex reliquis liberis: qui restabant/orbe. Polydorum apud Polymestora qui clam fuerat educatus putabat incolumen permanere: que dum spatiatur in littore animaduertit eum aque fluctibus in aridum deiectum. Polymestor autem propter aurum quod cum infante Polydoro ei traditum fuerat: auaritia quoque facinoris eum interfecit. Et vt indicia quoque facinoris celari possent: eum in profundum precipitauit. Quod vt Hecuba supradicta Cissei filia comperit: pro pollicitatione curauit: vt perueniret ad Polymestorem dicens se velle adijcere supra quod ante dederat aurum: quo facilius nati celarentur indicia. Et tyrannus verum esse existimans petenti secretum colloquium dedit. Hecuba nacta locum lumina ei abstulit: quam Thraces dum prosequuntur saxis versa est in canis figuram.

RAPH. Victor ad Hypsipyles. Hecube in canem Metamorphosin apte cum superioribus connectit poeta. Nam Ulysses post adeptam armorum Achillis victoriam in Lemnum ad Philoctetem cum Herculis sagittis adducendum missus fuit. Quo aduectore Troia tandem incensa cum Greci classem in Thraciam appulissent/Polyxenam Priami atque Hecube filiam manibus Achillis exposcentibus immolarunt: cuius corpus lotura cum ad litus Hecuba accessisset: forte Polidori filij a Polymestore Thracie rege interempti cadauer ibi conspicata: vlcisci tantum scelus decreuit. Nam Priamus Polymestori tanquam amico belli euentum ignorans cum multis pecunijs Polydorum natu minimum filiorum commendarat/vt si quid vrbi accideret suorum aliquis superesset. Hecuba igitur accersitum ad se Polymestora sub spe thesauri iudicandi/vna cum alijs mulieribus excecauit. Quare cum Thraces ipsam lapidibus insectarentur in illos latrare cepit/voluntate deorum in canem conuersa. Victor. Ulysses in certamine armorum Achillis victor. Vela dat. nauigat. Ad Hypsipyles patriam. periphrasis est Lemni insule. nam Hypsipyla filia Thoantis Lemniorum regis in Lemno regnauit. Et veterum terras infames. Lemnie mulieres cum Venerem in adulterio deprehensam cum Marte contempserant/in se dee iram concitarunt: nam Venus hircino odore illis immisso effecit/vt a maritis spernerentur. Quare da illis cum ad bella aduersus Thraces gerenda inchoati: aut (vt melius dicamus) profecti essent interficiendis cum primum redijssent/vxores consilium inierunt. Quod quidem cum relique effecissent/sola Hypsipyle Thoanti patri pepercit. Tirynthia tela sagittas. sagittarum Herculis est expositio. Domino. Philoctete: cui moriens Hercules donauerat sagittas. Manus vltima. finis. Externas auras. externum aerem. nam Hecuba in Thracia in canem fuit transformata. Longus Hellespontus. mare est Hellespontus angustum et longum Asiam ab Europa disterminans. Dictus est autem Hellespontus ab Helle Phrixi sorore/que in illo submersa est. Qua clauditur in angustum. vbi cogitur in angustum et strictum. Angustatur autem maxime Hellespontus illic vbi olim fuerunt Sestos et Abydos. Ad Hellespontum autem vsque Troas vbi fuit Ilium/protenditur. Neque adhuc consederat ignis. cessauerat/extinctus erat. Iouis ara. ad quam Priamus ipse fuerat interfectus. vt carmine quoque Vergilij est notum. Exiguumque cruorem in senibus parum esse sanguinis Physici aiunt. Tractisque comis antistia Phebi. Cassandra: Phebi sacerdos. Patriorum signa deorum. statuas/simulachra: aut (si mauis) sculptilia. Succensaque templa tenentes. colentes/aut amplectentes.

Hecuba.

Hellespontus.

Inuid.

Inuidiosa trahunt victores premia Graij.
Mittitur Astyanax illis de turribus: vnde
Pugnantem pro se/proauitaqꝫ regna tuentem
Sepe videre patrem mōstratum a matre solebat.
Iamqꝫ viam suadet Boreas: flatuqꝫ secundo
Carbasa mota sonant: iubet vti nauita ventis.
Troia vale/rapimur/clamant. dant oscula terre
Troades: ⁊ patrie fumantia tecta relinquunt.
Ultima conscendit classem mirabile visu
In mediis Hecube natorum inuenta sepulchris.
Prensantem tumulos/atqꝫ ossibus oscula dātem
Dulichie traxere manus. tamen vnius hausit/
Inqꝫ sinu cineres secum tulit Hectoris haustos.
Hectoris in tumulo canum de vertice crinem
Inferias inopes/crinem/lachrymasqꝫ reliquit.
Est/vbi Troia fuit: Phrygie contraria tellus
Bistoniis habitata viris. Polymestoris illic
Regia diues erat: cui te commisit alendum
Clam Polydore pr̄: Phrygiisqꝫ remouit ab armis
Consilium sapiens: sceleris nisi premia/magnas
Adiecisset opes/animi irritamen auari.
Ut cecidit fortuna Phrygum: capit impius ensem
Rex Thracum: iuguloqꝫ sui demisit alumni.
Et tanq̄ tolli cum corpore crimina possent:
Exanimem scopulo subiectas misit in vndas.
Littore Threicio classem religarat Atrides:
Dum mare pacatum: dum ventus amicior esset.
Hic subito quantus/cum viueret: esse solebat/
Exit humo late rupta: similisqꝫ minanti
Temporis illius vultum referebat Achilles:
Quo ferus iniusto petiit Agamemnona ferro.
Immemoresqꝫ mei disceditis inquit Achiui?
Obrutaqꝫ est mecum virtutis gratia nostre?
Ne facite/vtqꝫ meū non sit sine honore sepulchrū:

¶Polyxene immolatio.

Uictima Achilleo quod facta Polyxena busto
Quid miter? fuit huic maxima causa necis.

Placet Achilleos mactata Polyxena manes.
Dixit. ⁊ immiti sociis parentibus vmbre
Rapta sinu matris: quam iam prope sola fouebat.
Fortis/⁊ infelix: ⁊ plusq̄ femina virgo
Ducitur ad tumulum: diroqꝫ fit hostia busto.
Que memor ipsa sui: postq̄ crudelibus aris
Admota est: sensitqꝫ sibi fera sacra parari:
Utqꝫ Neoptolemum stantem/ferrumqꝫ tenētem:
Utqꝫ suo vidit figentem lumina vultu:
Utere iamdudum generoso sanguine dixit.
Nulla mora est. aut tu iugulo/vel pectore telum

Raph. ☞ ¶Inuid. p̄mia p̄dā inuidie plenā. ¶Mittit Astyanax illis. Astyanax Hectoris ex Andronache fuit filius sic dict⁹ q̄ vrbi videt imperatur⁹. Nā ἄστυ vrbs ἄναξ rex interp̄tat. Is ab Ulysse post Troie direptiōez ex altissima turri fuit p̄cipitat⁹. ¶Tuentē. defendentē. ¶Carbasa mota sonāt. vela a vētis cōmota strepūt. ¶Uētis. vētorū cōmoditate. ¶Troia vale. ordo ē. Troades ⁊ mulieres Troiane clamāt/Troia vale/rapimur/⁊ vi abducimur. ¶Prensantē tumulos. amplectētē filiorū sepulchra Hecubā. ¶Dulichie traxere man⁹. Ulixes. Nā Hecuba illi sorte obtigerat. ¶Hausit. accepit. ¶Hectoris in tumulo. Anadiplosis ad miseratiōnē accommodata. ¶Canū d̄ vertice crinē. recisū subaudiam⁹. ¶Inferias iopes. sacrificia inopū ⁊ paupiorū. ¶Est vbi Troia

Thracia. fuit. Thraciā e regione Troadis esse ait. ¶Contraria. ex aduerso atqꝫ e regione posita. ¶Bistoniis viris. Thracib⁹.

Bistonia. Nā Bistonia vrbs ē Thracie a Bistone Martis/⁊ Callirhoes filio cognoiata. vn̄ ⁊ Bistones ⁊ Bistonij Thraces dicūtur. Thracia autem Hellespōto a Phrygia separat. ¶Poly-

Polymestor. mestoris illic. Polymestor rex fuit Thracie auaritia ⁊ Polydori cede famosissimus. Hec aūt de Euripidis Hecuba ab Oui. sumpta esse videnf. ¶Consiliū sapiēs acclamatio est q̄ Priami prudētia cōmendat. ¶Irritamen. puocationem. ¶Iugulo .i. iugulū. ¶Exanime. mortuum. Cadauer aūt Polydori i mare iecit Polymestor. ¶Sui alūni. Polydori quez a patre alēdū. nutriēdumqꝫ susceperat. ¶Quo petiit Agamēnona. quo t̄pe ob Briseidē raptam in Agamēnonē strīxit ensez Achilles. vt in p̄mo iliados narrat Homer⁹. ¶Religarat. religari iusserat. ¶Referebat. representabat. pre se ferebat. ¶Petiit. aggressus est. inuasit. ¶Immemoresqꝫ mei. Achill. vmbra grecos igratitudinis accusat. ¶Obruta sepulta. ¶Ne facite. ne sitis in me ingrati. ¶Utqꝫ meū nō sit sine honore sepulchrū. hoc est/vt meū honoretur sepulchrū.

¶Macta Polyxēa: immolata. Polyxena Polyxena ḡo q̄ multorū hospita interp̄tat: filia fuit Priami ex Hecuba/ quā Achilles ⁊ viu⁹ amauit/⁊ mortu⁹ sibi imolari efflagitauit. ¶Parētib⁹. obedientib⁹. ¶Immiti vmbre. crudeli. q̄ sibi virginē immolari volebat. ¶Ad tumulū. ad sepulchrū Achillis/qd̄ in Sigeo p̄mōtorio erat. ¶Diro busto. sepulchro crudeliū ⁊ dirorū maniū/q̄ sibi virginē immolari iubebāt. ¶Que memor ipsa sui. sue generositatis. ¶Postq̄ crudelib⁹ aris Admota. postq̄ crudeliter ad aras fuit adducta. est enim hypallage. ¶Fera sacra. crudelia vtpote q̄b⁹ ipsa iterficiebat. ¶Neo-

Neoptolemus. ptolemū. Pyrrhum Achillis ex Deidamia filiū: q̄ Neoptolem⁹ fuit appellat⁹: qd̄ iuuenes admodū ad bellū Troianū ē pfect⁹. νέος nāqꝫ iuuenis: nouusqꝫ: πτόλεμος q̄ freq̄nti⁹ πόλεμος d̄r bel-

Pyrrhus. lū interp̄tat. Pyrrh⁹ aūt ruffis capill fuit cognoiatus. πυρὸς nāqꝫ Greci ruffū appellāt ¶Ferrū. ensē q̄ ip̄a erat iugulāda. ¶Utere iādudū. q̄ forti aio Polyxēa esset/h̄ facile colligit: q̄ Pyrrhū hortat: vt se cito velit imolare. ¶Iādu. cito. ¶Ge-

Generos⁹. nero. san. meo sāguine/q̄ sum gn̄osa. Generosi ꝯo dicunf: q̄ a nobilib⁹ maiorib⁹ genus ducūt. ¶Nulla mo. ē. i. mes d̄a ud̄at.

☞ ¶Cōde.

RAPH. ☞ ¶Cōde. cōdere: immitte. ¶Iugulūq; simul: hec a poeta dici notius est: q̄ vt sit admonēdū. ¶Scilicet ha. vul. nulli certe inquit seruire vellē cū sim Polyxena Priami regis filia. ¶Scilicet. certe: asseueratiuū est aduerbiū. ¶Haud vl. nulli. ¶Polyxena: emphasis est: ac si diceret Priami regis filia: Hectorisq; soror. ¶Per tale factum: per meam cedem. legitur & sacrum. Figurata autem oratione vtitur Polyxena: qua tametsi nihil de morte curare videatur: innuit tñ cede sua nullū numen iri placatum eoq; se non esse immolandā. ¶Fallere: latere. Se aūt Polyxena in matrem piam ostendit: cum de illa sola se dicat esse sollicitam. Hec vero ex Hecuba Eurypidis sumpta esse videntur. ¶Mater obest: dolor quo mater afficitur morte mea animum meū cruciat. ¶Vos modo ne stygios: rogat Polyxena: ne quisq; virorū se tāgat: vt inuiolata ad inferos descēdat. ¶Ne non libera: vt libera moriar. ¶Acceptior: gratior. ¶Quisquis is est: siue de⁹: siue heros. Ignorat enī Polyxena: quē cede sua sint placaturi. ¶Si quos tamē vltima nostri: patheticos affectus plena oratio Polyxene attribuitur: q̄ nō amici modo: verum hostes quoq; lachrymare cogūt. ¶Ius sepulchri: facultatē sepeliendi. ¶Tunc cū poterat redimebat & auro: quando inqt mater mea poterat: nō lachrymis solum: sed etiam auro filiorū cadauera ab hostibus redimebat. ¶Quas illa tenebat: mira puelle cōstātia exprimitur. q̄ tā intrepide mortē exciperet. ¶Prebita: exhibita. ¶De fecto poplite: deficientibus genibus. ¶Ad facta nouissi. vsq; ad mortem. ¶Tunc quoq; cura fuit. hoc idē & Euripides scribit quam curam Iulio quoq; Cesari fuisse narrat Tranquillus: vt togam ad pedes demitteret: quo a coniugatoribus vulneratus honestius caderet. ¶Partes tegendas: aut pudendas.

Scilicet.

Con de meo: iugulumq; simul: pectusq; retexit.
Scilicet haud vlli seruire Polyxena vellem.
Haud per tale factum numen placabitis vllum.
Mors tantum vellem matrem mea fallere posset.
Mater obest: minuitq; necis mihi gaudia: quāuis
Non mea mors illi: verum sua vita gemenda est.
Vos modo: ne stygios adeam non libera manes:
Este procul: si iusta peto: tactuq; viriles
Virgineo remouete manus. acceptior illi:
Quisquis is est: quem cede mea placare paratis:
Liber erit sanguis: si quos tamen vltima nostri
Verba mouent oris: Priami vos filia regis:
Nunc captiua rogat: genitrici corpus ineptum
Reddite: neve auro redimat ius triste sepulchri:
Sed lachrymis tunc cū poterat redimebat & auro
Dixerat: & populus lachrymas: quas illa tenebat:
Non tenet: ipse etiam flens: inuitusq; sacerdos
Prebita coniecto rupit precordia ferro.
Illa super terram defecto poplite labens:
Pertulit intrepidos ad fata nouissima vultus.
Tunc quoq; cura fuit: partes velare tegendas:
Cum caderet: castiq; decus seruare pudoris.
Troades excipiunt: deploratosq; recensent
Priamidas: & quid dederit domus vna cruoris.
Teq; gemunt virgo: teq; o modo regia coniunx.
Regia dicta parens. Asie florentis imago.
Nunc etiā prede mala sors: quam victor Vlysses
Esse suam nollet: nisi q̄ tamen Hectora partu
Ediderat: dominum matri vix repperit Hector.
Que corpus complexa anime tam fortis inane:
Quas toties patrie dederat natisq; virosq;
Huic q̄z dat lachrymas: lachrymas ī vulnera fūdit
Osculaq; ore tegit: consuetaq; pectora plangit:
Caniciemq; suam concreto, in sanguine verrens:
Plura quidem: sed & hec laniato pectore dixit.
Nata tue (quid enī superest?) dolor vltime matris
Nata iaces: videoq; tuum mea vulnera pectus.
Et ne perdiderim quenq̄ sine cede meorum:
Tu quoq; vulnus habes at te quia femina: rebar
A ferro tutam: cecidisti & femina ferro.

¶Tū quoq; cura fuit partes velare pudēdas. Quāuis hoc videat tractū ex Euripide q̄ de Polyxena ita inqt ωολλιμ ωρονιαμ εχιμ νοχιμος ωεσιμ .i. adest multā prudētiā habuit honeste cadere. tñ videt hoc quoq; loco alludere ad Cesarem qui cū in cenatu strictis vndiq; pugionibus feriretur: ita togā composuit in eaq; se cōuoluit: vt honesti caderet. Qḋ etiā Pōpeiū & nōnullos ex nobilioribus rōanis moribūd⁹ fuisse legim⁹. IACO.

☞ ¶Troades excipiūt: suscipiūt iacēs Polyxene cadauer. ¶Recēsēt recognoscūt: enumerant id qḋ in ueniis & fletib⁹ fiebat. ¶Quid cruoris: qūtū sanguinis: nā priamide oēs fuerāt interfecti. ¶Teq; gemūt virgo: apostrophe ad Polyxenam atq; Hecubā: q̄ paulo āte Asie regina vocabat. Deplorat aūt illi⁹ calamitatē poeta: quā oēs captiuā ꝓpter senectutē aspnabantur. ¶Asie florētis imago. de maxima felicitate i maximā calamitatē cecidisse Hecubā poeta ostēdit. Asia aūt dicta ē ab Asia Promethei filiamq; Athiātis. Quidam απο της ασιος: hoc est a ceno: qḋ multum ceni habeat: dictā putāt. ¶Nūc etiā pde mala sors: sz vel aūt: talis ve coiūctio subaudiat ita sensu exigēte. nā Hecuba paulo āte q̄dē erat regis cōiūx: regia parens. Asie florētia imago. Nūc aūt est etiā prede mala sors: quam oēs aspernabantur. ¶Nisi qḋ tñ Hectora partu Ediderat: rō qua mo⁹ Vlysses eā accepit captiuā. ¶Anime tā fortis inane: tā cōstātis aīa vacuū. ¶Osculaq; ore tegit.: parua Polyxene ora. Est enim ab ore diminutiuū: hoc loco. ¶Plāgit. percutit. ¶Consue. plāgi & pcuti filiorū cedibus. ¶Caniciem suam. caput suum canum. Solebāt aūt prisci in maximis dolorib⁹ caput puluere deturpare. ¶Cōcreto. coagulato. ¶Verrēs. voluēs. ¶Nata tue. pathetica orō q̄restis: doloribusq; accōmodata. ¶Nata iacēs. repetitio lugētis Hecube: q̄ ex tā celsissimo statu in tātā ciderat

RAPH.

Asia.

Oscula.

☞ ¶Troades

☞ miseriam

Tot:q; tuos idem fratres te perdidit idem
Exitium Troie:nostriq; orbator Achilles.
At postq; cecidit Paridis:Phebiq; sagittis:
Nunc certe dixi:non est metuendus Achilles.
Nunc quoq; mi metuendus erat.cinis ipse sepulti
In genus hoc seuit:tumulo quoq; sensimus hostem.
Eacide fecunda fui.Iacet Ilion ingens:
Euentuq; graui finita est publica clades.
Sed finita tamen:soli mihi Pergama restant:
In cursuq; meus dolor est.modo maxima rerum
Tot generis:natisq; potens:nuribusq; viroq;:
Nunc trahor exul:inops:tumulis auulsa meorum:
Penelope munus:que me data pensa trahentem
Matribus ostendens Ithacis.Hec Hectoris illa est
Clara parens:hec est dicet Priameia coniunx.
Postq; tot amissos tu nunc:que sola leuabas
Maternos luctus:hostilia busta piasti.
Inferias hosti peperi:quo ferrea resto?
Quidve moror:quo me seruas dánosa senectus?
Quo dii crudeles:nisi quo noua funera cernam:
Viuacem differtis anum?quis posse putaret
Felicem Priamum post diruta pergama dici?
Felix morte sua:nec te mea nata peremptam.
Aspicit:et vitam pariter:regnumq; reliquit.
At puto funeribus dotabere regia virgo:
Condeturq; tuum monumentis corpus auitis.
Non hec est fortuna domus:tibi munera matris
Contingent fletus:peregrineq; haustus harene.
Omnia perdidimus:superest cur viuere tempus
In breue sustineam:proles gratissima matri
Nunc solus:quondam minimus de stirpe virili:
Has datus Ismario regi Polydorus in oras.
Quid moror interea crudelia vulnera lymphis
Abluere:et sparsos immiti sanguine vultus?
Dixit:et ad littus passu processit anili
Albentes lacerata comas:date Troades vrnam
Dixerat infelix:liquidas hauriret vt vndas.
Aspicit eiectum Polydori in littore corpus:
Factaq; Threiciis ingentia vulnera telis.
Troades exclamant.obmutuit illa dolore:
Et pariter vocem:lachrymasq; introrsus obortas
Deuorat ipse dolor:duroq; simillima saxo
Torpet:et aduersa figit modo lumina terra:
Interdum toruos extollit ad ethera vultus:
Nunc positi spectat vultum:nunc vulnera nati:
Vulnera precipue:seq; armat:et instruit ira.
Qua simul exarsit:tanq; regina maneret:

RAPH. Ex miseriam maxime conueniens. ¶ Tum pectus: vulnere transfixum subauditur. ¶ Mea vulnera. meos dolores. ¶ Orbator nostri: q nos liberis orbauit atq; spoliauit ¶ Paridis. Phebiq; sagittis: dirigente nanq; Paridis sagittas Apolline: vt et Homerus et Verg. scribunt Achilles fuit interfectus. ¶ Mi. mihi. ¶ In genus hec:in genus nostrum. Vellicat autem hoc loco Ouid. a Scauro apud Senecam: qd nesciat relinquere: qd bn cessit. Cum enim inqt: Polyxena esset adducta tumulo Achillis imolanda. Hecuba dixit. Cinis ipse sepulti. In genus hoc seuit: poterat esse contentus. adiecit Tumulo q; sensimus hostem. Nec hoc contentus adiecit: Eacide fecunda fui. Aiebat Scaurus non minus magnam virtutem esse scire desinere: q scire dicere: sed hoc oratori magis q poete preceptum est. ¶ Tumulo quoq; sensimus hostem: in tumulo et sepulchro existentem. ¶ Eacide fecunda fui: ad Achillis voluptatem multos peperi filios. ¶ Euentu graui: exitu pernicioso. ¶ Sed finita tamen: stulte hoc dictum esse vr. Si enim finita sunt pgama: quo modo restant? An deleta quidem sunt: sed Hecube restare videntur: quia hostes perinde in eam seuiunt: ac si pgama ipsa starent. ¶ Soli mihi: nam perinde in me seuiunt hostes atq; si finis non esset impositus bello. ¶ In cursu: in perseuerantia. Neq; enim finitur. ¶ Modo maxima rerum. ex qua felicitate in quas miserias reciderit: flebiliter Hecuba commemorat. ¶ Tot generis: natisq; potens Hecuba Priamo septem filias et duodecim filios peperisse scribitur. Ex aliis nanq; mulieribus reliquos ad quinquaginta vsq; Priamus suscepit. ¶ Nunc trahor: dissolutum est ma xime q timonijs conueniens ¶ Leuabas diminuebas: leues reddebas. ¶ Hostilia busta. hostium sepulchra et manes. ¶ Piasti. placasti. Est aut apostrophe ad polyxenam commiserationis plena. ¶ Quo ferrea resto: ad quem vite exitum dura ego ac in meipsam crudelis reseruor. ¶ Quid ve moror? expecto. ¶ Differtis: in longum tps producitis. ¶ Viuacem anum: me vetulam diu viuentem. ¶ Nec te mea nata: rationibus colligit Hecuba Priamum iter felices numerandum. ¶ At puto funeribus dotabere: exequiarum honoribus ornaberis. Est aut ironia q fingit Hecuba Polyxenam et funeris et sepulture honore carituram. ¶ Haustus acceptio: atq; iectio Terra nanq; mortuum inijciebat. ¶ Superest cur viuere tepus: de tot filiis inqt mea Hecuba solus restat Polydorus Polymestori regi commendatus Sz decipitur Hecuba tam enim a Polymestore fuerat interfectus. ¶ Datus missus. ¶ Ismario regi: Polymestori Thracie regi. nam Ismarus Thracie mons est. De hoc aut Polydoro sic et Verg. in. iij. en. scribit Hunc Polydorum auri quondam cum pondere magno Infelix Priamus furtim mandarat alendum Threicio regi: cum iam diffideret armis dardanie: cingiq; vrbem obsidione videret. ille vt opes fracte Teucrum: et fortuna recessit. Rex Agamenonias: victriciaq; arma secutus Fas omne abrumpit Polydorum obtruncat: et auro Vi potitur: quid non mortalia pectora cogis Auri sacra fames? ¶ Et sparsos sanguine: infectos sanguine. Cadauera at antiq abluebant. ¶ Introrsus obortas: intus natas.

Polydorus Polymestori commendatus

Ismarus.

RAPH. ¶[?]tus natas ¶De uo.cõſumit. ¶Modo.iterdũ. ¶Aduerſa ter.i Troade vbi fuit Troia e regiõe Thracie ſita. ¶Toruos vult⁹.triſtibus eſferatos. ¶Poſiti.iacẽtis. ¶Maneret.eſſet. ¶In imagine.i imagiatiõe ⁊ cogitatione pene/ꝗ Polymeſtorẽ afficere poſſet. ¶Utqꝫ furit.ſeuit.Hac aũt ſilitudine oſtẽdit poeta/ꝗ̃tã irã/idignationẽ ꝗ ɔceperit Hecuba aduerſ⁹ Polymeſtorem filij/quẽ educãdũ ſuſcepat/interfectorẽ. ¶Hoſtẽ.catuli raptorẽ. ¶Aiorũ. magnitudis ac pſtãtie animi ſui. ¶Nã ſe mõſtrare.aut vt ſimile ꝟbũ:qꝺ elegãter ꝑ:ermittit/ẽ ſub audiẽdũ. ¶Latẽs. occultũ. ¶Odryſi⁹. Polymeſtor Thracius.nã Odryſe(vt in (Odryſe.) ſuptoꝛib⁹ ꝗ ſcripſimus)ſũt ppli Thracie/et Odryſa vrba eoꝝ. ¶Spectat truculẽta.idignata/toruum pre ſe ferẽs aſpectũ.Nã truculẽt⁹ (Truculentus.) ẽ aſpectu ferox atqꝫ terribil:ꝗles tauri ſũt. ¶Falſa iurã. peierãtẽ. ¶Tumida ira. ab effectu ꝗ tumidos ⁊ iflatos homies reddit. ¶Correpto.cõprehẽſo Polymeſtore ¶In pfida lumina. in pfidi Polymeſtoris oculos. ¶Eſt eñ hypallage. ¶Expilat.extrahit:eruit. ¶Facit ira valẽtẽ.parentheſis tacite obiectõni occurrẽs. ¶Sanguine ſonti.ſanguie nocẽtis ac ſcelerati Polymeſtoꝛ. ¶Lumen.oculos. ¶Supeſt ſaluũ eſt. ¶Haurit.percutit:aperit. ¶Troada.Hecubã Troianã. ¶Inceſſere. (Inceſſere) lrritare:ꝓuocare innadere. ¶Rauco cũ murmure cũ voce canina.Iã eñ i canẽ fuerat ɔuerſa ¶Et ex re nomẽ hꝫ.nam κυνος σημα appellat.i.canis ſepulchrũ. Eſt aũt i Cherſoneſo Thracia iuxta Abydũ:

Ulciſci ſtatuit:peneqꝫ in imagine tota eſt.
Utqꝫ furit catulo lactente oꝛbata Leena:
Signaqꝫ nacta pedum ſequit:quẽ nõ vider/hoſtẽ:
Sic Hecube/poſtꝗ̃ cum luctu miſcuit iram:
Non oblita animoꝝ/annoꝛum oblita ſuoꝛum:
Uadit ad artificem dire Polymeſtoꝛa cedis:
Colloquiumqꝫ petit. nam ſe monſtrare relictum
Uelle latens illi:quod nato redderet/aurum.
Credidit Odryſius/predeqꝫ aſſuetus amoꝛe:
In ſecreta venit. tum blando calidus oꝛe/
Tolle moras Hecube dixit.da munera nato.
Omne foꝛe illius quod das: quod ⁊ ante dediſti:
Per ſuperos iuro. ſpectat truculenta loquentem/
Falſaqꝫ iurantem/tumidaqꝫ exeſtuat ira.

¶Polymeſtoris excecatio: Polydori cedes.

Priuauit miſerum Polymeſtora luce Dymantis
Aurea vt occiderer te Polydore fames.

Atqꝫ ita coꝛrepto/captiuarum agmina matrum
Inuocat:⁊ digitos in perfida lumina condit:
Expilatqꝫ genis oculos:facit ira valentem.
Immergitqꝫ manus: fedataqꝫ ſanguine ſonti
Nõ lumẽ(neqꝫ enim ſupereſt) loca luminis haurit.

¶Hecuba in canem.

Rex nocuit:nocui Polymeſtoꝛi:⁊ ipſa per agros
Latraui aufugiuis Thracia ſaxa canis.

Clade ſui Trachum gens irritata tyꝛanni
Troada teloꝛum/lapidumqꝫ inceſſere iactu
Cepit. at hec miſſum rauco cum murmure ſaxum
Moꝛſibus inſequitur:rictuqꝫ ad verba parato
Latrauit conata loqui. locus extat:⁊ ex re
Nomẽ habet:veterumqꝫ diu memoꝛ illa maloꝝ/
Tum quoqꝫ Sithonios vlulauit meſta ꝑ agros.
Illius Troaſqꝫ ſuos/hoſteſqꝫ Pelaſgos:
Illius foꝛtuna deoſquoqꝫ mouerat omnes.
Sic omnes/vt ⁊ ipſa Iouis coniunxqꝫ/ſoroꝛqꝫ
Euentus Hecubam meruiſſe negauerit illos.

¶Non vacat Auroꝛe/quãꝗ̃ iiſdẽ faueat armis:
Cladibus/⁊ caſu Troieqꝫ/Hecubeqꝫ moueri.
Cura deam pꝛopioꝛ/luctuſqꝫ domeſticus angit
Memnonis amiſſi: Phꝛygiis quem lutea campis/
Uidit Achillea pereuntem cuſpide mater.
Uidit/⁊ ille coloꝛ/quo matutina rubeſcunt
Tempoꝛa:palluerat:latuitqꝫ in nubibus ether.
At non impoſitos ſupꝛemis ignibus artus
Suſtinuit ſpectare parens:ſed crine ſoluto/
Sicut erat/magni genibus pꝛocumbere non eſt
Dedignata Iouis/lachꝛymiſqꝫ has addere voces.
Omnibus inferioꝛ/quas ſuſtinet aureus ether.

bydũ:vt Strabo refert. ¶Per Sitho.agros.Thracios.nã Sithonia ps ẽ thracie. (Sithonis) ¶Illi⁹ Troaſqꝫ ſuos.hec ad ɔnectẽdã Mẽnonis cinerũ in aues cũ ſuperiore Metamoꝛphoſin/a poeta iſerunt. ¶Ut ⁊ ipſa Iouis:Iuno ꝗ Troianoꝝ adeo atrox erat inimica.

¶Fabule tertie libri xiij.argumẽtũ. (LACT:)

¶Nõ vacat Auroꝛe ⁊c.Mẽnon Tithoni Auroꝛeqꝫ fili⁹ pꝛimo ferẽs auxiliũ ab Achille occidit:mr ergo ꝓcib⁹,ꝑ aſſiduo officio iducẽde lucis ab Ioue ipetrat: vt fauille ei⁹ aduſto rogo:pariterqꝫ ſoroꝛes in volucres ɔuertãtur:Mẽnonides nomine ꝗ memores belli ꝗtannis ad ſepulchrũ ei⁹ ɔueniũt:⁊ inter ſe dimicãtes ſangule ſuo manib⁹ ei⁹ frequẽtes parẽtant. Et ipſa mr ei⁹ matutinis tꝑibus lachꝛymas deſyderio filij ſui Mẽnonis trãſfert mari roꝛe:qꝺ tñ monumẽtũ in Phꝛygia cõſtituit patru⁹ ei⁹ ⁊ vt Heſiod⁹ vult.

¶Nõ va. Auroꝛe Mẽnon Tithoni atqꝫ Auroꝛe fili⁹/cũ in bello Troiano ab Achille fuiſſet iterfect⁹/mr Iouẽ rogauit/vt aliꝗ eũ afficeret honoꝛe. Iuppiter aũt fauillas rogi ipſi⁹ ɔgregatas:eiuſqꝫ ſocios i aues ɔmutauit:ꝗ Mẽnonides a Mẽnone vocate/ſingulis ꝗbuſqꝫ ãnis ad ſepulchꝛũ illi⁹ acriter inter ſe pugnãtes duci ſuo parẽtare videt. (RAPH:) (Mẽnonis cineres in aues.) ¶Quãꝗ̃ iiſdẽ faueat armis.ꝑpter Tithonũ maritũ/qui Laomedõtis fuerat fili⁹:ac Priami frater. (Tithon⁹:) ¶Lutea mr Auroꝛa ipſa Memnonis mr rutila ac rubicũda. ¶Nõ ſuſtinuit:ñ potuit. ¶Parẽs:cã cur ñ ſuſtinuerit ſpectare/q: parens ¶Oib⁹ iferioꝛ:in ſoluta oꝛõne oꝛtiſſima diceret ¶Au ether Splendidũ celum.

¶Nã

(Nam mihi sunt totum rarissima templa p orbẽ)
Diua tamen veni. non vt delubra/ diesq3
Des mihi sacrificos/ calituras q3 ignibus aras.
Si tamen aspicias/ quãtum tibi femina prestem:
Tum cum luce noua/ noctis confinia seruo:
Premia dãda putes. sed non ea cura/ neq3 hic est
Nunc status Aurore: meritos vt poscat honores.
Memnonis orba mei/ venio: qui fortia frustra
Pro patruo tulit arma suo: primisq3 sub annis
Occidit a forti (sic dij voluistis) Achille.
Da precor huic aliquẽ solatia mortis honorem
Summe deum rector: maternaq3 vulnera leni.

¶ Memnonides aues.
Memnonides ineunt pugnas ad busta quotannis
Memnonis: atq3 cadunt manibus inferie.

Juppiter ãnuerat. cũ Memnonis: arduus alto
Corruit igne rogus: nigriq3 volumina fumi
Infecere diem. veluti cum flumina natas
Exalant nebulas: nec sol admittitur infra.
Atra fauilla volat: glomerataq3 corpus in vnũ
Densatur: faciemq3 capit: sumitq3 colorem.
Atq3 animum ex igni: leuitas sua prebuit alas.
Et primo similis volucri. mox vera volucris
Insonuit pennis. pariter sonuere sorores
Innumere: quibus est eadem natalis origo.
Terq3 rogum lustrant: & consonus exit in auras
Ter plangor: quarto seducunt castra volatu.
Tunc duo diuersa populi de parte feroces
Bella gerunt: rostrisq3 & aduncis vnguibus iras
Exercent: alasq3/ aduersaq3 pectora lassant.
Inferieq3 cadunt cineri cognata sepulto.
Corpora: seq3 viro forti meminere creatas:
Prepetibus subitis nomen facit auctor: ab illo
Memnonides dicte. cum sol duodena peregit
Signa: parentali morițure more rebellant.
Ergo alijs latrasse Dymantida flebile visum est:
Luctibus est Aurora suis intenta: piasq3
Nunc quoq3 dat lachrymas/ & toto rorat in orbe.

¶ Non tamen euersam Troie cum menibus esse
Spem quoq3 fata sinũt. sacra/ & sacra altera patrẽ
Fert humeris venerabile onus Cythereius heros:
De tantis opibus predam prius eligit illam:
Ascaniumq3 suum/ profugaq3 per equora classe
Fertur ab Antãdro: sceleratiaq3 littora Thracũ/
Et Polydoreo manantem sanguine terram
Linquit: & vtilibus ventis/ estuq3 secundo
Intrat Apolyneam sociis comitantibus vrbem.
Hunc Anius/ quo rege homines/ antiste Phebus
Rite colebatur: temploq3/ domoq3 recepit:

RAPH.

¶ Nã mihi sũt: parẽthesis causã cõtinẽs cur aurora omniũ dearũ sit infima. ¶ Dies sacrificos. i. quibus mihi sit sacrificandũ. ¶ Ignib9. sacrificiis. ¶ Aspicias. ɔsyderes ¶ Quãtũ tibi femina pstẽ: q̃tũ tibi psim: q̃uis femina sim. ¶ Noctis ɔfinia seruo. hoc est custodio: ne nox suos fines trãseat. Nisi enĩ aurora vigilãs esset: nox semp videret duratura. ¶ Orba. priuata. ¶ Frustra: qz & ipse fuit interfect9: & Troia euersa. ¶ Pro patruo suo: Priamo. ¶ A forti Achille. interfect9: percussus: siue ve participiũ subaudiatur. ¶ Mrnaq3 vulnera leni: mrnos dolores mitiga ¶ Volumia. reuolutiões. ¶ Infecere. obscurauere: & nigrauere. ¶ Exhalant. emittũt. ¶ Infra. nebulas subeundo. ¶ Glomerataq3. ɔgregata ¶ Facie3 capit. figurã & formã accipit. ¶ Atq3 aiam ex igni. scite. Aia nanq3 vt flãma semp est in motu. vñ phõrũ qdã dixerũt aiaz esse ignẽ. ¶ Leuitas sua prebuit alas. i. propria fauille leuitas alas efficit. ¶ Quib9 ẽ eadẽ natalis origo. nã & ipse ex fauillis sunt orte. ¶ Lustrãt: circũuolant. ¶ Plãgor: clangor. ¶ Seducũt castra. separãt castra & diuidũt se i duas ptes. ¶ Diuersa d pte. ex partib9 aduersis. ¶ Cognata. simul nata. ¶ Prepetib9 subitis. subito natis alitib9. ¶ Auctor. Mẽnon earũ origo.

Mẽnonides.

Mẽnonides enim a Mẽnone fuerũt cognoiate: vt paulo añ diximus: & ipse poeta sponte testat. ¶ More parẽtali. more eorũ q̃ inferis parẽtãt.

Parentalia.

Parẽtalia nõ pprie dicunt sacrificia/ q̃ manib9 fiũt. ¶ Rebellãt. bellũ iterũ inter se suscipiũt. ¶ Dymãtida. Hecubã Dymãtis filiã/ quã[…]

[…]ã/ quã q3 alij/ in pri[…]q3 Euryp[i]des ac Vergili9 Cissei regis Thracie filiã fuisse scribãt. ¶ Rorat. rorem fundit.

Dymãtis

Rorare.

¶ Fabule quar[ta]te libri. xiij. Argumentum.

¶ Nõ tñ &c. Eneas cũ parẽte Anchise & filio Ascanio pfug9 Delphos venit. Hic ab Anio sacerdote Apollinis recipitur hospitio: q̃b9 idcirco q̃nq3 se filiarũ parẽtẽ orbũ relictũ: Andrũ enĩ a q̃ Andros insula eclipsse patriã huic vt Apollo dederit augurĩũ: sic Liberũ de disse virginib9: vt cõtacta manib9 earũ in segetẽ vinũ/ oleũq3 verterent: eas Agamenõ vt celesti munere exercitũ aleret cũ vellet abducere/ in insulã eãdẽ Andrõ pfugisse. Hinc rursus ne vinculis illigate reperirent potẽtis regis Agamẽnonis: Liberi numẽ effecit ob misericordiam & munerẽ sui causam: vt in colũbarũ speciẽ trãsferrent.

LACT.

¶ Nõ tñ euersã Anij Apollinis Delij sacerdotis filiarũ Metamorphosin in colũbas describit9 poeta: Enee pietatẽ pri9: ad Deliũq3 nauigatione cõmemorat q̃ pti9 fabule ɔnectant. ¶ Sacra & sacra altera pñrez: eneã ex icẽdio Troiano: & sacra dee Veste & patrẽ Anchisẽ abstulisse Aschaniũq3 abduxisse. carmie q3 Vergilii. est notũ. ¶ Et sacra altera: neq3 enĩ min9 piũ est parẽtibusq3 sacris auxiliũ ferre ¶ Cythereius heros: Eneas Venerisq̃ & Cytherea dicit9 fili9. ¶ Predã illã: sacra & patrez. ¶ Fert ab Antãdro: Antandr9 vrbs est sub Ida ab Antãdro duce cognoiata. Aristo. aũt scribit illã pri9 Edonis fuisse vocatã: q̃ tpe a Cimeriis ihabitabat. ¶ Linqt. q̃ ibi iã vrbẽ Aenũ edificasset. vt Verg.

RAPH.

Antãdr9.

¶ narrat.

Rite colebatur: temploq́ȝ/domoq́ȝ recepit:
Urbemq́ȝ ostendit: delubraq́ȝ nota/duasq́ȝ
Latona quondam stirpes pariente retentas.
Thure dato flammis/vinoq́ȝ in thura profuso/
Cesarumq́ȝ boum fibris de more crematis/
Regia tecta petunt: positisq́ȝ tapetibus altis
Munera cum liquido capiunt Cerealia Baccho.
Tunc pius Anchises. o Phebi lecte sacerdos
Fallor? an ⁊ natum/cum primum hec menia vidi:
Bisq́ȝ duas natas/quantũ reminiscor: habebas?
Huic Anius niveis circundata tempora vittis
Concutiens: ⁊ tristis ait. non falleris heros
Maxime. vidisti natorum quinq́ȝ parentem:
Quẽ nunc tanta homines rerũ inconstãtia versat:
Pene vides orbum. quod enim mihi filius absens
Auxilium? quem dicta suo de nomine tellus
Andros habet/pro patre locũq́ȝ ⁊ regna tenentẽ?
Delius augurium dedit huic: dedit altera Liber
Feminee stirpi voto maiora/fideq́ȝ

Tacta ob Anij filiabus.
Quidquid contigerant Anij puelle.
Vinum: Baccha: Ceres erat repẽte.

Munera: nam tactu natarum cuncta mearum
In segetem/laticemq́ȝ meri/baccamq́ȝ Minerue
Transformabantur: divesq́ȝ erat vsus in illis.
Hoc vbi cognovit Troie populator Atrides
(Ne non ex aliqua vestram sensisse procellam
Nos quoq́ȝ parte putes) armorum viribus vsus
Abstrahit invitas gremio genitoris: alantq́ȝ
Imperat Argolicam celesti munere gentem.
Effugiunt quo queq́ȝ potest. Euboca duabus/
Et totidem natis Andros fraterna petita est.
Miles adest: ⁊ ni dedantur: bella minatur.
Victa metu pietas consortia corpora pene
Reddidit: ⁊ timido posses ignoscere fratri.
Non hic Eneas/nõ qui defenderet Andron
Hector erat: per quos decimũ durastis in annũ.
Iamq́ȝ parabantur captivis vincla lacertis.

Anij filie in columbas.
Tantalides Anij natis dum vincla pararet:
Ecce Dioneas fecit Iacchus aves.

Ille attollentes etiam nunc libera celo
Brachia: Bacche pater fer opem dixere: tulitq́ȝ
Muneris auctor opem (si miro perdere more
Ferre vocatur opem) nec qua ratione figuram
Perdiderint potui scire: aut nunc dicere possum.
Summa mali nota est. pennas sumpsere: tueq́ȝ
Coniugis/in volucres niveas abiere columbas.
Talibus/atq́ȝ alijs postquam convivia dictis

Anius: ... narrat. Apollineã vrbẽ: Delũ apollis oraclo insignẽ. Huc Anius Deli regẽ fuisse: Apollinisq́ȝ sacerdotẽ et Vergi. scribit. Rex Anius/rex idẽ hoim/Phebiq́ȝ sacerdos. Quo rege hoies viebãt est subaudiẽdũ. Delubraq́ȝ nota: clara ppter oraculũ. Duas stirpes: duas arbores q̃s tenẽs/amplectensq́ȝ Latona Apollinẽ ⁊ Dianã enixa ẽ. **Latone partus.** Retẽtas: alludit ad fabulã. Nã Iuno ira Latonã ẽ: persecuta/vt nusq́ȝ descere posset Cũ vo Delũ ɔscẽdisset/ɔplexa duas arbores olivã ⁊ palmã: vt poeta i sexto narrat/apollinẽ peperit atq́ȝ Dianã. Thure dato flãmis: hoc est sacrificiũ pfectũ. Fibris crematiũ: exustiũ/cõbustis. Morẽ autẽ piorũ hoim exprimit poeta: q añ oia Deos solẽt venerari vt Verg. q̃ȝ pcipit. In pmis venerarẽ deos. Positis tapetib: stratis tapetib. Ji ios sũt cenasse ait. **Anij filiarũ tactu oia i fruges mutari.** Tunc pius Anchises: inq̃t hbũ/si eve esse subaudiẽdũ facile ɔstat. Cũ primũ: qñ pmũ. Bisq́ȝ duas natas: Anius q̃ttuor hũit filias q̃b Bacchus ɔcessit/vt q̃dq̃d tãgerẽt in frumẽtũ/vel vinũ/vel oleũ cõmutarẽt. Eas cũ Agamẽnon vi ducere vellet i expeditionẽ Troianã vt exercitũ alerẽt/ Bacchi auxilio i columbas fuisse cõversas fabulãt. Vidisti parẽtẽ: me subaudiamus. Pene orbũ: fere carẽtẽ filijs. Tãta icõstãtia: istabilitas fortune. Est aũt acclamatio senis gravitatẽ maxie ɔveniẽs. Qd enĩ mihi filius absens auxiliũ: nulli inq̃t sibi eẽ auxilio filiũ absentẽ q̃tũvis sit vivus. **Andros.** Andros hz: Andros insula est vna ex Cycladib/ab Andro Anij

Anij filio: vt scribit Ouid. vt alij Eurymachi/denotata. Auguriũ augurioȝ ac vaticinãdi ptiã. Voto maiora fideq́ȝ: hoc est maiora q̃ q̃s expetere aut credere debeat. Laticẽ meri: vinũ. Baccãq́ȝ Minerue: olivã. Pallas enĩ olivã extulit in lucẽ. Dives vsus: opulẽta vtilitas. Troie populator Atrides Agamemnon troie depredator. Ne nõ putes: vt putes. **Euboea.** Euboea duab: Euboea insula est beotie adiacẽs ad modũ longa. Vñ et Macria fuit quondam appellata: et macra idest longa: vt tradit Plinius: ẽ ⁊ Chalcodotis: et Chalcis/aere ibi primũ repto/⁊ Abãtis: ⁊ Asopis. Pietas: Andri fratris ẽ sorores. Consortia corpora: sorores. Per quos quorũ virtute. Captiuis lacertis: captivarũ brachijs. Miro more: mirando mõ. Perdere: destruere/delere. Ferre vocat opẽ: ac si diceret Anius: Perdere miro mõ nõ esse opẽ ferre. Tueq́ȝ ɔiugis: Venerẽ. Nã veneri colũbe sunt dicate. Abiere: conuerse fuere. Fabule q̃nte. xiij. libri argumentũ. **Lactãti.** Talibus/atq́ȝ ꝛc. Discedentes ab Anio anchises ⁊ eneas inulcẽ munera dant ⁊ accipiũt/in quib crater Enee dat ab Alcone Lydio celat. Anius aũt a Therse Beotio acceperat: in q̃ sculpte erãt Thebee ⁊ Orionis filie: que pro pplo Thebano passe erãt immolari: ⁊ harũ pct cuȝ muneribus adusti essent duo adulescẽtes in de increuerũt: q̃ ex virginũ noie corone sunt nominati. **Raph.** Talib atq́ȝ alijs hec idcirco a poeta narrant/vt apus seq̃ntẽ Metamorphos

RAPH. ❧ morphosin cū superiore ɔnectat. Nā Thebani cū pestilētia laborarēt oraculū acceperunt eā esse cessaturā/ si se due ꝟgines ꝓ populo deuouerent. Due aūt Echiōis filie cū se imolādas tradidissent sīq; cremarent: duo iuuenes/q̄ Stephani/hoc est corone sunt vocati/de rogi fauilla visi sunt exire: exequiasq; matrū celebrare. ¶ Antiquā matrem: Italiā/vñ dardanus in Phrygiā fuerat ꝓfectus Sic & Verg. Dardanide duri/que vos a stirpe parētum prima tulit tell⁹/eadē vos vbere leto Accipiet reduces. antiquā exq̄rite m̄rez Hic dom⁹ Enee cūctis dñabit̄ annis: Et nati natoꝝ/& q̄ nascentur ab illis. ¶ Nepoti. ascanio. ¶ Ismeni⁹: Theban⁹. ab ismenio beotie fluuio. ¶ Alcon Myle⁹: nō mylei fili⁹: sed a patria sic cognominat⁹. Myle nanq; nomē est duaꝝ vrbiū/quaꝝ altera est in Sicilia altera in thessalia. Duo aūt fuerūt alcones clari: hic argētari⁹ faber/& alter cretēsis arte sagittandi insignis. ¶ Longo argumēto: prolixa materia. ¶ Urbs erat: in illo cratere celata. Thebe autē Beotie fuerant sculpte. ¶ He pro noie erāt nā septem porte significant eas esse Thebas Beotias Thebe enim Beotie septē portas habuisse dicunt. ¶ Effuseq; comas: diffusas & sparsas comas & pectora apta habētes. Est enī synegdoche poetica. ¶ Lābunt arentia saxa: herbe nanq; oēs arucrāt. ¶ Natas ab Echione: filias Echionis Thebani. legit̄ & Orione. ¶ Nō femineū: timidū/sed virile & audax ¶ Coronas: latine dixit/nā apd Grecos stephani vocant. ¶ Sūm⁹: in summitate.

Alcon

Myle.

Thebe Beotie

Implerunt: mensa somnum petiere remota.
Cumq; die surgunt: adeuntq; oracula Phebi.
Qui petere antiquam matrem: cognataq; iussit
Littora. prosequitur rex/& dat munus ituris.
Anchise sceptrum/chlamydē/pharetrāq;/nepoti.
Craterem Enee/quem quondam miserat illi
Hospes ab Aoniis Therses Ismenius oris.
Miserat hunc illi Therses: fabricauerat Alcon
Myleus: & longo celauerat argumento.
Urbs erat: & septem posses ostendere portas:
He pro nomine erant: & que foret illa/docebant.
Ante vrbem exequie tumulisq;/ignesq;/rogiq;/
Effuseq; comas/& aperte pectora matres
Significant luctū: Nymphe quoq; flere videntur:
Siccatosq; queri fontes. sine frondibus arbor
Nuda riget. lambunt arentia saxa capelle.
Ecce facit mediis natas ab Echione Thebis:
Hanc non femineum iugulo dare pectus aperto.
Illam demisso per fortia pectora telo
Pro populo cecidisse suo pulchrisq; per vrbem
Funeribus ferri: celebriq; in parte cremari.

¶ Duo iuuenes e rogi fauilla.

Flamma tuam sobolem dum iusta cremaret Echion
Uersa est in iuuenes atra fauilla duos.

Tum de virginea geminos exire fauilla:
Ne genus intereat: iuuenes: quos fama Coronas
Nominat: & cineri materno ducere pompam.
¶ Hactenus antiquo signis fulgentibus aere
Summus inaurato crater erat asper Acantho.
Nec leuiora datis Troiani dona remittunt:
Dantq; sacerdoti custodem thuris acerram:
Dant pateram/claramq; auro/gemmisq; coronā.
Inde recordati Teucros a sanguine Teucri
Ducere principium/Cretam tenuere: lociq;
Ferre diu nequiere Iouem: centumq; relictis
Urbibus/Ausonios optant contingere portus.
Seuit hyēs: iactatq; viros strophadūq; receptos
Portibus infidis exterruit ales Aello.
Et iam dulichios portus/Ithacamq;/Samūq;/

q̄ sine flamma dū ɔsumerent immortaliū numine factū est: vt in auiū figuras mutarent. ❧ ¶ Hacten⁹ antiq̄. signa inq̄t hacten⁹ enumerata in antiq̄ aere sculpta erāt: sed crateris summitas inaurato achāto cingebat. ¶ Signis: simulachris. ¶ Erat asp: celat⁹. Nā vasa celata aspa sūt. ¶ Inaurato achanto: achāt⁹ frutex est spinosus semp florēs. Uergi. Georgi. Et baccas semp florētis achāti. ¶ Leuiora: minora. ¶ Remittūt: retribuunt. ¶ Inde recordati teucros: Apollinis oraculū nō ꝑcipientes Troiani Cretā nauigarūt. Primā enī originez se putabant ducere a Teucro Scamādri cretensis filio/q̄ in Phrygiā ꝓfect⁹ arcē troianā edificauit. Sed añ eū dardanus ea loca iam ceperat habitare. ¶ Iouē acrē. nā (vt scribit Uerg.) pestilētia laborare ceperūt. ¶ Cētū relictis vrbib⁹: Creta insula Hecatōpolis ab homero vocat̄. q̄ cētū vrbib⁹ fuerit ornata. ¶ Ausonios: italos. Ausonia nāq; Italia ab ausonib⁹ ꝑplis fuit cognominata. ¶ Strophadūq; receptos: strophades insule sunt in mari Ionio due iuxta zacinthum ἀπὸ τοῦ στρο-φῆς: hoc est a cōuersiōe zete & calais dicte. nā illuc vsq; harpyias ꝓsecuti retroredire. ¶ Aello nomē est vni⁹ harpyiarū/q̄ tres eē fingūt Neptuni & terre filie: aello/ocypite/& Celeno. ¶ Et iā dulichios port⁹: dulichiū/Ithaca/Samus insule sunt in Ionio mari q̄b⁹ imperauit vlysses Samus q̄dē insula est in mari ionio tetrapolis: hoc est q̄tuor vrbiū/e q̄b⁹ vna lame vocat̄. vñ. Uerg. Iā

RAPH.

Acanth⁹.

Creta. Hecatonpolis.

Ausonia.

Strophades.

harpyie tres.

Dulichiū Ithaca. Samus.

¶ Fabule sexte. xiij. libri argumentum.

LACT. ¶ Hacten⁹ &c. Petens insulā Creta: & hinc Italiaz supradicti: vt aliq̄ñ errores posit̄ sedib⁹ finire possent multis regionib⁹ trāsitis Ambraciā adeunt. Quā per certamē potitā. in quā Ambracij imaginē in saxū ɔspiciūt figuratā/hinc in Aoniā in quā oraculū iouis clari aspiciūt Molossi regis filios/ q̄ sine

medio appercursu nemorosa zacinthos/Dulichiūq;/Sameq;/& Neritos ardua saxis. Tametsi (vt Stra. narrat) Uesis q̄z interdū Samos vocet̄. Est & Samos insula Carie adiacēs clarissima/q̄ prius & Parthenia/& Dryusa/& Anthemula/& melāphylas fuit appellata. Sciendū est aūt Samos a priscis grecis editiora & altiora loca arcib⁹ struēdis apta cōsuesse vocari: vt idē Strabo inquit.

¶ Neritiasq;

RAPH. ¶ Neritiasq; domos. Neritus mons est in Ithaca insula/ et urbs (vt Strabo refert) que et Leucas appellatur: vnde Neritius possessiuū. ¶ Certatā lite deorū Ambraciā. Ambracia vrbs est Epiri ab Ambrace Tesproti filio dicta/ vel (vt alii dicūt) ab Ambracia Egei filia: quā Augustus apud Actiū promontoriū/ victo Antonio: āplificauit vna cū tēplo Apollinis Actiaci: eāq; Nicopolim appellauit: hoc ē victorie vrbē. Ab Ambracia vero sinus dr̄ Ambracius āgustis admodum faucibus spatiosum eq̄r accipiēs. ¶ Certatā. participiū cōtra grāmatices rōnē formatū: de qua dii certarūt. Quis vo fuerit dii illi ac iudex/ q̄. in saxū fuit mutatus nō memini me legisse. ¶ Ab apolline. ob Apollinis Actiaci tēplū. Illic n. ad quinquēnales ludos multi populi confluebāt. ¶ Actisco. q̄ apud Actiū colebat. actium lane et vrbis et tēpli et p̄mōtorii nomē est: vn̄ Actiacū declinat. ¶ Terrā dodonida. dodone vrbs ē Epiri: vnde Juppiter Dodoneus. Dicta est aūt a Dodone nympha/ vel a Dodono Jouis et Europe filio. ¶ Sua quercu. nā in nemore querco Dodone vicino columbas dedisse responsa ex sententia Dodoneorū antistitum Herodotus scribit: qui asseruere geminas ex Egypto colūbas euolauisse vtrāq; nigrā. vnam quidē in Africam: alterā vo ad ipsos/ que fago insidēs humana voce locuta sit: eo loci Jouis oraculū condi debere/ et se interp̄tatos esse/ qd̄ ipsis annūtiaretur diuinitus fieri: et ob id se ita fecisse. Dodoneū aūt oraculū omniū Grecie oraculorū fuit vetustissimum. ¶ Chaoniosq; sinus. Chaones populi sunt Epiri. Unde et Chaonia (vt scribit Pli.) fuit dicta. Quāuis Vergi. asserat a Chaone Troiano fuisse cognominatam. ¶ Ubi nati rege Molosso: hec fabula mihi est ignota. Significat aūt poeta Molossi filios in aues fuisse cōuersos. ¶ Proxima Pheacum. Eneen nauigationē describit poeta/ quo in Siciliā tandē p̄uenit/ vbi Acis iuuenis in fluuiū sui nominis fuit conuersus.

Neritus. Ambracia. Nicopol. Ambracius sinus. Acticum. Dodone. Dodoneū oraculum. Chaonia.

> Neritiasq; domos regnum fallacis Ulyssei/
> Pretereunt vecti certatam lite deorum
> Ambraciam: versiq; vident sub imagine saxum
> Judicis/ Actiaco que nunc ab Apolline nota est.
> Uocalemq; sua terram Dodonia quercu:
>
> ¶ Filii Molossi in aues.
> Quid: quod pennata est regis preclara Molossi
> Progenies? flammas pertimuit rapidas.
>
> Chaoniosq; sinus. vbi nati rege Molosso
> Impia subiectis fugere incendia pennis.
> ¶ Proxima Pheacum felicibus obsita pomis
> Rura petunt. Epiros ab his/ regnataq; vati
> Buthrotos Phrygio: simulataq; Troia tenetur.
> Inde futurorū certi/ que cuncta fideli
> Priamides Helenus monitu predixerat: intrant
> Sicaniam. tribus hec excurrit in equora linguis.
> E q̄bus imbriferos est versa Pachyn os ad Austros:
> Mollibus expositū Zephyris Lilybeon ad Arctos
> Equoris expertes/ spectat Boreamq; Pelorus.
> Hanc subeunt Teucri remis/ estuq; secundo
> Sub noctem potitur Zanclea classis harena.
> Scylla latus dextrum/ leuum irreq̄eta Charybdis
> Infestant. vorat hec raptas/ remouitq; carinas.
> Illa feris atrum canibus succingitur aluum
> Uirginis ora gerens. et (si non omnia vates

¶ Fabule septime tertiidecimi libri Argumentū.

LACT. ¶ Proxima ec. Acis Fauni Simethidisq; nymphe filius Galateā Nerei et Doridis filiam cum diligeret: nec minus ipse ab ea peteret. Cyclops quia copia eiusdem Nereidis nulla fieret: quia feritas eius esset inuisa/ incēsus furore spelūca relicta palam p̄siluit: vagatusq; per syluas p̄spexit Galateā gremio Acidis residentē auulsū scopulū eme in eos ieciti/ cuius vi exterrita Galatea subiecto mari mersa est: Acis aūt qui effugere impetū eius non potuit: obrutus saxo est: cuius cruor numine eiusdem Galatee in flumen eiusdez nois uti est in Sicilia: versus

versus est/ cuius liquori se iunxit voluptate. ¶ Pheacū. Pheaces populi Corcyre insule di- RAPH. cti a Pheace filio Neptuni/ et Cercyre Asopi filie: a qua etiā insula Cercyra fuit cognoīata. Nā antea Drepane et Scheria vocabat. De Pheacū vo origine varie sunt antiquorū opiniones. Nā Apollonius et Acusilaus ex Urani testiculorū excisione guttas cecidisse/ ex quibus alii gigātes: alii Pheacas natos esse. His accedit Alceus: q̄ ait Pheacas hr̄e genus ex Urani guttis. Homerus aūt ait Pheacas diis gratos esse: q̄ a Neptuno originē ducūt. ¶ Epiros ab his. post hec nā i Italiā nauigātibus a Corcyra occurrit. Epirus regio: in q̄ est Butrotus olī Romanorū Colōia. Nā Epiros p̄priū est regiōis et gn̄ale nomē/ significatq; p̄tinētē et terrā i infinitū p̄tēsam: vn̄ et ἔπειρος dicta est/ q̄si ἄπειρος hoc est infinita. Terra autē in tres Epiros et cōtinēte a dicit diuisa Asiā/ Europā/ Africā. ¶ Buthrotos Urbs ē haud lōge a Corcyra distās a p̄mo hitatore sic dicta. ¶ Phryg. vati. Heleno Priami filio. ¶ Sicaniā Siciliā: q̄ tria hz p̄mōtoris/ Pachynū/ Lilybeū et Pelorū. ¶ Tribus ingulo. tribus p̄montoriis/ quorū Pachynus Greciā/ Lilybeum Africam/ Pelorus Italiā spectat. ¶ E qbus Pachynos versa est: figurata est locutio. versa enim ad linguā refert non ad Pachynū. ¶ Ad Austros. ad meridiē: vnde flat Auster. ¶ Mollibus Zephyris. molliter ac suauiter flantibus. ¶ Lilybeon. Lilybeū aūt et vrbs est Sicilie et promontorium occidentē versus: vnde flat Zephyrus spectans. ¶ Ad Arctos. ad septētrione. ¶ Pelorus. Pelorus autem dictus est a Peloro classis Hannibalis gubernatore ibi sepulto. ¶ Zanclea harena. Zācle vrbs est Sicilie a Zanclo gigante: vel a Zancle fonte dicta: vt scribit Hecateus. Alii autē q̄ ibi Saturnus occultauit falcem qua patris testiculos amputauit. Nam Siculi falcem Zanclon vocant: vt Stephanus de claris vrbibus tradit Strabo aūt scribit eandē esse cum Messena a Messeniis cōditoribus sic vocata. Zanclen vo antea vocatā q̄ in curuo littore sita foret. Zancla nāq; vocari curuus. ¶ Scylla latus dextrū. due fuerunt Scylle a poetis decātate: quarū altera Nisi filia in auem fuit cōmutata. altera Phorci filia in monstrū/ qd̄ in freto Siculo nauigātibus insidiat: cuius fabulam in p̄ncipio libri sequētis plene poeta exponit. ¶ Charyb. hec vetula fuit furacissima: q̄ cū Herculi boues furata esset: ab illo i fretū p̄iecta i mōstrū marinū fuit p̄uersa: qd̄ adhuc p̄stinā retiet rapiēdi naturā. nā illac trāseūtes naues ad se rapit deuoratq; ac reuomit. vt Sen. i thye. q̄ rapax hausit reuo. cha.

RAPH. Epiros. Buthrotos. Terra in tres Epiros. Tria Sicilie p̄mōtoria. Lilybeū. Pelorus. Zancle. Due Scylle. Charybdis.

RAPH.

Galathee et Acidis amores.

Ficta reliquerunt) aliquo quoque tempore virgo.
Hanc multi petiere proci: quibus illa repulsis
Ad pelagi nymphas: pelagi gratissima nymphis
Ibat: et elusos iuuenum narrabat amores.
Quam dum pectendos prebet Galatea capillos:
Talibus alloquitur referens suspiria dictis.
Te tamen o virgo genus haud immite virorum
Expetit: vtque facis: potes his impune negare.
At mihi/ cui pater est Nereus: quam cerula doris
Enixa est: que sum turba quoque tuta sororum/
Non nisi per luctus licuit Cyclopis amorem
Effugere: et lachryme vocem impediere loquentis
Quas vbi marmoreo detersit pollice virgo
Et solata deam est. refer o gratissima dixit:
Neue tui causam tege/ sum tibi fida doloris.
Nereis his contra resecuta Crateide natam est.

Ad Galathesm.

Te Polyphemus amat: tuus est amor Acis vterque
Ardet: vtrique tamen non Galathea capis.

Acis erat Fauno/ nymphaque Simethide cretus:
Magna quidem patrisque sui / matrisque voluptas:
Nostra tamen maior/ nam me sibi iunxerat vni
Pulcher: et octonis iterum natalibus actis
Signarat teneras dubia lanugine malas.
Hunc ego: me Cyclops nullo cum fine petebat.
Nec si quesieris/ odium Cyclopis: amorne
Acidis in nobis fuerit prestantior: edam.
Par vtrunque fuit. proh quanta potentia regni
Est Venus alma tui. nempe ille immitis/ et ipsis
Horrendus syluis/ et visus ab hospite nullo
Impune/ et magni cum diis contemptor Olympi/
Quid sit amor sentit/ nostrique cupidine captus
Vritur oblitus pecorum/ antrorumque suorum.
Iamque tibi forme/ iamque est tibi cura placendi.
Iam rigidos pectis rastris polypheme capillos.
Iam libet hirsutam tibi falce recidere barbam:
Et spectare feros in aqua/ et componere vultus.
Cedis amor/ feritasque/ sitisque immensa cruoris
Cessant. et tute veniuntque abeuntque carne.
Telemus interea Siculum delatus in equor/
Telemus Eurymides: quem nulla fefellerat ales
Terribilem Polyphemon adit lumenque: quod vnum
Fronte geris media: rapiet tibi dixit Vlysses.
Risit: et o vatum stolidissime falleris (inquit)
Altera iam rapuit: sic frustra vera monentem.
Spernit/ et aut gradiens ingenti littora passu
Degrauat/ aut fessus sub opaca reuertitur antra.
Prominet in pontum cuneatus acumine longo
Collis: vtrumque latus circumfluit equoris vnda.

Quam, dum pectendos. Galatea Nerei et Doridis fuit filia: que amore Acidis capta Polyphemum Cyclopem se amantem fugiebat. Sed cum Cyclops eam in gremio Acidis residentem deprehendisset: ira correptus ingens saxum in illos coniecit: quo Acis obrutus: (nam Galatea aufugerat) in fluuium sui nominis fuit conuersus. Et lachryme: vocem impediere loquentis. Eleganter poeta mollitiem nymphe mores effingit. Marmoreo pollice: candidis digitis. Virgo Scylla. Deam. Galateam. Nereis galatea Nerei filia. His verbis: respondit. Crateide natam. Scyllam Phorci et grateidis nymphe filiam. Crathis autem fluuius est Calabrie: cuius filia mater Scylle fuisse videtur. Nympha Simethide. Simethei fluuii filia. Et octonis: sedecim annos natum Acim fuisse significat. Dubia lanugine: adeo tenui: vt vix videretur: in dubioque esset vtrum pubescere cepisset Acis. Nullo cum fine. sine fine. i. vehementer. Nec si quesieris: vtrum maiori odio Cyclopem an amore Acidem prosequerer: ignorat. Nec edam: nec edere: et dicere possim. Prestantior: maior: vehementior. Par sed vtrunque fuit: equale vtrunque fuit: et odium quo Cyclopem: et amor quo Acidem prosequebatur Scylla. Impune. sine pena. Omnes enim ad se venientes interficiebat Polyphemus. Rastris. pulchra emphasis quod capillorum Polyphemi: et magnitudo: et densitas innuitur: vt quod non pectinibus: sed rastris pecterentur. Et componere

Crathis.

Simethus.

componere vultus: gratos efficere vultus et iucundos: vt amice possit placere. Telephus interea. Telephus quidem legitur: sed Telemus legendum esse facile ex Theocrito colligitur. Nam Telemus Eurymi filius inter Cyclopas vates fuit egregius: qui Polyphemo predixit omnia quecumque ab Vlysse passus est. Quem nulla fefellerat ales: augurorum peritissimum Telemum fuisse ostendit. Altera iam rapuit. Galatea. Ad id autem alludit quod ceci finguntur esse amantes. Sic hmoi dictis. Degrauat: deprimit. Prominet in pontum: topographia. Describit enim promontorium poeta in quod se Polyphemus recepit. Prominet: procurrit. Cuneatus collis in cunei similitudinem factus. Vtrunque latus: et dextrum et sinistrum. Huc: illuc in illum collem. Mediusque resedit: in medio. Quod enim loci est ad hominem est relatum. Lanigere pecudes: pecora et oues. Cui postquam pinus: per emphasim quantus fuerit Polyphemus poeta ostendit pinum pro baculo ei gestandam attribuens: ex qua malus nauis commode fieri potuisset. Pastoralia sibila: pastorales cantus. Hausi: audiui. Notaui: memorie commendaui. Candidior folio: cantilena Cyclopis laudes Galatee continens tam aperte describitur a poeta: vt nihil expositione indigere videatur. Sumpta autem ex Theocrito esse videtur. Niuei ligustri: candidi floris. Est autem ligustrum viole genus candidissime. Videtur autem ad Galatee nomen al

Telemus

Ligustrum

Eludere

Huc ferus ascendit Cyclops: mediusq; resedit.
Lanigere pecudes nullo ducente secute.
Cui postquam pinus/baculi que prebuit vsum:
Ante pedes posita est antennis apta ferendis:
Sumptaq; arundinib⁹ compacta fistula centum.
Senserunt toti pastoria sibila montes.
Senserunt vnde. latitans ego rupe/meiq;
Acidis in gremio residens: procul aurib⁹ hausi
Talia dicta meis: auditaq; verba notaui.
Candidior folio nivei Galatea ligustri:
Floridior prato: longa procerior alno:
Splendidior vitro: tenero lasciuior hedo:
Leuior assiduo detritis equore conchis:
Solibus hybernis: estiua gratior vmbra
Nobilior pomis: platano conspectior alta:
Lucidior glacie: matura dulcior vua:
Mollior ꝛ cygni plumis: ꝛ lacte coacto:
Et si non fugias: riguo formosior horto.
Seuior indomitis eadem Galatea iuuencis:
Durior annosa quercu: fallacior vndis:
Lentior ꝛ salicis virgis: ꝛ vitibus albis:
His immobilior scopulis. violentior amne:
Laudato pauone superbior: acrior igni:
Asperior tribulis: feta truculentior vrsa:
Surdior equoribus: calcato immitior hydro:
Et quod precipue (si possem) demere, vellem:
Non tantum ceruo claris latrãtibus acto:
Uerum etiam ventis: voluciq; fugacior aura.
At bene si noris: pigeat fugisse: morasq;
Ipsa tuas damnes: ꝛ me retinere labores.
Sunt mihi pars montis viuo pendentia saxo
Antra: quibus nec Sol medio sentitur in estu:
Nec sentitur hyems. sunt poma grauantia ramos
Sunt auro similes longis in vitibus vue:
Sunt ꝛ purpuree. tibi ꝛ has seruamus: ꝛ illas.
Ipsa tuis manibus syluestri nata sub vmbra
Mollia fraga leges. ipsa autumnalia corna:
Prunaq; non solum nigro liuentia succo:
Uerum etiam generosa: nouasq; imitantia ceras.
Nec tibi castanee me coniuge: nec tibi deerunt
Arbutei fetus. omnis tibi seruiet arbos.
Hoc pecus oẽ meũ est. multe quoq; vallibus errẽt
Multas sylua tegit: multe stabulantur in antris.
Nec (si forte roges) possem tibi dicere: quot sunt.
Pauperis est numerare pecus. de laudibus harũ
Nil mihi crediderit. presens potes ipsa videre:
Ut vix circumeant distentum cruribus vber.
Sunt fetura minor tepidis in ouilibus agni.

RAPH. ¶Candere: qd a cãdore lactis illi iduũ fuisse innuit Hesiodus: qui ait Galateam cãdidas comas ꝛ faciẽ lacti similem habuisse. ¶Procerior. lõgior atq; rectior. ¶Alno alnus arbor est in ripis fluminũ ĩ magnã altitudinẽ erescens. ¶Leuior. leuigatior. ¶Tersior. politior. ¶Seuior indomitis: hactenus Galatee virtutes fuerunt enumerate: nũc vitia referunt. ¶Seuior: ferocior. ¶Annosa quercu: vetere: multorũ ãnorũ. ¶Fallacior vndis: mari qd ĩ ipso momẽto mutatur. ¶Lẽtior: flexibilior: mutabilior ¶Asperior tribulis: tribulus herba est spinosa segetib⁹ inimica. ¶Truculentior: terribilior. ¶Feta vrsa: vrsa q̃ peperit. ¶Calcato hydro: ipso serpẽte: q̃ maxime calcatus seuire solet. ¶Demere: eripere. ¶Fugacior: velocior ad fugiendũ. ¶At bñ si noris me: subaudiamus. Enumerat autẽ Polyphemus oĩa quecũq; sibi adsũt bona: quo Galateã in suũ pelliciat amorẽ. ¶Labores: studeas: ac mitaris. ¶Pẽdentia antra suspẽsa ꝛ alte speluce. ¶Sũt poma grauantes ramos: deprimentis. Pomorum aũt magnitudinẽ significat Polyphem⁹: q̃ tãta sunt: vt ramos degrauẽt. ¶Auro sites flaue: bñ mature: tũc eñi sũt aurei coloris. ¶Mollia fraga: suauia. ¶Leges: colliges. ¶Autũnalia corna. autũni tpe maturescentia. Corna aũt sunt bacce rubicũde in medio nucleũ durissimũ habẽtes: vñ Uer. Lapidosaq; corna. ¶Uerũ etiam generosa: aurei ac crocei coloris vaiisq; ceris simillima

Slnus.

Tribulus

Corna.

simillima. ¶Arbutei fetus: arbuti fruct⁹. Est aũt arbut⁹ humilis arbor poma ferẽs rubicũda ¶Hoc pecus omne meũ: he oẽs mee sũt oues. ¶Circũeãt. circũire et ingredi possint. Est aũt ordo. Tu ipsa p̃sens potes videre distẽtum vber in cruribus: vt vix circũeãt Qd ĩo qdam sustineãt potius q̃ circũeãt putãt esse legẽdũ: specte recti vt in plerisq; aliis decipiunt. ¶Distẽtũ vber: plena vbera. Significat aũt ingressum ouiũ magnitudine vberum impediri. ¶Alijs in ouilib⁹ hedi: in aliis stabulis q̃ a capris capilia: vt ab ouib⁹ ouilia vocantur. ¶Durãt: cõdẽsant in caseũ. ¶De litte faciles: q̃ facile haberi possunt. ¶Uulgata munera: vulgaris dona. quales sunt dame: lepores: capre: colũbe. ¶Dẽptusq; cacumine nidus: de arboris summitate accept⁹. ¶Inueni geminos. hec sũt illa mũera: q̃ nõ esse vulgaria Polyphem⁹ ait. ¶Dñe amice. Amatores nãq; amicas appellare dñas solẽt. Tibull⁹ Quã iuuat immitis ventos audire cubãtẽ. Et dñam tenero cõtinuisse sinu. ¶Exere: emitte. ¶Certe ego me noui: se quoq; formosũ esse colligit polyphem⁹. ¶Quãtus. quã magnus. ¶Nescio quem regnare Jonẽ: cũ quodã cõtẽptu hoc ait Polyphem⁹: vt qui ab omni religione esset alien⁹. ¶Nec mea qd duris horrẽt dẽsissima setis: hypallage est Naz dura corpa dẽsissimis setis intelligũtur horrere. Colligit aũt multis sitibus Polyphem⁹ pilos ꝛ setas potius sibi decori q̃ dedecori esse

Arbutus.

Capillia.
Ouilia.

Domina.

Sunt quoqꝫ par etas aliis in ouilibus hedi.
Lac mihi semper adest niueum: pars inde bibēda
Seruatur: partem liquefacta coagula durant.
Nec tibi delitie faciles: vulgataqꝫ tantum
Munera contingent. dame: leporesqꝫ: capreqꝫ:
Parqꝫ columbarum: demptusue cacumine nidus
Inueni geminos / qui tecum ludere possint:
Inter se similes: vix vt dignoscere possis:
Uillose catulos in summis montibus Urse:
Inueni: ⁊ dixi / domine seruabimus istos.
Iam modo ceruleo nitidum caput exere ponto:
Iam Galatea veni. nec munera despice nostra.
Certe ego me noui: liquideqꝫ in imagine vidi
Nuper aque: placuitqꝫ mihi mea forma videnti.
Aspice sim quantus: non est hoc corpore maior
Iuppiter in celo (nam vos narrare soletis
Nescio quē regnare Iouē) coma plurima toruos
Prominet in vultus: humerosqꝫ vt lucus obūbrat.
Nec mea ꝙ duris horrent densissima setis
Corpora turpe puta. turpis sine frondibus arbor.
Turpis equus: nisi colla iube flauentia velent.
Pluma tegit volucres. ouibus sua lana decori est
Barba viros: hirteqꝫ decent in corpore sete.
Unum est in media lumen mihi fronte: sed instar
Ingentis clypei. quid? non hec omnia magno
Sol videt e celo? Solis tamen vnicus orbis.
Adde / ꝙ in vestro genitor meus equore regnat.
Hunc tibi do socerum. tantum miserere / precesqꝫ
Supplicis exaudi. tibi enim succumbimus vni.
Quiqꝫ Iouē / ⁊ celum sperno / ⁊ penetrabile fulmē
Nerei te vereor. tua fulmine seuior ira est.
Atqꝫ ego contemptus esse me patientior huius:
Si fugeres omnes. sed cur Cyclope repulso
Acin amas? prefersqꝫ meis amplexibus Acin?
Ille tamen placeatqꝫ sibi / placeatqꝫ / licebit:
Quod nollem Galatea / tibi: modo copia detur:
Sentiet esse mihi / tanto pro corpore vires.
Uiscera viua traham: diuulsaqꝫ mēbra per agros
Perqꝫ tuas spargam / si se tibi misceat / vndas
Uror enim: lesusqꝫ exestuat acrior ignis:
Cumqꝫ suis videor translatam viribus Etnam
Pectore ferre meo: nec tu Galatea moueris
Talia nequidquam questus (nam cuncta videbā)
Surgit / ⁊ vt taurus vacca furibundus adempta
Stare nequit: syluaqꝫ / ⁊ notis saltibus errat:
Cum ferus ignaros / nec quicquam tale timentes
Me videt / atqꝫ acin: videoqꝫ exclamat: ⁊ ista
Ultima sit: faciam: Ueneris concordia vestre.

KAPH. ꝫ coti esse. ¶ Telent: tegant. ¶ Hirte sete: erecte. ¶ Unum est media lumen mihi fronte: hypsphore ⁊ obiectioni que fieri posset occurrit Polyphemus: faceturqꝫ vnū quidā dūtaxat oculū habere: sed ita magnū: vt par duobus esse possit. ¶ Sꝫ instar: ad magnitudinē ⁊ similitudinē magni scuti. ¶ Quid? nō hec oīa magno exēplo Solis Polyphemᵘˢ ostēdit vnicū oculū sibi ornamento esse videt: cum sol qui omnia videt / vno sit oculo contemptus. ¶ Meus genitor. Neptunus. ¶ In vestro equore: vbi vos viuitis o Nereides. Tibi enim succumbimus vni: subiicimᵘˢ nos tibi soli. ¶ Sperne. cōtēne ¶ Nerei. Galatea Nerei filia. Est em̄ vocādi casus. ¶ Huiᵘˢ contēptiᵘˢ. quo me spꝛnis. ¶ Patiētior: tolerātior. ¶ Placeatqꝫ sibi: pulcher sibi videatur: suaqꝫ forma supbᵘˢ sit. ¶ Modo copia detur: mō ipsuz cōprehendere possim. Hec aūt cū maxima indignatione a Polyphemo iactata fuere. ¶ Sentiet esse mihi: hoc est cognoscet me p mēsura tam magni corpis vires habere. ¶ Trahā: extrahā. ¶ Diuulsa: discepta. Miscere. ¶ Si se tibi misceat: si tecum coeat: atqꝫ concumbat. ¶ Uror: crucior ¶ Lesus ignis: offēsus amor. Exestuare ¶ Exestuat: feruet: inflāmatur. ¶ Acrior: acrius ⁊ vehementius. Nomen enim pro aduerbio ponitur. ¶ Cum suis viribus: cuz suis ignibus. Uires Etne. Uires enim Etne incendia sunt assidua. ¶ Moueris: cōmoueris ad misericordiā: vt mihi morem geras. ¶ Ferᵘˢ: terribilis. ¶ Igna-

ros: nescios vos videri: eoqꝫ securos. ¶ Ueneris vestre: veste voluptatis. ¶ Uestris regnis: i vestra aquarū regna. ¶ Quāuis extremus angulus: quāuis vltima para anguli. Hinc vero colligitur ꝙ magnum fuerit illud saxum: qꝺ in Acim Polyphemus iecit. ¶ Obtulit: texit: cooperuit. ¶ Per fata: permittentibᵘˢ fatis. ¶ Uires auitas: vires Simethi fluuii: vt in fluuiū conuerteretur. Acis. Hoc aūt idcirco fictū est: qꝛ Acis fluuius est Sicilie ex Etna monte decurrens tāto impetu: vt inde fuerit appellatus. Nā Acis sagitta interpretatur. ¶ Tū moles tacta dehiscit: tum rupes percussa aperitur. ¶ Properataqꝫ surgit arūdo: ꝑperata quidem legitur: sed procera: hoc est recta ⁊ lōga: arūdini magis cōuenire videtur. Tamersi properata: pro properanter ac festinanter nata intelligi possit. ¶ Extitit: extra stetit. ¶ Incinctus iuuenis flexis: sic quidem legitur: sed inflexis forsitā ⁊ cinctus sic legendum: vt vtrumqꝫ in alterius locum trāsferatur. hoc modo. Inflexis iuuenis cinctus noua cornua cannis. Nam fluuiorum dii cornua habere finguntur: qꝺ boum similes esse dicuntur: ⁊ propter strepitum: ⁊ propter circūflexiones: quas cornua vocant. Cincta autem cornua cannis idcirco habere finguntur: ꝙ fere in ripis fluminum arundines nascuntur. ¶ Ceruleus: niger. ¶ Et antiquum tenuerunt flumina nomen: Acis namqꝫ fluuius ille fuit appellatus.

ꝫ ¶ Fabu-

¶ Fabule. viii. xiii. libri Argumentum.

LACT. ¶ Desierat Galatea loqui: cetuqz soluto &c. Glauc⁹ Anthedonis filius piscator cū speciosos pisces cepisset / et eos vellet recentissimos in vrbem ferre / in opaco loco ꝓximo mari eos dū requiesceret ac retia siccarentur sub recentissimam herbam exposuit: at illi vigore eius / succoqz contacti recuperato spiritu quē amiserāt / miserunt se in profunduz. At Glaucus experrectus existimās vim quandam diuinitatis esse in herba: ipse quoqz ieiunium polluit: alienatusqz mente ex alto se precipitauit in pelag⁹. sed inter deos marinos receptus: qui vt Scyllam Tethydis filiam eodē mari versantē conspexit: pulchritudine eius accens⁹ est: quem ne alloqͥ posset mari recondita est.

RAPH. ¶ Desierat Galatea loqui: finē sermoni suo imposuerat galatea. hec autem ad connectēdā cuz superiorib⁹ Glauci trāsfigurationez a poeta narrantur. Nam Glaucus Polybi filius piscator cum esset / forte pisces captos in prato exposuit: qui cuz in mare restituissēt vt causam hui⁹ rei cognosceret: dētib⁹ cepit illas herbas mādere / in qb⁹ iacuerāt pisces. Sed statim mutata natura se in mare ꝓcipitauit: quē dij miserati in deum marinū: siue (vt Strabo refert) in balenā trāsmutarūt: Glaucum aūt piscē inde fuisse denominatū aiunt. Quod quidē idcirco fictum fuisse Palephatus ait: quia Glaucus optimus fuit vrinator / qui cū sub aqua natarent

Tantaqz vox / quātam Cyclops iratus habere
Debuit: illa fuit. clamore perhorruit Etna.
Ast ego vicino pauefacta sub equore mergor.
Terga fuge dederat cōuersa Simethius heros.
Et fer opem Galatea (precor) mihi ferte parētes
Dixerat: ꝛ vestris per iturum admittite regnis.
Insequitur Cyclops: partemqz e mōte reuulsam
Mittit: ꝛ extremus quamuis peruenit ad illum
Angulus e saxo: totum tamen obruit Acin.

¶ Acis in fluuium.

Saxea Cyclopis quem moles obruit Acis
Pristina adhuc factus nomina flumen habet.

At nos quod fieri solum per fata licebat:
Fecimus: vt vires assumeret Acis auitas.
Puniceus de molle cruor manabat: ꝛ intra
Temporis exiguum rubor euanescere cepit.
Fitqz color primo turbati fluminis imbre:
Purgaturqz mora. tum moles tacta dehiscit:
Viuaqz per imas / properataqz surgit arundo:
Osqz cauum saxi sonat exultantibus vndis.
Miraqz res / subito media tenus extitit aluo
Inflexis iuuenis cinctus noua cornua cannis.
Qui / nisi ꝙ maior: ꝙ toto cerulus ore est:
Acis erat: ꝛ sic quoqz erat tamen Acis in amnem
Versus: ꝛ antiquum tenuerunt flumina nomen.
¶ Desierat Galatea loqui: cetuqz soluto
Discedunt: placidisqz natant Nereides vndis.
Scylla redit. neqz enim medio se credere ponto
Audet / ꝛ aut bibula sine vestibus errat harena:
Aut / vbi lassata est: seductos nacta recessus
Gurgitis: inclusa sua membra refrigerat vnda.

¶ Glaucus in deum marinum.

Retibus officium fuerat cui ducere pisces
Nunc deus est glaucus quem dedit herba mari.

Ecce fretum scindens alti nouus incola ponti
Nuper in Euboica versis Anthedone membris
Glaucus adest: visiqz cupidine virginis ardet.
Et quecunqz putat fugientem posse morari
Verba refert. fugit illa tamen / veloxqz timore
Peruenit in summum positi prope littora montis.
Ante fretum est ingens apicem cōlectus in vnum
Longa sub arboribus cōuexus ad equora vertex.
Constitit hic: ꝛ tuta loco monstrumne / deus ne
Ille sit ignorans: admiraturqz colorem /
Cesariemqz humeros / subiectaqz terga tegētem:
Vltimaqz excipiat quod tortilis inguina piscis.
Sensit: ꝛ innitens / que stabat proxima moli:
Non ego prodigium: nec sum fera bellua virgo:
Sed deus (iquit) aque. nec mai⁹ i equore Prote⁹
Ius habet / ꝛ Triton / Athamantidesqz Palemō.
Ante tamen mortalis eram. sed scilicet altis

taret ad insulā quādam cultorib⁹ vacuam / indeqz post tres / ampliusue dies rediēs / se apud marinos deos fuisse ꝑhibebatur. Sicqz rudibus tunc hominib⁹ facile ꝑsuasit se marinū deū fuisse effectū. ¶ Scylla redit. ad litt⁹ reuertit e mari. ¶ Seductos recessus gurgitis secretos sin⁹. ¶ Nou⁹ inco. Glaucus qui pauloante in deum marinum fuerat cōmutatus. Fuerūt autem tres Glauci poetaꝝ carminibus clari. Jaqͥ in deum marinum fuit conuersus: et quem in Jliados sexto scribit Homerus cū ferreis Diomedis armis sua aurea permutasse: ꝛ quem narrat Vergilius in georgicis ob contemptā Venerem dentib⁹ suarum equarum fuisse laniatum. Fuit ꝛ Glaucus Caristius pugil: de quo Pausanias: ꝛ Glaucus Minois filius / qui cum in dolium mellis cecidisset: extinctus opere Esculapij reuixit deqͦ Hygin⁹. Est etiā Glaucus Lycie ꝛ sinus ꝛ fluuius. vt Strabo ꝛ Ply. narrāt. ¶ In Euboica Anthedone. Anthedon vrbs est Beotie maritima ab Anthedone dij ꝛ Alces Abātis filio denominata: vel quod omnium sit ανθηροτατη, idest floridissima. Est ꝛ alia eodē nomine iuxta Gazam vidē maritima: vnde Anthedonius. Est etiam port⁹ Anthedonius. ¶ Euboica: quia Euboea Beotie adiacet. ¶ Morari. remorari. retinere. ¶ In summum in summitatē cacumē. ¶ In vnū apicē in vnum cacumē ¶ Cōlect⁹. coact⁹. ¶ Cōuex⁹. inclinat⁹. Locū aūt describit precipitio accōmodatum. Anthedō.

¶ Ad e

RAph. ¶ ¶Ad equora. in mare versus. ¶Tortilis piscis. qui se facile torq̄t. ¶Ultima inguina. vltimam inguinuz partem. Ad id autem alludit poeta quod Strabo air. Glaucuz in balenā fuisse trāsfiguratū. ¶Sensit: animadvertit Glauc⁹ eū mirari, et addubitare vtrū deus an monstrum esset. ¶Et innitens molli. adherens rupi / et saxo. ¶Non ego prodigium. monstrum. ¶Sed deus aque. sed deus marinus. ¶Maius ius. maiorem potentiam. ¶Sed scilicet antea deditus equoribus. sed piscādi in mari studiosus. Significat enim Glaucus se fuisse piscatorem. ¶Tantum. solum. ¶Nam modo ducebam. interdum inquit Glaucus retibus: interdum hamis pisces capiebam. ¶Ducebaz. trahebā. ¶Linum. hami lineam. ¶Sunt viridi prato. topographia et loci descriptio. ¶Morsu lesere. depauere. ¶Genialia serta. genio ac voluptati convenientes coronas. ¶In illo cespite. in illo herboso littore. Cespes enim dicit terra cum propria herba avulsa. ¶Recēserem. dinumerarem. ¶Captivos. captos. ¶Lina madentia. retia madefacta per metonymiam. ¶Insuper. desuper. superne. ¶Ege. impulerat. ¶Res similis ficte. videbitur subaudienduz. ¶Sed quid mihi fingere prodest: ac si diceret. Nullam habeo causam cur fingere debeam. ¶Gramine. herba. ¶Mea preda. rapti pisces: iāq; mortui. ¶Niti. saltre. saltētes ei siti solent vt lōgio res edant saltus. ¶Mota-

Genialia serta.

Cespes.

Deditus equoribus: tantum exercebar in illis.
Nam modo ducebam ducentia retia pisces:
Nunc in mole sedens moderabar arūdine linum.
Sunt viridi prato confinia littora: quorum
Altera pars vndis: pars altera cingitur herbis.
Quas neq; cornigere morsu lesere iuvence:
Nec placide carpsistis oves: hirteve capelle.
Non apis: inde tulit collectos sedula flores:
Non data sunt capiti genialia serta: nec vnq̄
Falcifere secuere manus. ego primus in illo
Cespite consedi: dum lina madentia sicco.
Utq; recenserem captivos ordine pisces:
Insuper exposui: quos aut in retia casus:
Aut sua credulitas in aduncos egerat hamos.
Res similis ficte: sed quid mihi fingere prodest?
Gramine contacto cepit mea preda moveri:
Et motare latus: terraq; vt in equore niti.
Dumq; moror: miror q; simul: fugit oīs in vndas
Turba suas: dominūq; novū: littusq; relinquūt.
Obstupui: dubitoq; diu: causamq; requiro:
Num deus hoc aliquis: num succus fecerit herbe.
Que tn̄ has inquam vires habet herba? manuq;
Pabula decerpsi: decerptaq; dente momordi.
Vix bene combiberant ignotos guttura succos:
Cum subito trepidare intus precordia sensi:
Alteriusq; rapi nature pectus amore.
Nec potui restare diu: repetendaq; nunq̄
Terra vale dixi: corpusq; sub equora mersi.
Dij maris exceptum socio dignantur honore:
Utq; mihi: quecunq; feram mortalia demant:
Oceanūq; Tethynq; rogant. ego lustror ab illis:
Et purgante nefas novies mihi carmine dicto
Pectora fluminibus iubeor supponere centum.
Nec mora: diversis lapsi de partibus amnes:
Totaq; vertuntur supra caput equora nostrum.
Que postq̄ redeunt: alium me corpore toto:
Ac fueram nuper: nec eundem mente recepi.
Hactenus acta tibi possum memoranda referre.
Hactenus et memini: nec mens mea cetera sensit.
Hanc ego tum primū viridem ferrugine barbam:
Cesariēq; meam: quam longa per equora verro:
Ingentesq; humeros: et cerula brachia vidi:
Cruraq; pinnigero curvata novissima pisce.
Quid tn̄ hec species? quid dijs placuisse marinis?
Quid iuvat esse deum? si tu non tangeris istis?
Talia dicentem. dicturum plura reliquit
Scylla deum. furit ille: irritatusq; repulsa
Prodigiosa petit Titanidos atria Circes.

¶Motare. frequēter mouere. ¶Dūq; moror miror q; simul: agnominatio lepida. ¶Has vires. tantam vim vt mortuos pisces vivos efficere possit. ¶Trepidare. salire: moueri. ¶Pectus rapi. animū teneri. ¶Alterius nature: equoris ac piscis. ¶Restare. resistere amori et cupiditati alteri⁹ nature. ¶Socio honore. nā me quoq; in suum numerū admiserūt. ¶Feram. habeaz. ¶Demāt. auferāt. ¶Lustror. purgor. ¶Nefas. impietatem. humanāq; infirmitatem. ¶Supponere. subiicere. ¶De diversis partibus. de diversis regionibus. ¶Que postq̄ redeunt. postq̄ inq̄t fluviu eq̄raq; a me recesserūt: aliuz me esse percepi: q̄ pauloante fuerā. ¶Recepi. pcepi. ¶Nec eundem mente. nā mentem quoq; mutaverā. ¶Acta memoranda. facta memoria digna. ¶Viridem ferrugine. ceruleam et subnigrā. Ferrugo nanq; est (vt Servius exponit) purpura nigrior. Unde Verg. Cū caput obscura nitidum ferrugie texit. ¶Verro. traho. ¶Cruraq; pinnigero. crura sua ait Glauc⁹ in piscis q̄dem caudam fuisse trāsformata ¶Curvata. cum inflexiōe quedam mutata. ¶Pinnigero pisce. in piscē pinnas habentem. ¶Non tāgeris. non moverz. ¶Furit. in furorez stimulatur. ¶Irritatus. indignatus: ira inflammatus. ¶Prodigiosa atria. edes monstroz plenas. Homines nāq; multi in feras varias mutati illic detinebantur. ¶Titanidos Circe. Titanis. hoc est solis filie.

Restare.

Ferrugo.

¶Fabule

LECT. ¶Fabule prime libri quartidecimi Argumentū.
¶Iāq; giganteis rc. Glaucus Anthedonius supradictus Scyllā circa Siciliam cōspicatus dum adamasset: & quis nollet sequi appetentē venit ad Circē/obsecrans remedia vt amanti succurreret: quē illa non leui cupiditate capta nequiens a proposita retardare amorem indicit dicens que esset: que sibi pferretur. Instructa eī Heccates carminibus venit in locum in quo Scylla abluí consueuisset: venenisq; imbuit: quibus illa tenus pubetenus est efferata: vt amātib⁹ odio ac timori esset. Qd ob factum illa postea in Ulyssem amatum ab ea exercuit seuitiam: qd Glaucus factū hoc a Circe dolēter tulit.
¶Raphaelis Regij in quartumdecimuz Metamorphose. Enarrationes.

fuisset cōuersa: quod etiamnum a nautis vitatur. ¶Giganteis faucibus.capitibus gigantum: qui oppressi Etna dicuntur. ¶Quid rastra.sint verbū quod sepe eleganter pretermittitur sub audiatur. ¶Nescia. arua nanq̄ illa nunq̄ fuerant arata. ¶Euboicus cultor.Glaucus Anthedoni⁹. ¶Tumidarum aquarū. periphrasis est maris. ¶Liquerat et Zanclen. Zancle vt in superiore diximus libro: eadem esse cum Mesiena videtur. ¶Aduersaq; menia Rhegi. Rhegium e regione Mesiene situm esse significat. Rhegium autē est vrbs in finib⁹ Calabrie vbi Sicilia ab Italia distracta fuisse memoratur. Unde et Rhegium: ἀπὸ τοῦ ῥήγνυσθαι dictum est: hoc est ab abrumpendo: q eo in loco Sicilia ab Italia fuerit abrupta. vt Plinius tradit. ¶Naufragūq; fretum. in quo multa fiunt naufragia. Nam a nauibus frangendis naufraguz componitur: quod nomen cum sit hoc loco quatuor syllabarum: corrupte fere tribus effertur. ¶Presum: angustatum. ¶Gemino littore. duobus littoribus Italico & Siculo. ¶Ausonie Siculeq; tenet confinia. freto nanq; Sicilia ab Italia disterminatur. ¶Inde. a freto. Nam mare inferum: quod & Tyrrhenum vocatur: vsq; ad fretum protenditur. ¶Herbiferos colles. Circeum significat/in quo monte Circe dicitur habitasse: que homines carminibus/succisq; herbarū in feras conuertebat. ¶Simul. postquam. ¶Modo.dummodo. ¶Leuare.leuem facere. ¶Titani. o Circe filia Titanis & solis. ¶Cognitius .noti⁹. ¶Qui sum mutatus.causam exponit: cur nulli sit notius

Rhegium

Naufragum.

Circeum.

¶Publij Ouidij Nasonis Metamorphoseos Liber Quartusdecimus.

Iamq; giganteis iniectam fauci
bus Etnam:
Aruaq; Cyclopum: quid rastra:
quid vsus aratri
Nescia: nec quicq̄ iunctis deben
tia bobus:
Liquerat Euboicus tumidarum cultor aquarum:
Liquerat & Zanclen: aduersaq; menia Rhegi:
Naufragumq; fretum: gemino qd littore pressum
Ausonie: Siculeq; tenet confinia terre.
Inde manu magna Tyrrhena per equora vectus:
Herbiferos adiit colles: atq; atria Glaucus
Sole sate Circes variarum plena ferarum.

RAPHA. Iamq; giganteis rc. Glaucus cum a Scylla fuisset spretus/se ad Circen solis filiā herbis/carminibusq; potentissimam contulit: eamq; rogauit vt sibi opem ferret: efficeretq; carminibus vt a Scylla redamaret. Sed Circe illius statim amore capta ipsum in suos amplexus pellicere tentauit: a quo spreta cum fuisset omnem indignationem in Scyllam conuertit: ac sinum quendam in quem descendere Scylla ipsa consueuerat/venenis infecit: quibus pubeten⁹ in varia monstra conuersa/cum sibimet ipsi displiceret in fretum Siculum desiluit: vbi cum alios: tuz in Circes odium Ulyssis socios submersit: ac forsitan etiam Enee struxisset insidias: nisi iam in saxū fuisset

Scylla in monstrū,

RAPH. Ignotus quanta sit herbarum potētia q̄ sibi quia licet ab illis sum conuersus ex homine in deū marinum. ¶Mei furoris. amoris tam vehementis. ¶Messenia menia contra. e regione Messene vrbis/quam et Zanclen appellatam fuisse diximus: est autem anastrophe/prepositio namq̄ que preponi debet postposita est. p a. Is dicto solis/qui illius cum Marte concubitū Vulcano indicauit: quare Venus indignata oēm solis progeniē turpissimis amoribus inquinauit. ¶Volentem. me subaudiamus. ¶Parilis cupidine. pari amore. ¶Dignus eras. vltro poteras rogari. Sponte inquit ob pulchritudinē tuam poteras/ac debebas a Scylla rogari.

Quam simul aspexit dicta/acceptaq̄ salute.
Diua dei miserere/precor. nam sola leuare
Tu potes hunc dixit (videar modo dign⁹) amorē
Quanta sit herbarum Titani potētia nulli:
Quam mihi cognitius. qui sum mutatus ab illis.
Neue mei non nota tibi sit causa furoris.
Littore in Italico Messenia menia contra
Scylla mihi visa est. pudor est promissa/precesq̄/
Blanditiasq̄ meas/contemptaq̄ verba referre.
At tu siue aliquod regnum est in carmine carmē
Ore moue sacro: siue expugnatior herba est:
Vtere tentatis operose viribus herbe:
Nec medeare mihi/sanesq̄ hec vulnera mando:
Finéq̄ nil opus est partem ferat illa caloris.
At Circe (neq̄ enim flammis habet aptius vlla
Talibus ingenium: seu causa est huius in ipsa:
Seu Venus indicio facit hoc offensa paterno)
Talia verba refert. melius sequere volentem/
Optantemq̄ eadem: parilíq̄ cupidine captam.
Dignus eras vltro: poteras certeq̄ rogari:
Et si spem dederis (mihi crede) rogaberis vltro.
Ne dubites. adsitq̄ tue fiducia forme.
En ego cum dea sim: nitidi cum filia Solis:
Carmine cū tm̄: quantum quoq̄ gramine possim:
Vt tua sim/voueo. spernentem sperne: sequenti
Redde vices: vnoq̄ duas vlciscere facto.
Talia tentanti: prius inquit in equore frondes
Glaucus/et in summis nascentur montibus alge/
Sospite q̄ Scylla nostri mutentur amores.
Indignata dea est: et ledere quatinus ipsum
Non poterat/nec vellet amans/ irascitur illi:
Que sibi prelata est/Venerisq̄ offensa repulsa/
Protinus horrendis infamia pabula succis
Conterit: et tritis Hecateia carmina miscet:
Cerulaq̄ induitur velamina: perq̄ ferarum
Agmen adulantum media processit ab aula:
Oppositumq̄ petens contra Zancleia saxa
Rhegion ingreditur: feruentesq̄ estibus vndas.
In quibus/vt solida ponit vestigia terra:
Summaq̄ decurrit pedibus super equora siccis:

SUID. ¶Menia. Menia a muniēdo dicta. Veteres enim oe et u indifferenter ponebant. Et proprie dicunt que vrbem cingunt. Vergil. Et menia pandimus vrbis. Nec vrbiū tantum sunt sed etiam munitionum/castrorum/et aliorum edificiorum. Plau. Prohibentq̄ menia alia vn̄ ego fungar mea. Hinc fit submeniū/quod est sub menibus.

RAPH. ¶Pudor est referre. me pudet tibi narrare. blanditias nāq̄ visus erat Glaucus deo non conuenientib⁹. ¶Aliquid regnū. aliqua potentia.

LANA. ¶Carmen. Carmen quasi canimē a canendo dici potest/ quidquid est metrice scriptum. Unde Vergi. versū vnum carmē dixit. Et rem carmine signo. Et duos similiter cum ait. Tumulo superaddite carmen. Tota insuper Eneis heroicū carmen dicit/et carmen bucolicum/vt. Tale tuum carmē &c. Quandoq̄ carmen dicitur incantatio/vt carmia de celo possunt deducere lunam. sed non hic.

RAPH. ¶Expugnatior. potētior/ad expugnandum et vincendum. ¶Operose. efficacis. ¶Fineq̄ nil. quia nihil op⁹ est fine. hoc est nolo vt amori meo finis imponatur. ¶Partem ferat illa caloris. hoc est illa quoq̄ mei amore capiat. Vellet em̄ Glaucus efficeret Circe/vt a Scylla redamaretur. ¶Ingenium aptius. naturam optiorem et inclinatiorem. ¶Talibus flammis. talib⁹ amoribus. ¶In ipsa. in ipsi⁹ voluntate ad amores/libidinemq̄ prona. ¶Ind. pa. in-

¶Adsitq̄ tue fiducia forme. hoc est tue pulchritudini confide. ¶Voueo. votis exopto. Hic autē ostēdit Glaucum singulari quadam pulchritudine fuisse ornatum. ¶Spnentē. Scyllam. ¶Sequenti Redde vices. mevicissim sequere/ac redama. ¶Vnoq̄ duas vlciscere facto. et me que tibi eadē rogasti/cōcedere nolo/et Scyllā que te est aspnata. ¶Pri⁹ in equore. ante rex natura cōmutabit: q̄ ego ab amanda Scylla desistam. ¶Frōdes arbores quia hic pars p toto per synegdochē frequēter vsurpat. :: ¶Frondes. Nisi fro hic per synegdochen sumitur: frondes pro arboribus proprie est: sed folia ramarborum q̄ herbarum et florum. et dicitur frons a fero: q̄ frōdes arbor huc atq̄ illuc a vento ferantur. BERO. Frondes quid. Frondes vnde.

RAPH. ¶Alge. herbe sunt maris peculiares alge. ¶Sospite Scylla. incolumi et viua. ¶Quatin⁹. quoniā. Quatenus ño inquantū significat. ¶Ledere nō poterat. deuaenim erat. ¶Amās. causa cur nollet: q̄a amans. ¶Rep. Ve. ppter coitus repulsam. ¶Infa. pabula. infames herbas propter nocumēta. ¶Hecateia car. incātationes ab Hecate mre acceptas. ¶Ceru. vela. ceruleas vestes et nigras. ¶Proces. excessit. ¶Fer. esti. vn. periphrasis est freti: qđ a feruēdo est dictū. Significat aūt Scyllā pedib⁹ fretū fuisse igressā. ¶Po. vesti. igredit. ¶Sū. dec. hoc est p similitatē maris currit siccis pedib⁹: q̄ nisi esset dea: marie mirādū foret. RAPH. Alga. Quatin⁹. Quaten⁹. Fretum.

¶Paruus

RAPH. ☞ ¶ Paruus erat gurges: gurgitē describit in q̄ se lauare solebat Scylla glauci amica. ¶ Medio cū plurim⁹ orbe Sol erat: piphrasis est meridiei. ¶ Medio orbe: medio celo. ¶ Preuitiat: añ inficit ꝑcorrūpit. ¶ Portētificis venenis: portēta ac monstra faciētib⁹. ¶ Inquinat: inficit. ¶ Pressos latices: succos expressos ex herbis noxijs. ¶ Magico ore: hypallage est. Magicum enī carmen accipim⁹. ¶ Demurmurat: deorsū murmurat. ¶ Fedari: deturpari. ¶ Abigit: depellit manibus. ¶ Ora proterua: improba / rabida. ¶ Corp⁹ fe. carnem ac pulpā summarū coxaꝝ. Femora enī summitates coxaꝝ dicūtur / ac p inguinib⁹ ponuntur: vñ femoralia declinant / qb⁹ pudēda teguntur. ¶ Cerbereos rict⁹: ora canū Cerbero similium. ¶ Stat: horret. ¶ Inguinibus trūcis. mutilatis. nā iguina in canes fuerāt ɔuersa. ¶ Utero ex eminēte ventre. ¶ Coercet: ɔiunct / ɔpimit: ¶ Fabule. ij. decimiq̄rti li. argumē.

Femora. Femoralia.

Paruus erat gurges curuos sinuatus in arcus /
Grata quies Scylle / quo se referebat ab estu
Et maris / & celi medio cum plurimus orbe
Sol erat: & minimas a vertice fecerat vmbras.
Hunc Dea preuitiat: portentificisq; venenis
Inquinat. hic pressos latices radice nocenti
Spargit: & obscurum verboꝝ ambage nouorum
Ter nouies carmen magico demurmurat ore.

¶ Scylle inguina in canes.

Quod Circea meo connubia Glaucus amore
Spreuit ob hoc fiunt inguina nostra canes.

Scylla venit: mediaq; tenus descenderat aluo:
Cum sua fedari latrantibus inguina monstris
Aspicit. ac primo non credens corporis illas
Esse sui partes: refugitq; / abigitq; / timetq;
Ora proterua canū. sed quos fugit: attrahit vna:
Et corpus querens femorum / crurumq; / pedūq; /
Cerbereos rictus pro partibus inuenit illis.
Statq; canum rabies / subiectaq; terga ferarum
Inguinibus truncis / vteroq; extante coercet.

¶ Scylla in scopulum.

Que Laertiadem spoliauit Scylla carinis
Nunc scopulus facta est: effuge nauta vorat.

¶ Fleuit amās Glaucus / nimiūq; hostiliter vse
Uiribus herbarum fugit connubia Circes.
Scylla loco mansit. cūq; est data copia primum
In Circes odium socijs spoliauit Ulyssem.
Mox eadem Teucras fuerat mersura carinas:
Ni prius in scopulū / qui nūc quoq; saxeus extat:
Transformata foret. scopulū quoq; nauta vitat.
¶ Hunc vbi Troiane remis / auidāq; Charybdim
Euicere rates: cum iam prope littus adessent
Ausonium: Lybicas vento referuntur ad oras.

LACT. ¶ Fleuit amans glauc⁹ &c. Docet eādē scyllā trāsformatam esse in saxū: ne Enee nauigāti nocere posset i Italiā.

RAPH. ☞ ¶ Fleuit amās glauc⁹: q: amās fleuit Scylle fatum. ¶ Scylla loco mansit. in eodem gurgite remansit. ¶ In Circes odium: sciebat enim Ulyssem a circe amari. Multos autem a socijs in freto Siculo amisit vlysses: vt i Odyssea narrat Home. ¶ Mox: paulopost. ¶ Teucras cari. naues Enee troiani ¶ Fuerat mersura: submersisset / nisi quo tpe illac trāsiuit Eneas / in scopulū iā mutata fuisset. ¶ Ni pri⁹ in scopulū: & alij geographi: & Ply. i pmis scribūt / Scyllā saxū eē i gēs freto iminēs: qḋ i pte supiore hūanā hȝ effigiē in iferiore ꝟo plures hȝ cauernas / qḋ⁹ vnde relatē latrat⁹ canū & lupoꝝ vlulat⁹ referre videntur.

LACT. ¶ Fabule. iij. libri. xiiij. argumentum.

¶ Hūc vbi &c Cercopides ꝓpter fraudē / scelusq;: q: boni semp insidiatores fuerūt: exosus est Juppiter: vt qualē aīm habuissent / talem & spēm post obitū indicaret: in simias ɔuersi sunt. Itaq; Inarimen / Prochytēq; insulas prim⁹ / quas ht incolutāt Pithecusa noie suo Pithecusas vocauit.

RAPH. ☞ ¶ Hunc vbi Troiane: errores Enee describit poeta: vt cū ad Pithecusam eū deduxerit isulā / cō modius Cercopū i Simias Metamorphosin describere

scribere possit. ¶ Auidā Charybdim: que deuorat naues atq; euomit. ¶ Nō dū saturā nā sepiaz interfecit: vt ex carmine Uergiliano ē pueris est notū. ¶ Sidonis: Dido Sidonia decepta ab Enea / q̄ eā reliqt / q̄ sibi illū vt marītū copularat. ¶ Marnose terre: Carthagis: vñ Iarbas apḋ Uer. Cui litt⁹ arādū Dedim⁹ ¶ Ad fines Erycis mōs est sicilie Eryx ab eryce amyci bebutioꝝ regē & veneris filio denoiat⁹: q̄ virib⁹ corpis pstās tādē cū Hercule celestib⁹ pugnas occubuit: vñ ven⁹ Erycina fuit appellata: ¶ Iris Ju. a iunone missa. notū ē aūt hoc ex. v. ꝟs. ¶ Hippo. re. Eolias isul. Nā Eol⁹ iouis fuit fili⁹ ex acesta Hippote Troiani filia. ¶ Sire. Ache. acheloi filiaꝝ. Sirenes enī Acheloi filie ex Calliope musa fuisse dicūr / q̄ iuxta fretū Siculū hītātes suauiter adeo canebāt. vt illac nauigātes sopirēt / sōnoq; oppssos mergerēt. tres aūt fuisse dr̄ / pthenope: leucosia. ligia. ¶ Orb pside pin⁹: nauis palinuro gubernatore priuata. vt plene ver. narrat. ¶ Inarimē ꝓchytēq; legit: trāsit. Inarime aūt isula est i sinu cāpano i q̄ est mōs flāmas eructās. Prochyte ꝟo isula ē sic dicta / q: tremotu ab enaria sit ꝓfusa. nam προχέω significat profundo. ┼ ¶ Inarimē ꝓchytēq; legit. Cōposita dictiōe nři acci piūt insulā in ora cāpanie de qua longa Strabo. disceptatio est. eadem pithecuse memoratur: ab historia quam Xenagoras harpocratien: & Suidas referunt: fratres duo candulus & atlas (vt Eschinea sardani⁹ in iambis) appellat oim scelerꝝ qb⁹ hoim vita deprauata ē iuētores & caput extiterūt: ijs ɔuersi mores cercopū nomē pepererūt: appulsosq; & aduenas vndecūq; circūuenire studiū erat: idq; aliqñ cū in iouē tētassent i simias q̄s pitechos greci vocāt ex hoib⁹ mutati sunt. ide pithecusis insule quā tenebat nomē inditū Xenagoras. Out. secut⁹ ē manifesto hermolai Barbari errore q̄ putat oui. carmē ad doliarioꝝ figlinas. vñ ply. i sule vocabulū trahi ēt referri posse. Ei⁹ ꝟba ex. iij. castr. li sudiect dicta mdt Inarime ab arimis siue populis siue beluis: ita Etruscoꝝ lingua dicēte simias: quas greci pithecos vocāt vñ nomē insulis Pithecuse vt Strabo. plꝫ & fere Ouidio. Sterilitq; locatas colle Pithecusas habitantū noie dictas.
┼ ply. &

Sidonis.

Eryx.

Hippotades.

Sirenes.

Inarime.

Prochyte

Ianus.

Excipit Eneam illic animoqz/domoqz
Non bene dissidium Phrygij latura mariti
Sidonis:inqz pyra sacri sub imagine facta
Incubuit ferro:deceptaqz decipit omnes.
Rursus harenose fugiens noua menia terre:
Ad sedes Erycis/fidumqz relatus Acesten/
Sacrificat:tumulumqz sui genitoris honorat.
Quasqz rates Iris Iunonia pene cremarat:
Soluit:7 Hippotade regnum/terrasqz calenti
Sulfure fumantes/Acheloiadumqz relinquit
Sirenum scopulos/orbataqz preside pinus

¶ Cercopes in simias.

Cercopum omnipotens dum eorde perosus: et artes
Mutauit hos in simias.

Inarimen/Prochytenqz legit: sterilíqz locatas
Colle Pithecusas habitantum nomine dictas.
Quippe deû genitor fraudê/7 periuria quondã
Cercopum exosus/gentisqz admissa dolose
In deforme viros animal mutauit:vt iidem
Dissimiles homini possent/similesqz videri.
Membraqz contraxit:naresqz a fronte remissas
Contudit:7 rugis perarauit anilibus ora:
Totaqz velatos flauenti corpora villo
Misit in has sedes:necnon prius abstulit vsum
Verborum:7 nate dira in periuria lingue.
Posse queri tantum rauco stridore reliquit.
Has vbi preterijt:7 Parthenopeia dextra
Menia deseruit:leua de parte canori
Eolide tumulum/7 loca feta palustribus vluis
Littora Cumarum/viuacisqz antra Sibylle
Intra:7 vt manes adeat per Auerna paternos
Orat.at illa diu vultum tellure moratum

RAPH. ✝ ply.a figlinis doliarioꝝ:pide p̄ĩ nõ p̄ y scribẽ dũ.dolia em̄ greci pithos simias pithecos vocãt: p̄t 7 Ouidianũ illud cũ Plynij snis ꝯgruere:vt habitãtũ.hoc ẽ doliarioꝝ subaudias.Hic aliqs Hermolai diligentiã nõ iniuria desyderauerit:q̄ nõ oẽs Ouidij versus q̄bus ille fabuloꝝ nominis ratioñe cõplexus est ple gisse videat quũ plynium non credat ab Ouidio dissentire. Diotim⁹ in herculis certaminib⁹ ex Oecalia q̄ litoralis Euboe ciuitas est Olim Eurib(?)atũ cercopas ipostores ac planos fuisse tradit q̄ p̄ Beotie triuia summisso supcilio cõcursarẽt: mortalesqz dolis exciperẽt: vt nescã mediolani vidim⁹ appulisã: inde nomẽ i aliena rũ rez plus nimio satagentẽ trãstulit Martialis ītẽtiãẽ repetens Olẽqd te Zenobi⁹ sũt Cercops in Lydia statuit:vbi cũ hercule q̄ pid t̄pa Omphale famulabat:ꝯtres sos alt;ac ob nimiã captãdi caliditatẽ i lapides obduruisse:q̄ eoꝝ m̄r mẽnonis,multo añ fore p̄dixerat:subide mones.Ne melãpygõ idest nigris herculem natib⁹ iniuria p̄uocarẽt.Alij ibi e filios 7 oceani fuisse maiunt.Homer⁹ cercopũ titulo poema dedit:vt discimus ex Plutarcho: q̄b oium perijt:p̄ter admodum paucos versus:quos apud alios auctores legimus:in q̄s poeta testat Cercopas q̄sdã fuisse q̄ nusq̄ ꝯsisterẽt: s3 tere q̄ndi e sede amutarẽt:atqz q̄scũqz nãcisceret velut ob oculos iacto puluere sermõis offucijs deciperẽt:vt quos Egyptios vulgo dicũt:inde natũ p̄uerbiũ κερκωπίζειν. Quãq̄ chrysippo nõ a q̄b⁹ dixi Cercopib⁹ sed ab a ialibus q̄ κερκω.idest caude motu blandiunt:id tractũ p̄z.Sunt 7 q̄ Cercopas eosdẽ cũ Cyclopib⁹ accipiãt a matre Cercope noiatos:sed eruditioꝛib⁹ nõ p̄suadẽt.

☞ ¶ Pithecusas h̄itãtũ noie dictas. Pithecusa insula est in sinu Cãpano vrbẽ,in mõte h̄ña Pithecusas/a multitudine simiaꝝ dicta. Nã πίθηκος simia dicit. Iuppiter em̄ Cercopũ p̄fidiã odio habẽs eos in simias ꝯuertit/hãcqz insulã illis assignauit habitãdã. Ply. no audacier ab Oui.dissentiẽs scribit Pithecusam non a simiaꝝ multitudine/vt aliq̄ existimauere/s3 a figulinis doliarioꝝ denoiatã eẽ: pithos nãqz doliũ a grecis appellat. ¶ Cecropidũ exosus:cũ maxima Athenẽsiũ/q̄ 7 Cecropide

RAPH. Pithecusa.

p̄ide dñr ignominia sic legit.cũ p̄sertim nusq̄ legatũ sit Athenienses Ioui odio fuisse/q̄re loco Cecropidũ audacier ꝯtẽderim Cercopũ penultima p̄ducta esse legẽdũ. Nã (vt scribit Suidas) Cãdulus 7 Atlas frẽs fraudulentissimi fuerũt/q̄ppter scelestos mores Cercopes nominati sunt:hoc est deceptores.q̄ aduenas omnes ac Iouẽ q̄z sepe cõfinxit sũt. Quare indignatus Iuppiter i simias. q̄s greci πίθηκους vocãt/transformauit.Cercopas autẽ hoies fuisse dolosos ac p̄fidos indicio est hoc Grecoꝝ p̄uerbium ἀγορὰ κερκώπων.i.forũ Cercopũ. Q̄b q̄dẽ p̄uerbiũ in malignos 7 fraudulentos vsurpat. Inde etiã κερκωπίζειν Greci dicũt,p eo q̄b est decipere fraudare. Videt aũt ad id alludere: q̄b Cercopithecici simile caudate dicunt: Quis ἀπὸ τῆς κέρκου. hoc est a cauda cognominent. Cercopa sane(vt ait Ser. Pom.)Greci appellant lucrari vndiqz cupiẽtẽ:q̄si κερκῶπα/quẽ nos q̄z lucrionẽ vocam⁹.Hera. q̄s in Cercopas carmine iuect⁹ est. vt narrat Plutar. ¶ Posse q̄ri.facultatẽ q̄rẽdi/aclamẽtandi. Verbũ em̄ p̄ noie positũ est. ¶ Fabule.iij. libri xiiij.argumentum. ¶ Has vbi 7c. Apposo Iouis 7 larone filio glauci filiã cũ diligeret:p̄ cõcubitu oppidi veniam tribuit. At illa in lõgũ victura t̄ps spaciãs i littore hausto pugno harene petit tot ãnoꝝ spatiũ q̄t p̄tesei⁹ dinũerarꝭ posset.aq̄ p̄stata fide ad t̄pa:senectute dilapso corpe i licta ẽ vox q̄ sibyllã idicaret.he⁹ p̄ uo voluisse morari eã i eo mũere s3 illa neglexit dei volũtatẽ.

LACT.

☞ ¶ Has vbi preterijt 7c. Aduentum Enee ad Sibyllã describit poeta/vt Sibyllã ipsam invocẽ tãdẽ ꝯuersã fuisse exponat. Nã Sibylla dñ esset v̄go ab Apolline amata/cũ ab eo vt q̄dq̄d vellet peteret hortãte i petrasset/vt tot annos viueret quot in manu harenas tenebat:oblita est adijcere voto ne vnq̄ senesceret. Quare cũ Phebo morẽ gerere noluerit.ad tñ decrepitatẽ p̄uenit/vt,a corpe derelicta tota in vocẽ fuerit cõmutata. ¶ Parthenomenia: Neapoli/q̄ a Parthenope a b vna sirenũ illic sepulta fuit appellata. ¶ Cano. Eoli. Miseni Eoli filij:Quo nõ p̄stãtior alter Aere ciere viros/ Martẽqz accẽdere cãtu:vt canit Ver. vñ ẽt,p̄mõtorium Misenũ fuit appellatũ. ¶ Lit. cu. cum e vrbs cã☞ pania

RAPH. Sibylla i vocem.

Parthenope. Misenus.

Erexit/tandemqz deo furibunda recepto:
Magna petis dixit/vir factis maxime: cuius
Dextera per ferrum est/pietasspectata per ignes.
Pone tamen Troiane metum. potiere petitis:
Elysiasqz domos/z.regna nouissima mundi
Me duce cognosces:simulachraqz chara parētis.
Inuia virtuti nulla estvia.dixit/z auro
Fulgentem ramum sylua Iunonis Auerne
Monstrauit:iussitqz suo diuellere trunco.

¶Eneas ad inferos.

Tartara:Persephonē:atauos:vmbramqz parentis
Vidit magnanimus Tros duce Deiphebe.

Nauit Eneas:z formidabilis Orchi
Vidit opes:atauosqz suos/ vmbramqz senilem
Magnanimi Anchise .didicit quoqz iura locorū:
Queqz nouis essent adeunda pericula bellis:
Inde ferens lassos auerso tramite passus
Cum duce Cumea fallit sermone laborem
Dumqz iter horrenduz p opaca crepuscula carpit:
Seu dea tu presens/seu dijs gratissima dixit.
Numinis instar eris semper mihi/meqz fatebor
Muneris esse tui.que me loca mortis adire/
Que loca me vise voluisti euadere mortis.
Pro quibus aerias meritis euectus ad auras/
Templa tibi statuā:tribuam tibi thuris honores:
Respicit huncvates:z suspiratibus haustis/
Nec dea sum dixit:nec sacri thuris honore
Humanum dignare caput.neu nescius erres
Lux eterna mihi:carituraqz fine dabatur:
Si mea virginitas Phebo patuisset amanti.
Dum tamē hanc sperat: dum precorrūpere donis
Me cupit:elige ait virgo Cumea:quid optes:
Optatis potiere tuis.ego pulueris hausti
Ostendēs cumulū/ quot haberet corpora, pulvis:
Tot mihi natales contingere vana rogaui.
Excidit vt peterem iuuenes quoqz ꝑtinus ānos.
Hos tamen ille mihi, dabat: eternamqz iuuentā:
Si Venerem peterer.contempto munere Phebi
Innuba permaneo.sed iam felicior etas
Terga dedit:tremuloqz gradu venit egra senect⁹
Que patienda diu.nam iam mihi secula septem
Acta vides.superest numeros vt pulueris equem:
Tercentum messes/tercentum musta videre.
Tempus erit:cum de tanto me corpore paruam
Longa dies faciat:cōsumptaqz membra senecta/
Ad minimū redigētur onus.nec amata videbor/
Nec placuisse deo.Phebus quoqz forsitan ipse
Vel non agnoscet:vel dilexisse negabit.
Usqz adeo mutata ferar:nulliqz videnda/

RAPH. ¶Opanie antiquissima Italicaꝝ vrbiū atqz Siculaꝝum a Chalcidēsib⁹ qdez ꝯdita (vt Strabo inqt)sz a Cumeis denoīata. Nā Colōie ductores Hippocles Cumeꝰ z Megasthenes Chalcidēsis iter se pepigerūt:vt Chalcidēsiū qdē Colonia esset: a Cumeis vo nomē acciperet: alij ἀπο του κυματων hoc est abvndꝭ Cumas scribūt fuisse dnolatas. Sz posterior nois huius rō mihi verior eē vr. ¶Vivacꝭ Sibylle.q septingētos iā ānos vixisset.vt ipsa paulopost narrat. Adamate nāqz ab se Apollo ꝯditionē tulit:vt qdqd vellet optaret:se em nihil negaturū.Illa hausta manu arena petiit vt tot ānos viueret nec adiecit ne se nesceret.Quare adeo ꝯsenuit:vivor et sola supesset.

Sibylla. Sibylla vo ex sniā Mar. Var.ois feminā vates nūcupatꝭ:vel ab vni⁹ Delphidꝭ noie vel a ꝯsilijs deoꝝ enūtiādis: σιους ei deos:z ꝯsiliū βουλαν appellabant Eolico gnē ꝯmōis. Itaqz sibyllā dictā eē qsi θεοβουλαν scribit Varro:easqz decē numero fuisse qs qdē oēs enūerauit sub auctorib⁹: q de singulꝭ scriptitarūt.

Sibylle decem. Prima aūt fuit Persica. scda Libyca.tertia Delphica qrta Cimeria, qnta Erythrea. sexta Samia.septia Cumana noie Amalthea:q ab alijs Herophile vel Demophile nolatur. octaua Hellespontica. nona Phrygia.decima Tiburs noie Albunea. Ceterū Cumana ad quā ꝑuenisse Eneā Ouid. narrat.nouē libros attulisse ad regem

Sibyllini libri. Tarqnuz Priscum narratꝭ:ac ꝑ eis trecentos Philippeos postulasse.Rexqz a ignat⁹ ꝑtij magnitudinē mulierꝭ īsaniā derisisse.Illa i ꝯspectu regꝭ tres cōbussisse ac ꝑ reliqs idē ꝑtiū postulasse. Tarqn⁹ mltomagꝭ mulierē īsanire putasse:q demū trib⁹ alijs exustis cū i eodē ꝑtio ꝑseueraret: mot⁹ rex an⁹ ꝑtina eis residuos trecentis aureis emisse. ¶Manea ꝑꝛnos. aiaz Anchise pris. ¶Furibūda. furēti silis. ¶Deo recepto. Apolline accepto. ¶Dextera fortitudo. ¶Per fer.ꝑ ensezꝭ:q multos hostiū iterfecit eneas. ¶Pietas spectata ꝑ ignes.nō ex incēdio Troiano z deos penates:z prez Anchisē hūerꝭ exportauit Eneas.

Elysium. ¶Elysiasqz domos.Elysiū a poetꝭ fingit locus esse apō iferos: vbi aie eoꝝ q bn vixerūt:qescere l summa felicitate dicūt ¶Regna nouissima. inferos. ¶Simulachraqz chara parē. hoc ex eoꝝ opiniōe dictū est:q aiūt hoīem ex trib⁹ ꝯstare aia:corpe z simulachro.Aiamqz celuz petere.Corp⁹ reddi terre. Simulachrū ad iferos dscēdere. Holem ex trib⁹ ꝯstare.

¶Inuia virtu nulla est via:nō subaudiat.Est ei snia cōꝫ ꝯtinēs cur sit ad iferos dscēsur⁹ eneas. ¶Iunonis auerne. Proserpine.Nem⁹ ei iuxta Auernū et Plutōi z Proserpie fuit dicatū ¶Formidabil Orchi:formidādi Plutonis. ¶Inde ferens las. ab iferis reuertēs. ¶Lassos pass⁹ .hypallage est ipse em lass⁹ itelligit. ¶Fallit ꝯmone labo.hoc est loqndo efficit vt labor nō sentiatur. ¶Numinis istar. ad silitu dinē dee.ꝑ dea. ¶Munerꝭ esse tui. me vitam abs te dono accepisse. ¶Tribuā tibi thuris ho.hoc est tibi tanqꝫ dee sacrificabo. ¶Et suspirati.

Et haustis.

Voce tamen noscar. vocem mihi fata relinquent.

❡ Sibylla in vocem.

Quod munus perij sibylla Phebum
Reddet me in nihilum monente voce.

❡ Talia conuexum per iter memorante sibylla/
Sedibus Euboicam stygiis emersit in vrbem
Troius Eneas: sacrisq; ex more litatis/
Littora adit nondum nutricis habentia nomen.
Hic quoq; substiterat post tedia longa laborum
Neritius Macareus comes experientis Vlyssei.
Desertum quondam mediis in rupibus Etne

❡ Achimenides.

Deseruit Siculo quem littore victor Vlysses
Suscepit Enea puppis Achemenden.

Noscit Achemeniden: improuisoq; repertum
Viuere miratur. quis te casusue/deusue
Seruat Achemenide? cur inquit barbara Graiũ
Prora vehit? petitur vestra que terra carina?
Talia querenti iam non hirsutus amictu/
Iam suus/ et spinis conserto tegmine nullis
Fatur Achemenides. iterum Polyphemõ/ et illos
Aspiciam fluidos humano sanguine rictus.
Hec mihi ni potior domus/ Ithaciq; carina.
Si minus Enean veneror genitore: nec vnq̃
Esse satis potero (prestem licet omnia) gratus.
Quod loquor: et spiro: celumq;/ et lumina solis
Aspicio (possim ne ingratus et immemor esse?)
Ille dedit/ quod non anima hec Cyclopis in ora
Venit: et vt lumen iam nunc vitale relinquam:
Ut tumulo/ aut certe non illa condar in aluo.
Quid mihi tunc animi/ nisi timor abstulit omnem
Sensum/ aĩmiq;/ fuit? cum vos petere alta relict⁹
Equora conspexi. volui inclamare: sed hosti
Prodere me timui. vestre quoq; clamor Vlyssis
Pene rati nocuit/ vidi cum monte reuulsum
Immanem scopulum medias permisit in vndas.
Vidi iterum veluti tormenti viribus acta
Vasta giganteo iaculantem saxa lacerto.
Et ne deprimeret fluctusue/ lapisue carinam
Pertimui: iam me non esse oblitus in illa.
Ut vero fuga vos ab acerba morte reduxit:
Ille quidẽ totam gemebũdus obambulat Etnã/
Pretentatq; manu syluas/ et luminis orbus
Rupibus incursat: fedataq; brachia tabo
In mare protẽdens gentem execratur Achiuam.
Atq; ait. o si quis referat mihi casus Vlyssem:
Aut aliquem ex sociis/ in quem mea seuiat ira:
Viscera cuius edam: cuius viuentia dextra
Membra mea laniẽ: cuius mihi sanguis inundet
Guttur: et elisi trepident sub dentibus artus:

RAPH. ❡ Haustis. suspiriis iractis. ❡ Humanum. mortale. ❡ Dignare. dignũ puta. ❡ Lux etna. vita ppetua. ❡ Pa tuisset. exposita et apta fuisset. ❡ Optatis potiere tuis. voti tui compos fies. ❡ Pulueru. hausti. erunt. ❡ Tot natales. tot ãnos. ❡ Vana. stulta. ❡ Excedit. e mẽoria fugit: oblita sũ. ❡ Hostiũ ille mihi dabat. de disset. ❡ Si venerẽ pa. si passa fuissẽ illũ coire mecũ ❡ Innuba. ego: sine nuptiis. ❡ Feli. etas: iuuentus etas ❡ Ter ga ded. fugit. ❡ Egra sene. ab effectu ꝙ egros hoies reddat. ❡ Que patienda diu. q̃ mihi p lõgũ tps ẽ tolerãda.

Seculum ❡ Secula septẽ. septingẽtos ãnos. nã seculũ cẽtũ annorũ spatiũ complectit. ❡ Superest videre. poetica locutio: superest vt videam. ❡ Tercẽtũ messes et musta. tercẽtũ annos intelligim⁹.

❡ Fabule quinte/ sexte et septime/ libri quartidecimi/ Argumentum.

LACT. ❡ Talia querẽti etc. Eneas iter i Italia tẽdẽs ad Lestrygonas venit: vbi Macareus Neriti⁹ comes Vlyssis apparuit: ꝯgressusq; eos est comitat⁹. Itaq; cũ exposuisset achemenides apud Cyclopẽ q̃ essent passi socij: sibi et ille a circe cũ comite Eurylocho: q̃ potione acepta i varias figuras cõmutati sunt/ nouissime Vlysses remedio Mercurij eo venit: et socios recupauit. Ex eo Circe iũxisse se ei i matrimonium: monuitq; Eneã ne littoribus Circes accederet.

RAPH. ❡ Talia cõue. pulchra phantasia ad describendũ sociorũ Vlyssis in varias feras Metamorphosin discẽdit poeta: ac eorũdẽ in huma-

humanã figurã restitutionẽ. Macareum eni Neritiũ atq; Achemenidẽ Vlyssis comites inuenit ea q̃ sibi euenerũt ꝯmemorare. de odyssea aũt Homeri hec sumit. ❡ Cõnexũ p iter. arduũ. ❡ Memorãte. narrãte. ❡ Euboicã in vrbẽ. Cumas dicit: q̃ a Chalcydensib⁹ ꝯdite fuerũt ❡ Nutricis nomẽ. Caiete.

Caieta. Nã Caieta nutrix Enee fuit q̃ morlẽs vrbi et portui nomẽ dedit vt carmie Virgiliano ẽ notũ. Tu quoq; littorib⁹ nr̃is Eneia nutrix Eterñã moriẽs famã Caieta dedisti. ❡ Neriti⁹

Macare⁹ Macare. h forte ad Circes potẽtiã explorãdã ab Vlysse missus: cũ potionẽ ab ipsa Circe acceptã gustasset: vna cũ oib⁹ sociis: preter vnũ Eurylochũ: q̃ nihil bibere voluit: in porcũ fuit ꝯuers⁹ sz p̃cib⁹ Vlyssis Circe eos tandẽ p̃stine restituit figure. vt Home. i. x. odyssee libro narrat vñ hec oia q̃ a Macareo referunt: ab Oui. sũpta esse vident. que vo narrat Achemenides i. ix. eiusd̃. odissee legũt. ❡ Hic q̃z substi. illic q̃z remãserat.

Neritus. ❡ Neritius. Ithacesi⁹. Nerit⁹ ei Ithace mõs est. ❡ Experiẽtis Vlyssei. experti multa et passi Vlyssis. ❡ Desertũ quondã. olim derelictũ ❡ Noscit Achemeni. i. Achemenides tiore Polyphemi Cyclopis i Sicilia ab Vlysse relict⁹ ab enea illac nauigãte fuit exceptus: vt ex carmine Vergi. etiã pueris est notũ ❡ Seruat. seruauit. Putabat eni Macare⁹ illum periisse. ❡ Cur barbara Graiũ: mirat Macare⁹, Achemenidẽ Grecũ: Vlyssisq; comitẽ cũ Troianis Grecorum hostibus nauigare. ❡ Petitur vestra q̃

terra

Quam nullū: aut leue sit damū mihi lucis adēpte:
Hec/ꝛ plura feror. me luridus occupat horror.
Spectantem vultus etiam nunc cede madentes:
Crudelesq; manus: ꝛ inanem luminis orbem:
Membraq;: ꝛ humano concretā sanguine barbā.
Mors erat ante oculos. minimū tamē ipsa dolori
Et iam prensurum: iam nunc mea viscera rebar
In sua mersurum: mentiq; herebat imago
Temporis illius: quo vidi bina meorum
Ter: quater affligi sociorum corpora terre.
Dum super ipse iacens hirsuti more leonis
Visceraq;: ꝛ carnes: cumq; albis ossa medullis:
Semianimesq; artus auidam condebat in aluum
Me tremor inuasit. stabā sine sanguine mestus:
Mandentemq; videns: eiectantemq; cruentas
Ore: dapes: ꝛ frusta mero glomerata vomentem.
Talia fingebam misero mihi fata parari.
Perq; dies multos latitans: omnemq; tremiscēs
Ad strepitum: mortemq; timens. cupiduſq; mori
Glande famem pellens: ꝛ mista frondibus herba:
Solus: inops: expes: leto: peneq; relictus:
Hanc procul aspexi longo post tempore nauem.
Oraui q; fugam gestu: ad littusq; cucurri:
Et moui: Graiumq; ratis Troiana recepit.
Tu quoq; pande tuos comitum gratissime casus:
Et ducis: ꝛ turbe: que tecum est credita ponto.

¶ Venti in vtre Ulysse dati.

Uentorum classes spargit furor: vtre soluto
Quos omnis ithacho clauserat Hyppotades.

Eolon ille refert Thusco regnare profundo:
Eolon Hippotaden cohibentem carcere ventos:
Quos bouis īclusos tergo (memorabile munus)
Dulichium sumpsisse ducem: flatuq; secundo
Lucibus isse nouem: ꝛ terram aspexisse petitam.
Proxima post nonam cum sese Aurora moueret:
Inuidia socios. predeq; cupidine victos
Esseratos aurum: dempsisse ligamina ventis.
Cū q̄bus isse retro: per quas modo venerat vndas
Eolii q; ratem portus repetisse tyranni.
Inde Lami veterē Lestrigonis inquit in vrbem
Uenimus. Antiphates terra regnabat in illa.
Missus ad hūc ego sum numero comitāte duorum
Uirq; fuga quesita salus: comitiq; : mihiq;.
Tertius e nobis Lestrygonis impia tinxit
Ora cruore suo. fugientibus instat: ꝛ agmen
Concitat Antiphates. coeunt: ꝛ saxa/trabesq;
Coniiciunt: merguntq; viros: merguntq; carinas
Una tamen: que nos: ipsumq; vehebat vlyssem
Effugit. amissa sociorum parte. dolentes:

Raph. Q. terra carina? hoc ē q̄ nauigatis? ¶ Iā n̄ hirsut9 amictu. iā nō asperis indut9 vestib9: q̄les in Etna latitās gerebat. Alludere aūt poeta vīad ea: q̄ de achemenide Uerg. scribit. Cū subito e syluis macie ꝯfecta suprema ignoti noua forma viri miserādaq; cultu Procedit: suppliceq; manus ad litora tendit. ¶ Respicimus: dira illuuies: immissaq; barba Cōsertū tegimē spinis: at cetera Grai9. Et quōdā patrija ad Troiā missus in armis. ¶ Iā suus: iā sui iuris. ¶ Iterū Polyphemon: illi interrogationi respōdet Cur barbara graiū Prora vehit? Se autē gratū erga Eneā ostēdit Achemenides. ¶ Illo arit9 fluidos: illa sfluēti ora. ¶ Aspiciā: optandi est mod9. ¶ Ni potior dom9 ē: nisi melior et charior hec domus est mihi: ꝙ sit ꝛ mea ꝛ Ulyssis nauis. ¶ Quod loquor ꝛ spiro: qđ viuo. Fatet aūt Achemenides se vitā ab Enea accepisse: illiq; se oīa dbere. Est aūt ordo: ille dedit qđ loquor et spiro. ¶ Possim ne ingratus: parēthesis q̄ significat Achemenides se nūq; ī Eneā ingratū esse posse. ¶ Ut lumē iā nunc vtile reliquā: hoc ē vt ꝯtingat me stati mori. ¶ Ut tumulo ꝯdar: sepeliar. Illđ aūt ꝟbū dedit huc quoq; est referēdū. ¶ Aut certe correctio ē dicti prioris. posset eīn ī mari ꝑire. ¶ In illa aluo: cyclopis nouissima. ¶ Quid at fuit? q̄s anim9 esse debuit? ¶ Permisit cōtecit ¶ Uelut tormenti virib9 acta: tormētū instrumentū est
Tormētū bellicū a torquēdis ꝛ cū ipetu mittēdis lapidibus dictum. Acta ipulsa. ¶ Gigantēo

gāteo lacerto: maximo brachio quantus gigātem decerer. ¶ Per qđ vasta Polyphemi magnitudo significatur. ¶ Depriméret: demergeret. ¶ Fluct9 saxorū iactu excitatus. ¶ Iā me nō eē oblit9 in illa: ꝑinde inq̄t timui: ac si in illa naue ego quoq; fuissem. ¶ Redderit liberauit. ¶ Et luminis orb9: oculo priuat9. ¶ Incursat rupib9: icidit ī saxa: sse vt pedes ledat. ¶ Tabo: sanie corporū deuoratorum. Execrat: detestat. ¶ O si q̄s referat: ordo ē. ¶ O q̄ nullū sit: aut leue dānū lucis adēpte: si q̄s casus referat mihi Ulyssez. ¶ Referat reuehat. ¶ Seuiat: seuitiā: ac crudelitatē exerceat. ¶ Laniē: lacerē. ¶ Inundet: vn̄ more ipleat. ¶ Elisi art9: ꝯtusa mēbra. ¶ Trepidēt palpitēt. ¶ Lucis adēpte: effossi ocli. ¶ Hec et plura ferox: locus9 est: laetatur: sire ve ꝟbū est subaudiēdū. ¶ Lurid9 horror: ab effectu: q̄ lucidos ꝛ nigros faciat. ¶ Cede: sāguine. ¶ Et inanē luminis orbē: circuitū oculo vacuum. ¶ Mēbraq;: vasta subaudiam9. ¶ Cōcretā: ꝯiūctā. ¶ Minimū tn̄ ipa dolorū: afferebat . erat ve subaudiat. Se aūt ex morte: q̄ sibi istare videbat: minimū dolorē cepisse Achemenides ait: q̄ videbat Polyphemū ocło ꝑuatū sue crudelitatis penas dedisse. ¶ Rebat: opinabat: puiabā. ¶ Herebat: affixa erat. ¶ Affligi: allidi. ¶ Semianimes semimortu9. ¶ Auidē ꝯdebat ī aluū: deuorabat ¶ Sine sanguie: pallid9. ¶ Mādēteq; vidēs: q: vt debā. ē ei pricipiū cām signs cur mest9. ac sine sanguie staret achemēides.
¶ Frus

Multaqz conquesti terris allabimur illis:
Quas procul. hic cernis procul hic (mihi crede) videnda
Insula visa mihi. tuqz o iustissime Troum
Nate dea (neqz enim finito marte vocandus
Hostis es Enea) moneo fuge littora Circes
Nos quoqz Circeo religata in littore pinu
Antiphate memores/ immansuetiqz Cyclopis
Ire negabamus: & tecta ignota subire.
Sorte sumus lecti. sors me/ fidumqz Politem/
Eurylocumqz simul/ nimijqz Elphenora vini/
Bisqz nouem socios Circea ad menia misit:
Que simul attigimus: stetimusqz in limine tecti/
Mille lupi/ mixtiqz lupis/ vrsiqz/ leeqz
Occursu fecere metum/ sed nulla timenda/
Nullaqz erat nostro factura in corpore vulnus.
Quinetiam blandas mouere per aerea caudas
Nostraqz adulantes comitant vestigia: donec
Excipiunt famule: perqz atria marmore tecta
Ad dominā ducunt. pulchro sedet illa recessu
Solenni solio: pallamqz induta nitentem
Insuper aurato circum uellatur amictu.
Nereides/ nympheqz simul: que vellera motis
Nulla trahunt digitis: nec fila sequentia ducunt.
Gramina disponunt: sparsosqz sine ordine flores

¶ Socij Ulyssis in porcos.

Impia mutarunt comites data pocula Circes
In porcos Ithaci setigerumqz pecus.

Secernunt calathis. variasqz coloribus herbas
Ipsa quod he faciunt/ opus exigit: ipsa quis vsus/
Quoue sit in folio: que sit concordia mixtis
Nouit: & aduertens pensas examinat herbas.
Hec vbi nos vidit: dicta/ acceptaqz salute/
Diffudit vultus: & reddidit omnia votis.
Nec mora: misceri tosti iubet ordea grani/
Mellaqz/ vimqz meri/ & cum lacte coagula passo:
Quiqz sub hac lateat furtim dulcedine succos
Adijcit. accipimus sacra data pocula dextra.
Que simul arenti sitientes hausimus ore:
Et tetigit summos virga Dea dira capillos:
Et pudet/ & referam: setis horrescere cepi:
Nec iam posse queri. pro verbis edere raucum
Murmur: & in terram toto procumbere vultu.
Osqz meum sensi pando occalescere rostro.
Colla tumere toris: & qua modo pocula parte
Sumpta mihi fuerant: illa vestigia feci.
Cumqz eadem passis (tantum medicamina possunt)
Claudor in antra: suis solum caruisse figuris
Vidimus Eurylochum. solus data pocula fugit.
Que nisi vitasset/ pecoris pars vna maneret.

RAPH. ☞ ¶ Frustra. carnium partes. ¶ Glomerata. coniuncta. ¶ Talia fata. talē mortē. ¶ Cupidusqz moriri. moriēdi.
Moriri. Est eñ greca figura. Moriri aūt ḡm quartā declinauit coniugationē: cum frequētius ḡm tertiam dicat. ¶ Glāde famem pellens: glandibus & herbis vescens. ¶ Eripes. extra omnem spem cōstitutus. ¶ Et moui. cōmoui persuasionibus vt me acciperet. ¶ Gratū. grecū: ac si diceret sibi hostē. ¶ Et turbe. & comitum. ¶ Que tecū est credita pōto. q̄ secū cum mari cōmisit. ¶ Eolon ille refert Eolus Iouis ex Acesta filia Hippote Troiani filius ḡgnatus se di apud insulas Eolias ab ipso appellatas: q̄ ex coniectu gētib⁹ nebulis vētos p̄dicebat futuros: vt eos in sua potestate habuisse sit creditus. Ad hūc (vt Home. scribit) cum Ulysses peruenisset: quo cōmodius in patriā nauigaret: ventos in vtre ligatos ab ipso accepit. sed socij aurū esse putātes vtrē soluerūt: vñ erūpētes vēti maximā excitarūt tēpestatē: q̄ ad Eolū redire coacti fuerūt. ¶ Thu. p. i thusco mari. ¶ Hippotaden. Hippote nepotem ¶ Cohibentē. coercētē: continētē ¶ Bouis tergo. in vtre ex tergo: ex pelle bouis confecto. ¶ Terram petitā. Ithacam expetitā. ¶ Proxima post nonam aurora: decima dies. ¶ Dempsisse ligamina vētis: dissoluisse ventos. ¶ Dulichiū ducē: Ulyssē. ¶ Inde
Lam⁹ Lestrygones lami veterē. Lamus antiquissimus Lestrygonū rex fuit: q̄ populi fuerūt feritate famosi in vltimo Italie angulo habitātes. Ad eos cū venisset Ulysses: antiphates

tiphates regnabat a quo nōnulli e nauibus & socijs fuit spoliatus. Lestrygenes aūt primi post Cyclopes Siciliā habitasse ferūtur. ¶ Ad hūc. ad illū. ¶ Tinxit. madefecit ¶ Lestrygonis Antiphate. ¶ Concitat. conuocat. ¶ Agmen. Lestrygonū multitudinē. ¶ Coeunt. conueniunt: concurrunt. ¶ Terris allabimur illis. ad illas terras nauigauimus. Circeum autem manu ostendit: quod quidem promontorium est Latij: a Circe dictum: in quo vrbs erat nomine Circei. Circeum: Circei. ¶ Procul videnda. neqz enim tutū est accedere propius. ¶ Immāsueti. crudelis. Illud ho epitheton parū feriti Cyclopis conuenire videtur. ¶ Ire negabam⁹. nolebāmus ire. ¶ Circes ad menia. Circeorū vrbis est periphrasis. Circeii autē est etiam planicies in Colchis. vt Time⁹ ait a Circe denominata. Circeii in Colchis. ¶ Simul. postq̄ ¶ Tecti. dom⁹. per synecdochē ¶ Mille lupi. multi. finit⁹ eñ numer⁹ pro infinito est positus. ¶ Leeqz. et leene. ¶ Sed nulla. ferarum subaudi. Idcirco aūt nulla erat timēda videbatur: quia nondū humanitatē deposuerāt eoqz hominib⁹ adulabantur. ¶ Comitant. archaismos/ comitant eñ nunc dicim⁹. Comitant ¶ Marmore tecta. marmoreis tegmētis incrustata. ¶ Aurato amictu. aurato pallio. ¶ Gramia. herbas. ¶ Secernunt. discernūt. ¶ Varijsqz co. her. variorū colorū herbas. ¶ Opus exigit. perficit. cōplet. ¶ Quis vsus que vtilitas. ¶ Quo in folio. in q̄ herba. synecdochicōs: a parte nā ☞ qz totū

Raph. ...q3 tosti intelligim⁹. ¶ Pensas: ponderatas: Neq3 enim pharmaca nisi ponderentur recte compoṅi possunt. ¶ Diffudit vult⁹: exhilarauit. ¶ Et reddidit oīa votis: hoc est oīa pro votis rñdit. ¶ Hordea tosti grani: hyppallage est. grana eñ hordei tosti intelligimus. ¶ Cū lacte coagula passo: periphrasis est casei.
¶ Sacra dextra: exsecrabili. ¶ Arenti ore: sicco. per qđ intelligim⁹ ipsos fuisse bibendi auidos. ¶ Horrescere: horridus fieri. ¶ Nec iam posse queri: et cepi nō posse queri ꝛ lamentari. Jā eñ ia porcus fuerat cōuersas. ¶ Occalescere: in callū cōmutari. ¶ Pando rostro: recuruo. ¶ Colla tumere toris: extantibus carnibus tumida fieri. ¶ Illa vestigia feci: brachia in crura anteriora su isse cōmutata ali. ¶ Cūq3 eadē passis: cum socijs meis qui eadē erāt passi i stabulo claudor. ¶ Tantū medicamina possunt: parenthesis est acclamationē continens in Circes medicamēta. ¶ Maneret: esset. ¶ Ab illo certior: factus subaudiatur. ¶ Pacifer Cyllenius: Mercurius/qui ad pacē mittitur/quēadmodum Iris ad discordias. ¶ Moly vocāt superi: quod subaudiat/ qđ superi vocant Moly. De hac vero herba ex sententia Homeri: sic Plyni⁹ scribit. Laudatissima herbarū est: Homero teste: quā vocari a Dijs putat Moly. Inuētionē eius Mercurio assignat: cōtraq3 summa beneficia demonstrat nasci eam hodie circa Pheneum ꝛ in Cyllene Arcadie tradunt specie illa Homerica radice rotūda/nigraq3 magnitudine cepe: folio scylle: effodi autem difficulter. greci auctores florem eius luteum pinxere/cū Homerus cādiduz scripserit. Inuente peritis herbarum medicis/qui ꝛ in Italia nasci eam dicerent/afferriq3 mihi e campania aliquot diebus effossam inter difficultates saxeas/radicis triginta pedes lōge/ac ne sic quidem solide sed abrupte. ¶ Thalamo: in thalamū. ¶ Coniugij dotem: coitus p̄miū. ¶ Sociorum corpora: vt restituat sociorum corpora pristine figure.

Moly herba.

Nunc quoq3 setigeri: nec tante cladis ab illo
Certior ad Circen vltor venisset Vlyssea.
Pacifer huic dederat florem Cyllenius album:
Moly vocant superi: nigra radice tenetur.
Tutus eo/monitisq3 simul celestibus intrat
Ille domum Circes: ꝛ ad insidiosa vocatus
Pocula/conantem virga mulcere capillos
Reppulit: ꝛ stricto pauidam deterruit ense.
Inde fides/dextreq3 date: thalamoq3 receptus
Coniugij dotem sociorum corpora poscit.

¶ Socij Vlyssis in pristinam formam.
Quos pecus in brutum mutauerat impia succis
Circe: iterum viso fecit Vlysse viros.

Spargimur ignote succis melioribus herbe:
Percutimurq3 caput cōuerse verbere virge:
Verbaq3 dicuntur dictis contraria verbis.
Quo magis illa canit: magis hoc tellure leuati
Erigimur: seteq3 cadunt: bifidosq3 relinquit
Rima pedes. redeunt humeri. ꝛ subiecta lacertis
Brachia sunt. flentē/flentes cōplectimur illū:
Heremusq3 ducis collo. nec verba locuti
Vlla priora sumus: q̄ nos testantia gratos.
Annua nos illic tenuit mora: multaq3 presens
Tempore tam longo vidi. multa auribus hausi.
Hoc quoq3 cum multis/q̄ clam mihi rettulit vna
Quatuor e famulis ad talia sacra paratis.
Cum duce nanq3 meo Circe dum sola moratur:
Illa mihi niueo factum de marmore signum
Ostendens iuuenile/gerens in vertice Picum
Ede sacra positum: multisq3 insigne coronis:
Quis foret: ꝛ quare sacra coleretur in ede:
Cur hanc ferret auem: querenti/ꝛ scire volenti
Accipe ait Macareu: domineq3 potentia que sit
Hinc quoq3 disce mee tu dictis adijce mentem.

¶ Picus in auem.
Rex Picus Latij fugit connubia Circes.
Qui nunc mutato est corpore Picus auis.

Picus in Ausonijs proles Saturnia terris
Rex fuit vtilium bello studiosus equorum.
Forma viro/quam cernis erat. licet ipse decorem
Aspicias: fictaq3 probes ab imagine veram.
Par animus forme. nec adhuc spectasse tot annos
Quinquennē poteras Graia q̄ter edere pugna.
Ille suos Dryadas Latijs in montibus ortas
Verterat in vultus. illum fontana petebant

¶ Percutimur caput: poetica est synegdoche. Nam in prosa caput nobis percutitur diceremus. ¶ Magis hoc tanto magis. ¶ Illū flentem: Vlyssem subaudiamus. ¶ Quā nos testantia gratos: se ante oīa gratias Vlyssi egisse ait. ¶ Hoc quoq3 cum multis. Pici iuuenis in auem sui nominis portentosam Metamorphosin narrat Achemenidi Macareus: nam Picus Saturni filius rex fuit Latij: qui cū iam Canentem ex Venilia Jani filiā duxisset vxorem/ a Circe forte in venatione visus/ Latinq3 amat⁹/cū ei morē gerere noluit: in auē sui noīs fuit mutat⁹. ¶ Paratis: istructis. ¶ Ad talia sacra: magica. ¶ Cū duce meo: cū Vlysse. ¶ Illa: famula. ¶ Signū: statuā. ¶ Insigne: ornatū. ¶ Accipe: audi. ¶ Adijce: adhibe. ¶ Proles Saturnia: fili⁹ Saturni. ¶ Forma viro: tali erat pulchritudine quali ꝛ statua ipsi⁹. ¶ Licet ipse decorē: tantū fuisse decoris in viuente Pico/quantū est in ipsius imagine ait. ¶ Nec adhuc spectasse tot annos: significat Picū tunc cū mutat⁹ fuit nondū ad viginti ānos peruenisse. est autē ordo. Nec poteras edere ipsuz q̄ter q̄nquennem spectasse tot ānos Graia pugna: hoc est in palestra: quam idcirco Graiam pugnā vocat/q̄ a Grecis fuit istituta. Innuit autem cum visum fuisse iuniorē q̄ erat. Quod vero quidaz

Graia pugna.

Numina Naiades/quas Albula/quasq; Numici/
Quas Anienis aque:cursuq; breuissimus Almo/
Nar ve tulit preceps ꝛ opace Farfarus vnde.
Queq; colunt Scythice stagnū nemorale Diane:
Finitimosq; lacus. spretis tamen omnibus vnam
Ille colit nymphā:quam quondā in colle Pallati
Dicitur ancipiti peperisse Uenilia Jano.
Hec vbi nubilibus primum maturuit annis:
Preposito cunctis Laurenti tradita Pico est.
Rara quidem facie/sed rarior arte canendi/
Unde Canens dicta est/syluas/ꝛ saxa mouere/
Et mulcere feras/ꝛ flumina longa morari
Ore suo/volucresq; vagas retinere solebat.
Que dum feminea modulatur carmina voce:
Exierat tecto Laurenteis Picus in agros
Indigenas fixurus apros:tergumq; premebat
Acris equi:leuaq; hastilia bina ferebat:
Phenicea̅ fuluo chlamydē comprensus ab auro.
Uenerat in syluas ꝛ filia Solis easdem:
Utq; nouas legeret fecundis collibus herbas:
Nomine dicta suo Circea reliquerat arua
Que simul ac iuuenem virgultis abdita vidit:
Obstupuit:cecidere manu/quas legerat/herbas:
Flammaq; per totas visa est errare medullas.
Ut primum valido mentem collegit ab estu:
Quid cuperet fassura fuit:ne posset adire
Cursus equi fecit:circunfusus q; satelles
Non tamen effugies.vento rapiare licebit/
Si modo me noui: si non euanuit omnis
Herbarum virtus:nec me mea carmina fallunt.
Dixit:ꝛ effigiem nullo cum corpore falsi
Finxit apri:preterq; oculos transcurrere regis
Jussit:ꝛ in densum trabibus nemus ire videri:
Plurima qua sylua est:ꝛ equo loca peruia nō sunt.
Haud mora.continuo prede petit inscius vmbras
Picus:equiq; celer spumantia terga reliquit.
Spemq; sequens vanā/sylua pedes errat in alta.
Conspicit illa preces:ꝛ verba precantia dixit:
Ignotosq; Deos ignoto carmine adorat:
Quo solet ꝛ niuee vultum confundere Lune:
Et patrio capiti bibulas subtexere nubes.
Tunc quoq; cantato densatur carmine celum:
Et nebulas exhalat humus:cecisq; vagantur
Limitibus comites:ꝛ abest custodia regis.
Nacta locum/tempusq;.per o tua lumina (dixit)
Que mea ceperūt:perq; hāc pulcherrime formā/
Que facit/vt supplex tibi sim Dea : cōsule nostris
Ignibus:ꝛ soccerum/qui preuidet omnia:Solem

RAPH. Scalam palestrā p bello troiana putant accipiendā mihi non pbatur. ¶ Quas Albula: Albula: Tybris q a colore aque prius Albula dicebat. ¶ Quasq Numici: Numicus. Numicus fluuius est Laurētis agri in quē Eneam cecidisse ferunt ¶ Quas Anienis aque: Anio fl. Anio fluuius est Laty haud longe ab vrbe in Tyberim defluens. ¶ Almo: Almo: fluuius haud longe ab vrbe Roma distans: qui in tyberim non longe a fonte ingreditur. Unde etiam a poeta breuissimo cursu esse dicitur. In Almone autem singulis quibusq; annis sexto calend. Aprilis (vt refert Macrobius) Cybeles simulachrum lauari consuetum erat. ¶ Narve tulit preceps: Nar. Nar fluuius est Umbrie in Tyberim labens. ¶ Et opace Farfarus vnde: Farfarus Farfarus fluuius est Sabinorum. ¶ Scythice Diane Scythica Diana. que ab Oreste vna cum Iphigenia ex Taurica regione Ariciam vsq; allata fuit. ¶ Stagnū nemorale: inter nemora positum. Nā (vt Strab. scribit) artemisio/idest diane ꝛ luco ꝛ templo lacus adiacet instar pelagi fluctuans/ Lacus aricinus. qui vndiq; syluis circundatur. ¶ Uenilia: vxor fuit Jani antiquissimi Italie regis. ¶ Ancipiti Jano: bicipiti atq; bifronti. ¶ Rara quidem facie. p stans facie. Omne enim rarum preclarū est. ¶ Unde Canens dicta est: nam Canens vxor Pici. Canens nomine p prio vocabatur propter excellētem canendi peritiam. ¶ Morari: remorari/ sistere. ¶ Ore suo: cantu suo. ¶ Exierat tecto: domo egressus erat. ¶ In agros Laurenteis: Laurentes. in agros Laurentum. Laurentes enim populi fuerunt Laty: a Laurento vrbe. ¶ Fixurus: confecturus/ pcussurus. ¶ Acris equi: ferocis. ¶ Phoeniceam: purpuream. ¶ Ab auro: ab aureo cingulo cōprehensam ꝛ cinctam chlamydem habens. ¶ Et filia Solis: etiam Circe Solis filia. ¶ Circea arua. Circeum montem a circe denominatum: in quo Circei oppidum fuit/vt paulo ante diximus. ¶ Abdita: abscondita. ¶ Obstupuit: emphasis pulchra. Hinc enim facile colligitur / quanta foret Pici pulchritudo/q statim Circe ita capta est / vt obstupuerit. ¶ Ualido ab estu: a vehemēti amore. ¶ Circuncifusq; satelles: circumpositi ministri. est enim synecdoche. ¶ Licebit: pro licz/ quamuis. ¶ Si modo me noui: meam potentiā. ¶ Euanuit: vana facta est. ¶ Preter: iuxta. ¶ Trabibus arboribus ex quibus trabes fiunt. ¶ Inscius: predam non cognoscēs esse falsam. ¶ Umbras prede: imaginem apri simulati et ficti. ¶ Spem vanā: vmbraz corpore carentem. ¶ Errat: vagatur. ¶ Concipit illa preces: vota quibus a Dijs id quod cupiebat impetraret ¶ Ignoto carmine: obscuris et nō intellectis verbis. ¶ Confundere: obscurare. ¶ Patrio capiti: Soli. ¶ Densatur celum: in nubem cogitur aer: vt inquit Uergilius. ¶ Cecis: ignotis. ¶ Et abest custodia regis: comites regis absunt. ¶ Tibi: qui es mortalis. ¶ Cōsule: succurre/ medere.

¶ Durus:

RAPH. ☞ ¶ Durus. crudelis. ¶ Et quecunq; es ait. cum quodam contemptu hec ait Picus: ac si diceret. Etiam si esses filia Iouis: nedum solis. ¶ Iani genam. Ianogenitam. ¶ Retentatis. iteratis. ¶ Non impune feres. non abibis sine pena. ¶ Neq; reddere Canenti. neq; redibis ad Canentem. ¶ Disces rebus ait. re ipsa inquit cognosces. ¶ Cir. est. hec cum maxima indignatione dicuntur: perinde ac si diceret: Circe lesa est/que omnium incantamentorum et veneficiorum est peritissima. ¶ Solito velocius. citius quam solebat. Iam enim in auem fuerat conuersus. ¶ Accede. adiungi. ¶ Duro fe. robora rostro hypallage est dura namq; robora fero perenti rostro intelligimus. ¶ Figit: percutit. ¶ Fibula quod fuerat: fibula aurea. ¶ Momorderat: depilauerat. Nam fibule vestes mordere videntur: cum eas pilis priuent. Significat autem Pici aureum baltheum in torquem fuluum, quo collum Pici auis cingitur. fuisse conuersum. ¶ Nec quicquam antiquum Pico. nisi nomina: restat: Picus Martius idcirco hec auis cognominatur: quod Marti sit consecrata: a Pico autem Picenum deducitur Italie regio: que vulgo nunc Marchia Anconitana vocatur: quod Sabini cum Asculum conderent in eorum vexillo Picus consedit.

Janigena — Pic⁹ Martius. — Picenum.

¶ Fabule octaue libri. xiiii. argumentum.

LACT. ¶ Interea etc. Socii quoq; Pici requirentes ducem: ne vitibus innoxiam sentirent contacti veneni in varias species abiere mutati.

RAPH. ☞ ¶ Interea co. Pici comites cum vim Circe afferre pararent: in varias feras conuersi fuere. ¶ Tenua-

Accipe: nec durus Titanida despice Circen.
Dixerat. Ille ferox ipsamq; precesq; reliquit:
Et quecunq; es (ait) non sum tuus. altera captum
Me tenet: et teneat per longum comprecor euum:
Nec Venere externa socialia federa ledam/
Dum mihi Ianigenam seruabunt fata Canentem.
Sepe retentatis precibus Titania frustra/
Non impune feres: neq; (ait) reddere Canenti.
Lesaq; quid faciat amans/quid femina/disces
Rebus ait. sed amans/et lesa/et femina/Circe est.
Tum bis ad occasum/bis se conuertit ad ortum:
Ter iuuenem baculo tetigit. tria carmina dixit.
Ille fugit: sed se solito velocius ipse
Currere miratus: pennas in corpore vidit:
Seq; nouam subito latis accedere siluis
Indignatus auem/duro fera robora rostro
Figit: et iratus longis dat vulnera ramis.
Purpureum chlamydis penne traxere colorem.
Fibula quod fuerat/vestemq; momorderat aurum
Pluma fit: et fuluo ceruix precingitur auro:
Nec quicquam antiquum Pico/nisi nomina/restat.

¶ Socii Pici in aues.

Circe comites Pici miracula virge
Senserunt facti monstra: grauesq; fere.

¶ Interea comites clamato sepe per agros
Nequicquam Pico: nullaq; in parte reperto:
Inueniunt Circen. nam iam tenuauerat auras:
Passaq; erat nebula ventis/ac Sole resolui:
Criminibusq; premunt veris: regemq; reposcunt.
Vimq; ferunt: seuisq; parant incessere telis.
Illa nocens spargit virus: succosq; veneni:
Et noctem/noctisq; Deos/Ereboq;/Chaoq;
Conuocat: et longis Hecaten vlulatibus orat.
Exiliere loco (dictu mirabile) silue:
Ingemuitq; solum: vicinaq; palluit arbor:
Sparsaq; sanguineis rubuerunt pabula guttis:
Et lapides visi mugitus edere raucos:
Et latrare canes: et humus serpentibus atris
Squallere: et tenues anime volitare videntur.
Attonitum monstris vulgus pauet. Illa pauentum
Ora venenata tetigit mirantia virga:
Cuius ab attactu variarum monstra ferarum
In iuuenes veniunt. nulli sua mansit imago.

¶ Canens (Pici vxor) in loci nomen.

Nympha Canens Pici fueram pulcherrima coniux
Que liquefacta modo lum locus ipsa canens

¶ Presserat occiduus Tarthesia littora Phebus
Et frustra coniunx oculis/animoq; Canentis

¶ Tenuauerat. tenues ac subtiles reddiderat. est autem parenthesis/qua narratio verisimilis efficitur. ¶ Cri. ve. i. falsa criminatione. ¶ Vimq; fe. violentiam circe afferre voluit. ¶ Inc. iuadere. ¶ N. de. hecatem plutonem, et reliquos inferos deos. Nam nox apud inferos semper esse putatur. ¶ Ereboq;/Chaoq;. hoc est ab Erebo et Chao incipiens Circe/siue ab interis deos noctis inuocat. Est enim Erebus obscurissimus inferni locus: vnde etiam esse noctem Var. scribit. Chaus autem quod Chaos in primo appellauit poeta: fuit quedam rerum omnium confusio/ex qua dii quoq; nati esse feruntur. Ad illud autem Ouidius alludere videtur: quod Pronapides poeta grecus scriptum reliquit Chaum Demogorgonis primi deorum omnium vxorem fuisse/ex qua Erebum/terramq; suscepit: vnde nox/miseria/egestas: fames tartarus: Clotho/Lachesis: atropos Pluton: multaq; alia nata esse finguntur. ¶ Ede. emittere. ¶ T. e. a. sine corpore. ¶ Vulg. comites Pici. ¶ Miran. stupentia. ¶ Monstra. monstrose figure. ¶ In iu. v. nam illi in varias feras fuerunt conuersi.

Erebus. — Chaus. — Demorgogonis soboles.

¶ Fabule none libri. xiiii. argumentum.

LACT. ¶ Presserat occ. etc. Vxor quoq; Pici Canens desyderio viri secundum Tyberis deflens casus amissi extabuit. ita tamen vt locus memoriam nominis preberet posteris/Canens nominatus est.

RAPH. ☞ ¶ Pres. occid. Canens vxor Pici cum virum nusquam inueniret: ita se lachrymis tradidit: vt paulatim iuxta Tyberim figuram fuerit resoluta. locus autem ille Canens a canentis nymphe nomine fuit appel. ¶ Tar. id est occidentalia. nam thartesus vrbs est vlterioris hispanie. ☞ ¶ Lu-

Tarthe⁹.

RAPH. ☞ ¶ Lumina.funalia:faces. ¶ Sequi pri. e domo. incẽsuz. ¶ Funis rc. quo naues religate tenentur: ¶ Et dare plangorẽ.i. edere eiulatum. ¶ Uesana. Huiusmodi autem funis ora vocatur a Quintilia insana/ ac furens.

¶ Inopẽ. expertẽ/ carentẽ. ¶ Carmina exequialia.exequiis cõuentẽtia. Cygnus aũt morti vicin⁹ suauissime canere memoratur. ¶ Tabuit. paulatim absumpta est. ¶ Euanuit.resoluta est. ¶ Rite.merito:z recte ob memoriam illi⁹ nymphe: que mariti desyderio illic vitam cum morte cõmutarat.

¶ Fabule.x.libri xiiij.argumentũ.

LACT. ¶ Talia multa mihi rc. Nec min⁹ refert Macare⁹ insolentiã sociorũ erga Uenerez Enee aduersus Rutulos p Latino dimicãtes ab Euãdro cum auxilium petisset. Et queãdmodũ Turnus Uenulo legato a Diomede itẽ auxiliuz postulasset:q sub Dauno Iapygie rege domiciliũ posuisset:q id se facturũ negasset/eo ꝙ pro Enea aduersus Uenerez steriisset vulneratãq; a se inimicam haberet. Et vt comites eius contẽptu dee cupiẽtes pficisci in bellũ in mari volucrũ filia decepti subsitterunt. Eoꝝ nomina hec sunt / Agnon: Tlyc⁹:Cidas:Rhetenor:Mycte⁹: que volucres albi coloris cygni essent.

RAPH. ☞ ¶ Per longum annum. quo apud Circẽ fuim⁹. ¶ Resides.desides:pigri: facti autem subaudiatur. ¶ Inire.intrare. ¶ Da.ve. nauigare. ¶ Se.põti. fluctis:z in tempestatem cõcitati maris. ¶ Enea nutrix

Caieta. Caieta enee nutrix q̃ mortua ac sepulta e portui/et vrbi nomẽ dedit. ¶ Breue carmen. epitaphium dicit. ¶ Alũnus. Eneas a me a litus atq; educat⁹. ¶ Argolico igne. q̃ a Grecis Iliuz fuit incẽsum.

Expectatus erat.famuli/populusq; per omnes
Discurrunt syluas:atqz obuia lumina portant.
Nec satis est nymphe flere/z lacerare capillos/
Et dare plangorem.facit hec tamen omnia:seqz
Prorípit:ac latos errat vesana per agros.
Sex illam noctes/totidem redeuntia Solis
Lumina viderunt inopem/somniqz/cibiqz/
Per iuga.per valles:qua fors ducebat/euntem.
Ultimus aspexit fessam luctuqz/viaqz
Tybris/z in gelida ponentem corpora ripa.
Illic cum lachrymis ipsos modulata dolores
Uerba sono tenui merens fundebat/vt olim
Carmina iam moriens canit exequialia cygnus.
Luctibus extremum tenues liquefacta medullas
Tabuit.inqz leues paulatim euanuit auras.
Fama tamen signata loco est:quem rite Canentẽ
Nomine de nymphe veteres dixere coloni.
¶ Talia multa mihi longum narrata per annum/
Uisaqz sunt.resides/z desuetudine tardi
Rursus inire fretum:rursus dare vela iubemur:
Ancipitesqz viuas/z iter Titonia vastum
Dixerat:z seui restare pericula ponti.
Pertimui(fateor)nactusqz hoc littus adhesi.
Finierat Macareus:vrnaqz Eneia nutrix
Cõdita marmoreo tumulo breue carmẽ habebat.
Hic me Caietam notę pietatis alumnus
Ereptam Argolico/quo debuit igne:cremauit.
Soluitur herboso religatus ab aggere funis:
Et procul insidias/infamateqz relinquunt
Tecta Dee:lucosqz petunt:vbi nubilus vmbra
In mare cum fulua prorumpit Tybris harena:
Faunigeneqz domo potitur:nataqz Latini/
Non sine Marte tamen.bellum cum gente feroci
Suscipitur:pactaqz furit pro coniuge Turnus.
Concurrit Latio Tyrrhenia tota:diuqz
Ardua sollicitis victoria queritur armis.
Auget vterqz sua a externo robore vires.
Et multi Rutulos/multi Troiana tuentur
Castra:neqz Eneas Euandri ad menia frustra:
At Uenulus frustra profugi Diomedis ad vrbem
Uenerat.ille quidez sub Iapyge maxima Dauno
Menia condiderat:dotaliaqz arua tenebat.
Sed Uenulus Turni postquã mandata peregit:
Auxiliumqz perit.vires Etolius heros
Excusat.nec se aut soceri committere pugne
Uelle sui populos:aut quos e gente suorum

no. Tametsi quidã Iora putent esse legendum/non oraz. ¶ Infama.dee.infamia laborãtz Circes. ¶ Prorumpit. cum impetu ingreditur. ¶ Faunigeneq; domo. Latini Fauni filij.Hec autem idcirco narrat poeta vt sociorum Diomedis in aues cygni similes Metamorphosin cũ superiore aptius connectat. ¶ Cum gẽte feroci. Rutuloꝝ: vt ex carmine quoq; Uergilii.est notum. ¶ Concurrit Latio Tyrrhenia tota. Thuscie ppli cõtra Latinos bellum pro Troianis suscipiunt. ¶ Externo rob. externis militibus. ¶ Neq; Eneas Euandri ad menia frustra:nam Euander in Troianorum auxilium et Pallantẽ filium misit:et vt a Thuscis imploraret auxiliũ hortat⁹ est:vt Uergilius quoq; canit. ¶ At Uenulus frustra. Uenul⁹ a Turno ad Diomedem: qui in Apulia vrbẽ edificauerat / missus orator:nihil auxilij ab eo impetrauit:ꝙ diceret cum alia quedam/tum Troianos nimium diis esse gratos et charos. ¶ Profugi Diomedis: procul a patria ob vxoris turpitudinẽ fugati. Naz Diomedes a bello Troiano in patriã reuersus Egialem vxorẽ compit Cylleboro sthenelii filio adhesisse: a qua cum recept⁹ non foret: aufugiẽs puenit in Apuliã: vbi a Dauno cum parte regni filia accepta vrbem nomine Argyrippã edificauit. ¶ Sub Iapyge Dauno. Daun⁹ rex fuit Apulie:a q̃ Daunia fuit appellata. Iapyx autem a Iapygia declinatur/que eadem est

☞ cum

Faunigena.

Diomedes.

Daunus.

Iapyx Iapygis.

Armet: habere vllos. neue hec cōmenta putetis:
(Admonitu quāquam luctus renouentur amari)
Perpetiar memorare tn̄: postq̄ alta cremata est
Ilios: & danaas pauerūt Pergama flammas:
Naritiusq; heros a virgine/ virgine rapta:
Quam meruit penam solus/ digessit in omnes:
Spargimur: & ventis inimica per equora rapti
Fulmina/ noctem/ imbres/ iram/ celiq;/ marisq;/
Perpetimur Danai: cumulūq; Capharea cladis.
Neue morer referens tristes ex ordine casus:
Grecia tum potuit Priamo quoq; flenda videri.
Me tamen armifere seruatum cura Minerue
Fluctibus eripuit. patrijs sed rursus ab agris
Pellor: & antiquo memores de vulnere penas
Exigit alma Venus: tantosq; per alta labores
Equora sustinui: tantos terrestribus armis:
Ut mihi felices sint illi sepe vocati:
Quos cōmunis hyēs/ importunusq; Caphareus
Mersit equis: vellemq; horum pars vna fuisse.
Ultima iam passi comites/ belloq;/ fretoq;/
Deficiunt: finem rogant erroris. at Agmon
Feruidus ingenio/ tum vero/ & cladibus asper/
Quid superest: quod iam patientia nostra recuset
Ferre viri? dixit/ quid habet Cytherea? q̄d vltra
Velle puta/ faciat? nam dum peiora timentur/
Est locus in voto. sors autem vbi pessima rerū est:
Sub pedibus timor est: securaq; summa malorū.
Audiat ipsa/ licet: & quod facit: oderit omnes/
Sub Diomede viros: odium tamen illius omnes
Spernimus: & magno stat magna potētia nobis.
Talibus iratam Venerem/ Pleuronius Agmon
Instimulat verbis: veteremq; resuscitat iram.

¶ Diomedis socij in aues.

Nos Diomedes fecit Cytherea volucres.
Qui fuimus quondam sub Diomede viri.

Dicta placent paucis. numeri maioris amici
Agmona corripimus/ cui respondere volenti:
Vox pariter: vocisq; via est tenuata comeq;.
In plumas abeunt: plumis quoq; colla teguntur:
Pectoraq;/ & tergum: maiores brachia pennas
Accipiunt: cubitiq; leues tenuantur in alas.
Magna pedis digitos pars occupat: oraq; cornu
Indurata regent: finemq; in acumine ponunt.
Hunc Lycus Idas/ & cum Rethenore/ Nycteus/
Hunc miratur Abas: & dum mirantur: eandem
Accipiunt faciem: numerusq; ex agmine maior
Subuolat: & remos plausis circūuolat alis.
Si volucrum que sit dubiarum forma requiris:
Ut non cygnorum/ sic albis proxima cygnis.

Iapyx. ¶ cū Apulia: ab Ia-
pyge Dedali filio co
gnominata ẽ Sane
Iapyx vrbis quoq;
nomē est q̄ nūc ba-
riū dr. Est etiā Ia-
pyx vēt' Apulie pe
culiaris. ¶ Etoli-
he. Diomedes Ty-
dei Etolie regis fi-
lius. ¶ Excusat: in
excusationē addu-
cit. ¶ Cōmēta ficta.
¶ Perpetiar. susti-
nebo. ¶ Memorare
Ilios. narrare. ¶ Ilios:
vrbs Troia: que et
Ilion dicit. ¶ Na-
riciusq; heros: Aiax
Narix. Oilei fili'/ qui fuit
Naritius. Narix ciu-
que & Naritium/ &
naritie dr: vrbs fuit
Locridia: vnde na-
ricius declinatur:
Aiax oilei Aiax aūt Oilei fili'
Cassandram Pria-
mi filiā: cū i templo
Palladis stupras-
set: nō in se solum:
sed in oēs Grecos
irā numinis cōcita-
uit: nam in patriā
nauigantes: & ipse
fulmine percussus
orta maxima tem-
pestate: & alij p ma-
ria iuere dellecti.
¶ A virgine Palla
de que perpetuam
seruauit virginita-
tē. ¶ Uirgine rapta
Cassādra stuprata.
¶ Digessit: dissipa
uit: dimisit. ¶ Sp-
gimur: dissipamur:
dispergimur. ¶ Cu-
Caphareus. muluq; Caphareus
cladis: Caphareus
promontorium est
Euboee l Hellespō
tū spectās: ad cui'
radices ira Miner
ue ac fraude Nau
plij Palamedis pa
tris Grecorū clas-
sis maximum fecit
naufragiū. ¶ Pria
mo quoq; flenda vi
deri: nimia est cala-
mitas: que hostib'
quoq; flēda videt.
¶ Antiquo de vul-
nere: nam in bello
Troiano Diome-
des cū Enea ꝯgres-
sus/ cū sibi cum au-
xilia Veneris eripi
videret in ipaz deā
sagittas cōiecit: q̄re
dea irata a Diome
de vxoris animum
sic abalienauit: vt
illū ab excidio Tro
iano

iano reuersum in
edes accipere no-
luerit. ¶ Memores
penas: quas in me
moria hēbat. ¶ Im
portunus Caphā.
sine portu: pernitio
sus. ¶ Deficiūt me
dereliquere voluit. Agmon.
¶ At Ag. Fer. Ag-
mon cū venerē cō-
tēneret: in auē cy-
gno simile vna cū
quibusdam e socijs
fuit ꝯmutat'. ¶ Fer
uidus inge. feroci
ingenio preditus.
¶ Et asper. etiā in-
dignatus. ¶ Recu-
set ferre: nolit pati.
¶ Est locus in vo-
to: votis & precibus
locus relinquitur:
tūc enī hoies ad p̄-
ces cōfugiūt: cū pe-
iora timēt. ¶ Sors
aūt vbi pessima re-
rū est: vbi pessim'
ē rerū stat'. ¶ Sub
pedib' timor est: ni
hil timetur. ¶ Se-
cura: sine timore.
¶ Sub Diomede:
existens subaudis-
mus. ¶ Spernim':
cōtēnimus. ¶ Ma-
gna potētia: Vene-
ris. ¶ Stat magno
cōstat. nā patriam
propter ipsam ami
simus. ¶ Pleuro- pleuron'.
nius Agmon. Pleu
ron vrbs est Etolie
vñ Pleuroni' deri-
uatur. ¶ Resuscitat
iterū excitat. ¶ Mu
neri maioris amici:
plures amici. ¶ Te
nuata: tenuis & exi
guo fctā. ¶ Magna
pedis digitos pars
occupat: hyppalla-
ge ē: magnā enī pe
dis ptē a digitis suis
se occupatā itelligi
mus. ¶ Cornu: ro-
stro. ¶ Fineq; i acu
mine ponūt: acutū
habēt rostrū. ¶ Ex
agmine: multitudi
ne comitum. Hmōi
autē aues Diome- diomedee
dee a nomine duc'
fuerunt appellate.
¶ Plausis alis: cū
quodā strepitu mo
tis. ¶ Dubiarū vo
lucrum: auium de
quibus dubitat. an
cygni sint: an alie a
cygnis. ¶ Proxima
simila. nā Diome-
dee aues oloribus
sunt similes.

¶ Fabu

Uix equidē has sedes/⁊ Iapygis arida Dauni
Arua gener teneo minima cum parte meorum.
Hactenus Enides. Uenulus Calydonia regna:
Puteolosq; sinus/ Messapiaq; arua reliquit/
In quibus antra vides: que multa nubila sylua/
Et leuibus guttis manantia Semicaper Pan.
Nunc tenet: at quondam tenuerūt tēpore nymphe

Pastor in oleastrum.

Si pulus vt mouit cōuitiis pastor amores:
In nymphas fructus: sic oleaster habet.

Apulus has illa pastor regione fugatas
Terruit: ⁊ primo subita formidine mouit.
Mox vbi mens rediit: ⁊ contempsere sequentem/
Ad numerum motis pedibus ducere choreas.
Improbat has pastor: saltuq; imitatus agresti
Addidit obscenis conuitia rustica dictis.
Nec prius obticuit: quam guttura condidit arbor.
Arbor enim est: succoq; licet cognoscere mores
Quippe notam lingue baccis oleaster amaris
Exibet: asperitas verborum cessit in illas.
Hinc vbi legati rediere negata ferentes
Arma Etolia sibi: Rutuli sine viribus illis
Bella infausta gerunt: multumq; ab vtraq; cruoris
Parte datur: fert ecce suidas in pinea Turnus
Tecta faces: ignesq; timent: quibus pepercit.

Enee naues in nymphas.

Que nymphe modo penetramus vndas
Enee fuimus pii carine.

Iamq; picem: ⁊ ceras: alimentaq; cetera flāme.
Mulciber vrebat: perq; altum ad carbasa malum
Ibat: ⁊ incurue fumabant transtra carine.
Cum memor has pinus. Ideo vertice cesas
Sancta deum genitrix tinnitibus ethera pulsi
Eris: ⁊ inflati compleuit murmure buxi.
Perq; leues domitis inuecta leonibus auras
Irrita sacrilega iactas incendia dextra
Turne ait eripiam: nec me patiente cremabit
Ignis edax memorum partea: ⁊ membra meorum
Intonuit dicente dea: tonitruq; secuti
Cum saliente graues ceciderūt grandine nimbi.
Eraq;/⁊ tumidum subitis concursibus equor
Astrei turbant: ⁊ eunt in prelia fratres.
E quibus alma parens vnius viribus vsa
Stuppea perurit Phrygie retinacula puppis:
Fertq; ratea pronas: medioq; sub equore mergit.
Robore mollito: lignoq; in corpora verso:
In capitum facies puppes mutantur adunce.
In digitos abeunt: ⁊ crura natantia remi.
Quod q; sinus fuerat: latus est/ mediisq; carina.
Subdita nauigiis/ spine mutatur in vsum.

LACT. Fabule .xi. xiii. libri argumentū.

Uix equidē has sedes ⁊c. Lauinie regionis locū arborious obūbratum Pan Mercurii fili⁹ tenuit: quem postea nymphe occuluerūt: has pastor Apulus cum procacib⁹ maledictis terruisset: itaq; ne ampli⁹ illis suū in ppatulo haberet numine earū i arborē oleastrū extabuit: ⁊ ita fact⁹ ē.

Oenides. Hacten⁹ Oenides: Diomedes Oenei nepos. Uenul⁹ Calidonia regna: Diomedis Calydoni. Nā Calydon vrbs est Etolie.

Puteoli. Puteolosq; sinus. Puteoli vrbs est Apulie a multitudine puteorū dicta: legit etiā Peucetios.

Messapia Messapia arua: Apua a messapo duce cognominata. legit etiā: Mesapis. In q̄b⁹ antra vides: pastoris cuiusdā apuli i oleastrū Metamorphosin poeta exponit. Nubila: obscura est em̄ hoc loco ppositū. Manātia stillātia. Semicaper Pan:

Pan: Pan de⁹ est pastorū: q̄ a pte posteriori capro similis pingebatur. Mouit: cōmouit ad fugiendū. Ad numerū: ad rithmū ⁊ gestus rationem. Ducere choreas tripudiarūt. Improbat: vituperat. Cōdidit abscōdit. Succo ex succo: q̄ est amarus et asper. Notam signum.

Oleaster. Oleaster: oliua est siluestris. Cessit: transiuit.

LACT. Fabule xii. xiiii. libri argumentum.

Hinc vbi ⁊c. Turnus aduers⁹ Eneā p Lauinia sponsa dimicās: cū immittere ignē classibus conaret: mater deorū: q̄ ex Ida monte phrygie sacrato essent facte: impetratis p̄cibus ab Ioue in nympharū spe⁊ cōuertit: vt Dea rum marinarū numē augere possent: effecit.

Rutuli: Rutuli: ppli fuerūt q̄b⁹ iperauit Turn⁹. Hec autem narrātur: vt cōmodius nauiū Enee trāsmutationem in nymphas inserere possit poeta. Nam cū Turnus Rutulorum ex ignē immisisset in classē Troianorū: mater deū eas naues: q̄ i Ida mōte sibi dicato fabricate fuerāt: comburi non est passa. Uerū in nymphas eas marinas commutauit. In pinea tecta: periphrasis est nauiū: que ex pineis tabulis conficiunt. Mulciber: Uulcanus: ignis. Inflati buxi: tibie q̄ ex buxo conficitur. Domitis leonib⁹: curtus em̄ Cybeles: vt in superiorib⁹ scripsim⁹: a leonib⁹ trahit. Irrita vana. Sacrilega dextra: hypallage est. Ipse enim sacrilegus intelligitur. Astrei turbant: Astrei venti

Astrei: Aurore ⁊ Astrei gigantis filii. Stuppea retinacula. periphrasis est orarū: idest funium: quibus naues ad terraz religant. Robore mollito: duritie molli facta. In corpora: in carnes.

Carina Naues. Enee in nymphas. Carina subdita: lignum suppositū. Nam carina proprie lignum est illd quo fundum nauis in duas distingui partes videtur. Lina. funes ex lino confecti. Cerulus color: niger. Duriq; in montibus orte Molis fretum: antithetion elegās: quo maxime sensus exornatur. Durum nanq; opponitur molli. Nec eas sua tangit origo: hoc est nihil mouentur cupiditate sue originis videnda. Nihil curant redire in montes: vbi sunt orte.

Fabule

¶ Fabule. xiij. libri. xiiij. Argumentum.

LACT. ¶ Cladis adhuc &c. Naues Enee docet ex recordatione in speciem nympharū versas deo[rum] suo[rum] volūtate/ Neritiq; nauē vidisse dicit naufragio. Item Alcionū Pelasgos portātē saxo durescere.

RAPH. ¶ Neritie ratis. sic quidem legitur: vt intelligatur nauis Aiacis Oilei/ qui fuit Maritii*. Mihi h[oc] magis Neritie videt[ur] legēdū: vt de Vlyssis naufrago sentire poetā intelligamus. Neritus eni[m] mōs est Ithace: patrie Vlyssis: vñ Neritius declinatur.

Alcinous ¶ Puppe a Alcinoi Alcinous Vlyssez/ quem naufragū hospitio susceperat: instructa naue i[n] Ithacam vehendū curauit: s[ed] nauis ipsa in scopulu[m]/ q[ui] est post Phalacriū Corcyre promontoriū / simili specie trāsfigurata fuisse a Neptuno in. xiij. odissee ab Home. narrat.

¶ Fabule. xiiij. libri. xiiij. Argumentum.

LACT. ¶ Spes erat &c. Turno ab Enea interempto / Ardea vrbs regnū Turni incēdio ad cinerem redacta: ex qua volucris emersa est: que patrie eius nomine vocaret a posteris Ardea.

RAPH. ¶ Animata classe. transmutata classe in nymphas aiam habētes. ¶ Quod deorū est instar. ad similitudinē. Nam animi vt dij sūt immortales. Hec autem a poeta narrātur: vt aptius Ardee vrbis in auem Metamorphosin / subijciat. nam Ardea p[ro]pria fuit Turni / quam victores Troiani cum incēderent / forte auis ex incendio nunq[uam] antea visa euolauit: que a nomine vrbis ardea fuit appellata.

IACO. ¶ Turnusq; cadit: ca. Ardea Turno Sospite dicta potens: quam postq[uam] barbarus ensis Abstulit: & tepida patuerunt tecta fauilla/ Congerie e media tum primum cognita prepes Subuolat: & cineres plausis euerberat alis. Hoc in loco verba Serenij ex commentario septima Eneid: recitāda censemus: que talia sunt. Illud nāq; Ouidij Metamorphoseos fabulosum: incensu[m] ab Hannibale Ardeam: & in hanc auem esse cōuersam. Que lectio si vera est: tum Barbarus ensis: non Enee: sed Hannibalis intelligetur. Qua enim ratione Ouidius noster: cu[m] Augusto blandiatur: per Eneam Veneris filium: eum Barbarum appellare potuerint? Hercle agnosco. Sed Vergilius in tota Eneide (quod equidem sciam vel meminerim) nunq[uam] Barbarum: Eneam appellat. Veru[m] in hoc vt etiā in multis: amplius censemus requirēdū.

Lina come molles: antenne brachia fiunt:
Cerulus vt fuerat/ color est/ quasq; an[te] timebant/
Illas virgineis exercent lusibus vndas.
Naiades equoree/ durisq; in montibus orte:
Molle fretum celebrant: nec eas sua tangit origo.
Non tamen oblite q[uam] multa pericula sepe
Pertulerint pelago: iactatis sepe carinis
Supposuere manus: nisi si qua vehebat Achiuos.

¶ Nauis in scopulum.

Alcinoi in scopulum vertit: cui suscina puppim
Que sua bulichium vexit in arua ducem.

¶ Cladis adhuc Phrygie meores odere pelasgos:
Neritieq; ratis viderunt fragmina letis
Vultibus: & letis videre rigescere puppes
Vultibus Alcinoi: saxumq; increscere ligno.
¶ Spes erat in nymphas animata classe marinas
Posse metu monstri Rutulum desistere bello
Perstat: habetq; deos pars vtraq;: q[ui]dq; deo[rum] est
Instar: habent animos. nec iam dotalia regna/
Nec sceptrum soceri/ nec te Lauinia virgo/
Sed vicisse petunt: deponendiq; pudore
Bella gerunt: tandemq; Venus victricia nati

¶ Ardea in auem.

Dum Troum manus Ardeam cremaret
Prepesq; Ardea cognita est volucris.

Arma videt: Turnusq; cadit: cadit Ardea Turno
Sospite dicta potens. quā postq[uam] barbarus ensis
Abstulit: & tepida patuerunt tecta fauilla/
Congerie e media tum primum cognita prepes
Subuolat: & cineres plausis euerberat alis:
Et sonus/ & macies/ & pallor/ & omnia/ captam
Que deceant vrbem: nomen quoq; mansit in illa
Vrbis: & ipsa suis deplangitur Ardea pennis
¶ Iamq; Deos omnes/ ipsamq; Eneia virtus
Iunonem veteres finire coercuit iras.
Cum bene fundatis opibus crescentis Iuli/
Tempestiuus erat celo Cythereius heros:
Ambieratq; Venus Superos: colloq; parentis
Circunfusa sui: nunquam mihi dixerat vllo
Tempore dure pater/ nunc sis mitissimus opto.
Eneeq; meo/ qui te de sanguine nostro
Fecit auū: quamuis paruum/ dea optime numen:

RAPH. ¶ Soceri. Latini regis. ¶ Vicisse. victoria[m]. verbū pro nomine positū est. Sic Pers[ius]. Scire tuum nihil est. ¶ Deponendiq; pudore. bella subaudiamus. vtrūq; eni[m] pudebat deponere bellum. ¶ Turnusq; cadit ab Enea interfectus. ¶ Barbarus ensis. Troianus. ¶ Abstulit. sustulit: deleuit. ¶ Patuerunt. dissoluta fuerunt. ¶ Congerie e medio rogo. ¶ Prepes. auis nā p[ro]peres aues maiores dñr: q[ue] volatu suo bōtā auguriū. ¶ Plau. alis. cōcussis. ¶ Et so. & vox tenuis & exilis. est aūt polysyndetō. ¶ Deplā. p[er]cutit. ¶ Suis pēnis. suis alis.

prepes

¶ Fabule. xv. libri. xiiij. argumentum.

LACT. ¶ Iamq; deos &c. Ven[us] vt animaduertit filiū Eneā laborib[us] exhaustis ad finem venisse eui. petit ab Ioue p[at]re vt promissis fidē faceret. Cu[m] ius ille p[re]cib[us] audu[m] effecit: vt in agro Laurēti in flumie Numicio mortalitatē abluerer: itemq; Indigetes deos transferret ita: vt a posteris sicut ceteris dijs sacra ei administrarentur.

Quāuis pro q[uam]tu[m] uis.

RAPH. ¶ Iamq; deos omnes. Enee cu[m] ad vltimū etatis sue t[em]p[us] venisset: p[re]cib[us] Veneris olim deo[rum] [con]sensu i[n] deū: quē latini indigetē appellarūt: fuit trāsmutat[us]. ¶ Ipsamq; Iu. q[ue] semp[er] ei fuerat aduersata. ¶ Coer. coegit. ¶ Cre. Iu. Iul[us] Enee fuit fili[us] q[ui] patri in regno latino[rum] successit. ¶ Collo. parē. circūfusa sui. hoc est collū Iouis p[at]ris sui cōplexa.

Dummodo des aliquid. satis est inamabile regnũ
Aspexisse semel: stygios semel isse per amnes.
Assensere dei. nec coniunx regia vultus
Immotos tenuit: placatoq3 annuit ore.

¶Eneas in deum.

Abstulit Enee quidquid mortale inimicus
Quem Romana deum gens vocat Indigetem:

Tum pater. est is ait celesti numine dignus:
Queq3 petis: pro quoq3 petis: capenata q̃d optas.
Fatus erat: gaudet/ gratesq3 agit illa parenti:
Perq3 leues auras iunctis inuecta columbis
Littus adit Laurens: vbi tectus arundine serpit
In freta flumineis vicina Numicius vndis.
Hunc iubet Enee quecunq3 obnoxia morti
Abluere: & tacito deferre sub equora cursu.
Corniger exequitur Veneris mandata. suisq3
Quidquid in Enea fuerat mortale repurgat:
Et respersit aquis. pars optima restitit illi.
Lustratum genitrix diuino corpus odore
Unxit: & ambrosia cum dulci nectare mixta
Contigit os: fecitq3 Deum: quem turba Quirini
Nuncupat Indigetem: temploq3/ arisq3 recepit.
¶Inde sub Ascanii ditione binominis/ Alba
Resq3 Latina fuit. successit Siluius illi:
Quo satus/ antiquo tenuit repetita Latinus
Nomina cum sceptro. clarus subit ecce Latino
Epitus ex illo. post hunc Capetusq3/ Capysq3/
Sed Capys ante fuit. regnũ Tyberinus ab illis
Cepit: & in Thusci demersus fluminis vndis
Nomina fecit aque: de quo Remulusq3/ feroxq3
Acrota sunt geniti. Remulus maturior annis
Fulmineo periit imitator fulminis ictu.
Fratre suo sceptrum moderatior Acrota forti
Tradit Auentino: qui. quo regnarat/ eodem
Monte iacet positus/ tribuitq3 vocabula monti.
Iamq3 Palatinus summe loca gentis habebat.

¶Pomona dea.

Silenum: Panes: Satyros: Pomona Priapum
Noluit: hanc tandem cana fefellit anus.

Rege sub hoc Pomona fuit: qua nulla Latinas
Inter Hamadryadas coluit solertius hortos:

RAPH. ¶Inamabile regnũ. inferoꝝ regnum. ¶Immotos tenuit. significat Iunonem quoq3 annuisse Ioui/ vt Eneas in deoꝝ numerũ admitteret: qui enĩ annuĩt/ caput mouẽt. ¶Tũ pater. Iuppiter. ¶Ia. Eneas ¶Grates agit. gratias agit in soluta dictm9 oratione. ¶Iunctis colũbis. curr9 Veneris a colũbis trahi fingit. *Numici9.* ¶Numici9 vndis Numici9 fluui9 est Latij: qui et Numic9 dr: in quez cũ cecidisset eneas neq3 inuẽtus esset: credit9 est in deum indigetẽ fuisse commutatũ. ¶Serpit. lente labit. ¶Quecũq3 ob. mor. quecũq3 morti subiecta. ¶Corniger. fluui9. oẽs enĩ fluuij cum cornib9 pingebant. ¶Restitit illi. remãsit illi Enee. aia nãq3 im̃ortalis eternitati fuit ꝯsecrata. ¶Lustratũ. purgatum. *Ambrosia* ¶Ambrosia. immortalitas interp̃tat. herba aũt esse fingit/ q̃ diuvescũtur. ¶Cũ dulci nectar: vt Ambrosia p deoꝝ cibo ponitur: ita Nectar pro eorundez suauissima accipitur potione. ¶Cõtigit. tetigit. ¶Turba Qui. populus Roma. ¶Nũcupat indigetẽ. diĩ indigetes. q̃a Greci heroas vocant ex mortali & deo nati putabant. vñ Eneã Latini deũ idigetẽ appellarũt: vñ idigetare antiq̃ dicebãt p eo q̃d est inuocare Macro. Nãq3 virgines Vestales ita indigerãt. Apollo medice. Apollo Peã. ¶Nũcupat. nuncupauit. appellauit. *Indigetes dii.* *Indigetare.*
¶Fabule. xvj libri xiiij. argumentum. *LACT.* ¶Inde sub &c. Tyberin9 Albanorum rex Thusco amni Albula mersus interiit: ac nomen fluuio reliq̃t: itẽ Auentin9/ a quo mõs vrbis Albe accepit imperiũ. Sub hoc Pomona Hamadryadum nympharũ hortoꝝ cultrix/ feliciũq3 arborũ/ cuius nomen pomaria obtinẽt. Hanc cum Vertũnus diligeret: solit9 in varias figuras mutari: & eã re fugiẽte ꝯcubitũ sollicitudine assidua vteret: nouissime in anũ ꝯuersus est: eiq3 multa retulit/ q̃b9 femine flecti solerẽt: vt sibi iungeret. Ipsa aũt perseuerãte in proposito: nouissime refert quoq3 fuisse Cypro Anaxaretẽ virginẽ: que ꝓpter superbiã punita fuisset a Venere: versusq3 in suam formã concubuit cum ea.
RAPH. ¶Inde sub Ascanii binominis. Ascani9 q̃ Iulus fuit appellat9 Enee in regno successit: cui Siluius/ sic dict9/ q' in syluis sit natus/ cui Latin9/ cui Epit9/ cui Capys/ cui Capetus/ cui Tyberinus: qui in Albula submersus nomen fluuio dedit: cui Remul9/ cui Acrota/ cui Auentinus: qui colli nomen dedit/ ibi sepult9: cui Palatin9/ sub quo rege Pomona hortorum dea Vertũno deo/ qui se i varias vertebat figuras oĩbus aliis sp̃etis tandez nupsit. Varias sũt Vertũni Metamorphoseis poeta scribit. ¶Sub di. sub imperio. ¶Ascanij bi. duo noĩa habẽtis. Nam & Ascani9 & Iul9 a prima lanugine: q̃ ιουλος grece dr: fuit cognominat9. Aut Alba binominis. Q̃d Alba lõga fuit/ est enĩ ambiguũ. ¶Alba resq3 Latia fuit. Albam vrbẽ: q̃ ab situ lõga fuit denoĩata ab Ascanio Enee filio fuisse edificatã: et ab alba sue illic triginta porcellos enixa noĩatã etiaz pueri sciũt. Due sane fuerũt Albe: altera ad Fucinũ lacũ: vñ Albẽses declinãtur: altera Rome vicina: vnde Albani. ¶Res La. imperiũ Latinũ ¶Ab illis. post illos. ¶Thus. flu. periphrasis est Albule/ qui postea Tyberis a Tyberino rege in illo submerso fuit appellatus. ¶Maturi. an. maior natu. ¶Imitator ful. cũ enĩ vellet videri fulmina iaculari/ a ioue fulmine ꝓ ꝑcuss9 est. ¶Sceptrũ. imperiũ. ¶Posit9. sepultus ¶Tribuitq3 vo. mo. Auẽtinus enĩ vn9 ex collib9 Rome vrbis ab Auẽtino rege illic sepulto fuit cognoiat9: q̃q̃ Var. alias q̃z hui9 noĩs origies tradat. ¶Sũ. ge. p̃stãtissime. ¶Pomona. dea fuit pomoꝝ. vñ etiã fuit Pomona vocata. ¶Lat. int Hamadryades. hamadryades sũt q̃dã nymphe: q̃ vna cũ ar- *Ascanius.* *Reges Albani.* *Alba longa.* *Auentinus.* *Hamadryades.*

boribus

Naph.

... boreb⁹ & oriunt & occidũt. Unde etiã nomẽ sum pserũt. αμα nãqz simul: Δρυς Δρυος õr querc⁹. ¶ Solerti⁹. diligẽti⁹. ¶ Un re. no. Pomona em a poma nomẽ est ɔsecuta. Poma ꝟo dicunt oẽs fructus quicũqz ex arboribus nati esui stat apti/siue molli/siue duriore cortice tecti: ꝗuis Macro. atqz

decor⁹ ero. Inde Vertũnalia dicta sũt: q̃ mẽse octobri in honorẽ Vertũni celebrabant. teste Varrone. Vertũnus aũt Rome in vico Thurario sacellũ habuit: vt Pedian⁹/Porphyrioqz scribũt. ¶ Neqz erat felicior illis. nam eum quoqz Pomona aspernabatur. ¶ Duri messoris. asperi/ac laborum pa-

Nec fuit arbor el studiosior altera fetus:
Unde tenet nomen. non syluas illa/nec amnes/
Rus amat: & ramos felicia poma ferentes.
Nec iaculo grauis est: sed adunca dextera falce:
Qua modo luxuriem premit/& spatiantia passim
Brachia compescit. fissa modo cortice/lignum
Inserit: & succos alieno prestat alumno.
Nec sentire sitim patitur: bibuleqz recuruas
Radicis fibras labentibus irrigat vndis.
Hic amor/hoc studiũ. Venerẽ q̃z nulla cupido est.
Vim tamen agrestum metuens pomaria claudit
Intus: & accessus prohibet/refugitqz viriles.
Quid non & Satyri saltatibus apta iuuentus
Fecere? & pinu precincti cornua Panes?
Silenusqz suis semper iuuenilior annis?
Quiqz Deus fures/vel falce/vel inguine terret?
Ut potirentur ea? sed enim superabat amando

¶ Vertumnus in anum.
Vertumnus varias potuit qui sumere formas
Pomonam presit: cum simularet anum.

Hos quoqz Vertumnus. neqz erat felicior illis.
O quoties habitu duri messoris aristas
Corbe tulit: veriqz fuit messoris imago.
Tempora sepe gerens feno religata recenti/
Desectum poterat gramen versare videri.
Sepe manu stimulos rigida portabat: vt illum
Iurasses fessos modo disiunxisse iuuencos.
Falce data/frondator erat: vitisqz putator.
Induerat scalas: lecturum poma putares.
Miles erat gladio. piscator arundine sumpta.
Deniqz per multas aditum sibi sepe figuras
Repperit: vt caperet spectate gaudia forme.
Ille etiam picta redimitus tempora mitra
Innitens baculo/positis per tempora canis
Assimulauit anum: cultosqz intrauit in hortos:
Pomaqz mirata est: tantoqz peritior (inquit)
Omnib⁹ es nymphis/quas cõtinet Albula ripis.
Salue virginei flos intemerate pudoris:
Paucaqz laudat e dedit oscula: qualia nunquam
Vera dedisset anus: glebaqz incurua resedit
Suspiciens pandos autumni pondere ramos.
Ulmus erat contra speciosa nitentibus vuis:
Quam socia postquam pariter cum vite probauit:
At si staret (ait) celebs sine palmite truncus/
Nil preter frondes/quare peteretur/haberet.

Poma.

Serut⁹ poma a nucib⁹ distinguentes scribãt nuces generaliter vocari: q̃ duriore cortice tegantur. Poma ꝟo que molliore. Sed pomũ gñale nomẽ est oim fructuũ/q̃cũqz ex arborib⁹ nascuntur/cũ ex aliorũ scriptorũ/tũ ex Ouidij verbis apte colligi põt. ¶ Non syluas illa: Pomona inqt nõ amat syluas vt venere/nõ amnes vt piscatũ eat. ¶ Felicia poma: dulcia/ nõ amara/& aspera. ¶ Nec iaculo grauis est: nec dextra Pomone inqt iaculũ gestat/sz falcem/qua luxuriantes ramos recidat. ¶ Luxuriẽ. luxuriãtes ramos. ¶ Premit. recidit ¶ Bra. ramos ¶ Cõpescit. cohibet. ¶ Lignũ. surculũ alterius arboris. ¶ Alie. aiũ. surculo ex alia arbore in aliã trãslato. ¶ Fibr. tenuiores: subtiliores&qz radices. ¶ Vim agr. violentiã rusticorũ. ¶ Poma. pomaria loca arborib⁹ frugiferis ɔsita dicitur/ atqz pomorũ repositoria. ¶ Satyri. dij sunt siluestres magnopere saltu gaudẽtes. ¶ Panes. Dij sũt pastorũ cornuti. ¶ Silenusqz suis. Silen⁹ Bacchi fuit nutrici⁹ voluptati marie dedit⁹. Satyri autẽ senes (vt scribit Paula.) Silent vocant. ¶ Quiqz de⁹ ꝑiphrasis est Priapi. ¶ Hos qqz Vert. Vertũn⁹ de⁹ est dñs vertẽdarũ rerũ: hoc est vẽdẽdarũ atqz emẽdarũ: a vertẽdo dict⁹: q sei variaß vterẽt formas vt ipse de se apud Proper. narrat. Opportuna mea est cũctis natura figuris: In q̃cũqz voles ꝟte decor⁹

Fibre.

Pomaria

Satyri.

Panes.

Silenus.

Vertũnalia.

Messor.

tientia. Messor autem est qui frumenta metit/ac secat. ¶ Desectum gramen. Periphrasis est feni/per quod significat Vertumnum senisece figuram aliquando suscepisse. Varias autem Vertũni Metamorphoseis poeta describit. ¶ Sepe manu stimulos. sepenumero inquit bubulcum Vertumnus cõmutabatur: vt Pomona potiri posset. ¶ Frõdator erat. frondator dicitur frondium putator. ¶ Induerat scalas. sumpserat: si aũt coniunctio subaudiatur. ¶ Lecturũ: collecturũ ¶ Redimitus tẽpora: circundata habẽs tẽpora. ¶ Tãtoqz peritior inquit: quanto cultores habes hortos subintelligamus. ¶ Intemerate. inuiolate. ¶ Qualia nunquam. facete hec a poeta inferunt. lasciuioraqz ait fuisse vertũni oscula: q̃ q̃ a vera vetula. vnqz dari potuissent. ¶ Pandos: curuos. ¶ Autumni pondere. hoc est pomis. ¶ Contra. e regione. ¶ Probauit: cõmendauit approbauit. ¶ At si staret ait celebs: hia similitudinib⁹ vult ꝑsuadere Pomone Vertũnus: vt nubat: cum ꝑsertiz a multis petatur. ¶ Celebs: sine coniuge. Vites enĩz sic vlmos amplectuntur: vt vxores viros. Celibes enim dicũtur qui sine cõiuge viuunt: quasi celestem vitam agentes. ¶ Sine palmite/sine vite. Nam palmites vitiũ rami dicuntur vuas ferentes. ¶ Peteretur. expeteretur.

Frõdator

Celibes.

Palmites

¶ Non

RAPH. ¶ Non tangeris. non moueris. ¶ Helene non pluribus esset. Helene pulchritudo notior est quam vt hoc loco sit commemoranda. ¶ Sollicitata. vexata. ¶ Nec que Lapitheia mouit. Hippodamiã dicit: cuius pulchritudine bellũ fuit excitatũ inter Lapithas & Centauros: vt in. xij. copiose narrat. La-

citur superbos/a Rhamnunte Attice vico: vbi maxime colebatur/denominata. ¶ Cuius quidem in Capitolio sacellum est/quia nomine caret Romano. vt Plinius scribit. ¶ Vetustas. senectus: Senes nanque idcirco prudentiores videntur: quia multarum rerum peritiam habent. ¶ Multa sci-

Hec quoque que iuncta est vitis/requiescit in vlmo
Si non iuncta foret: terre acclinata iaceret.
Tu tamen exemplo non tangeris arboris huius
Concubitusque fugis: nec te coniungere curas
Atque vtinam velles. Helene non pluribus esset
Sollicitata procis: nec que Lapitheia mouit
Prelia: nec coniux timidi/aut audacis Vlyssei.
Nunc quoque cum fugias/auerserisque petentes:
Mille viri cupiunt: & semideique/deique/
Et quecunque tenent Albanos numina montes.
Sed tu si sapies: si te bene iungere: anumque
Hanc audire voles: que te plus omnibus illis/
Plusquam credis amo: vulgares reiice tedas.
Vertumnumque tori socium tibi delige: pro quo
Me quoque pignus habe. neque enim sibi notior ille est
Quam mihi. nec toto passim vagus errat in orbe.
Hec loca magna colit. nec vti pars magna procorum/
Quam modo vidit: amat. tu primus/& vltimus illi
Ardor eris: solique suos tibi deuouet annos.
Adde quod est iuuenis: quod naturale decoris
Munus habet: formasque apte fingetur in omnes.
Et quod erit iussus (iubeas licet omnia) fiet.
Quid? quod amatis idem? quid? que tibi poma coluntur:
Primus habet? letaque tenet tua munera dextra.
Sed neque iam fetus desyderat arbore demptos:
Nec quas hortus alit cum succis mitibus herbas:
Nec quicquam nisi te. miserere ardentis: & ipsum/
Quod petit/ore meo presentem crede precari.
Vltoresque Deos/& pectora dura perosam
Idaliam/memoremque time Rhamnusidis iram.
Quoque magis caueas (& enim mihi multa vetustas
Scire dedit) referam tota notissima Cypro
Facta: quibus flecti facile/& mitescere possis.

¶ Anaxarete in saxum.
Iphis amans laqueo rupit sua guttura: cuius
Duritie facta est marmor Anaxarete.

¶ Viderat a veteris generosam sanguine Teucri

Lapithe. pithe autem populi fuerũt Thessalie a Lapitho Periphãtis filio cognominati. ¶ Nec coniunx timidi aut audacis Vlyssei: timidi in pugna: audacis in instruendis insidiis. Penelope vero Vlyssis vxor: formosissima fuisse scribitur: & a quamplurimis procis armata. ¶ Auerseris. aspneris. ¶ Hanc anũ. seipsã ostẽdit eum quadã senili grauitate Vertumnus. ¶ Vulgares tedas. nuptias per synecdochẽ. A

Tede. parte nãque totũ intelligim⁹. Quinque faces nãque ex teda arbore confecte noue nupte pferebãtur. ¶ Procorum quam modo vidit. amatorum: quib⁹ nihil est

Proci. incõstantius. Proci aũt a procando: hoc est a petẽdo di-

Procaces cti: qui mulieres in matrimoniũ petũt. vnde & procaces a nimium petẽdo meretrices dicuntur.

Deuouere. ¶ Deuouet. dedicat. destinat. Sane deuouere hoc loco in bonã accipit partem: a sibi in malã. Vers. Precipue ille pessi deuotal future. ¶ Deco. pulchritudinis. ¶ Fingetur. formabitur/transfigurabitur. ¶ Primus habet. primitie enim frugum Vertũno dicabãtur: vt ipse apud Proper. commemorãs causas cur Vertũnus dicatur ait. Seu quia vertẽtis fructum percipim⁹ anni/Vertũni rursus credidit esse sacrũ. Prima mihi variat liuentibus vua racemis: Et coma lactẽti spicea fruge tumet. Hic dulces cerasos/hic autũnalia pruna Cernis/& estiuo mora rubere die. Insitor hic soluit pomosa vota corona/Cum pirus inuito stipite mala tulit. ¶ Cum succis mitibus. dulcibus/suauibus. ¶ Miserere ardentis. ardenter te amantis.

Idalia. ¶ Idaliam. Venerẽ Idalio Cypri nemore dictã.

Rhãnusia ¶ Rhamnusidis iram. Rhamnusia que & Rhamnusis dicitur/pro Nemesi ponitur: que dea vlciscitur

re dedit. multarum rerum peritiam mihi tribuit. Est enim verbum pro nomine positum / quale est illud dictũ Persij. Scire tuum nihil est.

¶ Fabule decimeseptime Libri quatuordecimi Argumentum.

LACT. ¶ Viderat a veteris &c. In insula Cypro Anaxarete fuit ex progenie Teucri Salamina: que forma ceteras gentes eiusdem ciuitatis supergressa est: Sed vt pulchritudo eminẽs fuit. ita propter aspernationem virorum abominãda omnibus. Quam cum Iphis eiusdẽ ciuitatis amore diligeret: neque aditum ad eam haberet/dolens quod in tam grauem sortẽ incidisset: ne diutius doleret ad extremum noctu clausas fores puelle suspẽdio se liberauit. Cui/cum fun⁹ pro dignitate fortune/per publicum maxima frequẽtia duceretur: & patiẽtissime ex superiori parte domus prospiceret: ob nimiam crudelitatem/animique duritiam in vestigio sui a Venere saxo durata est: ita vt apud Salaminios spes eius prospicientis Veneris nomen acceperit. Dehinc Vertumn⁹ rediens in suam speciem Pomona potitus est.

RAPH. Iphis Anaxaretes ¶ Viderat a veterio. Iphis Cyprius Anaxaretes puelle amore captus/cum nullis precibus ea posset potiri/vitam finire decreuit. Ad ianuam igitur amate cum se suspendisset/maximo merore matrem affecit. Cum eius funus efferretur/Anaxarete ad fenestrã accedens/vt inde exequias spreti iuuenis spectaret/in saxum fuit commutata. ¶ Veteris Teucri. de Teucro Telamonis filio intelligimus: qui propter mortem Aiacis a patre domo pulsus Salamina in Cypro condidit.

¶ Miserum

Iphis Anaxaretem humili de stirpe creatus.
Viderat: et totis perceperat ossibus ignes:
Luctatusqz diu/postq̃ ratione furorem
Vincere non potuit: supplex ad limina venit.
Et modo nutrici miserum confessus amorem/
Ne sibi dura foret: per spes orauit alumne.
Et modo de multis alicui blanditus amicis
Sollicita petijt perpensum voce fauorem.
Sepe ferenda dedit blandis sua verba tabellis.
Interdum madidas lachrymarum rore coronas
Postibus intendit: posuitqz in limine duro
Molle latus: tristisqz/fere conuitia fecit.
Seuior illis freto surgente/cadentibus Austris/
Durior et ferro: quod Noricus excoquit ignis:
Et saxo/quod adhuc viuum radice tenetur.
Spernit: et irridet: factisqz immitibus addit
Verba superba ferox: et spe quoqz fraudat amantē
Non tulit impatiens longi tormenta doloris
Iphis: et ante fores hec verba nouissima dixit.
Vincis Anaxarete: neqz erunt tibi tedia tandem
Vlla ferenda mei. letos molire triumphos:
Et Peana voca: nitidaqz incingere lauro.
Vincis enim: moriorqz libens. age ferrea gaude.
Certe aliquid laudare mei cogeris: eritqz
Quo tibi sim gratus: meritumqz fatebere nostrũ.
Non tamen ante tui curam excessisse memento:
Quã vitã/geminaqz simul mihi luce carendũ est.
Nec tibi fama mei ventura est nuntia leti.
Ipse ego/ne dubites/adero: presensqz videbor
Corpore vt exanimi crudelia lumina pascas.
Si tamen o Superi mortalia facta videtis.
Este mei memores. nihil vltra lingua precari
Sustinet: et longo facite vt narremur in euo:
Et que dempsistis vite: date tempora fame.
Dixit: et ad postes ornatos sepe coronis
Humentes oculos/et pallida brachia tollens:
Cum foribus laquei religaret vincula summis:
Hec tibi serta placent crudelis/et impia dixit:
Inseruitqz caput. sed tum quoqz versus ad illã est
Atqz onus infelix elisa fauce pependit.
Icta pedum motu trepidantum: et multa timentē
Visa dedisse sonum est: adapertaqz ianua factum
Prodidit. exclamant famuli: frustraqz leuatum
(Nam pater occiderat) referũt ad limina matris
Accipit illa sinu: complexaqz frigida nati
Membra sui: postq̃ miserarum verba parentum
Edidit: et matrum miserarum facta peregit:
Funera ducebat mediam lachrymosa per vrbem:

Naxos. ¶ Viliter amorē. eã enim a qua non amabatur/amabat. ¶ Sollicita voce: pluriq̃ diligẽti oratione. ¶ Perpẽsum fauorē: impẽsum et magnũ/ac diligenter animaduersum. Ea autē omnia describit Ouidius/q̃bus amatores vtũtur: vt puellis amatis potiri possint. ¶ Intendit: alligauit. ¶ Posuitqz in limine duro Molle latus: antithetõ est. Durũ nãqz opponitur molli. Iphin autē sepenumero in limine ianue Anaxaretes iacuisse ait. ¶ Conuitia fecit: maledixit. ¶ Sere que ianuã clausam tenebat. ¶ Seuior illa freto surgente: quod in tempestatem excitatur. ¶ Cadentibus Austris: flare desinentibus. Tunc enim seuissimi sunt. ¶ **Norici.** Noric° ignis: Norici populi sunt Alpini ferro abundãtes. ¶ Qđ adhuc viuũ radice tenet: hoc est quod nondũ e terra est effossum. Saxa enim nondum a sua radice auulsa/et viua dicunt et duriora sũt. ¶ Spernit et irridet Anaxaretē: Iphis humilitatē cõtemnens illius querelas irridet. ¶ Factis immitibus: asperis/crudelibus. Illum nanqz a ianua fortasse depulit. ¶ Et spe quoqz fraudat amantem quod crudele admodum videtur. ¶ Fraudat: priuat. ¶ Et Peana voca: hoc est vocibus letitie vtere/qualib° victori cõpotes gaudia sua exprimere solent: vt alibi Ouidi°. **Pean.** Dicite io Peã/ io Pean dicite peã. Pean hõ hymnus quoqz est in Apollinem/qui a triũphãtib° canebat. ¶ Incingere: coronare liquit viridi lauro id quod triumphãtes solẽt. ¶ Ferrea dura atqz crudelis. ¶ Certe aliqđ mei cogeris laudare: q mihi ipse mortē cõsciui. vt tibi rē gratam facerē. ¶ Curam tui: amorem/quo te prosequor. ¶ Excessisse: a me subauditur. ¶ Gemina luce: et vita mea/et te q̃ mihi altera lux es. ¶ Crudelia lumina: crudeles oculos. ¶ Humentes: lachrymãtes. ¶ Hec tibi serta placẽt: huiusmodi inquit corone tibi sunt grate vt laqueo collum inseram. Hec autem cũ maxima Anaxaretes inuidia dicunt. ¶ Inseruitqz caput laqueo subintelligatur. ¶ Elisa fauce: compressa ceruice. ¶ Icta: percussa ¶ Famuli: Anaxaretes. ¶ Frustraqz leuatum: alleuatũ. Iam enim mortu° erat. ¶ Nam pater Iphidis subaudiatur. est autem parẽthesis. ¶ Funera ducebat. ducendas ac celebrandas exequias curabat. ¶ Lurida: nigra/qualia sunt mortuorũ membra. ¶ Portabat: portanda curabat. ¶ Arsuro feretro: capulo comburendo. Feretruz enim vna cum cadauere comburebatur. ¶ Quam iam Deus vltor agebat quam iam Nemesis superbie vltrix persequebatur. ¶ Tectum: cubiculum. ¶ Init: intrauit. ¶ Vixqz bene impositum lecto: ordo est: Vixqz bene Anaxarete prospexerat Iphin lecto et pheretro impositũ/cũ illius aculi diriguere. ¶ Diriguere oculi: cum subaudiẽdũ/vt intelligat/cũ oculi rigidi sunt facti. ¶ Hesit: affixa ẽ. ¶ Saxũ saxi duricies q̃ paulo aña i pectore illi° erat. ¶ Salamis: q̃ e salamin dr insula ẽ cum vrbe eiusdẽ na- **Salamis**

¶ minis:

RAPH. Venus prospiciens.

Salaminia: vrbs in Cypro a Teucro Telamonis filio edificata. ¶ Veneris prospicientis: Venus prospiciens dicta v[er]o: q[uia] virginu[m] superbiam amatores co[n]temnentium prospiceret atq[ue] puniret. Nymphe aut[em] cu[m] sit vocandi casus sine diphthongo scribatur. ¶ Lentos fast[us]: diuturna superbia[m]. ¶ Sic tibi: optantis e[st] aduerbiu[m] hoc loco illud sic. ¶ In iuuenem: in iuuenilem figura[m]. ¶ Qualis vbi oppositas: quam pulcher eet. ¶ Vertu[m]n[us] anili habitu deposito. aptam similitudine ostendit poeta. ¶ Inq[ue] figura Capra Dei nympha est: sic quide[m] legitur: sed na[m]q[ue] loco illius inq[ue] vt reponatur sensus exposcit. Exponit ei poeta cur vi op[us] non fuerit. Na[m] Pomona forma Vertu[m]ni capta facile ei morem gessit. Ha[n]c vero emendatione[m] nostra[m] inepti quida[m] Scalfornie reprehendunt vt versum perturbante[m]: sic em[m] aiu[n]t Syllaba breuis natura producere tur: q[uo]d si vero hoc et ipsi no[n] viderimus: ac no[n] illud secuti sum[us]: q[uod] non solum a grammaticis: sed a Fabio quoq[ue] Quintiliano precipitur. s[cilicet] literaz sepenumero in metro excludi. Quo quide[m] modo nulla vis carmini affert[ur]. Sed de hoc q[uam] alibi plura. ¶ Et mutua vulnera sensit: na[m] et ipsa Vertumni amore cepit ardere. ¶ Fabule. xviij. decimiquarti libri argumentum.

Vertu[m]n[us].

LACT. ¶ Proximus Ausonias &c. Post Amulij ac Numitoris Albanoz regu[m] interitu[m] Romul[us] vrbis a se co[n]dite cepit imperium. Qui cu[m] aduersus Titum Tatium pro raptu virginum dimicaret: hostis appropinq[ua]uit patrie: quod vt Ven[us] presensit: portis obseratis vna patefacta est Tarpeia virgine p[ro]dente patriam: Venus pro filij incolumitate a nymphis que proxime Jano erant: geminum petijt auxilium. Data ergo venia secundum portam quam Sabini irrupturi erant: recluso fonte: scaturientes aque q[ue] antea latuerant humo sparse presliuo hostem auerterunt: victoriaq[ue] Romulus rebus vrbis composi-

tis iura reddens populo: sicut petierat mater: raptus in celum est: ita vt Quirinus nouo nomine vocaretur.

RAPH. ¶ Proximus Ausonias: ad historia[m] regu[m] albanoz intermissa narratione mutationu[m] Vertu[m]ni redit poeta. Na[m] palatini Amulius et Numitor filij fuerunt: qui cu[m] ea co[n]ditione a patre regnu[m] Albanoz accepissent: vt alternis annis regnare[n]t: Amulius semel occupatum imperiu[m] fratri reddere nu[n]q[uam] animu[m] inducere potuit: s[ed] Romulus et Rem[us] ex filia Numitoris a marte compressa nati/ et Amuliu[m] interfecerunt/ et regno suo restituerunt. Ipsi v[er]o vrbem Roma[m] edificarunt/ vbi cu[m] Romulus consilia co[n]posuisset iamq[ue] senior esset effectus Martis precib[us] in deoz numeru[m] fuit tra[n]slatus. ¶ Iniusti Amuli: fratrem enim contra ius et fas regno fraudauit. ¶ Festis Pallilibus: Pallilia festa era[n]t/ q[ue] in honorem Palis pastoz Dee celebrabant: q[ui]bus Roma a Romulo et Remo co[n]dita fuisse dicit[ur]: qui dies a p[ro]fectis Romanis maxime celebrabant. ¶ Tatius patresq[ue] Sabini. Bella gerunt: p[ro]pter raptu[m] Sabinaz. Nota e[st] aut[em] historia. ¶ Arcisq[ue] via Tarpeia reclusa: Ordo est et sensus: Et Tarpeia virgo exuit atq[ue] deposuit aiam pena digna[m] armis et scutis in ea[m] congestis post reclusam et apertam arcis via[m]. Notior est aut[em] hec historia q[uam] vt hoc loco sit plurib[us] repetenda. Tarpeius aute[m] mons est/ q[ui] postea Capitolin[us] fuit dictus. In bello aute[m] Sabino Tarpeia Tarpeij/ q[ui] arci p[re]si debat/ filia/ Sabinoz ornamentis/ q[ue] in sinistra gestabant capta/ hostib[us] p[ro]didit arce[m]: q[ui] cu[m] pacti essent se daturos id q[uo]d in sinistra gestaba[n]t in ea[m] scuta co[n]iecerunt/ quo et fide[m] data[m] seruare[n]t et p[ro]ditrice[m] vlciscerent. ¶ Sati Curib[us] Sabini. Na[m] Cures Sabinorum vrbs est. ¶ Ore p[re]munt voces: silent. ¶ Et corpora victa sopore: Romanos somno oppressos. ¶ Iliades: Romulus Ilie filius.

RAPH. Pallilia. Tarpei[us]. Tarpeia. Cures. Iliades.

Luridaq[ue] arsuro portabat membra feretro.
Forte vie vicina domus: qua flebilis ibat
Pompa fuit: duraeq[ue] sonus plangoris ad aures
Venit Anaxaretes: quam iam deus vltor agebat.
Mota tamen: videamus (ait) miserabile funus:
Et patulis iniit tectum sublime fenestris.
Vixq[ue] bene impositum lecto prospexerat Iphin.
Diriguere oculi: calidusq[ue] in corpore sanguis
Inducto pallore fugit: conataq[ue] retro
Ferre pedes: hesit conata auertere vultus:
Hoc quoq[ue] non potuit: paulatimq[ue] occupat art[us]:
Quod fuit in duro iampridem pectore saxum.
Neue ea ficta putes: domine sub imagine signum
Seruat adhuc salamis: Veneris quoq[ue] no[m]i[n]e te[m]plu[m]
Prospicientis habet: quoru[m] memores: o mea lentos
Pone (precor) fastus: et amanti iungere nymphe.
Sic tibi nec vernum nascentia frigus adurat
Poma: nec excutiant rapidi florentia venti.
Hec vbi nequidquam formas deus aptus in o[mn]es
Edidit in iuuenem rediit: et anilia demit
Instrumenta sibi: talisq[ue] apparuit illi:
Qualis vbi oppositas nitidissima solis imago
Euicit nubes: nullaq[ue] obstante reluxit.
Vimq[ue] parat: sed vi non est opus. inq[ue] figura
Capta dei nympha est: et mutua vulnera sensit.
¶ Proximus ausonias iniusti miles Amuli
Rexit opes: Numitorq[ue] senex amissa nepotum
Munere regna capit. festisq[ue] Pallilibus vrbis
Menia conduntur. Tatius: patresq[ue] Sabini
Bella gerunt: arcisq[ue] via Tarpeia reclusa
Dignam animam pena congestis exuit armis.
Inde sati Curibus tacitorum more luporum
Ore premunt voces et corpora victa sopore
Inuadunt portasq[ue] petunt: quas obiice firmo
Clauserat Iliades: vnam tamen ipsa reclusit
Nec strepitum verso Saturnia cardine fecit.
Sola Venus porte cecidisse repagula sensit:

¶ Iana

Et clausura fuit: nisi q̄ rescindere nunquam

¶ Aque frigide in calidas.
Si fit in auxilium Romani calida triumphi
Frigida aqua: hoc maius spectat ad imperium.

Dijs licet acta deum. Jano loca iuncta tenebant
Naiades Ausonie gelido rorantia fonte.
Has rogat auxilium. nec nymphe iusta petentem
Sustinere deam: venasq̄ / & flumina fontis
Elicuere sui: nondum tamen in via Jani
Ora patentis erant: nec iter precluserat vnda.
Lurida supponunt fecundo sulfura fonti:
Incenduntq̄ cauas fumante bitumine venas
Viribus his aliisq̄ vapor penetrauit ad ima
Fontis & Alpino modo que certare rigori
Audebatis aque: non ceditis ignibus ipsis.
Flammifera gemini fumant aspergine postes:
Portaq̄ nequidquam rigidis promissa Sabinis /
Fonte fuit prestructa nouo: dum Martius arma
Indueret miles. que postquam Romulus vltro
Obtulit: & strata est tellu Romana Sabinis
Corporibus / strata estq̄ suis: generiq̄ cruorem
Sanguine cum soceri permiscuit impius ensis.
Pace tamen sisti bellum: nec in vltima ferro
Decertare placet: Tatiumq̄ accedere regno.
Occiderat Tatius: populisq̄ equata duobus
Romule iura dabas. posita cum casside Mauors
Talibus affatur / Diuumq̄ / hominumq̄ parētem
Tempus adest genitor (quā fundamine magno
Res Romana valet: & presidet pendet ab vno)
Premia iam promissa mihi: dignoq̄ nepoti
Solueret: & ablatum terris imponere celo.
Tu mihi concilio quondam presente Deorum:
(Nā memoro / memoriq̄ animo pia v̄ba notaui)
Unus erit: quem tu tolles in sydera celi:
Dixisti. rata sit verborum summa tuorum.

¶ Romulus in deum.
Romule Mars genuit: te Romule ad ethera Mauors
Extulit: & dictus templa Quirinus habes.

Annuit omnipotens: & nubibus aera cecis
Occuluit: tonitruq̄ / & fulgure terruit orbem.
Que sibi promisse sensit data signa rapine:
Innixusq̄ haste pressos temone cruento
Impauidus conscendit equos Gradiuus: & ictu
Verberis increpuit: pronumq̄ per aera lapsus
Constitit in summo nemorosi colle Palati:
Reddentemq̄ suo non regia iura Quiriti
Abstulit Iliaden: corpus mortale per auras
Dilapsum tenues: vt lata plumbea funda

RAPN. ☞ ¶ Jano loca iuncta tenebāt. templi Jani. Describit autē poeta mutationē aquarū frigidarū in calidas. Naz in ipso prelio cū fugerēt Romani p̄cibus Romuli aq̄ calide scaturire ceperūt / quibus Sabini p̄hibiti sunt vlterius Romanos p̄sequi. Poeta vero p̄cibus Veneris id factū fuisse ait. ¶ Jani patētis. aperti.
Jani templum. Nam Jani templū significabat vrbem bello implicitā eē. clausum vero pace gaudere. ¶ Lurida sul. q̄ luridum colorem & pallidū efficiūt. ¶ Fumāte bitumine. ardente.
Bitumen. Bitumē vero gen⁹ est picis facillime ignes p̄hēd̄ēs. ¶ Cer. alpin. cōtēdere cū Alpiū frigore / q̄d est vehemētissimū.
Certare. Est aūt constructio Greca. certo nanq̄ tecū non tibi latine dicim⁹. ¶ Rigidis Sabinis. seueris. ¶ Prestructa. obstructa: obturata. ¶ Martius miles. Romanus a Marte nāq̄ per Romulum originem ducūt Romāi ¶ Strata est. coop'ta fuit. ¶ Generiq̄ cruorē. Romani enim Sabinorum filias vxores acceperūt. ¶ Pace tamē sisti bellū. interuētu Sabinarum bellū illud fuisse sublatū notius est: q̄ vt sit exponendum. ¶ Tatiumq̄ accedere regno. nā inter reliquas pacis cōditiones hoc etiā placuit / vt Tatius vna cū Romulo equa potestate / paribusq̄ honorib⁹ regnaret. ¶ Occiderat Tatius: de morte Tatij: q̄ annis quinq̄ cum Romulo imperauit / & Titus Liuius / et Dionysi⁹ Halycarnaseus copiose scribunt: Lauinij fuit interfect⁹ a primis legatorū: qui ad res repetādas missi nō solū sua a Tatio nō impetrarant / sed a Sabinis quibusdam inuito Romulo cōtra ius & fas perempti fuerāt. ¶ Equata. equalia facta. ¶ Tēpus adest soluere. figura est greca. Nam soluēdi in soluta oratione diceret. ¶ Fūdamine magno. firmo fūdamento. ¶ Res Romana. imperiū Romanū ¶ Et p̄side pendet ab vno. & vnius p̄sidis & regis nutu regit̄ atq̄ gubernat̄. ¶ Dignoq̄ ne. Romulo. ¶ Imponere celo. in numerū deoꝝ referre. ¶ Naz memoro. in memoria habeo. Alias memorare significat narrar̄: est aūt parēthesis. ordo nāq̄ est. Tu mihi quondā: & olim dixisti concilio deorū p̄sente. vn⁹ erit Romul⁹: quem tu o Mars tolles: & extolles i sydera celi. Memorare.
¶ Et nu. a. c. hoc ex historiis sūptū est. Nam Romulus (vt narrat Tit. Liui⁹) cum ad exercitū recensendū concionē in campo ad Capre paludem haberet: subito coorta tempestas cum magno fragore tonitribusq̄ tā dēso regē operuit nimbo: vt cōspectū ei⁹ cōcioni abstulerit: nec deinde in terris Romul⁹ fuit visus. credit⁹ ē aūt a patrib⁹ p̄pter morum asperitatē fuisse discerpt⁹: sed plebi p̄suaserūt ip̄m in sydera fuisse trāslatū. ¶ Promis. ra. rapiēdi Romuli e terris in celū ¶ Sēsit. cognouit. ¶ Verb. flagelli quo equi verberant̄. ¶ Ne. pal. nemorib⁹ obsiti. palatiū aūt vn⁹ est ex collib⁹ romanis imperatoꝝ sede clarissimus: q̄d nūc vulg⁹ palatiū maius vocat. ¶ Nō re. iu. regi ñ cōuenientia. de litib⁹ ei⁹ q̄uatoꝝ iudicabat. ¶ Suo Quiriti. suis Romanis. Palatium.
☞ ¶ In-

Missa solet medio glans intabescere celo.
Pulchra subit facies/ꝛ puluinaribus altis
Dignior est:q̄ sit trabeati forma Quirini.

Hersilia in deam.
Colle Quirinali dum crinis abisset in auras
Nunc Ora que excepit Romulus Hercillam.

Flebat vt amissum coniunx:cum regia Juno
Irin ad Hersiliam descendere limite curuo
Imperat:ꝛ vacue sua sic mandata referre.
O.ꝛ de Latio.o ꝛ de gente Sabina
Precipuum matrona decus/dignissima tanti
Ante fuisse viri coniunx:nunc esse Quirini.
Siste tuos fletus:ꝛ sit tibi curavidendi
Coniugis est:duce me lucum pete/colle Quirino
Quiviret:ꝛ templum Romani regis obumbrat.
Paret:ꝛ in terram pictos delapsa per arcus/
Heripsiliam iussis com pellat vocibus Iris.
Illa verecundo vix tollens lumina vultu:
O dea (nāq; mihi:nec que sis dicere promptū est:
Et liquet esse Deam) duc o duc inquit/ꝛ offer
Coniugis ora mihi:quem si modo posse videre
Fata semel dederint:celum accepisse videbor
Nec mora.Romuleos cum virgine Thaumantea
Ingreditur colles.ibi sydus ab ethere lapsum
Decidit in terras:a cuius lumine flagrans
Hersilie crinis cum sydere cessit in auras.
Hanc manibus notis Romane conditor vrbis
Excipit:ꝛ priscum pariter cum corpore nomen
Mutat:Orāq; vocat:q̄ nūc dea iūcta Quirino est.

RAPH. Intabescere: liquescere/atq; consumi. Et puluinaribus altis.sedib⁹ atq; altarib⁹ excelsis. Puluinaria nāq; le eti dicunt/q̄ i deoꝝ tēplis sternebant. Trabea. trabea induti.nā ꝛ Romulus dū viueret trabea veste vtebatur. Trabeatū sūt genera sūt tria:vt scribit Sueto.in li. de genere vestiū Unū qd̄ diis sacrat/qd̄ totū est purpureū. Alterū est regū qd̄ quidam est purpureū/sed albo infectū. Tertiū est augurale de purpura ꝛ corola mixtū.

Pulvinaria.

Trabeatoria gn̄a.

Fabule.xix.libri.xiiij.Argumētum.

LACT. Flebat vt amissum ꝛc. Hersilia cōiunx Romuli cū fleret amissum ꝯiugē a Junone ei post datam immortalitatē Ora Quirini nūcupata est:quoꝝ templa a pp̄lo Romano in colle Quirinali ꝯstituta sunt.

RAPH. Limite curuo.arcū dicit p q̄ē Iris decurrere d3. Hersilie sūt Romuli vxoria Metamorphosim exponit poeta.naz ꝛ ipsa in deā noie Orā fuit ꝯuersa. Nūc esse Quirt.qui i deoꝝ numerum translatus est. Siste tuos flet⁹. hoc est tuis fletib⁹ finē impone. Pete lucū.vade ad lucum. Colle Quirino.qui a Quirino Quirinalis fuit cognominatus. Romani regis.Romuli qui post mortem Quirin⁹ fuit appellat⁹. Per arc⁹ pictos.p arc⁹ variis colorib⁹ distinctos. Et liquet.ꝯstat. Offer.ostende. Ora.faciem.figuram. Celū accepisse videbor.felix mihi esse videbor. Cū virgi.Thaumentea.cum Iride Thaumātis filia. Romule.colles. Quirinalē collem. Cessit.recessit. In auras.in aerem. Notis.amicis. Romane conditor vrbis.Romulus. Et priscū pariter.nam corp⁹ ex mortali effectū est imortale/ꝛ p Hersilia Ora fuit cognominata. Que nūc dea iūcta Quirino est.nā Ora in tēplo Romuli colebat.

Collis Quirinalis.

LACT. ¶Fabule prime.xv.libri argumentum.
¶Queritur interea ⁊c. Micylus Alemanis filius
peream Argis cū quieti se dedisset. Hercules visus est: q eū moneret: vt patriā relinqret: ⁊ fm Esarē amnē cōsederet. Qui cū facere extimesceret: q lex vetaret deserere patriā: ⁊ i aliā ciuitatē trāsire. Rursus admonit⁹ est. Metuens itaq penates suos destituit: ideoq in iudiciū publicū est deuocat⁹: ⁊ cū parte p se ⁊ ppli parte aduersus se haberet: iudicaturis calculi albi: ac nigri dati sunt: vt atri dānarēt: cādidi absoluerēt. Micylus ita ymens periculū capitis. Herculē inuocauit: vt laborāti sibi q ti⁹ iussis obtemperasset, ferret auxiliū: cui⁹ preces nō incassū abierūt. Nā cū calculi more patrie i vrna effusi deducti essent: oēs apparuerūt in colorē album conuersi. Quāobrē ille metu liberat⁹ p Jouē pelagus nauigās cū in Italiā venisset: ⁊ Esarē amnē attigisset: sicut preceptum erat vrbē cōstituit, eāq a prinio tumulo cui Tares Neptuni filius subtectus erat. Tarentū nominauit.

Numa Pōpilius.

¶P. Ouidij Nasonis Metamorphoseos Liber.xv.

Queritur interea: qs tāte pōdera molis
Sustineat: tātoq qat succedere reg
Destineat iperio clarū pnuntia ver
Fama. Numam. non ille satis co
gnosse Sabine
Gentis habet ritus: animo maiora capaci
Concipit: ⁊ que sit rerum natura requirit.
Huius amor cure/patria/Curibu sq relictis.

¶Crotonis conditor.

Condidit herculeo iussu tecta sita Crotonis
Hospitis vt staret nomen: Alemonides.

Fecit: vt Herculei penetraret ad hospitis vrbem.
Grata quis italicis auctor posuisset in oris
Menia querenti: sic e senioribus vnus
Retulit indigenis/veteris non inscius eui.
Diues ab Occeano bobus Joue natus Hiberis
Littora felici tenuisse Lacinia cursu
Fertur: ⁊ armento teneras errante per herbas
Ipse domū magni/nec inhospita tecta Crotonis
Intrasse: ⁊ requie longum releuasse laborem.
Atq ita discedens auo dixisse: nepotum
Hic locus vrbis erit: promissaq vera fuerunt.
Nam fuit Argolico generatus Alemone quidam
Micylus: illius dijs acceptissimus eui.
Hunc super incūbens pressum grauitate soporis
Claniger alloquitur lapidosas Esaris vndas
I pete diuersi: patrias age desere sedes.
Et nisi paruerit/multa ac metuenda minatur.
Postea discedunt pariter/somnusq/Deusq.

¶Raphaelis Regij in quintūdecimū Metamorphoseos Ouidij librū enarrationes.

Queritur interea. Quandoquidem & librum libro: et Metamorphosim Metamorphosi coniungat poeta / eorum sequitur opinionem / qui sentiunt Numam Pompilium in magnam Greciam iuisse: vt Pythagorici dogmatis instrueretur. Quāquidem opinionem Liuius compluribus refellit argumentis sed hoc potissimum q Pythagoras tempore Numeno fuit ¶Tante molis: tanti imperij per trāslationē. ¶Tāto regi: quāt⁹ fuit Romulus. ¶Clarum Numam: nobilem/sua iustitia/atq integritate notum. Numa enim Pompilius Curibus in Sabinis ortus vir inclyta iustitia ⁊ religione: consultissimusq: vt in illa quisq etate esse poterat: omnis diuini atq humani iuris: visus est senatui populoq Romano dignus: qui Romulo in regno succederet. ¶Ritus: mores. ¶Requirit: inquirit: scrutatur. ¶Huius amor cure: cupiditas perdiscende rerum Nature. ¶Curibusq. Cures
(vt Strabo

Numa Pōpilius. Cures.

(vt Strabo narrat) opulentissima fuit Sabinorum vrbs: ex qua euocati sunt. T. Tatius ⁊ Numa Pompilius reges: vnde Romani Quirites fuere cognominati. Sic enim ab ijs appellantur: qui conciones ad populum habent. ¶Penetraret: cū difficultate iret. Per varios nanq populos illum transire oportuit. ¶Herculei hospitis. Crotonis. Nā Croton redeuntez ex Hispania Herculem cum Geryonis armentis hospitio suscepit: a q etiam didicit futurum tempus: qua illic ciuitas insignis nomine illius conderetur: quod ⁊ verum fuit. Nam Micylus quidem Alemonis fili⁹ in somnis ab Hercule est admonitus: vt patria relicta (Argolicus nanq erat) se se cōferret ad Esarī fluuij hostia: vbi q vrbem edificaret. Is cum sarcinulas colligere cepisset: reus est factus: qd contra leges cōmigrare vellet. Mors enim illi proposita erat: qui patriam deserere tentasset. Cum vero ferenda sententia foret: et aut suffragijs nigris condēnandus aut albis absoluendus: sibi timens Herculem/cui paruerat / rogauit: vt sibi auxilio esset. Statiq calculi omnes ex nigris facti sunt albi. Quare absolut⁹ Micylus in loco sibi ab Hercule monstrato vrbem edificauit: quā de nomine Crotonis ibi sepulti: Crotonem appellauit. ¶Non inscius eui veteris: priscarum historiarum peritus. ¶Joue natus: Hercules. ¶Bobus Hiberis: Hispanis / Geryone interfecto ab actis. Hiberia nanq est Hispania ab Hibero fluuio cognominata. ¶Littora: Lacinia. Lacinium promontorium est Italie inter Adriaticum mare ⁊ Ionium a Lacinio latrone quem Hercules interfecit dictum: in eo templum fuit Junonis Lacinie: vnde Vergilius. Atollit se diua Lacinia contra. ¶Longum laborem: longi itineris defatigationem. ¶Acceptissimus: gratissimus. ¶Hunc superincumbens anastrophe est. Illa nanq prepositio super: que preponi deberet: postponitur. ¶Pressum grauitate soporis: hoc est graui somno oppressum. ¶Claniger: Hercules. ¶Esaris diuersi: remoti: longe moti. Est enim fluuius Calabrie iuxta Crotonem labens. ¶I pete: ad petendū ⁊ querendum vade.

Quirites. Croton. Micylus. Hiberis. Lacinium. Eser.

RAPH. ℭ Recētia visa: noua insōnia. ℭ Pugnat: dissidet. ℭ Dēsissima: obscurissima. ℭ Caput sydereū: syderib⁹ ornatū. ℭ Uisus adesse: hec particula est est subaudiēda. ℭ Idē De⁹: Hercules. ℭ Patriū penetrale: paternū domiciliū. ℭ Agit re⁹: accusat. Peragere autē reū dānare est. ℭ Spretarū legū: gia vrbs est calabrie ab Japyge heroe dicta. ℭ Fatalia ora: hostia fatis ⁊ iussu Herculis q̄sita. ℭ Tumulū: sepulchrū. ℭ Iussa terra: ad Hercule. ℭ Et nomē tumulati traxit in vrbē: nam Croton a crotone heroe fuit dicta: vnde Crotoniate declinant. Est ⁊ alia vrbs eodē nomine Thuscie: olim Metropolis.

Agere reū. Peragere reum.

Japygia. Croton. Crotoniate.

Surgit Alemonides: tacitaq̧ recentia mente
Uisa refert: pugnatq̧ diu sententia secum.
Numen abire iubet. prohibent discedere leges:
Penaq̧ mors posita est patriam mutare volenti
Candidus Oceano nitidū caput abdiderat Sol:
Et caput extulerat densissima sydereum nox.
Uisus adesse idem Deus est: eademq̧ monere:
Et nisi paruerit/ plura: ⁊ grauiora minari.
Pertimuit: patriumq̧ simul transferre parabat
In sedes penetrale nouas. fit murmur in vrbe:
Spretarumq̧ agitur legum reus. vtq̧ peracta est
Causa prior: crimenq̧ patet sine teste probatum:
Squallidus ad superos tendēs reus ora: manusq̧
O cuius celum bis sex fecere labores:
Fer p̄cor (inquit) opē. nā tu mihi criminis auctor

ℭ Lapilli nigri in candidos.

Mycile cum nigris dānauerat vrna lapillis
Cur vtuis? fecit clasiger hos niueos.

Mos erat antiquis: niueis: atrisq̧ lapillis:
His damnare reos: illis absoluere culpa.
Tunc quoq̧ sic lata est sententia tristis: ⁊ omnia
Calculus immitem demittitur ater in vrnam.
Que simul effudit numerandos versa lapillos.
Omnibus ē nigro color est mutatus in album:
Candidaq̧ Herculeo sententia numine facta
Soluit Alemonidem. grates agit ille parenti
Amphitryoniade: ventisq̧ fauentibus equor
Nauigat Ionium: Lacedemoniumq̧ Tarētum:
Preterit/ ⁊ Sybarim/ Salentinumq̧ Neethum:
Thurinosq̧ sinus: Temesenq̧/ ⁊ Japygis arua:
Uixq̧ pereratis que spectant littora terris:
Inuenit Esarei fatalia fluminis ora:
Nec procul hinc tumulū/ sub quo sacrata Crotonis
Ossa tegebat humus: iussaq̧ ibi menia terra
Condidit: ⁊ nomen tumulati traxit in vrbem.
ℭ Talia constabat certa primordia fama
Esse loci: positeq̧ Italis in finibus vrbis.

ℭ Pythagoras.

Me numa rex adijt docui penes esaris vndas
Exul eram: exilij causa tyrannis erat.

Uir fuit hic ortu Samius/ sed fugerat vna
Et Samon/ ⁊ dominos/ odioq̧ tyrannidis exul
Sponte erat. isq̧ licet celi regione remotus/
Mente Deos adijt/ ⁊ que natura negabat
Uisibus humanis/ oculis ea pectoris hausit.

cōtēptarū. ℭ Sine teste: ipse nāq̧ confessus est se commigrare decreuisse. ℭ Fecere celū: aperuere: acquisiuere. ℭ Nā tu mihi criminis auctor: nā tu mihi p̄suasisti: vt cōmigrarem. ℭ Lata est sentē. tristis: ab effectu. Cōdēnatus nāq̧ fuerat Micylus. Proprie aūt sētentia a iudicibus ferri dicit̄: q̄uis in exēplarib⁹ fere: Data corrupte legatur ℭ Candida sententia: ad calculos alludit. ℭ Lacedemoniū Tarētū: a Lacedemonijs cōditū. Nā Tarentū vrbs est Calabrie: que ⁊ Taras a grecis appellat̄: a Tara Neptuni filio edificata: a Parthenis vero Lacedemonior̄ duce Phalāto amplificata: vt ⁊ Justinus ⁊ Plutarchus coplose scribunt. ℭ Et sybarim. Sybaris vrbs est: ⁊ fluui⁹ Calabrie. Urbs autem postea Thurion fuit cognominata: que a Crotoniatis fuit capta. ℭ Salētinūq̧ Neethum: Nerethum quidem legitur: sed corrupte: vt ex strabone collegimus: q̄ ait Neethū Salētinor̄ esse fluuium a nauiū Enee cōflagratiōe dictū. Quare hic quoq̧ Neethum legam⁹. Salentini aūt populi sunt a Salētina vrbe dicti. ℭ Thurinosq̧: sinus. Thurij vrbs est Calabrie: que ⁊ Thuria ⁊ Thuriō dicta est a Thuria fonte. Hec pri⁹ Sybaris: nouissime coplesue runt appellate: vnde Thurinus declinatur. ℭ Temesenq̧. Temese vrbs est Calabrie. ℭ Et Japygis arua: Japygia

Ferre sententiam.

Tarentū.

Sybaris.

Neethus.

Salētini.

Thurij.

Temese.

ℭ Fabule sexte .xv. libri argumentū. ℭ Talia constabat ⁊c. Pythagoras Samius tyrannidē fugiens cū patriam reliquisset Italiam venit: ⁊ que didicerat de rerū natura: mūdiq̧ admodum seculi aurei docet ad vsus terre necessarios cūcta prebēte seculo nephas eē animalibus vesci: q̄ essent cōsanguinee sic mortaliū in proximo tēpore: et q̄ corporib⁹ copora trāsfunderet. Post ea paulatim concessum est: vt maleficijs fere dolis interempte occiderētur: ⁊ māsuetarū fetus sues: q̄ fruges satas eruerēt. Itē capti q̄ vitē maturā pcepere assueuissent ne fruct⁹ crescerent. ℭ Primordia pncipia. ℭ Posite: vrb Crotōra. ℭ Uir fuit h ortu Sami⁹: piphrasis ē Pythagore. nā Pythagoras Samius fuit q̄ odio tyrānor̄ prisq̧ relinquēs Crotonē venit. vbi phl̄az pferi cepit: vn̄ et phi Italici fuerūt cognomiati. ℭ Pythagoras aūt p̄m⁹ oim μετεμψυχωσιν, hoc est aiarū de corporib⁹ i corpa trāsitū inuexit: eoq̧ vetuit ne carnib⁹ homines vescerent: q̄ facilior victui assuescerēt: semp̧q̧ ei dos parabiles hērēt. Dicem ⁊ sanitatez corpi ⁊ igenio acumē acquiri alebat. Multas aūt Metamorphoseis ex Pythagoricis dogmatis poeta deseri. ℭ Hic p illic Crotoni: q̄ se cōtulit Numa Pōpili⁹. vt Pythagorā audirer. ℭ Ortu origie. ℭ Et dños. tyrānos. ℭ Mēte: mētis ɔtēplatione. ℭ Deos

LACT.

RAPH.

Pythagoras.

Pythagore sermo.

Pythagore dogma.

Napp. ¶ Deos adijt: celestia ac diuina scrutatus est. ¶ Oculis pectoris: ingenio. ¶ Hausit: percepit/ intellexit. ¶ Vigili cura: diligenti studio. ¶ Dabat: proponebat. ¶ Cetumq; silentum: alludit ad morem Pythagoreorum: quib⁹ ad certũ vsq; tempus (vt Gellius scribit) pro estimato captu solertie silentium indicebatur. ¶ Dictaq; mirantum: verba Pythagoree ob summam grauitatem admirantium. Tanta namq; fuisse auctoritate Pythagoras traditur/ vt discipuli eius si nullam dictorum rationem assignasset maximam adhiberent fidem: rogatiq; alicui⁹ dicti rationem responderent αυτος εφη: hoc est ipse dixit Pythagoram innuentes: existimareq; se dei vocem audire. Pythagoras quidem fuit appellatus/ quod non minus quam Pythius veraloqueret. ¶ Magni primordia mundi: de quibus varie sunt Philosophorum opiniones: vt in primo diximus. ¶ Et rerum causas: in quib⁹ inueniendis maxime philosophi laborant. ¶ Et quid natura: sit rebus subaudiatur. Natura autem ab Aristotele diffinitur esse principium motus & quietis. Hec autem omnia a physicis tractantur. ¶ Quid deus: que nam sit dei diffinitio. Deum autem scribit Plato esse summum bonum: omniumq; bonorum auctorem. ¶ Vnde niues. qua ex causa niues generentur. Vt scribunt physici/ ex pluuia frigore condensata niues generantur. ¶ Que fulminis esset origo: ex collisione nubium fulmen exprimi putatur. ¶ Juppiter an venti: que causa tonitru foret. Alij namq; tonitru esse aiunt aeris vehementem strepitum. Alij autem eum praeter ventorum effracta nube cum maximo impetu coeuntium. ¶ Quid quateret terras: quid faceret terremotus. Ventum autem in subterraneis cauernis reclusum/ neq; exitum habentem in causa terremotum esse dicunt. ¶ Qua sydera lege mearent: alia namq; sydera cum mundo: alia contra mundum meare dicunt. ¶ Et quodcunq; latet: omnia inquit hominibus alioquin incognita docebat Pythagoras. ¶ Arguit: reprehendit/ sed arcuit per contrarium. Ceterum sic rectius legeretur: hoc est/ vetuit. ¶ Parcite mortales: grauissima Pythagore oratio/ qua hominib⁹ dissuadet ne carnib⁹ vescantur. Hec autem de Empedocle/ qui Pythagore dogmata carminib⁹ complex⁹ est/ supra esse videntur: id quod facile ex ijs/ que de Pythagora scribit Gel. percipi potest. Tum pro abusu carnium pythagoras abhorruisse a Diogene scribitur/ vt aree Delij Apollinis genitoris/ quem solum colebat/ frumenta/ hordeum/ ac placentas sine vllo igne posuerit: nec vllam vnq; hostiam cruore/ vt in Delio eum rep. Arist. testatur. ¶ Parcite temerare: nolite violare. ¶ Deducentia: inclinantia. ¶ Tumide: succi plene. ¶ Lacte⁹ humor: periphrasis est lactis. ¶ Molliri: mollia fieri/ et coqui. ¶ Thymi: herba est apib⁹ gratissima thym⁹. ¶ Prodiga tellus: que omnia copiose effundit. ¶ Suggerit: subministrat. ¶ Et pecudes oues. ¶ Armenta: boues. ¶ Ingenium: natura. ¶ Heu quantum scel⁹ est: a turpi dissuadet pythagoras hominib⁹/ ne carnib⁹ vescantur. ¶ In viscera: in ventrem/ & intestina. ¶ Viscera: carnes. ¶ Animantem: hominem. ¶ Ritus Cyclopum: qui carnib⁹ humanis/ crudisq; vescebantur. Dissuadet autem ab inhonesto. Turpe namq; est hominem imitari feras/ & seuos Cyclopum mores. ¶ Male morati: malis morib⁹ praediti. Hec autem cum interrogatione & ironia legenda sunt. ¶ Cui fecim⁹ aurea nomen: figurata est locutio: quam auream appellauim⁹. A felicitate pro auree etatis sumptum est hoc argumentum. ¶ Fetibus arboreis: fructibus arborum. ¶ Fortunata: felix & beata. ¶ Polluit: inquinauit. ¶ Mouere pennas: volauerunt.

Temerare.

Thymus.

Cumq; animo/ & vigili perspexerat omnia cura:
In medium discenda dabat: cetumq; silentum/
Dictaq; mirantum magni primordia mundi/
Et rerum causas/ & quid Natura doceat/
Quid Deus. vnde niues: q̃ fulminis esset origo.
Juppiter: an venti discussa nube tonarent:
Quid quateret terras: qua sydera lege mearent:
Et quodcunq; latet. Primusq; animalia mensis
Arguit imponi. primus quoq; talibus ora
Docta quidem soluit: sed non & credita verbis.
Parcite mortales dapibus temerare nefandis
Corpora. sunt fruges. sunt deducentia ramos
Pendere poma suo: tumideq; in vitibus vue.
Sunt herbe dulces. sunt que mitescere flamma/
Mollirique queant: nec vobis lacteus humor
Eripitur: nec mella Thymi redolentia flore.
Prodiga diuitias: alimentaq; mitia tellus
Suggerit: atq; epulas sine cede: & sanguine prebet.
Carne fere sedant ieiuna: nec tamen omnes.
Quippe equ⁹: & pecudes: armentaq; gramine viuunt.
At quibus ingenium est: mansuetaq; ferumq;
Armenie tigres: iracundiq; leones:
Cumq; lupis: vrsi dapibus cũ sanguine gaudent.
Heu quantum scelus est in viscera: viscera condi:
Congestoq; auidũ pinguescere corpore corpus:
Alteriusq; animantem: animantis viuere leto.
Scilicet in tantis opibus: quas optima matrum
Terra creat: nil te nisi tristia/ mandere seuo
Vulnera dente iuuat: ritusq; referre Cyclopum:
Nec nisi perdideris alium: placare voracis:
Et male morati poteris ieiunia ventris:
At vetus illa etas: cui fecimus Aurea nomen.
Fetibus arboreis: & humus educat herbis:
Fortunata fuit: nec polluit ora cruore.
Tunc & aues tute mouere per aera pennas:
Et lupus impauidus medijs errauit in aruis:
Nec sua crudelitas piscem suspenderat hamo.
Cuncta sine insidijs: nullamq; timentia fraudem:
Plenaq; pacis erant. postq̃ non vtilis auctor
Victibus inuidit: quisquis fuit ille Deorum:

Natura.

Deus.

Vnde niues.

Vnde fulmen.

Vnde tonitrus.

¶ Tute: secure/ sine periculo. Neq; enim tunc illa retia tendebant. ¶ Impauid⁹: intrepid⁹/ sine vllo timore. ¶ Victib⁹: facilitati viuendi. ¶ Quisquis fuit: ignorat namq; quisnam fuerit/ tamen Jouem fuisse scribunt pa⁹ te.

f

RAPH. ☞ poete. ¶ Corporeas dapes: epulas ex corpore & carne confectas. ¶ Fecit iter: aperuit viã. ¶ Sceleri: cedibus/& homicidijs. ¶ Idqz satis fuerat: vt feras interficeremus. ¶ Nostrũqz petẽtia letũ: feras quidẽ nobis pnitiosas interficiẽdas esse ait/ sed earum carnibus nõ esse vescendum. ¶ Inde

te dixi Pythagoram non victimas/sed placentas in deorum sacrificijs obtulisse. Cruentas nãqz hostias Diis offerri vetabat/solamqz aram/que sine sanguine esset adorandam censebat. ¶ Nam placuisse nocet: nisi enim placeret non immolaretur. est aũt parẽthesis. ¶ Et auro: auratis cornib⁹.

a cede ferarũ deuẽtũ est ad cedẽ cicurum: ac mãsuetorũ aialium/& qđ peius est/hoim qz. ¶ Pãdo: curuo. ¶ Eruerit: subruerit/ subuerterit. Sus autẽ Cereri imolari solebat/ vt capr baccho. ¶ Spẽ anni: segetẽ/& frumẽtum. ¶ Morsa: corosa. ¶ Nocuit sua culpa duobus: pcedit Pythagoras Suẽ quidẽ & caprũ merito fuisse iugulatos. Verũ oues & boues nihil prorsus vnqz mali cõmisisse/ ac pot⁹ humano generi maximope pdesse: eoqz nõ esse interficiendos. ¶ Duobus: Sui/& capro. ¶ Nectar: lac suauissimũ. Ex arte autẽ cõmoda/que ex ouib⁹ habent/ amplificat Pythagoras/ quo facili⁹ ab illis occidẽdis homines deterreant. ¶ Tolerare: ad tolerandũ. ¶ Immemor: ingrat⁹. ¶ Demũ: affectui seruit hoc loco demũ/quẽ admodũ & tandem aliqñ. ¶ Ruricolã: bouẽ/quo rura et arua colunt. ¶ Qui trita labore: interpretatio est. idẽ em̃ dicit p diuersa verba. Est autẽ ordo: Qui percussit securi illa colla/qb⁹ toties durũ aruũ scrĩbendo aratrũ renouauerãt. Tũc autẽ renouat aruũ cum aratro pscinditur. ¶ Numẽ supernũ: Iouẽ/ siquidẽ Ioui sacrificãt iuuencũ. ¶ Victima labe carẽs: vitijs ac morbo. In cede vero et imolatione boũ describenda cõmemorat Pythagoras quo facilius ab illis interficiẽdis homines dehortetur. Ad id autẽ alludit poeta/qđ pauloan te dixi

Corporeasqz dapes auidam demersit in aluum:
Fecit iter sceleri: primoqz e cede ferarum
Incaluisse putes maculatum sanguine ferrum
Idqz satis fuerat: nostrumqz petentia letum
Corpora missa neci salua pietate fatemur.
Sed qꝫ danda neci: tam non epulanda fuerunt.
Longius inde nefas abijt: & prima putatur.
Hostia sus meruisse mori: quia semina pando
Eruerit rostro: spemqz interceperit anni.
Vite caper morsa Bacchi mactatus ad aras
Dicitur vltoris: nocuit sua culpa duobus.
Quid meruistis oues placidũ pecus? inqz tuẽdos
Natũ homines/ pleno que fertis in vbere nectar?
Mollia que nobis vestras velamina lanas
Prebetis: vitaqz magis/qꝫ morte iuuatis?
Quid meruere boues? animal sine fraude: doloqz
Innocuum/simplex/natum tolerare labores?
Immemor est demum/nec frugũ munere dignus
Qui potuit curui dempto modo pondere aratri
Ruricolam mactare suum: qui trita labore
Illa/quibus toties durum renouauerat aruum:
Tot dederat messes: percussit colla securi.
Nec satis est qꝫ tale nefas committitur: ipsos
Inscripsere Deos sceleri/numenqz supernum
Cede laboriferi credunt gaudere iuuenci:
Victima labe carens/& prestantissima forma
(Nam placuisse nocet) vittis presignis/& auro/
Sistitur ante aras: auditqz ignara precantem:
Imponiqz sue videt inter cornua fronti/
Quas coluit fruges: percussaqz sanguine cultros
Inficit in liquida preuisos forsitan vnda.
Protinus ereptas viuenti corpore fibras
Inspiciunt: mentesqz Deum scrutantur in illis:
Unde fames homini vetitorũ tanta ciborum est?
Audetis vesci genus o mortale? quod oro
Ne facite: & monitis animos aduertite nostris.
Cumqz boum dabitis cesorum membra palato:
Mandere vos vestros scite: & sentite colonos.
Et quoniã deus ora mouet: sequar ora mouentẽ
Rite Deum: Delphosqz meos/ipsumqz recludam
Ethera: & Auguste referabo oracula mentis
Magna: nec ingenijs inuestigata priorum:
Queqz diu latuere: canam. iuuat ire per alta
Astra: iuuat terris: & inerti sede relicta

VIRG. ☞ ¶ Imponiqz sue: Sacrificãtes frugibus & hordeo sale victimas agere solebant ad qđ illud Vergilius .ij. eneid. Mihi sacra parari: & salse fruges et circũ tpa vitte. Salusti⁹ his vbis tetigit. Et far quod dicitur mola salsa qua & frons victime & foci aspergebantur & cultri. ☞ ¶ Quas coluit fruges: mola nanqz salsa q̃ ex farre & sale constabat: imponebatur victimarũ fronti. ¶ Inspiciunt inde haruspices sunt dicti/ ab harugis/hoc est victimis inspiciẽdis. ¶ Scrutantur: inquirunt. ¶ Vetitorum ciborũ prohibitarũ carnium. ¶ Vesci: carnibus vesci homines proprie dicuntur: quod greci κρεωφαγειν dicunt. ¶ Vestros colonos: nam boues vt colont arua colunt. ¶ Et qm̃ de⁹ ora mouet: Apollinis me hortat vt loqr. ¶ Delphos meos: Apollinis delphici quẽ vnũ colo oracla. ¶ Auguste mentis diuine. Maximam autem excitat attẽtionem/cum polliceatur se de diuinis/ que nulli alij vnqꝫ inuestigata fuerãt: disputaturũ. ¶ Ire per alta astra: inuestigare celestia. RAPH.: Mola salsa. Haruspices. Vesci carnibus.

BERO.: ∷ ¶ Ire p alta ast. Aster stella est vna. Astrũ latine sydus qđ cõstat ex plurib⁹ stellis q̃ aliqđ signũ cõponãt: vt gemini libra & hmõi. dictũ astruz ab ἀστράπτω qđ est fulgeo: Est & astrale qđ ad astra ptinet. vnde astralia fata dicta sunt ab August. li. v. de ciuita. dei.

RAPH.: ☞ ¶ Inerti sede: immobili terra.

☞ ¶ Psal

Raph. ☞ ¶Pallātes.errātes. ¶Despectare.deorsuz a celo spectare. ¶Sortē fa natura atq; conditionē fati. Sed tamen exemplaria sunt: in quibus seriē legi aiaduerti/sicq; videt esse legendū. Nam fatū (vt Stoici diffiniūt) est cōnexa rerū series/p quā mundus administratur.

κωσις. ¶Ipse ego Pan. Euphor. erā: exēplo sui ostēdit Pythagoras aias de corporib⁹ in corpora trāsire. Nā tpe belli Troiani ait se fuisse Euphorbum Pāthi filiū a Menelao interfectū: cui⁹ etiam clypeū cognouit in tēplo Iunonis Argiue locatū. Pythagorici aūt asserūt aiam esse immortalē/idq; exēplo Ethalide pbāt: quē aiūt tpe belli Troiani reuixisse/fuisseq; Euphorbū pāthi filiū. Deide Pyrrhū Cretēsem: postea Eleū quēdā cui⁹ nomē ignorat/tādem Pythagorā ipm. Pythagoras vero vbi mōstrat aias de corporib⁹ i corpora trāsire ait se pmū fuisse Ethalidem Mercurij filium/deinde Euphorbū Troianum postea Mercury filium ex Samia meretrice: tum Pythagoras. Memoriā autem semp retinuisse Mercurij dono/cui⁹ Ethalides fili⁹ fuit ¶Hesit fixa est Nā Euphorb⁹ a Menelao hasta fuit trāsfix⁹. ¶Abāteis Ar. Argos clarissima vrbs est Pelopōnesi/i q̄ Abas regnauit: vn̄ Abātei Argi dicitur. Tāetsi ab aliq̄s legat agris Abanteis. exponatur q; Euboicis. Abantes em̄ populi Euboee fuerūt. ¶Nihil interit. Ex sententia oim phorū hec dixit: q̄ sentiūt q̄dē oia posse resolui i q̄tuor elemēta: vt in materiā pmā: vt sentit Aristo. Sz nimē in nihilū redigi. vn̄ Pers. De nihilo i nihilū nil posse reuerti. ¶Ut no. fa. hac similitudie colligit Pythago. substātiā varias q̄dē suscipe formas/nūq̄ tn̄ interire. ¶Facilis cera. mollis. ¶Sed tamen ipsa eadē est. q̄ ad substātiā/siq̄dē substātia q̄uis varias suscipiat q̄litates z formas: tn̄ nūq̄ ipsa mutat. ¶Ergo ne pietas sit vi. ne igit pietas inq̄t violet/nolite aias e corporib⁹ cū pturbatiōe q̄dā expellere ea īficiēdo. ¶Par. ex. nolite expellere. ¶Co. a. cognatoꝝ vroꝝ aias. ¶Et q̄. ma. fe. e. i pfūdissi̅ flor q̄ōne. Cūcta ēt eē i ptiuo fluxu sit. ¶Q̄ō pf. q̄ pmaneat a mutatiōe q; sit alienū. ¶Uagās. fluxa/mutabilis. ¶Ipsa q̄z assi. exēplo ipse colligit Pythagoras oia esse in ptinuo fluxu.

¶Fabule tertie Argumentū.

Lact. ¶O genus et c. Pythagorā eūdē inducit referētē cūcta rerū tpib⁹ imutari: sicut q̄dē ipse ann⁹ pstat in q̄tuor spēs: verz/estatz/autūni z hyemis: z q̄ nascit. q̄m in initio pdita teneras immutasq; spēs habeāt: deinde res crescēdo robuste etatz nouissime senectz. se q̄z memoria tenere bello Troiano Euphorbū Panthoidē fuisse: z post eaq; a Menelao sit uccis⁹ in bello: aiaz ei⁹ in se esse trāsfusam/clypeūq; eius duz in etates duct⁹ sit: qui vsus esset in bello/in tēplo Iunonis Archiue cognouisset.

Nube vehi: validisq; humeris insistere Atlantis:
Pallantesq; homines passim/ac rationis egentes
Despectare procul: trepidosq;/obitumq; timentes
Sic exhortari: seriemq; euoluere fati.

¶Anime immortalitas.
Effera non animas transire in corpora nostras
Quod de vno in varium corpore corpus eunt.

¶O genus attonitum gelide formidine mortis/
Quid styga: quid tenebras: z noīa vana timetis/
Materiam vatum/falsiq; pericula mundi?
Corpora siue rogus flamma: seu tabe vetustas
Abstulerit: mala posse pati non vlla putetis.
Morte carent anime: semperq; priore relicta
Sede: nouis domibus viuūt/habitantq; recepte.

¶Euphotibus in Pythagoram.
Non mirum est animas transire in corpora nostras
Cum fuerim Euphorbus ego Pythagoras.

Ipse ego (nam memini) Troiani tempore belli
Panthoides Euphorb⁹ eram: cui pectore quondā
Hesit in aduerso grauis hasta minoris Atride.
Cognoui clypeum/leue gestamina nostre/
Nuper Abanteis templo iunonis in Argis.
Omnia mutantur. nihil interit. errat/z illinc
Huc venit: hinc illuc: z quoslibet occupat artus/
Spiritus: eque feris/humana in corpora transit:
Inq; feras noster: nec tempore deperit vllo.
Utq; nouis facilis signatur cera figuris:
Nec manet/vt fuerat: nec formam seruat eandem:
Sed tn̄ ipsa eadem est: animā sic semper eandem
Esse: sed in varias doceo migrare figuras.
Ergo ne pietas sit victa cupidine ventris:
Parcite (vaticinor) cognatas cede nefanda
Exturbare animas: ne sanguine/sanguis alatur.
Et quoniam magno feror equore: ple naq; ventis

¶Tempora in continuo esse motu.
Motibus assiduis velut vnda repellitur vnda
Sic noua traduntur tempora temporibus.

Uela dedi: nihil est toto/quod perstet in orbe.
Cuncta fluunt: omnisq; vagans formatur imago.
Ipsa quoq; assiduo labuntur tempora motu:

Raph. ☞ ¶O ge. at. immortales aias esse Pythagoras ait. variaq; subire corpora ostēdit. Hanc μετεμψυχωσιν. hoc est aie de corpore in corp⁹ cōmigrationē: ab Egyptiis sumptā esse innuit Herod. in Euterpe scribēs. Egyptios primo extitisse: q̄ dicerēt aiaz hois esse immortalē: q̄ mortuo corpore subide in aliud atq; aliud corp⁹: vt quodq; gigneret immigraret: atq; vbi p oia se circūtulisset terrestria marina/volucria: rursus i aliq̄d genitū hois corp⁹ introiret: atq; hūc ab ea introitū fieri itra annorū tria milia. Hāc oronē sumit e grecis/q̄ vsurpauerūt tanq̄ suā: aliq̄ pri⁹: aliq̄ posteri⁹: q̄rū ega noīa sciēs nō duco scribēda. ¶Humeris va. Atlā. q̄ celum sustiere fingit. Pollicet aūt Pythagoras se nona de aioꝝ imortalitate esse ꝯmemoratuꝝ. ¶Materiā vatū. poetarū: q̄ multa de inferis scribūt. q̄a nullos Pythagoras sentit/cuz aie de corporib⁹ in corpora trāseāt. ¶Fal. mū. ficti. ¶Tabe. morbo/corruptiōe. ¶Nō vi. nulla. ¶Morte ca. aie. rō est z causa cur hoies nulla mala patiāt. ¶Nouis do. nouis corporib⁹: hec aūt est Pythagore μετεμψυκωσις.

 ☞ ¶Et iu.

Ethalides.

Non secus: ac flumen: neqꝫ enim cõsistere flumen:
Nec leuis hora potest: sed vt vnda impellit vnda.
Urgeturqꝫ eadem. veniens: vrgetqꝫ priorem:
Tempora sic fugiunt pariter: pariterqꝫ sequunt
Et noua sunt semper: nã qd fuit ante relictum est:
Fitqꝫ qd haud fuerat: momẽtaqꝫ cuncta nouant.
Cernis ⁊ emensas in lucem tendere noctes.
Et iubar hoc nitidum nigre succedere nocti.
Nec color est idem celi: cum lassa quiete
Cuncta iacent media: cumqꝫ albo Lucifer exit
Clarus equo: rursusqꝫ alius: cum preuia lucis
Tradendum Phebo Pallantias inficit orbem.
Ipse Dei clypeus: terra cum tollitur ima:
Mane rubet: terraqꝫ rubet: cum conditur ima.
Candidus in summo est: melior natura: q illic
Etheris est: terreqꝫ procul contagia fugit.
Nec par: aut eadem nocturne forma Diane:
Esse potest vsquam: semperqꝫ hodierna: sequente
Si crescit: minor est: maior: si contrahit orbem.

¶ Quatuor etates cum quatuor anni temporibus:
Uere puer lactans. iuuenisqꝫ potentior estu
Est vir in autumno: fitqꝫ senex hyeme.

Quid? non in species secedere quatuor annum
Aspicis etatis peragentem imitamina nostre?
Nam tener: ⁊ lactens: puerisqꝫ simillimus euo:
Uere nouo est. tunc herba virẽs: ⁊ roboris expers
Turget: ⁊ insolida est: ⁊ spe delectat agrestes.
Omnia tum florent: florumqꝫ coloribus almus
Ludit ager: neqꝫ adhuc virt⁹ in frondib⁹ vlla est.
Transit in estatem post ver: robustior annus:
Fitqꝫ valens iuuenis. neqꝫ enim robustior etas
Ulla: nec vberior: nec que magis ardeat vlla est.
Excipit autumnus posito feruore iuuente
Maturus: mitisqꝫ inter iuuenemqꝫ: senemqꝫ:
Temperie medius: sparsus quoqꝫ tempora canis
Inde senilis hyems tremulo venit horrida passu:
Aut spoliata suos: aut quos habet: alba capillos.

¶ Sperma in hominem.
Quod fumus: aut fuimus non crastina tempora reddent:
Quo tantum ⁊ fuimus semina: tempus erat.

Nostra quoqꝫ ipsorum semper: requieqꝫ sine vlla
Corpora vertuntur: nec quod fuimusue: sumusue:
Cras erimus. fuit illa dies: qua semina tantum:
Spesqꝫ hoim: primo: matrisqꝫ habitauim⁹ aluo.
Artifices natura manus admouit: ⁊ angi
Corpora visceribus distente condita matris
Noluit: eqꝫ domo vacuas emisit in auras.
Editus in lucem iacuit sine viribus infans:

Lap.
¶ Et iu. hoc ni tidum. hunc Solis splẽdorem. ¶ Media qete. media nocte. Aliũ aũt celi cõ colorẽ in medis nocte colligit/aliũ in crepusculo qñ Lucifer lucere desinit Primus ꝟo Pythagoras (vt scribit Diogenes) eũdem stellã Luciferũ. Hesperumqꝫ appellauit. ¶ Inficit. tingit colore rubicundo.
Pallãtias ¶ Pallãtias. Aurora Pallãtis gigantis filia. ¶ Ipse dei clype⁹. ipse Solis orbis. Solẽ aũt eũ dẽ nõ manere colligit. ¶ In som in celi sũmitate. ¶ Nocturne Diane. Lune: q semp aut crescit: aut decrescit: nec vnqꝫ in eodẽ ꝑmanet statu. ¶ Si cõtrahit orbẽ. si circulũ efficit rotũdũ est. ¶ In species q̃tuor ptes: ver: estatẽ: autũnũ: hyemẽ: q̃ qdẽ sibi inuicẽ cedunt. ¶ Etatis nostre. annum etates hoĩs referre scribit Nã vt quatuor sũt anni partes: ita ex Pythagore sententia: q̃tuor sunt hoĩs etates. Pueritia q̃ viginti annos implet. Adulescẽtia viginti. Iuuẽta viginti. Senect⁹ viginti. Pueritia aũt veri similis videt. Adulescẽtia estati. Iuuenta autũno. Senectus hyemi. Nã tener: ver pueritie: estatẽ iuuẽte: autũnũ prime senectuti: hyemẽ decrepitati similẽ eẽ ait. ¶ Roboris expers: firmitate carẽs. ¶ Turget. tumescat succorũ copia. ¶ Insolida: infirma. ¶ Et spe delectat agrestes: agricolas sperant eñ se fruges oĩs gñis collecturos. ¶ Alm⁹ ager:
Almus. ab alẽdo almus dr ager: qd hoies suis fructib⁹ alat. ¶ Ludit. iucũde vĩr ⁊ luxuriare. ¶ Neqꝫ adhuc virt⁹ i frõdib⁹ vlla ẽ: tenelle nãqꝫ

ipe veris sunt frõdes: vt pueroꝝ corpa sine vllo robore ⁊ firmitate. ¶ Trãsit i estatẽ: veri succedit estas. ¶ Robustior ann⁹: ps anni robustior. ¶ Fitqꝫ va. valẽti: fortiqꝫ ac robusto iuuẽi fit similis. ¶ Nec vberior: fecũdior. ¶ Ardeat: ferueat varijs cupiditatib⁹. ¶ Excipit autũn⁹. estatẽ subseqt autũn⁹: q viridi: ꝑueqꝫ senectuti silis videtur. ¶ Sp. t. i. tpa canis capilt sparsa hñs. nam tpa pma canescere icipiũt. ¶ Senili. hyems senect⁹ hyemi silis ¶ Alba ea. canos habẽs capillos. Est ei synecdoche poetica etiã puerita nota. ¶ No. qꝫ ipsoꝝ. nr̃a etiaꝫ corpora in ꝯtinuo esse fluxu colligit Pythagoras. ¶ Uertũtur. mutant ¶ Fuit illa dies. illud fuit tps: quo semina tm̃ q spmata a Grecis dñr: fuim⁹. Semen ꝟo maris ⁊ femine ait Pythagoras ad generationẽ hoĩs ꝯuenire: a quo qdẽ Aristoteles dissẽtit solũqꝫ maris sperma esse: idqꝫ in vtero mulieris foueri ait. ¶ Spesqꝫ hoĩꝫ ꝑmo. ꝑmũ igt spes hoĩm fuim⁹. Ex spmate nãqꝫ in vterũ mulieris ꝓiecto homĩes nasci ũiri spant ¶ Aluo. vtero Alu⁹ nãqꝫ ẽ ꝑ quã ꝯsinũt sordes. Uter⁹ aũt iq mulieres ꝯcipiũt: q a doctis a doctĩs scriptorib⁹ appellãt: ab ipi to aũt vlgo matrix vocat: cũ matrix sit femina ser⁹ grã: cõpata. Colu. ꝺ gallinis loqns. Nã ⁊ octies ãno pullos educat: si est bona matrix. ¶ Admouit. adhibuit ꝑmã nãqꝫ Embrya efficit: qs Embryones ipsi medici vocãt. ¶ Et ãgi. suffocari. ¶ Distẽ. mr̃is. grauide: ventreqꝫ distẽtũ: ac repletũ habẽtis. ¶ E domo. ex vtero. Alu⁹. Uterus.

¶ Mor

RAPH. ☞ ¶Mox q̃drupes: manibꝰ nãqꝫ ac pedibꝰ infantes repũt more brutorꝫ. ¶Aliquo conamine: aliq̃re q̃ niti possint. ¶Emeritis. exhaustis/pteritis. ¶Labit decliue: assidue/tãq̃ fluuiꝰ ꝑ loca decliuia currit. ¶Occidue senecte: ad senectã: q̃ facile occidit: ac morit. ¶Subruit: euertit. ¶Demolit. destruit. de variari q̃ ipsa aut natura vir acceptas ab initio facies cogit amittere. Eadẽ fluminibꝰ etiam fontibus ac terrenis locis accidere.

☞ ¶Genitalia corpora: quatuor elemẽta ex qbꝰ oia generant. ¶Nulloqꝫ ꝑmunt. pondere subaudiatur. ¶Fiũt. generant. ¶Ex ipsis: quatuor elemẽtis. RAPH.

Milon. ¶Fletqꝫ Milõ. Athleta fuit Crotoniata tantis viribus vt vno ictu nude dextre taurũ interfecisse tradat humerisqꝫ ꝑ stadiũ sine fatigatiõe portasse. ¶Solidarũ morte ferarũ: robustarũ. Alludit aũt ad id qd dixit Milonẽ Crotoniatã tantũ corporis viribus valuisse: vt taurum vno dextre ictu intermeret. Fere autẽ in exẽplaribꝰ more pro morte corrupte legitur. ¶Fluidos. flacidos/viribꝰ ac toris vacuos.

Tyndaris ¶Tyndaris. Helena: q̃ bis ob pulchritudinẽ rapta fuit. Primũ a Theseo: deinde a Paride. Dũ igit Helena turpis ac deformis senectute effecta miratur cur bis fuerit rapta. ¶Tpa edax rerum. apostrophe ad tps graui philosopho maxime cõueniẽs. ¶Dẽti. eui. multitudine ãnorꝫ.

Dentes. Quatuor elementa. Siquidẽ anni dentes eui dicunt: qbꝰ oia rodi videntur. Alludit aũt ad dentes rotarũ qbꝰ hore mẽsurant in horologijs. ¶Lẽta morte. lẽte ac tarde veniẽti. ¶Hec quoqꝫ nõ perstãt: elemẽta q̃z incõtinuo fluxu esse ostendit. Sũt autẽ quatuor: quorꝫ duo tellus ⁊ aqua sunt grauia. Duo: aer et ignis leuia.

LACT. ¶Fabule quarte libri.xv. argumentũ. ¶Quatuor ⁊c. Ipsa quoqꝫ initia q̃tuor ex qbus gñant oia/ trãsfigurari moribus suis: resoluta em tellure i aquas abire: attenuata ef ficere ignẽ/ rursus ꝑ eũdẽ ordinẽ retexi: spissata ei i aera verti hũc in aquã/ hãc in terrã abire. Ceteraqꝫ rerũ pinde va-

Mox quadrupes: rituqꝫ tulit sua membra ferarũ:
Paulatimqꝫ tremens: ⁊ nondum poplite firmo
Constitit: adiutisqꝫ aliquo conamine neruis.
Inde valens/veloxqꝫ fuit: spatiumqꝫ iuuente
Transit: ⁊ emeritis medij quoqꝫ temporis annis:
Labitur occidue per iter decliue senecte.
Subruit hec eui/demoliturqꝫ prioris
Robora: fletqꝫ Milon senior: cum spectat inanes
Illos: qui fuerãt solidarum morte ferarum
Herculeis similes/fluidos pendere lacertos.
Flet quoqꝫ: vt in speculum rugas conspexit aniles
Tyndaris/⁊ secum: cur sit bis rapta/requirit.
Tempus edax rerum: tuqꝫ inuidiosa vetustas/
Omnia destruitis: vitiataqꝫ dentibus eui
Paulatim lenta consumitis omnia morte.
Hec quoqꝫ nõ perstãt: que nos elemẽta vocamus:
Quasqꝫ vices peragãt: animos adhibete: docebo.
¶Quatuor eternus genitalia corpora mundus
Continet: ex illis duo sunt onerosa: suoqꝫ
Pondere in inferius Tellus/atqꝫ Unda feruntur:
Et totidem grauitate carent: nulloqꝫ premente
Alta petunt: Aer: atqꝫ aere purior ignis.
Que quãquam spatio distant: tamen omnia fiunt
Ex ipsis/⁊ in ipsa cadunt: resolutaqꝫ tellus
In liquidas rarescit aquas: tenuatur in auras:
Aeraqꝫ humor abit: dempto quoqꝫ põdere/rursus
In superos aer tenuissimus emicat ignes.
Inde retro redeunt: idemqꝫ retexitur ordo.
Ignis enim dẽsem spissatus in aera transit:
Hinc in aquas: tellus glomerata cogitur vnda:
Nec species sua cuiqꝫ manet: rerumqꝫ nouatrix.
Ex alijs/alias reddit Natura figuras.
Nec perit in tanto quidquã (mihi credite) mũdo:

¶Nasci ⁊ mori.
Nasci est insolitum cum quod incipit esse:
Est mori: tunc cum desinit esse quod est.

Sed variat: faciemqꝫ nouat: nasciqꝫ vocatur
Incipere esse aliud: q̃ quod fuit ante: moriqꝫ
Desinere illud idem: cum sint huc forsitan illa:
Hec trãslata illuc: summa tamen omnia constant.
Nil equidem durare diu sub imagine eadem
Crediderim: sic ad ferrum venistis ab auro
Secula: sic toties versa est fortuna locorum.

¶Terra in mare: mare in terrã.
Olim vbi ε imm. nsum fuerat mare libera tellus
Est modo: sic vnda est nunc vbi terra fiunt.

tis. ¶Et ipa cadũt in ipa resoluuntur. nã elemẽta dñr: ex qbꝰ oia ɔstãt: ⁊ in q̃ vltima resoluunt. ¶Resolutaqꝫ tellꝰ. elemẽta alterum in aliud trãsire ꝓbat. nã ⁊ terra in aquã ⁊ aqua in aerẽ: ⁊ aer in ignẽ: ⁊ ɔtra ignis in aerẽ/aer in aquã/ aqua in terrã conuertunt. ¶Tenuissimus: purissimus. ¶Superqꝫ ignes. etherẽ/qui olim elemẽtorũ supremꝰ ē. ¶Retexit. resoluit. ¶Tellus glomerata cogit vnda: hoc est aqua transit in terrã. ¶Glomerata vnda: ex aqua cõdẽsata. ¶Nec perit i tãto. q̃ nãqꝫ perire vident/in quatuor elemẽta: vel (vt Aristoteles sentit) in prima materiam resoluunt. ¶Mihi credite. hoc sibi credi postulat Pythagoras: q̃ vulgo parũ verisimile videt. ¶Nasciqꝫ vocat. q̃dqꝫ morbsit/elegãter describit. Nasci enim aliq̃d dicitur: cũ aliud/q̃ qd fuit ante: incipit esse. Mori vo cũ id desinit esse: qd añ fuit. ¶Cũ sint huc forsitã illa: corruptionẽ vniꝰ: alteriꝰ generationẽ esse ait: eaqꝫ q̃ perire vident: in alia cõuerti. ¶Huc in hoc corpus. ¶Illuc. in illud corpꝰ. ¶Sũma tñ oia cõstãt. in summa inqt oia eadem permanent. Nã vel in quatuor elemẽta sꝫ Pythagorã: vel in primã materiã ex Aristotelis sentẽtia oia resoluitur. ¶Sub imagine eadẽ: sub eadẽ figura. ¶Sic ad ferrũ: ad ferreã etatẽ. ¶Ab auro. ab etate aurea. Est aũt apostrophe ad secula. ¶Versa est. mutata est. Hic aũt ☞ colla-

RAPH. ☞ colligit id qd lotiessit Aristo: Corruptionē vnius: alterius esse generationē. ¶ Vidi ego qd fuerat: id multis exēplis colligit pōi. Nā vbi nūc est fretū Siculū ibi fuit terra & quidē solidissima. Ut enim Plinius narrat. Sicilia Italie olim fuit auulsa. Cyprus Syrie/Euboea Beotie/Euboee Atlāta et Macris: tametsi in Plinio fere legatur corrupte. Athlantē & Macriā: Belbicū Bithynie/Leucosiā Sirenū pmontorio. ¶ Vidi fac. ex equo. ter. nā pterq̄ q̄ noue insule i mari nascūt: tota Egyptus olim mare fuisse narrat. Hybēda preterea quondā insula Jonie ducentis nunc a mari abest stadijs. ¶ Et pcul a pelago: etiā in mōtibus: & quidē altissimis cōche marine reperiūtur: ex quo colligitur illic mare aliquādo fuisse. ¶ Et eluuie: diluuio. ¶ Paludosa. terra subaudiatur. Ex paludibus autē etiā nūc fertilissimi agri fiunt: id quod Potinis Paludibus etiam Horatius in arte poetica scribit: debemur morti nos nostraq; siue receptus Terra. Neptunus classes Aquilonibus arcet: Regis opus: sterilisq; diu palus aptaq; remis Vicinas vrbes alit & graue sentit aratrum. ¶ Queq; sitim tulerāt: q̄ sicca fuerant loca a paludibus sunt occupata. ¶ Stagnata. stagna facta. ¶ Humēt: humescūt: humida facta sunt. ¶ Hic fōtes nouos. fontes noui sepenumero oriuntur. maximeq; vbi sylue succidunt: vt Plinius scribit: interdū etiā arescunt. ¶ Tremoribus vrbis: terremotibus. Nā (vt refert Pli.) varie q̄tit terra: & mira eduntur opera: alibi prostratis menibus: alibi hiatu pfunde hausta: alibi egestis molibus. alibi emissis amnibus nōnunq̄ etiā ignibus: calidisue fontibus: alibi auersis fluminum cursu. ¶ Execata. occultata.

Etates mutari.

Vidi ego quod fuerat quondam solidissima tellus
Esse fretum: vidi factas ex equore terras.
Et procul a pelago conche iacuere marine:
Et vetus inuēta est in mōtibus anchora summis.
Quodq; fuit campus: vallem decursus aquarum
Fecit: & eluuie mons est deductus in equor.
Eq; paludosa siccis humus aret harenis.
Queq; sitim tulerāt: stagnata paludibus humēt.
Hic fontes Natura nouos emisit: at illic
Clausit: & antiquis tam multa tremoribus vrbis
Flumina prosiliunt: aut excecata residunt.

¶ Lycus fluuius.

Unda lyci quāq; est assumpta voragine terre:
Emergit hec deinceps tamen.

¶ Sic vbi terreno Lycus est epotus hiatu
Existit procul hinc: alioq; renascitur ore.

¶ Erasinus fluuius.

Cui caput archadia est: Erasinus adaperta paludi
Terra iterum campis reddit in argolicis.

¶ Sic modo cū bibit: tecto modo gurgite lapsus
Redditur Argolicis ingens Erasinus in agris.

¶ Caycus fluuius.

Cuius penitus Caycus ipse
Primum (vt dicitur) alueum reliquit.

¶ Et Mysum: capitisq; sub ripecq; prioris:
Penituisse ferunt: alia nunc ire Caycum.

¶ Amasenus fluuius.

Corniger etneis aliquando amasenus in agris
Estibus oppressa gurgitis aret aqua.

¶ Necnō Sicanias voluens Amasenus harenas
Nunc fluit: interdum suppressis fontibus: aret.

¶ Anigrus fluuius.

Que dulces fuerant nūc reddit nigrus amaras.
Undas: cur? tetigit vulnera nubigenum.

¶ Ante bibebatur: nunc quas contingere nolis:
Fundit Anigrus aquas: postq̄ (nisi vatibus omnis
Eripienda fides) illic lauere Bimembres
Vulnera/Clauigeri que fecerat Herculis arcus.

¶ Hypanis fluuius.

Cuius multi Hypani prius bibere
Undas nunc vitiant sales amari.

Lycus autem fluuius est Asie a Cadmo monte fluens: qui (vt Herodotus scribit) iuxta Colossas Phrygie oppidū terre hiatu subiēs occultitur: deinde quinq; fere post stadia emergēs illabitur: & ipse in Meandrum. Hec aūt & Plinius scribit. Subeūt inquit terras rursusq; redduntur. Lycus in Asia Erasinus in Argolica. Tigris in Mesopotamia. Sz duo item alij sunt fluuij hoc nomie: alter ex Archadia in Ilius Bure labitur: alter apud Eretrios existit.

¶ Fabule. vj. argumentum.

LACT. ¶ Sic modo &c. Erasinus diu resinens postea agris ē redditus volūtate Junonis.

RAPH. ☞ ¶ Sic modo cū bibit. Erasinus fluuius est Arcadie: q (vt scribit Herodotus) a Stymphali de palude oritur: ac nūc quidē in Argolico agro exit: cum antea exitum non haberet.

¶ Fabule. vij. argumentum.

LACT. ¶ Et Mysum &c. Caycum flumē Mysie alijs aūt ripis. alijs in Mysio fluxisse fertur.

RAPH. ☞ ¶ Et misū. Caycus fluuius est Mysie: qui alueum pristinum mutauit. Caycus fluuius.

¶ Fabule. viij. argumentem.

LACT. ¶ Necnon &c. Amasenum flumē Sicilie intumescere: refluere iterdū siccari.

RAPH. ☞ ¶ Necnō Sica. Amasenus fluuius est Sicilie: q estate fere exicatur.

¶ Fabule. ix. argumentum.

LACT. ¶ Ante bibebat &c. Anigrū flumē iucūdissimā aquā fluētibus pstitisse. Postq̄ Cētauri ab Herculis sagittis cōfecti cruorē i eo abluerint aspero aduenientes fugasse odore.

LACT. ¶ Fabule quinte argumentum.

¶ Sic vbi &c. Amnē Lycie cōsumptum ostendit alijs: pparuisse: alijs non.

RAPH. ☞ ¶ Sic vbi ter. Lycus est. varijs probat exemplis multa flumina modo oriri: modo occultari.

RAPH. ☞ ¶ Ante bibebat. Anigrus: q & aniger dr fluuius ē Grecie: q e dulci factus ē amarus: postq̄ in eo se lauerūt Cētauri ab Hercule vulnerati: Quis alij ita dāt Melāpodē vt Pretidas ab isania purgaret. illis ad expiatiōnē aqs vsuz fuisse: pter qd ex dulcibus amaras fuisse effectas. Pisces ēt gignit pessimi saporis. Hic aūt fluuius antea Minyeus appellabat: cuius aq̄ irrigatio maculas albas & ipetigines sanat: qua ex cā Alpheū q̄z qd Alphos i. maculas curet: nomen sortitum esse literis proditum est.

¶Quid? nõ ⁊ Scythicis Hypanis de mõtib⁹ ort⁹
Qui fuerat dulcis/salibus vitiatus amaris?

¶Insule in continentem

Antissam atq; Tyron quondam equoris vnda Pharonq;
Ambierat: nunc est in fula nulla maris.

¶Fluctibus ambite fuerant: Antissa/Pharosq;/
Et Phenissa Tyros: quam nunc insula nulla est.

¶Ex continenti insule.

Tempora continuas Zanclen videre priorum
Leucada: quas ambit nunc mare ceruleum.

¶Leucada continuam veteres habuere coloni:
Nunc freta circũeunt. Zancle quoq; iuncta fuisse
Dicitur Italie: donec confinia pontus
Abstulit: ⁊ media tellurem reppulit vnda.

¶Helia Bura.

Menia sunt Helices sunt obruta menia Bure
Que prius in solido/stricta fuere solo.

¶Si queris Helicen/⁊ Buran Acheidas vrbes:
Inuenies sub aquis: ⁊ adhuc ostendere naute
Inclinata solent cum menibus oppida mersis.

¶Ex planicie montes.

Cur proprie qui fuerat campus: Trezena videtur
Collis? ven torum vis fera causa fuit.

¶Est ppe Pitheiam tumulus Trezena' sine vllis
Arduus arboribus/quõdam planissima campi
Area/nunc tumulus. nam (res horrenda relatu)
Vis fera ventorum/cecis in clusa cauernis
Expirare aliqua cupiens: luctataq; frustra
Liberiore frui celo: cum carcere rima
Nulla foret toto: nec peruia flatibus esset.
Extentam tumefecit humum: ceu spiritus oris
Tẽdere vesicam solet: aut direpta bicornis
Terga capri. tumor ille loci permansit: ⁊ alti
Collia habet speciem: longoq; induruit euo.

¶Mira aquarum natura.

Tempore Cornigeri gelida est Iouis vnda diurno
Fontis: cui calida est tempore noctis aqua.

¶Fabule.x. Argumentum.

LACT. ¶Quid? non ⁊ Scithicis ⁊c. Hypani Scythie amnem marini faciũ liquoris cũ fuerit in initio dulcissimi ob feminarũ Scythie regionis eiusdẽ.

RAPH. ¶Quid? non ⁊ Scy. Hypanis fluui⁹ est Scythie ex magna palude pfluens: circũ quam (vt scribit Herodot⁹) pascũtur eq̃ siluestres cãdidi. Is q̃nq; fere dierũ nauigatione angust⁹ ⁊ dulcis fluit. Sed mox quatuor a mari dierum nauigatiõe fane q̃ amar⁹: ppter amnẽ qui in eũ influit fontẽ. Est autẽ hic fons in finib⁹ Scytharũ Aratorũ ⁊ Halizonũ eodẽ nomine quo loc⁹ vñ emanat: Scythica lingua Exãpeus .i. facere vie.

¶Fabule.xi. Argumẽtũ.

LACT. ¶Fluctib⁹ ambite fuerãt ⁊c. Antissa et Pharos itẽ Tyros in Phenice insule fuerunt.

RAPH. ¶Fluctib⁹ ambite. ex insulis cõtinentẽ fieri: ac ex ꝯtinẽte isulas exẽplis colligit Pythagoras. Nã Antissa cũ antea per se insula esset cũ vrbe eiusdẽ nois: nũc Lesbo (vt Plyn. scribit) est adiuncta. ¶Pharos. Pharos q̃ insula olim fuit. ¶Egypto adiacẽs. nũc aũt cõtinẽs est facta: que turri habebat multis tabulatis excelsam: ex albo lapide mirifice structã eodem noie: quo insula: quã quidã Sostratus Gnydi⁹ regum amic⁹ pro nauigantiũ salute (vt refert Strabo) extruxit. ¶Tyros. cyros ho vrbs est Phenicie: que Alexãdri magni tẽporibus insula fuit. Nam aggere ab ipso ꝯtinenti fuit ꝯiuncta: dum illam obsideret.

¶Fabule.xij. Argumentum.

LACT. ¶Leucada ꝯtinuã ⁊c. Item Leucades insule tres salo fuerũt: nũc a fluctib⁹ relicte. Item Zancle cõiuncta Italie: nũc freto discriminat. Propterea id ꝯtingit q̃ Latone sedes est ibi negata.

RAPH. ¶Leucada ꝯtinuam. Leucas vrbs est: q̃ olim Epiro fuit ꝯiuncta. Leucadem aũt vocauerũt (vt Strabo opinat) a Leucate' sumpto vocabulo. Est aũt albicãti colore petra in pelagus proiecta: atq; Cephalenie ⁊ Leucadi adiacẽs: in qua est Apollinis Leucate Fanum. Vrbẽ aũt posuit pro insula Oui. Nam (si referẽti Plinio credim⁹) Leucadia

Leucadia peninsula est iuxta sinũ Ambraciũ quondã Neritis appellata: accolarũ opere abscissa ꝯtinenti: ac reddita ventorũ flatu ꝯgeriem harene accumulantium. Oppidũ aũt in ea Leucas quondã Neritũ dictum. ¶Zancle quoq;. Zancle vrbs est Sicilie: que nunc Messana dr: olim Italie adiuncta. Eam (vt Strabo refert) ꝯdidere Messenij: qui Peloponesum habitãt: a quib⁹ ⁊ nomẽ accepit: nam prius a curuitate locorũ Zãcle fuit vocata. naz curua Zanclia vocabãt Marij: qui illã pri⁹ edificarũt.

¶Fabule.xiij. Argumentũ.

LACT. ¶Si queris Helicen ⁊ Burã ⁊c. Helice ⁊ Buris: Achaie vrbs ponto vorate sunt.

RAPH. ¶Si q̃ris Helicẽ. Helice vrbs fuit Achaie: in q̃ Calisto nata fuisse dicitur: vñ sepenumero pro maiori ponit vel sa. ¶Et Burã. Bura item vrbs fuit Achaie: cui⁹ vt Helices in sinu Corinthio: vt scribit Ply. etiãnũ vestigia apparẽt. Est autẽ in monte sita a Bura Iouis filia ⁊ Helices dicta: vt Pausanias I Achaicis scribit: q̃ terremotu et ipsa q̃ Helice deletã est: adeo cõcussa fuit: vt ne deorũ q̃dẽ statue integre fuerit relicte. Soli aũt Buresiũ qui tũc absuerũt: Burã postea habitarũt.

¶Fabule.xiiij. Argumentũ.

LACT. ¶Est prope Pitth. tumul⁹ ⁊c. Tumulũ fm Trezenã vrbẽ i arcã redactũ eruptione fpũs: q̃ terre increuerat.

RAPH. ¶Est ppe Pitthe. Pitthei Ethre patris patriã. Nã Trezen vrbs est Peloponesi a Trezene Pelopis filio dicta: que ⁊ Aphrodisias ⁊ Saronia ⁊ Posidõias ⁊ Apolionias ⁊ Anthanis fuit appellata. Planiciem autem in montes conuerti: ⁊ contra montes in planiciem transire colligit Pythagoras. Eam autem huiusmodi mutationis causam assignat: quam ⁊ Aristoteles in Meteoris affert. Ventos enim subterraneos: neq; exitum habentes in causa esse ait: vt plana interdum montes efficiantur.

¶Res horren. admirãda. Est autem acclamatio.
¶Vis fera. violentia terribilis.
¶Cecis. occultis.
¶Aliqua. via.
¶Luctata. conata.
¶Flatibus. flaminibus.
¶Aut direpta bicornis Terga capri. Periphrasis est vtrium.

¶Fabule.xv.Argumentum.

RAPH. ¶Plurima cum subeāt &c. Lacus in Africa Hammonis solis ortu frigescit: obiectuq; solis calescit: postmodū in glaciem vertitur.

LACT. ☞ ¶Plurima cū subeāt. in mentē veniāt. ¶Super. insuper ¶Medio tua corniger Hāmon. Juppiter sub figura arietis in Libya hac de causa colit: q̄ cū Liber pater p Lybye deserta exercitum ducēs siti laboraret/ patrē rogauit/ vt sibi auxilio esset: cui repēte aries occurrit: quē secut⁹ lympidissimū fontē inuenit. In tāte aūt rei memoriā a tēpluū magnificētissimuz extruxit/ & instituit: vt Juppiter sub figura arietis coleret. Fōs ǫ ille (vt scribit Pli.) iterdiu frigid⁹/ noctib⁹ feruet. (Hammon)

¶Fabule.xvi. Argumētum.

LACT. ¶Admotis Athamantis aquis &c. Athamāta lignum tēuata luna admotū fonti accēdit.

RAPH. ☞ ¶Admo. athamātis aquis: i Dodone scribit Pli. Jouis fons cum sit gelid⁹/ & immersas faces extinguat: si extincte admouētur/ accēdit. Idē meridie semp deficit: q̄ de causa Anapauomenon vocāt. Mox increscēs ad mediū noctis exuberat: ab eo rursus sensim deficit. Quāuis autez Athamātis legat: Athamanta tū ab Ouidio forsitā scriptū fuit. Nā Athamania/ que & Athamante dr/ Thessalie regio est/ in qua fons ille esse phibetur. Hic eius Athamanes ppli dicūt. Est aūt hypallage. Admosū aqs lignū intelligit. ¶Recrescit. decrescit. (Jouis fōs; Athamasis.; Athamanes.)

¶Fabule.xvii. Argumentū.

LACT. ¶Flumē habēt Cicones &c. Flumē q̄z apud Ciconas est: ex q̄ q̄ bibit in lapides ↄuertit.

RAPH. ☞ ¶Flumē habēt Cicones. hui⁹ fluminis nomē non memini me legisse/ nisi Hebrum intelligam⁹. Pli. ǫo sic scribit. In Ciconū flumine & in Piceno lacu Uelino ligna deiecta lapideo Cortice obducitur. Cicones autez Thracie populos esse sepius iam scripsimus. (Cicones.)

¶Plurima cū subeant audita: aut cognita nobis:
Pauca semper referā. quid? nō et lympha figuras
Datq; capitq; nouas? medio tua corniger Hāmō
Unda die gelida est: ortuq; obituq; calescit.

¶Fons Athamantis.
Uis cui fontis aqua est accendere ligna trabesq;
Orbes dimminuat cum vaga luna suos.

¶Admotis Athamantis aquis accendere lignū
Narratur: minimos cum Luna recrescit in orbes.

¶Fluuius Ciconum.
Fluminis vt Ciconum pota est grauis vnda repente
Saxea redduntur viscera: labra: manus.

¶Flumen habent Cicones: qđ potū saxea reddit
Uiscera: quod tactis inducit marmora rebus.

¶Crathis & Sybaris.
Crathidis vnda auro reddit: Sybarisq; capillos
Persimiles: lachrymis vel Phetontiadum.

¶Crathis: & hinc Sybaris vřis ↄterminus oris:
Electro similes faciunt: auroq; capillos.

¶Salmacis fons.
Reddit vt Ethiopum furibundos lympha paludum
Mollis ita eneruat Salmacis vnda viros.

¶Quodq; magis mirū: sunt qui nō corpora tātū:
Uerum animos etiā valeant mutare liquores.
Cui non audita est obscene Salmacis vnda?
¶Ethiopesq; lacus: quos si quis faucib⁹ hausit:
Aut furit: aut patitur mirum grauitate soporem.

¶Clitorius fluuius.
Si quis Clitorij bibit liquores
Hic munus fugiet tuum Lyee.

¶Clitorio quicunq; sitim de fonte leuauit:
Uina fugit. gaudetq; meris abstemius vndis.
Seu vis est in aqua calido contraria vino:
Siue qđ indigene memorant: Amythaone natus
Pretidas attonitas postq̄ per carmen/ & herbas
Eripuit furijs: purgamina mentis in illas
Misit aquas: odiumq; meri permansit in vndis.

¶Lyncestius fluuius.
Non secus ebrietas Lyncestis redditur vnda
Quam poto sensus sollicitante mero.

¶Huic fluit effectu dispar Lyncestius amnis:
Quem quicunq; parum moderato gutture traxit:
Haud aliter titubat: q̄ si mera vina bibisset.

¶Lacus Arcadie.
Arcadici natura lacus non infima: culus
Unda die est insona: tempore noctis obest:

¶Fabule.xviii. Argumentum.

LACT. ¶Crathis & hinc Syba. &c. Crathis amnis ↄfinis Sybari capillos aurei coloris efficit.

RAPH. ☞ ¶Crathis & hinc Syba: Crathis & Sybaris fluuij sunt Calubrie: qui capillos flauos efficiūt. Est etiā Crathis Achate fluui⁹ iuxta Egas labēs: a miscēdis aqs cognominat⁹: quod a duob⁹ fluminib⁹ incremēta suscipiat: a quo & Italic⁹ (vt Stra. & Paul. aiūt) fuit appellat⁹. (Crathis & Sybaris.)

¶Fabule xix. Argumentū.

LACT. ¶Quodq; ma. mi. sunt qui &c. Salmacis fons i Caria cō tactu sui liq̄ris cogit in mollicie corporis obscenivertit: bñficio Mercurij & Ueneris dr esse factum.

RAPH. ☞ ¶Cui nō audita est. Salmacis fōs est Carie: i quē: qui ingrediunt: effeminati egrediūt. Cui⁹ rei causam in supiorib⁹ diximus libris. (Salmac.)

¶Fabule.xx. Argumentū.

LACT. ¶Ethiopesq; lac⁹ quos &c. Lac⁹ est in Ethiopia hausto liquore ad sitim sedādam: aut in isaniā: aut in soporē ǫtit.

RAPH. ☞ ¶Mirum grauita. sopo. periphrasis est Lethargi.

¶Fabule xxi. Argumētū.

LACT. ¶Clitorio qc. si. &c. Clitori⁹ fons in Arcadia vinū in odiū adducit. Qđ Melāpus Amythaodis fi. i⁹ Pretidas cū ab isania liberasset nouissime remedia in eum piecisse fert. (Clitorius)

RAPH. ☞ ¶Clit. q̄ sitim. Clitori⁹ fōs est Arcadie: q̄ pot⁹ odiuz vini iducit. ¶Cali. vi. ex snia physicoꝝ calidū est natura vinū. ¶Indig. accole ibi geniti. ¶Amythao. na. Melāpus medic⁹/ q̄ Preti Argiuoꝝ regis filias quatuor putātes se vacca esse eo furore liberauit: quē ipsis Juno. vt scribit Pherecydes vt alij Uen⁹ immiserat: q̄ illas sepulchrotores esse iactatēt. ¶Pretidas. Preti Argiuoꝝ regis filias: q̄rū nola fūt hec: Mera: Euryale: Lysippe: & Iphianassa: quā q̄dē Melāp⁹ parte regni accepta: postea q̄ illas curauit: vxorem accepit. (Melāpus; Pretides.)

¶Fabule.xxii. Argumentum.

LACT. ¶ Huic fluit ꝛc. Lyncestius amnis Thracie hãc vim obtinet preter mutata: vt aquã eius bibentes ebrij fiãt.
RAPH. ☞ ¶ Huic flu. Lyncestius fluuius ẽ. cuius aquã quisqs potauerit: nõ minus ebrius efficit̃: q̃ si imoderate vinũ
Lyncestis bibisset. Hoc etiã Pli. q̃dẽ his verbis affirmat. Lyncestis aq̃ q̃vocat̃ accidula: vini mõ temulẽtos facit Itẽ i Paphlagonia ꝛ in agro Caleno.

¶ Fabule. xxiij.
Argumentũ.

LACT. ¶ Est lac⁹ ꝛc. In arcadia est Phenõ vbi dẽ aq̃ ferunt: q̃ pote nocte nocẽt. luce aũt innocue cognoscit̃.

RAPH. ☞ ¶ Est lacus ꝛc. Stymphalio lacuq̃ esse fert iuxta Pheneũ cãpũ: vel de restagnatiõe Ladõis: aq̃ aliorũue fluuiorũ: q̃ i Pheneo cãpo fieri ꝯsueuisse scribit: Quis nihil de aq̃rũ q̃litate dicat. Plin. vo nisi mẽdũ inest sentire vr̃ Pheneas paludes i Arcadia esse: ex q̃b⁹ Ladõ psluat. Arcadia aũt regio ẽ Achaie mediterranea maxiea mari remota: q̃ primo Drymodio mox Pelasgi fuit appellata ¶ Si. no. sine nocumẽto.

LACT. ¶ Fabule. xxiiij.
Argumẽtũ.
¶ Sic al. ꝛc. Symplegades cautes i põto ꝯcurrẽtes flatib⁹ solite moueri/ nũc fixe fũdamẽtis tenent̃ loco.

RAPH. ☞ ¶ Tem. fuit q̃ nauit i vndis. Ortygia isula. q̃ ꝛ Delos vocat̃: vt supi⁹ dixim⁹: fluitare solebar. ¶ Timu. ꝯcur. ar. Symplegades isule sũt: q̃ ꝛ cyanee dicunt̃ ꝯ Bosphoꝝ Thraciũ: q̃ a poetis oli ꝯcurrisse fingũt q̃m (vt inquit Pli.) paruo discrete interuallo ex aduerso intrãtib⁹ gemine esse videt̃: paululoq̃ deflexa acie cocuntiũ spẽ p̃debãt. ¶ Un. da. eli expssaꝝ duorũ scopuloꝝ ꝯcursu.

¶ Fabule. xxv.
Argumẽtũ.

LACT. ¶ Nec q̃ ꝛc. Etna mõs Sicilie i ignẽ verti cepit/ cũ initio riguerit.
RAPH. ☞ ¶ Nec q̃ sul. arder. causas assignat poeta cur Etna Sicilie mõs notissimus ardeat. Hinc aũt etiam colligit oia esse in ꝯtinuo fluxu/ q̃ nec semp arsit/ nec semp arsura ẽ Etna. Tres aũt affert ill⁹ incẽdij cãs. Nã aut naturalis est ille ignis/ aut a ventis inclusis excitat̃: aut ex sulfure bitumineve orit̃. ¶ Ictib⁹. tactib⁹. ¶ Frigida. sine igni. ¶ Bitumine vires. Bitumẽ gen⁹ est picis celerrime ignẽq̃ rapiens. Bitumen

¶ Est lacus Arcadie: Pheneum dixere priores:
Ambiguis suspectus aquis: quas nocte timeto:
Nocte nocent pote: sine noxa luce bibuntur.
¶ Ortygia insula.
Ortygie equoreis erratica nabat in vndis
Nunc immota sedens insula non fluitat.
¶ Sic alias: aliasqz: lacus: ꝛ flumina vires
Concipiunt: tempusqz fuit: quo nauit in vndis:
¶ Symplogades.
Nunc stabiles remanent Symplegades equore quondam
Instabiles tuto iam mare natura fecet.
Nunc sedet Ortygie. timuit concursibus Argo
Undarum sparsas Symplegadas elisarum:
Que nunc immote perstant ventisqz resistunt.
¶ Ethna mons.
Que nunc ignea flagrat Ethna: campis
Non semper fuit ignea in Sicanis.
¶ Nec que sulfereis ardet fornacibus Etna:
Ignea semper erit: neqz enim fuit ignea semper.
Nam siue est animal tellus: ꝛ viuit: habetqz
Spiramenta locis flammã exhalantia multis:
Spirandi mutare vias: quotiesqz mouetur:
Has finire potest: illas aperire cauernas:
Siue leues imis venti cohibentur in antris:
Saxaqz cum saxis: ꝛ habentem semina flamme
Materiam iactant: eaqz concipit ictibus ignem:
Antra relinquentur sedatis frigida ventis.
Siue bitumineę rapiunt incendia vires:
Luteaue exiguis ardescunt sulfura fumis.
Nẽpe vbi terra cibos: alimẽtaqz pinguia flãme:
Non dabit: absumptis per longum viribus euũ:
Natureqz suum nutrimen deerit edaci:
Non feret illa famem: desertaqz deseret ignes.
¶ Homines in aues.
Ingressi nouies summo volucres
Cum Tritoniacam viri paludem.
¶ Esse viros fama est in Hyperborea Pallene:
Qui soleant leuibus velari corpora plumis:
Cum Tritoniacam nouies subiere paludem:
¶ Haud eq̃dẽ credo: sparse quoqz mẽbra veneno
Exercere artes Scythides memorantur easdem.
¶ Si qua fides rebus tamẽ est addẽda probatis.
Nonne vides quecunqz mora: fluidoqz calore
Corpora tabuerint: in parua animalia verti:
¶ Apes ex vitulo: ex equo carbones.
Nostra vt apum vitulo: crescunt examina ceso
Degenerat cesi Crabo: ita corpus equi.

¶ Fabule. xxvi.
Argumentũ.
¶ Esse viros ꝛc. In Pallene. q̃ sub aq̃lone iacet Trachie hoies dñr in volucres verti: nouies cũ in Tritoniacaꝫ paludẽ mersi sunt. LACT.
☞ ¶ Esse viros fama est: pallene ꝛ vrbs est Thracie a pallene Sitonis filia dicta: ꝛ Cherronesus: que et phlegra antiquitus vocabatur: vbi gigantũ belli ꝯfectũ fuisse dicitur. ¶ Qui soleãt leuib⁹: q̃ soleãt in aues conuerti. RAPH. Pallene.
¶ Cum Tritoniacam paludẽ: Tritoniaca palus in Libya esse scribit: sed poeta de ea que sit in septẽtriõe videt̃ sentire: de q̃ me nihil meminit a ꝗbi legisse. Simile de arcadib⁹ Pli. scri. q̃s i lupos vti: rursusq̃ sibi restitui tãꝯstãs fama fuit: vt i male dictis ꝗ̃ sipelles habeant. Tritonis palus.

¶ Fabule. xxvij.
Argumentũ.
¶ Haud equidẽ ꝛc. Scythides in Scythia femie venenis sparse corpora imutant. LACT.
☞ ¶ Scythi. Scythice mulieres que se in aues vt nostratiũ quedã in feles mutare dicuntur. RAPH.
¶ Sparse. puncte.
¶ Easdeꝫ artes. vt se in aues conuertant.

¶ Fabule. xxviij.
Argumentũ.
¶ Si qua ꝛc. Ex vitulis apes nascunt̃: quas Aristeus fertur inuenisse. LACT.
☞ ¶ Reb⁹ probatis. de quibus periculum est factum. RAPH.
¶ Tabuerint. corrupta ꝗ̃o fuerint.
¶ Fluido calore. ab effectu / quod fluida/ et mollia corpora reddat.

☞ ¶ Obue.

RAPH. ☞ ¶ Obrue. terra tege. ¶ Delectos tauros. vitulos. nam ex vitulis (vt in Georgicis scribit Verg.) apes nascunt. ¶ Usu experientia. ¶ De putri viscere. de corrupta carne ¶ Rura colũt. nam in agris e floribus rorem legẽtes versantur. ¶ In spem. futuri ℮ mellis ℮ noui examinis.

☞ ¶ Truncas pedi mutilatas ĩ carẽtes pedib⁹. RAPH.

¶ Fabule. xxxiij Argumentum.

¶ Nec catulus ℞. Urse canẽ pariũt: eamqʒ lambẽdo in figuram sui conuertunt. LACT.

☞ ¶ Nec catulus partu. Plini⁹ hoc idem scribit de visa. Partunt inquit tricesimo die ac plurimũ RAPH.

I quoqʒ: delectos mactatos obrue tauros:
(Cognita res vsu) de putri viscere passim
Florilege nascũtur apes: que more parentum
Rura colunt: operiqʒ fauent: in spemqʒ laborant.
¶ Press⁹ humo bellator equ⁹ Crabronis origo est.

¶ Scorpionis ex cancro.
Obrutus exemptis cancer tellure lacertis
Scorpius exiguo tempore factus erit.

¶ Concaua littoreo si demas brachia cancro:
Cetera suppon as terre: de parte sepulta
Scorpius exibit: caudaqʒ minabitur vnca.

¶ Tinee in papilionis.
Si sit papilio: qui nuper in arbore fila
Tegebat bombix candida: quid gratius.

¶ Queqʒ solent canis frondes intexere filis.
Agrestes tinee/res obseruata colonia/
Ferali mutant cum papilione figuram.

¶ Limus in ranas.
Queritis in limum saltu cur rana citato
Sedet precipitem: limus alit: generat.

¶ Semina lim⁹ habet virides generantia ranas:
Et generat truncas pedibus. mox apta natando
Crura dat: vtqʒ eadem sint longis saltibus apta:
Posterior superat partes mensura priores.

¶ Caro in vrsam.
Parturit vrsa ferox catulum sine imagine: tandem
Edita lambendo fit fera leua caro.

¶ Nec catulus partu quem reddidit vrsa recenti/
Sed male viua caro est. lambendo mater in artus
Fingit: ℮ in formam/quantam capit ipsa reducit.

¶ Apes sine pedibus.
Cum nascuntur apes merito lambentibus annis
Nomen idem quare: nomen origo dedit.

¶ Nonne vides/quos cera tegit sexangula fetus
Melliferarum apium sine membris corpora nasci:
Et serosqʒ pedes: serasqʒ assumere pennas:

¶ Aues ex oui medio.
Ex oui medio columba: pice
Nascuntur genus omne sic volucrum.

¶ Junonis volucrem/que cauda sydera portat:
Armigerumqʒ Jouis: Cythereidasqʒ columbas:
Et genus omne auium mediis e partibus oui/
Ni sciret fieri: quis nasci posse putaret:

¶ Anguis ex hominis spina.
Humana generatur in medulla
Anguis: cum in nihilum redacta spina est.

¶ Sũt q̃ cũ clauso putrefacta est spina sepulchro:
Mutari credant humanas angue medullas.

¶ Phenix ex seipso.
Unus odorifero phenix qui viuit amomo
Se reparat: cuius hunc gignit: vt igne perit.

¶ Fabule. xxix. Argumentũ.

LACT. ¶ Press⁹ humus ℞. Ex equo Crabrones nasci potuisse p̃mũ proditur.

RAPH. ☞ ¶ Press⁹ humo bellator equ⁹. p̃ quẽ bella gerunt. Notũ est autem crabrones ex equis putrefactis nasci.

¶ Fabule. xxx. Argumentũ.

LACT. ¶ Cõcaua littoreo ℞. Cãcri demptis brachiis terre iubqʒ cias scorpi⁹ nascet.

RAPH. ☞ ¶ Littoreo cancro in littore morãti. Hoc sũt visu cognitũ est/scorpium nasci ex cãcro terra obruto. ¶ Caudaqʒ minabit vnca. nã scorpi⁹ cauda ict⁹ inferre memorat.

Ex cancro scorpius.

¶ Fabule. xxxi. Argumentũ.

LACT. ¶ Queqʒ solent ℞. Tinee agrestes: q̃ foliis filis intexũtur in papiliones v̾tunt.

RAPH. ☞ ¶ Queqʒ so. canis. Bõbices dicit/ q̃ sericũ generant. Nã (vt Pli. in. xi naturalis histo. scri.) Bõbices in Assyria p̃ueniẽtes nidos e luto fingũt salis spẽ applicatos lapidi tãta duritie/vt spiculis pforari vix possint. In his v⁹ ceras largius q̃ apes faciũt: deinde maiores v̾miculos: hi Eruce fiũt. Fit deinde q̃ vocat Bõbilis/ ex ea Nicedal⁹: ex hoc sex mẽsib⁹ Bõbices telas araneoꝝ more texũt ad vestẽ: luxũqʒ feminarũ: que bõbicina dr. ¶ Res obseruata. aĩaduersa: notata ¶ Tinee agre. v̾misculi agrestes. ¶ Ferali papilione. pestifero/ac venenoso.

Bõbices.

¶ Fabule. xxxij. Argumentũ.

LACT. ¶ Semis li. ℞. Rane nascũt ex limo sine pedib⁹ mox natãdo pedes icrescũt.

☞ ¶ Trũ-

quinos: hi sunt candida/informisqʒ caro paulo muribus maior/sine oculis/sine pillo: vngues tm̃ p̃minẽt: hanc lãbendo paulatim figurant. ¶ Fingit. figurat.

¶ Fabule. xxxiiij. Argumentũ.

¶ Nõne vides ℞. Apes initio truncę v̾t vermes nascunt: postea corporis partes ac alas accipere produntur. LACT.

☞ ¶ Nõne vides. Apes sine pedibus nascũtur: vnde etiã nomẽ traxere. Primum enĩ vermiculi absqʒ pedib⁹/alisqʒ oriuntur. RAPH.

¶ Fabule. xxxv. Argumentũ.

¶ Juno. vo. ℞. Pauones q̃ i tutela Junonis habẽt: itẽ aq̃le Jouis: colũbeqʒ Veneris: ℮ cetere volucres ex media pte oui: q̃ vitell⁹ vocat: vident nasci. LACT.

☞ ¶ In. vol. pauonẽ. ¶ Armi. Jo. aq̃lã. ¶ Cythe. co. Veneri dicatas. ¶ Mediis e parti. oui. ex vitello oui. RAPH.

¶ Fabule. xxxvi. Argumentũ.

¶ Sunt qui cum ℞. Ex medulla hũana i sepulchris ãgues pseminãtur. LACT.

☞ ¶ Sunt q̃ cum clauso. de hoc Pli. sic scribit. Anguem ex medulla hominis spine gigni accepim⁹ a multis. RAPH.

¶ Fabule. xxxvij. Argumentũ.

¶ Hec tñ ex ali. generis primor di. ℞. Phenix i Assyrie finib⁹ nido ex odoribus facto: cũ e senectute p̃sis supra recũbit: ex cui⁹ sanie alia renascit ℮ viribus roborata: nidũ in vrbẽ effert solis: ibiqʒ i tẽplo ei⁹ monimẽtũ p̃fis reponit. Fert enim q̃nqʒ etatis secla replete. LACT.

☞ ¶ Hec

¶Hec tamen ex aliis generis primordia ducunt:
Una est que re paret: seq; ipsa reseminet ales.
Assyrii Phenica vocant nec fruge nec herbis:
Sed thuris lachrymis: & succo viuit amomi.
Hec vbi quinq; sue compleuit secula vite:
Ilicis in ramis: tremuleq; cacumine palme:
Unguibus & duro nidum sibi construit ore.
Quo simulac casias & nardi lenis aristas:
Quassaq; cum fulua substrauit cinnama myrrha:
Se super imponit finitq; in odoribus euum.
Inde ferunt totidem qui viuere debeat annos:
Corpore de patrio paruum phenica renasci.
Cum dedit huic etas vires oneriq; ferendo est:
Ponderibus nidi ramos leuat arboris alte:
Fertq; pius cunasq; suas patriumq; sepulchrum:
Perq; leues auras Hyperionis vrbe potitus:
Ante fores sacras Hyperionis ede reponit.

¶Hyena modo mas modo femina.
Que modo hyena marē patit modo mascula hyena est.
Femina dum patitur: mascula dum sequitur.

¶Si tamen est aliquid mire nouitatis in istis /
Alternare vices: & que modo femina tergo
Passa marem est nunc esse marē miremur Hyenā

¶Mira chameleontis natura.
Adumo contacta tenent quoscunq; colores.
Atq; ego tantum auris nutrior aereis.

¶Id quoq; quod ventis animal nutritur & aura
Protinus assimilat/tetigit quoscūq; colores.

¶Lyncurium ex lyncum vrina.
Lyncum fit preciosa gemma viso
Urina aere nomen inde sumus.

¶Victa racemifero lyncas dedit India Baccho
E quibus vt memorant quicquid vesica remisit/
Uertitur in lapides/& congelat aere tacto.

¶Coralium ex molli durum.
Quod nunc coralium tacto fit ab aere durum
Huic sub aquis fuerat maxima mollities.

¶Sic & coralium/quo primum contigit auras
Tempore/durescit mollis fuit herba sub vndis.

¶Omnium rerum vicissitudo.
Omnia vertuntur: rapit effere mortis imago
Omnia: non certo tramite cuncta fluit.

Desinet ante dies/& in alto Phebus anhelos
Equore tinget equos q̄ consequar omnia dictis.
In species translata nouas/sic omnia verti
Cernimus atq; alias assumere robora gentes.

¶Troia.
Hectora: Deiphobum: Priamū quoq; Troia Parinq;
Uidit: vbi Troia est dicet mihi: Troia tacet.

Concidere has. sic magna fuit censuq; virisq;
Perq; decem potuit tantū dare sanguinis ānos.
Nūc humilis veteres tantūmodo Troia ruinas.
Et pro diuitiis tumulos ostendit auorum.

¶Sparte.
Menia vbi spartes? Spartes ruit omnia tempus.
Mors autem colles: menia: saxa domat.

RAPH. ☞¶Hec th ex al. mitandā Phenicis auis generationē describit poeta: de quo & Plynius fere eadē. Aquile autē magnitudine esse narrat: auri fulgore collū: cetera purpureus: ceruleā roseis caudā pēnis distinguētibus: cristis faciem capitq; plumeo apice honestā te. Peculiaris est Arabie felicis. Manilius senator auctor est neminē extitisse q̄ phenicē viderit. Sacrū in Arabia Soli esse: viuere annis sexcentis sexaginta. Senescē tem cassa/thurisq; surculis ꝯstruere nidū: replere odoribus & sup emori. Ex ossibus deinde ac medullis nasci primo ceu vermiculū: inde fieri pullū: p̄ncipio q; iusta funeri priori reddere/& totū deferre nidū ꝓpe pancalcam in Solis vrbem & in ara ibi deponere. ¶Primordia: originē. ¶Assyri phenica vocant: a colore purpureo Phenix videtur appellatus. ¶Quo simulat casias. phenicis nidū apte vt ois describit poeta Casia aūt & nardus frutices suauissimi odoris i Arabia nascentes. ¶Oneriq; ferendo est. sufficit nido auferēdo. Sic sūt dictū est: vt dicim⁹ aliquē nō esse soluēdo. ¶Leuat: alleuat ac leues reddit. ¶Hyperiōis ede tēplo Solis.

¶Fabule.xxxviii. argumentum.

LACT. ¶Si tamē &c. Hyena fera ex femina in marem vertitur.

RAPH. ☞¶Si th est aliquid: hyena fera ē d qua multa a Plynio mira tradunt. Sed maris ei vtrāq; inesse naturā/et alternis annis marē/femināq; fieri: & vt scribit Plyni. ipse/parere sine mare vulgus credit. Aristoteles negat. Collū

Collū & iuba continuitate iptne porrigi/flecti q; nisi circūactu tot⁹ corporis neqt. ¶Alternare: alterne āis mutare

¶Fabule.xxxix. argumentum.

LACT. ¶Id q; qd ventis ial nutrit et aura &c. Chameleon ventis & aura nutritus qūcunq; ꝯtingit colores eiusdē efficit.

RAPH. ☞¶Id q; qd ventis: Chameleontē dicit: q(vt Ply. tradit)solus ialiū nec cibo nec potu alit: nec alio q̄ aeris alimēto. circa caprificos letus innoxius aliroq̄/& coloris natura mirabilior. Mutat nāq; eū subinde & oculis & cauda & toto corpe: reddit q; semp quēcūq; pxime attingit p̄ter rubrū cādidūq;: defuncto pallor est.

¶Fabule.xl. argu.

LACT. ¶Victa racemifero lyncas dedit India Bacchoc. Lynces Liberi tutela vrinā fecit i lapidē.

RAPH. ☞¶Victa racemifero: Lyncuriū gēma est q̄ ex vrina lyncū dr ḡnari: vñ etiā nome fuit ipositū. Lyncuriū ei dr q si vrina Lyncis: ουρον nanq; vrinā significat. ¶Quicqd vesica remisit: omnis vrina lyncū.

¶Fabule.xli. argumentū.

LACT. ¶Sic & coraliū. q &c. Coralium lapis sub aqua mollis ē: extra durescit.

RAPH. ☞¶Sic et coraliū. i aqs molle est coraliū: extra aqs durescit/vt supius quoq; poeta narrauit.

¶Fabule.xlii. argumentū.

LACT. ¶Desinet ante &c. Significat gentes variari in spēs deorū voluntate.

RAPH. ☞¶Quā consequar oia dictis: q̄ ꝯbia oia explicere possū. ¶Sic ois ꝯit Cernimus: oia esse i cōtinuo fluxu ex vrbiū q; ac populoꝝ excidus ac felicitatibus pythago. colligit.

☞¶Cer

RAPH. Sparte. Mycene. ¶ Clara fuit Sparte: Sparta Laconica vrbs regio a spartis Cadmi socijs cognolata: sz plerūq̧ p vrbe ponit. ¶ Mycene: vrbs est Peloponēsi nobilissima a Myceneo Spartonis filio Phoronei fratris dicta. Mycenarū aūt muri sicut Tirynthij a Cyclopib⁹ ferunt fabricati: eoq̧ vt capi non poterant, vt Pausanias ait.

nat⁹ Julij: August⁹ Cesar. Nā in Cesaris Augusti gratiā hec referuntur. ¶ Penatigero Enee: penates gerēti. Penates aūt (vt refert Macro. ex Varronis sui) Dardan⁹ ex Samo thracia in phrygiā, Eneas ex Phrygia in Italiā detulit. Dij do penates dicūtur (vt volūt q̄ diligētius v̄itatē inq̄runt) p Penates.

¶ Mycene.

Imperia atq̧ vrbes: terras rexere Mycene
Fama Mycensium nunc vbi: fama perit.

Clara fuit Sparte/ magne micuere Mycene:

¶ Athene Thebe.

Nomen Athenarum solum est: sunt nomina Thebis
Quis olim erexit grecia tota caput.

Nec non ⁊ Cecropie/ nec nō Amphionis arces:
Uile solum Sparte est/ alte cecidere Mycene.
Edipodonie quid sunt nisi nomina Thebe?
Quid Pandionie restant/ nisi nomen/ Athene?

¶ Roma.

Tempora mox aderunt: quibus alte menia Rome.
Parthus: thrax metuet: Sarmata: Gallus: Arabs.

¶ Nūc q̧z Dardaniā fama est cōsurgere Romā:
Appenninigene que proxima Tybridis vndis/
Mole sub ingenti rerum fundamina ponit.
Hec igitur formam crescendo mutat: ⁊ olim
Immensi caput orbis erit. sic dicere vates:
Faticinasq̧ ferunt sortes: quantumq̧ recordor/
Dixerat Enee/ cum res Troiana labaret/
Priamides Helenus flenti/ dubioq̧ salutis/
Nate Dea/ si nota satis presagia nostre
Mentis habes: non tota cadet te sospite Troia.
Flamma tibi/ ferrumq̧ dabunt iter: ibis: ⁊ vna
Pergama rapta feres: donec Troieq̧/ tibiq̧
Externum patrio contingat amicus aruum.
Urbē etiam cerno Phrygios debere nepotes:
Quanta nec est: nec erit: nec visa prioribus annis.
Hanc alij proceres per secula longa potentem:
Sed dominam rerum de sanguine natus Juli
Efficiet: quo cum tellus erit vsa: fruentur
Etheree sedes: celumq̧ erit exitus illi.
Hec Helenum cecinisse penatigero Enee
Mente memor refero: cognataq̧ menia letor
Crescere: ⁊ vtiliter Phrygibus vicisse Pelasgos.
Ne tamen oblitis ad metam tendere: longe
Expatiemur equis: celum: ⁊ quodcūq̧ sub illo est:
Immutat formas: tellusq̧: ⁊ quidquid in illa est.
Nos quoq̧ pars mundi (qm̄ non corpora solum:
Uerum etiā volucres anime sumus: inq̧ ferinas
Possumus ire domos: pecudūq̧ in pectora cōdi)
Corpora: que possunt animas habuisse parentū:
Aut fratrum: aut aliquo iunctorū federe nobis:
Aut hominū: certe tua esse: ⁊ honesta sinamus:
Neue Thyesteis cumulemus viscera mensis:

¶ Edipodiōie: thebe: vbi Edipus regnauit/ vt Pandionie Athene vbi pandion. ¶ Necnon et Cecropis Cecropia: Athene quarū auctor fuit cecrops. ¶ Amphionis arces. Thebe ab Amphione amplificate.
¶ Fabule xiiij. lib. xv. argumentum.
LACT. ¶ Nūc q̧z Dardaniā fama est cōsurgere Romā ⁊c. Numa Pompili⁹ ppter scientiā rerū a populo Romano i regnū est recept⁹: cuius p̄cepta cū ante dicit; hec sunt. Que cūq̧ nascūt nec crescendo ⁊ senescēdo trāsmutari in dissimiles spēs/ et post obitū sic cōsumi: vt aut in terrā abeāt q̄ corpa sint: aut in aera/ quo spū cōtineri vident. Porro Helenus Priami filius refert Enee vrbis cōdite positionē.
RAPH. ¶ Nūc q̧z Dardaniā: exēplo vrbis Rome/ q̄ tuz maxie crescebat/ oīa esse i continuo motu Pythagoras ostendit. ¶ Dardaniā: Romā a troianis edificataz. ¶ Appēnini ge. Tybridis: i Appēnino mōte orientis. Tybrim aūt p̄ter vrbē Romā labi notī⁹ est q̄z sit exponēdū. ¶ Uates: Sybillas. ¶ Sortes faticinas: fata canētes atq̧ p̄dicētes. ¶ Res Troiana: imptū Troianū. ¶ Labaret: vacillaret/ periclitaretur. ¶ Priamides Helen⁹: Priami filius. Fuit aūt vates optimus: vt ex carie q̧z Uerg ɔstat. ¶ Debere vrbē: vrbi edificande ita volētib⁹ fatis obnoxios esse Pulchra aūt ienta Hoīem ex aīa et corpe cō stare.

q̄s habem⁹ corp⁹: p quos rōnez animi. eos aūt esse Jouē/ Junonē/ Mineruā. ¶ Utilit Phrygib⁹: cū vtilitate phrygū ⁊ Troianoꝝ. ¶ Pelasgos vicisse: grecos troiā expugnasse. ¶ Nec in oblit: ɔcludit oīa hytinua eē fluxu. ⁊ a carnib⁹ oīno esse abstinēdū pythagoras: cū aie nr̄e in varia corpa trāseāt. ¶ Ad metā ad finē ⁊ ɔclusionē. metaphora ab equa currentib⁹ sumpta. ¶ Expatiemur eq̄s euagemur copia v̄borū. ¶ Anie volucres atq̧ veloces. Aīo nāq̧ nihil ē veloci⁹. ¶ Inferinas domos: i corpa ferarū. ¶ Pecudūq̧ in pectora ɔdi: ordo ⁊ sensus: Nos q̧z pars mūdi sinam⁹ ⁊ permittam⁹ tuta esse ⁊ honesta ea corpa: q̄ pn̄t aīas hūisse parētū: aut frm: aut tūctoꝝ nobis aliq̄ federe ⁊ affinitate: aut certe hoīm: qm̄ non corpa solū verūetiā volucres ⁊ veloces anime sumus: hoc est quoniā nō soluz ex corpe/ sz etiā aīa ɔstam⁹/ ⁊ i feras et pecudes ire possum⁹. His aūt oīb⁹ colligit Pythagoras nullo mō carnib⁹ eē vescendū. ¶ Neue Thyesteis: nota est fabula. Nā Atre⁹ ⁊ thyestes pelopis ⁊ Hippodamie filij/ opa Mercurij egre ferēte Mirtiluz filium a Pelope ipo tuisse īterfectū/ ītā tā deuenere discordiā/ vt alter vterq̧ insidias strueret: cū ea cōditione regnū a p̄re accepissent vt alt̄nis regnarēt annis. Nā thyestes q̄ facili⁹ arietē vellerz aurei/ in q̄ regni sa Atrei fabula.

lla refert i Helenū poeta q̄ iā p̄uiderat. ¶ Per secula lōga: p septingētos annos. ¶ De sanguine natus

ta consistebāt (vt Seneca in Thyeste Tragedia narrat) sibi vsurpare posset/ Meropen Atrei vxo-

¶ rem

Quam male consuescit: quam se parat ille cruori
Impius humano: vituli qui guttura cultro
Rumpit: et immotas prebet mugitibus aures?
Aut qui vagitus similes puerilibus hedum
Edentem iugulare potest? aut alite vesci:
Cui dedit ipse cibos? quantū est quod desit in istis
Ad plenum facinus? qua transitus inde paratur?
Bos aret: aut mortem senioribus imputet annis.
Horriferum contra Boream ouis arma ministret
Ubera dent sature manibus pressanda capelle.
Retia cum pedicis: laqueosq; artesq; dolosas
Tollite: nec volucres viscata fallite virga:
Nec formidanteis ceruos includite pennis:
Nec celate cibis vncos fallacibus hamos.
Perdite si qua nocēt: verū hec quoq; perdite tātū
Ora vacent epulis: alimentaq; congrua carpant.
¶ Talibus atq; aliis instructore dictis
In patriam remeasse ferunt: vltroq; petitum
Accepisse Numam populi Latialis habenas.
Coniuge qui felix nympha: ducibusq; Camenis
Sacrificos docuit ritus: gentemq; feroci
Assuetam bello pacis traduxit ad artes.
Qui postquam senior: regnumq; euumq; peregit
Extinctum Latieq; nurus: populusq; patresq;
Defleuere Numam. nam coniunx vrbe relicta
Vallis Aricine densis latet abdita syluis:
Sacraq; Orestee gemitu: questuq; Diane
Impedit. ah quoties nymphe nemorisq; lacusq;

RAPH. terem compressit: ex eaq; filios suscepit. Quos cum Atreus resciuisset bello illum Mycenis in exilium eiecerit. Quo quidē non contentus simulata gratia fratrem ad se reuocauit: tresq; eius filios decoctos sic apposuit comedendos: vt sanguinē quoq; poculis immiscuisse feratur. Hoc pro nefandissimū scelus ne sol videret: alio radios auertisse memoratur. ¶ Mensis. cibis. continēs enim pro contento per metonymiam frequētissime poni cōsueuit. ¶ Cumulem. vsq; ad cumulū repleamus. ¶ Viscera. intestina. ¶ Quā male consuescit: eum qui possit pati vt interficiat vitulū: aut hedum: aut auē: facile assuescere ait necādis hominibus. Est aūt exclamatio qua Pythagoras ab interficiēdis animalibus māsuetis homines deterrere conatur. ¶ Cruo. humano. sanguini humano effundendo. ¶ Immot. aures. nulla misericordia motas. ¶ Eden. hedum. emittentē vagitus puerorum. ¶ Aut alite vesci. aut auē comedere. ¶ Quantum est: ac si diceret minimū. ¶ Ad plenū. ad plenū homicidiū. ¶ Qua trā. ad quod: ac si diceret ad hominū cedē. ¶ Inde. ex immolatione brutorum animalium. ¶ Bos aret. cū magna auctoritate hoc a Pythagora dicitur. Imperat enim vt bos sic arare permittatur: vt nulla alia vi quam senectute moriatur. ¶ Horriferū contra Boream: ouis inquit lanas nobis suggerat cōtra frigora. Arma nanq; quibus Borex frigidissimo vento resistitur sunt vestes ex ouiū lanis confecte. ¶ Horriferum Boream. horrorē et frigus ferentē. ¶ Ubera pressanda. exprimēda. ¶ Cum pedicis. pedice sunt vincula pedū: vt manice manuū. ¶ Tollite. remouete auferte: abiicite. ¶ Visc. visco infecta. ¶ Nec formidatis pennis. sic quidem legitur: sed formidātis forsitan est legendū: vt ceruorum sit epithetō: qui natura vel Homeri testimonio timidissimi sunt. ¶ Pennis sagittis. a parte. nanq; totum per synecdochen frequēter significatur: penne enim sagittis adglutinantur. ¶ Celate. occultate.

Cumulare. Pedice. Manice.

CEL3. † ¶ Vix dici queat quam improbi temerariiq; sint eorum plerique: qui sibi in re literaria plus equo placentes: non verentur (qua sunt impudētia) vel prime note scriptores suis potius obelis confodere: quam asteriscis illustrare si forte quid inciderint: cuius historiam fabulamve si quis late: asse qui non valeant. Quod ne frustra dixisse videar: tibi specimē dsumito carmen hoc Oui. Nec formidatis ceruos includite pennis. In

nis. In quo formidātes non exponēdo quidē: sed inuertēdo potius et mutilādo sese misere discruciat Raphael: formidatis, pro formidātes accusatiue: et pēnis pro sagittis legēdū existimās. Qui de Ouidio quam male sit hoc potissimū loco meritus: exploratissimū facit Celius multiplicis vir eruditiōis: cuius verba ad eū quē spectabāt locū: attexēda curauimus in id xiij. libri huic operis carmen. Haud secus exarsit: quam idcirco Taurus aperto &c. Legito et probabis.

RAPH. ☞ ¶ Perdite. interficite. ¶ Si qua nocēt. noxia animalia perdēda quidē esse Pythago. ait: sed ita ne eorū carnibus vescamur. ¶ Ora vacent epulis. careant eiusmodi epul. ¶ Cōgrua. hoi cōueniētia.

LACT. ¶ Fabula. xliiij. Argumentum.

¶ Talibus atq; aliis &c. Egeria post mortem mariti Nume in vallem Aricinā se contulit lugēs.

RAPH. ☞ ¶ Dictis. Pythagore preceptis. ¶ Instru. pec. instituto alio. Eorum autē opinionē sequitur Oui. (vt diximus) qui sentiūt Numā a Pythagora fuisse institutū. ¶ Remeasse. redisse. ¶ Vltroq; petitum. quesitum: spōteq; a Romanis inuitatū: vt copiose Liuius narrat. ¶ Latialis Latini atq; Romani. nā Roma Latij est caput. ¶ Cōiuge quod felix nympha. Egeria nympha Nume Pompilij fuit vxor: que post viri interitū vrbe relicta in syluas abiit: ac tandē miseratione deorum in fontem fingitur cōuersa. Cum illa pro nympha congressus nocturnos sibi esse Numa simulauit: eiusq; monitu se que acceptissima diis essent: sacra cōstituere populo Romano persuasit: vt copiose Ti. Liuius describit. ¶ Ducibusq; Camenis. auctoribus musis. Nā oia quecūq; Numa statuebat ad Egerie nymphe et Camenarū auctoritatē referebat: quibus etiā lucū: quē medium (vt Liuius narrat) ex opaco specu fons perēni rigabat aqua consecrauit: quod dearū sibi consilia cū coniuge sua Egeria essent. ¶ Sacrifi. rit. sacrificiorum leges. Nā sua cuiq; deo sacra: sacerdotesq; instituit: vt elegāter Liuius scribit. ¶ Ad artes pa. ad deorum religionē et iura et leges et mores colēdos. Numa enim vrbē Romā vi et armis a Romulo cōditam: iure: legibus: ac moribus de integro condidit. ¶ Qui postquam senior. numa cum tres et quadraginta regnasset annos periit. ¶ Peregit. perfecit: ac finiuit. ¶ Val. Ari. Aricia vrbs est Latij haud lōge ab vrbe Roma distās. vnde Aricinus declinatur. ¶ Ore. Diane. quā Orestes vna cū Iphigenia sorore de

Egeria Nume vxor.

☞ Taurica

RAPH. ☞ ¶Taurica regiõe i Italiã trãstulit: ac iuxta Ariciaz collocauit. Nã Orestes post interfectũ matrẽ in furorẽ ↄuersus a Pylade socio ad Dianã Tauricã liberãdꝰ deductꝰ est: cui cũ hospites mactarẽtur: a sorore Iphigenia q̃ dee sacerdos erat: cognitus/seruat: ac Thoãte rege iterfecto Diane simulachrũ aufugiẽtes abstulerũt: iuxtaq; Ariciã collocatũt. Tametsi pausanias Spartã allatuz fuisse simulachrũ illud ↄtẽdit. ¶Ne faceret. ne flere pergeret. ¶Theseius heros. Hippolytꝰ qui equoꝝ furore laceratꝰ ꝑcibꝰ Diane vite fuit restitutꝰ/ac tẽplo Diane Aricine ꝑfectꝰ Virbiꝰ fuit appellatꝰ/ſꝫ ⁊ ipse fata sua ad consolationem Egerie narrat. ¶Siste modũ. statue/ipone finez luctui. ¶Releuare. leuẽ reddere/a fletu liberare.

Hippolytus.

¶Fabule. xlv.
Argumentũ.

LACT. ¶Fando aliquem Hippolytũ vestras si ↄtigit ⁊c. Hippolytus cũ ꝑpter nouercule odiũ ꝑpulsus esset patria/et Trezena ꝑficisceretur: ex iprouiso mari elatꝰ taurꝰ sicut parens optauerat: grauissimũ ei obiecit timorẽ: exalpati; eq̃s tractꝰ interiit. Quẽ esculapiꝰ Diane volũtate/cuiꝰ in lito comes fuerat reduxit ad supos. Hinc eiusdẽ deinferis reuocatꝰ i nemus Aricinũ mortalitatem exuit et. Cõuerso itaq; noie deus Virbiꝰ est nominatus.

Ne faceret/monuere: ⁊ consolantia verba
Dixerunt: quoties flenti Theseius heros
Siste modum dixit: nec enim fortuna querenda
Sola tua est. similes aliorum respice casus.
Mitius ista feres. vtinamq; exempla dolentem
Non mea te possent releuare: sed ⁊ mea possunt.

¶Hippolytus in virbium.
Impete patris: aut obsequio perii: arte nouerce
Quiq; iterum viri Virbius ecce vocor.

¶Fando aliquẽ Hippolytũ/vr̃as si cõtigit aures
Credulitate patris/scelerate ⁊ fraude nouerce
Occubuisse neci mirabere: vixq; probabo.
Sed tamen ille ego sum. me Pasiphaeia quõdam
Tentatum frustra patrium temerare cubile:
Quod voluit/finxit voluisse: ⁊ crimine verso
Indiciine metu magis/offensaue repulse
Arguit: immeritũq; pater proiecit ab vrbe:
Hostiliq; caput prece detestatur euntis.
Pitthelam profugo curru Trezena petebam:
Iamq; Corinthiaci carpebam littora ponti:
Cũ mare surrexit: cumulusq; immanis aquarum
In montis speciem curuari/⁊ crescere visus:
Et dare mugitus: summoq; cacumine findi.
Corniger hinc taurus ruptis expellitur vndis:
Pectoribusq; tenus molles erectus in auras/
Naribus/⁊ patulo partem maris euomit ore.
Corda pauent comitũ. mihi mens interrita mãsit
Exiliis contẽta suis: cum colla feroces
Ad freta conuertunt: erectisq; auribus horrent
Quadrupedes: monstriq; metu turbantur: ⁊ altis
Precipitant currum scopulis. ego ducere vana
Frena manu/spumis albentibus oblita luctor:

ac si Phedre obiceret Pasiphaes libidinẽ: q̃ amore tauri capta cũ illo coire sustinuit. ¶Me frustra tentatũ. a Phedra de stupro frustra interpellatũ. ¶Temerare violare. est aũt ordo. Pasiphaes filia quondã finxit me frustra tẽtatũ voluisse temerare patriũ cubile/qꝺ ipsa voluit. ¶Et crimine verso. in me subaudiat. ¶Indiciine metu. altera duaꝝ causatum se accusatuz a Phedra Hippolytus ait: vel qꝺ timebat ne ipsa accusaret: vel qꝺ repulsa fuit ⁊ spreta. ¶Arguit. accusauit: i vetustis aũt exẽplaribus: aiaduerti sic etiã scriptũ esse. dãnauit: meritũq; nihil pat eiicit vrbe. Sed vtroq; mõ idẽ est sensus. ¶Proiecit. eiecit: expulit. ¶Hostili p̄ce. imp̄catiõe hosti ↄueniẽte/non pr̄i. Theseꝰ enĩ. Neptunũ p̄rez p̄catꝰ est: vt Hippolytꝰ filꝰ discerpet. ¶Euntis. in exiliũ. ¶Pitheiã Trezenã. in q̃ Pittheꝰ Pelopis filꝰ ac Ethre mr̃is Thesei pr̃ regnauit. Trezẽ aũt vrbs est Peloponesi a Trezene Pelopis filio cui Pittheꝰ i regno successit cognoiata. Vt et Stephanꝰ scribit/⁊ Aphrodisias ⁊ Saronia ⁊ Posidonias ⁊ Apollonias ⁊ Anthanis ãtea fuit dicta. ¶Cũ mare surrexit. tumefactũ est. ¶In mõtis spẽz. ꝑ emphasim ostẽdit quãtꝰ esset vitulꝰ ille marinꝰ: q̃ instar mõtis mare extolleret. ¶Et dare mugitꝰ. mugire. nõduz enĩ vitulꝰ ille marinus ex aquis extulerat caput. Phoce autẽ vt tauri mugitus edũt: vnde ⁊ vituli nomen acceperũt. ¶Corniger hinc taurus deinde inquit Phoca vt taurus cornua habẽs/ex ruptis vndis egressa est. ¶Expellitur. erũpit cum impetu egredit. ¶Exiliis contenta suis. exilii sui merore confecta. ¶Feroces quadrupedes. feroces equi/quibus Hippolyti currus trahebat. ¶Colla. capita. ¶Ad freta conuertunt. ad mare propter strepitum Phoce egredientis. ¶Horrent. timent. ¶Monstri metu. vituli illius marini timore. Phoce nãq; adeo sunt aspectu turpes: vt inter monstra marina numerẽtur. ¶Precipitant. in precepa iaciunt. ¶Altis scopulis. per alta saxa. ¶Ego ducere vana. ego inquit frustra conor retrahere frena spumis infecta. ¶Ducere. reducere: retrahere. ¶Vana manu: infirma. Neq; enim equos potuit continere.

Pittheus Trezen.

RAPH. ☞ ¶Fando. interloquẽdũ. ¶Aliquẽ Hippolytũ: quendã in soluta oratione diceremꝰ. ¶Credulitate patris. Thesei qui nimiũ facile credidit Phedre vxori priuignuz accusanti. ¶Vixq; probabo. difficulter p̃suadebo. ¶Me Pasiphaeia quondã. Phedra Pasiphaes filia/Thesei vxor Hippolyti priuigni amore capta ab illo fuit repulsa. Quare idignata se suspẽdit: litterulis manutenẽs/quo Hippolytũ accusabat/q̃ se de coitu iterpellasset. Pater credulꝰ ⁊ filiũ insontẽ in exiliũ expulit/⁊ illi mortẽ est imp̄catus: quam a patre Neptuno facile ipetrauit: vt q̃ pollicitꝰ esset se tria ꝓstp̄stiturũ/q̃cunq; postulasset. Cũ igit fugeret Hippolytꝰ/ecce Phoce mari egresse ita perterruerũt equos q̃drigarũ/qbꝰ vehebat: vt nullo pacto potuerit inhiberi/q̃n p̄ p̄cipitia Hippolytũ immittẽtes prius dilaniarẽt. Qui tñ frati Diane ꝑcibꝰ ope Esculapii vite fuit restitutꝰ/Virbiusq; appellatꝰ. ¶Pasiphaeia. cũ q̃dã vituperatiõe dixit: ge si Phe-

☞ ¶Luctor.

RAPH. ☞ Tēdo. ptēdo. ¶ Retrō. ducere subaudiam⁹: vt retrahere intelligam⁹. ¶ Lētas habenas. flexibilia lora. ¶ Has vires. meas vires. ¶ Rabies. ferocitas. ¶ Perpetuū axē: cōtinuū. Axis aūt est lignū
Axis. illud: circa qḋ rote currus ↄtunt. ¶ Excutior. cur. e curru elect⁹ cado. ¶ Art⁹. pedes. ¶ Reprēsa. rerē

vocat⁹ in hoc Aricino nemore habito. ¶ Numine sub dn̄e Diane: q̄ iuxta Ariciā tēplū habebat.

¶ Fabule. xlvi. argumentum.

¶ Nō tn̄ ⁊c. Egeria nympha Nume pōpilii ↄiūx ꝑdit: q̄ post viri interitū cū se i nem⁹ Aricinū ↄtulisset: ibi in ḡstu assiduo defiet casum viri fatigata: Dia- LACT.

Et retro lentas tendo resupinus habenas.
Nec vires tamen has rabies superasset equorum:
Aut rota: perpetuum/ que circūuertitur axem/
Stipitis occursu fracta/ ac disiecta fuisset.
Excutior curru/ lorisq; tenentibus artus
Uiscera viua trahi: neruosq; in stirpe teneri:
Membra rapi partim: partim reprensa relinqui/
Ossa grauem dare fracta sonū. fessamq; videres
Exhalare animam: nullasq; in corpore partes:
Noscere quas posses: vnumq; erat omnia vulnus.
Num potes/ aut audes cladi componere nostre
Nympha tuam: vidi quoq; luce carentia regna:
Et lacerum foui Phlegethōtide corpus in vnda.
Nec/ nisi Apollinee valido medicamine prolis;
Reddita vita foret. quā postq̄ fortibus herbis
Atq; ope Peonia Dite indignante recepi:
Tum mihi: ne presens augerem muneris huius
Inuidiam/ densas obiecit Cynthia nubes.
Utq; forem tutus/ possemq; impune videri
Addidit etatem: nec cognoscenda reliquit
Ora mihi: Cretenq; diu dubitauit habendam
Traderet/ an Delon. Delo/ Cretaq; relictis
Hic posuit: nomenq; simul quod possit equorum
Admonuisse iubet deponere: quiq; fuisti
Hippolytus dixit: nūc idem Uirbius esto.
Hoc nemus inde colo: de dijsq; minoribus vnus
Numine sub domine lateo/ atq; assentior illi.

¶ Egeria in fontem.
Extincti dum ob facta Nume miseranda doleret
Uersa fui in fontem nominis Egeria est.

¶ Non tamen Egerie luctus aliena leuare
Damna valent: montisq; iacens radicibus imis
Liquitur in lachrymas: donec pietate dolentis
Mota soror Phebi gelidum de corpore fontem
Fecit: ⁊ eternas artus tenuauit in vndas.

¶ Gleba in puerum.
Qui olim gleba fuit: puer inde
Est visusq;: Tagem vocant Ethrusam.

¶ At nymphas tetigit noua res: ⁊ Amazone nat⁹
Haud aliter stupuit: q̄ cum Tyrrenus arator
Fatalem glebam motis aspexit in aruis/

ca a radicib⁹: stirpibusq; arbor. ¶ Dare. edere. ¶ Graue sonū magnū efficere strepitum. ¶ Exalare. mittere: me subaudiam⁹. ¶ Uideres. videre posses. ¶ Nū potes aut audes: maiorē suā fuisse calamitatem q̄ Egerie ↄtigit. Hippolytus ait. ¶ Cōponere. cōparare.
Hippolytus ab inferis. ¶ Uidi quoq; luce carētia regna: hoc est ad inferos quoq; descēdi. ¶ Et lacerū foui: ⁊ corp⁹ in quir sanatū in ardētissima Phlegethontis aqua laui.
Phlegethon. Est eīn Phlegethō vn⁹ ex inferoꝝ fluuijs q̄ ardens inter pretari pōt. ¶ Apollinee prolis. Esculapij Apollinis filij. ¶ Fortib⁹ herbis. potētibus. ¶ Atq; ope Peonia. auxilio medico.
Peon. Peō eīn deoꝝ medic⁹ pitissimus fuisse phibet. a quo Peonia herba/ ⁊ inuēta fuit/ ⁊ appellata. ¶ Dite īdignāte. Plutone egreferēte me vite restitui. ¶ Ne pn̄s augerē muneris huius inuidiā. hoc est ne si in Grecia viuerē. Athenēsiū i me inuidia cōcitarē. a Diana fui occltat⁹. ¶ Cynthia. diana. cui⁹ miles erat Hippolyt⁹. ¶ Impune. sine vlla mea pena. ¶ Addit. eta. me n̄s eu maiorē effecit q̄ essē cū ab eq̄s lui dilacerat⁹. ¶ Ora co. fnere q̄ cognosci posset. Inoluit aūt Hippolyt⁹ le in nouam figuram suisse trāsmutatū: ne aliq̄s cognosci posset. ¶ Habedā: habitādam.
Tages puer.

nā ei⁹ regiōis incolā assiduo fletu. nouissima lachrie ei⁹ ob eadē dea trāsmutate sūt in fōtē. q̄ ex ei⁹ noīe nūcupatur Egeria.
RAPH. ☞ ¶ Nō tn̄ Egerie. Nume Pōpilij vxor cū ob mariti mortē flere nō desineret: Diane miseratiōe i fōtē sui nois fuit ↄuersa. ¶ Leuare. leues reddere. ¶ Liquitur. resoluit. ¶ Soror phe. diana. ¶ Tenuauit. i tenues aq̄s trāsmutauit. ¶ Fabule. xlvij. argumentum.
LACT. ¶ At nymphas ⁊c. Cū in Thyrrena: q̄ ⁊ Thuscia dicta ē. q̄dā arator iustum op⁹ i dies redderet p̄so vomere glebā opiniōe sua poderosiorē excitauit: cui⁹ dū miratiōe p̄meret: aduertit eā i figurā pueri eē trāsmutatā: qui Hetruscorū lingua Tages postea noīe futurorū sciētiā iueniret.
RAPH. ☞ ¶ At nymp. ⁊c. hec ad ↄcinā eoꝝ q̄ sequūt ↄnexione a poeta narrant. Gleba nanq; agricole erāti i puerū vaticinādi peritū visa est transformari. ¶ Et amazone. Hippoly⁹ Hippolyte Amazonū regine filius. ¶ Quā cū Tyr. hec historia est nō fabula. Nā vt i. ij. de diui. lib. Cice. scri. Tages q̄dā dr̄ in agro tarq̄nēsi cū ɫra araret ⁊ sulc⁹ alti⁹ eēt i p̄ssus extitisse repē te: ⁊ cū affatū eē quē arabat. Is aūt vt i libris est Hetruscoꝝ pueriu spē diuisus: sed senili fuisse prudēna. Eius aspectu

¶ Hic po. i. Latio iuxta Ariciā. ¶ Nomēq; simul. vb sentire poeta Hippolytū fuisse noiatū: q̄ ab eq̄s fuit solut⁹ ⁊ laniat⁹ Nam ιππος equus λυω soluo iterpretat. ¶ Nūc idē Uirbi⁹ esto: Uirbi⁹ dici⁹
Hippolytus Uirbius. est Hippolyt⁹: q̄ vir bis fuisse vr: ⁊ anteq̄ ab eq̄s fuit lacerat⁹: ⁊ postq̄ vite fuit restitut⁹. ¶ Hoc nemus inde colo: ex eo tp̄e tn̄q̄. quo ab inferis sū re vocatus

cū obstupuisset bubulc⁹: clamorēq; maiorē cū admiratiōe edidisset: ↄcursū esse factū: totūq; breui tp̄e in eū locū Hetruriā ↄuenisse. Tū illū plura locutū multis audiētibus: qui ois ei⁹ v̄ba exceperūt: literisq; mādauerit. Oēm aūt orōnē fuisse eā: q̄ haruspicie disciplina cōtinet. ¶ Fatalē glebā. in qua fata et futuroꝝ presentia continebantur.

¶ Terre

RAPH. ☞ ¶ Terre formã. glebe figurã. ¶ Ora recentia. ora nuper ex terre gleba figurata. ¶ Uēturis fatis hoc eit discipline artis eoꝝ/que fato ventura erãt cognoscēdoꝝ. Nã Tages primus omniũ haruspicine disciplinam Thuscis tradidit. ¶ Indigene. Thusci. ¶ Dixere. appellauere. ¶ Qui primus Hetruscã. nã Tages prim⁹ oim haruspicinã/artēq̄ diuinãdi ac predicendi futura Thuscos docuit. Neq̄ Plini⁹ Cicerone in hoc Ouidioq̄ dissentit: vt quidã ait imperit⁹. Sed Delphon haruspicine fuisse inuētorē ait. Aliud ꝑo esse docere: aliud inuenire nemo nisi cōi sensu careat: vnq̄ dubitauit.

Tages.

Sponte sua primum/nulloq̄ agitante moueri.
Sumere mox hominis: terreq̄ amittere formam/
Oraq̄ venturis aperire recentia fatis.
Indigene dixere Tagen: qui primus Hetruscam
Edocuit gentem casus aperire futuros.

¶ Hasta in arborem.

Cui modo suas frondes arbor: tua Romule quondam
Hasta fuit: mirum non fuit arbor erat.

Hasta in arborem.

¶ Utq̄ Palatinis herentem collibus olim:
Cum subito vidit frondescere Romulus hastam:
Que radice noua: non ferro stabat adacto.
Et iam non telum: sed lenti viminis arbor
Non expectatas dabat admirantibus vmbras.

¶ Cippi cornua.

Arcis Romulee fatalia cornua Cipus
Regia dabant Cippus noluit: ast abijt:

¶ Aut sua fluminea quum vidit Cippus in vnda
Cornua. vidit enim: falsamq̄ in imagine credens
Esse fidem: digitis ad frontem sepe relatis
Que vidit/tetigit/nec iam sua lumina dānans
Restitit: vt victor domito veniebat ab hoste:
Ad celum q̄ oculos/ꝛ eodem cornua tollens:
Quid quid ait superi monstro protenditur isto:
Seu letum est patrie/letum/populoq̄ Quirini:
Siue minax/mihi sit. viridiq̄ ex cespite factas
Placar odoratis herbosas ignibus aras.
Uinaq̄ dat pateris: mactatarumq̄ bidentum
Quid sibi significent/trepidantia consulit exta.
Que simul aspexit Tirrhene gentis haruspex.

¶ Fabule. xlviij. argumentum.

LACT. ¶ Utq̄ Palatinis heren. ꝛc. Romulus Martis ꝛ Ilie fili⁹ cū venaret ex monte Auētino ꝓsequēs aprū fugiēte iaculū iecit: qd ꝓtin⁹ in colle Palatino hesērit locus ei⁹ mōtis sic te recte: cui⁹ ima ꝑs specu adeo depressa terre est: ꝛ cōphēsa radicib⁹. Effectū est nouissime vt in arborē cornū in icremento ꝯuersa sit.

RAPH. ☞ ¶ Utq̄ Palat. hoc quoq̄ de historia sūptū esse videt. Nã Romulum scribit Plutarchus in Palatino colle sui experiūdi grã corneã lāceã iusse iaculatum: illamq̄ in terra defixã: annitētibus multis cōuelli nūq̄ potuisse. Sed emissis ramis in eximie altitudinis cornū increuisse: locum ꝙo cū ijs qui post Romulũ fuerūt/parietibus circūductis: vt sanctissimū tēplū in magna religione fuisse adeo: vt si cui ꝓpius accedēti visa fuisset arbor min⁹ frōdescere: sed veluti subductis nutrimētis languescere: id statim occurrētibus clamore significaret. Cū aūt. C. Cesar gradus extrueret: fabris propinqua arbori loca temere fodiētib⁹ violate radices fuerūt/arborq̄ aruit ꝛ interijt. Urbiū aūt ita stupuisse ait poeta resolutione Egerie in fontē: vt stupuit romulus cū hastã suã frōdescere vidit. Mouit mihi risum simul ꝛ stomachum fatuus quidã in hac historia referēda: qui Romulū lancea fuisse iaculatū ait ingenij experiēdi gratia perinde ac si vires ingenij ꝛ nō corporis iaculātes experiremur. ¶ Herentē collib⁹ Palatinis: fixam in monte Palatino. ¶ Stabat. erecta erat. ¶ Nō ferro adacto. nō cuspide terre infixa. Nã haste cuspis in radicem fuerat cōuersa. ¶ Lenti viminis. flexibilis virge. ¶ Cornus enim arbor ramos admodū flexibilea habet. ¶ Dabat. faciebat. ¶ Nō expectatas vmbras: insperans. ¶ Admirātibus. hastam in arborem fuisse versam.

Cornus.

¶ Fabule

¶ Fabule. xix. libri. xv. argumentum.

¶ Aut sua flumi. ꝛc. Cippus Gentius ab hoste victor reuertēs priusq̄ triūphãs portã intrauit: animaduertit cornua sibi in temporib⁹ enata: qui ꝓdigio exterrit⁹ haruspices cū cōsuluisset: responsum est eū si in vrbē intraret/regnaturū: qd ille aduersatus patribus cōuocatis indicauit: ac cū persuasisset nūq̄ se tyrãnum futurū: decretū est ei vniuersoꝝ consilio tm̄ agri quãtuz vno die arator posset circūdare: porta q̄ q̄ intratur⁹ fuisset: insignis grata: vt eneis cardinib⁹ aptaretur: in qua ad memoriã posteroꝝ cornutū caput eius exculperetur. LACT.

RAPH. ☞ ¶ Aut sua flumi. hoc quoq̄ de historia sumpiū est. Nã vt Ualeri⁹ narrat. M. Genutio Cippo ꝑtori paludato porta egredienti noū ꝛ inauditū gñis ꝓdigiū incidit. nãq̄ in capite ei⁹ subito veluti cornua emersērūt: responsumq̄ est eū regē futurū: si in vrbem reuertisset. Qd ne accideret: voluntariū ac ꝑpetuū sibimet indixit exiliū: cui⁹ testãde rei grã capitis effigies ... porta q̄ excessserat ịclusa est. Corrupte aūt, At lege in exēplarib⁹ ē scriptū: cū loco ill⁹ hec particula Aut sit reponēda: ꝛ illud verbū stupuit hic quoq̄ est subaudiēduz.

Cippo cornua.

¶ Ilacq̄ fabulam fabule poeta eleganter connectit: quãquam multis nugis ab illo insulso/qui Metamorphosin dilacerauit: hic quoq̄ interpositis: plerisq̄ in exemplaribus setungatur: quod vt facilius fieret illam copulam At loco Aut ex cōmodo suo reposuisse videtur adeo in deprauandis libris quorūdam temeritas debachatur: cum etiam non videtur esse legendum. Cippus autem non solum nomen est viri: sed appellatio quoq̄ lapidem qui sepulchro imponitur significans: ꝛ columnam: in qua epitaphia scribuntur. ¶ Domito ab hoste. ab hostibus superatis. ¶ Portenditur. presignificatur. premōstratur. Unde portēta monstraq̄ dicuntur: que futurum aliquid prenūtiant. ¶ Patrie letum. sit subaudiatur. ¶ Siue minax. triste. ¶ Placat aras. Deos mitigat per metonymiam. Dij nãq̄ placari dicuntur per sacrificia in aris facta. ¶ Odoratis ignibus: thuribus īcēsis. ¶ Uinaq̄ dat pateris: in pateras vina fundit. ¶ Mactatarum bibentum: immolatarum ouium. ¶ Quid sibi significēt: cornua in frōte nata subaudiatur. ¶ Trepidantia: palpitantia. ¶ Tyrrhene gentis haruspex: ex Hetruria nanq̄ haruspices euocabantur. Portēta.

☞ ¶ Magna

RAPM. ¶ Magna moli[m]ina: magnas rerum commutationes. ¶ A pecudis fibris: ab extis pecudũ. Fibre namq; sũt tenuiores vene/ quibus exta velut lineis quibusdã diligũt. ¶ Acre lumẽ: acute vidẽtes oculos. ¶ Tibi enim tibi: anadiplosis cũ quadã exultatione ab haruspice leta pdicte fata. ¶ Hic locus: Romã indicat digito. ¶ Et latie arces: Romanũ ipsũ. ¶ Tu mõ rũpe morã: tu solũmõ tolle moras: festinaq; vt portas patẽtes ingrediaris. ¶ Urbe: in vrbem. ¶ Perẽni sceptro: ppetuo regno. ¶ Toruã faciẽ: cornib⁹ terribilẽ atq; deturpatã. ¶ Talia omia: talia portenta. ¶ Cõuocat: extra vrbẽ. ¶ Et aggeribus insistit: stat in aggere alto: vt ab omnib⁹ audiatur. ¶ Prisco more: antiqua consuetudine. Qua etiã prisci oratores deos inuocare in principia orationis solebant. ¶ Dicã: indicabo. ¶ Cornua forte gerit: nõ sorte vt fere in exemplarib⁹ est dprauatũ: sed frõte legẽdũ eẽ notius est: q̃ vt sit admonẽdũ. ¶ Famularia iura: leges seruiles: qb⁹ vt seruos oẽs vos oporteat obedire. ¶ Irrũpe: cũ ipetu intrare. ¶ Quãuis cõiũctior illo: figurate sẽllũ inuit Cipp⁹ quẽ haruspex futurũ eẽ regẽ dixerat. ¶ Prohibete: arcete. ¶ Uel si dignus erit: pulchra figura illũ idignũ eẽ ostẽdit: qui aut vinciat aut necet. ¶ Qualia suc. duab⁹ pquã accõmodatis similitudinib⁹ exprimit poeta q̃le murmur populi fuerit: postea q̃ Cippus finẽ orationi iposuit. ¶ Succinctis pinetis: altis ⁊ pceris. Succincta dr̃r altius cincta: vñ succincti milites dicũtur: q; breuiorib⁹ vestib⁹ vtẽtes alti⁹ cincti videant. Pineta vero dr̃r succincta: q; iuxta cacumẽ ramos emittant

Magna quidem rerum molimina vidit in illis/
Non manifesta tamen: cum vero sustulit acre
A pecudis fibris/ ad Cippi cornua lumen.
Rex ait o salue. tibi enim tibi Cippe/ tuisq;.
Hic locus: ⁊ Latie parebunt cornibus arces.
Tu modo rumpe morã: portasq; intrare patentes
Appropera. sic fata iubent. nanq; vrbe receptus
Rex eris: ⁊ sceptro tutus potiere perenni.
Rettulit ille pedem: toruamq; a menibus vrbis
Auertens faciem. procul o procul omnia dixit
Talia dii pellant. multoq; ego iustius euum
Exul agam: q̃ me videant Capitolia regem.
Dixit: ⁊ extemplo/ populumq; / grauemq; senatum
Conuocat ante tamen capitis noua cornua frõde
Uelat: ⁊ aggeribus factis a milite forti
Insistit: priscoq; deos e more precatus:
Est ait hic vnus/ quem vos nisi pellitis vrbe/
Rex erit. is qui sit: signo/ non nomine dicam.
Cornua fronte gerit. quem nobis indicat augur/
Si Romam intrarit: famularia iura daturum.
Ille quidem potuit portas irrumpere apertas.
Sed nos obstitimus: quãuis coniunctior illo
Nemo mihi est. vos vrbe virũ phibete Quirites.
Uel si dignus erit: grauibus vincite cathenis:
Aut finite metum fatalis morte tyranni.
Qualia succinctis/ vbi trux insibilat Eurus:
Murmura pinetis fiunt: aut qualia fluctus
Equorei faciunt: si quis procul audiat illos:
Tale sonat populus: sed per confusa trementis
Uerba tamen vulgi vox eminet vna. quis ille est:
Et spectant frontes: predictaq; cornua querunt:
Rursus ad hos Cipp⁹/ quẽ noscitis inq̃t habetis:
Et dempta capiti populo prohibente corona/
Exhibuit gemino presignia tempora cornu.
Demisere oculos omnes: gemitumq; dedere:
Atq; illud meritis clarum (quis credere possit?)
Inuiti videre caput: nec honore carere
Ulterius passi/ festam imposuere coronam.
At proceres (quoniam muros intrare vetaris)
Ruris honorati tantum tibi Cippe dedere:
Quantum depresso subiectis bobus aratro
Complecti posses ad finem lucis ab ortu.
Cornuaq; auratis miram referentia formam
Postibus insculpunt: longum mansura per euum.

tant. id qđ Oui. alibi aperte significat cũ inquit: Et succincta comas: hirsutaq; vertice pin⁹. ¶ Per: inter. ¶ Trementis vulgi: populi trepidãdis. ¶ Eminet: elatior est ⁊ elarior. ¶ Presignia: insignia. ¶ Gemino cornu: duob⁹ cornib⁹ similib⁹. ¶ Demisere oculos: in terram oculos demiserũt. ne cornua cũ summo dedecore tã boni ciuis aspicerẽt. ¶ Quis credere posset: parenthesis est cũ interrogatiõe: ac si diceret: nemo crederet Romanos inuitos aspexisse viri caput tã pclare de patria meriti: vt cũ regnũ asseq; posset: noluerit. illos enim q̃ de nobis bene sunt meriti libẽter aspicere solemus. ¶ At pceres: senatores. Cippum autẽ iugero optimi agri ob spretũ regnũ donatũ fuisse ait. Jugerum enim tm̃ terre dr̃ q̃tũ par boum vno die possit exarare. Jugerum ¶ Ruris hon. agri honorato viro cõuenietis. ¶ Ad fi. ab ortu diei vsq; ad occasum. ¶ Mirã for. mirãdã Cippi effigiem. ¶ Referentia: significãtia: rep̃sentãtia. ¶ Aurati po. auro ornatis postibus porte illi⁹ p quã ingredi poterat Cippus. ¶ Cornuaq; auratis mirã referentia formã Postib⁹ insculpũt: lõgũ mãsura p euũ. Mẽdose versus hic exponit ⁊ legit. nõ eĩ auratis: sz eratis postib⁹ legẽdũ ẽ ex historia Ualerii: cui⁹ v̾ba hec sũt d̾ Cippo loquẽtis. Cui⁹ tenãde rei grã capitis effigies eree porte q̃ excesserat inclusa est. Dictaq; rauduscula. nã olim era raudera dicebant: qđ vt clarius intelligat M. Uarrõis v̾ba hec iadiũgem⁹. Deide porta rauduscula q; erata fuit: ea raud⁹ dictũ ex eo in veteribus mãcupiis scriptum. Rauduscuio libram ferito.

LACT. ¶ Fabule .i. libri .xv. argumentum.

¶ Pādite nunc ⁊c. Grauis pestilētia Romanis cū incidisset: ⁊ maxima trepidatio vrbē terreret: ꝑ legatos oraculū Apollinis cōsultū est: ex quo respōsuꝫ: vt Esculapiū Epidauro accersirent: nobilissimiqꝫ legati cū simulachrū dei petituꝫ ad Epidauros missient: stupētib⁹ ad mirationē deus in dracone ꝓsus ꝑ mediū Epidaurū lapsus nauē legatorū cōscēdit: cuꝫ q̄b⁹ vect⁹ romā vt delatus ē insulā Tyberꝫ ingressus ē: ibiqꝫ se ꝓgultis occuluit: q̄ loc⁹ dracōis vocat. ☞ ¶ Pādite nūc muse: Musas inuocat poeta vt sibi cōmemorēt: q̄ d̄ causa
Esculapi⁹ Esculapi⁹ Apollinis ex Coronide filius Romā ab Epidauro fuerit aduect⁹. Graui nāqꝫ pestilētia laborantes Romāi oraculū acceperūt: vt Esculapiū auxilio veterent. Missi igitur legati cum ab Epidauris deū impetrare nō possent. Esculapi⁹ ipē i āguē ꝯuersus ꝑ mediā vrbem ad nauē legatorū ꝓrepsit: Romāqꝫ aduectus sibi i insula Tyberis sedē elegit. ¶ Pñtia nu. va. ꝓpitiū dij poetarum. Muse nāqꝫ p̄sidere poetis finguntur. ¶ Unde. qua ex cā. ¶ Coronidē: Esculapiū Coronet nepotē. Apollinis ex Coronide filiuꝫ: vt superi⁹ copiose fuit expositū. ¶ Dira lues: pestis a deorū ira immissa. ¶ Exāgui morbo: ab effectu morbus dr̄ exāguis: qḋ exangues homines reddat: vt mors d̄r pallida dr̄. ¶ Mortalia tē. hoīm expimenta. ¶ Mediāqꝫ tenēꝫ. Orbis humū Delphos. Delphi i me-
Delphi dio terrarū orbe a geographis eē ferūt. ¶ Salutifera sor. r̄nso salutē afferēti. ¶ Cortinaqꝫ r. reddidit imo: Pheb⁹ in cortina existēs. Est eñ cortinēs pro cōtēto per metonymiā
Cortina q̄ Delphica positū. Cortina ꝓo mēsa erat i adyto tēpli Apollinis: q̄ etiā Delphica dicebat: in qua Phebades iacētes certa oracula reddebāt. ¶ Propiore loco: viciniore. Nam Epidaur⁹ Rome propinquior est q̄ Delphi. ¶ Sꝫ Apolline nato: Esculapio Apollinis filio. ¶ Bonis aub⁹: bonis auspicijs. ¶ Accersite: aduocate. ¶ Prudens senatus accepere: figurate dictū tale: quale est illud Uergilianum. Pars in frusta secant. ¶ Explorant: diligēter inqrunt. ¶ Iuuēis phebei⁹: Esculapius Apollinis filius. ¶ Petūt ventis: adnauigāt. ¶ Epidauria littora: Epidaurus q̄ et Epitaurus appellat (vt Strabo ait) vrbs est Saronico sinui adiacens: q̄ ⁊
Epidaur⁹ Militissa ⁊ Hemera olim fuit dicta templo Esculapij maxime insignis. ¶ Presens: propitius. ¶ Funera gentis Ausonie: pestilentiam qua Romani ⁊ Itale gentes moriebant. ¶ Certāt adijcere sortes: studēt suis dictꝫ Apollinis responsa consentire: ⁊ sibi Esculapiū adiudicari cōtēdūt. Nā adijcere vnū ē ex trib⁹ ꝟbis ꝓtoria: q̄ sūt: do dico: addico: qḋ significat ⁊ ad ipa vēdere ⁊ adiudicare: vñ
Addicere addicti dñr. Interdū addicere significat ratū facere. vñ auea dñr addicere qñ ratū faciūt auspiciū. Liuius: Fabio auspicāti aues semel atqꝫ iterū nō addixere. Qua i significatiōe hic q̄qꝫ accipi pōt: vt intelligant legati dicere sortes ⁊ Apollinis r̄nsa ꝯfirmare: ⁊ ratū facere id qḋ petūt.
Esculapius in serpentē ¶ Dissidet ⁊ variat snīa: senatoruꝫ lꝫ Epidauriorū sētētie discordes ⁊ varie erāt. Alij nanqꝫ tradēdū Romanis alij negādū Esculapiū sētiebāt. ¶ Suaꝫ opē: suū auxiliū: hoc ē Esculapiū ad quē i aduersis ꝯfugiebāt. ¶ Dū dubitāt: dū de re dubia ꝯsultant. ¶ Umbra telluris: diffinitio ē
Nox noctis. Nox eñ nihil est aliud q̄ terre vmbra. ¶ De⁹ opifer: Esculapi⁹ opē ⁊ auxiliū morbo laborātib⁹ ferēs. ¶ Sꝫ q̄lis in ede Esse solet: i hois/ nō dracōis facie. Nā i tēplo sub effigie hūana colebat Esculapius: Huis in anguē ꝯuersus Romā

¶ Pandite nunc muse presentia numina vatum:
(Scitis enim/nec vos fallit spatiosa vetustas)
Unde Coroniden circunflua Tybridis alti
Insula Romulee sacris adiecerit vrbis.
Dira lues quondam Latias vitiauerat auras:
Pallidaqꝫ exangui squallebant corpora morbo:
Funeribus fessi postq̄ mortalia cernunt
Tentamenta nihil/nihil artes posse medentum:
Auxilium celeste petunt: mediamqꝫ tenentis
Orbis humum Delphos adeunt oracula Phebi:
Utqꝫ salutifera miseris succurrere rebus
Sorte velit: tanteqꝫ vrbis mala finiat: orant.
Et locus/⁊ laurus/⁊ quas habet ipse pharetras/
Intremuere simul: cortinaqꝫ reddidit imo
Hanc adyto vocem/pauefactaqꝫ corpora mouit.
Quod petis hic/propiore loco Romane petisses/
Et pete nunc propiore loco: nec Apolline vobis/
Qui minuat luctus: opus est: sed Apolline nato.
Ite bonis auibus: prolemqꝫ accersite nostram
Iussa dei prudens postq̄ accepere senatus:
Quam colat/explorat iuuenis Phebeius vrbem:
Quiqꝫ petant ventis Epidauria littora mittunt.
Que simul incurua missi tetigere carina:
Concilium/Graiosqꝫ patres adiere: darentqꝫ
Orauere deum: qui presens funera gentis
Finiat Ausonie: certant adiicere sortes.
Dissidet: ⁊ variat sententia/parsqꝫ negandum
Non putat auxilium: multi retinere/suamqꝫ
Non emittere opem/nec numina tradere suadēt.
Dum dubitant/seram pepulere crepuscula lucem:
Umbraqꝫ telluris tenebras induxerat orbi.
Cum deus in somnis opifer consistere visus
Ante tuum Romane torum: sed qualis in ede
Esse solet: baculumqꝫ tenens agreste sinistra
Cesariem longe dextra deducere barbe.
Et placido tales emittere pectore voces.
Pone metū. veniā: simulachraqꝫ nostra relinquā.
Hunc modo serpentē: baculum qui nexibus ambit:
Perspice: ⁊ vsqꝫ nota: visum vt cognoscere possis.
Uertar in hunc: sed maior ero: tantusqꝫ videbor:

☞ fuerit

fuerit aduect⁹. ¶ Baculū agreste. insitate baculū cū neutro epitheto copulauit poeta: cū sit generis masculini. ¶ Longe barbe. Esculapius namq; barbatus pingebat: Apollo vo sine barba. gestū aūt exprimit poeta q̄ se-penūero vt sit q̄ sibi barbā mulcēt ¶ Et vis nota. r eo vsq; adiuerte. ¶ Ad tē pla opposa. mltz opibus ornata/multoq; labore extructa. ¶ Petiti dei. Esculapij a Rōanis postulati. ¶ Qua se. q̄ vrbe: Epidauri an Rōe. ¶ Aure⁹ i sp. de⁹. esculapi⁹ q̄ sub aureo simlachro colebat i spēte ꝯuers⁹ Serpētes āt idcirco Esculapio sūt sacri: q̄ acutissimi visus phisici:ē dnr. vn̄ r ἀπὸ τοῦ Δέρκεσθαι: hoc est a videndo fuere dracōes cognoiati. hac ēt rōne cū eos icubātes thesauri custodie gētes āntiq̄ finxerūt. ¶ Prenūtia sibila: q̄ ad uētare significātia. ¶ Monit. emisit. ¶ Signū. simulachrū dei r statuam. ¶ En de⁹ ē: de⁹ ē. cō duplicatio altq̄d re pētinū ānūtiāti magis ꝯueniēs. ¶ Animis liguisq; fauete. casta: puraq; cogitate adcicite ¶ Sis o pulcher. pces sacerdotz ad Esculapiū. ¶ Eneadee. Romani q̄ r ipsi ād omi nabāt. ¶ Rata pignor. signa: q̄b⁹ inuebat ea futura q̄ petierāt. ¶ Tū gdib⁹ nitidis. sic⁹ effingit veterz tēplorz i q̄ eminētiorib⁹ i locz edificata p grad⁹ ascēdebat. ¶ Iniectz flotib⁹. sparsis. ¶ Restitit hic. apud portum ꝯstitit Esculapi⁹ in serpentē conuersus. ¶ Agmēq; suū. Epidauriorz multitudinez dicit. ¶ Turbeq; sequentis Officiū. hoc de more pncipū virorz sumptū est. q̄ comites benignis vbis dimittere solent. ¶ In Ausonia rate. in naue Romana.

Inquantum verti celestia corpora debent.
Extemplo cum voce deus: cum voce deoque
Somnus abit: somniq; fugam lux alma secuta est.
Postera sydereos Aurora fugauerat ignes:
Incerti quid agant proceres ad templa petiti
Conueniunt opperosa dei: quaq; ipse morari
Sede velit: signis celestibus indicet: orant.

¶ Esculapius in anguem.

Anguis Apollineam vertit sub imagine prolem
Nostra tatis: facti lurida causa lues.

Uix bene desierant: cum cristis aureus altis
In serpente deus prenuncia sibila mouit:
Aduentuque suo. signumque: arasq;. foresque:
Marmoreumq; solum: fastigiaq; aurea mouit:
Pectoribusque tenus media sublimis in ede
Constitit: atq; oculos circuntulit igne micantes.
Territa turba pauet: cognouit numina castus
Euinctus vitta crines albente sacerdos.
En deus est: deus est: animis: linguisq; fauete:
Quisquis adest dixit. sis o pulcherrime visus
Utiliter: populosq; iuues tua sacra colentes.
Quisq̄s adest: visum venerātur numen: r omnes
Uerba sacer dotis referunt geminata: piumq;
Eneade prestant r voce: r mente fauorem:
Annuit his motisq; deus rata pignora cristis:
Et repetita dedit vibrata sibila lingua.
Tum gradibus nitidis elabitur: oraq; retro
Flectit: r antiquas abiturus respicit aras.
Assuetasq; domos: habitataq; templa salutat.
Inde per iniectis ad opertam floribus ingens
Serpit humum: flectitq; sinus: mediamq; p vrbē
Tendit: r incuruo munitos agere portus.
Restitit hic: agmenq; suum: turbeq; sequentis
Officium: placido visus dimittere vultu:
Corpus in Ausonia posuit rate: numinis illa
Sensit onus: pressaq; dei grauitate carina.
Eneade gaudent: cesoque in littore tauro
Torta coronate soluūt retinacula nauis.
Impulerat leuis aura ratem: deus eminet alte:
Impositaq; premens puppim ceruice recuruam
Ceruleas despectat aquas: modicisq; per equor
Ionium zephyris sexte pallantidos ortu
Italiam tenuit: preterq; Lacinia templa
Nobilitata dea: Scyllé aq ue littora fertur.
Linquit Iapygiam: leuibusq; Amphyssia remis
Saxa fugit: dextra prerupta Celennia parte:
Romechiumq; legit: Caulonaq;: Naricíamque:

na. ¶ Torta retinacula. periphrasis est funiū: quibus naues ad terram ligant. ¶ Modicis Zephyris. tēperatis ventis. ¶ Sexte Pallātidos ortu sexte aurore. per q̄d significat sexto die ad epidauro i Italiā puenisse. ¶ Preterq; Lacinia tēpla. iuxta tēpla Iunonis Lacinie. Laciniū autez pmontoriū est in fine Italie Iunonis tēplo nobile: a Lacinio latrōe illic ab Hercule interfecto cognoiatū. ¶ Scylleaq; littora. Scyllei saxi. Nā scylleū saxū est sublime q̄d humile a tgo frā alluētibus vndis hz in Cherronesi faciē eodem aūt nomine etiam oppidū habet. ¶ Linquit Iapygiā. Calabriā ab Iapyge Dedali filio dictā: quāq; promontoriū mihi significari videtur/ quod Acran Iapygiam vocant: q (vt scribit Pli.) longissime i maria excurrit Italia. ¶ Leuit. amphyl. re. Sa. su. Amphyssia saxa ab amphissa vrbe Locrorum dicta esse mihi videntur. Nam Locri illas Italie oras tenuisse etiaz a Uergilio. non solū geographis scribuntur. Hic r Narici posuerūt menia Locri. Quidam pro Amphrysia legūt. ¶ Prerū. Cel. alta. saxa subaudiāt. Uſ aūt Celēniū esse pmōtoriū Brutiorz: q̄ tn̄ alibi me nihil legisse memini Forsitā āt n̄ Celēnia: sz Cencia legēdū sit. nā cenis (ait Pli.) pmōtoriū est Italie e regiōe pelori. sūt q̄ d̄s q̄ legūt ceraūia. ¶ Romechiū legit. trāsit. q̄ Romechio siue pmechio: siue rōerio (vt a q̄busdā legit) nullam apud Geo- / graphos legi. ¶ Romechiūq; legit. loc⁹ h̄ diuitissime nos dixi: sit r lāt ip̄ dū forte Pōpeiū legerem⁹ vbi Rumētū fractionē ostdit a iā Pappella

Margin notes:
Raph. (beside "fuerit aduect⁹")
Oposum. (beside "ad tē pla opposa")
Draco. (beside "hoc est a videndo fuere dracōes")
Laciniū. (beside "Preterq; Lacinia tēpla")
Scylleū. (beside "Scylleaq; littora")
Iapygia. (beside "Linquit Iapygiā")
Amphissa. (beside "Amphyssia saxa")
Celeniū Cenis. (beside "Celēniū esse pmōtoriū")
Romechium. (beside "Romechiū legit")
IACO. (beside "Romechiūq; legit")

Euincitq; fretum: Siculiq; angusta Pelori:
Hippotadeq; domos regis: Temeseq; metalla:
Leucosiamq; petit: tepidiq; rosaria Pesti:
Inde legit Capreas: promontoriumq; Minerue:
Et Surrhentinos generoso palmite colles:
Herculeamq; vrbem: stabiasq;: ꝛ in otia natam
Parthenopen: ꝛ ab hac Cumee templa Sibylle.
Hinc calidi fontes: lentiscíferumq; tenetur
Linternum. multaq; trahens sub gurgite harenā
Vulturnus: niueisq; frequens, Sinuessa colubris:
Minturneq; graues: ꝛ quam tumulauit alumnus:
Antiphateq; domus: Trachasq; obsessa palude:
Et tellus Circea: ꝛ spissi littoris Antium.

IACO. r appellari: statimq; Rhegiū illa apponit: municipiū in freto Sicilie qđ ab rūpēdo dictū est. Quib⁹ verbis excitati reperire admoniti sumus hui⁹ loci. Quapropter credim⁹ Rumētū hic esse legēdū: nō Romechiū: p qđ intelligim⁹ Rhegyū oppidū celebertimū: de quo multa Stra. Pli. ꝛ ceteri. q vt credamus ita esse: tuz sensus pficit: tū codex antiqu⁹ nr̄ v bi Rumethiū legebatur. Paucis igitur mutatis ista Rumētum honeste asteuerātes legendū.

RAPH. geographoꝛꝫ quoq; inueni mētionē. Quare corrupte mihi legi vr̄. Forsassis aūt Rheginū loco illi⁹ est reponēdum: saxūq; subaudiēdū. Est em̄ Rhegiuz vrbs in littore Calabrie e regione Messane. Sz nihil ausim affirmare cū nullū viderim exēplar in quo Rheginum legat: ꝛ nihil temere est asserēdū/ne istoꝝ similes/qui oia/q̄ nō intelligūt/ex cōmodo suo audacter immutāt/similes esse dephendamur. Atq̄ ne opinioni noui cuiusdā expositores/ad effutiendas ineptias parua mercede a malignis impostorib⁹ ꝯducti accedere videamur: hoc q̄z notam⁹: q Plēmyriū citra oēm legit dubitationē: temerari⁹ immo vo furiosus: pinde atq; si aut Plēmyriuz in priscis manuue scriptis exēplarib⁹ legeret: aut in eo tractu esset: cui⁹ insignia loca Oui. attigit. Plēmyriū qdē est in Sicilia castellū Syracusanoꝝ: vt Steph. tradit: sed nō in ea parte q̄ ad Italiā vergit. Quare ꝛ sibi ꝛ Ouidy studiosis recti⁹ fatuus iste ꝯsuluisset: si Romechiū q̄z vt pauloante Amphyssia/Celēnasq; saxa dissimulasset: ac tanq̄ notum ptermisisset. Ceterū illud Aristotelis oraculum in dies verius esse cōprobat. Eos qui parum cōsyderēt/facile quidq̄d in buccā venit enunciare. ¶ Caulonaq;. Caulō Calabrie mons est ꝛ vrbs: q̄ ꝛ Caulonia dr̄ prī⁹ Aulonia a vicina ꝯualle appellata. ¶ Mariciamq;. Maricia vrbs est Calabrie a Narice Locridis vrbe: que ꝛ Mariciū dr̄ (vt scrib. Steph.) denolata. Eadē aūt cū Locris hec esse videt: qui a Locris Maricijs in extremo Calabrie angulo fuerūt edificati. ¶ Euinciq; fretū. cū difficultate trāsit per Siculū fretū: qđ quidē est maxime vorticosū. ¶ Hippotadeq; domos regi. Strongylē insulā: aliasq; Eolias significat: in qb⁹ regnauit Eol⁹ Iouis fili⁹ ex Acesta Hippote Troiani filia. Vñ. etiā Hippotades cognoiat. ¶ Temeseq; metalla. Temele vrbs est Brutioꝝ: q̄ Tēpsa a Latinis fuit appellata. Erifodine aūt q̄ apud Temesaz fuerāt tpe suo Strabo defecisse narrat. Temesa itē Cypri est vrbs. ¶ Leucosiāq; petit. Leucosia est insula ꝯtra Pestanū sinū a Sirene ibi sepulta denoiata. ¶ Tepidi Pesti. semp vernātis. Sic Vergi. Biferiq; rosaria Pesti. Pestū aūt est oppidum: in agro Cāpano a Grecis Possidonia dictū. ¶ Inde legit Capreas. sic qdē legit: sed Capree p i vocalē, in penultia legēdū esse argumēto sunt codices Greci: in qb⁹ sic est scriptū. Est aūt insula: q̄ e Capriene vocat (vt ait Steph.) Cāpanie adiacēs Tiberij principis arce nobilis. ¶ Legit. transit. ¶ Promōtoriūq; Minerue. sic vocat pmōtoriū qđ est iuxta Surrhētū in quo oliz Sirenes habitasse ferunt. In illi⁹ aūt extremo est Atheneum: hoc est

Minerue

Temele.

Pestum.

Minerue sacellū: qđ Vlysses edificasse narratur. ¶ Et Surrhētinos colles. Surrhētū vrbs est Cāpanie vino maxime nobilis. ¶ Herculeāq; vrbez. hec tū Heraclea: tum Heracleopolis: tum Herculanū vocat. ¶ Stabiasq;. Stabie oppidū fuit Cāpanie: qđ (vt Pli. scri.) bello sociali a Sylla deletū i villas abijt. ¶ Et i otia natā Parthenopē: Neapolim a Parthenope vna sirenarū ibi sepulta: cognoiatā. Neapolim vo in otia natā poeta ait ꝓpter locoꝝ amenitatē: q̄ se romani otiaturi cōferebant. ¶ Et ab hac Cumee tēpla sibylle: et post hanc Neapoli trāsit Cumas Cāpanie, vrbē marie a sibylla nobilitatā. De cui⁹ ꝯditorib⁹ satis supq; in supiorib⁹ dixim⁹ libris. ¶ Hic calidi fōtes. Baias inuit fontib⁹ calidis maxime celebres. ¶ Lētisciferūq; tenet Linternum. Lētiscū arborē ferēs Linternū: qđ qdē est oppidū Cāpanie exilio maioris Sciplōis ꝛ sepulchro maxime nobile. ¶ Vulturn⁹. fluui⁹ est Cāpanie Vulturnū vrbē ad illo dictā pterlabēs. ¶ Niueisq; frequēs Sinuesta colubris. Sinuessa Cāpanie vrbs est/quā qdā Synopē vocitatā dixere: vt Pli. scri. ¶ Minturneq; graues. morbose/grauis ac noxij aeris. Minturne aūt Latij oppidū est paludibus cinctū/ac Liri amne diuisū. ¶ Et quā tumulauit alūn⁹. periphrasis est Caiete/quā a Caieta Enee nostri quidem sentiunt poete. Quidā vo q in littore curuo sit posita sic appellatam a Laconibus putant. Curua nāq; omnia Caietas Lacones vocabant. ¶ Alumnus. Eneas a Caieta alius ꝛ educatus. ¶ Tumulauit. sepeliuit. ¶ Antiphateq; domus. Phormiarū est periphrasis: quas prius Hormias a stationis (que ὅρμη dicitur) bonitate cognominata fuisse Strabo memorie pdidit. Antiphatem vo Lestrygonum regem fuisse/Phormiasq; tenuisse in superiorib⁹ quoq; diximus libris. ¶ Trachasq; obsessa palude. Terracina mihi significari videtur. que antea Trachina: hoc est aspera fuit appellata. Illi nanq; (vt Strabo refert) magna palus obiecta est: quam duo fluuij efficiunt: e quibus maiorem Aufidum vocant. Terracina vo lingua Volscoram Anxur fuit appellata. ¶ Et tellus Circea Circeum mons est Latij maris ac paludibus cinctus: vt insula videatur: a Circe que illum tenuit cognominatus. Nam Circe, filia Solis cum Sarmatarum regem cui nupserat: veneno sustulisset: regnumq; adepta nimium crudeliter se gereret: a populis regno pulsa in Italiam venit/et in promontorio quod ab ipsa, Circeum postea fuit appellatum consedit. In quo et vrbs vero Circei nomine/et illius sacellum cum Minerue ara olim fuisse memorantur. ¶ Et spissi littoris Ancon. sic quidem in omnibus: que mihi le-

¶ Minturneq; graues: ꝛ quam tumulauit alūnus: Antiphateq; domus: Trachasq; obsessa palude: Et tellus Circea: et ipsis littoris Ancon. Quidam non veriti sunt pro Ancon vel Antrum supponere: vel Antium addere: vel (si Dijs placet) pro Ancone maritimo interpretari oppido. vt si quid ferre equiori possis stomacho: facilius

id eorum

Parthenope.

Lētiscus.

Phormie.

EGNA.

Huc vbi velleferam naute aduertere carinam
(Asper eñ iam pontus erat) De⁹ explicat orbes:
Perq; sinus crebros: ⁊ magna volumina labens:
Templa parentis init flauum tangentia littus.
Equore placato patrias Epidaurius aras
Linquit ⁊ hospitio iuncti sibi numinis vsus
Littoream tractu squamme crepitantis arenam
Sulcat: ⁊ innixus moderamine nauis / in alta
Puppe caput posuit: donec castrumq; sacrasq;
Lauini sedes: Tyberinaq; ad Hostia venit.
Huc omnes populi passim matrumq; patrumq;
Obuia turba ruit: queq; ignes Troica seruat
Vesta tuos: letoq; Deum clamore salutant.
Quaq; per aduersas nauis cita ducitur vndas
Thura super ripas / aris ex ordine factis:
Parte ab vtraq; sonant: ⁊ odorant aera fumis:
Ictaq; coniectos incalfacit hostia cultros.
Iamq; caput rerum / Romanam intrauerat vrbē
Erigitur serpens. summoq; accliuia malo
Colla mouet: sedesq; sibi circumspicit aptas.
Scinditur in geminas partes circumflua amnis:
Insula nomen habet: laterumq; a parte duorum
Porrigit equales media tellure lacertos.

ECNA. Id eos feras q̄ antrum vel antiū q̄nis spurium partum supposuerint. Tametsi amplr̄adr oēs: qui quā verba non percipiāt: statim immutandū cu‑rent. Ceterū cur nos Ancō legamus: quidue sit an‑con vt explicemus he rōnes a nobis potissimum sunt. Primum igitur oim: mouent me codices oēs tā manu scripti q̄ ereis typis ducti: deinde ꝓo q̄ ꝟbum sit optimū: ⁊ a mul‑tis authorib⁹ tum grecis: tum latinis vsurpatum: postre‑mo q̄ q̄d sit ancon: q̄d illi ignorare se fassi sunt: nos non scim⁹. Ancon igitur (Ancon) a grecis a latinis cubitus dicitur. sic ⁊ loca ipsa q̄ ita in mare excurrant, vt cubiti vicē ꝑ se ferre videātur: ancones a grecis ⁊ latinis q̄si cubiti dicti. sed ne diutius in re confes‑sa immorer. Respō‑deāt hi mihi: an sci‑ant vnde Ancō illa dorica celebri mu‑nita portu ciuitas dicta. nempe puto dicent q̄ vice cubi‑ti in subiectum ex‑currat mare. Hoc ⁊ Eustachius tertia (ni fallor) rapsodia (neq; eñ tunc mihi libri copia) vbi oēs hominis partes ad inanimata trāsfer‑ri docet: cōprobat. Quin ⁊ geographi testimonium quis non admittat: Hac in Italie parte fuisse proden‑tis cubitos duos. i. ancones. cuius hec sunt verba Geographie primo. Ceterum cubit⁹. i. ancon gre‑ce: lōgus quidem ⁊ angustus: ac deductis a Capa‑rum locis sese extendens. Altero ex montis latere Sirenum sacellum habens: ex altero autē ad pos‑sidoniatem sinum parue tres adiacent insule de‑serte ⁊ petrose: quas Sirenussas vocant. ex quib⁹ verbis tametsi non sit iste Ouidianus ancon: q̄d locorū ratio non patitur: tamen id mihi satis fue‑rit ostendisse: q̄d plurib⁹ terrarū locis huiuscemo‑di reperiri ācones quas sepe poete: raro geogra‑phi nisi nobiliores nominent. Sed q̄ piacnio Va‑lerij Flacci nostri carmen omiserim: qui anconis in Eupino mari cuiuspam meminerit in. iij. hoc versiculo. Quid memorem quas tris aquas: quas torqueat Ancon. Quo in loco nequeo satis tepe‑rare: quin inscitiā cuiusdā non castigem: qui repo‑nēdū acon admonuit: cū si quidq; aut sensus ines‑set cōmunis aut mediocriter greca: que tñ plenis hausisse se labris iactat impudenter: deliberasset nunq; ad tm̄ inscitie foret prouectus: vt Apollonij saltem non percepisset carmen: Apolloni⁹ quoq; Rhodius. ij. huius Anconis meminit: cui⁹ quoq; carmen apposuissem ni vererer ne impressores q̄ non satis aut greca callent. aut grecas literas nō habent necessitate ita imperante: cuncta deprauarent.

RAPH. mihi videre ɔtigit exēplarib⁹ legitur: sed cor‑rupte vt mihi videtur. Neq; eñ aut geographie ratio: aut historie istiusmodi lectiōi astipulatur. Ancon siquidem vrbs est Piceni: non Latij: neq; in eo tractu preter cuius vrbes Esculapium vectū fuisse poeta scribit. Mari nāq; Adriatico adiacet Ancon. Esculapius vero per Tyrrhenum vectus Romā fuisse narratur. Valerius ꝑterea maxim⁹ (vt alios omittam historicos) nō apud Anconem: sed apud Antiū e naui Escu‑lapiū egressum fuis‑se testatur his ver‑bis. Tum legati ꝓ‑inde atq; exoptate rei compotes expie‑ta gratiarū actiōe: cultuq; anguis a pe‑ritis accepto leti inde soluerunt ac ꝓspe‑ram emēsi nauiga‑tionem postq; An‑tium appulerunt: ā̄guis qui vbiq; in nauigio remāserat prolapsus in vesti‑bulo edis Escula‑pij: myrto frequenti‑bus ramis diffuse supereminentē ex‑celse altitudis pal‑mam circundedit: per q̄ tres dies po‑sitis quib⁹ vesci so‑lebat: non sine ma‑gno metu legatorū ne in triremē reuer‑ti nollet: Antiensis tēpli hospitio vsus Urbi se nostre adue‑hēdū restituit atq; in ripam Tyberis egressus legatis in insulam vbi tēplū ei dicatum est: tra‑nauit: aduētuq; suo tēpestatē: cui remedio q̄situs erat dispulit. Quo igit̄ mō legēdū dicem⁹: An ita Antiū est legendū vt illud Vergilianū. Et dulcis musti Vulcano decoq̄t humorē. Versus est eñ hy‑percatalectic⁹. Est autē Antiū Latij vrbs haud lon‑ (Antium) ge ab Lauinio distās. vñ Antiates dñr. Spissi littoris: densi ac duri. Asper eñ iam pōtus erat parēthesis est causam cōtinēs cur legati in portū Antiatem intrarint. Mare eñ iam in tempestatē fuerat erectū. Et hospitio iuncti sibi numinis: Apollinis ɔsanguinitate Esculapio iuncti. Nam Esculapium Apollinis filium fuisse etiā pueri sci‑unt. Donec Castrūq;: Castrū oppidū est Latij (Castrum) iter Lauinium ⁊ Hostiā situ. Sacrasq; Lauinij sedes: Lauiniū vrbs ē Latij cōe noi latino: Vene‑ (Lauiniū) ris tēpiū hñs. Tyberinaq; ad Hostia venit: ad (Hostia) Hostia Tyberis. vñ vrbs Hostia fuit cognoiata: quā Anc⁹ Marti⁹ edificauit: illucq; coloniā dedu‑xit. Queq; ignes Troica seruat Vesta tuos: apo‑strophe ē, ad Vestā: quā idcirco Troicā ⁊ troianā poeta vocat: q̄ e troia allata fuerit ab Enea. Vir‑gines autē vestales ōēs Esculapio obuiā ꝓcessisse ait. Thura sonāt: strepūt. Nā thus ardētia so‑nitū quēdā emittūt: vt ɔtēcū ꝓ ꝓtinēte positū ē: vt acerras ⁊ thuribula sonare itelligam⁹. Et odo‑rāt aera fumis: ⁊ odorib⁹ aerē replēt. Incalfacit sanguine: dū eñ victime iugulant̄ cultri sangule calefiūt. Scidit̄ i geminas ptes isulā describit i tyberi rome effectā segete agri tar q̄niorū q̄ post‑ea cāp⁹ marti⁹ fuit appellat⁹ a ꝓplo i fluuiū iiecta.

RAPH. ¶ Huc se delata pinu. illuc naue appulsa. ¶ Phebelus anguis. Esculapiꝰ Apollinis filius. ¶ Specie celeste resumpta. dei figura resumpta: depositaqꝫ serpētis forma. Poetica ꝓ licētia celeste pro celesti est positū. ¶ Luctibꝰ. morbo ⁊ pesti. Id qḋ sequit̃ pro eo quod p̃cedit est positum.

puli sunt Africe admodū feroces. ¶ Cyniphiumqꝫ Jubam. Juba Mauritanie rex fuit: qui cum partes Pompeij in Aphrica foueret a Cesare fuit superatus. Cyniphium autem Jubam appellat poeta a Cyniphe fluuio Libye: qui iter duas Syrtes labitur. ¶ Mithridatesqꝫ tumētem Nominibus

¶ Fabule. ij.
Argumētū.

LACT. ¶ Hic tm̃e. Ouidiꝰ opere pacto docet se a chaos p̃ncipiū cepisse ⁊ ad Cesarē deduxisse: quē gētibus orbis deuictis Venꝰ ab inimicorū insidiis aduertit. Inqꝫ filiū eius qḋ epigrāma cōpetere a nobis tale cōpositū est Epigramma.

RAPH. ¶ Hic tm̄ accessit. Julij Cesarꝫ ale Metamorphosin i stellā ita perspicue describit in gratiā Augusti Cesa. poeta/ vt nihil expositiōe opꝰ esse videat̃.
Cesar in deum. Cū em̄ Augustꝰ in dos i honorē Julij Cesaris: q̄ i senatu fuerat trucidatꝰ: celebraret: forte cometa apparuit: quā esse Cesaris aiaꝫ Augustꝰ ipe aduocata ɔcione pplo Romano psuasit. Insulsꝰ sūt q̄dā nō ɔtētus suis ineptiis ea separare. q̄ Oui. artificiosissime copularat: hoc etiā loco fetidū epigrāma hexametro pentametroqꝫ v̄su cōpositū temerarie nimiū ⁊ stolide inseruerat: qḋ q̄dē cū totū opꝰ inq̄naret/ delēdum

Huc se delata pinu Phebelus anguis
Contulit: ⁊ finem specie celeste resumpta/
Luctibus imposuit: venitqꝫ salutifer vrbi.

¶ Julius Cesar in cometem.
Cesaris Eneade Julij videre cometem
Ad superos cesum quem tulit alma Venus.

¶ Hic tamen accessit delubris aduena nostris.
Cesar in vrbe sua deus est quem Marte/ togaqꝫ
Precipuum: non bella magis finita triumphis:
Resqꝫ domi geste/ properataqꝫ gloria rerum
In sydera vertere nouum: stellamqꝫ comantem/
Quam sua progenies. nec enim de Cesaris actis
Vllum maius opus: q̄ꝫ pater extitit huius.
Scilicet equoreos plus est domuisse Britannos:
Perqꝫ papyrei septenflua flumina Nili
Victrices egisse rates: Numidasqꝫ rebelles/
Cyniphiumqꝫ Jubam/ Mithridatesqꝫ tumētem
Nominibus Pontum/ populo adiecisse Quirini:
Et multos meruisse: aliquos egisse triumphos:
Quam tantum genuisse virum: quo preside rerum
Humano generi superi fauistis abunde.
Ne foret hic igitur mortali semine natus:
Ille deus faciendus erat: quod vt aurea vidit
Enee genitrix (vidit quoqꝫ triste parari
Pontifici letum/ ⁊ coniurata arma moueri)
Palluit: ⁊ cunctis/ vt cuiqꝫ erat obuia diuis/
Aspice dicebat: quanta mihi mole parentur
Insidie: quantaqꝫ caput cum fraude petatur:

Ponti: Mithridatis gloria/ ⁊ victoriis: qui per q̄draginta annos cū populo Romano bellum gessit. Ab Alexandria ꝓ deuicta Cesarꝰ in Syriā/ et inde in Pontū trāsit: vbi Pharnacē Mithridatꝫ magni filium ac tunc occasione tempoꝝ bellantē: tamqꝫ multiplici successu prefe rocem intra quintum quo affuerat diē quatuor quibꝰ in ɔspectū venit horis vna acie ꝓfligauit: crebro cōmemorans Pōpei felicitatem: cui p̄cipua militie laus de tā i belli genere hostiū ɔtigisset. ¶ Et multos meruisse. multo plures triumphos meruisse Cesa. q̄ꝫ egerit: apte asserit poeta. Huius ad id alluere videt̃ qḋ Trāq̄llus scribit. Cesarē post Hispaniā vlteriorem pacatā: quā ex p̄tura fuerat sortitus: eū ad triumphum simul: consulatusqꝫ Romam rediisset: coactū fuisse triumphum dimittere: ne consulatu excluderet̃: cum editis iaꝫ comitiis

Cometes esse putaui. ¶ Stella comantē. periphrasis est comete. Nam cometes stella esse crinita phibetur.
¶ Properataqꝫ gloria rerū. pperāter ac cito acq̄sita. ¶ Quam sua proge. q̄ꝫ Augustꝰ Cesa. filiꝰ adoptiuꝰ. ¶ Nec enim de Cesa. actis. omnibꝰ Cesaris
Julij Cesaris gesta. gestis adoptionē Augusti anteponit poeta. ¶ Scilicet equoreos. ꝓstātissima queqꝫ Cesaris gesta cū quadā ironia enumerat poeta: vt ostēdat Augu. adoptionē illis esse anteferēdā. ¶ Equoreos Britānos. equore circūdatos/ ac nauigatiōi deditos: quos impio Romano vna cum Gallis Julius Cesar subigit ¶ Perqꝫ papy. feri. Juliꝰ Cesar (vt scribit Trāquillus) Pompeiū Pharsalico prelio fusum ac fugientē Alexandriā persecutꝰ occisuꝫ deprehēdit: vbi cum Ptolomeo Egypti rege: a quo sibi quoqꝫ insidias tendi animaduertit/ belluꝫ sane difficillimū gessit: neqꝫ loco: neqꝫ tpe equo: sed hyeme ⁊ intra menia copiosissimi ac solertissimi hostis: īnops ipse rerū omniū atqꝫ impatatꝰ/ regnū Egypti victor Cleopatre: fratriqꝫ eius minori permisit: veritus ꝓuinciā facere: ne quādo violētiorē presidē nacta nouarū rerum materia esset. ¶ Papyriferi Nili. papyrum ferenti: ex qua olim charte
Numide. conficiebant̃. ¶ Numidasqꝫ rebelles. Numide populi sunt

ratio eius haberi non posset: nisi priuatus vrbem introisset. Quinqꝫ ꝓ triumphos egit Cesar. Gallicum: Alexandrinum: Ponticum: Africanum: Hispaniensem diuersa quenqꝫ apparatu ⁊ instrumento. ¶ Quam tantum genuisse virum. q̄ꝫ tātum reliquisse filium quantus est Augustꝰ: quem quidē non genuit: sed sibi. adoptauit Juliꝰ Cesar. ¶ Ne foret hic igitur mortali semine natus hoc est Julius Cesar in numerum deorum fuit referendus: ne Augustus ex semine mortali natus esse videretur. ¶ Hic. Augustus. ¶ Ille Julius Cesar. ¶ Aurea Enee genitrix. pulchra Venus. ¶ Pontifici. Cesa. qui pontifex erat. Hec autē de historia sumpta fuere. Nam (vt narrat Tranquillus) cum Cesar dominatione abuteretur: regnūqꝫ affectaret: in ipsum a sexaginta ⁊ amplius fuit conspiratum C. Cassio. M. q̄ꝫ ⁊ D. Brutis principibus coniurationis. ¶ Quanta mole. quanto studio. ¶ Caput. vita Cesaris. ¶ De Dardanio Julo. Enee filio: a quo gens Julia originē duxit. vt Vergilius quoqꝫ testatur. Julius a magno demissum nomen Julo. Julius autem Cesar de gente Julia solꝰ restabat Sane Julus απο τον ουλον: hoc est a prima lanuginis ⁊ barbe emissione fuit appellatus.
Quinqꝫ Cesaris triumphi.
Julus.

Est etiam

Quod de Dardanio solum mihi restat Julo:
Sola ne semper ero iustis exercita curis?
Quam modo Tydide calydonia vulneret hasta.
Nunc male defense confundant menia Troie:
Que videam natum longis erroribus actum:
Jactarique freto: sedesque intrare silentum:
Bellaque cum Turno gerere: aut/si vera fatemur:
Cum Junone magis. quid nunc antiqua recordor
Damna mei generis? timor hic meminisse priorum
Non sinit. in me acui sceleratos cernitis enses:
Quos prohibete precor: facinusque repellite. neve
Cede sacerdotis flammas extinguite Veste.
Talia nequidquam toto Venus anxia celo
Verba iacit: superosque mouet: qui rumpere quanquam
Ferrea non possunt veterum decreta sororum:
Signa tamen luctus dant haud incerta futuri.
Arma ferunt inter nigras crepitantia nubes:
Terribilesque tubas/auditaque cornua celo
Premonuisse nefas: solis quoque tristis imago
Lurida sollicitis prebebat lumina terris.
Sepe faces vise mediis ardere sub astris:
Sepe inter nymbos gutte cecidere cruente:
Cerulus et vultum ferrugine lucifer atra
Sparsus erat: sparsi lunares sanguine currus.
Tristia mille locis stygius dedit omina bubo.
Mille locis lachrymauit ebur: cantusque feruntur
Auditi: sanctis et verba minantia lucis.
Victima nulla litat: magnosque instare tumultus
Fibra monet: cesumque caput reperitur in extis.
Inque foro circumque deos et templa deorum
Nocturnos vlulasse canes: vmbrasque silentum
Erravisse ferunt: motamque tremoribus vrbem.
Non tamen insidias venturaque vincere fata
Premonitus potuere deum: strictique feruntur
In templum gladij. nec enim locus vllus in vrbe
Ad facinus: diramque placet nisi curia cedem.
Tum vero cytherea manu percussit vtraque

Raph. ¶ Est etiam Julus animal multipes: parietibus adherens simile Scolopendre. Est etiam hymnus in Cererem vt Diony. scribit. Ut vero Theophrastus ait asinum quoque significat Julus. ¶ Exercita. sollicita: anxia. ¶ Tydide. Diomedis: qui Venerem Enee fauentem: ipsumque nube operientem sagitta vulnerauit. ¶ Nunc male defense. quam subaudiamus. ¶ Confundant. perturbent. ¶ Sedes silentum. inferorum. Nam Eneas duce Sibylla ad inferos descendit: vt carmine Vergiliano etiam pueris est notum. ¶ In me acui. In Julium Cesarem e sanguine meo procreatum. ¶ Cede sacerdotis. pontificis Cesaris. ¶ Flammas extinguite Veste. religionem omnem atque pietatem ne destruatis. Ad id vero alludit poeta: quod perpetuus ignis in Veste templo seruabatur. ¶ Nequidquam. frustra. Neque enim prohibere potuit: quin Julius Cesar a coniuratis trucidaretur. ¶ Superosque mouet. deos ad misericordiam commouet. ¶ Qui rumpere. quanquam ferrea. Qui quamuis inquit durissimorum leges mutare non possint: multis tamen signis declararunt hominibus se valde Cesaris cede merere. ¶ Ferrea decreta. duras et immutabiles leges. ¶ Veterum sororum. parcarum et fatorum. ¶ Signa tamen luctus. Cesaris cedem euidentibus prodigiis: que etiam enumerant: denuntiatam fuisse mortalibus aperte poeta scribit. ¶ Luctus futu. meroris toti terrarum orbi futuri propter Julij Cesaris cedem. ¶ Arma ferunt inter nigras. prodigia enumerat poeta: que ante cedem Julij Cesaris apparuisse Tranquillus quoque et Plutar. scribunt. ¶ Arma crepitantia. strepitum emittentia. ¶ Premonuisse. prenuntiasse. ¶ Nefas nefandam ac impiam Cesaris pontificis maximi cedem. ¶ Lurida lu. pallida. ¶ Sollicitis terris anxiis mortalibus nequid magne calamitatis sibi impenderet timentibus. ¶ Sepe faces vise. sepe inquit faces ardentes in celo ante cedem Julij Cesaris vise fuerunt. ¶ Sepe inter nimbos. sepe inquit sanguine pluit. ¶ Cerulus lucifer. obscurus cum alioqui nitidissimus soleat esse. ¶ Sparsus vultum. Respersum et rectum os habens. ¶ Atra ferrugine. nigro colore. ¶ Sparsi lunares sangui. currus. luna ipsa sanguineis guttis respersa videbatur. ¶ Stigius bubo. Funestus est enim auis pessimi ominis. Ea vero apparuisse portenta ait poeta quecunque maximorum malorum prenuntia solent esse. ¶ Mille locis multis in locis. Finitus est numerus pro infinito positus. ¶ Ebur eburnee deorum statue. ¶ Sanctis lucis. ex opposito et venientia subaudiantur. Sancti vero luci dicuntur qui diis consecrati cedi iure non possunt. ¶ Victima nulla litat. Nulla inquit hostia deos significat esse placatos. Id vero Cesari euenisse quo die fuit trucidatus scribit Tranquil. Nam pluribus hostiis cesis cum litare non posset: introiit curiam spreta religione. ¶ Magnos tu. magnam rerum mutationem. ¶ Instare imminere: impendere. ¶ Fibra mo. extis significant. ¶ Cesumque ca. recisum. non extis sine capite significant mortem alicui imminere. ¶ Noctur. ca. vl. nocte canes vlulatibus luporum similes voces emisisse id quod pessimum est omen. ¶ Umbrasque silentum. mortuorum animas. ¶ Motamque tremoribus vrbem. terre motu vrbem Romam fuisse concussam ait. ¶ Premonitus deum. predictionesque prodigia et portenta deorum. Leges enim fatorum ne dij quidem perrumpere possunt. Fata vero magis prouideri quam vitari possunt. ¶ Strictique ferunt in tem. gla. In curiam Pompeij: in qua senatus habebatur. Diu autem consularis coniurati vtrum illum in campo per comitia tribus ad suffragia vocantem: partibus diuisis e ponte deicerent atque exceptum trucidarent: an in sacra via vel in aditu theatri adorirentur. Postea quam vero senatus idibus martiis in curia Pompei fuit edictus facile tempus locumque prætulerunt. ¶ Tum vero cy. mulier imminenti periculo territe gestum exprimit poeta solent enim mulieres in magnis doloribus vertisque manibus

Bubo.

Sancti luci.

pectus

Pectus: et etherea molitur condere nube:
Qua prius infesto Paris est ereptus Atride.
Et diomedeos Eneas fugerat enses.
Talibus hanc genitor. sola insuperabile fatum
Nata mouere paras: intres licet ipsa sororum
Tecta trium. cernes illic molimine vasto
Ex ere et solido rerum tabularia ferro.
Que neqꝫ cōcussum celi neqꝫ fulminis iram:
Nec metuunt vllas tuta atqꝫ eterna ruinas.
Inuenies illic inclusa adamantei perenni.
Fata tui generis. Legi ipse animoqꝫ notaui:
Et referam: ne sis etiamnum ignara futuri:
Hic sua cōpleuit: pro quo cytherea laboras
Tempora: perfectis quos terre debuit annis.
Ut deus accedat celo tēplisqꝫ colatur:

¶ Augusti Cesaris laudes.

Fulmina: dij: celum: nuta Iouis astra mouentur
Cesaris Augusti numine terra mare.

Tu facies natusqꝫ suus: qui nominis heres
Impositum feret vnus onus: cesiqꝫ parentis
Nos in bella suos fortissimus vltor habebit.
Illius auspicijs obsesse menia pacem
Victa petent mutine: pharsalia sentiet illum:
Emathijqꝫ iterum madescent cede Philippi:
Et magnum siculis nomen superabitur vndis:
Romaniqꝫ ducis cōiunx Egyptia tede
Non bene fisa cadet: frustraqꝫ erit illa minata
Seruitura suo capitolia nostra canopo:
Quid tibi barbariam gētesqꝫ ab vtroqꝫ iacētes
Oceano numerum? quodcūqꝫ habitabile tellus
Sustinet: huius erit: pontus quoqꝫ seruiet illi.

Raptꝫ. ☞ pectꝰ peutere. ¶ Mo. ꝯde. pparat vt abscōdat. ¶ Qua priꝰ infe. Paris (teste Home.) cū Menelao cōgressus. ope: et auxilio Veneris: q̄ nube ipm operuit manus illiꝰ fugit. ¶ Et Diomedeos Eneos cū Diomede cōgressus facile interfectꝰ fuisset: vt est apud Ho. nisi a Venere fuisset liberatꝰ. ¶ Talibus hāc genitor. Alloqtur. ¶ Sola insuperabile factum nata mouere. Cum interrogatiōe illusionis plena hec a Ioue: Veneri dr̄. ¶ Mouere. mutare. ¶ Intres licet ipsa. tu ipsa inquit intrare potes parcarū et fatorū edes. ¶ Triū sororū. Trium parcarū: quas Erebi et noctꝫ filias Hesiodus fingit: ppter causarū obscuritatem. Pōtl lycophrō: q2 sunt inexorabiles ea rōne: q̄ Cyclopes aliiqꝫ immani crudelitate Neptuni filij vocātur. Vn̄ et parce qꝺ nemini parcāt per cōtrariū dicte. Martianꝰ capella parcas deoꝝ scribas eē ait: q̄ Iouis celestisqꝫ senatꝰ decreta pscribant. Vite aūt mortisqꝫ oiꝫ psides fingunt esse ac vitā nēdo pducere. Vn̄ lanifice sorores dicunt: Clotho: Lachesis: et Atropos. Nā Clotho fusum torquet απο του κλωθειν qꝺ est torquere dicta. Lachesis filat απο του λαγχανειν quod cuiusqꝫ vitam sortiatur. Atropos quod imutari nō potest: quin filū trūcet fuit appellata. Nā ipsa vite hūane finē iponat: necesse ē.

Tabularia. ¶ Rerū tabularia. Tabule aree (sic) quibꝰ imutabilia fatoꝝ decreta sunt incisa. ad id aūt alludere vr̄ Ouidi. qꝺ dixīmꝰ Parcas deoꝝ scribas eē q̄ Iouis et celi decreta: q̄ mutari nō pñt in tabulis habeāt descripta. Hec pro etiā fata vocant. ¶ Vasto mo. Vaste magnitudinis. ¶ Cōcussum celi. cōcussionē: est aūt tonitru piphrasis. ¶ Adamante perenni: ppetuo incorruptibili. ¶ Inclusa sculpta. incisa. ¶ Fata tui generis. Ea oia q̄ tuo gn̄i necessario sunt euētura. ¶ Et referā. pulchra phātasiā ad laudes Augusti Cesaris referēdas ingredit poeta. ¶ Hic sua cōpleuit. seriū et quinqgessimū etatis annū agēs Cesar in senatu fuit interfect. ¶ Natusqꝫ suus. Octauiꝰ quē ex bodrāte heredē Cesar reliquit et in familiā nomēqꝫ adoptauit. ¶ Impositū onus: imperij administratonē. ¶ Cesi parentis nos in bella suos: nos sibi in bellis fauētes. nā bella ciuilia quinqꝫ gessit Augustꝰ. mutinēse: philippēse: pusinū: siculū: actiacū: quoꝝ quatuor priorum initiū et cām a cede Cesaris sumpsit nihil conuenientꝰ ducēs: q̄ necē auūculi vindicare illiusqꝫ acta tueri. ¶ Illiꝰ auspicius. Illius ductu. Nā cum D. Brutus mutinā a M. Anto. obsideret: iussus est a senatu Octauius comparato exercitu p pretore preesse: et Hircio ac Pāsa ꝯsulibꝰ. D. Bruto opē ferre. ¶ Petēt pacē. querēt pacē et liberatiōnē. ¶ Pharsalia sentiet illū. Pharsalus vrbs est Thessalie: a Pharsalo acrisilij filio dicta. Vn̄ pharsalia declinat: ac p thessalia ponit: in qua bis Romani exercitus cōflixere: ducibꝰ primū Pompeio et Cesare. Dei de Octauio et Anto. cōtra Brutū et Cassium. Est enī pamphilie vrbs pharsalus. ¶ Emathij phi lippi: Macedonici. Nā philippi vrbs est macedonie: que prius crenides vocabatur: a Philippo rege cognominata. Nam crenitia a thracibus oppressis cum opem tulisset Philippus: vrbem eorū de suo nomine philippos appellauit: bellū autē philippēse inita cū M. Anto. et Lepido societate aduersus Brutū et Cassium Octauius gessit.

Pharsalia. Pharsalꝰ. Philippi.

¶ Et magnum siculis nomē: sextus Pompeius magni Pompei filius cum diu piraticam exercuisset magna classe pparata siciliam occupauit: ac sepiꝰ prelio nauali cū Augusto cōgressus victor euasit: tādem vero magna edita pugna ab Augusto superatus miltyienss aufugit. Vbi a Titio quodam fuit interfectus. Romaniqꝫ du. cum Egyp. cleopatre est periphrasis: quam M. Anto. cum duxisset vxorem Italiam inuadere tētauit: sed Augustus illis occurrens apud Actium promontorium, nauali prelio deuicit. Alexandria deinde potitus: quo Anto. cum Cleopatra confugerat: cum Anto. ipsum ad mortem adegisset: Cleopatram cum maxime cuperet ad triumphum seruare non potuit: aspidis nāqꝫ morsu ante interijt. ¶ Tede non be. fi. non bene confisa nuptijs. M. Anto. namet regnum et vitam amisit. ¶ Nostra ca. Nobis dicata. Vnde et capitolinus Iuppiter fuit appellatus. ¶ Suo ca. sibi placenti ac grato. est autem canopus vrbs Egypti a Canopo nauis Vlyssis gubernatore cognominata. ¶ Ab vtroqꝫ oceano. orientali et occidentali. predicit autem Veneri Iuppiter Augustum Cesarem totius orbis terrarum imperio potiturum.

Sex. Pōpeius. Canopus

☞ ¶ Pace

Raph. ☞ ¶ Pace da. ter. sibi. vt trãquillus narrat. Augustus pleraq; pessimi exẽpli correxit: que in pnicie publicã: aut ex cõsuetudine licẽtiaq; bellorũ ciuiliũ durauerant: aut per pacẽ etiã exiterãt. Leges preterea retractauit: & quasdam ex integro sanxit: vt sumptuariam: de adulterijs & de pudicitia, & de maritãdis ordinib⁹

tori Augusto gerit. ¶ Sic magnis cedit titulis. Julium Cesarem gaudere se rerum gestorum magnitudinẽ a filio Augusto superari accõmodatissimis probat exemplis poeta. Notus est autem: q vt hoc loco exponi debeat Agamemnonem cuius ductu Troia fuit euersa: multo q Atreus pater maiora gessisse: necnon Theseum, atq; Achillẽ parentes suos Egeum et Peleum virtute, et rebus gestis longe superasse.

Tiberius ¶ Prolẽ san. d. e. cõ. na. tiberiũ dicit. qui ex liuia nat⁹ ab Augusto adoptatus ex dimidia sex tãteq; & noie heres fuit relictus. ¶ Curasq;. imperij administratione. ¶ Nec nisi cũ se. vi. & lxx. etatis ãno Aug. vitam in oculis Liuie expirauit. In numerum etiam deorum illum fuisse receptũ poeta ait. ¶ Similes an. Epitheton est annorum propriũ. Nihil enim est sibi similius annis q semp in se reuertunt. ¶ Cogna. si. Ad Romuli & Ce. stellas ascendet. ¶ Hãc anĩte. hortatur Venerẽ Juppiter: vt Julij Ces. animã in stellam cõmutet: qd quidẽ idcirco fingit: q ludis quos illi primo consecratos heres Augu. edebat: stella crinita per septem cõtinuos dies fulsit: exoriens circa. xj. horã. creditumq; est esse animã Cesa. in celũ recepti. Et hac de causa simulacro ei⁹ in vertice addit Cometes. qui vt scri. Pli. in vno toti⁹ orbis loco colit Rome admodũ fausti⁹ diuo Augu. qui his verbis suum gaudium pdidit. His ipsis ludoꝝ meorũ diebus sydus crinitum per septẽ dies in regione celi sub septẽtrionibus est cõspectum. id oriebatur circa vndecimã horã diei: clarũq; & omnibus terris conspicuum fuit. Eo significari vulgus credidit Cesaris animam inter deorum immortaliũ numina receptã: quo nomine id insigne simulacro capitis eius: quod mox in foro consecrauimus adiectum est. ¶ Jubar. stellaꝝ. ¶ Ab excelsa ede. ab alto celo. ¶ Numen capere. diuinitatem contrahere. ¶ Flammiferum crinem. comete exprimit definitionem. cometes enim stella est crinita. ¶ Micat. splendet. ¶ Hic sua preferri. Quia inquit Augustus vetet sua gesta referri meritis Julij Cesaris sui parentis: fama illum tamen anteponit inuitum: atq; in hoc vno populi iudicio Augusti sententie repugnat. ¶ Una in parte. in hac parte. In reliquis enim morem imperatori

Pace data terris animum ad ciuilia vertet
Jura suum: legesq; feret iustissimus auctor:
Exemploq; suo mores reget: inq; futuri
Temporis etatem venturorũq; nepotum
Prospiciens: prolem sancta de coniuge natam
Ferre simul nomenq; suũ: curasq; iubebit.
Nec nisi cum senior similes equauerit annos:
Ethereas sedes cognataq; sydera tanget.
Hanc animam interea ceso de corpore raptam
Fac iubar: vt semper capitolia nostra, forũq;
Diuus ab excelsa prospectet Julius ede.
Vix ea fatus erat: media cum sede senatus
Constitit alma Venus nulli cernenda: suiq;
Cesaris eripuit membris: nec in aera solui
Passa recẽtem animam celestibus intulit astris:
Dumq; tulit lucem capere atq; ignescere sensit:
Emisitq; sinu: simul euolat altius illa:
Flammiferumq; trahens spatioso limite crinem
Stella micat: natiq; videns benefacta fatetur
Esse suis maiora: & vinci gaudet ab illo.
Hic sua preferri quãq; vetat acta parentis:
Libera fama tamen nullisq; obnoxia iussis
Inuitum prefert: vnaq; in parte repugnat.
Sic magnis cedit titulis Agamemnonis atreus:
Egea sic Theseus: sic Pelea vincit Achilles.
Deniq; vt exemplis ipsos equantibus vtar:
Sic & Saturnus minor est Joue. Juppiter arces
Temperat ethereas: & mundi regna triformis.
Terra sub Augusto est. pater est & rector vterq;.
Dij pcor Enee comites: quibus ensis & ignis
Cesserũt: dijq; indigetes genitorq; Quirine
Urbis: & inuicti genitor Gradiue Quirini:

¶ Deniq; vt exemplis. tria que adduxit exempla Ouid. virorum quidem prestantissimorum fuere: sed Julio & Aug. Cesaribus qui in numerum deorum relati fuere: accõmodata minus esse vident: eoq; deorum exemplis illud idem poeta demõstrat. ¶ Exemplis ipsos equãtibus. Equalibus ipsis Julio & Aug. Cesaribus. ¶ Tẽperat. moderatur & regit. Hoc autẽ eo spectat: vt ostendat poeta se merito Augustum Joui comparasse. ¶ Arces Ethere. celũ. ¶ Mundi triformis. ex celo ethere et aere constantis. Horum enim regnum Joui attribuit poeta. Terraꝝ autem sub Augusti imperio eẽ ait. ¶ Pater est & rector vterq;. Juppiter et Augustus. Juppiter quidem superioꝝ mundi partium: Augustus vero inferiorum terre, marisq;. Sic Vergilius in Augusti gloriam. Nocte pluit tota redeũt spectacula mane. Diuisum imperiũ cũ Joue Cesar hz. ¶ Dij precor Enee comites. deos penates Vestamq; & Romulũ & Martem: Apollinem & Jouem: aliosq; precatur poeta: vt diu August⁹ in terris maneat. sero autem in celum recipiat. Sic & Hora. in. j. carminũ lib. Serus in celum redeas: diuq; letus intersis populo Quirini. ¶ Dij comites Enee. Periphrasis est penatum deorum: quorum ope. Eneas ex hostium ensibus & Troie incẽdio fuit liberatus. ¶ Dijq; indigetes. Qui ex hominibus dij sunt effecti indigetes a Latinis fuerunt vocati. videtur autem poeta inuocare Eneã quem paulo ante in deum indigetem mutatũ fuisse scripsit. ¶ Genitorq; Quirine vrbis. Romulum. qui & Quirinus fuit appellatus: vrbis Rome fuisse conditorem: ne admonendum est quidem: cum sit vulgatissimũ. ¶ Et inuicti genitor gradiue Quirini. Indigetes dij.

Vestaqꝫ Cesareos inter sacrata penates:
Et cum Cesarea tu Phebe domestice Vesta:
Quisqꝫ tenes altus Tarpeias Juppiter arces.
Quosqꝫ alios vati fas appellare piumqꝫ est.
Tarda sit illa dies: ꝛ nostro serior euo:
Qua caput Augustum/quē tēperat: orbe relicto
Accedat celo: faueatqꝫ precantibus absens.

¶ Operis commendatio.
Non Jouis ira: imbres: Mars: ferrum: flamma: senectus:
Hoc opus vnda: lues: turbo: venena ruent.

¶ Jāqꝫ opꝰ exegi: quod nec Jouis ira: nec ignes:
Nec poterit ferrum/nec edax abolere vetustas.
Cum volet illa dies/que nil nisi corporis huius
Jus habet: incerti spatium mihi finiat eui.
Parte tamen meliore mei super alta perennis
Astra ferar. nomenqꝫ erit indelebile nostrum.
Quaqꝫ patet domitis Romana potentia terris
Ore legar populi: perqꝫ omnia secula fama:
Si quid habent veri vatum presagia viuam:

¶ De Musa ꝛ Antistite Maiano.
Musa dedit cursum: Antistes tulit ipse salutem
Quid maius? cursu maior vbiqꝫ salus.

¶ P. Ouidij Nasonis Metamorpho-
seos finis.

f.xpp. Trini. Ex Marte qui ꝛ gradiuus dicitur. Romulum natum esse pauloante scripsit poeta. ¶ Vestaqꝫ Cesareos. Tēplū dee Veste in palatio erat vbi habitabāt Imperatores. ¶ Phebe domestice. Ut scribit Tranquillus Apollinis tēplū in ea pte Palatine domus excitauit Augustus: quā fulmie ictā desiderati adeo haruspices pnunciarūt: addita porticū bibliotheca Greca ꝛ Latina. ¶ Quisqꝫ tenes altꝰ Tarpeias Juppiter arces. Altus qdem legit in aibus q̄ mihi videre contingit exēplaribꝰ. Sed latiꝰ magis sensui poeteqꝫ eruditioni cōuenire videt. Nā latialis Jupiter in capitolio colebatur. ¶ Quosqꝫ alios vati. Oēs deos in hoīes beneficos cōplectit hoc sīu poeta. ¶ Qua caput Augustū: hoc est q̄ Augustus in sedes deorū celeste: orbe terrarū quem gubernat relicto trāsferatur. ¶ Absens in celum receptus. Tunc em̄ presens supplicibꝰ fauebat. Optat autem poeta: vt diutissime viuat Augustus presensqꝫ Romanis opituletur. ¶ Jāqꝫ opus exegi. Moris est fere poetarū: vt in suorum operū fine aliquid de se dicant sic. Vergilius quartum georgico. concludit. Hec super aruorum cultu pecorumqꝫ canebam. Et super arboribus Cesar cum magnus: ꝛ altū Fulminat Euphratē. Hanc cōsuetudinē Ouidius in fine opis imitatus non nulla in commendationem operis sui ait. Sic Horatius. Exegi monumētū ere perēnius: Regaliqꝫ situ pyramidum altius. Quod nō imber edax: non aquilo impotens possit diruere: aut innumerabilis annorū series ꝛ fuga tēporū. Verissimus autē fuit vates Ouidius. cum enim hactenus tot bellorum incendiis: quibus priora secula arserunt: absumptum nō fuerit. Vero simillimū est tam facilē presertim describēdi libros/arte excogitata semp eē duraturum: ac elegantissimo cuiqꝫ ingenio maxime voluptati futurū. Quāti vero hoc corpꝰ faceret poeta hinc facile appareat. quod nulla vi ipsum vnq̄ interiturum sibi persuasit. ¶ Exegi. pfeci. ¶ Jouis ira: aspa tēpestas: fulmē. ¶ Edax: vetustas. Oia rodens ꝛ corrūpēs. ¶ Abolere: delere. adnihilū redigere. ¶ Cū volet: illa dies. De morte se nihil curare ait quando suum et opus et nomen immortalē sit futurū. ¶ Parte tamē meliore mei. Ingenio quo nihil melius contingere homini potest. Nam vt Cicero in Bruto scribit. hominis decus ē ingeniū. Ingenij vo ipiꝰ eloquētia. ¶ Perennis: immortalis: ac p oēs annos duraturꝰ. ¶ Indelebile: icorruptibile: imortale. ¶ Quaqꝫ patet domitis: per totū orbē terrarum suum opus lectum iri colligit: cum illo tempore totus orbis Augusto pareret: ac vbiqꝫ latina lingua in vsu esset. ¶ Vatum presagia. Poetarum diuinationes.

¶ Enarrationum Raphaelis Regij Finis.

¶ Lugduni in officina Joannis Crespini expensis
honesti viri Guilelmi Boulle.

¶ Registrum.

A/a/b/c/d/dd/e/f/g/h/i/k/l/ll/m/n/o/p/q/r/s. A duernio est/ꝛ s ternio:
h/i/k/sunt sexterniones. Reliqui vero quaterniones.

¶ RAPHAEL Regius Paulo Cornelio patritio. V. Doctissimo Sapientissimoqꝫ Sena. felicitatem.

EX relectiõe mearū in Ouidij Metamorphosin enarrationū: quas Octauianꝰ q̄dā scota primū impressit: deprehēdi ꝙ plurima ⁊ fedissime. q̄dē/siue librarioꝝ incuria: siue inuidoꝝ quorūdā cõspiratiõe. siue potiꝰ vtroqꝫ fuisse deprauata/ ⁊ me quoqꝫ dū librarijs ipsis ad finē ꝓperātibꝰ morē gerere ꝙ ꝓcipiēti Horatio: vt si q̄d scribimꝰ in aliq̄d tp̄s reponat nõnūꝙ ꝓmat in annū: parere malo: in q̄busdā lapsū esse aiaduerti. Que quidē nisi in hac secūda editione correxissem: ⁊ de studijs male meritus essem: ⁊ istis vitiligatoribus: q̄ vel ea q̄ recta sunt: dānare solēt: ansā maximā in me debaccādi ꝓbuisse videri possem. Nūc ꝟo cū ea q̄ cū festinatione: tū istoꝝ malignitate deprauata esse in trāscursu cognoui: emendari: et bonemētis iuuenibꝰ optime ꝯsuluisse: ⁊ os istis obtrectatoribꝰ ita videor obstruxisse: vt Cerberi more vanos dūtaxat latratꝰ in auras rabiē suā indicātes edere possint. Quis eñ nisi impudēs: vanusqꝫ nebulo illiꝰ opis: q̄d me ⁊ inscio ⁊ inuito citra vllā castigationē meā sit editū: errores quos vel in prima editiõe emādaturꝰ: si licuisset: erā. Ut Ouidij carmē istis obijcere moliar: ⁊ in secūda correxi: mihi duxerit imputādos? Neqꝫ ignoro nõnulla in hac quoqꝫ scd̄a editiõe ⁊ noui istiꝰ artificij difficultate ⁊ librarioꝝ incuria admissa deprehēsum iri: sed illa tū leuia tū q̄ facile vnusquisqꝫ vel mediocriter doctꝰ citra vllā admonitionē possit emēdare. Que q̄dē notatu digna istis nebulonibꝰ malignis facile videbūtur: q̄ tāetsi nihil eximioꝝ opeꝝ citra alienas expositiões ꝑcipiant: ꝑlegere ne audiāt: nūꝙ tñ ꝑ quos ꝓficiūt: lacerare desistūt. Sed vt q̄ miliū semināt passerculos cõtēnere in trito est ꝓuerbio. Sic ego vanas istoꝝ voculas: dū ꝓbis doctisqꝫ hoc est tui silibꝰ: Paule Corneli placeā: floccifacere cõsueui. Tu nāqꝫ illa es ⁊ modestia ⁊ doctrina: vt q̄ bñ scribūtur: ingenue cõmēdes. Que ꝟo festinatiõe librariorūue incuria peccātur: illa benigne excuses. Qui eñ plerisqꝫ in locis nõ sentit librarios esse hallucinatos: is nõ minus indignꝰ est: q̄ nr̄is lucubrationibus iuuetur: ꝙ q̄ peruersi illos errores malignitate quorūdā inuidoꝝ in prima editiõe admissos in me putat esse regerēdos. Quāobrē etiā si istiusmodi librarioꝝ errata nõ corrigātur: nihilominus tñ ⁊ tuo ⁊ tui similiū perꝙ acri synceroqꝫ iudicio me aduersus istos obtrectatores tutum esse cognosco. Vale Eximium Corneliȩ gentis ornamentum.

¶ Ad lectorem.

¶ Accipe studiose lector integras Raphaelis Regij in Ouidij Metamorphosin enarrationes: ac in Quintiliani oratoriā institutionē eiusdē annotationes: q̄ iterū diligētissime impressimus. ceperunt: si potes expecta. Que nāqꝫ superiore anno ꝑfidia cuiusdā librarij me inscio emisse fuerūt: in plerisqꝫ mõ in locis quorūdā inuidoꝝ ꝯspiratiõe fedissime deprauate fuerūt. Verū ꝑfatiõe quoqꝫ indice. Vita poete. iis q̄ προλεγομενα Greci vocāt: ⁊ vltimi quaternionis expositionibꝰ mihi cõpositis fraudate circūferūtur. Librariꝰ eñ ille eoꝝ sibi cõscius: q̄ deprauarat: noluit tātisper expectare/ dū totū opꝰ relegerē atqꝫ castigarē. Sed quēdā si nõ malignū: fatuū certe ⁊ ineruditū induxit: q̄ meas enarratiões suarū ineptiarū appositiõe inq̄naret. Quod q̄dē cū resciuissem: pluresqꝫ errores ꝙ verba in illiꝰ expositionibꝰ nomini meo ascriptis inesse deprehēdissem: ⁊ librariū ipsū falsi reum egi: ⁊ enarratiões diligentissime emēdatas iterum imprimēdas curaui. Quare in his quoqꝫ inuenies eadē aliqua: multa mutata: plurima adiecta: oīa ꝟo cõpositiora: ⁊ ꝙ nos potuimꝰ emēdata. Ceterū candide lector caue ne in emēdis quoqꝫ nostris in Quinti. annotationibꝰ decipiaris: q̄ eiusdem imperiti ineptijs fedate citra vllā prefationē nostrā venales circūuehuntur.

¶ Peregrinus Solarus reuerēdo domino Pascasio Belliardo Canonico Parmensi: ⁊ Protonotario apostolico bene agere.

NAtura nos oīm doctissime Pascasi: plasmauit differētes a statu ferarū: vt sublimiora cõtēplaremur: ne siles earū cerneremur: q̄ solo pascēdi appetitu ferunt. Deīde vt gloriā assidue ꝟtute q̄reremꝰ: q̄ vti Socrates ad dñicū inquit monimē ημινσιγγυρασηνι. cuiꝰ si q̄s bona sibi cõparauit eternū se opinari dz. Nõne hactenus/ q̄ iā ꝑ tot secula in oīm ore versatꝰ viuit homerꝰ? Nõne etiā Maro/ q̄ donec humanū genꝰ orbisqꝫ machina maneat: haud minꝰ/ ꝙ solis radijs/ ꝙ Phebes lumina [illegible] cētū [illegible]derit. Nõne demosthenis, enthes/ ⁊ Ciceronis eloquētia/ hucusqꝫ adeo viget. [illegible] si exēpla priscoꝝ/ ⁊ monūmēta ꝑcursare vellemus. Quis hoīm (vel si cētū haberet Homeri/ Tullijqꝫ linguas) es narrare posset. Ueꝝ vnicū huiꝰ exēplū ꝑn̄tis [illegible] satis ꝓsequamur: cuiꝰ infelicitas ꝑ terre sinꝰ/ ꝑ maris fluctus/ ꝑ celi climata/ eiusdē nomē nobis imortale fecit. [illegible] opꝰ in hos infernis fõt fabulis ex intima latitudine ⁊ sophie: ⁊ ingenij veriores/ vipote sensus diuinitꝰ edere visus est. Cū queqꝫ huic fictio penitꝰ opi adnotatiões auro scribēdas ꝓferre videat. Sic ideo bonis o macte animi Metamorphosim mõ impressam: nec solo carmine atqꝫ interprete. sed imaginibus ⁊ deoꝝ ⁊ mortaliū/ ferarū/ aliarūqꝫ multarū figuras stellarū intuearis/ quarū aspectu hilaritatem animi adolescētes/ oēsqꝫ alij capescēt. Ita cū imposueris interuallū iā tuis fesso negotijs aīo: ⁊ cū alio eris otio iratio vacuꝰ. Tūc eūdē accipere in manibꝰ poteris: vt lassum longe ingentū. ⁊ mēbra resoueas eius salibꝰ ⁊ iocis vtqꝫ merori: quē ex morte Pij tertij põtifici cui eras charissimꝰ. Secretariꝰ aliquos lenimentū nõ solū aīo ex doctrina. ⁊ dulcedine poete verūetiā oblectamenta exhibeas e pictura. Hec satis q̄tū ad ingenij virilitatē nostri. Ad tuā ꝟo dignitatē satis nūꝙ. Sed tu reuerēde cū reuerēdissime grāmaticā: nec greca nec latina patiatur vt ꝙ optime nosti: ⁊ tu a nobis accipe quod dari potest. Vale felicissime.

¶ Finis.

qua nobilitas in sanguine ...
decenas [illegible]

Gabriel Pizarro
de hinojosa

[illegible]

[illegible]

[illegible]

54

OVIDIO.

METAMORFOSIS

184